184

Biblioteca Universitaria
GRANADA
Sala
Estante
Número 349

16.a.8

24

Nº 1
3-107

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
GRANADA

PRACTICA CRIMINALIS

D. HIPPOLYTI DE MARSILIIS I. V. D. Bononienſis.

AVEROLDA NVNCVPATA,
Iudicibus, cæterisque in foro verſantibus, mirum in modum vtilis, ac neceſſaria.

HAC POSTERA EDITIONE recognita, atque ſummo ſtudio ab erroribus uindicata.

Cui nunc recèns acceſſit Index locupletiſſimus verborum, ac materiarum ſcelectiorum.

VENETIIS,
Ex Typographia Bartholomei Rubini.
M. D. LXXIIII.

HIPPOLYTVS DE MARSILIIS I. V. D. BONONIENSIS

REVERENDISSIMO IN Chriſto patri, & do. Reuerendiſ. do. Altobello Aueroldo Brixiano Epiſcopo Polenſi benemerito.

REFERENDARIO APOSTOLICO *digniſſimo, ac Bononiæ, exercituſque Rauennæ, & totius Aemiliæ Gubernatori optimo, & Vicelegato digniſſimo Plurimum ſe commendat.*

SAEPIVS *Reuerendiſſime præſul repetens veriſſimum illud Stoicorum, videri omnia à natura producta, ad vſum hominis fuiſſe creata, & homines hominum gratia procreatos, vt ſibi inuicem præſidio & auxilio non deeſſent. Mihi expediens viſum fuit ad hominum commodum & vtilitatem, Practicam cauſarum criminalium, vna cum theorica tradere, & in medium adducere, tum propter tyronum eruditionem, & multorum verſantium in palatijs, tum etiam propter maximum periculum, & immenſum pondus, quod in ipſis cauſis criminalibus verſari dignoſcitur. Nam in talibus cauſis tractatur de morte, pariter & vita hominum, Ideo in eis non immeritò dici poteſt conſiſtere pondus diei & æſtus, vt inquit Bald. in addi. Specu. in titu. de confeſ. in verſi. confeſſio iſta. Quod etiã patet. Nam quælibet pœna corporalis etiam minima, eſt maior quacunque pecuniaria: vt l. in ſeruorum. §. fin. in ſi. ff. de pœnis. Et quoniam conditorum in quacunq; diſciplina mos eſt opus ſuum cuipiam principi, ſeu inſigni viro dirigere, dedicareque: ne labores, vigiliæ, ac lucubrationes ſuæ abſque nomine in medium producantur. Quod iamdiu mente voluntas cui præſens hoc Practicæ opus aſſignare, & inſcribere debeam. Tu*

ſolus mihi ac tempeſtate occurriſti inter Italiæ præſules Mecœnas nouus, & inter ſapientes alter Plato ſapientiſſimus oblatus es: cui inclyta hæc ciuitas Bononiæ mihi patria plurimum, cum non modo ipſius conſeruandæ, verum etiam mirum in modum augendæ curam ter ſuſceperis. Primũ, videlicet ſub Iulio II. Et iterum ſub Leone X. Ac tertio ſub Adriano VI. & Clemente VII. Pontificibus maximis: adeo vt te auſpice, & duce aliarum omnium Florentiſſima hoc tempore dici poſſit. Et vt de ſummis diuiniſq; moribus tuis loquar, omni integritate fulges. continentia Fabium, liberalitate Cæſarem, gloria Pompeium, ſapientia Catonem, fide Regulum, ac denique quoſuis Romanorum illuſtriores antecellis. Quare admirentur alij & Latium obſtupeſcant incredibilem tuam in gubernando ſcientiam, in adminiſtrando prudentiam, in deliberando grauitatem, in apparando diligentiam, in conficiendo celeritatem. Extollant alij perfectam, ac ſummam ſapientiam, & ingenij acumen velox, Altiſſimum mentis conſilium, animi magnitudinem atque conſtantiam. Prædicent alii quam ſis cordatiſſimus, & oculatiſſimus: teſtentur alij te non ſolum per hanc inclytam vrbem, & vniuerſam Romandiolam nominis claritate, & ſplendore clareſcere, ſed etiam per totam Italiam celebrari. Exclamant alij quòd omnium hominum iudicio ſis aſſequutus, vt in quibuſcunque rebus peragendis vniuerſa Romana curia primas tibi prudentiæ & fortitudinis ſine controuerſia concedat. Tu inſuper adeò literarum ſtudioſos beneficijs foues, meritis ornas maximiſque ſtipendijs proſequeris, vt omnium bonorum artium profeſſores tibi vni quàm maxime debere fateantur, tibique de omnibus bonarum artium ſtudijs optimè merenti quiſque officium ſuum exhibeat. Qui ingenuas artes profitentur, omni ſtudio enituntur nomen, & famam tuam perpetuis, ac indelebilibus literis celebrare, & te poſteris imitandum præponere. Tu vnus doctorum virorum patronus. Tu præcipuus fateor, ad quòd adiutor nuſquam deſinis augere bonarum artium diſciplinas tueri doctos, & eos honoribus, commodis, beneficijs, maximiſque ſtipendijs proſequi, cum intelligas literas omnium virtutum eſſe fundamentum. Illud etiam præcipuè admiror, & obſtupeſco, quòd iuſtitiam quàm maximè colas, & obſeruas, ac iuſtitiæ trutinam tanta rectitudine teneas, vt nullum fauo-

ri, nullum gratiæ, ac potentiæ locum concedas. Non ſinis eos qui viribus præſtant imbecilliorum iura opprimere: non ſinis inopes a diuitibus, aut plebeios a nobilibus peſſundari. Nullus niſi ſolidæ iuſtitiæ rationem tenes: liberata eſt tibi in iure reddendo æquitas, mixta ſeueritati miſericordia: & in facile ignoſcendo naturalis clementia. Quæ à te ſapienter ſunt prudentius excogitata, celerrimè, ac fortiſſimè confecta vniuerſus populus & prædicat & admiratur. Omnem Bononiæ, & Romandiolæ molem altiſſima prudentia, & præſtantiſſimo conſilio ita modetſe & integrè adminiſtras: vt in Octauiani, ac Antonini fœlicia tempora rediiſſe credamur. Subditorum quippe querelas libenter exauditis, & faciles interpellantibus aditus præſtas. Tu in publicis concionibus publicam (vt aiunt) audientiam omnibus præſtas: ad omnes ad te pro iuſtitia confluunt: omnibus pro iuſtitiæ debito ſatisfacis. Nemo quamuis humilis, & deploratus, te iudicè, ſuo iure diffidit. Quos iudicas ita prius rationibus conuincis, vt inuiti ſeſe meritò conuictos: & qui plectuntur ſe pœna iuſtè affectos, fateantur. Et ſi quid vnquam aſperius decernere coactus fueris, miſericordia, lenitate, & beneficiorum largitate compenſas. Mirum eſt cum ad præſentiā tuam cauſarum patroni accedunt, poſtquam multis verbis hincinde diſceptatum eſt, quàm velox, & perſpicaciſſimum ſit tibi ingenium illicò percipis vbi difficultas conſiſtat, & illicò difficultatis nodum reſoluis. Procuratorum cauillationes, & verſutias adeo calles, vt eos qui verborum figmenta fabricant. eos acutis interrogationibus captas, vt vel ſibijpſis contradicere oſtendas: vel eos apertè mentiri, fallacias conſtruxiſſe patefacias hac tua præcipua Iuſtitia, & æquitatis obſeruatione cunctos ſub bene recteque viuendi norma redegiſti. Iuſtitiæ enim obſeruatio concordiam, & tranquillitatem in ciuitatibus parit, & ad componendum hominum voluntates quam maximè conducit. Et vt inquit Ariſtoteles vt quinto Ethicorum. Iuſtitia res eſt, cui (vt Euripides atteſtatur) non poteſt matutina, aut veſpertina ſtellarum claritas comparari, & quam virtutum & omnium reginam Cicero in iij. Officiorum appellat. Talem (non fallor) te præſulem, ac iuſtitiæ moderatorem præſtas, vt ſub tuo nomine rectè diffiniri poſſit quicquid iuſti, æqui, pij conſecrare ac ſanctificare voluerimus. Non omitto etiam nõnullorum ſu-

perioribus mẽſibus machinationes huic ciuitati pernicioſas, & grauiſſimas, quibus tua vigilantia, & ſagacitate prouidiſti, & ſolita ſapientia irritas reddidiſti & inanes: cùm decipi nulla arte poſſis, vbi animum interponis ad cauendum. Nec putet quiſpiam ſermonem meũ aliqua tui aſſentatione prolatum. Quoniam abſurdum, & temerarium foret admodum, ſi ego humilis ſeruus tuus, & tenue mancipium tibi præſuli, & antiſtiti digniſſimo aſſentarer, imò qui te minus laudant, admirantur, obſtupeſcunt, prædicantq; ſummis meritò laudibus inſani, mentis incompotes, inuidi, ac detractores potius cenſendi ſunt quàm aſſentatores. Qui enim calumnioſè me aſſentatorem affirmarent, ponderent incredibilem tuam gubernandi ſcientiam, altiſſimam adminiſtrationis prudentiam, & animi magnitudinem, & conſtantiam contemplentur, aliaq; egregia opera tu[a e]xperimentur diligenter, & poſt omni liuore ſemoto iudicent. Tu quippe vaferrimi vir ingenij aliorum doctiſſimus hoc æuo diceris. Tu conſilij plenus in rerum omnium experientia cœdis nemini. Tu res quocunq; cædant prouidentia veteris ſapientiſſimus. Scis tempora cum aduerſo vel tranquillo tempore, vt res expoſtulat, conſtantiſſimus fortiter inſequi. Et quantum tua valeat apud Pontificem maximum autoritas, & cum principibus orbis amicitia, ac beniuolentia, exploratum vbiq; ſatis extitit. Domus equidem tua omnibus apertum eſt refugium, liberale hoſpitium, conſilij ſtudium, virtutis tutela, & Appollinis aditus. Et cùm tantæ vir ſis diſciplinæ, facundiæ, integritatis, nobilitatis, fidei, grauitatis, iuſtitiæ, ac religionis lumen ſplendidiſſimũ, vt te nihil dignius, nil præſtantius, nil denique excellentius inter Romuleos faſces comperiri poſſit. Magnus in vrbe ſplendor, ac magnum decus, ſolaq; Brixiæ fœlicitas hac ætate nuncuparis. Sed quid plura? in te conſpicimus quicquid virtutũ humanum genus vniuerſum poſſidet. Es quidem naturæ opus mirabile, & virtutum, morumq; omnium viua imago: fidei & probitatis ſimulacrum: ſcientiarum theatrum: literarum, ac literatorum præſidium, & noſtri æui ſpeculum & exemplar admirandum, & quodam diuinæ prouidentiæ dono genitum: quem indulgentiſſima natura ſuis quibuſcunque peculiaribus dotibus exornauit, vt quas poſſet in te virtutes locaret, & locatas experiretur, & expertas cæteris imitandas proponeret. Et non ſolùm laudandus, & extollendus, ſed tanquam ſol radiens ſummoperè admirandus omnibus elu

ceſcis.

ceſcis. Taceo præterea virtutes alias quamplures immenſas, quæ meritò de te dici, enarrari, & prædicari poſſent. Nam ſi membra, artusq; mei omnes in linguas diſertiſſimas verterentur, totusque efficerer lingueus, adhuc etiam illas ſufficienter exprimere non poſſem, iuxta illud Maronis

Si mihi ſint linguæ centum, ſint oraque centum;
Ferrea vox, omnes non poſſem dicere laudes.

Has igitur præſulum decus lucubrationes (vt ijs demum finem imponam) accipias quæſo, in quibus ſi quid aut magnitudine tua, aut auribus dignum extiterit plurimum delector, ſin minus, non nè ideo feci vt rem tibi facerem inſuauem. Spero tamen tua ſingulari humanitate fretus, te munuſculum hoc non recuſaturum: non enim minus Imperatoris eſt (vt Rex ille Perſarum Artaxerſes dicere ſolebat) parua munera accipere, quàm magna elargiri. Proinde ſi quid mihi maius, vel fortuna mea, vel ingenium tuliſſet, id tibi longè libentius præſtitiſſem. Tanta enim eſt magnitudo in me tuorum meritorum, vt ſi mihi illa Ciceronis facũdia, & Craſſi opes forent, nunquam mihi ſatis vel in te laudando, vel gratiam referendo ſatisfacere poſſem. Commentariolum igitur hoc læto animo accipies, & ea frontis qua ſoles hylaritate, quod tanti quidem apud omnes futurum eſt quantum tu ipſe exiſtimandum putaueris. Nam ſola autoritas tua, quæ per vniuerſam Italiam celebratur huic famam afferre poteſt, cùm etiam minima quæq; tuo nomini dedicata, maxima eſſe cenſeantur. Sic enim Apelles cum Alexandrum Macedonem pinxerit, immortalitatem conſequutus eſt. Quid mihi de te futurum putem, diuine præſul, qui tanto eminentior es Alexandro magno virtute, quantum Apelles me pictura? Reliquum eſt ne pluribus agam, vt ſimul hoc cum opuſculo & operam quoq; meam, ſtudium, & diligentiam, fidem, & omnes cogitationes, tuæ R. D. conſecrem meq; totum ei, vſu, & poſſeſſione dedam, quæ nunquam præcipua quadam pietate deſtitit, me & omnem familiam ſummis honoribus, & emolumento propoſui, fertiliſſimoſque agros imitata, qui longè plura, ac potiora ferunt, quàm acceperint. Vale præſulum decus, & virtutum exemplar admirandum, inauditum, & incomparabile.

Marianus Durantius ad Lectores.

Hippolytus iuris lumen noua gloria mundi
Illuſtrat, patriam ſolus vbique ſuam.
Parcite iam veterum doctos laudare libellos:
Præſidet hic cunctis miſſus ab arce poli.
Omnia declarat ſoboles Marſilia phœbus:
Laudatur viuus ſecula nulla timens.
Impoſuit finem nugis archana Sibyllæ.
Temporibus noſtris quæ latuere dedit.
Vertat in hunc oculos quiſque virtutis amator
Sæpius huic grates, vterque iura ferant.

Virbij Alexandri Damaſi. Pi. ciuis Ap. Epigrammaton.

Barbara iam ſileant, veterum vel iura quiritum:
Vendicet & leges: iam ſibi nullus apex.
Hippolytus nugas auſert: lucemq́ue peroſam
Lux noua: cui debent vtraque iura diu.
Hunc genio obſeruat: proles Marſilia tantum:
Et patriæ lumen: Felſina docta colit.
Marte ſuo vigeat: quanquam pia gloria: diſcat
Perpetuum titulo: lector habere decus.
Surgit Aueroldo toties de nomine ſumptum
Hoc decus: vt conſtat gloria Cenomanum.
Codex ò felix: felix Marſilius author,
Diuinus ſemper principis auſpitijs.
Emptor emes igitur tutus ſic fortè libellum
Conſpicuum: impreſſor quem ſimul arte colit.

IOANNIS AVRELII BENSAI Rauennatis legum profeſſoris Tetraſticon ad Lectorem.

Quæ quondam obtinuit tenebroſo enigmate iuris
Felſinei Hippolytus, fama, decusq́ue ſoli:
Hinc magis vt proſit reddenti iura cateruæ:
Quæ quondam obtinuit: nunc docet Hippolytus.

Eiuſdem Epigramma.

Ceruleo caput extulerat fera maxima ponto:
Hippolytumq́ue ſuis dilacerauit equis.
Indoluit Dyctinna piè miſerata pudicum.
Atque iterum vitæ reddidit Hippolytum:
Nam qualis, quantuſq́ue foret dea caſta futurus.
Nouerat: & quanti ponderis vnus erat.
Fontis Arcini cuſtos: nemorisq́ue Dianæ
Virbius: hic multos vixerat ille dies:
Inde vbi maturus: longoq́ue incanuit æuo
Felſineam petijt ſorte vocatus humum:
Hic vbi: quæ nulli quondam dixere priorum:
Dat reſponſa: velut Pythius orbe nouus:
Hic eſt iuris apex: orbis clariſſima lampas
Hippolytus, multo nomine Marſilius.

INDEX PARAGRAPHORVM
totius operis incipit fęliciter.

§. Principium.	car.1
§. Conſtante.	car.11
§. Poſtquam.	car.33
§. Nunc videndum.	car.45
§. Diligenter.	car.60
§. Expedita.	car.103
§. Quoniam.	car.120
§. Opportunè.	car.140
§. Reſtat.	car.156
§. Secunda quæſtio.	car.161
§. Succeſsiuè.	car.177
§. Occurrit.	car.178
§. Sequitur.	car.182
§. Vlterius.	car.193
§. Examinanda.	car.197
§. Quæritur.	car.202
§. Sequens quæſtio.	car.208
§. Ordine ſucceſsiuo.	car.215
§. Supereſt.	car.220
§. Vltima quæſtio.	car.225
§. Aggredior.	car.238
§. Pro complemento.	car.263
§. Et quia.	car.270
§. Attingam.	car.279
§. Occurrunt.	car.291

INDEX ALPHABETICVS IN PRACTICAM CRIMINALEM HIPPOLYTI DE MARSILIIS Bononienſis Iuriſconſulti Clariſſimi.

OMNIA NOTATV DIGNA compleƐtens, fœliciter exorditur.

A

ABſolutio a iuraméto ſine cauſę cognitione eſt inefficax, in §. nunc videndum. nume. 35

Abſurditas eſt euitanda, in §. diligenter, nu. 40

Abſurdus intellectus fugiédus eſt in legibus & ſtatutis, in §. vltima nu, 36

Acceptatio confeſſionis vel renuntiationis debet fieri tempore quo fit confeſſio vel renuntiatio, in §. poſtq̃, nu. 29

Acceſſorium annullaẽ, annullato principali, in §. ſecũda qõ. nu. 9. & 10. & nu. 11

Acceſſorium nõ currit corruente principali, quãdo acceſſorium eſt potentius principali, ibid. nu. 59

Accuſatus debet requirere iudicem vt ponat accuſatũ ad torturam, alias iudex non debet eum ponere, in §. nunc videndum, nume. 27

Accuſans aliquem quo de iure communi facere tenetur, in §. diligenter. n 208

Accuſans ex neceſſitate officij excuſatur a pœna calumniæ, in §. ſupereſt. nu. 5

Accuſans interfectorem, & poſtmodum probãs hoc feciſſe ꝑ alium, an debeat ſuccumbere in §. & quia, nn. 15

Accuſans volentẽ frangere carceres an conſequi debeat liberationem, in §. attingam, numero 50

Accuſator moroſus accuſationẽ reddit ſuſpectum, in §. diligenter, nu. 201

Accuſator quando veniat in expenſis condemnandus. in §. ſupereſt nu.2

Accuſatio criminis torturam requirit poſtulatã, quod ſecus eſt in inquiſitione, & qd lite non conteſtata. in §. nũc vidẽdum. n.27. & 28.

Accuſatio de vulnere facta ſecuta morte, an teneat locum accuſationis de morte. in §. ſequtur. nu.21. 22. & 23

Accuſatio ſi ſuperuenit pendẽte inquiſitione, an ceſſet inquiſitio. in §. conſtante. nume.29

Accuſatio ſi fiat contra aliquem de crimine tanquam cõmiſſo tali tempore vel loco, & probatur de alio tẽpore vel loco abſolutio ſequi debet, licet crimen plene probatum fuerit. in §. & quia. nu.12

Accuſatus per reũ in quæſtione, an poſſit torqri reo poſtmodũ negãte. i §. diligẽter. n.154

Accuſatus eſt, ergo reus eſt vere, conſequẽtia non tenet. ib. numero 170

Accuſatus a bannito cui tẽpus banni lapſum eſt, an habeat pro confeſſo ex forma ſtatuti de habendo contumacẽ pro cõfeſſo, in §. quoniam. nu.47

Accuſatus poſt concluſionem in cauſa, non poteſt petere qđ accuſator ſe iſcribat ad pęnã talionis. in §. ſequens nu.21

Accuſatus de vulnere ſeu pcuſſione cũ ſanguinis effuſione, vel cũ alia qualitate quæ auget delicti pœnã, ſi probata fuit percuſſio, ſed nõ qualitas an abſolui vel condẽnari debeat. in §. & quia. nu.11

Accuſatus de crimine capitali qn poſſit per procuratorem cõparere. in §. attingã nu.21

Acta inducunt notorium. in §. poſtquam. nu.43

Actio ciuilis ex delicto vbi non oritur parti, nec actio vel inquiſitio criminalis oritur reipublicæ, in §. conſtãte. nu.34

Actio oĩs habet tẽpus continuũ ſi aliud nõ dicatur. ibi. nu.89

Actione iniuriarum contra minantem an poſſit agi. in §. diligenter. nu. 85

Actor ſi opponat reo, vel econtra, quod nihil probare põt, cum ſi extra tẽpus probatoriũ, an tunc ipſe ſuccumbent in §. ſequens. nu.53

Actus ad præſtandam curatoris auctoritatẽ ex breuitate temporis nullus. in §. nunc videndum nu.32. & 33

Actus ſecũdarius a primitiuo regulatur. in §. oportune. nu.66

Actus iudicialis fortior extraiudiciali in §. reſtat. nu.17

Actus a principio nullus in quibus caſibus validetur ſupueniente habilitate. in §. ſecũda numero 48. vſque ad nu.57

Actus ex ſolennitate perperam interueniẽte, an vitietur in §. ſequitur. nu.45.

Act⁹ ratione officij facti illegitime tolerantur ſi cõmuni exiſtimatione legitimi reputabãtur. in §. aggredior. n.38

Et quid de pſentatione p patronum factum facta. ibi. nu.39

Actus a carcerato fact⁹ an dicat coactus. in §. attingam. nu.27

Adminiculum vehemens ſupplet probationẽ ſemiplenã. in §. ſecunda. nu.34

Aduocare pro inſignibus furibus iudex an debeat pmittere. in §. examinanda. nu.20. & in §. diligenter. nu. 164. & an procedendum non ſeruatæ iuris ordine. ibid. nu.165

Aduocatus publice delinquẽti non eſt dandus. in §. examinãda. nu.10

Aequitas ſuadens multa impetrat, quæ alias non cõcederẽtur. in §. ſequens. n.33

Agenti quando conſtant nullũ ius cõpetere, tunc nõ poteſt facere iudex quin talẽ agẽtẽ repellat. in §. cõſtãter. nu.35

Aggreſſor ſi eſt mortuus ab aggreſſo ſe defendente, uidetur magis a ſeipſo occiſus quã ab aggreſſo. in §. quoniã. nu.82

Aggreſſorem occidens etiam ſe non defendẽdo, mitius punitur, Nec peccat ſi aggreſſor percuſſerit. ibi. nu. 64. & nu. 74. & 85

Aggreſſorẽ fugientẽ an liceat impune pcutere ad iniuriã vlciſcendã. in §. diligẽter. nu.129

Aggreſſus quod facit præſumitur facere ad ſuã defenſionẽ in §. quoniam. nu.20

Aggreſſus non tenetur fugere, quãdo fuga afferet periculũ. ibi. nu.86

Agi de occiſo contra vulnerantem mortifere, an poſſit ante mortẽ. in §. & qui. n.26. & 29

Alienatio rei eccleſiæ ſine ſolennitate quo caſu teneat. in §. ſecunda. nu.27

Allegans ignorantiam eorum quæ publice fiunt audiri non debet. in §. aggredior. numero. 33

Allegare turpitudinẽ ſuam quãdo liceat, in §. ſequens. nu.41

Allegari an quicquã poſſit poſt concluſionem in cauſa. ibi. n. 25. & 27

Animæ periculum vbi vertitur, poſſunt fieri pbationes poſt concluſionem in cauſa. in §. ſequens. nu.40

Animal brutum an poſſit puniri. in §. diligenter. nu.[illegible]

Animus malus ex armorum genere habere pſumitur. in §. pro complemento. num.42

Appellans qui appellationi renunciat

nuntiat expreſſe,an videatur habere malã cauſam,in §.examinanda.nu.19

Appellare pro capitaliter condemnato an & quãdo tertius poſſit.in §. poſtquam . nu.32

Appellare a tortura & futuro grauamine an reus poſſit.ĩ §. expedita.nu.70

Appellare continue an poſſit,q continue grauatur.ib.nu.73. & in §. attingam . numer.19

Appellare qui poteſt ex reſcripto vel priuilegio,poterit tertio appellare, vt tale priuilegiũ aliqd opereť vltra ius cõmune,in §.opportune.nu.44

Appellare ꝓhibitus per ſtatũ, an prohibitus implorare officium iudicis per viã ſupplicationis.ibi. num. 52. & num. 56.& 60

Appellare a ꝑcepto de eo capiẽdo ĩfra decẽ dies ĩcarceratus an poſſit.in §. ordine. num.6

Appellare an poſſit ille , ꝓ quo lata eſt ſentẽtia,propterea ꝙ condemnatio expenſarũ eſt omiſſa. Et quid ſi non fuerũt petitæ.ĩ §.ſequẽs.nu.21.& 22

Appellari an poſſit ab officio iudicis denegato.ĩ §.opportune nume.75

Appellatio per principem ſublata intelligitur de friuola.in §. vltima.num.3

Appellatio notorie calumnioſa nõ impedit executionẽ ſententiæ.in §.opportune.nu.89

Appellationi renuntiari poteſt per eũ in notorio crimine.in §.examinanda.nu.6

Arbiter habens facultatẽ temporis prorogandi in cõpromiſſo,bis tantũ poteſt prorogare. in §.quoniam . num.14

Arbiter male arbitrãs,an in expenſis condemnandus.in §.ſequens.nu.10

Et quid in arbitratore.ibid.numero 11

Arbitrium debet eſſe iuri & æquitati conſonum.in §.diligẽter nu.24

Argumẽtũ ab abſurdo eſt in iure validũ.in §. vltima. nu.33

Argumentum a ſolitis eſt validum.in §.diligenter.num.34

Arma habens ad latus licet non poſuerit manus ad ea, tamen dicitur intuliſſe vim cum armis in §.conſtante . nu.57

Arma non portãs ſed illa habẽs in terra prope ſe an præbeat delationis præſumptionẽ in §.pro complemento.num.28

Arma portanda conceſſa per ſuperiorem,an poſſint corã iudice portari.ibi.nu.7

Et quid in palatio.ibi.n.8

Arma clericorũ ſunt lachrimæ & orationes.ibi.nu.2

Arma portandi iuxta cauſa licentia fieri poteſt ibid. nu.6

Arma

Arma cum licentia portans ſi ipſis abutitur,aliquem percutiẽdo ex armorum dilatione puniendus eſt.ibid.nu.9

Arma vetita portans qua pœna puniri debeat ibi.n.11.& 12.

Arma facere vel illa vendere an liceat.ibi.nu.20

Arma an liceat extrahere extra regnum,prouinciã vel iuriſdictionem.ibi.nu.21

Arma ferens pluries vno die an ſemel tantum pœnã incurriſſe dicatur.ibi.nu.34

Arma ĩ bello amittẽti illa recuperare non poteſt. ibi.nu.22

Arma geſtans & percutiens aliquem ſine armis, an dicať aggreſſionẽ cum armis feciſſe. ibi.nu.35

Et quid de ſocio arma ferente. ibid. numero . 36. 38.& 40.

Arma portans malum animũ habere ꝑſumitur; niſi ea ligata portauerit.ib.nu. 41.& 42

Arma an veniant appellatione ſuppellectilis.vel maſſaritiarum,ibi.nu.43

Armorũ vſus regulariter eſt interdictus.in §.pro complemẽto.nu.1

Armorus vſus quibus non ꝓhibitus.ibi.nu.5.& 6

Armorũ appellatione quid veniat,ibid.nume.13.18.& 19.

Armorum appellatione paruus gladius non venit.ibi. nu.18

Armorũ appellatione arma ad offendẽdũ nõ veniũt.ib.n.19

Armorũ portatio eſt leue delictum, & non requirit proceſſum.ibi.nu.44

Armatus cum aliquo ſtãs, licet arma non extrahat , vel aliũ actum non faciat , an opẽ & auxilium afferre dicatur.in §. pro complemẽto.nu. 36

Articulis rei admiſſis ad inſtantiam actoris poſt cõcluſionẽ in cauſa,an tacite videatur reuocata concluſio in cauſa antea facta.in §.ſequens. nu.52

Artificis iſignis mors differẽda eſt.in §.oportune.nu.6

Aſſaſſinatus in crimine ſufficiũt ꝓbabilia argumẽta. in §.examinãda.n.24.& 27

Aſſaſſinus ſine alijs indicijs põt torqueri vt indicet mãdantẽ. in §.diligenter.nu.156

Aſſaſſinus põt renuntiare defenſionibus ſuis.ĩ §. examinãda. nume.21

Aſſaſin⁹ a quolibet offendi põt & cõtra quẽ iudex ex officio põt ꝓcedere.ibi.22.23.& 24

Aſſaſsinus clericus poteſt ꝑ iudicem ſecularem puniri.ibi. nu.25.26.& 27

Aſſaſsinus punitur ꝓ ſolo affectu , licet aſſaſsinamentũ nõ habuerit effectum.ibi.nu.26

Afferentis dicto cũ iuramento, in his q̃ conſiſtunt in animo ſtatur,

ſtat.in §.diligēter.n.44.&106
Aſſertioni magni vir creditur. in princi.nu.8
Aſſiſtēs armatus maleficio dicitur præſtare opē ſeu auxiliū etiam ſi arma non mouerit. in §.conſtante.numero 56.& an dicatur vim cum armis inferre.ibi. nu.57. & num.60
Aſſocians poſt delictū an faciat preſumptionē occulti auxilij per quam cogatur probare contrarium.ibi.nu.55
Attendendum eſt nō ſolū quod licet, ſed etiam quod decet. in §.ſequens.nu. 34
Atteſtationes receptæ à iuriſdictionem non habente, conſenſu partiumvalidari an poſſint in §.oportune. nu.29
Authoritas in actu inſerenda ſine cauſę cognitione & illius mētione, in inſtrumēto.in §. nūc videndum.nu.44
Auxiliari an dicatur ille ex cuius præſentia aggreſſus redditur timidior,i §. cōſtāte.n.58
Auxiliator ad delictum non punit nō ſecuto delicto ibi. 65
Auxiliator an poſſit agere actione mandati, vel ex ſtipulatu aduerſus delinquēté, q promiſit dāna reficere.ibi.n. 66
Auxiliator tenetur de pace violata ſicut principalis. ibi.nume.67. & 76
Auxiliator an veniat puniendus pœna ſtatuti de committente maleficium.ibidem nume.70
Auxiliator pluriū an teneat vna pœna tantum, Et an & quando mitiꝰ puniat quā principalis remiſſiue, ibi.nu.72.& 73
Auxiliatori nō nocet ficta confeſſio principalis contumacis habiti pro cōfeſſo ex forma ſtatuti.ibi.nu. 61 & 74
Auxiliatores alicuius delicti ad hoc vt alicui dicātur, q͂d requiratur. ibi.nu. 45
Auxilium:Quando non conſtat de principali delinquēte,ꝰnō pōt ꝓcedi de auxilio cōtraāli quē in §.conſtante.nume.40
Auxilium ad hoc vt ſit punibile quid requirit, cum quinq; ſeq.ibi.nu.50
Auxilium præſtaſſe an dicatur, qui armatus maleficio aſtitit,liceat arma non moueat, & an dicatur vim cum armis intuliſſe.ib.nu. 56. 57.& 60.
Auxilium & fauor vbicunq; eſt ſimplex & in eo maleficium nō eſt actū, ſed ita eſt executioni mandatū,ſicut ſi nō iter ueniſſet, tūc tale auxilium arbitrio iudicis punitur ſed nō pœna ordinaria,qua punitur pricipalis.ib.n. 61.ante med.
Auxilium preſtari an dicatur acclamando contra eum qui offenditur.ibi.nu.62
Auxilium præſtare an dicatur, qui

qui bannito pecuniā prębet, & qui in aduocādo, vel fideiubendo. ibi.nu.68.& ſeq.
Auxilium quot modis præſtetur ibi.nu.71.

B

BAnnitus. Quilibet admittitur pro occidēte bannitum,ad petendum ꝙ contra eum nō procedatur,in.§.cōſtante.num.38. q͂d limita vt in §.poſtq̄ n.55. & in §. ſequitur nu.19. & 20.
Bannitus de vna ciuitate intelligitur bannitus de alia illi confederata. Et quid de locis ſub eodem dominio cōtētis. in §. oportune,nu.37. & 38. & in §.aggredior. nu.23.
Bannitus qui nō potuit comparere in termino bāni propter mortem poteſtatis, nō habetur pro contumace.in §.ſequitur.nu.39.
Bannitus in contumaciam caputꝰ,opponēs ea,q̄ ſi à principio oppoſuiſſet, compulſus nō fuiſſet iudicium ſuſcipere an ſit audiendus. in §. vltima quæſtio.nu.27.
Bānitus comparens poſt terminum banni, & negans delictū feciſſe, an ſit audiēdꝰ.ib.n.28
Bannitus extra territorium banni captus, & ductꝰ iuriſdictione an relaxādus ibidē nu.34.
Bannitus ſeipſum vulnerans an excuſet virtute ſtatuti de bannitis occidendis. in §. aggredior.nu.17.
Bannitus incarceratus, nō pōt impune occidi.ibi. nume.24.
Bannitus qui de proximo eſt rebāniendus, an impune poſſit occidi. ibid. nume. 27. & 30.
Bānitus qui à ſuperiore tolleratur, an poſſit impune occidi. ibi.nu.28.
Bannitus rebannitus & non cancellatus de banno,non poteſt impune occidi,nec offendi,ab illo qui ſcit eum eſt rebānitū licet non ſcit adhuc cancellatus de banno.ibi.nu.30.
Bannitus, qui communi æſtimatione pro nō bānito capiebatur, an poſſit impune occidi, vigore ſtatuti de bannitis occidendis.ibi.nu.34.
Bannitus tranſiens per ciuitatem & comedens in hoſpicio non poteſt capi nec puniri, ſi erat bannitus vt nō poſſit ſtare nec habitare ī illa ciuitate, ibid.nume.42.
Bannitus occidens bānitum an gaudeat priuilegio ſtatuti de Bannitis occidendis. ibi. numero 53.& nu.54.
Bānitus qui poteſt impune occidi,an poſſit poſt mortem ſpoliari.ibi.nu.83.
Bānitus in ære & in perſona habetur

betur pro mortuo. ibi.n. 88.
Bãnitus quilibet habetur pro fu gitiuo,& quocũq;die capi po teſt.ibi.nu.92.
Bannitus ſtatim q̄ in banno eſt poti⁹ cẽſet eſſe ĩ fuga ibi.n.93
Bannitus ex cã famoſa,interim à teſtimonio repellit.ibi.nu.94
Bannitus an ſit infamis. ibid.nu mero 95.
Bãnitus reſtitutus à principe,an reſtituaꝛ in fama. ibi. nu. 96.
Bannitus perdit iura ciuitatis,& deſinit eẽ ciuis.ib.nu.98.&99
Bannitus an perdat beneficia iu ris cõis, & facultatẽ ſucceden di de iure cõi. ibi. nume.100
Bãnitus non perdit patriã pote ſtatẽ adeo q̄ ei⁹ filii poſſint fa cere teſtamentũ. ibi. nu.101.
Bannitus an perdat tutelam & deſinat eſſe tutor vel curator vel arbitrator.ibi.nume.102
Bannitus an perdat alimenta ab illis q̨ tenebant ſibi ad alimẽ ta ante bannum. ibi. nu.103
Bannitus licet ex forma ſtatuti debet haberi pro confeſſo,at tamen dẽt condemnari ꝑ iu dicẽ, alias nõ poſſet fieri exe- cutio bãni cõtra eũ.ibi.n.105
Bannitus prę́ſumitur ille qui au fugit,ſi duo eiuſdem nominis ſunt,& vnus ipſorum eſt ban nitus , & vere non cognoſcit quis eorum ſit bãnitus , in §. diligenter.nu.48.
Bannitus impune per ſtatutũ oc dicens,an poſſit per clericum occidi.ĩ.§. ꝓ cõplemẽto.n.3.
Banniti perſona non reputatur eſſe in rerum natura,in §.ag- gredior.n. 50. Quod fallit in bãnito ꝓ debito ciuili ib.n.91
Bannito non licet ſe defendere aduerſus offenſam ſibi fiendã quãdo talis offenſio eſt ꝑmiſſa à ſtatuto,in.§ vlterius.nu.7.& in §. aggredior.76
Bannitum occidens quãdo ban num non erat ſolenne an gau deat priuile. ſtatuti impun tatem continẽtis. ibi. nu. 10.
Bannitum dum dicitur ad pati- bulum occidẽs an iuuetur be neficio ſtatuti de bãnitis occi dendis.ibi nu. 41.
Bannitum ſi quis ignorãter oc- ciderit quẽ neſciebat eſſe bã nitũ,gaudet beneficio ſtatuti ꝑmittẽti bannitũ impune oc cidi poſſe in §.aggredior.n.3
Bãnũ & cõdemnatio delicti vl- tra contumaciã reũ conuictũ exigunt in §. poſtquã nu.48.
Bannum ſine cauſa factum non habet vim ſententiæ in §.vlti ma. nu. 9
Bannũ in pluribus liberis deſcri ptum & in vno cancellatum, an ſufficiat.ĩ §. aggredior.n.9
Bannum principis banniẽtis de terris ſuis, an trahatur ad po ſtea quæſita.ibi.nu.22.

Bãni executio qualiter fieri de- beat.in.§.aggredior. nu.105.
Banna ordine iudiciario ſpreto lata,cancellãda.in §. ſecunda. nume.72.
Bariſellus vel alius officialis , ſi aliquẽ cũ armis captũ datis fi deiuſſoribus nõ relaxauerit ĩ ſyndicatu tenebitur. in.§.pro complemento.nu. 32.
Belli timor remiſſionẽ datiariis prębet.in.§. expedita.nu.5
Bello in licito nõ licet occidere inimicũ captũ,poſtquã capt⁹ eſt.in.§. aggredior.nu.25
Beneficiũ alicui cõceſſum miſe- rationis cauſa,nõ intelligit ſu blatũ per generalẽ clauſulã de rogatoriã omniũ incõtrariũ conceſſorũ,niſi de ipſis ſpecia liter fiat ſingularis mẽtio. ĩ.§. quęritur.nu.14 & 15
Beneficio ſtatuti ꝑmittẽtis bãni tũ poſſe impune occidi.an gau deat,qui ignorãter occidit bã nitũ quẽ neſciebat exulare.in §.aggredior.nu.3
Et quid de rebannito . ibid. 4.& 5
Bona debitoris exiſtentia in alie no territorio,ã excutiẽda ſint in.§. attingam.nu.57
Bonũ publicũ eſt maximi priuile gii.in.§. aggredior.nu.70
Bonus ex mala cõuerſatione effi citur malus.in §.expedita.nu. 9.
Bonus vir admittitur cũ iuramẽ tũ ad probandũ cõtra pręſum ptionẽ iuris & de iure.ĩ prin. nume.12
Bono viro credẽs excuſatur. ibi.
Bono viro credendũ eſt ibid. nu me.8
Breuitas tꝑis plura operaꝛ, de q̄ bus in.§. nũc videndũ.nu.33.

C

Calumnia an poſſint quis vti aduerſus calumniã- tem. in.§. oportune nu me.93
Calumnia euidens operaꝛ vt nõ ſtetur iuramẽto alicui⁹ ẽt caſu quo alias ſtari deberet,ibi.nu. 86.87.88.& 89
Calumnioſe petita denegãda.ib. nume.84
Cãcellatio actorum qñ habeat vim ſnię. in.§. aggredior.n.7.
Cãcellationes inualidę factę ꝑ magiſtratũ,vel tabellionẽ,nõ derogãt ſcripturę.ibi.nu.8.
Cancellatus indebite de banno, qñ quis dicatur. ibi.nu.6.
Canon,lex,vel ſtatutũ qũo poſ- ſint cõtemni in eorũ obſeruã tia.in.§.conſtante.nu.11
Captura qñ eſt nulla,an tũc cu- ſtos vel poteſtas teneaꝛ. in. §. attingam.nu.47
Captura rei principalis an libe- ret fideiuſſorem,ibi.nu.55

Captura ꝑſonę quę pōt fieri cōtra debitore principalé, an cōtra eius hæredem fieri poſſit. ibid.nume.59.
Capturę ad perſonā ad hoc vt ꝑueniri poſſit. quid requiratur. ibid.nu.56.
Cętera uide infra i uer. Indiciū.
Captus qui dicitur ꝑ eccleſiā, an poſſit immunitate gaudere. in §.vlterius.nu.4.
Captus pōt ſemꝑ appellare à captura, q̄a cōtinue ſtādo i carcere de nouo grauat̄, i.§.ordine.nu.6.
Captus et in iuſto bello nō pōt ipune occidi, poſtq̄ eſt captꝰ. i.§.aggredior, nu.25.
Captꝰ in flagrāti crimine nō eſt fideiuſſoribus relaxandus. in §.attinggam.n.5.
Captus iniuſte ſi nō agit carceres cum poſſit capite punit̄. in §.attingam.nu.42.
Captus iniuſte ſi aliter euadere nō pōt, cuſtodes carceris ſibi occidere licet, nec de homicidio tenetur. ibi.nu.40
Capti & carcerati de fuga ſuſpecti materia. ibi.nu.52
Captū iiuſte a manibus familiæ eximes an puniat̄. ib.nu.49
Carcer ē ſpecies torturę. i §.expedita.num.11.& in §.attingam.nu.8.
Carcer nō ſoluit debitū ſed burſa. in §.attingam.nu.54.
carcerū cuſtodes ſi duo vel plures ſint, & vnus ex eis cū carcerato aufugiat, alii cuſtodes aliquo modo nō tenētur. in §. attigam.nu.73.
Carcerari ꝑpter quas cauſas q̄s poſſit. ibi.nu.61
Carcerari quæ ꝑſonæ poſſint. ibi.nu.62
Carceratus an poſſit citari, & q̄n proceſſus cōtra eū factus valeat, in §.ſequitur.nu.37.& in §.attingam.nu.20.
carceratus an excuſet̄ a termino nō ſolutę pēſionis. ib.n.38
carceratus fugiens fractis carceribus habetur pro cōfeſſo, in §.diligenter.nu.46
carceratus iniuſte pro cā capitali an teneat̄ de homicidio, ſi cuſtodes ad euadendū peremerit. ibi.nu.56.& in §.attingam.nu.40.
carceratus ſi reperit̄ mortuus i carcere, ꝑſumit̄ cōtra cuſtodem. in §.diligēter.nu.93.
carceratꝰ ſi eſt male captus, vel ex aliqua cā debet relaxari, nō tn̄ poterit hoc fieri, niſi cū auctoritate licētia, & cōſenſu iudicis. in §.opportune.n.19.& in §.attingam.nu.38.
carceratus regulariter eſt fideiuſſoribus relaxādus. in §.attingam.nu.1.
carceratus ꝑ delicto vel ꝑ debito ciuili debet ſtatim relaxa-

ri cū conſtat eū non deliq̄ſſe, vel debitorē nō eſſe. ibi.n.13.
carceratus q̄ de ꝓximo eſt relaxādus nō debet detineri i nec cuſtodiri ſub tā magna cuſtodia ſicut antea. ibi. nu.14.
carceratus q̄n apparet de ꝓximo relaxādus, debet relaxari a carceribus ante ſniam ēt ſine fideiuſſoribus. ibi. nu. 16
carceratus d̄r oī die nouiter grauari, & iō tanq̄ ex nouo grauamine pōt oī die appellare in §.ordine.nu.6.& in §.attingam.nu.19
carceratus indebite nō ſeruata forma ſtatutorū, auctoritate iudicis relaxari debet ib.n.18
carceratus an poſſit cōtrahere vl' ſe obligare. ibi.nu.22.& 23.
carceratus an dicat̄ qui ꝑ modicū ſpaciū, & per modicā diſtātiā de carceribus relaxat̄, ſed tamē habet penes ſe ſemꝑ cuſtodes, ita vt aufugere nō poſſit. ibi.nu.24.
Carceratus pōt iuſtū metū allegare. ibi.nu.31.
carceratꝰ ꝑ vna cā ciuili vel criminali, an poſſit ꝑ alia recōmendari. ibi.nu.32
carceratus ꝑ vno delicto an poſſit pro alio recommendari. ibi.nume.33
carceratus iniuſte an poſſit pro iuſta cauſa, ibi recōmendari. ibi.nu.34
carceratus an poſſit recōmendari i carcere die feriato. ibi. nume.35.
carceratꝰ fugiēs de carcere quā pœna puniatur. ibi.nu.36.& ibi qua pœna puniat fugiēs de carcere aperto. nu.37.
carceratus iniuſte aufugiens de carcere nō punitur. ibi.nu.38
carceratus iniuſte q̄n quis dicatur. ibi.nu.43
carceratus iuſte, de carcere aufugiēs, habetur pro cōfeſſo, ib. nu.44.& in quo fallat vide ibid.nu.45.& 52
carceratus de carcere aperto fugiēs nō habetur pro cōfeſſo. ibid.nu.45
carceratus an aufugiat periculo poteſtatis. ibi nu 46
carceratus ſi aufugit, quādo nulla eſt captura, an tūc cuſtos vel poteſtas teneat̄. ibi n.47.
Carceratus accuſans volētē frāgere carceres, an liberationē conſequi debeat. ibid. nu.50
Carceratus i carcere mortuus, i dubio ꝑſumitur mortuus a cuſtodibus. ibi.nu.51
carceratus pauper, adeo ꝙ non pōt ſe de ſuo alere, dēt alimētari a creditore, qui eū incarcerari fecit. ibi.nu.74
carcerati ſunt in protectione curiæ, in §.attingam, nu.3.verſ. & ratio eſt.
carcerari dicuntur miſerabiles

perſonę.ibi.nu.76.
carceratorum relicta dicũtur ad pias cauſas ibid.
carceratorum cauſa dicitur pia. in §.nunc videndũ.nu.12.
carceratorũ cauſa eſt ſummaria ſicut miſerabilium perſonarũ in §.attingam. nu.75
cardinales & prælati a Papa petentes licẽtiam eundi ad cõcilium, an poſsint ire licẽtia nõ obtẽta.in §.aggredior. nu.67.
caſtigandi modum excedens tenetur tantum pro percuſsionibus in quibus modũ exceſsit. in §.quoniã . nu.90.92. & 93
caſualia non conſideranda, ſed præcogitata.in §.conſtãte.nume.48
caſualia an in dubio præſumantur.ibi.nu.61
cauſa pecuniaria grauis & ardua equiparatur criminali,& in illa deueniri põt ad torturã . in §.expedita.nu.60.
cauſa ciuilis habens crimen annexum, torturam recipere poteſt.ibid. nu. 61
cauſa ciuilis in q̃bus differat in criminali.ibi.nu.63.& nu.68. 69. & 73.&num.78.79.81.& num.82.
cauſa iuſta præſumitur in iudice repellente exceptionem calũnioſam. Nec facit ſentẽtiã iniuſtam. in §. opportune.n.82. & 83.
cauſa quælibet ẽt iniuſta a dolo excuſat.in §. aggredior.nu.78
cauſa lucratiua habẽs originem a cauſa oneroſa, cenſet oneroſa.in §.nũc vidẽdũ.nu.18.
cauſę criminales non dirimũtur iuramẽto partis.in §.poſtquã. nume.1
Cauſis in criminalibus nõ defertur iuramẽtũ in ſupplementũ ꝓbationis.ibi.nu.2. & in §.expedita.nu.74.
cauſis in criminalibus ex pluribus indicijs non fit vera ꝓbatio, ſecus eſt in ciuilibus.in §. expedita,nu.81
cauſis in ciuilibus dãtur ĩduciæ deliberatoriæ, ſecus in cauſis, criminalibus.ibi.nu.64.
cauſæ cognitio in quolibet actu eſt maximi momẽti.in §.nunc videndum.nu.34.
cauſæ cognitio ẽ de iure diuino nec eſt ommittẽda.ibi.nu.43.
cauſę cognitio ꝙ in actu interueniat nõ ſufficit, ſed ẽt ad validitatem actus requirit, ꝙ in inſtrumẽto fiat mẽtio de cauſæ cognitione, ibi.nu.44.
cauſæ cognitio nõ ſufficit ꝙ per procuratorẽ adhibeatur in cõtractu minoris, & de ea fiat mẽtio in inſtrumento, ſed etiã requirit ꝙ fiat ſcriptura de ꝓ ſe, de tali cauſæ cognitione, itẽ ꝙ reperuerit illũ cõtractũ cadere in vtilitatẽ minoris. ibi. num.

nume.45
cautela ꝙ poſt didicita teſtificata poſsint produci teſtes, in §. ſequens.nu.46
Cautelis ĩ pernitiẽ animę nõ vtẽdũ, in.§.ſequitur.nu. 48
cautionis iuratoriæ beneficiũ an perdat ille, qui cautionẽ ſolitꝰ eſt nõ ſeruare. in.§. diligenter. nu.105
Cedens omnia iura ſua nõ cõprehendit cõditionalis, ut in diẽ, in.§.aggredior. nu. 50
Chriſti omnis actio noſtra eſt inſtructio. in §. occurrũt.nu.8
Cingendus de proximo ꝓ cincto habetur.in.§. & quia nu.29
Citãdus nõ uenit, q ius notorie cõſtat cõtrahere.i.§.examinanda.n.8.& i.§.aggredior.nu.127
citari debet reus ad videndum iurare teſtes, qui recipiuntur ſup iudicii, alias uigore dictorũ teſtium non poteſt torqueri in §.nunc uidendũ.nu.29
citari debet pars etiam in notoriis.in.§. aggredior. nu.133
Citatio trina requiritur quando ſtatutum vult ꝙ contumax habeatur pro cõfeſſo.nec ſufficit vna pro omnibus. in.§. poſtq̃. nume. 66
Citatione non legitime facta, ꝓceſſus & omnia inde ſequentia ſunt nulla.in.§.quoniam. n.44 &45.in §. ſecunda qõ.nu.8.& ibi.nu.87.
Ciuitas qñ ex delicto teneatur. in §.conſtante.nu.47
Clauſula non obſtante qui buſcũque in contrarium facientibꝰ an ſit ſufficiens in ſecũdo ſtatuto ad tollendum primum.in.§. quæritur. nu.12
Clauſula generali reuocatoria omnium ĩ cõtrarium cõfeſſorum, an tollat beneficiũ miſerationis cauſa, ſi nõ ſingulariter exprimatur . ibid . nume. 14.& 15
Clauſula videlicet ſaluo alio ſtatuto cõpatibili, ĩ ſtatutis ſemper intelligit.in §.vltima.nu.7
Clauſulæ de plenitudine poteſtatis effectus. in §. quęritur. nu. 17.& 20
Clericus incitans pugnantes fit irregularis, ſi fiat homicidium in.§.conſtante.nu.59
Clericus homicida ante condemnationẽ non perdit beneficia. in §.poſtq̃.nu.41
Clericus ex quibuslibet indiciis non torquendus, niſi ſit infamis.in §.nunc vidẽdum.nu.51. & in §.expedita.nu.40
Clericus de delicto quãdo cõuinci poſſit per teſtes laicos . in §. diligenter.nu.81
Clericus qñ poſſit ſine degradatione puniri.ibi.nu. 160
Clericus aſſaſſinus puniri poteſt per iudicẽ laicũ.ibi.nu. 166.& in §. examinãda. nu.25.26.27.

Clericus in altari aggreſſus, ſi ſe defendendo aggreſſorem occidat, poteſt redire ad altare, & miſſam perficere. in §.qm̃.n.75

Clericus qui permiſit ſe cõdemnari a iudice laico, & committere executionem contra eũ, & poſtea allegauit priuilegiũ clericale cũ eſſet clericus, non debet audiri niſi refectis expenſis. in §.diligenter. numero 203.

Clericus licet non poſſit inſtrumenta facere, tamen confecta per eum ualent. in §.ſequitur num.12

Clericus prohibetur fidei iubere pro alio. & fideiuſſerit an ualeat fideiuſſio. ibi.nu.14

Clericus qui ſtudioſe ſeipſum uulnerat, an incidat in canonem. in §.aggredior.nu.18

Clericus an poſſit occidere banitum, ſtante ſtatuto quod bãnitus poſſit impune occidi. in §.pro complemento.nu.3

clericus an poſſit pro delicto incarcerari. in §.attingam. numero 70.

clericus an poſſit aliqua cauſa capi a laico ut præſentetur iudici eccleſiaſtico, ibi.n.71

Clericum veſtimentis laicalibus inductum percutiens, quẽ ſciebat clericum, a pęna excõmunicationis non excuſatur, in §. aggredior.nu.31.

Clerici contra laicos non admittuntur in cauſis criminalibus. in §.expedita.nu.8p

clerici an poſſint iniuſte condemnatum a morte de facto eripere, in §.attingam.nu.41

clericis arma portare an & quãdo liceat. in §.pro complemento.nu.4.

cognoſcere non ſeruato iuris ordine eſt ius alterius auferre, in §.ſecunda queſtio.nu.68.& nemo inferior a principe hoc poteſt. ibi.nu.74

collectæ poſſunt etiam clericis imponi pp publicã vtilitatem in §.aggredior. nu.63.

Commentarienſis an poſſit ſine iudicis licentia incarceratum contra iuris formam, vel ſtatuti relaxare. in §.opportune. numero 19

Commiſſarij conſcientiæ quatenus ſtandum. in §. diligenter. nume.65

Commiſſio iudicis cum cauſæ cognitione ad tempus ſucceſſoris protenditur. in §. nunc videndum.nu. 42.

committens enormæ delictum non eſt ſecurus in aliquo loco in § diligenter.num.162

committens delictum in vna ciuitate, & fugiens ad aliam ciuitatem illi confederatam poterit ibi puniri, in §. opportune.nu.36

committere alteri vt ipſum puniat quis poſſit. in §.expedita.nu.56.

comparere per procuratorẽ in cauſa criminali poſt cõcluſionẽ in cauſa, an quis poſſit, in §.ſequens.nu.20

compromiſſum, Eadem ſolennitas requiritur in renuntiãdo compromiſſum, quę reqritur in acceptãdo ipſum cõpromiſſum, in §.reſtat.nu.11.

Compromiſſum fieri inter affines vigore ſtatuti, an poſſit peti poſt concluſum in cauſa. in §.ſequens qõ.nu.47.

Compromiſſum fieri inter affines vigore ſtatuti ſi nõ eſt petitum in cauſa principali, nõ poteſt peti in cauſa appellationis. ibi.nu.71.

Conceſſio ſuper molẽdino fiendo, an extendat ſe ad iã factũ in §.ſecunda.nu.51

conceſſio ſequens non intelligitur derogare primæ, de qua nõ eſt facta ſpecialis mẽtio. in §.quæritur.nu.11.

conceſſo vno, an intelligantur conceſſa omnia per quę deuenitur ad illud. in §.vltima.numero.37

concluſio in cauſa. In cauſis criminalibus non cõcluditur in cauſa. in §. examinanda. nu. 15.& in §. ſequens. numero.1.& 5.

concluſio in cauſa æquiparatur ſententiæ. in §. ſequens nu.16

Concluſio in cauſa nõ obſtat ꝓductioni ĩ cauſa criminali ib. nu.3.& in quibus locum non habeat. ibidem numero. 6.

concludi in cauſa in vno articulo tacitum, & in alio nõ de partium conſenſu concludi põt ibi.nu.13

concluſum in cauſa quando dicatur. ibi.nu.9.

Cõcluſum in cã perinde eſt, ac ſi eſſet iudicatum ibi. nu. 160.

cõdemnatio an ſequi poſſit ex deductis in inquiſitione q̃ nõ fuerũt ſpecialiter probata, in §.quoniam.nu. 52

condemnatio delicti vltra contumaciam reum conuictũ exigit. in §.poſtq̃.nu.48.

condemnatus per contumaciã quæ per ſtatutum habet vim confeſſionis an efficiatur infamis. in §.poſtquam. nu.67.

condẽnatus ſi appellat, vel eius amici & affines pro eo, & nõ obſtãte appellatione iudex ſuã ſententiã capitalẽ exequi velit, ſibi de facto reſiſti põt in §.attingam.nu.39.

conductor equi ad vecturam, ſi dicat equum conductũ mortuũ eſſe in via, ſeu in itinere, diuino iudicio, & ꝓbet equũ quẽ ipſe æquitauit, in itinere mortuũ eſſe, diuino iudicio, an

com-

an per talē probationē a ſolutione equi liberatus erit, in §. & quia, numero 14
Confeſſio incidenter & nō principaliter facta non eſt punibilis in §. conſtante. nume. 49. & in §. poſtquam. nume. 9.
Confeſſio nō probabilis non nocet in §. poſtquam. nu. 6.
confeſſio impoſſibilis etiam ſpōtanea, an noceat cōfitēti reo. ibid. nume. 7
confeſſio non veriſimilis an obſit confitenti. ibi. nu. 9.
Confeſſio tempore inhabili facta an quicquam operetur. ib. nume. 10
confeſſio contra quā eſt ſententiatum non nocet confitenti. ibi. nu. 11.
confeſſio coram iudice iuriſdictione carente facta nō nocet confitēti quo ad plenam probationem. ibi. nu. 12.
confeſſio partis confitentis non validat proceſſum, cuius nullitas prouenit ex defectu iuriſdictionis iudici ibid. nu. 13
Confeſſio facta ſub ſpe gratiæ promiſſę non nocet confitenti. ibi. nu. 16.
Cōceſſio facta eorū notario ſine cōmiſſione iudicis, vel coram iudice nō in figura iudicijs, nō eſt ſufficiens ad condemnationem. in §. poſtquam. num. 17
confeſſio nuda cauſam non habens, non nocet confitēti in ciuilibus. ibi. nu. 21.
Confeſſio in dubio in fauorem rei interpretanda. ibi. num. 25
Confeſſio in ciuilibus confitēti non nocet, & reuocari poteſt tanquam erronea, ſi non fuit acceptata per partem. ibi. nu. 26. quod limita vt ibi. nu. 28.
confeſſio rei per iudicem nomine reipublicę acceptata, an ſit validior. ibid. nu. 28. & an ex interuallo fieri poſſit. ibi. nu. 29.
confeſſio ſpontanea legitime facta derogat regulis iuris cōmunis. ibi. nu. 30.
confeſſio ficta inducta a lege vel ſtatuto, idē operatur quod vera & expreſſa confeſſio oretenus facta. ibi. nu. 35.
confeſſio ficta per ſtatutū inducta an validet proceſſum. ibi. nu. 36. & 59.
Et an ſit neceſſaria iudicis interlocutorio antequā operetur. ibi. nu. 37.
Confeſſio ficta per ſtatutū prætextu erroris inducta, an reuocari poſſit, & admittatur probatio in contrarium. ibidem nume. 47
confeſſio ficta a ſtatuto inducta, qualiter a vera cōfeſſione differat. ibidem
cōfeſſio minoris facta in pręſentia iudicis ſiue curatore an valent,

lent, in §. nunc videndū. nu. 46
Confeſſio minoris facta extra iudicium an faciat indicium ad torturā. in §. diligenter. nu. 77
confeſſio facta extra iudiciū an faciat indicium ad torturam. ibi. nu. 76. & in §. quoniam. nu. 19
confeſſio extraiudicialis an ſit ſufficiens ad puniēdum de delicto gloriantem in §. diligenter. nu. 78
cōfeſsio extraiudicialis an poſſi reuocari. vt non faciat iudicium. in §. diligenter. num. 79. & in §. examinanda. nu. 32
confeſsio extraiudicialis iurata nocet confitenti. in §. ſecunda quæſtio. nu. 62.
confeſsio facta in mortis articulo an valeat. & quid ſi ſit facta ſine cauſa, & an poſsit reuocari. in §. diligenter. numero 120. & in §. reſtat. num. 1. & 2
confeſsio tacita per pacem ſuquutam an faciat indicium ad torturā delicto, in quo fuit facta pax. ibi. nu. 178.
confeſsio quando dicatur metu tormentorum facta. in §. expedita. nu. 10
confeſsio incarcerati dicitur violēta & nō ſpōtanea. ibi. nu. 11
cōfeſsio in tormentis perſonæ. torqueri prohibitę an valeat. ibi. nu. 46.
confeſsio erronea etiā ſepius reiterata pōt reuocari, in §. quoniam. nu. 6.
cōfeſsio in criminalibus an ſemper ratificanda. ibidem nu. 20
confeſsio rei criminis licet debeat ratificari per ipſum reū, alias ſit ineficax, tamē hoc fallit niſi reus primo ante dictā confeſſionem extra iudicium fuerit cōfeſſus illud delictum quia tunc neceſſario requiritur ratificatio. ib. nu. 38.
confeſsio cauſa pietatis facta an poſsit parere effectum abſque perſeuerantia. ib. nu. 39.
confeſsio nec ratificatio requiritur quādo delictum eſt plene probatum. ibi. nu. 40.
confeſsio de delicto tollitur per innocentiam apparētem. in §. opportune, nu. 17
cōfeſsio facta per tormenta etiā milies ratificata quando nulla, in §. ſecūda qſt. n. 2. 3. 6. & 7
confeſsio abſente parte facta validatur iuramento. ibi. nu. 63
confeſsio vt erronea poſt cōcluſionem in cauſa non poteſt reuocari. in §. ſequens. num. 23
cōfeſsio vt dicat metu tormētorū facta, an ſufficiat pbaſſe detentionē, licet aliter nō pbet tortura. in §. attingam. nu. 29.
confeſsioni primæ non intellitur perſequentē fuiſſe derogatum ſiue ſpeciali mentione. in §. quæ.

§.quæritur.nu.11.
Confeſſus ſponte non põt opponere de ineptitudine vel iualiditate, libelli.in §.conſtante. numer. 31.& in §. poſtquam. nu 13
Confeſſus ſpõte perſeuerare debet priuſquã condemnetur. in §.poſtquam.nu.22
Confeſſus ſuper inordinato proceſſu poteſt condemnari,niſi nullitas proceſſus proueniret ex defectu iuriſdictionis iudicis.in §.poſtquam.nu.13
Confeſſus ſuper inordinato proceſſu coram delegato nõ põt condemnari ibi. nu.14
Confeſſus ſe occidiſſe ad ſuã defenſionem,licet nõ probet talem defenſionẽ,tamẽ non poterit puniri pęna mortis,ſi homicidium aliter nõ probatur. ibi.nu.23. & 24. & in §.ſecunda qõ.nu.14
Confeſſus ſponte delictũ nollẽs illud ad banchum iuris ratificare,an poſſit cogi cum tortura ad ratificãdũ.in §. quoniã. nu.18
Confeſſus delictũ an poſſit reuocare confeſſionẽ prętextu erroris.ibi.numero ibi.num.25
Cõfiteri peccata laicus laico quãdo poſſit.in §.conſtãte.nu.10.
Confiteri ſponte an dicatur qui torquetur.in §.expedita.nu.4
Confiteri in tormẽtis vel metu tormẽtorum paria ſunt. in §. ſecunda qõ.nu.32.
Congregatio. Quilibet in congregatione tenetur de ꝓprio facto,niſi tulerit auxilium.in §.conſtante.nu.46
Coniectura tollit aliam. in §.diligenter.nu.194
Cõſanguinei cõdemnati an poſſint de facto reſiſtere iudici exequẽti ſententiã criminalẽ a qua fuit appellatum. in §.diligenter.nu.53
Conſcientiam publicam,& non propriã ſequi debet, q habet poteſtatẽ diſponẽdi ſecundũ conſciẽtiam.ibi.nu.25.
Cõſequẽtia nõ tenet, accuſatus eſt,ergo reus eſt vere.ibidem, numero.170
Conſequentia non tenet, ꝓ tali habetur,ergo talis eſt.i §.quoniam.nu.21
Conſilium ſapientis per calumniam peritũ,non debet a iudice concedi.in §. oportune,nume.84.
Conſilium ſapiẽtis ex forma ſtatuti poſt concluſionẽ in cauſa peti nõ poteſt. in §.ſequẽs. numero 28.& numero.49
Conſtitutio diſponens in cauſis pendentibus non habet locũ ſi concluſum fuit in cauſa. in §.ſequens quæſtio. numer.31
Conſtitutiones laicorũ in foro ſpirituali ſeruandæ,ſi naturalem æquitatem contineat, in §. vltima quæſtio.nu.29.
Conſuetudo contra ius cõmune non eſt ſeruanda, in §.cõſtante,nu.15.
Cõſuetudo mala excuſat delinquẽtem a pœna, in §.quoniã, nume.97
Conſuetudo excuſat notarios a pœna falſi.ibi.nu.98
Conſuetudo contradicẽs iuri diuino, naturali,vel gentiũ,dicitur vſurpatio, ibid.nu.102
Conſuetudo ꝙ valeat fideiuſſio vbi agitur de pœna vitæ, vel mẽbrorũ mutilatione an abroganda. in §.attingam.nu.9
Conſuetudines malæ ex lõgo tẽpore non confirmantur. in §. quoniam.nu.103
Conſultus malum conſiliũ per imperitiã præbens an teneatur, cõſultore in cauſa ſuccumbẽte, & quid de iudice per illud conſiliũ iudicante. in §.ſupereſt.nu.17.& 18
Contractu principali annullato, corruit etiam pręceptum guarentigiæ in eo poſitum.in §.ſecunda quæſtio.nu.11.
Cõtrariorum eadẽ eſt cenſura. ibi.nu.28
cõtumacia teſtatoris ante declarationem defuncti,an pꝛiudicet,hęredi.in §.poſtquam.numero.46
contumacia ſola non ſufficit ad condemnãdum reũ, ſed vltra contumaciam requiritur veræ probationes delicti. ibidẽ nume.48
contumacia dicitur ficta probatio.ibi.nu.51.
cõtumacia eſt fictum delictũ & non verum.ibi.nu.52.
contumacia dicitur dolus præſumptus,qui non cõprehẽdit mulieres & ruſticos.ib.nu.61.
contumacia dicitur vitiũ, & eſt peccatũ mortale. ibidem. nume.63
contumacia an faciat indicium ad torturam contra cõtumacem, in §. diligenter nu. 136
contumaciam conſtare ex actis an ſufficiat, ſine iudicis declaratione.i §.aggredior. nu.122
contumax debet declarari per interlocutoriam iudicis,alias nõ poteſt condemnari ꝓpter talem contumaciam.in §.poſtquam. nu. 37. & in §. aggredior.nu.106
contumax antequam quis dicatur ꝙd requiratur, in §.poſtꝙ nu.42. & in §. aggredior. nume.121
contumax in quibus caſibus nõ habeatur pro confeſſo. in §. poſtquam.nu.57.
contumax dicitur infidelis. ibi. nume.64.
contumax non dicitur ille qui eſt citatus dũ eſt extra territorium

torium ciuitatis.ibi.nume.65
Contumax vt habeatur pro confeſſo ex forma ſtatuti, trina citatio requiritur, nec vna pro omnibus ſufficit.ibi. num. 66
Contumax verus qui non poteſt appellare, an poſſit ſupplicare in §.opportune.nu.69
Contumax non poteſt cõdemnari ſine noua citatione, ad faciẽdam excuſationem, in §.examinanda.nu.34.& 35
Contumax innocens non poteſt nec dẽt a iudice condemnari, in §.opportune, nu.8.in §. ſecũda quæſtio.num.29.in vltima quæſtio.nu.14.& 17.& in §.aggredior, nu.135
Cõuentio principalis vbi reſcinditur, reſcindi tur etiam pęnalis, & quælibet acceſſoria, in §. ſecunda quæſtio, nu. 12.
Conuerſans cum malis hominibus habet contra ſe indicium iniquitatis & delicti.in §.expedita, nu.91.
corpore vitiati an poſſint in cauſa criminali cõtra clericos teſtimonium fere, ĩ §. expedita. nume.79
Correctio patris in filium licita, in §.aggredior, nu.79.
Item & magiſtri in diſcipulum. ibi.nu.80
Et mariti in vxorem, ibi.nu.81
Credendum eſt bono viro, ĩ principio, nu.8
Creditor creditum probare nequiens an debeat bona debitoris ad ſatisfactionem quomodocunq; capere, in §. conſtante, nu.37
Creditor qui debitorem capere fecit, an poſſit petere tenutam bonorũ, in §.attingam, nu.53
Creditor quando teneatur debitorem in carceribus alere, ibi. nume.74.
crimen enorme an requirat ſolẽnitates requiſitas, in aliis criminibus & an recipi poſſint teſtes lite non conteſtata, & parte non citata. in §. diligenter. nume.157.& 158.
Crimen falſi eſt enorme, & hẽt aliqua ſpecialia ultra alia crimina, in §.attingam.nu.8.
Criminis infamiæ probatio non ſufficit ſine confeſſione, aut iudicis ſententia, in §.aggredior num. 111
Crudelis eſt, qui famam ſuam negligit, in §.quoniam.nu.89
curator dandus eſt minori inquiſito vel accuſato, aliter non valet proceſſus, in §.nunc videndum, nu.31.
Curator ſi auctorizat minori ſtatim ꝙ eſt ſibi datus, non valet talis auctoritas nec talis actus. ibi.nu.23.& 33
curatoris defectum ſupplet præſentia iudicis, ibi nu.46
cuſtos carceris quando non teneatur

neatur

neatur de fuga incarcerati, in §.diligenter.nu.52
cuſtodes an teneantur de cuſtodia, ſi vnus eorum cum carcerato aufugerit, in §.attingam. nume.73

D

DAmnum & furtum ſunt diuerſa, in §.poſtquam nume.4
Damnum paſſo quãdoq; ſuccurritur ſine indiciis.in §.diligenter, nu.108.& 109.n.83.
Dans pecuniam bannito dicitur ſibi præſtare auxilium, in §.cõſtante.nu.69
Datiarij ita debent habere remiſſionem propter timorem belli, ſicut propter ipſum bellum in §.expedita.nu.5.
Debet verbum, poſitum in lege neceſſitatẽ importat, in §. nũc videndum.nu.8
Debitor an poſſit impune eripi e manibus capientium, ſi nõ debeat eam quantitatẽ, pro qua capitur, in §.opportune.n.20.
Debitor quãdo capi poſſit in domo licite, & extrahi ab illa licite, in §.vlterius, nu.2
Debitor priuſquã capiatur quid neceſſarium, in §. attingam, num.56.& 57
Debitor non poteſt iurari ſuſpectus de fuga, quando creditor habet pignus, ibi.nu.55
Debitor an aliquo iure ſuccurratur, qui poſt ſententiam repererit inſtrumentum ſolutionis, in §.opportune, nu.13.
Debitorẽ ſuum propria auctoritate capere ex ſola fugæ trepidatione an creditor poſſit, in §.expedita.nu.6
Decretum ſicut in contrahendo requiritur, ita in deſtrahendo in §.reſtat.nu.8.
Decuriones, & conſtituti indignitate torqueri an poſſint, in §. expedita, nu.27.
Et quid officio finito.ibidem.numero 28.
Defectus quilibet in teſte minimus impedit, vt nõ poſſet parti deferri iuramentum, in ſupplementum probationis, in §. diligenter.nu.3
Defenſio tanquam iuris naturalis competit etiam brutis. Quę per principem tolli non põt, nec per Papam, in §.quoniam. nu.76.& 77.& in §.vltima qõ. nu.19.& 22.
Defenſio non cenſetur maleficiũ in §.aggredior.nu.82
Defenſionem iuſtam habens par eſt innocenti, in §.opportune, nume.27.
Defenſiones rei an audiẽdæ poſt concluſionem in cauſa, in § occurrunt. num.3.
Delegatus an poſſit condemnare reum de delicto ſtãte inualiditate

tate

tate proceſſus reo etiã delictũ confitente, in §. poſtquam. nume. 14
Delegatus Papę licet gerat vices ipſius Papæ non tamẽ debet ita acriter puniri vitians literas delegati, ſicut vitians literas ipſius Papæ. ibidem. numero. 15
Delictũ debet iudici innoteſcere ante quã ad vlteriora progrediat. in prin. nu. 5. 6. & 19.
Delictum eiuſdem hominis nõ debet ſæpius quęri. in §. cõſtãte. nu. 91.
Delictum quãdo eſt impunibile non poteſt de eo formari inq̃ſito. ibi. nu. 100.
Delictum ſub ſpe gratię a iudice promiſſæ cõfeſſum an noceat reo, vt poſſit ex confeſſione condemnari. in §. poſtquã. numero. 16
Delictum fateri an videatur, qui veniam petit. in §. diligenter. nume. 180.
Delictũ capitale minoris qualiter puniendum. in §. quoniã. nume. 96
Delictum an poſſit probari per inſtrumentum. in §. & q̃a. nume. 41
Delictum commiſſum coram delegato Principis mitius punit̃ q̃ delictum commiſſum corã ipſo principe, in §. poſtquam. nume. 15.
Delictum debet plene probari, alias reus nõ poteſt condẽnari etiam ſi ſit contumax. ibid. nume. 48.
Delictum ſi eſt plene probatũ, reus poteſt condẽnari, ſine cõfeſſione, & ſine ratificatione. in §. quoniam. nu. 40.
Delicti præſumptio ex bonæ famę præſumptione tollit. in §. diligenter. nu. 197.
Delicta non debẽt remanere impunita, in §. diligenter. numero 127
Delinquens incognitus qualiter oſtẽdi debeat teſtibus. in principio. nu. 18.
Delinquens quãdo veniat ab eccleſia extrahendus, in §. ulterius, nu. 5
Delinquere ſolitus an p̃beat iudicium ad quæſtionẽ, in §. diligenter. nu. 99.
Delinquere in ſe nõ eſt minus. quam in alium delinquere. in §. aggredior. nu. 19.
Dentes non dicũtur arma, adeo q̃ vulnerans aliquem cũ dentibus non cadit in pœnam ſtatuti uulnerãtis cum armis. in §. pro complemento, numero. 17
Denuntiatio maleficii facta per ſaltuariũ nõ ſufficit. ad hoc vt dicatur cõſtare iudici delictũ eſſe cõmiſſum. in princ. nu. 19
Denuntiatio maleficij non facit aliquam

aliquam probationem nec indicium, niſi in leuibus. ibid. nu. 20
Denuntiatio criminis cum fama, facit indicium ad torturã. ibid. nume. 21
Denuntiatio de per ſe eſt ſufficiẽs ad inquirendũ. ibi. nu. 22.
Denuntiatio facta per ſaltuarium ſine iuramento an valeat, & aliquid operet, remiſſiue, ibidem nume. 23
Denuntiatio criminis perperam facta inquiſitionem inde ſecutã eneruat. in §. quoniam. num. 46
Denuntiatio per emptorem de lite mota, an poſſit fieri poſt conclusionem in cauſa, in §. ſequẽs. nume. 19
Denuntians licet ubi coniectura facit pro ipſo excuſetur à præſumpta calumnia, non tamen excuſatur ab expenſis, in. §. ſupreſt. nu. 7
Denũtiator inquiſito abſoluto an in expenſis condemnandus. ibi. nume. 6
Derogatio generalis an ſufficiat ſine ſpecie expreſſa. in. §. quæritur. nu. 16
Detentum quem fuiſſe probare ſufficit, licet aliter tortura non probetur, ad hoc ut tormentorum metu confeſſio facta dicatur. in. §. attingam. nu. 29
Dicere non ſufficit niſi dictũ probetur. in. §. diligenter. num 174
Dictio alter, altera, alterum, in duobus tãtum verificatur. in §. conſtante. nu. 44
Dictio libera poteſtas, nõ tollit iuris ſolennitatem, in. §. cõſtãte. nu. 24
Dictio mox, incontinenti præſumitur in. §. & quia nu. 39
Dictum impuberis an faciat indicium ad torturam. in. §. diligenter. nu. 80
Dictum cõſtituti in mortis articulo an ſufficiat indicium ad torturam, contra illum, quẽ dicit offendiſſe ibi. nu. 117
Dictum torti qui de iure nõ poterat torqueri, an faciat indicium contra aliquem. ibi. numero 135
Dictũ publicæ meretricis an faciat indicium ad torturã. ibi. nume. 139
Dicto ſcribẽtis obligationẽ priuatam de mandato an ſtandũ in §. diligenter. nu. 39
Differens producere inſtrumentũ ſolutionis, vel alterius tenoris, releuans eum à petitis, non debet audiri illud producendo, niſi refectis expenſis. in. §. diligenter. nu 203
Differentia inter ueram confeſſionem & fictã à ſtatuto inductã qualis. in §. poſtquam numero 47
Diſpenſatio inferioris à papa ſine cauſę cognitione null⁹ effectus eſt in §. nũc videndum. num.

numero 37
Diſpẽſatio ꝓpter multitudinẽ perſonarũ inducitur, i §. quoniam.nu. 104
Diſpenſatio reſpiciẽs ꝑſonas eſt ſpecialior, quã reſpiciẽs res, vel cauſas & illa ſpecialior in qua maior eſt ſpecialitas,in §.quæritur.nu.8
Diſpoſitionem non inducit,qđ lege cautum non eſt.in §.conſtante.nu.23
Diuinationes & incãtationes an faciant indicia ad torturam.i §.diligenter.nu.181
Doctor an poſſit carcerari.ibid. num.31. ea.& in §. attingam. nume.68
Doctor non tenetur vltra quã facere poteſt . in § . expedita numero 32
Doctor non comprehendiĩ ſub lege concedente capturam ꝑſonæ.ibi.nu.33
Doctor dicitur in dignitate conſtitutus.ibi. nu.5
Doctori atteſtãti de conſuetudine an ſit credendum.in §.conſtante,nu.15
Doctores an torqueri poſſint. in §.expedita.nu.20.& nu.37
Doctorum dicta ſecundum allegatas leges in elligenda. in §. diligenter.nu.123
Doct⁹ notorie qui uult doctorari non debet examinari in collegio.in §.aggredior.nu. 128
Docti literati ſunt extolendi ad pluralitatem beneficiorum.ib. nume. 68
Dolus in dubio non præſumitur in eo , qui faciendo actum licitum exceſſit modum, in culpa tamen eſt.in §. quando. numero 67.& 68
Domicilii ratione conueniri an quis poſſit , ex contractu ubiq; celebrato . in §. oportune,numero 33
Dominis non tenetur ad expenſas procuratoris impetrantis per ſimoniam ſuo nomine.in §.ſucceſsiue.nu.6.
Et idem in iudicio calumnioſo. ibi. nu.7
Donatio per filium familias ſine conſenſus patris facta , poſt modum per patrem ratificata, valida ſit,in §. diligenter . numer.184. & in §. ſecunda quæſtio. nu. 5
Donatio inter virum & uxorem iurata valet.ibi. nu.60
Donatio iurata excedens ſummã legalem , etiam ſiue inſinatione tenet, in §.ſecunda queſtio. nu.65
Dotis cauſa pia eſt in §. nunc videndum.nu.14
Dubiis & obſcuris ſemper in mitiorem partem inclinare debemus.in §. occurrunt.nu.5

Edictum

E

EDictum prætoris quod metus cauſa , eſt vox Dei in ore prętoris ſuſflata.i §. expedita.n. 22
Eleemoſynam facit,qui miſericordiã præſtat.in §.occurrũt. nume . 14
Emphyteuta detentus in carceribus nõ cadit a iure ſuo,ſi rem ſoluit canonẽ rei emphyteuticæ.in §.ſequitur.nu.38
Emphyteuta quãtumcunq; pro miſerit ſoluere , an intelligat cecidiſſe à iure ſuo,ꝑ ceſſationem canonis , per ſentẽtiam iudicis.in §.aggredior.nu.115 & nu.122
Emptor fructuũ an debeat habere fructus qui ſecũdario in eodẽ anno creuerũt.i § quoniam.nu. 17
Epiſcopus homicida notorius non debet deponi ſine iuris ſentẽtia,& ordine ſeruato.in §.aggredior, nu.132
Error cõmunis in quibus nõ facit ius.in §.aggredior. nu.32
Excedens modũ inculpatæ tutelæ,ſi fuit prouocatus nõ puniĩ pro toto , ſed pro exceſſu tantum,in §.qm̃.nu. 66
Excedens modum ex animo & propoſito nõ puniĩ pro toto ſed pro exceſſu tantum. ibid. nume. 68
Excedens modum caſtigãdi nõ debet puniri pro toto,ſed ſolũ pro exceſſu. ibi.nu.90
Excedens modum inculpatæ tutelæ ex animo, ex propoſito non tamen punitur pro toto, ſed pro exceſſu tm̃.ibi. nu.92
Exceptio iſta delictum eſt impunibile,impedit litis ingreſsũ. in §.conſtante nu.100
Exceptio inadmiſſibilis admittitur ubi de præiudicio irreparabili, & de executione irretractabili tractatur, in §.oportune nu.31.& 36
Exceptio incompetẽtię iudicis an poſſit opponi contra tres ſñias conformes.nu. 28
Exceptio calumnioſa nõ admittitur in iudicis ſummariis in §.oportune.nu.77
Nec impetrat apellationem. ibi.nu.78.& 81
Exceptio calumnioſa repelli poteſt,etiam ſi efficax & vera fuerit.ibi.nu.81
Exceptio euidenter calumnioſa etiam ſi ſit admiſſa , nunquã tñ incluſa vr̃.ibi.nu. 85
Exceptio innocentię non intelligitur exceptio ſtatuto excludente omnes exceptiones. ibi.n.9.in §.vltima qõ.nu. 11
Exceptio non numeratæ dotis, ſi non poteſt opponi per lapſum tpis , ꝗ pot tñ implorari

officium

officiũ iudicis, in locũ deficiẽ
tis exceptionis. in §. opportu
ne.nu.58
Exceptio ineptitudinis reddit iu
dicium retro nullũ in §. ſecun
da.nu.88
Exceptio q delictũ de quo quæ
ritur eſt impunibile, an impe
diat litis ingreſſum.in §.ſequi
tur.nu.28. & in §. conſtante.
nu.103
Exceptio excõicationis nõ põt
opponi poſt cõcluſum in cau
ſa.in §.ſequens quæſtio. nu.
24.& 30.
Exceptio grauaminis vbi habet
cau am ſucceſſiuam, tũc nõ fi
nitur ius excipiendi per litis
conteſtationem. in §.ordine.
nume.7
Exceptio notoria,quæ ex ſuſpi
cione ſententiæ apparet,põt
opponi cõtra tres ſentẽtias
cõformes, in §.ſequẽs. n.44.
Exceptio nullitatis an & quãdo
impediat executionẽ ſenten
tiæ.in §.vlti.nu. 17
Excõmunicatio ab epiſcopo la
ta de gẽmis in capite nõ ferẽ
dis,an liget mulieres,q̃ vna-
nimiter recipere ꝓhibitionẽ
noluerunt.in §.aggredior.nu
me.40
Exculpatio offenſi eſt maximi
momenti. in §.diligenter.nu
me.200
Executio ſententię capitalis dif
fertur,ſi accuſati ſũt teſtes q̃
depoſuerunt in ipſa cauſa ꝙ
falſũ dixerũt donec ſuꝑ hoc
ſit pronuntiatũ,in §.opportu
ne,nu.1
Executio ſentẽtiæ capitalis dif-
fert, donec reus reddiderit
rõnes domino ſuo ibid.nu.2
Executio ſentẽtiæ capitalis dif
fertur,ſi reus accuſat de ma-
iori crimine.ibi. nu.5.
Executio ſententiæ corporalis
differtur,quãdo reus eſt inſi
gnis artifex ĩ aliquo artificio
ibid.nu.6
Executio ſententię corporalis
poteſt fieri in ꝑſona rei illa
die,qua ipſe re⁹ cepit corpus
Chriſti.ibi.nu.30
Executio ſententiæ nõ impedi
tur appellationẽ notorie ca-
lumnioſam.ibidem. num.89
Executio libere etiam incitato
condemnato poſt ſententiã
ipſo iure prolatam fieri po-
teſt, in §.aggredior.nu.120
Executio cõtra excõicatum an
te declarationem eſt ſuſpen-
ſa.in §. poſtquam. nu.39. &
in §.diligenter. nu.172.& in
§.aggredior.nu.110.
Executio in perſonam hæredis
fieri non põt, quando hęres
adiuit hæreditatẽ cum bene
ficio inuentarij.in §.attingã.
nume.60
Executiue proceditur in noto-
riis,

rijs,in §.aggredior.num. 134
Executor merus habẽs conſciẽ
tiam contra ſententiam,quã
videt iniquam, an debeat il-
lã exequi, maxime in cauſa
criminali. in §.expedita.nu.
71.& 72
Executor ſententiæ male exe-
quẽs, an teneatur ad expen-
ſas,in §.ſupereſt.nu.19
Executores teſtamentorum
non poſſunt eſſe religioſi
maxime ſancti Franciſci,niſi
cum licentia ſuperioris, atta
men ſi executi ſunt aliqua
contenta in aliquo teſta-
mento,& non fuit oppoſitũ,
valet talis executio, in §.ſe-
quitur.nu.13
Eximens aliquẽ in manibus fa
miliæ cadit in pœnam, quã
non euitat etiã ſi velit oſten
dere quod exemptus non
erat debitor illius quãtitatis
pro qua fuit captus, in §.op-
portune.nu.20.& in §.attin-
gam.nu.60.
Exiſtens in mortis articulo ne
que omnino viuit,neq; om-
nino mortuus eſt,in §.& qa.
nume.32
Expenſæ ſi non fuerunt petitę,
& iudex omiſit condẽnare,
an a tali omiſſione poſſit ap
pellari.in §.ſupereſt num.22
Expenſarum condẽnatio quan
do facienda.ibi.nu.20.
Experiẽtia cuilibet artificio ꝓ
bet incremẽtũ. in prin.nu.2
Experiẽtia eſt maxima rerũ in
uentrix.ibi.nu.4
Experiẽtia artis eſt mater, quã
cognitio ſeq̃tur veritatis.ib.
nu.24
Experiẽtia eſt rerum magiſtra.
in §.ſecunda qõ.nu.35.
Experimentum verorum ſer-
monum quale eſt. in §.expe-
dita.nume.26
Expoſitũ multipliciter veritatẽ
obnubulat.in §.ſecunda.nu-
me.58.
Extenſio licet in pœnalibus &
odioſis regulariter non fiat.
tamen fit quando extenſio
tendit ad bonum publicum,
ne delicta remaneat impuni
ta.in §.diligenter. nu.130
Extenſio vbi tẽdit ad fauorem
reipublicæ, ita debemus ex-
tendere legem vel ſtatutum
odioſum, ſicut legem vel ſta
tutum fauorabile,in §.aggre
dior.n.59.
Extenſio ex identitate rationis
de ſimilibus ad ſimilia, etiã
ĩ exorbitãtibus fauore reipu
blicę fit.ibi.nu.64

F

FActũ. In facto a ſe facto
vnus teſtis plene ꝓbat
in §.diligenter.nu.131

e 3 Factum

Factum de facto, de facto reuocatur, in §. poſtquam. nu. 49
Factum difficile hr̃ pro infecto, in §. nunc videndum. nu. 16
Facta a non vero prelato, qui verus credebatur valent, in §. aggredior. nu. 36
Falſans literas delegati, an tantũ puniendus quantum falſificans literas delegantis, in §. poſtquam. nu. 15
Falſi crimen eſt enorme, & habet aliqua ſpecialia vltra alia crimina, in §. attingam, numero 7. & 8
Fama bona inquiſiti. facit corruere inquiſitionem, in §. conſtante. nu. 17
Fama bona in genere tollit indicia in ſpecie, in §. diligenter. nume. 196
Fama pro bona probata tollit præſumptionem delicti. ibid. nume. 197
Fama ſeu infamia rei inquiſitionem debet præcedere, in §. conſtãte. nu. 12. quod reſtringe ut ibi. nu. 18. & 20
Fama de per ſe ſola non facit indicium ad torturam, ibidem nume. 18
Quod fallit in vehementi fama ut ibi. nu. 39
Fama ſeu indicia releuat iudicẽ male inquirentem, in §. conſtante, nu. 96
Fama mala adhoc vt noceat delinquenti debet, eſſe in eodẽ genere mali, in §. diligenter. nume. 86
Fama mala minantis probata, an præſumatur durare in diuerſo genere mali. ibi.
Famam præcedere verba inquiſitionis non probant, licet dicant in §. conſtante. nu. 16
Famam propriã negligẽs crudelis eſt, in §. quoniam, num. 89
Familia poteſtatis quãdo teneatur de occiſo reſidenti capturæ, in §. diligenter. nu. 55
Famulus aufugiens a dño præſumit ſubtraxiſſe res furto ſublatas. in §. diligenter. nu. 47
Feriis renũtians, intelligitur tantum renuntiare pręſentibus, non autem futuris, in §. aggredior. nu. 46
Fictio in ſtatutis pęnalibus non cadit, in §. & quia, nu. 33
Fideiubere pro alio vbi de pęna corporali agitur, nemo põt, in §. examinanda. nu. 12. & in §. attingam. nu. 2
Quod limita vt ibi. nu. 9
Fideiubere vnus poteſt pro alio ſi plures ſunt inuenti cum armis, in §. pro complemento, nume. 30
Fideiubens in caſu vulneris, an & quando teneatur de morte ſecuta ex vulnere, in §. & quia vero. nu. 30
Fideiuſſio vbi agitur de pœna mu-

INDEX.

mutilationis membrorũ ex conſuetudine valet, in §. attingam, nu. 9.
Fideiuſſor ſine excuſſione principalis quo caſu cõueniri poſſit, in §. aggredior. nume. 129
Fideiuſſor non facta excuſſione contra principalem cõueniri poteſt vbi principalem nõ eſſe ſoluendo notorium eſt, in §. examinanda. nu. 9.
Fideiuſſor promittens ſoluere libere ſine aliqua exceptione, an præſumatur renunciaſſe beneficio de fideiuſſoribus in §. vltima. nu. 2.
Fideiuſſor non liberatur, ꝑ capturam principalis debitoris, in §. attingam, nu. 55
Fideiuſſoribus non eſt quis relaxãdus ſi ẽt in caſu quo eſſet relaxãdus fideiuſſoribus. qñ alias aufugit de carceribus. in §. diligenter, n. 110. & in §. attingam. nu. 7
Filiusfamilias poteſt eſſe in iudicio in cauſis criminalibus ſine conſenſu patris, in §. expedita, nu. 82
Filiusfamilias ſine licentia patris officium iudicis implorare poteſt, in §. opportune, numero. 72
Quid de emancipato, ibidem nume. 73
Filiusfamilias ſi donat cã mortis ſine cõſẽſu patris, & pater poſtea ratificet, an recõualeſcat donatio. in §. diligenter. num. 184. & in §. ſecunda quæſtio. nume. 5.
Filiusfamilias qui cõuenitur ex delicto põt ſtare in iudicio ſine cõſenſu patris, in §. ſequẽs quæſt. nu. 54.
Filius ſi verberaret, patrẽ eũ caſtigantẽ, & hoc caſu cũ reſiſtẽtẽ pater occideret, pœna parricidij nec alia pœna non tenetur, in §. aggredior. nu. 79
Filiusfamilias an poſſit ꝑ debito incarcerari, in §. attingã, n. 69
Filii ex matrimonio gradus ꝓhibiti, ante diſpenſationem nati ſunt illegitimi, in §. diliter, nu. 188
Firmitatem non habent quę de facto ſunt, in §. poſtq̃. num. 49
Forenſis an cõprehendatur ſub ſtatuto puniente portãtes arma, in §. pro complemento, nume. 23
Forenſis vel alius prohibitus arma portare, ſi cũ ipſis armis fuit inuẽtus, ſed non fuit captus, an debeat puniri pœna ſtatuti puniẽtis arma portantes. ib. nu. 24. & 25
Forenſi remittĩ ſatiſdactio quã quis tenetur præſtare ex forma legis vel ſtatuti. in §. diligenter, nu. 104
Frater religioſus tanq̃ bonꝰ vir in teſtẽ admittĩ in cauſa fratris

tris in prin.nu.11

Fratribus communionē habētibus dotis ſolutio unius q̄ reddendam promiſit, ex quo fieri debeat, in §.diligenter. nume.35

Friuola dicuntur, quæ probata non releuant, & non ſunt in conſideratione, in §.ultima. nume.30.

Fuga an faciat indicium ad torturam, in §.diligenter.nu.41

Fuga non facit indicium qn̄ fugiens dubitabat ſeu ſuſpicionē habebat ꝙ cōtra eum formaretur inquiſitio uel accuſatio.ibi.nume.42

Fuga an tollatur per iuramentū fugientis. ibidem numero.43

Fuga in quibus caſibus faciat ꝓbationem.ibid.num.45.46.47.48.& 49

Fuga operatur reuocationem mandati, ibi.nu.49.

Fugare aliquem eſt iniuria.in §.quoniam, nu.87
Maxime nobilem qui non tenetur dare terga fugæ.ibi.numero.88

Fugiens de carcere, aut fractor illius, qua pœna puniatur, in §.attingam, numero.36.37.& 38

Fundans ſe in lege vel ſtatuto debet inhęrere uerbis eorū, in §.diligenter, nu.113

Fur in dubio præſumitur qui eſt ſolitus furari, in §.diligenter, nume.102

Furem propria auctoritate capere, quando & in quibus ꝑmiſſum.ibi.nu.128

Furtiue res ſuas accipere ab iniuſto detentore, an liceat in §.conſtante, nu.36

Furtum ex coniecturis probatur, in prin.nu.7

Furtum & damnum ſunt diuerſa, in § poſtquam, nu.4

Furtum quādo eſt commiſſum ī aliqua domo vicini torqueri poſſunt, in §.diligenter.numero.97

Fuſtes ante percuſſionem arma non dicuntur, in §.pro complemento, nu.14.

G

Generalitas ſtatuti reſtringitur ad habilia, in §.aggredior.nu.55
Quod tamen limita ut ibi.nu.58

Gladius paruus an ueniat appellatione armorum, in §.pro complemento, nu.18.

Gloſſæ dictum maioris eſt auctoritatis quàm doctoris, in §.conſtante, nu.15

Grauamen. De grauamine ſucceſſiuo uide plura in §.attingā.nu.19.cū pluib.uerſ.ſeq.

Gubernator ciuitatis nec etiā legatus de latere nō poſſunt ſupplere ſolennitates proceſſus, in §.ſecunda.nu.75

Guarnimentum. Non ualet inqſitio de guarnimento andata uel caualcata cōtra aliquem, niſi appareat de principali delinquente, in §.conſtante, nume.41

H

Habetur uerbum eſt nota improprietatis, in §.quoniam, nu.22

Habilitas ſuperueniens nō ualidat actum inhabilem propter aliquem inhabilitatem exiſtentem tēpore actus geſti, in §.diligenter.nu.183.cum pluribus ſeq. & in §.ſecunda quæſtio.nu.3.& 4.cū ſeq. Sed contrarium uide ib. nume.48

Hæres adiens hæreditatem cū beneficio inuentarii, an euitet executionem in perſonā ſuā, in §.attingam, nu.60

Hæreticus liber penes aliquem repertus an illum pręſumat hæreticum, in §.diligenter, num.92.

Homicida etiam lege permittēte eſt infamis, in §.aggredior nume.12.

Homicida in facto graui nō poteſt recipi in teſtem ſine tortura, ibi.nu.14

Homicidam condemnare capitaliter quē impulit iracundia in iudicis poteſtate eſt, in §.quoniam, nu.94.& 95

Homicidium fuiſſe perpetratū an ſufficiat allegare ſine occiſi nomine, & idem de furto, in princ.nu.27

Homicidium ex actu ad formā ſtatuti conceſſo ſecutum, an impunibile, in §.aggredior, nume.77

Homicidiū oē habet in ſe dolū & delictum, ēt ſi a ſtatuto permittatur, ibi.nu.13

Homicidia quādo impunibilia, in §.ulterius, nu.7.8.& 9

I

Iactantiæ an faciant indiciū in §.diligenter, nu.36

Identitas equi cōducti ad uicturā qui dicitur mortuus in itinere, debet probari per conductorem equi, in §.& quia, nume.14

Ignoſcendum eſt ei qui prouocatus deliquit, in §.quoniam, nu.62.& nu.69

Ignorantia iuris in dānis euitādis non nocet, in §.nunc uidēdum, nu.17.& quid in cauſa lucratiua trahente originem ab onerosa, ibi.nu.18

Ignorantiam eorum, quæ publi
cæ ſunt allegans non audien
dus, in §. aggredior, nu. 33
Ignoranti in iis quæ ſunt iuris
non ſuccurritur, in §. nunc vi
dendum, nu. 15
Illicitum perueniens ad optimũ
finem, non excuſatur a pęna,
in §. ſucceſſiue. nu. 5
Imaginem ſacram percutiens,
qua pęna puniendus, in §. &
quia nu. 25.
Immunitas eccleſię conceſſa nõ
porrigitur ad futuram eccle-
ſiam, in §. aggredior. nu. 44
Impoſitio onerum perſonaliũ
non extenditur ad doctores,
in §. expedita. nu. 34
Impoſſibile reputatur illud qđ
nõ decet in §. ſequens, nu. 35
Impoſſibilitas excuſat ab excõ-
municatione, in §. ſequitur,
nume. 34
Impoſſibilitas excuſat appellan
tem a proſecutione appella-
tionis, ibi. nu. 35
Impoſſibilitas annullat contra-
ctum ibi. nu: 34
Impoſſibilium nulla eſt obliga
tio. ibi. nu. 32
Impuberis dictum an faciat indi
cium ad torturam, in §. diligẽ
ter. nume. 80
Impuberes duo an & qñ ꝓbent
delictũ, in §. diligenter, nu. 82
Incantationes an faciant indi-
cium, ad torturam, in §. dili-
ter, num. 181
Incantator nõ dicitur medicus
in §. & quia nu. 23
Incarceratus iuſte pro cauſa ca-
pitali, an teneatur de homici
dio, ſi cuſtodes ad euadẽdũ pe
remerit, in §. diligẽter, nu. 56
Incarceratus mortuus an prę-
ſumptionẽ faciat cõtra cuſto
dẽ de dolo vel culpa. ibi. n. 93
Incarceratus eſt ſub curiæ pro-
tectione, in §. aggredior. n. 24
Incarceratus regulariter ẽ fide
iuſſoribus relaxandus, & in q
bus caſibus fallat, ĩ §. attingã
nu. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. & 8
Incarceratus indebite ſtatim re
laxandus non expectata alia
interlocutoria, ibid. nu. 13. &
an requiratur iudicis auctori
tas. ibi. nu. 18
Incarceratus de proximo rela-
xandus an detinendus ſub ar
cta cuſtodia. ibi. nu. 14
Et quid de ſenſibus & infirmis,
ibi. nu. 15
Incarceratus quando fideiuſſori
bus relaxandus, ibi. nu. 16
Incarceratus omni die dicitur
grauari, ideo tãquam a nouo
grauamine poteſt omni die
appellare, ibi. nu. 19
Incarceratus an poſſit citari, in
§. attingam, nu. 20
Incarceratus an poſſit contrahe
re, ibi. nu. 22. & 23
Incarceratus an dicatur qui ha-
bet

INDEX.

bet cuſtodes ne fugiat, ibi. nu
mero 24. & 26
Incarceratus pro una cauſa, an
poſſit pro alia recommenda-
ri, ibidem. nu. 32
Incarceratus pro vno delicto an
poſſit pro alio reccommen-
dari, ibi. nu. 33
Incarceratus indebite an poſſit
ꝑ iuſta cauſa recommendari
ibi. nu. 34
Incarceratos an excuſet iuris
ignorantia, in non conſulen-
do peritiores, in §. nunc vidẽ-
dum. nu. 15
Incertitudo illati vulneris in ri
xa, præſumptionẽ in nequio-
rem dirigit, in §. diligenter,
nume. 101
Incipi ab executione ĩ notoriis
an poſſit in §. examinanda,
nu. 7. & in §. aggredior. nume
ro. 134
Inculpatio offenſi facit aliquem
præſumptionem, in §. diligen
ter, nu. 121
Indebitum ſolutum vigore alicu
ius ſententiæ repeti põt æqui
tate ſuadente, in §. ſequens,
nume. 38
Indicium ad torturam facit in
criminalibus illud, qđ in ciui
libus facit probationem ſe-
miplenam, in §. diligenter, nu
mero 2. & nu. 116
Indicium an ſummatur contra
illum qui maleficium primo
inuenit, & contra anxiũ ſolli
citatorem. ibi. nu. 150
Indicium vnum an ſufficiat ad
torturam, ibi. nu. 177
Indicium vnum per aliud tolli-
tur, ibi. nu. 192. ſicut præſum
ptio vna tollit aliam, ibi. nu-
me. 193. Et idem in coniectu
ris, ibi. nu. 194
Indicium fugæ tollitur per iura
mentum fugientis. ibi. nu. 43
Indicia indubitata quæ ſint, in
§. quoniam. nu. 34. & in §. dili
genter, nu. 153
Indicia capturam debent præce
dere in §. conſtante. nu. 1.
Indicia capturã cur debeãt præ
cedere, in §. conſtante. num. 3
Indicia quando ſunt loco diffa-
mationis, ibi. nu. 19
Indicia ẽt in crimine lęſæ maie
ſtatis torturã pręcedere dẽnt
in §. diligenter, nu. 175.
Indicia ſuperuenientia an cõfir
ment torturã præcedentẽ in
debite factã, & confeſſionem
ex ea extortã, ibid. nu. 183. &
in §. ſecunda qõ. nu. 3
Indicia an ſufficiant ad torturã,
iudicis arbitrio relictum eſt,
in §. diligenter, nu. 23
Indicia multum vrgentia faciũt
plenam probationẽ. ibi. n. 21
Indicia perfectionem in genere
ſuo requirunt, priuſquam vi-
res habeant, ibi. nu. 29
Indicia releuant iudicẽ quantũ-
cun-

cunq; iniuſte inquirētem, ī.§. conſtante.nu.96
Indicia ſecunda per quæ reus repetitur in tortura, debēt eſſe diuerſi generis. in §. quoniā. numero 9
Indicia multum vrgentia faciūt plenam probationē,in.§.ſecūda.nu.33
Indiciorū copia an danda reo ante torturā, cū termino ad illa purganda,in §. nunc vidēdum.nu. 1
Indiciorum copia an dāda ꝑ iudicē reo non petenti,& ſi nō dederit an puniēdus.ibi.n.3. & nu.19
Indiciis nō ꝓcedentibus etiam in crimine læſę maieſtatis, non poteſt deueniri ad capturam, nec torturam. in.§. conſtante.nu.2.
Indiciis duobus à remotis an iuuet aliud ad torturā, in.§. diligenter.nu.11
Induciæ declaratoriæ in cauſis criminalibus non danť, nec reus cum iuramēto reſpōdet, in.§.expedita.nu.64.65.& 66 & in his cauſis iuriſdictio an prorogetur.ibi.nu.67
Infamia debet præcedere inqſitionē,alias īquiſitio nō tenet, in §. conſtante nu.12
Infamis contra aliquem ſine qſtione non auditur, in §.diligenter. num.62
Infamis repellitur ab accuſatione.ibi.nu.205.
Infamis ad famā de ordinata iuſtitia reintegrari non poteſt in.§.aggredior nu. 97
Infamis ad hoc ꝙ quis ſit,cōfeſſio ipſius in iudicio requiritur uel ſententia iudicis, nec ſufficit criminis ꝓbatio ibi. num.111
Infamis non efficiť ille qui eſt cōdemnatus per cōtumaciā, licet ex forma ſtatuti cōtumax habeatur pro cōfeſſo,in §.poſtquam, nu. 67
Infamis admittitur ad teſtimoniū qn̄ ueritas aliter haberi nō pōt in §.diligenter.nu.81. poſt princip.
Infames ad teſtimoniū admittūtur in crimine apud locū infamen commiſſo. ibi.nu.124
Infinitas eſt euitāda, i §.quoniā nu. 10
Infirmus & ſenex carcerati nō debent detineri & cuſtodiri ſub tam magna & ſtricta cuſtodia,ſicut iuuenes & ſani.in §.attingam.nu. 15
Inimicitia an & qn̄ faciat indicium ad torturam, ī §. diligēter, nu.69
Inimicū captū occidere in bello licito eſt illicitum in §. aggredior. nu. 25
Initium attendiť vbi de delicti executione agiť. in §. quoniā nu.

INDEX.

nu. 91
Initiū potius q̄ finis attendiť.in §.vlterius.nume.1.& nume.6.
Iniuria eſt fugare aliquem.in.§. quoniam. nu. 87
Iniuriam per pecuniā remittēs eſt infamis.in.§.diligēter. numero 179
Innocens q plectiť homicidio non releuat homicidam.in.§. oportune.nu.12
Innocēti par eſt, q habet iuſtas defenſiones.i.§.oportune.nume.17.& in.§.vltima.numer. 39
Innocentē capi faciēs,qua pęna teneatur, ſiue cā ſit ciuilis. ſiue criminalis.in. §. cōſtante,num.4
Innocētia rei cōdēnati retardat mortis executionē.i.§. oportune.numer.7. & in.§.ſecunda quæſtio.nu.30
Innocētia q ꝓſumptiones ꝓbatur. in.§.ultima. nu.15
Innocētia poteſt probari per teſtes domeſticos& familiares. in.§.oportune.nu.15
Innocētia accuſati uel īquiſiti, ēt abſentis uel ignorātis per quemlibet probari poteſt,in §.oportune,nu.16
Innocentia rei qn̄ apparet, tollitur ſeu annulletur eius confeſſio, quā de delicto fecit. ibi nu. 17
Innocētia rei condēnati qn̄ cōſtat,iudex nō poteſt eū abſoluere,ſine ſentētia & uolūtate ſuperioris.ibi.nu. 18
Innocentiæ indiciū præbet,qui accuſatꝰ ſponte ſubit carcerē in.§.diligenter.nu. 204
Innocētię iura multū deferunt. in §.oportune,nu.16
Inq̄ri an poſſit de delicto cōtra reū cuius nomē ignoratur,& de delicto qn̄ ignorať nomē oſtenſi.in prin.nu.17
Inquiſitio corruit ꝓbata bona fama inquiſiti. in.§.conſtāte. num.17
Inquiſitio in quibus caſibus ualeat infamia nō præcedēte, in §.conſtante.nu.20
Inquiſitio gn̄alis an ualeat nō ꝓcedente infamia. ibi.in fi.
Inquiſitio de cōſcientia principis emans ualet, non præcedente infamia.ibi. nu. 21.
Inquiſitio formari nō pōt infamia nō præcedēte,licet ſtatutum dicat ꝙ iudex libere poſſit inquirere. in.§.conſtante. nu 23.in fine.
Inquiſitio ſuccedit loco libelli. ibi,nu.32
Inquiſitio cū pręcedētibus indiciis an formari poſſit. ibi. numero 33
Inquiſitio anteq̄ à iudice formetur,debet primo interrogari pars offenſa an velit accuſare necne. ibi.nu.39

Inquiſitio

Inquiſitio de auxilio an valeat, niſi prius iudici cōſtet, de principali delinquente, ibi.nu.40. & ſeq. & quid ſi non apponatur verbum aſſiſtendo.ibi. nume.42. car. eadem, & numero 77

Inquiſitio in qua dicitur alterū alteri præſtitiſſe auxilium, an valeant ſi ſint plures.ibidē.nume.43

Inquiſitio de auxilio, ad hoc vt procedat, oportet dicere in ipſa inquiſitione, quod fuit præſtitum vt delictū habilius cōmitteretur.ibi.nu.51

Inqſitio de furto, neceſſario dicere debet, ꝙ res ſurata ſpectabat ad talem, iure dominij vel quaſi, alias non procedit, ibi.nume.78

Inquiſitio furti an valeat ꝑ verbum ſubtraxit, niſi dictione furto.ibi.nu.79

Inquiſitio an requirat ſolennitates, quæ in accuſatione requiruntur.ibi.nu.83

Inquiſitio an ceſſet, ſi pendente inquiſitione ſupueniat accuſator.ibi.nu.92

Inquiſitio nō poteſt formari ad dictum ſocij criminis. ibi.nume.93.car. ea. & in §.diligenter.nu.67.

Inquiſitio formari nō poteſt ſuper delicto impunibile.ib.nume.100

Inqſitio ſi facta ſit de vulnere cū cicatrice, & probatū ſit uulnus ſimpliciter, non poteſt ſequi condēnatio. in §.quoniā. nume.57

Inquiſitio requirit probationē omnium cōtentorū, alias corruit, ibid.nume.58.

Idem etiam de ſentētia iudicis. ibi.nu.59

Inquiſitio quādo eſt iepta, quid quid ſequit eſt ipſo iure nullum.in §.ſecunda. quæſtio.nume.87

Inquiſitio quando eſt calūnioſa vel inepta, tūc pro reo admittitur ꝓcurator, licet cauſa ſit criminalis, in §.ſequitur.numero 30

Inquiſitio de crimine cōmmiſſo certo tempore, vel loco, & ꝓbetur de alio, non arctat inquiſitum ad abſolutionē obtinēdam, in §.& quia. num.12.13. & 14

Inquiſitio ſi cōtineat, ꝙ aliquis interfecit Titium, poſtea probatur quod hoc fecit per aliū, debet ſequi abſolutio.ibi.nume.15

Inquiſitionis verba nō probant famam publicam præcedit.in §.conſtante.nume.16.Et in §. quoniam.nu.58

Inquiſitor qui inique proceſſit an teneatur ad expenſas. in §. ſupereſt.nu.5

Inſcriptio

Inſcriptio ad pęnam talionis nō poteſt peri poſt concluſum in cauſa.in §.ſequens quęſtio.nume.21

Inſequens fugientē, qui in fuga cecidit & ſe vulnerauit an puniēdus pœna ſtatuti de vulnerantibus. in §.& quia.num.9

Inſtigator ſi contra inquiſitum proteſtatur ſe nolle intromittere contra ipſum inquiſitum, poſtea tamen informatur iudicem quantum poteſt contra ipſum inquiſitum, mittendo teſtes & ſimilia, an teneatur ad expenſas, ſi abſoluitur reus. in §. ſupereſt. numero 4

Inſtructor admittitur ī cauſa criminali ad docendū de innocētia inquiſiti.in §.ſequitur.nume.46

Inſtrumentum releuatoriū a petitis producere tardans nō audiēdus, niſi refuſis prius expēſis.in §.diligenter.nu.203

Inſtrumentum per clericum cōfectum valet, ſi ei nō opponatur.in §.ſequitur.nu.12

Inſtrumēto falſo vtens de ſe pręſumptionem falſitatis facit.in §.diligenter.nu.49

Inſtrumēta an ſint de nouo repta, ſtatur iuramēto producentis.in §.diligenter.nu.111.qđ limita, vt ibid.

Inſtrumēta facta per notarium fictum an valeāt, cum apparet illum non eſſe notarium. in §. aggredior.nu.35

Inſultatus an & quādo teneatur fugere.i §.quoniā.nu.86.& 87

Intellectus abſurdus fugiēdus in legibus & ſtatutis.in §.vltima quæſtio.nu.36

Interpretatio vera a practica ſumitur, nec eſt ab ea recedēdū in prin.nu.3

Inualida a principio propter aliquam inhabilitate an validentur ex poſt, ſi ſupueniat habilitas.in §.diligēter.nu.183.cū pluribus ſequenti.

Inuētus cū armis ſed nō captus an debeat puniri pro portatione armorum, in §.pro cōplemento, nu.24

Inuentus cum armis ad pedes in terra.an pro armorū delatione puniri poſſit. ibidem.nume.28

Inuentus de nocte cū armis an relaxādus datis fideiuſſoribꝰ, & qui ſint fideiuſſores idonei. ibi.nu.29.& 30

Et quid de muliere arma geſtāte.ibi.nu.31.& 32

Inuētus ferre arma pluries vno die, an ſemel tantum pœnam incurriſſe dicatur. ibidem.nume.34

Inuentus cū pluribus ſociis armatus, an de armorum portatione puniri poterit, ſi ſtatuti

puniat

puniat habentes homines armatos ſecum aut in domo. ibidē. nume. 37
Iudex faciēs aliquem indebite capi in ciuilibus vel criminalibus qua pœna puniatur. in §. constante. nu. 3. & 4
Iudex quando ex forma statuti vel reſcripti hēt pleniſſimā poteſtatem procedendi & cōdēnandi prout ſibi placuerit vel voluerit, nulla ſeruata diſpoſitione legis vel ſtatuti, tamen propter hoc nō poterit tollere ius quęſitum parti ex iuriſgentiū vel ciuili, vel ex forma alicuius ſtatuti. ib. nu. 25. in fine.
Iudex qui tenetur aliq̄d facere ſub pœna, nō cadit in pœnā ſi illud non fecit, eo, quia nō fuit īterpellatus vt illud faceret. in §. nūc videndum. nu. 4
Iudex non dās copiam indiciorum reo ante torturā, puniri debet. ibi. nu. 19
Iudex in mitiorem ſemp parte inclinare debet, in §. occurrūt, nume. 5.
Iudex maiorem honorē conſequitur in abſoluendo quā in condemnando. ibidem nu. 7
Iudex fideiuſſores nō idoneos ꝓ capto acceptans, an poſſit reū iterū capere. in §. 1. attingam. nume. 10.
Iudex obligatus eſt carceratos viſitare, & curare q̄ neceſſaria habeant. ibid. nu. 72
Iudex rē litiogioſam ſequeſtrare quādo poſſit, ne partes veniāt ad arma. in §. pro cōplemento, nu. 4 . & 46.
Iudex delegatus an poſſit facere capi aliquē, in §. attingam. nume. 78.
Iudex cauſarum criminaliū cūcta mature cōſideret. in §. occurrunt. nu. 4
Iudex ad hoc vt poſſit facere aliquē perſonaliter capi. cuius qualitatis eſſe debeat. in §. attingam. nu. 77.
Iudex i criminalibus an poſſit a captura incipere. in §. constante, nu. 5.
Iudex quando poſſit ſine metu pęnę reum culpatum capere non pręcedentibus indiciis. ibi. numero 6
Iudex in quibus caſibus procedere pōt ad inquirendū non præcedēte infamia, vel diffamatione. ibi. nu. 20
Iudex nō pōt denegare reo defenſionē prætextu alicuius liberi arbitrii. ibi. nu. 26
Iudex liberum habēs arbitriū in procedēdo an teneat ſeruare inſtantiam. ibid. nu. 29
Iudex æquitatē ſeruare debet, etiam in iis quę arbitrio ſuo committūtur. ibi. nu. 30.
Iudex non poteſt agentē audire, quem ſcit ius non habere. ibi. num. 35
Iudex contra occiſorem bāniti inquirēs, an debeat quēlibet admittere pro defenſione homicidæ ibi. nu. 38
Iudex inquirens quid obſeruare debeat. ibi. nu. 39
Iudex inquirens de auxilio q̄d dicere debeat. ib. nu. 64
Iudex poſt lapſum tempus ſibi ad inquirendum a lege vel ſtatuto datū, an inquirere poſſit ibi. nu. 80. 81. & 82
Iudex inquirens ſuccedit loco accuſatoris. ibi. nu. 82
Iudex quo caſu pœnam mutare vel minorare poſſit. ib. nu. 84
Iudex originis an poſſit inquirere de delicto commiſſo in alieno territorio, ibi. nu. 90
Iudex an poſſit formare inquiſitionem contra ſocium criminis propter delictum ſocij criminis. ibi. nu. 93
Iudex iniuſte inquirens tenetur ad ſumptus litis. ib. n. 94
Iudex quando ad ſyndici denūtiationem male inq̄rit, an tūc faciat litem ſuā, ac ſi motu ꝓprio inquiſiuiſſet. ibid. numero 95. & 98
Iudex non præſumitur dolo nec calumnia inq̄rere. ibid. nu. 98
Iudex inquirendo quo caſu non pœnam ordinariā delicti, ſed mitiorem imponere pōt. ibi. numero. 99
Iudex an poſſit reo ſtatuere inducias, vt reſpondeat. ibi. nu. 100
Iudex in negatorijs rei qualiter ſe debeat gerere. in §. nunc videndum. nu. 1
Iudex ſuper nō petitis nō ſedet ibi. numero 6
Iudex nemine petēte defēſionē rei tenetur quærere ibid. nu. 7
Iudex officium ſuum exercere debet non imploratū pro ſubuentione pauperum ib. nu. 10
Iudex in actibus piis debet ſupplere ex officio, nu. 13.
Iudex plenas ꝓbationes delicti habens, an debeat tormentis reum dare. ibi. nu. 21
Iudex torquens pro delicto per probationes claro, tenetur in ſyndicatu. ibi. nu. 24
Iudex reum perſeuerantē negādo in tortura, etiam ſe delictū probatum fuerit ordinariā pęna punire non poterit. ibi. numero 26
Iudex reum ad torturā ponere non poteſt, niſi accuſator req̄rat, ſecus ſi per inquiſitionem proceſſerit. ibi. nu. 27
Iudex an poſſit torquere virtute primæ depoſitionis teſtium ſine reſumptione, & quæ ſuper hoc veniant ſeruanda, & an teſtes veniant per iudicem examinandi. ibi. nu. 29. & 30
Iudex aliqnem ſpolians ſine cau

ſæ cognitione ante omnia ille uenit reſtituãdus.ibi. nu. 38.
Iudex ſine cauſę cognitione procedens, homini priuato cõparatur, cui non obediendũ eſt. ibi.nu.39.& in §.ſecunda quæſtio. nu.80. & in §. ſucceſſiue. nu.3
Iudex contra clericum ex quibuſcunque iudicijs ad torturã procedere nõ poteſt, niſi ipſe clericus infamatus fuerit.in §. nunc videndum.nu.51
Iudex regulas iuris ſequi debet, non conſcientiam ſuam, quæ iuribus aduerſatur. in §. diligenter.nu.26
Iudex ĩ arbitrariis qualiter iudicare debeat.ibi.nu.27.& 28
Iudex ſi velit exequi ſententiam criminalem, à qua appellatũ eſt, amici & cõſanguinei condemnati de facto impune reſiſtere poſſunt.ibi.nu. 53. & in §.attingam. nume.49
Iudex ſi iniuſte non præcedẽtibus indiciis aliquem torſit, ſi ille indebite tortus iudicẽ occidit, pœna mortis puniri nõ debet ſed alia mitiori. in §.diligenter.nu.58
Iudex nullo modo poteſt procedere ad ſententiam ferendam pro ea parte pro qua teſtis varians primo teſtificatus eſt.ib. numero 75
Iudex ꝓ inſignibus furibus nõ debet pati aliquem aduocare. ibi.nu.164.& in §.examinãda nu.20
Iudex nõ poteſt incipere à minis.ſeu metu torturæ, aut à terrore aliquo, q̃a talis metus & ſuſpicio torturæ æquiparãtur.in §.expedita.nu.1
Iudex terminos iuris excedens, habendus eſt vt priuatus.ibi. nume.57
Iudex aduerſus abſentem contumacẽ cõtra quẽ habet indicia criminis commiſſi, qualiter ſe debeat gerere. ibid.nu. 84
Iudex ſeuerus in criminalibus eſt ab officio deponendus.ib. nume.86.ubi multa de iudicũ crudelitate.
Iudex aliquẽ indebite torquẽs, an & qua pœna puniendus, ibi.nume. 87
Iudex in criminalibus fauore, vel odio iniuſte procedẽs, lege Cor.de ſic.tenet.ibi.nume.88
Iudex ſi debite & iuſte reum torſit, qui reus mortuus eſt in tortura, vel eſt debilitatus aliquo membro, an hoc caſu puniatẽ aliqua pœna.ibi.nu.89
Iudex qui fecit ligare reũ, vt eũ torqueret, & talis reus male ligatus fuit, ex quo cecidit, vel ſibi brachium fregit, an teneatur.ibid.nu.90
Iudex torquens vltra tres vices tpibus diuerſis, dicit immoderate ꝓcedere. in §. q̃m, nu. 9
Iudex q̃n contra reũ. plenas probationes delicti habet, tunc ſine cõfeſſione, & ratificatione ſua ipſum cõdemnare poterit ibi.nu . 40
Iudex nolens reũ fideiuſſoribus relaxandum relaxare, an teneatur actione iniuriarum in ſyndicatu.ibi.nu.51
Iudex videns ſententiã iniuſtã conſcientiæ, poteſt conſulere & potius credere officio, quã illam exequi. in §. oportune. nu. 11
Iudex maleficiorum poteſt ex officio ſuo teſtes examinare à parte nõ productos, vbi quæritur de partis innocentia, etiã ipſa parte non poſtulante. in §.oportune, nu.14.& in §.ſequitur.nu.43.& 44. & in §.in vltima quæſtio. numero 12
Iudex qui innocentẽ condemnauit an poſſit eũ abſoluere, in §.oportune.nu. 18
Iudex aperte calumniã videns, nõ debet curare de appellatione interpoſita à iuredictone exceptionis.ibi. nu.78
Iudex poteſt ſupplere pro reo q̃n videt euidentem actoris calumniam.ibi.nu.79
Iudex ſi exceptiones rationabiles repellat, vehementi calũniæ præſumptiõe motus, ſententia iniuſta nõ eſt.ibi.n.83
Iudex ſi vehementer calumniã in opponẽte exceptionem peremptoriam ſuſpicetur, poteſt eam non admittere, & licet ille appellet, factam iudicis nõ irritabitur, niſi ille ſuæ exceptionis veritatem probauerit ibi. nu.88
Iudex an poſſit aliquem cõdemnare ſine ſpontanea cõfeſſione.in §. ſecunda quæſtio. numero 1
Iudex etiam ſi liberũ arbitrium in criminalibus habeat, legitimis indiciis nõ præcedẽtibus non poterit aliquẽ ad torturã ponere, alias ĩ ſyndicatu teneretur.in §.conſtante.nume.27 & in §.ſecunda quæſtio.num. 6.
Iudex nõ poteſt interrogare reũ de delictis, de quibus nulla ſunt indicia.ibi.nu. 13
Iudex an poſſit reum ex indiciis indubitatis cõdẽnare ad mortem, ibi.nu.37
Iudex ſi dedit alicui licentiam, vt in flumine publico molẽdinum faciat, ſi ille habeat molendinum iam factũ, illum illius conceſſionis virtute retinere poterit.ibi.nu. 51
Iudex extraordinem procedens, dicitur de facto ꝓcedere, ibi. nume. 69
Iudex præcipiens ſine cauſæ cognitione pœnam non irrogat ibi.

ibi.nu.79.80.& 81
Iudex iniuſte facit, qui ordinem non ſeruat, ibi.nu.83
Iudex torquens non præambulis indicijs, an puniendus in ſyndicatu & qua pœna, in §. ſucceſſiue, nu.1.& 10
Iudex procedens ſine debita cauſæ cognitione facit litem ſuã. ibi.nu.2
Iudex delinquens in officium, non iuuatur ratione officii, ibid.nu.3
Iudex ferens ſententiam etiam iuſte poſt inſtantiæ terminũ, puniri debet, ibi.nu.8
Iudex prætergrediens legum limites, præſumitur doloſus, ibi.nume.9
Iudex aliquem indebite vel doloſæ torquens, mortis pœna puniri debet, ibi.nu.10
Iudex ad quem in criminalibus, an teneatur ſtare proceſſui iudicis a quo, vel nouum proceſſum inchoare, in §. occurrit, numero.4
Iudex quando poſſit cõpellere reum cõparere perſonaliter, ſiue ſit locus torturæ, ſiue ſimplici interrogationi, in §. ſequitur nu.7.
Iudex ſi procedit contra aliquem qui ex iuſta cauſa comparere non poteſt, ſi ipſi iudex talem cauſam ſcit. proceſſus eſt nullus. ibi.nu.36
Iudex debet audire extraneum allegantem innocentiã abſentis, ibi.nu.47
Iudex in notoriis poteſt de facto ſupplere, in §. examinanda, numero.11
Iudex timore tumultus an poſſit tempore dilationis procedere ad executionẽ capitalem. ibi. nume.30
Iudex fatuus eſt, qui omiſſa pœna ſtatutaria imponit pœnam iuris communis, in §. quæritur nume.6.
Iudex an poſſit ex officio ſuo inducere teſtes cõtra reum accuſatore præſente, in §. ſequens. nume.7
Iudex an poſſit inuitis partibus, vel altera tantum concludere in cauſa, ibi.nu.10
Iudex poteſt tacite & expreſſe reuocare concluſionem in cauſa, ibi.nu.12
Iudex ſuſpectus poſt concluſionem in cauſa recuſari non poteſt, ibi.nu.22
Iudex ex officio ſuo debet manifeſtæ iniquitati occurrere, ẽt ſi patri per pactum, ſeu ſtatutum via præcluſa eſſet, ibid. nume.36
Iudex tollere non poteſt, ea quæ iuris ciuilis ſunt, ſi in ſe equitatem naturalem habeant ibid. nume.39
Iudex inquirens contra aliquem

ad promotionem uel quærelã alterius, ſi inquiſitum abſoluit, ex aliqua cauſa, ſemꝑ dẽt in expẽſis condemnare illum, ad cuius promotionẽ uel quærelam facta fuit inquiſitio, in §. ſupereſt, nu.2.
Iudex dolo, culpa, vel negligentia iniuſte vexãs an teneatur ad ſumptus, in §. ſupereſt, numero 8.
Iudex mala inquirens an teneatur ad intereſſe partis vel reipublicæ, vel etiam ſi malum ſi deiuſſorem accepit, ibid.nu.9
Iudex in ſententia taxationẽ expenſarum reſeruãs, ſi ſemel taxauit, an poſſit taxationem reuocare, ibi.nu.13
Iudex cui poſt confeſſionem & condemnationem de rei innocentia liquet, non debet contra eũ facere, nec executionẽ corporalem committere, in §. vltima.nu.13.
Iudex quo caſu iudicium & bannum nullũ fuiſſe declarare poſſit, ſi bannitus per contumaciã captus & condemnatus fuerit. ibi.nu.27
Iudex procedens contra aliquẽ tanquam contumacem, ꝙ pro confeſſo haberi debet, quam debeat ſeruare cautelam, in §. aggredior.nu.106
Iudicis præcipitata voluntas eſt nouerca iuſtitiæ, in §. occurrunt, nume.2
Iudicis iuſſus ſine cauſæ cognitione non excuſat a pœna, in §. nunc videndum, nu.41
Iudicis præceptum impoſſibile nullius eſt momẽti, in §. ſequitur, num.33
Iudicis arbitrium iuri & æquitati debet eſſe conſonum, in §. diligenter.nu.24
Iudicis declaratio an in notoriis requiſita, in §. poſtquam, numero 44
Iudicis officium implorari, an poſſit propter ſuſpicionem de furto, in §. diligenter.nu.299
Iudicis nullæ ſunt partes in cogendo poſt concluſionem in cauſa, in §. ſequens.nu.18
Iudicis pręſentia ſupplet defectum curatoris. in §. nunc vidẽdum.nu.46
Iudici exequenti de facto poteſt reſiſti, & quid in iniuſte & indebite factis, in §. diligenter, nu.51.& 54
Iudici ante oĩa ãn neceſſe ſit ꝙ ſibi conſtet de deliquẽte & de offendente, in prin.nu.17
Iudici commiſſum ex officio neceſſitatem non inducit, niſi aliter expenſum fuerit, in §. nunc videndum, nu.9
Iudicis non obſtante appellatione exequenti ſententiã capitalẽ an poſſit de facto reſiſti, in §. attingam.nu.39

Iudices capiendi poteſtatem qui habeant, in §. attingam. n. 77
Iudicandum an idem ſit de futuro inimico, quẽadmodum de præſenti, in §. expedita. nu. 8
Iudicium agitatum cum excommunicato valet, ſi nõ fuit reiectus a parte vel a iudice. in §. ſequitur. nu. 10
Iudicium ſine miſericordia erit illi, q nolnit facere miſericordiam delinquentibus, in §. occurrunt, nu. 12
Iuramentum appoſitum ſuper cõtractu nullo nihil operatur in §. poſtquam, nu. 58
Iuramentum calumniæ non petitum nec præſtitũ, an annullet proceſſum, in §. nunc videndum, nu. 5
Iuramentum in ſupplementũ probationis an deferatur in cauſis criminalibus, in §. poſtquã. nu. 2. 4. & 5. & in §. expedita, nu. 74
Iuramentum non eſt deferendũ ei contra quẽ eſt præſumptio q abiuret, in §. poſtq. nu. 4
Iuramentum deferri poteſt in cã criminali ciuiliter intentata. ibid. nu. 5.
Iuramentum validat donationes inualidas, vt puta inter virum & vxorem. in §. ſecunda quæſtio. nu. 60
Iuramentum validat ſtipulationem alteri factam. ibi. n. 61
Iuramentum cõfirmat confeſſionem extraiudicialem, ibidẽ. nume. 62
Iuramentum conualidat confeſſionem abſente parte factam. ibid. nu. 63
Iuramentum tollit beneficium velleiani, ibi. nu. 64
Iuramentum ſupplet defectum inſinuationis. ibi. nu. 65
Iuramentum ſuſtinet contractũ qui non poteſt probari niſi p inſtrumentum vigore ſtatuti. ibi. nu. 66
Iuramentum de veritate vel de calumnia poſt concluſionem in cauſa nõ admittitur, in §. ſequens. nu. 29
Iuramentum deferri in ſupplementũ pbationis an poſſit peti poſt concluſionem in cauſa ibi. nu. 48
Iuramento partis probato dolo notarii de intereſſe ſtandum eſt, in §. ſupereſt, nu. 13
Iuriſdictio in cauſis criminalib⁹ prorogari non poteſt, in §. expedita. nu. 67
Ius diuinum licet tolli nõ poſſit a principe, poteſt tamen, ab ipſo principe moderari. i §. quoniam, nu. 99
Ius diuinum dicitur ius naturale, ibi. nu. 100
Ius naturale per principem etiã ſuppleri nõ põt ibid. nu. 101
Ius ſibi dicere licitum eſt priuato, quando ſuſpicio eſt q reus aufugiat, & delictũ remaneat impunitum, in §. diligenter, nume. 128
Iuris ſolennitas in notorijs relaxatur, in §. aggredior. nu. 126
Iura licitum eſt tranſgredi propter enormitatem delicti, in §. diligenter. nu. 159
Iura loquentia in occidente an habeant locum in mortaliter vulnerante, in §. & quia, n. 26
Iura loquentia in pace an locum habeant in treuga, in §. aggredior nu. 87
Iura prohibẽtia clericis imponi onus collectarũ, non extẽduntur ad caſum in quo eſt neceſſitas propter publicam vtilitatem quæ ſine clericorũ ſubſidio tueri non poteſt, ibi. n. 63
Iuſtus nimis nullus eſſe debet, in §. occurrunt. nu. 13

L

Laicus poteſt confiteri peccata laico, quãdo periculũ eſt in mora expectando clericum, in §. conſtãte, nume. 10
Laicus non admittitur in teſtem cõtra clericum in cauſa criminali. in §. diligenter, nu. 81. qđ tamen limita, ib. nu. 132. & in §. expedita, nume. 80
Laicus admittitur ad probandũ famam contra clericum, in §. diligenter. nu. 134
Lapides vel fuſtes ante percuſſionem arma non dicuntur, in §. pro complemento. nu. 14
Laudum latum non præcedente compromiſſo, non poteſt ratificari per partes, in §. diligenter. nu. 186
Laudum non poteſt ratificari a partibus antequam feratur. ibi. nu. 187
Legatum relictum incarceratis apud hoſtes etiã pro beneficio vt redimantur, dicit pium in §. nunc videndum. nu. 13
Legatum factum pro puella maritanda, quæ iam nupſerat an valeat, in §. ſecunda quæſtio. n. 53. Et idẽ de vidua. ib. n. 55
Legitima filio bannito bãno capitali an debeatur, in §. aggredior, nu. 89
Legitimus reputatur partus ex matrimonio reputato legitimo ibi. nu. 37
Lex eſt omne q ratione cõſiſtit. in §. occurrit. nu. 3
Lex noua tollit antiquam, in §. quæritur. nu. 2. Et idem in ſtatutis. ibid. nu. 3. Et quid ſi expreſſum non ſit, ibi. nu. 13.
Lex, canon, & ſtatutum, quo caſu poſſunt contẽni, in eorũ obſeruantia, in §. cõſtante. nu. 11
Lex ea probatione q̃ fieri põt cõtentatur in difficilibus proba-tio-

tionibus,in §.diligenter, nume.126.
Lex & ſtatutum nunquam tollũt probationem quæ fit per rei euidentiam,in §.ultima,nu. 5
Lex corrigens vbi deſiderat aliquid expreſſe fieri,tunc ad ſatisfaciendũ legi eſt neceſſe ꝙ fiat expreſſe verbis ſingularibus, & non alio modo, in §. quæritur .nu.13
Lex odioſa quando extendenda, in §.aggredior,nu.59
Legis aut ſtatuti verbis inhęrere debet,qui ſuper illis ſe fundat in §. diligenter.nu. 113
Legum diſpoſitiones naturalibus conueniunt, in §. ſequitur,nume.40
Libera poteſtas non excludit ſolennitates iuris.in §.conſtante nume.24
Libera poteſtas data iudici intelligitur ſolum circa ſolennitatem proceſſus, non circa alia, ibi.nu.25.in fi.
Libera poteſtas iudici data ĩ maleficiis, intelligitur in his in quibus nõ reperitur pœna expreſſa, ſecus in illis in quibus reperitur pœna expreſſa.ibid. nume.28
Libellus an requiratur quando iudicis officium imploratur, in §.opportune.nu.70
Libellus ineptus deſtruit ſequentia,in §.ſecunda.num.87
Libertatem reſtituere qui tenet, ab obligatione qualiter liberetur,in §.attingam.nu.25
Licentia intrandi clauſtrum monialiũ cõceſſa, primã tñ vicé admittit,in §.quoniam,nu.16
Licentia de faciendo quidpiam, durat ſi cum cauſæ cognitione facta fuerit, in §.nunc videndum,nu.42
Licentia data ad faciendum operatur in iam facto,in §. ſecunda quæſtio.nu.51
Limitatio ad regulam odia reſtringi,in §.diligenter,numero 130
Lis debet eſſe conteſtata anteꝗ reus ponatur ad torturã,& nomé rei receptũ inter reos,in §. nunc videndum,num.28
Literæ. Si ſcribitur litera Titio ꝙ ipſe caueat ne capiatur, qa commiſit tale delictũ, ſi tacet lecta tali litera, an ex hoc contra eum oriatur indiciũ ad torturam de dicto delicto,in §.diligenter,nu.137
Literæ receptæ cum taciturnitate admonitorię an faciant fidẽ in ciuilibus,ibi.nu.138
Literis Papę non eſt parendum, contra notorium facti,in §. aggredior,nu.130
Locus a communiter accidentibus facit indicium indubitatũ in §.diligenter,nu.33.& in §.ſecunda quæſtio.nu.36

Ma-

INDEX.

M

Magiſtro licitum eſt percutere diſcipulum vt eũ inſtruat,in §.aggredior,nu.80
Magiſtratus temporales durante officio non poſſunt conueniri niſi actio ſit tempore peritura in §.conſtante,nu.8
Magiſtratus minores ꝓp enormitatem delicti an poſſint iura tranſgredi.in § diligenter, numero 176
Magiſtratus maiores durante officio torqueri non debent, in §.expedita,nu.39
Maleficii denuntiatio etiam per miniſtralẽ nullã facit ꝓbationẽ vel indicium, niſi ĩ leuibus delictis,in prin.nu.20
Malus ſemel,ſemper præſumitur malus in eodem genere mali, in §.diligenter.nu.100
Mandatarius contra mandãtem an faciat indicium ad torturã. in §.diligenter.nu.37
Mandatum iudicis excuſat a pœna,quando eſt factum cũ cauſæ cognitione,in §. nunc videndum.num.41
Mandatum iudicis, commiſſio, vel licentia durat in tẽpus ſucceſſoris ſi ſit facta cum cauſæ cognitione.ibid. nu. 42
Marito licitum eſt verberare vxorem ex cauſa,& eam corrigere in §.aggredior,nu.81
Maſſarius,qui delictum cõmiſit, an cadat in pœnam ſtatuti de maleficiis denuntiandis,ſi non denunciauerit.in §.aggredior, nume.20
Matrimoniũ ſi contractum eſt in gradu prohibito, licet poſtea ſuperueniat diſpẽſatio,tñ filii ante nati non erunt legitimi, in §.diligenter.nu.188
Matrimonium contractum poſt decennium valet,licet docens de errore ſemper audiatur, & proles inde ſecuta eſt legitima in §.ordine.nu.9
Medici vitium an excuſet vulnerátem, vel vulnerati inobediẽtia aut ſuperueniẽs infirmitas, in §. & quia, nume.20. & 21. Et quid ſi vulneratus adhibuerit incantationes, ibidem numero 22
Memoria defuncti poteſt damnari,in §.diligenter,num.168
Mendaciũ an faciat indiciem ad torturã.in §.diligenter,nu. 74 & nume.98
Mentiri pro leui inimicitia de facili quis non præſumitur,in §. diligenter,nu.70
Mentiri non præſumitur conſtitutus in mortis articulo, in §. diligenter,nu.19.& in §.reſtat nume.1
Mercatores falliti & fugitiui an

poſ-

poſſint torqueri, vt indicẽt pecunias ſibi datas, quas dicunt perdidiſſe. in §. expedita. nu. 62
Meretricatio & acceſſus ad publicas meretrices non nuptas eſt impunibilis de iure fori. in §. aggredior. nume. 26
Meretrix publica an faciat indicium ad torturam, in §. diligẽter. nu. 139
Meretrix carcerari poteſt, in §. attingam, nume. 66
Meretrix maritata an poſſit incarcerari, in §. attingam. numero, 67
Metus cadens inconſtantem virum actum eneruat. in §. expedita. nume. 23
Metus probatur ex indiciis & probationibus, ibi. nu. 21
Metus improuiſus inſtantis periculi rectum iudicium tollit, & conſilium deliberandi, in §. quoniam, nu. 84
Metum offendẽdi inferẽs an pacẽ promiſſam rumpere dicat, in §. diligẽter. nu. 90. & in §. expedina. nu. 7
Miles pro debito non põt incarcerari, in §. expedita. nu. 30
Milites torqueri an poſſint, & quid de doctoribus. ibid. nume. 36. & 37
Minæ præcedentes maleficium, an faciant indicium ad torturam. in §. diligenter numero. 85
Minæ an inducant iuſtum metũ. ibi. nu. 88
Minæ rumpunt pacem. ibid. numero 90
Minor an poſſit petere reſtitutionem in integrum, per procuratorem in cauſa criminali, in §. ſequitur, nu. 5
Minor põt reſtitutionem in integrum implorare aduerſus ſententiã, in caſib. in quibus non admittitur appellatio in §. opportune. nu. 59
Minor 14. ann. an torqueri poſſit. in §. expedita. nu. 38
Minor delinquens mitius punitur quam maior, in §. quoniã, nume. 96
Minori inquiſito dari debet curator ad reſpondendum, alias non valet proceſſus, in §. nunc videndum. nu. 31
Miſericordiam præſtans, eleemoſynam facit, in §. occurrunt, nume. 14
Miſericordiam qui negat facere negat Chriſtum. ibidem numero 9
Miſſio in poſſeſſionem ex ſecundo decreto facta ſine cauſę cognitione eſt nulla. in §. nunc videndum. nu. 35
Miſſus in poſſeſſionem ſine cauſæ cognitione non facit fructus ſuos ibid.
Modus in torquendo ſeruandus in §. conſtante. nu. 27

INDEX.

Modus nõ curatur, dummodo effectus habeatur, vt in iuſtitia, in §. ſecunda quæſtio. nume. 21. & 22
Mora iuncta periculo eſt multi priuilegii, in §. conſtãte. numero. 11
Morientes non dicunt ſemper verum. in §. reſtat. nu. 12
Mortis timore oppreſſus eſt ſimilis mortuo, ibi. nu. 13
Mortẽ qui alteri minatur, poteſt in illo actu ab illo occidi: quia non debet expectare, ſe percuti, in §. diligẽter. nu. 87
Mortuus in carcere dicitur mortuus in cruciatu, in §. expedita. nu. 12
Mortuus in carcere culpa cuius præſumatur mortuus, in §. attingam. nu. 51
Mortuus & ad mortem vulneratus æquiparantur, in §. & quia nume. 29
Mortuus proprie quis dicatur, ibid. nu. 35
Mortuus repertus in ſtrata præſumitur mortuus ab eo, penes cuius hoſtium repertus eſt, in §. diligenter, nu. 107
Mortuus repertus in ſtrata & neſcitur a quo, præſumitur mortus ab illo, qui illam ſtratam frequentabat, ibi. nu. 108
Monachus ſubditus ratiociniis non põt tranſire ad ſtrictiorẽ regulã, niſi primo reddat rõnes, in §. opportune. nu. 4
Mox, qualiter exponatur, in §. & quia, nu. 39
Mulier pręgnans nõ torquenda, donec pepererit, in §. nunc videndum, nu. 47. Nec etiam infra 40. dies a die part. ib. n. 48
Mulier prægnans nõ poteſt cogi venire ad teſtificandum ſi eſt periculum partus in itinere. ibi. nu. 49
Mulier an & quando poſſit eſſe teſtis, remiſſiue, in §. diligenter, nu. 140
Mulier quæ a viro vapulauit vt cõtractui conſentiret, & poſtmodum præſtitit, conſenſum metu plagarum dr̃ cõſenſiſſe, in §. expedita, nu. 2
Mulier in excuſſis mariti bonis, an poſſit agere hypothecaria contra tertios poſſeſſores, in §. aggredior. nu. 119
Mulier quo caſu non præferatur creditoribus mariti in bonis in inſtrumento dotali expreſſe obligatis. ibi. nu. 118
Mulier pro debito ciuili capi an & quando poſſit, in §. attingã. nu. 63. 64. & 65
Mulier bannita pręgnans, non poteſt impune occidi, nec offendi uigore ſtatuti permittẽtis bannitũ poſſe impune offendi, in §. nũc videdũ, nu. 50
Mulier ſi eſt inuenta cum armis, nõ inueniens fideiuſſorem de

ſolu͂eda pœna, debet ſtari ſuę iuratoriæ cautioni. in §. ꝑ con plemento. numer. 31. & 32. & in §. attingam. nume. 64

Mulier intercedens pro alio non iuuatur velleyano, quãdo ap poſuit iuramentum in obligatione. in §. ſecũda queſt. nu. 64

Cætera vide ſupra in verſi. Inuentus de nocte

Multa propter moram conceſſa quæ alias non con cederẽtur, in §. conſtante. nu. 7

Multa impediunt contrahenda, quæ nõ dirimunt contracta. in §. ſequitur à nu. 6. vſque ad nume. 14

Munerum abſtinẽtia commendatur. in §. occurrunt nume. 4

Mutilati vel corpore vitiati an poſſint in cauſa criminali cõtra clericos teſtimonium ferre. in §. expedita. nu. 79

N

Negatiua quando inducat neceſſitatem præciſam in §. ſequitur. num. 15. & 18

Nobilis inſultatus a ruſtico non tenetur fugere. in §. quoniam nume. 88

Nomen turpe facit indicium iniquitatis. in §. expedita. numero 52

Notarius non poteſt de cõſenſu partium ſine cõmiſſione iudicis recipere dicta nec iuramẽta teſtium. in §. poſtquã. n. 17

Notarius ſcribens reum coram tortura ſpõte cõfeſſum, falsũ committit & venit puniẽdus. in §. expedita. nu. 24

Notarius officiũ ſuũ male exercẽs an teneatur ad expenſas lite factas. in §. ſupereſt. nu. 12

Notorius falſi notatus ex forma ſtatuti an poſſit inſtrumentaĩ cõficere ante ſentẽtiã iudicis, in §. aggredior. numero 108.

Notarius ſine iudicis cõmiſſione non poteſt confeſſionem recipere. in §. poſtq̃. nu. 19

Notariꝰ criminoſus an ſentẽtiã declaratoriã non eſt ab officio depoſitus. ibid. nume. 40 & in §. aggredior. nume. 132

Notarius poſſit eſſe rogatus de qualitate vulneris, & inſtrumentum conficere ſine commiſſione. in §. & quia. nu. 40

Notarii ſimplicitas non pebet nocere parti i §. ſupereſt. n. 14

Notarium à pœna falſi excuſat conſuetudo. in §. quoniam. numero 98

Notorium pro ſententia nõ habetur. in §. aggredior. nu. 13

Notorium ſententię æquiparatur in §. ſecunda queſtio. nu. 5

Notorium inducit plenã probationem, ibi. nu. 44

Notoriuu dicĩ probatio probat. ibi. nu. 46. & 47

Notorium vbi eſt, non eſt diſputare, ſed diſputatum eſſe. ibi. nume. 46

Notorium vt probetur in cauſa criminali admittitur procurator, in §. ſequitur. nu. 26

Notoria vidẽtur excepta in qualibet diſpẽſatione. in §. ſequẽs nume. 43

Nullitatis exceptio nõ impedit executionem ſentẽtiæ, niſi ꝓbatio nullitatis ſit in ꝓmptu, quia tunc bene impedit. in §. vltima quæſtio. nu. 17

Nuntii malas religiones facientes puniendi. in §. ſupereſt. numero 16

O

Obligatio impoſſibilium nulla. in §. ſequitur. nu. 32

Obligatio mulieris intercedentis cũ iuramento valida, licet Velleyano nõ fuerit renuntiatum, ĩ §. ſecũda. n. 64

Obſcurũ. Semper in obſcuris benignor pars eſt ſecunda. in §. ſecunda quæſtio. nu. 67

Occidens ignoranter bannitum gaudet tamen beneficio ſtatuti permittẽtis bannitos poſſe impune occidi. in §. aggredior numero 3

Occidens bãnitum rebannitum ſed non adhuc cãcellatũ de bãno non punitur. ibi. nu. 4.

Occidens bannitum quando bãnum nõ erat ſolẽne, an puniatur, licet ſtatutum exiſtat qđ bãnitus impune occidi poſſit ibi. nu. 10

Occidens bannitũ non humana ſed æterna pœna punitur. ibi. numeto 11

Occidens bannitum licet humana pœna non puniatur, infamis tamen eſſe debet. ibid. numero 12

Occidens aggreſſorẽ etiã ſe nõ defendendo, licet non excuſetur a delicto tamen mitius punitur. in §. quoniam. num. 64. & nu. 85.

Occidens hominem pro ſua defenſione nõ committit peccatum. ibi. nu. 74

Occidens aggreſſorem ſe defendendo non tenetur de occiſo. ibidem. nu. 80

Occidens aliquem ſe defendẽdo non dicitur cõmittere maleficium. ibi. nu. 81

Occidens aliquem in actu vel ludo à lege ſeu ſtatuto ꝑmiſſo, an aliqua pœna puniatur. in §. vlterius. nu. 9

Occidens aliquem manu vacua, an ita puniendus ac ſi cum armis occidiſſet, in §. pro complemento. nu. 33

Occidi an poſſit impune qui alteri

ri mortem minatur, in §.diligenter.nu.87
Occiſus repertus in uia, an præbeat pſumptioné homicidij, penes cuius hoſtium repertus eſt.ibi.nume.107
Offendens ex noua cauſa non dicitur rumpere pacem.in §.aggredior.nu.85
Offenſa quando dicatur facta ex noua cã, ut non dicatur rupta pax.ibi.nu. 86
Offenſus remittens iniuriam p pecuniam eſt infamis.in §.diligenter.nu.179
Offenſi conſtituti in mortis articlo dictum an faciat indicium ad torturam.ibi.nu.117
Offenſi exculpatio eſt maximi momenti.in §.diligenter.numero 200
Officialis inquiſit' de barataria ſi aripit fugam habetur pro cõfeſſo in §.diligenter.nu.45.
Officialis procedens de facto, facit litem ſuam.in §.ſuceſſiue, nume.8
Officialis non relaxans captum cum armis datis fideiuſſorib' tenetur in ſyndicatu. in §. pro complemento nu.32
Officialis nõ eſt pro minimo ſindicandus.in § & quia.nu.7
Officiali exequẽti de facto, de facto poteſt reſiſti.i §.expedita. nume. 28
Officium iudicis & exceptio differunt realiter & eſſencialiter in §.oportune, nu.55
Officiũ iudicis in qbus implorari poſſit.ibi.nu.56.57.& 58
Officium iudicis non põt per ſtatutum tolli.ibi. nu. 62
Officium iudicis quãdo imploratur an requiratur libellus.ibi. nume.70
Officium iudicis ubi imploratur non habet locum recõuentio. ibi.nu. 71
Officium iudicis eſt perpetuũ, & perpetuo implorari poteſt. ibi.nu.74
Officium iudicis ſi denegatur imperranti poteſt appellare.ibi. nume.75
Omittens producere vel petere calumniam nõ audiendus poſtea, niſi refectis expẽſis.in §. oportune.nu. 91
Onerum impoſitio, an extendat ad doctorem, in §.expedita, numero 34
Opem præſtare dr̃, qui dũ maleficiũ cõmittitur, armatus aſſiſtit, ẽt ſi arma non moueat. in §.conſtante.nu. 56
Opponi nihil põt eo, quod Princeps facit de plenitudine poteſtatis, in §.q̃ritur.nu.18
Ordo iuris in notoriis nõ requiritur, in §. ſecunda qõ. nu.41.
Ordo eſt in ſummariis nõ ſeruare ordinem.ibi. nu.43
Nec curantur apices iuris. ibid. nume.

INDEX.

nume. 44
Ordo vbi non eſt deficit ſubſtãtia.ibi.nu.77
Ordo iudiciorũ fuit introductus pp publicã vtilitaté.ibi.nu.85
Ordo iudici non poteſt remitti à partibus.ibi.nu.84.& 85
Ordinis omiſſio pſumptionem fraudis inducit, ibi.nu.71
Ordinis omiſſio in extraordinariis iudicijs vitiat ipſum iudicium.ibi.nu. 82
Ordini iudiciorum coram arbitro poteſt renũtiari. ibidem. numero 86

P

Papa an poſſit diſpẽſare teſtem de non iurando in teſtimonio ferẽdo. in §. diligenter.nu.66
Papa defenſionem à iure naturali introductam tollere nõ poteſt, ſed bene illam, quæ de iure poſitiuo introducta eſt, in §.quoniam.nu.77.& 79
Papa concedens epiſcopo teſtamenti facientem, an intelligat de teſtamento iam facto. in §. ſecunda quæſtio. nu. 54
Papa ſi alicui mandet prouideri in certo loco de prima vacatura, de illa quæ ante Papæ prouiſionã vacabat prouideri poterit, ſaltem ſi Papa illã vacare ignorabat. ibi.nu. 57
Papa ordinem iudiciarium tollere non põt.ibi.nu. 70
Papa de potentia ordinaria an poſſit in cauſa criminali procuratorem admittere. in §.ſequitur.nu.16
Papa ſi aliquibus monialibus cõceſſit q aliquas collectas ſoluere non teneantur, & poſtea miſit legatũ de latere, cui poteſtaté dedit, q omnibus collectas imponere poſſit nõ obſtãtibus quibuſcunq; priuilegijs & gratiis in contrariũ facientibus, illis monialib' imponere non poterit.in §.quæritur. nume. 15
Paria ſunt cõfiteri in tormentis, vel metu tormentorum.in §. ſecunda.nu.32
Pars benignior in teſtibus pari numero diſcordantibus præualere debet, in §. diligenter. nu. 191. & in §.occurrunt. numero 6
Pars an poſſit compelli per cenſuram eccleſiaſticã quod parti victæ faciat liberationem. & qñ.in §.ordine. nu.19
Pars in notorijs citanda. in §. aggredior.nu. 133
Partes an poſſit cogi per iudicẽ ad concludendum.in §.ſequẽs nume.11
Parum eſt nihil æquipatantur. in §.& quia.nu. 6
Pater magis vereẽ de filio q̃ de ſeipſo.

ſeipſo.in §.expedita. n.50.
Pater ſi facit legatum filiæ ſuæ quæ remanebit vidua,cōprehendit etiam filiam quæ ante teſtamentum erat vidua. in §. ſecunda qō.nu.55
Pater faciens pacem pro ſe & filiis intelligitur de pſentibus non autem de futuris. in §.aggredior.nu.48
Patris licita eſt percuſſio & correctio in filiū. in §. aggredior nume.79
Patris conſenſus non requiſitus quando filiusfamilias ex delicto conuenitur. in §. ſequens. numero 54
Patientia nihil operatur vbi reqritur ſcriptura de neceſſitate.in §.aggredior.n.29
Pauper factus culpa ſua nō iuuatur paupertate.i §.ordine numero 13
Pauper an poſſit eſſe teſtis, in pri n.nu.9
Pauper ab accuſando reppellit, in §.diligenter.nu.206
Pauperi an remittať ſatiſdatio quā quis pręſtare tenetur.ibi. nume.104
Paupertas excuſat appellātem a proſequutione appellationis, in §.ordine.nu.12
Pax facta de vulnere an extēdetur ad mortem ſecutā.in §.ſequitur.nu. 22. & in §.& quia. num.31
Pax bannito facta an ſeruanda. in §.aggredior.nu.84
Pacē faciens & pmittens nō offendere,dr rumpere pacem,ſi infert metum offendēdi. in §. expedita.nu.7
Pacem faciens pro ſe & adherentibus, vel aliis nō trahitur ad futuros.in §.aggredior.nu.47. & 48. & idem de ſubſtitutione.ibi.nu.49
Peccare in miſericordia melius eſt q̄ in ſeueritate.in §.occurrunt.nu.10
Percutere incipiēs ſemper in culpa dicitur.in §.quoniā.nu.71. & animum repercutiēdi habere dicitur.ibid. numero 73
Percuſſione probata,& non qualitate,accuſatꝰ an abſoluēdus. in §.& quia.nu.11
Percuſſorem non iuuat vulneratus,q medici culpa dic ſed mori.in§.diligenter. numer 118
Percuſſus inſequens vulnerantē qui fugiebat, & eū occidens, an teneatur vt homicida.in §. quoniam.nu.65
Percutiens percutere volentē,q̄ nō percuſſit,an dicatur defenſionis cauſa percutere.in §.expedita.nu.19
Percutiēs aliquē cum vnguibus. non tenet pœna ſtatuti puniētis vulnerantem vel percutiētem aliquem cū armis vel cū ſanguinis effuſione.in §.p cōplemento.
complemento,nu.15
Percutiens aliquem cū amphora plena vino,uel cum vaſe vitreo,aut cum pera panis, non incurrit pęnam ſtatuti puniētis percutientem aliquem cū armis,ibi.nu.16
Percutiens ſeu vulnerans aliquē cum dentibus,ſtatuti punientis percutientem cum armis non tenetur,ibi.nu.17
Percutiens aliquem cum paruo gladio,pęna ſtatuti punientis percutientem cum armis nō tenetur.ibi.uu.18
Percutiens aliquem cum tridente tria vulnera faciēte,an puniendus pro vnico vulnere,in §.pro complemento.num. 39
Percutiens aliquem cum armis, an puniendus de percuſſione & de armorum portatione, in §.& quia,num.38
Percutiens imaginem Dei, vel Beatæ virginis, vel Sanctorū debet puniri pœna mortis,in §.& quia,nu.25
Periurus eſt infamis,cuius dictū non probat,in §.reſtat, numero 14.& 15
Perſeuerantia quid ſit,in §.quoniam.nu.37
Perſeuerare in diuerſis temporibus idem eſt,quod pluries cōfiteri,ibi.nu.36
Perſonæ miſerabiles incarceratis æquiparantur,in §. nunc videndum,nu.11
Perſonæ capi quæ poſſint. in §. attingam.nu.62
Petens aliquem torqueri, dēt primo iurare ꝙ non habet alias probationes, in §.nūc videndum,nu.25
Petitio qualisqualis requiritur qn̄ imploratur officium iudicis in §.opportune.nu.70
Phyſiognomia bona pdeſt reo mala nocet,in §.expedita, numero 53
Pignora ſubrogantur loco fideiuſſoris,in §.attingam.nu.11
Plecti capitaliter ex indicijs indubitatis,an quis poſſit. in §. diligenter,nu.152
Pœna legalis qn̄ poſſit per iudicē ex cā minui,vel mutari.in §.conſtante,nu.84
Pœna iudici impoſita propter tardatam expeditionem,qualiter intelligenda, in §. nunc videndum,nu.4
Pęna ex ſolis præſumptionibus debet eſſe mitis,in §.quoniā. nume.33
Pœnam eſſe collatam in arbitrio iudicis quando intelligatur,in §. ſucceſſiue, numero 12.& 13
Pœna arbitraria iudici an poſſit imponi vſque ad mortem incluſiue,in §.opportune. numero 51
Pœna p delicto commenſuranda

da,in §.expedita,nu.58.& in §.opportune,nu.47
Pœna mitior in dubio intelligitur,ibi.nu.40
Pœna qualitati criminis reſpõdere debet,in §.opportune, numero.46
Pœna in delictis quæ attẽdi debeat, an legalis, aut ſtatutaria,in §.quæritur,nu.1.& 5
Pœna perpetui carceris æquiparatur morti, in §.attingam, nume.30
Pœna promittentis repreſentare carceratũ,quid requirat, ibi.nu.48
Pœna vera delicti non imponitur reo damnato ex præſumptionibus,in §.poſtquam.numero 50
Pœna ſi ſit ꝓmiſſa toties quoties contrafactũ fuerit, talis promiſſio habebit locũ tantum in bina contrafactione, in §.quoniam,nu.13
Pœna mortis quando pro delicto ẽ imponẽda, & ex aliqua cã debet minorari,tũc nõ poteſt imponi minor pęna corporalis, ſed transmutari debet in pœna pecuniaria, vel in alia corporis afflictiua, in §.quoniam,nu.95
Pœna impoſita pro delicto manifeſto ſine ordine iudiciario valet,in §. ſecunda quæſtio.nu.40
Pœna vbi eſt expreſſa ĩ lege vel ſtatuto, tunc nihil operatur arbitrium iudicis,in §.ſucceſſiue.nume.13
Pęna ſtatutaria tollit pęnam iuris communis,in §.quęritur nume.5.& 6.
Pęna dẽt tenere ſuos auctores, & ſi aliqua lex diceret contrarium,vel aliquod ſtatutũ, eſſet iniquum,& nõ ſeruãdum in §.vltima qõ.nu.38
Pœna capitalis eſt triplex,in §. opportune.nu.39
Pœna capitis proprie intelligitur de pœna mortis naturalis, ſed improprie intelligitũ de morte ciuili.ibi.nu.50
Pœnæ capitis appellatione an veniat pęna mortis. ibidem. nume.39
Pęnitentia ſiue temporalis ſiue ſpiritualis ꝓ peccato manifeſto impoſita,ſine ordine iudiciario.an teneat,in §.ſecunda qõ. nume.40
Poſitio quãdo nõ debet admitti rõne perſonę, vel ratione materiæ, vel rõne formę tũc contumax in non reſpõdendo non habetur pro confeſſo in §.poſtquam.nu.57
Poſitiones poſt concluſionẽ in cã produci non poſſunt.in §. ſequens quæſtio.nu.26
Poſitionibus criminoſis nõ dẽt reus in cauſis criminalibus reſpondere,in §.expedita.numero 66
Potentia in habitu idem operatur q̃ potentia in actu, in §. expedita.nu.7
Poteſtas iudicii libera in maleficiis data qualiter limitanda, in §.conſtante.nu.28
Poteſtas habens generale mandatum,an poſſit torquere nõ præcedẽtibus indiciis,ibid. nume.27
Practica eſt vtiliſſima,& eſt rerum magiſtra,in prin.nu.1
Pregnans nõ cogenda vt veniat ad teſtimoniũ, ſi ſit periculũ partus in itinere.in §.nunc videndum.nu.49
Præparans ſe ad fugam indiciũ habet contra ſe ad torturam in §.diligenter.nu.50
Preſcriptio currit ignoranti,& hẽt tẽpus cõtinuum, niſi ſpecialiter contrarium reperiatũ in §.conſtante,nu.86. & 87
Præſentatio prima an liberet vadimoniũ de iudicio ſiſti,& quid de illo q promiſit præſẽtare toties quoties,i §.quoniam.nu.11.12.& 13
Præſentatio facta per patronũ fictum eccleſiæ,nõ vitiatur, licet poſtea appareat illum non fuiſſe patronum.in §. aggredior. nu.39
Præſumptio conſilii vel occulti auxilii contra aſſociantẽ poſt delictũ oritur, per quam cogitur talis probare contrarium,in §.conſtante. nu.55
Præſumptio violẽta an ſufficiat in criminalibus ad cõdemnãdum,in §.diligenter,nu. 22
Præſumptio violeta neminem damnat criminaliter, in §. quoniam.nu.32
Præſumptio minus eſt quam iudicium,in §.diligenter.numero.114
Præſumptio vna tollit aliam, ibid.nu.193
Præſumptio delicti tollitur ex probatione bonæ famæ. ibi. nume.195
Præſumptiones ꝑſpicuæ faciũt argumentum.ibi.nu.115
Præſumptiones ex coniecturis elicitæ,an dicantur manifeſtæ,in princ.nu.7
Præcarium in inſtrumento appoſitum annullatũ eſt,annullato inſtrumento.in §. ſecunda quæſt.nu.10
Princeps non vult vnico verbo totam iuris machinã deſtruere,in §.conſtante.nu.25
Princeps in cã criminali an poſſit de plenitudine poteſtatis tollere defenſionem.in § expedita,nu.76.& in §. opportune,nu.61
Princeps tollere non poteſt ea quæ ſunt iuris ciuilis, ſi in ſe habeant æquitatẽ naturalẽ, in

in §.ſequens.nu.39
Princeps per reſcriptum poteſt admittere procuratorem in cauſa criminali,in §.ſequitur nume.17
Princeps quando facit actum q non poteſt valere niſi eum faciat de plenitudine poteſtatis,tunc valet talis actus,etiã ſi non apponat clauſulam de plenitudine poteſtatis, quia intelligitur illam ſemper apponere,vt actus magis valeat quam pereat,in §.quæritur, nume.20
Princeps non poteſt tollere nec dare ea quę ſunt iuris naturalis,nec illa ſupplere,in §. vltima quæſtio.nu.20
Princeps de poteſtatis plenitudine poteſt tollere defenſionẽ, in cauſa ciuili & pecuniaria, ſecus in cauſa criminali.ibid. nume.22
Princeps ſi aliquid de plenitudine poteſtatis faciat nihil ei opponi poteſt,in §.quæritur, nume.18
Princeps ſi quid ex certa ſciẽtia vel plenitudine poteſtatis faciat,contra illud quis audire non dẽt,imo ei perpetuum ſilentium imponi. ibi.nu. 19
Principali annullato,annullatur acceſſorium,in §.ſecunda qõ. nu.10.11.& 12
Priuilegium meretũr amittere, qui cõceſſa abutitur poteſtate,in §.pro complemento,numero 10
Priuilegium non torquẽdi ceſſat in crimine læſæ maieſtatis,in §.expedita.nu.45
Priuilegium, quod vltra ius cõmune non operatur dicitur ius cõe non priuilegium, in §.opportune.nu.44
Priuilegia militum ad doctores extenduntur, in §. expedita. nume.37
Probari poteſt non probatum in cauſa recurſus ad ſuperiorem,ſic in cauſa appellationis in §.opportune.nu.53
Probari an poſſit illud quod eſt extra tempus probatorium, in §.ſequens.nu.53
Probatio per coniecturas in q- bus admittitur, in prin.n. 13
Probatio ex coniecturis facta dicitur euidens.ibi.nu.14
Probatio cõiecturalis an & quãdo contineatur probationis appellatione.ibi.nu.15
Probatio ſemiplena vna cum fama non ſufficit in cauſis criminalibus,in §.expedita.numero 77
Probatio delicti plena contra reum tollitur per torturam conſtanter paſſam,in §.quoniam.nume.41
Probatio vera ex pluribus indiciis fieri an poſſit,& in quib⁹ cauſis habeat locum,in §.diligenter,nume.12.& 13
Probatio quotieſcunq; in ciuilibus probat, in criminalibus indicium ad torturam facit, ibi.nu.133
Probatio per viſum derogat legibus & ſtatutis,in §.ſecunda quæſt.num .23.Et ponuntur multi caſus,ibi.num.24. 25. & 27
Probatio ſemiplena an & quando releuet accuſatorem a calumnia.in §.conſtante.nu.97
Probatio licet habeat intellectus ambiguos ſi tamen eſt concluſiua in omni intellectu, ꝑdeſt probanti,in §.quoniam.nu.61
Probatio plena in cauſis ciuilibus ex pluribus indicijs fit.in §.expedita,nu.81
Probationis difficilis in his quæ ſunt, & vbi materia de ſui natura per legitimas probationes non eſt probabilis, tunc lex contentatur ea probatione quæ fieri poteſt,in §. diligenter.nu.127
Probationem ſemiplenã quidquid in ciuilibus facit,etiã facit indicium ad torturam,in §.diligenter,nu.2
Probationem ſemiplenam ſupplet vehemens adminiculum in §.diligenter nu.20
Probationes cõtra principalem an noceant auxiliatori, in §. conſtante,nu.75
Probatiões an fieri poſſint poſt concluſum in cauſa, in §. ſequens qõ.nu. 14.& nu. 32. & nu.40.& 42.& nu.45
Probationes & productiones teſtim & iuriũ poſt cõcluſionẽ in cauſa ſunt ſublatæ, in §.vltima qõ.nu.25.& 26
Probationes in ſpecie præferuntur probationibus in genere in §. diligenter,nu.198
Probationes in cõtrarium contra præſumptionẽ iuris & de iure admiſſę valent,ſi non ſit oppoſitum,in §.ſequit.nu.11
Probationes factæ tẽpore lapſo ſed admiſſę parte nõ opponẽte,ſed validæ,ibi.nu.9
Probationes factæ cõtra accuſatum de vulnere,quando non præiudicent accuſato, in §. quoniam.nu.60
Probationes eneruantur ꝑ negationem in tormẽtis perſeuerãter aſtructam, in §. nunc videndum.nu.26
Probationes iudici fiendæ,in §. poſtquam.nu.20
Probationes de nouo repertæ poſſunt produci poſt concluſum in cauſa,in §.ſequẽs quæſtio.nu.45
Probationem plures ſpecies ad probandũ qñ ſimul iungantur,in §.diligenter.nu.9

Procedi poteſt contra reũ ordine nõ ſeruato propter enormitatem criminis in §.diligẽter. nume. 165
Proceſſus factus contra vulnerãtem, an proſit vbi agiẽ de occiſo.in §.& quia.nu.36
Procurator illius ĩ dubio præſumitur. pœnes quem reperiũtur acta cauſæ.in §.diligenter nu.95
Procurator an poſſit ĩteruenire in inſtituta accuſatione capitali vbi eſt notoria calũnia in §.opportune. nu. 90
Procurator ſi impetrauit & obtinuit p ſimoniã nomine domini, dominus nõ tenet ſibi reſtituere expẽſas quas fecit. & idem in iudicio calũnioſo. in §.ſucceſſiue.n.6.& 7
Procurator in cauſa criminali an admittatur, & an ad vnum articulum, in §.ſequitur, numero.1.2 & 3
Procurator et ſi reus ſit in carceribus detentus non poteſt interuenire ad actum ſubſtantialem, iudicii, ſed ad alium actum.ibi.nu.2
Procurator in cã criminali, an admittat ad opponẽdas exceptiones dilatorias, ibi.nu.4
Procurator nõ poteſt reſtitutionem in integrum petere ĩ cauſa criminali.ibi.nu.5
Procurator interuenire põt in cauſa criminali, quando petitur, quod ſententia declaret nulla, ibi.nu.6
Procurator tunc cõparere non poteſt, vbi ꝓbata ſunt indicia contra reum, ſed debet ipſe reus perſonaliter comparere ibid.nu.7
Procurator ſi interuenit in cã criminali & non fuit reiectus ſed tacite admiſſus, & nõ fuit oppoſitum an valeat iudiciũ. ibid. nu.8
Procurator in cã criminali non põt a Papa de poteſtate ordinaria admitti.ibi.nu.16
Procurator in criminali cauſa non põt per principis reſcriptum admitti.ibi.nu.117
Procurator ꝓ vniuerſitate interuenire põt, ſi contra vniuerſitatem criminaliter agitur.ibidem nu.24
Procurator in cauſa criminali admittitur pro perſonis illuſtribus, ibi.nu.25
Procurator admittiẽ ad probandum notorium in cauſa criminali, ibi.nu.26
Procurator an admittatur in criminalibus pro reo abſente, quando extat ſtatutum ꝙ in cauſis criminalibus poſſit procedi contra abſentem.ibidem.nu.27
Procurator admittitur in cauſa criminali quando inquiſitio formata contra reum eſt calumnioſa.ibi.n.29
Procurator admittitur ꝓ reo licet cauſa ſit criminalis, quãdo inquiſitio eſt inepta aliquo reſpectu, ibi.nu.30
Procurator in cã criminali admittitur pro reo, qñ conſtat iudici ꝙ ipſe reus eſt incarceratus in aliqua alia ciuitate vel loco, ibi.nu. 31.& in §.attingam.nu.21
Procurator in cauſa criminali poteſt conditionaliter comparere, ſi apparuerit vulnus non eſſe mortale, ſecus ſi apparebit, eſſe mortale, in §.ſequitur nume.41
Procurator non poteſt interuenire quando in cauſis criminalibus imponitur pœna ipſo iure, ibi.nu.42
Procurator in cauſa criminali poteſt interuenire poſt cõcluſum in cauſa.in §.ſequens qõ. nume.20
Producẽtis iuramẽto an inſtrumẽta ſint de nouo reperta, ſtatur, in §.diligenter, nu.111
Produci aliquid iuris vel facti an poſſit poſt concluſionẽ in cauſa, in §.ſequẽns qõ, nume. 17.& nu.50
Prohibitum a lege vel a ſtatuto faciens an teneatur ad pœnã, ſine ſententia iudicis declaratoria, in §.aggredior.numero 109.& 113
Promittens iudici præſentare aliquem ad ipſius iudicis manda tum liberatur per primam præſentationem, in §.quoniã nume.11
Prouocatus delinquens nõ punitur, & ſi punitur non tamen vera pœna delicti, in §. quoniam, nu.62
Prouocatus excedẽs modum in culpatæ tutelæ, non punitur pro toto, ſed pro exceſſu tantum, ibi.nu.63
Prouocatus ſemper ad ſuam defenſionem feciſſe præſumitur ibi.nu.70.& 72
Prouocatus quando non teneaẽ fugere, ſed reſiſtere & ſuã mori ſalutem, ibi.nu.86
Prouocato iura adeo fauent, ut de occiſo aggreſſore in defenſione non puniatur, ibi.num. 80.& 81.& contra aggreſſorẽ præſumunt.ibi nu.82
Publicatio teſtium non obſtat, quin etiam ad offenſam non poſſint in cauſa criminali produci, & examinari teſtes. in §. ſequens quæſt.nume. 6. & 8. quod tamen limita & intellige, vt ibi.

Q

Qualitas quælibet appoſita in accuſatione vel in-

inquiſitione debet ſpecialiter probari alias non poteſt ſequi condemnatio.in §. quoniam.nume.52. in §.& quia. nu. 11
Quæſtio an poſſit infligi ſine iudicis pronuntiatione. in §. nunc videndum.n.2.& n. 20
Quæſtio in delicto per veras ꝑbationes liquido locum non habet,ibi.nu.22
Quilibet in congregatione tenetur de proprio facto, etiã niſi tulerit auxilium,in §.conſtante,nu.46

R

Rapiens vitiatam,an præſumatur rapuiſſe pvim & cadat in pœnam ſtatuti de raptoribus,in §. diligenter,nu.106
Ratificatio confeſſionis delicti non requiritur quando reus ante torturam extra iudiciũ confeſſus fuit delictum,in §. quoniam,nu.38
Ratificatio nec confeſſio requiritur quando crimen eſt plene probatum.ibi.nu.40
Ratificatio requirit tot ſolennitates, quod requirũtur in celebrando ipſum actum, in §. reſtat,nu.10
Ratio legis latens habetur pro expreſſa,in §.diligenter, numero.207
Ratio eadẽ eſt de toto quo ad totũ,quę de parte quo ad partem,in §.diligenter,nu.30
Ratio naturalis ſubrogatur loco legis,in §.occurrit.nu.1
Ratio naturalis corrigit legem. ibid.nu.2
Rationale dictum ita debet mouere iudicem ad iudicandum ſicut ipſa lex,ibi.nu.3
Receptio literæ cũ taciturnitate admonitoriæ fugiendæ pęnæ cõmiſſis ſceleris,an faciat indicium ad torturã,in §.diligenter,nu.137.& an in ciuilibus faciat plenam probationem.ibi.nu.138
Reclamans contra factum principis,de plenitudine poteſtatis repellendus,in §.quæritur numero 19
Recomẽdatio carcerari an poſſit fieri die feriata.in §.attingam.nu.35
Reconciliatio nõ roborat teſtimonium inimici contra inimicũ,in §.diligenter.nu.189
Reconuentio in cauſis criminalibus locum non habet, in §. expedita,nu.68
Reconuentio an habeat locum qñ officium iudicis imploratur,in §.opportune,num.71
Recreatio ex colluctatione permiſſa a iure virtutis gratia,in §.vlterius,nu.10

Recur-

Recurſus.Ille qui nõ poteſt appellare,poteſt tamẽ implorare officium iudicis per viam recurſus ad ſuperiorem,in §. opportune.nu.52
Recurſus ad ſuperiorem regulatur ſecũdum appellationem, quantum ad tempus exercitij & terminationis eius, in §.opportune.nu.65
Recurſus ad ſuperiorẽ in grauamine quantum tempus habeat.ibi.nu.67
Recurſus haberi non poteſt ad ſuperiorem, qñ non põt appellari a ſententia,niſi beneficio ætatis vel matrimonii, ibi.nu.68
Recurſum ad ſuperiorem an habere poſſit contumax verus qui appellare non poteſt.ibi. nume.69
Regens ciuitatem habetur loco principis,in §.conſtante, numero.22
Regula,qui ſemel malus qualiter intelligenda,in §. diligenter,nu.100
Regula, infinitas eſt euitanda, in quibus locum habeat,in §. quoniam,nu.10
Regula acceſſorium in quibus non habeat verum,in §.ſecũdá quæſtio.nu.59
Relaxãdus fideiuſſoribus non eſt,q̃ ſemel a carceribus aufugit,in §.diligenter.nu.119
Relicta carceratorum dicuntur relicta ad pias cauſas,in §.attingam.nu.76
Religioſi Sancti Franciſci quando poſſunt eſſe teſtamẽti executores.in §.ſequitur.nu. 13
Remiſſio an in delictis fiat,in §. opportune,nu.32
Remiſſio in contractibus ad iudicem loci cõtractus celebrati,an fiat.ibi.nu.34
Remiſſio rei criminis hodie nõ fit de cõſuetudine totius Italiæ.ibi.nu.35
Remiſſoria ad partes calumnioſe petita non concedenda,in §.opportune.nu.80
Renuntiãs appellationi videtur habere malam cauſam, in §. examinanda.nu.19
Renuntiatio non accepta ꝑ partem,non nocet renuntianti, in §.poſtquam.nu.27
Repetitio torturæ quę repeti non debuit operatur vt confeſſio in ea facta non valeat, in §.quoniam.nu.42
Res indeterminata ſtat in iudicis arbitrio,in §. ſucceſſiue, nume.12
Rem prohibitam extra territoriũ portantẽ,an ſufficiat inuenire, ut poſſit puniri. in §. pro complemento.nu.26
Res tempore perituræ fallentiã imponunt iuris regulis de nõ alie nando,in §.conſtante,nu

mero

mero 7
Reſ furtiuę penes reũ repertæ, an præbeant indiciũ ad torturam, in §. diligenter. num. 91. & 96
Res furtiuas quo caſu qui accipere poteſt. in §. conſtãte. numero 36
Reſcriptum vetans cauſę cognitionẽ eſt de facto ſuſpectũ. in §. nunc videndũ. nu. 40
Reſcriptũ ſup primo beneficio vacaturo, an trahaẽ ad iã adeptũ in §. ſecũda qõ. nu. 57
Reſcripto principis quod publicæ vtilitati repugnat non eſt parẽdum, in §. aggredior. nu. 71
Reſcripta ad lites an trahantur ad futuras. in §. aggredior. numero. 45
Reſeruatio qualiter effectũ cõſeruatiuum actus. in §. diligẽter. nu. 145. Et quid reſeruatio exceptionum operetur. ibi. nu. 146
Reſpublica officialibus ſuis arbitrium generale præbens, non intelligit contra bonum publicum ĩ §. aggredior. nu. 70
Reipublicæ vtilitas quantæ potentiæ. ibi. num. 157. vſque ad nu. 63
Reſiſtẽtiam facere actui licito, non licet, in §. aggredior. numero 76
Reſtitutio in integrũ aduerſus ſententiã quæ tranſiuit in rẽ iudicatã, an peti debeat principe, in his quę non trãſeunt in rem iudicatã. in §. ordine. nu. 21
Reuocatio confeſſionis facta in carcere, nihil operatur, ĩ §. reſtat. nu. 16
Reus confeſſus nõ eſt interrogãdus de criminibus quorũ indicia non extant. in §. conſtãte, nu. 14
Reus an poſſit ĩterrogari de ſocijs. de q̃bus nõ ſunt indicia. ibi. nu. 18
Reus cõfeſſus ſi nõ appareat de delicto ſaltem per famam, an puniẽdus. in §. poſtq̃. nu. 6
Reus coram notario nõ cõmiſſo cõfitens, vel corã iudice ꝓ tribunali non ſedẽte, an ſibi præiudicet. ibi. nu. 17
Reus cõfitens homicidiũ ad ſuã defenſionẽ perpetraſſe, niſi ꝓbet defenſionẽ puniendus. & qua pœna. ibi. nu. 23. & 24
Reꝰ criminis renũtiare defenſionibus ſuis nõ põt. ibi. n. 33
Reus ſponte delictũ confeſſus, nõ relaxatur fideiuſſores, ſup pœna pecuniaria imponẽda. ibi. nu. 34
Reus ex pſũptionibus conuictus mitius puniẽdus quã ex probationibus. ibi. nu. 50
Reus ante quã ad torturam ponatur,

natur,

INDEX.

natur, requiritur q lis cõteſtata ſit, & nomen rei, in reos receptum. in §. nunc videndũ. numero 28
Reus contra quem ſunt indicia ſi minor vigintiquinque annis fuerit, torqueri non debet, niſi curator ſibi datꝰ fuerit, aliter proceſſus eſt nullus. ibi. nu. 31
Reus confeſſus delictum an poſſit ſine nouis indiciis repeti in tormentis, vt mandantem manifeſtet, & quid de aſſaſſino. in §. diligenter. nu. 155. & 156
Reus enormis criminis an poſſit renũtiare defenſionibus, & an poſſit capi vbique. ibi. nume 162. & 163
Reꝰ enormiscriminis ante mortem poteſt mutilari. ibid. nume. 169
Reus an torquẽdus ꝓpter indicia contra eũ exiſtẽtia, ſi alia ſint pro eo. ibi. nu. 190
Reus ĩ cauſis criminalibus cũ iuramẽto reſpõdere nõ debet in §. expedita nu. 65
Reus in cauſis criminalibus criminoſis poſitionibus reſpondere non debet. ibid. nu. 66.
Reus ꝓ crimine enormi, an poſſit diẽ in honorẽ Dei feriato qõni mandari. ibi. nu. 83.
Reus poſt torturã nõ ſtatim trãſumendus vt confeſſionẽ ratificet, in §. quoniam. nu 1.
Reus ſufficiẽter tortus an iterũ torquendus. ibi. nu. 2. & 5. & nume. 18
Reus ſpõte cõfeſſus delictũ, ſi poſtea nõ vult illã cõfeſſionẽ ratificare, ad banchum iuris an poſſit cogi cum tortura ad ratificãdum, ibi. nu. 18
Reus q delictũ cõfeſſus eſt, an poſſit ſuã cõfeſſione reuocare ꝓtextu erroris. ibi. nu. 25
Reus ꝓcedentibus indiciis indubitatis, delictũ cõmiſiſſe in tortura cõfeſſus, ſi poſtea ad iuris bãchum negauit, an ad perſeuerãdum in dicta ſua cõfeſſione, iterum cum tortura cogi poſſit. ibi. nu. 26
Reus cõfeſſus de ſe crimen, an poſſit ſine nouis indiciis repeti in tortura. ibi. nu. 28
Reus habẽs cõtra ſe indicia indubitata, an poſſit ſine aliis ꝓbationibus plecti capitaliter. ibi. nu. 29. Et ponitur exẽplum ibi. nu. 30. Et quid ſi ſit impube nu. 31
Reus qñ dicatur in ſua cõfeſſione perſeuerare. ibi. nu. 35.
Reus quo caſu poſſit ſine ratificatione condemnari. ibid. nume. 38. & 40.
Reus confeſſus poſt tormenta repetita, quæ repeti non debuerant, an plectendus ibi. nu. 42. & 43

Reus

Reus quo caſu ante ſnīam ēt ſine fideiuſſoribus relaxari debeat.ibi.nu.50

Reus qñ eſt fideiuſſoribus relaxandus, ſi iudex eū relaxare nollit actione iniuriarum in ſyndicatu contra eū agere pt. ibi.nume. 51. & in §.attingā. nume.12.& 17

Reus die qua Euchareſtiā recipit, nō debet plecti.in §.oportune.nume.30

Reus pro delicto alibi cōmiſſo remmitti an dēat ad iudicem loci delicti.ibid.nu.32.& 35. Et quid in ciuitatibus cōfederatis.ibi.nu.36

Reus ſi confiteatur homicidiū ad ſuam defenſionē feciſſe, licet ex tali cōfeſſione intētio curiæ fundata ſit, attamen ex tali cōfeſſione reus ad mortē cōdemnari non poterit. in §. ſecunda quæſtio. nu.14

Reus accuſat⁹ vel inquiſitus cōtra quem proceditur in cauſa criminali, quādo eſt carceratus ab alio iudice ex aliqua cauſa, tūc poteſt in cauſa accuſationis vel inquiſitionis cōtra eū formatæ ꝑ procuratorem reſpōdere, in §.ſequitur nume. 31

Reus cōfeſſus, cui datus eſt terminus ad faciendā defenſionē, an poſſit tali termino renuntiare, & in quibus fallat.ī §.examinanda. nume. 1.& 2. & nume.3.5.& 6.& nume.13 14.16.17. & 21

Reus repertus in flagrāti crimine defenſionibus ſuis renūtiare poteſt.ibi.nume.3

Reus in flagrāti crimine deprehēſus an poſſit de facto puniri. ibi. nu.4

Reus ſi dixerit ſe defēſiones nō haberi, renūtiatio defenſionū non valet. ibi.nume.5

Reus omittendo defenſiones ſuas ſibi præiudicare poteſt, maxime ſi latro publicus ſit. ibi.numero 14

Reus ſponte delictum cōfeſſus, an poſſit relaxari fideiuſſoribus.ibi.nu. 18

Reus qui defenſioni renūtiauit an poſſit reuocare cōfeſſionē ibi nume.31

Reus extra iuriſdictionē captus puniri nō poteſt, ſed relaxari. in §.vltima qō.nu.34

Reus fideiuſſoribus relaxandus an datis pignorib. ſolis veniat relaxandus.in §.attingā.nu.11 Et quid ſi iudex noluerit acceptare.ibi. nu.12.& 17

Reus quo caſu ante ſnīam ēt ſine fideiuſſoribus relaxādus ſit.ibi.nu.16

Rei innocētia ſi poſt cōfeſſionē liqueat, tunc executio corporalis cōtra eū fieri non debet, in §. ſecunda quæſtio. nu. 30

Reo confeſſo vel cōuicto, iudex dare debet terminū defenſionis. in §. examinanda. nu.33.

Reum culpatū capere præcedētibus īdiciis iudex quādo poſſit ſine metu pœnæ.in §. cōſtāte.nume. 6

Reo conſtanter queſtionē paſſo iudex qd facere debeat ne in ſyndicatu moleſtetur. in §. quoniam.nu.48

Rixa noua ſuperueniēs an dicatur rumpere pacē, in §.eggredior.nu.85. Et quando puniatur ex antiqua cauſa. ibid. nume. 86

Rixæ ſi plures interfuerint, & mortui ſint aliqui, vel vulnerati, & neſcitur à qbus, quis puniri debeat, in §. conſtante. nume.77

S

Salutis æternæ quilibet prēſumitur memor, ī §. reſtat. numero 2

Saluus conductus an poſſit per iudicē inquirentē concedi, ab omnibus ꝓceſſibus ſeu condemnationibus cōtra eū exiſtentibus, vt veniat ad ſe defendendū ab inquiſitione contra eum formata, in §.cōſtante. nume.100

Saluus conductus an poſſit fieri bannito per iudicem, in §.aggredior. nu.104

Sanguinem ſuū redimere quomodocunq; an liceat. in §.diligenter.nume.57

Satiſdatio pauperi an remittenda, ſi cauere non poſſit.ibi.nume. 104

Scientia quæ miſericordiam vetat cauenda eſt, in §.occurrūt, nume.11.

Scribendis dicto an credatur.de mādato ei factoq; deberet ſcribere talem librum nomine illius qui neſcit ſcribere, in §. diligenter. nu. 39

Scriptura faciens fidē de prohibito ꝑ ſtatutū an ſit ſufficiēs ad pœnam irrogandam. in §. pro complemento.nu.27

Scripturæ mille priuatæ, nō faciūt plenam fidem, in §.diligēter.nu. 16

Securitas eundi & redeundi alicui cōceſſa, intelligitur ꝑ prima uice tantum.in §.quoniā. nume. 15

Senes decrepiti non poſſunt de iure torqueri. in §. expedita. nume. 41

Senes carcerati nō debent detineri ſub magna cuſtodia ſicut iuuenes, in §.attingam. nu.15

Sententia quo caſu de nocte fieri poſſit.in §.conſtante.n. 10

Sententia aduerſus cōtumacē lata reſpicit potius vitiū contumaciæ, quam ius partis, in

§.poſtq̃. nume.53
Sententia iudicis requirit ꝓbationem omnem contentorũ. in §.quoniam.nume.59
Sententia lata prætextu alicui⁹ præſumptionis retractaĩ ex alia præſumptione fortiori. in §.oportune, nu.21. & in §. ordine.nume.20
Sententia lata in cauſa criminali etiam abſque principis cõſultatione, in quibus caſibus retractari poſſit in §. oportune.nu.21.22.23.& 24
Sententia lata contra aliquẽ ex conſilio vnius doctoris, retractatur ꝑ ſuperuenientiã conſilij peritioris doctoris.ibi. nu.22.& in §. ordine. numero 4
Sententia lata cõtra aliquẽ pro morte Titij reuocaĩ, ſi apparet Titium viuere, in §.oportune. nu.23
Sententia reuocaĩ ſi victor de ipſius iniuſtitia confitetur, licet in rem tranſiuerit iudicatam, in §.oportune. nu. 24.& in §.ordine.nu.18.& 19
Sententia lata ex pro atione priuilegiata nõ tranſit in rem iudicatam.in §. oportune.nume.25.& in §. ordine. nu.16
Sententia reuocaĩ ꝑ inſtrumenta de nouo reperta. in §.oportune.nu. 26
Sentẽtia in cauſis criminalibus an & quando tranſeat in rem iudicatam.in §.ordine. nu.1. cum ſeq.
Sententia lata vigore ſtatuti cõtra contumace an tranſeat in rem iudicatam. ibi.nu.2
Sentẽtia a peritis in arte lata nũquam in rem iudicatã tranſit ibi.nu. 3
Sententia nõ tranſit in rem iudicatam vbi grauamẽ eſt ſucceſſiuum, ibi.nu. 5
Sententia lata in cauſa matrimoniali non tranſit in rem iudicatam.ibi.nu. 8
Sententia nutriens peccatũ per partes remiſſibiles nõ tranſit in rem iudicatam. ibi. nu.10
Sententia lata ſuper ætate non trãſit in rem iudicatã, ſi fuit lata ex aſpectu, quando in ea nõ fuit adhibita plena cauſæ cognitio. ibi.nu.11
Sententia lata cõtra pauperem, qui propter eius paupertatẽ nõ potuit proſequi appellationẽ nõ tranſit in rem iudicatã ibi.nu.12
Sentẽtia nõ tranſit in rem iudicatam quando appellans fuit impeditus ꝓſequi appellationem facto iudicis.ibi. nu. 14.
Sentẽtia non tranſit in rem iudicatã, quando de eius iniquitate euidenter apparet. ibid. nume. 15
Sententia nõ tranſit ĩ rem iudicatam

catam

INDEX.

catam qñ pars contra quã eſt lata dimiſſa eſt ad producẽdũ teſtes vel inſtrumẽta, & non oppoſuit.ibi. nu. 17.
Sententia iudicis declaratoria, in quibus caſibus requiſita, ante quã diſpoſitio à iure vel ſtatuto expreſſa effectũ ſortiatur, in §. aggredior. nu.207 vſque ad num.117.118.123. & nu.124
Sententia canonis vel legis, officium iudicis executiuum nõ habet, ſiue hominis ſentẽtia cum cauſæ cognitione, ibid. nume. 107
Sententia iudicis in pœnis requiritur. ibi.nu. 114
Sententia & cauſæ cognitio in notorijs an reqſita.ibi.n.125 & in §.poſtq̃. numero 45
Sentẽtia parte abſente non citata, quo caſu valeat, in §.aggredior.nu.127
Sequeſtratio bonorum ĩ bonos alicuius an poſſit fieri quãdo offertur ſatiſdatio de iudicio ſiſti, & iudicato ſoluendo.in §.attingam.nu. 58
Seruus ad ratiocinia obligatus, non prius libertatem ſibi relictum conſequitur, quẽ redditis rationibus, in §.oportune nume.3
Socius ſi reperitur mortuus in domo ſocij, & ipſe ſocius tacet, talis taciturnitas facit cõtra eum indicium ad torturam, de tali homicidio, in §. expedita.nu.93
Socius criminis an faciat indicium ad torturam contra ſocium eiuſdẽ criminis, ſi aliud non hẽat adminiculum, in §. diligenter.nu.59.& 60.Et an requiratur ꝙ ſit in quæſtione ibi.nu.61.& 68
Socij criminis dictum nõ operatur, quod poſſit formari inquiſitio, in §.diligenter.nu.67
Socij criminis dictum non facit probationem ad condemnandum, ſed ſolum qñque facit indicium ad torturam. ibid. numero 68
Socios habẽs armatos cum ipſe ſit inermis an puniendus de armorum delatione, in §.pro complemento. nu. 37
Solennitas eadẽ in deſtruendo requiritur, quæ in conſtruendo, vt in ratificatione, & aliis in §.reſtat.nu.6.10. & 11
Solennitas iuris in notoriis relaxatur, in §. ſecunda quæſtio. nume. 42. & in §. aggredior nume. 126
Solennitas ſuperueniens contractui ĩ ſolẽnizato, an roboret contractum, in §.ſecunda quęſtio.nu.48
Solẽnitas minus legitime interueniẽs in actu, illum non vitiat, quando actus ille ſine ipſa

ſa

ſa ſolennitate fieri poteſt. in §.ſequitur, nu.45

Solennitas ſententiæ nec cauſę cognitio in notoriis requirit. in §. aggredior. nu. 125

Solennitas eadem requiritur in renuntiando, quæ requiritur in acceptando, in §.reſtat.nume.11

Solẽnitates requiſitæ in accuſatione, requirunt in inquiſitione, in §. conſtante.nu.83

Solennitates, aut ordo iuris in cauſa ciuili nõ curantur quãdo cõſtat de ueritate rei, & qd in criminalibus, in §.ſecunda quæſtio.nu.38. & 39

Solennitates proceſſus neque legatus de latere ſupplere poteſt. in §. ſecunda qõ. nu. 75.

Solutio. An aliquo iure ſuccuratur condemnato ad ſoluendũ qui poſt ſententiam cõdemnatoriam reperuit inſtrumẽtũ ſolutionis, in §.oportune.n.13

Spoliatus à iudice licet non ſit ante omnia reſtituẽdus, attamen ſi iudex aliquem ſpoliat ſine cauſæ cognitione, ille ante omnia eſt reſtituendus, in §.nunc videndũ. numero 38 & in §. ſecunda quæſtio. numero 73

Staturum contemni põt, ſi in eius obſeruantia mora piculũ afferat, in §.conſtante. numero 11

Statutũ ſi permittit ꝙ bãnitus à centum libris & abinde infra poſſit offendi & vulnerari citra tamen mortem, ſi aliquis eũ vulnerauerit, & ex illis vulneribus mortuus ſit vulnerãs nõ tenetur de morte. ĩ §.quoniam. nume. 92

Statutum ſi extat, ꝙ in bãnito aliquem pro aliquo delicto debeat ſeruari certa forma, & alio ſtatuto cauetur, quod ſi capiat bãnitus debeat decapitari nulla exceptione vel defẽſione ſua audita, vel admiſſa, ſi eſt captus bãnitus cui non fuerit ſeruata illa forma in bãnito, eũ nõ poterit decapitari, in §.ultima quæſtio nu.7

Statutũ tollens oẽs exceptiones debet intelligi & limitari niſi pars velit incõtinẽti probare excepta, quia tunc admittitur.ibid.nu. 16

Satutum deferens iurm damnum paſſo, intelligitur probato prius damno illato.i prin. nume. 6

Statutũ ſuperioris ꝙ poſſit inq̃ri de aliquo delicto cõtra nõ diffamatum, non valet, in §. conſtante.nu. 13

Satutum, ꝙ poſt ſex menſes nõ poſſit de maleficio cognoſci, qualiter intelligendum. ibi. nume. 85

Statutum ꝙ de damno dato ſtet iura

iuramẽto damnificati, an habeat locũ in cauſa criminali. in §.poſtquam.nu.3

Statutũ cõcedẽs bãnitũ impune occidi, an extẽdat ſe ad bãnitum ex contumacia.ibi.numero .45

Statutum ꝙ cõtumax habeat ꝓ cõfeſſo, an requirat libellum præceſſiſſe, aut inquiſitionẽ. ibi.nu. 56

Statutũ volens contumacem haberi pro confeſſo, an & qñ cõprehendat mulieres, & ruſticos, & an ſe extendat ad qualitatem delicti aggrauantem ratione perſonæ, ibid.numero 60.& 62

Statutũ volẽs cõtumacẽ haberi ꝓ cõfeſſo, an porrigat extra territorium. ibi. nu. 65

Statutũ ꝑdictũ an requirat trinã citationem.ibi.nu.66

Statutum ꝙ liceat pronũtiare ſine cauſæ cognitione non valet, ibi.nu. 36

Statutũ ꝙ mulier et minor non obligat ſine iudiciis authoritate cauſæ cognitionẽ in inſtrumento inſertã requirit. ibi.nu.45

Statutũ de bãnitis impune occidẽdis, non includit prægnãtem.ibi.nu. 50

Statutũ ꝙ de damno dato ſtet iuramento damnum paſſi, an includat falſariũ.ĩ §.diligẽter.nu.103

Statutum ſi dicauerit ꝙ rapiẽs per vim mulierem puniatur pœna mortis, ſi quis rapuerit mulierem ſolutam quæ fuit alias tacta, aut deflorata, in pœnam ſtatuti non cadit. ibi.nu. 106

Statutũ ꝙ credatur libro mercatoris, an intelligendum de mercatore infami.ibi.n. 112

Satutum abſoluens delinquẽtes, an cõprehendat enormiſſimi criminis reos.ibi.nu.161

Statutum pręmians accuſantẽ an requirat probationes.ibi. nume.173

Statutũ de mulieribus ne ſine cõſenſu propinquorũ contrahent, an includat contractũ poſtea per parentes ratũ habitum.ibi.nu.185

Statutum quod de dãno dato ſtet accuſatoris iuramẽto, an habeat locũ in furto. in §.expedita.na. 75

Statutũ ꝙ de differẽtijs inter affines fiat cõpromiſſum, ĩ cauſis criminalibus locum non habebit.ibi. nu.78

Statutum loquens in maiore, an habeat locũ in maiore ex priuilegio.in §.quoniã.nu.24

Statutũ puniẽs delictũ cõmiſsũ in ſtrata, & inquiſitio dicit cõmiſſum in via, non punit inquiſitum. ibdi. nu. 53. Et de inſtigãte

inſtigãte, cuiꝰ ĩquiſitio dicit illum mãdaſſe delictũ cõmitti.ibi.nu.54. & 55

Statutum ſi puniat abducentem mulierẽ honeſtæ victæ, bone conditionis & famæ, oẽs iſtæ qualitates venirent probãdę vt mulierem abduces ſtatuti pœna puniatur.ibi.nume.56. & 57

Statutum tollens defenſionẽ intelligitur de ciuili non aũt de naturali.ibi.nu.78

Statutũ de cõtumace pro cõfeſſo habẽdo, an includat innocẽtẽ.in §.oportune.nu.8.& in §.ſecunda.nu.29

Statutũ de excludẽdis exceptionibꝰ, nõ excludit exceptionẽ innocentiæ. in §. oportune. nu.9. & in §. vltima quæſtio. Stnume.11

atutum an debeat vltra ius cõe operari.ibidem.nume.41 42. & 43

Statutũ, qđ ſcđm ius cõe poteſt exponi, interpretãdũ contra ius cõmune, vt aliquid operetur.ibi.nu. 45

Statutum ſi in cauſis capitalibus pœnam ꝓhibeat, an dicta prohibitione non obſtante, aliqua via reo ad mortem condemnato ſuccurri poſſit. ibi.nu.52

Statutũ ſi diſpoſuerit quod ĩ cã ciuili nullus ad aliquã exceptionẽ admitti poſſit, niſi reꝰ pſonaliter cõpareat, iudicis officiũ implorari poterit, vt informationes capiat, ꝙ ipſe inqſitus eſt clericꝰ, vel ꝙ ille occiſus erat bãnitus, & ꝙ ex ſtatuti forma impune occidi poterat.ibi.nu.54

Statutum ſi dictauerit ꝙ in cã capitali aliquis procurator ad aliquam exceptionem vel declinatoriam opponẽdam nõ admittatur, ſed principalis pſonaliter cõparere debeat; ſi ꝓcurator compareat, non debet opponere exceptionẽ declinatoriam, ſed iudicis officium implorare. ibidem.numero 56

Statutum an poſſit tollere recurſum ad ſuperiorem in cauſis criminalibus.ibi. nu.61

Statutũ ꝙ nõ poſſit in cauſis criminalibꝰ appellari an valeat ibi.nu.63. & 64

Statutũ ſi dixerit, iudicẽ debere concedere conſiliũ ſapiẽtis à parte petitũ, ſi ipſe iudex viderit dictũ conſiliũ ſapiẽtis calũnioſe petitũ, ipſum denegare debet.ibi.nu. 84

Statutum calumniatorẽ punire prohibens non valet. ibi.numero 92

Statutũ ſi dictauerit ꝙ cõtra inſtrumẽtũ publicũ aliqua exceptio, niſi ſolutionis oppõi nõ poſſit,

poſſit,

poſſit, poterit oppõi exceptio quæ notorie ex ipſius inſtrumẽti inſpectione apparet. in §.ſecunda quæſtio.nu. 25

Statutum prohibens contra ſñiam opponi de nullitate, locũ non habet in nullitate, quæ ex actorum inſpectione apparet.ibi. nu. 26

Statutũ ſi dictauerit ꝙ cõtumax pro cõfeſſo haberi debeat, ſi iudici liqueat, talẽ abſentẽ eſſe innocẽtẽ, & non culpabilẽ, licet contumax ſit, iudex eum condemnare nõ poterit ibidem nnme. 29

Statutũ ſi diſpoſuerit, ꝙ quicũq; bãnitũ ceperit habeat centũ, habebit locũ ẽt in illo qui iam bannitum ceperat. ibi.nu.52

Statutum de luxu veſtiũ puniẽdo, an extendatur ad veſtes iã factas.ibi. nu. 56

Statutum ſi dictauerit, quòd vẽditio ſeu alius contractus excedens ſummã centũ nõ poſſit ꝓbari niſi ꝑ inſtrum publicũ, tũc ſi factus ſit cõtractꝰ excedẽs dictã ſummã & in eo iuramentũ appoſitũ ſit, ſed de ipſo contractu non fuit factum inſtrumentum, ſed ſolum teſtes ĩterfuerũt, an iuramentũ in dicto contractu appoſitũ probari poterit, quo ꝓbato, iudex ad ipſius contractus obſeruãtiã partes etiã cogere poterit. ibi. nu.66

Statutũ promittẽs impunitatẽ occidenti bannitum, de quo bãnito intelligat. in §. ſequit. nume.20

Statutum de occidẽdis impune animalibus in proprio fundo repertis, an includat animal, qđ aufugit, & extra occiſum eſt, in §. vlterius.nu.3

Statutum vltimum primo derogat in §. quæritur. nu.4

Statutũ qđ attendi debeat, vbi ſunt duo ſtatuta cõtraria. ĩ §. quæritur.nu. 7

Statutũ unum ſi perſonas reſpiciat aliud aũt reſpiciat res, ſtatutũ pſonas reſpiciẽs attendi debet.ibi. nu.8

Statutum tollens aliud, de primo mentionem facere dẽt. ibi.nu.10

Statutũ ſi diſpoſuerit ꝙ nõ poſſit reus opponere cõtra intẽtionẽ actoris, nihilominꝰ ęquitate ſuadẽte, iudex talẽ agẽtẽ repellere poterit.in §.ſequẽs nume. 33

Statutum ꝙ à ſñia nõ poſſit appellari, nõ habet locũ vbi grauamem eſt notorium.ibi.numero. 43

Statutũ cogẽs partes ad faciẽdũ cõpromiſſum, nõ petitũ ĩ cã principali, an poſſit peti in cã appellationis.ibi.nu.51

Statutū tollēs oēs defenſiones legittimas an includat & friuolas, in §. vltima. nu. 1. 4. 16. 24. 31. & 32

Statutū nunq̄ tollit probationē q̄ ſit p̄ rei euidētiam. ibi. nu. 5

Statutū tollēs oēs exceptiones & defenſiones, nō tāgit illas, q̄ ex alio ſtatuto proueniunt. ibi. nume. 6

Statutū vnum per aliud limitatur. ibi. nu. 8

Statutū procedens p̄ viā regulæ, intelligitur repetitū in alijs ſtatutis. ibi. nu. 10

Statutū tollens omnē exceptionē & defēſionē, itelligi debet niſi pars incōtinenti excepta probare vellit. ibi. nu. 16

Statutū contumacē p̄ confeſſo, habens, an includat innocentem. in §. vltima quæſtio. nume. 14. & 27

Statutū dans iuriſdictionē contra in defenſum eſt iniuſtum. ibi. nu. 21

Statutū defenſionem tollens eſt nullius valoris. ibi. nu. 23

Statutum tollēs oēs defenſiones, nō ſolum tollit friuolas, ſed ēt legitimas. ibi. nu. 31

Statutum tollēs defenſiones nō intelligitur tollere ſuccinctas & promptas & perēptorias. ibi. nu. 32

Statutum trahens maleficium extra ſuos authores, an iniquum ibi. nume. 38

Statutū permittens bannitū poſſe impune occidi valet & tenet in § aggredior. nu. 1

Statutū permittens bannitū p̄ debito pecuniario impune occidi poſſe. non valet, neq; tenet. ibi. nu. 2

Statutū īpunitatē occiſori exulis ſtatuens reclamat iuri diuino. ibid. nume. 11. Nec releuat ab infamia, ibid. numero 12

Statutum offendendi bannitum impunitatem preſtans, an videatur ēt p̄mittere ꝙ poſſit impune occidi. ibi. num. 15. Et an extendatur vſq; ad bonum combuſtionem. ibi. nume. 16

Statutum p̄mians banniti occiſorem, an trahatur extra bānientis territorium. ibid. nume. 21

Statutū ꝙ ſub excōicationis pœna, nulla mulier poſſit portare p̄las, an liget mulieres, q̄ vnanimiter illud ſtatutū recipere noluerunt. ibi. nu. 40

Statutū ꝙ bānitus occidatur, an in eo qui ducit ad mortē locum habeat. ibi. nu. 41

Statutum ꝙ banniti non poſſint ſtare, nec habitare in ciuitate, alias poſſint ibi capi & decapitari, an comprhendat bannitum per ciuitatem

tranſeun-

tranſeuntem, & vt hoſpitem commedentem. ibi. nu. 42

Statutū loquens de bannitis, cōprehendit bannitos tp̄e ſtatuti, non expoſt. ibi. nu. 43

Statutū loquens p̄ verba præteriti tp̄is, q̄n trahatur ad tempus futurum. ibi. nu. 51

Statutū loquēs ſuper priuilegijs conceſſis, q̄n habeat locū in concedendis. ibi. nu. 52

Statutū dicens ꝙ bānitus poſſit impune occidi vel offendi, an conprehendat ēt bānitum adeo ꝙ tunc bannitus poſſit impune bannitum occidere. ibi. nu. 53

Statutū licet generaliter loquatur. tamē talis generalitas ad habiles perſonas reſtringi debet. ibi. nu 55

Statutū odioſum quando extendendum. ibi. nu. 59

Statutū dans præmium accuſāti delinquētē, fauore reipublicę, ne delicta impunita remaneāt, extenditur ad denunciātem. ibi. nu. 60 & 61

Statutum cōcernens publicā vtilitatem dicitur pium & fauorabile. ibid. nu. 65

Statutum contra rēpublicā nō interpretandum in eo quod pōt alios tangere. in §. aggredior. nu. 69

Statutum in fauorem reipublicæ ēt ſi ſit cōtra clericos, eſt validum. ibi. nu. 71

Statutum q̄n publice intereſt non ſeruari, non ſeruādum. ibi. nu. 73

Statutum de bannitis offendendis, & non occidendis, an includat caſum, q̄n oſtendens perimit bannitum p̄p̄ reſiſtētiam. ibi. nu. 75

Statutum de amiſſione eundi p̄ feloniā à vaſallo cōmiſſam qualiter intelligēdum. ibid. numero 112

Statutum licet poſſit ipſo facto aliquē bannire, vel ad mortē cōdemnare, iudicis tamē ſententia requiritur, nec ſufficit criminis probatio. ibidem numero 113

Statutum de puniendis percutientibus & vulnerantibus, an includat vulnus cum vnguibus factum, in §. p̄ cōplemento. nu. 15

Et quid in vulnere cum amphora vini plena aut pera panis facto. ibi. nume. 16. Et quid de mordente. ibi. nu. 17

Statutum ſi dixerit, ꝙ ſententia ſit nulla, niſi infra 10. dies in camera actorum regiſtrata fuerit ſi talis ſententia non fuerit regiſtrata infra illos decem dies, ad hoc vt ſit nulla requiritur ꝙ iudicis ſentētia declaratoria ſequatur. ibid. nume. 117

Statutũ de armis non deferẽdis an cõprehẽdat extraneos & aduenas, in §. ꝓ cõplemẽto. nu.23.24.& 25

Statutũ ſi dictauerit, ꝙ qui portauerit arma puniat in 10.& alio ſtatuto caueat, ꝙ vulnerãs aliquẽ in 20.puniat, an aliquem cum armis vulnerans vtraq; pœna puniri debeat. ibi.nu.38

Statutũ ſi puniat aliquẽ inſultantem cum armis, & aliquis quempiã ſine armis iſultauerit, ſed poſtea eũ cũ armis vulnerauerit, an in ſtatuti pœnã incidat. ibi.nu.40

Statutum ſi vulnerantẽ puniat, in vulnuſculum faciente locum non habet. in §.& quia. num.4

Statutum ſi dixerit ꝙ ſyndicus percuſſiones ſanguinolentas denuntiare teneatur, non tenetur denuntiare percuſſiones, vbi eſt leuiſſima cutis ſciſſura.ibi.n.5

Statutum prohibens alienare domum in forenſem, in parua domo locum non habet.ibi. num.6

Statutũ de tortura loquẽs includit leuiter tortũ. ibi.nu.8

Statutum ſi vulnerantem puniat, & quiſpiam aliquem fugauit, ex qua fugatione in terram cecidit, & ſeipſum vulnerauit, an ſtatuti pęna puniri debeat. ibi.nu.9.

Statutũ vulnerantẽ puniens de doloſo intelligitur ibi.nu.10

Statutũ ſi puniat delinquẽtẽ in ſtrata, & inquiſitio dicat delictum eſſe commiſſum in via, inquiſitus puniri nõ poterit. in §. & quia.nu.13

Statutum loquẽs in contractu, nõ habet locum in quaſi contractu.ibi.nu.34

Statuti qualitates ſpecificæ probandæ prius quam pœna illius locum habeat, in §.quoniam.nu.56.& 57

Statuti forma ſi contumax pro confeſſo habeatur, ad hoc vt pro confeſſo habeatur ſola contumacia non ſufficit.in §. poſtquam.nu.36

Statuti ex forma ſi contumax ꝓ confeſſo haberi debeat, ſi antequam ſuper dicta contumacia pronuntiatũ fuerit, contumax decedat, talis contumacia hæredi non præiudicat.ibi.nu.46

Statuto ſi non exprimeretur ꝙ quis ipſo iure pœnã incurreret, nec ꝑ ſententiã, tũc ſemꝑ per ſententiã intelligi debet, in §.aggredior.nu.124

Statuto vel lege ſe fundans ipſius legis vel ſtatuti verbis inhærere debet, in §.diligenter.n.113

Statuta

Statuta in odioſis & pœnalibus ad caſum fictum nunquam extenduntur, in §.quoniam. num. 23

Statuta loci poſſunt ſemꝑ produci, & cur, in §.ſequens quęſtio.nume.47

Statuta laicorum ſunt ſeruãda in foro ſpirituali ſi continẽt naturalem æquitatẽ.in §.vltima.num.29

Statuta ciuiliter intelligenda & interpretanda, & non iudaice, ibi.nu.35

Statuta nõ patrocinantur bãnitis qui extra protectionẽ cõmunis ſunt, in §. aggredior. num. 56

Statutorum beneficia nõ dãtur bannitis.ibi.nu.57

Statutis duobus ſtantibus, qđ illorum dicatur ſpecialibus. ibi.nume.66.

Stipulari alteri poſſibile cum iuramento, in §.ſecunda quæſtio.nume.61

Subſtantia deficit vbi nõ eſt ordo.ibi.nu.77

Supellectilis appellatione an veniant arma, in §.pro complemento.nu.43

Supplicare an & in quibus ſit licitum vbi appellare nõ licet. in §.opportune.nu.68

Suſpectus eſt qui ſe ingerit.in §. diligenter.nu.151

T

Tabellio de cõſenſu partiũ ſine iudicis ꝑſentia nõ pt dicta teſtiũ recipere nec iuramẽta ſine commiſſione, in §.poſtquã.nu. 18

Taciturnitas an ĩdicium faciat ad torturam, in §.diligenter. nume. 137. & in §.expedita. nume.93

Taciturnitas ad alium obligandũ non habetur pro cõſenſu. in §.aggredior.nu.62

Taciturnitas inducit cõſenſum vbi tractatur de fauore reipublicæ. ibidem.

Talis quiſque nõ dicitur, donec pro tali declaratus eſt. in §. poſtquam. nu.38. & in §. diligenter.nu.171

Talis eſſe aliud eſt, & aliud haberi pro tali, in §.quoniam. numero 21

Tarditas accuſandi facit indiciũ pro reo, in §. diligenter.numero 201

Tempus omne cõtinuũ eſt, vbi de odio finiendo agitur. in §. conſtante.nu.88

Tẽpus ad appellãdum hoc operatur quod ipſa appellatio.in §.expedita.nu.18

Tẽpus datum ad inquirendum de delicto currit nõ a die ſciẽtiæ ſed a die commiſſi delicti.in §.conſtante.nu.85

f 4 Teſtator

Teſtator in teſtamento mãdãs vſurarũ reſtitutionẽ, an præſumẽdus vſurarius, ĩ §. reſtat nume. 5

Teſtator ſi legat centũ ꝓ puella maritanda, ſi illa ſit maritata tempore teſtamenti. tamẽ legatum conſequi debet, in §. ſecunda qõ. num. 53

Teſtator ſi inſtituit Titiũ & ſubſtituit ſibi Caiũ & eius filios intelligitur ſolũ de filiis natis & non de naſcituris. in §. aggredior. nu. 49

Teſtamẽtũ excõmunicati poſt abſolutionẽ reconualeſcit. in §. ſecunda qõ. nu. 49

Teſtamẽtum manifeſti vſurarii factum non pſtita ſatiſdatione, licet ſit nullũ, tamen recõualeſcit, ſi ex poſt pſtat cautionem. ibi. nu. 50

Teſtimoniũ ĩpuberis an faciat indicium ad torturã. in §. diligenter. nu. 80

Teſtimonium laici cõtra clericũ an faciat indicium ad torturam. ibi. nu. 132. & an admittatur ad probãdum famã contra laicum. ibi. nu. 134

Teſtimonium quæſtionẽ indebite paſſi an faciat indiciũ ad torturam contra alium. ibid. nume. 135

Teſtis pauper quãdo admittatur & fidem faciat. in principio. nume. 9

Teſtis frater religioſus nũquid admittatur in cauſa fratris. ibi. nume. 11

Teſtis dicens caſualiter ſe homicidam an puniatur, in §. conſtante, nu. 49

Teſtis vnicus ĩ criminalibus an faciat indicium ad torturam, & quando, Et quid ſi ſint indicia. in §. diligenter. num. 1. 5. 6. & num. 71. & 132

Teſtis non reddens rationem dicti ſui, nõ eneruat dictum alterius reddentis rationem. ibi. nu. 4

Teſtis vnus deponens ſine cauſa an faciat ſemiplenã ꝓbationem. ibi. nu. 32

Et quid de variante an præbeat cauſam ſententiæ. ibid. nume. 75

Teſtis vnicus in facto proprio plene probat. ibid. numero. 131

Teſtis an & quando mulier eſſe poſſit. ibi nu. 140

Teſtis qui nõ debet examinari an faciat indiciũ ad torturã. ibi. nu. 141. & 144

Teſtis intra terminũ nõ examinatus, an præbeat aliquod indicium. ibid. nu. 142

Teſtis examinatus ſine iuramẽto vel non legitime, an faciat præſumptionem. ib. nu. 143. 144. & 148. & in §. ſecunda quæſtio. nu. 78

Teſtis

Teſtis periurus nõ probat, in §. reſtat. nu. 15

Teſtis dictũ de auditu facit indicium ad torturam cõtra aſſaſſinum, in §. examinanda. numero 28

Teſtis dictũ de auditu facit qualem qualem pſumptionem. ibid. nume. 29

Teſtis inique teſtificãs qualiter puniẽdus. ĩ §. ſupeſt. n. 15.

Teſtis inimici de facto recepti, licet ſupueniat reconciliatio non recõualeſcit teſtimoniũ. in §. diligenter. nu. 189

Teſtis varii ter examinati depoſitio, an ſuſcipiatur, & quę in §. quoniam. nu. 7

Teſtis excommunicati vel infamis examinatio an retardanda. in §. vltima quæſtio. nume. 18

Teſti domeſtico & familiari creditur, ſi eſt bonus vir. ĩ principio. nume. 10

Teſtes deponentes de mandato an ſint idonei. in §. diligenter. numero 38

Teſtes facientes indiciũ ad torturã, an debeant reddere rationem dicti ſui, etiam nõ interrogati. ibi. nu. 31

Teſtes ſingulares deponẽtes de duabus cõfeſſionibus, unꝰ de vna alius de alia nõ probãt. in §. diligenter. nu. 10

Teſtes plures ſingulares an veram ꝓbationem faciant. ibidem. nume. 14. & 17

Teſtes mille ſingulares tantum probant quantum vnus. ibi. numero 15

Teſtes duo ſingulares ſup eodẽ facto, an coniungantur ad faciẽdum ĩdicium quæſtionis. ibi. nume. 149

Teſtes an poſſint recipi lite nõ conteſtata, & parte nõ citata ibidẽ. nume. 158

Teſtes quando nõ cognoſcunt delinquẽtem nomine, nec eũ de quo ponunt, debet pſona eius ipſis oſtendi, vt cognoſcãt an ſit ille nec ne. in principio. nume. 18

Teſtes in mortis articulo examinate per notariũ nõ commiſſum, faciunt præſumptionẽ. in §. conſtante. nu. 9

Teſtes examinati extra iudiciũ per ſyndicum ſuper inqſitione ipſum excuſant, ibidẽ nume. 99

Teſtes ĩ cauſa criminali debent examinari a iudice, non ab alio in §. nunc videndum. nume. 30.

Teſtes non integri regulariter non admittuntur vbi tractatur de condemnando, ſecus vbi tractatur de inquirendo vel torquendo, quia tunc admittuntur, in §. diligenter. n. 3. ante fin.

Teſtes

Teſtes duo ſup remotis a maleficio an requiratur ad faciendum indicium ad torturã.ib. nume.7
Teſtes quãdo deponunt de veritate facti,licet oĩ exceptione maiores eſſe debeant,tamen quãdo requirũtur duo teſtes ad probandum indiciũ remotum de maleficio,nõ requiritur ꝙ ſint teſtes õmni exceptione maiores. ibi.nu.8
Teſtes ſine iuramento nec etiã in ciuilibus non admittũtur ibi. nu. 63. Et quid in teſte affidato.ibi.nu.64
Teſtes qui non admittãtur ſine tortura.ibi.nu.83
Teſtes inhabiles qualiter admittantur.ibid nu.84.
Teſtes inordinate recepti nõ ꝓbãt, etiã ſi ſint recepti a Cardinalibus, ibid.nu.147.& in §.ſecunda qõ. nu. 76
Teſtes in cauſis criminalibus an cogendi teſtificari. ibidem. numero 182
Teſtes an,&quãdo,& in quibus caſibus torqueri poſſunt,in §. expedita.nu.48
Teſtes ſi dicunt quod viderunt duos ſimul rixantes, & in illa rixa vnus ipſorum, ſtatim dimiſſa rixa, reperitur vulneratus,ex hoc reſultat indiciũ indubitatum,ex quo poterit deueniri ad condemnationẽ,in §.quoniam.nu.30
Teſtes domeſtici & minus idonei ad innocentiã probandã admittuntur. in §.opportune numero 15
Teſtes publicatis atteſtationibus & poſt concluſionem in cauſa poſſunt produci in cauſa criminali.in §.ſequens qõ. nu.2.& 8
Teſtes in cauſa hæreſis non obſtante proceſſus publicatione produci poſſunt, ibid.nume.4
Teſtes ad reuocandũ teſtamentũ tot requirũtur quot ad ꝓbãdum,in §.reſtat,nu.7
Idem in inſtrumento, ibidem. nume.9
Teſtes primo deponẽtes poſtea iurantes,an probẽt,in §.ſecũda quæſtio.nu.4
Teſtibus duobus in ſpecie deponentibus potius eſt credẽdũ, quã pluribus in genere.in §. diligenter,nume 199
Teſtium numerus in cauſis ciuilibus ſupplet,quod deficit in fide,ſecus in criminalibus,in §.expedita.nu.82
Teſtibus poſt depoſitionẽ ſolẽnẽ dicẽtibus ſe falſum tuliſſe teſtimonium, an credẽdum, §.reſtat.nume.3
In teſtibus minori parti diſcordantibus,pars benignior prę ualet.in §.diligenter.numer. 191. & in §.occurrunt. numero 6
Tormẽtorum formidine aliqd faciens an ſibi præiudicet.in §.expedita.nu.3
Torquẽdus nemo,niſi in ſubſidium probationũ, in §.nunc videndum.nume.23
Torquendi metus torturę ęqui paratur.in §. expedita.n.2
Torquere plus eſt,quã in priuato carcere retinere,in §.expedita.nu.87
Torqueri aliquis non poteſt nõ præcedẽtibus indiciis, a iudice habente largum & generale arbitrium ĩ criminalibus. in §.conſtante.nu.27
Torqueri aliquem petens iurare tenetur de probationum defectu, in §.nũc videndum. num.25
Torqueri an poſſit reus minor 25.an.& qũo.ibi.n.31
Torqueri nõ debet mulier prægnans.ibi.nu.47
Torqueri an poſſint decuriones & in dignitate cõſtituti. in §. expedita.n.27.Et quid finito officio.ibi.nu.28
Torqueri an poſſint doctores ibidem.nu.29.& 37
Torqueri an poſſint de iure milites.ibi.nu.36.& num.43
Torqueri non põt minores 14. annis.ibi.nu.38
Torqueri non debent maiores magiſtratus durante officio. ibi.nu.39
Torqueri non poſſunt clerici in ſacris conſtituti,dũmodo nõ ſint infames.ibi. nu.40
Torqueri nõ debent ſenes decrepiti.ibi.nu.41
Torqueri non debet vtilis reipublicæ,licet cõtra ſe habeat indicia.ibi.nume.42
Torqueri omnes poſſunt in crimine læſæ maieſtatis, aliquo priuilegio non obſtante.ibidem.nume.45
Torqueri in quibus cauſis quis poſſit,ibi.nu.47
Torqueri an, & quando, & in qbus caſibus poſſunt teſtes. ibi.nume.48
Torqueri an ĩ cauſa pecuniaria quis poſſit.ibi.nu.58
Torqueri poſſunt mercatores ceſſãtes & fugitiui,vt iudicẽt pecunias ipſis datas ad mercãdum,quas dicunt perdidiſſe, ibid.nu.62
Torqueri an poſſit vlteriꝰ reus qui tribus vicibus fuit confeſſus delictum in tortura,poſtea ſemper ductus ad banchum iuris, negauit.in §.quoniam.nu.5
Tortura an poſſit dari in ſecretis tractatibus & conſiliis propter probationis difficultatẽ, in principio.nu.16
Tortura an dari poſſit indiciis non

nō ꝓcedētibus in crimine læſæ maieſt. in §. cōſtante.nu.2
Tortura an poſſit ītelligi ſine iudicis pronuntiatione, in §. nunc videndum. nu.2
Tortura data impoſſibile eſt ꝓbare confeſſionem ſpontaneam, in §.expedita.nu.4
Tortura q̄uo probetur,ī §.expedita,nu.14.15. & 16
Tortura poteſt inferri reis etiā die feriata in honorem Dei, ibi.nu.83
Tortura cum moderamine infligenda.ibi.nu.85
Tortura leuis non dicitur tortura.in §.quoniam.nu.3.& in §. & quia.nu.8
Tortura an ſit grauior pęna quā mēbri mutilatio. in §.expedita.nu.59
Tortura vt repeti poſſit, ſecūda indicia debent eſſe diuerſa a primis.in §.quoniam.nu.9
Torturæ metus & tortura ęquiparantur, in §.ſecunda quæſtio.num.31
Torturam a quo debeat īcipere iudex,quādo plures ſunt torquendi.in §.expedita. nu.49 50.51.52.& 54
Torturam reus an poſſit ſponte. ſubire iudice non decernēte. ibi.nume.55
Torturā indebite paſſus qua pęna puniendus,ſi iudicē occiderit.in §.diligenter. numero 58
Tortus non confeſſus an & quādo debeat relaxari, & abſolui,in §.quoniam. nu.49
Tortus ſemel an debeat iterū torqueri.ibi.nu.2
Trāſactio euidēter calumnioſa ex parte actoris vel rei nō valet,in §.opportune, n.87
Tranſitus per ciuitatē etiam cū refectione nō includitur ſub habitatione. in §.aggredior. num. 42
Treuga percuſſa an admittat offenſionem ex iuſta cauſa.in §.aggredior.nu.87
Turpitudinē ſuam allegare quādo liceat, in §.ſequens quæſtio.nume.41

V

Vacillatio an ſit per ſe ſufficiens indicium ad torturam.in §.diligenter.nume.74. & num. 98.& in §. quoniam . num. 4.& nu.27
Varietas operatur qā iudex nullo modo poteſt ꝓcedere ad ſentētiam ferēdam ꝓ ea parte ꝓ qua teſtis variās primo teſtificatus eſt, in §. diligenter,nume.75
Vehementia ſunt maximi effēctus in §.diligenter .nu. 19.& 20.car.54.& in §.ſequēs quæſtio.nume.34
Venditio metu facta an poſſit reuocari per titu.de aliena. iudi.mutan. cau. fa.§. expedita.nume.9
Veniam petens an delictū fateri uideatur. in §. diligenter. nume.180
Veniam petere nō tenetur filius vel libertus quando implorā officium iudicis contra partē vel dominum,in §.oportune, nume. 73
Verbera nō dantur ad menſurā & nemo in defenſione modū tenere poteſt, in §. quoniam. nume. 83
Verbū(pertinere)qualiter ſtet, & quid comprehēdat.in §.cōſtante nu.78
Verbum(debet)appoſitū in lege neceſſitatem importat,in §.nunc videndum,nu.8
Verbum(habetur)eſt nota improprietatis, in §. qm̄ nu.22
Verba in ſtatutis capiuntur proprie,in §. oportune. nu.49
Verba quæ verificantur tam in ciuili quā in criminali,de qua morte in dubio, ſunt intelligēda.ibi.nu.48
Verba in potiori ſignificatu intelligenda, in §.diligenter. nume. 122
Verba futuri temporis qualiter interpretāda. in §.aggredior. nume. 116
Veriſimile maius tollit minus. in §.diligenter.n.195
Veriſimile quod non eſt,eſt quodam falſitatis imo in §. expedita.nume.25
Veritas quando aliter haberi nō poteſt receditur à regulis iuris.vt cōmunis. vt patet in plurib⁹ caſibus poſitis in §.diligēter.nu.80.cū pluribus nume.ibi.ſequēti. & ibidem.numero 124
Veritas q̄ aliter haberi nō poſſit cui incumbat. onus probādi.in caſibus in quibus admittuntur teſtes inhabiles, in §.diligenter. numero 84. in fine
Veritas quādo aliter haberi. nō poteſt admittitur vxor cōtra maritum.in §. diligenter.numero 125
Veritas eſt quærēda, & inuenta attendenda,in §.ſecunda quæſtio.nu. 15
Veritas in delictis inſpicitur. ibidem.nu.16
Veritas eſt probatio probata & eſt notoria.ibi. nu. 17
Veritas omnia vincit, ibidem. numero 19
Veritas quomodo inueniaī nō refert,dummodo inueniatur ibi.nume.21
Veritas eius quod multipliciter exponitur.ignoratur.ibibem nume.58

Veritati

Veritati omnia cedunt, ibidem nume. 18

Veritatem curare debemus, potius quam de apicibus iuris diſputare, ibi. nu. 20

Via differt a ſtrata, & ideo ſi ſtatutum punit delictum cōmiſſum in ſtrata, & inquiſitio dicit delictum eſſe cōmiſſum uia. inquiſitus non debet puniri, in §. quoniam, nu. 53. & in §. & quia. nu. 13

Via beniginor. i dubijs & obſcuris, maxime in criminalibus ſequēda, in §. ſecunda quæſtio nu. 67

Vicini an poſſint capi et torqueri pro furto inueniendo, in §. diligenter. nu. 97

Victor cōfitens de iniuſtitia ſentētiæ locum reuocationis iudici præbet, in §. oportune, nume. 24

Victus victori cōdemnatur ī expenſis, nō obſtate qđ habuerit iuſtam cauſam litigandi, quādo ſtatutum eſt in loco ꝙ victus victori cōdemnatur in expenſis. in §. oportune. numero 43

Victus victori condemnatur in expenſis in cauſis criminalibus in §. ſupereſt. nu. 1

Vim vi repellere licet cum moderamine inculpatę, tutelę. i §. quoniam. nu. 63

Violenta ex præſumptione nemo condemnatur crimialiter maxime ad mortem. in §. quoniam. nu. 32

Violenta per lapſum longi temporis præſumitur cōuerſa in conſenſum. in §. diligēter. numero 202

Viri literate propter publicam vtilitaté eccleſiæ vniuerſalis ad pluralitatem beneficiorū ſunt admittēdi, i §. aggredior nume. 68

Vltima derogāt prioribus in vltimis voluntatibus & in ſtatutis. in §. q̄ritur. nume. 3. & 4.

Vngues non dicuntur arma, & ideo percutiens aliquē vnguibus nō punitur pœna ſtatuti punientis aliquem vulnerātē cum armis. in §. pro complemento. nu. 15

Vſus promptum reddit artificium, in principio. nu. 2

Vtilis reipublicæ non debet torqueri. in §. expedita. nu. 42

Vtilitas publica plura operatur. in §. aggredior. num. 61. cum pluribus ſequenti.

Vtilitas publica prefertur volūtati Papæ. ibidem nume. 67. & 71

Vtilitas publica dicitur iuſta cauſa. ibi. nu. 74

Vulnerās an teneatur de occiſo ſi vulneratus medicum habere voluerit. in §. & qa nu. 18

Et quid ſi medicum habuerit imperitum vel noxia comederit. ibi. nu. 19

Vulnerans aliquē & poſtmodū occidēs, an teneatur de vulnere & de homicidio. ibi. numero 37

Vulnerans mortaliter non poteſt ſtatim puniri de occiſo. ibi. nume. 28

Vulneratus dicēs ſe mori ex medici culpa, an iuuet vulnerātē in §. reſtat. nu. 4. & in §. quia. nume. 24

Vulneratus mortaliter an habēdus pro mortuo. in §. & quia nume. 27

Vulnerat⁹ ex interuallo moriēs an p̄ſumat̄ in dubio mortuus ex dicto vulnere. ibidem numero 16

Vulneratum non eſſe mortuum ex vulnere difficile eſt probare. ibi. nu. 17

Vulnus quid ſit. in §. & quia. numero 1

Vulneris appellatione an veniat tumor, & liuor. in §. & quia nume. 2

Vulnera non dantur ad menſuram. in §. quoniam. nu. 83

Vulnuſculum habet in ſe delictum. in §. & quia. nu. 3

Vulnuſculū an includatur ſub ſtatuto de vulneribus. in §. & quia. nu. 4. & 5

Vxor quo caſu admittatur in teſtem contra maritum. in §. diligenter. nu. 105

Vxor ſi fuit percuſſa à marito. quia nolebat cōſentire contractui fidendo, ſi poſtea cōſētit, & dicit ſe ſponte facere tamē dicitur feciſſe p metū in §. expedita. nume. 20

FINIS.

PRACTICA CAVSARVM CRIMINALIVM

EXCELLENTISSIMI I. V. D. DOM. I. HIPPOLYTI DE Marſiliis Bononienſis, quæ Auerolda nuncupatur.

SVMMARIVM.

1 PRACTICA *eſt vtiliſſima, & eſt rerum magiſtra.*

2 *Vſus promptum reddit artificium.*

Experientia cuilibet artificio præbet incrementum.

3 *Interpretatio vera à practica ſumitur, nec eſt ab ea recedendum.*

4 *Experientia artis eſt mater, quam cognitio ſequitur veritatis.*

Experientia eſt maxima rerum inuentrix.

5 *Delictum debet iudici innoteſcere antequam ad vlteriora progrediatur. 6. & 19.*

6 *Statutum deferens iuramentum damnum paſſo, intelligitur probato prius damno illato.*

7 *Furtum ex coniecturis probato.*

Præſumptiones ex coniecturis elicitæ an dicantur manifeſtæ.

8 *Credendum eſt bono viro.*

Aſſertioni magni vri creditur.

9 *Teſtis pauper quando admittatur & fidem faciat.*

10 *Teſti domeſtico, & familiari creditur, ſi eſt bonus vir.*

11 *Frater religioſus tanquam bonus vir in teſtem admittitur in cauſa fratris.*

12 *Bonus vir admittitur cum iuramento ad probandum contra præſumptionem iuris & de iure.*
Bono viro credens excuſatur.
13 *Probatio per coniecturas, in quibus admittatur.*
14 *Probatio ex coniecturis facta dicitur euidens.*
15 *Probationis appellatione, an & quando contineatur coniecturalis probatio.*
16 *Tortura an poſſit dari in ſecretis tractatibus, & conſilijs propter probationis difficultatem.*
17 *Iudici ante oĩa an neceſſe ſit, quòd ſibi conſtet de deliquente, & de offenſo.*
Homicidium fuiſſe perpetratũ, an ſufficiat allegare ſine occiſi nomine, & idem de furto.
18 *Delinquens incognitus qualiter oſtendi debeat teſtibus.*
20 *Maleficij denuntiatio etiam ꝑ miniſtralẽ loci facta nullam facit probationem vel indicium, niſi in leuibus delictis.*
21 *Denuntiatio criminis cum fama facit indicium ad torturam.*
22 *Denuntiatio de per ſe eſt ſufficiens ad inquirendum.*
23 *Denuntiatio facta per ſaltuarium ſine iuramento an valeat, & aliquid operetur, remiſſiuè.*

PRINCIPIVM.

ETSI ſuperioribus annis in operibus, & lecturis meis, maxime in lectura mea ſuper tit. ff. de quæſtio. & in lectura. ff. ad leg. Corneliam de ſica. & in rep. mea. l. fi. C. de proba. & in aliis operibus meis, & in ſingularibus quoque meis plura dixerim circa mate-
1 riam cauſarũ criminalium, vt in dictis operibus meis dignoſcitur. Attamen vt materiam ipſam omnib. reddam pinguiorem, & diem Lectoribus lac in potum Statuti vltra omnia prædicta ad perpetuam ſcholarium,

& ve-

& verſantium in palatiis vtilitatem, & practicam cauſarum criminalium, vna cum theorica tradere, & illã, quantum in me erit, docere, ſequendo dictum Imperatoris in auth. vt diuinæ iuſſ. ſubſcript. habe. in prin. verſic. Ideo namque. & Papæ in c. frequens. in princ. verſi. & propterea. de reſti. ſpol. in 6. vbi dicunt: voluntarios labores appetimus, vt quietem nobis, & aliis
1 præparemus. † Practica enim magnam affert vtilitatem, cum videatur rerum magiſtra: vt in c. quam ſit. in prin. de elect. in 6. & in c. cupientes. in princi. eo. tit.
2 & in c. ſtatutum. in prin de reſcript. eod. lib. † Et uſus promptũ reddit artificiũ, & cuilibet artificio ꝓbet experiẽtia incremẽtũ, vt in l. legatis. §. ornatricib. ff. de leg. 3. & in c. fraternitatis. de frigi. & malefi. & in l. milites la 2. & ibi gl. in ver. exercitio. C. de re mili. lib. 12. & vo
3 luit gl. in d. c. quam ſit. † Et vera interpretatio à practica ſumitur, ſecundũ Bal. in c. 1. in prin. de feu. ſine culpa nõ amit. quẽ refert & ſequitur d. Phili. Deci. in cõſ. ſuo. 11. inci. quoniam &c. in 5. col. in fi. ver. ad hoc fundamentum. vbi etiam dicit, ꝙ hac actione à practica nõ eſt recedendũ. allegat Bal. in l. illud. ꝑ illũ text. ff. de excuſa tuto. pro quo facit carmẽ illud vulgatũ. Ediſcas vſum quãuis ꝑceperis artẽ. Et facit qđ dixit Bal. in conſil. ſuo 302. inci. proponitur &c. in 2. col. 3. vol. & in c.
4 contingit. in 2. col. de dolo & cõtuma. vbi dicit † ꝙ experientia facit artẽ. Et ibi ſubdit, ꝙ multa experimẽta cognitio veritatis inſeqtur. Quod etiã dixit Spe. in tit. de lib. cõcep. in prin. vbi allegat ẽt Ariſtotelẽ in prin. Metaphiſices dicentẽ, ꝙ experientia facit artẽ. & dicit ꝙ Vſus & ars docuit, ꝙ ſapit oĩs hõ. de quo latius ibi per Spe. vbi ẽt dicit, ꝙ experiẽtia eſt multũ neceſſaria ad regimẽ iuris & iuſtitiæ. Vnde Imperator in auth. de appel. & intra q̃ tẽp. in prin. dicit ex rerũ experiẽtia inuenimus. Pro quibus facit in arg. tex. in c. vt cõſtituere tur. ĩ verſ. expertus credo. ibi. Cogũt. n. multas ĩuenire medicinas multorũ experimẽta morborũ. 59. diſ. Et facit ẽt tex. in l. legaui. ĩ verſ. quotidiana. n. ſunt. ff. de lib.

 leg.

leg.&.tex.in l.iuſto.in prin.in ver.ibi enim propter aſ-
ſiduã,& quotidianam.&c.ff.de vſuc.& l.certi cõdictio.
in §.ſi nummos.ver.cũ quotidie.ff.ſi cert. pet.& l.palã.
in §.ſi qua cauponã.verſi.vt multę aſſolẽt &c.ff.de ritu
nupt. Attento ꝙ parũ prodeſſet habere theoricã ipſa-
rũ cauſarũ criminaliũ ſine practica,maxime tyronibus
qui cupiũt ſe exercere in officiis . Idcirco practicã ip-
ſam conabor quã breuius,& clarius potero tradere &
explicare,ponẽdo ẽt aliquas quæſtiones circa materiã
ipſarũ multũ vtiles quotidianas , & neceſſarias,non ta
ctas , nec examinatas ab aliquo docente antiquo , nec
moderno,vſque ad hæc tpa. Practicã ergo iſtã gratioſe
ſuſcipite,curioſe plegite,& fructuoſe memoriæ cõmen
date,ut digni efficiamini reſpublicas diuerſorũ princi-
pũ , & locorũ veſtro patrocinio gubernare,vt inqt Im
perator in proęmio inſtitutionũ. in fi.& in l. aduocati.
C.de aduocatis diuerſorũ iudi. Præmiſſa igitur inuoca
tione oĩpotentis Dei, & glorioſiſſimę virginis Mariæ,
ac totius cęleſtis curiæ , deuenio breuiter ad rẽ ipſam.

Scitote igitur ꝙ qñ commiſſum eſt aliqđ de
lictũ cuiuſcũq; cõditionis,iudex loci nõ põt procedere
regulariter ad capturã alicuius pſonæ, nec ad inquirẽ
dum,nec aliqd aliud facere cõtra aliquẽ, niſi primo,&
ante oĩa ſibi cõſtet tale delictũ eſſe commiſſum . Et iõ
qñ aliquis venit ad iudicẽ,& dicit; Dñe iudex apothe-
ca, vel domus mea fuit fracta,& bona mea ibi exiſtẽtia
fuerũt derobata.Et qa habeo ſuſpitionẽ in tali,puta in
Titio, Iõ peto & requiro,vt eũ capi faciatis,&cõtra eũ
procedatis iuris remedijs oportunis. Tũc iudex regula
riter nõ põt procedere ad capturã alicuius, niſi primo
mittat iudice maleficiorũ , militẽ vel notariũ ad locũ
cõmiſſi delicti,vt videat oſtiũ fractũ,vel parietẽ,vel ſi-
milia, & referat ipſi poteſtati , vel iudici q̃ inuenit,vel
reperit. Similiter ſi factum fuit homicidiũ,iudex ante-
quã contra aliquẽ procedat,debet mittere eodẽ modo
ad locũ,vbi eſt cadauer illius mortui , & debent ſcribi
vulnera quot & qualia hẽt,& poſtea ipſe notarius , vel

miles dẽt facere relationem in ſcriptis in libro Malefi
ciorũ de his,q̃ vidit,& reperit , quę relatio cõmuniter
per totã Italiã dicitur,ſeu appellatur, Viſum & reper-
tũ fuit &c.qa ſemper illa relatio ſic incipit, Viſum &re
pertũ fuit p me ſer Ioan . notariũ Maleficiorũ domini
Poteſtatis Bononiæ cadauer Titii de tali domo, vel ca
ſata,habẽs tria vulnera,videlicet, Vnũ in capite , aliud
in tergo,aliud in crure. Et iſtud qđ ante oĩa debeat cõ
5 ſtare iudici de delicto , alias † nõ poſſit cõtra aliquem
procedere,probat tex.not.in l.1.§.itẽ illud . ff.ad Sylla
nia.& ibi Bart.hoc videtur ſentire , & voluit Tãcre.de
Corneto in Cõpẽdioſa ſua in ti. de citatio. & dilatio.
& in tit.de qõ.circa pbationes.in 15.q.& Bar.& Lud..
Ro.in l.fi.in 1.col.ff.de qõ.& Bar.in l.1.ff.de teſt.milit.
ſentit hoc.& hoc ẽt pbat tex.in l.1. C. vbi cauſę fiſca
& facit l.ſi q̃ramus.ff.de teſt.;& in l. ſi qs ne qõ. & q̃ ibi
late dixi.ff.de qõ. Et idẽ voluit Ang.de Are. ĩ tract. ſuo
Maleficiorũ.in verbo,fama publica.in 18.char.in uerſ.
duodecimo tu iudex &c.ubi inter cætera dicit,ꝙ ſi di-
cit eſſe cõmiſſum furtũ , uel aliud maleficiũ, iudex dẽt
mittere ad locũ ad uidendũ,ut ſupra dixi.& ſubdit ꝙ ſi
aliter fiat iudex , ſeu poteſtas tenetur in ſyndicatu. Et
hãc partẽ firmat Gand.in ſuo tract.maleficiorũ ſub ru
brica de pſumptionib.& indiciis dubitatis.in 2.col.in
uer.itẽ lex pſumit aliquẽ potius ſimplicitate, quã mali
tia deliquiſſe, Ibi. Aliud ẽt notatu dignũ obliuioni nõ
trade.& uoluit Bal.in addit.Spec.in tit.de ſentẽtijs. in
18.co.in fi.ubi dixit, ꝙ ſi qs cõfitetur ſe hominẽ occi-
diſſe,& illũ poſt ea proieciſſe in mari , ſi nõ conſtat de
corpore mortuo,ille nõ poterit occidi , nec puniri de
homicidio , ſaltẽ niſi pbetur per famã illũ fuiſſe mor-
tuũ,de quo latius dixi in l.1.ĩ prin.in 2.co.ff. de q.Pro
qbus faciũt dicta p Ale.in cõſ.53.inc.uiſo themate.in
2.uol.per totũ.& p Iaſ.in l.error.in 4.col.uer. adde qđ
uult.nu.6.&c.C.de iur.& fa.igno . ubi ẽt ad pdicta alle
gat Ang.in l.unica.in 2.col.C.de cõfeſ. & in l.certũ.in
prin.ff.eo.& Bal.in c.at ſi clerici.in 2.co.extra de iud. Et

ꝙ primo ante oĩa debeat cõſtare iudici delicto, voluit
Bald. in l. ſi qñ. C. unde vi. & Alex. in cõſ. 19. inci. circa
primũ. ĩ 1. 2. 3. & 4. col. ĩ. 7. vol. Et adeo hoc verbũ eſt
6 ꝙ † ſtãte ſtatuto, ꝙ de damno dato ſtetur ſacramẽto
dãnũ paſſi: tñ nõ ſtabitur eius ſacr̃o, niſi primo ſit ꝓ
batũ dãnũ eſſe datũ. ita no. dicit Bar. ĩ l. diuꝰ Traianus
ver. itẽ ſunt ſtatuta. ff. de teſt. mil. quẽ refert et ſeqt̃. d.
Phi. Dec. in cõſi. 83. inc. in cã accuſationis &c. in 2. col.
ver. & primo, qa cũ tale ſtatutũ. & vide infra e. n. 19. Sed
circa hãc concl. & prædictas doctrinas. videlicet, ꝙ añ
oĩa debet conſtare iudici delictũ eſſe cõmiſſũ, oriũtur
aliquæ dubitationes notabiles, & quotidianæ nõ omit
tẽdæ. Quarũ prima hæc eſt, videlicet, qñ directe, nec ꝑ
teſtes nõ põt cõſtare delictũ eẽ cõmiſſũ an tali caſu ali
quo remedio poſſit ſuccurri dãnũ paſſo? Exẽplũ põt
poni tale, qđ vere cõtigit his ꝓximis diebus in hac no
ſtra ciuitate Bononiæ. Quidã ſcholaris forẽſis reuerſus
à patria ſua portauit certã quãtitatẽ pecuniarũ, vt cõi
ter faciũt ſcholares forenſes, & dictas pecunias poſuit ĩ
quadã eius capſa in camera ſua, exiſtẽte ĩ domo cuiuſ
dã viri, cũ quo icepit ſtare ad dozinã, & vna die dũ iſte
ſcholaris eſſet extra domũ, uel ad ſcholas, uel alibi cũ
quadã claue adulterina fuit apta eius camera, & ſimi-
liter eius capſa & fuerũt furatæ & aſportatæ prædictæ
eius pecuniæ. Poſtea uero fuit clauſa capſa, & camera,
adeo ꝙ nõ poterat apparere de uiolẽtia, nec de aliqua
fractura nec de aliquo furto. Ipſe aũt ſcholaris una die
uolens accipere aliquas pecunias, reperit illas fuiſſe
furto ſubtractas, & ſtatim de hoc cõqueſtꝰ eſt cũ ſociis,
& cũ amicis ſuis, & cũ aliis ꝑſonis. Qui ſcholaris acceſ
ſit ad ꝑtãtẽ, & fecit eius q̃relã, & ab eo petiit, vt deberet
procedere de tali furto cõtra dñm domus, in qua mo-
rabatur, quẽ habebat ſuſpectũ, & cõtra quẽ erãt non-
nulla indicia. Qui prãs vocari fecit dctm̃ dñm domus,
& eum incepit interrogare ſuꝑ dicto furto, qui dñs do
mus primo, & ante oĩa dixit, ꝙ aliqđ furtũ non fuerat
factũ dicto ſcholari, nec mõ aliquo cõſtabat de tali fur

to, iõ ipſe, nec alius debebat vexari, moleſtari, nec in-
quietari ꝓ dicto aſſerto furto. Iſte aũt ſcholaris nõ po
terat ꝓbare tale furtũ fuiſſe commiſſum. Quærebatur
q̃ñ hoc caſu poſſet ſuccurri dicto ſcholari? In quo ego
conſultus dixi, ꝙ licet nõ poſſet plene, nec directe pro
bari dictũ furtũ fuiſſe cõmiſſum, tñ poterat quo ad in
quirẽdũ ſatis hoc ꝓbari ex cõiecturis, & p̃ſumptioni-
7 bus. Nã † furtũ probatur ex cõiecturis, ſm Bar. in l. ſi
quis ex argẽtariis. in §. an vero. ff. de edẽ. argumẽto. l.
oẽs. §. à barbaris. ff. de re. mil. & dicit ꝙ ita no. Doc. in l.
ſi creditor. C. de pig. act. Et ſubdit Bar. in d. §. an vero. ꝙ
tales p̃ſumptiones dicẽtur manifeſtæ licet ex cõiectu-
ris ꝓueniãt. arg. ff. de leg. 1. ibi. ſi nõ fuerit euidẽs &c. &
de manum. teſt. l. ſi quis locuplex in fi. ibi. vt aptiſſime
curare videatur. Et hãc doctrinã Bar. refert & ſequitur
Alex. in cõſi. l. inc. viſis & oportune. in 5. col. in 1. vol.
& in d. l. ſi quis ex argẽtariis. in §. prætor ait. in vlt. col.
vbi ẽt ad hoc allegat Bar. in l. ſi qñ. C. vnde vi. & Spec.
in ti. de fur. in fi. & in ti. de pig. in §. i. in ver. & not. cum
uerſ. ſeq. & Bar. in l. 1. ff. fur. aduer. nau. & Bal. in rub. C.
depoſi. & in l. 1. & in l. certi. C. loca. de quo etiã vide
per eundẽ Alex. in cõſi. 146. inc. viſo themate. in 6. vol.
Sed in dicto caſu cõcurrũt plures coniecturę, qđ dcm̃
furtũ fuerit factũ dicto ſcholari vt ſtatim oſtẽdã: ergo
dictũ furtũ dicitur eſſe probatũ. Quod aũt adſint cõie-
cturæ dicti furti patet. Nã ſtatim ꝙ ipſe ſcholaris uidit
ſuas pecunias non adeſſe, ſed exportatas fuiſſe, de hoc
cõqueſtus eſt cũ ſociis, & amicis ſuis, & hęc affirmabãt
dicti ſocii & eiꝰ amici: ergo hæc eſt vna cõiectura dicti
furti cõmiſſi, ꝑ quã ꝓbatur ipſum furtũ, vt dicit Bar. &
alii in locis p̃allegatis. Alia ẽt cõcurrit cõiectura dicti
furti, videlicet, bonitas, & legalitas, & vita honeſta in
tp̃s p̃teritũ dicti ſcholaris, & ego ſequẽs cõſiliũ d. Ale.
quod ipſe dat in conſi. ſuo 53. inci. viſo themate. in 2.
vol. fieri feci capitulũ ſuꝑ bonitate, & legalitate dicti
ſcholaris. & ſuꝑ illo feci examinare teſtes, q̃ depoſue-
rũt dictũ ſcholarẽ fuiſſe, & eſſe hoĩem ꝓbũ, & morige

ratum, bonæ conditionis, vitæ & famę, ac cōſcientię,
& nō ſolitum mentiri in aliquo. Ex qbus teſtibus re-
ſultat alia præſumptio & cōiectura pſtās iuſtā & iuri-
dicā cauſam iudici credendi dicto ſcholari dictas pecu
8 nias fuiſſe ſibi furto ſublatas. Nā clarū ē ī iure, ꝙ cre
dēdū eſt bono viro: vt glo. not. in l. Titio fund⁹ in ver.
actiōes, ff. de cōdi. & demōſtra. q̄ dicit. ſing Bald. ī c. ſā
ctorū. de pſcr. & ī c. cū. cōtingat. de reſcri. & Pe. de Anc.
in c. fi. extra de app. & Ang. ī l. i. ff. de eo ꝑ quē fact. erit.
& Ioā. de Imo. in conſ. ſuo. 104. & Bal. in l. inditia. C.
de rei vend. in fin. & Ang. in l. in bonę fidei. ff. de rei
ven. & Alex. in conſ. ſuo 31. in ci. viſis & accurate. in 4.
col. in 2. volu. & in conſ. 190. inci. viſis atteſtationib⁹
in 3. col. in 7. vol. Et ſimilis ē glo. in c. cupiētes in prin.
in uer. notitiam. de elect. in 6. Pro quib. gl. uidetur tex.
in c. nobiliſſimus. 97. diſt. & ibi glo. ult. & illum tex. ad
hoc allegauit Innoc. in c. cum in iure. in prin. de offic.
dele. & Ang. in l. quæcunque in fin. ff. de publiciana. &
Iaſ. in repetit. in l. admonendi in 77. col. de iureiur. Et
idem quod dixit gl. in d. l. Titio fundus. dixit Cy. in l.
1. in 4. q. circa fin. C. de ſer. & aqua. & Bar. in l. de pu-
pillo. in §. ſi qs ipſi prætori, in 8. qō. in fin. ff. de ope. no.
nun. & Bar. in l. qui fundū. in §. ꝓcurator. ff. de vſucap.
pro empt. & in l. fi. eo. tit. quē refert & ſeqtur Ale. in d.
conſi. ſuo 31. Pro qbus facit optime gl. in l. 1. ff. de ripa
muni. in verſi. qualitatē q̄ dixit, ꝙ ſi quis tenetur ſatiſ-
dare in aliquo caſu ex forma legis, vel ſtatuti, ꝙ tñ ſta
tur ſuæ iuratoriæ cautioni ſi ſit pſona bonæ cōditio-
nis, vitę, & famæ. Et illā gl. ꝓ ſing. alle. Bal. in c. 2. de iu
dic. & Barb. in c. corā. & in c. cū R. canonicus. de offi. de
leg. Et facit qđ voluit d. Ant. in c. cū olim de dolo, & cō
tu. ī prin. vbi dicit, ꝙ aſſertioni magni viri creditur, &
ſic qualis qualis fides ei adhibeť ſine iuramēto. ad qđ
alle. dctm c. nobiliſſimus. Et facit qđ voluit Io. And. in
addit. Spe. in ti. de locato. ī rub. vbi dixit, ꝙ ſi Caſtella-
n⁹ alicuius arcis habuit cām ſe abſentādi, & arcē cōmi
ſit bono viro cuſtodiēdā, ſi ille poſtea ſe rebellauit dño
Arcis,

Arcis, uel cō tra eū fecit tractatū, ꝙ ipſe Caſtellanus nō
tenetur, ſed eſt excuſatus, quia credidit bono viro. Et
facit quod voluit do. Anto. in c. cum oporteat. de accu
ſa. quē refert & ſequitur Ang. in l. ea quidē. in 33. col.
C. de accuſa. vbi dixit, ꝙ creditur teſti coniuncto in
cauſa coniuncti, qñ ipſe teſtis eſt bonæ conditionis,
vitæ, & famæ. Et facit dictū do. Alex. in l. 1. in 2. col.
ver. Adde ēt ꝙ non pōt imputari. ff. de eo ꝑ quē fac.
erit. vbi dixit ꝙ dictū boni viri cauſat tit. putatiuū ap-
tū ad pſcribendū. Et facit ēt, nā bono viro creditur, ſi ē
9 examinatus ī teſtē, licet ſit pauper, † ſm Ang. de Are.
ī tract. malef. ī verbo, & ad quærelā. col. ix. ver. decimo
octauo quæro &c. licet alias teſtis pauper repellatur,
vt habetur in l. iiii. in prin. ff. de teſti. & in. §. ſi vero ab
ſunt in auth. de hæredi. & fal. de quo articulo an. & qñ
teſtis pauper admittatur in teſtē. vide ēt do. Franc. de
Are. in conſi. 13. incip. viſo diligenter. in. x. col. ver. ex p̄
dictis &c. & do. Alex. ī cōſi. ſuo. 93. ici. repetitus. in 2.
co. in 6. vol. & ī cōſi. cxxxi. īcip. pſpectis in 6. vol. & ibi
in cōſ. 237. inci. pſpectis ī i. col. & in cōſi. 136. īci. viſis. ī
2. colū in vii. vol. & in cōſi. 65. incip. habita ſuper cōtē
tis &c. in vltimis verbis. in. 1. vol. & in cōſi. ccxxviii.
īcip. viſo proceſſu. in 2. col. & d. Philip. Deci. in cōſi.
cv. incip. & ꝓ tenui facultate. col. 3. in fi. verſi. accedit
ꝙ iſte teſtis ē pauper. & in cōſ. 163. inci. in cā matrimo
niali. col. 3. in prin. ver. ſed ad iſta ēt rñdetur. & in cōſi.
cccx. incip. viſis &c. in vlti. col. ver. & maxime p̄dicta vi
dētur procedere. & Iaſ. in authēt. præterea in ulti. col.
C. vñ uir & uxor. & in l. fideiuſſor. in. i. col. ff. qui ſatiſd.
cog. ad quæ vide ēt glo. nota. in l. 2. in verſi. ſi inopia. C.
de tuto. vel curato. qui nō ſatiſde. Facit ēt, nā creditur
10 † teſti domeſtico & familiari, ſi ē bonus vir, ſm Inno.
do. Ang. & Io. de Imo. in c. ī literis de teſt. Bal. & Sal. in
l. 4. C. de teſt. licet regulariter talib. teſtib. familiarib.
& domeſticis nō credatur: vt habetur in c. repellatur.
extra de accuſa. & in l. penul. ff. de teſtib. & voluit Spe. ī
tit. de teſte. §. i. ver. itē ꝙ ē familiaris &c. Et dixit Io. de
Imo.

11 Imo.in c. cum R. Canonicus.de offic.deleg. † q̃ frater religioſus tanquã bonus vir admittitur in teſtē in cauſa fratris,licet alias frater non admittatur pro fratre,vt in l.parētes.C.de teſtib. & voluit Specu.in d.titu.de teſtib.in d. §. 1. verſ. item q̃ eſt frater. Et dixit Bal.in addi.Spe.in tit. de homi. in verbo,an mortuus &c.q̃ ſtatur dctõ vnius ſolius medici,an vulnus ſit letale,ſi talis medic⁹ eſt hõ bonæ cõditionis,vitę,& famę, licet alias reqrantur duo medici,vt late dixi poſt Bar. in l.fi.in fi.ff. ad legē Cor. de ſica. Et facit dictũ domi. Ant.in c.vidua.de regula . in fi. vbi dixit q̃ bonus vir admittitur cum iuramēto ad probandum contra præſumptionē iuris & de iure, licet alias cõtra talē pſumptionē † nõ admittatur probatio in contrariũ, niſi p cõfeſſionē partis: vt in authen.ſed iã neceſſe. C.de dona.ante nup.& voluit gl.in auth. de æqualitate dotis. in §.aliud.in ver.ſcribat.& Azo in ſumma.in tit.de dona.ante nup.& gl.in l.in cõtractibus.i prin.in ver. nullo mõ.C.de nõ nu.pec.& ibi Bal.in 4.qõ.& Salyc. in l. 2.C.de dolo.Et facit qđ voluit Pet.de Anc. in c.fi.extra qđ metus cau.vbi dixit,q̃ excuſatur credēs bono, ſeu fide digno viro.alle.ad hoc Cy.in l.4.de ſer.fugi.& idē dixit Bal.in c.cũ cõtingat. de reſcrip.& in c.ſanctorũ.de pſcrip.Et facit no.verbũ Ang.in l.in bonæ fidei. ff.de rei vēdi.vbi dicit q̃ ipſe alias iuuit quēdã Poteſtatē à pęna tpe ſyndicatus.Nã ille Poteſtas dũ erat in officio,habebat quēdã hoïem captũ, q erat bonę cõditionis,vitę, & famę,& ipſe pmiſit illũ ire p palatiũ,habita tñ prius fide ab ipſo, q̃ nõ recederet de palatio ſine ſui licētia:tñ poſtea aufugit illicētiatus . dubitabat an Poteſtas teneretur creditori ſuo ſatisfacere.&dicit ibi Ang.q̃ nõ,qa eſt excuſatus,qa credidit bono viro p gl.in d.l.Titio fundus.cũ ſi.ff.de cõditio.& demõſtratio.& idē dixit Oldra.i conſ.92.inc.Rex habebat &c. quē refert & ſeqtur d.Fely.in c.Petrus in 1. col.de homic.Pro qbus ēt faciũt dicta p dom.Fely.in c.ſup his. in vlt.col.de accuſa.& p Iaſ.in l.1.in 3.colum.ff.de eo

per

per quē factũ erit in verſi. ſecũdo limita. Et poſſent adduci plures & plures aliæ doctrinæ, quas ſimul reduxi in repetitione mea.l.fina.C.de pba.in 2.& 3.char.vbi adduxi forte centũ iura, & doctrinas ad propoſitũ dictæ gloſ.quas breuitatis cauſa nõ refero. Et ex pdictis in caſu dicti ſcholaris dixi,quod ex dictis præſumptionib.& cõiecturis erat pbatũ furtũ fuiſſe commiſſũ.Et tãto magis per dictas coniecturas poteſt dici probatũ eſſe dictum furtũ , quia i tali probatione nõ tractatur de præiudicio alicuius: quia non ſit probatũ furtũ eſſe cõmiſſum necnè in genere,& nõ ſpecialiter per aliquē hoc nõ facit alicui præiudiciũ, vt de ſe patet.Cõcurrebat etiam alia ratio in caſu dicti ſcholaris, qđ probatũ eſſet dictũ furtum fuiſſe commiſſum, & ppetratũ. Nã furta cõmuniter clam & occulte cõmittũtur, vt omnibus notũ eſt.Sed vbi tractatur de pbãdo clandeſtina, & occulta,& illa quæ ſunt difficilis pbationis,vt eſt fur
13 tum:admittitur probatio per coniecturas: vt habetur in capit.præterea.de teſtibus.& voluit Bart. in l.in illa ſtipulatione, ſi calendis in finalib.verbis. ff.de verbo. oblig.& in l.de pupilio.in §.ſi qs ipſi ptori. in 8.quæſt. ff.de ope.no.nũtia.& i d.l.ſi qs ex argētariis.§.an.vero. ff.de edēdi.& Fede.de Senis i cõſ.ſuo.119.inci.nulli dubum.vbi plura iura ad hoc allegat.& Iaſon.late in l.cũ ea.in 2.col.C.de tranſact.& Alex. in conſ.146.incip.viſo themate in 6. volumi. & ibi in conſi. 189.incipi.in cauſa & lite.in 3.colum.& uolunt doctores in pluribus aliis locis , quos retuli ego in repetitione mea rub.C. de probatio. in 64.colum. in princi . Et talis probatio
14 † quæ fit per coniecturas,dicitur euidēs probatio.& illud dicitur euidenter apparere , quod apparet ex coniecturis , ſeu ex præſumptionibus. text. eſt & hoc notat. expreſſe Barto. in l. licet Imperator. ff. de legat. 1.in uerſicu. ſi non fuerit euidens diuerſa uoluntas & probatur.in l.ſi quis locuplex.ff. de manumiſ.teſtamē. & habetur in l.ſi creditor C. de pig. act.& in l.ſi tutor petitus.C.de pericu. & tut. uel curato. & uoluit Ludo.

do.Rom.in l.1.C.de teſt.mili.& Io.de Ana.in cõſi.49.
incip.dubiũ de quo queritur.& ĩ cõſil.ſuo 3. ĩcip.viſo
teſtamẽto in 2.col.& Abb.in cap.licet cauſam.in 3.co
lũ.ver.nota vndecimo.de ꝓbatio.& Ludo.Ro.in conſi.
ſuo 271.incip. vis tota &c. in finali. verbis. & Barb.in
c.ſuꝑ quæſtionũ.in §. intentionis.in 2.col.de offic.de-
lega.Pro qua faciunt dicta ꝑ Bald.in ca.1.in §.conuen-
ticulam.in 3.col.de pace iuramẽto firman.vbi dixit,qđ
15 appellatione probationis † continetur etiã ꝓbatio cõ
iecturalis, dummodo lex habeat coniecturam pro veri
tate.allegat l.Lucius.ff.de conditio.& demon.Et faciũt
etiam dicta per Bal.in c.per tuas.in 2.col.ver. opponi-
tur.extra de probatio.vbi dixit,ꝙ illud,quod non po-
teſt clari probari per rerum naturam, probatur argu-
mentis, & indiciis, de quibus latius dixi in repetitio-
ne mea rubricæ. C. de probatio. in 63. col. Et facit ad
prædicta quod voluit Bald.in l. quicunque. in pen.col.
16 C. de ſeruis fugit. in verſic. 8. nota &c. † vbi dixit, ꝙ
in ſecretis tractatibus, & cõſiliis propter difficultatem
probationis peruenitur ad torturam, & quãdoque ab
condemnationem, vel abſolutionem ex ſolis indiciis,
ſi ſunt ita certa,quòd vix denegare ſufficiat. alleg.l.mi
lites.§. oportet.C.de quæſt.& Dyn.in l.2.ff.de excuſa.
tuto. Et iſtud dictum refert & ſequitur d.Catal. in ſuo
tractatu ſyndica.in verſic. 406. incip. adde quod alibi
dicit Bald. &c. & dom. Franc. de Curte in conſi.56.in
cipiente ſuper proceſſu. in 8. col. Et ſic ex iſtis omni-
bus in caſu dicti ſcholaris Poteſtas habuit dictum fur-
tum pro probato,& proceſſit ad vlteriora ad fauorem
dicti ſcholaris, adeo quod ipſe recuperauit magnam
partem pecuniarum ſuarum à prædicto domino do-
mus,& hoc per intermiſſam perſonam cuiuſdam reli-
gioſi, qui ſibi portauit tales pecunias, & rogauit dictũ
ſcholarem,ut non vellet vlterius quærere, & ita quie-
uit dictus ſcholaris &c.modo quæri poteſt de alia dubi
tatione. vidimus ſupra quod ante omnia debet conſta
re iudici de delicto commiſſo.antequam iudex ipſe poſ
ſit

ſit procedere contra delinquentes. Sed quæro ego an
etiam ſit neceſſe quòd ipſi iudici ante omnia con-
17 ſtet † de delinquente & de offenſo, videlicet de
illo contra quem eſt commiſſum delictum. in quo
reperio Angel. de Aret. in §. quadrupli. in 1. colum.
verſi.Quarto inducit iſta glo.inſti. de actioni.vbi dicit
ꝙ valet,& tenet inquiſitio,licet ignoret nomẽ.occiſo-
ris:dummodo de corpore cõſtet.alleg. ad hoc glo.in l.
1.in §.item illud.ff.ad Syllani. ſed dicit poſtea ꝙ cõtrà
hoc uidet tex.& hoc ibi not.Bald.in l.licet gratis. in §.
poſſumꝰ. ibi, vt certi hominis factũ arguamꝰ.ff.nautę,
caupo.ſtabular.& hoc tenet ibi do.Floria.ſ. ꝙ nõ poſ-
ſit inquiri, niſi ſciatur cõtra quẽ, & ꝑſona delinquẽtis
deſignet nomine. Attamẽ dicit Ang.qđ cõtrariũ tenet
illa gloſ. & iõ ipſa ſic diſtinguit, videlicet,aut eſt ꝑſens
qui deliqt,& tũc licet ignoret nomẽ:vt qa ignotus vel
mutus eſt, vel nõ vult loqui, vel non intelligitur.& ſic
nomen eius nõ poteſt ſciri,& clarũ eſt ꝙ cõtra hoc cor
pus preſens, de quo cõſtat ꝑ teſtes,quod cõmiſit male
ficiũ,ꝙ ꝓcedit accuſatio,vel inquiſitio,Aut ẽ abſens à
longe,vt quia aufugit:& tũc dicit quod eſt fiẽda diligẽ
tia per officialẽ de inueniẽdo nomine: ſed ſi nõ poteſt
habere nomen, debet inquirere de ſignis: vt quia eſt
claudus in tali crure, vel habet talem manum aridam,
& eſt breuis ſtaturæ, vel habet talem cicatricem in
facie,vel tale ſignũ in perſona:nam omnia iſta ſiunt ad
recognoſcendum l.ad recognoſcendum. C. de ingenu.
& manumiſ.& facit. l.certum. ff. ſi cert. petat. & quod
notat glo.in l. ſi quis in fundi vocabulo. ff. de leg. 1.&
facit l.fina.ff.de his qui deiece. vel effuder. & l. demon-
ſtratio. in princip. & ibi Bartol. ff. de conditio. & de-
monſtratio. & in proceſſu deponent teſtes de delicto.
& de omnibus iſtis, & de ætate, & de aliis. Et tunc ſi
aliquo tempore talis inquiſitus, & condemnatus re-
diret in locum delicti, & caperetur, fieret recogni-
tio vtrum eſſet ille homo, & idem corpus, qui fuit
tali tempore inquiſitus & condemnatus de tali homi-
micido,

cidio, vel delicto, & an ipſe commiſerit dictum homicidium, vel delictum: & facta recognitione per legitimam & ſpontaneam confeſſionem, dato ſine præiudicio veritatis, quòd nõ fuiſſet verũ, quod ipſe nõ fuiſſet ille, qui non cõmiſiſſet illud delictum, tamen ex noua confeſſione in iudicio ſponte facta poterit decapitari. vt in l. inde Neratius. in §. final. cum l. ſequen. ff. ad leg. Aquil. & in l. qui ſeruum. & ibi do. Floria. ff. de interrogat. actio. ita dixit Angel. in d. §. quadrupli. Et ſubdit etiam, quod iſta recognitio delicti, & identitatis perſonæ, eſt neceſſaria, allegat plures doctores ad hoc, de quibus ibi per eum. De qua recognitione banni dixi in ſingulari meo 60. incipiente, per totam fere Italiam &c. Quo autem ad offenſum an valeat accuſatio, vel inquiſitio ſi ignoratur offenſus, vel eius nomen, in quo Angel. de Aret. vbi ſupra tenet, quod valeat, dummodo de corpore conſtet. allegat ad hoc glo. in l. ſi cum exceptione, in §. in hac, in verſi. ignorantiam. ff. quod met. cauſa, & ibi dicit domi. Floria. quòd hoc etiam voluit gloſſ. ordinaria. 2. quæſtio. 8. cap. fina. §. libellorum in gloſſ. 2. ita reſidet Angel. in d. §. quadrupli. in 1. colum. inſtitu. de actioni. De quo etiam per Alexand. in conſil. 23. incip. viſo proceſſu &c. in 7. volum. & per domi. Flor. in l. item Mella. in §. ſed ſi plures. in vlt. colum. ver. 4. caſu principali. Ibi. Et ideo procedit libellus. ff. ad l. Aqu. Tu aũt ad prædicta adde quod gl. illam in d. l. 1. in §. item illud. ff. ad Syllan. refert & ſequitur d. Fel. in c. ſignificante. in 3. col. de reſcriptis. Et dictam gloſſ. in d. §. libellorum. ad hoc pro ſingula. allegauit Ioan. de Imo. in cap. tuæ in 2. colum. de procura. & Bald. in l. data opera. in quintadecima. colum. C. qui accuſat. non poſ. & in dict. l. licet gratis. in §. poſſumus. ff. nautæ, caup. ſtabu. & in repertorio ſuo. in verbo, homicidium. in primo verſic. & in l. quoties. §. ſi quis nomen. ff. de hær. inſtituen. vbi etiam ſubdit, quod ipſe vidi de facto, quod fuit facta inquiſitio contra vnũ, qui

occide-

occiderat, quẽdam, cuius nomen ignorabatur, qui fuit poſtea miſſus ad furcas. Et illam gloſ. etiam refert, & ſequitur Angel. in l. prima. in §. interdum. ff. ſi pars hæredita. peta. ubi dicit ibi eſſe caſum pro illa gloſſ. uidelicet, quòd ſi conſtat Titium hominem occidiſſe, & ignoratur quis ſit occiſus: Vel conſtat furtum eſſe factum, & ignoratur cui ſit factum ut uidemus quotidie in iſtis furibus qui capiuntur cum diuerſis rebus ſubtractis, & ignoratur cuius fuerint illæ res quod tamẽ poteſt formari inquiſitio contra eum hoc modo, uidelicet, Talis, puta, Gaius occidit unum hominem in tali loco, & tali tempore cuius nomen ignoratur: & quòd in tali loco, tali tempore talis rem ſubtraxit contra uoluntatem domini ipſius rei. Ita dicit Angel. in dicto §. interdum, & ibi ſubdit, quod uidit utrunque practicari, ſcilicet formare inquiſitionem maleficii, quando non cognoſcitur delinquens, & quando non cognoſcitur offenſus: & dicit quod eſt bona practica ex quo non põt conſtare de nomine, per illum text. Ad quod facit ſecundum eum. l. quoties §. ſi quis nomen, ff. de hæredita. inſtituen. & alia allegat de quibus ibi per eum. Item dict. gloſſ. in dicto §. libellorum. refert & ſequitur Angel. de Aret. in tractatu maleficiorum. in uerbo, hæc eſt quendam inquiſitio. in ultimo uerſicul. & Bald. in l. ſolam. in quarta colum. C. de teſtib. & plura dicit de illa gloſſ. domi. Augu. Ari. in additio. ad Angel. de Aret. in dicto ultimo uerſicu. & domi. Felyn. in cap. ſignificante. in tertia colum. de reſcriptis. Adde etiam prędictis Bald. in additio. Specul. in titu. de accuſatio. in uerſicul. ſed nunquam procedit &cęt. ubi dicit allegando dictam gloſſam, quod ſufficit allegare corpus humanum fuiſſe occiſum, licet neſciatur cuius ſit, aut unde uenerit. Et idem dicit, quando conſtat de furto, licet perſona damnum paſſa ſit incognita. & illam gloſſ. d. §. libellorum. refert & ſequitur Bald. in authen. ſed nouo iure in penul. col. C. de ſeruis fugit.

&

& Angel.in l.1.§.occiſoſum. ff. ad Syllan. & l. falſus.in §.penult.ff.de fur.& in l.1. in 2. colum. C. de confeſſ. Et idem dicas etiam eſſe in confeſſo occidiſſe aliquem quem non cognoſcebat, ſecundum Bald. in l. additio. Specu.in titu.de confeſſ.& Angel. in dicta l.vnica.in 2. col.C.de confeſſ.& Bald.& Imol in d.l. quoties. in §.ſi quis nomen.ff.de hæredi.inſti.& ibi Angel. Et de materia iſta & illius gl.vide d.Fel.latius loquentẽ in c.auditis.in 17.col.de preſcr.& in d.c.ſignificaſte. Et vltra prædictam circa dictam materiam adde,quod quando delinquens eſt incognitus teſtibus,non eius perſona, ſed
18 eius nomen & cognomen,quod tũc debet oſtendi † perſona talis delinquẽtis ipſis teſtibus in habitu conſueto ut illũ recognoſcãt,an ſit ille,q deliquit, ita dicit Bald. poſt glo.ibi in cap.cum cauſam.in penulti.col. in verſi. itẽ quæro nunq̃d teſtes & extra de teſtib.de quo latius dixi in l.data opera.vltra med.C.q accuſ.nõ poſ.Et idẽ dixit Bald.in addi.Specu.in tit.de accuſa.in verſicu.ſed quid ſi ſtatutum dicit.& Bal. in l.1.in 1.col.ff.ſi ex noxa.cauſa agatur.& Bald.in repet. ſuo in uerbo, Exhibere,de quo etiam per Ludo. Roman. in l. 1.§. fin.ff. de publi.& Floria.in l.3.in §.ideoque diuus.ff.de teſtibus & Bald.in reper.ſuo.in uerbo, Accuſatio.in uerſicul. Accuſator poteſt petere &c. Modo ulterius circa materiam ſupra tactam,uidelicet, quod ante omnia debet conſtare iudici delictum eſſe commiſſum, de quo uult inquirere & procedere, Aduertas & te-
19 neas menti, quòd tali caſu non ſufficit etiam † quod hoc conſtet iudici per denuntiationem maleficii factam per ſaltuarium, uel per miniſtralem ad hoc deputatum: quoniam non obſtante tali denuntiatione iudex etiam debet aliter ſe informare de ipſo maleficio commiſſo: quia talis denuntiatio non ſufficit,ita not.dixit do. Anton. de But.in cap. ueſtra. in 38.colum.in ſua repe.de coha. cleri. & mul. quem refert & ſequitur domi. Nico. Mileus in reperto.ſuo. in uerbo.Inq̃ſitio.i 2.not.ſeu verſic. Nec etiã talis denun tiatio.

20 tiatio † facit aliquam probationẽ,vel indicium, niſi in leuibus delictis,ſm Bar.per illum tex. in l.diuus. la 2.in 3.q.ff.de cuſt.reo.& Sal.in l.ea quidem. C.de accu.& uoluit Alex.in conſi.1.in 3.uol.inci.uiſo proceſſu. in 3.col. uerſ.accedit &c.& Ang.de Aret.in trac.malefi.in uerbo, necnõ ad denunciationẽ.in 4.char. in uer. quæro an iu-
21 dex.Talis denuntiatio † tñ cum fama facit indicium ad torturã ſecundum Bar.in conſi.111.inc.do.Paci de Burgo &c.de quo latius dixi in cõſi.meo extraordinario 30.
22 incip. quia mei oris eſt &c. in 2.char. † Itẽ denunciatio de per ſe eſt ſufficiens ad inquirendũ, ſecũdum Bar.in l. diuus.la 2.ff.de cuſt.reo.in 2.col.in d.3. q. & Ang. de Aret.in d. tract. in uer. necnon ad denunciationem.col.2.
23 uer.tertio quæro ratione finis,& effectus. † An aũt talis denunciatio facta per ſaltuariũ ſine iuramento ualeat,& aliquid operetur,uide d.Barth.Cœpo in conſi.39. incip. Lucius in 5.col.nu.41.uerſi. ſed poſſet quis dubitare.

SVMMARIVM.

1 *Indicia capturam debent præcedere.*

2 *Indicijs non præcedentibus etiam in crimine leſæ maieſtatis nõ poteſt deueniri ad capturam, nec torturam.*

3 *Indicia capturam cur debeant præcedere.*

4 *Innocentem capi faciens qua pœna teneatur ſiue cauſa ſit ciuilis ſiue criminalis.*

5 *Iudex in criminalibus an poſſit à captura incipere.*

6 *Reum culpatum capere non præcedentibus indicijs iudex quando poſſit ſine metu pœnæ.*

7 *Multa propter moram concedi quæ alias non concederentur.*
Res tempore perituræ fallentiam imponunt iuris regulis de non alienando.

8 *Magiſtratus temporales durante officio non poſſunt conueniri, niſi actio ſit tempora peritura.*

9 *Teſtes in mortis articulo examinati per notarium non commiſſum, faciunt præſumptionem.*

10 *Confiteri peccata laicus laico quando poſſit.*

Sententia quo caſu de nocte ferri poſſit.

11 *Lex canon, & ſtatutum quo caſu poſſint contemni in eorum obſeruantia.*

Mora iuncta periculo eſt multi priuilegii.

12 *Fama, ſeu infamia rei inquiſitionem debet præcedere.*

13 *Statutum ſuperioris quòd poſſit inquiri de aliquo delicto contra non diffamatum, non valet.*

14 *Reus confeſſus non eſt interrogandus de criminibus, quorum indicia non extant.*

15 *Gloſſæ dictum maioris autoritatis eſt quàm doctoris.*

Conſuetudo contra ius commune non ſeruanda eſt.

16 *Famam præcedere verba inquiſitionis non probant, licet dicant.*

17 *Fama bona inquiſiti facit corruere inquiſitionem.*

18 *Reus an poſſit interrogari de ſociis, de quibus nõ ſunt indicia.*

19 *Indicia quando ſunt loco diffamationis.*

20 *Iudex in quibus caſibus poteſt procedere ad inquirendum non præcedente infamia, vel diffamatione.*

21 *Inquiſitio de conſcientia principis emanans valet, non præcedente infamia.*

22 *Regens ciuitatem habetur loco principis.*

23 *Diſpoſitionem non inducit quod lege cautum non eſt.*

24 *Dictio, libera poteſtas, non tollit iuris ſolennitatem.*

25 *Princeps non vult vnico verbo totam iuris machinam deſtruere.*

26 *Iudex non poteſt denegare reo defenſionem prætextu alicuius liberi arbitrij.*

27 *Poteſtas habens generale arbitrium an poſſit torquere non præcedentibus indiciis.*

Modus in torquendo ſeruandus.

28 *Poteſtas Iudici libera in maleficiis data qualiter limitanda.*

29 *Iudex liberum habens arbitriũ in procedendo an teneatur ſeruare inſtantiam.*

30 *Iudex æquitatem ſeruare debet etiã in his quæ arbitrio ſuo committuntur.*

31 *Confeſſus ſponte non poteſt opponere de ineptitudine, vel in ualiditate*

ualiditate libelli.

32 *Inquiſitio ſuccedit loco libelli.*

33 *Inquiſitio non præcedentibus indicijs an formari poſſit.*

34 *Actio ciuilis ex delicto vbi non oritur parti, nec actio, vel inquiſitio criminalis oritur reipublicæ.*

35 *Iudex non poteſt agentem audire, quem ſcit ius non habere.*

36 *Furtiue res ſuas accipere ab iniuſto detentore an liceat.*

37 *Creditor creditum probare nequiens, an debeat bona debitoris ad ſatisfactionem quomodocunque capere.*

38 *Iudex contra occiſorem banniti inquirens an debeat quemlibet admittere pro defenſione homicidæ.*

39 *Iudex inquirens quid obſeruare debeat.*

40 *Inquiſitio de auxilio an valeat, niſi prius iudici conſtet de principali delinquente. Et quid ſi non apponatur verbum aſſiſtendo. nu. 42. & 77.*

43 *Inquiſitio in qua dicitur, alterum alteri præſtitiſſe auxilium, an valeat ſi ſint plures.*

44 *Dictio alter, a, um. in duobus tantùm verificatum.*

45 *Auxiliatores alicuius delicti ad hoc vt aliqui dicantur, quid requiratur.*

46 *Quilibet in congregatione tenetur de proprio facto, niſi tuleri auxilium.*

47 *Ciuitas quando ex delicto teneatur.*

48 *Caſualia non conſideranda, ſed præcogitata. Et an in dubio præſumenda nu. 61.*

49 *Teſtis dicens caſualiter ſe homicidam an puniendus.*

50 *Auxilium ad hoc vt ſit punibile, quid requirat.*

55 *Aſſocians poſt delictum an faciat præſumptionem occulti auxilii, per quam cogatur probare contrarium.*

56 *Auxilium præſtaſſe an dicatur, qui armatus in maleſi. aſſiſtit licet arma non moueat. Et an dicatur vim cum armis intuliſſe 57. & 60.*

58 *Auxiliari an dicatur ille ex cuius præſentia aggreſſus redditur timidior.*

59 *Clericus incitans pugnantes fit irregularis, ſi fiat homicidium.*

62 *Auxilium præſtari an dicatur acclamando contra eum*

 qui

qui offenditur.

61 *Auxiliatori non nocet ficta confeſſio principalis contumacis habiti pro confeſſo ex forma ſtatuti 74.*

64 *Iudex Inquirens de auxilio quid dicere debeat.*

65 *Auxiliator ad delictum non punitur non ſequuto delicto.*

66 *Auxiliator an poſſit agere actione mandati, vel ex ſtipulatu aduerſus delinquentem, qui promiſit damna reficere.*

67 *Auxiliator tenetur de pace violata, ſicut principalis. 76.*

68 *Auxilium præſtare an dicatur, qui bannito pecuniam præbet. & qui in aduocando, vel fideiubendo, & nu. ſeq.*

70 *Auxiliator an veniat puniendus pœna ſtatuti de committente maleficium.*

71 *Auxiliū quot modis præſtetur.*

72 *Auxiliator plurium an teneatur vna pœna tantum, Et an, & quando mitius puniatur quàm principalis remiſſiue numero.*

73 *Et an probationes contra principalem noceant auxiliatori. nume. 75.*

78 *Verbum, pertinere, qualiter ſtet, & quid comprehendat.*

79 *Inquiſitio furti an valeat per verbum, ſubſtraxit, ſine dictione furto.*

81 *Iudex an poſſit inquirere poſt datum terminum ad accuſandum. & cur. nu. 82.*

83 *Inquiſitio an requirat ſolennitates, quæ in accuſatione requiruntur.*

84 *Pœna legalis quando poſſit per iudicem ex cauſa minui, vel mutari.*

85 *Statutum, quòd poſt ſex menſes non poſſit de maleficio cognoſci, qualiter intelligendum.*

86 *Præſcriptio currit ignoranti, Et habet tempus continuum, niſi ſpecialiter contrarium cautum reperiatur. nu. 87.*

88 *Tempus omne eſt continuum vbi de odio ſiniendo agitur.*

89 *Actio omnis habet tempus continuum, ſi aliud non dicatur.*

90 *Iudex originis an poſſit inquirere de delicto commiſſo in alieno territorio.*

91 *Delictum eiuſdem hominis non debet ſæpius quæri.*

92 *Inquiſitio an ceſſet, ſi pendente inquiſitione ſuperueniat accuſator.*

93 *Iudex an poſſit formare inquiſitionem contra ſocium criminis propter dictum ſocii criminis.*

94 *Iudex iniuſte inquirens tenetur ad ſumptus litis. Et quid ſi ad ſyndici denunciatiorem male inquirat, an faciat litem ſuam. nu. ſeq. & 98.*

96 *Indicia releuant iudicē quantumcunque iniuſte inquirentem.*

97 *Probatio ſemiplena an & quando releuet accuſatorem à calumnia.*

99 *Teſtes examinati extra iudicium per ſyndicum ſuper inquiſitione ipſum excuſant.*

100 *Iudex an poſſit reo ſtatuere inducias vt reſpondeat.*

COnſtante vero ipſi iudici de maleficio cō-
miſſo, non tamen poteſt ſecure nec de
bet ipſe iudex procedere ad capturā alicu
ius aſſerti rei, niſi primo contra eum,
quem vult capi facere præcedant indi-
1 cia, quoniam regulariter indicia † debent
ꝑcedere capturā, vt habetur in l. 1. in prin. ff. de q. & in l.
pe. vbi eſt gl. no. in ver. Innocētia. C. eo. ti. & habetur ꝑ
ſcribētes in Cle. 1. de homi. de quo latius dixi in d. l. 1. in
prin. in 2. co. ff. de qō. vbi ēt poſui aliquos caſus in quibus
deuenitur ad torturā ſine indicijs, de qbus ēt habetur ꝑ
Aug. de Ari. in ſuis add. ad tra. Ang. de Are. ſuꝑ malefi. in
ver. fama publica. in 11. char. in addit. inc. tū aūt adde ꝙ
Gandi. in tract. ſuo maleficiorum, in rubri. de qō. & tor-
men. in ver. Nūc videndū eſt, quo ordine ſint habēda tor
mēta. A ttñ regulariter nō deuenitur ad capturā niſi ꝑce
2 dant indicia vt dixi, † imo ēt in crimine læſæ maieſtatis
nō pōt deueniri ad capturā, nec torturam, niſi pręcedāt
indicia ſecūdū Bal. poſt gl. in l. ſi quis alicui. C. ad le. Iul.
maieſt. Et ratio quare indicia debēt ꝑcedere capturā po
3 teſt eſſe: † quia q facit aliquē capi, q poſtea apparet inno
cēs, debet puniri ad ſimilitudinē ſupplicij, ſecundū Bald.
in l. 2. in fi. C. de his q latr. occul. vbi dicit, ꝙ ratio eſt: qa
innocēs nō debet, nec in ſumptibus nec in aliquo vexari

4 nec grauari, ut ibi per eum. In cauſa autẽ ciuili q̃ † facit aliquẽ capi indebite, tenetur actione iniuriarũ, ꝑ quam etiã conſequitur dãnũ. l. pe. ubi ꝑ ſcribẽtes. C. q bonis ce. poſ. & habetur in l. ſi creditores in fin. de priuil. credito. & in l. ſi uero. §. 1. ff. q ſatiſd. cogan. & not. Bal. in l. fina. in §. & ſi prefatam. C. de iure de libe. & Ange. in l. nemo car cerẽ. C. de exac. tri. lib. 10. quos refert & ſequitur. Alex. in cõſ. ſuo 17. inci. requiſitus in cauſa. pen. colum. in 6. vo

5 lu. † Fateor tamẽ ꝙ ſi uult iudex, poteſt in iſtis criminalibus incipere a captura perſonæ, ſecundũ Bal. in l. 2. C. de his qui latr. & Ang. ĩ l. itẽ apud Labeonẽ. in §. q̃ſtionis uerbo. ff. de iniu. & in authẽ. ut iu. ſine quo. ſuf. in §. ſciẽtes. & iõ dixit. Sal. ĩ l. nullus. C. de exhi. re. ꝙ ĩ maleſi. Iudex ſtatim põt capere malefactorẽ ꝑhabita aliquali informatione. quod etiã dixit Bal. in Reper. ſuo in uer. Iudex. in 2. colũ. in uer. Iudex in criminalib. & c. ubi alle. ad hoc glo. quam dicit not. ad hoc in l. ſed & ſi is. in uer. nemo extrahi ibi, ſecus in criminali & c. ff. de i ius uo. Sed poterat ad hoc alle. tex. no. in c. ſi clericos. extra de ſen. ex com. in 6. de quib. etiã dixi in l. 1. in prin. ĩ 1. col. ff. de qõ. & in ſingu. meo 92. incip. iudex & c. de quo etiã vide per Alexan. in conſ. ſuo 240. inci. ꝑſpectis & c. in 1. col. ĩ fi. 6. vol. Et ſcias ꝙ etiã in uno caſu licitũ eſt iudici, etiã nõ ꝓcedentibus aliquibus indiciis capere reũ inculpatum, & hoc quãdo talis aſſertus reus eſſet ſuſpectus de arripiẽdo fugam, ut quia cõponeret ſarcinulas, uel ſe ꝑpararet aliter ad fugã. & ſic quando periculũ eſſet ĩ mora: quo caſu

6 iudex eum licite † capi faciet ſine metu pœnæ ar. tex. & quę ibi habẽtur in l. ait prætor. in §. ſi debitorẽ. ff. de his quæ in Frau. cred. Pro quo faciũt dicta ꝑ Bal. in c. 2. §. ſi q̃s uero. in 2. col. de pace iura. fir. & in c. dilect⁹. in 3. col.

7 de ap. Nec ẽ hoc incõueniẽs, † quia q̃ñ res eſt tpe peritura, & periculũ ẽ in mora, conceduntur a iure plura, quæ alias non cõcederentur. Et ideo dixit Bart. in l. Seius, & Augerius. ff. ad leg. Fal. ꝙ ſententia eſt ferenda ad iſtãtiã partis, alias non ualet. dicit tamẽ ibi Bar. ꝙ hoc fallit, niſi iuriſditio ſit tẽpore peritura: quia tũc iudex poterit fer-

re ſententiam etiam ſine requiſitione partiũ: quod dictũ refert. & ſequitur Barb. in c. cõſuluit. in 3. col. de offic. de leg. Et facit tex. in l. pro hærede §. 1. ff. de acqui. hære. ubi dicitur, quòd licet ſe immiſcens hæreditati, & uẽdẽs res hæreditatis uideatur uelle adire hæreditatẽ: fallit tamẽ niſi alienaret res hæreditarias tẽpore perituras & illum tex. dixit ad hoc ſin. Io. de Ana. in c. fi. in 5. col. de accuſ. vbi etiã ſubdit, ꝙ licet res litigioſa, & ſequeſtrata nõ poſſit regulariter alienari, tamẽ fallit, niſi talis res ſit tẽpore peritura, quia poterit tũc alienari. alle. l. ſi oleũ: & q̃d ibi uoluit Bar. & Bal. ff. de dolo. Pro quo etiã facit authen. ſi omnes. C. ſi ſe ab hære. abſti. & l. Ariſt. ff. de iur. deli. Et fa

8 cit ẽt † nã magiſtratus temporales dorante officio non pñt cõueniri. c. ꝓhibẽtẽ. 2. q. 1. l. pars literarũ. ff. de iudi. l. 2. ff. de in ius voc. & facit c. aduerſus. §. ſi iũcta gl. pe. de immu. eccle. compelluntur tñ ꝓſtare cautionẽ de reſpõdendo finito officio, vt dicit tex. in l. ſi adulteriũ cũ inceſtu. §. fi. ff. de adul. & voluit gl. in d. c prohibẽtur. in ver. magiſtratũ. attñ hoc fallit, niſi actio ſit tẽpore peritura. quia tunc tales magiſtratus cogũtur ſuſcipere iudiciũ vſque ad lit. conteſt. l. Senatuſ. cõſulto cauetur. ff. de offi. ꝓ. ſid. & ita tenet Saly. in l. iubemus. C. ad leg. Iul. repe. de quo ẽt. per Bart. in l. nec magiſtratus. ff. de iud. & ibi per Ang. & ꝑ doct. in c. legebatur. de ma. & obe. & in §. ſi quis aũt. & in §. neceſſitatẽ. in authen. vt iud. ſine quoquo ſuf. in auth. vt diff. iud. in §. ſi tamen. Et adduci etiã poteſt q̃d uoluit d. Anto. in c. fi. extra de iureiur. in 6. co. & Lu. Ro. in l. ſi vero, in §. de viro. in 54. fal. ff. ſolu. matr. vbi dicũt,

9 ꝙ teſtes † examinati in mortis articulo ꝑ notariũ etiã ſine cõmiſſione iudicis propter anguſtiã tẽporis faciũt aliqualem præſumptionem. Et facit gl. no. in c. paſtoralis. §. 2. in verbo præterqua in mortis articulo. de off. ord. q̃ dixit ꝙpropter neceſſitatem q̃ñ res eſt tẽpore peritura, vt

10 q̃ñ quis eſt ſtatim moritur⁹. q̃d † tũc laicus põt cõfiteri peccata ſuo laico. quod etiã uoluit glo. in c. 2. ĩ ul. glo. de pœ. & remiſ. in 6. & glo. ĩ c. cõ inferior. in 1. glo. de ma. & obe. & glo. in c. unũ in §. nomine autẽ criminis. in uerſi.

quia facile.25.diſt.Et hoc ẽt voluit tex.in c.quẽ pẹnitet. de pẹ.diſt.1.& tex.in c.qui vult.de pẹ.diſt. 6.Et facit etiã ad prædicta quod voluit Bal.i c.1.in vlt.verbis. in ti.qualiter debet iurare vaſal.ibi dixit ꝙ ſi ſunt duo dñi eiuſdẽ caſtri,& vnus ipſorum cõmittat delictũ,ꝙ alter nõ poterit eum punire de tali delicto,cũ par in parẽ non habeat imperium:vt in l.ille a quo.in §.tẽpeſtiuum.ff. ad Treb. cum ſi.Hoc tñ fallit ſecundum eũ, niſi periculum ſit in mora:quia tũc poterit eũ punire.Et facit l. diuus Pius.ff. de pet.hære.& c.licet.extra de fer.& faciũt dicta per Bar. & Bal.in l.minorẽ.C.de trãſac.vbi dixerũt,ꝙ licet ſententia debeat ferri de die & nõ de nocte.p tex.i §.ſedebũt.in authen.de iudi.& in c.cõſuluit. de off. deleg. cum ſi.Iſtud fallit.niſi iuriſdictio iudicis eſſet tẽpore peritura,q̃a tunc poterit ferri de nocte.& idẽ tenet Bal.in l. caſus.C.de teſta.& voluit Bar.Bal.& Ang.in l.more Romano.ff.de fer. licet aliter loquatur Io.de Imo.in d.c.cõſuluit: Itẽ facit ẽt nã licet iudex nõ teneatur facere copiã ſui de nocte,vt habetur in d.§.ſedebũt.Iſtud tamẽ non habet locũ vbi periculũ eſſet in mora.Ita habetur in l.1.§. dies.cõiũcta gl. ff.quando ap.ſit.& facit qđ voluit Lud.Rom.in conſi.ſuo 454.incip.in re præſenti.circa 4.col.in ver. vlt. ubi dicit, ꝙ quando periculum eſt in mora,poteſt interponi ſecundum decretum etiã cõtra nõ latitantẽ: & dicit ꝙ iſta eſt ſing.determinatio Io.An.in c.cõſultationibus. de offi.de le.qđ ſecundũ eum valde cõmentat Bal. in c. 1. in 7.col. in tit.de mil.vaſ.qui contu.eſt & facit no. uerbũ Old.in cõſi.ſuo 65.incip.hic agitur.in 2.co.in verſ.p̃terea.vbi dixit,ꝙ in caſu,in quo alias de iure req̃ritur citatio partis ꝙ relaxatur ipſa citatio, & valet actus, quando periculũ eſt in mora, & facit ẽt qđ voluit Pet. de Ancha. in conſi.
11 277.incip.ex prædicta. in vlt.col.vbi dixit ꝙ † contemni poteſt ſtatutũ,lex,vel canon ſi in eius obſeruãtiã mora affert periculũ.alle.l.de pupillo.§.præterea generaliter ff.de oper.no.nun.& c.ſi.de iud.& c.licet.de fer.Et faciũt etiam optime dicta per Lu.Ro.in repe.l.ſi vero.in §.de viro.in 40.fall.ff.ſo. ma.vbi adducit fere oẽs text.loquẽtes de

de periculo moræ. Et faciunt ẽt dicta per Ang. de Are.in ſti.de leg.agna.tu.in prin.in vlti.col.ver.vlt.ſcias. vbi dicit,ꝙ antequam tutor poſſit adminiſtrare bona pupilli requiruntur quatuor,attamen dicit ipſe, ꝙ ſi aliquæ res pupilli ſunt tẽpore periturẹ,ꝙ poterit ipſe tutor adminiſtrare tales res,ẽt non p̃cedentibus illis quatuor requiſitis.Et dicit Ioan.de Imo.in Cle.1.in 8.col.de procu.ꝙ in cauſis, in quibus procurator nõ poteſt p̃ciſe cõpelli ad defendendum dominum,ꝙ tamẽ hoc fallit qñ res domini eſſet tẽpore peritura,q̃a tũc poſſet præciſe compelli eũ defendere.Et faciunt ẽt dicta per Fel.in c.cum acceſſiſſent. de cõſtit.in 10.col.vbi ponit aliqua no.dicta circa hãc materiã & per Iaſ.in repe. l. admonendi. in 86. col. ff. de iureiurand.& l.vinum. in 3.colum. in ver.primo probo &c.ff.ſi cert.pet.ubi plura not.in hac materia adducit.& in l.1.§. ſed excipiũtur.ff.de fer.Et faciũt q̃ ego latiſſime dixi in l. 1.C.de except.rei iudi.in prin.& in repeti.mea l.ſi.in 10. char.C.de proba.Redeundo.modo ad propoſitũ,qñ non eſt periculum i mora iudex communiter antequã faciat capere reum,recipit primo indicia contra ipſum reũ, nã damnũ paſſus,ſeu accuſans dat iudici teſtes,q deponũt cũ iuramento illud, qđ ſciunt de ipſo furto,uel homicidio, uel alio delicto:& notarius maleficiorũ ſcribit dicta ipſorũ teſtiũ non in libro authentico maleficiorũ,ſed in quadam Vacheta ſeu baſtardello, quæ dicta ſeu indicia ſunt multiplicis generis:Nã aliqui teſtes deponũt de ipſo maleficio immediato,aliqui vero deponũt de aliq̃bus circũſtantiis remotis ab ipſo maleficio: nam aliqui dicũt:uidi eum uulnerare Titium: alius dicit,uidi eum abfugiente, cum gladio euaginato,uel ſanguinolẽto: alius dicit,audiui eum ante illud uulnus illatũ dicere, intra paucos dies faciam unam meam uindictã:uel faciã aliquem male contentũ,uel faciam dici de me,uel breuiabo iter alicui, uel ſimilia. Vel ſi loquamur in materia furti unꝰ teſtis dicit: Titium furantem talem ueſtẽ:alius dicit, uidi Titiũ exeũtem talem domum,in qua fuit commiſſum furtũ cũ vno fardello ſub brachio,uel uidi ipſum uendere in occulto unam

unam ueſtem:uel uidi eum pignori tradere, uel depone-
re talem ueſtem apud talem,alius dicit, uidi talem ſchla-
lã,uel talem rem, utputa inſtrumentum ferreum aptum
ad rũpendum,uel per uim aperi ndum apothecas, uel ca
pſas repertum in loco furti cõmiſſi in domo talis perſo-
næ:alius teſtis dicit:reperi illa nocte, qua fuit cõmiſſum
furtũ Titiũ prope illam apothecam:& ſimilia dicunt, &
idẽ in aliis criminibus & delictis. Et poſtquam examina
ti ſunt tales teſtes,& recepta ſunt talia indicia, tũc iudex
facit capere reũ inculpatũ de tali delicto. Poſtea cõtra eũ
ſic captũ format inquiſitionẽ ipſius delicti ſm formã tra
ditã ab Ang.de Are.in tracta. ſuo malefi. in princ.Et illa
formata iudex facit ducere reũ corã ſe, & notarius ibi ad
banchũ iuris legit in uulgari dictã inquiſitionẽ reo: & il-
la ſibi lecta iudex interrogat reũ, an uera ſint contẽta in
ipſa iquiſitione:& tũc aut reus cõfitetur,aut negat.Et de
utroque.ſ.qñ negat,uel confitetur uidebimus late infra.
Sed antequam intrem talem materiam,aduertas diligen
ter ꝙ licet iſtis modernis temporibus multi iudices mi-
nus docti & minus practici procedãt ad formandã inqui
ſitionem,ut ſupra dictum eſt: tñ nõ poteſt de iure ſic pro
cedi,nec poteſt inquiſitio tali modo formari,aliis nõ pr
cedentib. uel concurrentib. Et ideo teneas menti ne er-
res,ꝙ plura ſunt, quæ debent præcedere inquiſitionem:
quæ ſi nõ præcedunt, reddunt ipſam inquiſitionẽ & pro
12 ceſſum nullum & inualidum. † Et primo fama ſeu infa-
mia ipſius rei debet præcedere inquiſitionem alias inq-
ſitio non procedit.tex.eſt in cap.qualiter & quãdo.de ac
cu. & habetur in c.inquiſitionis.eod.titu.& in ca.1. & 2.
eodem tit.lib.6.& in c.licet Hely.de ſim.& in capi.Deus
omnipotens.2.quæſti.1. in princ. & uoluit Spec.in titu.
de inquiſi.in §.1.in prin. & Barto.in l.cõgruit.ff.de offic.
præſid.& Bal.in tit.de pac.conſtan.in §.damna. circa fi.&
Alex.in conſi.120.incip. viſo proceſſu. in princ. in 7.uol.
& Salyc.in l.quòd promulgaſtis.C.de offic.præfec.ur.per
illum tex.& Rapha.Cum.in conſi.ſuo.130.incip. quo ad
primumm.in princip.ubi not.loquitur. Et intantum eſt
uerum

uerum hoc, quòd inquiſitio non procedit contra non
diſtamatũ,ꝙ licet teſtes ꝓducti ſup tali inquiſitione pro
bent crimen contentũ in ipſa inquiſitione,de quo inqui
ſitus nõ erat infamatus: tñ tales teſtes illi inquiſito non
præiudicant,nec ex eorũ dicto cõdẽnabitur.ita not.dixit
Spe.in tit.de inquiſitio.in §.nunc uidendum. in 3. col. in
prin.quem refert & ſequitur Bal.ibi, in addi. in ulti.uer.
de quo eſt tex.clarus,& apertus, quem ipſi non allegant
in c.inquiſitionis.in §.tertiæ dubitationis. de accuſ. Pro
quib. faciũt optime dicta per Bal.in c.1.de offic.or.p illũ
tex.ubi dixit, ꝙ ſi ſtatutũ dicit ꝙ ptãs in criminalibꝰ libe
re poſſit inquirere,ꝙ tñ p hoc non poterit inquirere nõ
præcedente infamia:& idem dixit Io.And. in c.cũ opor-
teat.poſt principium.de accu. Et illud dictũ Bal. in d.c.1.
de offi.ordi.refert,& approbat Iaſ. in l.milites. C. de te-
ſta.mil.ubi ẽt ſubdit, ꝙ licet Papa mandet inquiri in ge
nere cõtra delinquẽtes,tñ hoc mandatũ Papæ debet in-
telligi & limitari,fama præcedente & non aliter. Et facit
3 ẽt ad prædicta:nã non ualet † ſtatutũ ſuperioris, ꝙ poſ-
ſit inquiri de aliquo delicto contra non diffamatũ ita no.
dixit Car.in Clem.1.in ult.col.in uer.nono quæro. de of
fic.ord.Pro quibus faciunt optime: nam licet reus inqui
ſitus cõfeſſus fuerit ſpõte,vel in tormẽtis aliqua crimina.
de qbus ꝓcedebant indicia contra eũ,tñ nõ poterit uigo
4 re cõceſſionis ſuæ interrogari † de aliis delictis,de qbus
nõ extãt indicia aliqua cõtra eũ. ita dixit Ang. de Are.in
tract malefi.in uerbo,fama publi.in ult.uerſi. & Alex. in
cõſi.175.inci.uiſo themate.in 2.col.& do. Barth. Cep.in
conſi.39.incip.Lucius.in 11.col.& Gand.in tract.ſuo ma
leſi.ſub rub.de quæſtio.& tor.in 4.col.in uerſi.ſed quid ſi
perſona &c.& in uerſ.ibi ſeq.incip. ſed quid de quæſtio-
ne quæ tota die occurrit de facto &c. licet ibi dicat,ꝙ de
conſuetudine Italia ſeruat contrarium, tamen hãc cõſue
tudinẽ bonis iuribus & rationibus reprobat d. Aug. Ari.
in add.ſuis ad Ang.de Are.in tract.malefi.in uerbo,fama
publ.in d.ult.uerſi. ubi multum not. loquitur. Sed ultra
15 do.Aug.in dicto loco facit. † nam licet nedum Gand.ſed
etiam

etiā gl. quę eſt maioris autoritatis dicat aliquid de cōſue-
tudine ſeruari, tñ illa cōſuetudo probari nō debet ſi eſt
cōtra ius cōmune. ita dixit Bal. in l. ſi is q. §. 1. in lectu. an-
tiqua. ff. de pig. & Bal. in l. cōſentaneū. in 5. oppo. C. quo
modo & quādo iud. Pro quo faciūt dicta ꝑ Io. de Imo. in
l. 1. in §. nuntiatio. col. 3. uer. tu pōt. dicere. ff. de oper. no.
nū. Et dixit d. Alex. in l. poſt dotē. col. 10. ver. & iuxta hoc
q̄ri poſſet. ff. ſo. mat. ſe putare ꝙ ſi plures, & plures docti
affirmarēt ī lecturis ſuis ita de cōſuetudine ſeruari, ꝙ eis
non creditur, quia nō reperitur iure cautū, ꝙ eorū uoce
motus cōſuetudo ꝓbetur q̄ eſt facti, ut in l. 2. C. q̄ ſit lō.
conſue. quæ oīa ponit Soc. in ſuo. conſ. 97. inci. preſens
cōſultatio &c. in antep. col. in 3. vol. Sed vltra Soc. dicas
tu ꝙ idē tenuit Pau. de Caſt. referēs Ray. in l. Titia. ff. de
ſol. & do. Fran. de Are. in conſi. ſuo 133. incip. in cauſa
quæ uertitur inter homines & cōmune. in 2. col. & etiā in
3. ibi ſeq. & idē firmat Iaſ. qui late loquitur circa hoc in
l. de q̄bus. in pen. col. ff. de legi. vbi refert aliquos tenere
cōtrarium quos tñ reprobat affirmādo dictā opi. de quo
vide etiā Iaſ. in l. fructus. in ante. col. in ver. adde ꝙ cū iſta
ff. ſol. mat, & in repe. l. admonēdi. in 54. col. poſt me. ff. de
iureiur. & per d. Bar. Cep. in conſi. ſuo 39. inci. Lucius. in
4. col. & Soci. in conſi. 67. incip. viſis inueſtituris. in 9.
colum. & d. Par. de Pu. in tract. ſynd. in 39. char. in 2. col.
poſt prin. ꝙ d. Roc. de Cur. in c. fi. in 69. col. extra de con
ſue. & d. Phil. Deci. in cōſi. 165. incip. viſo tenore. in vlt.
col. uerſi. non obſtat vltimo. & in conſi. 142. inci. & ꝓ te
nui facultate. in prin. & ibi in 3. col. in prin. ver. nec obſt.
ꝙ doctori aſſerēti ita eſſe de cōſuetudine credat. & in cō
ſi. 285. incipi. & pro tenui &c. in fi. Et ſcias quòd licet in
inquiſitione dicatur fama publica ꝓcedente, ꝙ per talia
verba nō ꝓbatur fama, nec talia verba ſufficiūt ad eſſen
16 tiā famæ, niſi aliter ꝓbetur ipſa fama. † Ita dixit Raph.
Fulg. in conſi. ſuo 107. inci. ſuper eo. in 2. col. & in conſi.
136. incip. in cauſa criminali in vlti. col. & Io. de Ana.
in cōſi. 59. incip. uiſa inquiſitione. & d. Phil. Deci. in cōſi.
170. inci. viſo themate. in 1. col. ver. ſed ꝑdictis nullo mō
do

do obſtantibus. & in conſilio 189. incipi. lætatus ſum.
in vl. colū. ver. eſt ergo uidēdum. Pro quo optime faciūt
quæ ergo dixi in l. 1. §. ſi quis dicatur. in 2. col. ff. de quæ-
17 ſtio. Item ſcias etiam quòd † inquiſitio corruit ſi
probetur de bona fama inquiſiti. ita not. dixit Rahpa.
Cum. in cōſi. ſuo 135. incip. ad primum. in 2. col. de quo
latius dicam infra in materia indiciorū. Sed an poſſit
18 reus interrogari † de ſociis de quibus aliqua non ſunt
iudicia. vide d. Flo. in l. ait lex. §. idē Iulianas. ff. ad leg.
Aqui. & vide quæ dixi in l. repeti. in 8. col. ff. de quæ-
ſtio. & in l. vnius. in §. cogniturum. in 14. col. eo. tit. &
vide Ang. de Are. in tracta. malefi. in verbo, Sempronīū
mandatorem. in 2. col. in verſic. & bene not. & in verbo,
fama publica. in 14. char. in ver. quæro aliquis. vbi di-
xit, ꝙ cōfeſſus delictum poteſt poni in carcerem ſolū
modo propter hoc, vt manifeſtet conſocios, & mandā-
tem. & vide d. Lud. Bo. in conſi. ſuo 8. in 4. col. in princ. &
d. Phil. Dec. in conſi. 189. incip. letatus ſum. in 6. col. &
Bal. in Marg. ſua in verbo, cōfeſſio. iu 2. verſi. & uide Ia.
de Bel. in ſua practica iudiciali cauſarū criminaliū. ſub
rubr. de quæſtio. & quali. tor. in 11. col. ubi ponit plu-
res caſus in quib. reus de ſe cōfeſſus pōt interrogari de
conſociis. Supradictā tamē concluſionē ꝙ fama ſeu infa
mia debet precedere inquiſitionem reſtringe, ſecundū
Ang. de Are. in tracta. malefi. in uerbo fama publica. in
2. ver. inci. & tene mēti ꝙ tēpore &c. ubi dicit ꝙ ſi cōtra
Titiū non laborat diffamatio, tamē ſunt iīdicia contra
eū, licet cōmuniter reputet bonꝰ, tūc credit ꝙ ſi ſunt īdi
19 cia contra eum, ꝙ poteſt inquiri. † qa indicia ſunt loco
diffamationis, & dicit, ꝙ ita declaratur d. c. qualiter &
quādo extra de accu. Et hanc opinionē ſequitur, d. Aug.
de Ari. ī ſuis addi. dicēs, q fortiora ſunt idicia ſuꝑ uerita
te q̄ diffamatio, qa ꝑ indicia deueniūt ad torturā, vt ha-
betur in l. 1. in §. 2. & 3. ff. de quæſt. & in l. fi. eo. ti. quod eſt
fortius ergo ꝑ indicia potuit fieri quod minus eſt, ſ. in
quiſitio præterea dici non poſſunt eſſe indicia ſuper ue
ritate quin in ipſis non contineatur diffamatio ipſius
rei,

rei,quãdo indicia ſunt propinqua & nõ remota,vel declarat.Bart.in d.l.fin.ff.de quæſtio.ita reſidet do.Au.vbi ſupra. Mihi autẽ videtur ꝙ iſta limitatio & reſtrictio ſit vera ſi ꝓcedant indicia ꝓpinqua de ipſo maleficio.quia ex talib. indiciis ꝓpinquis non põt dici ꝙ nõ cõſtet de infamia ipſius.rei,vt de ſe patet: ſecus autẽ dicerẽ vbi ꝓcederẽt indicia mediata & remota ab ipſo maleficio:qa ex talib.indiciis remotis & mediatis nõ põt recte dici,ꝙ oriatur infamia rei de malefi.ſed potius q̃dã ſuſpitio.Et ſilr̃ dico idẽ eſſe vbi ſolũ adeſſet vnus teſtis q deponeret de maleficio propinquo:nã iſto caſu nõ poſſet dici,ꝙ tale iudicium eſſet loco diffamationis, cũ ipſa infamia ſeu diffamatio nõ poſſit ꝓbari niſi per duos teſtes ad minꝰ iuxta regulã : ꝙ in ore duorũ vel triũ ſtat oẽ verbũ c.in oĩ negocio. extra de teſtib.l.vbi numerus.ff.eod.Et ideo cũ indicia ſub regẽtur loco diffamationis . debẽt ſapere eius naturã & ꝓbari per duos teſtes.ar.l. ſi eũ §.qui iniuriarum. ff. ſi quis cau. & l. ſi donante . §.ſi ſponſus . ff. de donat. vir. & uxor. & l. filiæ . §. Titiæ . ff. de conditio. & demonſtra. cum ſimil. Item dictã concluſionem quòd infamia debet ꝓcedere inquiſitionẽ, dicas eſſe veram regulariter , ſed tamẽ fallit in aliquib. caſibus quibus po-
20 teſt iudex † procedere ad inquirendũ nõ pręcedente infamia vel diffametione, quos caſus ponit Ang.in repet. l.ſi vacãtia. in 19.col.verſ.quarto quærĩt &c.C.de bon. va.lib.10.& eos refert & ſequit Ang.de Are.in tract.malefi.in verbo.hęc eſt q̃dã inq̃ſitio.in ver. quarto ĩ principaliter q̃ro &c. Et inter alios caſus vnus ẽ quãdo inquiſitio fit parte p̄ſẽte & nõ opponẽte de ꝓcedẽte infamia: nam tũc valet & tenet inquiſitio nõ ꝓcedente infamia. alle.ad hoc q̃ habentur in c.2.de accuſ.in 6.Alius eſt caſus ſecundũ Ange. in d.l.ſi vacantiã.in 19.col.videlicet, quando inquiſitio formaĩ contra cõfeſſum crimẽ ſpõte, quia hoc caſu ualet inquiſitio infamia nõ ꝓcedentę alle. not.in c.1. de accuſa. in 6.quod dicit Ang.eſſe multum. no . Item fallit etiam ſecundum eum , inquiſitione generali,quæ fit ad inueſtigãdũ facinerſos homines, de

qua

qua habetur in l.cõgnouit.ff.de offic.ꝓſid. & ĩ c.1.de offic. or.& in cap.irrefragabili.eo.tit.& 10.quæſt. 1. in c.placuit.& in c.excõmunicamus. de hæreti. & dicit ꝙ hoc ẽt voluit Hoſt.in ſum. de accu. & in d. c. qualiter & q̃ñ.Et ꝑ iſta dicit Ang.vbi ſupra patet ꝙ ſyndicatores poteſtatis,vel capitanei,& eorũ officialiũ poſſunt cõtra eos inq̃rere de delictis ꝑ eos cõmiſſis in eorum officiis non præcedẽte fama vel infamia publica, nec clamoroſa inſinuatione : & dicit ipſe Angel. quòd ita ſeruatur de conſueudine .

Alium ẽt dicit eſſe caſum,videlicet,vbi inq̃ſitio fit ad publicam vtilitatẽ in cauſa mere ciuilis & pecuniaria.alleg.quæ habentur in d.l.ſi vacãtia .& C.de bon.ꝓſcript. l.ſi quis intra.Alium etiam dicit eſſe caſum:ꝙ valeat inquiſitio non ꝓcedente infamia , videlicet vbi ꝑ inquiſitionem proceditur ad denũciationẽ publici officialis,vt habetur in l.ea quidẽ. C.de accuſa.in c.1.de offi.ordina. & in c.1.in §.fi.de offic.cuſt.& dicit, ꝙ ita tenet Hoſt.in d c.qualiter & q̃ñ.Item dicit ꝙ alius eſt caſus,videlicet, vbi iudex inquirit ex mero & puro officio ſuo , & non ad poſtulationem alterius , vt habetur ſecũdũ eũ in c.1. de offi.ordi.Et ideo ſubdit ipſe An.ꝙ cauti debẽt eſſe rectores terrarũ,vt cũ formãt inquiſitionẽ cõtra aliquem, ſemper dicãt:Hæc eſt quædã inquiſitio,quã facit talis cõtra talẽ ex mero ſuo officio, qa tunc nõ tenetur dare copiam diffamationis.Itẽ dicit etiam Angel. in d. l. ſi vacantia, in 9. colum. ꝙ fallit etiam in alio caſu,videlicet, vbi iudex inquirit ex neceſſitate ſui officii , vel vbi vertitur periculũ animarũ,vt not.in cap.ad noſtrã . il.2.de iureiurãdo.& in c.nõ eſt.de ſpõſ & in c.cũ nobis §. pen.de electio.& dicit ꝙ ita tenet Hoſti.in dicto cap.qualiter & q̃ñ.Et dicit poſtea Angel.ꝙ ex p̃dictis patet generaliter doctrina.An & q̃ñ formatur ſpecialis inquiſitio , ſit neceſſe quod diffamatio præcedat : & dicit quod vbicũque inquiſitio formatur ad poſtulationẽ alterius,& nõ ex neceſſitate officii,neque ad denũtiationẽ alicuiꝰ officialis, & in eo quo nõ vertitur periculũ animę,tũc ſemꝑ eſt ne

ceſſe.

eſſe, quod præcedat diffamatio: ſed in alii caſibus ſupe-
rius adductis non requiritur præcedentia diffamationis,
ita finaliter reſidet & concludit Ang. in d.l.ſi uacantia.in
19.col.C.de bo.ua.lib.10. Ego autem circa hos caſus ad-
ductos per An.dico quod alius eſt etiam caſus, quem ip-
ſe non ponit, in quo ualet inquiſitio infamia non præ-
21 cedente: qui caſus eſt, quādo † inquiſitio emanat de con-
ſcientia principis: quia tunc ualet etiam infamia nō præ
cedente, ita dixit Bald.in l.nullus. C.ad leg.Iul.maie. ubi
ad hoc alle.Inno.in c.cum oporteat.de accu. Et idem di-
xit gl.no.in c.2.de accu.in 6.quæ ſimiliter ad hoc alle.In
noc.in d.cum oporteat.& idem Ang.de Are.in trac.ma-
leſi.in uerbo, fama publica.in 3.uer.incip. aduertendum
autem eſt &c.ubi alle.Bald.in d.l.nullus. & Innoc. in d.c.
cum oporteat.Et ſubdit Ang.ubi ſupra quod debet nota
re iudex ex iſtis, ut quando crimen eſt atrox, & non ha-
bet ita urgentia indicia, quod tunc iudex faciat inquiſi-
tionem de conſcientia regentis ciuitatem, & faciat hoc
22 apparere in actis: quia † regens ciuitatem habetur loco
principis, ſecundum glo.& Cy.in l.fin.C.de præſcr.long.
temp.& Bartol.in l.hoſtes. ff. de capti. & hoc modo dicit
Ang. quod nō poterit dicta inquiſitio annullari ex hoc,
quod fama & indicia non laborent cōtra inquiſitū. Ita
reſidet Ang.in d.uer. aduertendū tn̄ eſt. Pro q̄bus faciūt
dicta ꝑ eū in d.tract.ī uerbo. che hai tradito la tua pa-
tria.in 2.uer.inci.quæro aliquis &c.Item quod ualeat in
quiſitio non præcedente diffamatione quādo fit ex con
ſciētia principis, firmauit d.Barth.Cep.ī cōſi.ſuo.17.ici.
uiſa.ī ult.col.uer.Et maxime cū dicta inq̄ſitio. de quo er
go dixi ſatis late ī ſing.meo 14.ici.ad hoc ut inq̄ſitio &c.
ad q̄d uide ēt aliqua ꝑ Alex.in cōſi.34.ici.uiſis &c.in 1.
col.in 6.uolu. Hāc tn̄ cōcluſionē limita & ītelligas ꝓce
dere qn̄ inq̄ſitio formāt de mādato ſeu ex cōſciētia prin
cipis ex motu ꝓprio ipſiꝰ principis: nā tūc nō req̄rit nec
diamatio nec alia, ſed ſecus ſi ad poſtulationē alterius
pīceps hoc mādat, q̄a tūc debet p̄cedere diffamatio.ita
dixit gl.ſing.ī d.c.2.in uerſi.fuerat extra de accuſ.lib.6.

quæ à ſcribētibus cōmuniter approbatur.Itē intelligas
etiam prædictam concluſionem eſſe verā, & procedere,
quādo princeps affirmat ad ſuā notitiam perueniſſe q̄d
talis deliquit, & ita loq̄tur Innoc.in d. cap. cū oporteat.
vbi etiam dicit Ioan.And.ꝙ hoc caſu req̄ritur q̄d prin-
ceps hoc aſſertiue dicat ſibi cōſtare, alias nō videtur ſibi
remittere, ꝙ nō debeāt primo recipi teſtes ſup infamia,
ita not.dixit do.Ale.in cōſi.ſuo.179.inci. in cauſa ange-
lorū.in pen.colum.in 2. volu. quod eſt vere ſingulare &
no.cū ſæpe contingat in facto: & nunc eſt in facto in hac
ciuitate Bononiæ mihi patria.Et idē dixit do.Phil.Deci.
in conſi.175.inci.in cauſa falſitatis &c.in 2.col. ver.ſecū
do principaliter nullitas proceſſus & in conſi. 170.ncip.
viſo themate.in 2.col.ver.nec obſtat &c.& in conſi.189.
incip.Letatus ſum &c. in vlt. col.verſi.Nec obſtat, ꝙ qn̄
inquiſitio formāt.& do.Felyn.in c.1.in 5.col. de reſcrip.
& do.Phil.Dec.in cōſi.256.inc.in cauſa inquiſitionis.in
vlt.col.ad fin.verſi. Nō obſtat ꝙ formata fuit inquiſitio.
Et vide etiā alias limitationes ad doctrinā Innocē.in d.
c.cum oporteat.& ſequa.quas ponit Spe. in tit. de inq̄ſi.
in §.nunc tractemus.verſi. hoc aūt not.& ibi Ioan.And.
in addit.& vide latius ꝑ Dominicū poſt Ioan. And.ī d.c.
2.de accuſ.in 6.& ꝑ doct.in c.cū oporteat.& quę ego di-
xi in ſing.meo 14.inc.ad hoc vt inquiſitio &c. Modo re-
deūdo ad caſus enumeratos ꝑ Ang.in d.l.ſi vacātia.C.de
bon.vac.lib.10.in 29.col.inquantū ipſe dicit inter alia,
ꝙ qn̄ iudex inquirit ex officio valet inquiſitio nō p̄cedē
te infamia.& alle.c.1.de offi. or. Ego dico q̄d ī hoc Ang.
non recte loquitur iudicio meo, qm̄ cōtra hoc dictū fa-
ciūt plura dicta, & plura iura, & rōnes.Et primo facit il-
lud, ꝙ ſupra dixi de infamia, q̄ debet p̄cedere inq̄ſitionē:
quā ēt Papa, vel Imperator cū eius mādato nō pōt tolle
re, vt volūt doct.quos ſupra adduxi ad hoc, quos nō repe
to cauſa breuitatis.Itē dico q̄d licet Ang.ꝓ illo dctō alle
get c.1.de off.or.q̄ hoc ibi nō ꝓbāt, vt patet verbis illius
tex.imo gl.& doc.ibi oēs, & maxime do.Ant.poſt Bal.in
nuūt cōtrariū.Cū ergo iſtud dictū lege nō ꝓbetur: ergo

23 uiribus non ſubſiſtit: †erubeſcimus.n.cum ſine lege lo
quimur.l.illam.C.de coll.in §.cōſideremus.in aut.de tri.
& ſemiſ.& facit tex.in §.cum igitur.uer.optimum. in au
then.de non elig.ſec.nub.in uer.nec quælibet eſt lex ali
quid tale dicens.ex quo tex.probatur ꝙ illud ꝙ non eſt
lege cautum,nō inducit diſpōnem.de quo tex. aliqua di
cit Bal.in auth.ex teſtō.in ul.col.C.de ſec.nup.ad q̄ facit
ēt l.præuaricationis.§.fi.ff.de prēua.& facit l. ſi ſeruum
quis.ver.non dixit ꝑtor.ff.de acq.hær. de quo ēt per A-
le.in conſi.396.inc.circa hanc dubitationem.in 5.co.&
facit l.liberto.in §.Largius Euripianus.ff.de ann.le.c. in
ter corporalia.ante fi.C.de tranſ.epi.& faciunt dicta per
d.Phi.Dec.in cōſi.55.in 6.col.in prin. & in conſi. 70.in
fi.1.co.& per Iaſ.in l.vinum.in 5.co.ff.ſi cer.pe.& in l.il
lam.in 3.co.C.de coll.Cum ergo ille text. allegatus per
Ang.hoc nō dicat,ergo dcm̄ ſuū nō ꝓcedit. d. l. ſeruum
quis.& l.ſi quis ſtipulatus ſit Stichū aut Pāphilū.in ver.q̄
rentib.reſpiciendus erit ſermo ſtipulationis.ff. de uerb.
ob.& l.fideiuſſores magiſtratuū.§.ꝓ Aurelio.in ver. le-
cta ſubſcript.ff.de fideiuſſ.& l.ad ꝓbōnē.in ver. ſed quē
tenor deſignat.C.de ꝓb.Et faciunt alia adducta ꝑ Barb.
in d.conſi.inc.circa hanc dubit.in 5.co.qđ conſil.eſt in-
ſertū inter conſ.Alex.in nu.396.ſm ord.meū.&eſt cōſ.
52.in 4.vo.Nec ob.ꝑdictis ſi Ang. uel aliquis alius dice
ret ꝙ imo ille tex.d.c.1.de off.or.ꝓbat dcm̄ An. vz, ꝙ
qn̄ iudex ꝓcedit ex offō ſuo,vz inquiſitio, infamia non
præcedente,& hoc ꝓbat ille tex.ꝑp uerbum,liberā ptā-
tem in eo poſitam. Qm̄ rn̄deo hoc non eſſe verum , eo
quia gl.ibi tenet contrariū. ſ. ꝙ ꝓcedere debeat diffama
tio,& dicit Bal.ꝙ ſi ſtatutum dicit,ꝙ ptās in crialib.libe
rè poſſit inquirere, ꝙ tn̄ ꝑp hoc non poterit inquirere
infamia non prēcedente,quod dcm̄ refert & ſeq. Iaſ. in
l.milites.C.de teſt.mili.& dixi ēt ſup. Item dico ꝙ illud
24 verbum,†liberam ptātem,non tollit ſolennitates iuris
ſm d.Ant.in d.c.1.de off.or.ubi dicit,ꝙ in conceſſione
liberę ptātis non vr̄ dari ptās ad aliquid faciendū con-
tra iura,ſed videtur reſtricta ad limites iuris, & idem di
cit

cit Io.de Imo.ibi.Et idem firmat ibi Pe.de Anc.dicēs,
ꝙ is cui conceditur libera ptās, tenetur obſeruare con
ſtōnes & iura.& idem dicit ſi concedatur liberum arb.
de quo ſe remittit poſtea ad ea quę hn̄r in cle. paſtora-
lis.de re iud.& in c.quanto.& in c.ueniens.de iu.iur. ad
quæ facit optime quod no.in c.irrefragabili. de off. or.
vbi habetur, ꝙ ſi datur alicui libera ptās procedendi, ꝙ
tn̄ per hoc non uidetur data ptās excludendi formam
iuris.& ibi d.Ant.colligit per illum tex. ꝙ ſi data ē ptās
delegato cum clauſula,ꝙ liberè poſſit ꝓcedere, & cām
terminare,ꝙ ꝑp hoc non uidetur data ptās procedendi
iuris ordine non ſeruato.Et facit ēt, nam licet iudex ha
beat liberum arb.in crialib.tn̄ non poterit aliquem po
nere ad tort.non præcedentib.indiciis , alias tenetur in
ſyndicatu.ita dixit Pau.de Leaz.in c. grauis. de depo.&
Alex.in l.filiusf.in 5.apoſt.ff.de don. De quo ego latius
dixi in l.pe.in 5.col.ff.de qō.Et faciunt dicta per Bal. in
l.ſi qn̄.in prin.C.de inoff.teſt.ubi tex. dicit ꝙ conceſſio
teſtandi liberè facta à principe,intelligitur ltīmè & iu-
ris ſolennitates ſeruata.Ex quo ſubdit ibi Bal. ꝙ ſi uſu-
rarius impetrat à Papa ut poſſit teſtari,quod tn̄ non po
terit teſtari niſi prēſtita ſatiſdatione, de qua in c. quan-
quam.de uſu.in 6.Item dicit,ꝙ licet princeps concedat
alicui ꝙ poſſit liberè teſtari,tn̄ non poterit filium prē-
terire uel exhęredare ſine cā ltīma . Item dicit poſtea
Bal.in d.l.ſi quando.ꝙ ſi Papa concedit monachoꝙ poſ
ſit teſtari de bonis paternis,quod iſta conceſſio intelli
gitur ſm ius cano.Item dicit ꝙ Imperator concedat a-
licui quod poſſit inſtituere filium ſuum ſpurium,intelli
gitur tn̄ ſeruata teſtamentorum ſolennitate. Et faciunt
ēt dicta ꝑ Bal.in c.1.in 1.col.de reſcr.ubi dicit ꝙ ſi Papa
concedit per reſcriptum alicui ꝙ poſſit libere appella-
re,non tamen poterit in cauſa momentaneę poſſeſſio-
nis appellare,nec ēt ſi eſſet uerus contumax, nec contra
ꝓpriā cōfeſſionē ſcienter &ſponte factā,nec ab interlo
cutoria ſine expreſſione cauſę,nec in aliis ſimilibus ca-
ſibus, in quibus eſt prohibita appellatio. & alleg. ibi

 Bal.

25 Bald.rationẽ dicens:qđ ratio eſt, † quia non vult prin-
ceps vnico verbo totam machinã iuris ſubuertere alle.
d.l.ſi qñ.C.de inoſ.teſt.& facit optime gloſ. in authenti.
oẽs peregrini.in ver.liberam , C.commu. de ſucceſſio.
vbi text.dicit,qđ peregrini habent facultatem liberam
teſtandi.& glo.ibi dicit, dũmodo teſtentur ſecũdum ius
commune.Et facit glo. in l. 1. C. de ſac.ſanct. eccle. vbi
tex. dicit habeat vnuſquiſque licentiã teſtãdi, & liber ſit
ſtylus,tñ gl.ibi dicit,ſeruata iuris ſolennitate. Et facit ẽt
dictũ Bal.in l.1.C.ſi propter pu.penſi.vbi dicit, ꝙ data li
bera poteſtate iudici procedẽdi in aliqua cauſa,vel cõtra
aliquẽ,intelligitur tñ iuris ordine ſeruato, Et idẽ ſi datũ
eſt alicui liberũ arbitriũ,per id qđ dixit Bald.in c.1.in §.
iudices.in 3.col.de pa.iur.fir.vbi dixit ꝙ verbũ libere,re
quirit ordinẽ iuris:& dixit do.Catal.in tract.ſuo ſyndi.
in ver.112.inc. adde ꝙ vbi iudex &c.ꝙ vbi ex forma ſta
tuti,vel reſcripti iudex habet pleniſſimã poteſtatẽ proce
dẽdi & cõdẽnandi prout ſibi placuerit vel voluerit,nulla
ſeruata diſpoſitione legis vel ſtatuti, ꝙ tñ nõ poterit tol
lere ius quæſitum parti ex iure gentiũ,vel ciuili, vel etiã
ex forma alicuius ſtatuti:vñ ſi reus pſcripſit, nõ poterit
ſibi tollere ius ex pſcriptione quæſitũ . Itẽ ſi reus eſt to-
tus exceptione Velleiani,vel Macedoniani,nõ poteſt ta-
men eũ condẽnare, & ſubdit ibi d. Catal. ꝙ illa poteſtas
data vt ſupra operatur ſolũ in ſolennitate proceſſus,& in
ſolẽnitate ſentẽtiæ: & in his q̃ penderẽt principaliter ex
facto iudicis,vt eſſet dare multas dilationes, & ſupplere
ex officio ẽt parte nõ petentes & dicit ꝙ hanc doctrinã
ſentit Bart.in extraua.ad repri.in verbo, videbitur expe
dire.Et faciũt optime dicta per Ale.in conſi.65. incip.ha
bita ſuper contentis in 2.co.in 1.vol.vbi dicit, ꝙ ptextu
alicuius liberi , & abſoluti arbitrii nõ põt iudex denega
re †defenſiones reo,& alle.plura de qbus ibi p eũ.& idẽ
26 dicit Pet.de Anc.in cõſi. ſuo 166.inc. viſis diligenter om
nib.in prin. Et pro prædictis faciunt ẽt dicta per Alber.
de Roſ.in 3.parte ſtatu.queſt.32.incip.Item quæro quia
ſæpe &c.vbi circa fin.dicit alleg.Guid.de Suza.qđ ſi po-

teſtati ſit datũ arbitrium & ꝙ abſolutus ſit ab obſeruãtia
ſtatutorũ,ꝙ intelligitur de leuibus, nõ aũt de ſubſtãtiali
bus,ad qđ alleg.plura iura de qbus per eum . & dicit idẽ
Albe.ibi in 37.q.inci.an poteſtas habens &c. ꝙ poteſtas
habens largũ & generale arbitrium in maleficiis , ꝙ tñ
27 † nõ poterit aliquẽ torquere non pcedentibus indiciis,
nec etiã poterit excedere modũ in torquendo, & allegat
aliqua iura. Pro quibus oĩbus faciũt etiam dicta per Lu
do.Rom.in conſi. 322. inci. in caſu propoſitæ &c.& per
Bald.in l.dotalem. in fin.ff.de teſt.mil.& in c.1.in 8.colũ.
de mil.va.qui contumax eſt.Et ſic p iſta videtur mihi qđ
non procedat dictũ Angel.in d.l. ſi vacantia. in 19.col.in
quãtum dicit,ꝙ qñ iudex procedit ex eius mero officio,
ꝙ poteſt formare inquiſitionẽ nõ pcedente infamia , qa
dico hoc nõ eſſe verũ, ẽt(quod fortius eſt,)ſi ipſe iudex
haberet liberã poteſtatẽ , & liberum arbitriũ in malefi-
ciis,per iura & doctri.ſuperius allegata: Fateor tñ ꝙ ali-
qua ſunt iura,& doctrinæ,in qbus dicitur,quod habẽs li
berã poteſtatẽ nõ tenetur ſeruare ſolẽnitates iuris:ſed il
lis iuribus & doctrinis reſpõdet Barb.in d.c. 1. poſt prin.
de offi.or.vbi tenet hãc partẽ:ꝙ ẽt tenet Aug. de Arimi.
in ſuis add.ad trac.Ang.de Aret.ſup male.in verbo , hæc
eſt qdã inquiſitio.in 5.add.inci.tu aũt in hac materia ad
de ꝙ inquantũ primo ſupra &c.vbi dicit ꝙ hanc partem
cõtra Ang.tenuit Gand. in trac. malefi.ſub rub.qũo co-
gnoſcatur de maleficiis per inquiſitionẽ.in ver.ſi aũt iu-
dex accedat.& idẽ ſecundũ eũ tenet Hoſt.in ſum.de inq
ſitione.in §.& qualiter.in ver.ꝙ ſi alias cõtra ſingularẽ p
ſonã inqſitio fiat &c. de quo latius per d. Ang.vbi ſupra.
Et in dicta materia liberæ poteſtatis datæ alicui vide ẽt
do.Ant.in c.cũ dilectus.in 4.col.de cõſue.& vide Ang.de
Are.in trac.male.in verbo , meritore de mal dadi. in 3 .
char.in ver.quæro quę ſit pęna &c.in fi.Et circa pdictam
materiã liberę ptãtis datę iudici nolo omittere aliqua ſa
18 tis no.† Et iõ ſcias ꝙ ſi data eſt libera ptãs iudici in ma-
leficiis,intelligiẽ eſſe data in his in qbus nõ reperiẽ pęna
expreſſa.nõ aũt in illis,in qbus reperitur pœna expreſſa,

ita dixit Pau.de Caſt.in l.certo generi.in §.ſi totus.in ſi.
verbis.ff.de ſer.ru.pd.alle.l.ille aut ille.in §. cū in verbis.
ff.de leg.3.ꝓ quo ēt facit in ar.l.cōtinuus in §. cū ita.ff.de
verb.obl.& idē tenet Bal.in c.1.in 7.co.de mili.va.q cō-
tu.eſt.& Pau.de Ca.in cōſ.119.inc. notandū eſt.in 2.col.
& Corſe.in no.ſuo.in ver.ſtatutū.in no.inc.ſtatuto caue
tur ꝙ ꝓ homicidio &c.& d.Geor.Natā.in Cle.ſæpe.in §.
nō ſic tñ.in 25.col.de ver.ſig.& Soc.in cōſi.120.inc.cū in
pſenti &c.in 9.col.de quō etiam dixi in repe. mea rubr.
C.de prob.in 1.col.in ver.& ꝓ hoc dicto facit &c. Pro q
bus facit optime qđ dixit Bal. in l. ſi. circa.ſi.C.de prob.
9 & Lud.Ro.in conſi.322.inci. in caſu. † Scias ēt ꝙ iudex
habēs liberū arbitriū in ꝓcedendo nō tenetur ſeruare in
ſtantiā ſecundū Bar.in l. ſi. in prin. per illum tex.ff.loca.
& Bal.in l.1.C.de iure delib.& in l.obſeruare. §. ꝓficiſci
in 11.q.ff.de offi. ꝓconſ.& Bal.& Ange.in l.1. ff. de teſta.
mili.& Angel. in l.milites. in lect.Flor.& ibi fulg. C. de
teſtam.mili.& Pe.de Anc.in c.canonū ſtatuta. de cōſtitu.
in ver.ad pdicta facit qō ſtatuti &c.& Pau. de Caſ. in l.q
Romæ.in §.Callimachus col. 2. ver. ſed qd operātur iſta
libera.ff.de ver.ob.& in l.filiusfa.ff. de dona.& do.Ale.q
refert pdictos doct.in cōſi.ſuo l.inc.viſis actis &c.in 3.co.
in 2.vol.Et dicta materia liberi arbitrii dati iudici. vide
Iaſ.in §.in bonæfidei.in 6.col.inſti.de actio.& Ale.in cō-
ſil.264.inc.viſo puncto.in 4.col.& Lud.Ro. in conſ.322.
inc.in caſu &c. & Bal.in l.dotalem.ff.de teſt.mili.& in l.ſi
q̄s maior.C.de tranſ.Bart.& Bal.in l.cū hi. in §. cauſa co
30 gnita.ff.de tranſa. † Et ſcias ēt ꝙ in his q̄ cōmittūtur ar-
bitrio iudicis ipſe iudex debet ſeruare ęquitatē.ita dicit
Io.And.in c.1.de cōſtit. quē refert & ſeqtur do. Felyn.in
c.quoniā frequēter.in §.porro.in 2.col.vt lit. nō cōteſta.
ꝓ quo faciūt dicta per domi.An.in c.inq̄ſitionis. de accu
ſa.per gl.ibi.& per Specula.in titulo de offi. omn.iudi.in
§ deſeruit.in penul.col.in verſi.itē ſi promiſi &c.& ibi in
vlti.col.in verſi.& generaliter. & facit c.alligantur.26.q.
vl.& quę habētur in l.placuit.C.de iudi.Vlterius etiā di-
co ꝙ Ang.in d.l.ſi vacātia, non bene loquitur inquantū
dicit

dicit ꝙ iudex procedens ex neceſſitate officii ſui pōt for
mare inquiſitionē non pcedente diffamatione: nā dico
hoc nō eſſe verū ꝑ iura,& doctrinas ſuperius alle.& hoc
tanto magis eſt verū: qa licet ſit coactus procedere ex ne
ceſſitate officii ſui, tū per hoc non eſt quod neceſſitetur
omittere ſolennitates à iure requiſitas in ſimilibus.Quo
vero ad illā limitationē ſecūdam, quā dedi ſupra,videli-
cet,ꝙ pōt per iudicem formari inquiſitio contra ſponte
confeſſum, ſecundū Ang.nulla infamia pcedente &c.Di
co qđ duplex eſt ratio.Prima, quia ex tali propria con-
feſſione oritur diffamatio,& integra & legitima ꝓbatio.
Secunda ratio eſt,quia ēt ſi talis inquiſitio non potuiſſet
de iure formari,& ſic eſſet nulla: non tñ poſſet ꝑ ipſum
reū ſponte cōfeſſum opponi talis nullitas & inualiditas:
31 † qa ſpōte cōfeſſus nō poteſt opponere de ineptitudine
vel de inualiditate libelli,ſecundū Bal.in l. 2. in fin.C.de
re iudi.& in l.1.§.initio.circa ſi.ff.de offi.pfec. vrb.& vo-
luit d.Fely.in c.qualiter & qñ.il 2. in §. licet autem.in 1.
colu.de accu.vbi alleg.Bal.in d.l. 2. de re iudica.Eodem
mō nō pōt opponere de ineptitudine vel de inualditate
32 inquiſitionis:cū inquiſitio † ſuccedat loco libelli, vt di-
cunt docto.in d.c.qualiter & qñ. la 2. de accuſ. & voluit
Cardi.in Cle.ſæpe.in §.1.in 2.colum.de verbo.ſignifi.de
quo vide ēt quæ ego latius dixi in ſing. meo 301.inci.in
confeſſum &c.in princ.& in l. 1.in §.diuus Antoninus in
3.& 4.colum.ff.de quæſtio.Et per iſta confirmo dictam
limitationem datam ab Angel.vbi ſupra.

Modo vlterius progrediēdo dico aliud,videlicet,ꝙ ad
hoc vt inqſitio poſſit formari,debent præcedere indicia,
33 alias indiciis non præcedentibus,† inqſitio formari nō
poteſt ita dixit Rapha.Fulgo.in cōſi.107.inc.ſuper eo.&
in conſi.149.inc.ſuper inquiſitione &c.in fin. & in conſ.
173. inci. in cauſa inquiſitionis formatæ &c.poſt princ.
& Rapha. Cuman. in conſil. 135. incip. ad primum &c.
poſt princ. Attēde etiam ꝙ ad hoc vt iudex valide & de
iure poſſit formare inquiſitionem de delicto cōtra reū,q̄
viribus ſubſiſtat,requiritur aliud,videlicet,ꝙ ex delicto

 commiſſo

commiſſo per eum ſit orta actio ciuilis parti (loquor in
delictis cōmiſſis contra priuatos) nā vbi ex delicto † nō
34 oritur actio ciuilis parti: tunc nec ēt Reipublicæ oritur
actio vel inquiſitio criminalis, ita not. dixit Sal. in l. eos
C. de fur. & voluit Bar. in conſi. ſuo 100. inc. à d. Cyn. de
Bononia &c. in 1. col. & Soc. in conſi. ſuo 127. inci. viſis
capitulis. in 1. col. & d. Barth. Cep. in conſi. ſuo 58. inci.
Paulus Faber. in pen. col. verſic. tertia qō. eſt. in fi. & do.
Nellus in tract. bannitorum. in 2. parte ſecundi tempo-
ris. in 1. q. in fi. 1. col. & d. Paris de Puteo in ſuo tract. ſyn.
in 51. char. in 1. col. & pro quo faciunt not. verba Dyn.
in conſi. ſuo 38. inci. ꝙ cōtra &c. in verſ. Item patet quia
caſu. & facit l. ſi pup. in §. videamus. ff. de nego. geſt. & l.
quoties. in §. is qui temporali. ff. de excuſ. tuto. cum ſi. &
facit ēt quod dixit Alex. in conſi. ſuo 207. inci. viſo ſum-
mario. in 3. col. in 2. volu. vbi dicit ꝙ qn̄ iudici, agentis
† nullum ius cōpetere conſtat, ꝙ tunc non pōt facere
35 ipſe iudex, quin repellat talē agentē, ad quod alleg. no.
in l. vbi pactum. C. de tranſac. & in l. ſi vnus. in §. pactus.
ff. de pactis. & in l. 2. ff. de ſer. & per Inno. in c. 1. de offic.
vica. & docto. in Clem. 1. §. fi. de ſequeſt. poſſ. & fruct. de
quo ēt ego dixi in rep. mea. l. vnicæ. C. de rap. vir. nu. 17.
Et circa hoc pn̄t poni plura exēpla. Vnū eſt, qn̄ duo eſ-
ſent ſocii bonorū alicuius hapothecæ, & unus ipſorum
furtiue ſeu clam aſportat & cōtractat aliquas res dictæ
apothecæ, tūc nō poterit per iudicem inquiſitio forma-
ri contra talē ſocium: ratio eſt, quia contra eū nulla eſt
orta actio ciuilis. alteri ſocio. per l. merito. ff. pro ſoc. Po-
teſt ēt poni exēplum in mutuante vel deponente rē ali-
quā penes vicinum vel alium: nā ſi poſtea clam abſtu-
lerit, nulla cōpetit actio illi vicino, cū ille rem ſuā expor
tauerit: ergo nec reipublicæ cōpetet actio vel inquiſitio
criminalis contra illum. Poteſt ēt poni exēplum in illo,
cui bona aliqua detinētur ab aliquo potente iniuſte &
36 indebite: nam eſſet ſibi licitū & permiſſum † dictas res
furtiue accipere, ſecundum Inn. in c. cū olim. de reſtitu.
ſpo. quem refert & ſequitur Bal. in l. 2. in 15. col. in verſ.
ſed

ſed nunquid per furtū. C. de ſer. & aqua. & Bal. in reper.
ſuo. in verbo Dominium. in pe. col. in verſi. dn̄s pōt rem
ſuam &c. & Alex. in conſi. ſuo 471. incip. pulchre reſpon
det in 2. col. & d. Flo. in l. itaque. in 3. col. ff. ad l. Aquil. &
Bal. in Marg. ſua. in verbo, Caſtrum. in vlt. ver. Ad quod
etiam faciunt dicta per Inn. in c. plerique. de immu. ec-
37 cle. vbi dixit ꝙ licitum eſt † creditori, qui non pōt pro-
bare creditū ſuū, accipere qūocunque bona debitoris,
vt ſibi ſatisfaciat, quod dictum refert & ſequitur Bal. in
l. 1. in 2. col. C. de teſtib. & Alex. in conſi. ſuo 474. inci. vi
ſa inquiſitione. in 3. col. & in conſi. 135. incip. circa pri-
mam. in 1. col. in 1. vol. & ibi in 5. col. dicit, ꝙ qn̄ credi-
tor accipit rem debitoris pro ſibi ſatisfaciendo, non te-
netur vi bono. rapto. quia noluit rapinam committere,
ſed credidit hoc ſibi licere ſubſiſtente cauſa debiti, alle-
gat hoc voluiſſe Roſ. in libellis ſuis, de quo latius ibi per
eū. Poteſt etiā poni exemplum, ſi loquamur in homici-
dio, in eo qui interfecit bannitum ſtante ſtatuto, ꝙ ban
nitus poſſit impunè occidi: qm̄ tunc non oritur aliqua
actio ciuilis parti. per l. Gracchus. C. de adult. ergo nec
reipublicæ competit inquiſitio criminalis. & ideo hoc
caſu ſi iudex formaret inquiſitionem contra talem occi
dentem bannitum, quilibet de populo ſine aliquo man-
38 dato † pōt cōparere, & oſtendere bannū illius mortui,
& petere, quod contra eum vlterius non procedatur, ita
dixit Bar. in l. vbi pactū. C. de tranſa. quem ibi ſequūtur
ſcribentes, & fuit originalis doctrina Richar. Malum. in
l. filiusfamilias. per glo. ibi, in §. veterani. ff. de procu. quā
doctrinā ibi refert & ſequitur Ang. l. quos prohibet. ff.
de poſtu. & vbique firmat illam fuiſſe Richar. Mal. in d.
§. veterani. & idem voluit Ang. poſt Cyn. in l. reos. C. de
accuſa. & Abb. in c. licet. de accuſa. & Barto. in conſi. ſuo
100. inci. a do. Cyno de Bononia. & Pet. de Anc. in c. ve-
niens. in pen. col. de accuſa. & volunt docto. in pluribus
aliis locis, quos latius cumulaui in l. ſi quis ne quæſtio.
in 25. col ff. de qō. Requiritur ēt ad validitatem inquiſi-
30 tionis quod iudex qui vult inquirere. † Primo interro-
get

gēt patrem offenſam , an ipſa velit accuſare reum , qui
offendit necne: & tunc ſi offenſus erit in mora, vel dixe-
rit ſe nolle accuſare , tunc iudex poterit procedere ꝑ in
quiſitionē, aliter non poterit procedere ꝑ inquiſionem,
ita dixit gl.no.in c.presbyter ſi a plebe.2.q.5.in gl. pen.
quam gl.pro ualde not.refert & ſequitur Bald.in l.ſena-
tus.C.qui accuſare non poſſunt. dicens ꝙ ratio eſt: quia
præferendus eſt, qui maius ius hēt, & melius fondamen
tū: ad qđ allegat ēt quæ habētur in ſimili in l.1.in §. de-
nunciari.ff.de vent.inſpi.& in l.ſi tñ.ff.de leg.2.& in l.ne
ceſſario.ff.de in diē addic.& in l.quamuis indubitati.C.
de adulteriis, & in l.2.§.fi.ff.de adulteriis. Itē hanc partē
per illam glo.ēt firmauit do.Barth. Cepo.in cautela ſua
27.inc.tu ſcis &c. vbi ipſe allegat hoc tenuiſſe Lud. Ro.
in ſuis ſing.Et idem tenuit Ang.in authen.de tempo.nō
ſolu.pecu.in princ.& in repeti. l.ſi vacantia . in 3.col.C.
de bon.vac.lib.12.& dom.Alex. in l.2.§. ſi publico.in 2.
apoſtil.ff.de adult.& do. Amodeus Iuſtinus in tract. ſuo
ſyndi.in 3.char. in 3. col. poſt med. Et ideo iudex ante-
quam formet inquiſitionem contra reū, debet facere di
ctam interrogationē offenſo alias non valeret inquiſi-
tio: ad quæ etiam vide do. Nellum in tractatu bannito-
rum parte.primi tempo.in 60.quæſt.incip. ſtatuto
aliquo cauetur. circa med.verſic. & per hoc dixi. Scias ēt
vltra præmiſſa quod qñ tractamus de inquiſitione fien-
da contra aliquem de auxilio cooperatiuo præſtito de-
linquenti ad cōmittendum delictum, vt ſæpiſſime cōtin
git, quod tali caſu non valet nec procedit talis inquiſitio
40 de auxilio. † niſi primo conſtet ipſi iudici de principali
delicto , & ne principali delinquente , ita dixit multum
not.Pet.de Anch.in conſi.ſuo 216.inc.nos Barth.de Sa-
lyceto.in fi.verbis. vbi dixit, quod ſi non conſtat de deli-
cto principalis, non poteſt procedi contra alios tāquam
contra auxiliantes, ad quod alleg. Bart.in l.ſi is qui rem
pignori dedit in §.ſi tu Titium.ff.de furt. & idem voluit
Bal.in conſi.ſuo 229.inc. verba inquiſitionis &c. in vlt.
col.in 3.vol. & in conſ.24.incip.de acceſſorio.in v.volu.

vbi no.loquitur.& Bertachi.in reper.ſuo. in verbo, ope
rarius in 53.verſi.inci. opē præſtans &c. & idem firmāt
do.Alex.in l.ſi duo patroni.in princ.in glo. in verſi.alte-
ri.ff.de iureiu.de quo etiam dixi in conſi. meo 49.incip.
Domine Deus omnipotens . cui omne cor patet . in 4.
char.Et faciunt optime dicta per Alex.in conſi.ſuo 223.
inci.viſo proceſſu.in 2.col.in 2.vol.vbi dicit, ꝙ nō valet
41 inquiſitio formata † contra aliquos de guarnimēto, an
data, vel caualcata , niſi appareat de principali faciente
dictum guarnimentum, & ſic de capite ipſorum , qui a-
lios coadunati ad prædicta. qđ eſt valde no. illud dictum
Pet.de Anch. etiam refert & ſequitur Io.de Ana.in c.ſi-
gnificaſti.la 2.in 15.col.poſt med. de homic. Itē ꝙ non
conſtant de principali delinquente non poſſit tūc pro
cedi contra aliquē de auxilio, tenuit Bar. & Alex. in l. ſi
is qui.§.ſi tu Titium.ff.de furt.& Alex.in conſi. ſuo 390.
ſecundum ordi.meum, quod incipit, Copioſe adeo &c.
circa finem. & in conſi. 99. incip.in cauſa inquiſitionis.
in pe.col.in 1.vol.& in conſi.237.inci. ponderatis.in 4.
col.ante medium . Circa quod vide ēt omnino in ſimili
Dy.in conſi.ſuo 41.inc. qō talis eſt &c. Et pro prædictis
faciūt plura & plura quæ cumulaui late in materia incer
titudinis. in repe.mea rubr. C. de præb.in fi. quæ omnia
tene menti, quia ſæpius in facto contingunt . Et in eadē
materia auxilii præſtiti maleficio teneas menti aliud vi
delicet, ꝙ inquiſitio facta contra aliquem de auxilio prę
42 ſtito † non valet, nec procedit de iure, niſi in ipſa inqui
ſitione appoſitū fuerit verbū, Aſſiſtendo, alias ſi diceret,
ꝙ talis inqſit⁹ pſtitit auxiliū homicidio, & nō apponeret
verbum, Aſſiſtēdo, nō ꝓcederet inquiſitio, ita ſing. dixit
Bar. in l.q ſeruo.in §.fi.ff.de fur. quē refert & ſeqtur Ale.
in l.fi.ff.de ſicc.in 9.apoſt.& Bert.in rep.ſuo.in verbo, Au
xiliū, in 21.ver.& Ang.de Are.in trac. male.in verbo.Et
dcō maleficio ſemp aſtitit in 1.ver., ꝓ quo faciūt ēt opti
me dcā ꝑ Ang. Are.ī d.ſuo trac.in verbo. Andreā auxilia
torē.ī 1.ver.añ fi.Et teneas ēt mēti ꝙ nō ꝓcedit īqſitio, ī
43 qua dr, † alterū alteri pſtitiſſe auxiliū, ſi inqſiti sūt tres,

44 vel plures, quia hæc dictio, alter altera alterum † verificatur in duobus tãtum. Ita no. dixit Bal. in l. ancillæ. C. de fur. in 1. col. vbi dicit hoc obtinuiſſe in facto. quem refert & ſequitur Catal. in tract. ſynd. in verſi. 564. inci. adde quia vidi &c. & idem ēt dixit d. Flo. in l. Mæuius. in §. arbiter. ff. commu. diuidun. & Bertha. in repert. ſuo. in verbo, Alter altera alterum. & in verbo Auxilium in 13. ver. de quo ēt per Pau. de Caſt. in conſ. ſuo. 18. inci. quidam teſtator &c. & per Alex. in l. ſi duo in prin. circa medium. ff. de iureiur. Ideo tene menti prædicta, vt non erres in formanda inquiſitione, quando delinquẽtes ſunt plures duobus. Et poſtquam intraui materiam auxilii præſtiti maleficio, quia eſt pluſquam quotidiana & admodũ vtilis, aduertas ad aliqua profecto notatu digna, quæ ſæpiſſime de facto contingunt. Et ideo ſcias, quòd

45 † ad hoc, vt aliqui dicantur auxiliatores alicuius delicti, vel alicuius committentis aliquod maleficium, oportet, ꝙ ad hoc principaliter fuerint adunati. l. 2. in §. homines. ff. vi bo. rapt. ſed ſi apparet in facto oẽs in rixa pariter fuiſſe principales, nec cauſa fauendi vnus alteri in loco conueniſſe, & inſultũ feciſſe, ſed quẽlibet illud qđ fecit, vt principalem feciſſe: tunc cenſendi ſunt omne pariter principales, & prout deliquerũt ſunt puniendi, vt in l. ſi in rixa. ff. de ſica. ita formaliter dixit Pet. de Ancha. in conſ. ſuo 116. inci. nos Bartholomæus de Salyceto. ante fin. Pro quo faciunt optimæ dicta ꝑBal. in l. nõ iõ minus in 9. col. C. qui accu. non poſ. vbi dixit, ꝙ qñ plures ſunt congregati in aliquo loco, ꝙ tũc quilibet ipſorũ

46 tenetur de eo quod † facit non de eo quod alii faciunt, niſi probaretur clare & diſtincte quod vnus impendiſſet auxilium alteri. quod dictum refert & ſequitur Ang. de Are. in trac. maleficiorum. in verbo. Et dicto maleficio ſemper aſtitit. in vlt. col. in verbo. Et aduertas &c. & d. Augu. de Ari. in add. ſuis in eodem tractatu. in verbo. Et dictus Andræas armatus. in prima add. in fin. & idem dixit ipſe Bal. in Marg. ſua. in verbo, delinquentibus. & Pau. de Caſt. in conſi. ſuo 292. incip. in cauſa incarcera-

torum.

torum. Pro quibus faciunt etiam dicta per Bal. in l. data opera in antepe. col. ver. ſed pone, Titius rixabatur &c. C. qui accu. non poſſ. vbi no. dixit: Pone Titius rixabatur cum Seio, quo ſtante ſuperuenit frater Seii, & occidit Titium: quæritur an Seius qui dedit cauſam rixæ teneatur de iſto homicidio? & dicit Bald. videtur quòd ſic, quia principalis tenetur de facto acceſſorii, vt habetur in l. quoniam multa facinora. C. ad leg. Iul. de vi. & not. in l. 2. in §. ſi quis. ff. vi bo. rapt. & facit quod not. in c. cũ homo. 33. quæſtio. 5. Sed in contrarium facit quod dicit Bal. quia frater non tenetur de delicto fratris, vt l. ſancimus. C. de pœnis. nec etiam tenetur principalis ex facto auxiliatoris, niſi mandauerit, vel ratum habuerit, vt extra de reſt. ſpol. cum ad ſedem. & dixit quod iſta eſt veritas, vt not. 23. q. vlt. c. ſi. in glo. in ver. volentes. Et ſi dicatur quòd ambo ſteterunt armati ſimul: ergo vnus alteri dedit opem, vt no. Inn. in c. continebatur. de clerico percuſſo. ad hoc reſpondet & dicit, quòd hic conſtat contrarium, quod non erat cum illo, nec in auxilio ſuo eum vocauit pro ſe, vt in l. ſi familia. ff. de iuriſ. omnium iudic. Ita formaliter dixit Bal. in l. data opera. in ante p. col. quod dictum refert & ſequitur Alex. in l. ſi. in 9. verſic. ff. ad l. Corneliam. de ſicca. Et idem dixit ipſe Bald. in l. 1. in pe. col. ver. quæritur vnus &c. C. vnde vi. & glo. in c. vlt. 23. q. vlt. & d. Fel. in c. Petrus. in 1. col. de homic. & ibi ego dixi. & eſt tex. de hoc. in c. quia præſulatus. 1. q. 4. Et pro ſupradicta doctrina Petr. de Anch. facit optime voluit Bar. in l. aut facta. §. ſi. ff. de pœnis. in vlt. col. vbi di

47 cit, † quòd ciuitas tenetur & obligatur ex delicto, quando omnes de ciuitate communicato conſilio, & præcedente deliberatione iuerunt ad delinquendum, alias ſecus. quam doctrinam Bar. refert & ſequitur Abb. in c. dilectus. il 2. & ibi Ioan. de Ana. extra de ſimo. & Abb. in c. in Geneſi. in 3. col. extra de electio. Et idem tenuit Io. An. in c. felicis. in §. fi. de pœnis. in ſexto. in nouella. & ibi Gemi. in 2. col. & Car. in clem. 1. in verſi. ciuitas. in 2. q. de pœnis. & Ang. in conſi. 164. inc. cum multitudo &c.

de

de quo ét per Pau.de Caſt.in cóſi.86.inci. in cauſa Sfor
tii &c.Et per illã doctrinã Bar.dixit Io.de Lign.in cle.1.
de pę.ſe alias cum maximo honore defendiſſe ciuitatem
Bononiæ corã Papa, vt non poſſet ciuitas tanquam re-
bellis puniri vel ſubiici interdicto,ét ſi hoĩes ciuitatis ſe
ciſſent rebellionẽ: ex quo non apparebat, quod de hoc
præceſſiſſet collegialis deliberatio. Et idem ét per dictã
doctrinã Bart.conſuluit Fran. de Are.in conſi. ſuo.119.
inci.ſicut Ioannes &c. in 16.col.cum ſeq. de quo latius
valde per Iaſ.in l.ciuitas.in 1.col.ff.ſi cer.pet.Tene men
ti prædicta tanquam nota.& multum vtilia.Et vide etiã
do.Aug.de Ari.in add.ad tractatum Ang.de Aret.ſuper
maleficiis.in verbo, & dicto maleficio ſemper aſtitit. in
prima addi.ante ſi.vbi alleg.not.conſilium Cy.quem vi
de.de quo ét dicã infra. Item ad corroborationem dó-
ctrinæ Pet.de Anch.in d.conſi.ſuo 216.incip. Nos Bar-
tholomæus de Salyceto.facit optime gl.not. in l.ſi in ri-
xa.ff. de ſiccar. quæ dixit ꝙ licet qñ plures percuſſerunt
vnum oẽs nõ teneãtur:quia debet contẽplari ictus vniuſ
cuiuſque:hoc dicit illa gl.eſſe verũ,niſi appareret, quod
oẽs non a caſu ſed ex propoſito interfuiſſent: quia tunc
omnes tenẽtur.& idẽ dicit ibi Bar.per illã gl.&voluit ét
Gãd.in ſuo trac.maleſi.ſub rubri.de homi.in 3.col.verſ.
pone quæſtionẽ quã ego multoties uidi. &c.circa mediũ.
de quo ét dixi in ſing.meo 217. inci. ter uel quater &c.
Et ſic patet ꝙ ad hoc,ut unus teneatur ex facto alterius,
oportet ꝙ pceſſerit tractatus,& ordinamentũ de conue-
niẽdo in ſimul ad maleficiũ cõmittendũ,alias unus nõ te
netur pro delicto alterius.Quibus ét addi põt qđ uoluit
Raph.Ful.in l.qs ſit fugitiuꝰ.§.1.ff.de ædil.edict.ubi dicit
amicus meus uenit ad me,& dicit uenias mecũ, qa uolo
eſſe in uno negocio meo. ego accipio enſem , & ſequor
eũ:ipſe aũt obuiã vadit inimico ſuo,& eũ pcutit,& occi-
dit an ego tenear quaſi auxiliũ pſtiterim? In quo dicit ꝙ
ſi ignorãs ſecutus ſum,&cũ ipſe inſultatus eſt illũ ego me
retraxi,ꝙ nullã pœnã debeo pati.ſi autem non potuit di
ſcedere,adhuc ſum innocens. vbi aũt cũ potuiſſem rece-
dere,

dere,ſtetiſſem,tũc ſine dubio nõ eſſem innocẽs. ita ad li
terã dixit Raph.Fulg.in d.l.quis ſit fugitiuus. in §.1.ff.de
ædil.edi.Et vide q̃ dicã infra in nu.77.vbi poſui no.ver-
48 ba. Et ſcias circa hanc materiam, † ꝙ illa quæ caſuali-
ter fiũt & nõ ex propoſito, nõ ſunt in conſideratione,&
per conſequẽs nõ puniuntur,Ita dixit Abb. in conſi.ſuo
62.inc.in cõtrouerſia &c.in ſi.3.col. verſi.Nec habet pdi
ctis obſtare.nu.10.in 2.vol.Et ſi examinatur teſtis,& ca-
49 ſualiter ſeu incidẽter dicat ſe eſſe homicidã:† ex tali con
feſſione nõ poterit puniri,nec cõdẽnari. Ita dixit Bal.in
l.presbyteri.in vlt.col.C.de epiſ.& cle. Et hoc etiam pro
cedit,& locũ habet in illo, qui excipiendo confitetur cri
men ſeu delictũ,ſecundum Alex.in l.2. in §.ſi publico.in
appoſt.poſita ſub litera K,inc.quęro vtrũ;an crimen poſ
ſit puniri per viã exceptionis. ff.de adult.vbi plura alle-
gat.Et faciunt ét dicta per Iaſ.in l.de fideicõmiſſo.in 2.&
7.not.& ibi Bal.in 2.not.C.de trãſa.& faciunt q̃ ego di-
xi in conſi.meo.67.inc.Domine Deus cęli Rex & terræ.
&c.in 9.char.in ſi.uerſi.Pro quo facit. nã illa quę caſuali
ter &c.& dixi infra i.§.poſtq̃ nu. 9. Item circa hãc mate-
riam auxilii præſtiti. vide omnino d. Fely. in c. ſicut di-
gnũ.in 2.& 3.col.de homi.ubi dicit, ꝙ iſta materia patiẽ
plures limitationes.Et primo dicit ꝙ limitatur, niſi pſta
tio operis vel auxilii non fuiſſet illa q̃ dediſſet cauſam de
licto.ſm Saly.in l.1.in vlt.char.C.de rapt. virgi.pro quo
dicit bene facere qđ voluit Bal.in l.iudices. C.ad legem
Iuli. pecu. vbi dixit, ꝙ auxilium ad hoc vt ſit punibile,
50 oportet † ꝙ ſit de actu proximo, puta ꝙ aſſiſtat faciẽti:
ſecus aũt in actu remoto, pro quo eſt bonus tex.cũ gl.ſe
cundũ eum in c.fœlicis.§. illud autem. in ver. ſimplici fa
uore.de pœn.in 6.per quã dicit do.Cardi.i clem.1.in 12.
q.de pœnis.notabilem differẽtiam eſſe inter fauorẽ pro
prie ſumendo,& ſimplicem fauorẽ. Et iõ ſecundum eum
dicit Bal.& Lud.Rom.in l.1.§.ſed ſi in eo.alias in §.ſerui.
ff.ad Sylla.ꝙ ad hoc vt inquiſitio procedat, & teneat pp
opẽ præſtitã, oportet dicere in inqſitione, ꝙ fuit pſtita,
51 † vt habilius maleficiũ committeretur, quod etiã ſentit
Bar.

Barto.in l.qui ſeruo.ff.de furt. & in l.ſi in rixa.in fi.ff.de
ſicca.de qua gloſſ.d.cap. felicis de pęn. dicam etiam ali-
qua infra.

Secundo etiam ipſe limitat hanc materiam & hanc
regulam, quòd pręſtans opem, vel auxilium in maleſi-
52 cio, tenetur, vt † principalis. vt in l. is qui opem ff. de
fur.& in §.ope.inſtit. de oblig. quæ ex del.naſc.vt voluit
glo.in clem.2.de pœ.& Sal.in l.1.C.de rapt.virg.& Ang.
in l.1.C.de Nili agger.non rumpen.cum ſi.hoc eſſet vě-
53 rum dummodo conſtet per ſententiam † de præſtatio-
ne opis,quia non ſufficeret ꝙ principalis eſſet condem-
demnatus forte propter contumaciam: vel ſi hoc eſſet
confeſſus ad hoc vt ſua accuſatio noceret accuſato de
ope,ſecundum Bartol. in l. ſi is qui rem.§. ſi tu Ti-
tium.in fin.ff. de furt. imo dicit ipſe dom.Felyn.vbi ſu-
pra, quòd confeſſio publici malefactoris nō nocent iſti,
ſecundum Bal.in conſi.ſuo incip. aſſeſſoris delicto. imò
nec ſententia lata contra principalem ordinarie conui-
ctum,ſecundum Pet.de Anch.in conſi.ſuo 216.inc. nos
Bartholomæus &c.,p Ang.in d.§. ſi tu Titium. & d.Ma-
ria.in c.qualiter & quando.2.de accuſ.q.11.art. 60.

Tertio limitat, niſi ex qualitate extrinſeca augeatur,
vel minuatur pœna ex confeſſione vel negatione, quia
nec augebitur, nec minuetur pœna ex confeſſione vel
negatione in præſtante opem, ſecundum Bar.in l.liber-
tis quos.§.poſthumus.in fi.ff.de alimen. & ciba.lega.

Quarto limitat, niſi poſt delictum cōmiſſum aliquis
54 aſſiſteret maleficio: & malefactori in auxilium, † quia
non dicitur proprie dediſſe opem delicto, ſecundū Bar.
in l.non ſolum.in §.ſi iuramento. ff. de iniu. vbi dicit ſe
vidiſſe multos aſſeſſores errare in hoc.& idem tenet Bar
to.in l.ſi quis in graui. in §.ſi quiſquam.ff. ad Sylla. & in
l.furti.in §.ope.ff.de fur.& Bar.& Bal.in l.raptores. C.de
epiſc.& cler.ad quod vide etiam Dy.in conſi.41.inc.quæ
ſtio talis eſt &c.dicit poſtea ipſe d.Fel. verum eſſe, quod
55 contra aſſociantem poſt delictum † oritur præſumptio
conſilii,vel occulti auxilii,per quam cogitur talis proba-
re

re contrarium, ita dicit ſe intelligere quod not.Bal.in l.
non iō minus.in pen.col. C. de accuſat. Quinto limitat,
niſi ignorāter q̃s præſtaſſet opē,puta quia diceret ſe vel
le ire rus & cōmodaſſet equū & arma,& poſtea occidiſ-
ſet hominē,ſecundū Bal.in l.quęcunque.in pe. col. verſ.no
ta ſexto.C.de ſer.fug.p l.apud antiquos.C. de fur.Sexto
limitat,niſi eſſemus in actibus, vbi q̃s repellitur p̄p ho-
micidiū:quia p̄ſtans opē homicidio non repellitur: quia
licet teneatur vt homicida,non tñ eſt homicida, ſecūdū
Bar.in d.l.is qui opē.propter glo. ibi. in ver. manifeſtus.

Septimo & vltimo limitat,niſi lex expreſſe aliter pu-
niret principalē,quā præſtantē opē,prout in caſu dictę.l.
1.C.de raptu virgi.& d.1.C.de Nili agge.nō rump.ita li-
mitat d.Fel.p̄dictam regulā,& materiā præſtantis opem,
vel auxiliū.in d.c.ſicut dignū.vbi poſt p̄dicta ſubdit,ꝙ il
56 le dicitur p̄ſtare opem, qui † dum maleficiū committi-
tur aſſiſtit armatus,ēt ſi arma nō moueat: ita voluit Inn.
in c.continentiā.de cler.percuſ.de quo dixi ēt infra. nu-
me.61.circa fi.in ver.& adde ēt &c.& dicit ꝙ videtur de
hoc tex.ibi.in d.c.ſicut dignū.in §.illi aūt.Et illud dictum
Innoc.ſecundū eū multum commendat Bal.in l.data ope
ra.in 2.col.verſi.itē notandū eſt.C.q accuſ.nō poſ. & ibi
ēt in 22.col.& in l.1.poſt prin.C.de ſer. fug. & facit glo.
in l.licet.in ver.pergētes.C.de pac.& idē ſecundum eum
tenet Petr.de Anch.in regula acceſſoriū.de reg. iur.in 6.
& Io.de Ana.in c.ſi p̄fodiens.de homici.& in c.ita quorū
dam.de Iudæis.Et iō dixit Bar.in l.idem eſt. in §. armis.
57 ff.de vi & vi arma.quod ille † q habet arma ad latus,li-
cet non poſuerit manus ad ea,tñ dicitur intuliſſe vim cū
armis.qđ refert Ludo.Roma.in ſing. ſuo. 562.incip.in-
ſultus factus cū armis.& idē tenuit Albe.de Ro.in 2.par.
ſtatu.q.38.& do. Maria. Soc. in d. c. qualiter & quando.
arti.60.& Pet.de Ancha.in d.conſi.216. vbi dicit regulā
58 eſſe in iure,ꝙ ille dicitur † auxiliari ex cuius p̄ſentia in-
ſultatus redditur timidior.allegat Io.An.in d.c. continē
tiā.& idē tenet Bal.in l.nō iō minus.in pe.col.verſ.itē quę
ro.C.de accuſ.pro quo faciūt dicta per Inno.in c.petitio.

de homici.& per Abb.in c. ſignificaſti.2.in gl.1.in verſi.
59 vnde plus dico.de homic. vbi dicũt ꝙ ſi clericus † aſſiſtit bello iniuſto,licet nihil faciat,ſed pſentia ſua accedat pugnantes:qđ homicidia ſequẽtia faciũt ipſum irregularẽ & faciũt alia adducta per eũ ibi,de quo ẽt infra dicam,in verſi.ſcias ẽt &c.Dicit poſtea do. Fel.vbi ſupra, ꝙ exiſtẽ
60 tes armatus in loco,vbi † vidẽtes arma timuerunt, ſi deponit arma & intulit vim:dicitur intuliſſe vim cũ armis. ad qđ alleg.gl.in l.idẽ eſt.in §.armis. in ver. deiectũ.ff.de vi & vi arma.Dicit poſtea ꝙ oĩa iſta,quæ dicuntur de pſentia adhibita maleficio,intelligũtur dummodo illa pſentia fuerit ex ꝓpoſito animo ſe immiſcẽdi ſi oporteret ſecus aũt ſi caſualiter & ex accidẽti,ſecundũ Petr. de Ancha.in d.conſi. 216. prope fi. recurrendo ad coniecturas
61 † Sed an in dubio pſumatur caſualiter, vel ex propoſito affuiſſe:vide Bal.in l.1.ĩ lect.antiqua. ff. de ſeruo corrup. & in c.1.de benefi.fratris vbi ſeqtur Inn.in d.c.cõtinentiã.ita reſidet d.Fel.circa hãc materiã auxilii in d. c. ſicut dignũ.quæ oĩa multum ſunt not. quoniã ſunt quotidiana.Sed tu vltra d. Fely. vbi ſupra in hac materia auxilii, adde Cy.in cõſi. inc. Albertus & Bartholomæus fratres &c.vbi dicit,ꝙ ſi duo inſultarunt Titiũ, & vnus dedit ei vnũ vulnus mortale, alter vero intulit ei vulnus nõ mortale:ꝙ licet vulneratus moriatur,tñ ille q intulit vulnus nõ mortale nõ debet mori, ſed debet puniri inquãtũ deliq̃t,qđ dictũ pro valde no.refert & ſeq̃tur d.Aug.de Ari. in addi.ad tra.Ang.de Are.ſuꝑ maleficiis.in verbo, & dicto maleficio ſemꝑ aſſiſtit.in 1.add.ante fi.Pro quo dicto faciũt q̃ dixi ſupra in nu.45.cũ ſequẽ. Itẽ adde ẽt & tenemẽti gl.no.in c.fęlicis.ĩ verbo,ſimplici fauore. de pę.lib. 6.q̃ dicit, ꝙ vbicunque auxilium & fauor eſt ſimplex,ex eo qđ maleficium nõ eſt ex eo auctũ, ſed ita eſt executioni mandatũ ſicut ſi nõ interueniſſet, quod tunc auxiliũ, & fauor arbitrio iudicis puniẽdus eſt,& nõ pęna ordinaria,qua punitur principalis Et hãc gl. & eius doctrinã ſeq̃tur Ang.in l.furti.in §.ope.ff.de furt.& Ang.in l. is qui opẽ.eo.ti.vbi multũ exclamat de iſta doctrina,& dicit eã eſſe

eſſe mẽti tenendã.Et hanc gl. & hanc partẽ tenet firmiter d.Aug.Ari.in addi.Ang.de Are.in lib.maleſi.ĩ verbo, & dicto maleficio ſemꝑ aſtitit.in 4. char.in addi.inci.tu aũt in hac materia adde,ꝙ Canoniſtæ hãc difficultatẽ tetigerũt in c.1.de offi.dele.poſt gl.&c.in 2.co.vbi dicit,ꝙ ſimilis eſt gl.in cle.1.de pœn.ſuꝑ verbo, defenſauerit.circa mediũ.Et refert alias ſe defenſaſſe quendã a pœna furcarũ,q noctis tempore præſtiterat auxilium quinque latronibus, q noctis tẽpore furati fuerãt vnã apothecam, ex qua exportarunt vnã petiam villuti, qui acceperunt vnũ aliũ,qui præſtitit eis auxilium:nam iſte vltimus,qui ſibi pręſtitit auxiliũ nihil fecit,qa non aperuit apothecã, nec exportauit illã petiã villuti: ſed ſtetit tantũ ſuꝑ ſtrata cũ aliis quatuor,interim ꝙ ille alter ſurripiebat illam petiã villuti,& apothecã illemet frãgebat. Nam dicebat ipſe d.Aug.ꝙ ille ſextus pſtauit ſimplicem fauorem,quia omnino illi quinque illud delictũ executioni mãdaſſent ſine iſto ſexto,& iõ dicebat per ibi ſupradicta,ꝙ talis nõ debet puniri pœna ordinaria:& refert ꝙ in dicta facti cõtingentia ita fuit iudicatũ: q̃ oĩa dicit eſſe bene notã.& idẽ tenet Berta.in reperto.ſuo in verbo, auxiliũ.in pen. col.& antepe.verſi.in fi.& uide ſupra in hoc.§. nu. 50.Et alia plura not.dicit Aug. de Arimi. in dicta ſua addi.quẽ vide.Et multa ẽt utilia dicit domi.Bartho.Cepo.in conſil.ſuo 34.incip.ſi vnquam &c. in 5. & 7. colum. nu.9.Et uide ẽt nota.uerba Bal.in marga.ſua in verbo,delinquẽtibus,vbi nota.loq̃tur.& Bart.in l.omnes. C. de agri.& cenſib.lib. 11.Et adde ẽt his q̃ dixi ſupra in hoc. §. in nu. 56.ꝙ ille qui ſtat armatus cũ delinquẽte dicitur ei pſtare auxiliũ,licet arma non mouerit ſecundum Inno. in c. continentiã.de cleri.percuſſo. ꝙ idem tenuit Bart. in l.ſi in rixa.in penult.colum.verſ. poteſt puniri etiã &c. ff.de ſicca.& in l.qui ſeruo.§.fi.ff.de furtis.& in l.1.§.ſed in eo. ff.ad Syllania.& Flori.in l.in hac.ff.ad leg.Aquil.& Alex. in l.is qui opẽ.ff.de furt.vbi dixit hoc verũ,etiam ſi ſtat a longe,de quo ẽt per Bal.in l.nõ ideo minus. in 3.colum. C.de accuſa.& per eundem Bal.in marga. ſua.in verbo,

 auxilium.

auxilium.& in l.1. & 2.col.in verſicu. dicitur conſulere.
C.de ſeruis fugiti.& in l.raptores.in 2.colum. ver.unum
adde.C.de epiſco.& cleri.& in tit.de beneſi.fra.in 1.col.
per illũ tex.& in d.l.nõ iõ minus.in vlti.colum. in verſic.
itẽ quæro quomodo.& vide Lud.Roman.conſi. ſuo 117.
incipient.ex præmiſſa ſtatuti particula &c.Itẽ ſcias etiã,
62 qđ † auxilium etiã dicitur præſtari acclamãdo cõtra eũ,
qui offenditur ſecundũ Rayne.de Forli.in l.1.in §.hoc re
ſcriptũ.ff.ad Syllani.& eſt tex.in d.l.1.in §.potuiſſe.& vo
luit Imo.in c.1.de homici.& Alexan.in l.is qui.ff.de fur.
63 Scias ẽt ꝙ auxiliatori † nõ nocet ficta cõfeſſio principa-
lis contumacis habiti pro cõfeſſo ex forma ſtatuti,ſecun
dũ Bart.in l.ſi is qui.in § ſi tu Titiũ.in fi.ff.de furt.& in d.
l.renũtiaſſe.§.fi.ff.de adulte. Teneas etiã menti in hac ma
teria auxilii p̃ſtiti, ꝙ iudex in inquiſitione debet dicere
64 ꝙ talis auxiliator ſciẽter,† & nõ ignorãter p̃ſtitit opem
& auxiliũ tali maleficio,& malefactori,& hoc debet ꝓ-
bari,alias non procederet inquiſitio, ita not.dixit Ang.
in §.iubemus.in authenti.de eccle.tit.& Bart.in l.omnes
C.de agric.& cenſi.lib.11.& Alexan.in l.is ꝗ opem.ff.de
furt.Item teneas etiã menti,quod licet puniatur affectus
non ſequuto effectu vt in l.is ꝗ cum telo.C. de ſica. & in
l.ſi ꝗs non dicã rapere.C.de epiſ.& cleri.& in c.ſi ꝗs non
dicã.& in c.ſi ꝗs poſtulatus.cũ aliis pluribus capitulis. de
pœni.diſt.1.& voluit d. Fely. in tracta. ſuo de conatu.in
prin. vbi alia plura iura ad hoc adducit, Tñ hoc fallit in
65 auxilio.† Nã auxiliator ad delictũ nõ punitur nõ ſequu
to delicto,ita dicit gl.prima not.& ibi Dy.in l.ſed & ſi di
uortii.ff.rerũ amota.& voluit Bal.in l.1.in 2.colum.verſ.
quarto oppono.C.de ſeruis fugiti. ꝓ quo facit l. ſæpe. ff.
de verbo.ſign.Scias ẽt in hac materia not.verbũ, videli-
cet,qđ auxiliator, cui delinquẽs ꝓmiſit reficere omnia
damna ꝗ poſſent ei inferri propter delictum cõmiſſum
66 vel committẽdũ,† non tñ poteſt agere actione mãdati,
vel ex ſtipulatu ſecundũ gl.in l.quoniam multa. in verſi.
ſuppliciũ.C.ad legem Iuliã de vi.quam ſequitur Bartol.
in l.1.§.nũc tractemus.in lectu.Nicol.de Neapo.in 1.co-

lum.verſi.facit ad quæſtionẽ.ff.de tutel.& ratio. diſtra.&
vide Innocẽ.in c.ſicut.el 2.in gl.in verbo,iniuſte.de iure
iuran.& Bal.in marga.ſua in verbo, opẽ & Cardi.in cle.
2.in 3.quæſt.de re iudi.Item ſcias vlterius, ꝙ auxiliator
67 † tenetur de pace rupta ſicut principalis ſecũdum Ioan.
And.in addi.Spe.in tit.de treuga & pace. in fi. i additio.
inc.conuertitur caſus.de quo ẽt per Ale.in d.l.is ꝗ opem
68 ff.de furtis.Itẽ ſcias etiam,qđ illo,qui dat pecuniã † ban
nito,dicitur ſibi p̃ſtare auxilium ſecundum Bart.in l.cu-
iuſque.ff.ad legẽ Iuliam maieſta.& in l.in furti. in §.ope.
ff.de furt.quẽ refert & ſequitur Paul.de Caſt.in cõſi.ſuo
297.incipien.viſo ſupraſcripto puncto &c. in 3. colum.
69 Et idem etiam dicas eſſe in aduocando † pro eo, vel fi-
deiubendo pro eo ſecundũ Bar.in l.poſt legatũ.§. ſunt ꝗ.
ff.de his quib.vt indig.& in dicto.§.ope.in 1.col.Et idem
dicas in teſtificante ſponte pro eo ſcđm Bar.in d.l.poſt le
70 gatũ.in §.his vero.Itẽ an auxiliator puniat̃ pęna † ſtatuti
de cõmittẽte maleficiũ,vide Bal.in additio. Spe.in tit.de
appel.verſ.ſed pone quæſtionẽ de facto: vbi tenet ꝙ nõ.
& vide Imo.Ale.& alios.in d.l.is.ꝗ opẽ.ff. de furt.& Bal.
in l.nihil intereſt.ff.de ſica.Flor. in l. ſi ꝗs fumo.in prĩ.ff.
ad leg.Aquil.& ĩ l.ita vulneratus co.2.uer. no. demũ.nu.
9.eo.tit.Bar.ĩ l.in furti.in §.ope.ff.de fur.in 1.co. ver.ve-
nio ad fm.& Saly.ĩ l.1.C.de rap.virg.tex.& ibi doct.in c.
mulieres.de ſen.excõ.Abb.ĩ c.ſicut dignũ.in 3.co.de ho-
mi.& in c.2.in 2.col.in uerſi.& aduerte ad unũ. de offic.
deleg.Lud.Rom.in l.ſi is ꝗ pro empt.ff.de uſucap.& uide
doc.in rub.& in l.1.ff.ne ꝗs eum qui in ius uoca.ui exim.
& in l.ſi quis per aliũ.eo.ti.& doc.in c.ſi quis ſuadẽte.17.
q.4.de quo dixi in cõſi. meo in cauſa Matthæi ſpadini.in
2.cõſi.ubi plene hoc examinaui, & in ordine eſt cõſi.30.
& incipit,licet in conſi.&c.& dixi ẽt in c.ad falſariorum.
70 de cri.falſi.† Item quot modis auxiliũ præſtetur, & idẽ
domi.Bartho.Cepo.in conſ.ſuo.1.& latius ꝑ Berta.in re
perto.ſuo.in uerbo, auxiliũ. in 2.colum. in 4. uerſicu.&
uide Bal.in l.ob hæc uerba.ff.de infam.Scias etiam quod
72 auxiliator pluriũ delinquẽtium † tenetur una pœna tã-

tum ſm Bar.in conſi.ſuo inci.lege municipali. quod eſt
233.& in l.ſi in rixa.in 2.col.in verſi.2.facit ad aliud.&
ibi per Alex.ff.de ſic.& ibi etiam in ver. & per hoc po-
teſt ſolui quæſtio &c.Bal.in l.cum rõnibus.C.qui accu.
non poſſ.& Ang.de Are.in tra.maleſi.in uer. Andream
auxiliatorem.Itē an & quando auxiliator mitius punia
73 tur quam†principalis.uide latè per Berta.in reper.ſuo
in verbo,auxilium.in pe.col.in 4.uer. ubi latiſſime lo-
74 quitur.Et teneas etiam menti quod non nocet † ficta
confeſſio principalis contumacis habiti pro cōfeſſo ex
forma ſtatuti,ſm Bar.in l.ſi is qui.in §. ſi tu Titium. in
fi.ff.de fur.& in l.denunciaſſe.in §.fi.ff.de adul.& Alex.in
d.§.ſi tu Titium.& dixi ſupr.eo.nu. 63. Et an probōnes
75 veræ factę contra principalem†noceant auxilia.ori, ui
de Bal.in conſi.ſuo 24.inc.de acceſſorio delicto &c. in
5.vol.vbi multum not.loquitur.& Sal.in l.1.C.de rapt.
vir.&'doc.in l.fi.uteris.C.de fi.inſt.& Ange. de Aret. in
tra.maleſi.in uerb.& dicto maleficio ſemper aſtitit. Itē
76 ſcias ēt ꝙ auxiliator tenetur de pace†rupta, ſicut prin
cipalis,ſm Io.An.in add.Spe.in ti.de treu.& pa. in fi.in
add.inc.conuertitur caſus. & Alex.in l. is qui opem. ff.
de fur.& dixi ſupra eo.nu.67. Vltimo circa hanc mate-
riam non omitto unum,vc3,ꝙ licet nemo puniatur de
auxilio,niſi appareat de principali delinquente,ut dixi
ſup.in hoc §.in nu.40. Attamen ſi plures fuerunt in ri-
77 xa,†& mortui ſunt aliqui uel uulnerati, & neſcitur à
quibus,ꝙ tali caſu ſi apparet quis fuerit inceptor rixæ,
tunc ſolus punitur de homicidio,uel de uulneribus,ne
delicta remaneant impunita.Ita dixit multum no. qui-
dam modernus do.Bonifacius de Vitalinis de Mantua.
in tra.ſuo maleſi.in ti.de inſultu & percuſſione.in 7.co.
in ver.ſunt tn̄ qui dicunt &c.ubi ad hoc all.opti.tex. in
l.qm̄ multa.C.ad l.Iul.de ui pub.in uer. in eum ſuppli-
cium exerceri,qui uim facere tentauit &c. de quo ibi
latius per eum.Sed iſtud dictum fuit originaliter Bald.
quem ipſe non alle.in l.1.in 6.col.in uer.ſed quæro qui
dicantur principales &c.C.de ſer.fu. ubi ad hoc all. illū
tex.

tex.in d.l.qm̄ multa.ꝙ ēt uoluit Ale.in l.fi.in 6.apoſt.ff.
de ſic.& uoluit ēt d.Bar.Cep.in conſi.ſuo 34.inc.ſi unq̄.
in 4.cha.in ul.col.& hoc ēt uoluit Gan.in tra.ſuo male.
ſub ru.de defen.à reo fac.in 3.col.uer.1.inc.ſed pone ꝙ
ego &c.ꝙ āt uoluit Ia.de B.l.in ſua pract. cārum crim.
ſub ru.de qō.in pe.col.in fi.de quo ego dixi in ſing.meo
403.inc.ſuperiorib.annis &c.uide tn̄ quæ dixi in l.1. in
§.diuus Adr.in ul.col.in prin.ff.de ſic.& d.Bar.Cepo.in
conſi.ſuo 36.inci.in caſu iſto.in 3. col. & uide quæ dixi
ſup.in hoc §.in nu.46.in uer.ꝓ quib.faciunt &c.&in n.
47.in uer.itē ad corroboratiouē doctrinæ Pet.de Anc.
&c.Tene menti prædicta in materia auxilii, quia forte
alibi ſimul collecta non inuenies prædicta. Mō redeūdo
ad mām inquiſit.formandæ per iudicē ad aliud aduerte
vc3,ꝙ qn̄ ſumus in materia furti,& iudex format cōtra
furē inquiſitionē de furto,dicens inter alia, ꝙ ipſe fur
acceſſit tali tp̄e ad domū, uel apothecā talis,puta Titii,
& furto ſubtraxit ueſtē,uel aliā rē qua pertinebat ad ip
ſum Titium.Certè hoc caſu talis inquiſitio non ꝓcedit
78 ſed corruit,quia neceſſe eſt,ut dicat,†ꝙ talis res furata
pertinebat ad Tit.de iure dn̄ii uel quaſi,alias ſi ſimplici
ter diceret,ꝙ ad Tit.pertinebat, nō ꝓcedit inquiſitio,
uel accuſatio,qm̄ illud uerbū,pertinere,latiſſimè ſumit
& ēt cōprehendit eū,cui debetur actione perſonali, ut
habetur in l.uerbum pertinere.ff.de uer.ſi.itē non com
peteret accuſatio uel inquiſitio pro furto, & ſic deberet
ſeq abſolutio.Ita ſingulariter & mirabiliter dixit do.Ma
ria.Soci.in cōſi.ſuo 8.inc.uiſis & diligēter. in 2.colū.ubi
dicit ꝙ ita ſingulariter conſuluit Bar.in conſi.ſuo 154.in
cip. uidetur dicendū dictos accuſatos &c.& hoc ꝑ not.in
l.1.§.Scæuola.ſi qs teſtam.lib.eſſe inſſus fue.& ꝑ Cyn.in
l.ſi abducta.C.de furt.de quo latius ego dixi ī ſing. meo.
275.inc.ſtatui oīno &c.ubi uideas. Itē ſcias ēt ꝙ in inqſi
79 tione furti nō ſufficit dicere †qđ inquiſitus ſubtraxit,ni
ſi adiiciatur uerbū furto.ſecundū Iaſo.in l.ſub ꝓtextu.in
2.col.C.de trāſact.& qd de verbo aſportauit, uide ibid.
Addo ꝓterea circa dictā materiā inquiſitionis forman

dæ contra reũ de aliquo delicto, quòd iudex debet ani-
maduertere, ꝙ non ſit elapſum tempus ſibi datum à le-
80 ge vel a ſtatuto ad inquirendum: † quia tunc non poſ-
ſet inquirere.ita dicit Pau.de Caſt.in conſi. ſuo 197.in-
ci.viſa inqſitione.in vl.col.i fi.& Cat. in ſuo trac. ſyn.in
ver.146.inci.adde an iudex debeat &c.vbi alle.rõem di
cẽs: ad quid eſſet factũ ſtatutũ, ſi illud iudices non debe
rent ſeruare:& dicit ꝙ conſcientia non debet eos moue
re, quia non ſunt in foro pęnitentiali, ſed iudiciali. Et
ſcias etiam quòd iudex non poteſt inquirere poſt termi
81 num datum ad accuſandum. † ſecundum Bart.in l.non
ſolum.§.quanquam.ff.de iniuriis.& no.Ioan. de Platea,
in l.filiusfamilias.in §.veterani.ff.de proc.& Sal.in l.que
relam.C.de falſis.& in l.ita demum.C.de procur. Et ra-
82 tio poteſt eſſe,quia † iudex inquirens ſuccedit loco ac-
cuſatoris ſecundum Bart.in extrauaganti, ad reprimen.
in verbo.per inquiſitionẽ. & in l.2.in §. ſi publico. in 5.
col.ff.de adult. de quo latius dixi in rub. extra de accuſ.
circa princ.& idem dixit Bart.in l.querelam. C.de fal.&
83 ideo ille ſolennitates † quæ requiruntur in accuſatio-
ne, requiruntur etiam in inquiſitione. ita dixit Alexan.
in conſi.ſuo 64.incip.viſo themate.in 2.col.in 1.volum.
Et ibi etiam ſubdit, quod ſtatutum repellens accuſato-
rem videtur etiam repellere iudicem inquirentem. alle
gat notata in d.l.non ſolum, in d.§.quanquam. ff. de in-
iuriis. & in pluribus aliis locis, de quibus ibi per eum:
de quo etiam per Ang.in tract.ſuo malefi.in verbo,hęc
eſt quædam inquiſitio.in 5.char.1.col.de quo etiam per
Pet.de Anch. in repeti. c.canonum ſtatuta.in 86.col. in
prin.extra de conſti.& per Berth.in reperto.ſuo. in ver.
inquiſitio.in 3.col.in 10. ver. & ibi.in 5.col. in 6.verſic.
Quod tamen limita ſingulariter ſecundum Hoſt. in c.in
archiepiſcopatu.de rapto.quem refert & ſequitur Bald.
in reperto.ſuo in verbo pœna.in 2.col.in verſi.pœna le-
galis &c.vbi ſingulariter dicunt vnum ex quo colligitur
differentiam eſſe inter accuſationem & inquiſitionem,
Nam dicunt quod licet pęna legalis poſſit per iudicem
ex

ex cauſa minui vel mutari.vt in l. quid ergo. in §. pœna
grauior.in gl.fi.ff.de his qui notan.infa. & not.in d.cap.
in archiepiſcopatu. de raptori. tamen hoc ſolum habet
84 locum † quando iudex procedit ex denunciatione, vel
per inquiſitionem:ſecus autem ſi procedit per accuſatio
nem:quia tunc non poterit mutare vel minorare pęnam
legalem, quod eſt ſingulare verbum. Et ſcias etiã quod
ſtante ſtatuto qđ de maleficiis non poſſit cognoſci poſt
85 ſex menſes, quòd iſtud ſtatutum debet † intelligi ſiue
maleficium ſit manifeſtum ſiue occultum: quia nõ à die
ſcientiæ, ſed à die delicti commiſſi connumeratur tem-
pus.ita not.dixit Bal.in l.fin. C.de dolo. & ibi Sal.& idẽ
tenet Ang.in l.fi.ff.ſi quis teſtamen.liber eſſe iuſſus fue-
rit.& Bal.& Alex.in l.eum qui.in §.in popularibus.ad fi.
ff.de iureiuran.pro quibus facit text.in l.adulter.in ver.
quod continuum numeratur.C.de adulte.Et licet aliqui
teneant quod tale tempus non currat niſi à die ſcientię,
tamen communis opinio eſt in contrarium, ſecundum
do.Alex.in d.l.fin.C.de dolo. & in d.§.in popularibus.&
mouentur doctor. tenentes hanc partem ex pluribus ra
86 tionibus,& potiſſime qua † præſcriptio currit ignoran-
ti.l.ſi partem.§.1.ff.quemad.ſeru.amit.l.fi.in fi.C.de præ
ſcript. long. tempo. Item alia ratione: quia regulariter
87 † omnes præſcriptiones habent tempus continuum,ni
ſi contrarium ſpecialiter reperiatur,vt not. gloſſ.in ru-
bri.ff.de diuer.& tempo.præſcrip. & ibi Bart. & gloſ.in
l.1.ad fi.eodem titu.de quo latius per dom. Alex. in d.l.
fi.C.de dolo. vbi alia etiam ponit circa hanc materiam.
& vide etiam dom. Nellum in trac. ſuo bannitorum. in
2.parte primi tempor. in 3. quæſtio. vbi late examinat
hanc quæſtionem. & finaliter tenet communem opin.
videlicet, quòd tale tempus incipiat currere à die com-
miſſi delicti,& non à die ſcientiæ. & inter alia allegat ra
tionem, videlicet, quòd vbicunque agitur de odio fi-
88 niendo, † omne tempus eſt continuum:ita ſecundum
eum dixit Guil. de Cun. in l. ſi cum exceptione. §. ſatis
enim clementer.ff.quod met.cauſa.vnde dicit,quod om
nis

8 nis actio ad vindictam , † & omnis accuſatio habet tem
pus continuum,ſi aliud non dicatur,de quo latius p do.
Nellum vbi ſupra. Et ſubdit ipſe ibi ante finem dictæ 3.
q.quod licet iudex elapſo dicto tpe ſtatuti non poſſit co
gnoſcere de dicto maleficio ipſo iure, tñ poterit cogno
ſcere ſm aliquos virtute reſtitutionis in integrum, quæ
conceditur ob iuſtam ignorantiam pp clauſulam gen e-
ralē.l.1.in fi.ff.ex quib. cau.maior. & habentur in l.cum
filius.in §.in hac ff.de verb.obl.per glo.& Bart.in l.1.§.ſi
quis propter,ff.de itine.actuque priua.& in aliis iuribus
ibi per eum allegatis . Attamen dicit hoc non obſtare:
quia illud in pœnarũ executoribus non habet locum vt
ff.de minori.l.auxilium.§.in delictis.ita reſidet d.Nellus
in d.3.qō.quod eſt multum not. de qua quæſtio.vide ēt
Ang.de Are.in tractā.malefic.in ver.inchoata & facta.in
prin.& ibi do.Aug.de Arimi.in prima addit.& vide om
nino Soc.in conſi.ſuo 108. incip. ſuppoſito ſtatuto . per
totum.in 4.vol. Pōt ēt quæri in hac materia inquiſitio
90 nis formandæ. an † iudex originis alicuius poſſit inqui
rere contra ipſum de delicto commiſſo in alieno terri-
torio. in qua quæſtione doctor. ſunt multum varii. & ſi
vellem hāc quæſtionem plene examinare, cōtererē mul
tũ tēporis.Ideo ſtatui loqui remiſſiue. Videtur pro par
te negatiua quod non poſſit inquirere.Io.Andr.in addi-
tio.Spec.in tit.de compe.iudi.adi.in §.1.in additio. inci.
antequam exeamus.& Bal.in l.1.C.de ædil.actio.& Sal.
in l.ſeruos.C.ad l.Iul.de vi.& Alb.de Roſa.in 3.par.ſta-
tu.q.19.alias 36. Sed in contrarium vide Ang. de Aret.
in tract.malefi.in verbo, hæc eſt quædam inquiſitio. in
pen.char.in ver.quærit hic Ang.an in delictis. & ibi do.
Aug.de Ari.in addi. vbi adducunt plures doctores con-
trarios.& vide ēt Bert.in repert. ſuo in verbo, inquiſit.
in 1.col.in fi.& d.Lud.Bolog.in conſi. ſuo 57.incip. Re-
uerendiſſime domine 1.& 2.col. Et finaliter magis com
munis opinio videtur ꝙ nō poſſit inquirere, & ideo cre
do ꝙ ſi fuerit inquiſitum & proceſſum contra talem de
linquentē per iudicē loci delicti . quod iudex loci origi-
nis

nis non poterit. cum de delicto eiuſdē hominis non de-
91 beat ſæpius quæri. † vt in l.licet.in §.fi.ff. nau. caup.ſta-
bula. l.in delictis.fi.ff.de noxal.c.ſuper his.de accuſat.cũ
ſimi. De qua quæſtione videas etiam Bal.in ſuo reperto.
in ver.iudex.in 5.col.in princ.& in conſil.ſuo 210.incip.
quæſtio.ſuper qua &c.in 4.vol. & Ludo.Bolog.in conſil.
ſuo 8.in 2.colum.ad fin. Ioan.Andr. in c.vt animarum.
de conſtitutio.in 6.& Io.Cal.in c.1.de raptori.Bar.poſt
Cy.in l.cunctos populos.in 8.q.prin.C. de ſumma trin.
Io.de Ligna.in clem.paſtoralis.de re iudi. Abb. in conſi.
ſuo 24.incip. Rodulphus ciuis Corneti. ante fin.1.col.in
1.vol.Bal.in repertor.ſuo. in ver. deliquēs extra locum,
&Ioan.de Ana.in c.1.in 6.colum de rapto.Pet.de Anch.
in repe.c.1.in 58.colum.de conſti.Bal.in l.cunctos popu
los.in 8.col.verſi.ſed hic quæritur ſi bannitus. C.de ſum
ma trini. quem refert & ſequitur Nellus in tracta. ſuo
bannitorum.in 2.parte ſecundi temporis.in 57.quæſtio
ne . incip. ſed tunc econuerſo . & Iaſo. in l.fina.ff. de iu-
riſdict.om.iudi.in 6.colum. verſic. 16. limita &c.Quæri
92 etiam poteſt. an pendente † inquiſitione ſi ſuperue-
niat accuſator,an tunc ceſſet inquiſitio. de quo vide do-
mi.Geor.nat.in clemen. in §.quæ.omnia in 5. colum.de
verbo.ſignifi.& Bar.poſt Cy.in l.ſi maritus.§.ſi autem ex
traneus.ff.de adult.& Bal.in l.denique.in §.1.ff.de mino.
Ang.de Are.in tracta.maleficio.in primo verbo . in pen.
char. in 2.col.& q̄ dixi in l. 1. §. cum quis latrones.in 4.
col.ff.de quæſt.verſic.& adduci poteſt . & uide Innoc.in
c.ſuper literis.de reſcrip. vbi tenet qđ pendente inqſitio
ne,ſi ante ſententiam ſuperueniat accuſatio, qđ tunc ceſ
ſat inqſitio tāquam remediũ extraordinariũ.de quo etiā
per Ang.in l.ſi uacātia.poſt med.de bon.uacan.& p Ale-
xan. q̄ alios plures allegat in l.ſi maritus . ff. de adulte.&
uide Bertachi.in repertorio ſuo.in uerbo, inqſitio in 5.
colum.in ulti.uerſi.cum quatuor uerſiculis ſequentibus.

Vlterius tene mēti,ꝙ licet ī aliqbus caſibus ſocius cri
minis admittatur cōtra ſociũ criminis, tñ propter dictũ
93 ſocii criminis iudex † nō pōt formare inquiſitionē con-
ra

tra ſocium criminis. Ita dixit Raph. Fulgo. in conſil. ſuo 126. incip. ſuper eo. in vlt. col. & in conſi. 173. inc. in cauſa inquiſitionis. in 1. colum. & Io. de Ana. in conſi. 59. in incip. viſa inquiſitione. & do. Philip. Dec. in conſi. 189. incipien. lætatus ſum &c. in fi. & in conſi. 175. in cauſa falſitatis. in 2. colum. verſi. ſecundo dato quòd eius dictum deberet attendi. & faciunt dicta per do. Floria. in l. repetita. ff. de fide inſtrumen. Teneas menti prædicta requiſita ad hoc vt iudex poſſit formare inquiſitionem contra aliquem: ne, quando eris iudex, errares & indebite formares inquiſitionem contra aliquem. Quoniam iudex
94 † temere & indebite formans inquiſitionem contra aliquem, & iniuſte inquirens, tenetur ad ſumptus litis, ſecundum Cyn. in l. ſancimus. C. de iudi. & Bald. in l. non ignorat. C. de fruct. & litis expen. de quo latius per Catald. in tract. ſuo ſyndic. in verſicu. 133. incip. adde quod iudex tenetur. & vide quæ dixi in l. patre vel marito. in 4. col. circa medium. ff. de quæſtio. An autem quando iu-
95 dex male inquirit ad denunciationem ſyndici † tunc faciat litem ſuam, ſicut ſi motu proprio inquiſiuiſſet? vide Bal. in l. ſecunda. §. ſi præſes. ff. de magiſtrat. conue. vbi videtur tenere quod ſic, licet contrarium videatur in l. 2. in
96 §. ſi publico. ff. de adult. vbi dicit Cyn. quòd fama † ſeu indicia releuant iudicem quantumcunque indebite inquirentem. vt ibi per eum in 12. quæſtione. Et dicit Bal.
97 in l. fi. C. de probatio, quod ſemiplena probatio † releuat accuſatorem a calumnia, niſi reus contrarium plene probet. & hoc etiam voluit Bal. in additio. Spec. in titu. de accuſatione. in penult. verſi. vbi dicit quod vnus teſtis excuſat accuſatorem à pęna talionis. & ſimiliter debet excuſare iudicem inquirentem per ea quæ ſupra dixi de accuſatione & inquiſitione. Et ſcias etiam circa
98 hanc materiam quod licet inquiſitio non probetur, † tamen iudex, qui proceſſit ad inquiſitionem ex officio nō præſumitur in dolo, nec in calumnia: nec præſumitur quod falſo proceſſerit ad inquirendum. ita dixit Bald. in l. athletas. in §. calumniator. in 1. colum. poſt medium. ff.

de

de his qui notan. infam. & ibi idem dicit in accuſatore. Et vide Bal. in l. fi. in 2. col. C. de teſtib. vbi dicit, quod teſtes examinati extra iudicium per ſyndicum ſuper in-
99 quiſitione, ipſum excuſant † alleg. glo. in l. ſi cum quęſtio. ff. de his quibus. vt indig. de quo etiam per Alex. in l. Athletus ſeruus. ff. de falſis. Et idem firmauit Ang. in l. quæro. in §. ſeruum. ff. de ædil. edic. quem omnino vide. Scias etiam quòd quando iudex inquirendo non ſeruat ſuperius dicta, & alia requiſita ad validitatem inquiſitionis, ſed procedit extra ordinem contra aliquem delinquentem, quod tunc non poteſt ei imponere pęnam ordinariam ipſius delicti, ſed mitiorem debet ei imponenere, Ita dixit Bal. in reper. ſuo. in verſi. pęna in vl. col. in ver. inc. pęna ordinaria. ad quod alle. c. quęadmodū. i fi. de iureiu. & quæ habentur in c. 1. in fin. de exceptio. An autem iudex inquirens poſſit facere ſaluum conductum reo in
100 quiſito † ab omnibus proceſſibus, ſeu condemnationibus contra eum exiſtentibus, vt veniat ad ſe defendendum ad inquiſitionē contra eum formata, vide Bar. in l. qui reus. ff. de publ. iudi. & Ang. in ſua diſputatione inci. Bonon. quidam. & late per Catal. alios allegans in tract. ſynd. in ver. 571. incip. adde quòd iudex poteſt dare &c. Et vide etiam do. Maria. Socin. in repet. rubricæ. extra de dilatio. in 30. char. in 2. col. Et ſcias in hac materia inquiſitionis formandæ, quod quando delictum non eſt punibile, non poteſt de eo vel ſuper eo formari inquiſitio, ſecundum Bar. & alios in l. vbi pactum. C. de tranſa. & Bal. in l. decuriones. C. de infa. pro quo facit, nam ſi exceptio iſta videlicet, delictum commiſſum eſt impunibile, impedit litis ingreſſum, ſecundum Bart. in l. ſi ſeruus. C. de his qui ad eccle. confu. quem refert & ſequitur Iaſ. in rubri. C. vt nemo priua. circa princ. & idem voluit Iaſo. vbi latius loquitur in l. nam & poſtea. in prin. in 2. col. ff. de iureiuran. de quo dixi etiam in conſil. meo. incip. ſpiritum ſapientiæ &c. in fi. Alia plura facientia ad materiam inquiſitionis formandæ, vide per Bertach. in reperto. ſuo. in verſic. inquiſitio, &c. per diſcurſum illius ver

bi,

bi. plene loquitur in materia. Hippolyt. de Marſil. Iuris Vtriuſque Doct.

SVMMARIVM.

1 *Cauſæ criminales non dirimuntur iuramento iuris.*

2 *Iuramentum in ſupplemẽtum probationis an deferatur in cauſis criminalibus. 4. 5.*

3 *Statutum quòd de damno dato ſtetur iuramento damnificati, an habeat locum in cauſa criminali.*

4 *Furtum, & damnum ſunt diuerſa.*

6 *Reus confeſſus ſi non appareat de delicto ſaltem per famam, an puniendus.*

7 *Confeſſio impoſſibilis etiam ſpontanea an noceat confitenti reo.*

8 *Confeſſio non veriſimilis an obſit confitenti.*

9 *Confeſſio incidenter facta an ſit potens ad puniendum confeſſum pœna ordinaria.*

10 *Confeſſio tempore inhabili facta an quicquam operetur. & quid ſi alias fuit contra eandem confeſſionem ſententiatum. nume. 11.*

12 *Confeſſio coram iudice iuriſdictione carente facta non nocet confitenti quo ad plenam probationem.*

13 *Confeſſio partis confitentis non validat proceſſum cuius nullitas prouenit ex defectu iuriſdictionis iudicis.*

14 *Delegatus an poſſit condemnare reum de delicto ſtante inualiditate proceſſus, reo etiam delictum confitente.*

15 *Falſans literas delegati, an tantum puniendus, quantum falſificans literas delegantis.*

16 *Delictum ſub ſpe gratiæ promiſſæ a iudice confeſſum an noceat reo, vt poſſit ex confeſſione condemnari.*

17 *Reus coram notario non commiſſo confitens, vel coram iudice pro tribunali non ſedente, an ſibi præiudicet.*

18 *Tabellio de conſenſu partium ſine iudicis præſentia non poteſt dicta teſtium recipere, nec iuramenta ſine commiſſione.*

19 *Notarius ſine iudicis commiſſione non poteſt confeſſionem recipere.*

20 *Probationes iudicis fiendæ ſunt.*

21 *Confeſſio nuda cauſam non habens non nocet confitenti in ciuilibus.*

22 *Confeſſus ſponte, perſeuerare debet priuſquam condemnetur.*

23 *Reus confitens homicidium ad ſuam defenſionem perpetraſſe niſi probetur defenſionem puniendus. Et qua pœna nu. 24.*

25 *Confeſſio in dubio in fauorem rei interpretanda.*

26 *Confeſſio in ciuilibus confitenti non nocet & reuocari poteſt tanquam erronea, ſi non fuit acceptata per partem.*

27 *Renuntiatio non acceptata per partem non nocet renuntianti.*

28 *Confeſſio rei per iudicem nomine reipublicæ accepta an ſit validior.*

Et an ex interuallo fieri poſſit. 29.

30 *Confeſſio ſpontanea legitime facta derogat regulis iuris communis.*

32 *Appellare pro capitaliter condemnato an & quando tertius poſſit.*

33 *Reus criminis renunciare defenſionibus ſuis non poteſt.*

34 *Reus ſponte delictum confeſſus non relaxatur fideiuſſoribus ſi per pœna pecuniaria imponenda.*

35 *Confeſſio ficta inducta a lege vel ſtatuto idem operatur quòd vera.*

36 *Confeſſio ficta per ſtatutum inducta an validet proceſſum nullum 59.*

Et an ſit neceſſaria iudicis interlocutoria antequam operetur. 37.

38 *Talis quiſque non dicitur donec pro tali declaratus ſit.*

39 *Exequutio contra excommunicatum ante ſententiam declarationis ſuſpenſa eſt.*

40 *Notarius criminoſus ante ſententiam declaratoriam non eſt ab officio depoſitus.*

41 *Clericus homicida ante condemnationem non perdit beneficia.*

42 *Contumax antequam quis dicatur quid requiratur.*

43 *Acta inducunt notorium.*

44 *Iudicis*

44 *Iudicis declaratio in notoriis an requiſita. Et an ſuper notoriis requiratur ſententia.* 45.
46 *Contumacia teſtatoris ante declarationem defuncti an præiudicet hæredi.*
47 *Confeſſio ficta per ſtatutũ prætextu erroris inducta an reuocari poſſit, & admittatur probatio in contrarium.*
Differentia inter veram confeſſionem & fictam à ſtatuto inducta qualis.
48 *Bannum & condemnatio delicti vltra contumaciam reum conuictum exigunt.*
49 *Firmitatem non habent quæ de facto fiunt.*
50 *Reus ex præſumptionibus conuictus mitius puniendus quàm ex probationibus.*
51 *Contumacia dicitur ficta probatio. Et eſt fictum delictum. nume.* 52.
53 *Sententia aduerſus contumacem lata reſpicit potius vitium contumaciæ, quàm ius partis.*
54 *Statutum concedens bannitum impunè occidi, an extẽdat ſe ad bannitum ex contumacia.*
56 *Statutum quo contumax habetur pro confeſſo, an requirat libellum præceſſiſſe aut inquiſitionem.*
57 *Contumax in quibus caſibus non habeatur pro confeſſo.*
58 *Iuramentum appoſitum ſuper contractu nullo nihil operatur.*
60 *Statutum volens contumacem haberi pro confeſſo an & quando comprehendat mulieres, & ruſticos. Et an ſe extendat ad qualitatem delicti aggrauantem ratione perſonæ.* 62.
61 *Contumacia dicitur dolus præſumptus, qui non comprehendit mulieres & ruſticos. Et dicitur vitium, & eſt peccatum mortale* 63.
64 *Contumax dicitur infidelis.*
65 *Statutum volens contumacem haberi pro confeſſo, an porrigatur extra territorium. Et an dictum ſtatutum requirat trinã citationem.* 66.
67 *Condemnatus per contumaciam, quæ per ſtatutum habet vim confeſſionis, an efficiatur infamis.*

Poſtquàm

UNIVERSITARIA GRANADA

§ POſtquàm vidimus materiam inquiſitionis formandæ, deueniendum eſt ad ſequentia fienda per ipſum iudicem. Et vt ſcias q formata inquiſitione ſeruatis ſeruandis iudex ad banchum iuris facit cõduci coram ſe reum accuſatum, uel inquiſitum, & ipſe iudex facit legere inquiſitionem, & illam uulgarizari ſi reus eſt homo idiota, & literarum ignarus, & facit q reus reſpondit inquiſitioni negando, uel confitendo contenta in ea. Sed aduertas in ipſa reſponſione, quoniam aliqui ſunt iudices minus prudentes, & indocti, qui uehementer errant in pluribus. Nam antequam reus reſpondeat inquiſitioni, deferunt ſibi iurãmentum de veritate dicenda, quod profectò fiendum nõ
1 eſt: quoniam cauſæ criminales † non dirimuntur iuramento partis. vt habetur in l. fi. C. de proba. & in l. dolũ. C. de dolo. & in l. metum. C. quod met. cau. & voluit Bar. in l. maritus. ff. de quæſt. & Bald. in l. 1. in 2. col. verſi. non obſtat &c. C. quomodo & quando iudex. Et Iaſ. in repe. l. admonendi. in 103. col. ff. de iureiur. & do. Phili. Dec. in conſi. ſuo 37. incip. in cauſa. in vlt. col. in fi. Nec etiam
2 in talibus cauſis criminalibus. † defertur iuramentum in ſupplementum probationis, ſecundum Pet. de Anch. in c. mediatores. verſ. nota tertio. de teſti. lib. 6. vbi pro hoc allegat glo. in c. iam literis. in ver. probata. extra de teſti. quę dicit q in cauſa criminali etiam ciuiliter intẽtata, licet actor habeat prę̃ſumptionem pro ſe, non tamen defertur ei iuramẽtum, ſed imo habet locum tunc regula, quod actore non probante &c. quod etiam voluit glo. in c. cum ſint. iura. in ver. actori. de regu. iur. in 6. & voluit Alex. in conſi. ſuo 66. incip. viſo proceſſu. &c. in 1. col. in 1. vol. in conſil. 122. inci. viſo pceſſu vtriuſque cauſæ. in 2. col. in 2. vo. & Abb. in c. fi. in prin. in vlt. col. de iureiur. & do. Anto. in d. c. tam literis. de teſti. & do. Phi. Dec. in conſi. ſuo 32. inci. in cauſa. in vlti. col. Et ideo ſtãte ſtatuto q de damno dato ſtetur ſacramento damnum paſſi,
3 † nõ habet locũ i furto: & ſic in cauſa criminali, niſi quatenus

tenus

tenus ius cõmune diſponeret. Nã furtũ & damnũ sunt
4 diuerſa.† ita not. Bal. in l. nauta. in §. quęcunque. ff. nau.
caupo. ſtabu. & idem firmauit Albe. de Ro. in. 2. par. ſtat.
q. 63. inci. item quæro aliam quæſtionem &c. & Bal. in l.
ait prætor. in prin. ff. de iureiuran. & Bal. in l. ſi ſeruus ſer
uum. in. §. ſi oliuam. ff. ad leg. Aqu. & Alex. poſt Lud. Ro.
in l. 2. ff. de. dam. infec. & Alberi. in l. 1. in. §. occiſorum.
ff. ad Syllan. & Alex. in conſi. ſuo. 167. inci. requiſitus. vt
breuibus dicam &c. in 1. col. in 2. vol. & habetur per ali
os quam plures docto. quos ego retuli in l. de minore.
in. §. tormenta. in. 1. col. ff. de quæſti. Item quo ad primũ
dictum. videlicet, ꝙ cauſæ criminales non dirimuntur
iuramento, & ideo iudex non debet deferre iuramentũ
reo de veritate dicenda quando facit eum reſpõdere in
quiſitioni: facit optime tex. in c. clericos. de choa. cleri.
& mulie. vbi habetur, ꝙ nõ eſt deferendum iuramẽtũ ei
cõtra quẽ eſt præſumptio ꝙ abiuret: per quẽ dixit Spe.
in tit. de iura. calũ. in. §. nũc dicamus. in prin. ꝙ iuramẽ-
tũ calũniæ de nõ petendis dilatoriis fruſtratoriis debet
omitti: quoniã raro eſſet ꝙ litigãtes nõ eſſent periuri qđ
dictũ ſequitur Abb. in c. 1. in 4. col. ver. quæro, nunquid
in cauſa criminali. nu. 12. de iura. calũ. & do. Fel. ĩ c. 1, cir
ca prin. de offi. ord. vbi ſubdit illud qđ ẽt dixit Abb. in c.
cęterum. in 2. col. verſi. ſed iuxta hoc quæro nunquid va
leat cõſuetudo. nu. 4. eod. titu. nõ valere conſuetudinẽ,
ꝙ exigãtur iuramẽta calũniæ ĩ calculo ſentẽtiæ: nã ſi qs
reſpõdit falſum, vel petiit falſas dilationes: iurabit ĩ fine
cõtrariũ, ne puniatur. Pro quibus facit tex. in l. ambigui
tates. C. de indic. vidui. tol. per quẽ tex. dixit ibi Bal. ꝙ
nõ debet dari materia deierandi nec debet deferri iura-
mentũ ei, quem eſt veriſimile deierare: & vide ibi Ioſ. ĩ
ti. uerſi. Secđò nota. Sed cui dubiũ ꝙ reus in criminalibus
vt euadat uitã iurabit falsũ, nõ dico ſemel, ſed millies, &
cẽtum millis, niſi eſſet aliquis sanctus homo ita bonæ cõ
ſciẽtiæ, ac ſãctæ uitæ ꝙ potius vellet mori, ꝗ falsũ iurare:
ſed profecto tales homines receſſerũt ab aula, & ſemẽ eo
rũ in totũ eſt eradicatũ. Et ideo cũ tales rei criminis prę-
ſumantur

ſumantur deierare, non eſt ſibi deferendum tale iuramẽ
tum. Et pro hac parte facit tex. valde no. in c. ille qui ho-
minẽ. 22. q. 5. & in c. qui exigit. ibi, ſequens. vbi dicit tex.
ꝙ ille qui hominẽ prouocat ad iurãdum, & ſcit eum fal-
ſum iuraturum, vincit homicidam: quia homicida cor-
pus occidit, ille autem animam, imo duas animas, ſcili-
cet animam eius quem ad iurandum prouocat, & ſuam:
pro quibus faciũt dicta ꝑ d. Fel. in c. apoſtolicæ. 2. col. ver
ſi. & prædictis &c. de except. Et facit ẽt: nam non eſt in-
iungendum alicui per iuramentũ illud, quod veriſimile
ſit, ꝙ nõ debeat obſeruare. arg. c. ita ergo. & c. nõ ẽ 22. q.
1. & c. ex tenore. de ſẽntẽ. excõ. & quod voluit glo. in d. c.
clericos. in ver. redeuntes. & quod dixit ibi Abb. vbi in-
quit ꝙ eſſet prouidendum (ut ipſe pluries dixit) ꝙ ſcho-
lares non iurarent obedire rectori: quia de facili tranſ-
grediuntur iuramentũ. & incurrũt periurium: ſed potius
eſſet prouidendum pœna cõtra inobedientes, ſicut facit
Papa in d. c. clericos. & faciunt optime dicta per Iaſ. in re
per. l. admonendi. in 113. col. in prin. ff. de iureiur. Et per
iſta teneo ꝙ iudex in criminalibus cauſis non debeat de
ferre iuramentum reo de veritate dicenda, quando re-
ſpondet inquiſitioni. & hanc partẽ per dicta iura tenui
in l. penul. in pen. col. ff. de quæſtio. vbi reprobaui Barto.
Bal. & alios Doctores tenentes contrarium in pluribus
locis, quos ibi adduxi, quæ videas per te. Credo tamen
ꝙ in cauſa criminali, in qua agitur de pœna pecuniaria,
vt eſt cauſa criminalis ciuiliter intentata, ꝙ poſſet defer
5 ri † iuramentũ eo, & ẽt in ſupplementum probationis,
de quo dixi in l. maritus, in 3. col. in fi. ff. de quæſtioni. ubi
videas. Modo proſequendo in reſponſione rei facta inq-
ſitioni. Scias ꝙ aut ſponte confitetur ſine tormentis, & ſi
ne minis. & ſine aliquo alio actu violentiæ contenta in in
quiſitione, & tũc notarius ſcribit talẽ ſpontaneã confeſ-
ſionem. Poſtea interueniente termino duorũ, vel trium
dierũ, iudex ipſe vadit denuo ad banchũ iuris cum nota-
rio maleficiorũ, & facit coram eis ducere reum: & ibi no
tarius nouiter legis vulgarizando dictum inquiſitionẽ

& dictam eius ſpontaneã cõfeſſionẽ, poſtea notarius antequam reus aliquid dicat, dicit hæc verba, videlicet, Bene aduc... tas ad quæ tibi dicta, & lecta ſunt: q̃a hic tractatur de vita tua, ideo ſi iſta, q̃ tibi lecta ſunt, & continẽtur in dicta inquiſitione, & ſimiliter ſi ſpõtanea cõfeſſio tua, quã feciſti ſunt vera, ea confirma: ſi autem nõ ſunt vera, ſimiliter dicas illa non eſſe vera. Tũc ſi ipſe reus iterũ dicit illa eſſe vera, & affirmat eius confeſſionẽ: tunc, q̃a dicitur ratificaſſe & pſeueraſſe in cõfeſſione ſua, iudex dicit reo. Ego do tibi dies octo, vel decẽ, vel plures, vel pauciores, prout ipſi iudici videbitur, ad faciẽdũ tuas defenſiones alias elapſo dicto termino, procedã ad ſniam & ad executionẽ contra te ſecundũ formam iuris & ſtatutorũ. Quibus peractis reus reponit ad carceres inferiores, vbi põt cũ procuratoribus, & aduocatis ordinare ſuas defenſiones, ſi quas habet, & facere vult. Sed diligẽter aduertas, ꝙ etiam in hoc caſu ſpõtaneę cõfeſſionis iudex non ſemper poteſt, nec debet ꝓcedere ad ſententiam cõdemnatoriam, & ad eius executionem. Nã aliqui ſunt caſus, in quibus etiam ſpontanea confeſſio nõ eſt ſufficiens ad condemnandum ipſum reum ſponte confeſſum, Et primo hoc patet in confeſſione non probabili, vt puta ſi reus confitetur homicidiũ commiſiſſe in aliquem hominem, & eum poſtea proieciſſe in mari. † Nam hoc caſu
6 non debet puniri reus: ſi nõ conſtat de corpore mortuo, ſaltem per famam ſecundum Bald. in addi. Specu. in titu. de ſententiis. in 18. colũ. & in l. cum probatio. ff. de proba. in ſuis addi. & in authen. ſed nouo iure. C. de fur. & in addi. Specu. in titu. de confeſ. in 2. colum. ver. Titius cõfitetur, de quo latius dixi in l. 1. prin. in 2. col. & in 13. ff. de quæſt. & quæ dixi ſupra in prin. huius operis, i nu. 5. vbi videas. Patet etiã in confeſſione impoſſibili, q̃ talis confeſſio ẽt ſi ſit ſpontanea, non nocet † reo cõfitẽti, puta ſi reus cõfitetur hominẽ occidiſſe, qui tñ eſt viuus. nã tali caſu talis confeſſio ẽt ſpontanea nõ nocet ipſi rei reo cõfitenti. tex. eſt in l. inde Neratius in §. ſi q̃s hominẽ viuũ. ff. ad leg. Aqui. & habetur in l. cõfeſſionibus. & in l. ſi is. ff. de

interro. act. & voluit d. Ant. in c. ſignificaſti. in 2. col. de homi. & Bal. in l. 1. in 8. col. in ver. ſed q̃d dices. el 2. de cõfeſ. E faciunt dicta per Ale. in conſ. ſuo 339. inc. in cauſa inq̃ſitionis formatæ. in 1. co. vbi loq̃tur de reo cõfeſſo occidiſſe aliquẽ veneno &c. de qua materia latius dixi in l. 1. in prin. 14. col. ff. de quæſ. Cõſtat hoc ẽt in alia confeſſione: vide licet in confeſſione non veriſimili, quoniã
8 etiam talis confeſſio non nocet cõfitenti, † de qua late dixi in d. l. 1. in prin. in 25. col. ff. de quæſt. de qua ẽt ꝑ Iaſ. in l. magiſtratibus. i 2. col. ff. de iuriſ. om. iudi. vbi videas.

Itẽ alia eſt cõfeſſio ſpõtanea, quæ non nocet cõfitenti ad eũ condemnandum, videlicet, confeſſio facta inciden
9 ter, & non principaliter. Nã talis confeſſio † incidẽter facta non operatur, nec eſt tantę potẽtiæ, ꝙ cõfeſſus poſſit puniri ſaltẽ pœna ordinaria delicti, ſecundũ Bar. in l. ſi cõfeſſus. ver. ſecũdo caſu. ff. de cuſto. reo. & Io. de Imo. in c. fi. in pen. col. de confeſ. & Abb. in c. at ſi clerici. in prin. in 2. col. verſi. notatur ſiue ratio. nu. 6. de iudic. & Imo. in c. examinata. in fi. eod. tit. Abb. in c. 1. col. fi. ver. Notatũ ex iſto textu. nu. 16. per illum text. de except. & in c. 2. col. 10. ver. quæro, pone ꝙ quis ſuccũbat in exceptione ſpoliationis. nu. 26. de ordi. cogni. & in c. fi. in ult. no. de reſt. ſpolia. & in cõſ. ſuo 25. inc. canonicus &c. in fi. uer. an aute hoc caſu põt deponi. uolu. 1. & Ange. in diſpu. ſua inci. Aſtẽſis miles. in 2. col & in alia diſputa. ſua inci. duo nobiles gallici &c. in 3. char. & uoluerũt alii doctores in diuerſis locis, quos adduxi in l. 1. ĩ §. diuus Antoninus. ĩ ult. col. in prin. ff. de q̃õ. & iu d. l. 1. in prin. in 15. col. in uer. & ultra p̃dicta tria &c. & uoluit Sal. in l. mercalẽ. C. de cõd. ob turpẽ cau. & uide ſupra. in §. conſtante. nu. 49. Alius eſt ẽt caſus, in quo confeſſio ẽt ſpontanea non nocet cõfiten
10 ti: uidelicet, q̃n talis confeſſio † fit tempore inhabili: q̃a tunc non nocet cõfitẽti. ita dixit Bal. in c. fi. de offi. de leg. in pen. col. in uerſi. pone ꝙ maleficiũ &c. ubi dicit, ꝙ ſi maleficiũ eſt notorium: tñ lapſum eſt tẽpus datũ ad inquirẽdum per formã ſtatuti tandẽ reus cõfitetur maleficiũ, utrum ex iſta confeſſione poſſit condemnari? & dic quod

ꝙ non,allegat rationem dicẽs, ꝙ quoties quis cõfitetur
id,cuius nomine cum aliquo non ſit actio, non valet cõ
feſſio,vt habetur in l.confeſſionibus . ff.de interr.actio.
ſed poſt præſcriptionẽ ipſo iure accuſatio abolita eſt,
imo etiã ipſum maleficiũ , accuſatio aũt eſt abolita quo
ad publicã iniuriam maleficiũ aũt quo ad priuatam iniu
riã: ita ꝙ nulla actio eſſe põt:vt ff.quod met.cau.l.ſi cum
exceptione.in §.ſatis enim clemẽter.& ff. de iniu.in l.ſed
ſi vnius.in §.ſi cũ ante iudicem . ergo confeſſio nõ valet.
q̄d eſt nota.ſecundum Bal. ibi. & idem firmauit Soci.in
conſi.ſuo 108.inci. ſuppoſito ſtatuto.in pe.col.poſt me-
diũ.& ibi in ſeq.col.Pro quibus faciũt dicta per Barb.in
c.cum contingat.in 2.col.extra de reſcrip. & ꝑ do.Fel.in
c.afferte.in 2.no.de præſump.de quo ẽt per do.Franc.de
Are.in c.cum P.in 6.colũ.de accu.& per Ale.in l.nõ tan
tum.in pe.addi.ff.de appell.ad quẽ vide bonũ text.in l.ſi
quis poſtquã.ff.de fideiuſſ.& Bal.in l.querelã. ante fi.C.
de falſ.de quo etiam dixi in l.1.in prin.in 15.col.verſ.ad
de etiã ꝙ requiritur . ff. de quæſt. Prædictis etiam adde
alium caſum in quo confeſſio etiã ſpontanea non nocet
cõfitenti, qui caſus eſt , qñ aliquis confitetur aliquid,&
11 cõtra talem eius confeſſionem alias fuit † ſententiarũ.
nam hoc caſu talis confeſſio nõ nocet ipſi confitenti. ita
dixit Inno.in c.mulieri.de iureiurã. quod dictum refert
& ſequitur Bal.in l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſ.& cle.
&in auth.nouo iure.C.de pęna iudi.ꝗ male iu.de quo la
tius dixi in ſing.meo 257.inc.nemo audiẽdus eſt &c.vbi
videas & in repe.mea rub.C.de proba.in 25. co.in verſ.
vltimo circa hanc materiam . & ibi in 32.col.in verſicu.
quinimo &c.Alius eſt ẽt caſus,in quo confeſſio ẽt ſpon-
tanea non nocet confitenti:videlicet, qñ iudex , coram
quo eſſet facta talis cõfeſſio careret iuriſdictione,nã tũc
12 talis cõfeſſio † nõ nocet cõfitenti quo ad plenã proba-
tionem,ad quod dicendũ moueor . nã tu ſcis,ꝙ cõfeſſio
& tantæ potẽtiæ, ꝙ ẽt cõfeſſus ſuper inordinato proceſ
ſu poteſt condemnari.ita dicit Inn. quẽ oẽs ſequũtur in
c.qualiter & qñ.el 2.de accuſ.in cap. per inquiſitionem.

de elec.& voluit Abb.antiquus in c.Piſanis.de reſtit.ſpo
li.& Bal.in l.edita.in 5.col.C.de eden. & volunt alii plu-
res doc.in pluribus aliis locis , quos ego retuli in ſing.
meo.201.inc.in confeſſum &c.& in l.1.in § diuus Anto
ninus.in 3.col.ff.de queſt. Hæc tamen doctrina Inno.&
aliorum limitatur,niſi nullitas proceſſus ꝓueniret ex de
fectu iuriſdictionis iudicis . nã tunc confeſſio partis con
13 fitentis † nõ validat proceſſum ita notã.ꝑ ſcribentes in
c.ſi at clerici.in prin.de iudi.& in c. olim. vbi eſt bonus
tex.ſecundũ d. Abb.extra de reſcri.ita no.dixit Car.Ale.
in c.dilecto.in 2.col.in fi.de app.& Soci.in cõſi.ſuo 108.
inc.ſuppoſito ſtatuto &c.in vlt.co.in 4.vol.Pro ꝗbus op
time faciũt quę dixi in ſing.meo 10.inc. tu ſcis &c.ita in
propoſito dici põt,ꝙ talis confeſſio facta coram iudice
incõpetenti ratione iuriſdictionis, nõ nocebit cõfitenti
quo ad plenam probationem. de quo etiã dixi in d.ſing.
meo 10.inc.tu ſcis &c. & vide omnino quæ dixi infra in
hoc §.in nu.58.in verſi.& pro iſtis faciũt dicta per Ang.
de Are.&c.Item alius eſt ẽt caſus , in quo confeſſio non
pręiudicat confitenti:ꝗ caſus eſt in cõfeſſione facta corã
delegato,& nõ corã ordinario: quoniam talis delegatus
non poſſet cõdemnare reũ de delicto , ſtãte inualiditate
14 proceſſus,† licet ipſe reus eſſet cõfeſſus delictũ ita ſin-
gul.dicit Ang.in conſ.ſuo 217.inc. in cauſa accuſationis
productæ per Fel.in vlt. col. vbi limitat dictum Inno.&
ſequa. in d. c. qualiter & qñ . il 2.habere locum tantum
coram iudice ordinario:ſecus coram delegato. q̄d dictũ
pro valde ſing.refert & ſeqtur do.Aug. de Ari.in ſuis ad
di.ad tract. Ang.ſuꝑ maleficiis.in verbo, qui iudex addi
dit.in pe.addi. de quo ẽt dixi in ſing. meo 201.inc.in cõ
feſſum &c.& in repe.mea l.fi.in 57.char.circa mediũ.C.
de ꝓba.vbi videas.Et faciũt optime in arg.dicta ꝑ Abb.
in c.olim ex literis.in 1.col.in verſi. & ex hoc , & ex illo
tex.ifra, de reſcrip.vbi dicit,ꝙ licet delegat⁹ Papę gerat
15 vices ipſius Papę:nõ tñ† dẽt illa acriter puniri vitiãs ſeu
falſans literas delegati , ſicut falſans literas ipſius Papæ.
Alius ꝓterea eſt caſus,in quo ẽt ſpõte confeſſus delictũ

non poteſt puniri:qui caſus eſt in illo,qui cõfeſſus eſt delictum ſub ſpe gratiæ ſibi fiendæ promiſſæ ſibi à iudice: vt puta quando iudex dixiſſet reo, Confitearis delictũ libere,quia promitto tibi parcere, vel promitto tibi ꝙ nullam pœnam patieris: hoc caſu ſi ipſe reus confiteatur
26 delictum, non poteſt ex † tali confeſſione condemnari. ita multum ſing. & mirabiliter dixit do. Ioan. de Imol. in conſil.ſuo 109.incip.viſa inquiſitione &c.& mouetur ex pluribus iuribus, & rationib. de quibus ibi per eum, pro quo faciunt optime dicta per d.Nico.mil. in repert. ſuo in verbo, confeſſio in verſi. confeſſione perſuaſione aduerſarii &c.& faciunt etiam dicta per Iaſ.in l.error.in 3.col.C.de iur.& facti igno.Et idem quod dixit d. Ioan. de Imol.in d.conſi.voluit do.Paris. de Puteo in ſuo tracta.ſynd.in 108.char. in verſi. ſequitur quotidiana quæſtio &c.de quo etiam dixi in d.ſingu. meo.201. incip. in confeſſum &c.& in l.1.in §.quæſtioni. in vlt.colum.ff.de quæſtio.tene menti:quia eſt ſingulare verbum,quod ſæpe practicam iudices indocti,& modicæ fidei.Item alius eſt caſus, in quo confeſſio etiam ſpontanea non nocet confitenti,vt ex ea poſſit condemnari:videlicet,quando reus confiteretur delictum coram notario, qui ad hoc
17 † non haberet commiſſionem à iudice: Vel confiteretur coram iudice non ſedente pro tribunali, vel in non figura iudicii: nam tunc confeſſio talis non eſſet ſufficiens ad condemnandum ipſum reum, ſecundum gl.no. in l.iubemus.C.de libe.cauſa.quæ dixit, ꝙ confeſſio facta coram tabellione abſq; præſentia iudicis, non præiudicat. Et dicit ibi Salyc. ꝙ ſi talis confeſſio fieret coram iudice, ad hoc vt præiudicet reo confitenti, debet fieri iudice ſedente pro tribunali.Et dixit fortius Bal.in titu. de pace conſtan. in verſ. ſecundum mores & leges illius
18 ciuitatis: quòd etiam tabellio non poteſt † de conſenſu partium ſine præſentia iudicis recipere dicta teſtium, nec iuramenta, nulla facta ſibi commiſſione per iudicẽ: vt dixit Bal.in addi.Spec.in titu.de teſte.in ulti. col.ver. nunquam reperitur &c. quòd nunquam reperitur quòd

nota-

notarius poſſit recipere iuramenta teſtium ſine commiſſione iudicis.allegat glo.in l.hac conſultiſſima.in §. fina. C.de teſta. & ſubdit ibi Bald. idem eſſe in inſtrumen.&
19 confeſſione: quia etiam notarius † non poteſt illam recipere ſine commiſſione iudicis.alleg. gloſ. in d.l. iubemus,quam dicit eſſe ordinariam.Et ſubdit ibi Bal.quòd recipere ſpectat ad iudicem, ſcribere vero ad tabellio-
20 nem.Pro quibus facit illud videlicet, quòd † probationes ſunt fiendæ iudici.l.quinquaginta.ff. de proba.l.eos. & l.ſi quando.C.de rebus alie.non alie.l.2.C. ex quibus cauſis maio.l.doce ancillam.C. de rei vend. cum ſimi.de quibus latius dixi in l.1.in prin.in 4.colum.verſic.ſeptimo requiritur.ff.de quæſtio. & in l. de minore. in §.plurium.in 2.colum.eo.titu. Alium etiam habes caſum, in quo confeſſio et ſpontanea non nocet confitente, vt ex ea damnari poſſit,qui caſus eſt in confeſſione nuda non habente cauſam:nam ſicut talis confeſſio ſine cauſa non
21 nocet confitenti in ciuilibus, † vt in l.cum de indebito. ff.de proba.& in c.ſi cautio.de fide inſtrum. cum ſim.ita nec nocet in criminalibus. ita ſingul.dixit Pet.de Anch. in conſi. ſuo 23. incip. viſa inquiſitione formata contra Phil. in ſingulariter notandum &c. quod eſt de quo dicto feci mentionem in l.1.in §.præterea. in 16. col.ff. de quæſtio.vbi in d.§.adduxi plura,quæ requirunt cauſam, alias ſunt nulla. Addo vlterius alium caſum notabilem in quo confeſſio etiam ſpontanea non eſt potens ad condemnandum reum confeſſum. Nam in criminalibus ſi quis vltro confiteatur ſine tormentis,ſed ſponte:tũc niſi
22 talis confitens pluries in ſua confeſſione † perſeuerauerit, non poteſt ex tali ſua confeſſione condemnari.ita ſing.dixit Raph.Cuma.in conſi.ſuo 138.inci.hoc maxime propoſitum &c.in 2.col.vbi dicit quæſtioni fidem adhibendam non eſſe diuus Auguſt.conſtituit.ff.de quæſt. l.1.& ſubdit. imo diu quorundam claruit ſententia, aſſerentium ꝙ in criminalibus ſi quis vltro & ſine tormentis confiteatur,niſi pluries in ſua confeſſione perſeuerauerit,non poſſit ex ſua confeſſione damnari. non enim

ſecundum

ſecundum eos confeſſio in criminali ſtatim præiudicat, ſic intelligitur.ff.de quæſtio.l.1.§.diuus.& §.ſi quis vltro. ſolenniter enim in criminalibus proceditur.C.de fal.l.2. & de proba.l.ſciant.de pœnis.l.qui ſententiam. vnde ſecundum ſententiã eorũ in l.1.C.de custo. reo.tutius eſſe dicunt, ſi iudex faciat reum diuerſis diebus in ſua confeſſione perſeuerare. ita formaliter dicit Rapha. Cuma. in d.conſi.ſuo 138. inci.hoc maxime propoſitum &c.quod eſt multum. Et iudicio meo ratio huius dicti poteſt eſſe,quia talia ſponte confitens delictum, de quo vertitur pœna vitæ ſuæ,non videtur in rectitudine,vel in plenitudine intellectus: ſed magis videtur delirare, & non eſſe compotens menti: & ideo debet ſæpius de hoc interrogari,vt videatur, an perſeueret in tali ſua cõfeſſione,vel an illam improbet,vel reuocaret: & hanc credo fore rationem.Et de iſtis pluribus confeſſionibus, de quibus ſupra dixi, vide quæ dixi in ſingul.meo 329. incip.plures ſunt caſus &c. Et circa prædictam materiam confeſſionis aduertas etiam ad vnum ſingulare verbum perpetua memoria dignum, quod licet quando reus dicit in iudicio, Confiteor me occidiſſe hominem ad meam defenſionem,per talem confeſſionem ſic fundata intentio Curiæ,adeo quod ipſo inquiſito nõ probãte feciſſe ad ſuam defenſionẽ,debet ſequi condẽnatio:quia talis cõfeſſio diuiditur, & ſtatur ei cõtra ipſum inquiſitũ: ſecus aũt pro
23 eo,quia hẽt præſumptionẽ iuris cõtra † ſe,ꝙ nõ fecerit ad ſuã defenſionẽ,vt dixit Bar.in l.Aurelius.in §.idẽ quęſiit.ff.de libe.leg.de quo ẽt per Bal.in addi.Spec.in ti.de confeſſionib.in 2.col.in ver.confiteor me occidiſſe. & in l.ſi filius.in §.in exceptionib.ff.de interrog.act. & in l.codicillum.C.de codi.& per eundẽ in l.1.C.de confeſſ.& ꝑ Bal.Imo.& Moder.in l.2.ff.de verb.obl. & per Abb.poſt gl.in c.cum veniſſent.de inſti.& per doct. in c.1.de cõfeſſis.in 6.& per Abb. & alios in c.bonæ. de poſtul. prælat. & per alios doct.quos retu.in ſing. meo 184. incip. confeſſio inquiſiti &c. Attamen ſcias ꝙ ſi de homicidio non conſtat aliter,niſi quia reus captus & inquiſitus dixit,interfeci,

ſeu occidi ad meam defenſionem,& ſuam defen-
24 ſionem non probat: † tamen per dictam confeſſionem non punietur pœna mortis. ita ſing. dixit Abb.in c.audi tis.circa vlt. col. de præſcrip. quem referri & ſequitur d. Fel.ibi dicens hoc eſſe dictum ſing.& alibi non reperiri, & quod apud practicos aduocatos eſt in ſolenni cultu. & idem dixit ipſe in c.ſignificaſti.el 2.de homicidio.in penul.col.quod dictum etiam ſequitur do.Alex.in l.non ſolum.in §.ſciendũ.verſ.& ibi ſubdit nu.5.ff.de oper. noui nunt.quod vere eſt ſing. & aureum verbum. de quo etiã dixi in dicto ſing.meo 185. incip. confeſſio inquiſiti &c. & in l.repeti.in 7.col.in verſ.quartus eſt caſus. ff. de quęſtio. Et ex hac doctrina nondum elapſi ſunt duo menſes, quibus conſului, & quaſi quendam à pœna mortis, qui erat inquiſitus de furto, & confeſſus fuit ꝙ bona contenta in inquiſitione aſportauit & contractauit tãquam bona ſua, & ad eum ſpectãtia iure dominii vel quaſi poſtea ipſe nõ probauit dicta bona ad eũ ſpectare vt dixit, nec curia inquirẽs nõ habebat alias ꝓbationes de dicto furto,niſi dictã confeſſionẽ dicti inquiſiti.Ego dixi ꝙ per dictã reſponſione dictus inquiſitus non poterat puniri pœna mortis,ꝙ ita obtinui. ideo teneas perpetuo menti.Et
25 iſtis etiam adde ꝙ confeſſio in dubio † interpretatur in fauorem rei,ſecundum do.Ant.in c.ex literis.el 1.in fin. de ſponſa.quem refert & ſequitur dom.Philip.Decius in conſ.ſuo 118.incip.viſo.in vlt.col.& in conſ. 189. incip. lętatus ſum.in 7.col.in fi.ad quod etiam vide eum in conſi.278.incip.non leuis.in 4.colum.& Alex.in conſi.80.incip.in cauſa.ante finem.in 7.vol. & ibi in conſi. 167.incip.viſis.in fin.2.colum.Præterea circa dictam materiam confeſſionis dicebam vnum forte non vanum nec contemnendum,videlicet,tu ſcis quod in criminalibus proceditur ad inſtar ciuilium cauſarum.l.abſentem.ff.de pœ
26 nis. Sed in cauſis ciuilibus confeſſio † non nocet confitenti, ſed reuocari poteſt tanquã erronea,ſi non fuit acceptata per partem, ſecundum Cyn.in l.vnica. in 6.quæſtio.C. de confeſſio.& ibi Salic. in 15. oppo. & Sali.non l.iube-

l.iubemus.C.de libe.cauſa. & l. generaliter.in 6. quæſt.
C.de non numera.pecu. vbi refert ſe ſæpius pro hac par
te conſuluiſſe.& dicit etiam hoc tenuiſſe Richar. de Sal.
& ita etiam dom. Alex.prædicta & alia adducens ad hoc
in conſi.ſuo 364. incip. in cauſa appellationis. & domi.
Floria.de ſancto Petro in l.fin.ff. de interrog. actio.& in
conſi.ſuo 90.incipiente, fere omnis vis &c. in 1.colum.
in 1.volu. & habetur per dom.Franc. de Curte in conſi.
ſuo 78.incip.ſuper &c.& per domi. Fel.in cap.ſi cautio.
in 5.colum.verſi. fortius dixit &c. de fide inſtrumen. &
per Soc.in fallentiis ſuis,in fallen.69.incipi.primo fallit
niſi poſt dictam &c. Pro quibus faciunt dicta per Bal.in
ſimili.in cap.cum veniſſent. in 3. colum. per illum text.
de eo qui mittitur in poſ.rei ſeruan.cau. vbi dixit,quòd
27 † renunciatio nòn nocet renuntianti, quando non eſt
acceptata per partem.& voluit Iaſon.in l.poſtquam liti.
in prin.C.de pac.vbi not.loquitur in materia iſta,ita pu
to quòd non eſſet ponere os ſupra cœlum, ſi diceremus
quod ſimiliter in cauſis criminalibus quando fit aliqua
confeſſio per reum,quod tunc iudex nomine reipublicę
28 talem confeſſionem acceptaret, † quoniam tunc magis
præiudicaret ipſi reo, & tunc eſſet validior & ſecurior,
nec poſtea de facili poſſet impugnari: argumen. prædi-
ctorum iurium. Sed contrarium expreſſe tenet Alexan.
in conſi.ſuo 120.incipien.viſo proceſſu.in 3.colum.in 7.
vol.ad quod allegat plura de quibus ibi per eum.Et ſcias
quod talis acceptatio confeſſionis, vel renunciationis
29 debet fieri † tempore, quo fit confeſſio vel renuncia-
tio:non aũt ex interuallo ſm gl.in l.conſenſu.in ver.con
ſentire.ff.de act.& obl.& in l.1.ff.de contrah. emp. & vo
luit Abb.c.dilectus.de ſponſalib. Modo poſt oĩa ſupràdi
cta circa materiã ſpontaneæ cõfeſſionis ſcias,qđ confeſ
ſio ſpontanea legitime facta habens omnia requiſita eſt
magnæ ac ſummæ importantiæ, & habet magnum ro-
30 bur & effectum: nam derogat regulis iuris † commu-
nis,vt apparet ex verbis Bal.in l.1.in §.cum vrbem. alias
in §.initio.ante fi.ff.de officio præfect.vrb. & in l.2.ad fi.
C.de

C.de re iud.vbi dixit, quod ſponte confeſſus non poteſt
31 opponere † de ineptitudine libelli, quod alias poſſet,
per glo.fi.cum materia ſua.inſtit. de obligatio. in princ.
& dixi ſupra.in §.conſtante.nu.31.& in conſi.meo 51.in
cip.licet nedum plene &c.in 15. char. & idem voluit do.
Fel.in cap.qualiter.& quando.in §.licet autem. in 1.col.
de accuſ.apparet etiam ex his quę voluit Bal. poſt gl.ibi
in l.ictus fuſtium.in fi.ff. de his qui notan. infam. & in l.
1.§.cum vrbem.in vlt.colum.de offic.præfec.vr.& Ang.
in l.2.C.quorum appel.non recipiun.vbi dixerunt, ꝙ li
cet tertius poſſit appellare pro condemnato capitaliter
etiam ipſo inuito:vt habetur in l.non tantum.ff. de ap-
32 pella. tamen iſtud fallit, † niſi talis reus condemnatus
ſponte confeſſus ſit crimen,& in eo perſeuerauerit,quia
nunc non poterit appellare. de qua materia habetur ẽt
per dom. Fel.in c.cum ſuper in prin.de re iud.& dixi ego
in l.1.in §.diuus Antoninus.in 4.colum. de quæſt. Item
apparet etiam:nam reus criminis regulariter non poteſt
33 renunciare defenſionibus ſuis, † ſeu termino defenſio-
nis,vt habetur per glo. & doct. in l. pactum inter hære-
dem.ff.de pac.de quo late dixi in l.1. §.ſi. in pen.col.ff.de
quæſtio.& in l.vnius.in §.cogniturum.in 2.col.eod.titu.
& habetur per Iaſ.in l.iubemus.in 12.col.C. de iud.& ꝑ
do.Parid.de Puteo in tract.ſynd.in 30.char.in 4.col.ſub
c.incip.an poteſtas qui miſit &c. tamen hoc fallit quãdo
reus ſponte fuit confeſſus delictum: quia tunc reus po-
teſt renunciare defenſionibus ſuis, & talis renunciatio
valet & tenet, ſecundum Bald. in l. accuſatoribus. in 1.
col.C.de accuſ.& in l.1.in 23.col. verſi. ſuper quinta.C.
qui accuſa.non poſ.de quo latius dixi in l.vnius.in §.co-
gniturũ.in 12 col.verſi.fallit tñ iſta cõcluſio.ff. de qõni.
Pro quibus faciunt optime dicta per Bal.in l.à pręceden
te.in fi. C.de dilatio.quem vide.Item patet ẽt in alio ca-
ſu Nã licet vbi tractatur de pœna pecuniaria imponẽda,
reus ſit fideiuſſorib.relaxãdus:tñ hoc fallit,niſi ipſe reus
34 ſponte ſit confeſſus delictum:quia tunc † non relaxatur
tur fideiuſſoribus, ita not. dixit Bald.in l. nullus. C.de
exhiben.

exhiben.reis.quod dictum refert & ſequitur dom. Aug.
de Arim.in addi.ad trac.Ang.de Are.in trac. malefic. in
verbo,pro quibus Antonius fideiuſsit.in 1.addi.& idem
dixit Ang.de Aret.in tract. malefic. in verbo,fama publi
ca.in 9.char.in verſic.decimo quæro. de quo dixi ego in
d.§.cognitorum.in 13.col.teneas menti prædictos caſus.
quia ſunt notandi in contingentia facti.Dicta autẽ huc-
uſque in materia confeſsionis loquuntur in vera confeſ
ſione facta à reo ore proprio . Sed modo aliqua accipias
circa confeſsionem non propriam & expreſſam,ſed fictã
inductam à ſtatuto , vel lege propter contumaciam , vel
ex alia cauſa . Et primo ſcias ꝙ idem operatur ficta cõfeſ
35 ſio inducta † à lege vel à ſtatuto,ꝙ operatur vera & ex-
preſſa confeſsio oretenus facta . Nam ille qui ex forma
ſtatuti habetur pro confeſſo,perinde eſt,ac ſi vere in iu-
dicio eſſet cõfeſſus factum cũ qualitatib. in accuſatione,
vel in inquiſitione deductis,ita dixit Bar. & Bal.in l.quo
niam.ff.de his qui not.infam.& probatur. in l.ſi tutor. &
ibi hoc voluit Cynus,& Bal.C. de interdict. matrimo.&
voluit dom.Franciſ.de Aret.in conſi. ſuo 147.incip.viſa
conſultatione & ſtatutis.in 1.col.& Aug. & Sal. & Paul.
de Caſt.& Alex.in l.is qui.C. qui teſta. facere poſſunt.&
ibi Iaſ.in 3.col.Et adeo eſt verum hoc, quod idem ope-
ratur ficta confeſsio inducta à ſtatuto quod operatur ve
ra:ꝙ ſicut cõfeſsio vera facta ſuper proceſſu nullo valet
& validat ipſum proceſſum,vt late dixi in l.1.§.diuus An
toninus.in 3.& 4.col.ff.de qõ.& in ſing. meo 201.incip.
36 in confeſſum &c. ita validat † proceſſum nullum confeſ
ſio ficta inducta per ſtatutũ. ita not. dixit Barto.in conſ.
ſuo,incip.à do.Cyno.de Bononia col.2.verſ.ſuper quar-
to quem refert & ſequitur do.Nellus in tract.ſuo banni-
to.in prima parte ſecundi tempori.quæſtio.49.inci.quæ
ritur an tales in ſi. Sed contrarium tamen tenuit expreſ-
ſe Angel. de Aret.in tracta. ſuo maleficiorum. in verbo,
qui iudex videns , in verſ. quæritur tamen an tale ſtatu-
tum &c.circa medium. vbi alleg. ad hoc Bald.in additio.
Specu. & alios de quibus ibi per eum,de quo ẽt dixi,in-
fra,

fra,in hoc.§.nume. 58. in verſ. incip. & pro iſtis faciunt
dicta per Ang.de Are. &c. ex quo prædicta doctrina red
ditur dubia,Scias tamen ꝙ ad hoc vt talis ficta confeſsio
inducta à ſtatuto propter contumaciam operetur vires
37 confeſsionis,vt ex ea ſequi † poſsit condemnatio, ꝙ ne-
ceſſe eſt antea hoc declarare per interlocutoriam iudi-
cis.Exẽplum,pone.ex forma ſtatuti contumax debet ha
beri pro confeſſo,certe hoc caſu ad hoc ut habeat̃ ꝓ cõ-
feſſo,nõ ſufficit ſola cõtumacia, ſed requiritur qđ ſuper
tali cõtumacia iudex interloquatur ipſum haberi ꝓ con
feſſo, cũ fuerit & ſit cõtumax : alias ſi iudex contra con-
tumace procederet ad aliquã ſententiã cõdemnatoriã ſi
ne tali interlocutoria,talis ſẽtẽtia nõ valeret, ita dixit
domi.Ant.in c.cum dilecti,de dolo & contuma.in 5.col.
in verſi.vltimo aduerte.& idẽ dixit ipſe in c.cum dilecti.
de elect. quod etiam videtur tenere Bart. in l. fina. in §.
quod ſi actor.C. de iuramen. calum. & Paul.de Caſt. in
conſi.ſuo 33.incip.ſuper primo &c.in 2.col.vbi expreſſe
affirmat hãc partẽ.& idẽ voluit Ang.de Are.in tract.ma
lefi.in verbo,qui iudex vidẽs.in 5.char.in ver.ſtatutũ di
cit.& ibi per d.Auguſti.in ſuis addi. &c.Pro quibus faciũt
quę dixi in ſing.meo 283.inc. lapſus termini. & infra,in
§.aggredior. nu. 106.Et faciunt quæ dixi in authẽ.agri-
cultores.in 2.& 3.col.C.quæ res pig.oblig. poſ.& in l.1.
in 13.colũ.C.de execu. rei iudi. Ad quæ ẽt vide do.Nel-
lum in tractatu bannit.in 3.part.1. temp.in 10.quæſtio.
incip.quæritur an.poſt lapſum &c.& in 4.par.1. tempo-
ris.in 2.quæſtio.poſt mediũ.vbi dixi,ꝙ ſufficit ꝙ talis ꝓ
nũtiatio cõtumaciæ fiat vna cũ diffinitiua: ad qđ allegat
iura.de quibus ibi ꝑ eũ,qđ eſt ſingu. no.in practica,cum
ſæpius occurrat in facto.& vide etiam domi. Nellũ in d.
ſuo tract.in 3.parte.1.tẽporis.in d.2.qõ.& q̃ ego dixi in
rub.ff.de falſis vltra medium.Et pro ꝓdictis faciunt opti
me no.verba.Iaſ.in l.properandũ.in §. 1. in 2. col. C.de
iudi.vbi multũ not. loquitur in materia iſta.Pro quibus ẽt
38 optime facit.Nã qs non dicitur talis, † quouſque nõ eſt
pronunciatus pro tali,ſm Soci.in conſil.ſuo lj.inci.præ-
ſtantiſſime

ſtantiſſime doctor.in 3.col.& Paul.de Caſt. in conſil.32.
incip.omiſſo ordine.in fin.uerbis. & faciunt pro hoc di-
cta per Pet.de Ancha.in conſi.ſuo 240.incipien.per præ
dicta.circa fin. ubi dixit, ꝙ omnis executio eſt ſuſpenſa
39 contra excommunicatum,† antequã ſit declaratum per
ſententiam ipſum eſſe excommunicatum.& faciunt quę
ego late dixi in rubri.extra de cri.fal. ubi latiſſime loquu
tus ſum.& in rubric.ff.de fal.Et facit etiam, nam nota-
40 rius criminoſus non eſt propterea † depoſitus à digni-
tate,uel officio,ſed requiritur ſententia declaratoria,ſe-
cundum Inno.in c.qualiter & quando.de accuſa.& quẽ
refert & ſequitur Bald.in l.ictus fuſtium.in ulti.col.ff.de
41 his qui not.infa.Et ideo † clericus homicida non perdit
beneficia, niſi poſtquam fuerit condemnatus de homici
dio per ſententiam iudicis ſecundum Inno. in c. cum no
ſtris.de conceſ.præben.quem refert. Bal. in l. athletas in
§.calumniator. in princ. ff. de his qui not. infa. & voluit
Bal.quem uide,in c.ſicut.in 2.col.de coha.cle. & muli.&
faciunt quæ latius dixi in conſi.meo. incip. miſericordia
domini &c. in 6. cha. Contra prædicta tamen facit non
parum glo.in l.pen.§.fi. in verſi.per contumaciam. C.ad
42 treb.q dixit,ꝙ ad hoc ut quis dicatur contumax,† ſuffi-
cit conſtare ex actis, licet ſuper hoc iudex non pronun-
tiet:quam glo.ibi dixit unicam & ſolitariã Bald.& idem
ipſe dixit in authẽ.ſed cum teſtator.in pe. col. C.ad legẽ
fal.& in c.1.in 7.colũ.uer.ſed an ſufficiat. de mili. uaſal.
qui contum. eſt. de qua glo.loquutus ſum in l. 2.in fine.
C. de fide inſtru. pro qua glo. facit, Nam acta indncunt
43 † notoriũ,ſecundum Alexan.in conſil.404.incip.Chri-
ſti ſaluatoris.in pen.col.& Ludo.Ro.in conſ.273.incip.
clarum eſt &c.in fi.uerbis.& Alexan.in conſil. 77.in cau
ſa & lite.in pe.colum.in fin.in 2.uolu. & Abb. in conſil.
43.incip.in præſenti quæſtione. in fin.uol.1. & in noto-
44 riis non requiritur declaratio † iudicis, ſecundum plu-
res doct.quos retuli in rep.rubr. C. de proba. in 44.co-
lum.in uerſic. attamen ubicunque &c. Contrariã tamen
partem puto de iure ueriorum:uidelicet,ꝙ ſuper tali cõ-
tumacia

tumacia requiratur interlocutoria iudicis, nõ obſtante
ꝙ illa cõſtet ex actis: eo quia ẽt ſuꝑ notoriis requiritur
45 † ſentẽtia iudicis,vt ſatis late dixi in dicta repet.mea ru
br.C.de probatio.in 46.col. verſ. attende &c.& tamẽ vi
de Pau.de caſt.in d.l.pen. C. ad Trebel.Scias tamen vnũ
in ſupradicta materia videlicet,ꝙ ſi ex forma ſtatuti cõ-
tumax debet haberi pro confeſſo:ſi antequã ſuper dicta
46 contumacia ſit pronunciatũ decedat contumax, † non
ꝑiudicaret talis cõtumacia hæredi.ita no.dixit Bart.in l.
1.§.ſed hæc cõſtitutio.ff.de calũniato. & in l.eius q dela-
torẽ.in fi.1.col.ff.de iure fiſci,& in l.2. in §. ꝙ ſi actor.C.
de iuramen.cal.in fi.& Bal.in l.1.in 3.col.verſ.ſed dubita
tur eo caſu.&c.C.ne ex delic.defunctorum.& in c.vaſal.
in ver.dicit Io.monachi &c.ſi de feudo fuerit cõtrouer.
Itẽ ſcias ẽt ꝙ ſicut vera cõfeſſio aliquando poteſt reuoca
47 ri † tanquã erronea vt late ſatis an dixi,in l.1. §. ſi.ad fi-
nem.ff.de quæſt.ita eodẽ mõ poterit reuocari ficta cõfeſ
ſio inducta per ſtatutũ ꝑtextu erroris: & contra talẽ con
feſſionẽ admittit probatio.ita ſingulariter dixit d. Fran.
de Are.in conſil.ſuo 147.incip.viſa conſultatione &c.in
3.col.quẽ refert Iaſ.in l.is qui. in 3. col. qui teſta.facere
poſ.vbi ſequitur opi.d.Fran.in d.conſ.& plura not.addu
cit,de quo ẽt ego late loquutus ſum in l.1. §.ſi.in pen.&
vlt.col.ff.de quęſtio.vide tñ differentiã in tribus caſibus
inter verã confeſſionẽ & fictam inductã à ſtatuto,quam
ponit Ang.de Are.in tract.malefi.in verbo, q iudex vi-
dẽs.in verbo,q̃ritur an an tale ſtatutũ &c. circa finem.&
ibi in addi.Itẽ ẽt teneas mẽti perpetuo,ꝙ cõtumax licet
ex forma ſtatuti debeat haberi pro confeſſo, tñ ad hoc
vt valeat condemnatio de delicto contra accuſatũ vel in
48 quiſitum de crimine, † debet vltra contumaciam cõſta
re de delicto,& debet cõuinci de ipſo,aliter nõ valet bã
nũ nec condẽnatio,ita ꝓbat tex.in l.raptores.C.de epiſ
co. & cleri. poſt prin. in verbo,cõuicti interficiãtur &c.
& ibi ẽt circa med.d.l.in ver.poſt legitimas & iuri cogni
tas probationes &c.& ibi ẽt in fine legis. in verſ.reperti
& conuicti fuerint &c. & ita per illum text. & per alia

plura iura dixit Spec.& ibi Ioan.And.poſt eam in tit.de accuſatione.in 4.parte.in §.fin.in 9.colum.verſic. ſed po ne A.fuit accuſatus &c. quod eſt ſingula. not. pro adiuuandis amicis bannitis, quando banniti fuerunt propter eorum contumaciam. & non ex aliquibus probationibus.Et idem etiam tenet Oldra.in conſi. ſuo 75.incip.hic agitur &c.poſt principium in verſi.& doctor.iuris canonici &c.de quo etiam dixi in repet.mea l.1.C.de raptu virginum. in nume. 129. incip.nota etiam ex iſto tex.&c.Vide tamen Bal.in c.1.§.iniuria.in 6.col.ver.quęro vtrum valeat ſtatutum de pace iuramen. firm. Et licet Ioan.And.vbi ſupra, referat Guido.de Suza. dicere iſtud eſſe uerum de iure:ſed ꝙ contrarium ſeruatur de facto : tamen dico quòd per dicta verba non probatur quod contrarium ſeruetur de facto ut dixi, ſupra.in §.1. in nu.15. & caſu quo hoc probaretur per teſtes, uel per inſtrumenta, ſcilicet ꝙ contrarium ſeruaretur de facto, iſtud non releuat, quia attendi debet, quod de iure fit, non autem quod de facto fit.imo quæ de facto fiunt,nullam habent firmitatem vel robur: ſed imo de facto reuo
49 cantur, ſecundum gloſſam.in l. minor. ff. de euictio. & Bal.in l.ſi pacto quo pœnam.C.de pact. de quo latius dixi in l.1.in prin.in 7.col.ff. de quæſtio.Item pro prædicta doctrina Spe. mihi videtur etiam tex. in authen. qua in prouincia in §.1. in verſic. ſi tamen omnino appareat obnoxius &c.C.vbi de crimine agi oportet. & tex. in argu.in l.fi.§.fi.ff. de bonis eorum qui ante ſententiam ſibi mortem conſciue.& tex.in l.2.in §. ſinautem. in verſi.& & conuicti &c.C.de his qui latro.occul.Item etiam pro dicta doctrina eſt optimus tex. in c.deus omnipotens.in verſi.nullum ante veram iuſtamq; probationem iudicare aut condemnare debemus &c.2.q.1. Et pro prædictis etiam facit in arg.illud videlicet, ꝙ quando aliquis damnatur ex præſumptionibus, & non ex probationibus:
50 † tunc nunquã debet ſibi imponi vera pęna delicti,ſed alia minor.ita dixit Inn.in c.qa veriſimile.de pſumptio. qđ dictũ pro valde not. referũt & ſequũtur doct. in c.af-

ferte.

ferte.extra de præſumptio.& Bal.in l.nõ eſt veriſimile.ff. qđ metus cauſa. & in c.1.in fi.quib.mod.feud.amitta.Et idẽ voluit Bal.in l.eius.in §.1.in fi.ff.de teſta.& d.Abb.in c.auditis.in antep.col.de præſcri.& voluit Pau. de Caſt. in conſi. ſuo 197.inc.viſa inquiſitione. Et illud dictũ In no.etiã ſequitur.d.Ant.& Abb.in c.quanto de pręſump. & in cap.conſtitutus de teſti.& Oldra.in conſ.192. inci. viſo diligenter &c.Bald.in conſ.ſuo 220.incip. in quæſt. in 2.colum.in 3.volum.& Alexand. in conſi. 188. incip. viſo in vlti.col.in 7.volu.& dixi in cõſilio meo 10.incip. non auferas.poſt principium.& in l.1.in 9.Charta.C.de ſica.& voluit Spec.in tit.de præſump.in §. ſpecies in ver. in ſumma.& Petr.de Anch.in regula,ſemel malus.in 10. col.de regul. iur.in 6.de quo latius dixi in l.repeti.in 6.
51 col.ff.de quæſt.Et facit etiã ratio.Nã † contumacia dicitur ficta probatio & nõ vera,ſecundũ do.Nellũ in tractatu bannito.in prima parte primi tẽpo.in 1.quæſt.in vlt. col. & voluit Ang. de Aret. in tractatu maleficiorum.in verbo, qui iudex videns &c.in verſic. quæritur tamẽ an tale ſtatutum. in princ. ubi plura ad hoc allegat.Et ideo dixit no.Bald.in l.ſi filio.la.2. ff. ſolu. matrimo. circa fi-
52 nem. ꝙ contumacia † eſt fictum delictũ & non verum, de quo etiam per Bald. in l. & in multis. C. de appell.& per Ioan.de Imol.in l.pe.in §.ad crimẽ.ff. de publi. iudi. & per Bertha.in reperto.ſuo in verbo, contumacia.in 2. colum. in 2.uerſ.Pro quibus facit etiam, nam ſententia
53 lata contra aliquem contumacem † magis præſumitur lata propter vitium contumaciæ,quã propter ius partis. text.eſt in l.præſes. C. de pign. & in l.ſi ideo.ff.de euict. & in l.Papinianus. in §. meminiſſe. & in l. repudiantis. in §.fi.ff.de inoffi.teſta.& in c.fi.de empt. & vendi.quę iura ad hoc allegat Ludo.Rom.in conſ. ſuo 329. incip.præſens conſultatio.in pen.col.vbi alleg. Bar. in l.ſæpe.ff.de re iudic.& l.res inter alios.C. qbus res iudi. nõ nocet.& d. Ant.in c. quãuis de re iudi. Pro quibus faciunt optime dicta per d.Feli.in cap.fraternitatis.in 2. colum. verſ.tertio fallit.de hæreticis & in c.in literis.in 10.col. ver.pro

quo optime facit.de conſtitu.& per Bal.in l.1.circa finē.
C.de calumnia.& per Soci.in conſ.ſuo 18. incip. proſe-
quendo.in 11. col. Et faciūt quæ latius dixi in ſingulari
meo 4.⁰inc. quāuis aliquo caſu &c.Et ꝓ prædicta doctri.
Spec.in d.tit.de accuſa.§.ſi.in 9.colum. in d. verſ. ſed po
ne, A fuit accuſatus &c.& ꝓ aliis ſuperius adductis,facit
optime in argu.ſingu.verbum Ale. in l. omne delictum.
circa pen. ff.de re militari.vbi dixit,ꝙ ad hoc, vt accidēs
bānitum gaudeat beneficio ſtatuti permittētis bannitū
54 poſſe impune occidi, † debet occidere bānitū ex veris
probationibus delicti, nō aūt bannitū ex cōtumacia:ꝗa
tale ſtatutū nō intelligitur de bānito ex cōtumacia,alle-
gat hoc voluiſſe Bal.Io.de Imo.in l.mora. ff. ſolu.matri.
qđ profecto eſt ſing.verbū, maxime ad reſtrictionē do-
ctrinæ Bart.& ſequaciū in l. vbi pactū. C. de trāſact.vbi
dixit, ꝙ ſi poteſtas inquirit cōtra occidentē bannitū, ꝗ
ex forma ſtatuti poterat impune occidi, ꝙ tunc quilibet
de populo pōt cōparere & oſtēdere bannū illius mortui
& dictū ſtatutū,& petere ꝙ contra eū vlterius nō proce
datur. ſed imo abſoluatur ab inquiſitione contra eum
55 formata.& iudex debet tūc deſiſtere, & † volūt alii plu-
res doc. quos retuli in l. ſi quis ne qō. in 25. colum.ff.de
quæſt.& ſupra in §.cōſtante,num.38. Quæ doctrina Bar.
& aliorum poterit reſtringi in occidente bannitū ex ve
ris probationibus delicti, nō autē in occidente bannitū
cōtumacia,ita ex illa doctrina do.Ale. in d.l. oē delictū.
poterit fieri dicta reſtrictio:qđ tenendū eſt ꝑpetuo cor-
di.Et pro illa doctrina do.Ale.in d.l.oē delictum, faciūt
optime q̄ alias ego dixi, in l.infans, ante mediū,verſic.
circa tertiū.ff.de ſicariis.vbi videas. Et vltra prædicta in
hac materia cōtumaciæ teneas mēti perpetuo vnū ſingu
lare verbū & multū quotidianum,videlicet ꝙ ſtāte ſtatu
to ꝙ cōtumax habeatur pro cōfeſſo, intelligitur tale ſta
56 tutū,dūmodo ꝓcedat libellus ſeu † inqſitio valida:ſed ſi
in ciuilibus ꝓcedat libellus īualidus,vel in criminali ꝓce
dat inqſitio inualida ſequuta cōtumacia,ipſe reus nō ha
bebit ꝓ cōfeſſo.tex.eſt no.& hoc voluit Bar.in l.ſi filius.

la.2.ff.de interr.act.& facit tex.idē probās in l.ſed ſi ſine.
§.ſed ſi ſeruus.eo.ti.& illū tex.in d.l.ſi filius. ad hoc alle.
Lu.Ro.in cōſ.ſuo 224.inc. iſta captura &c.ī 1.col.vbi di
cit,ꝙ ex vera contumacia,in quā qs incidit iudicio exi-
ſtēte nullo,nō pōt reſultare aliqs validus iuris effectus,
& allegat ad hoc.d.l.ſi filius.Et ideo dixit Bal. in d.l.ſi fi-
lius,ꝙ ſi aliqs accuſator à bānito, ꝗ ex forma ſtatuti nō
debet audiri,& ſic accuſatio eſt nulla inūalida, licet hoc
caſu ipſe accuſatus patiatur ſibi labi terminus: nō tn̄ ha
bebitur pro cōfeſſo ex forma alterius ſtatuti. Et ſubdit
ēt ibi Bal.& dicit: Nota hic arg.ꝙ vbi poſitio nō dēt ad-
57 mitti † ratione ꝑſonæ, vel ratione materiæ,vel ratione
formę,ꝙ tūc cōtumax nō habe̅ pro cōfeſſo. alle.Spe.in
ti.de teſte.in §.nūc videndū.verſ.cæterū. Et idē ēt voluit
Bar.in l.2.in §.ꝙ ſi actor.circa fi.C.de iuram.calum.& ibi
Bal.ꝗ dicit in ver.vlterius nota. &c. ꝙ ſi libellus eſt ine-
ptus,vel nō cōcludēs,ſicut non pōt reus tūc ex uera cō
feſſione cōdemnari,ita nec ex ficta poterit cōdēnari,qđ
dicit ipſe Bal.eſſe nota.dignum.

Subdit poſtea ipſe Bal.ibi, ꝙ facit ad q.ꝙ bānitus ha
beatur ꝓ confeſſo:ꝙ iſtud debet intelligi, qn̄ accuſatio,
uel inqſitio concludit crimen,& punibile crimē,alias eſt
impoſſibile,ꝙ fiat cōdēnatio,ita dicit Bal.in d.§.ſi actor.
circa finē.Pro quibus ēt optime faciunt dicta per eundē
Bal.in addi.Spe.in tit.de accuſa.in 1.parte.in 5.col. uerſ.
& not.ꝙ ubi libellus &c.ubi dicit,ꝙ qn̄ libellus eſt ince
ptus ſiue propter omiſsionem modi & formæ ſubſtan-
tialis,ſiue propter alias ineptitudines, bannum tunc la-
tum tanquam in contumacem non ualet,nec contumax
uidetur confeſſus maleficium. alleg.d.l. ſi filius.& d.l.2.
in §.ſi autem.C.de iura.calum. Et dicit poſtea ꝙ ſi non
ualet bannum, non ualet etiam ſubſequens ſententia,
quæ fundatur in banno:& dicit etiam, ꝙ non meretur
executionem ſententiæ,quæ eſt ipſo iure nulla.ita reſi-
det Bal.ubi ſupra.Et dicit Bal.in conſi.ſuo 371. incip.iū
ſis dictis ſtatutis &c.in 2.uol.ꝙ quando proceſſus eſt nul
lus,quia nullitas apparet ex diſpoſitione ſtatuti, & ſi e-

rat error expreſſus,quo caſu citatus nõ tenebatur cõpa
rere:tũc nõ cõparendo nõ dicitur cõtumax, nec põt ha-
beri pro cõfeſſo:allegat iura de qbus ibi per eũ . Pro qui
bus optime faciũt dicta ꝑ eundẽ Bal.ĩ l. certi cõdictio.in
prin.in vlt.col.ff.ſi cert.pet.& per Ale.in l.abſentẽ . ff.de
pœn.Et facit gl.in l.emptione. C.plus valere ꝙ agi.ꝗ di-
58 cit ꝙ iuramẽtũ appoſitũ ſuper cõtractu † nullo, nõ vali
dat ipſum cõtractũ.& facit gl.in auth.ſi qua mulier.C.ad
Velleia.Et facit dictũ Bal.in cõſi.ſuo 106.inc. verba accu
ſationis &c.in 1.vol. qđ dictũ retuli in conſi. meo inc.in
nomine patris ſummi, & oĩpotentis Dei &c.in 12.char.
& faciunt dicta per Pet.de Anch.in cõſ.ſuo 408.inc.pro
bata tãta viri ſęuitia &c.in fi.verbis. Et ꝓ iſtis faciũt di-
cta per Ang.de Are.in tracta.maleſi.in verbo,ꝗ iudex ui
dens &c.in verſ. ꝗritur tamen an tale ſtatutum &c.circa
med.vbi dixit;ꝙ licet cõfeſſio facta ſuꝑ proceſſu inuali-
do valeat,ſecundũ Inno.in c. qualiter & qñ . el 2. de ac-
cuſa.de quo dixi late ſupra in hoc.§.in nu. 12.hoc eſt ve
59 rũ in vera cõfeſſione:ſecus aũt in ficta inducta ꝑ ſtatutũ
ex contumacia: qa talis confeſſio nõ valet, nec validat
proceſſum nullũ.ad qđ alleg.Bal.in d.addi.inc.& nota ꝙ
vbi libellus &c.& alia de quibus ibi per eũ . Item teneas
etiam menti in hac materia cõtumacię,ꝙ ſtatutũ volẽs,
ꝙ cõtumax habeatur pro cõfeſſo, tale ſtatutũ nõ intelli-
60 gitur † in minore,in muliere , nec in ruſtico,niſi ſint in
dolo expreſſo,& non præſumpto , vt eſt contumacia,ita
dixit Pau.de Caſt.in l.vbi exigitur. in fi.prin.ff.de eden.
pro quo faciunt optime dicta per Bal.& Ang. & Alex.in
l.2.in 1.col.ff.ſi quis in ius voc.non ierit. & idem expreſ
ſe dixit d.Phil.de Peru.in c.Nicolao.in vlt. col. de appel.
vbi refert hoc voluiſſe Bald. & Ang.in d. l. vbi exigitur.
ff.de eden,quod dicit ipſe eſſe ſing. menti tenẽdum.Pro
quo faciũt dicta per Bar. in l.minor. la 1. ff. de minori.
61 vbi inter cætera dicit, ꝙ contumacia † dicitur dolus
præſumptus & non verus & ideo minor mulier,& ruſti-
cus iuuantur,tene mẽti ꝓdicta,qa notabilia, & quotidia
na ſunt.Scias vlterius in hac materia,ꝙſi ex forma ſtatu

ti

ti contumax habetur pro cõfeſſo, iſtud intelligitur quo
62 ad delictũ,† nõ aũt quo ad qualitatẽ delicti aggrauantẽ
ratione ꝑſonæ,vel aliter,vel ẽt quo ad qualitatẽ ꝑſonæ,
in qua delinqtur.ita not.do.Pe. Anch. in conſ.ſuo 408.
pro quo faciũt dicta ꝑ Bal.ĩ l.ſi aduerſarius. ver. ſed ſi nõ
opponatur.C.de fide inſtr.ubi dixit,ꝙ ſi ꝗs debet ex for
ma ſtatuti haberi ꝓ cõfeſſo.intelligitur ſuꝑ intẽtatis tã
tũ,& nõ ſuper aliis, quod eſt no.Item ſcias ꝙ cõtumacia
63 dicitur vitiũ.† l.ſancimus. C. de iudi.Item contumacia
eſt peccatũ mortale,ſecũdũ Abb.in c.1.in 3.col.extra de
iudi.Itẽ cõtumax dicitur infidelis. c. ſi qui ſunt pſbyte-
64 ri.† 81.diſt.de quibus latius per Iaſ.in d.l. ſancimus. in
pen.col.in fi.C.de iudi.Itẽ in prædicta materia contuma
ciæ tene mẽti perpetuo vnũ ſing.verbũ:videlicet,ꝙ ſtatu
ta Italiæ volẽtia,ꝙ cõtumax habeatur pro cõfeſſo, non
65 cõprehendunt † delinquentẽ exiſtentẽ extra territoriũ
ſtatuentiũ, vnde ſi delinquẽs eſt extra territoriũ banniẽ
tis,& citetur à iudice loci delicti hoc caſu ipſo nõ cõpa-
rẽte,nõ habebit ꝓ cõfeſſo virtute dicti ſtatuti. ita ſing.
dixit d.Ant.in c.ꝓpoſuiſti.in 2.colum. de foro cõpe.qđ
dictũ ꝓ valde ſing.refert & ſeqtur d. Catal. in tract.ſyn-
dic.in ver.543.inc.adde & tene mẽti perpetuo &c.qđ di
ctũ habet rationẽ in ſe ꝑ tex.in l.fi.ff.de iuriſdi. om.iudi.
& c.fi.de cõſt.in 6.cum ſi.de quo etiam dixi in conſ.meo
82. incip. ſcientiarum omnium largitor &c. in 9. char.
Et ideo vt talis delinquens habeatur pro cõfeſſo ex for-
ma dicti ſtatuti, cautela eſſet, ꝙ iudex loci delicti, qui
non poteſt ipſum reum delinquentem exiſtentem ex-
tra territorium ipſius iudicis valide, & iuridice citare,
mitteret literas iudici loci vbi eſt ipſe reus delinquens
& ipſum rogare,ꝙ in ſubſidium iuris vellet facere citare
talem reum exiſtentem in ſuo territorio, vt debeat co-
ram eo tali die perſonaliter comparere ad reſpondendũ
inquiſitioni contra eum formatæ : iuxta ea quæ dixi in
ſing. meo 138. incip. iudex vnius territorii &c. & dicta
per Iaſ.in l.properandum.in §. ſin autem reus. in 1. & 2.
col. C.de iudi.& per Bal.in conſ.ſuo 450.incip. quidã in

 terra

terra Burgi &c. in 2. vol. quæ omnia tene mẽti: quia pau cis ſunt nota. Scias ẽt in hac materia contumaciæ, ꝙ ſtante dicto ſtatuto, ꝙ cõtumax habeatur pro cõfeſſo, ꝙ hoc
66 hoc † intelligitur per trinam citationẽ nec tali caſu ſufficit vna pro omnibus pp magnum præiudicium, quod inde ſequitur, ita dixit Bal. in l. receptitia. ante fin. C. de conſti. pecu. quem refert & ſequitur do. Catal. in tracta. ſyndi. in verſic. 543. incipien. adde & tene menti perpetuo &c. in fi. Vltimo circa prædictam materiam contumaciæ ſcias ẽt, ꝙ condemnatus per contumaciam, quæ ex
57 forma ſtatuti habet vim cõfeſſionis, † non efficitur infamis. ita dixit Bar. in l. ictus fuſtium ff. de his qui not. infa. de quo latius per Alex. qui allegat alios tenentes hãc partem in conſi. ſuo 114. incip. repetitus vt dicam &c. in 6. vol. alia etiam plura not. in materia contumaciæ. vide in repe. mea. l. de vno quoque. ff. de re iudic. in materia contumaciæ, vbi plura ſingularia poſui.

SVMMARIVM.

1 *Iudex in negatorijs rei qualiter ſe debeat gerere.*
2 *Quæſtio an poſſit infligi ſine iudicis pronuntiatione 20.*
3 *Indiciorum copia an danda per iudicem reo non petenti. Et ſi non dederit an puniendus 19.*
4 *Pœna iudici impoſita propter tardatam expeditionem qualiter intelligenda.*
5 *Iuramentum calumniæ non petitum, nec præſtitum, an annullet proceſſum.*
6 *Iudex ſuper non petitis non ſedet.*
7 *Iudex nemine petente defenſiones rei tenetur quærere.*
8 *Verbum debet poſitum in lege neceſſitatem importat.*
9 *Iudici commiſſum ex officio neceſſitatem inducit, niſi aliter expreſſum fuerit.*
10 *Iudex officium ſuum exercere debet non imploratum pro ſubuentione pauperum.*
11 *Perſonæ miſerabiles incarceratis comparantur.*
12 *Carceratorum cauſa dicitur pia.*

13 *Lega-*

13 *Legatum relictum incarceratis apud hoſtes etiam pro maleficio, vt redimantur, dicitur pium.*
Iudex in actibus pijs debet ſupplere ex officio.
14 *Dotis cauſa pia eſt.*
15 *Ignoranti in his quæ ſunt iuris non ſuccurritur.*
15 *Ignoranti in his quæ ſunt iuris non ſuccurritur.*
Incarceratos an excuſet iuris ignorantia in non conſulendo peritiores.
16 *Factum difficile habetur pro infecto.*
17 *Ignorantia iuris in damnis euitandis non nocet. Et quid in cauſa lucratiua trahente originem ab onerosa. 18.*
21 *Iudex plenas delicti probationes habent, an debeat tormentis reum dare.*
22 *Quæſtio in delicto per veras probationes liquido, locum non habet.*
23 *Torquendus nemo niſi in ſubſidium probationum.*
24 *Iudex torquens pro delicto per probationes claro tenetur in ſyndicatu.*
25 *Torqueri aliquẽ petens iurare tenetur de probationis defectu.*
26 *Probationes eneruantur per negationem in tormentis perſeuerentur aſtructam.*
27 *Accuſatio criminis torturam requirit poſtulatam quod ſecus in inquiſitione. Et quid lite non conteſtata. 28.*
29 *Iudex an poſſit torquere virtute primæ depoſitionis teſtium ſine reſumptione, & quæ ſuper hoc veniant ſeruanda. Et an teſtes veniant per iudicem examinandi. 30.*
31 *Torqueri an poſſit reus minor 25. omnis & quomodo.*
32 *Actus ad præſtandam curatoris autoritatem ex breuitate temporis nullus 33.*
34 *Cauſæ cognitio in quolibet actu eſt maximi momenti.*
35 *Abſolutio a iuramento ſine cauſæ cognitione eſt inefficax.*
36 *Statutum, quod liceat pronunciare ſine cauſæ cognitione non valet.*
37 *Diſpenſatio inferioris à papa ſine cauſæ cognitione nullius effectus eſt.*
38 *Iudex aliquem ſpolians ſine cauſæ cognitione, ante omnia ille venit reſtituendus.*

39 *Iudex*

39 *Iudex ſine cauſæ cognitione procedens homini priuato cmpa-
ratur cui non obediendum eſt.*
40 *Reſcriptum vetans cauſæ cognitionem aſt de falſo ſuſpectũ.*
41 *Iudicis iuſſus ſine cauſæ cognitione non excuſat à pœna.*
42 *Commiſſio iudicis cum cauſæ cognitione ad tempus ſucceſſores
protenditur.*
43 *Cauſæ cognitio eſt de iure diuino, nec eſt omittenda.*
44 *Authoritas in actu inſerenda, ſine cauſæ cognitione & il-
lius mentione in inſtrumento corruit.*
45 *Statutum, quòd mulier & minor non obligentur ſine iudi-
cis Authoritate, cauſæ cognitionem in inſtrumento inſer-
tam requirit.*
46 *Confeſſio minoris facta in præſentia iudicis ſine curatore, an
valeat.*
47 *Mulier prægnans non torquẽda donec repererit. Nec etiam
intra quadraginta dies à die partus.* 48.
49 *Prægnans non cogenda vt veniat ad teſtimonium ferendum
ſi ſit periculum partus in itinere.*
50 *Statuũ de bãnitis impunè occidẽdis non includit prægnantẽ.*
51 *Clericus ex quibuslibet indiciis non torquendus, niſi ſit in-
famis.*

§ NVNC videndũ eſt, quid fiendum ſit a iu-
dice, qñ reus reſpondet inquiſitioni ne-
gando omnia cõtenta in inquiſitione eſſe
vera: in quo dicas, quòd tunc iudex debet
dare copiam indiciorum reo recepto-
rum contra eum, cũ termino cõpetenti ad illa purganda,
cũ cõminatione, ꝙ ſi illa in illo termino nõ purgauerit,
ꝙ illa purgabit cũ tortura, ita dixit Ang. de Are. in trac.
maleſi. in verbo, fama publi. in 1. char. in verſ. & ſic bene
1 not. † & in eodẽ tractatu in eodẽ ver. in uerſi. itẽ aduer
tas ꝙ nõ ſufficit &c. & ibi in addi. & idẽ voluit Gand. in
ſuo tract. maleſi. in rub. inc. quæritur nũquid torquẽdus
ſit audiẽdus. & in eod. tractatu ſub rubr. de qõ. & torm.
in 4. col. in verſ. ſed qd erit de qõne &c. & uoluit Bart. in
l. fin. in pen. q. ff. de quæſtio. & Bald. in l. 2. in princ. C. de
eden.

eden. & no. doct. in c. cum oporteat. de accu. & Pau. de lea
za. in commento. c. grauis. de depoſito. circa vl. col. in ver.
quid ſi torquendus quærit &c. & alleg. plures rationes,
quas ponit d. Alex. in conſi. ſuo 65. inci. habita ſuper con
tentis &c. in primo volu. in 1. colũ. & voluit Ang. & Imo.
in l. cuſtodias. ff. de publi. iud. Bar. in l. vnuius. in. §. reus. &
in. §. cogniturum. ff. de quæſtio. & in l. ſi poſtulauerit. §.
quæſtioni. ff. d adulte. de quo etiam per do. Barth. Cepo.
in conſi. ſuo 64. incp. ſuper articulo &c. & in conſi. ibi ſe-
quenti. Et dixit Bar. in cõſ. ſuo inci. pũctus quæſtionis &c.
ꝙ etiam data dicta copia indiciorum, non poteſt procedi
2 ad torturã, † niſi primo pronuntietur per iudicem deue
niendum eſſe ad torturã: quod dictum refert & ſequitur
do. Franc. Bru. in tract. ſuo de indiciis & tortu. in 9. char.
in 4. colum. vbi etiam ſubdit, ꝙ ſi fiat pronuntiatio. iu-
dicis, ꝙ deueniẽdum ſit ad torturam, quod a tali pronũ-
tiatione licet ſit interlocutoria, poterit appellari per ip
ſum reũ, cum contineat grauamen irrecuperabile. alleg.
Bar. & alios in l. fi. ff. de ap. reci. & Bal. in l. 2. C. de epiſco.
audi. de quo per do. Fran. in d. ſuo tra. in d. loco. & ꝑ Gan.
in trac. male. ſub rub. de quæſt. & tortu. in 3. col. ver. ſed
qd de qõne. de facto &c. de quibus ẽt dixi in l. 1. in prin.
in 3. col. ff. de quæſt. in uer. tertio reqritur &c. Sed põt hic
quæri de vno, videlicet, vtrũ talis copia indiciorũ debeat
3 per iudicem dari reo non petenti, † ſed ſolũ ſi illa petat?
in quo dico aduertendũ eſſe. Nã primo videtur dicẽdũ,
ꝙ iudex nõ teneatur dare dictã copiã indiciorũ cũ dicto
termino reo nõ petenti. arg. tex. multũ not: in l. vnius fa
cinoris. in §. cogniturũ. in uerbo, reo poſtulante &c. ff. de
qõ. vbi dicitur, ꝙ defenſio nullo tpe eſt per iudicẽ dene-
ganda reo poſtulante, ex quo tex. põt inferri in caſu no-
ſtro, ꝙ reo poſtulãte danda ſit talis copia indiciorũ. alias
ſecus, vt probat ille tex. à contrario ſenſu. ad quod uide
Ang. de Are. in lib. maleſi. in verbo, fama pub. in 5. char.
in ver. itẽ aduertas. & ibi oĩno in addi. pro quo faciũt no
ta. per Gand. in tracta. ſuo maleſi. ſub rubr. de homi-
cidiariis. in 2. colum. poſt princ. Quinimo etiam ſi iudex
ad

ad hoc non eſſet requiſitus per ipſum reum. Ita in ſimili
dixit Abb.in c.penu.in pen.col.in verſi. & nota vnum
pulchrum dictum.nu.19.de iudi.vbi dixit, ꝙ vbi iudici
imponitur pœna,ſi cauſam non expedierit intra inſtan-
4 tiam,quod comittatur pœna, ſi pars petat & inſtat † a-
pud iudicē, quod cauſam ipſam expediat,alias non cadit
in pœnam, ſi dictam cauſam nō expedierit intra tempus
inſtantiæ:& idem dixit d.Catal.in tract.ſuo ſyndi.in uer
ſi.42.incip. adde ꝙ ſi iudex &c.& Bald.in conſil.ſuo 61.
incip.ſuper contentis &c.in.6.col. & Barba.in c.conſu-
luit.in.4.col.de offi.deleg.in rub.extra de accuſ.in 1.col.
& in c.de cauſis.in 6.col.de offi.deleg.& in conſi.ſuo 32.
incip.viſo præſentis conſultationis pūcto. in 1.col.in 2.
vol.vbi plura iura,& plures doctrinas allegat ad hoc.Pro
quo etiā facit tex.in l.1.in.§.magiſtratibus.ff.de magiſtr.
conue.vbi dicitur,ꝙ magiſtratus,qui non dedit tutorē,
uel curatorē minori,tenetur,ꝙ eſt verum, dicit tex.ſi in
terpellatus fuit alias non. Et faciunt dicta per Ioan.Cal.
in conſi.ſuo 3.in titu. de pœn.vbi dicit ꝙ ſi per ſtatutum
imponitur pœna iudici ſi non adminiſtrauerit iuſtitiam,
quod hoc caſu ſi nō adminiſtrauit,quia non fuit hoc peti
tum per partem,ꝙ non cadit in pœnam: allegat iura de
quibus ibi per eum, ad prædicta etiam facit glo.nota. in
l.vniuerſa.in ver.præbeatur.C.de præci.imper. offe.vbi
tex.dicit ꝙ habēs terminum ſeu dilationem ſoluendi cre
ditoribus ſuis,tenetur ſatiſdare de ſoluendo finito termi
no dilationis,alias non gaudet commodo dictæ dilatio-
nis,& glo.ibi dicit hoc eſſe verū,ſi talis ſatiſdatio petatur
a creditore alias ſecus &c.Et dicit ibi Pau.de caſt.in fi. ꝑ
illam gl.ꝙ quando lex vel ſtatutum mandat fideiuſſores
præſtare, alias annullat actum,puta quādo forenſis agit
contra ciuem teneatur præſtare fideiuſſorē de expenſis
ſoluendis,alias non valeat, proceſſus:modo pone ꝙ fo-
rēſis ægit contra ciuē,& nō præſtauit talem fideiuſſionē,
quia non fuit petitū:opponit ꝙ proceſſus eſt nullus,dicit
Pau.de Caſt.ibi.ī cōtingētia facti dixiſſe hoc nō eſſe verū
ſi nō fuit petita, de quo ibi latius ꝑ eū pro quo allegat l.
peto.

peto.§.fratre.ff.de lega.2.in verſ.ꝙ ſi cautio non fuerit,
ab eo,q̄ primo loco admiſſus ē, deſiderata,&c.Et dicit ēt
facere quod dicitur de iuramēto calumniæ,ꝙ niſi præſte
5 tur nō ualet ꝓceſſus,nā hoc eſt verum † ſi fuerit petitū,ali
as ſecus.alle.not.in l.ſecunda, in.§.ſed verum.C. de iura.
calum. & in c.1.eo.ti.in 6.Et dicit Pau.de Caſt.in d.l.peto
in d.§.frater, ꝙ illum textum ipſe aliquando allegauit ad
quæſtionem ſtatuti dicentis,ꝙ appellans,vel petens reſti
tutionē debeat cauere cum fideiuſſore de reficientis ex
penſis,& aliter proceſſus factus nō valeat:quæritur ſi cau
tio non fuit petita,nec ea obtulit,ſed in cauſa proceſſit,
vtrum proceſſus ſit nullus: & dicit ꝙ ille text.facit ꝙ nō.
& ꝙ dictum ſtatutum debet intelligi,ſi fuit petita & non
præſtita:nā vſufuctuarius non facit fructus ſuos, niſi cau
tionem pręſtiterit de vtendo & fruendo arbitrio boni
viri:& tamen ſi ſciente & patiente proprietario vſus eſt
non præſtita cautione,facit fructus ſuos,allegat notata in
l.vxori per Bar.ff.de vſufruc.leg.Et illam doctrinam Pau.
de Caſt.in d.§.fratre. refert & ſequitur d.Feli.in c.ſicut.
in 4.col. de reſcri.& d.Alex.in conſi.ſuo 443. ſecundum
or.meum incip.viſis narratis &c.& faciunt etiam pro iſtis
alia plura & plura quæ adduxi.Forte vltra omnes in l.vni
us facinoris.in.§.cognitum.in 2.& 3.colum.ff.de quæſtio.
vbi videas.Item pro hac parte,ꝙ iudex non teneatur da-
re reo copiā iudiciorum ſi ipſe reus non petierit: facit
optime in argu. regula illa iuris,videlicet,ꝙ officium iu-
dicis non impartitur niſi petētibus:vt habetur in l.4.in.§.
hoc autem iudicium.ff.de dam.infec.cum ſi.ibi a doc. al-
6 legatis.Item facit etiam alia regula videlicet,ꝙ ſuper † nō
petitus iudex nō dicit̄ ſedere,de qua habetur per Bald.in
cap.1.ī prin.vt lite nō cōte.vbi allegat text.quē dicit ſing.
in l.ſi ex teſtamento.ff.de excep.rei iudi.& idē dixit Pet.
de Anc.in cōſilio ſuo 199.inci.super diligenter omnibus
&c.circa med.verſic.ſecūdo principaliter & Bald.in conſi.
61.inci.ſuper contentis.in 6.volu.Pro quibus etiā faciūt
dicta per Bald.in.cap.1.de cōtē.inter me.& dn̄m de por.
feu.& in l.cum Papinia.in 2.col.C.de ſenten.Et ſic ex iſtis
omnibus

omnibus videtur dicendũ, ꝙ ſi reus nõ petat dictã copiã indiciorum cum termino cõpetenti ad illa purgãda, ꝙ iudex non teneatur eã ſibi dare, ſed poſſit ꝓcedere ad vlteriora. Sed in cõtrarium, ꝙ imo iudex debeat dare reo dictã copiã indiciorum, ẽt ſi ipſe reus illã non petat, facit, nam iſta datio copiæ indiciorum eſt defenſio: eo qa habita tali copia, ipſe reus poteſt opponere contra pſonas, & contra dicta teſtiũ examinatorum ſuper dictis indiciis: & hoc ſatis de ſe patet. Sed iudex ex officio ẽt nemine pe-
7 tente debet quærere † defenſiones rei. l. ſi non defendantur. ff. de pœn. volunt doct. in l. 1. §. fi. ff. de quæſt. per illum tex. & voluit do. Alex. in conſ. ſuo 486. incip. pulchre reſpondet &c. in fin. & Angel. in conſ. ſuo 38. incip. factum tale eſt, Chriſtoforus Petri &c. in vlt. col. ante fi. & Raph. Cuma. in conſ. ſuo 134. inci. viſis denuntia. &c. in 2. col. poſt mediũ. & Bar. multũ no. in conſ. ſuo c. inc. a do. Cyn. de Bononia. in vlt. co. & in cõſ. 107. inc. viſis omnibus ſtatutis. & in l. 4. in §. hoc aũt iudicium. ff. de dam. infect. & in conſ. ſuo inci. factum ſic proponitur. Bernanducius ꝑcuſſit Herculanũ &c. quẽ refert & ſequitur affirmando hãc partem Pau. de Caſt. ĩ conſ. ſuo 33. inc. ſuper primo queſito. in 2. col. & idem voluit ipſe Paul. de Caſt. in conſi. ſuo 207. inc. ſuper 1. in vlti. col. & Cepo. in conſ. ſuo 46. inci. quidã dñs &c. in vlt. co. & in conſ. ſuo 47. inci. quanquam in vlt. col. Et dixit Bart. in d. conſi. 107. inc. viſis omnibus &c. quod iudex debet querere innocentiam partis, etiam ſi ſe non defendat per d. l. ſi non defendantur. & dicit qđ non ſolum hoc debet facere ante ſententiam, ſed ẽt poſt ſententiam: & ſi eum non reperiat culpabilem, debet facere, quod poteſt vt abſoluatur. ita formaliter dicit Bartol. in d. conſ. qđ eſt ſumme not. & idem tenet Do. de ſancto Gemi. in conſi. ſuo 26. incip. caſus &c. in 2. colum. de quo ẽt dicam infra. Itẽ pro hac parte quod iudex teneatur dare reo ẽt non petenti copiam indiciorum probatur ex text. d. l. ſi non defendantur. quoniam verbũ de-
8 bet, appoſitũ † in illa l. ſi nõ defendãtur, eſt neceſſitatis, & importat neceſſitatẽ, ſecundũ gl. in clemen. attenden-

tes.

tes. in verbo, debet. de ſta. mo. quã approbat d. Fely. in c. exceptionẽ in 3. col. de excep. circa med. & probatur in l. 1. ff. ꝙ qſque iu. & in l. prætor. in prin. ff. de eden. & uoluit gl. & ibi doc. in c. propoſuit. de appe. & Bar. in l. 3. C. de pig. & Ang. in l. 1. C. qũo & qñ iu. Pro quo etiam facit nã quando committitur aliquid iudici expediendum ex
9 † officio, ſemper intelligitur eſſe neceſſitatis, niſi expreſſe diceretur, quod eſſet in eius arbitrio facere vel nõ facere. ita dixit Card. in d. c. exceptionẽ. vbi ẽt dicit ſe dixiſſe in c. 1. de dilatio. & eũ refert & ſequtur do. Fely. in d. c. exceptionẽ. in 2. colum. ergo ex iſtis ſatis apparet, ꝙ licet reus non petat talẽ copiam indiciorũ, attamẽ iudex iuſtus & rectus ſecundũ rigorem & æquitatẽ debet eam dare ipſi reo. Itẽ pro hac parte facit, nã iudex debet
10 exercere officiũ ſuũ ẽt nõ imploratũ, qñ † tale officium reſpicit miſerabiles pſonas vel actũ piũ, vel cauſam piã ſecundum Bar. Ale. & alios, in l. 4. in §. hoc aũt iudicium, ff. de dam. infec. ſed carcerati dicũtur miſerabiles pſonæ,
11 † vt voluit Bar. in tracta. ſuo carceratorũ. in fi. & eſt tex. & ibi doc. in l. ſi qs ad declinandã. C. de epiſco. & cle. & docto. in l. 1. C. quãdo impera. inter pup. & viduã. & Cy. in l. fin. C. ſi quis alteri vel ſibi. & Moder. in l. diuus. ff. de
12 feriis. Item cauſa carceratorum dicitur † cauſa pia, vt voluit Bar. in d. tract. in fin. & legatũ factũ pro redẽptione captiuorum, etiam ſi ſint carcerati pro maleficio, dicitur piũ, ſecundũ gl. in c. ſacrorũ canonum ſtatuta 12. q. 2. quem refert & ſequitur Bal. in l. illud. in prin. C. de ſa-
13 croſanct. eccle. † Et ꝙ tale legatũ factũ carceratis dicat̃ pium, tenuit etiã Bal. & alii in l. ſi qs pro redẽptione. C. de dona. & in l. nulli. C. de epiſco. & cleri. & in auth. ſimiliter. C. ad l. fal. ergo tali caſu iudex dẽt impartire officiũ ſuum ẽt nõ imploratum: & ſic cum cauſa carceratorũ ſit pia, & ipſi carcerati ſint miſerabiles pſonæ, debet iudex dare reo carcerato copiã indiciorũ cũ termino cõpetẽti ad illa purgãda, ẽt reo nõ petente, per pdicta. Ex quibus apparet hãc queſtionẽ eſſe dubiã & ambiguã. Quid ergo dicendũ: Mihi videtur pro cõcordia eſſe diſtinguẽdũ hoc

modo

modo videlicet, ꝙ aut reus carceratus, eſt homo idiota vt ruſticus, mulier, vel pupillus, vel alius veriſimiliter minores iuris ſolennitates, & homo veriſimiliter neſciens facere ſuas defenſiones. Aut eſt homo prudens, vel literatus, vel talis conditionis, qui veriſimiliter ſcit petere talem copiam & ſcit facere defenſiones ſuas.

Primo caſu, teneo ꝙ iudex ex officio ſuo etiam ipſo reo non petente teneatur dare ſibi copiam indiciorum cum termino competenti ad illa purganda, ad quod moueor arg. tex. not. in l. nec quicquam. in §. circa aduocatos. ff. de officio proconſul. vbi dicitur, quod vbi iudex debet exercere officium ſuum circa miſerabiles perſonas prout ſunt mulieres, pupilli & ſimiles. tunc ſiue ipſi tales petant, ſiue non petant, tamen iudex vltro debet eis dare aduocatos. Et illum text. ad hoc pro not. allegat Bart. & poſt eum do. Alex. in d. l. 4. in §. hoc autem iudicium. ff. de dam. infect. & hoc voluit Cyn. in l. 1. in 14. q. ff. de iuriſd. om. iudi. quem refert & ſequitur dom. Alex. in d. §. hoc autem iudicium, poſt princ. vbi reſpondet ad iura, quæ videntur contraria. Et vltra prædicta, quod in actibus piis iudex debeat ſupplere ex officio, voluit etiam Bal. in l. mulierem. per illum textum. C. ſi mancipi. ita vene proſtituatur. & Innoc. in cap. ad noſtram. de iureiur. Bald. in l. nec quicquam in §. vbi decretum. in colum. 10. de offic. proconſul. & in authen. ad hæc. in fin. C. de vſur. & in l. vnica. in 17. col. C. de confeſsis. & Ang. in l. hæreditas. §. 1. ff. de pet. hær. & Lud. Ro. in auth. ſimiliter. in 11. ſing. C. ad l. Falc. & dicit etiam ipſe d. Alex. in d. §. hoc autem iudicium, pro hac parte bene faceret tex. in l. ſi cum dotem. §. eo autem tempore. verſi. necnon illud quoque. ff. ſolut. matrimo. vbi probatur. quod in cauſa dotis iudex interponit officium ſuum etiam non petitum: quia
14 cauſa dotis † eſt cauſa pia. l. cum is. §. ſi mulier. ff. de condi. inde. & notat Bartol. in l. ſi conſtante. in 9. quæſtio. 1. partis. in fine. ff. ſolut. matrimo. & in l. ſi ego. in princ. ff. de iure dot. & voluit etiam Raph. & Pau. de Caſt. d. §. eo autem tempore. ponderantes illum text. ad hoc ſcilicet, quòd

ꝙ in cauſa dotis iudex interponit officium ſuum etiam non petitum. Et pro hac parte quod iudex debeat dare ex officio ſuo copiam indiciorum reo, illo etiam non petente, quando talis reus eſt homo groſſus, in expertus, & literarũ ignarus, & talis ꝙ veriſimiliter neſcit facere ſuas defenſiones, facit optime in argumen. text. in l. 3. §. præterea. ff. de ſuſpec. tuto. & faciũt not. verba Paul. de Caſt. in dicta l. 4. in §. hoc autem iudicium. in fin. ff. de dam. infect. Et facit etiam in argumen. rubrum & nigrum tituli. C. vt q̃ deſunt aduoca. par. iud. ſupple. Et profecto durum & iniquum ac abſurdũ eſſet, qđ in tali caſu tractatur de tortura rei, & ſic de ꝑiudicio irreparabili, poſſet procedi contra ipſum reum ad torturã nõ data ſibi copia indiciorum ipſo neſciẽte illã petere, & ignaro defenſionũ iurium ſibi competentium. Nec obſtat ſi diceretur, qđ nõ eſt ſibi ſuccurrendũ in hoc, quoniam in his quæ ſunt iu-
15 ris † ignorãti non ſuccurritur, vt eſt tex. in l. iuris. & in l. error. & in l. regula. ff. de iuris & facti ignoran. & hoc nõ ſolum procedit in maſculo, ſed etiam in fœmina l. emancipati. & l. quamuis. C. de iuris & facti ignoran. l. iuris. C. qui admitti. Sed iſte reus poterat conſulere peritiores, & aſſumere procuratores & aduocatos, qui talem copiam indiciorum accepiſſent ſeu petiiſſent pro eo: ergo iudex non debet ſupplere ex officio aliquo non petente. Quoniam reſpondeo quod prædicta nõ obſtant, eo quia communiter (vt docet experientia) iudices tenent reos criminis in carceribus ſecretis, & non permittunt, quod ipſi poſſint alioqui nec procuratores nec aduocatos, nec aliquẽ aliam perſonam, donec non eſt completus proceſſus, & non eſt datus terminus ipſis reis ad faciendas eorũ defenſiones, & hoc faciunt iudices, ne ab aliquo inſtruãtur ad occultandam delictum, & ſic iura prædicta nõ habent locum in eis, cum non ſit in poteſtate eorum conſulere peritiores. Quando enim eſſet in poteſtate eorum conſulere peritiores, & nõ cõſulerent: tunc poſſet eis imputari, & iuris ignorãtia eos nõ excuſaret, vt eſt text. in l. regula. §. ſed iuris. ff. de iuris & fac. ignoran. & ibi gl. in

verſi.raro & in dicta l.iuris. C.qui admitti.vbi late ꝑ
Alexand qui referendo Bald . & Ludo. Roman. dicit
quod nedum hoc habet locum quando reus omnino
non poteſt cõſulere peritiores,ſed etiam habet locũ,
quando non facile poſſunt conſulere.Et quando quis
16 facile non poteſt facere aliquid , † perinde eſt ac ſi il-
lud facere non poſſet , ſecundũ gloſſ.in cap . quamuis.
in uerbo continuatis.de officio or.in 6. Et facit gloſ.
in cap.faciat.22.quæſtio.2.quæ uult, quod illud dici-
tur non poſſe fieri,quod commode fieri non poteſt,ꝓ
quo faciunt dicta per Cardin.in cap.perpendimus, ex
tra de ſenten.excommu.& ibi domi.Fely.ponit plura
nota.dicta in propoſito.in c.accepimus.in 2.col. de fi
de inſtrumen.ad quod etiam uide Bal.in conſi.29.inci
pien.caſus.vir donauit &c.in 2.colum.in 3.volu.Præ-
terea ẽt conſiderandum eſt quod iura loquẽtia ĩ igno
rantia iuris,quæ non excuſat ignorãtẽ,loquũtur in lu
cris acquirẽdis,quæ nõ excusat ẽt mulierẽ tractãtẽ de
lucro: & tamẽ excuſat talis ignorãtia quãdo tales nõ
potuerunt cõſulere peritiores vel nõ facile potuerũt,
& ſic in lucris captandis: quãto ergo fortius, ubi agitur
de damno euitãdo habet excuſare ignorantia iuris,qñ
nõ põt haberi facultas conſulendi peritiores.Et regu-
17 lariter ignorantia iuris non nocet in dãnis† euitãdis,
put eſt in caſu noſtro, vbi agit de graui & magno ꝑiu-
dicio,vt habet ĩ l.iuris,& in l.error.ff. de iuris & facti ĩ
gno.& voluit glo.in regula.eo.tit.Et adeo ẽ vera dicta
regula,quod ignorantia iuris non nocet damnis,qđ ẽt
ſi eſſet cauſa lucratiua,quæ tñ haberet originẽ à cauſa
18 oneroſa,qa nõ cenſetur eſſe lucrũ,†ſed imo onus, da-
to ꝙ lucrũ afferat,vt uoluit gl.ſingu.in l ſi donaturus.§.
ſi.in glo.vlt.& ibi Bal.ff.de dona.ob cauſam.& ibi Iaſ.
q allegat multas concordantias. & ĩ l.ſi emãcipata.C.
de iuris & facti ignoran.etiam tali caſu iuris ignoran-
tia non nocebit ignoranti:ita ergo in caſu noſtro iſta
iuris ignorantia nõ nocebit reo ſi ipſe nõ potuerit cõ
ſulere peritiores,& per eum nõ ſteterit, ꝙ eos non cõ
ſuleret

ſuleret.Apparet igitur ex prædictis, qđ non obſtat dicta
oppoſitio. Itẽ apparet ẽt quod talibus perſonis miſera-
bilibus iudex tenetur dare copiã indiciorũ, ẽt ſi illa non
petierint.Et ideo cũ in tali caſu adhoc teneat̃, ſequitur
quod ſi eã copiã non dederit, debet puniri ſecundũ Bar.
19 & Alex. † in d.l.4.in §. hoc aũt iudiciũ . & maxime cum
hoc videatur feciſſe doloſe prout in dubio videtur feciſ
ſe,vt dicit Bar.& latius Alex.in d.l. 4.§. hoc aũt iudiciũ.
alias eſt in §.in eũ quicquid.ff.de dam.infec.Secũdo vero
caſu ſi eſt homo prudẽs,ſagax,literatus,vel expertus vel
talis qui veriſimiliter ſcit petere talem copiã,& ſcit face
re uas defenſiones,& tũc habẽt locum iura primo loco
allegata videlicet.quod talibus ꝑſonis iudex nõ tenetur
dare talẽ copiã,ſi eam nõ petierint.imputent enim ſeip-
ſos poſtquã poterant,& ſciebant petere dictam copiam,
ſi illam nõ petierint:nec hoc caſu poſſunt ſe conqueri de
iudice,eo quia damnum, quod quis ſua culpa ſentit,ſibi
imputet & nõ aliis,vt in regula,damnum. de reg. iur.in
6.cum concordan.ibi poſitis.Pro quo facit etiam regu-
la illa,videlicet, ꝙ ſcientia & patientia cum taciturnita-
te æquiparatur conſenſui ſecundũ Bar.& Ang. in l.ſi fi-
lius.C.de peti.hære.& in l.q in aliena.§. ſed & ſi nõ adie
rit.ff.de aquir.hære.de quo latius dixi in ſing. meo.87.
inc.patientia &c.Tene menti prædicta.quia hęc quęſtio
ſæpe contingit de facto . Data autẽ dicta copia cum ter-
mino ad purgãda dicta indicia ſi in tali termino reus nõ
purgauerit dicta indicia aliquo mõ, iudex ꝑ ſuã interlo-
cutoriã pronũciabit indicia data reo cũ termino nõ eſſe
20 purgata, & iõ deueniendũ eſſe ad torturã.† ita dixit.do
mi.Fran.Bru.in ſuo tra.de ind. & tor.in 9.char.in 4.col.
vbi dicit,ꝙ hoc voluit Bar.in conſ.ſuo inci.pũctus q̃ſtio
nis talis eſt &c.de quo latius dixi in l.1.in prin. 3.col.ff.
de quæſt.& hoc facto iudex poſtea ponet reũ ad torturã.
Quod tamen ſane intellige,qñ alię probationes haberi
21 non pñt de ipſo delicto:ſecus aũt ſi iudex † haberet ple
nas probationes delicti:qa tũc non debet ponere reũ ad
torturã, cũ certus certiorari non debet.l. 1.in fin. ff.de
 actio.

actio.emptio.l.2.ff.de eden.l.ſi legibus.C.de epiſc.audiẽ.
cum ſimi.de quo plenius dixi in l.1. in princi. in 3.col.ff.
de queſt.Et ideo dixit multum not.Ang.in l. & ſi certus.
22 ff.ad Sylla.† ꝙ ſi maleficiũ eſt liquidũ per veras probatio
nes,qđ tunc iudex male facit ponere reum ad torturam
ideo tenetur tali caſu in ſyndicatu.& idẽ dixit do. Catal.
in tracta.ſyndi.in verſ. 151. incipien. adde quando &c.&
faciunt dicta per Cyn.in l.2.C.quorum appel.non recip.
vbi dixit,qđ iudex maleficiorum qui reum plene conui-
ctum torquet, vt confiteatur delictum & ſic vt apud acta
reperiatur confeſſus & conuictus ad hoc vt nõ poſſet ap-
23 pellare iuxta dicta l.2.male faciunt: quia nemo † eſt tor
quendus,niſi in ſubſidium probationum.Item hanc opi
nio.quod liquidato delicto per probationes reus non de
beat torqueri, alias iudex torquens teneatur in ſyndica
24 tu,tenet † d.Franc.in ſuo tracta. de indi. & tortu.in 10.
char.in prima co.& idẽ tenet dom. Auguſtin.de Arim.in
additio.ad Ang.de Aret.in tracta. maleficiorum. in ver-
bo,fama publica.in 15. char. verſic. ſecundo quæro &c.
Pro quibus faciunt dicta per Bal.in l.1.in 2.col. in ver.vl
terius no.C.de iura.calum.vbi dixit, quod ille qui petit
25 aliquem torqueri debet primo iurare † quod nõ habet
alias probationes, quam torturam. Et ideo dixit Ioan.
And.in c.cum in contemplatione.de regul.iur. ꝙ de faci
li non eſt deueniendum ad torturam.Et facit etiam,nam
ad hoc vt iudex poſſit deuenire ad torturã contra reum,
oportet,vt dixi,ꝙ nõ ſint aliæ probationes,niſi ipſa tur-
tura:alias ſi alia probatio eſt contra eum, nõ põt iudex
deuenire ad torturã.ita ꝓbat tex.in l.diuus Pius. & in l.
edictũ.& ibi doc.ff.de queſtio.& text. in l. quoties.C.eo.
tit.& hoc firmat Gand.in ſuo tractatu malefici.ſub rubr.
de qõ.& tormen.in prin.vbi dicit, ꝙ iudex q quæſtionẽ
de aliquo habere intẽdi,debet habere hãc conſideratio-
nẽ,vt nõ facile nec repẽte procedat ad eam,ſi aliqua alia
leuiori via põt obiecti criminis veritas haberi,quantũcũ
que adſint indicia vel veriſimilia argumenta. Et idẽ etiã
dixit Ang.de Are.in tractat.ſuo maleſi.ĩ verbo, fama pu
blica

blica in 15.char.in uer. ſecũdo quæro &c. Pro quo dicit
facere text.in d.l.edictum, & ibi Bart. Et ſubdit ꝙ iudex
debet eſſe cautus,& facere apparere in actis,ꝙ ipſe iudex
non ualens aliter ueritatẽ habere declarauit deueniendũ
eſſe ad torturã,alias aũt poſſet teneri in ſyndicatu. Et ſic
iſta eſt cõmunis opi. doct. ꝙ probato delicto iudex non
poſſit ponere reũ ad torturã.de quo dixi ẽt in l.i.in prin.
in 3.col.in uerſ.quarto requiritur.ff.de quæſt. & in repe.
mea.l.fin.in 86.char.C.de proba.& in ſingu.meo.108.in
cip. alias fui interrogatus &c. & in conſil. meo incip.li-
cet nedum plene.in 14.chart. ꝙ eſt in ordine 2. ubi etiã
latius loquutus ſum.Quinimo tene menti perpetuo ꝙ ſi
iudex habet plenas probationes maleficii, & uult ẽt ha-
bere cõfeſſionem maleficii ab ipſo reo, ut ſit conuictus
& confeſſus,& non poſſit appellare,iuxta l.2. C.quorum
appella.non recipi.& ideo facit ipſum reũ ponere ad tor
26 tura:tũc ſi ipſe reus † in tortura perſeuerat negãdo, tũc
iudex non poterit ulterius eũ cõdemnare de dicto deli-
cto ut antea poterat ex plenis ꝓbationibus cõtra eũ exi-
ſtentibus:qa per talẽ torturã,& negationẽ,& perſeueran
tiam ipſius rei probationes,quę erãt cõtra eũ ſunt debili
tatæ,& magis uidetur uerũ illud qđ ipſe reus dicit,& ne-
gat cum perſeuerãtia, quã illud quod depoſuerũt teſtes
contra eũ receptos.Ita ſing.& egregie dixit Alber.de Ro
ſa.in l.edictum.per glo.ibi. ff. de quæſt.ubi etiam ego di
xi.Quod dictum pro ualde no.refert & ſequitur do. Bar.
Cepo.in cõſ.ſuo.23.inc.quidam ruſtici &c.ubi alia addu
cit.De quo ego latius dixi in ſingu. meo 262.incip.quod
potui nolui &c. Item antequã reus torqueatur ſi ſumus
27 in accuſatione,requiritur ꝙ accuſans † petat & requirat
à iudice,ꝙ ipſe iudex ponat reũ ad torturã,alias ipſo ac-
cuſatore hoc non requirente iudex non poteſt nec de-
bet ipſum ponere ad torturam: ſecus autem in inquiſi-
tione,ita dixit Bal.in c.1.in §.iudices.in 3.col.uerſ.quæ-
ro,utrum.de pa.iur.ſir. de quo etiam dixi in dict. l. 1. in
prin.in 4.col.uerſic.requiritur & quinto &c.ff. de quæſt.
28 Item requiritur etiam ꝙ lis ſit conteſtata, † & nomen

 rei

rei ſit receptum inter reos,ſecundũ Bar.in l. ſi adulteriũ
in princip.per illũ tex.ff. de adult. de quo etiã dixi latius
in d.l.1.in prin.in 4.col.uer.ſexto requiritur.ff. de quęſt.
ubi etiam poſui qñ nomẽ rei dicatur poſitum inter reos,
& quid hoc ſignificet.Et aduertas diligẽter ne erres ut ui
di doctiſſimos uiros,inexpertos tñ errare. Nam quando
reus negat contenta in inquiſitione uel accuſatione fore
uera, & iudex uult ſibi dare copiã indiciorum,ut poſtea
deueniat ad torturam, ꝙ tunc ipſe iudex debet facere ci
tare reum,& eum ducere coram ſe:& ſimiliter habere co
ram ſe illos teſtes, quos primo examinauit pro indiciis
29 habendis,& eis † deferre iuramentum in præſentia ip-
ſius rei,& eos iterum repetere & examinare.alias niſi pri
mo hoc fecerit, nõ poſſet iudex procedere ad torturam
uigore primæ depoſitionis uictorum teſtium: eo quia ip
ſe reus non fuiſſet citatus ad uidendũ iurare teſtes cõtra
eũ ut requiritur. & per conſequẽs dictum eorũ nihil ope
raretur: nec quo ad plenã probationẽ, nec etiam quo ad
indicia.ita not.dixit Ang. de Are. in tractatu maleficio-
rum.in uerbo,fama publica præcedẽte.in 9.char.in uer.
quæro qualiter &c.ubi allegat ad hoc Bar. idem dicen-
tem in l.fin.ff.de quęſt.& idem uoluit Saly.in l.fi.in fi.C.
de quæſtio.& Bald.in l.iubemus.in 2.col. uerſi. item di-
xi.C.de proba.& Ang.in repet.l. ſi uacãtia in 27.col.C.
de bon.uacan.lib.10.& Inno.in c.per inquiſitionem. de
elect.& Abb.in c.bonæ.el.1.col.poſt Innoc. ibi de elect.
& do.Alex.in cõſilio ſuo 65. inci. habita ſuper contẽtis.
in 1.uol.& in conſ.179.inci. in cauſa Angelorum. in 3.
col.& idem dixit Gandi.in tract. ſuo maleficiorum. ſub
rubr. quomodo de maleficiis cognoſcatur per inquiſi-
tionẽ.in 2.col.in uerſ.ſed nunquid in introductione &c.
de quo ẽt dixi in l.1.in prin.in 2.col.in fi.ff. de quæſt.Itẽ
ſcias etiã ꝙ ad hoc ut uigore teſtium receptorũ poſſit iu-
dex ponere reũ ad torturã, debẽt tales teſtes examinari a
30 iudice,† & nõ ſufficit ꝙ notarius eos examinauerit:quo
niã in cauſis criminalibus iudex ipſemet debet facere il-
los examinari per aliũ,ita colligitur ex cle. 1. & ibi cla-
rius

rius per gl.de offi.deleg.& per Bal. in rub.de contro.in-
ſti.in 2.col. de quo ẽt dixi in l. 1.in prin.in 4.col.uerſ.7.
31 requiritur.ff.de quæſtio.Teneas etiã menti † ꝙ ſi reus,
contra quem ſunt indicia,eſt minor 25.annis,ꝙ nõ pote
rit torqueri,etiam ſi omnia ſupradicta ſint obſeruata,ni
ſi antequam reſpondeat inquiſitioni, ſit datus ſibi cura-
tor,imo caſu quo non fuerit ſibi datus curator, & ſine
curatore ipſe reſponderit inquiſitioni, & proceſſum fue
rit cõtra eum,proceſſus erit nullus. Ita no.dixit Ang.de
Aret.in tracta.maleficiorũ.in uerbo,cõparent dicti inq-
ſiti & cõfitentur totũ.in uerſ.nec nõ ſis bene cautus &c.
alle.l.clarũ.C.de auto.præſtan.& q̃ ibi habentur. Et ſub
dit Ang.ubi ſupra ꝙ ſi minor ſine curatore cõfiteatur ẽt
ſpõte,talis cõfeſſio ei nõ nocet ita dicit uoluiſſe Cy.in d.
l.clarum.& Barto.in l.fin.in §.pupillus.ff. de uerbo.obli-
ga.& Saly.in l.1.C.de confeſ. Et ſubdit etiam Ange.ubi
ſupra ꝙ ſi minor ſine curatore dicat iudici;do.Iudex nõ
torqueatis me,quia omnia confiteor, & iuro nõ contra
uenire: ꝙ etiam talis confeſſio hoc modo facta cũ iura-
mento nõ præiudicat minori, & hoc dicit voluiſſe Bal.
in l.1.in 14.colum.in verſ.ſed pone.C. de confeſ.de qua
materia dandi curatorẽ minoribus in criminalibus vi-
de quæ plenius dixi in l.1.in prin. in 5.colum.uerſ.octa-
uo requiritur.ff.de quæſtio.& ultra ibi dicta uide etiam
Gandi.in tract.ſuo malefic.ſub rubr. de aliquibus qõ.ua
riis in maleficiis.in 6.co.in uerſ. ſed quæritur.& in eodẽ
tract.ſub rubr.de filiofam.in 1.uerſ.ubi oĩno uide & ui-
de ẽt Dyn.in cõſi.ſuo.41.inc. quæſtio talis eſt,cõtinetur
&c. Sed ultra oĩa. quæ dixi in d.uerſ. 8. requiritur &c.
Adde & diligenter aduerte, ꝙ qñ iudex dat curatorẽ mi
nori inquiſito, debet caute agere.Nã nõ debet pati nec
admittere,qđ eo momento tẽporis,quo datus eſt cura-
tor,eodẽ tẽpore autorizet in aliquo ipſi minori.Nam eſ
32 ſet nullus tũc ille actus propter † breuitatẽ tẽporis: ex
quo apparet,ꝙ in tali pſtatione autoritatis nõ præceſſit
nec interuenit aliqua cãę cognitio, q̃ ad ualiditatẽ actus
debet interuenire.Et ad hoc dicẽdũ moueor ex ſing.di-
 cto

cto Pet.de Ancha.in conſi.ſuo 83. incip. viſis diligenter
actis &c.vbi dixit, ꝙ ſi eodem momento temporis, quo
33 eſt deſignatus † curator minori per decretum iudicis
ſit præſtita authoritas ipſius curatoris in aliquo actu
fiendo per ipſum minorem, quod tunc non valet talis a-
ctus, quia non interuenit cauſæ cognitio ipſius curato-
ris interponentis authoritaté ex modicitate, vel ex bre
uitate temporis, quæ cauſæ cognitio in ſimilibus inter-
uenire debet. Et illud conſi.Pet.de Ancha. ad hoc refert
& ſequitur d.Alex.in conſi.ſuo 217.incip. viſis verbis.in
vlt.col.& Barba.in conſi. ſuo incip. ſcripſit eccleſiaſticus
&c.quod eſt inter conſilia do. Alex. in ordine meo 470.
in vlt.colum. Et idem dixit ipſe Pet.de Ancha. in conſil.
36.incip.viſa quadam petitione &c.in 1. col. & in conſi.
116.incip.ſecundum ordinem &c. in 2.col. Et idem di-
xit Raph.Cuma. in conſi. ſuo 180. incip. videtur prima
fronte &c.in 2.colum.& Iaſo.in d.l.iudices. C. de iudic.
& Bald.in conſi.ſuo 325.incip. quod præſumatur. in 3.
vol.Iaſ.in l.2.in 5.col.in prin.C.de edendo.Pro qua do-
ctrina facit optime not.verbum Gemin.in ca.ponderet.
l.diſtin.vbi text.dicit,ꝙ tempore egemus,vt aliquid ma
turius agamus. & ſubdit. non præcipitemus conſilia &
opera noſtra, neque eorum ordinem corrumpamus. &
ibi per illum text. dicit ipſe Gemin. ꝙ iudex qui habito
proceſſu incontinenti fert ſententiam, dicitur talis ſen-
tentia fulminaroria, & non valet propter breuitatem
temporis,quod dictum refert & ſequitur Barba. in cap.
ſuper quæſtio.§.intentionis.in 4.col. de officio deleg. &
in d.conſi.470.in pe.char.in vlt.col.Et facit quod voluit
d.Card.in clem.paſtoralis.§.verum. in princ.de re iudi.
vbi dixit, quòd præcipitata voluntas iudicis eſt nouerca
iuſtitiæ.Et facit illud vulgare videlicet, ꝙ repentinæ re-
ſponſionis comes eſt pœnitentia.Et dixit Barb.in d.§.in
tentionis,quòd illud idem,quod dixit Gem.in d.c.pon-
deret.dixit etiam Bart. in l.prolatam.in fi. C. de ſent.&
idem etiam dixit Pau.de Caſt.in conſi. ſuo 198.incip.ſu
per hoc puncto.in vlt.col.& Pet.de Ancha. in conſil.ſuo

188.

188. incip. viſis conſiliis poſt princ. & faciunt dicta per
d.Anto.in cap.ſi pro debilitate de offic. de leg.vbi dixit,
quòd ſi conſultor repente conſultat,quòd conſilium eſt
nullum ipſo iure, quod dictum refert & ſequitur Alex.
in d.l.prolatam.Et faciũt alia plura, quæ adduci poſſent
circa hanc breuitatem temporis, quæ alias adduxi in l.
ſtatuliber.in pen.col.ff.de quæſtio.vbi videas. Cum er-
go contractus factus per minorem cum authoritate cu-
ratoris interpoſita eodem tempore, quo eſt datus cura-
tor, & ſic ſine cauſæ cognitione non valet propter bre-
uitatem temporis in cauſa ciuili, & ſic in re pecuniaria:
quãto magis debet hoc habere locum in actu,ſeu in cau
ſa criminali, vbi agitur non de bonis temporalibus,ſed
de vita & morte hominis,vt in caſu noſtro.certe indubi
tanter multo magis non debet valere.arg. c. vbi pericu-
lum. de electio. in 6. Cauſæ enim cognitio in quolibet
34 actu † eſt magnæ importantiæ.Et ideo dixit Bal.& Sal.
in l.1. C. ſi aduer. dona ꝙ decretum interpoſitum cauſa
non cognita eſt nullum, quod dictum refert & ſequitur
Ang.de Aret.in §.tripl. inſtit. de Actio.in 3.col.Et dixit
Pet.de Anch.in conſi.ſuo 198.incip.prædictis ſubtiliter
in prin.ver.in præiudicium, quòd abſolutio à iuramen-
35 to præſtito non præmiſſa cauſæ cognitione † eſt nulla.
allegat not.in c.eccleſia ſanctæ Mariæ. de conſtit.& in l.
prolatam. C.de ſenten. Et dixit Ang. in l.ab arbitr.§.1.
ff.qui ſatiſdare cogan.quòd non valet captura,quam iu-
dex decernit contra allegatum ſuſpectum de fuga, niſi
ipſe iudex adhibuerit cauſæ cognitionem. Et dixit Fed.
de Senis.in conſ.ſuo 251.incip.caſus talis eſt. Iacob. de
Roma. &c. quòd præceptum factum iudici ſeculari per
iudicem eccleſiaſticum ſine cauſæ cognitione eſt nullũ.
Et dixit Lud.Rom.in conſ.ſuo 454.incip.in re præſenti
&c.ad fi.ꝙ miſſio in poſſeſſionem ex ſecundo decreto fa
cta ſine cauſæ cognitione eſt nulla. Et ideo videmus ꝙ
miſſus in poſſeſſionem ſine cauſæ cognitione non facit
fructus ſuos,ſecundum Inno.in c.conſultationibus.poſt
prin.de iure pat.quem ſequitur Bal. in l.2. in pe.col. C.

de

de ſerui.& aqua.& Lud.Rom.in d.conſ.454. ad fi. Qui-
36 nimo non valet ſtatutum, † ꝙ liceret pronunciare ſine
cauſæ cognitione ſecundum Bal.in repeti.l.2 in 2.char.
ver.ſed quid de conſt.ff.de iureiu.vbi alleg.Io.And.in c.
fi.de app.in 6.Et iſta omnia refert & ſequitur d.Fel.in d.
c.eccleſia ſanctæ Mariæ de conſti.in 8.& 9.col.vbi ẽt di-
37 cit, ꝙ diſpenſatio † inferioris a Papa ſine cauſæ cogni-
tione non valet,ad quod allegat plura, de quib.ibi ꝑ eũ.
38 Et ſubdit, ꝙ licet ſpoliatus à iudice nõ ſit ante oĩa † re-
ſtituendus,cum pro eius authoritate præſumatur: iuxta
gl.ordinariã.& ibi Arch.in c.pręſentiũ. in ver. in aliam.
7.q.1.& ꝑ Hoſt.in ſum.de reſtit.ſpolia. in §.qñ fienda.in
prin.& ꝑ alia iura per eũ alleg. Attamen ſi iudex aliquẽ
ſpoliauit ſine cauſæ cognitione:ille ante oĩa eſt reſtituẽ
dus, ſm Archi.& doct.in c.notũ.2.q.1.Pro quo facit ſe-
cundũ d.Fel.quod no.Card.in cle.1.in fi.de celeb. miſſa.
vbi dicit, ꝓ qñ iudex procedit ſine cauſæ cognitione,
39.cẽſet̃ tanquã priuatus,nec eſt ſibi obediẽdũ: ad qđ ip
ſe d.Fel.allegat plura de quib.ibi ꝑ eũ. Et ſubdit ẽt ipſe
vbi ſupra, ꝙ adeo iura requirunt cauſæ cognitionem,
quòd reſcriptũ vetans cauſæ cognitionem eſt ſuſpectũ
40 de falſo. † alle.tex.in c.2. de reſcr. & ibi Imo. poſt alios
dicentem, ꝙ ille text. quotidie allegatur,ad hoc dicit ẽt
41 ꝙ illud ꝙ dicitur, ꝙ iuſſus iudicis excuſat à pœna: † vt
per gl.& doct.in l.iuſte poſſidet.ff.de acqui. poſ. debet in
telligi,dummodo emanauerit cum cauſæ cognitione,a-
lias non excuſat à pœna,ſecundum Bar. in d.l.iuſte poſ-
ſidet.in prin.vbi etiam per alios.Dicit poſtea do.Fel.vbi
ſupra. ꝙ licet cõmiſſio iudicis ſuper aliqua executione
duret ẽt in tẽpus ſucceſſoris, vt puta licentia de capiẽdo
42 debitorem,vt per Bar.in l.fundi. † ff.de acq.poſſ.hoc eſt
verum ſi talis cõmiſſio, vel licentia fuit facta cum cauſæ
cognitione,alias ſecus:quia nõ tranſit ad ſucceſſorẽ, ſm
Ang.in d.l.fundi.de quo latius per d.Felin.vbi ſupra qui
alia plura in hac materia cauſæ cognitionis allegat, quæ
omitto breuitatis cauſa. Addit ẽt vnũ aliud,videlicet, ꝙ
cãæ cognitio eſt iure diuino, q̃ merito omitti nõ debet,
ſecun-

43 † ſecũdũ Abb.in c.1.in 2.col.de cau.poſ. & proprie.&c.
Modo in propoſito noſtro ſi reus minor. qui nõ prodeſt
ſtare in iudicio, nec aliquod iudiciale validũ facere ſine
interuẽtu,curatoris facit aliquẽ actũ cũ authoritate cura
toris dati eo inſtãti, quo celebrat̃ actus & ſic ſine cãæ co
gnitione,non valebit actus: & hoc maxime in cauſis cri
minalibus,vbi de grauiſſimo ꝑiudicio agitur.Et ꝑ conſe
quẽs, ſi reus minor cũ tali curatore faciat aliquã confeſ-
ſionẽ,talis cõfeſſio erit inualida,& nõ poterit vigore ta-
lis cõfeſſionis condemnari per prædicta. Paria.n.ſunt ꝙ
nõ interueniat authoritas curatoris in actu minoris, vel
interueniat minus legitime.l.quoties.ff.qui ſatiſd.cog.l.
ſcire oportet §.ſufficit.ff.de excu.tut.l.non putauit.§.nõ
quæuis.ff.de bo.poſ.cont.tab.l.4.§.condẽnatum.ff. de re
iud.cũ ſi.Quinimo dico fortius: videlicet, quod ẽt ſi per
curatorem datũ minori fuiſſet adhibita cauſæ cognitio,
attñ actus factus eſſet nullus aliis nõ cõcurrentibus. Nã
ad hoc ut authoritas interponẽda in actu operetur vires
authoritatis interpoſitę,non ſolũ requirit cauſæ cogni-
44 tio, † ſed ẽt requiritur ꝙ in inſtrumento ipſius actus fiat
mẽtio de ipſa cauſæ cognitione:alias act⁹ q fit eſt nullus,
ita not.dixit Pet.de Anch in conſ.ſuo 83.incip.Viſis di-
ligenter actis col.1.ver. ſuper quo aduertendũ, ꝙ autho
ritas iudicis &c.vbi allegat ꝓ hoc l. magis puto.§.nõ paſ
ſim.& l.qui neque.ff.de rebus eod.& Bar. in l.prolatam.
C.de ſenten.& alia plura,de quibus ibi per eum.Si ergo
fuerit interpoſita autoritas ꝑ curatorẽ in actu minoris,
& interuenerit cauſæ cognitio, ſed de ea nõ fuerit facta
aliqua mentio in inſtrumento actus geſti per ipſum mi-
norẽ,talis actus erit nullus, & inualidus,& ꝑ cõſequens
nõ præiudicabit ipſi minori. Quinimo fortius dico, ꝙ ꝑ
curatorẽ datũ minori eſſet adhibita cãæ cognitio in in-
terpoſitione dictę authoritatis, & in inſtr̃o actus geſti ꝑ
minorẽ fuiſſet ꝑ notariũ facta ſpecialis mentio cauſę co
gnitionis,vel ẽt ꝑ iudicẽ corã quo fuit factus actus,fuiſ-
ſet facta mẽtio de dicta cauſę cognitione:attñ nec ẽt per
hoc valeret dictus actus per minorẽ factus: quoniã non
ſufficit

ſufficit quòd adhibeatur cauſæ cognitio per curatorem, niſi fiat mentio in inſtrumento: ſed etiam hoc non ſufficit ut actus factus a minore ualeat: ſed etiam requiritur quòd de ipſa cauſæ cognitione fiat ſcriptura de per ſe diuiſa ab eo, ſup quo interponitur autoritas, ita multum ſing. dixit Pau. de Caſt. in conſi. ſuo 91. incip. ſuper eo quod quæritur &c. ubi dicit quòd hoc uoluit Spec. in tit. de procuratoribus. in §. 1. in uerſ. quid ſi ſolum per libellum, quod dictum refert & ſequitur dom. Felin. in d. cap. eccleſia ſanctæ Mariæ. in 8. colum. de conſt. ubi dicit, quòd hanc partem tenuit etiam Inno. in c. quoniam contra. de proba. & idem tenuit Socin. in conſ. ſuo 115. incip. circa primam. in 1. col. in 1. uol. Sed ego ultra. do. Fel. in adduco not. doctrinam Paul. de Caſt. in l cum hi. in §. prætor. ff. de tranſactio. ubi dicit, ꝙ ſi ſtatutum dicit
45 † quòd mulier uel minor non poſſit ſe obligare ſine authoritate iudicis, ꝙ tūc nō ſufficit ꝙ iudex authoritatē interponat, niſi contineatur in inſtrō, ꝙ adhibuit cauſę cognitionem, & reperit illum contractum cædere in utilitatem ipſius minoris, & hoc quia ſtatutum noluit committere iudici reum negligendam, ſed perquirendam, & allegat Spec. in tit. de empt. & uenditio. in §. nunc dicendum. in uerſ. & breuiter. Et ſubdit Pau. de Caſt. ubi ſupra quòd licet aliqui dicant quòd ubi reperitur interpoſitum decretum iudicis, præſumitur adhibita cauſæ cognitio, quod tamen hoc non uidetur uerum per illum tex. d. §. ſi prætor. niſi in inſtrumento expreſſe hoc caueatur. & uidetur ſufficere quòd dicatur cauſa cognita, licet non exprimantur particularia alleg. Bal. in l. 1. C. de fide inſtr. & iure haſtæ fiſca. lib. 10. Ex iſtis ergo ſupradictis habes quomodo ſit procedendum cum minore, & quando eſt ſibi dandus curator, maxime in criminalib. quæ ſolennitates ſunt ſeruandæ. tene menti prædicta: quia iſta forte ita late alibi nō inuenies. Ex quibus ego alias annullaui unum proceſſum factum contra minorē, in quo non erant ſeruata prædicta, licet illi iudices ſe multum exiſtimarent & reputarent ſe doctiſſimos. Nolo

lo tamē ommittere unum in hac materia not. uerbum. Bal. in c. 1. in §. ſacramentum. in pe. col. uerſ. modo quæro &c. de pace iuram. firman. in uſib. feud. ubi dicit, ꝙ
46 † confeſſio minoris facta ſine curatore ualet: quia præſentia iudicis ſupplet defectum curatoris, & dicit quòd hoc tenet Cyn. in d. l. clarum. C. de aut præſt. uide etiam & dixi in repetit. mea. l. fin. C. de proba. in 3. q. extraor. ſed hoc tamen in practica non ſeruatur, nec forte de iure ſubſiſtit. Modo ulterius progrediēdo ſcias, quòd quando coniungeret, quòd contra aliquam mulierem procederetur per uiam accuſationis, uel inquiſitionis, & contra eam eſſent indicia, quæ purgari deberent per tortu-
47 ram, tunc ſi ipſa mulier ſit prægnans, † differenda eſt tortura donec pepererit, & etiam debent decurrere 40. dies ex poſt, in quibus male ſtat in partu, ſecundū Bart. in l. prægnantis. ff. de pœn. poſt glo. ibi. & idem tenet Io. de Ana. in c. intelleximus. in 2. ſeu 3. col. extra de his qui filios occi. Et rationem allegat Barto. dicens, quòd ratio eſt quia cum ipſa mulier in illis quadraginta diebus ſit debilis, poſſet mori. debet ergo expectari, donec ſit fortis ad torturam: & idem tenet Bal. in l. Imperator. ff. de ſta. homi. ubi ſubdit, ꝙ ſi in iſtis temporibus mulier torqueatur, ſcilicet, quando eſt prægnans, uel quando eſt in-
48 tra quadraginta dies à die partus, quòd † confeſſio facta in tali tortura non ualeret. Et idem etiam credo poſſe dici, quod etiam ultra dictos quadraginta dies nō poterit torqueri, ſi non reperiatur nutrix puero, & hoc ne ipſe puer periret caſu quo mater periret. ad quod ſeruiunt uerba Bar. in d. l. prægnantis. ubi dicit, ꝙ differtur mors mulieris prægnantis, & puerperæ quando ultra puerperium non reperiretur nutrix puero: quem refert & ſequitur Ioan. de Ana. in d. c. intelleximus. in ult. col. Et faciunt etiam dicta per Bal. in d. l. Imperator. ubi dicit, ꝙ ſicut debet differri mors prægnantis mulieris, uel membri mutilatio, ita tortura. Nec etiam ſecundū eum
49 poſſet cogi uenire † ad teſtificandum, ſi eſt periculum partus in itinere. Et ſubdit quod eadem ratione ſi deberet

ret ire in exilium,debet differri. Item quia iſtud benefi-ciũ fit partui,& non ipſi mulieri.ſit ſubdit et eidẽ ratio-
50 ne ꝙ ſi poteſt bannitus impune occidi † vigore ſtatuti, non poterit occidi mulier prægnans bannita, donec eſt prægnans: quia grauiſſimũ facinus committit, qui prægnantẽ occidit.& idẽ dixit d. Nellus in tracta. bannit.in 2. par.2.tempo.q.15.inc.viſo &c. Et ſubdit etiam Io.de Ana.in d.ca. in elleximus. de his qui filios occi. ꝙ prædicta procedunt, etiam ſi partus eſſet adulterinus, vel in carcere conceptus, & etiam ſi ipſa mulier eſſet prægnās decem, vel viginti dierum tantũ: quia licet nondũ ſit anima.tamen ſpes eſt eius.ad quæ etiam vide Ang.de Aret.in tract.ſuo malefi. in verbo fama publ. in 6.char. in verſ.ſexto quæro.quæ omnia retuli in l. 1. in prin.in 5.col.in verſ.9.requiritur. ff. de quæſtionib.

Scias etiam vlterius, ꝙ ſi per iudicem procederetur contra clericũ de aliquod delicto, non poſſet iudex ꝓcedere ad torturã ẽt exiſtentibus contra eum quibuſcun-
51 que † indiciis, niſi ipſe clericus alias ſit infamis: ita dixit Abb.antiquus in c. grauis. extra de depoſito,& eum ibi ſequitur Pau.de Leaz. & eũ ẽt refert Io. de Ana.in c. 1.circa 5.col.de cle.percuſ.& Abb.in c.cũ in contẽplatione.de reg.iur.& d.Alex.in l.ſi.ff.de quæſt & in l.milites. C.de quæſt. & idẽ Barbat. in c.ſi conſtiterit. in 3.col.de accu.& d.Fel.in c.veniens.in 2.col.de teſti.& in c.vniuerſitatis.de ſent.exc.de quo latius dixi in ſing.meo.55.inc. aduertas ad vnũ &c.vbi videas.Item teneas ẽt perpetuo
52 menti in contingentia facti,ꝙ in cã criminali † mutilati mẽbris, vel corpore vitiati nõ pñt teſtificari contra clericũ.ita dixit Abb.antiquus in c.1. de excep.quem refert & ſequitur Bal.in ſua marg.in verbo, mutilati &c.

Iſtis omnib. ſeruatis põt poſtea iudex ponere reũ ad torturã, & pro quolibet ſufficiẽti indicio põt ipſum reũ ter ſquaſſare: & ita ſeruat cõis practica totius Italiæ. Et debet ipſe iudex facere,&curare quod ante torturã non comedat de proximo, ſed ſit ieiunus ad minus per quinque,vel ſex horas ante torturã: quoniã multi reperiun-

tur,

tur,qui torquentur poſt cibum,qui omnia quæ comederunt euomunt, & quandoque etiam euomunt propriũ ſanguinem & reuoluitur ſibi cholera, & cerebrum,adeo quod per duas,vel tres horas non ſunt in plenitudine intellectus.Et ex hac cauſa qñ reus videt quod hora conſueta non datur ſibi cibus,tunc cõtriſtatur valde, cognoſcens, ꝙ debet torqueri in breui. Poſito poſtea reo ad torturã,ſi iudex videt illum non timere torturã, vt multi reperiũtur, qui habẽt aliquas incãtationes vt multos habui in fortiis ĩ diuerſis locis,& officiis,in qbus fui per Italiã,q nõ ſentiebãt torturã, tunc iudex mutet tormẽtum,& adhibeatur aliud genus tormẽti.Nã plura & plura ſunt genera formẽtorum vt late & extenſe ſatis dixi in l.1.in prin.in 11.col.ver.vlterius dicitur hic &c.ff.de qõ.Et ſcias ꝙ qñ iudex vult oppugnare incãtationes rei & illis vult obuiare,tũc mutet carcerẽ reo, & non ꝑmittat,ꝙ ipſe aliquid de ſuo exportet ſecũ de his, quę habebat ibi ſecum in carcerem:& ſimiliter ſpoliet eum omnibus veſtibus ſuis,& etiam camiſia: quia vt plurimum habẽt incãtationes ſuas in veſtibus vel in camiſia. Item caueat ſuper oĩa ne aliq̃s det ſibi comedere: imo velit videre oĩa q̃ ſibi portant ad comedendum: & ſi aliqua ex illis ſint ſibi ſuſpecta,illa ꝓiiciat & ſubroget de ſuo: & nõ permittat mõ aliquo,ꝙ detur ſibi panis vel placẽta aliquã:nã in placentis,& panibus cõmuniter ponũtur incãtationes cõtra tormẽta. & inter alias incãtationes vidi alias vnã mirabilẽ & verã:nã habebã vnũ ſartorẽ in fortiis pro fure,contra quẽ erant fortiſſima indicia. ego eũ pluries poſui ad torturã,& ad alia tormẽta,nec vnquã ipſe ſentiebat talia tormẽta. finaliter fuit mihi neceſſe eũ liberare, quo liberato poſt plures dies ipſe venit ad me ꝓ vno obſeqo iuridico,videlicet,vt facerẽ capere quendã eius debitorẽ de fuga ſuſpectũ,ego eũ ſeruiui,poſtea petii ab eo,vt vellet mihi dicere veritatẽ, ſi eo tpe quo erat in fortiis meis,dũ ego faciebã eũ torquere,ipſe habebat aliquas icãtationes ſupra ſe cõtra tormẽta: & ipſe dixit,ꝙ ſic,& mihi narrauit,ꝙ q̃dã ei⁹ amita fecerat ſibi

quandam

quandam placentam cum farina frumenti ſimul cum lacte matris & filiæ, & miſcuit omnia ſimul, & fecit unam placentam: & poſtquam fuit cocta miſit eam dicto reo, qui reus quotidie comedebat parum dictæ placentæ: & quouſque habebat etiam quid minimum dictæ placentæ in corpore nihil penitus ſentiebat dicta tormenta. & etiam alias à quãpluribus reis ſenſi hoc de iſto lacte matris & filiæ. Ideo iudex diligenter debet aduertere ad iſtum panem, & placentas, quæ reis portantur ad comedendum: quia magis commmuniter fiunt in iſtis incantationes contra tormenta, quam in aliis rebus. & expertus loquor. Item iudex inquantum poteſt non permittat reum tacite loqui de per ſe ſubmiſſa uoce, maxime dum ligatur ad torturam, ſed rumpat uerba ſua eũ continue interrogando de aliquo. Nam dum ligantur dicũt aliqua uerba a ſe ſubmiſſa uoce, quæ uerba ſunt in paſſione Domini noſtri Ieſu Chriſti: quibus dictis dormiunt in tortura, & nihil ſentiunt. & incipiunt ibi, quẽ quæritis. Ieſum Nazarenum: ſi ergo me quæritis, ſinite hos abire. & ſequuntur dicendo omnia quæcunque uerba quæ dixit Chriſtus in paſſione ſua uſque ad uerbũ, & inclinato capite emiſit ſpiritum: & cum dixerint talia uerba, dormiunt, & non ſentiunt. ideo eſt neceſſe ꝙ iudex ſit ſagax & aſtutus, dum ipſe reus ligatur ad torturam, ut eum interroget de aliquibus, & non permittat, ut à ſeipſo loquatur. Ego alias dum eſſem Capitaneus uallis Lugani cum magno labore habui a quodam ribaldo carcerato pro falſa moneta quædam uerba, quæ ſi dicantur in aure rei quando eſt ligatus ad torturam, uel poſitus ad aliud tormentum rumpunt omnes incantationes: adeo ꝙ dictis talibus uerbis ſentit ipſe reus tormenta, & in eis cruciatur, ſicut ſi nihil dixiſſet, uel nihil comediſſet, ex quibus uerbis pluries cõſequutus fui honorem contra plures reos diuerſorum delictorum in pluribus & diuerſis locis Italiæ, in quibus fui aſſeſſor & officialis: ideo tene menti prædicta. & uide etiam quæ dixi in l. 1. in prin. in 11. & 12. col. ff. de quæſt. ubi poſui plura

genera tormentorum, quæ ſæpe practicantur à iudicibus contra reos.

SVMMARIVM.

1 *Teſtis vnicus in criminalibus an faciat indicium ad torturam & quando. Et quid ſi ſint indicia. nume. 5. 6. & 71. & 132.*

2 *Indicium ad torturam facit in criminalibus illud, quod in ciuilibus facit probationem ſemiplenam. 116.*

3 *Defectus quilibet in teſte minimus impedit, vt non poſſit parti deferri iuramentum in ſupplementum probationis.*

4 *Teſtis non reddens rationem dicti ſui, non eneruat dictum alterius reddentis rationem.*

7 *Teſtes duo ſuper remotis à maleficio an requirantur ad faciẽdum indicium ad torturam. Et an debeant eſſe omni exceptione maiores. 8. 72.*

9 *Probationum plures ſpecies ad probandum quando ſimul iungantur.*

10 *Teſtes ſingulares in diuerſis non debent ſimul iungi. Et an faciant veram probationem. 14. 17.*

11 *Indicijs duobus à remotis, an vnum iuuet aliud ad torturam.*

12 *Probatio vera ex pluribus indicijs fieri an poſſit, & in quibus cauſis habeat locum 13.*

15 *Teſtes mille ſingulares tantum probant quantum vnus.*

16 *Scripturæ mille priuatæ fidem plenam facere nequeunt.*

18 *Fama de per ſe ſola an faciat indicium ad torturam. Et quid ſi fama ſit vehemens. 19.*

20 *Vehementia ſunt maximi effectus.*

Probationem ſemiplenam ſupplet vehemens adminiculum.

21 *Indicia multum vrgentia faciunt plenam probationem.*

22 *Præſumptio violenta an ſufficiat in criminalibus ad condemnandum.*

23 *Indicia an ſufficiant ad torturam iudicis arbitrio relictũ eſt.*

24 *Iudicis arbitrium iuri & æquitati debet eſſe conſonum*

25 *Conſcientiam publicam & non propriam ſequi debet, qui diſponendi ſecundum conſcientiam facultatem habet.*

26 *Iudex regulas iuris ſequi debet non conſcientiam ſuam quæ iuribus aduerſaur.*
27 *Iudex in arbitrariis qualiter iudicare debeat.*
29 *Indicia perfectionem in genere ſuo requirunt priuſquam vires habeant.*
30 *Ratio eadem eſt de toto quo ad totum, quæ de parte quo ad partem.*
31 *Teſtes facientes indicium ad torturam, an debeant reddere rationem dicti ſui, etiam non interrogati.*
32 *Teſtis vnus deponens ſine cauſa an faciat ſemiplenam probationem.*
Et quid de variante an præbeat cauſam ſententiæ. 75.
33 *Locus a communiter accidentibus facit indicium indubitatum ad torturam.*
34 *Argumentum a ſolitis eſt validum.*
35 *Fratribus communionem habentibus dotis ſolutio vnius quam reddendam promiſit, ex quo fieri debeat.*
36 *Iactantiæ an faciant indicium ad torturam.*
37 *Mandatarius contra mandantem an faciat indicium ad torturam.*
38 *Teſtes deponentes de mandato an ſint idonei.*
39 *Dicto ſcribentis obligationem priuatam de mandato an ſtandum.*
40 *Abſurditas eſt vitanda.*
41 *Fuga an faciat indicium ad torturam.* 42. *Et an tollatur per iuramentum fugientis* . 43. *Et quid in præparante fugam.* 50.
44 *Aſſerentis dicto cum iuramento in his quæ conſiſtunt in animo ſtatur.* 109.
45 *Fuga in quibus caſibus faciat probationem vſque ad nu.* 49.
49 *Fuga operatur reuocationem mandati.*
51 *Iudici exequenti de facto poteſt reſiſti. Et quid in iniuſte vel indebite factis.* 54.
52 *Cuſt[illegible]s carceris quando non teneatur de fuga incarcerati.*
53 *Conſanguinei condemnati an poſſint de facto reſiſtere iudici exequenti ſententiam criminalem a qua fuit appellatum.*
55 *Familia poteſtatis quando teneatur de occiſo reſiſtenti capturæ.*

pturæ.
56 *Incarceratus iniuſtè pro cauſa capitali an teneatur de homicidio, ſi cuſtodes ad euadendum peremerit.*
57 *Sanguinem ſuũ redimere quomodocunque an liceat.*
58 *Torturam indebitè paſſus qua pœna puniendus, ſi iudicem occiderit.*
59 *Socius criminis, an faciat indicium ad torturam contra ſociũ eiuſdem criminis, ſi aliud non habeat adminiculum* 60. *Et an requiratur quòd ſit in quæſtione.* 61. 8.
62 *Infamis contra aliquem ſine quæſtione non auditur.*
63 *Teſtes ſine iuramento nec etiam in ciuilibus non admittuntur.*
Et quid in teſte affidato. 64.
65 *Commiſſarii conſcientiæ quatenus [illegible]andum.*
66 *Papa an poſſit diſpenſare teſtẽ de [illegible] iurando in teſtimonio ferendo.*
67 *Inquiſitio ad dictum ſocii criminis an poſſit formari.*
69 *Inimicitia an & quando faciat indicium ad torturam.*
70 *Mentiri pro leui inimicitia de facili quis [illegible] præſumitur.*
74 *Mendacium an faciat indicium ad torturam. Et quid ſi contra mendacium nu.* 98.
76 *Confeſſio facta extra iudiciũ an faciat ind[illegible] ad torturam. Et quid in confeſſione minoris.* 77.
78 *Confeſſio extraiudicialis an ſit ſufficens ad puniendum de delicto glori antem. Et an poſſit reuocari.* 79.
80 *Teſtimonium impuberis an faciat indicium ad torturam.*
81 *Clericus de delicto quando conuinci poſſit per teſtes laicos.*
82 *Impuberes duo an & quando probent delictum.*
83 *Teſtes qui nõ admittantur ſine tortura. Et quando inhabilitas teſtis admittatur.* 84.
85 *Minæ præcedentes maleficium an faciant indicium ad torturam.*
86 *Fama mala minantis probata an præſumatur durare in diuerſo genere mali.*
87 *Occidi an poſſit impune qui alteri mortem minatur.*
88 *Minæ an inducãt iuſtũ metũ.*
89 *Actione iniuriarum contra minantem an poſſit agi.*

90 *Metum offendendi inferens an pacem promiſſam rumpere dicatur.*
91 *Res furtiuæ penes reum repertæ an præbeant indicium ad torturam 96.*
92 *Hæreticus liber penes aliquem repertus, an illum præſumat hæreticum.*
93 *Incarceratus mortuus an præſumptionem faciat cõtra cuſtodem de dolo, vel culpa.*
94 *Inſtrumento falſo vtens de ſe præſumptionem falſitatis facit.*
95 *Procurator illius in dubio præſumitur, penes quem reperiuntur acta cauſæ.*
97 *Vicini an poſſint capi, & torqueri pro furto inueniendo.*
99 *Delinquere ſolitus an præbeat indicium ad quæſtionem.*
100 *Regula, qui ſemel malus, qualiter eſt intelligenda.*
101 *Incertitudo illati vulneris in rixa præſumptionem in nequiorem dirigit.*
102 *Fur in dubio præſumitur qui eſt ſolitus furari.*
103 *Statutũ quod de damno dato ſtetur iuramento damnum paſſi, an includat falſarium.*
104 *Satiſdatio pauperi an remittenda ſi cauere non poſſit.*
105 *Cautionis iuratoriæ beneficium an perdat ille, qui cautionem ſolitus eſt non ſeruare.*
106 *Rapiens uitiatam an præſumatur rapuiſſe per vim, & cadat in pœnam ſtatuti de raptoribus.*
107 *Occiſus repertus in via an præbeat præſumptionem homicidij, penes cuius oſtium repertus eſt nu. ſeq.*
110 *Relaxandus fideiuſſoribus non eſt, qui ſemel e carceribus aufugit.*
111 *Producentis iuramento an inſtrumenta ſint de nouo reperta, ſtatur.*
112 *Statutum quod credatur libro mercatoris, an intelligendũ de mercatore infami.*
113 *Legis aut ſtatuti uerbis hærere debet, qui ſuper illis ſe fundat.*
114 *Præſumptio minus eſt quàm indicium.*
115 *Præſumptiones perſpicuæ faciunt argumentum.*
117 *Offenſi conſtituti in mortis articulo dictum an faciat indicium ad torturam.*

118 Per-

118 *Percuſſorem non iuuat vulneratus qui medici culpa dixit ſe mori.*
119 *Confeſſio facta in mortis articulo an valeat. Et quid ſi ſit facta ſine cauſa, & an poſſit reuocari 120.*
121 *Inculpatio offenſi facit aliquam præſumptionem.*
122 *Verba in potiori ſignificatu intelligenda.*
123 *Doctorum dicta ſecundum allegatas leges intelligenda.*
124 *Infames in teſtimonium admittuntur in crimine apud locum infamem commiſſo.*
125 *Vxor quo caſu admittatur in teſtem contra maritum.*
126 *Lex ea probatione quæ fieri poteſt, contentatur in difficilibus probationibus.*
128 *Furem propria autoritate capere quando, & quibus permiſſum.*
129 *Aggreſſorem fugientem an liceat impune percutere ad iniuriam vlciſcendam.*
130 *Limitatio ad regulam, odia reſtringi.*
131 *Teſtis vnicus in facto proprio plene probat.*
132 *Teſtimonium laici contra clericum an faciat indicium ad torturam. Et an admittatur ad probandam famam contra laicum. 134.*
135 *Teſtimonium quæſtionem indebite paſſi an faciat indicium ad torturam contra alium.*
136 *Contumacia an faciat indicium ad torturam contra contumacem.*
137 *Receptio literæ cum taciturnitate admonitoriæ fugiendæ pœnæ commiſſi ſceleris an faciat indicium ad torturam. Et an in ciuilibus faciat plenam probationem. 138.*
139 *Meretrix publica an faciat indicium ad torturam.*
140 *Mulier an & quando poſſit eſſe teſtis, remiſſiue.*
141 *Teſtis qui non debet examinari, an faciat indicium ad torturam.*
142 *Teſtis intra terminum non examinatus, an præbeat aliquod indicium.*
143 *Teſtis examinatus ſine iuramento, vel non legitime, an faciat præſumptionem. 144. 148.*
145 *Reſeruatio qualiter operetur effectum conſeruatiuum actus.*

H 3 Et

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA

Et quid reſeruatio exceptionū operetur 146.

147 Teſtes inordinate recepti non probant.

149 Teſtes duo ſingulares ſuper eodē facto, an cōiungantur ad faciendum indicium quæſtionis.

150 Indicium an ſumatur contra illum, qui maleficium primo inuenit, & contra impium ſollicitatorem.

151 Suſpectus eſt qui ſi ingerit.

152 Plecti capitaliter ex indiciis indubitatis an quis poſſit.

153 Indicia indubitata quæ ſint rem.ſſiue.

154 Accuſatus per reū in quæſtione an poſſit torqueri reo poſtmodum rogante.

155 Reus cōfeſſus delictum an poſſit ſine nouis indiciis repeti in tormentis, vt mandantē manifeſtet. Et quid de aſſaſſino. 156.

157 Crimē enorme an requirat ſolennitates requiſitas in aliis criminibus. Et an poſſint recipi teſtes lite non conteſtata & parte nou citata. 158.

159 Iura licitum eſt tranſgredi propter enormitatem delicti.

160 Clericus quando poſſit ſine degradatione puniri.

161 Statutum abſoluens delinquētes, an comprehendat enormiſſimi criminis reos.

162 Reus enormis criminis an poſſit renuntiare defenſionibus. Et an poſſit capi ubique. 163.

164 Aduocare pro inſignibus furibus iudex an debeat permittere.

Et an procedendum non ſeruato iuris ordine. 165.

166 Clericus aſſaſſinus puniri poteſt per iudicem laicum.

167 Animal brutum an poſſit puniri

168 Memoria defuncti poteſt damnari.

169 Reus enormis criminis ante mortem poteſt mutilari.

170 Conſequentia non tenet accuſatus eſt, ergo reus eſt uere.

173 Statutum præmians accuſantem an requirat probationes.

174 Dicere non ſufficit niſi dictum probetur.

175 Indicia etiam in crimine leſæ maieſtatis torturam præcedere debent.

176 Magiſtratus minores propter enormitatem delicti an poſſint iura tranſgredi.

177 Indicium unum an ſufficiat ad torturam.

Confeſſio

178 Confeſſio tacita, per pacem ſequutam an faciat indicium ad torturam delicto, in quo fuit facta pax.

179 Iniuriam remittens per pecuniam eſt infamis.

180 Delictū fateri an uideatur, qui ueni am petit.

181 Incantationes an faciant indicium ad torturam.

182 Teſtes in cauſis criminalibus an cogendi teſtificari.

183 Indicia ſuperuenientia an cōfirment torturam præcedentem indebite factam, & confeſſionē ex ea extortam.

184 Donatio per filium familias ſine conſenſu patrs facta poſtmodum per patrem ratificata, an ualda ſit.

185 Statutum de mulieribus ne ſine conſenſu propinquorum contrahant, an includat contractū poſtea per parentes ratum habitum.

186 Laudum latum non præcedente compromiſſo non poteſt ratificari per partes.

187 Laudū non poteſt ratificari a partibus antequam feratur.

188 Filij ex matrimonio gradus prohibiti ante deſpenſationem nati ſunt illegitimi.

189 Reconciliatio non roborat teſtimonium inimici contra inimicum.

190 Reus an torquendus propter indicia contra eum exiſtentia, ſi alia ſint pro eo. 196.

191 Pars benignior in teſtibus minori parti diſcordantibus præualet.

192 Indicium unum per aliud tollitur. Sicut præſumptio vna tollit aliam. 193. & idem in coniecturis. 194.

195 Veriſimile maius tollit minus.

197 Delicti præſumptio ex bonæ famæ præſumptione tollitur.

198 Probationes in ſpecie præferantur probationibus in genere.

199 Teſtibus duobus in ſpecie deponentibus potius eſt credendum quàm pluribus in genere.

200 Offenſi exculpatio eſt maximi momenti.

201 Accuſator moroſus accuſationem reddit ſuſpectam.

202 Violentia per lapſum longi temporis ideo præſumitur conuerſa in conſenſum.

203 Inſtrumentum releuatorium à petitis producere tardans n

audiendus

audiendus,niſi refuſis prius expenſis.

204 *Innocētia indicium præbet ,quia accuſatus ſponte ſubit carcerem.*

205 *Infamis repellitur ab accuſatione.Similiter & pauper.* 206.

207 *Ratio legis latens habetur pro expreſſa.*

208 *Accuſans aliquem duo de iure communi facere tenetur .*

209 *Iudicis officium implorari an poſſit propter ſuſpitionem de furto.*

§ DIligenter Tamen uenit aduertendum quā do vigore indiciorum iudex deuenit ad torturam,ut indicia ſint ſufficientia , ne ſi indicia eſſent minus legitima iudex ipſe teneretur poſtea in ſyndicatu : nam quilibet teſtis non facit indicium ad torturā.Et ideo ſcias ꝙ dictum vnius teſtis de maleficio,qui uiderit ipſum reum committentem maleficium,†facit ipſe ſolus indicium ad torturā,quādo eſt integer , ita dixit Bar.in l.fi. ff.de quæſt.& in l.admonendi.ff.de iuruiur.in 11.colu . & Cyn.in l.3. C.ad leg.Iul.maie.& Innoc.in cap.ſicut. de ſymo.& Bald.in l.2.in 1.col.C.quorum ap.non reci. & in conſi.ſuo 97 incip.an mandatarius &c.ante fi. in. 5.uolu.& in l.ſi quis ex argētarijs.in.§ . ꝙ ſi plures.ff.de edē. & Ang.in l.fin.in princ.ff.quod me.cauſa.& in aut. de teſta.imperfe . in prin.2.colum . de quo latius valde dixi in lege fina.in 2.colum. uerſi . quærit vlterius hic Bartol.&c.ff.de.quæſtio.Et pro hoc facit optime : nam vnus teſtis omni exceptione maior in cauſis ciuilibus facit ſemiplenam probationem . vt habetur per doc .

C in l.admonendi.ff.de iureiu.& in l.in bonæ fidei.C.eod.

2 Et illud,ꝙ in ciuilibus facit ſemiplenā ꝓbationē,† ī criminalibus facit indiciū ad torturā,ſecundum Bart.in. l. fi.ī fi.ff.de in lit. iuran.quod ēt voluit do.Paris de Put.in tracta.ſuo ſyndica.in cv.cha.vbi ad hoc ipſe allegat glo . in l.2.ī.§.ſi abſq;.ff.ſi ex nox. cauſa agat.ō etiam ad hoc refert & ſequit Alex.in d.l.fina.ff.de qō.de quo ibi dixi in 2.col.& idem dixit Ang.de Aret.in tract.maleſi.in verbo,

fama publica.in uerſi.iuramentum autem.de quo ēt magis late dixi in l.fina.in 2.col.ff.de quæſt.Et prædicta intellige vt ſupra dixi qñ ille teſtis deponēs de ipſo maleſi.de viſu eſt omni exceptione maior nā tūc facit indiciū ad torturam.Et docto.omnes dicentes ꝙ vnus teſtis de viſu facit indicium ad torturam, loquuntur in teſte oī exceptione maiore,& non in aliis teſtibus.ita not.dixit Bal.in l.milites.C.de quæſt.& idem dixit Bal.in c.1. §.ſacramētū.in 2.col.de conſuet.recti.feud.vbi dixit, ꝙ quilibet †minimus defectus in teſte impedit,vt nō poſſit parti deferri iuramētum in ſupplementum probationis,& ſic infert Bald. ꝙ talis teſtis non facit ſemiplenam probationem, ſed ſi non facit ſemiplenam probationem,ergo non facit indiciū ad torturam,cum iſta parificentur a iure,vt dixi ſupra proxime . Et pro hoc facit quod dixit Ioann.Andr.in capit.cum in contemplatione. de regul.iur.& Bal.in l.2.in 1.col.C. quorum app. non reci.vbi dixerūt,quod licet vnus teſtis de maleficio faciat indicium ad torturam,tamen hoc fallit, niſi aliqua alia coniectura reſiſtat,qđ dictū pro no.refert et ſequitur Alex.in conſil.124.incip. quoniam abunde & recte &c.circa princi.2 col.in 6.uolu.ꝙ eſt ſing.no,ad quæ etiam facit,ꝙ dixit ipſe Alex.in cōſi . ſuo 180 . incip.in cauſa,& lite.in 2.col.in 6.volu.& in eodē vol.in 183.cōſi incip.in cauſa & lite.in 3.col.Et facit,quod uoluit Bal. in l.fi.in prin.2.col.C.qui & aduer.quos,vbi dixit,quod quando ſemiplena probatio aliqua præſumptione eliditur , non eſt tunc locus delationi iuramenti.Et idem dixit Ludo.Roman. in conſilio ſuo 91.incip.uiſis.in pē. colum . Item pro hac parte facit:nam ad hoc ut poſſit deueniri ad deferendum iuramentum in ſupplementum probationis ſemiplene factæ per unum teſte.neceſſe eſt,ꝙ ille teſtis ſit integer & omni exceptione maior: alias ille teſtis nō facit ſemiplenā probationē,ſed ſolum īducit iudicē ad ſuſpitionē,ut ī ſimili dixit gl.i l.ēt matris.ff.de proba.& ita firmāt doct.in d.l.admonēdi.& in d.l.in bonæ fidei.& d.Alex.in conſilio ſuo 238. incipi.

uiſo

viſo proceſſu.circa me.Et faciunt dicta ꝑ Bald. in rub.de cõtro.inueſti.circa prin.vbi dixit, ꝙ teſtis faciẽs ſemiplenã probationẽ ad hoc vt poſſit deferri iuramentũ in ſupplementũ probationis, debet eſſe oĩ exceptione maior: nã ſi aliquo mõ læderetur opinio illius teſtis, nõ deberet iuramentũ deferri. Pro quibus oĩbus uide q̃ dixi in ſingu. meo 197. incip. ad hoc. & in ſingu. 83. incip. in ore vulgi &c. Vide tñ omnino Bal.in l.1.in 6.col.C.de ſumma trinita.vbi hæc dicta reſtringit vt procedãt, vbi tractatur de condemnãdo: ſed ſecus eſt vbi tractatur de inq̃rẽdo vel torquẽdo: quia tunc ẽt teſtes nõ integri admittuntur.qđ dictũ refert & ſeq̃tur d. Paris de Puteo in tracta.ſyndica.in 94.char.in vlti.col.qđ dictum tñ ego non audeo affirmare propter multa cõtraria, q̃ occurrente caſu adduci poſſent. Et circa pdictã materiã teſtis deponẽtis de maleficio de viſu, qđ nõ faciat indiciũ ad torturã, niſi ſit oĩ exceptione maior: vide etiam quę dixi in conſilio meo 74.incip.ſummi numinis &c.in pen. charta. & in conſilio 101. incip. Illumina quęſo me ſeruum tuum domine &c.in 8.char.per totũ.Et ſcias ꝙ teſtis nõ
4 reddens rationem dicti ſui non † debilitat dictum teſtis reddentis rationem dicti ſui, adeo ꝙ non poſſit deferri iuramentum in ſupplementum probationis ei, qui ꝓduxit illum teſtem reddentem rationem dicti ſui: ita dixit Bald.in l.de quibus.in pen.col. ff. de legi. quem refert & ſequitur d.Fely.in c.cum cauſam.in 6.col.in uerſic.fallit quarto.de teſti.de quo etiam dixi in d.ſing.meo 197.incip.quo ad hoc.& in l.proprietatis. C.de probat. *Item limita* etiam illud quod ſupra dixi, videlicet, ꝙ vnus teſtis de viſu facit indicium ad torturam ſeu ſemiplenam probationem in ciuilibus.hoc eſt verum quãdo ſolũ tractatˀ de tortura inferenda: ſecus aũt ſi ex forma ſtatuti vel legis deberet ſtari indiciis quantum ad plenam probationem: quia tunc neceſſe eſt, ꝙ tale indicium probetur per duos teſtes. Iſta eſt glo. ualde no.in authen.de teſt. imperfec.in prin.i ver.derelinquãt & ibi voluit Ang.vbi inq̃t, ꝙ ſi ſtatutum dicit, ꝙ in maleficiis indiciũ habeatur pro

pro plena probatione, qđ tũc licet vnus teſtis deponat de ueritate & de ipſo maleficio, tñ nõ poterit ex tali indicio ſeq̃ cõdẽnatio, niſi tale indiciũ probetur ꝑ duos teſtes, qđ eſt not.de quo dixi latius in ſing. meo 269.inc. alias dixi tibi &c. Et teneas ẽt perpetuo menti vnũ ſingulare uerbũ lucri plenũ, uidelicet, ꝙ vnus teſtis ſolus
5 de maleficio ſine aliis indiciis † nõ facit indiciũ ad torturã: eo q̃a vnus ſolus teſtis ſine aliis indiciis nõ facit ſemiplenã ꝓbationem, cũ ſit ꝙ ea, q̃ non faciunt ſemiplenam probationẽ in ciuilibus, non faciunt indiciũ ad torturã in criminalibus.ita uoluit Cyn.in l.fi.C.de quæſt.quem refert & ſequitur Ale.in conſi.313. incip. uiſo themate. in 2.col.quos refert & ſequitur Iaſ.in repe.l. admonẽdi in 78.col.in verſ.decimo, pdicta regula.ff. de iureiu.pro quo ẽt faciunt dicta per Phili.dec. in cõſ.ſuo 37. inci.in cauſa.in 4.col.in princ. de quo ẽt dixi in ſing. meo 342. inc.qñ teſtis &c.& in conſil.meo 101.inci.Illumina quæſo me ſeruũ tuũ domine &c. in 9. charta. Et pro pdictis facit optime qđ voluit d.Ale.in conſi. ſuo 11. inc. circa prin.in 2.co.in 1.vol.vbi dixit, ꝙ dato ꝙ in crimine lęſę maieſtatis, vel ſymoniæ ſpecialiter ſit inductũ, qđ teſtes infames nõ repellãtur a teſtimonio, vel ab accuſatione. c.licet.il 1.& c.ꝑ tuas.de ſymo.l.famoſi. & l.2. ff.ad legẽ Iul.maie.& not.gl.in l.3.§.lex.Iulia.ff.de teſti.tñ nõ dicũtur integri teſtes, vt in d.c.ꝑ tuas.&iõ nõ ſufficeret vnus
6 talis teſtis ad torturã inferendam in illum, † cõtra quem teſtificatur, ꝑ ea q̃ habentur in d. §. item lex corne.& in præalleg. cũ vtrobique not. ꝑ Bar. ita dicit Ale.in dicto conſi. 11. quod eſt ſingu. verbum. de quo etiam dixi in conſi.d.meo 101. incip. Illumina quæſo me ſeruum tuũ domine &c. vbi lateꝭ ſatis locutus ſum in materia iſta in occurrenti caſu. vide tamen omnino quæ ego dixi infra, in hoc §.num.177. Scias etiam quod licet vnus teſtis de viſu quando eſt omni exceptione maior faciat indicium ad torturam, vt dixi: *iſtud* eſt verum quando deponit de ipſo maleficio immediato & propinquo: ſed ſecus eſt quando deponit ſuper remotis a maleficio, &

& ſuper mediatis ipſi maleficio. nam ſuper remotis à ma
7 leficio requiruntur † duo teſtes ad faciendum indicium
ad torturam: & in talibus vnus teſtis nõ facit indicium.
ita ſing. dixit glo. in l. ſi. C. fam. herciſc. quam ibi ſumme
not. Bart. & docto. ibi. & in l. ſi. ff. de quæſtio. & idem vo-
luit Bart. in l. admonendi. ff. de iureiur. & Inno. & Cy in
l. 4. C. ad l. Iul. maieſt. & voluit Bal. in l. 2. in 1. col. C. quo
rum appel. non reci. & in l. ſi quis ex argentariis. in §. qđ
ſi plures. ff. de eden. de quo latiſſime dixi in l. 1. in §. idem
Cornelio. & ibi in §. præterea. in 8. col. in verſ. præterea
contra dictum &c. & in l. de minore. in §. plurium. in 8.
col. in verſ. quod autem & in l. vnius facinoris. in §. te-
ſtes torquendi. in 1. col. ff. de quæſtio. Et in hac materia
teneas menti perpetuo notabile. verbum Soci. in conſi.
ſuo 54. incip, viſis teſtibus. in 3. col. in 3. vol. vbi dicit, qđ
licet quando teſtis deponit de veritate facti debeat eſſe
8 omni exceptione maior: † tamen quando requiruntur
duo teſtes ad probandum indicium remotum à malefi-
cio, non requiritur ꝙ ſint omni exceptione maiores, &
tali caſu admittũtur etiam infames, ad quod allegat Bal.
in l. cunctos populos. C. de ſum. trinita. & fide catho. &
Bart. in l. 1. in §. quæſtioni. ff. de quæſtio. & in l. ſi. ff. de ex
cuſa. tut. quod eſt multũ no. in practica. Item ſcias etiam
circa prædicta, quod ſi eſſent plures teſtes, qui depone-
rent ſingulariter ſuper diuerſis, tamen tales teſtes non
iungerentur ſimul ad faciendum indicium perfectũ &
ſufficiens: ratio eſt, quia nunquam iunguntur ſimul plu-
9 res ſpecies probationum † ad probandum, niſi quando
vnaquæque ſpecies de per ſe in eſſe ſuo eſt perfecta, ſecũ
dum Bal. in l. ſi qs ex argẽtariis. poſt priñ. ff. de eden. quẽ
refert & ſequitur d. Alex. in conſi. ſuo 355. inci. ſentio in
dubium reuocari. in 2. col. vbi ſubdit quod ſi fama eſt
plene probata, poteſt iũgi cum alia ſpecie probationis:
vt puta cum vno teſte deponente de veritate facti, qui fa
cit ſemiplenam probationem. ſed vbi fama non eſſet ple
ne probata, non poſſet iungi cum alia ſpecie probatio-
nis, & dicit Bal. ita intelligere glo. in l. 2. in verſi. legiti-
mis.

mis. ff. de excu. tut. per l. 1. C. qui nume. tutel. & ex hoc di
cit d. Alex. in d. cõſi. quod ſi eſſet vnus teſtis de fama, &
vnus de veritate, & vnus de alio indicio, iſti tales non cõ
iungerẽtur: qa indiciũ debet probari per duos teſtes, vt
habetur per gloſſ. in l. fina. C. fami. herciſ. & idem tenet
d. Ant. in c. licet ex quadam. de teſti. vbi dicit, ꝙ teſtes ſin
10 gulares deponentes de duabus confeſſionibus: † vnus
de vna, & alius de alia, non debent ſimul iungi, quod di-
ctum refert & approbat d. Alexan. in conſi. ſuo 292. inc.
viſo proceſſu. in 3. col. vbi dicit quod idem videtur velle,
licet non tam clare Abb. in c. cum cauſam. in 4. col. & ibi
d. Felyn. in pen. & vlti. col. de proba. vbi dicit ꝙ teſtes ſin
gulares non debent iungi ad faciẽdam plenam probatio
nem. & dicit ꝙ illud eſt etiam de mente Cyn. in l. 1. C.
quæ ſit long. conſue. circa pen. col. De quo articulo an &
quando probationes diuerſi generis iungantur ad faciẽ
dam plenam probationem, uide etiam ultra prædicta la
tius per me dicta in l. de minore. in §. plurium. in 17. col.
in verſ. & bene aduertas. ff. de quæſtio. & in l. vnius faci-
noris in §. teſtes torquendi. eod. titu. & vide Iaſ. in repet.
l. admonendi. in 97. & 98. colũ. de iureiuran. Et teneas ta
men mente ſingularia uerba do. Alex. in conſil. ſuo 77.
incip. in cauſa accuſationis &c. ad fi. in 1. vol. vbi dixit, ꝙ
illud ꝙ dicitur, ꝙ teſtes ſingulares non probant, intelli-
gitur quo ad plenam probationem: ſed quo ad indiciũ
vna præſumptio iuuat aliam, ut patet ſecundum eum ex
notatis p Barto. in l. fin. ff. de quæſtio. & per Ioan. Andr.
in addit. Spec. in tit. de præſump. in §. ſpecies. verſ. violen
ta. vbi tractat an ad torturam requirãtur plura indicia,
an ſufficiat unum. & dicunt quod etiam quando ſunt
11 duo † indicia à remotis, unum iuuat aliud. & plus dicit
Ioan. And. ſecundum eum, ꝙ in practica ſeruatur, ꝙ pro
vno indicio proceditur ad torturam, de quo latius infra
in hoc §. nu. 77. Item circa hanc materiam indiciorum
12 ſcias, ꝙ licet ex pluribus indiciis fiat vera probatio, † ſe
cundum glo. no. in l. 2. in verbo, legitimis. ff. de excuſa.
tut. quam ad hoc alleg. Iacob. But. in addit. ad tracta.
Alb.

Alb.Gand.ſuper maleficiis.ſub rub.de præſump. & indiciis indubitatis.in 3.col.circa med. & illam dixit ſingul. Io.de Ana.in conſ. ſuo 49.inci. dubiũ de quo & Bald. in rub.extra de prob.in 2.char.& in c.accedens il 2.in fi.ut lit.non conteſt.& Barb.in rub. extra de prob.in 2.char. & in conſi.ſuo incip. ſcribitur primo Reg. in quib. locis ipſe Barba.adducit ẽt alias gl.& aliquos tex.idem dicentes ꝙ d. gl.quam etiam refert & ſequitur do. Alexan.in conſ.365.incip.requiſitus in cauſa &c.ubi dicit,ꝙ idem uoluit gl.in l.3.§.eiuſdem.ff. de teſt. quam etiam ad hoc propoſitum allegauit Lud.Ro. in l.1.§. hoc reſcriptum. in pen.col.ff.ad ſylla.& in conſ.ſuo 7.incip.uiſis neceſſariis.in 1.col.& Pau.de Caſtr. in conſ. ſuo 291.incip.uiſo puncto.in pen.col. & illam gl. etiam referunt & ſequuntur plures & plures doct.quos retuli,accuratius in repe. mea rub.C.de prob.in 62.col.in uerſ.ultra prædicta &c. ubi nedum late,ſed etiam latiſſime locutus ſum de prædicta gl.& in repetit.mea.l.fi. in 75. char. C. de probat. de qua gl.habetur etiam per Iaſon.in repet.l. admonendi.in 96.& 97.col.ff.de iureiuran. Attamen prædicta gl. & alia iura uolentia,ꝙ ex pluribus indiciis fiat uera pro-
13 batio:habent locum † ſolum in ciuilibus tantum, ſecus autem in criminalibus,per tex.in l.fi.C.de prob.ita dicit gl.not.in c.ueniens.il 1.extra de teſti.& uolunt docto.in locis ſuperius allegat.& doctor. alii quos ego adduxi in d.repet.mea.rub.C.de probat.in 62.colum. Pro quibus faciunt dicta per dom.Alex.in conſ ſuo 158.inci.in cauſa & lite.in ult.col.in 5.uol. Item etiam ſcias ꝙ prædictæ
14 glo. & iura non habet locum in teſtibus † ſingularibus: quia etiam ex pluribus teſtibus ſingularibus non reſultat uera probatio, quod tamen ſecus eſt in aliis probationib.quæ inuicẽ ſunt cõmiſſibiles, ut unus teſtis de ueritate & duo de fama:nã iſti teſtes faciũt integram probationem.ita dixit Nico.de Neap.in d.l.2.ff.de execu.tu to.ubi dixit ꝙ illud,quod ibi uoluit glo.in pluribus præſumptionibus non habet locum in pluribus teſtib. ſingularibus:ſed in aliis præſumptionibus inſimul commiſ-

ſibilibus,

ſibilibus,ut dixi.quod etiã firmat do.Anto. in c.licet ex quadã de teſti.& Abb.in c.cum cauſam.de proba. & do. Alex.in conſ. ſuo 355.incip. ſentio in dubium reuocari. Et ratio quare ex pluribus teſtibus ſingularibus non re-
15 ſultat uera probatio eſt: quia tñ probant † mille teſtes ſingulares,quantum unus,ita dixit Bal.in l.iuriſiurandi. C.de teſti.& in c.tã literis,extra de teſti.& in addi.Spec. in tit.de teſte.in 4.col.uerſ.ẽt mille. & Iaſ.in rep.l.admonendi.in 95.colum.ff.de iureiur. & Alex.in conſ.73.inc. non puto.in 4.col.in 1.uol.Pro quo facit, nã mille ſcri-
16 pturæ priuatæ † nõ faciunt plenã fidẽ, ſm Soc. in conſ. ſuo 41.inc.antequam.in 5.col.in 1.uol. quod ẽt firmauit Bal.in rub.de controuer.inueſti.in 1. col. Vide tñ Alex. in conſ.77.inc.in cauſa accuſationis.in ultimis uerbis.in 1.uol.Eſt tñ uerũ ꝙ teſtes ſingulares poſſent eſſe ita nobiles,ꝙ iudici adducerent credulitatem,& indubitatam
17 fidem, & tunc † iudex non deberet curare de illa ſingularitate, ſed ſecundnm eos deberet iudicare ita ſingul. & mirabiliter dixit Pau.de Caſt.in l admonendi.ff.de iureiur.& l.Lucius.ff.de his qui not.infa.in ſuis recollectis Florentinis.Et iſtud dictum pro valde ſingu. refert & ſequitur do.Io.Bapt.de ſancto Seuerino.in repet.l.admonendi.in 7.char.in 2. col. de iureiur. & do. Fran. Bru.in ſuo tracta.de indi.& tor.in 1.char.in 3. co. circa prin.de quo latius dixi in ſing.meo 114.incipi. vulgatum & tritum eſt &c.vbi videas.Et de materia d.gl.l.2.ff.de excuſ. tut.vide plura,quæ ego dixi in repet.mea rub. C.de proba.in 62.col.& in col.ibi ſeq.vbi late locutus ſum.

Modo vltra pmiſſa poſtquã ſumus in materia indiciorũ plura ſunt videnda,q̃ ſunt neceſſaria &vtilia,ac multũ
18 practicabilia.Et primo ſcias,ꝙ fama † de per ſe ſola nõ facit indicium ad torturã,ſecundum Io.And.in add.Specu.in ti de proba.in §.videndũ.in verſ.13.iuxta fin.illius addi.& Bal.in l.milites.C.de quæſt.Cy.in l. fi. C.eo.do. An.i c.veniẽs.il.1.in 4.co.de teſtib.Ang.de Are.in tract. malefi.in verſ.fama publica.in verſ.& an fama.Bal.in addi.Spe.in ti.de ſenten.in vlt.col.& Alc.in conſi.ſuo 5.in-

cip.

ci.in cauſa inquiſitionis.in 2.colum.in 1.vol.& Iaſ.in re
pe. l. admonendi in 90. colum. in princ.de iureiuran.de
quo late dixi in l.de minore in §.plurium.in 5.colum.in
uer.nota ulterius &c.ff.de quæſtio. Et ratio quare fama
non facit indicium,poteſt eſſe, quia fama eſt res fragilis
& perniciosa,tranſmiſſa ab his, qui deſiderant ad hoc fa
mam eſſe:ita dixit Barto.in tract.de tortura. quē refert
& ſequitur do.Paris de Puteo. in trac. ſynd. in 100.car.
in 3.col. Illud autem ꝙ fama non faciat indiciũ ad tor-
19 turam non habet locum † in uehementi fama:nam ve-
hemens fama eſt ſufficiens indicium ad torturam.ita ſin
gula. dixit Barto. in conſi.ſuo 191.incip. domi. Paci de
Burgo ſancti ſepulchri legũ doctori &c. quem refert &
ſequitur Bald.in conſi.ſuo 131.incip.viſis dictis artic.in
2.colu.2.volum.& voluit etiam d. Alex.in l.fina.in 3.ad-
di.ff.de quæſt.& Bald.in cap.1.in §.iniuria. in 6. colum.
de pace iuramen.firman.verſi.ſed nunquid ex tali cōfeſ-
ſione.& do.Feli.in ca.veniens.in 5.col.de teſtib.Pro quo
20 faciunt nam iſta vehementia † ſunt magni effectus. Et
ideo dixit Bald. in conſ. ſuo incip. quidam Petrucius de
Viterbio &c.quem refert & ſequitur Soc.in cōſ.ſuo 89.
incip.in cauſa agitata &c.in 6.colum. in 1. vol. ꝙ vehe-
mēs adminiculum ſupplet ſemiplenam probationem.
& Soci.in d.conſi.adducit etiam Bald.in l. ea quidem.in
2.colum.C.de accuſ.vbi dixit,ꝙ vehemens adminiculũ
eſt ſuppletio defectus probationis,de quo latius per So-
ci.vbi ſupra.Item vehemens opinio habetur pro ſcien-
tia & pro certitudine,vt late habetur per d.Felin.in c.1.
in 1.col.de ſum.trinita. & per me in l. patre vel marito.
in 12.colum.ff.de quæſt.& in l.de minore. in §.plurium.
in 6.col.ff.de quæſtio.in verſi.hanc tamē concluſionem.
eo.tit.& in ſing.meo 205.incip.vehemens opi. & in alio
meo ſingu.97.incip.fama ſola &c. & in repeti. mea rub.
C.de probatio.in 47.col.& in repetit.mea.l.fi. C.de pro
bat.in 80.char.Et vltra prædicta teneas perpetuo men-
21 ti vnum videlicet,ꝙ indicia multum vrgentia † faciunt
plenam probationem,ita multum not.dixit Abb.in cō-
ſil.

ſil.ſuo 113.incip.in tria ſunt &c.in 2.co.in prin.in 2.
vol.qđ eſt ſingulare verbũ,qđ alibi nō memini me vi
diſſe.Contra hoc dictũ tñ facit nō parũ,ꝙ voluit Ioã.
de Ana.in conſi.ſuo 59. inci. viſa inqſitione.in 2.col.
poſt prin.vbi dixit ꝙ pſumptiones probabiles & ve-
hemētes nō operātur, ꝙ ex ipſis ĩ cauſa criminali poſ
ſit reus cōdēnari,ad qđ allegat plura iura,de qbus ibi
per eũ.Pro quo facit ēt: nam violenta præſumptio,q
ſit in ciuilibus,habet vim plene probationis in crimi
22 nalibus † nō ſufficit ad cōdemnãdũ, ſm doct.in c.qa
veriſimile,& in c.afferte.de pſumptio.& Bal. in l.ſi.in
vl.co.C.de ꝓbatio.& do.An.& Abb. in d.c.afferte.&
Lu.Ro.in l.1.in §.ſi qs in villa. ff. ad ſylla.Ale.in cōſi.
19.incip . viſo proceſſu in 5.col.in 1.vol.& latius per
Iaſo.alios referētē in l.1.in 6.co.ver. Primo ex regu.
C.de ſeruis fugi.vide tñ Ioã.de Ana.in c.tua nos.§.ſi.
ĩ 2.co.ver.nota ꝙ ex iſtis &c. extra de homicidio.Plu
ra ēt alia ĩ hac materia indiciorũ habes notare. Vnũ
eſt ꝙ arbitrio iudicis relinqtur an ĩdicia exiſtētia cō
23 tra reũ ſint ſufficiētia ad torturã † ita dixit Bar. ĩ l.ſi.
ff.de q.Bal.in l.2.in 1.co.C.quorũ.app.nō re.Io.And.
in c.cũ in contēplatione.de reg.iur.Ale. conſ.77.inc.
in cauſa accuſationis.in 3.col.in 1. vol. & ibi in conſ.
65.inc.habita ſup contētis. in ſi.Et licet hoc ſit verũ,
ꝙ an ĩdicia ſint ſufficiētia ad torturã necne,relinqua-
24 tur arbitrio iudicis:tñ tale eius arbitriũ † debet eſſe
iuri & æquitati conſonũ, alias nō valet,ita not.dixit
Lu.Rom.in conſ.ſuo 376.inc.queſtio eſt:nũquid &c.
in pe.col.vbi pro hoc allegat glo.in l. eas cauſas.ff.de
condi.& demonſtr.& hoc ēt voluit Bal.in diſput.ſua.
inc. ſtatuto cauetur ꝙ fœnerator &c. in vlti. col.arg.
l.codicillis.§. fin. ff. de lega. 2. & idem etiam dixit d.
Alex.in conſi.ſuo 21.incip.viſis verbis. in pen.col.in
fin. vbi alleg. Bald. in d. ſua diſputa. & plura alia, de
quibus ibi per eum:pro quibus facit etiam tex.in l.1.
in prin.ff.de vſur.in verſi.ita tamen,vt legem non of-
fendat,&c.Et facit etiam: nam qui habet poteſtatem

25 diſponendi ſecundũ conſcientiã, † non debet ſequi
propriã cõſcientiã, ſed publicã. tex. eſt iuncta gl. in c.
iudicet. 3. q. 7. in ver. volũtatis, & voluit Cyn. in l. qſ-
quis. C. ad leg. Iul. maie. & Bal. in l. 1. C. qui accuſa. nõ
poſ. Et iõ dixit Bal. in l. fi. C. de pęna iudi. ꝗ male iudi.
iudicẽ debere ſeq̃ regulas legũ, & nõ conſcientiã ſuã,
26 † q̃ legibus aduerſatur. de quo ẽt ꝑ Bal. in l. 2. in 4. no
ta. C. de fideicõmiſ. & ꝑ Lu. Ro. in rep. rubr. ff. de arbi.
in 2. col. ad fi. & vide tex. ĩ l. 1. ff. de ſol. & tex. & ibi Bal.
in l. certi iuris. in fi. C. de iud. & Iaſ. in §. ſed iſtę in pe. &
vl. co. inſtit. de actio. & vide gl. & do. Ant. ĩ c. vt debit⁹.
in ver. rõnabili cauſa de appel. vbi dicit, ꝙ in arbitra-
27 riis iudex † dẽt facere ſuũ arbitriũ cũ conſ. peritorũ.
alleg. q̃ habẽtur in c. ne innitaris. de cõſti. Et ſubdit ẽt
ibi d. An. ꝑ illã gl. ꝙ ſi cõmittitur aliq̃d iudici expediẽ
dũ ſecundũ ꝙ ſibi videtur, intelligitur tñ habito cõſi
lio peritorum. quod ẽt voluit d. An. in c. 1. in 8. col. de
cõſtit. quẽ ſeq̃tur Cardi. Alex. in d. c. vt debitus. in 11.
col. ad quẽ ẽt vide Soci. in conſ. 92. inc. circa primum.
in verſ. Secũdo reſponde. & in conſ. 120. inc. cũ in præ
ſenti. in 8. col. & Ludo. Bolo. in cõſi. 47. incip. viſis igi-
tur & diligenter conſideratis in pen. col. & Matth. in
no. ſuo 14. inc. nota. ꝙ ubi iudex, & gl. in clemẽti. ſępe.
in uerbo, defenſionis. de uerb. ſignifi. & Io. And. in c. 1.
de cõſti. quẽ refert & ſeq̃tur d. Feli. in c. quoniã frequẽ
ter. in §. porro. in 2. co. ut ꝓit. nõ cõteſt. ubi dicit ꝙ ĩ his
28 q̃ ſunt commiſſa arbitrio iudicis, † iudex dẽt ſeruare
æquitatẽ. Itẽ de iſto arbitrio uide do. Pari. de puteo in
tract. ſuo ſyndica. in 19. char. in 3. co. cũ tribus col. ibi
ſeq. & Pau. de Caſt. in l. ſi filiusfa. donare. ff. de donat.
& uide oĩno d. Catal. in tract. ſuo ſyn. in uer. 139. inc.
adde ꝙ ſi datᷣ arbitriũ poteſtati. & q̃ ego dixi in repet.
mea l. fi. C. de ꝓb. in 73. cha. & in l. q̃onis modũ. in 4.
& 5. col. ff. de qõ. & in repe. mea rub. C. de ꝓbat. in l.
col. & ſupra, in hac practica ĩ § conſtãte. Et ad dicta ſu
perius proxime adde Bal. in l. cũ circa. C. de iure do.
ubi dixit, ꝙ indiciũ, qđ mouet iudicis aĩum aliqualter
est

eſt ſufficiens, a iure ſi ſit approbatum, ꝙ dictum refert
& ſeq. Bertachi. in repet. ſua, in uerbo. indiciũ. in 2. col.
ad qđ uide. Bal. in conſ. 276. inc tex. in quo &c. in 1. col.
ante fi. in uol. 1. Item ſcias ẽt circa hãc materiã indicio-
29 rũ ꝙ indicia † debent eſſe perfecta in genere ſuo, alias
nõ operãtur uires indiciorũ. ita no. dixit Bal. in cõſ. ſuo
229. inc. uerba inquiſitionis. in 2. co. in 3. uol. Nam ſicut
probationes in criminalibus ad condẽnãdũ debẽt eſſe
luce meridiana clariores, ut in l. fi. C. de ꝓbat. & in l. adi
ctos. C. de app. & in l. abſentẽ. ff. de pęnis. c. pitaciũ. 20. q.
3. ita & indicia ĩ genere ſuo ad torturã debẽt eſſe clara,
30 & talia † q̃ de iure ſubſiſtãt. Pro quo facit regula illa ui
delicet, ꝙ eadẽ eſt rõ de toto quo ad totũ: q̃ eſt de parte
quo ad partẽ, & ecõtra l. quæ de tota. ff. de rei uen. cũ ſi.
de quo ego ẽt dixi in conſ. meo 20. inci. digneris quæſo
clemẽtiſſime deus oĩpotens &c. in prin. Et iõ ex hoc di-
cebã, ꝙ ſicut in criminalibus ad plenã probationẽ faciẽ
31 dam † teſtes debẽt reddere rõnem dicti ſui, ẽt nõ inter
rogati, ẜm Sal. in l. fi. C. de ꝓb. quẽ refert & ſequitᷣ Ale.
in cõſ. ſuo 15. inc. uiſo proceſſu inq̃ſitionis formatę. ĩ 8.
co. in 1. uol. & uoluit Iaſ. in repe. l. admo. ĩ 101. col. de iu
reiu. & do. Phili. Dec. in cõſ. 37. ĩci. in cauſa. in 3. co. Ita
ẽt ad faciendũ indiciũ ad torturã debẽt reddere rõnem
dicti ſui ẽt nõ interrogati, qđ eſt diligẽter notandũ. Pro
quo faciũt not. verba Lud. Ro. in repe. rub. ff. de arb. in
10. col. in prin. in verſ. ſcias tñ &c. vbi dixit, ꝙ licet vnus
teſtis deponẽdo faciat ſemiplenã probationẽ, vt in l. ad
monẽdi. ff. de iureiur. cũ ſi. iſtud eſt verũ, ſi talis teſtis de
32 ponit † cũ cauſa: ſecus aũt ſi deponit ſine cauſa, qđ dicit
voluiſſe Bal. in c. 1. in §. cũ aũt. de cõtro. inueſt. de quo ẽt
dixi in l. 1. in §. ꝑterea. in 17. col. ff. de qõ. Contrarium ta
men tenet d. Phili. Dec. in conſ. ſuo inc. in cauſa inquiſi
tionis. poſt princi. Sed dictũ ſuum non obſtat: q̃a iura ꝑ
eũ allegata loquuntur in ciuilibus, non aũt in criminali
bus, ergo nõ obſtãt. Et adde ẽt Bald. in hac materia in
conſ. ſuo 275. inci. ad euidentiam. in 1. col. in 1. vol. vbi
dicit, ꝙ qñ iudex procedit per inquiſitionem cõtra ali-

 quem

quem,debet interrogare teſtē de cauſa & ſcientia,alia
dictum teſtis non probat : nam cū in ſe aſſumat officiū
inquirendi, debet formare ipſe interrogatoria ex ſeipſo
ita dicit Bal.in d.conſi.Item teneas etiā menti aliud vti
le in materia iſta indiciorū,uidelicet, ꝙ locus cōmuni-
33 ter accidentibus † facit indicium indubitatum ad tor-
turam.ita not. dixit Bal in add.Specu. in titu.de ſenten
in antep. col:in ver.ad mortem.& ī l.ſi.circa ſi.ff.de her.
inſti.ꝓ quo faciūt quæ dixi in ſing.meo prīo.Et facit ēt:
34 nā ualidū† eſt argumētū à ſolitis.l.illud.& ibi Bar.ff. de
excuſa.tuto.l.2.ff.de ſpō.l.cū de in rem verſo.ff.de uſur.
l.uel vniuerſorum.ff.de pigno.actio.Et ex hoc dixit ſin
gulare verbū Bal.uidelicet,ꝙ ſi aliqui fratres ſtant in cō
munione,& maior natu communia recipit & diſtribuit
35 †& minor natu accipit vxorem,& ſe obligat ad reſtitu-
tionem dotis,qđ talis reſtitutio dotis debet fieri de cō-
muni patrimonio, quia ſicut cæteri redditus peruene-
rūt ad manus maioris fratris,ita & illa dos peruenisse cēſe
tur.ita ſing.dixit Bal.in cōſi.ſuo 120.inci. duo fratres :
unus maior &c.quē refert & ſequit̄ Soci.in cōſi.ſuo 46.
inci.cū in pſenti.in antepe.col.qđ eſt ſumme not.Scias
36 ēt in hac materia indiciorum,ꝙ iactationes† nō faciūt
indiciū ad torturam, qa ſæpeminus faciūt homines qui
magna minātur.ita dixit Bal.in conſi.ſuo 275. incip.ad
euidētiam.in prin.in 1.vol.& idē uoluit Ray.in l.ſi.ff.de
here.inſt.quem refert & ſequitur Ale.in conſi. ſuo 179.
inci.in cauſa angelorum in.2.col.circa mediū.Cōtrariū
tamē tenet d. Paris de pu. in tract.ſuo ſyndica.in 2.cha.
in 3.colum.ver.an ſi probetur.de quo etiā aliqđ p Spec.
in tit.de præſum.§.fin.in ult.col.&uide omnino q̄ ego di
xi in l.i.in.§.preterea.in.8.colū.uerſi.modo his uiſis &c.
cum uerſi.ſeq.ibi.ff.de quæſtio. Et ultra præmiſſa qa in
dicia uidentur eſſe fundamentum cauſæ criminalis :
iō de pluribus quærēdum eſt an in ipſis cauſis criminali
bus faciāt indiciū ad torturā,quæ oīa quotidie occurrūt
37 in facto. †Quæro igitur an mādatarius cōtra mādantē
faciat indiciū ad torturā.in buo Bal.ī cōſ.ſuo 97.inc.an

mandatarius &c. in 5.volu.tenet ꝙ faciat indiciū quo
ad inſtructionē,nō autem quo ad probationem.& hæc
ſi acceptauit mādatum,ſed ſi nō acceptauit facit indiciū
ad torturā . De quo ēt per Berth.in reper.ſuo in uerbo
mādatatius.in ult. col.in ulti.uerſicu.ubi ſubdit,ꝙ aſſaſ
ſino eius aſſertio facit indiciū ad torturā. alleg.l.nō iō
minus.C.de accuſ.d.aūt Alex.in conſi.ſuo 88.incip.quo
niam omne.in pe.col.verſ.præterea.in.5.uol.dicit,ꝙ te
ſtes deponentes de mandato & commiſſione ſibi facta
ſūt idonei,allegat plura,de quibus ibi p eū,de qua quæ
ſtione dixi etiam ī l.1.in.§.diuus Antoninus.in prin.3.
col.de qō.Mihi autem nunquam placuerunt dicta p di-
ctos docto.in locis prælleg. & hoc ex pluribus,& prīo
inquātum dicit Bal.in d.conſ.97.ꝙ ſi māndatarius nō
acceptauit mādatū,ꝙ facit indiciū ad torturā. Sed uellē
& ego ſcire à Bal.quomodo probatur ꝙ mādatarius ac-
ceptauerit mandatum,certe non uideo hoc. & iō mihi
non placet dictum Bal.nam non ſufficit dicere,ſed quod
dr̄ debet pbari,ut latiſſime dixi in l.1.in §.ſi qs dicat in
1.col.ff.de qſt.Itē inquātū d.Ale.ī d.conſ.ſuo 88.dicit,ꝙ
38 teſtes deponētes de mādato & cōmiſſione eis facta† ſūt
idonei.Dico ꝙ iſtud non obſtat:eo qa ipſe Alex.loquit̄
ī caſu, in quo interfuerūt plures teſt.& nō unus tm̄,ſed
in caſu qōnis noſtræ loquimur,ubi interuenit unus te-
ſtis tantum,ſcilicet ipſe mandatarius,ergo de uno nō ī
fert ad aliud.itē do.Alex.in d.ſuo cōſ.loquit̄ in cā ciuili,
nos aūt loquimur in cauſa criminali ubi agitur de ualde
maiori præiudicio.iuxta l. in ſeruorū. ff.de pen.& ſic de
uno nō infertur ad aliud.Præterea dico nō ſēper eſſe ve
rū,ꝙ etiā in cauſis ciuilibus teſtes de mādato & cōmiſ-
ſione ſibi facta probent: & hoc apparet ex doctrina Io.
de Imo.in cōſi.ſuo 92.inci.in cauſa quæ uertitur.ī 2.col.
ubi dixit,ꝙ ſi aliquis ſcripſit aliē literā priuatā alicuius
obligationis pro aliquo qui neſcit ſcribere , q tali caſu
39 non crederetur † dicto ipſius ſcribētis de mādato ei
facto ,qđ deberet ſcribere talē literā nomine illius qui
ſe obligabat.qđ dictū ēt retuli in reperi. mea rub.C . de

proba.in 58.colu.& in ſing.meo 471.incip.ſæpe contin
git &c.Sed in hoc dubio dicāt doct.quicquid velint: Mi
hi uidetur dicendū ꝙ mādatarius nō ſit idonēs teſtis cō
tra mādantem,adeo qđ eius dictū contra mandantē fa
ciat indicium ad torturā.Et ad hoc dicendū moueor po
tiſſime ex duabus rationibus:primo q̃a talis mādatari⁹
eſt ſolus teſtis ī hoc,quo caſu teſtis ēt de uiſu& omni ex
ceptione maior nō facit indiciū de per ſe,ſi alia nō con
currant indicia,ut dixi ſupra in hac practica in hoc.§.in
nu.5.Cū ergo talis mandatarius ſit ſolus & ſecū nō con
currant aliqua alia indicia,ergo dictū ſuū non facit in-
dicium ad torturā contra mandantē.Secunda eſt ratio:
quia talis mādatarius deponit ſuper remotis à male.&
non deponit de maleficio conſūmato : ideo talis teſtis
nō ꝓbat:nam quando ſumus in his,q̃ ſunt remota a ma
leſi. requiruntur duo teſtes ad faciēdū ſufficiēs indiciū
ad torturam,ut dixit glo.not. in l.fi.C.fami.her.de qua
dixit late.ſupra in hoc.§.nu.7. Alia ēt ratio urgētiſſima
me mouet & inclinat in hāc opinionē.nā ſi diceremus
qđ dictum mandatarii eſſet ſufficiens ad torturā cōtra
mandātē ſine aliis indiciis, ſequeretur maximū incōue
niens & abſurdum,videlicet qđ volēs nocere alicui poſ
ſet deſtruere & lacerare eū,& quot hoīes, vellet:nā ſi ta
cite haberet aliquē odio poſſet dicere qđ ille talis dediſ
ſet ſibi mādatū ad aliquē occidēdū uel uulnerādū,vel ad
aliud maleficiū cōmittēdū:& ꝙipſe tñ noluit acceptare
40 tale mādatū qđ nō eſt dicēdū,nec eſſe tolerādū,cū † ab
ſurditas ſēꝑ fugiēda & euitāda ſit.l.nā abſurdū.ff.de bo.
liber.clemen.2.de magiſtris.c.cum ſit.de Iudæ.c.ex ore.
de priuileg.c.quēadmodū.de iureiu.c.in Geneſi.de elec.
& voluit d.Fra.de cur.in cōſi.ſuo 60.inc.dux Phili.ī 14.
colum.& dixi infra in hoc.§.numer.73.Et malitiis ho-
minum eſt obuiandum.cap.ſedes apoſtolica.de reſcri.l.
in fundo.ff. de rei.vend. Nec eſt aliquid conceden-
dum,permittendum,nec tolerandum per quod quis in
uitetur ad delinquendum.ut in l. conuenire.ff.de pac.
dot.& ī l.ambitates.ī fi.C.de indi.vidui.tol.cū ſim.ibi in

gloſſ.allega.Pro quibus faciunt quæ dixi in conſil. meo
102.incip.pauci ſūt dies.&c.in fi.Ex iſtis itaque mihi vi
detur dicendum,ꝙ nō cōcurrētibus alijs indicijs ꝓſum-
ptionibus,uel coniecturis cōtra ipſum mādantē,niſi di
ctum mandatarii,tale dictū ſeu teſtimoniū ipſius māda
tarii non faciat īdicium ad tort.contra eū:tene mēti,q̃a
ſæpe de facto iſta contingūt . Quæro mō vlterius,an fu
41 ga† faciat indiciū ad torturam: ī quo dicas ꝙ ſic regula
riter,vt hr̄ per ſcribētes in l.fi.ff.de quæſt.& ī l.Corne-
lia.ff.ad Sylla.& per Ange.de Are.in tracta.ſuo malefici
orū.in uerbo,fama publica.in 9.char.in verſi.an fuga .
de quo late dixi in repe.mea.l.fi.in 80.char.C.de prob.
Quod tñ intellige eſſe uerū,quādo quis aufugit ante ac
cuſationē vel inquiſitionē cōtra eū formatam,uel ante
quā contra eū ſit ad aliquē actū proceſſum : ſecus aūt ſi
aufugit poſtquā fuit accuſatus vel inquiſitus: q̃a tūc ſi
aufugit,talis fuga cōtra eū non facit indicium . ita dixit
Bart.in l.1.ff.de bō.eorū q ante ſenten.ſibi mortē cōſci.
quā doctrinā ſequitur & multū commēdat Ang. ī l.fi.in
pen.col.C.de quæſtio.& Mattheſi.conſi.193.incip.not.
ꝙ tota &c.& Lud.Ro.in l.in lege cornelia.in.2.col.ff.ad
ſylla.& Ang.de Are.in tract.maleficio.ī verbo, fama pu
blica.in uer.an fuga ſit ſufficiens, de qua materia latius
locutus ſum,in rep.mea rub.C.de ꝓb.in 54.col.& ī ſin
gu.meo 115.inc.fuga.& in d.repe.in 97.col.de quo ēt ꝑ
Iaſo.in l.admonēdi.in 90.col.ff.de iureiu.& in repe. il-
lius legis.in 67.col.in fi.& per Io.An.in addi.Spe.in tit.
de præſum.in.§.ſpecies.in addi.inc.hīc eſt inſtādū.& per
d.Fran.Bru.late loquentē in ſuo tracta.de indi. & tor.ī
3.char.in 1.col.cum ibi ſeq.Sed tu ultra do. Bart.& oēs
dicas,ꝙnon ſolum fuga nō facit indicium quando quis
fugit poſtquam cōtra eum eſt formata accuſatio uel in
42 quiſitio ,ſed ēt quando habet ſuſpitionē † ꝙ contra
eum formetur accuſatio uel inquiſitio. nā tunc ſi fugit
fuga contra eum non facit indicium ad torturam . ita
ſin.dixit Lud.Rom.in d.leg. in lege cornelia.ff.ad ſylla.
quod dictum refert & ſequitur d.Philip.Dec.in cōſi.ſuo

234.incip.in effectu &c.in. 1.col.de quo latius dixi in
ſingul.meo 497.incip.ſæpiſſime in iure &c.Pro quo fa-
ciũt ſin.dicta quæ ego adduxi in l.1.in prin.in 10.col ff.
de quæſtio.vbi late poſui quod idẽ operatur timor ſeu
ſuſpitio rei,quod operatur exiſtẽtia ipſius rei,ad quod
uide ẽt do.Pet.Phili.Cor.in conſi.ſuo 58.incip. uiſa in
quiſitione.in 2.col.uerſi.& dato in.2.uol.item caſu quo
in aliquo caſu fuga inducat. aliq̃ præſumptionem uel in
dicium contra aliquem,tunc talis præſumptio taliter
inducta tollitur ꝑ iuramentũ ipſius fugientis.ita ſing. di
xit Cyn.in l.fi.C.de requi.reis.quod dictũ ꝓ ualde not.
refert & ſequit᷑ do.Fran.Brun.in tract.ſuo de indi.&tor
tu.in.3.char.in 2.col.& do.Pet.Philip.Cor,in cõſi. ſuo
58.incip.uiſa inquiſitione.ĩ 4.col.in 2.uol.de quo ẽt di
xi in dicto ſingu.meo.cxv.incip.fuga &c.Et ex iſtis oĩ-
bus ego infero ꝙ fuga nunquã faciet ĩdiciũ ad torturã:
qa aut fuga erit poſt accuſationẽ vel inquiſitionẽ:&tũc
nõ faciet indiciũ,ſecundum Bart.& alios,ut dixi ſupra,
Aut poſt ſuſpitionẽ accuſationis uel inquiſitionis, &
idẽ erit vt ẽt dixi:& ſic nunquã fuga faciet indiciũ: qa
aufugiẽs poterit ſẽper dicere qđ aufugit ꝑꝑ ſuſpicionẽ
quã habebat,ne contra eũ formaretur accuſatio vel in
q̃ſitio,& ſtabit̃ ĩ hoc dicto ſuo cũ iuramẽto,qa ſuſpitio
ẽ qd iacẽs in corde vel aĩo,q̃ uiderit nõ põt,ut de ſe pa
44 tet. Et in his, q̃ cõſiſtũt in corde uel in aĩo, † ſtatur di-
cto aſſerẽtis cũ iuramento, ut dixit glo.apud aliquos
ſing.in §.alie.inſti.de acti.quam glo.refert & ſeq.Bar.in
l.celſus in 2.col.ff.de uſuc. & Io.de Ana.in cõſi.ſuo 44.
incip.in quæſti.ſtabioli &c.& Ludo.Ro.in conſi.398.in
cipi.vt clarior &c.ad fi.& in cõſ.76.incip.in cauſa nobi
lis uiri &c.in 3.col.& in cõſi.102 inci.ſuꝑ eo.in pen.co.
& in cõſi. 322.inci.hæc iſtorũ quinque.in.1.col.& Cæp.
cõſi.34.inci.uiſa accuſatione.in pen.col.& Ang.de Are.
in.§.fi.inſti. de uulg.ſubſtitu.in pen.col.& do.Fely.in c.
ſignificaſti il 1.extra de homi.& Io.de Ana.ibi in 2.col.
ubi dicit,ꝙ idem uoluit glo.in c. præſentium de teſti.
& ibi doc.& ĩ c.ſi uero il 2.de ſentẽ.excõ.& in ca.paſto-
ralis

ralis ubi bonus tex. ad hoc.de excep.Et in ultra eum di
cas, ꝙ idem uoluit gloſſ.in l.1.in.§.hoc interdictũ.ff.de
itine.actuq; priua.& in l.ſi cui.§.ijſdẽ.ff.de accuſatio.de
qua materia latiſſime forte ultra omnes locutus ſum ĩ
repeti.mea rub.C.de ꝓba.ĩ 27.col.Tene mẽti prædicta:
quia iſta eſt conſideratio mea noua.Et ſcias ꝙ aliqui sũt
caſus in quibus fuga facit nedum indiciũ,ſed etiam pro
45 bationẽ.Vnus eſt caſus in † officiali inquiſito de barata-
ria: nã tũc ſi fugit,habetur pro confeſſo.ita dixit d.Fely.
in c. nullus.de præſump.& dicit ꝙ de hoc eſt caſus in l.
cõſiliarios. C. de offi.aſſeſ.de quo facit feſtũ Bar. & ibi
d.Abb.in c.veritatis.de dolo & contu.in 15. col.& Bal.
in l.in bonæfidei.in 4.col.C.de reb.cre.& Bar.in d.l.le
ge cornelia.ff.ad ſylla.& Imo.in d.c.nullus. qđ tñ limita
ſecundũ do.Felyn.ibi,niſi talis fugiẽs eſſet reductus quã
uis inimicus ad locũ vnde aufugit: quia tunc vt condẽ-
netur debet legitime ꝓbari ipſa barataria.ad qđ alleg.
§.neceſſitatẽ.in authen.ut iudi.ſine quoquo ſuffra.& Sa
ly.ĩ d.l.admonẽdi.ff.de iureiur.prout ibi refert Lud.Ro.
in 21.col.Item alius eſt caſus in quo fuga facit probatio
46 nẽ, † uidelicet,ĩ eo qui aufugit fractis carceribus: quia
talis habetur pro confeſſo,ſecundũ glo. & Bar. in l.eos
ꝑ illum tex.ff.de cuſto. reo.quod dictũ tñ impugnat &
poſtea ſaluat ipſe do. Fel.in d.c.nullus,ſubdẽs ꝙ hoc tñ
nõ habet locũ,vbi qs aufugit de carcere aperto. ſcđm
Guil.de Cug.& Bal.ĩ l.ſuccurritur.ff.ex q̃.cau.maio. &
idẽ dicit ſi nõ aufugiſſet de carcere,ſed de palatio præ-
toris.qđ ſequitur.Lud. Roma.in d.l.admonendi.in 21.
col.& idẽ in fugiẽte oſtio aperto dixit Ang.in l.uerũ la
2.per illum tex.ff.de fur.& in l.1.ff.de effrac. Itẽ ſubdit
ẽt d.Fel.in d.c.nullus.de præſump. ꝙ iſta nõ habẽt locũ
in eo,q erat ĩ carcere ꝓ generalis ĩquiſitione,ſcđm Bal.
in conſi.incip.In Xp̃i nomine,pũctus qõnis eſt:an aufu-
giẽs &c. Itẽ alius eſt caſus in quo fuga facit probationẽ
47 videlicet,in famulo † fugiẽte a domino: nã ſi reperiunt̃
amiſſæ aliquæ res domini,videt̃ ꝙ famulus illas res fur-
to ſubtraxerit,ſcđm glo.not.ĩ §.ſi uero il 3.ĩ uer.factũ.ĩ
auth.

auth.de exhibẽ.reis.& voluit Iaſ.in l.admonẽdi. in pe.
char.in 1.col.de iureiur.& in repe.d.l. in 68. col.in qui-
bus locis multa ponit ad materia fugæ. Itẽ alius eſt ca-
ſus, videlicet qñ lex punit ipſam fugã tãquam ſpecificũ
crimen ſeu delictũ,non aũt tanquam ſignũ delicti,puta
militẽ fugientẽ,vt in l.deſertorẽ. C. de deſerto.& l.de-
ſertorẽ.ff.de re mili.de quo latius ꝑ do. Fely.vbi ſupra
Itẽ alius eſt caſus ſecundũ eum, in quo fuga facit proba
tionem, videlicet, qñ agitur de probando crimine ſo-
lius ſuſpitionis,videlicet,an qs ſit ſuſpectus vel nõ,vt ex
iſta ſuſpitione ſola ſequatur aliquis effectus: quia fuga
probata ſtatim eſt ꝓbata ſuſpitio,vt in l.1. in prin.& in
l.impuberibus.§.fi.ff.de ſuſpec. tuto. & ita not.doct.ſm
eũ in locis proxime allegatis.ita dixit do.Fely. ĩ d.c.nul
lus.de p̄ſump.quæ oĩa ego retuli in reperi. mea rub.C.
de proba.in 54.col.Sed tu vltra do.Fely.dicas ꝙ fuga ẽt
facit probationẽ in alio caſu:nã tollit.incertitudinẽ &
dubitationẽ,& iõ ſi duo ſunt banniti eiuſdẽ nominis,&
neſcitur vere quis ipſoru ſit bãnitus.iuxta l.duo ſunt Ti
48 tii.ff.de teſt.tut. tũc ille qui aufugit iudicatur † eſſe ille,
qui eſt bannitus,ita dixit Bal.in l. volũtatis. in fi.C.de
fideicom.Itẽ ẽt ſcias ꝙ fuga operatur reuocationẽ mãda
49 ti,† ſecundũ Rapha.Cuma.in conſi.146. inc. Symõ &
Helias in 3.col.allegat aliqua de quibus ibi per eum. Et
ſcias ẽt vltra do.Fely.vbi ſupra ꝙ in omnibus prędictis
caſibus forte idẽ eſſet nedũ in fugiente,& qñ quis eſſet
in fuga, ſed ẽt ſi nondum aufugiſſet,ſed eſſent aliqua ſi-
50 gna euidẽtia qualiter † vult aufugere & iã ſe p̄paraſſet
ad fugã.ad quod dicendũ moueor arg. eius qđ dixit An
gel.& gl.ibi in l.pignoris gratia.C.de pign.actio. vbi di
cit,ꝙ illud qđ dicit, videlicet, ꝙ debitor fugitiuus põt
capi a creditore & duci ad iudicẽ,vt habetur in l.ait prę
tor.in §.ſi debitorẽ.ff.q in frau.cre. non ſolũ habet locũ
in debitore fugiẽte,ſed ẽt in debitore,ĩ quo ſunt aliqua
ſigna euidẽtia ad fugã.i.qualiter uult fugere. Et iõ dixit
Bal.in d.l.pignoris. ꝙ illud qđ operatur fuga ĩ actu,ope
ratur in promptu.Et facit dictum Bal. in c. ad noſtram.
de

de appel.ubi q̃rit,an ille dicatur Apoſtata qui nõ fugit
de monaſterio,ſed habet animũ fugiẽdi: & dicit ꝙ ſic.
ꝓ quo allegat tex.& gl. ſin.in l. ſi qs ſit fugitiuus.in §.
apud celſum.ff.de ædili.edic. qđ ẽt tenet Barb.in d.c.
ad noſtrã.& faciũt dicta per do.Ale.in conſ.42. inc.ſu
per p̄miſſo themate.in 14.col.in 1.uol. & in cõſi.288.
inc.& ſi celeberrime &c.in ult. col. & uide q̃ ego dixi
in ſing.meo 43.incip.debitor fugitiuus. & q̃ dixi in re
peti.mea l.fina.C.de probatio.in 67.char.& in l.1.in
princi.ff.de qõ.& in d.repet.mea rub. de proba.in 54.
col.Et aduerte inquantũ do.Fely.ut ſupra retuli,dicit
ꝙ aufugiẽs de carcere habetur ꝓ cõfeſſo: nã hoc non
credo procedere in illo, q iniuſte tenebatur in carce-
rẽ:nã talis fugiens nõ debet haberi ꝓ cõfeſſo,cũ licita
fuerit ſibi fuga.argu.eius qđ dixit Bar.in l.prohibitũ.
C.de iure fiſ.lib.10.ubi dixit, ꝙ iudici exequẽti de fa
51 cto põt reſiſti,† de quo late dixi in l.1.in prin.ĩ 6.col.
ad fi.ff.de qõ.& in l.edictũ.in 2.col.eod.tit. Item facit:
nã ſi captura erat iniuſta,ergo nulla. Sed aufugiẽte de
52 carcere qñ captura eſt nulla,† tũc cuſtos nõ tenetur,
ſm Ang.ĩ l.quoties.§.1.ff.de cõdi.inſti.de quo ẽt infra
in §.attingã.nu.46. Et facit ẽt: nã ſi iudex uult exequi
ſentẽtiã criminalẽ à qua eſt appellatũ,amici & cõſan-
guinei condemnati poſſunt de facto impune reſiſtere.
53 † ita dixit Inno.in c.ſi qñ.de offi.deleg. quẽ refert &
ſequit̃ Bal.in l.adictos.C.de epiſ.aud. quos refert Iaſ.
in §.pœnales.in 24.co.inſtitu.de actio.Et facit ẽt: nam
qñ iudex infert iniuſte grauamẽ irreparabile,põt ſibi
54 impune † reſiſti,ut qñ uellet ĩdebite aliquẽ torquere.
ita dixit Cyn.in l.1.C.unde ui.in fi.& idẽ dixit Bal.in
repeti.l.1.C.unde ui.in 24.col.uer. duodecimo quæro
an iudici poſſit reſiſti &c.& Pau.de Leaza. in cõmen.
rub.de reſt.ſpolia.& Bal.in l.ut uim.in 7.q.ff.de iuſt.&
iure.quos refert & ſeqtur Alexan.in conſi.144.incip.
poſt reditũ.in 1.col.in 2.uol. Et hac ratione motus di
55 xi in l.1.in prin.in 13.limi.ff.de ſica.† licet familia po
teſtatis nõ teneatur de occiſo,qñ capiendus nõ uult ꝑ
mittere

mittere ſe capi,vt eſt tex.& ibi Bar. & alii in l. ſi ſer-
uus.C.de his ꝗ ad eccl.confug. & in l. quemadmodũ.
in §.fi.ff.ad leg.Aquil.& Bal.in l.1.C.vnde vi.&in l.fi.
C.de exhi.reis.&in l.nec timorẽ.C.qđ me.cau.Bal.&
Ang.in l.vt vim.ff.de iuſti.& iure.Pau.de Caſt. in cõſ.
194.inc.viſo ſupraſcripto pũcto.in 2.col. Albe.de Ro
ſa.in 4.parte ſtatuto.q.36.inc.adhuc q̃ritur.& Catal.
in tract.ſynd.in ver.339.inc.Adde quod baroarius. &
in eo.tracta.in ver.205.inc.Adde ꝙ ſi familia.& Ang.
de Aret.in tract.maleficiorũ.in verbo, fama publica.
in verſi.verũ,quia tñ pręd icta habent locũ vbi talis fa
milia iuſte procederet,ſecus ſi iniuſte,ꝗa ſi iniuſte ita
teneretur de occiſo,ſicut ꝗlibet alius, ad qđ allegaui
aliqua de ꝗbus ẽt dixi latius in l.1. in prin. in 2.col.ff.
de q̃ō.Itẽ ꝓ hac limitatione &reſtrictione mea facit:
nã iniuſte carceratus pro cauſa capitali,ſi nõ põt ali-
56 ter euadere,†licitũ eſt ſibi occidere cuſtodes carceris
ne tenetur de occiſo.ita dixit. do. Paris de Put.ĩ tra.
Syndi.in 25.char.in 3.col.& in eo.trac. in 81.char.in
4.col.vbi alleg.plura iura.poſtea allegat rõnem dicẽs,
57 qđ licet quocunq; redimere † ſanguinẽ ſuũ, vt hr̃ in
l.1.ff.de bonis eorũ ꝗ ante ſen.ſibi mor. conſci.qđ ẽt
Bal.in l.& ſi legibus.C.ſi cõtra ius vel vti.pub.& Old.
in cõſ.53.inc.cõſueuit dubitari.in vl.co.de ꝗbus dixi
infra in §.attingã.nu.39.Et facit ẽt:nã ſi iudex iniuſte
nõ ꝑcedẽtib. indiciis torſit aliquẽ,tunc ſi ille indebite
58 tortus occidit iudicẽ,nõ dẽt †puniri pęna mortis,ſed
alia mitiori pęna.ita dixit d. Par.de Pu.ĩ tra.ſuo Syn.
in 31.ch.in 2.co.in fi.vbi refer quãdã facti cõtingẽtia.
& alleg.l.ſi adulteriũ cũ inceſtu.in §.imperatores. ff.
de adul.& leg.Gracchus. C. eo. de quo latius dixi in
ſing.meo 455.inc.difficilimũ eſt iuſtũ dolorẽ tẽperare
&c.Tene mẽti ꝑdicta,ꝗa ſingularia ſunt &multũ quo
59 tidiana.Vlterius q̃ro an ſocius criminis † faciat indi
ciũ ad torturã cõtra ſociũ eiuſdẽ criminis in quo ue
nit notãter aduertẽdũ,cũ iſta materia ſocii criminis
ſit multũquotidiana & practicabilis in materia cauſa
rum

rũ criminaliũ. & ego in hac materia pluries cõſului,&
oretenus allegaui,& cognoui,ꝙ dicta materia eſt male
intellecta a Modernis iudicibus,& ab aliis, ꝗ uerſantur
in palatiis. Et iõ ſcias ꝙ regulariter ſocius criminis nõ
facit indiciũ cõtra ſociũ eiuſdẽ criminis,ut habet in l.1.
in §.diuus Antoninus.ff.de q̃ō. & in l.qm̃ liberi.C.de te
ſti.& habetur 4.q.3.§.itẽ liberi.& in c.1. de cõfeſ.& ĩ c.
ueniẽs.de teſt.& in c.ꝑſonas,& in c.ſicut eo.ti.& uoluit
Spe.in ti.de teſte.§.1.uer.itẽ ꝙ eſt ſocius.Et licet regula
riter hoc ſit uerũ,attñ dicas,qđ hoc procedit in crimini
bus,in ꝗbus ſocius criminis nõ põt interrogari de cõſo
ciis,ꝗa tũc nõ faciũt indiciũ,ut in dictis locis habet, ſed
in caſibus,in ꝗbus ſocius criminis põt ĩterrogari de cõ-
ſociis,dictũ ſocii criminis facit indiciũ ad torturã,ita te
net Cyn.poſt Pet.in l.fi.C.de accu.& do. Ant.in c.1.de
cõfeſ.& Pau.de Leaza.in c.grauis.de depo.& Ale.in cõſ.
313.inc.uiſo themate anteſcripto.& in conſ.120. inc.vi
ſo proceſſu.in 1.col. in fi.in 7. uol. de quo ẽt uide latius
dicta per me in l.1.§.diuus Antoninus.in 2.co.ff.de quę
ſtio.ubi ẽt poſui,quæ ſint delicta,de ꝗbus ſocius crimi-
nis põt interrogari de conſociis. Et ſcias ꝙ licet,ut di-
xi,aſſertio ſocii criminis ſit ſufficiens indiciũ ad torturã
in certo caſu,attñ tene menti,qđ talis aſſertio, ſeu con
60 feſſio, ſeu depoſitio ſocii criminis de † per ſe ſola non
eſt ſufficiens indiciũ ad torturã.ita ſingul. dixit do.Ale.
in conſ.ſuo 375.incipien.quoniam abunde &c.in fi.alle
gat hoc uoluiſſe Saly.in l.fi.C.de accuſ.& Ioan.de Imo.
in c.1.de cõfeſ.de quo latius dixi in ſingu.meo 209.inc.
ſocius &c.& idẽ dixit Gand.in tract.ſuo malefi.ſub rub.
de q̃ō.& tor.in 4.co.in prin.uer.ſed quid ſi perſona &c.
& in materia ẽt uide d.Ale.in cõſi.ſuo.69 .inc.uiſa facti
narratione &c.in 2.uol.circa fi.& uide q̃ dixi in d.l.1.§.
diuus Antoninus.Et hic adde do.Fran.de Are.in c.cum
P.manconella.in 7.col.de accuſa. ubi dixit, qđ ad hoc
ut credatur ſocio criminis ẽt in criminibus exceptis,ul
tra alia adminicula,& coniecturas, reꝗritur, uel qđ ex
numero teſtiũ,uel ex qualitate deponẽtiũ,uel ex ꝑſona
eorum

eorũ cõtra quos deponitur, uerisimille ſit eos nõ mẽtiri caſus eſt ſm eum in c.fidei fauoré.in.§.fi.de hær.in 6. Itẽ teneas ẽt mẽti perpetuo qđ ĩ caſibus,ĩ quibus creditur ſocio criminis,non creditur ei etiam in criminibus
61 exceptis, niſi dictum ſuum † fecerit in tortura: alia ſi illud dixit ſine tortura ei nõ creditur cõtra ſociũ criminis.ita ſing.dixit Raph.Ful.in cõſ.ſuo 172.incip.in cã inquiſitionis.in 1.col.añ fi.& ibi allegat.nota rationes. Et tu ẽt dicas,ꝙ ratio ẽt eſſe põt:q̃a talis ſocius nominãs alium in ſocium,eſt ipſe iam infamis ꝑpter cõfeſ-
62 ſioné delicti factã per eum.Sed infamis† contra aliqué nõ auditur ſine,tortura vt eſt tex.in c.illi qui.5.q.5. & in c.in primis 2.q.1.in fi.& uoluit gl.in c.cũ P.de accu. & in c.per tuas.de ſimo.& d. Alex.in conſi.6.incip.circa primum &c.in 2.col.in 1.vol.Et in materia vide Salyc. in l.fina.in ulti.col.verſi.quæro nunc an cum tormentis &c.C.de accuſa.Et Barto.in l.1. in 4.col.C.de ſum.trinita.& fide catho. & dixi etiam infra in §.numer.83. Aliud etiam venit ſingulariter notandum circa hãc materiam ſocii criminis,in quo audeo dicere,ꝙ totus mũdus errat,quod uere alias mihi fecit honorem, & magnum lucrum attulit. Nã ſi capiti ſunt duo, uel plures rei ſocij criminis, & unus uel plures ipſorum confiteać ſponte vel in tortura crimé:itẽ cõfiteatur quod alius captus fuit eius ſocius in illomet delicto:au hoc caſu tali confeſſio,uel dictũ faciat indiciũ ad torturã cõtra dictos ſocios:& hoc quando ſumus ĩ caſu, in quo ſocius criminis põt interrogari de conſocii.In quo uidetur dicendũ quod ſic:qm̃,ut ſupra dixi in canſius, in q̃bus ſocius criminis põt interrogari de cõſociis, dictum ſocii facit indiciũ ad torturã.Sed cõtrarium ẽ verius,uidelicet qđ in dicto caſu tale dictũ ſocii nõ facit indiciũ ad torturã cõtra ſociũ.Ratio eſt:quia talis ſocius,qui fecit dictã cõfeſſioné in tortura, uel extra torturã illã fecit ſine aliquo iuraméto:q̃a erat in tortura,& habebat manꝰ ligatas,& nõ poterat iurare,& iudex credit ſatis eſſe, qđ hoc diceret in tortura, putãs forte quod tortura ſubrageŕ loco

iuramenti:

iuraméti:merito nõ ualet tale dictũ,&eius uigore ſociꝰ nõ põt torqueri: in ſimilibus.n.non admittũtur teſtes ſine iuraméto vbi tractatur de torturia,uel de alio præ
63 iudicio irreparabilli: Imo etiã in ciuilibus † admitũtur teſtes ſine iuramento, vt habetur in l.iuſiurandi.C. de teſt.& in c.tuis q̃ſtionibus.extra eo.& ibi in c.nuper. & in c.itẽ iuſiurandi.4.q.3.& ĩ c.hortamur. 3.q.9.cõſi. Et hoc nõ ſolũ habet locũ ĩ teſte producto ab vna parte: ſed ẽt habet locum in eo,cuius dicto ſtandũ eſt de uolũ-
64 tate†utriuſque partis uel uigore alicuius ſtatuti,uel alterius diſpoſitionis,ſecundũ Ang.in repe.l.ſi uacãtia.in 2.col.C.de bon.vac.lib.10.vbi ſing.dixit, quod licet ex diſpſitione alicuius ſtatuti ſtari debeat ſimplici verbo nuntii:tñ dicto ſuo non ſtabitur, niſi primo iurauerit añ eius dictũ.allegat tex no.in l.thepõpus.ff.dote ꝑlega. qđ dicit eſſe utile ad ſtatutum uolens qđ ſtetur ſimplici uerbo accuſatoris de dãno ipſi dato, qđ ei nõ credić, niſi primo iuret.allegat l.qui bona.§.q damni.ff.de dã. infect.& l.ſi qñ. C.vñ vi.quã doctrinã refert & ſequitur d.Mar.Soci.ĩ repe.c.qualiter & qñ.el 2. de accuſa.ĩ 7.q. nonæ q̃onis princ.de quo ẽt per d. Fely.in c.ſignificaſti. l.1.in fi.de homi.& in c.q̃a indicãte.in 1.col.de ꝑſcrip. Pro q̃bus facit.tex.ĩ c.circa me.de frigi.& male.cõiũcto tex.in c. continebatur. de deſpon. impu. Et faciunt dicta ꝑ Ang.& Pau.de Caſt.in l.de pupillo.in.§.qui opus. ff.de oper.no.nu.ubi dixerũt, qđ ubi cõmittić aliquid
65 †cõſciẽtiæ alicuius per l.vel per ſtatutũ,uel ꝑ principé, ſi uult cõmiſſarius qđ eius ſẽtẽtia ualeat,requirić qđ añ eius ſẽtẽtiã iuret,qđ ita dicta ſibi cõſciẽtia ſua.alias nõ eſt ſtãdum eius cõſciẽtiæ.qđ dictũ refert & ſequić Alex. in cõſi.ſuo 217.inc.viſis verbis &c.in pen.col. dequo ẽt dixi in rep.mea.l.fi.C.de ꝓba.ĩ 27.cha.Itẽ quo ad illud, qđ dixi qđ ſocius cri.nõ audić ſine iuro,ſcias quod adeo hoc uerũ,quod Papa ẽt nõ põt diſpẽſare, qđ teſtis infe
66 rẽdo teſtimonio ĩ iudicio nõ dẽat iurare.† ita ſin. dixit Aug.de Anco.in li.de poteſtate eccleſ.q.55.art.vlt.quia hoc eſt de iure diuino, quod teſtis iuret, ut habeć Gen.

lj.quod

li. qđ dictū pro ſtupēdo & canoniſtis incognitio refert &ſequtur d.Fely.in c.conſtitutus.in 8.col. de reſcript.de quo latius dixi in ſingu.meo 214. inc.ad ualiditatem dicti teſtis &c.Modo in propoſito cū ſocius criminis cōfiteatur in tortura,uel ſpōte talē fuiſſe eius ſociū in eodē crimine,talis eius cōfeſſio nō facit īdiciū ad torturā cōtra dictū ſociū, cū fuerit facta ſine iuramento aliquo.Et iō ego alias in ciuitate iſta Bononiæ mihi patria ꝓpter hoc defenſaui unū a morte, q uocabatur Ludoui.de Pariſiis,q erat claudus:nā ipſe fuit captus cū uno ei⁹ ſocio ꝓ furto,& ille eius ſocius ſeruatis ſeruādis fuit poſitus ad torturā,& cōfeſſus fuit furtū:& interrogatus de cōſociis dixit,qđ dictus Ludouicus fuit eius ſocius in dicto furto:ex quo dicto ipſe Ludouicus ſimiliter fuit poſitus ad torturā:in qua ipſe cōfeſſus fuit uerū eſſe ꝙ cōmiſit dictū furtū:& hoc ēt ex poſt ratificauit : habito poſtea termino ad ſuā defenſionē faciendā ego cōparui ꝓ eius aduocato:& dixi ꝙ illa ſua cōfeſſio erat nulla,& ꝑ cōſequēs ei in aliquo nō ꝑiudicabat:& qđ dicta cōfeſſio dicti Ludouici eſſet nullā mouebar,& dicebā, qđ dictū illius ſocii,q dixit,ꝙ dictus Ludouicus fuit eius ſocius ad furandū,nō faciebat mō aliquo indiciū, ꝑꝑ qđ ipſe Ludouicus poſſet poni ad torturā, eo qꝛ illud qđ dixit ille ſocius nō dixit tāquā accuſator ipſius Ludouici, qꝛ proceſſum fuit ꝑ inqſitionē , ergo illud dixit tanquā teſtis de neceſſitate:ſed teſtes in cauſis maxime criminalibus nō probāt,nec faciūt indiciū , quādo deponūt ſine iuramēto,vt in iuribus ſuperius allegatis:ergo dictū illius ſocii factū ſine aliquo iuramēto nō faciebat aliqđ indiciū cōtra dictū Ludouicū,ex quo poſſet torqueri:& ſic ꝑ cōſequēs ei⁹ cōfeſſio fuit nulla: & ſic ex hoc liberaui dictū Ludouicū a pœna mortis,& adhuc viuit . Et ideo qñ tu eris iudex bene aduertas,qñ vnus reus dicit aliquē fuiſſe eius ſociū illius criminis vt facias,qđ talis re⁹ primo iuret de veritate dicēda quo ad ſocios & auxiliatores illius delicti alias dictū talis ſocii ſine iuramēto nihil operaretur ꝑ ꝑdicta . Tene mēti : qꝛ plures etiā doctiſſimi

decipiuntur

decipiuntur in hoc credētes ſatis eſſe habere dictū ſocii criminis, et nō animaduertunt ad iuramentū,ſine quo nil penit⁹ valet tale dictū ſocii criminis.Et de iſto ſocio criminis,ſi uis alia uidere,uide Can. ī c.1.de cōf.Bar.ī l. repeti.§.is q.ff.de qō.& late ī fin.meo 209.ici.ſocius &c. Item ſcias etiam quod licet dictum ſocii criminis quādoque faciat indicium ad torturā,ut dixi,tñ ad dictū ſocii

67 criminis† non pōt formari inquiſitio ſecūdum Rapha. Fulg. in conſi.ſuo 136.incip.in cauſa criminationis &c. in ulti.col.ver.nouiſſime uero &c. & idem ipſe dixit in conſil. ſuo 107. incip. ſuper eo.in 3.col. quem refert & ſequit d.Phili.Dec.cōſ.ſuo 189.inci.Lætatus ſum &c.in 5.col.poſt prin.& ante fi. licet ibi in ſequenti col.adducat Angel. & Saly.in contrariū.de quo etiam per eūdem in conſil.ſuo 175.incipien.in cauſa falſitatis in 2.col.& in conſi.234.inci.in effectu &c.in 1 col . Adde etiam ꝙ

68 dictum ſocii criminis nunq̄ † facit probationē ad cōdēnandū,ſed ſolū facit indiciū ad torturā.ita dixit Saly.in l. fi.C.de accuſa.ī ult.col.uer.quæro modo &c.& Ang . ī l. & ſi certus.ff.ad ſylla.quos refert & ſequit d.Phili.dec. ī d.conſi.189.incip.Lætatus ſum &c.in 6.colum. De qua materia ſocii criminis vide etiam Gandy.in tractat. ſuo maleficio.ſub rub.de quæſt.& torm. ī 4.col.in verſi.ſed quid ſi perſona &c.tex.& gl.in l.ſi filiū.C.de libera.cauſa.& in c.1.de teſt.ī.6.& in l.qui accuſare.C.de accuſ. & Io.de An.in c.ſignificauit.in 2.col.de adul.tex.gl.& doc. ī c.fi.de teſti.cog.& Io.de Ana.in cōſi.lix.in 2.col.Ang. de Are.in tracta.malefi.in uerbo, fama publica ī 4.cha. in uerſi.quæro an particeps &c.Alex.in cōſi.132. inci. uiſa facti narratione.in fi.in.1.volu.& in cōſi . 69.incip. viſa facti narratione.in 3.col.in 2.vol.& uide plura quę dixi & quæ poſtea addidi in d.l.1.§.diuus Antonin⁹. ff. de quæſt. in quibus locis multa reperies in materia de qua vide ēt Iaſo.in l.1.§.ſi tibi.ff.de cōdi.ob tur.cauſā.

Quæro vlterius an inimicitia faciat īdiciū ad torturā?

69 in quo dicas† ꝙ aut quærim⁹ de leui inimicitia,aut de capitali. Primo caſu inimicitia leuis non facit indiciū:

 nam

nã ꝑ leui inimicitia quis nõ pręſumit aliquẽ offende-
re.arg.eorũ quæ dicũtur ab Inno.& ab aliis in c.cũ opor
teat.de accu.& à doc.in auth ẽti.ſi dicat.C.de teſti.ubi di
cunt,ꝙ nõ credit inimico capitali ꝓducto in teſtẽ:ſed ſe-
cus e inimico nõ capitali: qa talis teſtis admittit,licet ſi-
bi diminuat de fide.de quo etiam per doct.in l.liberi.C.
de inoffic.teſtamen.& in authen. ſi uero dicatur. C.de
teſti.& in §.ſi uero dicat.in aut.de teſti. & in l.teſtiũ.ff.de
teſti.Et rationẽ aſsignat Saly.ĩ d.auth. ſi uero dicat.uide
70 licet, † qa pro leui inimicitia de facili quis non pſumi
tur mentiri,ut habetur in d. §.ſi uero quis dicat.in auth.
de teſti.& in l.licet.ff.de arbi.Secũdo caſu ſi loqtur in ini
micitia capitali, & talis inimicitia capitalis facit indiciũ
ad torturã,ſecundũ Specu.in tit.de pſump.§. ſpecies.uer
ſi.ſed pone,P.minatus eſt T.ubi dixit, quod ſi reperitur
qdam mortuus,& neſcitur à quo fuerit mortuus:ſi ꝓba
tur qđ Titius erat inimicus ſuus, & erat offenſus ab il-
lo mortuo, ꝙ ex hoc ille Titi⁹ inimic⁹ ſuus poterit poni
ad torturã ſine aliis indiciis,qđ dictũ refert & ſeqtur Lu
do.Ro.in l.1.in §.hoc reſcriptũ.ff. ad ſylla.dices illud di-
ctũ Spec.ꝓcedere in inimico capitali: ſed ſecus ĩ alio ini
mico.qđ dictũ et refert & ſeqtur Ang.de Are.in tracta.
malefi.in uerbo, fama publica. in 2.char.in uerſi.quæro
quid ſi reperiatur.& Ang.in l.fi.in pe.col.C. de quæſt.&
eſt de mente Bar.in l.fin. in penu.col.ff.de qſt.& d.Lau.
Calc.in conſi. ſuo 62.inc.In Chriſti ſaluatoris &c.in 1.
col.de quo etiã habetur per Gan. in tract. ſuo maleficio
rum.ſub rub.de aliquibus quæſtio. uariis in maleficiis.
in 6.col.in uerſi.item pone. & illud dictum Spec. etiam
refert & ſequit.d.Fran.Bru.in tract.ſuo de indi. & tor.ĩ
quarta char.in 3.col.Mihi autem nũquã placuit illud di
ctũ Specu.& ſequacium,etiã ſi ſolũ loquamur in inimico
capitali:ſed sẽper reputaui illud dictũ nimis periculoſũ
& iniuſtũ,& ideo dico, ꝙ illud dictum non eſt tenẽdum
pluribus rationibus.Et primo, quia cõtra illud dictũ te-
nuit Gan.in tract.ſuo male. ſub rub.de pſump.& indi.in
dubi.quibus plerunq; peruenitur ad torturam. in 5.col.
uerſi.

uerſi.qa ratio.iũcto uerſic.ibi ſequẽti.vbi dicit ꝙ ad hoc
ut inimicitia operet, ꝙ inimicus poſſit torqueri,neceſſe
eſt ut cũ inimicitia cõcurrat fama: alias per ſolã famam
non cõcurrẽte inimicitia nõ poterit reus torqueri. Ec-
ce ergo ꝙ iſta duo requiruntur ſimul, nec alterũ ſufficit
ad torturã,ergo cõtra Spe.& ſequa.Item ꝓ hac parte ꝙ
nõ ſufficiat ſola inimicitia etiam capitalis ad ponẽdũ ali
quẽ ad torturã,tenuit Iaco. de Bel.ut refert Io.de Imo.
in l.fi.ff.de hæredi.inſti.Præterea cõtra dictũ Spe. & ſe-
qua.facit:nam licet unus teſtis omni exceptione maior
71 faciat indiciũ ad torturã, † ut not.glo. in l.ſiquis.C.ad
leg.Iul. maieſtat.& uoluit Bar.in l.1.§.2.& in l.maritus,
& in l.pe.ff.de quæſt.& habetur in l.cap.5. ff.de adult. &
per Ang.de Are.in tract.malefi.in uerbo, fama publica.
in 2.char.in uerſ.quæro an unum &c. attamẽ hoc eſt ue
rũ,quãdo ipſe teſtis deponit de malefi.ſecus autẽ quãdo
unus teſtis etiã omni exceptione maior deponit ſup ali
quibus remotis à malefi.qa tũc talis teſtis ſolus nõ facit
indiciũ ad torturã,ſed opus ẽ ut tale remotũ ab ipſo ma
72 lefici. ꝓbetur ad min⁹ ꝑ duos † teſtes ita uoluit gl.apud
oẽs ſin.in l. fi. C.fa.erci.ꝗ Bar.ibi multũ not. ad hoc. &
idẽ uoluit Bar.ꝑ illã gl.in l.fi.ff.de quæſti.& in l.admonẽ
di.in 11.col.ff.de iureiurãd.& Cy.in l.3.C.ad le.Iul.ma-
ieſt.& Bal.in l.2.ĩ 1.col.C.quo.app.nõ rec. & Bal.in cõſ.
ſuo 77.inci.an mãdatarius &c.ante fi. in 5.vol. & in l. ſi
ꝗs ex argẽtariis.in §.quod ſi plures.ff.de edẽ.& Ang.in l.
fi.ff.qđ me. cã.& in auth.de teſta. impfe.in prin.in 2.col.
uer.& not.diligẽter.Sal.ĩl.fi.C.de queſt.& Ang.de Aret.
in tract.male. in uerb.fama publica.ĩ 2.cha.in uerſ. ꝗro
qualiter ꝓbetur indiciũ &c.In.in c.ſicut il 1.de ſim.Ale.
in cõſ.18.inci.uiſo proceſ.in ult.col.in 1.uo.& ĩ cõſ.224.
incip.uiſo proceſſu in 2.col.& in conſ.cl.incip. in cã.& li
te &c.in ult.col.in 5.uolu.& do.Barth.Cæpo.in cõſ. ſuo
40.inci.Lucius.in 3.char.in ult.col. Sed inimicitia ẽt ca
pitalis ẽ aliqđ remotũ ab ipſo malefi.homicidii,ut de ſe
patet,ergo ipſa ſola non faciet indicium ad torturã, ſi-
cut(ut dixi) ipſe ſolus teſtis deponẽs ſup aliquib⁹ remo

 tis

tis a maleficio nõ facit indicium ad torturam,ſed ẽt ne-
ceſſe eſt,vt ſecum concurrat alius teſtis.Ita ẽ neceſſe ut
aliud concurrat cum ipſa inimicitia . Præterea cõſiderã
dum eſt, ꝙ ſi eſſet uerum dictum Spe.& ſeq.ſequeretur
73 unum abſurdum,quod fugiendũ eſt.† in l.nam abſurdũ.
ff.de bo.liber.& l.2.ubi gl.C.de condi.inſer.uoluit Iaſo.
in l.diuortio.in 3.colũ.ff.ſolu.matrimonio.& dixi ĩ hoc
§.n.40.abſurdum enim quod ſequeretur ẽ,ꝙ ſi Titiꝰ eſt
meꝰ inimicus capitalis,& ego ſũ capitalis inimicus Seii,
poterit Titius occidere Seiũ,ut faciat me torqueri,& ſic
ut mihi occulte noceat, qđ eſſet iniuſtũ & iniquũ. ergo
dictũ Spec.& ſequacium nõ eſt verum:& contra eũ ẽt te
nuit Bald.in conſil.ſuo 403.incip.quidam fuit.in princ.
in 3.uolu. de qua quæſtione etiã dixi in d.l.1.in §.præ-
terea.in 8.& 9.col.ff.de quæſtio.q̃ oĩa tene mẽti : qa sũt
noua & quotidiana, & ego iſta pluries habui in facto .
74 † Quæro vlterius an mẽdaciũ,ſeu variatio faciat indiciũ
ad torturã?in quo dicas ꝙ ſic , ſecũdũ Bar.ĩ l.de minore
ĩ §.plurium.ff.de quæſtio.ubi dicit ꝙ ex illo tex.põt ſatis
inferri,ꝙ vbi alia indicia extrinſeca nõ præcedũt ex eo,
ꝙ reus corã iudice vadit loquẽdo trepide,pauendo , &
variando ꝙ põt tũc iudex habere indicia ſufficiẽtia ad
torturã:& iõ dicit ꝙ iudex,q ẽ examinator reorũ debet
eſſe cautus,& fa ere eiꝰ vel eorũ dicta ſic varia ſcribi in
actis,ne poſtea poſſit ei dici,ꝙ fecit ponere reũ ad tortu
rã nõ præcedẽtibus indiciis.Qđ dictũ Bar.refert & ſe-
quit̃ Ang.de Are.in tractatu ſuo malefi.ĩ uerbo , fama
pub.in 17.char.in uer.nono quæro &c.ubi dicit, ꝙ qñ
iudex præcedẽtibus indiciis torquet aliquẽ,& uno ſero
ipſe reus dicit unum,alio ſero dicit aliud uariãdo,ꝙ tũc
iudex nõ parcat calamo,ſed faciat ſcribere oẽs uariatio
nes & omnia quæ dicit,nã tũc dicit ipſe,ꝙ ſepe & ſæpiꝰ
ẽt aliis idiciis nõ ſuperueniẽtibus,iudex poterit eũ [illegible]
tura repetere,ad quod alleg.Bar.in d.§.plurium.& dicit
hoc eſſe bene not.quia hoc multoties fecit ſibi honorẽ,
dũ fuit aſſeſſor.Sed ultra eũ dicas,ꝙ hoc idẽ uoluit Bar.
in l.fi.in fi.in 2.col.ff. de quæſtio &c.Lud.Roman.in cõ

ſil.ſuo 8.incipiẽ.uiſo facto &c. circa prin.de quo etiã la
tius dixi in ſingula.meo 103.incipi.varietas in teſte &c.
ad quæ etiam vide dicta per Alex.in conſilio ſuo 2.incip.
uiſo proceſſu. in 3.col.in 7. volu.& in conſi.127.incipi.
uiſo proceſſu.in 2.col.in 7.volu.& in conſi.244.incip.in
cauſa appellationis.in 5.colum.Et ſcias etiam ꝙ varietas
75 ẽt operatur alium effectũ , eo † quia iudex nullo modo
poteſt ꝓcedere ad ſentẽtiã ferẽdã pro ea parte , ꝓ qua
teſtis uarians primo teſtificatus eſt,ita dixit Inno.in ca.
præterea.de teſti.cog.& d.Anton.in c.cum in tua.in ulti.
col.de teſti.& Angel.in conſil.275.incip.quædam domi
na Margareta.& Alexã.in d.cõſi.364.de quo etiam. dixi
in dicto ſing.meo 103.Prędictam tamẽ doctrinam Bart.
in d.§.plurium.& in aliis locis ſupra allegatis,limita niſi
iudex torqueret reũ indebite et iiuſte ſine idiciis:nã tũc
ſi bene millies vacillaret nõ eſſet talis uacillatio ſufficiẽs
ad torturam.per glo.ſingu.in.l.penul . ff.de qõ.ita dixit
d.Aug.de Ari.in d.ver.fama publica.in d.verſ.9.quæro.
ubi etiam ſubdit,ꝙ inquantũ Bart.in d.§.plurium.dicit,
ꝙ trepidacio vocis,vacillatio, & incõſtãtia facit indiciũ
ad torturam, aduertẽdũ eſſe qm̃ Bal.in l.presbyteri. C.
de epiſco.& cleri.uidetur velle ꝙ illa ſola nõ faciãt indi
cium,niſi alia concurrãt arbitrio iudicis , quod ẽt uidet̃
eſſe mente Bart.in d.l.fin. ff.de quæſtio.ubi uidetur vel
le,ꝙ alia oĩa copulatiue cõcurrãt,dũ dicit ex uoce, tre-
pidatione, & ĩconſtantia:de quo dixi etiã in repeti.mea
l.fi.C.de proba.& in 82.char.& uide etiam d.Alexã. in
conſil.63.incip.breuiter omiſſis &c.in 1.uolu.ubi plura
dicit de teſte vario ſeu uacillãte.& dixi in l.de minore.
76 in §.plurium.in 5.col.ff.de quæſti .Quæro vlterius, † an
cõfeſſio facta extra iudicium faciat indiciũ ad torturam?
in quo dicas ꝙ ſic glo.eſt ad hoc not.in l.capite quinto .
ff.de adul.& ibi Bar.quã gl.ſequitur Ang.de Are.in tra.
male.in in uerbo.fama publi.in uerſic. quæro unum in
dicium.& in uerbo,comparent dicti iquiſiti & negãt to
tũ.ĩ fi.1.col.& ĩ eo.trac.ĩ verbo,nec nõ ad denũtiationẽ.
in verbo,quæro an cõfeſſio.& Pau.de Ca.in conſil.197.

incip.uiſa inquiſitione poſt princ.& do.Franc.Brun . in
tract.ſuo de indi.& tor.in 44.colum.Ludo.Rom.in cõſil.
451.incipien.quædam mulier. poſt princi.& in conſilio
167.incipi.Antonius accuſatus.circa med.& in conſi.7.
inci.uiſis neceſſariis. poſt princi.Petr.de Anc.in conſil.
287.incip.& prædicta &c & Alex.in conſi.159.incip.in
cauſa Angelorum.in fi. 1.col.& ibi in pen.colum. & d.
Feli.in c.de hoc. de ſim.ubi dixit ꝙ hoc ẽt uoluit Rota
in deci.175.incipi.Item not.ꝙ licet &c.in nouis.Bald.
& Ange.in l.1.C.de cõfeſ. & d.Anto.in c.per inquiſitio
nem.in ultim.col.de electi.in c.in tua.in pẽ.col.de teſti.
poſt Inn.Abbas in c.fin.de cõfeſ.& in cap.ſi quis de pur.
cano.& Iaſo.omnino in l.magiſtratibus.in 2.colu.ff.de
77 iuriſ.omn.iudic.Sed dubitari poteſt,an † hoc etiam ha-
beat locum in confeſſio. minoris facta extra iudiciũ? de
quo uide Bald.in l.clarum.C.de auto.præſtan.& d.Fran.
Bru.in trac.ſuo de indi.& tor.in 3.char.in 3.col.uerſic.
aliud eſt indicium &c.& ibi inter cætera dicit,ꝙ confeſ.
extra iudicium facit indiciũ quando eſt certa de tẽpore
& loco cõmiſſi delicti,ad quod alleg.plura,de quibus ibi
per eum. Et in hac materia ultra prędicta teneas ẽt mẽ
78 ti notabile uerbum,uidelicet,† ꝙ licet iſta confeſſio ex
traiudicialis non ſit ſufficiens ad cõdẽnationẽ, ſed tãtũ
ad torturã:attamẽ poterit puniri cõfitẽs tãquã ſe de de
licto glorians extra ordinẽ arbitrio iudicis,per tex.ſin-
gula.in c.quã ſit graue.de exceſſi.prælato.ita nota.dixit
d.Paris de puteo in tractatu ſuo ſyndica.in 69.chart.in
3.colum.poſt princ.in uerſi.adde unum ſingulare &c.de
quibus omnibus dixi in l.de minore.in prin. in 10.col.
ff.de quęſtio. Et de materia confeſſionis extraiudicialis
qñ faciat indicium ad torturã,uide do.Felin.ſingula.lo-
quẽtẽ in c.olim.quaſi per totum.extra de reſcrip. Item
ſcias,ꝙ licet (ut dixi) confeſſio extraiudicialis faciat ĩdi
ciũ ad torturam, tamen ut non faciat indiciũ poteſt re-
79 uocari.† ita dixit nota.Bald.in l.unica.in penult.col.C.
de confeſ.quod dictum pro not.refert & ſequit̃ do. Feli.
in.dicto cap. olim.in 3.col.in uerſi.ſecũdꝰ. de reſcrip.de
quo

quo latius dixi in ſingula.meo 310.incip.credo te ſcire.
& infra in §.examinando.in nu.32.Et in materia cõfeſ-
ſionis extraiudicialis,uide etiam dom.Pe.Phili.Cor. in
conſil.ſuo 204.incip. Pro deciſione &c.in 4.colum. in
1.uolu.&c.in conſi.27.inci.licet moris ſit &c.in 3.uol.
Vlterius quæro an dictũ,ſeu teſtimonium impuberis
80 † faciat indiciũ ad torturã? ĩ quo dicas ꝙ tale dictũ nõ fa
cit indiciũ ad torturam, ſed ſolũ ad inquirẽdum,nõ au
tem ad puniẽdum,ita dixit gl.not.in l.fi.C.de his qui.ut
ĩdig.quã ibi not. Bart.ad hoc.& idem dixit Bar.in l.2.in
§.quod obſeruari in 2.col.verſi.ſecũdo probo &c.C.de
iura.cal.& Lud.Rom.in rub.ff.de arbi.in 8.colum.& in
l.1.§.in filii.ff.ad Treb.& gl.in l.inuicti.la.2.ff.de teſti.de
quo etiam per gloſſ.& doct.in l.1.§.impubes.ff.ad Silla.
& per Bar.in l.maritu .ff.de quæſtio.in 1.col.in fi.verſ.
ulterius oppono &c.& uide etiam glo.in c.teſtes.4.q.3
& Spec.in tit.de teſte.§.1.uerſic.item ꝙ eſt impubes &c.
Et per d.Fran. Bru.in tract.ſuo de indi.& tor.in 2.char.
in 2.col.Iſtud tamen puto limitandum,& reſtringẽdum
niſi eſſemus ĩ caſu,in quo veritas aliter haberi nõ poſſet:
nam tali caſu forte dictum impuberis non ſolũ faceret
indicium ad inquirendum,ſed ẽt ad torturã.ad quod di
cendũ moueor ex pluribus.Et primo per no.uerbũ Ioã.
And.in addit.Spec.in tit.de teſte.i.§.1.i uerſi.itẽ excipi-
tur ꝙ eſt impubes.ubi dixit,ꝙ licet minor 25.an.nõ de-
beat examinari in teſtẽ in cauſa crim.ut habetur in l.te
ſtium.ff.de teſti.& in c.1.4.q.3.cum ſi.tamen iudex non
prohibetur ſaltem in defectum probationis recipere ta
lẽ minorem in teſtẽ,quãdo veritas alteri haberi nõ põt:
& idẽ dicit Ioa.An.in d.§.1.uerſ.itẽ ꝙ eſt mulier &c.ꝙ li
cet in cauſa criminali mulier nõ admittatur in teſtẽ: ut
in c.mulierẽ.33.q.5.& in c.forꝰ.cũ ibi not.de uerb.ſig.tñ
ſcd̃m eũ admittet mulieres qñ ueritas aliter ſciri nõ poſ
ſet:& dicit ꝙ hoc habet æquitatẽ:qđ dictũ refert & ſequit̃
d.Ale.i cõſi.ſuo 64.inci.viſo themate.ĩ 1.col.ĩ 1.uol.Pro
quibus optime facit qđ habet in c.peruenit.el 2.de teſt.
cog.& in l.ſerui.ff.de teſti.& in c.quiquam.cum glo.14.

 quæſtio

q.2.Et facit qđ uoluit Abb.ĩ c.de cętero.de teſt.ĩ 1.col.
81 ubi dixit, ꝙ licet laicuˀ † nõ admittat cõtra clericũ in cã criminali,ut habetur ĩ c.laicos. & in c. ibi ſeq.2.q.7. & in ca.ueniens.de teſti.el 1.attamẽ ſi clericus cõmiſit delictũ i loco,ubi nõ erat copia clericorũ,hoc caſu poterit cõuinci ꝑ teſtes laicos. Et facit ẽt qđ uoluit d.An.in c.tertio loco.de ꝓba.ubi dixit,ꝙ licet domeſtici nõ admittãtur in teſtem.c.repellãtur. de accu.l. etiã.&l.parẽtes.C.de teſt. tñ admittuntur ſecundum eũ, qñ ueritas aliter ſciri non põt,quod etiã uoluit Ioan.And.in addi. Spec.in tit.de teſte.§.1.uer.quid ſi olim.in addi. inci.idẽ Guido de Suza.& Abb.in ca.cum ĩ tua.de ſponſa.& do. Fran.de Aret.in conſi.ſuo.13.inci.uiſo diligenter.in 11. col.ubi not.loquitur.Et facit etiã,nam quãdo ueritas aliter ſciri non poteſt,ut ipſa ueritas habeatur, recedimˀ à regulis iuris communis. & ideo dixit multũ ſing.Saly. in l.ea qdem.in l.colũ.uerſi.ad quintã quæſtionẽ. C.de accu.ꝙ quando ueritas haberi nõ põt à teſtibus ĩtegris, tũc admittũtur teſtes minus legitimi , & ibi ipſe ponit exẽplũ de ludente in ꝓſtibulo,qui fuit deceptus ꝓpter taxillos male quadratos uel falſos : ꝙ ad hoc ut ueritas huiˀ deceptionis & falſitatis haberi poſſit,poterit ꝓbari ꝑ lenones & infames,qđ dictũ refert & ſeqtur Ang. de Aret.in tract.ſuo malefi.ĩ uerbo,metitore,de mal da di.ĩ 1.co.ubi ꝓ hoc dicto ipſe allegat Inn.in c.cũ I.& A. de re iudi.de quo etiã ꝑ eundẽ Ang.ĩ d.ſuo tra.in uerbo, qui iudex ſtatuit terminũ ad opponendũ cõtra ꝓceſſũ in princ.1.col.Et illud dictũ Saly. refert etiã & ſequitur Alex.in conſ.ſuo 63.incip.uiſo themate in 1.co.ĩ 1.uol. ubi ꝓ illo dicto alleg.not.ĩ l.ex cõſenſu.C.de repu.& in l.ob carmen.ff.de teſti.& in c.ueniẽs.el 2. de teſti. Itẽ ad prædicta facit etiam not. uerbum Hoſti.& Ioã.And.ĩ c. de teſti.cogen.ubi dixerunt , ꝙ aliq̃ ſunt ꝑſonæ quæ ĩuitæ non compelluntur ad teſtificandũ, de qbus in l.4.de teſti.attamẽ tales ꝑſonæ poſſunt etiã compelli ad teſtificandũ,quando ueritas aliter ſciri non põt, quia nõ ẽ anguſtanda facultas ꝓbationũ l. quoniam C.de hæret. & iſtud

iſtud dictũ ꝓ ſin. refert & ſeqtur Lu.Ro.ĩ ſin.ſuo.396. inci.tu habes &c. Et faciũt ẽt dicta ꝑ Iaſ.in d.l.1.in pe. col.C.de his qui.ut indig.& ꝑ Alex.in conſ.102. incip. ſuꝑ primo &c.ante fin. in 7.uol.& in eo.uo.in cõſ.119. incip.uiſo proceſſu.in 3.co.& q̃ ego latiſſime dixi infra in hoc §.in nu.124.in pluribus numeris ibi ſequẽtibus. Et faciunt dicta ꝑ d.Franci.de cur.in conſi.56.inci.ſuꝑ ꝓceſſu.in 2.co.& quæ ego dixi in l.diuus Pius,in 2.& 3. col.ff.de q̃ſtio.& in l.de minore. in prin. in 9.co.eod.titu.ubi ĩter cætera dixi not.eſſe ſing. uerbũ Albe. de Roſa.in d.l.in teſtimoniũ.ff. de teſt. ubi dixit,quod qñ delictum aliter probari non põt niſi per minores qđ tunc
82 duo impuberes † probant ipſum delictũ, qđ eſt ſingu. uerbum,quod non memini me legiſſe,quod refert ſimpliciter Bertha.in ſuo.reperto.in uerbo , teſtes qui eſſe poſſunt.in ulti.char.in 1.colũ.poſt med.Et teneas etiam menti in materia iſta,qđ in caſibˀ,in quibus teſtes inhabiles reprobati à iure ex uitio ſuo admittũtur, & ſic qñ
83 ueritas aliter haberi nõ põt,ꝗtũc tales teſtes nõ†admittũtur ſine tortura , ita dixit glo. & ibi Bal. in l. 3.§.lege Iul.in uer.palam.ff.de teſti.ꝓ quo eſt tex.in l.ob carmẽ. in §.1.eod.titul.de quo dixi latius in hoc.§.nu. 62.ubi uideas.Et teneas etiam mẽti & diligenter aduertas,ꝙ ea q̃ dicuntur, ꝙ ĩhabiles admittũtur qñ aliter ueritas haberi non poteſt ab habilibus, ut in dictis iuribus: ꝙ hoc intelligitur ꝓcedere, & habere locũ qñ ex natura illius fa
84 cti † alii teſtes haberi nõ poſſunt,ſed ſecˀ ſi ex natura illius negocii alii teſtes haberi poſſint, qa tunc inhabiles nõ admittũtur,licet ueritas haberi nõ poſſit.nã ſibi imputet,q potuit exhibere teſtes legales,& adhibuit inhabiles,ita not.dixit.d.Ant.ĩ c.tertio loco de ꝓba.& in cõſil.24.incip.quæſtio dubia uulgata habet.& eũ refert & ſeqtur Alex. in conſil.ſuo 64.inci.viſo themate.in 1.uo. ꝓ quo alleg.tex.& ibi Abb.in ca.fin.de teſtib.cogen. Et idem dixit dom.Alex.in cõſ.ſuo 152.inci.viſo ꝓceſſu. ĩ 6.col.in 5.volu. de quo ẽt ꝑ Iaſo. in.l.fin.C. de his quibus ut indignis. & per do.Philip. decium in conſi.133. incip.

incip.viſo in vlt.col.& latius per me in ſing. meo 44.incip.plures ſunt &c.Et in prædicta materia de teſtib.inhabilibus,qui admittuntur, qñ veritas aliter haberi nõ põt, vide quæ dixi in cõſ.meo 102.inci.pauci ſũt dies &c.In iſtis aũt ſupradictis caſibus,cui incũbat onus probãdi ꝙ ueritas aliter haberi nõ põt,uide do.Frãciſ.Bru.notabiliter loquẽtẽ in ſuo tract.de idic.& tort.in 2. char.in 1. col.uer.ſed ſtabit difficultas &c.Quæro nũc de alio quotidião dubio, quod alias pluries uidi in facto, uidelicet,
85 † an minæ præcedẽtes maleficiũ faciãt indicium ad torturã cõtra ipſum minantẽ?ĩ quo dicas ꝙ Paul. de Caſtr. ĩ l.1.C.de his quibus ut idig.dicit,ꝙ tales minæ faciũt indiciũ ad torturã, licet nõ faciant probationem. & idem dicit Angel.ibi ſecundũ Iaſ.ibi. qui refert eũ ita tenere, ſed Ange.ibi ĩ libro meo hoc nõ dicit.Sed Ioã.de Imol. in l.fin.in pen.col.ff.de hęred.inſtitu. in hoc dubio dicit in effectu poſt multa,ꝙ tales minę faciũt indiciũ ad torturam,attenta qualitate ꝑſonę:ut ſi eſt potẽs,uel diues, uel homo malę conditionis,uitę,& famę, & ſolitus ſuas minas mãdare executioni,& allegat Bal.ibi. & dicit ꝙ iſtis qualitatibus probatis,poterit talis minans cõdemnari,ita ſecundũ eũ tenent plures doctores.Dicit tñ ipſe Ioã.de Imo.ubi ſupra ꝙ hoc ſibi non placet,ſcilicet ꝙ talis minans,in quo uigeant dictę qualitatis, poſſit ꝓpter dictas minas cõdẽnari de delicto ſequuto,& hoc,quia ĩ criminalibus requiruntur probationes luce meridiana clariores.l fi.C.de probatio. nec debet quis ex ſuſpitionib⁹,uel pſumptionib⁹ dãnari.l.abſentẽ.ff.de pęnis. Vñ ſm eũ potius uidet dicẽdũ,ꝙ talis minãs,ĩ quo cõcurrũt pdictę qualitates, debebit poni ad torturã ut habeat ei⁹ cõfeſſio.Et ſubdit Io.de Im.ꝙ qñ eſt ꝓbata mala fama
86 † minãtis,dẽt intelligi ꝙ ſit malę famę in eodẽ genere ſecus ſi in alio genere mali:ſecu ſi ĩ alio genere alleg.Bal. ibi hoc dicẽtẽ.& allegat ẽt l.ſpadonem §.qui iura.cũ.§.ſequẽti.ff.de excuſat. tuto.& ea q̃ habẽt in l.ſi quis ex argẽtariis.ĩ §.2.ff.de edẽ.& l.iubemus.C.de ꝓbatio. qđ dicit not.eſſe ꝓ limitatione regulæ,ſemel malus.de re.iur. in

in 6.Tu autem ultra Ioa. de Imo.uide de hac qõne Gãdy.in tractatu ſuo malefi.ſub rubrica,de aliquibus qõnibus uariis in maleficiis in 6.col.uerſi.item pone &c.ubi idem dicit quod Ioã.de Imo.in d.l.fi.ex quo credo ꝙ habuerit prædicta à Gãdy.in dicto loco,licet de eo nõ faciat mẽtionẽ & uide Bal.poſt.Gyn.in l.metũ.C.qđ met.cã & Cy.in l.1.C.ſi quis impera.maledi.& ibi Salyc.& uide Specu.in tit.de præſumptio.in §.ſpecies.in uerſi.ſed pone P.minatus eſt T.ubi finaliter tenet,ꝙ ſi minãs nõ cõſueuit talia facere, nõ põt ex minis præcedẽtibus cõdẽnari de delicto ſequuto,ſed bñ poterit poni ad torturã. & idẽ uidetur tenere Cy.in l.metum.C.qđ met.cauſ.& ĩ.l.1.C. ſiquis impe.maled. ubi in hac quæſtione ſe remittit ad Spe.ĩ d.§.ſpecies.in d.§.ſed pone P.minatus ẽ.T.& uide ẽt aliquid per Bal.in d.l.1.in 2.col.C.de ſer.fugi.& in conſi. ſuo 275.incip.ad euidẽtia.in prin.in 1.uol.& ibi in conſi. ſequenti.& d.Paris de Pu.in trac.ſyndica.in 102.char.in 3.col.Alex.in conſi.179.incip.in cauſa.in 2.col.in 2.uol. Et per Flo.in l.ſi ſeruus.in 2.col.ad finẽ.ff.ad leg.Aquiliã. Et uide Fran.Bru.in tractatu ſuo de indi.& tor.in 4.char. in ulti.col.uerſic.quæro ulterius an minæ &c.& uide omnino quæ dixi in conſi.meo 72.incip. munda cor meum &c.in 2.3.& 4.char. ubi accuratius loquutus ſum in hac materia.Et poſtquã ſum⁹ in materia minarũ, Nolo omittere aliqua in ipſa materia.Ideo teneas menti,ꝙ ille qui
87 minatur mortẽ alteri,poteſt in illo actu ab illo † occidi, quia non debet expectare ſe pcuti,ita dixit Bal.in l.1.C. qñ liceat ſe ſine iudi.uindic.& Bal.ſuper ſtatutis.in uerbo pax.in 1.uerſic.& Ang. in l.quemadmodũ.ff.de inoffic.teſtamẽ.quẽ refert & ſequit Corſe.in notab.ſuis in uerbo, metus Pro quibus faciũt quæ late dixi in l.1.in prin.in 5.
88 col.uer.nam quis dicitur &c.ff.de ſica.Et an † minæ inducant iuſtum metum uide doct.in l.metum.C.quod met. cã.& Soci.in conſi.ſuo 4.incip.ſuper quæſtione.in 6.colum.uerſi.quinimo.el 2. in 3.uolum.Et ſcias etiam ꝙ po
89 teſt agi actione† iniuriarũ cõtra minãtem ſecundũ Bal. in repertorio ſuo.in uerbo, iniuria in 2.col.alleg.tex.ſingularem

gularē in l.itē apud Labeonē.in §.2.ff.de iniur. Itē ſcias ꝙ ꝓmittens aliquem nō offendere faciendo pacē, dicit
90 rumpere talē pacem ſi infert † metū offendēdi, ita dixit Angel. in l. ſi cum exceptione.in §.ſatis.ff.qđ metus cauſa, pro quo optime facit text.in d. l. item apud Labeonem.§. 1. de quo dixi etiā in l.1.in prin.in 10.col.in fi.ff.de quæſt. Quęro ulterius, ſi res furtiua reperitur pe
91 nes aliquē, utrum talis inuētio facit † indiciū ad torturam contra illum penes quem reperitur, qđ ipſe illā furto ſubtraxerit, niſi ipſe doceat à quo eam habuerit, in quo dicas ꝙ ſic, ita dixit Bar.in l.fin.ff.de quæſt. & Ang. in l.2.& in l.milites.& in l.ſi.C.de quæſt. & in l.ancillę. C.de furtis.& Ang.de Are.ī tract.ſuo male.in uerbo, fama publica.in 2.char.in uer.quæro an unū indicium. ꝓ quo facit l.inciuilem.ī fin.C.de furt. Ad qđ etiam facit quod in ſimili dixit Lud.Ro.in ſing.ſuo 323.incip.eo ip
92 ſo ꝙ libri hæreſis &c.ubi dixit, ꝙ † eo ipſo ꝙ libri hæreſis reperiuntur penes aliquē, qđ ille pſumitur hæreticus, & pōt de hæreſi condemnari, qđ dicit uoluiſſe Archi.in c.ſane.el 2.22.q.4.& hoc ꝑ tex. in c.ſi forte. eadē cauſa.& quæſtione, ubi de hoc uidetur caſus. ꝓ quo facit l.maiorē.C.de Fal.ubi habetur, ꝙ ille q habet penes ſe inſtrumēta falſa, pſumitur falſari⁹, niſi oſtēdat à quo illa habuerit.& facit tex.in c.ad falſariorū.in prin.de crimine falſi. & pōt ēt adduci gl. ualde ſin. in l.cū ita. in §. ſpecies.ff.de leg.2.q dixit, ꝙ ſi reperiť carcerat⁹ mortuus penes cuſtodē carceris, & ſic ī carcere, qđ ipſe cuſtos de
93 bet † ꝓbare ipſum nō eſſe mortuū dolo, uel culpa ſua, alias pſumitur cōtra eū: quam gl. ad hoc refert & approbat Io.de Ana.in d.c.falſariorū.in fi.1.col.de cri. falſi.& do. Alex.in conſi.ſuo 157.incipi.in cā & lite.in 2. col.in 2.uol.ubi pro illa glo. plura allegat. Et illam gl. dicit ēt ſingu.Ang. de Are.in tractatu maleficio. in uerbo.fama publica.in 13.char.in uerſicu.ſecundo quæro &c.& pro illa glo.eſt text.in l.ſi.ff.de cuſt. reo. Itē adduci pōt etiā not.dictū Bal.poſt.Iac.Bur.in l.maiorem. C.de falſis.ubi
94 dixit, ꝙ utens falſo inſtrumēto, † præſumitur, qđ illud fabricauerit,

fabricauerit, uel illud falſum fieri fecerit, niſi oſtēdat uel nominet autorē, quod dictū refert & ſequiť Alex.ī cōſi. ſuo 77.incip.in cauſa accūſationis.in prin.3.colum.in 1. uol.Et adduci poteſt etiam in arg.glo.not.in cap.corā di
95 lectis.de offi.de leg.quę dicit, ꝙ ille ī dubio pſumiť ꝓcurator alicuius, penes quē reperiūtur acta ipſius cauſæ: q̃ glo.ad hoc allegat Bar.in l.carboniana.§.cauſæ. ff. de carbo.edic.Et poteſt ēt adduci glo.not.in l.ſi.in fi.2. glo.C.de pact.cōuen.quæ dixit, ꝙ ſi inſtrumētū nominū debitorum vxoris reperitur penes maritū, præſumitur eſſe cōſtitutus procurator ab uxore.Et faciūt alia plura quæ dixi in repeti. mea.l.ſi.C.de ꝓbatio.in 82.char. & ibi in ſeq. Scias tamen ꝙ prædicta omnia intelligutur & locū habent in homine male conditionis, uitæ & famæ: quia ſi apud talem reperiant talia bona furto ſubtracta, poterit ipſe torqueri tanq̃ pręſumatur, ꝙ ipſe fur
96 to ſubtraxerit talia bona. † Sed ſecus ē in illo, qui ē in illo, q ē bonæ cōditionis uitæ, & famę: & qui nō ē ſolit⁹ ſimilia facere, qa ſi tales res furatæ reperiātur penes eū, nō erit talis inuentio indiciū ſufficiēs ad torturā cōtra eum, & non præſumetur per hoc ꝙ ipſe talia bona furto ſubtraxerit ita notabiliter dixit Bald. & Ioan. de Imo. in l.ſi.ff.de hæredi.inſti. & Salyce.in l.fin.C.de qō. quē refert & ſequitur domi.Aug.de Ari.in addi.ad Ang.de Are.ī trac.maleficiorū, ī uerbo, fama publica.in 4.char. in addi. magna inci.tu autē ī hac materia adde ꝙ minor &c.ī 2.col.& in eod.tracta.in uerbo, & ueſtē cęleſtē.&c. in 5.char.in addi.incip.tu autē inquantū tāg'tur hic &c. & hanc partem etiā tenuit Ange.de Are.in dicto tracta. maleſi.in d.uerbo, & ueſtem cęleſtem.in 7.char.ī uerſi. quæro an eo ipſo &c. & ibi do.Augu.in addi.& d.Alex. in conſi.ſuo 5.incip.in cā inquiſitionis formatæ.in 2.colū.in 1.uol.Pro quib⁹ ēt facit optime qđ voluit Bal.in lectura antiqua.in l. dn̄s horreorū.ff.locati.ubi limitat dicta Bar.ibi, inquātū dixit, ꝙ ſi cōmiſſum eſt furtū in ali
97 qua domo, † ꝙ uicini poſſūt capi & torqueri ꝓ furto inueniēdo, ut ēt dixit ipſe Bar.ī l.1.ff.furti aduer.nautas.& ī l. 1.ff.de

...ERSITARIA ... ADA

1.ff.de offic.ꝑfect.uigi.de quo etiã ꝑ do. Franciſ.Brũ.in
ſuo tract.de indi.& tortu.in 2.char.in 4.co.Hoc tñ dicit.
Bal.ĩ d.l.dominus horreorum.eſſe uerũ, & locũ habere
in uicinis malæ cõditionis, uitæ, & famæ, q̃ ſunt cõſueti
ſimilia facere: ſecus autẽ dicit eſſe in hominibus, ſeu uici
nis bonæ opinionis uitæ, & famæ: q̃a tales nõ poſsũt tor
queri. q̃ doctrinã refert & ſequitur Iaſo. in l.ĩ actionib⁹.
in pe.col.ff.de in litẽ iurã. Et ultra eũ ibi dicas tu, ꝙ idẽ
dixit Bar. in l.1.circa prin.C.loca.quẽ refert & ſequitur
do. An.de Arim. in addi.ad trac.Ang. de Aret.ſuꝑ male.
in uerbo, fama publica.in 18.char. in addi. incip.tu autẽ
adde ꝙ iſte doct.&c. Tene menti hãc limita.ad prædicta
iura & doctrinas, q̃a uere ẽ nobilis & lucroſa, & ego eã
bis habui in facto, & obtinui ĩ arduis cauſis crimi.in hac
ciuitate Bono.corã doctiſſimis iudicibus, ſanguinolentis
tñ & duriſſimis, cũ quibus longã habui diſputationẽ ſu-
per hoc paſſu: finaliter tñ obtinui & liberaui cliẽticulos
meos à pęna. Et uide circa hoc quæ dixi in cõſ.meo 52.
inci.Miſericordia dñi nõ me deſerat &c.in antepẽ.& pe.
char.& uide q̃ dixi infra in hoc §.in nume.196. Quęro
98 ulterius, an mendacium ſeu uariatio faciat † indiciũ ad
torturã cõtra mendacẽ uel uariantẽ? in quo dicas ꝙ ſic.
ita dixit Lud.Rom.in cõſ.ſuo 8.inci.uiſo facto &c. & idẽ
dixit Bar.in l.de minore.in §. pluriũ.ff. de quæſt.ubi di-
cit, ꝙ iudex examinator reorum debet eſſe caut⁹, & face
re eorũ dicta uaria & diuerſa ſcribi in actis, & ẽt debet
facere ſcribere trepidationẽ & ſimilia, ne ei poſſit dici,
ꝙ fecit ponere reum ad torturã nõ p̃cedentib⁹ indiciis.
Et iſtud dictũ Bart.refert & ſequit̃ Ang.de Are.ĩ tracta.
ſuo maleſi.in uer.fama publica.in 17.char.in uerſi.nono
quæro.ubi dicit, ꝙ quãdo iudex p̃cedentib⁹ indiciis tor
quet aliquẽ, & uno ſero ipſe reus dicit unum, alio dicit
aliud uariãdo, q̃d tũc iudex nõ parcat calamo, ſed faciat
ſcribere omnes uariationes, & oĩa quę dicit: nã tũc ipſe
dicit quod ſæpe & ſæpius etiã aliis indiciis nõ ſuꝑueniẽ-
tibus, iudex poterit eũ in tortura repetere, ad hoc alleg.
Bartol.in dicto.§.plurium.& dicit hoc eſſe bene no.quia
hoc

hoc multoties fecit ſibi honorem dũ eſſet aſſeſſor in ur-
be Ro. Et tu ultra eum dicas ꝙ idẽ uoluit Bart. in l.fina.
in 2.colum.ff. de quæſt.de quo etiam dixi in ſingu.meo
103.incipie.uarietas in teſte, ubi etiam alia not.adduxi
in materia uarietatis &c.de qua materia dixi ẽt aliquid
in l.ex libero.in prin.in ulti.col.ff. de quæſt. ubi uideas
&c. Et uide ſupra in hoc.§.ubi ẽt examinaui latius hanc
quæſtio. nu. 74. & hic etiam tetigi oblitus ibi tetigiſſe,
attamẽ nõ ſolent quæ abundant uitiare ſcripturas. Vlte
99 ri⁹ q̃ri põt de notabili & quotidiano dubio, uidelicet, †
an ſolitus delinquere habeat ex hoc indiciũ delicti cõtra
eũ. adeo quod poſſit poni ad torturã? In quo domi.Ale.
in conſ.ſuo 77. incip. in cauſa accuſationis. in 3.colum.
in princ.ĩ 1.uolu.tenet quod ſic, ubi dicit, quod hãc par
tem tenuit Bartol.in l. fina.ff.de quæſtio. & Bald.in l.fi.
ff.de hæredi.inſtituen.& dicit ꝙ hoc tenuit in terminis
glo.in l.iubemus.C.de probatio. Et idẽ tenuit ipſe Ale.
in cõſ.ſuo l.incip.uiſis & oportune &c.in.6.col. in 1.uo.
& in conſi.5.incipiẽ. in cã inquiſitionis &c.& Salyce.in
fin.in ult.colum.C.de quæ.& Guido de Suza. ĩ tract.de
tormentis in 4.colum. Et pro hac facit optime illa re-
100 gula uulgata, † qui ſemel malus, ſemꝑ p̃ſumitur malus
in eodẽ genere mali l.nõ omnes in §. à Barbaris ff. de re
milita.l.ſi cui.in §.iiſdem.ff.de accuſationib⁹.l. ſi aliquid
C.de ſuſcep.& archa.lib.10.uoluit glo.in l.iubemus. C.
de probatio.& probatur in c.miramur.61.diſtin.& in c.
paruuli 22.quęſtio.5.& in ca.non poteſt.2.quęſt.7.& in
c.ſcribam.de præſumptio.& in regu.ſemel malus, de re-
gulis iuris.in 6.& in hac regula fundant ſe omnes tenen
tes hãc partẽ. Et ꝓ hac parte & opinione poſſunt plura
adduci. Et primo adduci poteſt notabile uerbũ Sal.in l.
fina.in ulti.col. in uerſicu. quæro an ſufficiat &c. in fin.
101 C.de quęſti.ubi dixit, † quòd licet incertitudo tollat
poteſtatem iudici condemnandi aliquem, quando
plures fuerunt in rixa, & mortuus uel uulneratus non
habet, niſi unicum uulnus, & neſcitur à quo fuerit
illatum, & ſimiliter tollat poteſtatẽ torquẽdi aliquem, ut
ueritas

ueritas habeatur quis ītulerit dictū uulnus: attamē prę dicta omnia limitātur, & reſtrīguntur, niſi unus ipſorū, qui fuerit in rixa ſit malæ cōditionis uitæ, & famæ: ut q̄a alias alicui alteri intulerit aliq̄d uulnus, nā hoc caſu non obſtāte aliqua īcertitudine, poterit talis torqueri ad ueritatē inueniendā, quod eſt ſing. notan. Et hoc idē uidetur uelle Guido de Suza. ī tract. ſuo de tormētis. in 3. colum. in uerſicu. quæ & qualia indicia &c. circa fi. De quo latius dixi in ſing. mēo 217. ter uel quater &c. Item adduci etiam pōt gloſſ. in l. inciuilem. C. de furtis, quæ di-
102 xit, qđ † ſolitus furari, in dubio præſumitur fur. & gl. in l. cum allegas. C. de uſuris. quæ dixit, qđ ſolitus fœnerari, in dubio præſumit̄ fœnerator. & gl. ī l. Caſſius. ff. de ſenato. quæ dicit, ꝙ qui ſemel deliquit p̄ſumitur ī futurum delinquere, & facit gl. in l. 3. §. lege Iulia. ff. de teſti. & glo. in l. qui cum uno. in §. ignominia. ff. de re milita. & glo. in l. lege Cornelia. ff. ad Sylla. Et facit etiā: nā ſtante ſtatuto ꝙ de damno dato ſtetur ſacramēto dānū
103 paſſi, non ſtabitur ſi damnū † paſſus alias iurauit falsū. ita dixit Ioan. And. in addit. Spec. in titu. de teſte. §. 1. in 4. char. in addi. incip. allegat Pileum. Et idem dixit Bar. in cap. per tuas. per gloſſ. ibi de ſymo. ubi etiam ad hoc allegat tex. formalem in dicto ca. pauuli. 22. quæſt. 5. quē tex. in gloſſ. etiā ad hoc allegauit Barba. in ſuo tra. Cardinalium. in 2. quæſt. in 9. col. uerſicu. quarto limita &c. & idem uoluit Angel. in l. qui iudicio. ff. de accuſa. ubi dicit hoc obtinuiſſe de facto, quem refert & ſeq̄tur Barba. in cap. 1. in 3. colu. de accuſ. Et facit etiam, nam pau-
104 peri † ſeu forenſi remittitur ſatiſdatio qn̄ cauere non poſſunt. l. de creationibus. uerſicu. inquantum poſſibile eſt. C. de epiſco. audiē. l. cū nō facile. ff. ſi cui plusq̄ per le. Fal. ubi dixit Ang. per illum text. qđ remittit̄ uſufructuario ſatiſdatio. de qua ī l. 1. C. de uſufruct. qn̄ ē pauper, & ſimiliter dicit ꝙ talis ſatiſdatio remittit̄ forenſi ſtāte ſtatuto, ut in hac ciuitate, quod quis nō audiat̄, niſi ſatiſdet de expenſis in caſu ſuccūbētiæ. & idem dicit Ioā. de Imo. in dicta l. cū non facile. quos refert & ſequit̄ Barb. in cōſ. ſuo 11.

fil. ſuo 11. incip. pro præſētis cōſulationis clariſſima deciſione &c. ī ulti. colum. in 4. volu. Pro quibus facit etiam tex. ī authen. generaliter. C. de epiſco. & cleri. & ī corpore vnde ſumitur. & tex. in §. ſed hodie. inſti. de ſatiſda. & in l. vnica. C. vt omnes iudi. tam ciuiles quā mili. & ī. §. ſi quis autē pro pecuniaria. ī authen. de ſanctiſſimis epiſco. & ī authen. cui relictū. C. de ind. vidui. tollen. & in corpore. & faciūt alia plura iura, quæ adhoc adduxi, in l.
105 1. §. præterea. in 18. colum. ff. de quæſtio. † Iſtud tamē beneficiū iuratoriæ cautionis perdit ille, qui alias talem cautionē nō ſeruauit, ſecūdum Bald. in authen. ei qui iurat in prin. C. de bō. autor. iudi. poſ. per illū text. & Ludo. Roman. in l. 2. ī princi. in 9. colū. ff. ſolu. matrimo. & Modern. in l 2. ꝙ diximus ff. ſi quis cau. de quo etiam dixi in rep. mea. l. fina. C. de proba. & in ſingu. meo 74. incip. tu habes regulā. & latius in repet. mea rubri. ff. de fideiuſſo. ī 22. quæſtio. Facit etiā optime ad prædicta ſing. verbum Paul. de Caſt. in conſi. ſuo 303. incipien. viſo di
106 cto ſtatuto &c. vbi dicit, † ꝙ ſtāte ſtatuto ꝙ rapiēs mulierē per vim puniatur pœna mortis, quod ſi quis rapuerit mulierē ſolutā q̄ fuit alias tacta ſeu deflorata ab alio nō cadit in pœnā ſtatuti: quia non præſumitur ꝙ eam rapuerit per vim, cum alias conſenſerit alteri, quod eſt ſing. not. Et idem voluit Albe. de Roſa. in 2. parte ſtatut. quæſtio. 92. incip. ſed pene aliquis &c. & Gandi. in tract. ſuo maleſi. ſub rubr. de aliquibus quæſtio. variis in maleſi. in 1. col. in ſimi. ī verſi. quæro de facto &c. pro quo faciūt dicta Per Iacob. Butri. ī additio. ad tracta. Gand. de maleficiis. ſub rubri. q̄uo de maleficio cogno. p̄ inquiſitio. ī 3. colum. verſicu. vnde quanquam &c. de quo latiꝰ dixi in ſingu. meo 74. incip. tu habes regulam &c. & idē dixit etiā do. Augu. de Ari. in addi. ſuis ad Angel. de Aret. in verbo, che hai adulterata la mia donna ī 7. cha. in addi. incip. tu autē in hac materia de multiplici modo peccandi &c. ante finē. Facit etiam ad prædicta, nam di-
107 xit Bart. ī l. ædiles. ff. de via publica. † ꝙ repertus mortuus ī ſtrata, p̄ſumitur mortuus ab eo, penes cuius oſtiū

repertus eſt quod dicit Ludoui. Rom.in l.1.§.hoc reſcri-
ptum.ff.ad ſyllan.eſſe uerum in illo, qui erat ſolitus talia
facere,alias ſecus.Et dicit Ang.in l.iuſto errore.ff.de uſu
108 ca.ꝙ ſi reperit aliquis† mortuus in ſtrata,& neſcit á quo
ꝙ præſumitur mortuus ab illo , qui frequentabat illam
ſtratam.qđ intelligit Ludo.Rom.in d.§.hoc reſcriptū. ſi
ille erat ſolitus talia facere alias ſecus.quam limitationē
Ludo.Ro.refert & ſequitur Alex.in d.l.ædiles.de uia pu
bli.Facit etiam ad prædicta.Nā in his quę dependent ab
109 †animo,ſtatur dicto aſſerentis cum iuramento.glo.i §.
aliæ.inſtitu.de actio.quā pro ſingu.allegat Pet.de.Anc.
in conſilio.158.inci.rationes quæ ſuperius.& Ang.in cō
ſi.313.inci.uiſo.dicto teſtamento.in 2.col. Sed talia eſt
ſimilis glo.in c.ſignificaſti.el.1.de homici.& in c.ſi uero .
el 2.de ſent.excom.& in l.ſi cui.in §.eiuſdē.ff.de accuſa.
& in l.atqui natura §.cū me abſente.ff.de.neg.geſ.& in l.
fi.C.de anna.exc.& in l.1.in §.hoc interdicto.ff.de itine-
re actuq; priua.& alia eſt gl.ſimilis.in c. qui & humanis.
12.qō.2.& in cap.propoſuiſti.82.diſtin.& in l.1.C.de ſi
ca.imo etiam hoc probatur in d.c.ſi uero.el 2.de ſent.ex
commu.& in c.ſi uerum.31.qō.2.& in c.in lectum.24.q.
2.& in c.nulli.de elec.in 6.& in c.Paſtoralis.de excep.de
quo latiſſime ego dixi in reper.mea rubri.ff.de fideiuſ.in
8.& 9.col.& ponit etiam Iaſ.in §.ſed iſtæ.in pen.charta.
inſti. de actio.& dixit ēt ſupra in hoc.§.in nu.44.Sed oīa
prædicta limita non habere locū in eo,q alias iurauit &
fuit periurus: qa nō ſtabitur iuramēto suo de his q̃ cōſi-
ſtūt in aīo ſuo,ita dixit d.Fel.ī c.ſignificaſti.el 1.de homi.
ad quod allegat iura,de quib⁹ ibi per eū.Facit ēt ad prę
110 dicta,nā relaxādus fideiuſſoribus nō relaxaē,† ſed car-
cerat,ſi ali s aufugit de carceribus:quia per illā fugā per
didit priuilegiū,ita dixit Ang.de Are.in tract.maleficio .
in uer.fama publica.in uer. quarto notandum eſt. Facit
111 et nā an inſtrumenta ſint de nouo † reperta,ſtatur iura
mēto producentis illa ſm Bartol.& alios in l.admonen
di.ff.de iureiura.& Cano. in c.Paſtoralis.de except.qđ li
mitat Ludo.Roma.in d.l.admonendi.non habere locū in
illo,

illo,qui alias fuit periurus:qa nō ſtabitur iuramēto ſuo.
de quo latius dixi in repe.mea rubr.ff.de fideiu.in 22.q.
Et facit etiam ad prædicta:nam ſtante ſtatuto,qđ creda
112 tur† libro mercatoris,itelligitur niſi talis mercator ſit
infamis,uel alias incurrerit infamiam,ita dixit Bal ī l.cū
ctos populos.in 41.col.C.de ſumma trini.& fide cat.quē
refert & ſequitur Iaſ.in §.ſed iſtæ.in 24.col.inſtit.de act.
& faciunt etiam ad prædicta quæ dixi in ſing.meo.1.Et
faciunt alia plura,quæ dici poſſēt de ſolitis,quę cā bre-
uitatis non refero.Contrariā tamē partē credo uerio
rē uidelicet ꝙ talis ſolit⁹ delinquere de ſtricto rigore iu
ris nō poſſit ex hoc ſolū , ꝙ ſit ſolitus delinquere , poni
ad torturā.Et ad hoc dicēdū me mouēt plura.Et prio di
co ut dixi ſupra ꝙ oēs doc.tenētes cōtrariā partē fundāt
ſe ī illa regula,qđ ſemel malus ſēper præſumit malus ,
113 tūc dico ſic,ꝙ fundās ſe in lege uel ſtatuto. † debet in-
hærere uerbis ipſius legis uel ſtatuti.c.porro.c.accedēti
bus.de priuil.Bal.in auth.ſi qua mulier.ī fi.C.de ſacroſā.
eccle.& ī l.iubemus.§.fi.C.ad Tre.Ale.in cōſi.l.inci uiſis
&c.ī 2.col.in 1.uol.Pau.de Caſt.in l.Gallus.ī.§.& qd ſi tā
tum.in fine.ff.de lib.& poſt.& ī conſi.ſuo 161.incip. in
præſenti cauſa &c.in 2.colū . Modo ſic inhærēdo uerbis
dictæ regulæ in qua ſe fundāt patet ꝙ ſolitus delinquere
non poteſt poni ad torturā, ex hoc ꝓꝑ uerbū,præſumi-
tur,appoſitum in dicta regula,ſemel malus.Et rō ē:quia
á uerbo præſumitur,deſcendit uerbū ꝑſumptio:& præ-
114 ſumptio eſt minus quam indiciū.† ut colligitur ex di-
ctis per Bal.in l.ea quidem.in 2.col.C.de accuſ.quem re
fert & ſequitur d. Amod. Iuſtinus in tractatu ſuo ſyndi-
ca.in 22.charta.in 1.col.& uoluit Ioan.And.in addi.Spe
cu.in tit.de notorio crimine.§.ut autem.in addi.magna.
Et hoc ꝙ præſumptio ſit minus q̃ indicium,firmauit Iaſ.
in l.1.in 2.col.ff.de eo per quē fact.erit.Pro quo facit gl.
in l.2.C.de calum. Et faciunt dicta per Bal.ī l.1.ī 1.col.
uer.extra quęro.ff.de excuſ.tut.ubi dicit,ꝙ ꝑſumptio eſt
probatio probans non probatio probata ſed indiciū eſt
ꝓbatio,ꝓbata,ſecundū Bal.in d.l.ea quidem.Itē ſubdit

Bal.in d.l.1.ff.de excuſa.tut.& dicit quod præſumptio in directæ tangit factum ſed indiciũ directæ tangit ipſũ factũ. Et ideo dicit ibi quod minus eſt pręſumptio quã indiciũ cum ergo in ſolito delinquere non oriatur indiciũ, ſed oriatur ſolum præſumptio cõtra eũ, ergo talis delinquere ſolitus non poterit torqueri: quia ad ponendum aliquẽ ad torturã nõ ſufficiunt præſumptiones, ſed requiruntur indicia de neceſſitate, ſm Bar.& alios in l.1.ff. de quæſt.& doc.in l.milites. & in l.fi.C.eo.cum multis ſimi. Item pro hac parte & opi.mea facit glo.not.quam credo ſingu.i.l abſentẽ.in uerbo, dãnari.ff.de pęnis quæ dicit; ꝙ ex ſola præſumptione quis nõ grauatur.quã glo.refert & approbat Io.And.in addi. Specu.in titu.de notorio crimine.in.§. ut aũt in ulti.additone. Itẽ pro hac opinio
115 ne mea facit etiam. Nam perſpicuæ præſũptiones† faciunt argumentum ſm Inno.in c.cum in diœceſi. quem refert & ſequitur Soc.in conſilio ſuo 90.incip. in cã magnifici &c.in 6.col.ĩ 3. uol.Sed ſi faceret indicium, nõ dixiſſet Inno.& Socinus ubi ſupra, qđ faciunt argumẽtũ.

Item ꝙ pręſumptio ẽt ueritatis non faciat indiciũ ad torturam, dixit expreſſe glo. in c.literas.el 2.de præſum
116 ptio. Item pro hac parte facit. Nam illud † quod facit ſemiplenam probationẽ in ciuilibus, facit indiciũ ad torturam in criminalibus: quod ẽt procedit negatiue. Ita dixit Bart.in l.fina.ff.de in l i.iurand.& d.Paris de Puteo in tractatu ſyndica.in 105.char.ad quod allegat glo.in l.2. in §.ſi abſens.ff.ſi ex noxa.cauſa agatur.quã etiam ad hoc refert & ſequitur Alex. in l.fina.ff. de qõ. de quo ego ibi dixi in 2.col.& idem dixit Angel.de Are. in tractatu maleficio.in uerbo, fama publica.in uerſicu. iuramentũ autem. Sed nullibi reperitur, quod in ciuilibus præſumptio faciat ſemiplenam probationem, ergo in criminalibus nõ faciat indiciũ ad torturã. Et ꝓ hac opinione mea qđ ſolitus delinquere nõ hẽt cõtra ſe ex hoc ſolo indiciũ ad torturam. faciunt optime dicta per Alex. in conſi.ſuo 313.inci.uiſo themate anteſcripto.in 2.col.ubi.not. loq tur & in conſi.133.incip.ſtantibus.in 5.col.in 7.uol. Fateor

teor

teor tamen quod pro prima opi.contraria multum faciũt dicta ꝑ Ang.in l.athletas.in §.calumniatur.in 1. col.ff.de infa.& per Ale.in conſi.101.icip.uiſo in pen.col.ĩ 7.uol. Attñ non recedo ab opinione mea qđ ſolitus delinquere ex hoc ſolo non habet contra eum indiciũ ad torturã ꝑ ſupradicta.tene mẽti, qa iſta eſt cõſideratio mea noua.

Quæro ulterius de importãti dubio & multũ quotidia
117 no, uidelicet, † an dictũ offenſi conſtituti in mortis articulo faciat indiciũ ad torturam contra illum quem dicit ipſum offendiſſe. Exẽplũ: aliquis fuit mortifere uulneratus in loco, ubi non erant teſtes, uel de nocte, & talis uulneratus in articulo mortis dicit, quod Titius fuit ille, qui eum uulnerauit, an tale dictum faciat inditium ad torturam contra dictum Titium: Et poſſent etiam poni alii exempla in ſimili. In quo uidetur dicendum quod nõ, ꝑ textum & quæ ibi uolunt doct.in l. ſi quis in graui.in §.ſi quis moriẽs.ff.ad ſylla.ubi dicitur, qđ nõ creditur moriẽti de eo qđ dicit, qđ etiam uoluit Ang.de Aret.in tracta. maleficiorum.in uerbo, qui iudex ad probationẽ ſuę inquiſitionis.in ſecunda col.& uoluit etiam Bal.in conſilio ſuo.43.incip.quidam fuit in 1.col.in 4. uolumi. Et pro hac parte facit glo.in l.mater. C.de calum.& faciunt dicta per Alex.in conſil.238.incip. ponderatis narratis in themate &c. in 2.col.& Ange.in conſil.38.incipien.Chriſtophorus Petri &c.in pen.colum.verſic.de ſecundo &c. ubi loquitur in iudice, & i arbitro, qui in articulo mortis dicunt ſe tuliſſe falſam ſententiam, uel falſum laudum, ꝙ per hoc non præiudicatur ſententiæ, uel laudo, & idẽ tenent Bar.& Bal.loquentes in teſte.in l.gñaliter.in fi.C.de non num.pecu.& in d. l.ſi quis in graui. in.§.1.& Bal. in authenti.ſi dicatur.in 3.colũ.C.de teſti.& Pau.de Caſt.in l.Seia.in prin.ad ſylla.ubi loquitur de notario aſſerente in articulo mortis ſe feciſſe falſum inſtrumentum, qđ per hoc non derogatur ipſi inſtrumẽto, & prædicta affirmat Iaſ.in l.1.in 1.& 2.col.ff.de eo per quẽ fact.erit, & Bal.in c.literas.in 3.col.de præſum.

Pro quibus faciunt ẽt dicta per Petr.de Ancha.in cap.

L 3 final.

118 final.de ſuc.& ab inteſta.ubi dixit, † qđ ſi uulneratus moriẽs dixit ſe mori culpa medici, qđ per hoc nõ iuuat percuſſorem:quod dictũ refert & ſequitur do. Fely.in c. literas.in penulti.co lum.de præſump.Et dixit Bal.in c. in præſentia. in 4. colum.de probat.qđ ſi teſtator in teſtamento dixit,cõfiteor me teneri ad reſtitutionẽ uſurarũ a diuerſis extortarũ · qđ tñ per hoc non præſumitur uſurarius.Et dixit idem Bal.in additio.Specula.in tit.de confeſ.in uerſi.confesſio facta &c.quod confeſſio facta ĩ ultima uoluntate non probat debitum,de quo ẽt per d. Franci.Brun.in tracta.ſuo de indici.& tort.in 4.char. in 2.col.uerſi.13.an aſſertio &c. Item facit pro hac parte dictum Bal.in titu.de pa.conſtan.in uerbo,uaſalli noſtri. ubi dixit,quod non omnis moriens eſt ſanctus Ioannes Euãgeliſta,pro quo facit glo.in cap.literas el 2.de pſum. quæ dixit,quod morientes non dicunt sẽper uerum, qđ ẽt dixit Oldra.in conſi.192.incip.uiſo diligenter ꝓceſſu &c.& Iaſo.in repeti.l.admonendi.in 55.col.ff.de iureiu. Item ultra prædicta,quod non faciat indicium ad torturam talis confeſſio.ſeu aſſeueratio,uel teſtimoniũ offenſi conſtituti in articulo mortis, facit optime:nã ſi aliter diceremus,ſequeretur incõueniẽs,qđ ipſe offenſus eſſet teſtis in cauſa propria,& ſic cõtra regulam iuris,quę eſt quod nemo poteſt eſſe teſtis in cã propria,ut in l.omnibus.C.de teſtib.& in l.nullus.cum ſimi.de teſti.Et ꝑ iſta uerba uidetur dicẽdũ,quod dictũ offenſi etiam cõſtituti in mortis articulo nõ faciat indiciũ ad torturam cõtra illum,quem nominauerit,per prædicta.Sed cõtrariã partem,ſcilicet quod dictũ offenſi conſtituti in mortis articulo faciat indiciũ ad torturam,tenuit Ang.in dicta l. ſi qs ĩ graui.in dicto §.ſi qs moriẽs. qđ ẽt ibi apꝓbat Lud. Roman.dummodo talis aſſerens in articulo mortis illud dicat cum iuramento,& idem uidetur tenere Bal.in authen.ſi dicatur.C.de teſti. & in ca.literas.de præſũp.ĩ ſi. & in cap.quoniã frequenter.ut lit.non cõteſta.Pręterea pro iſta parte facit. Nã cõfeſſio facta in mortis articulo ualet &tenet:& quia cõſtitutus in articulo mortis nõ pſumitur

ſumitur

119 ſumitur † mentiri, ita dixit Bal. in conſi.ſuo 25.inci. caſus ſup quo &c.in 2.col.in 1. uol.& quilibet præſumit imemor ſalu.æter.l.ſi.C.ad le.Iul.repet.c. ſancimus.2.q. 7.& maxime ille q laborat in extremis, cõtra quẽ nõ pt cadere aliqua pſumptio ꝙ mẽtiatur: qa ſi unquã habet ueritas ab hoĩe,habet qñ receſſurus eſt ab hoc ſeculo,& qñ anima debet ſtatim ſeparari à corpore.Et ꝓ hac parte facit gl.ſin.& unica apud omnes in l.1. in glo.ſi.circa mediũ.C.de fal.cauſa.adiect.leg.q dixit, ꝙ licet cõfeſſus ſe habuiſſe & recepiſſe pecuniam ab aliquo poſſit intra biennium opponere exceptionem non nume.pecu.ut in l.in contractibus.in prin.C.de non nu.pecu.tamẽ cõfitẽs in articulo mortis habuiſſe & recepiſſe pecuniam ab aliquo,ipſe nec eius hæres nõ poterit opponere talem exceptionem, quia moriens non expectabat futuram numerationem & illam gloſſ.ibi multum commẽdat Bald. in 1.colum.in fin.& illam etiã pro ſin. ad hoc alleg.Bal. in titu.de pace conſtan. in uerbo, uaſalli noſtri. & in d. c.literas de præſum.& illã ſequitur Alex. in cõſ.45.inc. habita ſuper his &c.in princ.4.col.in 1.uol.Pro quibus etiam facit dictum Angel. in conſ. 5. incipi. uiſis inſtrumentis & iuribus.in ſi.ubi dixit,quod cõfesſio facta in extremo uitæ præiudicat,nec præſumitur facta ſpe futuræ numerationis,per dictam glo.ſupra alleg.quã refert & ſequitur Iaſ.in l.ſi pecuniam.in 2. col.ff.ſi cer.pe.

120 facit etiam ꝓ hac parte. Nã licet cõfeſſio ſine cã † nõ ualeat.ut in l.2.§.circa.ff. de doli excep.& in l.cum de indebito.ff.de probat. & habetur in c.ſi cautio. de fide inſtru.tamen ſi ſit facta in mortis articulo ſine cã,ualet & tenet,nec poterit reuocari:ita dixit do.Ant.in d.c.ſi cautio.in ulti.col.de quo ego latius dixi in repeti.mea rub. C.de prob.in 18. col.in ſi. uerſi. limita etiam. Ad pdicta facit ẽt l.qui cũ maior.§.ſi.ff.de bo.lib.ubi dr̃,qđ confeſſio teſtatoris excuſat hęredem à calumnia. qđ ẽt habet ĩ l.2.C.de cal.& uoluit Bal.in l.athletas.in §.calũniator. in 1.colũ.ff.de his q no.iſa.ubi dicit,ꝙ licet aſſertio uulnerati non plene probet:tamẽ ꝓ ea multũ pſumit,adeo

 ꝙ

quòd excuſat à calumnia.& faciunt quæ ego dixi in repeti.mea rub.ff.de fideiuſ.in ix.col.

Præterea pro hac parte facit rõ naturalis iuncta cum arg.a cõiter accidentibus,uidelicet, ꝙ naturaliter & cõmuniter oĩs homo uidens ſe ſtatim, ſeu de proximo moriturũ,nõ diceret mendaciũ ſimpliciter, ſed nec ẽt pro quocunque pretio, & experiẽtia rerũ magiſtra hoc oſtẽdit.nã morituri magis timent mentiri,& offendere maieſtaté Dei,quã aliquo alio tpe,& uidemus ſæpe ꝙ maximi ribaldi qui toto tẽpore uitæ ſuæ mala operati ſunt,& nunq̃ uoluerũt deſiſtere, tñ in pũcto mortis ueniunt ad pñiam & contritioné. Pro quibus oĩbus facit illud diui Hiero.dicentis,Facile contẽnit oĩa,qui cogitat ſe moriturũ,quanto fortius in illis, qui habẽt (ut ita dixerim) morté ante oculos,& cognoſcunt non poſſe tunc morté euadere.Itẽ ad prædicta ẽt facit qđ uoluit Soc.in cõſ.54. incip.uiſis teſtib.in pen.col.in 3.uol.ubi dixit,ꝙ inculpa

121 tio offenſi † facit aliquã pſumptioné.ad qđ alleg. gl. & Bal.in d.l.2.C. de calum. Et ulterius pro iſta parte non eundo per arg.quod aſſertio offenſi conſtituti in mortis articulo faciat iudiciũ ad torturã tenuit expreſſe Iac. de Beluiſo in ſua prac.iudiciali. ſub rub. de quæſt.in 5. col. ad quod dicendũ mouetur pręcipue per illud qđ ſupra dixi,vl3,ꝙ nemo pręſumitur immemor ſalutis æternę, ut in dictis iurib.Et iſta opi.uř mihi magis æqua & rationi ac iuri rationali conſona, non obſtantibus in contrariũ allegatis & adductis.Quibus põt reſponderi.Et primo in quantum oẽs doctores tenentes contrariã opinioné fundant ſe in illo tex.dictæ l.ſi q̃s in graui.in d.§.ſi quis moriẽs.Dico.ꝙ ille tex.nõ probat eorũ intentioné, nã tex. ille nõ loquitur de indicijs,ſed loquitur ad plenã probationé quod patet,nã dicit ibi tex.nõ eſſe credendũ dño. ego fateor,ꝙ nõ eſt credẽdũ dño in illo caſu, quo ad plenã probationé,ſed ſecus quo ad indiciũ.Et ꝙ ille tex. loquatur de plena probõne,& nõ quo ad indiciũ,patet.Nã

122 uerba † ſemper debẽt intelligi in potiori & in digniori ſignificato l.1.§.qui in perpetuũ.ff. ſi ager uect. uel emphy.petatur.l.j.§.biduũ.ff.qñ appel.ſit.c.pe.de ſent. exc. §.ſed quoties,inſtituta de iu.nat.gent.uel de ciuil.cum ſi. ergo illud uerbũ,Credendum, loquitur quo ad plenam probationẽ,& nõ quo ad indicium,ergo ille tex. nõ probat dictũ doct.tenentiũ contrariũ,cũ ille tex.hoc nõ pro

123 bet,& dicta doctorũ † ſunt intelligenda ſecundum leges,quas allegãt,ut dixit Bar.in l.non ſolũ. in §.liberationis uerbo.ff.de libe.lega.& in l cũ quidam.ff.de his quib. ut indig.& Ioan.And.in c.cũ nuntius. de teſtib. & Sal.in l.ſi ex cautione.in x.col.C.de non nu.pec. Nec obſtat ẽt illud, uidelicet, ꝙ non oĩs moriens eſt ſanctus Ioannes Euangeliſta,& quod morientes nõ dicunt ſemper uerũ: quia dico, ꝙ licet non oĩs moriens ſit ſanctus Ioannes Euangeliſta,tñ maior pars morientiũ nititur mori ſine onere conſcientia,ut docet experientia rerũ magiſtra,& ualidum eſt arg.a cõiter accidentibus, & non a raro contingentibus.l.certi condict.in §.ſi nummos. ff.ſi cer. pet. l.palã.§.ſi qua cauponam.ff.de ritu nup.l. nam ad ea.ff.de legi.l.certi iuris.C.de iud.Itẽ ille, qui dicit conſtitutũ in mortis articulo,mẽtiri nõ dẽt audiri: q̃a dicit nõ uerisimile,& dicẽs nõ uerisimile,non debet audiri,ſm Pet.de Anch.in conſ.ſuo 157.inci.uiſa facti narratione in 7.co. pro quo faciunt quæ dixi ſupra in §. poſtq̃. nu.8.& facit tex.in l.ſi ita quis,uerſ.ꝙ nemo ſanus diceret.ff. de euic. Et ſic per iſta uř dicendũ,ꝙ credendum ſit offenſo cõſtituto in mortis articulo, & eius dictum faciat indiciũ ad torturam cõtra illum,quẽ dicit eum offendiſſe.Attñ nõ obſtantibus ſuperius adductis ad utranque partem mihi uidetur finaliter diſtinguẽdum in hac non leui dubitatione,hoc modo uidelicet,Aut talis moriẽs in articulo mortis cõſtitutus eſt alienus a mẽte & intellectu, ut ſæpe morientib.contingit. iuxta tex.in l.hac cõſultiſſima. in §.at cum humana fragilitas.C.qui teſt.fac.poſ.& tũc habeat locũ prima opinio,ꝙ dictum talis nullã probationẽ nec indiciũ faciat,nã mortis timore oppreſſus ſimilis eſt mortuo,ut dicit tex.in l.iubemus.poſt prĩ. C.de teſ.& uoluit Pau.de Caſt.in cõſ.366. incip. uiſo puncto &c. Et ideo dixit

dixit Bal.in l.extraneũ. in princip.C. de hære.inſti.ꝙ cõ
ſtitutus in mortis articulo,nõ poteſt adire hæreditatẽ.Si
autẽ talis cõſtitutus in mortis articulo,qui eſt offẽſus eſt
in plenitudine intellectus diſtinguẽdũ puto,quod aut il
lud,ꝙ ipſe aſſerit,poteſt probari per alios,aut nõ poteſt
probari. Si poteſt probari ꝑ alios, tunc dictũ ipſius offẽſi
nõ facit probationẽ,nec indicium. Sed ſi nõ poteſt pro-
bari ꝑ alios,ne veritas pereat,& ne delicta remaneãt im
punita:teneo ꝙ dictũ ipſius offẽſi cõſtituti in mortis ar-
ticulo faciat indiciũ ad torturã. Ad quod dicendum mo
ueor ex pluribus.&primo ex regula illa,quæ dicit,ꝙquã
do veritas aliter haberi nõ poteſt,cõceditur illud,ꝙ ali-
ter nõ cõcederet,et ꝓpter hoc recedit à regulis iuris cõ
124 munis.quod patet ex pluribus iuribus &doctrinis.† Et
ideo dixit Saly.ĩ l.ea quidẽ.in 1. colum. C.de accuſa.ꝙ ſi
aliquis luſit in proſtibulo , & fuit deceptus ꝑꝑ taxillos
falſos,vel male quadratos,vel aliter:ꝙ hãc deceptiõẽ po
terit ꝓbare per lenones,& ſic per infames,licet infames
in cauſis criminalibus nõ admittãtur: vt in l.3.§.lege Iu
lia.ff.de teſti.&habetur in ca.licet ex quadã.& in ca.teſti
moniũ.de teſti.& in cap.forus.§.fin.de verbo.ſigni. quod
dictũ refert &ſequitur Ang.de Are.ĩ tract.malefi. in ver
bo.metitore di mal dadi.in 1.col. &in eo.tract.& in ver.
qui iudex ſtatuit terminũ ad opponendũ cõtra proceſſũ.
in prin.&Alex.in conſi.ſuo 64. incip.viſo themate.in 1.
colũ.in 1.volu.vbi pro illo dicto allegat ea,quæ habent
in l.ex cõſenſu.C.de repudiis.&in l.ob carmẽ.ff.de teſti.
& in c.veniẽs.el.2.de teſti.Et facit etiam dictum Spec.in
tit.de teſte.§.de teſtiũ cõpulſione.verſi.ſed nũquid vxor.
& Abb.in cap.in literis ĩ fin.extra de teſti. quod refert &
ſequitur Alex.in cõſi.102.incip.ſuꝑ primo &c.circa fin.
in 7.volum.vbi dixerunt, ꝙ quãdo veritas aliter haberi
125 nõ poteſt,† vxor admittitur in teſtẽ contra maritũ li-
cet regulariter nõ admittat.Et facit etiã,nã aliquæ ſunt
perſonæ,quæ inuitæ nõ compelluntur ad teſtificãdũ,de
quibus in l.4.ff.de teſti.tamẽ compellũt teſtificare, quan
do aliter veritas haberi nõ poſſet . ita no . dixit Hoſt.&

Ioan.And. in c.1. de teſti.cog. ꝙ dictum refert & ſequit
Ludo.Ro.in ſing.ſuo.393.incip.tu habes &c.Et faciunt
plura &plura alia,quę ad hoc ꝓpoſitũ adduxi in l.diuus
Pius ĩ.2.&3.col.ff.de quę.& ſupra in hoc.§.in nume.80.
cum pluribus numeris ibi ſequen. vbi plura adduxi ad
hoc propoſitum . Itẽ pro prędictis etiã facit . Nã in his ,
quę sũt difficilis ꝓbationis,& vbi materia de ſui natura
nõ eſt probabilis ꝑ legitimas probationes:tunc lex cõtẽ
126 tat ea probatione,quæ † fieri poteſt, ſecũdũ Bartol.&
Imo.in l.in illa ſtipulatione ſi calẽdis.in fi.ff.de verb.ob.
& Bart.in l.ſi quis ex argẽtariis.in §.pen.ff.de edẽ.de quo
dixi latius ſupra in princ.nume.13.14.&15.&faciũt opti
me dicta ꝑ Pau.de Caſt.in cõſi. ſuo 119. incip. notãdum
&c.ad fin.Præterea pro hac parte facit.Nã ſi diceremus
ꝙ dictum offenſi conſtituti in mortis articulo,quãdo nõ
adsũt aliqui teſtes,nõ faceret indiciũ ad torturã,ſequere
127 tur ꝙ delicta remanerẽt impunita cõtra.† l.ita vulnera
tus.ff.ad leg.Aquil.l.ſi lõgius.§.1.ff.de iudi.l.Stichũ.§.1.ff.
de ſolu.l.ſi operis.C.de pœnis.cap.vt famæ de ſẽtẽ.excõ.
cap. licet hely. de ſymo. ꝙ eſſe nõ habet , imo vt delicta
nõ remaneãt impunita aliqua cõcedunt,quæ alias nõ cõ
128 cederẽtur.Quod patet,nã quamuis priuato† nõ liceat
ſibi ius dicere:vt ĩ l.1. C.qñ liceat ſe ſine iudice vĩdica.l.
ſi quis in tãtam.C.vnde vi.c. placuit.16.q.3.c.eũ qui. de
præbẽ.in 6.tamẽ quis poteſt furẽ propria authoritate ca
pere,qñ eſt ſuſpicio fugæ.ex qua delictũ remaneret im-
punitũ,ita probatur ĩ c.2.& 3. extra de homic. & habet
in l.capite quito.ff.de adult.& ita dixit do. Feli.in d.ca.2.
129 de homi.vbi ſubdit not.verbũ, ul3,† ꝙ ſi uideo aggreſ
ſorẽ meũ fugiẽtem, quem ego accuſaui, poſſum me de in
iuria vlciſci, ne delictũ ſuum remanet impunitum, ad ꝙ
allegat.glo.& ibi Bal.in l. nullus.C. de Iudæ.quã gloſ.ad
hoc allegauit Abb.in cap.1.in 19. col.de iudi.& ĩ ca.cum
nõ ab homine in 3.col.eo.ti.& Lud Rom.ĩ l.ſi uero.§.de
uiro.in 45.fal.ff.ſol.ma.Itẽ minor pars uniuerſitatis pu-
nitur de delicto ꝑ eã cõmiſſo,ne maleficia remaneãt im-
punita,ſecundũ Hoſt.&Io. And. & An. in c. dilectus.

de ſimo.quos refert Millꝰ ĩ reperto.ſuo. ĩ uerbo,uniuer
130 ſitas.in 13.not.&c.Patet ẽt.nã licet † in pœnalibus &
odioſis regulariter nõ fiat extenſio, quia odia debẽt re-
ſtringi.c.odia.de reg.in 6.cũ ſi. tamẽ quando extẽſio tẽ
dit ad fauorẽ publicũ,ne delicta remaneãt impunita,ſit
extenſio etiã in pœnalibus & odioſis.ita no.dixit Bar.in
l.quemadmodum.in prima col.C.de agrico.& cenſit. li.
undecimo, quod dictũ refert & ſequitur Alexan.in con
ſilio ſuo 410.incipien.uiſa.in prima colum.Pro quo di-
cto eſt text.in l.hoc modo.ff.de cõdit.& demonſtr.& in
l.ſi quis in graui.in §.hi quoque.ff. ad ſylla. & ĩ l.ſecũda.
C.quando li.ſe ſine iud.uind. & uoluit etiã Bart. in l.2.
in §.exercitium.ff.de infa.& Bal. in l. nõ ſine. C.de bo.q̃
libe.& Pau.de Caſt.in l.bona fides.ff.depoſi. Et illud di
ctũ Barto.in dicta l.quemadmodũ,refert ẽt & ſeqtur do
mi.Augu.de Ari.in additio. ſuis ad tract.Ang.de Are.ſu
ꝑ maleficiis.in uerbo, che hai tradito la tua patria.in ſe
cunda char.in tertia col. & in eod.trac.in uerbo, Sẽpro
nium mandatorem. in 6.char.in 1.col. & ibi, in uerbo,
Necnõ ad denuntiationẽ. in 6.char.in 3.colum.& Iaſo.
in l.1.in ult.col. C.de trãſact. & in l.1.ĩ 4.col.C.de ſacr.
ſan.eccl.& in l.ſi certis annis.in 2.col. C. de pact.& in l.
ſi is qui ꝓ emptore.in 88. colu.ff.de uſuca. & in l. qui ſe
patris.in 29.col.C unde libe.& in l.ſi quis maior.in 2.co.
C.de tranſact.& d.Ro.de Curte,in c.fi.in li.col.in fin.de
cõſue.& domi.Ant.Corſe.in no.ſuo. in uerbo. Extẽſio.
incip.licet lex pœnalis et odioſa,et d.Phili.Deci. in con
ſilio ſuo 65.in 2.col. Facit ẽt pro hac parte & opi. Nam
quando quis deponit de facto proprio,cum pręſumatur
magis ſcire ueritatẽ,quã alius, propter hoc recedimus à
regulis iuris communis.Quod patet. nam plenam ꝓba-
tionẽ faciendã regulariter in quacunque cauſa requirũ
tur duo teſtes, nec eſt aliqua cã, quæ terminetur ex di-
cto uniꝰ teſtis tantũ, quacũque dignitate p̃fulgeat, ut in
c.licet uniuerſis.eo.titu.& in l.iuriſiurãdi.C.de teſt.& in
131 c.teſtes.§.uniꝰ uero 3.q.3.† Attamẽ ĩ facto ꝓprio unus
teſtis tantũ plene probat,ita multũ ſingul. dixit Paul. de
Caſt.

Caſt.in l.prima.in §.ſi abſens.ff.ſi ex nox. cauſa aga.& hoc
ꝑ tex. in l.quęro.§.fin.ff.de ędict.ubi credit uni ſeruo de
facto proprio,ergo à fortiori uni libero. Et idem etiam
tenuit idem Pau.de Caſtr.in l.ſeruos.C.de teſti.& ĩ l.qui
cunque.ad fin.C.de ſer.fugi.& in conſil.ſuo.329.incipi.
uiſa petitione pręcdicta in 1. col. & in conſ.38.inci.uiſis
actis & actitatis &c.Et idẽ tenuit Bal.& Saly. in l.ſi quis
decurio.in 4.oppo.C.de fal. & Soci.in cõſi.ſuo 49.incip.
in cauſa epiſcopi.in 2.col.in 3.uolu.& ibi in cõſ.28. in-
cip.uiſis &c.in 2. col. Ex quibus omnibus mihi uidetur
concludendũ ꝙ credatur offenſo cõſtituto in mortis ar
ticulo,ſi dicit aliquẽ eum uulneraſſe, & dictum ſuum fa
ciet cõtra illum, quem dicit eũ uulneraſſe indiciũ ad tor
turã,quãdo talis offenſus in mortis articulo ẽ in plenitu
dine ſui intellectus, & eſt hõ bonæ conditionis, uitæ,&
famæ:& tale delictũ nõ poteſt ꝑ alios ꝓbari, & iſta opi-
nio mihi videt iuſta,& æqua,& optimis rationibꝰ & iuri
bus roborata, non obſtantibus in contrariũ adductis.te
nementi: quia ſæpe contingit in facto. Quæro ulterius
132 an dictũ,ſeu teſtimoniũ laici cõtra clericũ faciat † indi
ciũ ad torturam in quo uideret dicendũ ꝙ nõ:qa laicus
non admittitur in teſtem cõtra clericũ in cã criminali:
ut habetur i.c. ueniẽs.el.1.extra de teſti. & in ca.laicos.
2.quæſt.7.& ibi glo.& uoluit Spe. in tit.de teſte.in §.pri
mo.uer.item quod eſt laicus. & uoluit Ioan.And.in c. p̃
laris.de homici.in 6. Attamẽ cõtrarium eſt uerius,nã p̃
dicta & ſimilia iura dicentia, ꝙ laicus nõ admittitur cõ
tra clericum in cã criminali, intelligũtur, quo ad plenã
ꝓbationẽ faciẽda: ſed ſecus eſt quo ad indiciũ: qa dictũ
laici facit indicium ad torturã cõtra clericũ. ita ſin.dicit
Abb.in c.de cætero.de teſti.& ibi dom. Felin. qd' dictũ
133 refert & ſequit do. Alex.in l.maritꝰ. ff.de quæſt.† Pro
quo facit quod uoluit Bar.in l.fi.in fi.ff.de in lit. iurã.ubi
dicit ꝙ quotieſcũque ꝓbatio ꝓbat in ciuilibus, in cri-
minalibus facit indiciũ ad torturã, ſed clarũ eſt ꝙ in ci-
uilibus teſtimonium laicorũ cõtra clericos plene ꝓbat,
ergo in criminalibus facit indiciũ ad torturã. de quo la
tius

134 tius &c.& ibi ēt dixi,ꝙ laicꝰ † admittitur ad probādū
famam contra clericū. ita dixit d.Anto.in c.tā literis.in
vlti.col.de teſti.de quo latius in dic. meo ſin.98.Quęro
135 ēt † an teſtimoniū torti qui de iure nō poterat torq̄-
ri,faciat indicium ad torturā contra aliū? In quo dicas
quod non,ita dixit Bal. in l.fi.C.de accuſa. & Iacob.de
Beluiſo in ſua practica cauſa.crimi. ſub rub.de quæſt.&
qualiter torm.in 11.col.poſt prin.& ibi col.ſeq.& iſtam
partem etiam tenet Bart in l.1.in.§. ſeruus bona fide.
136 & ibi ego etiā aliquid dixi.ff.de q̄ſt. Quæro † ulteriꝰ
an contumacia faciat indiciū ad torturā contra contu-
macē?In quo dicas,quod ſic ſecundū Bal.in l.1.ī 11.col.
C.de hære.inſti.& Iacob.de Bel.in ſua practica iudiciar.
cauſa.cri.ſub ru. de criminoſo remiſſo.in prin.& illud di
ctum Bal.pro ualde no.refert.& approbat do.Fran.Bru.
in tract.ſuo de indi. & tor.in 35.colu.in princ. & uer.ad
do alium &c.de quo dixi ego in ſin.meo 117.inc.ad tor
turā &c.& in l.pen.in fi.ff.de q.pro q̄bus faciunt optime
q̄ ego dixi in rep.mea l. de unoquoq; in 38.colu.in fi.ff.
de re iudi.Quæro etiam de no. dubio in hac materia in
diciorum:quod dubium non memini me unquā uidiſſe
tactū ab aliquo ī uoce, nec in ſcriptis uſq; ad hāc horā.
quod dubium tale eſt: Repertus eſt aliquis mortuꝰ, uel
uulneratus,& neſcitur à quo: uel cōmiſſū fuit furtū, &
neſcitur à quo:Vel impoſitus fuit ignis in aliqua domo,
& neſcitur a quo, attamē aliquis, puta Titius ſcribit unā
literam Seio,in qua dicit hoc modo,uidelicet ; Quoniā
aliqui teſtes dicunt te occidiſſe talem, Vel furtū commi
ſiſſe in tali apotheca . Vel impoſuiſſe ignē in tali domo,
iudex ordinauit & mādauit,ut ſis captꝰ ꝓ tali delicto,iō
animaduertas ne capiaris,Tūc ille Seius recipit talē lite
rā,& illā legit,et tacet & nihil dicit ſe excuſando,& dicē
do ꝙ mirat̄ de tali re , cū ipſe ſit innocens à tali delicto ,
137 † an talis receptio dictæ literæ cū taciturnitate faciat
cōtra dictum Seiū indiciū ad torturā de dicto malefi.cō
miſſo ? In quo mihi uidetur dicendum quòd ſic, & hoc
ꝓpter regulam illam, quæ dicit,ꝙ in criminalibꝰ ꝓcedi
tur

tur ad inſtar ciuilium ut dicit tex.in l.abſente m.ff.de pœ
nis , ſed in cauſa ciuili talis receptio ſimilis literæ cum
taciturnitate facit probationem,ut ſtatim oſtendam, er
go in criminalibus debet facere indicium ad torturam.
arg.doctrinæ Barto.in l.fin.in fi.ff.de in litem iuran.ubi
dicit,quod ea quæ faciunt ſemiplenam probationem in
cauſa ciuili,faciūt indiciū ad torturā in cauſa criminali.
Quod autē talis receptio literæ cū taciturnitate in ciuili
138 bus faciat plenā probationē, † uoluit Bar. in l.filiusfa
milias.la 2.per illū text.ff.ad Mace.ubi dixit, ꝙ ſi ſcribo
tibi literā,in qua rogo te,ut reſtituas mihi mea centū, q̄
tibi mutuaui,quia illis egeo : tūc ſi tu recipis illā literā,
& eam legis,& nihil dicis in cōtrariū, ſed taces,per ta-
lē taciturnitatem eſt probatū creditū meum,& idē dixit
Bar.in l.quo enim.§.1.ff.rē rat.hab.& in l.ſi tabernā.in §.
idē quæſiit.ff.de pig.& in l.Publia.in fin.ff.depoſ.Et idē
clarius firmat.Mathæ.in not.ſuo 22.inci.nota mirabilē,
&c.ubi alle.d.l.filiusfa.& text.in clem.1. de procurat. Et
idem uoluit Bald.in l.ſi procurator abſentis. in princ. ff.
de procur.Barto.& Bald.in l.Titius Seio. ff.de conſti.pe-
cu.& Bald.in rub.C.de fide inſtrumen . in 13.colum.&
in l.ſi literarum.C.de ſolu.& in l.fin.C.ad Maced.& Bal.
in l.ſi literas. C.manda. & in l. fina.C. de nouatio.& in
c.ex parte.in 7.col.de reſcrip.in c.fin.in 8.col.de iureiu.
& Io.de Imo.in l.qui in domini ff.de teſti.& in l.non ſo
lū in §.morte.ff.de oper.no. nun. & in d.cle.1. de procu.
in fi.& Ludo.Roma.in l.quæ dotis. in 7.col. ff.ſolut.ma
tri.& Abb.in c.non iuſte.in 3.col.de ꝓc.& doct.in d.l.fi.
C.ad Mac.& d.Bart.Cep.in cau.ſua 45.inc.pone qđ filiꝰ
& Abb.in cōſi.18.inc.in cauſa & q̄ōne.in 2.col.in 2.uol.
de quo ēt per Iaſ.in rep.l.admonēdi in 54.col.de iureiu.
& per me in rep.mea rub.C.de ꝓbati.in li. col. Et ꝑ iſta
uidet̄ dicēdū,ꝙ talis receptio d. literæ cū tacitunitate fa
ciat indiciū ad tortur.cōtra dictum receptātē talē literā
& tacentem . Contra ſupradicta tn̄ fortiter facit quod
uoluit Bar.& Pau.de Caſt.in l.ſi cū dos.ff.rerū amo. & ꝑ
Paul.de Caſtr.& Iaſ.in l.ſi quidē.C. de tranſa. iō cogita
me cum

139 mecum.Poteſt ét quæri qđ de meretrice publica,† an faciat indicium ad torturam:in quo dicas ꝙ nõ,ſecundum Ale.late in conſi.ſuo 11.inci.circa primũ.in 2.col. in 1.uol.niſi delictum nõ poſſet aliter ꝓbari, ut dixi ſupra in hoc .§. in numero 81.cum ibi ſeq.& generaliter
140 † an quando mulier poſſit eſſe teſtis,uide Ioã.de Ana. in c. tanta labes. de ſymo. ubi late loquitur in materia.
141 Quæro ulterius de alio dubio uidelicet,an teſtis † qui nõ debuit examinari, ſi ſit examinatus faciat indiciũ ad torturam? in quo dicas ꝙ talis teſtis,qui nõ debuit examinari,examinatus facit indiciũ qualequale,ſ̃m Bal.in l.maritus.ĩ uer.ulterius oppono.ff.de qõ. & glo.in l.3.in prin.ĩ uer.aduertẽdus.ff.de teſt.Bal.in l.cunctꝰ populus. C.de ſumma trini.Bal.& Sal.& alii ĩ l. ſeruos.C.de teſt. & uoluit Abb.in c.ex literis.in princi.de tranſac.& Bal. in c.1. circa prin.de cõfeſ.ubi dicit, ꝙ minor q̃ ratione ætatis nõ debet examinari, examinatꝰ facit indiciũ ſolẽne,cum quo dicto cõcordat Saly. in l.fin.C. de his q̃bus ut indignis.de quo ét late ꝑ d.Frãciſ.Brun.in ſuo tracta. de indi.& tor.in 1.char.in ult.col. cũ 4.col.ibi ſeq.Et facit quod uoluit do.Flo. ĩ d.l.4.ff.de teſti. ubi per glo.ibi dixit, ꝙ licet teſtis ĩn aliqua cã ut ſuſpectus repellatur à teſtimonio tñ ſi ſit examinatus facit ĩdiciũ. Et dixit no. Bal.in l.cum Titia.in fi.C.de iu. do.ꝙ ubi regulariter re
142 qriť certus numerꝰ teſt.minor numerꝰ facit † indiciũ. Et dixit Bar.in l.2.ff.de appella.recip.ꝙ teſtis, q̃ poſt datum terminũ ad probandũ nõ eſt examinatꝰ,ſed poſtea examineť, facit aliqđ indiciũ.Et bene facit gloſ.in cap. cum olim.el.1.de priuileg.& tex.in c.cum olim.de dolo
143 & cõtu.per quẽ dicit ibi Abb.in 3. not.† quod teſtis examinatus ſine iuramẽto facit ꝑ̃ſumptionẽ.de quo per Ale.in conſi.22. incip. animaduerſis.in 4.char.in 2.uolumi.de quo latius dixi in repeti.mea.l.fin.in 81.char.C. de proba. de quo etiam dixi in l.maritus.in 2. col.ad fi. ff.de quæſtio.& in l.1.§.diuus Antoninꝰ. eod. tit.& uide Bar. in l.ſeruus pro dño.C.de teſta.& in l.ſi q̃s ex argẽtariis.§.2.ff. de edẽ.& Bar.ĩ l.2.in §.impubes.ff.ad ſyl.& Bal.

Bal.in l.1.ĩ 5.oppo.C.de ſumma trin.& fide cath.Et circa hanc materiã teneas mẽti perpetuo,qđ in caſu,ĩ quo
144 teſtis non debet examinari. examinatus † facit idiciũ eſt uerũ ſi à principio anteq̃ fuerit examinatus non fuit per partẽ oppoſita cõtra eũ exceptio ſuæ inhabilitatis: ſed ſi anteq̃ fuerit examinatus fuit oppoſita exceptio ſuæ inhabilitatis cõtra eũ, & poſtea fuerit examinatus, eiꝰ dictũ nullũ facit indiciũ,& pro nullo reputať.ita ſin. dixit do.Franciſ.de Are in c.ex parte Adæ.in 5.char.de teſti.& ibi alleg.rõnẽ dicẽs:quia ſicut teſtis à principio ſi repulſus eſt,nihil penitus probat per ꝓducẽte,qa nõ eſſet examinatus:ita ſi examinaretur poſt reſeruationẽ, nullum penitus facit indicium exceptione probata,
145 quia † reſeruatio operatur effectum conſeruatiuum actus,perinde ac ſi ſuo tempore factum eſſet quo ad omnia,ut probat tex.cum gloſſ.in l.item Labeo.in §.1.ff.famil.herciſcund. de quo meminit Bald.in l.terminato.C. de fruc.& lit.expẽ.pro quo bene facit qđ not.glo.& doct. in c.cũ contingat.de foro cõpe.Et qꝛ talis teſtis hoc caſu faciat nullũ indiciũ dicit ipſe d. Frã.ſe allegare caſũ no.ĩ auth.de teſt.in §.ſi uero.dicatur.circa prin.ubi dicit tex. ſecũdum ꝙ perinde eſt ac ſi nũquã fuerit examinatus.Et ideo dixit Bar.in l.ſi ille a quo in.§.teſtamẽto.ff.ad Treb.
146 †ꝙ reſeruatio exceptionũ operatur,ꝙ ſi poſtea pateat de ueritate ipſarũ exceptionũ, oĩa retro ſũt nulla.idẽ dixit Pau.de Caſt. in conſi.392.incip.viſo quodam libello.in fin.2.colum,& idem uoluit glo.& ibi doct.ĩ c.cũ cõtingat.de offi.deleg.quã ad hoc pro ſing.allegauit Iaſ.ĩ §.præterea.ĩ pen.col. Inſtit.de actio. de quibus omnibus latius dixi in ſing.meo 198.incip.teſtis qui nõ debet examinari.Et circa prædictã materiam quando teſtis nõ de
147 bet examinari &c. ſcias ét † ꝙ teſtes ĩordinate recepti nõ probãt,etiã ſi eſſent recepti à Cardinalibus. ita dixit Bal.in authe.ſed & ſi quis.in ulti.col.C.de teſti.Itẽ ſcias
148 etiam ꝙ teſtis † non legitime examinatus nõ faciat ĩdiciũ ét ſi talis teſtis ſit oĩ exceptione maior.ita dixit Bal.ĩ c.1.§.ſacramentum.in 2.col.de conſue.recti feud.quẽ refert

fert & ſequitur Barb.in cõſi.ſuo 11.incip.illud &c.ĩ ante
pen.col.in 4.uolumi.pro quibus optime faciũt dicta per
Iaſ.in repeti.l.admonendi. in 81.colu.poſt medium. ff.
de iureiur. Quæro ulterius an duo teſtes ſingulares ſup
149 eodem facto † coniungantur ad faciendum indiciũ ad
torturam: in quo dicas ꝙ nõ.ita dixit Bal.in l.ſi qs ex ar
gentariis.§.1.ff.de eden.quem refert & ſequit Alex.i cõſi.
ſuo 179.incip.in cauſa angelorum. in fin.2.colum.quod
etiam dixit patere ex not.per do.An.in cap.licet de teſti.
quod etiam uoluit domi. Alexand.in conſi.ſuo 292. in-
cip.uiſo proceſſu cauſæ &c.in 3.colum.& in conſil.405.
incip.ſentio in dubium &c.in fi.2.colu.ubi ét ſubdit, ꝙ
ita etiam intelligit Bald.gloſ.in l.2.ff.de excuſa.tu.per l.
1.C.qui nu.tu.& idem etiam firmat do. Alex.in cõſi.ſuo
228.incip. ponderatis narratis &c.ubi dicit, ꝙ hoc etiã
uoluit Bald.in l.ſpadonem.§.quarta.ff.de excuſ.tuto.& ĩ
l.iuriſiurandi.C.de teſti.& Ioã.Cal.& Anto.de But.in c.
ueniens.el 1.de teſti.& Nico.de Neapo.in l.2.in prin.ff.
de excuſa.tut.& Per.de Anch.in conſi.ſuo 267.incip.uiſa
diligenter &c.Pro q̃bus ét faciũt dicta ꝑ me i l.uni⁹ faci
noris.in §.teſtes torquẽdi.ff.de qõ.Et dicta ꝑ Bal.in rub.
de cõtro.inueſtit.in 1. col.ubi dixit, ꝙ ſi eſſet duo teſtes
ſingulares non conſentientes in unum rei fine: qui eos
produxit, non dicitur habere aliquem teſtem, & eis nul-
la fides adhibetur.quod eſt no. Pro quibus faciunt etiã
plura not. quæ adduxi in l. de minore. in. §. pluri m.in
17.col.ĩ uer.& bene aduertas &c.ff.de.quæſtio.& uide ét
Soci.in cõſi.89.incip.i cã.in 8.col. & Iaſ.in repe.l.admo
nẽdi.in 96.col.cũ ſeq.ff.de iureiur. uideas tñ Cacialupũ
in ſua repeti. l.admonendi.ff.de iureiurando. quem re-
fert.& ſequitur Socin.in conſi.ſuo 54.incip uiſis teſtib⁹.
in 1.col.in 3.volu.ubi dixerũt, ꝙ licet plures ſemiplenæ
ꝓbationes non coniunguntur ad faciendũ unũ indiciũ.
de quo dicto alias multũ dubitaui legẽdo. Vlterius circa
hanc materiam indiciorũ non omitto unũ, ul3, ꝙ quan
doq; oritur indicium ad torturã contra eũ, qui nõ req̃-
ſitus ſe ingerit in perquirẽdo malefactorẽ, adeo qđ dicit
domi.

domi.Paris de Puteo in tractatu ſuo ſyndi.in 99.charta.
150 in 4.col. poſt med.† ꝙ indicium aliquando ſumitur cõ
tra aliquẽ, qui prĩo dicitur vidiſſe ſeu inueniſſe maleficiũ
ſeu occiſum, & cõtra aliquẽ quia ualde ſolicitat in curia,
& petit ꝙ maleficiũ inquirat, de quo ad eum nihil ſpe-
ctat.Et refert temporibus ſuis bis occurriſſe de quodã, q̃
dixit inueniſſe occiſum, & hoc curiæ denũciauit, & ipſe
eũ occiderat. Et ſimiliter refert, ꝙ quidã occiderat cõſo
ciũ & ſæpe ueniebat ad curiã ĩportune ſolicitãdo vt occi
ſor reperiretur ſolicitator fuit captus ut ſuſpectus, & fi-
naliter repertũ eſt qđ ipſe illum occiderat.Et ꝑdictorum
151 omnium rõ ẽ regula illa uidelicet, qui ſe ĩgerit † ſuſpe
ctus ẽ: ut ꝓbat tex.i l.unius facinoris.ĩ.§.ſeruo q̃ ultro.ff.
de queſtio.& concordat tex.in l.quę oia.ff.de procura.
& in l.fina.& ibi glo.ff.de officio præto.& in l.ſẽper.ff.de
iure immuni. & in l. uxori.in.§.qui ſe.ff.de Falci.& ĩ l. ſi
quenquam.C.de epiſco.& cleri cum conco.in glo.allega
tis.de quo dixi in d.§.qui ultro.in fi.penult.colum.Vide
tamen quæ dixi infra in.§.expedita.nume.93.Quæro ul
152 terius† an ex indiciis indubitatis poſſit quis ad mortẽ
cõdẽnari? de quo uide quæ latiſſime dixi in l.repeti.in 5.
6.& 7.colu.ff.de quæſtio. quæ dicta ibi non repeto bre-
uitatis cã: & ibi finaliter poſt adducta pro utraq; parte te
nui ꝙ non.& ibi in 7.colum.in uerſi.quæ autẽ ſint expo
153 ſuit† quæ dicantur indicia indubitata, q̃ omnia omitto
hic ne idẽ ſępius repetã: & in tali materia uide ét quæ di
xi in repeti.mea rub.C.de proba.in 47.colu. ubi etiam
late loquutus ſum in materia.& quæ dixi infra in.§. qm̃.
nume.29.Quæro ulterius de alio dubio vl3, quidam re-
us fuit inquiſitus de quodam maleſi.præcedentibus legi
timis indicijs cõtra eum & ſeruatis ſeruandis fuit poſit⁹
ad torturã, in qua cõfeſſus fuit ſe cõmiſiſſe illud delictũ.
& dixit ꝙ Titius fuit eius ſocius in cõmittẽdo tale deli-
ctũ: poſtea ductus ad banchũ iuris ad ratificandũ negat,
& nõ uult perſeuerare ĩ dicta ſua cõfeſſione: ſed dicit, ꝙ
illud quod dixit, & cõfeſſus eſt, ꝙ fuit ꝑꝑ cruciatũ tortu
ræ.& repetitus in tortura ꝓpter dictam ſuam cõfeſſionẽ

154 pſeuerat ĩ negatione, † an hoc caſu vigore ſuæ primæ cõfeſſionis poſſit dict. Titius poni ad torturã, tanquã cõtra eum talis cõfeſſio faciat indiciũ ad torturã? & loquor ĩ delictis de quibus poteſt quis ĩterrogari de cõſocijs. In quo uideretur primo dicendũ q ſic. cum ſit, q ille reus, ꝑpter dictã ſuã primã confeſſionem poſſit repeti ĩ tortura, vt volunt ſcrib. in l. repeti. & ibi late ego dixi. ff. de q-ſtio. Attamẽ hac ratione nõ obſtante, cõtrariã partẽ credo veriorẽ. ratio eſt: qa nõ eſt eadem ratio dictæ cõfeſſionis cõtra ipſum Titium, quæ eſt contra ipſum reũ. nã dicta cõfeſſio contra dictum reũ facit nouũ indiciũ, vt ipſe poſſit repeti in tortura, vt volũt docto. ĩ dicta l. repeti. ſed nõ facit aliquod indiciũ contra ipſũ Titium, qui non negauit nec cõfeſſus eſt, ideo niſi veſtiatur cũ ratificatione & perſeuerantia ipſius rei, qui hoc cõfeſſus fuit, nõ ꝓbat, ſed cũ non perſeuerauit in dicta ſua confeſſione, dicitur nuda, & ſic nõ debet nocere ipſi Titio, & ſic nõ poterit ex ea torqueri: qa tãq̃ acceſſoria corruit corruẽte cõfeſſione rei. in qua nõ perſeuerauit. arg. reg. acceſſoriũ. de regu. iur. in 6. de quo etiam dixi in dicta l. repeti. in 8. colum. in verſi. his viſis &c. Modo incidenter hic quæro,
155 an † reus qui cõfeſſus eſt delictũ, poſſit ſine nouis ĩdicijs repeti in tormẽtis vt manifeſtet mãdantẽ? in quo dicas q ſic, ſecundũ Angel. in l. & ſi certus. ff. ad ſylla. & idẽ tenet Ang. de Aret. in ſuo tracta. malefi. in verbo, Sẽpronių mandatorem. in 2. colũ. in verſi. & bene nota. & illud dictũ Angel. in d. l. & ſi certus. refert & ſequitur domi. Philip. Decius in conſi. ſuo 189. incip. Lætatus ſum in 6. colum. Et vide Angel. de Aret. in dicto tracta. malæfi. in verbo, fama publica. in 14. charta. in verſicu. quæro aliquis. vbi dicit, q confeſſus delictum poteſt poni in carcere ſolummodo propter hoc, vt manifeſtet mãdantẽ, & de materia vide Bald. in marga. ſua in verbo, Cõfeſſio. in 2. verſi. & do. Flor. in l. ait lex. in §. Iulianus. el 2. ff. ad leg. Aquil. & domi. Lud. Bologninum in conſi. ſuo 8. in 4. colum. in prin. i. de quo etiam ego dixi in l. repeti. in 8. colum. ff. de quæſtio. Et in hac materia adde Bald. i l. nõ ideo

156 ideo minus. in 1. colum. C. de accuſ. vbi dicit, q † aſſaſinus ſine aliis indiciis poteſt torqueri vt indicet mãdantẽ. & idem voluit Alexan. poſt Bart. ĩ dicta l. repeti. quæ omnia ſunt multũ not. quia quãdoque accipiũt ĩ facto, & ego hic, & alibi vidi hunc caſũ in facto. Viſis ſupradictis, ſe-
157 quitur alia not. dubitatio, quæ eſt talis vꝫ, † an ĩ enormi crimine requirãtur ſolẽnia indicia, & aliæ ſolẽnitates quæ requirũtur in aliis criminibus? ĩ quo primo aſpectu videtur dicendum quod nõ, nã enormitas delicti operatur, vt iudex poſſit trãſgredi iura, & regulas iuris communis & ſtatutorũ. Quod patet plurib. modis. Et primo ĩ ta-
158 li enormi delicto † poſſũt recipi teſtes lite nõ cõteſtata & parte nõ citata, & ſic cõtra illum titulum, vt lite non conte. & cõtra regulam l. de vnoquoque. cũ vulg. ff. de re iud. ita dixit Archi. in cap. 1. de homi. in 6. qui dicit quod ĩ caſu illius capituli poſſũt recipi teſtes lite nõ cõteſta. & parte nõ citata. quod dictũ ſequitur ibi Gemini. ĩ. §. fin. & eos refert & ſequitur domi. Fely. in c. quoniã frequenter in prin. in pen. col. vt lite nõ conte. Itẽ ꝓ hac parte
159 facit regula illa videlicet, † q propter enormitatẽ delicti, licitum eſt iura trãſgredi, ſecundũ Innocen. & alios. in cap. 1. de cõſti. & voluit Bald. in l. quid ergo. in §. pœna grauior. ff. de his qui notan. infa. ĩ 4. colum. & ĩ cap. 1. in 6. colum. qui feu. dare poſ. & in l. & ſi ſeuerior. in 2. colum. C. ex quibus cauſis infa. irro. & idem Bal. in l. 1. in 5. col. C. qui accuſa. nõ poſ. & in l. obſeruare. in §. proficiſci. in 6. colũ. de officio proconſul. & in l. 1. in pri. C. de præci. impe. offe. & in c. 1. §. iniuria. in pri. de pace iura. fir. & ĩ authen. ſed nouo iure. ĩ 1. col. C. de ſer. fugi. & ĩ c. urgẽtiũ. ĩ fi. de re iudi. & volũt alii plures iuriſlatores in aliis locis quos retuli ĩ l. fin. in repe. mea. C. de proba. in 73. & 74. char. & in l. 1. in prin. in 9. col. ff. de qõ. & in l. vnius. ĩ. §. cogniturũ. ĩ 14. col. eo. t it. Facit ẽt ad prædicta: nã cle-
160 ricus faciẽs † atrociſſimũ delictũ põt ſine degradatiõe puniri, ſm Io. An. ĩ c. cũ nõ ab homine. de iud. & Gemi. in c. fi. de homici. in 6. & Pet. de Anch. in conſi. 157. icip. ex
161 narratis in facto. in 5. col. Et facit etiã, † nã ſtatutũ cõcedens

dens abolitionem delinquẽtibus nõ cõprẽdẽdit deliquẽ
tes enormiſſimi criminis, ſecũdũ Ang. in diſputa. ſua ĩci.
extorta guerra. & Ludo. Roma. in l. ſi quis in graui. in. §.
hi quoque. ff. ad ſyllan. Itẽ facit etiã, nã licet regulariter
162 reus criminis nõ poſſit renũtiare † defẽſionib. ſuis dire
cte: vt dixi in l. 1. §. fi. in 19. colum. verſic. ſi autem loqui-
mur &c. ff. de qõ. & in l. vnius. in §. cogniturũ. in 12. co. eo.
tit. Tñ committẽs enorme delictũ põt renũtiare deſẽſio
nibus ſuis. ita dixit do. Fel. in c. cũ veniſſent. in 3. colũ. de
teſti. & Lud. Rom. in rub. de arb. in 14. col. & Bal. in l. pro
163 nuntiare. C. de ſer. Facit etiam, nam † committens e-
norme delictum nõ eſt ſecutus in aliquo loco, ſed poteſt
vbiq; capi. l. 1. C. de rap. uir. c. 1. de homi. in 6. in ver. a to
to populo chriſtiano defidatus &c. & in c. inter alia. de im
mu. eccle. c. Felicis. §. pe. de pœnis. in 6. l. 3. §. transfugas. in
164 ver. vbicunq;. ff. de ſica. Item facit nam † pro inſignib
furibus iudex non debet pati aliquẽ aduocare, ſm Ang.
de Are. in trac. mal. in uerbo, & veſtẽ cœleſtem abſtulit.
verſi. & bene nota &c. pro quo eſt text. in l. per oẽs. C. de
defen. ciui. ꝙ etiam voluit Lud. Roma. in repe. l. ſi vero
in. §. de viro. in 4. Fal. ff. ſol. ma. & Barb. in c. quærenti, in
165 10. col. de off. dele. Item ꝑpter enormitatẽ delicti, † po
teſt ꝑcedi contra reum ordine iuris nõ ſeruato, ſecũdũ
d. Pardi. de Puteo, ĩ tract. ſuo ſyndica. ĩ 51. char. ĩ 2. col. ĩ
fi. & ibi ſubdit ꝙ in crimine aſſaſinatus propter enormi
tatem delicti nõ requiritur plena probatio, ſed ſufficiũt
probabilia argumẽta, allegat iura de quibus ibi ꝑ eũ. Itẽ
166 facit nã ſi aſſaſinus ſit clericus, † põt puniri per iudi-
cem laicũ ſecundum Lappũ in d. c. 1. de homici. in 6. quẽ
refert & ſequitur d. Paris vbi ſupra. Et dixit Bald. ĩ c. cũ
quidã. in fi. de iureiur. quod licet magnates furcis non ſu
ſpẽdatur, tamen hoc fallit quãdo committũt ꝑditionẽ,
quod eſt enorme crimẽ qa tunc ſuſpendatur furcis. Et fa
167 cit etiã. nam propter enorme crimẽ † animal brutũ pu
nitur. c. mulier. 15. q. 1. dixit gloſſ. in l. 2. arbo. fur. cæ ſa. ꝙ
ꝑpter enormẽ delictũ quis põt ſuſpẽdi, et poſtea beſtiis
ſubiici: quam gloſſ. dixit ſing. Lud. Ro. in l. 2. circa fi. C. q

teſt. fac. poſ. Item propter enormẽ delictũ poteſt dãnari
168 † memoria defũcti. gl. in §. ꝑ contrariũ. inſti. de hære-
di. quæ ab iteſta. deſe. quã dixit ſingu. Ang. de Are. ĩ tra.
maleficio. in verbo, q iudex uidẽs. uer. & prędicta proce-
dũt &c. Io. de Imo. in l. defũcto. ff. de publi. iud. & in c. quo
niã frequenter. ut lit. non cõteſt. Item ꝑpter enorẽ de-
169 lictum † reus poteſt ſpadachiari & ita ſpadachiatus du
ci ad mortem, ſecũdũ Bald. in l. 1. in 4. col. C. ne ex delic.
def. ꝑ quo facit tex. in l. illuſtres. C. de modo mul. in uer
bo, grauiſſimũ. Item ꝑpter enormen delictũ põt proce-
di die feriato. l. ꝑuinciarũ. C. de feriis. & uoluit Ange. de
Are. in tracta. malefi. ĩ uerbo inchoata & facta. uerſi. qro
an uno die. de quo etiã do. Ant. in c. fina. & ibi etiã per
Abb. de iud. & in c. fi. de feriis. Et adduci põt etiã tex. ſin.
in l. ad beſtias. ff. de pœnis ubi ꝑpter eminẽtem utiliatẽ
quis liberatẽ à morte. de quo tex. aliqua dicit do. Fely. ĩ c.
illud extra de maio. & obed. Et poſſent alia plura in hac
materia adduci, quæ alias adduxi in l. unius. in §. cognitu
rum in 14. col. cũ ſeq. ff. de quæſtio. & in l. 1. in prin. in 11.
col. eo. tit. & ĩ repe. mea l. unicæ. C. de rap. uir. nu. c. cũ plu
ribus nu. ibi. ſequen. Et ſic ex prædictis uidetur dicendũ,
ꝙ quãdo ſumus ĩ enormi crimĩe, nõ requirãtur ſolẽnia
indicia, nec ſolẽnitates, quæ eſſẽt ſeruandæ ĩ aliis crim
nibus. Sed cõtrarium credo uerius ſcilicet. ꝙ etiam in
enormi, imo enormiſſimo crimine ſeruãdæ ſint ſolẽnita
tes omnes requiſitæ in aliis criminibꝰ. Et in hoc attẽde q
ſo. Nõ põt dici ꝙ in cauſa accuſationis, uel inquiſitionis
enormis criminis dicatur, ꝙ ſumꝰ in delicto enormi, cũ
nõ cõſtẽt ꝙ reus accuſatus uel inquiſitus cõmiſerit tale
delictũ: quia ſi hoc cõſtaret ulterius reus nõ accuſaretᷣ, in
qreretur, nec cõtra eum procederet de tali delicto, ſed
puniret ꝑ ipſo delicto pœna cõgruẽti. Sed in tali caſu de
neceſſitate debemꝰ dicere, ꝙ nõ ſumus in tali enormi de
licto ſed ſumus in putatione enormis delicti, ideo merito
170 non habet locum ſuperiꝰ adducta. † nã non ſequitᷣ, ta-
lis eſt accuſatus, uel ĩquiſitus de tali ẽormi crimine, ergo
eſt reus talis criminis uere. Ad q ego adduco text. no. ĩ l.

ſi.C.de accu.in uer.nõ ſtatim reꝰ exiſtimetur &c.Itē adduco tex.in l.furti.in princ.ff.de his qui no.infa.in uer. pēdēte iudicio nondum inter famoſos habetur &c.& facit tex.in l.1.& in l.nullam.C.ex q.cau.infa.irro.& facit ēt.nā nõ ſtatim quod quis accuſatur,reꝰ ē,ſed q̃ conuincitur,ita dixit text.in c.fina.in fi.15.q.ulti.& in c.nõne, 8.q.4.& in c.eorum 11.q.3.& in c.laudabilē.ut lit.pēdē. & hoc uoluit Specu.in titu.de aduo.in §.ſequitur. circa
171 prin.pro quibus ēt facit.nā† qs nõ dr̄ talis,donec nõ ē pronũciatus pro tali,ſecundũ Spec.in tit.de inſtru.edi.ĩ. §.reſtat.uer.quid ſi tabellio & ĩ uer.quid ſi cõfectũ.& So. in conſi.51.incip.præſtãtiſſime doct.&c. in 4.col.in prĩo uolu.& Pau.de Caſt.in conſil.32.ĩci.omiſſo ordine &c. in fin.& uerbis.& Pet.de Anch.in conſi.241.incip. per prædicta.circa fi.ubi dixit, quod omnis executio eſt ſu-
172 ſpēſa † cõtra excõmunicatũ,antequã ſit declaratũ ꝑ ſētētiam ipſum eſſe excõmunicatum:de qua materia latiꝰ ſum loquutus in rubri.extra de crimi.fal.Et facit ēt, nã
173 ſtatutũ† dans præmium accuſãti,intelligitur ſi ipſe accuſans probauerit contenta in accuſatione eſſe uera & non aliter.ita dixit glo.in c.1.ĩ uerſi.oſtēſum.de eis q̃ fiunt a ma.par.ca.& probatur in c.poſt electionē.& ĩ c.cũ ſuper.de conceſ.præben.& uoluit glo.in c.non eſt.ĩ uer. allegat.de conſuetu.in 6.&gl.in l.ſi cuius appellatio.ff.de appel.reci.ꝙ in l.2.in glo.fi.C.quod me.cau.& uoluit Alexan.in conſi.296. incip.diuini numinis.in 2.col. & in conſi.71.in 2.col.in 5.uolu. quod incip.uideretur in cõſultatione&c.de quo etiam dixi in l.qui falſum in 6.col. in princ.ff.de fal.Et facit ēt illud uulgatum uidelicet,qđ
174 † non ſufficit dicere,niſi illud quod dicitur probetur: ut dixit glo.in l.1.ff.ſi qua pau.fe.di.& gl.in l.2.de fer. & glo.in l.magis puto.in §.illud.ff.de re.eo.& glo.in l.ait ꝓtor.ff.ui bo.rap.& in l.1.ff.de incē.rui.nau. & glo.in cap. ſuper eo.extra de app.& in cle.1.de reſti.in integ.de quo etiam dixi in l.qui falſam.in 5. col.in uerſi.quinimo fortius.ff. de fal.Itē ꝓ hac parte ꝙ in crimine enormi debeant ſeruari ſolēnitates,quæ ſeruãtur in aliis criminibus,

facit

175 facit,† nam uidemus quod ēt in crimine læſæ maieſtatis,qđ eſt enormiſſimum crimen indicia debēt ꝓcedere torturã, ſicut in criminibus nõ enormibus text.& nota. & ibi glo.Cyn.Bald.& Sali.in l.ſi quis alicui.C.ad legem Iul.maieſt.quod ēt uoluit Ang.de Are.in tracta. ſuo maleſi.in uerbo,che hai tradito la toa patria.in primis uerbis.& d.Franciſ.Brun.in ſuo tracta.de indic.& tortu. in 9.chart.in 1.col.poſt me.de quo ēt latius dixi in l.pen.in 5.quæſt. in prin.ff.de quæſtio.& in repe.mea.l.fin.C. de proba.in 77.char.& dixi etiam ſupra in §.conſtante.numero 2.Et ſic ex iſtis omnibus ſatis patet per iura & rationes,ſuperius adductas, qđ in enormibus criminibus requirũtur indicia,ſolennia,& aliæ ſolēnitates,q̃ requirũtur in criminibus non enormibus.Et patet ēt,ꝙ illud qđ ſupra dixi,ꝙ ꝑꝑ enormitatē delicti, licitum eſt iura tranſgredi, habet locum in puniendo,quãdo conſtat reũ eſſe uerũ delinquentem ſecus autē in procedēdo:quia in proceſſu nõdũ uere ſcitur,an accuſatus uel inquiſitus ſit uerus delinquēs necne. Tenemēti,quia nõ mētior,hæc cõſideratio mea noua fecit alias mihi magnũ honorē in ciuitate Mediolani corã Capitaneo Iuſtitiæ in quadam cã monetæ,in qua oretenus allegaui,& poſtea in ſcriptis cõſului, ut uoti cõpotē facerē illũ Capitaneũ Iuſtitię,& eius uicarium,corã quibus agitabatur illa cauſa.Et circa illud quod dixi ꝙ ꝓpter enormitatem delicti licitũ eſt
176 iura trãſgredi,incidēter teneas menti, † ꝙ illud habet locũ ſolũ in maioribus magiſtratibus:ſed ſecus eſt in minoribus,ut ſunt Poteſtates,& Iudices terrarum,qui iurauerunt ſeruare ſtatuta: nam tales non poſſunt leges, ſtatuta,nec cõſuetudines trãſgredi.ita dixit Bal.in auth. hodie.C.de iudi.quē refert & ſeq.Iaſ.in §.ex maleficiis.ĩ 2.col.inſti.de actio.ubi ꝓ hoc dicto alleg.Lud.Ro.in l.ſi uero.in §.de uiro.in 46. fal.ff.ſolut.mat.ubi dixit,ꝙ ꝑꝑ enormitatē delicti, nõ licet magiſtratui leges trãſgredi: ſed ꝙ imo tũc dēt conſuli ſuperior,pro quo alleg. text. quē dicit unicũ ĩ iure in l.diuus.la 2.ff.de fal.Et dicit Iaſ. ubi ſ. ꝙ iſtud dictum Ludo.Roma.alibi non reperitur,

licet

licet videatur ſibi, ꝙ ille tex.hoc nõ ꝓbet certe imo ille tex.optime probat illud. ſed & illud qđ dixit Bal.in d.authẽ.hodie.dixit ẽt ipſe in auth.ſed nouo iure.circa 2.col. C.de ſer.fugitiui.De quo ẽt dixi in ſing.meo 243. inc.tu ſcis & illud &c.tene menti prędicta:qa in hoc multi iudices errant credentes ſibi licere trãſgredi leges, ſtatuta,&
177 conſuetudines &c.Quæro modo vlterius,† an vnũ indicium tantũ ſufficiat ad torturam inferendam,an vero requirantur plura: in quo Bart. in l.maritus.de q̃ſtio.dicit videri ꝙ plura indicia requirantur: quia leges de hoc loquentes,loqui videntur in plurali numero,vt in l.1.circa princ.ff.de q̃ſtio.ibi,aliis argumentis.& in l.vnius.§.1.eo.titu.& in d.l.milites.eo.tit.& facit l.ſicut.C.de Fal.Sed ꝙ ſufficiat vnũ indiciũ facit gl.in d.l.maritus.quæ loq̃tur in ſingulari dũ dicit,ſed præcedẽte ſuſpitione &c.& facit gl. in l.ſi qs.C.ad leg.Iul.maie.Poſtea dicit Bar.ꝙ hoc an ſufficiat vnũ indicium,vel requirantur plura ad hoc vt quis poſſit poni ad torturã,hoc relinqtur arbitrio iudicis. ar. l.3.§.eiſdẽ quoq;.ff.de teſtib. nã ſecũdum eũ poſſunt eſſe quædã indicia generalia & remota, quæ nõ ſufficerent ſine aliis indiciis:& ponit exẽplum:ſi probatur quod homo eſt malæ cõditionis.nã hoc eſt indiciũ qualequale:vt in l.de minore.§.pen.ff.de quæſt.& dicit ipſe Barto.ſe putare qđ tale indicium nõ ſufficiat ad torturam ſine aliis indiciis:ſed ſi eſſet tale indiciũ vnitũ cum alio indicio,vt puta,qa eſt homo malæ cõditionis,& cõuerſabatur in domo illa,vbi factũ fuit tale maleficiũ: tũc iſta duo generãt ſuſpitionẽ: vt habetur in l.domini horreorũ.ff.loca.ſed ſi eſſet vnũ indiciũ non remotum,ſed propinquum tangens negotiũ,de quo q̃ritur,vt puta, vnus bonus teſtis de viſu: vel confeſſio extra iudiciũ, vel eſt res reperta apud eum: tunc dicit Bart.quod tale indiciũ ſolum erit ſufficiens ad torturã.& ita dicit ſe intelligere glo. in dicta l.maritus.& in dicta l.ſi qs. C. ad leg. Iul. maieſta. ita reſidet Bartol. circa hoc dubiũ in d. l. maritus. Sed tu vltra Bartol.vide de hoc articulo domi. Pari. de Puteo in tract.ſuo ſynd.in 103. charta in vlti. col. vbi inter cætera adducit Azo.in ſumma

ſumma de quæſtio.dicentẽ,quod licet dicatur, qđ vnus teſtis inducit præſumptionẽ ꝑ l.Theopompus. ff.de dote prælega.tñ ſi talis teſtis eſt de veritate, ſufficit ad torturam,& iura loquentia,ꝙ requiratur pluralitas indiciorũ ad ponendum aliquem ad torturã,non habẽt locũ,quando extat vnus teſtis de veritate delicti.Item ſubdit d.Paris vbi ſupra,quod tñ in hoc,an vnum indicium, vel plura indicia requirantur ad hoc vt reus poſſit poni ad torturam,quod relinquitur arbitrio iudicis.ad quod allega. Bart.in d.l.maritu .& in l.fin.ff.de quæſtio.& alios etiam allegat de quibus ibi per eum.Et idem dixit d. Paris in d. ſuo tract.in 105.char.in 1.col.ver. an ad torturã inferendã.vbi ẽt alia plura dicit, de quo ẽt ego latius dixi in d.l. fi.ff.de quæſtio.in 1.& 2.col. Ad quem etiam uide d.Pariſ. in d.ſuo tract.in 94.char.in vlt.col. & ibi in 96.char.in 2. col.in verſ.ſi quis eſt inuentus &c.circa fin. & vide etiam Io.An.in addi.Spec.in tit.de præſum. in §. ſpecies. in addi.incip.hic eſt inſtandum &c.circa med.addi. & Iaco. de Bel.in authen.de exhi.reis.in §.ſi vero ẽt.quem refert Io. de Imo.in l.ſi.in pe.col.ff.de hær.inſti.& Iaſ.in repe.l.admonẽdi in 62.col.ff. de iureiuran. Et vide oĩno ſupra, in hoc.§.nu.5.& nu.11.& do.Pe.Phil. Cor.in conſi.58. inci. viſa inquiſitione.in 3.col.in prin.in 2.vol.Quęro vlterius
178 † an tacita confeſsio,quæ fit per pacẽ ſequutã,faciat indiciũ ad torturã de delicto, in quo fuit facta pax? In quo do.Fran.Bru.in tract.ſuo de indiciis & tortura.in 4.char. 2.col.in verſ. quæro quid de confeſſione tacita &c. dicit ꝙ per talem pacem plene probatur delictũ,per ea quę habẽtur per Bar.& Bal.in l.trãſigere.C. de tranſ.& per Bal. in c.1.§.iniuria.de pace iur. firm & dicit ꝙ de hoc videtur tex.in l.quoniam.C.de infa. poſtea dicit ꝙ Bal.in d.l.quoniam.& in l.furti.in §.pactus.eod.tit.dicit, ꝙ faciens pacem nunquã intelligitur cõfiteri delictum,quo ad eũdem nationẽ.Item allegat Archid.in c.in omnibus.2. quęſt.4. vbi dicit,ꝙ licet paciſcens uideatur fateri crimen:ut in d. l.qm.tñ illud eſt verũ, ſi aliquo dato paciſcitur ſecus eſt ſi gratis:vt d.§.pactus.Poſtea quærit ipſe do.Franc.Bru.ubi ſupra,

ſupra,quo fieri poterit pax,ut ꝑ eam nõ uideať quis fa-
teri delictum,ad quod allegat Tãcre.de Corneto ĩ ſua cõ
pendioſa dicentẽ, ꝙ fiat hoc modo uidelicet,ꝙ dicat.Et
hæc facit ut euitet ſumptus litis,nõ ꝙ cõmiſerit crimẽ,
de quo facit pacem,allegat d.l.furti.§.pactus. Itẽ dicit ꝙ
poteſt fieri alio modo uidelicet,ꝙ is qui iniuriã,uel dam
nũ paſſus eſt,remittat per pactũ omne dãnum & omnẽ
iniuriã,qđ cõſtaret uel cõſtare poſſet ſibi ab aliquo illa-
tum quacunque de cauſa:Vel iniuriatꝰ faciat pacẽ cũ ĩiu
riante, & ei remittat iniuriã,quã conſtat uel cõſtare poſ
ſet illã ſibi intuliſſe : qa ex hoc nihil uidetur fateri.Po-
ſtea dicit ꝙ alii dicunt generalius,ꝙ Notarius debet di
cere ĩ inſtrumẽto:Tales fecerũt pacẽ, & cõcordiã de om
nibus iniuriis, uulneribus & offenſis, q̃ dicũtur ꝑ dictos
ſe inuicem feciſſe & inuicẽ ituliſſe.nam tunc nõ uidetur
fateri,ita reſidet d. Frã.Brũ.in d.ſuo tracta. Tu aũt ultra
do.Frã.Bru.ubi ſupra.uide d.Catal. in ſuo tra.ſyn.ĩ uer.
625.incipi.adde an producens. ubi dicit,ꝙ producẽs in-
ſtrumentũ pacis,uidetur cõfiteri delictũ,ſi talis pax fuit
facta ꝑ pecuniã ſecus ſi fuit facta gratis, quia tũc nõ uide
tur cõfiteri delictũ. & alleg.d.l.quoniã.C.de infa.& Bal.
in d.l.furti.in §.pactus.eod.tit.& alle.ẽt Arch.in c.in om
nibus.2.quęſt.4.Et ſubdit do. Cata.ubi ſupra in uer.ibi
179 ſeq.ꝙ † qui remittit iniuriã ꝑ pecuniã, eſt ĩfamis.alle.
glo.23.q.4.c.ſi illic. quod etiã no. Bart. ſecundum eum
in §. athletas.in §.ſiqs.ff.de infa. & uide circa hãc mate-
riam Bal.in cap.1.in §.ſeu furtum.ĩ 5.colũ. uerſi.itẽ quę
fuit Ioan.mona. de pace iura.firman. Pręd ictis ẽt adde
180 ꝙ qui petit ueniam, † non uidetur fateri delictũ,ſecun
dum gloſſ.in ca. exhibitas in uerbo, ueniã poſtulauit de
homicidio,quod etiã uoluit Ludo. Rom. ꝑ illã glo.in l.
1.in prin.ff.de noui.oper.nun.& do.Bart.Cep.in cõſ.ſuo
21.incip.ego Bart.ĩ 6. colum.& uide Paul.de Caſt.in cõ
ſi.119. incip.notandũ &c.circa fi.& do.Fely.in cap.teſti
moniũ.in 11.col.uerſ.& aduerte.extra.de teſtib.ubi alle
gat plures Doct.in pluribꝰ locis loquẽtes circa hãc mate
riam.Quæro ulterius de dubio ſæpiſſime occurrenti,qđ
ego

181 ego ſæpe audiui de facto uidelicet, an † diuinatio ſeu
incãtationes faciãt indiciũ ad torturã : q̃ quæſtio.ponit
do.Franciſ.Bru.in tract.ſuo de indiciis & tor.in 5.chart.
in 1.co.in prin.ubi dicit,ꝙ quãdoq; aliquis ĩcantator cõ
ſultus dicit,quod Titius cõmiſit tale furtum,uel aliud de
lictũ:an ex hoc poterit quis poni ad torturã, & dicit qđ
ipſe uidit fieri incantationem in quadam fiala,uel cũ for
bice & cribro,& dicit ꝙ talia nõ faciũt indiciũ ad tortu-
ram,quia talibus non eſt adhibẽda fides:ut l.itẽ apud La
beonẽ.§.ſi quis aſtrologꝰ.ubi hoc tenet Ang.ff. de iniur.
& facit.l.uerũ.C.de infam.Dicit poſtea ꝙ Bal. in quodã
ſuo conſil.incipien. in Dei nomine amen,quia q̃ſtio iſta
de tortura &c. dicit,ꝙ licet ars maleficio. ſit reꝓbata,ut
l.nemo.C.de malefi.& mathe,tamẽ quandoq; permittiť
quod maleficiũ tollatur ꝑ aliud maleficium,ſi alio modo
non poteſt quam per incantationem ẽt dœmonũ, ut di-
cit notari in ſumma confeſſorũ ꝑ magiſtrũ Io. de Ripa
ſub rubri.de impedimento ligaminis, tñ animus non de
bet recedere à deo quicquid ore ꝓferať,ſm opinio.mul
torum Theologorum.nam licitum ẽ aliquando de aqua
turbida bibere, ubi fluminis ſtagnãtis aqua deficit:me-
dicinæ enim omnes ſumũtur nõ rõne delectationis, qa
ſunt aridæ,ſed ſolũ rõne ſanitatis recuperãdæ, retinẽdæ,
uel adipiſcendæ, ſicut arte & natura manifeſtũ eſt:ſępe
uulnꝰ uulneri additur,ut utrunq; cureť.ita ſm eum dicit
Bal.in d.ſuo cõſ.Ex quibus uidet ſecũdũ d.Fran.ubi ſ.ꝙ
quãuis ars diuinandi ſit reprobata, tamen ubi magnum
ex delicto immineret ſcandalum, forte nec Deo nec ho
minibus reprehenſibilis uideretur dummodo animus
à Deo non recedat.non dico ꝙ ad torturã ꝓcederetur,
ſed ad inquiſitionẽ.nã ſi diuinator aliquẽ ĩculpat, pote-
rit iudex pro illo mittere,& uidere qua cõſtantia,quo ru
bore, & quo palore loquatur, & ex hoc ſumere indiciũ
ueritatis:ut ĩ l.de minore.§.tormẽta.ff.de q̃ſti.ita reſidet
dom.Franci.Brun.in dicto ſuo tract. Ego autẽ circa hãc
materiã dico unũ,quod teneo firmiter,ꝙ talis diuinatio
non faciat indicium ad torturã, ſed ad inquirendũ ut di
xit

xit do.Franci.cum exiſtas diuinationibꝰ, & incãtamẽtis ſæpe animus hominis ĩclinatur,& inducit ad credẽdum aliquid eſſe uel nõ eſſe.Et memini me alias tẽpore iuuẽtutis meæ uidiſſe rem mirabilẽ & ſtupendã, dum eram gubernator ciuitatis Albinghanæ in partib.Ianuẽſiũ ultra Sauonam per 30.miliaria.Nam fuerat mortuꝰ quidã hõ nocturno tẽpore,& neſciebatur à quo:attamen multi erant ſuſpecti de morte ſua.& quidam hõ ſenex dixit mihi, domine gubernator ſi uultis ſcire ueritatẽ huius homicidii,faciatis corã uobis portare cadauer illiꝰ mortui,poſtea faciatis uocare illos q ſunt ſuſpecti de illo homicidio,& ueniãt unus poſt aliũ,ubi ẽ illud cadauer,tũc cũ ſupuenit uerus homicida, tũc uulnera illiꝰ cadaueris fluẽt ſanguinẽ de nouo, & ſic habebitis certitudinẽ illiꝰ homicidii:Quo audito feci portare corã me illud cadauer,& feci uocari illos ſuſpectos de illo homicidio de uno in unũ:& cũ ſupuenit uerꝰ homicida, uulnera illius cadaueris incœperunt effluere,& emittere ſanguinẽ. de quo ſumme fui admiratꝰ:attamẽ nihil dixi,nõ pſtãs fidẽ tali rei,quæ nullibi probatur.attamẽ ex poſt per plures dies reperta ſunt indicia ſufficiẽtia ad torturã cõtra illũ uerum reum, quẽ capi feci, qui habita copia indiciorũ abſq; tortura cõfeſſus fuit ſe occidiſſe illum hominẽ,& poſtea eũ cõdemnaui ſecũdum formam iuris,& ſtatuto

182 rũ illius ciuitatis. Quæri etiã poteſt † an in cauſis criminalibꝰ poſſint teſtes cogi teſtificari?ĩ quo remitto me ad dicta per do.Fran.Bru.in trac.ſuo de iudic.& tor.in 2. char.in 1.col. ubi etiã ponit quæ perſonę cogi poſſint. Quæro poſtremo,an ſi iudex ſine indiciis uel cũ indiciis minus legitimis poſuit reũ ad torturam, qui reus cõfeſſus ẽ delictũ,quo caſu talis cõfeſſio eſt nulla,etiam ſi ſit ratificata,ut habetur in l.penul.ff. de quæſtio.& ibi late

183 dixi.an ſi poſtea ſuperueniant indicia † ſufficiẽtia, cõfirmẽt torturã ꝓcedentẽ indebite factã, & cõfeſſionẽ ex ea extortã.In quo Bal.formãs iſtã q. in l.fi.C.de accuſa.tenet ꝙ nõ.& hoc dicit ꝓcedere: quia fuit ordo ꝑuerſus,ut patet ibi in gl. & dicit ꝙ hoc ẽt tenuit gl.expreſſe

in

in l.maritus.in 2.lectu. ff.de quæſt. quod dicit eſſe notã. Tu ultra Bal.dicas ꝙ idem tenent doct.per gl. ibi ĩ l.pẽ. ff.de quæſtio.& in l.qui in aliena.§.Celſus.ff.de acq.heredi.& do.Catal.in ſuo tract.ſyn.in uer.165.inci.adde qđ diximus.de quo etiã dixi in repe.l fi.in 32.char.ante fin.C.de prob.Pro qua doct.Bal. & ſequaciũ poſſunt aliqua in ſimili adduci.Et primo adduci põt dictũ Bal.in l.

184 ſi uxor.C.de cõdi. inſer.ubi dixit,ꝙ licet filiusfa.† poſſit donare cauſa mortis cũ conſenſu patris:ut l. tã is.§.1. ff.de dona.cauſa mor.tñ ſi filiusfa. donat cã mortis ſine cõſenſu patris,licet poſtea pater ratificet, nõ tñ ualebit talis donatio:qđ dictũ refert & ſequit do.Frã.de Are.in no.conſi.ſuo 70.incipi.donatio.Et dixit Bal. in cap.cum conſuetudinis.in 2.col.de conſuetu. quod pater nõ põt authorari filio donãti cauſa mortis poſt.dõatione factã, etiam ſi donaret fratri in eadẽ poteſtate cõſtituto ꝓ qua faciũt dicta per Bal.in ca.quoties.de pac.& dicta per Oldr.in cõſi.ſuo 306.icip.quãuis pater &c.in 1.col.& dicta latius p Iac.de Bel.in cõſ.ſuo inci. Cicolus Petri &c. qđ conſilium eſt inter conſilia Bal.in 6.uolum.nu.57.& faciunt dicta per Bald. in conſi.84.incipien.uerba libelli &c.in fin.2.col.in 1.uolu.& in conſ.166.incip.caſus talis eſt &c.in 3.volum.Et facit etiam dictum Bal.in l.1.in antepe.colu.uerſi.extra q̃ritur.C.qui admitti.ubi dixit,

185 ꝙ ſtãte ſtatuto,ꝙ mulier nõ † poſſit cõtrahere ſine cõſenſu propinquorũ, alias nõ ualeat cõtractꝰ,ꝙ ſi mulier cõtrahit ſine conſenſu ꝓpinquorum,licet poſtea ꝓpinqui conſentiant,tamẽ non ualebit cõtractus:quod dictũ refert,& ſequit Barba.in repe.rubr.de fide inſtru. in 13. char.in ulti.col.& in ca.cauſam matrimonii.in ult.char. in 1.col. de officicio delega. & in cap.cum iure.in 27.colum.eo.ti. ꝓ quibꝰ facit gl.in l.ſi filiꝰ.C.de petit.hæredi. Et idem in ſimili dixit dom.Alex.in conſi.ſuo.170,inci. uiſo proceſſu in ult.col.pro quo allegat l.ſi filius.& l.eiꝰ qui in prin.ff.de teſt.& l.ſi minor.ff.ſi ſeruꝰ expor.& c.1. de ſpon.impub.lib.6 & no.per Bal. in c.fi.de ca.mon.& per Dyn.in reg.non firmatur.de reg.iur.in 6.Et facit qđ

no.

nō.dixit Bal.in titu.de pace cōſtan.in verbo ſentētiæ.vbi
186 dixit,ꝙ laudum † latum non præcedente cōpromiſſo,
non pōt ratificari per partes: quod ēt videtur de mente
Sal.in l.ſocietatē.in §.arbitrorū.in 15.q.ff.pro ſocio.& d.
An.in c.Quintauallis.vltra me.de iureiur.quod ēt voluit
Pe.de Anc.in c.canonum ſtatuta.in 14.q.prin. 11.col.de
conſti.& idem tenet Lud.Ro.in l.1.in fi.ff.de feriis,vbi re
fert Bal. in dicto verb. ſententiæ quoque.& idem voluit
Io.de Imo.in conſ.ſuo 106.inc. in cā quæ vertitur & ver
ſa eſt inter Chriſtophorum &c. & pro illo dicto Bald.eſt
bonus tex.quē ipſe allegat. in d.§. ſentētiæ quoque.in c.
examinata.de confir.vtili vel inutili, vbi dicitur, ꝙ non
pōt emologari laudum,ſuper quo non præceſſit compro
miſſum.Et idem voluit Lud.Ro.in conſ.ſuo 155.inc.præ
miſſum laudū.vbi cōſuluit ſuper hoc.& dixit nō refraga-
ri ſequēs ratificatio,ſeu emologatio laudi,qn̄ nō præceſ-
ſit cōpromiſſum,& allegat d.c.examinata. & Bald.in d.§.
ſentētiæ quoq;.& idē dixit ipſe Lu.Ro.in cōſ. ſuo 173.in
fi.& Bal.in cōſ.108.inc.cū plures &c. qđ tn̄ an ſit uerum
ſemper & indiſtincte nō ex aīo nunc, cū non ſit materia
noſtra. ideo me remitto ad dicta ꝑ doct. in dictis locis.&
ad Io.de Imo.in c.niſi eſſent.in 2.col. de præb. & ad Bal.
in c.cū dilecta.de reſc.& dicta ꝑ Bal.in l.fi.ī fi. C.de cōtra
187 hen.emp.vbi dicit ēt, ꝙ † laudū nō pōt ratificari à par
tibus antequā feratur: qđ dicit voluiſſe Dyn. in cōſ.ſuo
inci.Ptolomæus &c.qđ tn̄ limita vt ibi per eū,de qua ma
teria vide ēt Lud.Ro.in conſ.24.in fi.1.col. & Pet.de An
cha.in cōſ.254.inci.videtur prima facie dicendū. in fi. &
Io.de Imo.poſt Ang.in l.ſciendū. circa fi.ff. de verb.obl.
& Ang.in conſ.ſuo 195.inc.pro concluſione prædictorū.
& d.And.in c.dilecti.de arb.& Abb.in d.c.examinata. &
Bal.in l.cū antea.in 1.col. C. de arbi. & Pet. de Ancha.in
conſ.ſuo 120.inc.vnus ex procuratoribus. Itē vltra præ-
dicta pro hac parte, ꝙ habilitas ſuperueniēs non validet
actū à principio nullū facit gl.ſing.iūcta tex.in l.pen.ff.de
quæſt. quæ dixit ꝙ cōfeſſio facta in tormētis legitimis in
diciis non præcedētibus non valet. dato ꝙ poſtea ſuper-
ueniant

ueniant indicia:& dato etiam ꝙ ratificetur. de quo glo.
ſupra dixi.d.l.pē.& ī repetit.mea l.fin.C.de ꝓbati.ī 22.
char.poſt med. Itē ultra p̄dicta ꝓ hac parte, ꝙ habilitas
ſuperueniens nō validet actū à principio nullū,facit tex.
in l.obligari.in §.tutor.ff.de auto.tut.& tex.ī §.tutor.in-
ſti.eo.tit.in quibus iuribus dicit, ꝙ ſi authoritas tutoris
debet interuenire in ipſa celebratione actus, alias actus
debet eſſe nullus,ꝙ talis actus ēt non cōualidatur, ſi fa-
ctus ſit ſine illa ſolenitate, ſeu autorit.licet poſtea talis
autoritas interueniat.Pro quibus ēt faciūt dicta ꝑ Lud.
Roma.in cōſ.ſuo 59.incip.circa propoſitā cōſultatione
circa pen.col.ubi ad hoc ꝙ habilitas ſupueniēs nō uali
det actū à principio inualidū ꝓpter aliquā inhabilita-
tē allegat plura.& primo tex. in l.ſi qs in ſenatorio. & l.
ſi qs tutor.uer.quid ergo.& l.eos ff.de rit.nup.& l.1.C.ſi
rector prouinciæ,& l.& ſi cōtra.C. de nup. & c.1.§.nec
matrimoniū.de ſponſa. impub.in 6. in qb⁹ iurib⁹ patet,
ꝙ ſi matrimoniū, uel ſponſalia ſunt nulla:qa īter inha-
biles contracta ꝓpter defectū ætatis, uel ꝓpter alia in-
habilitatē legalē: ea inhabilitate ceſſante,ut qa ſupueni
at legitima ætas,ipſo iure non recōualeſcent. itē allegat
ēt Ludo.Ro.in dicto cōſi.ad hāc materiā.l.1.C.de cōtra
cti.iudi.& l.fi.C.ſi maior fac.ubi dicitur, ꝙ alienatio fa-
cta il i,qui p̄eſt alicui loco ꝓ iure reddendo,nō recōuale
ſcit ceſſante inhabilitate.ad idē alleg.l.minor.ff.de fer.ex
por.in uerbo,nulli⁹ momēti &c. & ſi eo tēpore. de reſc.
in 6.ubi habetur,ꝙ cōceſſio facta ꝑ principē nulliter,eo
quia inhabili propter defectū ætatis, nō recōualeſcit ex
hoc ſolo ꝙ ſupueniat legitima ætas & alia plura ad hoc
propoſitū adducit Lu.Ro.ī dicto cōſ.Sed ego ultra eū ad
duco not.uerbū Bar.in l.eū qui.alias inci.Paulus.ff.de ſta
tu ho.ubi dicit,ꝙ ſi cōtractū eſt matrimoniū in gradu ꝓ
188 hibito, † licet ſupueniat diſpēſatio, tn̄ filii ante nati
nō erūt legitimi. & idē tenet Bald.in c.1.§.naturales.in
ult.col.ſi de feu.fue.cōtr. inter do.& agna. & dicit ꝙ Cy.
in d.l.Pau.refert ꝙ iſta qſt.fuit de facto in quodā Vbald.
& idē clari⁹ dixit Bal.ī l.& ſi cōtra.C.de nu.ī uer.nota er

go &c.& Bald.in l.ex libera.C.de ſuis & leg. uide tamen
quæ dixi infra,in §.ſecunda q.nu.51. Et facit qđ uoluit
Ioan.And.in additio.Specu. in titu.de teſte.in §.1.in 2.
189 addit.ubi dicit,ꝙ ſi inimicus † recipiatꝰ de facto in te-
ſtem cõtra inimicũ, licet poſtea ſupueniat recõciliatio
inter eos,non tñ reconualeſcit teſtimoniũ ſuũ.& alleg.
glo.in auth.de teſte.in §.ſi uero qs dicat. in uerbo,non
adſit. Et faciũt etiã dicta ꝑ Pau.de Caſt.in cõſ.322.inci.
ſuꝑ primo uidetur &c.vbi dicit,ꝙ ſentẽtia nulla ratione
defectus probationum,non recõualeſcit ex atteſtationi-
bus poſtea receptis. Pro quibꝰ ẽt faciũt quæ ego dixi in
l.iuriſiurãdi.in 2.char.C.de teſti.& q̃ latiꝰ dixi in l.pen.
in 6.7.& 8.col.ff.de quæ. ubi omnino uideas.& in repe.
mea.l.fin.C.de prob.in 32. char.& in conſi.meo 25.in-
cip.confundentur oẽs,qui te derelinquũt domine &c.in
2.& 3.char.& Pe.de Anch.in conſ.338.inci. de efficacia
&c. in fi. tene mẽti prædicta in materia pſentis dubita-
tionis:quia uere ſunt notabilia.Quæro modo ulterius:
pone aliqua ſunt ĩdicia cõtra reũ ꝙ cõmiſit maleficium:
aliqua uero ſunt ꝓ reo ꝙ nõ cõmiſit maleficiũ, an uigo-
190 re indiciorũ exiſtentiũ cõtra eum † poterit poni ad
torturam:in quo dicas ꝙ nõ. & hoc duplici ratione. Pri
ma quia ſemꝑ in obſcuris debemus inclinare in beni-
gniorẽ partẽ.l.ſemꝑ in obſcuris.ff.de reg.iu.l.factũ cui-
que.§.fi.eo.titu.reg.in pœnis.de reg.iuris.i 6.c.eos uero.
50.diſt.l.merito.ff.pro ſocio.l.Arriã.ff.de actio. & obli-
gatio.Et ubi põt capi duplex intellectꝰ,ſemꝑ debet capi
intellectꝰ,ꝑ quem quis nõ cadat in delictũ,ut latiſſime di
xi ego adducẽdo multas,& quãplures doctrinas in repe.
mea.l.fi.C.de ꝓbat.i 50.char. & habetur ꝑ Frã.de Cur.
in cõſi.ſuo 70.incip.circa primũ.in 2. col.ꝓ quibꝰ opti-
me faciũt,quæ ego dixi in l.uniꝰ facinoris. in §.i ea cã.in
uerſi.itẽ ꝓ prædicta regula &c.ff.de quæſt. ubi plura no-
tabilia adduxi faciẽtia ad materiã iſtã. Pro quibus facit
quod dixit Bal.in c.duobus.in 1.col.uerſic. ꝙ ſi iudices.
191 de re iudi.ubi dixit,† ꝙ in teſtibꝰ ꝑti minori diſcordã-
192 tibus,ꝓualet benignior pars.Secũda rõ eſt:qa † unum
indiciũ

indicium tollit aliud, ſecundũ Alex.in cõſ.ſuo 77.inci.
in cauſa accuſationis.in ulti.colum.in 1.uolu.& una præ
193 ſumptio † tollit aliam.l.diuus ff.de in ĩteg.reſtitu.cap.
accedens.de crimine fal.& ibi glo.ca.tuã.de ſponſalib.&
ibi gl.uoluit Bal.in l.Pacumeius.ff.de hæredi.inſtitu.&
Io.de Ana.in cõſi.ſuo 19.incip.uiſis ĩſtrumẽtis,in 3.col.
Alex.in cõſi.103.incip.uidetur.in 7.col.in 1.vol.& Cy.
in l.ſi cum dotẽ.§.tranſgrediamur.ff. ſoluto matrimo.&
Spec. in titu.de expẽſis.§.4.uerſic. in hoc &c.circa med.
docto.in l.ſi qui adulteri.C.de adulter.& in l. ſiue poſſi-
detis.C.de probati.& habetur in l.mater. & ibi Ang.&
194 Saly.C.de calum.Et idem dicimꝰ in cõiecturis.† quia
una cõiectura tollit aliam,ſecũdũ Bal. in cõſi.302. inci.
proponitur.ante fi.in 2.uolu.& Fulg. in cõſ. 173.inci.in
cauſa. & Angel. in l. iniuriarũ. in §. ſi quis de honore.ff.
195 de iniur. Et idem dicimꝰ in duobꝰ ueriſimilibꝰ † nam
magis ueriſimile tollit minus ueriſimile ſm Bal. in l.fi.
in 2.oppo.C.de hæredi. inſti. Et maior ueriſimilitudo
tollit minorem,ſecundum Bald.in l.ſiue poſſidetis.C.de
probat.quem refert,& ſequitur Iaſ. in l. ſi extraneꝰ.i 2.
col.ff.de cõdi.cã data cã nõ ſequuta. Et circa hãc mate-
riam ꝙ unum indicium tollit aliud teneas ꝑpetuo mẽti,
ꝙ iſtud eſt adeo uerum,ꝙ ſi cõtra reũ adeſt unũ indiciũ
maleficii:ſed pro reo ſit probata bona fama,ꝙ hoc caſu
196 ipſe reꝰ † nõ poterit torqueri uigore illius indicii,qđ
hẽt cõtra ſe:itẽ not.dixit Bal.in l.fi. C.de prob.in ul.col.
quẽ refert,& ſeq.d.Ale.in l.fi.in 3.apoſt.ff.de quæſti. ubi
dicit,ꝙ illud qđ dicit,ꝙ qñ cõtra reũ eſt aliqđ indiciũ,
ꝙ ex hoc ipſe reꝰ põt torqueri:Eſt uerũ & habet locũ qñ
talis reus eſt uilis pſona,& abiecta:ſecus aũt ubi eſſet uir
grauis,bonæ uitę, cõditionis, & famæ: quia tũc nõ pote
rit torqueri:qm̃ qualitas præcedẽtis uitę elidit huiuſmo
di indiciũ.ꝑ l.nõ omnis §. à Barbaris. ff. de re milit. &c.
cum iuuentute.de præſump.quod dixit Alex. ubi ſupra
eſſe not.& idem dixit ipſe Alex.in conſilio ſuo 313.icip.
uiſo themate ante ſcripto.in pe.col. Et idem dixit Bal.in
l.ea quidẽ. in antepẽ. col. uer. itẽ q̃ro an ĩfamatꝰ. C.de

 accu.

quæro an infamatus.C.de accuſa. vbi ẽt reſpondet ad cõtraria. & dicit ibi ꝙ idẽ tenuit Gandi. licet non dicat in quo loco.Et idẽ tenuit Bart.in l.3.in §.ſed ſi ex improuiſo.ff.de re mili.& Ale.in d.l.ſi.ff.de queſtio.in pe.apoſtil. Et idẽ etiam tenuit Alex. in conſi. ſuo 237.incip.ponderatis narratis in themate.in vlti.col.vbi allegat Bal.in dictis locis.Et idem tenuit Catal.ĩ ſuo tractatu ſynd.in verſic. 542. incip. adde quia ſępe &c. ante fin. dicti verbi.& Rapha.Cuma.in conſilio ſuo 135. incip. ad primum &c. in 2.col.in verſic.amplius dixit Bal. &c. vbi allegat Bald. in d.l.ea quidẽ.in d.verſic.quæro an infamatus &c.Et idẽ tenuit d.Petr.Philip. Corn. in conſilio ſuo 58.incip.viſa inquiſitione.in 4.col.2.vol.& do.Bartho.Cepo.in cõſilio ſuo 40.inc. Lucius &c.in 9.col.Et hãc partem etiam firmauit Ange.in l.milites.C.de quæſtio.quem refert.& ſeqtur Ale.in d.l.ſi.ff.de queſtio.in 4.& in pe.apoſtil.Et hãc partem ẽt firmat do. Phili.Deci. in conſi. ſuo 180.incip. lætatus ſum &c. in pe. col. in fi. vbi etiam adducit Bal.in
197 l.1.in fi.C.loca.vbi cõcludit, † ꝙ pſumptio delicti tollitur ex probatione bonæ famæ:ad quæ vide ẽt Pet.de Ancha.in c.canonum ſtatuta.in 107.col. verſ.ſubijcio ſimilẽ quæſtionem:de conſtitu.quæ omnia ſunt notãda:qa multi eſſent,qui dicerent cõtrariũ,Nã quãdo ſpecialiter ſunt examinati teſtes ſup mala fama alicuius, tunc tales teſtes præferũtur teſtibus deponẽtibus ĩ genere de bona fama. ita dixit Ludo.Roma.in cõſi.ſuo 167.incip. Antonius accuſatus.in fi.verbis. vbi allegat hoc voluiſſe Inno. in c.inquiſitionis.& in c.cũ oporteat. de accuſatio. Pro quo ẽt faciũt dicta p Inno.in c.auditis.de prȩſumpt.vbi dixit,ꝙ
198 probationes † in ſpecie pferuntur pbationibus ĩ genere:qđ dictum refert,& ſequitur do.Alexand.in conſi.ſuo 77.incip.in cauſa accuſationis.in prin.3. colum.in 1.vol. & ibi etiam ſubdit, ꝙ pro hoc facit quod voluit Bald.in l.ſiue poſſidetis.in 2.co.C.de prob.vbi dixit,ꝙ pſumptio in ſpecie tollit pſumptionẽ in genere. Et facit regula,generi per ſpeciem derogatur.de reg. iur.in 6.de quo per d. Franciſ.de Curte.in conſi.ſuo 56.inc. ſuper proceſſu &c.ĩ

7.col.

7.col.Item illud dictum Inno.in d.c.auditis. de præſcrip. refert,& ſequitur Alex.in conſi.ſuo 148.incip.excellentiſſime domine &c.in 1.col.in 2.vol. vbi etiam refert Nicol.de Neapo.in l.turpia.in princ.ff.de lega.1. dicentem,
199 ꝙ † magis creditur duobus teſtib⁹ in ſpecie deponẽtibus, q̃ pluribus deponẽtibus in genere allegat qđ not.p Inno.ĩ d.c.auditis.de qbus omnibus dixi in l.de minore. in §.plurium.in 18.colum.in princi.ff.de quæſtio. vbi ſequutus ſum hanc partẽ. Sed nũc diligentius,& accuratius cogitans circa pdicta inclino in aliam partem tanquã benigniorem.Et hoc primo p regulã,ſemper in obſcuris.& per alia q̃ ſupra adduxi.Secũdo propter autoritatem tantorum patrum contrariũ tenentiũ,quos ſupra retuli.Pro qua parte & opinione faciũt optime, q̃ ego dixi in l.falſam.in prin.in 17.col.ff.de fal.& ſupra in hoc. §.nu.96.& 97.Quæ oĩa teneas menti: quia ſæpe conferunt honorẽ, & maximã vtilitatẽ. Vlterius dico,ꝙ omnia ſuperius dicta cõtinens materiã indiciorum exiſtentium cõtra reos quia aliqua ẽt ſunt indicia, quæ faciũt pro ipſis reis ideo mihi videtur de talibus indiciis faciẽtibus p reis aliqua
200 dicere,& in mediũ afferre:Ideo ſcias ꝙ exculpatio † offenſi eſt magnæ importãtiæ & multũ prodeſt reo inquiſito,vel accuſato.Nã ſi aliquis fuit accuſatus, vel inquiſitus de vulnere illato in perſonã Titii, ſi ipſe Titius dicit, ꝙ non fuit vulneratus ab illo inqſito, vel accuſato,& eũ exculpat,nõ poterit torqueri ex indiciis exiſtẽtibus contra eũ:quia habet indicium innocentiȩ pro ſe,ita ſing.dixit Bal.in l.1.in vlt.col. in ver. pone teſtator.C.commu. de leg.alleg.l.Paulus.§.1.ff.de bo.lib. quã doctrinã refert & ſequitur do.Alex.in conſi.ſuo 24.incip. animaduerſis, in 6. colum. in 2. vol. & in conſil. 237.incip. ponderatis narratis in themate. circa prin.& in conſi.223.incip.viſo proceſſu.in 2.char. in vlt. col. & idẽ firmat Bal.met in margarita ſua.in ver.maleficiũ. in 1.ver.& Bal.in reperto.ſuo.in verbo.vulnus.ĩ 1.ver.& do.Fely. in c.1.circa fi. de pſumpt.& in c.literas.in 5.col.eo.tit.& Gand. in trac. ſuo maleficiorũ. ſub rub. de tranſact. & pac.in malefi.in

N 3 6.colum.

6.colum.in vlt.verſi.inc. ſed pone ꝙ quidã mortiſere vulneratus &c.& illã doctrinã Bald. etiam refert & ſequitur Alex.in l.ſi quis in graui.in §.ſi quis moriens. ff.ad Sylla. & in conſi.ſuo 124. incip. quoniam abunde &c.ad fin.in 6. volu. & in conſi. 30. incip. ex allegatis &c. in vlti. colum.in 7.vol.de quo etiã per Iaſo.in l.1.in 2. col. ff.de eo per quẽ fac.erit.& per eundẽ in d.l.1. in fi. C. commu.de legatis.de quo dixi ego etiam in ſingu.meo 23.incip.confeſſio offenſi &c.Itẽ aliud eſt indiciũ pro reo, quod indi-
201 ciũ eſt tarditas accuſandi. † Nã ſi accuſator multũ ſtetit ad accuſandũ, eius accuſatio poſtea reddit ſuſpecta, ſecundum Bald.in conſil.ſuo.37.incip. quidam tabellio.in fin.in 3 volu. pro quo facit tex. in cap. 1. in verſ. quia ſi proclamare voluit, cur tamdiu tacuit &c. de frigi. & maleſi.ad quæ vide etiam Iaſon.in §.fuerat.in 5.colu.inſt.de actio.& in l.1.in 6.col.ver.itẽ ꝓ extẽſione &c.C.qui admit.pro quibus ẽt faciunt dicta per Alexan. in conſ.115.
202 inci.viſa.in 1.col.ad fin.in 7.vol.Et facit ẽt. † Nam violentia per lapſum lõgi tẽporis præſumitur cõuerſa in cõſenſum,ſecũdũ Spe.in tit.de ꝑſumptio.in §.ſpecies.in verſicu.neceſſaria.Et pro iſtis faciunt optime dicta per me in ſingu.meo 288. incip. tolle moras &c. vbi videas. Et facit etiam. Nã ille qui differt producere inſtrumentũ ſolu-
203 tionis vel alterius tenoris releuãs eũ a petitis,† non debet audiri il lud ꝓducẽdo,niſi refectis expẽſis quibus ſua tarditate vexauit aduerſariũ ita dixit Bal.in c.exceptionẽ in princ.de excep.quẽ refert do.Fely.ĩ c. ad audiẽtiam.el 2.in 12.col.de reſcri.& in c.de cætero.in 4.col.de re iudi. ꝓ quo alleg.c.ſuſcitata.& ibi Abb.in 3.not.de ĩ integ.reſti.Et ꝓ hoc facit optime no.dictũ Aegi. de Belame. ĩ deciſ.ſua 216.inc.ĩ cauſa &c. vbi dicit clericus qui permiſit ſe condẽnare a iudice laico,& committere executionẽ,& poſtea allegauit priuilegiũ clericale, cũ eſſet clericus,qđ debet condẽnari in expẽſis,quibus fatigauit actorẽ tardãdo opponere dictã exceptionẽ:quod dictum refert & ſequitur d.Fel.in c.exceptionẽ.in prin.de exceptio:& idem dixit Gemi.in c.1 in 6.col.in prin.de reſcrip.in 6.de quo

plenius dixi in l.patre,vel marito. in 16. col.ff.de q. vbi videas.& vide etiã in materia Alex. in l.edita.in 4. colũ. ver. teneo opinionem.C. de eden.& Io. An. in additio. Specu.in ti.de requiren.cõſi.§.inſuper ver.tu autẽ.& Angel.in conſi.136. incip.in quæſtionẽ vertente.et Alexan. in conſi.62.incip.viſa facti narratione &c. in 2.colum.in fi.in 2.volu.& do. Fely.in c.inter monaſteriũ.in 8. co.de re iudica.&in c.nullus.circa fi. de præſumptio.& Abb.in c.ſciſcitata.in pe.col.de reſtitutio.in integrũ.& ĩ c.ex parte.el.2.poſt prin.de offi.deleg.& ĩ c.ſuper.eo.ti.&do. Frã-
204 ciſ.de Aret.ĩ c.ſuper his.in 11.co.de accuſa.† Aliud eſt indiciũ nõ debile iudicio meo in ſignũ innocẽtiæ rei, & ĩ eius fauorẽ:quod indiciũ non memini me vidiſſe poſitũ, nec tactũ ab aliquo ſcribẽte:qđ indiciũ eſt, quãdo aliqs eſt accuſatus,vel denũtiatꝰ,vel ĩquiſitꝰ:& eſt in libertate poſitꝰ:tamen ſpõte ſe ponit in carcerẽ.Nam iudicio meo tale eſt ſignũ nõ leue,& indiciũ, ꝙ talis ſit innocẽs. Nam nemo eſt ita fatuus,& inſanus,q ſi eſt nocẽs & verus reus delicti velit ſe priuare libertate,&cõſtituere ſe ĩ carcerẽ, putãs celare veritatem,quæ finaliter mori nõ poteſt,niſi ſciat ſe innocentẽ,& loquor vbi tractatur de pœna vitæ.& ita tenet do.Bartho. Cepo.in conſi.ſuo 31. inci.ſuper homicidio. in 4. colum.ver. decima & vltima. Et vere ego multos diebus meis præſentaui ad carceres ſua ſpõte, & ſemꝑ reperti ſunt innocẽtes,&fuerũt abſoluti,&liberati, &nõ credo ꝙaliud cadere poſſit ĩ capite ſani,& prudẽtis viri,quã ꝙ talis ſe ſpõte cõſtituens ad carceres ſit ĩnocẽs licet ſæpe diſſuaſerim hoc pluribꝰ cliẽtulis meis memor illiꝰ dicti Bald. dicẽtis, quod ſub iuſto clypeo ſæpe peũt iuſti,& ſępe ſuccumbit fouẽs iuſtitiã. Et ꝓpter hãc ſpontaneã conſtitutionem in carcerem memini me alias legẽdo feciſſe quãdã conſiderationem nunquam factam, nec relatã ab aliquo,quæ talis eſt. Tu ſcis ꝙ iura prohibent, & repellũt inimicũ ab accuſando, cum magis præſumatur propter odiũ & inimicitiam accuſare inimicũ, quam propter veritatẽ,& zelum iuſtitiæ: vt habetur in c. cum oporteat.& in c. repelluntur de accuſa. & in c. cum P. &

in cap.meminimus, eod.titu. in cap.accuſatores. & in c.
omnes.3.quæſtio.5.&voluit glo.in cap.1.de accuſa tio.&
Specu.in titu. de accuſatio.ī.§.1.15. colum. verſicu.item
205 qđ eſt inimicus &c.Et idem dicim⁹,de infame † ꝗ ſimi
liter nō admittitur ad accuſandum l. qui accuſare. ff.de
accuſa.l.criminis.C.qui accuſare nō poſſunt.c.prohiben
tur.2.quæſti.1.gl.in c.1.de accuſa.Et Specu.ī titu.de accu
ſatore.in.§.1.in verſi.Item ꝙ eſt infamis.&Hoſt.in ſum-
ma de accuſ.& Azo in ſumma.C.qui accuſare nō poſ.&
glo.ī rub.C.qui accu.nō poſ.Et ratio quare īfamis nō ad
mittitur ad accuſandū eſt: qa alias propter aliqđ delictū
per eum cōmiſſum incurrit infamiā.Ideo præſumeretur
etiam nunc fraudulenter accuſare ꝑ regulam,ſemel ma-
206 lus &c.† Item ſimiliter pauꝑ nō admittitur ad accuſan
dum.l.nōnulli.ff.de accuſat.c.prohibētur.2.q.1.& uoluit
Spec.in d.titu.in.§.1.in 13.colum.in ver. itē excipit con
tra accuſatorem ꝙ eſt pauper.& uoluit glo.in d.rub.C.q
accuſa.nō poſ. Et cauſa propter quā nō admittitur pau-
per ad accuſandū eſt, ne ꝓpter paupertatē accepta pecu
nia indebita accuſet,ſecūdū Specu.in d.verſicu.itē exci-
pitur cōtra accuſantem &c. Et in prædictis caſibus nulla
alia ratio aſſignari poteſt, ꝓpter quam prædicti repellāt
ab accuſando, quā rationes ſuperius allegatæ: ergo illæ
rationes debēt haberi pro expreſſis . quia quādo una ra
207 tio tātū poteſt † aſſignari ī lege,vel ſtatuto, illa habe-
tur pro expreſſa,ſecūdū gloſ.not.& ibi docto.ī l.quanuis,
C.de fideicom.& uoluit Cy.in ca.fi.de reg.iur.ī 6. & Bal.
in l.fina.C.de liberis præte.&Rapha.Cu.in cōſi.146. in-
cip.Simon.in.4.col.& Fulgo.ī cōſi.78.inci. præſuppoſito
ſtatuto &c.in fi.1. colum. Sed ſi dictæ cauſæ ceſſarent de
beret ceſſare effect⁹: qa ceſsāte cauſa ceſſat effectus.l.adi
gere.in.§.quāuis.ff.de iure patr.c. cum ceſſante. de appel
la.Sed ī dictis caſibus ceſſant dictæ præſumptiones:vt ſta
tim oſtēdā.ergo debet ceſſare effectus ꝙ nō poſſint accu-
ſare.Quod aūt ceſsēt prædictæ p̄ſumptiones in dictis ca-
ſibus oſtēdo clare,&lucide.Nam accuſās aliquem ad hoc
vt valeat,& ꝓcedat ei⁹ accuſatio,debet duo facere de iu-

re cōi.primo debet ſe ſubſcribere,ſeu inſcribere ad pœ-
nam talionis.l.libellorū.ff.de accuſatio.l.4. C. qui accuſa
re nō poſſunt.& l.non prius.C.de calūnia.Quæ pœna ta
lionis eſt vt ipſe accuſās dicas ſe velle pati illā pœnā,quā
deberet pati accuſatus, ſi ipſe nō probabit ſuā accuſatio
nem.ita dixit glo.ī d.l.3.C.qui accuſare nō poſ.& docto.
208 in dictis locis.† Itē ꝙ durius eſt , tenetur ipſe accuſās
intrare carcerē cū accuſato,& ibi ſtare detentū donec ꝓ
bauerit & lata fuerit ſentētia,vel cā terminata,aliter nō
procedit accuſatio.& hoc procedit & habet locū tā de iu
re ciuili,q̄ de iure canonico.De iure ciuili hoc dicit tex.ī
l.fin.C.de accuſat.& tex.in l.1.C.de exhiben.reis. & tex.
& gloſ.in l.ſi quis alicui.C.ad leg. Iuliā maieſta. De iure
autem canonico hoc dicit tex.in c.ſi quis.2.q.8.& tex.in
c.fina.3.q.9.& uoluit Bald.in l.ſed ſi is.ff.de in ius vocan.
Sed ſi inimicus infamis,vel pauper accuſant aliquē, & ſe
inſcribant ad pœnā talionis: & vltra īſcriptiones debeāt
ꝑſonaliter ſe cōſtituere in carcere cū accuſato: vt s̃. pro
baui.vere, & indubitāter ceſſat omnis ſuſpitio, & omnis
p̄ſumptio,q̄ poſſet obiici,&opponi eis,ꝙ accſarēt inde-
bite alicuius prętextu,cū nemo ſit ita demēs,fatuus, vel
beſtialis,&tātū crudelis ſibiipſi,ꝙ vellet indebite aliquē
accuſare, qn̄ exponit propriā vitā in carcerib⁹ in mani
bus iuſtitiæ,vbi nō eſt ſpes fugæ,vel alteri⁹auxilii:&hoc
credo cōſtare vnicuiq; ſani capitis, ergo prædicti paſſim
ſunt admittēdi ad accuſandū. Nec obſtāt præſūptiones,
quæ ſunt cōtra eos, quas ſupra retuli:qa maior eſt p̄ſum
ptio in cōtrarium poſtquā exponuntur propriā vitā, po
nēdo ſe perſonaliter in carceribus. Et vna præſūptio tol
lit aliā.l. diuus.ff. de in integrū reſtitutio.l. ſi qui adulte-
ri.C.de adulte.l.ſiue poſſideris.C.de probatio.c.literas.
de præſumptio.c.accedēs.de crim.fal.Itē vnū indiciū tol
lit aliud. & vna cōiectura tollit aliā : & magis veriſimile
tollit minus veriſimile,vt de iſtis omnibus dixi s̃. in hoc
§.nu.192.cū tribus numeris ibi ſequē.Et ſic ex iſtis dico,
ꝙ iura ſuperius alleg.dicētia,ꝙ inimicus infamis,& pau-
per nō poſſunt accuſare,ſunt delēda: qa nō poſſunt ſtare,

nec locum habere ſtatibus dictis iuribus, qbus cauet ꝙ accuſans debeat intrare carcerem ſimul cum accuſato, ꝓmiſſa inſcriptione ad pęnam talionis. Et iſta fuit conſideratio mea noua nunquam audita ab aliquo, quam ego alias feci dum legerem titulum. C. qui accuſa. non poſ. ſuꝑ gl. rub. Et ideo argu. prædictorũ dico, ꝙ ille q ĩ libertate poſitus ponit ſe ſpõte ĩcarcerib⁹ in cã, in qua tractat de periculo uitæ, quod ille habet pro ſe indicium innocẽtiæ niſi eſſet aliqs fatu⁹, uel furioſus, uel alius nõ cõpos mẽtis. Tene mẽti. Modo qa uidim⁹ plura q̃ poſſunt damnum paſſo, uel offenſo mediantibus indiciis. Scias ꝙ ẽt quandoque ſine indiciis ſuccurritur dãnũ paſſo. ut puta cõmiſſum eſt furtum in bonis Titii: & licet ipſe nõ habeat aliqua indicia contra aliquem de furto, attñ ſi habet aliq̃ ſuſpitionẽ ꝙ bona ſibi furto ſubtracta ſint ĩ aliquo
209 loco, uel in aliqua domo, põt implorare † officiũ iudicis & petere quod ſibi fiat copia perquirendi. in domo illi⁹ ubi ſuſpicatur quod ſint bona ſua, & iudex debet hoc facere. ita dixit Ang. de Are. in tract. ſuo maleficio. in uerbo, ueſtem cœleſtem abſtulit. in 9. char. in uerſic. & bene nota &c. allegat l. 1. §. hoc autem. & l. diuus. ff. de ſeruis fugi. & l. requirendi. C. eo. & dicit ꝙ ita tenẽt doct. in dictis locis. Et ſubdit quod hoc eſt uerũ, nõ tãtum in territorio, in quo factum eſt furtũ. ſed etiam ſi factum eſt furtũ in uno loco, & portatum ſit in alio territorio, uel loco, & uni ſit aſſignatum furtum. nã tũc hoc idem poterit impetrari à iudice ut poſſim perquirere ĩ illa domo. ĩ qua ſuſpicor ꝙ apportatũ ſit tale furtũ. ad ꝙ alleg. l. 1. C. ubi qs de curia. & cohorta. li. 11. Et dicit ꝙ hoc uoluit Bal. ĩ. d. l. requirẽdi. De quo ẽt latius per d. Aug. de Ari. in ſuis addi. in d. uer. & bene nota. &c. & per Gandi. in tractatu ſuo maleficiorum. in tit. de furibus & latro. in fi. & Io. de Ana. in c. qui cum fure. in 2. col. de furtis de quo ẽt dixi in l. 1. in prin. in 9. col. in fi. ff. de quæſti. Et per iſta finem impono pro nunc materiæ indiciorum, quæ iudicio meo ſatis diffuſe facta fuit ex ſupradictis. Hyppolytus.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Iudex an poſſit incipere à metu torturæ.*
2 *Torquẽdi metus, torturæ æquiparatur.*
3 *Tormentorũ formidine aliquid faciens an ſibi præiudicet.*
4 *Confiteri ſponte an dicatur, qui torquetur.*
5 *Belli timor remiſſionem datiariis præbet.*
6 *Debitorem ſuum propria authoritate capere ex ſola fugæ trepidatione an creditor poſſit.*
7 *Metum offendendi inferens pacem fœderis percuſſi violat.*
8 *Iudicandum idem an ſit de futuro inimico, quemadmodum de præſenti.*
9 *Venditio metu facta an poſſit reuocari per titulum. de alie. iud. mutan. cau. fac.*
10 *Confeſſio quando dicatur metu tormentorum facta.*
11 *Confeſſio incarcerati dicitur violenta & non ſpontanea. Carcer eſt ſpecies torturæ.*
12 *Mortuus in carcere dicitur mortuus in cruciatu.*
14 *Tortura quibus modis probetur.* 15. 16.
17 *Potentia in habitu hoc poteſt quòd potentia in actu.*
18 *Tempus ad appellãdum hoc operatur quòd ipſa appellatio.*
19 *Percutiens percutere volentem, qui non percuſſit, an dicatur defenſionis cauſa percutere.*
20 *Mulier quæ à viro vapulauit, ut contra ſtui conſentiret, & poſtmodum præſtitit conſenſum, metu plagarum dicitur conſenſiſſe.*
21 *Metus probatio ex indiciis & probationibus fit.*
22 *Edictum prætoris, quod metus cauſa eſt uox Dei in ore prætoris inſufflata.*
23 *Metus cadens in conſtantem uirum actum eneruat.*
24 *Notarius ſcribens reum coram tortura ſponte confeſſum, falſum cõmittit, & ueniet puniẽdus.*
25 *Non ueriſimile, eſt quædam falſitatis imago.*
26 *Experimentum uerorum ſermonum quale eſt:*
27 *Decuriones, & conſtituti in dignitate torqueri an poſſint. Et quid officio finito* 28. *Et quid de doctoribus.* 29.

Miles

30 *Miles pro debito non poteſt carcerari. Et an idem de aduocato & doctore. 31.32.33.*
34 *Onerum impoſitio an extendatur ad doctorem.*
35 *Doctor dicitur in dignitate conſtitutus.*
36 *Milites torqueri an poſſint & quid de doctoribus. 37.*
38 *Torqueri quæ perſonæ non poſſint. 39.40.41.42.43.44.*
45 *Priuilegiũ non torquendi ceſſat in crimine læſæ maieſtatis.*
46 *Confeſſio in tormentis perſonæ torqueri ꝓhibitæ an ualeat.*
47 *Torqueri in quibus cauſis quis poſſit.*
48 *Teſtes an, & quando, & in quibus caſibus torqueri poſſint.*
49 *Torturam à quo debeat incipere iudex quando plures ſunt torquendi. 50.51.52.54.*
50 *Pater magis ueretur de filio, quam de ſeipſo.*
52 *Nomen turpe indicium præbet iniquitatis.*
53 *Phyſionomia bona prodeſt reo mala nocet.*
55 *Torturam reus an poſſit ſponte ſubire iudice non decernẽte.*
56 *Committere alteri ut ipſum puniat an quis poſſit.*
57 *Iudex terminos iuris excedens habendus ut priuatus.*
58 *Pœna delicto commenſuranda.*
59 *Tortura an ſit grauior pœna quam membri mutilatio.*
60 *Cauſa pecuniaria grauis & ardua æquiparatur criminali, & in illa deueniri poteſt ad torturam.*
61 *Cauſa ciuilis habens crimen annexum torturam recipere poteſt.*
62 *Mercatores bancha rumpentes & fugitiui an poſſint torqueri.*
63 *Cauſa ciuilis in quibus differat à criminali. 68.69.73.78. 79.81.82.*
64 *Induciæ deliberatoriæ in cauſis criminalibus non dantur, nec reus cum iuramento reſpondet. 65.66. Et in his cauſis iuriſdictio an prorogetur 67.*
70 *Appellare a tortura & futuro grauamine reus an poſſit.*
71 *Executor merus habẽs cõſcientiã cõtra ſñiam quã uidet iniquã an debeat illã exequi maxime in cauſa criminali. 72.*
73 *Appellare continue an poſſit, qui continue grauatur.*
74 *Iuramentum in ſupplementum probationis in cauſis criminalibus ſtante ſemiplena probatione, an deſſerri poſſit.*

Statutum

75 *Statutum quod de damno dato ſtetur accuſatoris iuramento an habeat locum in furto.*
76 *Princeps in cauſa criminali an poſſit de plenitudine poteſtatis tollere defenſionem reo.*
77 *Probatio ſemiplena una cum fama non ſufficit in cauſis criminalibus.*
79 *Mutilati, uel corpore uitiati an poſſint in cauſa criminali cõtra clericos teſtimonium ferre.*
80 *Clerici contra laicos nõ admittuntur in cauſis criminalibus.*
81 *Probatio plena in cauſis ciuilibus ex pluribus indiciis fit.*
82 *Teſtium numerus in cauſis ciuilibus ſupplet, quod deficit in fide, ſecus in criminalibus.*
83 *Reus pro crimine enormi an poſſit die in honorem dei feriato quæſtioni mandari.*
84 *Iudex aduerſus abſentem contumacem cõtra quem habet indicia criminis commiſſi, qualiter ſe debeat gerere.*
85 *Tortura cum moderamine infligenda.*
86 *Iudex ſeuerus in criminalibus ab officio deponẽdus. Vbi multa de Iudicum credulitate.*
87 *Iudex aliquem indebite torquens an, & qua pœna puniendus. Et quid ſi iniuſte odio, uel fauore procedat. 88. Et quid ſi reus in tortura moriatur. 89.90.*
91 *Conuerſatio cum iniquis indicium præbet iniquitatis.*
92 *Bonus ex mala conuerſatione efficitur malus.*
93 *Taciturnitas indicium facere poteſt ad torturam.*

§. EXPEDITA materia indiciorum, ſucceſſiue uidendum eſt aliquid circa materiam torturæ, ad quã deuenitur data copia ĩdiciorũ reo cũ termino ad illa purgãda. prĩo ꝓcedẽte reſpõ. negatiua facta in q̃ſitioni. Circaq̃ materiã ultra ea q̃ dixi s̃. i §. nũc uidẽdũ. ſcias prĩo q̃ ſicut iudex nõ põt incipere à tortura: ut dixi s̃. in §. cõſtãte, in pluribus uerſic. ita nec ẽt põt incipere à
1 minis, ſeu à metu torturę† ſeu à terrore aliquo; quia ta-
2 lis met⁹† & talis ſuſpitio torquẽdi ęquiparat̃ torturæ: ſe-

cundum

cundum Bal. in l. interpoſitas. circa fi. C. de tranſ. quē ibi
ſequūtur doc. & uoluit D. Alex. in l. 1. in §. diuꝰ. ff. de qō.
& iſto caſu ita diceř cōfeſſio facta per torturā, ac ſi fuiſſet
tortus. Et ideo dixit Bal. in l. nouiſſime. in prin. ff. qđ fal.
tut. auto. ꝙ paria ſunt cōfiteri in tormētis, Vel metu tor
mētorum, qđ etiā dixit Barb. in c. ſi cōſtiterit. in pe. col.
de accuſ. & d. Catal. in tract. ſynd. ī uer. 165. & Ang. Are.
in tracta. maleficiorū. in uerbo, fama publica. in uer. poſt
quam aliquis &c. pro quibus faciunt dicta per Inn. ī c. re
latū. qđ metus cauſa, & in c. causā matrimonij. de officio
deleg. & Ang. in l. qui in aliena. in §. Celſus. ff. de acq. her.
vbi oēs concludūt, paria eſſe confiteri ꝑ tormēta, uel me
tu tormētorū. Et dixit Bal. in l. 2. in fi. C. quorū appel. nō
3 recip. ꝙ ille qui † formidine tormētorū aliquid facit nō
ſibi præiudicat. pro quibus faciunt dicta ꝑ Corſ. in not.
ſuis in uerbo, metus. & per Barba. in cōſ. ſuo 70. īcip. ubi
Chriſtus &c. in 3. col. in 4. uol. ubi dixit, qđ probato me-
4 tu uel tortura, † impoſſibile ē, ꝙ qs ſpōte fuerit confeſ
ſus, allegat Bal. ī l. ſi quis in hoc genus. C. de epiſco. & cle
ri. & alia plura dicit in materia iſta Barba. in dicto cōſ. Et
facit tex. in l. ſi quis in uerbo, iacentem. ff. de incē. rui. nau
frag. ubi dicitur factū in naufragio, uel pati in naufragio.
quod quis fecit, uel paſſus ē timore naufragii imminētis.
& dicit ibi Bart. ꝙ ex naufragio dicitur fieri, quod ſit tre
pidatione naufragii. & facit l. 3. §. qui armati. ff. de ui & vi
arma. ubi ſufficit terror armorum. Et dixit Lud. Rom. in
l. lege. Cornelia. in 2. col. ff. ad Syllania. ꝙ paria ſunt ꝓdu
cere libellum minatoriū accuſationis, uel libellū accuſa
tionis, ad qđ allegat tex. quē dicit non eſſe alibi ī l. miles.
ī §. ſocer. ff. de adul. Et dixit Ang. in l. 1. C. uń ui. ꝙ timor
geminationis percuſſionis operař, ut percuſſus poſſit ꝑ-
cutere ſuū percuſſorē licite. ꝙ etiam uoluit Bal. in cōſi.
ſuo 289. incip. de iſta qōne. in 1. uol. Et faciunt optime di
cta per Pet. de Ancha. in conſi. ſuo 87. incip. præmiſſa fa-
5 cti ſerie &c. ubi conſuluit † quod datiarii alicuius datii,
ita debēt habere remiſſionem propter timorem belli, ſi-
cut ꝓpter ipſum bellum. & allegat illud Senecæ, Peior ē
bello

bello timor ipſe belli. Et faciūt dicta ꝑ eundem in conſ.
ſuo 158. incip. rationes ſuperius. & facit gl. in l. ob nego.
tiū. C. de neg. geſt. quæ uult, ꝙ idē operet exiſtētia cura
toris, quod ſuſpitio exiſtētiæ. Et dixit gl. in l. pē. C. de pi
gnora. actio. ꝙ idē operatur ꝑparatio ad fugā, qđ opera
tur actus ipſius fugæ. Et iō dixit Ale. in cōſ. ſuo 288. inc.
& ſi celeberrime. in ulti. col. ꝙ ſufficit eē trepidatio fugę
6 ad hoc, ut poſſit † qs ſibi propria autor. ius dicere, & cape
re debitorē ſuū. Et idē dixit Bal. in conſ. ſuo 105. inci. ad
euidētiā. ante fi. in 1. uo. ubi dicit, ꝙ licite pōt capi ille, q
ſe præparat ad fugā. De quo dixi aliqua in ſingul. meo.
44. incip. debitor fugitiuus &c. ad quæ etiam uide quæ
dixi ſupra in §. diligenter. nu. 41. & 42. & faciunt dicta ꝑ
Alex. in conſi. ſuo 42. incipi. ſuper præmiſſo themate. in
pen. char. in ulti. col. in 1. uolu. ubi dixit, ꝙ idē operatur
timor litis, qđ operatur ipſa lis quo ad trāſactionē fa-
ciendā. alle. tex. in d. l. 1. C. de tranſactio. & l. cauſas. eo. ti.
& not. in l. 3. ff. de tranſactio. Et dixit Ang. notabile uerb.
7 in l. ſi cū exceptione. in §. ſatis. ff. ꝙ metus cā. † ꝙ ꝓmit
tens nō offendere, dicitur rūpere pacē, ſi infert metū of-
fendēdi. Et dicit Spec. in titu. de delegato. in §. ſequit. in
2. col. uerſic. porro, quod ſi aliquis nō turbat iuriſdictio
nē delegati, ſed eſt præſumptio, uel dubitatio de turba
tiōe, quod poteſt delegatꝰ ipſum cogere ut caueat de nō
turbando. quod ēt uoluit do. Ant. & Io. de Im. in c. 1. de
offi. dele. quos refert d. Feli. in rub. de treuga & pace. ī fi.
Et dixit Bal. in c. 1. in ult. col. quibus cauſis feu. amit. ꝙ
8 idem † indicamus de eo, de quo dubitatur ex ueriſimili
ratione ꝙ debeat effici inimicꝰ, ad quod uide, quę dixi
in ſingu. meo 178. incip. inimicꝰ &c. Et ad prædicta facit
dictum Odo. quem refert & ſequitur Bal. in l. quoties. C.
9 de rei vendica. ubi dixit, ꝙ ſi timeo mihi † moueri qſt.
ſuꝑ domo, uel fundo, & ideo eā alieno: poſtea mihi mo
uet quęſtio, dicit ꝙ talis uēditio reuocabitur ꝑ titulū de
alie. iudi. mutan. cau. fact. quod ēt fuit mēte Barto. in l.
qui petitorio. C. de rei uēdi. & Bart. ī l. 2. ī §. fi. C. de alie.
iudi. mutā. cā facta, & Ange. in l. ſi autē. §. 1. C. de rei. ven
dica.

dica. Et facit ad prædicta tex. ĩ l. habitatores. §. fi. ff. loca.
& ibi doctores. ubi dicĩ, qđ iuſtus timor facit, ut fiat re
miſſio mercedis, licet nõ ſit ſequutũ periculũ, de quibus
omnibus latius dixi in repeti. mea l. fi. C. de probatio. in
67. charta, & in l. 1. in prin. in 10. & 11. col. ff. de quæſtio.
ubi ſupracta limitaui, uidelicet ꝙ tãtum operatur timor
torturæ, quãtum ipſa tortura, hoc habere locũ in homi
nibus timentibus torturã, & qui in ea cruciãtur, ut mul
tos uidi in diuerſis officiis, quæ habui. Sed ſecus eſſet in
illis, q nõ timẽt torturã, nec alia tormẽta, ut ſil'r pluries
uidi, quos ego habui in fortiis meis, q alias fuerũt capti,
& torti, & adeo ſunt aſſuefacti torturæ, quod eã nihil ti
ment, & cũ non timeant realẽ illationẽ tormẽtorũ, mul
to minus timebunt minas eorum, argu. authen. multo
magis. C. de ſacroſan. eccle. Sed merito q̃ri põt nunc, qñ
10 cõfeſſio † dicatur facta metu tormẽtorum? in quo dicas
ꝙ nedum dicitur facta metu tormentorũ quãdo reali-
ter fiũt illata, & adhibita tormẽta, ſed ẽt dicit facta me
tu tormẽtorum, ſi nõ ſint adhibita tormẽta, qñ reus fuit
ligatus ad torquẽdum, & ductus corã tortura, uel ẽt ſi mi
nę ad torquendo præceſſerunt. ita dicit Ang. de Are. in
tractatu maleficiorũ. in uerbo, fama publica. in uer. poſt
quam aliquis. & ita dicit uoluiſſe Iac. Burti. Cy. & Sal. in
l. 2. C. de cuſto. reor. & Barto. in l. 1. §. diuus. ff. de q̃ſtio. Et
idẽ dicit, ſi reus ſit ſpoliat⁹ ante torturã, & nõ ligat⁹, nec
aliquo modo minatus. ad quod alleg. Bar. in l. nouiſſime
ꝑ illũ text. ff. ꝙ falſo tuto. auto. ubi dicit ſe hoc habuiſſe
de facto Floretiæ. Et idẽ tenet Gãd in tracta. ſuo malefi.
ſub rub. de q̃ſtioni. & tormẽ. in uerſic. dictũ eſt ſupra. Et
ſcias ꝙ ſi carcerat⁹ aliquid cõfiteatur ẽt ſine alia tortura:
21 talis confeſſio non dicitur ſpõtanea, † ſed uiolenta: quo
niam carcer dicitur ſpecies torturæ ſm Barto. in l. cleri
cus. alias ſi clericus. in 2. col. C. de epiſco. audi. & in l. 1.
C. qui ad libe. perue. nõ poſſ. in fi. ubi dixit ꝙ mortu⁹ in
22 carcere † dicit mortuus in cruciatu. pro quo eſt tex. ĩ c.
nulli dubium. 3. q̃ſt. 1. in fin. & in materia uide omnino
Alexan. in conſi. ſuo 275. incip. uiſo themate. in ulti. co-
lum.

lum. vbi hoc tenet. & allegat Pet. de Ancha. idem dicetẽ
in conſi. ſuo 23. incipiente, viſa inquiſitione formata in
Philippũ. de quo ibi latius per eum. pro quo faciũt dicta
per me in cõſilio 28. incipiente, requiſitus à ſer Franci-
ſco de Ghiſileris &c. in 1. charta, in verſi. & licet ipſe Pe
trus &c. & per Gemi. in conſi. ſuo 15. incipiente, reuerẽ
de pater. in 4. col. verſic. ſuper ſecũdo. & dicta per Card.
Alexan. in cap. ſuper eo. el 2. in 2. colũ. poſt mediũ. poſt
do. Philip. de peru. ibi in 1. col. de appellati. & per Bal. in
cap. at ſi clerici. in prin. 3. colum. ver. & licet cõfeſſus. ex
tra de iudi. vbi videtur innuere cõtrarium. & vide q̃ di-
xi in l. 1. in prin. in 10. co. ff. de quæſtio. Itẽ ſcias ꝙ ſufficit
23 probare quem fuiſſe † detẽtũ, vt eius cõfeſſio dicatur
facta metu tormẽtorũ. ita dixit Bal. in l. falſus. in l. fi. C.
de fur. quem refert & ſequitur d. Fran. Bru. in ſuo tract. de
indi. & tor. ĩ 12. char. ĩ 3. col. ver. quibus adde &c. Et ita
dixit do. Catal. in ſuo tract. ſynd. in ver. 163. inci. adde an
tortura &c. ibi ad hoc alleg. Bal. in d. l. falſus. & Cy. in l. 2.
C. ꝙ metus cauſa. ꝙ etiam uidetur uelle Bald. in l. ſi quis
In hoc genus. C. de epiſc. & cle. & uoluit etiã Barba. ĩ ca. ſi
conſtituerit. in pen. col. extra de accuſ. de quo etiã dixi in
repet. mea l. fi. ĩ 65. char. poſt med. C. de probatio. & ĩ l. 1.
in. §. diuus Seuerus. in 1. col. ff. de quæſtio. & infra. ĩ. §. atti
24 gam. num. 27. 28. & 29. Quæro ulterius † qũo probetur
tortura? in quo dicas ꝙ probatur pluribus modis. Et pri
mo probatur à communiter accidentib⁹: adeo ꝙ ſi re⁹
dicat ſe confeſſũ fuiſſe per torturã, & poteſtas, ſeu iudex
dicat ꝙ imo ſpõte cõfeſſus eſt, ꝙ creditur ipſi reo: qa po-
teſtates terrarũ, ſeu iudices ponũt homines ad torturã no
cturno tp̃e, nemine ibi ꝓ reo exiſtẽte. Ita dixit Pet. de
Ancha. in d. conſi. ſuo 23. incipien. uiſa inq̃ſitione forma
ta cõtra Philippum &c. in 2. col. uerſi. præterea aduerten
dum &c. ubi etiam refert Bal. conſuluiſſe ꝓ hac parte. ꝙ
conſilium refert, & ſequitur Alex. in conſi. ſuo 275. ſecun
dum ordinem meum incip. uiſo themate. circa finẽ. quod
conſilium Bald. in ordine eſt 669. in 6. uolumi. & incip.
præmittendum eſt quod interdum tortura &c. & idem

conſuluit ipſe Bald.& meliꝰ & clariꝰ in cõſil. ſuo 171. in
eodem volumi.& incipit, tres ſũt caſus &c.pro quo dicto
faciũt dicta per Bald. in l.prima.C.ne ex delict.defuncto
rum.in v.colũ.vbi dicit, ꝙ aſſeſſores vidẽtur homicidæ:
quia in camera torquent,& poſtea ad banchũ faciũt ſcri
bi, ꝙ reus ſponte cõfeſſus eſt. Et ideo dixit multum no.
Bald.in l.2.C.de cuſt.reo.in ver.& ideo aſſeſſores,quod
quãdo ſcriptura dicit,ꝙ reus eſt ſponte cõfeſſus, ꝙ talis
ſcriptura vt plurimũ eſt falſa. & illud dictum Pe. de An
cha.in d.cõſi.23.refert,& ſequit̃ d.Paris de Put. in tracta
tu ſuo ſynd.in 96.char.in 3.col.in verſi.quidã fuit tortꝰ.
Et hoc etiã firmauit d.Alex.in cõſi.ſuo 189. inci. in cau-
ſa & lite.in 3.col.in 6.volu.Pro quibus faciunt dicta per
Bal.in l.obſeruare. in .§.proficiſci.in 13.q.ff.de officio ꝓ
15 conſ.Et faciũt quæ dixi in ſingu.meo primo. † item pro-
batur etiã tortura ꝓbata detentione rei, vt dixi:ꝙ vo-
16 luit etiã Alexã.in l.1.§.diuus Seuerus.ff.de.quæſt.† Item
etiam ꝓbatur tortura ꝑ indicia & coniectura, ſecũdum
Bal.in l.ſi quis in hoc genꝰ.C.de epiſc.& cleri. ꝓ quo fa-
cit.Nam cũ iſtud ſit difficilis ꝓbationis, cum tortura de
tur ĩ ſecreto,vbi nõ adeſt copia teſtiũ, merito poterit ꝓ
bari ꝑ indicia,& cõiecturas:quia in his,quæ ſũt difficilis
ꝓbationis,admittitur ꝓbationi ꝑ coniecturas vt dixi in
d.ſingu.meo prima,& dixi ſupra ĩ princ.huius operis. in
num.13.& 14.Item ꝓbatur etiã tortura, ſi reus fuit au-
ditus vociferare in occulto,ſecundũ Alex.in d.l.1.in d.§.
diuus Seuerus.ff.de quæſt.De qua materia vide etiã Pau.
de Leaza.in cap.grauis.de depoſi.Cano.in c.cũ in contẽ-
platiõe.de reg.iur.Et dixit ẽt do.Alex. in d.§.diuus Seue
rꝰ.ꝙ tortura etiã ꝓbatur ꝑ famã ad ꝙ alleg.quæ habent
in l.de minore.in.§. pluriũ.& in.§.tormenta.ff.de q. Et in
hac materia vide etiã Ang.in l.1.in.§. quæ onerandæ.ff.
quarũ rerũ act.nõ datur. Et ſcias ꝙ nedũ confeſſio facta
ꝑ torturã nõ præcedẽtibꝰ indiciis eſt nulla:vt eſt gl.iun-
cta text.in l.pen.ff.de q.& ſimiliter ſi ſit facta per metum
torturæ vt dixi ſupra,ſed etiã ſi ſit poſtea ratificata ſtatĩ,
vel ex interuallo durante captura rei in fortiis ipſius iu-
dicis,

dicis,ita dixit domi.Catal.ĩ tractatu ſuo ſyndi.ĩ ver.165.
incip.adde ꝙ diximꝰ in ſuperioribꝰ. & alleg.Bart. in d.l.
pen.Et hoc ꝙ dicit de perſeuerãtia,intelligit ipſe eſſe ve
rum, ſi pſeuerat in tali confeſſione antequã ſit repoſitus
in priſtina libertate: qa tũc eſt præſũptio, ꝙ ſicut illicite
torſit: ita illicite fecit eũ pſeuerare, ſeu ratificare metu
tormẽtorũ futurorũ. argu.l.ſi cui.§.iiſdẽ.ff. de accu. Secꝰ
aũt dicit eſſe, ſi reus fuiſſet poſitꝰ in priſtina libertate,&
poſtea rediret ad iudicẽ,& corã eo fateretur delictũ:nam
tali caſu cõfeſſio ſua ꝓbaret,& eſſet puniẽdus: vt habe-
tur in l.1.C.de cõfeſſis.& facit.l.pen.ff.de condi. ob cau
ſam.Et ſubdit ꝙ hoc ſuadet ratio manifeſta:videlicet,qa
intelligit̃ metus durare vbicunque durat eadem poteſtas
torquendi. ad ꝙ allegat Inno.in c.1.ꝙ metus cauſa.& in
ca.cauſam matrimonij.de offic.deleg. Et ideo ſecundum
eũ dicit Ange.ĩ l.qui in aliena.in.§.Celſus.ff. de acquirẽ.
hæredita.ꝙ cautus debet eſſe aduocatꝰ inquiſiti, q cõfeſ
ſus fuit ad banchũ iuris ſe maleficiũ commiſiſſe,vt faciat
ꝓbari,ꝙ reus primo fuit tortus indebite nullis præcedẽ-
tibꝰ indiciis ſufficiẽtibus ad torturã:qa quouſque deten
tus fuit,idẽ metꝰ torturæ durare præſumit̃:ideo talis ꝑ-
ſeuerantia,ſeu ratificatio nõ nocet reo.ita reſidet d.Ca-
tal.in loco ſupius allegato.Et idẽ dixit Ang.de Are. ĩ tra
ctatu maleficio.ĩ verbo,fama publi.in 4.char.ĩ ver. & ad
uertas.vbi dicit idẽ voluiſſet Pet.de Ancha.in clem.1.de
homicid.ꝑ tex.in ca.1.de accuſatio. in 6.ſed latius ſuper
hoc loquitur Augu. de Ari.in ſuis addit.ibi.qui refert ſe
alias ex hoc euaſiſſe a pœna mortis quẽdã, qui vocabat̃,
vt ipſe,ſcilicet, Auguſtinus de arimino.& ibi refert Bald.
& Saly.tenere cõtrariũ,& male, vt refert plures ãtiquos
& Modernos tenere hanc partẽ cõtra Bald. & Saly. Ego
autẽ vltra domi.Augu.vbi ſupra.dico quod idẽ tenuit d.
Paris de Puteo in tractatu ſuo ſyndi.in 104.charta in 3.
col.ĩ ver.dat̃ regula &c.vbi idẽ dicit, quod dixit do. Ca-
tal.in loco ſupius alleg.de quo etiã per do. Alexan. in cõ
ſi.ſuo 5.incip.in cauſa inquiſitiõis &c.in prin.in 1. volu.
& in conſi.179.incip. in cauſa Angelorum. in pen. col.

& in conſi.ſuo 224.incip.viſo proceſſu inquiſitionis for-
matæ.in 2.col.& in conſi.275.incip. viſo themate. in 2.
col.& Gandi.in tract.ſuo malefic.ſub rub. de queſt.in 5.
col.in verſi.pone quidã &c. Et inquantum Ang. in d.l.ꝗ
in aliena.ĩ d.§.Celſus.ff.de acquir.hære.& do.Catal.& ſe
quaces dicunt,ꝙ ſi reus perſeuerat ĩ cõfeſſione facta ĩ tor
tura nõ præcedẽtibus legitimis ĩdiciis antequam ſit poſi
tus in priſtina libertate,ꝙ talis cõfeſſio,& perſeuerantia
ei nõ nocet:quia præſumptio eſt,ꝙſicut eũ torſit indebi
te ita illicita fecerit eũ ꝑſeuerare metu torturæ: qa quo-
uſq; detẽtus fuit, idẽ metus tormẽtorũ durare ꝓſumitur
Adde d.Paridem de Puteo in tract.ſuo ſynd.in 69.char.ĩ
3.col.in verſicu.quidã fuit tortus &c.ĩ fi. vbi dicit,ꝙ idẽ
17 operatur ipſa potẽtia † ĩ habitu,ꝙ operatur ipſa potẽtia
in actu.quod dicit probari in l.Labeo.ff. de ſtatu libe.&ĩ
c.nõ ſolũ.de appellatio.in 6.Ex quo dicit,ꝙ confeſſio rei
cõſtituti in fortiis iudicis,dicitur facta metu tormẽtorũ
cũ iudex ſemper habeat poteſtatẽ,& potentiam in habi
tu torquendi ipſum reũ.Sed tu vltra do. Pari.adde ꝙ ꝓ
hoc optime facit gloſ.&qđ ibi voluit Barto. & alii ĩ l.ex
18 iudiciorũ.ff.de accuſa.quæ dixit,† ꝙidẽ operatur tempꝰ
datũ ad appellãdum,ꝙoperatur ipſa appellatio.quam gl.
ſequitur Bal.&Imo.in l.qui à latronibus.in.§.1.ff.de teſt.
&Bald.in l.furti.in 2.col.ff. de his qui no.infa.& Bald.in
l.ſi is.in §.1.in 3.colum.C.ſi penden.appella.&Bald.in c.
conſideramus.de electio.& Bal.in c.quoniam contra. in
24.colum.de probatio.& Ioan. de Imo. in l. defuncto.ff.
de pub.iudi.&Ange.in l.fi.C.ſi reus.vel accuſa. mor.fue.
de quo etiã per docto.in c.concertatiõi.de appellatio. li.
6.& uoluit Bal.in l.addictos. poſt prin. C. de epiſco.aud.
vbi ad hoc etiã alleg.glo.ſimilẽ in l.1.ff.nil nou.appellat.
&idẽ firmauit ipſe Bal.in l.poſt rẽ.in 2.col.ff.de tranſact.
&Barba.in con.ſuo 7.inci. viſis dubiis eleganter &c.cir-
ca pen.col.in 3. vol. & Oldr. in conſi.ſuo 18.incip. circa
primũ.circa me. vbi pro hoc allegat bõum tex. ĩ l.appel-
latione.C.de appella.&in l.vnica.ff.nil no. appell.pen.&
tex.in d.c.non ſolum.de appe. in 6. vbi text.gloſ. de hoc.
Et

Et hãc partẽ etiam tenuit Alex. in l.3. in §. ſi ſeruus. in
vlti.col.ff.de acq.poſ.de quo etiã per Corſe.in no.ſuo.2.
in verbo,appellatio.&in verbo, terminus in 1.not.Et ꝓ
iſtis facit optime no.verbũ Bar. in l.ſi ex plagiis. in §.ta-
bernarius.ff.ad legem Aquil. quẽ refert & ſequit̃ Ange.
de Are.in §.iniuria.ĩ 1.col.in fi.inſtitut.ad leg.Aqui. vbi
16 dixerunt,ꝙ ſi percutio te ante quã † tu percutias me,dũ
tu es in actu precutiẽdi me,ꝙ dicor tũc feciſſe ad meã de
fenſionẽ.quod etiam voluit Ang.in l.quemadmodum.ff.
de inoffic. teſt.quẽ refert &ſequitur d.An. Cor.ĩ no.ſuis
no.1.ĩ verbo.metus.Pro qua doctrina eſt text.apertus ĩ
l.3.C.ad legem Cor.de ſica.&hoc etiã firmauit Ang.ĩ l.
2.circa.fin.C.vnde vi.vbi not.loquit̃. Et idẽ dixit Ange.
Are.in tracta.malefic.in verbo,& dictus Titius ſe defen-
dẽdo.in 1.charta in vlti.ver.circa mediũ.vbi ſimiliter al
leg.Barto.in d.§.tabernarius.&Bald.in l.1.C.vnde vi.Et
idem in effectu dixit do.Alex.in cõſil. ſuo 323 . incip.in
caſu prædicto.in 3.col.in verſicul.circa ſecũdum, vbi ad
hoc alleg.bonũ text.in l.nouiſſime. in verſicu.qđ ſi com
pulſus.ff.quod falſo tuto.auto.per quẽ tex.dicit Dyn.ibi
quod idẽ operatur probabilis ſuſpitio tormẽtorũ, ꝙ ip-
ſorũ illatio. pro quibus etiã faciunt dicta ꝑ Bald.in con
ſil.ſuo 488.incipien.Ioannes.in princ.5.col.in 3. volu.Et
faciunt dicta. per Pet.de Ancha. in conſi. ſuo 168 . inci.
rationes quæ ſuperius &c.vbi dicit,ꝙpoſtquam quis ſcit
ſe poſſe compelli per iudicem ad gerendũ actuũ nõ minꝰ
dicit̃ coacte facere,licet ſpõte dicat facere.&dicit de hoc
eſſe caſum in d.l.nouiſſime.§.ꝙſi compulſus.ĩ uerbo,ſi cõ
pulſus aut metu ne compelleretur&c. qđ ibi no. Bal. Et
ſubdit etiam Pet.de Ancha.in d.conſil. ꝙ inſpicitur no-
cendi potentia.ſicut nocendi actus.& allegat l. Labeo.ff.
de ſtatu liber.& c.piſanis.de reſtitutio.ſpoliatot.& idem
firmauit Petr.de Anchara.in conſil.ſuo 57.inci. præmiſ-
ſa facit ſerie.&in conſi.158.pro quibꝰ faciũt optime quę
ego dixi in repetitio.mea l.fi.C.de probat. in 66. & 67.
char.&in l. penulti.in 3.&4.colum.ff.de quæſtio,& dicta
per Ange.in l.1.in §.quæ honorandæ.ff. quarũ rerũ actio

non

non datur. Et faciunt not.uerba Bar. in l.penul. in ulti.
30 col.ff.de cōdic.ob turp.cauſam.†ubi dicit,qđ ſi maritus
bene uerberauit uxorē,quia nolebat cōſentire cōtractui
fiēdo,ſi poſtea ex interuallo talis mulier cōſentiat,præſu
mitur per metū cōſenſiſſe:quia donec durat in matrimo
nio illius uiri,ſemper metus ille durabit.& hāc doctrinā
refert,et ſequitur Iaſ.in.§.quadrupli.ī 10.col.inſt.de act.
ubi alleg. Ang.idē dicentē in l. ad inuidiam .C. qđ met.
cauſa. Et pro dicto faciūt dicta ꝑ domi. Alexan. in conſ.
391.incip.in cauſa prædicta.in 4.colum.ubi ad hoc alleg.
glo.fi.in c.1.quod met. cauſ. quæ dicit,quod uiuēte uiro
ſemper metus præſumiť durare in uxore.Et adducit etiā
Bart.in l. 1.C. quod metus cauſa. qui dicit, quod ſi aliqs
facit aliud metu tyrāni, præſumiť durare metus, donec
uiuit tyrānus.adducit etiā Inno.in c.ſuꝑ hoc.de renūcia.
ubi dicit , quod ubi apparent ſigna extrinſeca uiolētiæ,
nō poteſt apparere de animo, tūc extrinſecis fit ꝓbatio
q.d. quod ſi apparēt acta extrinſeca uiolētiæ,licet timēs
uiolētiā inferri faciat animo læto & iucūdo,præſumiť tn̄
ꝑ metū facere,nec audieť uolēs ꝓbare, quòd ſpōte fecit,
& dicit ꝙ tūc nō admittiť directa probatio ſed indirecta.
& ibi do. Alex.ponit exempla.& dicit quod illud dictum
Innocen.ſequiť Ioan.And.domi. Anto.& Ioan.de Imo.
in dicto c.ſuper hoc.in 18. & 19.col.ubi referūt Boatinū
dicentem , quod ſi filius in ſtudio exiſtens renuntiauit
beneficio ſuo,ſi probat metum fuiſſe illatū à parētibꝰ in
patria, propter quē renūtiauit,nō audietur aduerſarius.
ſi dicit ſe uelle probare ꝑ teſtes,quod libere,& ſpōte re-
nūtiauit:nā teſtes non potuerunt uidere metū,quem in-
trinſece patiebatur.Et idē dicit Abb.ibi referēs Ioā.An.
& doct.præalleg.qui dicunt, quod quædā puella rapta &
deſponſata fuit,& poſtea aufugit,& raptor uolebat ꝓba-
re,quod tēpore cōtracti matrimonij puella ridebat,ideo
ſpōte cōtraxerat. dicit quod nō admitteť talis probatio:
qa queçūque ſigna ſint exteriora demōſtratiua letitiæ,
nulliꝰ tn̄ ſūt momēti,ex quo apparēt ſigna ītrīſeca metꝰ:
nā animū intrīſecū hominis nullus mortalis cognoſcere
poteſt:

pōt:& multi fingūt ridere,qui timēt. ita dicit d. Alex.ī d.
cōſi.391.inci.in cauſa prædicta.& in conſil.323.incip.in
caſu ſupradicto.in 3.& 4.colum. de quibus dixi in ſingu.
meo 325 . incipi. dixi tibi alias &c. & vide d. Nellum in
tracta. bannitorum . in 4. parte primi tempo.in 4. q. &
faciūt optime dicta per d. Phili.Decium in cōſi.ſuo 219.
inci viſo puncto.in 3. colū. ubi plura ſuperiꝰ adducta re
fert & approbat. & ꝓ prædictis etiā faciūt dicta ꝑ Bal.in
conſi.223.incip. punſtus infraſcripti cōſilij &c.in 1.uol.
& pau.de Caſt.in l.non fatetur.in.§.ſed an & ipſos.in fin.
ff.de confeſ.& Soci.in conſil.ſuo 27.incip. uiſis. in pen.
col.in 4.uol.Et circa illud ꝙ ſupra dixi de confeſſione fa
21 ctā metu tormētorū,ſcias ꝙ metus† probať ex indiciis,
& præſumptionibus ſecundū Pet. de Ancha. conſil. 299.
incp.uiſa ſupraſcripta facti narratione.& Bal.in conſ.26.
incip.punctus.in 3. vol.& in l.ſi quis in hoc genus. verſi.
adde tamen vnum.C.de epiſco.& cle. de quo latiꝰ per d.
Philip.Deciū in cōſi.219.incipien.viſo puncto.in 1. col.
& per Soci.in conſi.4.incip.ſuper.in 6.col.ad fin.in 3.vo
lu.Et circa ipſum metum ſcias ꝙ dictum prætoris dicētis,
22 [QVÒD metꝰ cauſa geſtū eſt,ratū nō habebo.]† eſt
vox Dei,quā poſuit in ore prætoris. ita dixit Raynu.de
pœna forti.quem refert & ſequiť Bal.in rubri.de contro.
inueſtit.in fi.Itē etiā ſcias ꝙ non omnis metus inualidat
23 actum,ſeu cōfeſſionem,ſed ſolum hæc operatur† metus
cadens in conſtātem virū: vt habetur in l.3.in §. metum
ff.ꝙ metus cauſa.& in l.interpoſitas.C.de tranſact.Et Idē
dicimus in muliere:nam requiritur talis metꝰ,q cadat in
conſtantem mulierē,ſecundū gl.in c.quod locū.de ſpōſa.
quam ad hoc allegat do. An.in c.conſulationi.ꝙ met.cau
ſa.Itē circa ea quæ dixi ſupra in hoc §.in u.4. ꝙ data tor-
tura,impoſſibile eſt probare cōfeſſionem ſpontaneā ſecū
dum Bal.in l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſ.& cleri.ſcias
ꝙ ex hoc dixit no. Bal. in c.1.in §.iniuria.ī 8.col.verſicu.
24 quæro vtrum de pace iura. fir.†ꝙ ſi qs ductus ſub tortu
ra,vel aliis tormētis,vel corā eis cōfiteatur aliqđ delictū
ꝙ tali caſu ſi notariꝰ ſcribit, ꝙ ille fuit ſpōte cōfeſſus,cū

mittit falſum,& poteſt puniri de falſo:qđ dictũ refert &
ſequitur Barb.in c.ſi conſtiterit.in pe.col.de accuſ. & d.
Catal.in tractatu ſuo ſyndi.in uerb.165.incip. Adde qđ
diximus &c.& Bal.& Ludo.Roma.ĩ l.q in aliena.ĩ §.Cel
ſus.ff.de acqui.hære.de quo ẽt ibi ꝑ Ang.& ꝑ Barba. in
quodam conſi.ſuo incip.clemẽtiſſimi Dei patris,ꝓ quo
faciũt dicta per Bal.ĩ l.1.ĩ 6.col.in uer.modo iuxta prędi
cta.C.de cõfeſſis.Et facit ẽt ratio naturalis quę eſt,ꝙ ne
mo præſumit ita demẽs, & fatuꝰ ꝙ cõfiteať crimẽ, ſeu
delictum ſpõte,propter quod imponitur pœna mortis,
uel mutilatio mẽbri, iõ præſũptio & cõiuctura ẽ ꝓ ipſo
reo in tali caſu:Quinimo dicere cõtrariũ ꝙ reus ſit ſpon
te cõfeſſus delictũ,eſt quædam falſitatis imago.cũ ſit re-
25 motum a ueriſimili:† ut dixit Bal.in l.1.ĩ 3.col.de ſeruis
fugitiuis.ꝓ quo facit tex.in l.milites.in §.oportet.C.de
26 quæſtio.Experimentum enim† uerorum ſermonum ẽ,
ut concordet cũ rebus ſenſatis, & uerificẽtur ſermones
noſtri in cõem opinionem hominum fruentium intelle
ctu,ut l.ſi ita quis in uerſicu.ꝙ nemo ſanus diceret. ff.de
euict.Vlterius circa hãc materiã torturæ, ſcias ꝙ aliquę
ſunt perſonæ priuilegiatæ,quæ iure nõ poſſunt torque-
ri,etiam in cauſis criminalibus, ẽt ſi contra eas ſint indi
27 cia ſufficientia ad torturã. Et primo Decuriones † non
poſsũt torqueri,& alii ĩ dignitate poſiti.l.oẽs.C.de decu
rio.li.10.& iudex cõtrafacietes punitur. ut ibi dicit ibi
tex.ꝙ cõſuetudo cõtraria nõ ẽ ſeruãda.& idẽ habeť in l.
2.in §.in filiis.C.de decuri.& ĩ l.diuo Marco.C.de quæſ.
quod intelligas etiam finito officio, ut habetur.ĩ l.nihil.
C.de qõ.& in l.ſi quis decurio. C.de fal.& uoluit gloſ.in
d.l.omnes.de quo latius dixi in l.ædictum, in 4.col.ff.de
quæſtio.& in ſing.meo 175.incip.niget cõmuniter. & la
te etiam ponit d.Fran.Brun.i ſuo tractatu.de ĩdi.& tort.
ĩ 8.char.in 2.col.Et ſi officialis uellet aliter facere,poſſet
28 † ei reſiſti de facto,ut habetur in d.l.omnes.& ĩ authen.
quomodo oportet epiſco.in §.fin.pro quo faciunt q̃ late
29 dixi i l.1.i 2.char. C.de exe.rei iudic.Itẽ doctores†non
poſsũt torqueri de iure, ſm Cyn.in l.milites. C.de qõ.
ubi

ubi loquitur de Aduocatis.& uoluit Bar.in l.1.C.de Ad
uoca.diuerſo.iudi.de quo ẽt per Cyn.ĩ l.4.C. ad legem
Iul.maieſtatis.& per d.Alex.in d.l.milites.ubi idẽ firmat
Ludo.Roma.in ſingu. ſuis in 13.char.in 3.col.in ſing.in
cip. milites doctores ſub nume.48.&c.ubi alleg. d.l.oẽs
pro ſingu.& alleg.etiam d.l.diuo Marco.& hoc etiam uo
luit Ang.de Aret.in tract.ſuo maleſi.in uerbo,ſama pu-
blica in 16.char. in uer. ſexto quæro. & Ioã. And.in d.
c.cũ in contẽplatione.de reg.iuris. Pro quibus facit qđ
30 dixit Bal.in l.1.C.qui bo.ced.poſ.ubi dixit, † ꝙ milites
nõ poſſunt carcerari ꝓ debito, per l.miles.ff.de re iudi.
31 & idẽ dicendũ eſt in Aduocato † & doctor.ꝑ gl.in l.me-
32 dicos.C.de ꝓfeſ.& medi.l.q̃ dixit,† ꝙ nõ tenentur ultra
quã facere poſſint.Et facit etiam,nã lex cõcedens captu
34 ram,perſonæ,non extẽditur ad doctorem,† ut habetur
in l.medicos præallegata.& uoluit Bal. in l.1.C.qui bo.
ce.poſ.& facit l.ne quis.C.de aduoca.diuer.iudi.ubi im
35 poſitio onerum perſonaliũ non † extẽditur ad doctorẽ
36 ratione ſuæ dignitatis.quia doctor† dicitur in dignitate
cõſtitutus.c.quanto. de magi.& uoluit Bart.in ꝓœmio.
C.& in l.fin. C.de iudi.& ĩ l.ſi. C.de Iudæ.& in l.genera
liter.C.de decur.& in d.l.oẽs.eod.tit.Barb.in d.c.quãto.
de mag.ubi plura iura ad hoc alle.Et alibi dicitur, ꝙ Do
ctores quaſi radii ſolis appellãtur:ut habeť de pœ.diſt.2.
c.multi. & 1.q.7.c.ſi q̃s.ubi uelut luminaria ſplẽdeſcere
dicũtur.& facit.c.1.de reliqui.& uener.ſan. in 6.ubi di-
xit,ꝙ Papa per Doctores quaſi luminoſas candelas uni-
uerſorũ corpꝰ orbis errorũ tenebris ꝓfugatis,uelut ſy-
dꝰ radiat matutinũ.Et facit tex.in c. ſuper ſpe.de magiſ.
ubi tex.dicit ꝙ Doctores uelut ſplẽdor fulgẽt firmamen
ti.Et facit ẽt c.cũ ex iiuncto de hæret.& gl in c.cũ ex eo.
de elec.ĩ 6.q̃ dixit,ꝙ Aduocati nõ minꝰ ꝓuidẽt humano
generi,q̃ ſi armis patriã defenderẽt.&ꝙ Doctorũ ſciẽtia
mũdꝰ illuminať.Et faciũt dicta ꝑ Sal.in authẽ.habita.C.
ne ſi.ꝓ pa.in 1.col.ubi dixit,ꝙ mũdꝰ illuminať doctori-
bꝰ & hominibꝰ ſciẽtiæ,&dicit, ꝙ niſi fuiſſẽt Doctores,
38 nos eſſemꝰ ĩ tenebris.Et facit ẽt ad ꝑdicta.nã milites†nõ
poſſunt

poſsũt torq̃ri.ut ẽ tex.ĩ l.milites.C.de qõ.& ibi doc.imo
37 nec ẽt eorũ filii ut ibi dicit̃:ergo nec Doct.q̃a† priuilegia
militũ extẽdunt̃ ad doctores,ſ̃m Cyn. in l.1.C.de iur.&
fa.igno.Pro quo facit ẽt,nã ſicut uerſatur utilitas publi-
ca in militibus.ut in l.1.& fin.ff.de teſta.mili.ita ẽt in do-
ctoribus & aduocatis.l.1.& ibi gl.C.de ſtud.lib.urb.Ro.
quod etiã uoluit Bartol.in l.1.ff.ſolu.mat.& in l.aduoca
ti.C.de aduo.di.iu.& hoc ponit latius d.Paris de.Put.in
ſuo trac.ſynd.in 38.char.ĩ uer.an doctor.& uide d.Fran.
Brun.in trac.de ind.& tor.in 8.cha.in 3.col.Itẽ minores
38 14.an.† nõ pñt torqueri,ſ̃m Ang.de Are.ĩ tract.male.in
uerb.fama pub.in 16.ch.ver.6.quæro.&c.Nã ſ̃m eũ talis
minor dẽt ferula cedi.alleg.l.cũ ſyllanianũ.ff.ad ſylla.ſed
uoluit allegare l.excipiuntur eo.tit.pro quo facit.l.1.& q̃
39 ibi habent̃.C.ſi aduer.delic.Itẽ maiores† magiſtratus du
rãte officio non debẽt torqueri. Ang.ubi ſ̃.ar.l.pars lite
40 rarum.cũ ſi.ff.de iudi.Itẽ nec ẽt clerici† ĩ ſacris cõſtitu-
ti quod tamẽ intellige,niſi ſint infames, ſecundum doc.
in c.grauis. de depoſi. ad quod uide quæ dixi ſupra in.§.
nunc uidendum.nu.51.& in ſing.meo.55.inci.aduertas
41 ad vnum&c. Itẽ nec † decrepiti debent torqueri l. 3.§.
ignoſcitur.ff.ad ſyll.& in l.1.§.impubes.& ibi glo.eo.ti.
De quibus ꝑſonis uide ẽt d.Frã.Bru.ĩ tra.de indi.& tor.
in 8.char.in 2.col.&ẽt per Alex.in d.l.milites.C. de quæ
42 ſtio. † Itẽ ſi apparẽt ĩdicia cõtra aliquẽ vtilẽ reipublicæ,
talis nõ torquebit̃,ſicut nec cæteri ſupradicti,ſecundũ d.
Pa.de Pu.ĩ d.ſuo trac.ĩ 39.char.ĩ 1.col.ad quod alleg.Lu
do.Ro.ĩ rep.l.ſi vero.ĩ.§.de viro.ĩ 10.fal.ff.ſol.mat.ſed ad
hoc poterat allegare bonũ tex.in l ad beſtias.ff.de pœ.de
quo tex.loquit̃ d.Fely.ĩ c.illud.de mai.& obe.& Lud.Ro.
ĩ ſing.ſuo.717.incip.poteſtas.& Cępo.in cau.2.&dixi in
43 l.qui falsã.in 8.col.ff.de fal.Itẽ † nec ẽt milites veterani
torqueri poſſunt, vt voluẽ doc.ĩ d.l. milites.& do. Paris
de Put. in d. ſuo trac.in 38.char. in vlt.col. Quid aũt in
militibꝰ noſtri tp̃is,an poſſit torqueri,vide do.Frã.Bru.
in d.ſuo trac.ĩ 8.char.ĩ 2.culũ.&doc.oẽs ĩ dictis locis vbi
hoc examinat.De quibꝰ omnibꝰ dixi referẽdo p̃dicta, in
l.edictum.

44 l.edictũ.ff.de qõ.ubi ẽt poſui,an mulier† prægnãs poſſit
torquæri.uide ibi late.Scias tñ ꝙ licet nõ liceat regulari
45 ter torquere prædictas perſonas: † tñ hoc caſu fallit in
crimine læſæ maieſt.quia in tali crimine ceſſat tale priui
legiũ,& poterũt torqueri,ſecudũ Ang.de Aret. in tract.
malefi.in verbo,fama publica:in verſi.6. quæro &c. vbi
alleg.ad hoc.l.de minore.in prin.& l. ex libero.§.1.ff.de
quæſti.& l.proditores.ff.de re mili.& idẽ dicit eſſe ĩ cri-
mine hęreſis alleg.glo.ĩ l.3.C.ad leg.Iul.ma.de quo dixi
in l.edictũ.in fi.ff.de queſt.Vide tamẽ omnino quæ dixi
ſupra in §.diligẽter.nu.170.cũ pluribꝰ numeris ibi ſeq.
Et teneas etiã mẽti,ꝙ ſi aliqua ex dictis perſonis torque
46 ri prohibitis torqueatur,ꝙ cõfeſſio† facta ꝑ tales perſo
nas ĩ tortura, vel vigore talis torturæ nõ valebit. argu.
glo.ſing.in l.pen.ff.de quæſt.& arg. eius q̃d voluit Frãc.
Tit.in l.fi.ff.de decu.quẽ ego retuli in d l.edictum.in 14.
colum.uerſi.& inquantũ ſuperius &c.ff.de quæſt.& hoc
voluit etiã Bald.in l.imperator.la 2.ff.de ſtatu.homi.de
quo etiã dixi in d.l.ædiectũ.in 3.col.verſi.&teneas men
ti &c.de quæſtio.&do.Franc.Bru.in tract.de ĩdi.& tor.ĩ
7.char.in 2.colum.in verſ.Quarto principaliter quæro.
47 Vlterius quæri poteſt in quibus cauſis q̃s poſſit † torq̃
ri de quo vide do.Frã.de Bru.in tracta.de indi.&tor.ĩ 7.
char.in 1.col.in ver.tertio principaliter quęro.Itẽ an,&
48 quãdo teſtes † poſſint torquęri,et ĩ quibus caſibꝰ, vide
eũdem d.Fran.in eo. tract.in 7.cha.in 3.& 4.col. Quæri
ẽt põt de no.dubio:videlicet, qñ plures ſunt torquendi.
49 † à quo debeat iudex incipere torturã ꝓ habẽda verita
te:ĩ quo dicas ꝙ debet ĩcipere à ſuſpectis:ideo ſiue loqua
mur in pluribus reis,ſiue ĩ pluribꝰ teſtib.torquẽdis,ſiue ĩ
ſimilibus,de quo per Bal.in l.1.& ibi ego dixi in pen.co.
ff.de quæſtio. Vel dicas ſecundũ Bartol. ibi.ꝙ debemus
incipere ab eo qui veriſimilius dicit veritatẽ ſed quãdo
non eſt magis verſimile de vno, quã de alio, tũc incipi
mꝰ à magis ſuſpecto:vt ĩ d.l.1.ĩ pri.,ita dixit Bar.ibi.Sed
tu vltra Bar.vide Gand. in tra.ſuo mal.ſub rub.de qõ.et
tor.in 2.col.in ver.nũc vidẽdũ.vbi dicit,ꝙ qñ de pluribꝰ
eſt

eſt habẽda tortura, ſagax iudex debet cõſiderare à quo facilius ueritas erui põt, & ab illo debet quæſtionẽ incipere tanquã à timidiore, & magis ſuſpecto: & debet ĩcipe-
50 re à uiliori, & nõ à fortiori uel digniori. Itẽ † ſi ſunt torquẽdi pater & filius, debet incipere à filio in cõſpectu patris, q̃a citius dicet pater, quã filius, q̃a pater magis uere-tur de filio, q̃ de ſeipſo: ut in l. iſti quidã. ff. ꝙ met. cau. &
51 §. fina. inſtit. de noxa. Item † fœmina prius eſt incipiendum, quam à maſculo, quia homo tanquã maioris cõſtãtiæ tardius confiteretur: ſed ipſa mulier citius cõfiteretur: q̃a ipſa habet cor momentaneũ & inſtabile. alleg. l. ſilia in orbitate. C. de inoffic. teſta. & c. forus. de uerbo. ſigni. ita ẽt firmat ad literã do. Paris. de puteo in ſuo tracta. ſynd. in 102. char. ĩ 1. col. & Guid. de Suz. in ſuo trac. male. in 5. col. ĩ uer. quo ordine. Et idẽ in effectu uidet̃ firmare do. Frã. Bru. ĩ ſuo trac. mal. de indi. & tor. ĩ 12. char. in 3. col. ubi vltra p̃dicta dicit vnũ no. uerbũ uidelicet, ꝙ
52 quando inter torquendos eſt unus, q̃ habet † turpe nomẽ, ut puta Foraboſcho, Tarabuſo, Spezacroce, & ſimilia nomina: ꝙ tũc debet incipi ab illo, q̃ hẽt tale nomẽ, ut ẽt eſſet Pizaguerra, Mezzofra, Falameſchia, Scaramella &c. & allegat rationẽ: quia tale nomẽ facit ĩdiciũ iniq̃tatis cõtra eũ, & reddit ipſum ſuſpectũ, & hoc uoluiſſe Ioan. And. ſecũdũ q̃d retulit magiſter ſuus in uoce in c. cũ in contemplatione. de regu. iuris. ꝓ quo facit in arg. tex. ĩ l. facta. & ibi gl. in §. ſi uero nominis. ff. ad Trebellia. ubi habetur, ꝙ quãdo uolumꝰ procurare, debemꝰ habere pulchrũ nomẽ: de quo ꝑ do. Fely. in procemio decretaliũ. in uer. Gregorius. in 8. colum. & per Ang. de Are. in trac. male. in uerbo, fama publica. in 26. colum. uerſicu. nũc uidemꝰ &c. Et pro iſtis facit quod uoluit Bal. in l. 2.
53 in 2. col. C. quo. ap. nõ recip. ubi dixit, ꝙ bona † phyſionomia prodeſt reo. & male eidem nocet: quia mala phyſionomia facit p̃ſumi quẽ procliuũ ad ſcelera. ita dicit ipſe ibi, quod eſt notandum de quibus ẽt per domi. Pari. de Put. in ſuo tracta. ſyndi. in capi. 108. char. in 2. col. De quibus omnibus etiã latius loquutus ſum. in l. 1. in prin.

in

in pen. & ul. col. ff. de quæſtio. ubi etiam ex prædictis aliqua addidi. Et dixi, q̃d quãdo plures ſunt rei, q̃ ſunt torquendi ꝓ aliquo delicto, ut ueritas ipſius delicti iueniatur, ꝙ nõ debent attendi prædicta: ſed ſi unꝰ ipſorũ reorum alias cõmiſit ſimile delictũ, pro quo ſunt torq̃ndi
55 ꝙ tũc † ab illo eſt incipiẽda tortura, nõ attẽta diſtinctione doctorũ de qua ſupra. ita ſing. dixit Sal. in l. fin. in ul. colum. in uerſi. quæro an ſufficiat &c. C. de quęſt. & hoc per regulam, ſemel malus &c. & quo etiã feci mentionẽ ſupra. in §. diligenter. nu. 101. & idem uoluit Gan. in tracta. ſuo maleſi. ſub. rub. de præſum. & indi. indubitatis. in
55 pe. uerſicu. Tene menti quia notabile eſt. † Quæro ulterius an quis poſſit ſe ſubiicere torturæ ſpõte ſua, & dicere domine iudex ego nõ habeo indicia contra iſtum, quẽ accuſaui de tali delicto, ſed uolo ſtare ſecũ ad torturam, & eum conuincere in tortura, in quo do. Fran. Bru. ĩ ſuo tract. de indi. & tor. in 16. char. in 1. col. in prin. dicit, ꝙ aliquis ſit inculpatꝰ de aliquo delicto & dicit, dñe iudex ego nõ cõmmiſi tale delictum, & offero me uelle ſtare torturæ, iõ ponatis me ad torturã, q̃d licet iſte ſit unã beſtia, attamẽ Poteſtas nõ põt ipſum ponere ad torturã niſi p̃cedant indicia, & hoc per l. liber hõ. ff. ad leg. Aquil. Itẽ. quia poteſtas torquẽdi in meri imperii: ut l. defenſores. C. de defenſo. ciui. & tenet Gui. de Cu. in l. imperiũ. ff. de iuriſd. om. iud. ſed ea quæ ſunt imperii, non poſſunt pacto priuatorũ concedi. l. priuatorũ. C. de iuriſd. omn.
56 iudi. Itẽ etiã quia non † poteſt quis cõmittere alteri, ut ipſum puniat. l. 1. ĩ §. uſque. adeo. ff. de iniur. & tenet Bar. in l. penul. ff. de condi. ob turp. cau. & in l. interdũ. in §. qui furem. ff. de fur. licet gloſ. ibi ſentiat cõtrariũ. Et licet gl. & Bar. ibi loquantur quando quis cõmittit ſe torturę in manibus priuati: tñ ipſe idem dicit quãdo ſe cõmitteret manu iudicis: q̃m ut iudex in caſu illo torquere nõ poteſt, quia habetur ut priuatus quando † aliquid facit extra terminos iuris ut habetur ĩ l. prohibitũ. C. de iur. fiſ. Et propterea dicit Franc. ubi ſupra ꝙ quando in caſu prædicto. torqueret aliquẽ ẽt uolentẽ, nõ excuſaretur à

pœna

pœna applicāda fiſco, ſed excuſaretur ab actione iniuria rũ,& ab ipſius intereſſe:qm̃ uolenti non fit iniuria.l.1.§. adeo.ff.de iniur.& ibi Bar.& habetur per Bar.in l.quam uis.in fi.ff.de in ius vocan. Ex quibus ſecundũ do.Fra.vbi ſupra deciditur alia quæſtio,quæ ſępe occurrit.Nã aliqs inculpat aliquẽ de delicto,& quia nõ habet veras proba tiones,nec vera indicia ac ſufficiẽtia ad torturã dicit, do mine Poteſtas ponatis me & ipsũ ad torturam, quia hoc modo volo ipsũ cõuĩcere de dicto delicto: an iudex ipſe, ſeu Poteſtas poſſit hoc facere? & dicit ꝙ multi sũt fatui, q putãt hoc poſſe fieri:Sed ipſe dicit cõtrariũ eſſe verius ꝑ ſupradicta i pſonavolẽtis ergo fortius in illo,q nollet, de quo etiã vide quæ dixi in l.pen.in i.colũ.ff.de quęſt.& Gandi.in trac.maleficiorũ.ſub rub.de pœnis reorũ.i vij. colũ.verſi.j.incip.Itẽ pone fore &c.& Ioan.de Ana. in c. penul.in ij.colũ.de rapto.& quę dixi ego in l.i. in i.colũ. ff.de ſica. Vlterius quæri poteſt in quibus torqueri. in quo dicas,ꝙ in cauſa pecuniaria ſeruus poteſt torqueri: ꝙ ſecꝰ eſt i libero homine:vt habetͬ i l.diuus.ff.de quæſt. ſed in criminalibꝰ,& grauibꝰ etiã liberi torquẽtur.vt in l.ædictũ.eo.titu.& iſta eſt differẽtia quantũ ad tormenta inter cauſas ciuiles & criminales. ſed ꝙ imo nec ſeruus,
58 nec liber homo debeat torqueri,facit. Nã † pœna eſt cõ mẽſurãda delicto,text.& ibi Bald.in auth.omnes peregri ni.i fi.C.cõmuni.de ſucceſ.in fi.pro quo.facit illud,quod ſcribitur Deutorono.cap.xxv.vbi dicitur, Iuxta mẽſurã delicti,erit plagarũ modus. & i cauſa pecuniaria quis nõ poteſt punire,niſi ĩ pœna pecuniaria vt de ſe patet & cla rũ eſt, ne pœna rei pecuniariæ excedat ipsã pecuniã: vt in d.authen.omnes peregrini.ſed tenẽdo ꝙ in inquiren- do veritatẽ rei pecuniariæ.poſſit ſeruus torqueri, ſeque retur ꝙ maior eſſet,pęna inquirẽdo, quã pœna rei inqſi tę repertæ : quia reperta veritate rei pecuniariæ inqui- ſitæ reus non poterit puniri niſi in pecunia: & ſic maior erit pœna in inquirendo quam in puniendo. Et hoc ſit verum ſatis patet.nam nedum tortura, ſed etiam quæ libet alia pœna corporalis minima, eſt maior quacũque

pœna

pœna pecuniaria.l.in ſeruorũ.ff.de pęnis. Quinimo gra
59 uior.& durior † eſt tortura,& eiꝰ pęna,quã utriuſq; ma nꝰ abſciſio:vt eſt tex.in authẽ.ut nulli iudi.§.fi. & ſi ali- bi dicitͬ, ꝙ ſupremas anguſtias ſuſtinere potiꝰ eſt mori, quã uiuere.Et dixit Bal.in repe.l.primę.in penu. col.C. vñ ui.ꝙ cruciatꝰ corporis æqparatur morti.Et ſcribit Se neca in epiſtolis,ꝙ nemo tã timidꝰ eſt, ut malit ſemper pendere, quã ſemel cadere. De quo latiꝰ dixi in l.diuus Pius in prima col.ff.de quæſt.Poſſunt tñ prædicta limi- tari,& dici, ꝙ in cã pecuniaria nõ deuenitur ad torturã regulariter,ut in dictis iuribus. hoc tñ fallit in cã pecu-
60 niaria graui & ardua : quia talis cã licet ſit † pecuniaria tamẽ æquiparatur cauſæ criminali, ſm Bal.in l.parẽtes. C.de teſt.& Pet.de Anchara.in conſilio ſuo 27.incip.ra tiones inductæ &c. circa fin.& conſil.62. incipi.in cauſa quæ uertitur.in 2.colum. & habetur in l.propter litem. §.1.ff.de excuſati.tuto.de quo dixi in l.1.in §.ſeruus mu- nicipium.& in §.præterea.in 7.colum. in uerſic. item di cuntur capitales &c.in l.diuus Pius in 1.col.ff.de quæſt. Sed in cauſa criminali regulariter oẽs poſſunt torqueri: ut ff.& C.de quæſt.ergo.Secundo limita niſi cauſa ciuilis
61 & pecuniaria habeat † crimen annexũ: quia tunc deue- niretur ad torturam cõtra omnes, ita habetur ꝑ docto. in c.1.extra de depoſito . Ex quo dicto refert.d.Paris de puteo in tract.ſuo ſyndic.in c.108.char. in 1.col.uerſic. an cauſa &c.ꝙ alias ipſe dixit,qđ mercatores falliti,ceſ-
62 ſantes,& fugitiui poterũt † torqueri ut indicẽt pecunias ipſis datas ad mercandm,quas nũc denegãt habere,& di cũt illas perdidiſſe:quod eſt ſin.no.ſm eum,cũ ſepiſſime eueniant in facto . Et de hac ſecũda limitatione uide ẽt. Alex.in conſi.77.incip.in cauſa accu.in 4.colu.in 1.uol. & vide quæ dixi in l.maritus.in 1.col.ff.de quæſt.Et cir- ca illud quod dixi ſupra ꝙ in materia torturæ differt cã ciuilis à cã criminali &c. adde ꝙ etiam in pluribꝰ aliis
63 differt † cauſa ciuilis à cauſa criminali:licet dicatͬ ꝙ in cauſis criminalibus proceditur ad inſtar ciuilium:ut di- cit tex.in l.abſentem.ff.de pœnis.& uoluit Lu.Ro.in ſin.

ſuo

gul.ſuo 694. incipi. quæro nunquid &c.& Bald.in l.qui
crimé.in 3.col.ad fin. C. qui accu. nõ poſ. Differt enim
in danda dilatione.nam in cauſis ciuilibꝰ dantur indu-
ciæ deliberatoriç:ut in authen. offeratur.C.de lit.conte
ſtat.& tamẽ in cauſis criminalibꝰ nõ dãtur induciç deli-
64 beratoriæ.† ita dixit gloſ.not.in c.1.inci.de induciis.3.
q.2.quã gloſſ.dixit auream.Lu. Rom.in ſingul.ſuo 694.
præallegato.incip. quæro nunquid. & dici eã eſſe igno-
tam de quo etiam dixi in ſingu.meo 437.incip.in cauſis
criminalibus &c.Item in cauſis ciuilibus reus tenentur
reſpondere cum iuramento, ut in toto tit.de iuramẽto
65 calu.ſed ſecus ẽ in cauſis criminalibꝰ, quia in illis † reus
non debet reſpondere cũ iuramento, nec iudex debet
pati ꝙ reſpõdeat cũ iuramẽto,etiã ſi ipſe reus uellet re-
ſpõdere cũ iuramẽto,ut ſatis late dixi in l.pé.in pen.col.
ad fin.ff.de quæſtio. Pro quo faciũt dicta ꝑ Bal.in l.1.in
2.col verſ.oppon.nam cõtumax.C.quo.& qñ iudex.ubi
66 dicit,quòd † in criminalibus non debet reus reſpõdere
criminoſis poſitionibus: & ſi eſt inobediẽs in reſpondẽ
do,nõ debet haberi ꝓ cõfeſſo:quia nõ põt de hoc impu
tari,de quo ibi latius per eũ.Item in cauſis ciuilibus,iu-
riſdictio põt ꝓrogari in eo,ꝗ nõ habet iuriſdictionẽ,ut
67 habetur in l.1.ff.de iudic.† Sed in cauſis criminalibus
non põt ꝓrogari iuriſdictio, ut habetur ꝑ Bal.in l.ſi ex
conſenſu.in 2.col.in uer.reuoco igitur in dubium.C.de
epiſcop.audiẽ.& in l.1.in princ.uer. ex hoc infertur.C.
ubi de crim.agi.opor.& in l.1. ĩ vlti.col.ff.de iuriſ.omn.
iudic.& in l.1.in 5.notab.C. qui ꝓ ſua iuriſdictio.& per
Bart.poſt gloſſ. in l.1.in 2.colum.ff.de iudic. & ꝑ Bal.in
additi.Spec.in titu. de compeẽ. iudi.adi.uerſic.qđ ĩ cri
minali.ad quod etiam uide Spec.in titulo de iuriſdictio.
omn.iudi.in 3.char.& Inno.in c.de cauſis,in 1.col.de of
fici.delegat.& Alex.in l.1.ff.de iudic.& Bal.in c.decerni-
mus extra de iudic.circa fin & Alex.in conſi. 216.incip.
ponderatis.in ulti. colum. in 6.uolu. Alia eſt etiam dif-
68 ferentia inter cauſas criminales & ciuiles.† Nã in cauſis
ciuilibus habet locum recõuetio: ut habetur late in l.cũ
Papinianus

Papinianus.& in authé.& conſequẽter.C.de ſenten. & in
interlo.omn.iud.cũ ſim.hoc tamen nõ habet locũ in cau-
ſis criminalibus,in quibꝰ non fit recõuentio ſecundũ Bal.
in c.at ſi cleri. de iudi.in 4. colu. Itẽ differunt etiam dictæ
cauſæ ciuiles a criminalibus.Nam in cauſis ciuilibus licet
69 quis non poſſit † appellare à futuro grauamine, vt habet
in c.ante ſententiã.& in ca.non ita.2. quæſtio.6.& voluit
Barto.in l.Titia.in 5.col.ff.de accuſ.& d.And.in c.ex par-
te.in pen.col.de appel.vt habetur late ꝑ Cano.ĩ c.vt debi-
tus.eo.titu.Tamẽ iſtud fallit in criminalibus, ubi tractat
70 de ꝑiudicio irreparabili: † vt puta ſi ꝓnuntiatur quis tor
quẽdus,nã licet nundũ ſit tortus,poterit tamen appellare
ne torqueat, cũ ꝑ torturã tractetur de eius præiudicio ir-
reparabili.ita habetur in l.ſi qs ꝓuocatione.C.de appella.
& per do.Car.Alexã.in d.c.vt debitꝰ.in 19.col. de appell.
vbi ad hoc allegat etiã not.ꝑ Barto.in l.2.ff.de appella.re-
cip.Pro quo faciunt not.verba Bald.in d.l. ſi quis ꝓuoca-
tione.& dicta ꝑ do.Felyn.in c.cum ſuper.in pen.col. de re
iud.& in ca. cum inter R.priorẽ in 8.col. de excep. & per
Ange.de Aret.in tract.maleficiorũ.in verbo,& dictus Ti-
tius ſe defendẽdo.in 1.char.ĩ vlt.verſicu.inci.dixi &c. poſt
prin.& per do.Felyn.ubi omnino videas in c. ſignificaue-
runt.in vlt.col.poſt me.de excep.& ĩ d.c.cũ ſup.in 4. colũ.
ante mediũ,ꝓ quibus faciuut,quæ ego dixi in l. ſi quis ne
quæſtio in 1.col.& in l.1.in prin.in 3.col.verſic. & ſubdit
Bar.&c.& ibi in 8.col.verſi.ſequeretur etiã.ff. de quæſtio.
Et ſcias aliã differentiã inter dictas cauſas ciuiles & cri-
71 minales.nam licet merus executor † habet conſcientiam
ſuam contra ſententiã ciuilẽ quam debet exequi,cum vi-
deat illã iniquã,tamen tenetur illã exequi, vt volunt doc.
in c.paſtoralis.in §.quia vero.& in c.præterea. de offic. de
leg.& in l.ſi vt proponis.& in l. executorẽ. vbi per gloſ. &
Bald.C.de execu.rei iudi. Tamen hoc fallit in cauſa crimi
72 nali,in qua tractatur de pœna corporali:quia † in talibus
cauſis merus executor non debet exequi ſñiam iniuſtã cõ
tra cõſciẽtiã ſuã:quia damnũ talis executionis eſt irrepa-
rabile.ita not.dixit Inno.in d.c.paſtoralis.in d.§. quia ve-

ro.quod dictum refert & ſequitur Iaſ.in §.ſi minus.ĩ 7.col. in prin.inſti.de actio.ad quod etiã allegat Pau.de leaza.& Pet.de Ancha.in cle.1.de re iudi.& Bal. in l.adictos. C.de epi.audi. pro quo etiã facit illud ſatyrici: videlicet, Nulla vnquã de morte hominis cunctatio lõga eſt. Et vltra eum dicas, ꝙ pro iſtis faciunt etiam dicta per do. Nellũ in trac. ſuo bannitorum.in 4. parte primi tempo.in 5.quæſtione. inci.quinto &c. in ver. ego vero &c. quæ omnia adduxi ĩ ſingu. meo 349. inci. in his in quibus &c. vbi videas & vide dicta per Ang.de Aret.in trac.maleſi.in verbo,fama publica.in 16.char.in verſi.aduertas.& Bald.in l.2.C.de epi.
73 audi.vbi ponit de ille,qui continue grauatur,† q cõtinue poteſt appellare. de quo etiã pro do. Phi. de Peruſio.ĩ c.ſuper.eo.el 2.in 1.col.de appel.&latius in c.ex parte.eod.tit. in 3. col.verſi.5. & vlt.infertur. Alia eſt etiam differentia: nam in cauſis ciuilibus ſtante ſemiplena ꝓbatione defferẽ iuramentũ in ſupplementũ ꝓbationis: vt ĩ l. iuſiurãdi. C. de reb.credi.& in l.admonendi.ff.de iureiuran.& in l.manifeſtæ turpitudinis.eod.titu.Sed ĩ cauſis criminalibus ſtã
74 te etiã ſemiplena probatione,non defertur † iuramẽtũ in ſupplementũ probationis,ita habetur ĩ l.fin.C.de ꝓba.& in l.dolum.C.de dolo.& in l.metũ.C.ꝙ met.cau.& voluit Bar.in l.maritus.ff.de quæſtio.& Pet.de Anch.ĩ c.mediatores verſi.not.tertio.de teſti.in 6.vbi pro hoc alleg.glo.ĩ c. tam.literis.extra de teſti.quæ dixit, ꝙ ĩ cauſa criminali ẽt ciuiliter mota, licet actor habeat præſumptionẽ ꝓ ſe, nõ tamen ei defertur iuramentũ in ſupplementũ ꝓbationis: ſed imo tunc habet locũ regula,ꝙ actore nõ probãte &c. quod etiam voluit in terminis gl.in c.cũ ſint iura.de regu. iur.in 6.et voluit Alex.in cõſi.ſuo 66.incip.viſo proceſſu &c. in 1.col. in 1. vol. & in cõſi.122. incip. viſo proceſſu vtriuſque cauſæ.in 2.col.in 2.uol.& Abb.in c.fi.in prin.in ult.col.de iu. & do.Ant. in d.c. tam literis.de teſti. & ideo ſtante ſtatuto quod de damno dato creatur ſacramento ac
75 cuſatoris,† nõ habet locum in furto, & ſic in cauſa criminali,niſi quatenus ius commune diſponeret.nã furtum & damnũ ſunt diuerſa.ita nota.inquit Bal.in l.nauta.ĩ §.quæ cunq;.

cunq;.ff.nau.caupo.ſtab.& idẽ dixit Alb.de Roſ.in 2.parte ſtat.qõ.63.inc.Itẽ quæro aliã quæſtionem &c. Bal.in l.ait pretor.in prin.ff.de iureiuran.& in l.ſi ſeruus ſeruũ. in §.ſi oliuã.ff.ad leg.Aquil.& Lud.Ro. & Alex. in l. 2.ff. de dam.infect. & Alberic.de Roſa.in l.1.§.occiſorũ.ff.ad ſylla.& Alex.in conſi.167.inc. requiſitus vt breuibus.& volũt alii quãplures;quos ego adduxi in l. de minore in §.tormenta.in 1. col.ff.de quæſtio.Eſt ẽt alia differentia inter ipſas cauſas ciuiles, & criminales. nã licet in cauſa ciuili & pecuniaria princeps poſſit tollere defenſionẽ de
76 plenitudine poteſtatis:tñ † in cauſa criminali princeps ẽt de plenitudine poteſtatis non põt tollere defenſionẽ reo.ita ſingu.dixit Bald.in l. 3. in §.ſi is pro quo.ff.quod quiſque iur.qđ dictũ refert & approbat d.Fely. in c.dilectĩ.in 6.col.de excep.& in c.cũ olim.in vlt. col.de re iud. & Soci.in conſil.ſuo 120.inci. memini me alias cõſuluiſſe in 9.col.in verſ.tertius caſus &c.in 4.vol. & idem voluit Bar.in l.filiusfa.in 2.col.ĩ ver.ſed an tũc.ff. de dona. & do.Paris de Puteo in tract.ſynd.in 30. char. in 3. col. in c.inc.an poteſtas qui miſit &c. Et idẽ voluit d. Frãciſ. de Aret.in conſ.ſuo 165.inc.ſicut Ioannes.13.colum.in ver.ad obiecta &c.& Soci.in cõſilio 164.inc. viſa bulla. in 7.col.in ver.tertius qñ princeps. & in conſi.166. inc. in cauſa,quæ vertitur.in 20. col. in verſic. tertius caſus. vbi dicit ꝙ omnes doct.tenent hanc doctrinam Bald.de quo ẽt dixi in l.1.§.cogniturũ.in 11.col.ff. de quæſtio.& latius ĩ ſing.meo 388.incip.defenſio.Alia eſt etiam differentia inter cauſas ciuiles & criminales: quod patet. nã licet in cauſis ciuilibus ſufficiat ſemiplena ꝓbatio, vna
77 cũ fama † tamẽ ſecus eſt in cauſis criminalibus, in quibus ſemiplena ꝓbatio vna cũ fama nõ ſufficit. ita dixit gl.not.in c.veniẽs.el primo de teſt.quã refert & ſequitur Bal.in l.2.in prin.ff.de exc.tut.& Imol. in l. intereſſe.ad fi.C.de accu.& Pau.de leaza.in c.grauis.in pen.col.de depoſi.& idẽ voluit Cy.in l.fi.C.de quæſ.in l.q crimẽ.in 4. col.in fi.C.q accuſa.nõ poſ.& in l.quis ſi ex argentarijs. in §.2.ff.de eden.& idẽ,per illã glo.tenuit Alex.in conſ. ſuo

ſuo 143.inci.quoniã abũde in 2.volu. & Iaſ.in repetit.l. admonẽdi.in 99.col.poſt prin.ff. de iureiurã. vbi ſubdit fortius,videlicet,ꝙ idẽ etiã eſt quãdo agitur ciuiliter de crimine,allegat hoc voluiſſe Ioan.Ana.in cõſi.ſuo 59.in cip.viſa inquiſitione.in 3.col.ad quæ etiã vide quæ dixi ĩ repe.mea rub.C.de proba.in 62.& 63.col.& in ſing.meo 437.incipiẽ.in cauſis criminalibus &c. Alia eſt etiã diffe
78 rentia inter dictas cauſas.nã ſtãte ſtatuto † ꝙ de litib⁹, quæſtionibus, ſeu differentiis fiat cõpromiſſũ inter affines:tale ſtatutũ non habet locum in cauſis criminalibus exiſtẽtibus ĩter affines.ita dixit Inno.& Ioan.& Abb.in c.irrefragabili,in §.cæterũ.de offi.or. de quo feci mẽtionẽ ĩ ſing.meo 467.inci.viget ſtatutum.circa mediũ.Item
79 alia eſt etiã differentia.nã mutilati † mẽbris vel corpore vitiati nõ poſſunt teſtificari cõtra clericos in cauſa criminali.ita not.dixit Abb. antiquus.in c.1. de excep. quẽ refert & ſequitur Bal.in marga.ſua in verbo, mutilati.& idẽ etiã dixit gloſſ.in c.1.4.quæſtio.3.in fi. vl.gl. quæ dicit idẽ eſſe in bigamo.ad quod etiam vide gloſſ. in c. ipſi apoſtoli.2.q.7. de quo dixi in ſingu. meo 381. incipien. clericorũ priuilegia &c.Et dicas idem eſſe in laicis: quia
80 laici nõ poſſũt cõuinci † per clericos in cauſis criminalibus: qa clerici cõtra laicos nõ admittuntur in cauſis criminalib⁹:vt in teſtimoniũ.11.q.1.& voluit Inno.in c.cũ P.de accu.Spec.& Ioã.And.in titu.de teſte.in §.1.ver. itẽ ꝙ eſt clericus &c.& Abb.in c.de cætero.ĩ prĩc.de teſti.& Alex.latius in cõſi.65.inc.viſis ꝓceſſibus.in fi.in 2.volu. Alia eſt etiã differẽtia inter cauſas ciuiles & criminales:
81 nã in cauſis ciuilibus † ex plurib⁹ indiciis fit vera, & plena ꝓbatio,ſecundũ gl.ſing.in l.2. in verbo, legitimis.ff. de excu.tu.quã dicũt ſing.doct.in pluribus & diuerſis locis,quos ego retuli ĩ repeti.mea rubri.C.de proba.in 62. col.vbi videas.Tamẽ illa gl.nõ habet locũ in cauſis criminalibus.ita not. dixit glo.ĩ c. veniẽs.el.2. extra de teſt.ad ꝙ vide Ioan.de Imo.in l.fi.in fi.ff.de hęred.inſti.vbi dicit d.gl.eſſe ſing.& Alex.in cõſ.143.inci.qm̃ abũde.in 2.col. in 2.vol.ad quod ẽt vide Soc. in cõſi.54.incip. viſis teſtibus.

bus.in 1.col.in 3.vol.& Ale.in conſi.180.incip. in cauſa & lite.in vlt.col.in 5.vol. & d. Phil. Decium conſi.133. inc.viſo &c.in 4.col.in fi.& in conſi. 167.incip. in cauſa. in vlt.col.& vide Bal.in addi.Spe.in tit. de p̃ſum.in vlt. addi. Reperio ẽt aliã differẽtiã inter ipſas cauſas ciuiles
82 & criminales.nã in cauſis ciuilibus † in teſtib⁹ qđ deficit in fide ſupplet numerus, ſ̃m gl.not.in l.3.& ibi Ia.But. ff.de teſt.& no.Io.And.in add.Spe.in tit.de noto.cri.ĩ §. fama in add.inc. alias ſupra &c. & Nic.de Neapo.in l.ex cuſant.in prin.ff.de excu.tuto. & voluit Ale. in cõſi.ſuo 149.inc.viſo proceſſu.in 3.col.in 5.vol.& in conſ.ſuo 5. inc.in cauſa inquiſitionis.in 5.col.in 1.vol. & in cõſ.78. inc.in cauſa & lite.in 3.col.in eo. vol. & in conſ.47.inc. abũde.in 1.col.in 2.vol.& in cõſ.56. inci. viſo proceſſu. in vlt.col.& in conſi.211.inc.viſis & diſcuſſis.in vlt.col. in eod.vol.& in conſi. 4. incip. viſo proceſſu . in fi.in 6. vol.& ibi in conſi.93.inci.repetitus.in pen. col. & ibi in cõſi.131.inci.perſpectis &c.in eod.6. vol. & in cõſ.238. inc.p̃ſpectis &c.in 1.col.& voluit do.Philip.Dec.in cõſ. 163.inc.in cauſa matrimoniali. in pen. col. de quo etiã per do.Philip.in c.teſtimoniũ.in 2.col.de teſt. de quo dixi etiam in ſingula.meo 477.incip. in teſtibus,& voluit Ioan.de Imo.in l.qui teſtamẽto in 1.col.ff.de teſti.& p Ioan.de Ana.in cõſ.ſuo 52.inci.in cauſa iſta.& ibi latius in addi.& Ale.in cõſi.119.incip. viſo proceſſu. in 3. col. in prin.in 7.vol.& do.Fran.Curt.in conſi.ſuo 56.inc.ſuper proceſſu.in 2.col.Iſtud tñ limita ꝙ in teſtibus , qđ deficit in fide,ſupplet numerus.nã hoc nõ habet locũ in cauſa criminali,vel ĩ cauſa ciuili ardua.ita no. dixit Bal. in c.ad noſtrã.de proba.ad qđ alleg.tex. in c. licet cãm in §.qdã vero.de proba.& iõ dicit Bal.in d.c.ad noſtrã ꝙ in cauſa criminali,nec in ciuili ardua plurimi teſtes infames nõ probãt.Et illud dictũ Bal.refert & ſeqtur domi. Felyn.in c.teſtimoniũ.in 5.colum.in fi.de teſti.& domi. Philip.Decius in conſil.ſuo 133.incip.viſo proceſſu . in fi. 4. col. vbi ẽt ad hoc alleg. Pet. de Anchara. in conſi. 247. incip. in cauſa agitata. & Angel. in conſil. 127. &

 alia

alia allega.de quibus ibi ꝑ eũ.de quo ẽt dixi in d. ſingu. meo 467. incipien. in teſtibus &c. Alia eſt differentia inter cauſas ciuiles & criminales,nã in cauſa ciuili filiusfa. nõ põt eſſe in iudicio ſine cõſenſu patris, vt habetur in l.cũ nõ ſolũ.in §.1.C.de bo.q̃ libe.&in c.ſi annum 14.de iudi.in 6.Sed ſecus eſt in cauſis criminalibus : qa in illis filiusfa. põt eſſe in iudicio ſine conſenſu patris.ita dixit Bal.in l.pen.C.de noxa. Et iſtæ ſunt differẽtiæ inter cauſas ciuiles & criminales, q̃ præſentialiter mihi occurrũt curioſus tñ lector poterit alias inuenire, & iſtis addere. iſtas tamẽ q̃ ſupra adduxi non reperies ſimul cumulatas ab aliquo vſque nũc.Mõ redeundo ad materiã torturæ

83 ſcias vlterius,q etiã diebus feriatis † in honorem Dei põt reus ſubiici torturę pro crimine enormi. tex. eſt & Bald.in 1.col.in l.3.C.de epiſcop. audien. Quæri etiam põt ĩ hac materia torturę, de quotidiano dubio de quo heri fui interrogatus à iudice maleficiorũ huius ciuitatis.Qnod dubiũ tale eſt : aliqs tanquã reus citatus cõparet,& dat fideiuſſores, & negat maleficiũ commiſiſſe:ex poſt apparent cõtra eũ indicia dicti maleficij ſufficiẽtia ad torturã,iudex facit eũ citare, ꝙ veniat ad ſe ſubiiciẽdum torturæ ꝑꝑ indicia cõtra eũ exiſtẽtia qui reus eſt cõtumax,& nõ vult cõparere, quid debeat tũc facere iu

84 dex?† in quo dicas ꝙ gl.in l.pen.ff.de quæſtio.dat remediũ ſcilicet ꝙ cogat eũ captis pignoribus & multa indicta.qđ verũ dicit eſſe Bartolus ibi de iure communi,ſecundũ ꝙ ius cõmune abſens non poteſt damnari, etiam vbi eſt pœna pecuniaria, niſi de maleficio conſtet. vt l. abſentem.ff.de pœnis.Sed ſm ſtatuta terrarum,ſm quę abſens contumax habetur pro cõfeſſo,dicit ipſe Bart.ꝙ ſicut ante comparitionẽ ſi fuiſſet contumax, & pateretur poni in banno haberet pro cõfeſſo, ita quãdo citatus eſt,ꝙ veniat ad ſubeũda tormẽta,& eſt cõtumax,& patitur ſe poni in bãno,debet haberi ꝑ cõfeſſo.& hoc dicit probari in l.cõſentaneũ. C. quomodo & qñ iud.& in l. properandũ.in §.ſinautẽ reus.C. de iud.in quibus dicitur ꝙ ſicut cõtra cõtumacẽ ante lit.conteſt. ꝓceditur ad miſſionem

miſſionẽ in poſſeſſionẽ ex primo & ſecundo decreto, ita põt procedi poſt li.cõte. & ita dicit ipſe Bar. pluries practicaſſe ꝙ dicit eſſe menti tenẽdũ:qa eſt multum not.de quo ego latius loquutus ſum in dicta l. pe.in 2. col. ff.de quæſt. Sed vltra ea, q̃ ibi dixi,vide circa hãc quæſtionem Gand. in tracta.ſuo maleficio. ſub rub. q̃d ſit agendũ reo abſente & cõtumace.in 2.col.verſ.pone, ꝙ aliquis. & in dict.tract.ſub rub. quid agendũ ſit reo præſente & nõ cõtu.in 3.colum.verſicu.ſed pone ꝙ iſte &c. Vlterius ſcias

85 ꝙ tortura debet † fieri cũ moderamine: vt habetur in l.de minore.in §.tormẽta. ff. de quæſtio. qđ intellige arbitrio iudicis,qui debet cõſiderare cõplexionem, & qualitatem rei,videlicet,an ſit debilis vel robuſtꝰ & ferox, an nobilis vel plebeius:an ciuis vel ruſticus. Itẽ debet etiam conſiderare qualitatẽ criminis, an ſit leue.vel graue ſeu atrox,ita dixit Dyn.in tracta.de quæſtio.& in verſ.qualiter debeat &c.& idẽ tenet Ang.de Areti.in tractatu maleficio.in verbo,fama publica præcedente. in 16.char.in verſicu.ſeptimo quero.& ibi dom.Aug.de Arim.in ſuis add.vbi dicit, ꝙ licet ille tractatus de quæſtionibus attribuatur Dyn.tamen in veritate fuit Gand.in tract.malefi. in quo fecit rubricã de q̃ſtionibus & tormẽtis.& alle.ipſum Gand.in d. tract.in prin.in verſ.Quinta nota.vbi dicit,ꝙ iudices debent habere hoc temperamentum, vt tormẽta nõ ſumãt immẽſa de aliquo,nec quantũ accuſator poſtulauerit,ſed prout moderatæ rationis tẽperamẽta deſiderãt, adeo ꝙ tortus ſaluus ſit innocẽtiæ,vel ſupplicio.ita ſecundũ eũ dixit Ioan.And.in cap.cum in contẽplatione. de reg.iuris. per text.in l.quæſtionis modum.ff. de quæſt.Et circa hoc vide ẽt Bald.in l.1.C.de confeſsis. in 6. colum. qui dicit, ꝙ quo moderamine ſit habẽda tortura,hoc relinqtur arbitrio iudicis. Et teneo ꝙ cũ hoc relinquatur arbitrio iudicis,ꝙ iudex ſemper debet vti potius benignitate, quã atrocitate argum.reg.ſemꝑ in obſcuris cũ multis ſimili.& in arbitrariis iudex ſemꝑ debet ſeruare æqtatẽ. vt ſupra, in §. conſtante. numero 30. & in §. diligenter nume. 28. Et dicit not.dom.Fran.Bru.in tractatu de indi.&tortu.in

 10.char.

86 10.char.in 1. colu. poſt med. † ꝙ iudex ſeueriter ꝓcedēs
in criminalibus debet priuari iuriſdictione: ꝙ eſt ſumme
not.contra aliquos iniquiſſimos,& ſceleſtiſſimos iudices
à fece leuati,qui omni carent ſcientia, virtute, & ratione
naturali:qui cū habent aliquē reū forte indebite ĩculpatū
in fortiis ſuis, illos nō alloquuntur, præterquā dum pen
dent in tortura:& ſi non confitentur, illud qđ ipſi vellēt,
dimittunt eos in tortura pendentes,&in tali acerbiſſimo
tormēto eos retinēt per vnā diē integram, vel per unam
noctem,quando poſtea deponunt̄ quomodo ſe habeāt,&
qualiter ſe reperiāt, & cuiꝰ animi,& volūtatis,ꝗlibet cogi
tet,& de ſe faciat coniecturā.non ſunt adhuc tres mēſes,ꝗ
bus quidā iuuenis pictor hic Bononiæ fuit captꝰ & carce-
ratus:&hora 11.fuit poſitus ad torturā & in ea altiatꝰ vſq;
ad ſummum:&ita fuit dimiſſus vſque ad horam 23.poſtea
quando ille factus iudex veritatis & bonitatis plenus
ſuperuenit,&dixit illi reo exiſtenti in tortura: vis etiā di
cere veritatem?& videns ꝙipſe reus in tortura pendēs nō
reſpondebat,iuſſit ipſum deponi:qui depoſitus erat mor-
tuus,&ſpirauerat in totū.Et iſta tolerātur à Deo,à Papa,
à Cardinalibus,& ab omnibus ſuperoribus,& ĩferioribꝰ:
& omnis lingua tacet,& quilibet homo videt̄ mutus,&ſur
dus,&vere durū eſt talia pati.ſed tranſeat, de ſimilibus ēt
plura dixi in vnum, tamen & fruſtratorie in repetit. mea
rub.ff.de fideiuſſ.in penul.& vlt.colum. Quæro conſequē
87 ter, ſi iudex ponit aliquem indebite † ad torturam, an &
qua pęna puniatur:in quo Bal. in rub.C. de pœna iudi. ꝗ
male iudi.ĩ ver. quæro qualiter. dicit ꝙ talis iudex nō pu
niet̄ ſimilitudine ſupplicij, & ſic nō puniet̄ ſimili tortura:
quia nō reperitur iure cautū ꝙ tortura imponat̄ alicui ꝓ
finali pœna delicti, pro quo facit & habetur.ĩ l. pen.ff.de
quæſti.& in l.item apud Labeonem.§.quæſtioni.ff.de iniu
riis. ſed talis iudex tenetur actione iniuriarū pro motu iu
dicis.alleg.l.iniuriarum æſtimatio.ff.de iniur.Bald.autem
in l.decuriones.C. de quæſtioni. inducit illā l. in ar. ꝙ de
quacunq; tortura,quā iudex dolo malo facit,& ſine cauſa,
ſit pęna capitalis. de quo ſe remittit ad no.ĩ l.1.C.de priu.
carce.

carce.vbi dicitur,ꝙ plus eſt torquere,quā in priuato car-
cere retinere.l.1.C.de cuſto.re. ſed pœna priuati carceris
eſt pœna vltimi ſupplicii,& læſæ maieſt.ergo pœna inde-
bitæ torturæ erit pœna mortis. Ang.aūt ĩ d.l.decuriones,
colligit ꝙ iudex,qui torquet nō torquendum,capite puni
tur.Et iſtos doct.refert & hāc partē approbat Ioā.de Ana.
in cap.1.de cle.percuſ.in 3. colum. in fi. Item hanc partē
ꝙ in tali caſu iudex ſit capite puniēdus,tenet Ang.de Are.
in tracta.maleficio.in verbo,fama publica.in 15.chart.in
verſi.tertio quæro &c.vbi dicit,ꝙ idem voluit Bald.in l.1.
C.de priua.carc.quod dicit eſſe bene not.à iudicibus.Pro
quibus faciunt dicta per Bald.in l.milites.C.de quæſt.vbi
dixit, ꝙ iudex ſemel tortū nō pōt amplius torquere: & ſi
iudex repeteret tormēta,&tortꝰ decederet,qđ iudex acri
ter puniretur.Et idem videtur tenere d. Paris de puteo in
ſuo tracta.ſynd.in c.cha.in 2.colum.ante fin.vbi alleg.Bal.
in d.l.milites.& uide etiam Salyc.in l.fin.C. de pœna iudi.
qui male iudic.ibi tenet opinio Bald.in d.rubr.illius titul.
Sed idē Salyc.in l.2.C.de exhi.reis. tenet qđ iudex ponēs
aliquem iniuſte ad torturam,puniatur pœna capitis.quæ
opi. uidetur magis communis. quam etiam tenuit Ange.
in l.Gracchus.C.de adult.de quo dixi etiam in repe. mea
l.fina.C.de proba.in 37.char. Et uide etiam Bal. in l.1.C.
88 ne ex deli.defun.in 5.colū. ubi dicit, † qđ iudex in crimi
nalibus procedēs iniuſte fauore,uel odio,tenet̄ l.Corneli.
de ſica.quæ omnia retuli ĩ l.quæſtiōis modum. in ult.col.
ff.de quæſtio.Quæro modo.pone qđ iudex debite,& iuſte
89 torſit reum,qui reus mortuus eſt in tortura,† uel eſt debi
litatus aliquo membro: an hoc caſu iudex puniat̄, & qua
pœna:in quo uide Bart.in d.l.quæſtionis modū.ubi dicit
ꝙ ſi iudex taliter torqueret,ꝙ reus moriat̄, uel aliquo mē
bro debilitetur,qđ iudex tenetur in ſyndicatu,ſi ĩ torquē
do exceſſit modum cōſuetū,&qui debebat adhiberi ſecū-
dum qualitatem perſonæ torte:alias ſecus,ſecundū Bart.ĩ
d.l.quæſtionis modū. ubi dicit qđ hoc accidit ſibi ĩ facto:
quia cū uidit reum iuuenem &robuſtum,torſit illum tali-
ter,qđ fere mortuꝰ eſt:& iō dicit inſpiciēdū an iudici hoc
poſſis

poſſit imputari,& alleg.no.ꝑ Cy.ĩ l.Gracchus.C.de adul.
Sed tu vltra Barto.videas bonum tex.in l. itẽ apud Labeo
nem. in §. ſed ſi iuſſu .ff. de iureiurando . Et hanc partem
etiã tenet Tancre.de Cor.in compendioſa ſua.ĩ 5.rub.in
19.quæſ.vbi primo arguit ad partes:poſtea decidit ꝙ ſi iu
dici poteſt imputari,vt quia exceſſit modũ : tunc tenetur.
alias ſecus.& idem etiã ſentit Bar.in l.aut dãna.in §.nec iu
ra.ff.de pœnis.pro quibus etiã faciunt dicta ꝑ Bart.ĩ l.fin.
ff.de quæſti.vbi dicit, ꝙ ſunt quidã iudices ſtulti,q̃ ſtatim
cum habẽt indicia contra reũ,cogunt eũ confiteri:ꝙ fieri
non debet ſecũdum eum:ſed debet adhibere tormenta cũ
moderamine: & ita dicit ſe pluries feciſſe.Et faciunt dicta
per Bal. in l.prima.C. de emenda.ſeruorũ.vbi dicit per il-
lum tex.no.contra iudices qui abſcindunt alicui carnẽ,vt
confiteatur crimen. nã ſi talis moritur ĩ tormentis, iudex
debet decapitari tãquam homicida, ſecundũ Bal. ibi. Bal.
autẽ in l.3.C.de adulte. in hoc diſtinguit.videlicet, ꝙ aut
iudex non exceſſit modũ in torquendo : vt quia torſit ĩ ca
ſu licito,vt eſt de cõſuetudine ſine aliqua aſperitate,&tũc
non tenetur,quia licite fecit.arg.l.itẽ apud Labeonem.in
§.quæſtionem.ff. de iniuriis. Aut exceſſit modum: & tunc
aut dolo exceſſit,& tunc tenetur lege Corn.de ſica. ꝓ quo
allegat l.prima.C.de emenda.ſeruo.Aut exceſſit modũ ex
culpa:& nõ ex dolo.& tunc tenetur ſecundum qualitatem
culpæ. Aut exceſſit modum caſu:& tunc nullo modo tene
tur,quia dabat operam rei licitæ.& ita dicit tenere Iacob.
de Are.& ita etiam dicit Bal. met in conſi. ſuo 327.incip.
factum ſic proponitur &c. in 4.volum.& hanc opinio.Bal.
ſequitur Ang. in d.l. Gracchus. Sali.autem circa hoc in d.
l.Gracchus.arguit pro & contra. & finaliter dicit ꝙ aut of
ficialis vltra legitimũ modũ nõ torſit, & legitimis indciis
præcedentibus torſit,tũc nõ tenetur: quia fecit lege ꝑmit
tente,& auctorãte, & ita debet intelligi qđ habetur in d.
l.aut damna.ĩ §.nec in ea.vbi habetur, ꝙ plerique ĩ tormẽ
tis deficere ſolent.aut modũ exceſſit,& tunc aut doloſe tã
tum,& tunc tenetur lege Corne.de ſica.vt.ff.ad leg.Iul.re
petun.l.ſi. & facit.l.1.in ſi.C.de cuſto.reorum.aut culpabi
liter

liter tantum: ſed per modũ culpæ, tũc ponitur pro modo
ipſius culpæ.arg.l.ſi adulteriũ cũ inceſtu.§. imperatores.ff.
de adul. modica tamen culpa nõ eſſet inſpicienda, ſecũdũ
eum.arg.§.illud.uidelicet ĩ authen.ut iudi.ſine quoquo ſuf
fra.In dubio autẽ ut dicit ipſe Sali. exceſſum aſcribẽdum
potius culpæ, quã dolo: ad quod allegat plura, de quibus
ibi per eũ.& ibi ponit ipſe Sali.quando dicatur iudex mo-
dũ excedere.Et iſta quaſi omnia refert &ſequitur Ioan.de
Ana.in cap.1.in 4. & 5.col.de cle.percuſ.& ſic opi.Barto.
in d.l.quæſtionis mo ſũ. uidetur communiter approbata:
De quæſtione uide etiã Ang. de Are.ĩ tract. ſuo maleficio
rum.in uerſicul.fama publ.in uerſic.8.quæro & ibi in ad-
di.&do.Pari.de puteo in trac.ſind.in 99.char.in 1.colũ.&
ibi in 98.char.uerſi.an officialis &c.& uide quæ dixi in re.
mea l.ſi.C.de proba.in 73. char. Et iſta omnia ad literam
retuli in d. l. quæſtionis modum . in pen . col . Sed etiam
ultra ibi dicta,de hoc uide Gandi.ĩ tracta.ſuo maleficiorũ.
ſub rub.de quæſtionibus & tormentis in 6. colum.in uer.
ſed quid ſi iudex .&dom.Flor.ĩ l.qui occidit.ff.ad leg.Aql.
& quæ dixi in l.1.in prin.in 13.col.ff.de q.uerſi.ſunt tamẽ
&c. Sed ultra prædicta poteſt quæri quid erit ĩ illo iudice.
90 qui fecit ligare reum,ut eum torqueret,† &talis reus fuit
male ligatus,ex quo cecidit,uel ſibi fregit brachium,an ta
lis iudex teneatur:dicas ꝙ ſic,ꝙ tenetur de culpa.ita dixit
Pau.de Caſt.in l.ſi ut certo.in §.nunc uiden.ĩ ſi.ff.commo.
Modo ultra ꝑmiſſa nolo omittere aliqua iudicio meo nõ
omittenda, quæ tñ melius cõueniſſent materiæ ĩdiciorũ:
de qua dixi ſatis ample et diffuſe.ĩ §.diligenter s̃.proxime.
ideo tene menti ꝙ ille,qui cõuerſatur cũ malis & iniquis
hominibus, ex tali cõuerſatione habet contra eũ indiciũ
91 † iniquitatis,& delicti cõmiſſi, & iõ ſi cõmiſſum ſit homi
cidium,& Titius ſit ſolitus cõuerſari cũ homicidiariis, ex
tali conuerſatione habebit cõtra eũ indiciũ dicti homici-
dii.ita dixit Ang.de Aret.in trac.maleficio.in uerbo,fama
publica.in 2.char.in uer.q̃ro an unũ indiciũ. ubi dicit, ꝙ
qñ cõmiſſum eſt maleficiũ,bonus iudex inqret cũ quibus
& ꝑ q̃ loca conuerſabatur delati,ſeu inquiſiti, quos tor-
quere

quere intendit: qm̃ mala cõuerſatio eſt malæ operationis indiciũ:allegat.ff.de adminiſtra.tut.l.ſi plures. in §.quãuis.
92 qa ex mala † conuerſatione bonus efficit̃ malus vel vitioſus. vt l. ædiles.in §.Pedius.ff.de ædil.edicto.& idẽ tenet d. Augu.de Ari.in addi.in d.verſ.quæro an vnum indi. & ibi dicit ꝙ hoc idẽ dicit Gandin. in trac.ſuo maleficiorũ. ſub rub.de quæſ.in ver. q̃ debeant ꝑcedere queſtiones &c.Itẽ
93 teneas ẽr menti vnũ aliud no.verbũ: videlicet,† ꝙ ſi reperitur aliquis occiſus in vna domo, et ſocius ſuus tacet & nihil dicit. tunc talis taciturnitas facit indiciũ contra eũ, ex quo poterit poni ad torturã.ita multũ nota.dixitLud. Ro.in l.excipiũt.in ſi.ff.ad ſylla.quẽ refert & ſequitur do. Aug.de Arim. in ſuis addi.ad trac.Ang.de.Aret.ſup maleficiis.in verbo, fama publica præcedente.in 8. char. in 1. addi. inci. tu autẽ i hac materia adde de iſta q. quã poſsũt Io.And.&c.Ego autẽ non habeo hanc doctrinã pro expedita, ꝑ ea q̃ dixit do.Paris de Puteo.in tractatu ſuo ſyndi. in 99.char.in 2.col.& per ca, quæ dixi ſupra in §. diligenter.nu.cl.& nu.151. vbi oĩo videas. Et ꝑ iſta ſit expedita præſens materia torturæ,quæ in criminalibus eſt maximi momenti, & imporantiæ, vt notum eſt. Hippolytus.

SVMMARIVM.

1 *Reus poſt torturam non ſtatim reaſumendus vt confeſſionem ratificet.*
2 *Reus ſufficienter tortus an iterum torquendus.5.& 18.*
3 *Tortura leuis non dicitur tortura.*
4 *Vacillatio an ſit de per ſe ſufficiens indicium ad torturam.*
6 *Confeſſio erronea etiam ſæpius iterata poteſt reuocari.*
7 *Teſtis varii ter examinati depoſitio an ſuſcipiatur, & quæ.*
8 *Iudex torquens vltra tres uices temporibus diuerſis, dicitur immoderate procedere.*
9 *Indicia ſecunda per quæ reus reperitur in tortura, debent eſſe diuerſi generis.*
10 *Regula,infinitas eſt vitanda,in quibus locum habeat.*
11 *Præſentatio prima an liberet vadimonium de iudicio ſiſti.*

B

Et quid de illo,qui promiſit preſẽtare toties quoties.n.12.13.
14 *Arbiter habens facultatem temporis prorogandi in compromiſſo,bis tantum poteſt prorogare.*
15 *Securitas eundi & redeundi conceſſa, an intelligatur pro prima tantum vice.*
16 *Licentia intrandi clauſtrum monialium conceſſa primam tantum vicem admittit.*
17 *Emptor fructuum an debeat habere fructus qui ſecundario in eodem anno creuerunt.*
19 *Confeſſio facta extra iudiciũ,an faciat indiciũ ad torturã.*
20 *Confeſſio in criminalibus an ſemper ratificanda.*
21 *Conſequentia non tenet,pro tali habentur,ergo talis eſt.*
22 *Verbum habetur,eſt nota improprietatis.*
23 *Statuta in odioſis & pænalibus ad caſum fictum nunquam extenduntur.*
24 *Statutum loquens in maiore,an habeat locum in maiore ex priuilegio.*
25 *Reus qui delictum confeſſus eſt, an poſſit ſuam confeſſionem reuocare per textus erroris.*
28 *Reus confeſſus de ſe criminen, an poſſit ſine nouis indiciis repeti in tortura.*
29 *Reus habens contra ſe indicia indubitata, an poſſit ſine aliis probationibus plecti capitaliter. Et ponitur exemplum. nu 30. Et quid ſi ſit impubes.numero 31.*
32 *Præſumptio violenta neminem damnat criminaliter.*
33 *Pœna ex ſolis præſumptionibus debet eſſe mitis.*
34 *Indicia indubitata quæ ſint.*
35 *Reus quando dicatur in ſua confeſſione perſeuerare.*
36 *Perſeuerare ex diuerſis temporibus idem eſt,quod pluries confiteri.*
37 *Perſeuerantia quid ſit.*
38 *Reus quo caſu poſſit ſine ratificatione condemnari.40.*
39 *Confeſſio cauſa pietatis facta an poſſit parere effectum abſq; perſeuerantia.*
41 *Probatio delicti plena contra reum tollitur per torturam conſtãter paſſam.*
42 *Reus confeſſus poſt tormenta repetita quæ repeti non debuerant,*

rant, an plectendus. 43.

44 Citatione non legitime facta proceſſus, & inde ſequentia ſunt nulla. 45.

46 Denuntiatio criminis perperam facta, inquiſitionem inde ſequutam eneruat.

47 Accuſatus a bannito cui tempus banni lapſum eſt, an habeatur pro confeſſo ex forma ſtatuti de habendo contumacem pro confeſſo.

48 Reo conſtanter quæſtionem paſſo, iudex quid facere debeat non moleſtetur in ſyndicatu.

49 Tortus non confeſſus an & quando debeat relaxari, & abſolui. num. 50.

51 Iudex nolens reum fideiuſſoribus relaxandum relaxare an teneatur actione iniuriarum in ſyndicatu.

52 Condemnatio an ſequi poſſit ex deductis in inquiſitione quæ non fuerunt ſpecialiter prolata.

53 Statutum puniens delictum commiſſum in ſtrata, & inquiſitio dicit commiſſum in via, nõ punit inquiſitum. Et quid de inſtigante, cuius inquiſitio dicit illum mandaſſe delictũ committi. nu. 54. 55.

56 Statuti qualitates ſpecifice probandæ priuſquam pœna illius locum habeat. nu. 57.

58 Inquiſitio requirit probationem omnium contentorum, alias corruit. Idẽ etiam de ſententia iudicis. nu. 59.

60 Probationes factæ contra accuſatum de vulnere, quando non præiudicent accuſato.

61 Probatio licet habeat intellectus ambiguos, ſi tamen eſt concluſiua in omni intellectu, prodeſt probanti.

62 Ignoſcendum eſt ei, qui prouocatus deliquit. 69.

63 Vim vi repellere quatenus liceat.

64 Aggreſſorem occidens etiam ſe non defendẽdo mitius punitur.
Nec peccat ſi aggreſſor percuſſerit. nu. 74. 85.

65 Percuſſus inſequens vulnerãtem qui fugiebat & eum occidens, an teneatur vt homicida.

66 Pœna tẽperãda in eo, qui dolore accenſus delinquit.

67 Dolus in dubio non præſumitur in eo, qui faciendo actum licitum exceſſit modum, in culpa tamen eſt. 68.

Prouocatus

70 Prouocatus ſemper ad ſuam defenſionem feciſſe præſumitur numero. 72.

71 Percutere incipiens ſemper in culpa dicitur & animum repercutiẽdi habere dicitur. nu. 73.

75 Clericus in altari aggreſſus, & ſe defendendo aggreſſorem occidat, poſt ſtatim ad altare redire.

76 Defenſio tanquam iuris naturalis competit etiam brutis.
Quæ per principem tolli non poteſt, nec per papam. nu. 77.

78 Statutum tollens defenſionem intelligitur de ciuili non autem de naturali.

80 Prouocato iura adeo fauent, vt de occiſo aggreſſore in defenſione non puniant de homicidio. 82. Et contra aggreſſorem præſumuntur nu. 82.

83 Verbera non dantur ad menſuram, & nemo in defenſione modum tenere poteſt.

84 Metus improuiſus inſtanti periculi rectum iudicium tollit & conſilium deliberandi.

86 Prouocatus quando non teneatur fugere, ſed reſiſtere, & ſuam tueri ſalutem.

87 Fugare aliquem eſt iniuria.
Maxime nobilem, qui non tenetur dare, erga fugæ. nu. 88.

89 Famam proprium negligens crudelis eſt.

90 Caſtigandi modum excedens tenetur tantum pro percuſſionibus in quibus modum exceſſit. nu. 92. & 93.

91 Initium attenditur vbi de delicti executione agitur.

94 Homicidam condemnare capitaliter quem impulit iracundia in iudicis poteſtate eſt. numero 95.

96 Delictũ capitale minoris qua pœna puniendum.

97 Conſuetudo mala excuſat delinquentem a pœna.

98 Notarios a pœna falſi excuſat conſuetudo.

99 Ius diuinum poteſt moderari per principem.

100 Ius diuinum dicitur ius naturale.

101 Ius naturale per principem etiam ſuppleri non poteſt.

102 Conſuetudo contradicens iuri diuino, naturali vel gentium dicitur vſurpatio.

103 Conſuetudines malæ ex longo tempore non confirmantur.

104 Diſpenſatio propter multitudinem perſonarum inducitur.

Quoniam

§. QVoniam regulariter poſt confeſſionem fa-
ctam ĩ tortura deueniat̃ ad ratificationẽ ip
ſi⁹ cõfeſſionis:nõ aliqua ſunt vidẽda,&exa
minanda circa ipſã materiã ratificationis.
Et ideo ſcias qñ præcedẽtib⁹ legitimis in
diciis reus confeſſus eſt delictũ in tortura,
non reducitur ſtatim ad banchum iuris ad ratificandam
1 illam confeſſionem,† quam fecit in tortura:ſed reponitur
in carceribus,poſtea elapſis aliquibus diebus, quando ve
riſimiliter ceſſauit dolor torturæ vel aliorũ tormẽtorũ,re
ducitur ad banchũ iuris ad ratificandũ. ita dixit Angel.de
Are.ĩ trac.maleficiorũ.ĩ verbo,fama publica. in 14. char.
in ver.poſtq̃ aliquis &c.vbi dicit,ꝙ aliqui ſunt iudices q fa
ciũt malefactorẽ, poſtq̃ eſt cõfeſſus delictũ ĩ tormẽtis ſta-
tĩ ad bãchũ iuris ratificare:&dicit ꝙ male faciũt:qa adhuc
ineſt dolor,&metus tormẽtorũ:qa antequã ducatur ad ra
tificandũ, debet eſſe interuallũ. ita ſecundũ eũ dixit Iac.
Bu.Bal.& Saly.in l.2.C.quod met.cau.& ibi ẽt Ang. & Ia.
But.in l.2.C.de cuſt.reo.vbi dicit, ꝙ tort⁹ debet qeſcere,
ſaltẽ per vnã diem naturalẽ poſt torturã,antequã ducatur
ad tribunal,vt ratificet. Et ceſſato dolore,ducit̃ poſtea ad
bãchũ iuris publice corã iudice,&notario,&corã publicis
perſonis, vt illud quod ſecrete dixit ĩ tortura cõfirmet,&
ĩ publicũ cõfiteatur.ita dicit tex.&ibi Ang. & Sal.in d.l.2.
C.de cuſto.reo.& Bart.in l.1.in §.diu⁹ Seuerus.ff.de qõ.et
ibi ego dixi in vlt.colũ.verſi.quærit vlterius Bar. Et circa
hãc materiã vide d. Aug.de Ari.ĩ ſuis addi.ad An.de Are.
in trac.ſuo malificiorũ.i verbo,fama publica.ĩ d.ver. poſt
quã aliquis &c.vbi alleg.Gan.et alios,de quib⁹ ibi per eũ
ſatis late loquẽtẽ.Et ſcias ĩ practica,ꝙ qñ reus eſt deduct⁹
ad banchũ iuris ad ratificãdũ ꝙ tunc iudex debet ibi palã,
& publice facere,ꝙ notarius maleficiorũ legat,& vulgari
zet &inquiſitionẽ,&eius cõfeſſionẽ,& debet notari⁹ dice
re ipſi reo,ꝙ bene aduertat ad id quod dicit̃,&ipſi legitur:
nam ibi tractatur de vita ſua. et ideo ſi illud,quod eſt cõfeſ
ſus,eſt verũ,illud cõfirmet:ſi aũt nõ eſt verũ,illud neget &
improbet:Tunc lecta &vulgarizata ipſi reo dicta ĩquiſitio
ne,

ne,& confeſſione,ſi ipſe reus dicit,ꝙ cõfeſſio,quã fecit eſt
vera,dicit̃ eã ratificaſſe,& approbaſſe,& ꝑſeueraſſe in ſua
confeſſione. Et tunc iudex dicit notario maleficiorũ, qui
fuit rogatus de dicta cõfeſſione, & ratificatione illius rei.
Sis rogat⁹,qualiter audita cõfeſſione,& ratificatione iſti⁹,
puta Titii ĩquiſiti.Ego ſtatuo ſibi 10.dies ad faciẽdũ omnẽ
quãcunq; defenſionẽ ſuã,quã facere vult,põt & ĩtẽdit:qm̃
finito dicto termino,ſi nõ fecerit legitimã defẽſionẽ, faciã
eũ decapitari,vel aliter mori,ſecundũ formã iuris,& ſtatu
torũ.Quo facto in pręſentia dicti notarii,&teſtiũ eũ reum
de nouo cõſignat militi ſuo,qui eũ ducit ad carceres ĩferio
res,ubi oẽs poſſunt eũ alloqui.Si uero ipſe re⁹ tort⁹ negat
ad banchũ iuris,& dicit cõfeſſionẽ, quã fecit ĩ tortura, nõ
eſſe uerã,ſed factã eſſe ꝓpter cruciatũ torturę.Et tũc an iu
2 dex poſſit de nouo torqueri, ĩ hoc plura ſunt dicẽda. † Et
iõ ſcias, ꝙ ſi talis reus fuit ſufficiẽter tortus, ꝙ nõ poterit
de nouo torq̃ri, niſi ſuꝑueniãt noua indicia: qa illa prima
indicia fuerunt purgata ꝑ torturã,ita hr̃.ĩ l.repeti.ff.de qõ.
& ibi dixi poſt alios in 1 col.& habetur.in l.uni⁹.ĩ.§.1.eod.
tit.Si uero nõ fuit ſufficienter tort⁹, tũc põt repeti ĩ torura
ẽt nouis indiciis nõ ſuperueniẽtib⁹, ita dixit Bal. in l. 1.
3 C.quorũ app.nõ reci. ubi dicit ꝙ † leuis tortura nõ dicit̃
tortura.Et dixit Cyn.l.fin.C.de quæſtio. ꝙ aſſeſſores, qui
repetunt tormẽta ſine nouis ĩdiciis,uel ſine nouis argumẽ
tis, nõ habeãt Deum,nec leges prę oculis.de qua materia
plenius habetur in l.repeti.ff.de quęſt.& per Saly.in l.1.C
de cuſt.reo.& per.Dyn.in trac.de quęſt.in uer.quid ſi ali-
quis fuit ſemel tortus &c. & per Ang.de Are. in trac.mal.
in uerbo,fama pub.& ꝑ Bal.in l.milites.C.de qõ.&ꝑ Ale
xan.in conſi.ſuo 176.incip. in cauſa angelorũ.in pen.col.
in 2.uolu.&in l.1.§.diuus ff.de quæſt. Et in hac quæſtione
uide Bal.in l.bonæfidei in 3. col.C.de reb.credi.in uer.itẽ
quæro de cõfeſſione &c.ubi dicit, ꝙ reus,q in tortura cõ
fitetur,poſtea ad bãchũ iuris negat illud cõmiſiſſe,poterit
de nouo torqueri:quia ex prima ſua con feſſione ramanet
ſemiplena ꝓbatio:ut uoluit gloſ.ſm eũ in l.2.C. de cuſto.
reo. Et ideo dicit, ꝙ niſi ipſe reus reuocans talẽ cõfeſſio-

nē ſua probet cōtrariū, cōpellitur perſeuerare in dicta ſua cōfeſſione, pro quo adducit ꝙ no. Inno. i c. per iquiſitionē extra de elec. Sed idē Bal. in l. 2. C. de cuſt. reo. aliter dicit in hoc articulo videlicet, ꝙ qñ in cōfeſſione reus nō perſeuerat tacite, vel expreſſe, ſed reuocat eā, ꝙ tunc ſi ſunt aliqua indicia pro reuocatione, admittit reuocatio. alleg. l. 1. §. ſi quis vltro. ff. de quæſti. Si autē apparet aliqua indicia facientia cōtra eum: tunc nō admittitur reuocatio. qa vbicunque poteſt quis cogi cōfiteri, nō admittitur reuocatio: ſed iſte pōt cogi cōfiteri vigore dictorū indiciorū ſupuenientiū cōtra eū, ergo fortiꝰ poteſt cogi pſeuerare in confeſſione. Sed vbi nulla indicia apparet pro vel cōtra, tunc vr̄, ꝙ iſta reuocatio nō procedat, niſi error allege:, & probetur, vel nō ſtaret per allegātem, ſed p iudicē, quo minꝰ pba:. vt l. de ætate. §. fi. ff. de interrog. act. & facit qđ not. in l. dictus fuſtiū. ff. de his qui notan. infa. ita dicit Bald. i l. 2. C. de cuſt. reo. Et dicta Bal. in dictis duobꝰ locis refert & approbat d. Fran. Bru. in trac. ſuo de ind. et tor. in 13. car. in 4. colū. vbi dicit ꝙ iſta diſtinctio Bal. eſt elegans. & dicit ꝙ ita debet intelligi quod no. ipſe Bal. in l. fi. C. de proba. Et dicit, ac cōcludit ipſe d. Frā. ꝙ hoc caſu poterit cogi reꝰ p repetitionē tormētorū i ſua cōfeſſione primo facta pſeuerare Et idē ēt tenet Ang. de Are. i trac. ſuo male. i verbo cōparuerunt dicti inquiſiti, & negauerūt tortū. i 2. col. in pri. Et idē tenet Alex. i apoſtollis. in l. repeti. ff. de qō. & do. Paris de Puteo i ſuo trac. ſyndi. in 108. char. in 2. col. ver. viſo de repetitione. & i eo. trac. in c. char. in 2. & 3. col. vbi plura allegat. Et pro hac opinione quā ſequor, quod vigore dictæ primę cōfeſſionis poſſit reus repeti i tormētis ad perſeuerandū in dicta ſua prima cōfeſſione, ultra doc. facit duplex ratio: prima eſt, quia nō poſſumꝰ dicere, ꝙ talis reus primo cōfeſſus, & poſtea negans nō ſit varius & vacil-
4 lans. Sed † variatio ſeu vacillatio eſt ſufficiēs indicium ad torturā de per ſe: vt dixi late in l. de minore. in §. pluriū: in 5. colum. ff. de quæſtio. & in l. ex libero. in princ. eo. tit. & in ſing. meo. 203. incip. veritas &c. & ſupra, i §. diligēter. nu. 74. & nu. 118. ergo tanquam nouum indicium ſuper-

ueniens

ueniens contra ipſum reum ſemel confeſſum poterit iterū torqueri. Item alia etiam ratio cōcurrit, videlicet, quia ſi diceremus, ꝙ cōfeſſus delictum in tortura legitimis indicijs præcedentibus poſtea ductus ad bancū iuris ad ratificandum negaret, & nō poſſet repeti in tormentis, ſequeretur ꝙ raro, vel nunquā puniretur rei: & vt plurimū furca, & miniſter iuſtitiæ perderent tempus ſuū: quia quilibet reus alicuius criminis ſciēs ſe nō poſſe vlterius torqueri, negaret illud, quod cōfeſſus eſt dicēdo inter ſe: Ego paſſus ſum dolorem, & tormentū, qđ pati debeo: ſi nego, ſum ſecurus et tutus à periculo mortis. Et ideo multi, & multi ſunt, qui ſcientes ſe poſſe iterum torqueri ratificāt primā ſuā confeſſionem, quod nō facerēt, ſi ſcirent nō poſſe torqueri. Et de hac materia dixi etiā late in l. repe. in 3. col. ff. de quæſt. vbi omnia ſupra dicta quaſi de verbo ad verbū poſui. Sed ſucceſſiue quæri poteſt de notabili quæſtione, videlicet, poni ꝙ reus fuit poſitus ad torturam præcedētibus legitimis indiciis: qui cōfeſſus eſt crimen cōmiſiſſe, de quo eſt inquiſitus, poſtea debito tempore ductꝰ ad bāchū iuris ad ratificandū, negat illud quod cōfeſſus eſt: quo ſtante vigore dictæ ſuę confeſſionis, & aliorū quæ ſupra dixi iterum fuit tortus, qui in tortura iterū cōfeſſus eſt cōmiſiſſe delictum, poſtea ductus ad banchū iuris, iterū negat illud delictum cōmiſiſſe: ſed dicit ꝙ illud, quod confeſſus eſt, fuit confeſſus propter dolorem torturæ. Poſtea iterū poſitꝰ ad torturam iterū cōfitetur. poſtea ad bāchū iuris
5 iterum negat. vt ſupra, an † hoc caſu poterit iterum torq̄ri Circa ꝙ reperio do. Pa. de puteo ī trac. ſuo ſyndic. in 108. char. in 3. col. dicentem ſe hunc caſum habuiſſe in facto. & dicit ꝙ finaliter ipſe talem reum abſoluit, & liberauit à tortura cū cautione tamē fideiuſſoria. Et ſubdit ꝙ cōfeſ-
6 ſio erronea etiā † ſępius reiterata pōt reuocari, p l. 1. C. de erro. cal. vbi dicit Bal. ꝙ ēt ſi reiterata, ſeu repetita, pōt infringi probato contrario. vt in l. cū falſa. C. de iur. & fac. igno. Et alia plura & plura adducit de quibꝰ ibi p eum. & inter alia adducit Ang. in l. ſi C. de quæſti. vbi dixit ꝙ ſi te-
7 ſtis † examinatus varius & tortꝰ dicit vnum, deinde repeti

 tus

tus dicit aliud, quod debet tertio examinari, & ſtabit illi tertio dicto.per gloſſ.in d.l.fi.C.de quæſt.in uerbo,alij.adducit etiã Pau.de Caſtr.in cõſilio ſuo 197.inci. uiſa inqui
8 ſitione circa fi.ubi dicit ꝙ† iudex torquens ultra tres uices diuerſis temporibus, dicitur immoderate ꝓcedere. arg.l. fideicõmiſſa.in.§.ſi quis 10.ff.de leg.3.Et reſpõdet ẽt ipſe d. Paris in loco preallegato et dicit, ꝙ i caſu noſtro nõ poteſt dici,ꝙ ſuperueniant noua ĩdicia, ſcilicet,illa cõfesſio:quia tortus confeſſus eſt,& deinde propter illã cõfeſſionem poſitus ad torturã, & deinde ꝓpter ſecundã confeſſionẽ eſt iterũ tortus: quia ſecunda indicia, per quę quis reperitur
9 in tortura uel in alijs tormẽtis,† debent eſſe diuerſi generis à primis indicijs.argu.no.in l.per hanc.C.de temp.app. & tenet Bartol. in l.unius. in princ.ff.de quæſt. & in tract. ſuo de quæſtio. quę omnia refert ad literam do. Paris ubi ſupra,de quo dixi ego in d.l.repeti.in 4.col. Et ultra rationẽ ſuperius allegatã facit alia ratio nõ leuis iudicio meo, uidelicet, ꝙ ſumus ĩ odioſis, & pœnalibus, in quibus fit reſtrictio:ut ĩ regula, odia. cũ ſi.Ex quo ſequitur ꝙ magis uendicat ſibi locũ in iſtis odioſis illa regula, ꝙ ĩfinitas eſt
10 euitanda,† ut in d.l.fideicommiſſa.in d.§.ſi quis decem.& in l.boues.§. hoc ſermone.ff.de uerbo.ſignifica. & in l. inter ſocerũ.§.fina.ff.de pac.dota.& in l.cum pater.in §.pater certam.ff.de legat. 3. quæ regula in pluribus diſpoſitionibus fauorabilib.habet locũ, & obſeruatur: quanto magis eſt obſeruanda in pœnalibus & odioſis. Et ꝙ obſeruetur in pluribus caſibꝰ ciuilibus, & fauorabilibus patet ex pluribus exemplis & doctrinis. Nam ſi aliquis promiſit ſub
11 pœna aliquem præſentare iudici ad ipſius mãdatũ,† liberatur per primã præſentationẽ. ita dixit Benedi.de Plum. in l.duobus. in §.1. per gloſſ. ibi in uerbo, exhibuerit.ff. de iureiurand. & ibi Pau de Caſtr. poſt eum, quos refert & ſequitur do. Alex. in conſilio ſuo 390. incip. breuiter in caſu &c.ſecundũ ordinẽ meum. Et idem dixit Io. And. in addi.Spec.in titu.de accuſ.in addi.incip.Odofredus &c. Et idem etiam eſt in illo,qui promiſit aliquem præſenta-
12 re toties quoties opus fuerit. † nam talis liberatur bina

præſentatione.ita dixit Ang.in l.ſi finita. in prin.ff. de dã. infect.& in l.2.ff.de cuſto.reo.in §.qui exhibẽdi.& in l.oratione.ff.de feriis. & in l.ueluti.in.§.hæc uox.ff. de edend. Ludo.Roma.in conſi.15. incip.plura ſunt,quę quærũtur. & idem dixit Alex. in conſilio ſuo 145. incip. quoniam abunde.in 2.colum.in 2.uolu.Et facit optime dictũ Bal.in l.ſi duo.in.§.ſemel.ff.de arbi.ubi dixit,quod ſi ſit promiſſa
13 pœna toties quoties † fuerit cõtra factũ, ꝙ iſta promiſſio habebit locũ tantum in bina contrafactione, ut bis tantũ exigatur pœna ſi contra fiat. Et facit etiam dictum Bal. in c.ſua nobis.in fin.de appel.ubi dixit,ꝙ ſi data eſt poteſtas
14 † arbitrio prorogandi tempꝰ compromiſſi,ꝙ illud nõ po
15 terit prorogare niſi bis. Et facit etiã. Nam † ſi alicui conceditur ſecuritas eundi, & redeundi, intelligitur ꝓ prima uice tantũ. ita dixit Ioan.de Pla.i l.1.C. de nauicu.lib.11. quem refert & ſequitur d.Alexand.in d.conſilio ſuo 360. ſm ordinem meũ inci.breuiter in caſu præmiſſo.in prin. Et ibi etiam ſubdit, ꝙ ſi alicui concedatur licentia in-
16 trandi † clauſtrũ monialiũ, intelligitur de una uice tantũ: & allegat rationẽ dicens,ꝙ in materia reſtringibili,debet intelligi cõceſſio facta pro prima uice tãtũ.allegat hoc uoluiſſe.Alber.de Roſa.in 2.parte ſtatu.quæſtio.181.inci.ꝙ per dictum fratrem Vbertũ. Et facit etiã not.uerbũ Bald. in l.diuortio.§.quod ĩ anno.ff.ſolut.matrimo.ubi dixit ſi
17 aliquis uendit uuas,† uel roſas uiridarij, quæ fructificant bis in anno,ꝙ emptor debet habere primas tantũ uuas uel roſas.Et facit etiã quod uoluit Barto.in l. cum quidam.ff. de annuis lega.ubi dixit,qđ ſi teſtator reliquit fratribꝰ minoribus in feſto ſancti Franciſci unã pitantiã,qđ intelligit ſemel tantum. Et faciunt alia plura in propoſito iſto, quæ ego adduxi in rep.mea rubr. ff.de fideiuſ.in 9.quæſtione: quæ omnia faciunt ad quæſtionẽ ſupradictam,ut reꝰ ultra tertiam uicẽ non poſſit torqueri. Vlterius quæro de notabili alia quæſtione,uidelicet pone qđ reus nõ ꝑ torturã, ſed ſponte confeſſus eſt delictũ.poſtea autẽ ductꝰ pœnitẽtia illud negat, & nõ uult in tali ſua confeſſione perſeuera
18 re:an iſto caſu poſſit † cogi per torturã ad ꝑſeuerandũ:in

quo dubio puto fore diſtinguendũ hoc modo videlicet, ꝙ aut iſte reus eſt maior 25.anno.aut minor. Si eſt maior: tunc aut fecit hanc cõfeſſioné in iudicio, aut extra iudiciũ: ſi illá fecit in iudicio, & ſit veriſimilis, ꝓbabilis, & poſſibilis ut dixi in l.1.ĩ §.ad quæſtio.ff.de quæſtioni.& ſupra in §.poſtꝗ nu.6.7.& 8. & tunc non eſt opus alia ratificatione, ſed poteſt condénari: cum in confeſſum nullæ ſint partes iudicis niſi in condénando, l.proinde.ff.ad leg. Aquil.l.ſi confeſſus.ff.de cuſto.reo.l.qui ſñiam.C.de pœnis, cum ſimi.de quo dixi in ſing.meo.201.inci.in confeſſum.& hanc partẽ, & opi.firmiter tenuit.Ioan.de Imol. ĩ conſi.ſuo.109.incip.uiſa.inquiſitione.poſt princ.vbi dicit ꝙ iſta eſt cõmunis opinio. Aut iſte reus hanc cõfeſſionem huius maleficij fecit extra iudiciũ, & tunc non poterit cõdemnari ex tali cõfeſſione, ſed ex ea bene poterit torqueri, vt perſeueret in tali ſua confeſſione: quia confeſſio fa-
19 cta extra iudiciũ, facit † indiciũ ad torturã, habetur ꝑ glo. in l.capite quinto.ff.de adult. de quo dixi in l. de minore. in princ.in 9.col.ff.de quæſt.& ſupra.in §.diligenter. nume.76. Aut iſte reus qui ſponte eſt confeſſus delictum, eſt minor, & tunc dico quod etiam ſi ſponte ſit confeſſus delictum, etiam cum authoritate curatoris, attamen nõ poterit diffinitiuè condemnari ex tali ſpontanea cõfeſſione, niſi eam poſtea approbauerit.& ratificauerit. Cum habea-
20 mus qđ † confeſſio in criminalibus regulariter debeat ratificari, vt dixi in l.1.in §.diuus.Seuerus.ff. de quæſtio. de quo etiam ſatis ample per Ange.de Aret.in trac. malefic. in verbo, fama publica, in 18.char.in verſi. poſtquam aliquis, & ibi in add.ad quod vide omnino quæ ego dixi, ſupra, in §.poſtquam, num.22. Et non obſtat ſi diceretur, ꝙ imo confeſſio minoris, cum curatore nõ requirit ratificationé qñ eſt ſponte facta, ſicut confeſſio maioris, vt dixi ſupra attento ꝙ minor habés curatorem faciendo actum habetur ꝓ maiore, vt i l.ſi curatoré habés.C.de in integ. reſt.mino.& in l.clarũ.C.de auto.præſtan.& in authen.ſacramenta puberum, C.ſi aduer.ven.cũ ſimi. Quia reſpondeo, ꝙ in caſu illo non eſt verũ, qđ iſta confeſſio ſpontanea

nea

nea minoris facta etiam cũ autoritate curatoris operetur, vt non requirat ratificationé ſicut confeſſio maioris, licet dicatur, quod minor habés curatorem habeatur ꝓ maiore: quia hoc nego, maxime in tali caſu. Nã longa eſt diffe-
21 rentia, an quis † ſit talis, an vero habeatur pro tali. Et ut dicit regula: aliud eſt eſſe talis, aliud haberi ꝓ tali.l. fi. C. de interdicto matri.l.fin.C.de his qui veniam æta.impet. & voluit gloſſ. in l.mercis.la ij.ff de verbor ſignificat. & d.Felyn. latius in rubric. de fide inſtrumento. Et in caſu quo habeatur pro tali confeſſio talis minoris non dicitur
22 vera, ſed ficta.& hoc ꝑꝑ verbum, habetur, † quod eſt nota improprietatis: vt habetur in l.1.§.deieciſſe. ff. de vi &
23 vi arma. Et ſtatuta maxime in pœnalibus † & odioſis non extendũtur ad caſum fictũ; vt habetur late per d.Fel.in d. rubr.extra de fide inſtrum.in 2.col. ideo iſtis rationibus teneo firmiter ꝙ confeſſio minoris ẽt cum curatore etiã ſi ſit ſponte facta debeat ratificari, alias ei nõ noceat ad cõdemnationem capitalé, ad quod vide omnino quæ dixi ſu-
24 pra, in §.poſtquam, num.22. Et facit etiã ad prædicta. Nam diſpoſitio legis, vel ſtatuti loquens † in maiore, nõ habet locũ in maiore ex priuilegio, vt in d.l.fi.C.de his qui veni. ætatis impet. Teneas mẽti: quia hoc habui in facto his ꝓximis diebus, & hęc opinio à iudicibus fuit approbata.
25 An aũt reus, q cõfeſſus † eſt delictũ, poſſit reuocare ſuam confeſſioné prætextu erroris, dixi in l.1.§.fi.in 18. col. ff. de quæſtio. & ponit d.Paris de Pu. in tracta. ſuo ſynd. in 202.char.in 2.col.in ver. teſtis fuit tortus. & d. Iaſ.q ſin. loquitur in l.magiſtratibus.in 2.col.ff.de iuri.om. iudi. & do.Paris in d.ſuo tracta.in 30.char.in 3.col.in verſic. incipi.an poteſtas qui miſit. Itẽ quando reus præcedétibus indiciis idubitatis cõfeſſus eſt i tortura cõmiſiſſe delictũ,
26 & poſtea † ad banchum iuris negauit, an poſſit cogi iterum cum tortura ad perſeuerandum in dicta confeſſionę ſua? vide quæ circa hoc dixi in l.repeti. in quinta colum. ff.de quæſtio. Et circa materiam repetitionis torturæ tenementi perpetuo vnum, videlicet, ꝙ quãdo iudex habet aliquem ribaldũ in manibus, cõtra quẽ fama laborat: qđ ſi

Q 4 fuit

ſuit per eũ tortus ſufficiẽter,& noluit confiteri,adeo ꝙ ul
terius nõ poſſit torqueri, qa indicia ſint ſufficiẽter purga
ta per torturã,ſi nõ ſuperueniunt noua indicia: tũc caute
la eſt vt poſſit de nouo pluries torqueri. Nã hoc caſu iu
dex debet ipſum reum interrogare de dicto delicto, & de
eius circũſtãtijs ſæpius,& facere ſemp̱ ſcribere dictũ ſuũ,
& nõ parcere calamo.& hoc modo inueniet ipſum reum
variũ,& vacillantẽ in dictis ſuis.nã oportet mendacẽ eſſe
memorẽ: tũc ex tali variatione poterit eũ iterũ torque-
27 re,quia erit nouũ indicium,cũ † variatio faciat ſufficiens
indiciũ ad torturã, ita dixit Ange. de Aret.in tracta. ſuo
maleficio.in verbo, fama publica. in 17. char. in verſicu.
nono quæro &c.alleg.hoc voluiſſe Bar.in l.de minore.in
§.pluriũ.ff.de quæſtio. Sed tu vltra Angelũ, dicas ꝙ hoc
voluit etiam Bart.in l.fina.in 2. col. ff. de quæſtio. & Lu
doui.Roma. in conſi. ſuo 8.incip. viſo facto &c.circa prin
cip̱.de quo etiam ego dixi in ſingul. meo 103.incip.varie
tas &c.& in d. §.pluriũ. in 5.colum. vbi prædicta limita-
ui niſi iudex torqueret reũ iniuſte indiciis legitimis non
præcedentibus,nam tali caſu,ſi bene reus millies vacilla-
ret,nõ eſſet talis vacillatio ſufficiens indiciũ ad torturã.
per gloſſam ſingula.in l. pen.ff.de quæſtio.ita dixit do.Au
guſti.de Ari.in additio.ſuis ſup̱ dicto ver.nono quero.de
quo latius valde dixi in d.§.plurium.in 5.colum. Et teneas
28 bene menti in materia, quod reus † cõfeſſus de ſe delictũ
commiſiſſe,põt ſine nouis indicijs repeti in tortura,vt ma
nifeſtet mandantẽ.ita dixit Ange.in l. & ſi certus.ff.ad ſyl
la.de quo latius dixi in §.diligẽter. numero 155.& in l.re
peti.in 8.colum. C.de quæſtio. Quæro vlterius de vno,
26 an reus,qui contra ſe habet indicia indubitata,an † poſſit
condemnari ad mortẽ ſine aliis probationibus: in quo do
ctores fuerunt varij.Nã ꝙ poſſit condemnari eſt tex. for-
malis in l.ſi qui adul.C.de adul.& ibi doctores. & facit c.
afferte.de præſump. & facit in argum. l. final. C.arbit.tu-
tel.& text.in l.antiquæ.C.ad Velleian.& l.final.ff.ꝙ met.
cauſa.& in c.is qui.de ſponſ.& c.quia veriſimile. de præ-
ſumpt.& probat tex.c.excõmunicauimus.in fine de here.
&

& in l.indicia.C. de rei venditio. & in l. fin.C.de proba-
tio.& in c.ſciant cuncti, 2.qõ.8. & hanc partem etiam te
net Spec.in tit.de probatio.in §.videndũ.verſi.decimoter
tio,& ibi clarius,& apertius Ioan. Andreas, & Bartol.in
l.ſecunda.ff.de fur.& Angel.de Aret.in tract.maleficiorũ.
in verſicul.comparuerunt dicti inquiſiti, & negauerũt to
tum. in 3.colum. Item pro hac parte facit optime ꝙ vo-
luit Salic.in l.final. C. de probatio. vbi dixit, qđ ex iſtis
indicijs indubitatis poteſt deueniri ad cõdemnationẽ,&
30 ponit exemplũ † de duobus rixantibus adinuicẽ. in qua
rixa vnus p̱cutitur,& vulneratur,& teſtes examinati dicũt,
ꝙ non viderũt qñ fuit facta talis p̱cuſſio: ſed viderũt eos
adinuicẽ rixantes,& ſtatim dimiſſa rixa viderunt, ꝙ ille
erat percuſſus & vulneratus,& dicit qđ certe ex hoc reſul
tat indicium indubitatũ,ex quo deueniri põt ad condem
nationẽ,& iſtud dictũ refert & ſequitur do.Frãciſ.Bru.in
tract.ſuo de indicijs,& tortura,in 5.car.in 3.col.poſt me.
& ibi etiam ponit quamplura exẽpla de indicijs indubita
tis.de quo dixi ẽt in ſingu.meo 288.incip.dixi tibi.& fa-
ciunt dicta per Ioan.de Imo.in l.fina.ff.de hære.inſtitu.&
per Bald.in d.l.fina.C.de probatio. & in l. neque natales.
in 1.col.eo.tit.& in l.quæcũque.C. de ſernis fugit. in vlti.
col.& in l.milites.C.de quęſtio.& per do. Pari. de Puteo
in tracta.ſuo ſyndi.in 45.car.in 4.colum.cum ſeq.& facit
dictum Bald.in l.excipiũtur, ff.ad ſyllania.vbi dicit,ꝙ ex
31 multis indiciis reſultat plena probatio † etiã ad condẽna
tionem capitalem,etiam cõtra impuberẽ.& facit etiã di-
ctum Baldi,in l.nõ eſt veriſimile.ff.ꝙ met.cauſa. vbi dicit
ꝙ ex pluribus indiciis, vel argumẽtis vehementibus põt
in cauſa criminali iudicari.& faciũt dicta per Bal. in l.fin.
ff.de offi.procon.& per do. Philip. Deciũ in conſi.163.in
cip.in cauſa &c.in vlt. colũ.

Sed contrariã partem ſcilicet quod quis non poſſit ex
indiciis indubitatis cõdẽnari tenuit expreſſe Gand.in tra
cta.ſuo maleficiorũ.ſub rub.de præſum. & indicijs indu-
bitatis ex q̄bus condemnatio põt ſequi.in 1. quæſt.& ibi
circa fi.dicit quod omnes docto.qui erant Bononiæ tẽpo
re

re ſuo, & etiã alibi, dixerunt & cõcluſerunt pro hac parte, ſcilicet, quod ex indiciis indubitatis non poſſit ſequi condemnatio. & ita etiã dicit ſe vidiſſe vbique practicari, ꝙ talia indicia ſic vrgentia non ſufficiunt ad condemnationem pęnæ corporalis: ſed duntaxat pecuniariæ. & iudicio meo ipſe melius & copioſius examinat hanc quæſtionẽ omnibus alijs. qđ dictũ ſuũ refert & ſequitur Pau. de Caſt. in conſi. ſuo 197. inc. uiſa inquiſitione. in vlt. col. in prin. vbi ſubdit, qđ propter iſtud dictũ Gandi. nõ eſt diu, ꝙ quẽdam defendit à pœna capitali contra quẽ erant ita fortia indicia & indubitata, ꝙ animus & intellectus non poterat credere, qđ alius feciſſet illud homicidiũ quã ipſe, & iõ dicit concludendũ eſſe in benigniorẽ partẽ, ſcilicet in abſoluendo: cum etiam deducta in inquiſitione nõ ſint probata per ſpontaneã confeſſionẽ, nec ꝑ teſtes neceſſario concludentes. vt ibi latius per eũ. Et illud dictũ Gandi. & Paul. de Caſt. refert & approbat do. Barth. Cepo. in conſi. ſuo 6. incipien. veritas &c. in 3. col. Et hanc partem ẽt tenet Angel. in d. l. 2. ff. de fur. vbi reprehen-
32 dit Bar. ibi, & dicit ꝙ ex præſumptione † violẽta nemo poteſt dãnari criminaliter, maxime ad mortẽ, ſed bene ad torturã, & idem tenet Imol. in l. ſi. ff. de hære. inſti. & Ange. de Are. in tract. maleſi. in verbo, fama publica. i 2. char. in verſ. quæro an vnũ indicium. & dom. Aug. ibi in addi. & Matthæ. in not. ſuo 119. inc. nota ꝙ præſumptio violẽta. & hanc etiam partem approbat Ioan. And. in addi. Specu. in tit. de proba. in §. videndũ. in verſic. 13. ſuperius alleg. licet ibi in princ. dictæ addi. dixerit cõtrarium. Et hãc partem ẽt cum pluribus limitationibus firmat do. Fran. Bru. in tracta. ſuo de indi. & tor. & in 5. char. in 4. col. circa finem. de quo dixi latius in rep. mea. rub. C. de prob. in materia probationis q̃ fit ꝑ præſumptionẽ. vbi videas. de quo etiam per dom. Phil. Dec. in conſil. ſuo 175. incip. in cauſa &c. in vlt. col. Et pro ſupradicta opinione facit optime illud, videlicet, ꝙ quando aliquis dãnatur ex præſumptionibus, tunc nũquam debet ſibi imponi vera pęna de
33 licti, ſed alia † mitior, vt voluit Inn. in c. q̃a veriſimile. de præſum.

præſum. de quo dixi late in l. repeti. in 6. col. cum ſeq. ff. de quæſtio. & ſupra. in §. poſtquã. nu. 50. Stante ergo hac concluſione pro vera, ꝙ ex indiciis indubitatis non põt quis condẽnari ad pœnã corporalẽ, dico in quæſtione ꝓpoſita, ꝙ ſi reus ĩquiſitus de crimine, de quo vertitur pœna corporalis cõfitetur ꝓcedentibus indicijs indubitatis, & dicit ſe cõmiſiſſe delictũ, vel cõtenta in inquiſitione eſſe uera: ſi poſtea ad banchũ iuris negat, & nõ vult ꝑſeuerare in tali ſua cõfeſſione, qđ hoc caſu poterit propter eius cõfeſſionẽ, vt dixi ſupra repeti in tortura, ut cogatur ꝑſiſtere in dicta ſua confeſſione: ſecus aũt eſſet quando de delicto veniret imponẽda pœna pecuniaria: q̃a cũ de tali caſu ex indiciis indubitatis poſſit quis condẽnari, nõ debebit iterũ torqueri, ſed poterit cõdemnari: q̃a ſatis eſt eſſe probatũ maleficiũ ad hoc vt ſequi poſſit condemnatio, abſque eo ꝙ etiam exigatur confeſſio rei. per tex. in l. qui ſententiam. C. de pœ. & per ea q̃ dixi in ſingu. meo 107. in
34 cip. alias fui interrogatus &c. † Quæ aũt ſint indicia indubitata. vide Gand. in dicto tract. & Ange. de Aretin. & Franciſ. Brun. & dom. Pari. in dictis locis. vbi ponũt plura exẽpla, & plures reſtrictiones & limitationes circa ipſam materiam. & vide ſupra, in §. diligẽter. num. 153. Quæro, dixi ſupra, ꝙ nõ valet cõfeſſio rei criminis, niſi ipſe reus in ea perſeueret: quæro ergo qñ reus dicatur perſeuera-
35 re † in ſua confeſſione? in quo Bar. in l. 1. §. diuus Seuerus. ff. de quæſt. dicit ꝙ tũc dicitur perſeuerare in cõfeſſione, qñ poſt confeſſionem factam in tormentis reducitur in loco publico iudicii, ſcilicet ad banchũ iuris, & ibi corã notario, & publicis ꝑſonis cõfitetur, & ratificat ſeu cõfirmat ea, q̃ cõfeſſus eſt in tortura. ita dicit ꝓbari ex text. l. 2. C. de cuſto. re. de quo ẽt habetur per cano. in c. cum in contemplatione. de reg. iuris & per Baldũ in l. 2. C. quorũ ap. & per Angelũ, & Imo. in l. qui aliena. §. fin. ff. de acqui. hære. & per Bal. in rubr. C. de nouo. cod. compo. & in l. 1. C. de confeſ. & in cap. 1. §. iniuria. in 6. col. de pace iur. fir. verſ. quæro vtrũ ſemel &c. & in l. 2. C. quod met. cauſ. & glo. 4. ff. de pign. actio. Abb. in cap. fina. de confeſ. Et ſcias quòd

36 † ꝙ perſeuerare ex diuerſis temporibus idem eſt qđ plu-
ries, confiteri ſecundū Bald. in prima cōſtitutione codicis.
in ult. col. uerſ. ſed tu in hoc dic. &c. Et dixit etiam ipſe
37 Bal. in l. quicunque. in pen. col. C. de ſer. fugi. † ꝙ perſeue
rantia eſt animi declaratio iudicium ſic fuiſſe a principio.
de quo ēt per eum in l. quidam. in 9. col. C. de iur. deliber.
& aliquid per Angel. Are. in tract. maleſi. in uerbo, fama
publica in 18. char. in verſ. poſtq̃ aliquis eſt captus &c. de
quo etiam dixi in l. 1. in §. diuus Seuerus. in 2. colum. ff. de
quæſt. ubi etiam aliqua dixi circa perſeuerantiā rei. Vlte-
rius teneas mēti circa hāc materiā ratificationis vnū not.
dignum videlicet, ꝙ licet ut ſupra dixi, confeſſio rei in cri
minalibus requirat ꝑſeuerātiā ſeu ratificationē, tñ ſi reus
38 primo confeſſus † fuiſſet delictū extra iudiciū, & poſtea le
gitimis indiciis pręcedentibus illud idem delictum cōfeſ
ſus eſſet in tortura, ꝙ hoc caſu poterit condēnari ſine alia
ratificatione. ita no. dixit Io. de Imol. in c. at ſi clerici. de iu
di. quod ēt melius & clarius dixit d. Fel. in c. olim in 6. co-
lum. in prin. de reſcr. & uoluit Iaſ. in l. magiſtratibus. in 2.
col. ff. de iu. om. iud. allegās ad hoc gloſ. in l. c. 5. ff. de adult.
Pro quo dicto faciunt optime quæ ego dixi in ſing. meo
500. incip. ſpōſalia de futuro &c. vbi oīno videas. Ex iſtis
adde. gl. & do. Alex. i l. c. 5. ff. de adul. vbi dixit, ꝙ licet alias
confeſſioni factæ in tormentis, non ſtetur: in l. 1. §. qō. ff.
de quæſt. tamen fallit niſi de cōfeſſis præceſſerit bina con-
feſſio extraiudicialis: quia geminatio cōfeſſionis hoc ope
ratur. de quo ēt per Bar. in l. cum ſcimus. C. de agricol. &
cenſit. lib. 11. de quo ēt dixi in d. l. 1. ī d. §. diuus Seuerus. ff.
de qō. & vide etiam quæ dixi in d. l. 1. §. quęſtio. in 2. col.
ver. vlterius ꝑ limitatione eo. rit. Et teneas mēti vnū not.
a ſimili, videlicet, ꝙ ſicut cōfeſſio facta metu tormentorū
non præiudicat reo, niſi ipſe in ea ꝑſeueret, vt dixi ſupra,
39 ita nec cōfeſſio † ſeu renuntiatio facta cā pietatis nō ualet
nec parit effectū, niſi cōfitēs in ea ꝑſeueret, ita dixit Abb.
in c. afferte. in 1. col. de præſumpti. qđ dictū refert & ſequi
tur d. Alex. ī d. l. 1. in §. diuus Seuerus. & ibi ego dixi in 2.
col. in fi. ff. de q. Scias. ēt in hac materia repetitionis tortu

ræ,

ræ, ꝙ non ſemper requirit ratificatio, imo nec ēt aliqñ eſt
neceſſaria confeſſio ipſius rei ad hoc ut poſſit ipſe reus cō
dēnari de delicto: & hoc accidit qñ iudex cōtra ipſum reū
40 ohēt plenas ꝓbationes delicti. † Nā tūc pōt ipſum cōdēna
re ſine confeſſione, & ſine ratificatione ſua. ita probat tex.
in l. qui ſñiam. C. de pœnis, & ibi doctores. & hoc uoluit
Bal. in c. ad noſtram per illum text. de prob. circa. fi. & Bal.
in l. 1. in fi. C. de iura. calum. & d. Alex. in l. vnius. in §. reus
per illum text. ff. de quæſt. & d. Franc. Bru. in tract. ſuo de
ind. & tor. in 10. char. in 1. col. & d. Bartho. Cepo. in conſ.
ſuo 32. incip. qdā ruſtici. in 10. col. de quo latius dixi in ſin
gu. meo 108. incip. alias fui interrogatus &c. Et adeo eſt
verum hoc, ꝙ nō deuenitur ad torturā, nec ad cōfeſſionē,
nec ad ratificationem ſtante probatione delicti, quod di-
xit not. Alb. de Roſa. in l. edictū. ff. de quæſt. ꝙ ſi plene eſt
probatum delictum contra aliquem, ſi poſtea ipſe ſit tor-
tus ſuper ipſo delicto, & ipſe reus ſtet conſtans † in tortu-
41 ra & non confiteatur, quod tunc tollit illa ꝓbatio tanquā
non ſit vera: & hoc vult per glo. ibi quam doctrinā refert
& ſequitur Bartho. Cep. in conſ. ſuo 32. incip. quidam ru-
ſtici &c. in penul. colum. vbi dicit, ꝙ iſtud ēt videtur eſſe
de mente Bart. in l. vnius. in §. 1. ff. de quæſt. & dicit quod
hoc etiam voluit Ange. de Aret. in tract. malef. in ver. cō-
parent dicti inquiſiti, & negant totū, & dicit qđ hoc uidit
alias ſeruari Veronæ: & reſpōdet ad aliquos tenentes con
trariū. de quo ēt dixi in ſing. meo. 262. incip. quod potui
nolui. & in d. l. edictum in 1. col. verſi. & teneas menti.

Scias vlterius ꝙ ſicut non ualet confeſſio facta in tortu
ra legitimis indicijs nō pręcedentibus: ut eſt gl. & ibi do.
omnes in l. penul. ff. de quæſt. ita reus confeſſus poſt tor-
42 menta † repetita, quę repeti non debuerunt, non pōt ex
tali confeſſione condēnari, per d. l. pen. cum gl. ff. de quæ-
ſtio. ita dixit d. Paris de Pu. in ſuo trac. ſynd. i c. char. in 3.
col. ver. & ideo reus &c. qđ eſt no. ad materiā. l. reper. ff.
de quæſt. Et teneas menti perpetuo, ꝙ non ſolū confeſſio
facta in tortura repetita, q̃ de iure non debet repeti, non
valet vt dixi, ſed ēt non valent omnia alia inde ſequuta

poſt

43 † poſt talem illicitam torturam.ita dixit dom. Paris de puteo in ſuo trac.ſyndica.in 102.cha.in 3.col.ver.an cõ feſſio torti.vbi ad hoc allegat plura iura,de qb.ibi p eũ. Pro quo dicto facit glo.not.in l.ſi accuſatorib⁹ in glo.fi.
44 C.de accu.quę dixit,† qđ ſi citatio nõ eſt legitime facta proceſſus & ſententia,& omnia inde ſequuta ſunt nulla q̃ glo.refert & ſequit Bal.ĩ c.ſi clericus.ĩ 1.col.de pace te nen.& in l.cũ fratrem.in vlti.col.C.de his qui.vt indi.& in conſi.ſuo 163.inci.præſumptio.in 3.vol.Pro qua glo. facit quod voluit Bal.i authen. omnes.C.ſi minor ſe ab
45 hęred. abſ. vbi † dixit,ꝙ ubi eſt vitiũ ĩ citatiõe nũquã valet proceſſus ĩ prȩiudiciũ abſentiũ.Et facit optime ſin gulare verbũ Bal.in ad.Spe.in ti.de inquiſitiõe.in 1.ver.
46 ubi dixit, † ꝙ ſi nõ valet denũtiatio maleficii, nõ valet etiam inquiſitio propter eã formata tãquam acceſſoria quod dicit ſumme no.eſſe.Pro quibus etiã facit notabi le verbũ Bald.in l.ſi filius.ff. de inter.acti. vbi dixit,ꝙ ac
47 cuſatus à bannito † q ex forma ſtatuti audiri nõ debet, licet patitur ſibi labi tẽpus & terminũ bãni,tamẽ nõ ha bebitur pro cõfeſſo ex forma ſtatuti volẽtis,ꝙ cõtumax habeatur pro cõfeſſo,quod dictũ refert & ſequit Catal. in tractat.ſyndi.i ver.390.incip.adde ꝙ accuſat⁹.de quo etiã dixi in repe.mea.l.de vnoquoque.in 10.col.ff.de re. iud.& in repe.mea rub. ff. de fideiuſ.in l.q.priñ.ꝓ quib⁹ etiã faciunt quę dixi in d.rep.mea.l.de vnoquoq;.in 10. col.de re iud.& infra in §.ſecũda queſtio.nu.87.Ex qb⁹ poſſumus inferre,ꝙ ſicut corruẽte principali corruit ac ceſſorium:vt in reg.acceſſoriũ.de re. iuris,cũ vulg.ita & ecõtra,videlicet,qđ corruẽte acceſſorio corruit prĩcipa le quãdoque,vt in ſupradictis exemplis.Quæri modo po teſt pone ꝙ reus vel cũ tortura, vel cũ teſtib⁹ purgauit omnia ĩdicia contra eũ exiſtẽtia, & ſimiliter purgauit ſe cũda indicia, per quæ in eũ fuit repetita tortura:qa fuit conſtãs & perſeuerauit ĩ negatione,ꝙ adeo debet relaxa ri:tunc qd debet facere iudex,ut de tali relaxatione non
48 poſſit moleſtari ĩ† ſyndicatu.ĩ quo dicas quod iudex nõ debet eũ tunc relaxare,ſed imo debet eũ reponere ĩ car ceribus,

ceribꝰ,& videre ſi põt habere noua indicia:& ſi noua indi cia ſuperueniẽt, poterit de nouo torqueri, ut ſupra dictũ eſt. Si ãt non ſuperuenient noua indicia: tunc debet iu dex aſſignare terminum accuſatori, ſi proceditur per uiam accuſationis, ſi aũt proceditur per uiam inquiſit. tunc debet aſſignari terminus denũciatori, uel ei ad cu ius requiſitionem fuit captus reus,quod intra talem ter minum debeat probaſſe & produxiſſe quicquid uult, & põt contra talem reum: alias elapſa tali dilatione ſi non fuerit aliquid de nouo adductum vel probatum, ipm re laxabit,ita dicit Ang.de Are.in trac.male.in uerbo. fama publ.in ul.col.ubi ſubdit,ꝙ eſt bona cautela, ꝙ in rela xatione rei iudex faciat apparere in actis torturam eſſe adhibitam in perſona ipſius rei cum moderamine, ſm ꝙ indicia contra eum exiſtentia requirebant,& ideo qa fue runt purgata bene dicta indicia, & ipſe reus non fuit re pertus culpabilis,iudex eum relaxauit,& dicit hoc notari per Bar.in l.fi.in prin.ff.de qõ.quod dicit eſſe notandum ne iudex aliter faciendo poſtea teneretur in ſindicatu, q̃ dicta refert & approbat d.Fran.Bru.in trac.ſuo de indi. & tor.in 13.cha.in 2.col.& ſubdit ꝙ ſi iudex torſiſſet aliquẽ indebitẽ & iniuſtẽ,ꝙ utatur hac cautela ĩ relaxatione tor ti,vc3 ꝙ blandis ſuaſionib.faciat ipm confiteri,ꝙ fuit legi timẽ tortus,& ꝙ de hoc faciat rogatum notarium,& hoc mõ non tenebitur in ſindicatu.ad quod all.Cata. in tract. ſuo ſind.in 3.uer.& in ſeq.& dicit d.Fran.ubi ſup.ꝙ Cata. dicit,ꝙ uidit hoc practicari.de quo uide ẽt Gand. in trac. ſuo maleſi.ſub rub.de qõ &tor.in 4.col.in uer.quid ſi tor tus.& uide etiam d.Par.de Pu.in ſuo tra.ſind.in 51. char. in 2.col.in uer.iudex inquirens &c.& d.Alex.in l.1.in §.ſi publico.in 14.apoſt.ff.de adul. ubi dñt, ꝙ in tali relaxa tione rei,debet ẽt citari ſindicus cameræ, ſeu fiſci pro in tereſſe reipublicæ:& hoc ſeruatur & practicatur in hac ci uitate Bonon.paſſim,quando relaxatur aliquis reus à car cerib.Et de hac materia an,& quando tortus non confeſ
49 ſus† debeat relaxari & abſolui,uide Salic.in l.ea quidem. C.de accuſatio.& in l.ſi qui adulteri.C.de adulter. & in l. quiſquis.

quiſquis.C. ad legē Iul.maie.Et cōis practica totius Ita-
lię eſt apud peritos iuſdicentes, vt in tali caſu accipiat fi-
deiuſſores a reo de ſe præſentādo ad mandatum curiæ. &
dicunt in mandato relaxationis: talis reus carceratus, pu-
ta Titius, relaxatur ꝑ nūc de carceribus &c. de qua ēt ma
teria v. de ꝑ d.Pari.de Pu.in trac. ſynd.in 108. char. in 4.
col.verſi.& licet Bar.&c.& in eodem trac.in 104. char. in
2.col.verſi.quidam latro famoſus &c.in prin. vbi aliquid
dicit in materia. Et ſcias ꝙ pendente agitatione proceſ-
ſus criminis, licet regulariter reus nō debeat relaxari de
carcere niſi ſequuta abſolutione diffinitiuè per ſententiā,
vt habetur in toto titu. ff. & C.de cuſt.reo.tñ qñ apparet
ipſum reum eſſe finaliter abſoluendū, vt quando proceſ-
ſus eſt publicatus: tunc etiam ante ſñiam debet relaxari
50 etiam † ſine fideiuſſoribus.ita nota.dixit Bald. in l. ſed ſi
is.ff.de in ius vocan.vbi dicit ꝙ de hoc ex tex.in l. nullus.
C.de exhib.reis.in verſ.donec repererit &c.& ibi Bald.&
idē dixit ipſe Bal. in l.ſi quis poſt accuſationē. ff. de teſta.
ꝑ quo eſt bonus tex.in l.q pęnæ.in §.1.ff. de manumiſ. &
hoc ēt firmat Lud.Rom.in ſingular. ſuo 490. incip. accu-
ſatus de crimine capituli &c. quod eſt ſingul. notandum.
Nā quādo tu es aduocatus alicuius accuſati, uel inquiſiti
de crimine capitali, & patet ex proceſſu, ꝙ ipſe uenit ab
ſoluendus & liberandus, vt qa plene eſt probata innocen
tia ſua: hoc caſu tu potes petere a iudice, vt dictū reū rela
xaret de carceribus, ēt antequam ſit liberatus diffinitiue
per ſententiam: & iudex tenetur eū relaxare, ſecūdū Bal.
in dictis locis. Et ego alias hoc pluries practicaui, & obti-
nui in cōtingentia facti. ad quæ uide ēt omnino Iaſon in
l.naturaliter in 20.col.ver.& ꝑ hoc deciditur.ff.de acqui.
poſ.& pro iſtis faciūt optime quę dixi in ſing.meo 106.in
cip.qui de proximo &c. Et ſcias, ꝙ quādo reus fideiuſſo-
52 ribus relaxandus, ſi iudex non uult eum relaxare, † po-
teſt cōtra eū agi actione iniuriarū in ſyndicatu, ſecundū
Ange.de Are.in ſuo tract.maleficiorum, in uerbo, pro q-
bus Antonius fideiuſſit.in uer.& no.ꝙ ſi aliq̄s, ubi allegat
Bar.in l.ſi uero pro condēnato.§.fi.ff.qui ſatiſda.cog.& ui

de quæ ego dixi in repe.mea rub.ff. de fideiuſſo. in 21.q̄ō.
Redeundo modo ad principalē materiā ratificationis, vi-
delicet, qñ reus ad banchum iuris ratificauit confeſſionē
delicti per eum factā in tortura, & quando habuit termi-
nū ad faciendū ſuam defenſionem, an illi termino poſſit re
nuntiare? dicam Deo duce infra in 7.q. extraordinaria, vbi
plene hoc examinabo, Finito autem termino ſibi dato, &
nulla facta defenſione, tūc iudex deuenit ad ſñiam diffini-
tiuā condemnatoriā hoc modo & hoc ordine. Nā in ſero,
quando die ſequenti vult facere ſententiā diffinitiuā cor-
poralē, ſignificat & intimat hoc reo, vt poſſit cōfiteri pec-
cata ſua, & diſponere de bonis ſuis. Et ſm communē con-
ſuetudinē, Poteſtas facit expenſis ſuis cœnā ipſi rei, & il-
la vere eſt cœna aſperiſſima, calamitatis, doloris, & crucia
tus: quæ cœna parata portatur ꝑ militē Poteſtatis ipſi reo
& miles dicit ipſi reo, ꝙ Poteſtas mittit ſibi vltimā cœnā
vitæ ſuæ, & qđ ſe præparet ad mortem, & ad patientiā: qa
intendit eum in die ſequēti cōdemnare diffinitiuè ad mor
tem, & fieri facere executionē. Poſtea ſeruatur, licet iſtud
nō ſit de iure, qđ mādantur duo hoīes religioſi alicuius ſo
cietatis ſpiritualis, vel duo religioſi alicuius approbatæ re
ligionis, vel duo laici de ſocietate Diſciplinatorū, qui tota
nocte ſtant cū ipſo reo, & hortantur eū ad patientiā, & ad
bene moriendū: vt ſi perdit corpus nō perdat aīam. Die ve
ro ſequenti iudex de mane hora tertiarū ſolita, & conſue-
ta in ſimilibus facit pulſare cāpanam ſolitam pulſari qñ ꝑ
feruntur ſententiæ capitales, & finito ſono cāpanæ facit
Poteſtas conuocare oēs ſuos aſſeſſores, officiales, & iudi-
ces maleficiorū, & ante eū, & dictos omnes officiales ſeden
tes pro tribunali facit ducere reum cum manibus ligatis
poſt terga, & ibi poſt eum eſt miniſter iuſtitiæ, qui dēt eū
exanimare & morti tradere, & tunc alta & intelligibili
voce facit a notario maleficiorū legere ſñiam cōdemnato
riā, in qua apponit genus mortis, in qua condēnatus eſt, &
quā pati dēt ſecundum formam iuris & ſtatutorum, & po
nit ēt locum fiendæ iuſtitiæ, ſeu executionis. Et lecta tota
dicta ſentētia, reus ducitur ad mortem ꝑ militem, & per ſa

miliam Poteſtatis, vel officialis ad locũ iuſtitiæ & executionis deputatum, & ibi ſit executio per miniſtrũ iuſtitiæ abſq; aliqua dilatione. Poſtea miles Poteſtatis, cui in dicta ſententia fuit mandata dicta executio, facit relationem in camera actorum de dicta executione facta. Et hoc modo finitus eſt proceſſus & ſententia pariter in vita ipſius rei & iuſtitia habuit locũ & effectũ ſuum iuris ordine ſeruato, vt in ſimilibus conuenit. Et caſu quo ipſe iudex ꝓceſſiſſet cõtra ipſum reũ iuris ordine nõ ſeruato, nõ potuiſſet imponere ipſi reo ordinariã pœnã delicti, vt dixi ſupra in §. conſtante, nu 100. quod hic non repeto &c. Aliqua tamen ſuperſunt neceſſaria, valde vtilia, & non omittẽda ꝓ inſtructione iudicis, ne mortuo reo poſſit ſibi obijci in ſyndicatu, & iõ attende. Nã aut iudex venit ad ſententiam cõdemnatoriã ex confeſſione rei, aut ex ꝓbationibus teſtium factis contra eũ iuxta c. nos in quenquam. 2. q. 1. cum ſim. Si ex cõfeſſione ipſius rei ſeruãda ſunt quæ dixi ſupra in materia cõfeſſionis, ad quæ me refero. Si aũt ipſe iudex peruenit ad ſniam ex probationibus factis contra ipſum reum, nunc aduerte, quoniã nõ oẽs probationes ſufficiunt ad talem cõdemnationẽ diffinitiuam. Et ideo teneas bene menti ne erres, quãdo eris iudex, ꝙ niſi ſpecialiter ſint ꝓbata
52 deducta in inquiſitione, vel accuſatione, † nõ poteſt ſequi condẽnatio, ẽt ſi omnia ſint probata excepta qualitate deducta in ipſa accuſatione, vel inquiſitione. Nã quando aliquid ꝓfertur in aliqua lege, vel ſtatuto, vel diſpoſitione cũ aliqua qualitate, dẽt nedum res principalis probari, ſed ẽt illa qualitas ad hoc vt conueniat verbis legis, ſtatuti, vel diſpoſitionis: alias illa qualitate nõ ꝓbata, non diceretur legitima probatio, ſm Iaco. de Aret. & Cyn. in l. 2. C. de proba. & Ioan. And. in addit. Specu. in titul. de accuſa. & inquiſitio in rub. & glo. in l. cum actum. ff. de nego. geſt. & habetur in l. qui iuraſſe. in §. ſi pater. el 2. ff. de iureiuran. & in l. Aretuſa. ff. de ſta. ho. & habetur per Bar. in l. denũciaſſe. in §. quid tamen. ff. de adul. & per alios quamplures docto. in pluribus aliis locis, quos ego retuli in l. ſi quis ne quæſt. in 26. colũ. ff. de quæſt. & voluit Abb. in conſi. ſuo 78. incip. viſo

viſo toto proceſſu. in 2. col. Et ideo dixit Ioan. And. in c. 1. de homi. in 6. in nouella ſe ſemel euaſiſſe quendam prælatum à pœna mortis, qui aſſaſſinauerat quendã hominũ Chriſtianum: attamen non fuit probata illa qualitas qđ hõ ille aſſaſſinatus eſſet Chriſtianus, ſecundum qđ requirit tex. in d. c. 1. de ho. in 6. & ꝑ hoc fuit liberatus à pœna mortis ille prælatus, licet contra eum fuerit probatum dictum aſſaſſinamentũ. ita refert Ioan. And. in d. c. 1. quã doctrinam refert & ſequitur Bal. in l. ſi quis non dica rapere. in 3. col. C. de epiſc. & cler. & Pet. de Anchar. in conſil. ſuo 272. incipi. de titulis criminum. in 1. col. in fi. & Ludo. Ro. in conſil ſuo. 144. incip. inquiſitio præſens. circa princ. & do. Alex. in conſi. 3. incipi. in cauſa & lite vertente. in 4. colum. in prin. in 2. vol. & in conſil. 223. inci. viſo proceſſu in 1. colum. & in conſil. 224. incipien. viſo proceſſu in 3. char. in 2. colum. & in conſi. 171. incipien. viſis & opportune in 2. colum. in 2. volumi. & in conſil. 306. incipien. uiſo proceſſu. in 6. colum. & in conſi. 385. incipien. viſis & optime diſcuſſis in 2. colum. in quibus locis ipſe dom. Alexan. refert, & ſequitur illam doctrinam Ioan. Andr. in cap. primo. de homici. in 6. in nouella, & illam etiam refert, & ſequitur domi. Felyn. in cap. auditis in penul. colum. de præſcriptio. & in capit. ita quorundam. circa princi. de Iudæi. Pro quo optime facit dictum Paul. de Caſtr. in l. ſi communem. §. 1. ff. quemadmodum ſer. ammitten. vbi dixit, quod ſi ſit inquiſitio, vel accuſatio de crimine tanquam commiſſo tali tempore, vel loco: & probetur de alio tempore, vel de alio loco, quod debet ſequi abſolutio, licet ſit probatum crimen. Et facit etiam dictum Bart. in l. pen. C. de priuil. do. Aug. lib. 11. vbi dicit, quod ſi ſtatutum † punit
53 delictum cõmiſſum in ſtrata, & inquiſitio dicit delictũ eſſe cõmiſſum in via, quod inquiſitus non poterit puniri. Et facit etiam dictũ Bald. in l. ob hæc verba. ff. de his qui notã. infa. vbi dixit, quod ſi quis inquiſitus eſt, quod mandauit
54 delictum cõmitti, † & probatum eſt quod inſtigauit, vt delictum committeretur, quod non poterit condemnari, quia non eſt probatum ſpecialiter illud, quod in inquiſitio-

ſitione continetur,quod dictum refert, & ſequitur domi.
Alex.in d.conſi.ſuo 333.Et facit etiã ad prædicta . Nam ſi
ſi aliquis accuſat aliquem quod interfecit Titiũ & poſtea
ꝓbat,quod hoc fecit per aliũ accuſans ipſe ſuccumbet , &
proceſſus erit nullus.ita not.dixit Ioan.Monach.in regu-
la,qui per alium de regul.iur.in 6. de quo dicto facit feſtũ
Bald.in c.1.§.iniuria.in vlti.col.in verſi. pone accuſo te de
pace iuramen.firman.& domi.Felyn.in c.mulieres. in pe-
nul.colum. de ſenten. excom. de quo dixi in ſingul. meo
187.incipien.qualitas appoſita &c.vbi etiam dixi pro hoc
optime facere.Nam quotieſcunq; ſtatutum,ſeu lex diſpo-
nit in aliquo caſu exprimendo aliquam qualitatem ipſius
legis,vel ſtatuti,tunc agens ſeu fundans ſe ex tali lege,vel
ſtatuto debet articulare, & probare qualitatem ipſius le-
gis,vel ſtatuti , & ad hoc adduxi Angel. in l. vel necare. ff.
quemadmodum teſtamen.aper.vbi dixit,quod vbicunque
55 optima opinio † teſtium eſt cauſa inductiua plenæ proba-
tionis,quæ alias plena non eſſet,tunc de plena , & optima
opinione ipſorum teſtium eſt articulandum , & proban-
dum . vnde dicit quod cum ſtatutum Bononiæ diſponat ,
quod ad probationem mortis alicuius, qui extra territo-
rium deceſſit,ſufficiat probatio per tres teſtes optimæ opi
nionis,& famæ,quod hoc caſu ſi quis velit probare mor-
tem alicuius,qui deceſſit extra territorium , & illam pro-
bat per tres teſtes, quod tamen non erit probata mors,ni
ſi probetur illos teſtes deponentes de ipſa morte eſſe opti-
mę opinionis & famæ. Et idẽ dixit Ang. in l.1.in §.ſi quis
neget.ff.quẽadmo.teſta.aper. quem refert & ſequit̃ domi.
Alex.in conſi.ſuo 82.incipien.in cauſa vertente. in 3. col.
in 1.volum.Et illud dictum Angel.in d.l.vel necare,refert
& ſequitur domi.Bartho.Cepo.in conſi.ſuo 58. incipien.
Franciſcus.in vlti.col.verſi.poſtremo &c. vbi conſuluit ꝙ
ſi ſtatutum punit abducentem mulierem honeſtæ vitæ ,
56 bonæ conditionis,& famæ, † quod iſtę omnes qualitates
erunt probandæ,ad hoc vt abducẽs mulierẽ puniatur pœ
na ſtatuti, alias ſi tales qualitates non eſſent probatæ non
poſſet abducent condẽnari,ẽt ſi ſit cõfeſſus talẽ mulierem
abdu-

abduxiſſe,de qua loquitur ſtatutũ, de quo latius etiam di-
xi.in d.ſingu.meo.187.incipien. qualitas &c. Et prędictis
etiam adde Angel.in l.prætor.in §.docere.ff.vi bon. rapt.
vbi dicit,ꝙ ſi facta eſt accuſatio de vulnere cum cicatrice ,
57 † & non probatum ſit ſed probatũ ſit vulnus ſimpliciter ,
ꝙ accuſator ſuccũbet,de qua materia latius loquutus ſum
in l.ſi q̃s ne qõ.in 22. col.in verbo pro hoc etiam optime
facit.& ibi in 27.col.ver. item pro prædictis optime etiam
facit.ff.de quæſt.vbi omnino videas,& do.Philip.Deci. in
conſi.ſuo 256.incipie.in cauſa inquiſitionis.in vlt.col.Cõ
tra prædicta tamẽ multũ facit quod dixit Bal.in l.ſi ea. C.
de adul.vbi inquit, ꝙ ſi aliquis in libello accuſauerit Titiũ
de adulterio & probauit de ſtupro quod ſententia lata ſu-
per ſtupro tenet,quod dictũ refert,& ſequi videtur Io. de
Ana.in c.licet Hely.in vlt.col.prope fi.de ſimo.Item cõtra
ſupradicta ẽt tenuit Flo.in l. ſi is cui via.ff.quemadmo.ſer.
amit.& in l.in delictis.in §.ſi detracta.circa. fi.ff. de noxali.
Attamen prima opi.eſt magis cõis, & uidetur magis con-
currere cũ naturali rõne,ut de ſe patet,uide quæ dicam in
fra in proxi.nu.61.Itẽ ſcias ꝙ dictæ qualitates poſitæ in le
ge ſtatuto,inquiſitione,vel alia diſpoſitione ſunt ꝓbandæ
ut dixi,qđ eſt verũ,etiam ſi ꝑ iudicem affirmatiue ſint po-
ſitæ in ipſa accuſatione,uel inquitione,eo quia uerba iu-
dicis poſita in inquiſitione,non ꝓbant cõtenta in ipſa in-
quiſitione:& niſi talia poſita in inquiſitione ꝓbentur cor
58 ruit inquiſitio,† ſm Rapha.Ful.in conſ.ſuo.107.incip.ſu-
per eo.in 2.col.quem refert & ſequitur do.Philip.Deci.in
cõſ.ſuo.259.incip.in cauſa inquiſitionis.in vlt.col.de quo
latius dixi ſupra in §.conſtante.nu. 16.Pro quo facit etiã,
59 † nam uerba iudicijs poſita in ſnĩa uidelicet, uiſo libello ,
litis conteſtatione,uiſa citatione,& ſimilibus , nõ probat
illa,niſi aliter probẽtur,ita dicit Barba. in c. cũ in iure.in
18.col.de offic. deleg. & idem in citatione aſſerta a iudice
dixit Inno.in c.quoniam contra.de proba.& Bart.in l.ſi.ff.
qñ app.ſit.& in l.1.C.de fi.inſtr.& Spec.& Ioan.An.in tit.
de inſtru.edi.in §.reſtat.ver.in ſum.& in tit.de proba.in §.
videndũ.ver.ſed pone iudex,& voluit Alex.in conſi.386.

incip.viſo proceſſu.de qua materia habeť etiam per Soci.
in conſil.ſuo 33.incip. proſequendo ordinem in 2. col. &
in conſi.66.incip.fruſtra.in 3.& 4.col. & per Bal. in conſ.
198.incip.in cauſa domi.Gulielmi.in 3.volum.& per Ab-
bas in conſi.ſuo 7.incip.tria.circa primum.in 2. colum.&
in conſi.18.incip.in cauſa,alias incip.primo ꝙ communi-
tas in 1.& 2.col.& latius vltra omnes loquutus ſum ego in
hac materia.in l.1.in §.ſi quis dicatur.in 2.& 3.colũ. ff. de
quæſt.vbi omnino videas,Item teneas menti circa prædi-
ctam materiam vnum ſatis notandum videlicet,qđ proba
60 tiones † factæ contra accuſatũ de vulnere,non præiudicãt
accuſato ſi mõ accuſetur de morte ſequuta ex dicto vulne
re.gl.eſt in l.ſi.C.ſi reus uel accuſat.mor.fue.ſuper verbo,
obijſſe.quam dixit ſingu. Bal.in repertorio ſuo in verbo,
ꝓbatio in pe.col.in ver. ꝓbationes factæ &c.ꝓ quo facit
dictum eiuſdem Bal.in d.reper.ſuo in verbo proceſſus, in
vl.ver.in fin.Teneas etiam menti,ꝙ licet illud, quod ſupra
dixit ſit verum,videlicet qđ niſi ſint ſpecialiter probata ad
ducta in accuſatione,vel in inquiſitione,nõ poſſit ſeq con
dẽnatio per iura & doctrinas ſuperius allegatas.Attamẽ ſi
61 probatio eſt verificabilis † & cõcluſiua in omni intellectu
prodeſt ꝓbanti,licet habeat ambiguos intellectus.Ita col
ligit Gem.ex uerbis Io.And.in c.1.in ult.col.de pact.in 6.
Ex quo dicto infert d.Alex.in l.inter ſtipulantẽ.§.1.in ult.
col.ff.de uer. ob.qđ ſi ego accuſo Titium, ꝙ occidit Seiũ,
& teſtes ſuper hoc deponẽtes deponunt alternatiue dicen
tes,ꝙ eũ occidit cũ gladio,uel cum claua,licet uideanť de-
ponere incerte & ambigue, tñ quia uterq; intellectus con
cludit homicidiũ,habetur pro ꝓbatione certa,qđ eſt ſin-
gulariter notandũ.quod dictũ refert & ſequiť do.Fel.in c.
ex parte.el j.in 8.col.de reſcrip.& Iaſ.in l.dedi.in 1.col. ff.
de condi.cã data cauſa non ſequuta.& idem tenet do.Phi.
Dec.in conſi.ſuo 228.incipi.in caſu &c.in.1.col. de quo ẽt
dixi in ſing.meo 206.inci.incertitudo . & latius in repeti.
mea rub.C.de proba.in 74.col.in uer.& ideo ſi accuſo &c.
Contrariũ tamẽ expreſſe tenuit Fede.de Senis.in cõſ.162.
inc.in quæſtione propoſita.& Pau.de caſ.in l.ſi cõmunem.

§.1.in finalibus verbis.ff.queadm.ſerui.amit.& vide in ma
teria Ang.de Are.in rub. inſtitu. de exceptio. in 16.colũ.

Vlterius etiã iudex licet habeat veras & plenas proba
tiones delicti, tamen non ſemper debet ferre ſententiã cõ
demnatoriam contra reũ:ſed imo diligẽter debet animad
uertere,& cuncta diligẽter rimari . Nã debet conſiderare
& ponderare cauſam quare,& ex qua cauſa ipſe reus cõmi
ſerit delictũ contra eum probatum, & contentũ in inquiſi
tione.Nã plures ſunt cauſæ quæ excuſant reum a delicto,
& ab eius pœna:vt ego poſui 25. caſus in l. 1. ff. de ſica.in
quibus occidẽs hominem nõ punitur pro ipſo maleficio.
Et ideo ſcias,ꝙ licet probata ſit percuſſio cõtra aliquẽ reũ,
attamen talis reus nõ debet puniri, ſeu cõdemnari ſi iuſta
cã ipſum induxit ad delinquẽdũ,vtputa ſi fuit prouocatus
62 † ab ipſo percuſſo , nam tunc iudex nõ poteſt , nec debet
talẽ percutientem,vulnerantẽ,vel occidentem cõdẽnare,
ſaltem vera pœna delicti : quoniam ignoſcendũ eſt ei q ꝓ
uocatus deliquit.l.q cũ maior.§.ſi libertus.in verſ.ignoſcẽ
dum eſt enim ei qui ꝓuocatus voluit vlciſci &c.ff.de bo-
nis liberto.Pro quo eſt ẽt tex.in clemen. 1. de homi.& in
l.ſciẽtiam.in §.qui cũ aliter.ff.ad leg.Aquil.& in l.1.in prĩ.
ff.ſi quadru.paupe. fe.di.cũ ſimi. Pro quo facit tex. ſing.&
aureus in l.ſi adulteriũ cũ inceſt.in §.Imperatores.in verſi
culo, difficilimum enim eſt iuſtũ dolorẽ temperare . ff.de
adulte.ad quod etiam facit l.Gracchus. C.eo.titu.Et hanc
partem tenet Specul.ꝑ illa iura in tit.de crimine per mo-
dũ except.opp.in §.in primis in ver.ſed quare,& idem per
illa iura firmat Paul.de Caſtr.in conſilio 192. incip.in cau
ſa carceratorum. in vlt.col. vbi not. loquitur : Grandi.in
tract.maleſi.ſub rub. de pœnis reorum.in 24.colũ. ver.po
ne etiam ꝙ plures homines.& Old.in conſi.72.inci.cõſue
uit &c.in vlti.col.& in conſi. ſuo 17. incip. nunquit &c.in
prin.& d.Pet.Phi.cor.ĩ conſil. ſuo 204.incip. pro deciſio-
ne.in fin.in 1.volu. Et pro hac opi. facit optime notabile
verbũ Specul.in titu.de accu.in prima parte.ĩ §.1.ver.quid
ſi te uocaui latronẽ.vbi dicit ꝙ ſi te prouocaui dicto,uel fa
cto ad iram , & tu dicto, uel facto mihi iniuriaris , ꝙ non

debes mihi ex hoc cōdemnari. arg.d .§. cum arietes: ꝙ di-
ctum refert & ſequitur d.Flor.in d.§.cum arietes.i vlt.colū.
in prin.& Ioan.de Ana.i c.ſignificaſti.el 2.ī vlt.col.de ho-
mi.& Ange. in l.vt vim.ff. de iuſtitia & iure:& ibi Iaſ.ante
fin & Alex.in conſilio 119. incip.viſo proceſſu.in 1.colū.
in 7. volu.& etiā refert, & ſequitur Ange. de Are.in tra-
cta.maleſi.in verbo, verba cōtumelioſa.in 2. char.in ver.
quid ſi aliquo dicto, vel facto &c. & ibi dicit do. Augu.de
Arī.in addi.quod ſi cum verbis iniurioſis ꝓuocaſti me,&
ego non cum aliis verbis iniurioſis offendi te, ſed cū gla-
dio,quod eſſet fortius, ꝙ debeo ſubueniri,ad ꝙ alle. Ang.
in d.l.ſi adulterium cum inceſtu,in d.§. Imperatores. ꝑ il
lum text.ff.de adul.Et idem aperte etiā dixit idem met do.
Aug.de Ari.in eodē tractatu. in verbo, & dictus Titius ſe
defendendo.in 4. char. in addi.incip.tu autem in hac ma-
teria adde quod ideo videtur,quod ex ſolis minis &c.Pro
quo faciunt ſing.verba d.Anto.in c.olim extra de reſtitu.
ſpo. relata ab Augu. de Ari.in d.verbo, & dictus Titius ſe
defendendo.in 3.char.in vlt.addi.circa mediū quem vide.
Et faciunt etiam dicta per Ange.in l.illo met verbo, in 4.
char.ī uerſic.quærit ibi gloſ. &c.ī fin.& per Ioan.de Ana.
in cap.ſignificaſti. el 2. in ulti.col. de homi. & ꝑ do.Alex.
in conſilio ſuo 143.incip.poſt redditum &c.ꝑ totum.in 2.
uolu.& per me in l.1.in prin.in 9.col.poſt me.ff.de ſica.Et
faciunt optime quæ in contingentia facti dixi in conſilio
meo 68.incip. in nomine patris ſummi,& omnipotentis
Dei &c.ī 2.char. Et licet de iure cautum ſi ꝙ uim ui repel
63 lere licet, † cū moderamine tamē īculpatę tutelę alias ali
ter repellēs iniuriam tenetur, ut habetur ꝑ omnes in l.ut
uim.ff.de iuſtitia & iure.& in l.1.C.unde ui.cū ſi. Attamē
talis prouocatus excedens debitum moderamē in ſe defen
dendo,& repellendo talē iniuriam,nō punitur pro toto fa
cto, ſed pro exceſſu tantū.ita dixit Abb. ī c.dilecti filii ex
tra de excep.& ibi latius do.Fely. in 8.col. in uer. ſecunda
declaratio &c.& fundant ſe in d.l.ſi adulterium cum ince
ſtu.in d.§.imperatores.in d. uerſic. quia difficilimū eſt iu-
ſtum dolorem temporare &c. & dicit do. Felyn. ubi ſ. ꝙ
idem

Idem firmauit Ludo.Roma. in l.cum mulier.in 32.colum.
ff.ſolut.matrimo.Et ſubdit etiā do.Fely.quod ꝓ hac parte
64 facit.† Nam licet occidens aggreſſorem etiam ſe non de-
fendēdo nō excuſetur, tamē mitius punitur,ſecundū Iac.
de Are.prout refert do.Anto.in c.olim.el 1.ad fi. de reſtit.
ſpo.& ibi Abb.in 10.col ex quo dicit do.Fely.vbi ſupra ꝙ
65 ſi percuſſus inſequatur † vulnerātē,qui fugiebat, et eū oc
cidat,nō tenetur vt homicida:quia eſt potius culpoſus quā
doloſus,& idē dixit do. Pet.Phil.cor. in conſilio ſuo 204.
incip.pro deciſione in fin.in 1.volu.pro quo faciūt dicta ꝑ
Alex.in conſilio 119.incip. viſo proceſſu.in 2.col.poſt me
dium.in 7.volu. De quo verbo dicit do.Fely. vbi ſupra nū
quam ſis oblitus:quia non poſſet eſſe notabilius.& dicit ꝙ
de hoc dicto exclamat do. Frā.de Aret.in conſilio ſuo 80.
inci.ſicut decet &c.in fi. & alleg. etiā Ioan. de Ligna. hoc
tenentem in ſuo tractra. de bello. in conſilio 128. incip.
ſeptimo quæritur. Adducit ēt ꝓ hac parte text.& quæ ibi
habetur in c.ſignificauit. de pœn.& remiſ.& Ioan.And.in
addi. Specul.ſuper rubrica de homici. & Bal.in cap.primo
§.ſi vero.de pace te. & Ludo.Roma.in ſingul. ſuo tertio.&
Ioan.de Ana.in d.c. ſignificaſti. el 2. in vlti. colum.de ho-
mici.& Paul.de Caſtr. in conſilio ſuo 123. incip. in cauſa
incarceratorum.vbi dicit Bal.ita conſuluiſſe. ꝑ d.§.impera
tores.& per d.l.Gracchus. Itē adducit etiam Bal.in d.l.vt
vim.& Pet.de Anch.in clem.1.de homicid.& Ang.de Are.
in tracta. maleficiorum. in dicto verbo, & dictus Titis ſe
defendendo.in dicto verſ.quæritur,Titius vulnerauit &c.
Item adducit etiam gloſ.notabilē hoc tenētem 24.q.1. in
ſumma. Et ad prędicta facit ēt ſecundū eū dictum Abb.in
c.olim.in 2.col.extra de reſcr.vbi ſecundū eū dat generalē
66 regulam, ꝙ quoties quis dolore accēſus deliquit, † pœna
debet aliquantulū temperari per d.§.imperatores.Adducit
etiam ipſe do. Fely. vbi ſupra Alex. in conſi.ſuo 71.incip.
viſa inquiſitione contra Fortuneriū. in 1. vol.vbi. conſu-
luit Ferrariæ,ꝙ non diceretur exceſiſſe moderamen ille,ꝙ
tenebatur ꝑ capillos ſubmerſus in Eridano,& occidit tenē
tē,ēt ſi poterat ſperare,de certo auxilio.& dicit ꝙ īter alia
ipſe

ipſe Alex.allegat Bal.in l.1.in 6.col.ver.ſed pone quidã.C.
vnde vi.vbi dicit,ꝙ qui aliter nõ põt ſine vituperio euade
re maxillatam,niſi cũ gladio,&euaſit occidẽdo,excuſatur.
quod etiã voluit Alex.in conſilio 109.incip.viſo proceſſu.
in 2.col.in 7.vol. Dicit poſtea d.Felyn. quod fortius ipſe
reperit,videlicet,quod imò prouocat⁹ ſolo inſultu hoſtili
cum armis,& adhuc non percuſſus:ſi occidit inſultantem,
nõ tenetur de homicidio , ita dixit Alex. ſecundũ eum in
l.nõ ſolum.in.§.ſed ut probari.in fin.ff.de operis noui nũ.
Item alia etiã notabilia circa hanc materiam adducit do.
Felyn.in d.c.dilecti filii.in 9. col. de exceptio. & in d.c.ſi-
gnificaſti.el 2.quæ per te uideas.Sed ultra do. Felyn. dicas
67 tu , ꝙ in dubio † non præſumitur dolus , ſed culpa in eo,
qui faciẽdo actum licitum exceſſit modum, ſecundũ Sali.
in l.Gracchus.C.de adu.ĩ illa quæſtione,quãdo iudex tor
quendo occidit aliquẽ, quẽ refert & ſequitur do. Aug. de
Ari.in addi.ſuis ad tractatum Ang.de Are.in lib.maleficio
rum.ĩ uerbo,& dictus Titius ſe defendendo.ĩ 3. char.in 1.
addi.Et circa hanc materiam uide etiã omnino do.Ale.in
conſi.ſuo 140.incip.uidetur in caſu.in pe.& ulti.col.ubi di
68 cit, ꝙ etiam ſi quis † ex animo, & propoſito exceſſit mo-
dum,ꝙ tamẽ nõ punitur pro toto,ſed pro exceſſu tantũ,al
legat hoc uoluiſſe Pet.de Anch.in clem.1.de homi.de quo
ibi latius per eũ, de quo etiã uide quæ late ego dixi in c.2.
circa fi. de homic. ad quæ uide etiã Alex. in conſil.2.in 5.
col.7.uol.& in conſi.119. incip.uiſo proceſſu.in 4. col.in
69 eod.7.uol. † Item adde q̃ dictis ꝙ ratio quare prouocat⁹,
ſeu inſultatus excedens modũ non punitur pro toto , ſed
70 tantũ pro exceſſu,eſt,†quia ſemper prouocatus,ſeu ĩſulta
tus præſumitur feciſſe ad ſuã de fenſionẽ ſecundũ Bal. in l.
1.§.cum arietes.ff.ſi quadru. pa u pe.fe.di. & Gãdi.in tract.
male.ſub rub.de defen.à reo facien.in 2.col.uer.ſed pona
mus,tu es &c.& Bar.et Bal.in l.ſi ex palgis.in §.tabernari⁹
71 ff.ad leg. Aquil. & ibi dicit Bal. ꝙ ſemper † dicitur in cul
pa, qui incipit percutere: Et eũ refert & ſequit̃ do.Hierõy
mus tortus in conſ. ſuo quod fecit pro commune Florẽtię
apud papam Sixtũ in 10. col.ante fin. & d. Aug. de Ari.in

addit.

addit. ſuis,in dicto uerbo,& dictus Titius ſe defendẽdo.in
2.charta.in prima addit. circa medium. de quo etiam per
Ioan.de Ana.in c.ſignificaſti.el 2.in ulti.col. de homici.&
ibi per do.Fely.in antepen. col. Quinimo ſi quis uim iam
72 factam repellit , præſumitur potius , ꝙ hoc faciat † cauſa
defenſionis , quam ultionis , ſecundum dictã gloſſam 23.
quæſt.1.in ſumma. per quã gloſſam ita dicit do. Augu. de
Ari. in dicto uerbo,& dictus Titius ſe defendẽdo.ĩ 2.char
ta.in prima additio.in 2.col. Et illam gloſſam refert & ſe-
quitur ꝓ ualde notabili Abb.in c.olim.el 1.in 8.colum.de
73 reſtitu. ſpolia. Et tanto magis hoc procedit: qa † qui pri
mo percuſſit , uidetur habere animum repercutiẽdi iterũ,
ſecundũ do.Auguſti. de Ari.in d.uer.in 2. char.in 1. addi.
in 2.col. poſt princi. ubi multum no. loquitur. Item circa
prædictam materiã quæ eſt notabilis & multũ quotidia-
na tene menti etiam quam plura alia . Et primo ꝙ occi-
74 dens inſultantem ſeu prouocãtem taliter † occidẽdo, pro
eius defenſione,nõ committit peccatum.Et ideo dixit no.
75 Ioan. de ligna.in tract.ſuo de bello,ꝙ ſi clericus † ad alta
re celebrans miſſam aggreditur ab aliquo , qđ iuſte dimit
tit celebrationem miſſæ , & ſi in illa rixa ſe defẽdẽdo oc-
cidit aggreſſorem,quod poteſt ĩcõtinenti redire ad altare
& miſſam perficere . quod dictum refert & ſequit̃ Abb.in
c.clerici.el 1.circa prin. de uita & hone.cle.quos refert &
ſequitur do.Mari.Soci.in repe.c.ad audientiam in 31. col.
76 de homici. in uer.26. Et ratio eſt : † quia defenſio eſt de
iure naturali,& tanquã iuris naturalis competit,nedũ ho
minibus,ſed ẽt animalibus brutis:ut habet̃ ĩ d.l.1.§.cũ a-
rietes. Et talis defenſio tanquã iuris naturalis nõ põt tolli
77 à principe,† ſiue à ſuperiore. tex.eſt & ibi hoc.ĩ §. ſed na-
turalia.inſti.de iure nat.et uoluit Bar.ĩ trac.ſuo,q ſint re-
belles.in ult.col. & in l.facultas.circa pri.C. de iure fiſ.lib.
10. & Old. in conſi.ſuo 43. in ci. quæritur utrũ citatio, &
Ang.in conſ.ſuo 178.inc.in facto proponitur. Et ideo di-
xit Bal.in c.à nobis. in fin.de excep. ꝙ ſtatutũ tollens de-
78 fenſionem, † intelligitur de ciuili , nõ aũt de naturali,qđ
ẽt firmat Fel.in c.cũ dilecti.in 5. col.de excep.Et dixit Ge

mi.

79 mi. in c. non ſolũ. in prin. de appel. in 6. † ꝙ Papa non põt
tollere defenſionem introductã a iure naturali, ſed bene
põt tollere illam, quæ eſt introducta de iure poſitiuo. Et
dixit Cicero in primo officiorũ, ꝙ qui non reſiſtit iniuriæ
ſibi illatæ, & ei nõ obſtat ſi põt, tam eſt in vitio, q̃ ſi paren
tes, aut amicos, aut patriã deſereret: quod dictum refert &
ſequit᷑ Alex. in conſ. ſuo 119. incip. viſo proceſſ. in 2. col. in
7. volu. pro quibus ẽt faciunt quæ plene dixi in l. 1. ĩ 5. col.
ff. de ſica. vbi videas. Item ẽt ſcias ꝙ adeo iura fauẽt prouo
80 cato, ꝙ occidens aggreſſorem † ſe defendendo nõ tenetur
de occiſo, ſecundum doct. in l. 1. C. vñ vi. & in l. vt vim. ff.
de iuſti. & iure. & in l. 1. C. qñ liceat ſe ſine iud. vin. & in d.
l. 1. §. cũ arietes. ff. ſi quadru. pau. fe. dic. & in l. ſi is q̃ aggreſ
ſorem. C. de ſica. & in cle. 1. de homi. & habetur ꝑ Ang. de
Aret. in trac. maleſi. in verb. & dictus Titius ſe defendẽdo
& ibi latius in addi. de quo dixi etiam in ſing. meo. 100. in
cip. occidens aggreſſorem &c. de quo ẽt ꝑ Alex. in d. cõſi.
119. inci. viſo ꝓceſſu. in 4. col. in. 7. vol. Et ratio prædicto-
81 rum oĩum poteſt eſſe, † quia occidens aliquem ſe defendẽ
do, non dicit᷑ committere maleficium. ſecundũ Bald. in l.
data opera. in 4. col. C. qui accu. non poſ. Et alia etiam po-
teſt aſſignari rõ, quam aſſignat Abb. in c. clerici. el j. poſt
82 prin. de vita. & hon. cle. vbi dixit, ꝙ ſi aggreſſor eſt † mor-
tuus ab aggreſſo ſe defendẽte, videtur à ſeipſo magis occi
ſus, quã ab aggreſſo occiſus, quod eſt no. ad multa. Itẽ alia
83 eſt ẽt rõ uidelicet, quia ictus ſeu verbera non † dantur ad
menſuram, & defendens ſe non põt habere, ſtaterã in ma
nibus, & menſurare ictus & percuſſiones, ſeu vulnera: ita
dicit Bald. in d. l. vt vim. ff. de iuſtitia, & iure, quem refert
& ſequitur d. Barth Cepo. in conſi. ſuo 1. in 3. col. do. Aug.
de Ari. in add. ad trac. Ang. de Aret. in lib. maleſi. in verbo
& dictus Titius ſe defendendo. in 3. chart. in 1. addi. pro
quo eſt tex. in c. de homi. in 6. Et hoc tanto magis eſt verũ:
quia metus improuiſus inſtantis periculi tollit rectum iu-
84 dicium, & cõſilium deliberandi. homo † enim intenſo ſeu
immẽſo dolore, vel timore ꝑ motus, nõ eſt in plenitudine
intellectus, ita dixit Bal. in c. 1. §. 1. in fi. de pace iura. firmã.
Pro

Pro quo facit illud vulgatũ videlicet, huomo aſſaltato me
zo ꝑduto. quod vulgare refert & cõfirmat Aug. de Ari. in
d. addi. in d. verb. & dictus Titius ſe defendẽdo in 2. char. in
2. col. addi. ibi poſitæ. Quinimo vnũ dico qđ eſt fortius, vi-
delicet, ꝙ nedũ ille, qui ſe defendendo occidit aggreſſorẽ
non eſt puniẽdus pena mortis ꝑ iura & rationem ſupra al
85 leg. ſed etiam ille qui occidit aggreſſorem etiam ſe non
defendẽdo nõ dẽt puniri pœna mortis, ſed mitius eſt pu-
niẽdus: vt puta ſi percuſſus & iã vulneratus inſequat᷑ vulne
rantẽ, qui fugiebat, & eũ occidat, tunc non tenet᷑ vt homi-
cida: quia eſt potius in culpa, quã in dolo, vt dixi ſupra, in
nu. 64. Et ſcias ẽt circa hanc materiã, ꝙ licet dubitetur, an
86 inſultatus teneat᷑ fugere, † tñ dicas ꝙ nunquam inſultatus
tenetur fugere, qñ fuga importat periculũ vitæ, & ſalutis
ipſius inſultati, vt quia inimicus eſt ſibi ad ſpatulas, & ter
ga vertendo poſſet de facili vulnerari: nã tali caſu, nõ dẽt
fugere, ſed dẽt reſiſtere, & ſuã ſalutẽ tueri. ita dixit Bal. in
l. 1. & 5. col. ver. ſed pone quidã. C. vñ vi. arg. tex. in l. ſcien-
tiam. in §. q cum aliter. & ibi Bal. ff. ad leg. Aquil. vbi dicit
Bal. ꝙ iſta eſt defenſio neceſſaria & præciſa, qua omiſſa
perſona eſſet veriſimiliter peritura, vel deterior fiẽda, er-
go licitũ eſt reſiſtere & nõ fugere. Et idẽ tenet Ang. de Ar.
in d. verbo, & dictus Titius ſe defendẽdo. in 3. char. ver. ex
his infertur &c. & d. Barth. Cepo. in conſ. ſuo 29. incip. vi-
ſo proceſſu. in 6. col. ubi ipſe mouetur etiam alia ratione
87 ad hoc dicendum uidelicet, ꝙ † aliquẽ fugare eſt iniuria
l. item apud Labeonẽ. circa prin. ff. de iniur. ideo ad ꝓpul-
ſandam dictã iniuriam, licitũ eſt reſiſtere; ut no. Bal. in l. 1.
C. unde ui. & ibi Saly. in ult. colum. uerſi. prætérea leue eſt
&c. Secus autem eſſet quãdo inſultatus poſſet ſine pericu
lo uitæ aufugere: quia tũc dẽt aufugere ſecundũ doc. in di
88 ctis locis. Quod uerũ puto, niſi inſultatus eſſet nobilis † &
inſultans eſſet ruſticus, qa tunc nõ teneẽ fugere: qa eſſet ſi
bi uerecũdia & dedecus: quoniam fuga reddit quem uilio-
rẽ: & crudelis eſt † qui negligit famam ſuam. ita dixit Cy.
89 in l. ſi ex plagis. in §. tabernarius ff. ad leg. Aquiliam & in
l. ſcientiam. in §. qui cum aliter. eodem. titul. in ſuis addi.
quem

UNIVERSITARIA GRANADA

quẽ refert & ſequitur Bald.in c.1.in 7.col. ver dicũt quidam de pace te.pro quo dicit quod facit in arg. l. in eadẽ. ff.ex quibus cauſis. maio. & idẽ tenet Ioan. de Ana. in c. porro in pen.col.verſ.refert etiã de cle.pug.in duel.& Angel.de Are.in tracta.maleſi.in verbo,& dictus Titius ſe defendendo.in 2.char.in 1. col. in fi. & in eodẽ tracta. in 3. char.eiuſdẽ verbi.in 2.col. ĩ ver.ex his infert ibi Bal. &c. vbi plura ad hoc allegat,de q̃bus ibi per eũ,& ibi in addi. Itẽ circa hãc materiã vide q̃ late dixi in l. 1. in 9.limitatione.ff.de ſica.& in c.2.de hom.& in ſing.meo.c.inc.occidẽs aggreſſorẽ &c.& do.Felyn.in c.dilecti filii . de excep.& in c.ſignificaſti.el.2.de homi.& vide ẽt do.Alex.in conſ.ſuo 299.ſecundum ordi. meum inc. viſo themate , viſaq; inq̃ſitione.in 2.col.vbi loquẽs circa hãc materiã dicit, ꝙ ex
90 cedẽs modũ † caſtigãdi, nõ dẽt puniri ꝓ oĩbus ꝑcuſſionibus,ſed ſolũ ꝓ illis,ĩ q̃bus exceſſit.alleg.hoc voluiſſe Bar. Ang.& doct.in d.l.ſi adulteriũ cũ inceſtu.ĩ d.§.imperatores. & Ang.ĩ d.l.Gracchus.& doc.in d.c.olim. de reſti.ſpo. & ĩ c.ſignificaſti.il.1.ĩ gl.fi.de hom.& Cyn.in d.l.1.C.vnde vi. & alios.de q̃bus ibi ꝑ eũ.Dicit ẽt ipſe do.Alex.in d.conſi. qđ pro hac parte bene facit tex.in l.ſed ſi quacũque.in §. ſi magiſter ibi,q̃a nõ faciendo. ff. ad leg.Aquil.& qđ dicit ibi Bal.ꝑ illũ tex.vbi dicit no.ꝙ ſi ille,q̃ põt moderate corrigere & caſtigare , excedit modũ in caſtigãdo tenetur nõ tanquã doloſus,ſed tãquã culpabilis,quod dicit eſſe notatu dignũ.Subdit poſtea do. Alex.in d. conſi. quod in talibus ꝑcuſſionibus debet attẽdi initium:† quia vbi agitur
91 de executione delicti,& ſic ad fauorẽ rei,attẽdimus initiũ non aũt finem.allegat l.qui cũ maior.in prin.in ver.ſed ſi minor.ff.de bo.libe.& l.quod ait lex.ĩ §.qđ ait. ff. de adul. & ibi Bar.qui colligit ex illo tex.iuncta l.illud.in fin.ff.ad leg. Aquiliam,ꝙ qñ vtrunque principiũ & finis fuerunt illicita:vt q̃a primo incœpit vulnerare,& tandem cõtinuatis vulneribus occidit,ꝙ tũc attenditur finis:ſcilicet homicidium & non principiũ,ſcilicet vulnus,& hoc fauore rei, ne de vtroque puniat̃,videlicet, de vulnere & de homicidio.iuxta ea q̃ habentur in l.qui de crimine.C. de accuſa.

Sed

Sed ſi principiũ eſt licitũ , tunc illud inſpicimus & non finem:vt in d.§. quod ait lex.Et iſtã doctrinam ſequitur Angel.& Salyc.in d.l.Gracchus,& Bal. in l.ſi quis non dicam rapere.C.de epiſco.& cleri.in 3.col.vbi dixit , ꝙ quando agitur de excuſandis delictis,attenditur principiũ & nõ finis,per id quod habetur.in d.§.quod ait.cũ ibi not. ꝑ Barto.& ita reſidet dom.Alex.in d.conſilio ſuo 299.incip.viſo themate,viſaque ĩquiſitione.Et idẽ latius & copioſius dixit idẽ dom.Alex.in conſilio ſuo 140.inc. videtur in caſu propoſito.in pe.& vlt.col.in ſecundo volum.vbi fortius
92 dixit,ꝙ ſi quis ex animo & propoſito exceſſit modũ,† tamẽ nõ punitur pro toto,ſed pro exceſſu tãtũ, allegat hoc voluiſſe Pet.de Anch.in cle.1.de hom.qđ eſt ſingulare verbum,de quo ibi latius per eũ.& per dom.Pet.Phil. cor.in conſilio ſuo 204.incip.pro deciſione.in fin.in 1.vol.& dixi etiam ſupra eodem.num.98.&c.Quæ omnia ſumme ſunt notanda,& perpetuo menti tenenda.Nã habemus hic Bononiæ ſtatutũ poſitũ ſub rubri.de generalibus ſeu cõmunibus pœnis bannitorũ.in ver.ordinamus ĩſuper &c.quo cautũ eſt,ꝙ bannitus in libris cẽtũ,vel abinde, ſupra,poſſit libere & impune in perſonã a quocũque offendi, citra tamen mortẽ dicti bãniti : quo caſu ſi quis eũ vulneraret, & vulnerãdo excederet modũ, adeo ꝙ talis bãnitus more
93 ret ex dictis vulneribus ſibi illatis,† nõ deberet vulnerãs puniri de morte,& ſic de toto:ſed tantũ de exceſſu , ita ꝓbat doctrina Bald.in d.l.1.in verſi.9.C.vnde vi.quem refert & ſequitur Ioan.de Anan.in c.2.extra de homici.pro quibus faciũt optime dicta per Pau. de Caſt. in conſi. ſuo 194.inc.quidã Nicolaus &c.alias inc.viſo proceſſu &c.vbi dicit , ꝙ vbicunque ex forma ſtatuti conceditur aliquis actus,ſi homicidiũ inde ſequat̃,eſt impunibile:nec ſtatuta loquẽtia de homicidio habẽt locũ in illo faciẽte illã executionẽ ſibi a ſtatuto ꝑmiſſam,qđ dictũ refert & ſequitur Lud.Bologni.in cõſi.ſuo 63.inc.viſo.in vlt. colum. Et faciunt etiam dicta per do. Nellũ in tract.ſuo bãni.in 2.parte. ſecundi tempo.quæſt. 13.incip. ſed circa idẽ &c.& per dom.Iaſo.in l.ſi quis nec cauſam.in 3.colum. ff. ſi certum

petatur.

petatur.& per d.Barth.Cep.in cõſilio ſuo.1.in 3.col.in fi.
Et faciunt ẽt dicta per do. Hieron. torrum in cõſilio ſuo,
qđ fecit pro cõmune Florẽtię apud Papam Sixtum,quod
inc.in nomine patris & filij . in 3.colum. & quæ ego dixi
in ſing.meo 176.incipien.voluntas & propoſitum &c.te-
neas menti pdicta,quia nõ fallor,ſunt multum notabilia,
quotidiana,& maximi lucri.Et teneas ẽt menti vnum cir-
ca materiã tactã ſuperius, videlicet, ꝙ licet homicida re-
gulariter ſit puniẽdus pœna mortis, vt habet̃ in l. prima.
& ibi dixi in princ.ff.de ſica.& in l.3.in §.legis Corneliæ.
94 ff.eod.& in l.nemo.C.de epiſ.aud. cum ſi.† Attamẽ eſt in
poteſtate iudicis non condẽnare homicidã pœna mortis,
quẽ impulit iracũdia,orta etiam aliter quam ex facto of-
fenſi.p tex.in l.lex Iulia.in §.fin.ad l. Iul. repe. ita ſing.di-
xit Lud.Ro.in l.cum mulier. in 32.colum. verſi. aduerte
tñ quia etiam offenſa.ff.ſolu. mat. quod dictum pro valde
notabili,& mirabili refert & ſequtur dom. Felin.in ca.dile
cti filii. in 8. colum. ver. ſecunda declaratio. de exceptio.
& illũ textum in d. l. lex Iulia. §. fin. pro valde not.alleg.
Bald.in l.adictos.C.de epiſco.aud.& Ang.de Are.in tract.
ſuo malefic.in verbo, præſente Caio & appellãte.in ver.
qd aũt ſi non obſtãte.de quo dixi in ſing. meo 270. incip.
homicida. Item ẽt ſcias, & perpetuo teneas menti, quod
qñ pro delicto venit imponenda pœna mortis, vel pœna
corporis afflictiua, & ex aliqua cauſa receditur a princi-
95 pali pœna capitali ipſius †delicti,tunc non imponitur mi
nor pœna corporalis, ſed trãſmutatur & cõuertitur ĩ pœ
nã pecuniariam.ita optime probat tex.in l. qui ædes.& in
l.ſi fortuito.ff.de incẽ.rui.nau.& voluit Bald.in l.data ope
ra.in 2.col.in fi.C.qui accu. non poſſ. & hoc etiã probat
tex.in l.ſi adulteriũ cum inceſtu. in c.imperatores.ff.de a-
dult.& in l.ſi quis in grau.in §.ſi tamen maritus.ff.ad ſylla.
& in l.Gracchus.C.de adulte. & in l. lex Iulia.in §.fi.ff.ad
legem Iul.repe.Pro qbus faciunt dicta a docto.de minore
delinquente, ꝙ † licet commiſerit delictum alias punien
96 dum pœna mortis, attamen ꝑpter eius minorẽ ætatẽ re-
ceditur a pœna mortis, & quacũque corporis afflictiua,&
punitur

punitur alia pena,puta pecuniaria,vel relegatiõis,vel alia
nõ corporis afflictiua,vt habetur in l.1.§.impubes,& in l.
excipiuntur.ff.ad ſyllania.& habetur in c. 1. & 2. extra de
delic.puero.& in ſimili faciũt quæ dicũtur de furioſo, vel
dormiẽte,de qbus per doct.in cle.1.de homicid.de quo ẽt
dixi in l.1.in prin.in 7.& 8.colum.ff.de ſica.& in cõſi.meo
2.quod feci pro Matthæo ſpadino, quod inci.licet in cõſi
lio meo iã emanato &c.in 3.char. Itẽ inquantum ſupra di
xi,ꝙ nõ ſemper quando eſt ꝓbatum delictum cõtra reũ,
ipſe reus eſt condẽnandus.Scias ꝙ ſi per confeſſionem,vel
probationẽ cõſtet reum occidiſſe hominem,nõ tamẽ poſ
ſet de homicidio condẽnari,ſi in loco homicidii commiſſi
eſſet conſuetudo tolerãs homicida:quia occidẽs tunc ali-
quẽ nõ punitur pœna legis Corneliæ de ſicariis, quando
97 † mala cõſuetudo excuſat delinquentẽ a pœna. ſecũdum
gl.ſing.in cap. cum venerabilis.de conſuet.quam gloſſam
ad hoc propoſitũ dixit ſingu.Ludo.Rom.in ſingul.ſuo 19.
inc. an conſuetudo &c. vbi dicit illam eſſe veram quo ad
pœnam corporalem:ſed ſecus quo ad pœnã æternã. ad ꝙ
alleg. glo. quam dicit ordin. in c.denique.4.diſt.ſed vide
tu aliam in c.ſane.de tẽpor.ordin.Et d.glo.in d.c.cum ue-
nerabilis.dixit ſingu.Ale.in conſil.ſuo 107.incip.pro inue
ſtigatione. in vlti.col.in 2. volu. & in conſi.8.in 2.colum.
in 6.vol. & Barba. in c.prudentia. in 2.col.de offic. deleg.
Pro qua facit quod voluit Bal.in l.1.in 7.col.C.de ędil.ac.
vbi dixit,quod nõ eſt delictũ,nec delicti qualitas,quã pu
blica conſuetudo permittit. alle. l. qs ſit fugitiuus.§ apud
Labeonẽ.ff.de ædi.edic. Et facit etiam quod dixit Hoſtie.
in c.quanto.de his quæ fi.a præla.ſine cõſenſu capit.vbi di
98 xit † qđ conſuetudo excuſat notarios a pœna falſi, quod
dictum refert,& ſequitur Bal.in c.1.in prin. de feu.cog.&
Ludo. Ro. in ſing.ſuo 379. incip.fui interrogatus & idem
tenet.An.de Aret. in tracta. malefi. in verbo, falſario.in
ver.quæro quot modis &c.circa prin.& Bald.in l.1.in 11.
col.C.de cõfeſ.& in l.1.C.de ædili.act.Et idẽ voluit Hoſt.
Ioan.And.& do.Ant.in c.2.ad fi. de fi.inſtru. vbi dicũt,ꝙ
ſi conſuetudo eſt quod contractus prælatorũ ſcribãtur &
 ſigillentur

ſigillentur nomine ipſorum plarorũ per ſuos notatorios
ad hoc deputatos.quãuis ipſi prælati de hoc nihil ſciãt,ta-
men excuſantur ipſi notarii propter talẽ conſuetudinem
pro quibus ẽt facit quod dixit Bald.in l. vnica. C. quæ ſit
lon.conſuetu.in ver.modo ſequitur alia quæſtio.&c.& In
no.in d.c.ſane.de temp.or.& Bal.in l.q̃bus. in pe.char.in
ver.viſo de cauſis. ff. de le. & facit optime qđ voluit Petr.
de An. in conſi. ſuo 272. inci.iure ſtricto & conſuetudine
&c.vbi ſing.conſuluit ꝙ ſtante conſuetudine hic Bononię
ꝙ pueri 16. annorum,& abinde infra faciũt adinuicẽ coa
dunationẽ,& inuicem colluctantur præliando cum lapidi
bus vna pars contra aliã ꝓiiciendo lapides,ꝙ ſi contingat
ꝙ in tali colluctatione vnus aliũ percutiat, vel vulneret,
excuſabitur à pœna,quãuis reſpectu ætatis nõ veniret ex
cuſandus,per l.impuberẽ.ff. de fur. Et hanc doctrinã Pet.
de Anchar.refert & ſequitur Alex.in conſi.ſuo 107.incip.
pro inueſtigatione.in vlti.colum.in 2. vol. Et idem etiam
dixit ipſe Pet.de Anchara.in d.c.cum venerabilis. & eum
etiã refert & ſequitur d.Frã.de Cre.in not. ſuo 149.incip.
mos eſt puerorũ Bononiæ. Et idẽ tenuit Ioan. de Ana.in
c.fœlicis.in fi.prin.extra de tornea.vbi allega. Pet. de An-
chara.in d.conſi.inc.iure ſtricto &c. & idem voluit Barba.
in d.c.cũ venerabilis.in 5.col.de conſue. de quo ẽt per eũ
dem Barba.in c.cum conſuetudinis.in 4.col.de conſue.de
quo latius valde dixi in repe.mea.l.fi.C.de prob.in 6.q.ex
traordinaria.in prin.& in conſ.meo.90.inci.illumina q̃ſo-
domine &c.& in alio meo cõſi.c.incip.ſpiritum ſapientię
cordi meo infunde domine &c.

Sed licet prędicta iura & doctrinę fortiter ſtringãt pro
hac parte,attamen ego ſemper dubitaui, ꝙ iſta nõ habẽt
locũ in cauſa homicidii.& in aliis caſibus a iure diuino pro
hibitis.Nam ius diuinũ prohibet homicidum, vt patet in
10 ꝑceptis,in q̃bus dicitur, Nõ occides &c.abſurdũ enim
videretur qđ conſuetudo tolleret ius diuinũ : quod nec a
quocunque principe humano tolli poteſt.vt in ca.cũ infe-
rior.de maio.& obe.& voluit gl.in l.fi. C. ſi contra ius uel
vti.pub.& in l.1.ff.de conſti.princ. & 25. q. 1. c. cum ſint
quidam.

99 quidã. † Poteſt tamen moderari ius diuinum a principe,
ſecundum gl.in d.c.fina.& Alex. in l. cum mulier.ff.ſolu-
to matrimo.&facit tex.& q̃ ibi dicũtur in c.licet.extra de
100 fer.Pro quo facit, nam ius diuinũ dicitur † ius natura-
le,vt dixit gl.de inſti.de obl.q̃ ex delic.naſcun.in princi.&
101 Alex.in l.Iulia.ff.de condi.&demon.†Et ius naturale nõ
põt tolli principe, nec per eum ſuppleri ſecundum Ang.
in l.adoptio non iure facta.ff.de adop.&volunt alii plures
doc.quos ego retuli in ſingu. meo 79. incip. confirmatio
ſuperioris &c.Et ideo dixit Ang.in l. iniuriarũ. §. ſi. ff. de
iniur.quod conſuetudo quæ cõtradicit iuri diuino natura
102 li, vel gentiũ, † nõ dicitur cõſuetudo ſed potius quædã
vſurpatio,qđ dictum retuli in l.ſi quis ne quæſtio. in 16.
col.in fi.ff.de quæſt. Itẽ ꝙ talis cõſuetudo nõ obſtet,quin
talis occidens nõ puniatur pęna mortis, facit.Nã male ad
103 inuẽta,& malæ † cõſutudines, neque ex longo tempo-
re neque ex longa cõſuetudine cõfirmantur ita dixit tex.
no.in authen.vt nulli iudi.in §.1.in ver.male enim adinuẽ
ta &c.quem tex.alle.Gandi.in tracta.ſuo malefi.in vlt.ru.
in 1.ver.in 2.col.in prin.Pro quibus facit tex.ĩ authen.om
nes peregrini.C.communia.de ſucceſ. vbi glo. alle. d.§.1.
& facit ẽt not.tex.in cle.2.in fi. de rebus eccle. non alie. &
ibi gl.quam not. Pet.de Ancha. & Io. de Imo.Et faciũt ẽt
no.verba Ange.in d §.1.in authen.vt nulli iudi.vbi dixit,
ꝙ mala cõſuetudo quãtuncunque lõgæua,& ab omnibus
obſeruata,nõ debet obſeruari,de q̃bus dixi.in l.ſi quis ne
quæſtio.in 16.col.ff.de quæſt.poſt. med. Ex quibus puto,
ꝙ in caſu homicidii, q̃a homicidiũ eſt contra ius diuinũ,
cõſuetudo mala,& iura ſuperius allegata nõ habeãt locũ:
ſed ſolum habeant locũ in delictis,quæ non ſunt de dire-
cto cõtra ius diuinũ.Sed tñ cogita: q̃a poſſet forte dici,ꝙ
talis cõſuetudo licet ſit mala,excuſaret tñ a pœna homici
dii ĩ caſu ꝓpoſito a Pet.de Anc.in d.cõſ.q̃a ĩ talib.ludis ꝓ
hibitis cõcurrit multitudo puerorũ,ſeu pſonarũ,vt docet
104 quotidiana experiẽtia.Et ꝑꝑ multitudinẽ pſonarũ † idu
diſpẽſatio:vt eſt tex.&ibi gl.ĩ d.c.ſane,de tẽp.or.ad qđ gl.
ibi alle.c.ut cõſtituereẽ.l.diſ.& c.quoties.el 2.1.q.7.& c.co

 meſſationes.

meſſationes.44.diſt. & ca.non poteſt. 24. quæſt. 4. poſtea alleg.vnum carmen ad hoc,videlicet, Ob populũ multũ, crimen pertranſit inultũ.Et hac ratione credo, ꝙ ꝓcedat gl.in d.c.cum venerabilis.& alia ſupra alle.ad q̄ adde quæ dixi in l.qui cædem.& in l.fi.in 8.col.verſic. vlterius adde ꝙ prædicta regula.ff.ad legem Cor. de ſica. Itē illud quod dixi quod cõſuetudo nõ poteſt tollere ius diuinum, quod ius prohibet homicida, vt dixi poteſt dici hoc eſſe verum, quod homicidia non poſſunt concedi ſine cauſa, ſed ex aliqua rationabili cauſa cõcedi poſſunt, & hoc patet in pluribus & pluribus limitationibus, quas dedi in l.1.in prin.ff. de ſica.vbi poſui 25.caſus in q̃bus ex aliqua cauſa homicidium eſt impunibile, ergo eſt ꝑmiſſum.Et ſi aliter diceremus, ſequeretur ꝙ omnia ſtatuta permittētia bannitũ poſſe impune occidi, eſſent nulla.quod non eſt dicendũ.Et caſu quo iura in hoc dubio eſſent varia, tamē inclinādũ eſſet in hanc partē, quod glo.d.c.cum venerabilis haberet locũ in p̄dicto caſu poſito a Petr.de Anch. & ſequa.cũ habeamus quod in dubijs, & obſcuris, ſemper fauendũ ſit reo, & in benigniorem partē inclinādum: vt in reg.in obſcuris. de reg. iur. in 6.cũ multis ſimilibus. Tene menti prædicta, qui ſunt notabilia & multum quotidiana, & lucri plena &c.

SVMMARIVM.

1 *Executio ſententiæ capitalis quibus modis differatur.n.2.5.et 6.*

3 *Seruus obligatus ad rationes, non prius libertatem ſibi relictam conſequitur, quàm redditis rationibus. Et idem in monacho trāſeũte in aliam regulam.nu.4.*

6 *Artificis inſignis mors differenda eſt.*

7 *Innocentiam rei condemnanti retardat mortis executionem. Et §.ſecunda.nu.30.*

8 *Statutum de contumace pro confeſſo habendo an includat innocentem. Et §.ſecunda.nu. 29.*

9 *Statutum de excludendis exceptionibus, non excludit exceptionē innocentiæ.*

11 *Iudex uidens ſententiam iniuſtam conſcientiæ, poteſt conſulere, & potius cedere officio, quàm illam exequi.*

12 *Innocens qui plectitur pro homicidio, non reuelat homicidam.*

13 *Debitori an aliquo iure ſuccurratur, qui poſt ſententiam reperit inſtrumentum ſolutionis.*

14 *Iudex maleficiorum poteſt ex officio ſuo teſtes examinare à parte non productos, ubi quæritur de partis innocētia, etiam ipſa parte non poſtulante.*

15 *Teſtes domeſtici, & minus idonei ad innocentiam probandam admittuntur.*

16 *Innocentiæ iura multum deferunt.*

17 *Confeſſio de delicto tollitur per innocentiam apparentem.*

18 *Iudex qui innocentem condemnauit, an poſſit eum abſoluere.*

19 *Commentarienſis an poſſit ſine iudicis licentia incarceratum cõtra iuris formam, uel ſtatuti, relaxare.*

20 *Debitor an poſſit impune eripi è manibus capientium, ſi non debeat eam quantitatem, pro qua capitur.*

21 *Sententia lata in cauſa criminali et abſq; principis conſultatione, in quibus caſibus retractari poſſit.nu.22.23.& 26.*

24 *Victor confitens de iniuſtitia ſententiæ, locum reuocationis iudici præbet.*

25 *Sententia lata ex probatione priuilegiata, non tranſit in rem iudicatam.*

27 *Defenſionem iuſtam habens, par eſt innocenti.*

28 *Exceptio incompetentiæ iudicis, an poſſit opponi contra tres ſententias conformes.*

29 *Atteſtationes receptæ à iuriſdictione non habente conſenſu partium ualidari an poſſit.*

30 *Reus die qua Euchariſtiam recipit, non debet plecti.*

31 *Exceptio inadmiſſibilis admittitur, ubi de præiudicio irreparabili, & de executione irretractabili tractatur.nu.76.*

32 *Reus pro delicto alibi commiſſo remitti an debeat ad iudicem loci delicti.nu.35. Et quid in ciuitatibus confœderatis.nu.36.*

33 *Domicilij ratione conueniri an quis poſſit ex contractu ubique celebrato.*

Remiſſio in contractibus, ad iudicem loci contractus celebrati an fiat.

37 *Bannitus de vna ciuitate intelligitur bannitus de alia, illi cõfœderata. Et quid de locis ſub eodem dominio contentis. num. 38.*

39 *Pœnæ capitis appellatione an veniat pœna mortis. nu. 50.*
Pœna capitalis eſt triplex.

40 *Pœna mitior in dubio intelligitur.*

41 *Statutum an debeat vltra ius commune operari. nu. 42. 43.*

44 *Priuilegium, quod ultra ius commune non operatur, dicitur ius commune non priuilegium.*

45 *Statutum, quod ſecundum ius commune poteſt, exponi interpretandum contra ius commune, vt aliquid operetur.*

46 *Pœna qualitati criminis reſpondere debet.*

47 *Pœna delicto commenſuranda.*

48 *Verba quæ verificantur tam in ciuili quàm in naturali, de qua morte in dubio ſint intelligenda.*

49 *Verba in ſtatutis capiuntur proprie.*

51 *Pœna arbitraria iudici an poſſit imponi vſque ad mortem.*

52 *Appellare prohibitus per ſtatutum, an prohibitus implorare officium iudicis per viam ſupplicationis. nu. 56. 60.*

53 *Probari poteſt non probatum in cauſa recurſus ad ſuperiorem ſicut in cauſa appellationis.*

55 *Officium iudicis & exceptio differunt realiter & eſſentialiter. Et in quibus officium iudicis implorari poſſit nu. 56. 57. 58.*

59 *Minor poteſt reſtitutionem in integrum implorare aduerſus ſententiam, in caſibus in quibus non admittitur apperatio.*

61 *Statutum an poſſit tollere recurſum ad ſuperiorem in cauſis criminalibus.*

62 *Officium iudicis non poteſt per ſtatutum tolli.*

63 *Statutum, quod non poſſit in cauſis criminalibus appellari, an valeat nu. 64.*

65 *Recurſus ad ſuperiorẽ regulatur ſecundum appellationem quantum ad tempus exercitij & terminationis eius.*

66 *Actus ſecundarius a primitiuo regulatur.*

67 *Recurſus ad ſuperiorem in grauamine quantũ tempus habeat.*

68 *Supplicare an, & in quibus caſibus ſit licitum, vbi appellare non licet.*

69 *Contumax verus, qui non poteſt appellare, an poſſit ſupplicare.*

70 *Libellus an requiratur quando iudicis officium imploratur.*

Recon-

71 *Reconuentio an habeat locum, quãdo officiũ iudicis imploratur.*

72 *Filiusfamilias ſine licentia patris officium iudicis implorare poteſt. Et quid de emancipato. nu. 73.*

74 *Officium iudicis eſt perpetuum, & perpetuo implorari poteſt.*

75 *Appellari an poſſit ab officio iudicis denegato.*

77 *Exceptio calumnioſa non admittitur in iudicijs ſummarijs. Nec impetrat appellationem. nume. 78. 81. Et ſi ſit admiſſa, non videtur incluſa. 85.*

79 *Iudex poteſt ſupplere pro reo, quando videt euidentem actoris calumniam.*

80 *Remiſſoria ad partes calumnioſe petita non concedenda.*

82 *Cauſa præſumitur in iudice repellente exceptionem calumnioſam. Nec facit ſententiam iniuſtam num. 83.*

84 *Calumnioſe petita deneganda. Et quid euidens calumnia operetur, nu. 86. 87. 88. 89.*

90 *Procurator an poſſit interuenire in inſtituta accuſatione capitali vbi eſt notoria calumnia.*

91 *Omittens producere, vel petere per calumniam non audiendus poſtea niſi refectis expenſis.*

92 *Statutum calumniatorem punire prohibens non valet.*

93 *Calumnia an poſſit quis vti aduerſus calumniantem.*

§. OPportune. Videndum eſt redeundo ad executionem ſententiæ condemnatoriæ latæ contra reum, ꝙ debeat decapitari, vel furca ſuſpendi, vel alia morte mori, & vita priuari: an tunc loquendo de iure communi poſſit aliquibus modis impediri ſeu differri executio ipſius ſententiæ capitalis: In quo dicas quod ſic. Et primo differ-
1 tur executio ſententiæ corporalis quando † opponitur exceptio contra teſtes, qui depoſuerunt in ipſa cauſa capitali: nam interim differtur executio donec cognitum ſit ſuꝑ ipſa exceptione. ita dixit Alber. de Ro. in 1. parte. ſta. q. 57. incip. ſed quid ſi ſubſiſtẽre &c. in verſic. mõ ſuhijcio &c. & Ang. in l. diuus. §. diuus. ff. de pet. hær. & Bal. in l. Lucius. ff. de his q̃ no. infa. & Bal. in l. 1. in fi. C. quo. & quãdo iud. &

 Paul.

Pau de Caſt.in conſ.ſuo 61.incip. duplici reſpectu &c. de
quo etiam per Bartol.in l.ſi teſtamen.ff. de pe.hære. & per
Saly.in l.ſi docueris.C.de ſal.& per Ang.de Are.ĩ trac.ſuo
maleſi.in verb.comparẽt dicti inquiſiti in termino defen
ſionis.in ver.quid ſi dicunt teſtes &c.de quo etiã per Abb.
in conſi.ſuo 16.incip.in præſenti quæſtione in 2.col.in 3.
vol.Hoc tamen limita,& intellige eſſe verum,niſi ſupereſ
ſent tot teſtes,qui ſufficerẽt ad ꝓbandũ delictũ cõtra reũ
quia tunc nõ retardaretur executio,ſm Bald.in l.1.C. de
quæſtio.de quo ẽt per Bal.in l.1.in 7.& 11.col.C. qui ac-
cu.non poſ.& in l.negãda.eo.ti.& per Ang.de Are.in trac.
male.in verb.inchoata & facta. vlt. char.in ver. quid aũt ſi
ſtatuto &c.Et ſic iſte eſt vnus caſus, differendi mortẽ ſeu
executionẽ ſniæ capitalis.Alij etiã ſunt modi: nam execu
tio mortis,ſeu ſententiæ capitalis debet differri donec ip-
2 ſe reus ad mortem cõdẽnatus † reddiderit rationes domi
no ſuo,ꝓ quo negotia geſſit.ita probatẽ in l.1.vbi hoc fir-
mat Bar.& Bal.C.de bo.præſcri.& Bar.& Bald. in l.ſeruo
legato.§.fi.ff. de leg.1.& Bald.in l.ſeruus vni ex hęredibus.
eo.tit.& voluit glo.in c.cum apud Theſſallonicam.11.q.3.
& Lud.Ro.in l.fi.§.1.ff.de publ.& Ang.in l.debitoribus.ff.
de re iud.& Paul.de Ca.in l.ſi maritus.ff.ſo.ma. & Abb.in
c.veniẽs in 4.col.de accu.& Ang.de Are.in tra.male.in ver
& ibi caput a ſpatulis amputetẽ 15.char. in ver.q̃ro aliquis
&c.ad qđ uide ẽt Bar.in l.2.§.1.ff.de cuſt.reo.& ibi alios ꝓ
quibus faciunt dicta per Bal.in l.1.circa fi.C.de communi
3 ſeruo manu.vbi dicit, ꝙ ſeruus obligatus † ad ratiocinia
nõ peruenit ad libertatẽ ſibi relictã niſi redditis rõnibus.
4 Et idẽ dicit eſſe in monacho ratiociniis ſubdito:† quia nõ
põt tranſire:ad arctiorẽ regulam,niſi redditis rationibus.
Itẽ eſt etiam alius modus differendi mortem, videlicet, ꝙ
5 ſi aliq̃s eſt decapitãdus ꝓ vno crimine, ꝙ accuſetẽ de † alio
grauiori crimine:nã tali caſu prima executio differtur do
nec cognitũ ſit de alio grauiori crimine.Ita dixit Bar. in l.
2.in §.qui exibendi.circa fi.ff.de cuſt.reo.qđ dictũ refert &
ſequitur Lu.Ro.in ſing.ſuo 560. incip. ſuſcipe vnam &c.
& ibi dicit de hoc eſſe text.in l.1.§.fi.ff.nil noua.ap.pẽ.Pro
quo

quo facit dictum Ang.in l.q prior.ff.de iudi.vbi dicit, ꝙ ſi
inferatur grauis controuerſia ciuilis,ad hoc vt ſuperſedea
tur ſuper illa;cautela eſt,ꝙ fiat accuſatio criminalis: quia
tunc ſuſpendetẽ in ciuili quantuncunq; primo mora fuerit
alleg.tex.in l.fi.C.de or.cog.& facit gl.in d.c.cũ apud Theſ
ſalonicã. 11.q.3.Et facit optime tex.in l. item Mela. in §.
Celſus.ff.ad l.Aquil.vbi dr̃, qđ ſi aliquis vulnerauerit Ti-
tium mortaliter, & poſtea quidam alius reiterauit ictũ cũ
perditione vitæ,qđ ceſſabit inquiſitio contra primũ,& ſe
cundus tenebitur:& ſic maius delictũ facit ceſſare minus,
ad qđ etiã eſt tex.in l.huic ſcripturæ. in §.ſi ſeruus.eo. tit.
Et illũ text.in d.§ celſus.allegauit pro not.& ſing.Lud.Ro.
ĩ ſing.256.inci.quidã fuit vulneratus &c.& d. Frã.de Cre.
in no.ſuo.55.incip.quidã malus aduocatus &c. ad qđ vide
tñ Io.de Ana.in c.ſignificaſti.el.2.in 4.col. in ver. & patet
etiam extra de homi.& Bal.in l.1.ĩ 7.col.C. qui accu. non
poſ.vbi videntur limitare d.l.item Mela.in §.Celſus.& vi-
de text. contrarium in l.ita vulneratus in §.1. ff.ad legem.
Aquil.Alius eſt etiam modus differendi mortem rei con-
demnati,videlicet,vt fiat probatio iudici, ꝙ talis reus con
dẽnatus eſſet inſignis artifex in aliquo exercitio,ſeu artifi
6 cio:† quia tũc dẽt ius mors differri.ita dixit tex.quem om
nes dicunt ſing.in l.ad beſtias.ff.de pœ.quẽ text.ad hoc al
leg.Lud.Rom.in ſing.ſuo 717.poteſtas vnius loci.de quo
ẽt late per d.Bar.Cęp.in caute.ſua 2.vbi.etiã hoc limitat,
quẽ vide. Et de illo text.d.l.ad beſtias.vide etiam do.Fely.
in c.illud.de maio.& obe vt ego retuli in l.qui falſam.ĩ ma
teria falſæ monetæ.ff.de fal.Alios ẽt modos differẽdi mor
tẽ ponit Cep.in caute. ſua 4. Nã vltra ſupradictos modos
dicit,ꝙ alia eſt via,videlicet,ꝙ appelletur à ſententia con
tra reũ lata,quia tunc differetur executio.alleg. no.in l. &
in maioribus.C.de appel.& in l.non tantũ.ff. de app. & in
c.de appellationibus.eod.tit. & ſic dicit ꝙ iſto caſu differẽ
executio capitalis:imo ſecundum eũ, ſi iudex nollet eam
differre,ſed illam exequi poterit ipſe reus eximi de mani-
bus famliæ iudicis ꝑ quoſcunq; appellãtes, ẽt ſine aliqua
pœna.ad qđ alleg.Ang.in l.adictos.C.de appel. & Imol.in
c.ſi

c.ſi quando in ver.reſiſtere.de offi.deleg.& idem ſecũdum eum tenet Angel. de Aret.inſtit.de actio.in §.pœnales. in ver.adde ꝙ eximens captum &c.Quod dicit eſſe verũ,niſi reus eſſet latro manifeſtus.ad quod alle.l.ſi q̃s filio exhæredato.in §.ſi quis autem.ff.de iniuſto teſt.& adducit ẽt not. per Inno.& alios in c.1.de conſti.& Bal.in d.l.actiuos.Sed vt dixi,hoc tantum procederet de iure communi,nõ autẽ de iure municipali.Et ideo iſte modus hodie parũ ꝓdeſſet: quia hodie ſunt ſtatuta per Italiã prohibentia appellationẽ in ſimilibus ſnĩjs . Alius eſt etiam modus, in quo mors impoſita alicui a ſuperiore põt differri.quem caſum ponit idem Cep.in d.caut.4.uidelicet, qñ princeps, vel ſuperior mandat quem puniri ſeueriori pęna,quẽ ſit eius conſuetudo:nam tunc nõ debet fieri incontinenti executio, ſed debet differri per 30.dies,ut eſt caſus no.in l.ſi uendicari.C. dę pœ.pro quo etiam alleg.tex.in c.ſi quando.de reſcript. & gl.in auth.de mand.prin.in §.denique.uerſ. nuntiandũ. & glo.in c.1.in uerbo,noſcatur.ad fin. de conſti. libr.6.& glo.in c.2.de fil.præsby. & quod not. Angel. in authen.ut deter.ſit nu.cle. Alius etiam eſt modus differendi mortem ſm eum ubi ſupra uidelicet,ꝙ reus,qui eſt condẽnatus ad mortẽ fingat ſe furioſum:quia tũc non poterit capitaliter puniri,ẽt de delicto ante furorẽ cõmiſſo.ad quod etiam allegat Bald.& Aluarotum in c.1. in titu. an ille qui interfe. fratrem domini ſui.in uſi.feu.quod tamen dicit ꝓcedere, niſi appareat de fictione furoris.allegt. tex.ad hoc in l.obſeruare.de cu.fu.& l.diuus.ff.de of.præſi.de quo dixi in l.1. in 10.limita.ad illum tex.ff.de ſic.Dubito tamẽ ꝙ iſte modus non ſit ſecurus,per ea quæ dixi in repe.mea l.ſi.C. de ꝓb. in quæſtion.illa extraordinaria,uidelicet,an furioſus cõmittens delictum puniatur,ubi de hoc late locutus ſum. Alium etiam modũ ponit Cep.ubi ſupra uidelicet, ꝙ reus poſt delictum cõmiſſum efficiatur clericus: quia tunc non poterit puniri ꝑ iudicẽ laicũ.allegat Io.An. in c.1.de obli. ad ratioci.& alios plures doct.de quibꝰ ibi per eũ.Sed iſte modus non mihi placet,qm̃ poſt ſententiã cõdemnatoriã non datur reo condẽnato tempus, nec facultas faciendi ſe

cle-

clericũ.Itẽ etiã,quia ille,qui eſt laicus,et poteſt delictũ cõmiſſum fecit ſe clericũ, dr̃ hoc facere ĩ fraudẽ,ideo ſibi nõ prodeſt,nec eũ releuat,vt dixi late in d.repe.mea.l.ſi.C.de proba.ĩ illa quæſtione extra ordinaria,videlicet,an reꝰ cõmittẽs delictum,& poſtea ingrediens religionem,poſſit puniri per iudicem laicũ.Vide tamẽ quæ in materia iſta alias dixi in l.data opera.poſt med .C. qui accuſ.nõ poſ. & quæ etiam dixi in con.meo incipiẽ . Domine Deus omnipotẽs cui omne cor patet &c. quod eſt 49.in ordine.circa me.in verſic.alia etiam ratione dicta aſſerta &c. Item ſecundũ d. Barth.Cæpol.vbi ſupra alius eſt caſus ſeu modus differẽdi mortem,videlicet,quando cõdẽnata eſſet mulier ad mortem,quæ eſſet grauida, ſeu prægnans:nã iſto caſu nõ poterit fieri executio cõtra eam, imo nec etiam poſſet torq̃ri, vt dixi ſupra in.§.nunc videndum,numero 47.& 48.& ipſe domi. Bartho. plura dicit, & plura allega.circa materiã mulieris prægnantis , de quibus ibi per eum . Ego autem vltra.do.Bartho. Cæpo. in dictis locis dico, qđ alij etiam ſunt modi differendi mortem cõdemnato capitaliter : nã
7 quãdo conſtat de innocẽtia rei cõdemnati, ſuſpẽdit † ſeu retardatur executio mortis.ita probatur ĩ l.1.§.fi.ff.de q̃ſt. & ibi dixi in 15.col.in verſi.quinimo fortius &c.vbi dixi, ꝙ ſi poſt confeſſionem rei,& poſt condẽnationem ſuã liquet de innocenia ſua,ꝙ tunc nõ debet cõtra eũ fieri executio corporalis.ita dixit Inno. quem ibi ſequit doct.o.in c. ſignificantibus. in fi. de purga. vulga. & etiã voluit Bal. ſequendo Inno.in c.vnico.in vlti.col.C.de cõfeſ.et d.Feli. in c.conſanguinei.in 1.col.de re iudi.Pro quo faciũt dicta per Specu.& Ioan. And.ibi in addi.in tit.de accuſ.in 4.parte in.§.ſequitur videre.in 9.col.verſi. ſed pone,A. vbi omnino vide.& vide quæ dixi in ſing.meo .72. inci.per totã fere Italiam &c.& in d.l.1.§.fin.in 15.col.ff. de quæſtio.& vide Cepo.in caute.ſua 68.incip.in cauſa criminali. & eũdem in conſi.ſuo.1. in 3.col. circa mediũ. & vide omnino Iaſo.in l.is qui.in 3.& 5.col.§.qui teſta. face. poſ. & Bald. in l.aditos.in fin.C.de epiſco.audien.& Angel.in conſ.ſuo. 308.incip.factum tale eſt, Chriſtophorus Petri &c.in vl-

ti.

ti.col.poſt me.& Lu.Ro.in rep.rub.ff.de arb.in 8.cha. in
ul.col.circa fi.Et poſtquam ſumus in materia innocētię,
nolo omittere aliqua notabilia in materia ipſius innocē
tiæ,quæ ſunt perpetua memoria digna,quæ hic congruē
tius cadunt,q̃ in alia parte huius operis . Et ideo ſcias,ꝙ
8 licet ex forma ſtatuti contumax habetur pro † confeſſo,
tñ ſi liquet iudici talem abſentem contumacem eſſe inno
centem & non culpabilem,licet ſit contumax,iudex non
pōt nec debet eum condemnare,ita ſing.dixit Bar.in con
ſi.ſuo 100.inc.à dño Cyno de Bononia.in ult.col. per l. ſi
non defendantur.ff.de pœn.ita etiam colligitur ex uerbis
Bal.in rub.C.de manumiſ.uin.& uoluit d.Barth.Cœp.in
conſi.ſuo 49.inc.quamquam.in ul.col.& in caut.ſua 354.
inc.ſimilem cautelam.& in caut.68.inc.in cauſa crimina-
li,Pro quibus optimè faciunt dicta per gl.Bar.& doct.in l.
ubi pactum.C.de tranſa.& per Bar.& docto.in l. ſeruum
quoque.in §.publice.ff.de proc.& in l.pe. in §. ad crimen.
ff.de pu.iu.& per Cępo.in conſi.ſuo 29.inc.uiſo proceſſu.
in antep.col.& per Gand in tra.maleſi.ſub rub.de quæſt.
& tor.circa quintam col.uerſi.ſed quid erit de quæſtione
&c.Guid.de Suz.in tract.ſuo de tormentis.in 10.col.uer
ſi.ſed quid de quæſtione.ad quæ uide etiam d.Fran.de A-
re.in conſi.ſuo 147.inc.uiſa conſultatione.in 3. & 4.col.
& Alex.in conſi.73.inc.in cauſa appel.&c.ante fi.in 6.vo.
Item ſcias,& non tradas obliuioni,quod ſi ſtatutum ex-
9 cludit omnes exceptiones, non † excludit exceptionem
innocentiæ.ita ſing.dixit Bal.in l.edita. in rep. Paduana.
in pe.col.C.de eden.quod dictum pro ualde no.refert &
ſeq.Ioan.de Anan.in conſi.ſuo 59.inc.uiſa inquiſit. & d.
Alex.in conſi.ſuo 119.inc.uiſo themate.in 2.col.in 5.uo.
quod etiam uoluit Bal.in l.1.in §.offidius.in pen.col.ff.ne
quis eum qui &c.& Ang.in conſi.174.inc.in facto prępo
nitur.& idem firmat d.Alex.in apoſt.ad Bar.in l.1.in §.&
parui.circa fin.ff.quod ui aut clam.de quo etiam latius di
xi in ſingu.meo.59.incip. innocentibus iura ſubueniunt
10 &c.† Et ſcias quòd quando conſtat iudici de innocentia
rei condemnati,tunc iudex cognoſcens talem ſententiā,
&

& condemnationem eſſe iniuſtam,nō debet eam exequi.
ita dixit Angel.& Imo.in l.a diuo Pio.in antepenul.col.ff.
de re iudic.Ad ꝙ vide etiam not.verbum Ang.in l.fin. C.
de execut.rei iudi.& quæ ego dixi in ſingula.meo 138.in-
cipient. iudex &c. in fin.& Iaſ. in §.ſi minus.in 6.& 7.col.
inſtit.de actio.& do.Philip.Dec.in l.& ſi nihil.ff. de regul.
iuris.& ſi princeps conſultus reſcribit ſententiam omni-
no eſſe exequendam,obediendum eſt ei,ſecundum Barto.
in d.l.a diuo Pio.in §.ſententiam.in 2.col.& voluit d. Ant.
& Ioan.de Imol. in c.1.de offic.ordi.quos refert & ſequi-
tur.d.Felyn.in c.conſanguinei.in 1.col.de re iudic. vbi di-
cit,ꝙ iudex videns ſententiam iniuſtam, poteſt conſulere
11 † conſcientiæ ſuæ, & illam non exequi,ſed potius renun-
tiare officio.de quo etiam dicit dixiſſe in c.paſtoralis.in §.
quia vero.de offic.delega.& alia plura dicit ibi in materia.
Vlterius circa hanc materiam innocentiæ etiam quæri po
teſt: ſi aliquo caſu innocens eſt punitus, & poſtea reperi-
12 tur verus delinquens, † vtrum euitet pœnam? in quo di-
cas ꝙ non,ſed imo etiam ipſe punietur.ita dicit tex.no. in
l. qui ſeruum. ff. de interrog. actio. & ita etiam dicit Bald.
per illum textus.in l.res inter alios acta. C.qui res iu. non
noc.in fi.& dicit Bald.in d.l.qui ſeruum.nota ꝙ ſi non ho-
micida eſſet decapitatus pro homicidio, ꝙ hoc nō releuat
verum homicidā: quod dicit eſſe notandū,& idem dixit ip
ſe Bal.in c.1.in §.iniuria.in vlt.col.de pa.iur.fir.in vſi.feud.
& idem dixit Abb.in c.quamuis.in 2.col.in verſi.ſeptimo
quæro.de re iudic.vbi alleg.d.l.qui ſeruum.& Bald.in l.res
inter alios.C.q. res iu.nō no.& quæ voluit Cyn.in l.1.C.
qui accu.non poſ.& idē dixit Angel.Are.in trac.maleſi.in
verbo,dandis & ſoluendis.in finalibus verbis.vbi dicit ita
voluiſſe Ang.in l.quoties.§.1.ff.ſolu.mat.& hoc per text.ī
d.l.qui ſeruum.& idē etiam tenuit Ludo.Roma.in l.ſemel
mora.ff.ſolut.matri.& pro iſtis faciunt dicta per Bald in l.
1.in 9.col.verſi.ſed quid dices.C.de confeſ.& per eundem
in l.duob.§.1.ff. de iureiur. & faciunt etiā optime dicta ꝑ
Bal.in l.1.in 2.col.verſi.tertio quæritur.C.de condi. inde.
13 vbi quæritur † an aliquo iure ſuccurratur ei,qui poſt ſen-
ſententiam

tentiam condemnatoriam reperit inſtrumentũ ſolutiõis? de quo ibi per eum:& vide etiam do Anton.Corſe.in ſuis nota.in verſicu.homicidium.de quo dixi ego in l.1.§.fi.in 16.colum.ff.de quæſtio.Item ſcias etiam circa hanc mate-
14 riam innocẽtiæ, quod iudex maleficiorum † poteſt ex officio ſuo examinare teſtes à parte nõ productos, vbi quæritur de ĩnocẽtia partis, etiã ipſa parte nõ poſtulãte. ita dicit Bart. in l.1.in §.fin.circa princip.ff.de quęſt. ad quod allega.illum text.& l.2.C. de obli. & l. ſi nõ defendantur. ff.de pœ. & dicit ſe hoc diſputaſſe, & feciſſe etiam de hoc mentionem in l.4.in §. hoc autem iudicium .ff. de dam. in fe.Ego autem in d.l.1.§.fin.in 1.col.ff.de quæſtio.dixi,ꝙ licet hoc dictũ ſit in ſe verum nõ tamen probatur in illo tex. ſed melius probatur in d.l.ſi non defendantur.qđ dictũ ẽt firmauit ipſe Bart.in l.2.in 2.col.C.de eden.& in l.fi. ĩ vlt. col.ff.de fer.vbi alleg.ad hoc tex.in l.vnius.§.cogniturum ff.de quæſti.& tex. in d.l.ſi nõ defendãtur. & tex.ĩ d.l.1.§. fi.ff.de quæſt.& ſimiliter minime hoc probat tex.ĩ d.§.cogniturum.imo cõtrariũ potius videtur innuere ille text. in veſ.reo poſtulante.& idem etiam voluit ipſe Bar.in cõſilio ſuo 107. incip. viſis omnibus &c. & ĩ cõſilio incip. à domino Cyno.&c.in vlti.col.& voluit Bar. in l.penul.§.ad crimen.in 5.col.ff.de pub.iu.& Paul.de Caſtr. in conſ.33. incip. ſuper primo, in prin. ſecundæ colum. & in conſilio 107.incip.ſuper primo.in vlti.col.verſi. ſupra quinto.vbi etiam allegat.d.l.ſi non defendantur. & alia de quibus ibi per eum.& idem etiam tenet Barto.in l.abſentem. in vlti. col.ff.de pœ.vbi etiam allega.tex. pro hoc in authen.q ſemel in verſi.perquiſita veritate.C.quomodo & quãdo iu. & ea quæ dixit Innoc. in cap. veniens. de accuſa.& voluit Salyc.in l.2.C.de aboli. & Barba.in c.2.cum P.in 4. colũ. de accuſa. & Ioan.de Ana. in conſilio ſuo 59. incip. viſa inquiſitiona.in 1.colum.& do.Franciſ de Aret.in con.ſuo 142.inci.viſa conſultatione.in 3.& 4. colum. vbi ſing. loq tur.ad quæ etiamvide quæ dixi ſupra,in §.tunc videndum.
15 nume.7.†Item ſcias ꝙ ad probandã innocẽtiã admittuntur teſtes domeſtici,& minus idonei, ſecundum Specula.ĩ titu.

titu.de inquiſitione.§.1.ver.ſed nunquid reus. quod dictũ refert,& ſequitur Ioan.de Ana.in d.conſi.ſuo 59.& dom. Alex.in conſi. ſuo 24. inci. animaduerſis. in 13. col. in 2. volu.& hoc etiam voluit Ioã.And.& Bald. in addi.in d.§. ſed nunquid reus.& do.Flori.in l.teſtis idoneus.ĩ vlti.col. ff.de teſti.Item ſcias ꝙ adeo iura fauent innocẽtibꝰ,& ino-
16 cenciæ, ꝙ quilibet admittitur † ad probandũ innocentiã accuſati,vel inquiſiti, etiã abſentis & ignorantis. ita dixit Paul.de Caſt.ĩ cõſi.ſuo 207.incip.ſuper primo &c.ĩ vlt.colum.verſi.ſuper quinto &c. de quo etiã dixi in l. vnius.ĩ.§. cogniturũ.in 11.col.ff.de quæſtio.Item ſcias etiã,ꝙ quan-
17 do apparet de innocentia rei,tolliť ſeu annullať eius † cõfeſſio,quam fecit de delicto.ita ſingu.dicit Bal.in cõſi.ſuo 171.inci.tres ſunt caſus &c. in 6. volu. alleg.l. creditor.in §.iuſſus.C.de ap.& l.fin.C.de erro.aduo.& Cy.ĩ l.2.C.quorum ap.nõ recip.de quo dixi in l.1.§.fin.in 17.col.ante fi. ff.de quæſt.circa quam materiam innocẽtiæ vide do.Philip.Deci.in l.& ſi nihil.ff.de regu.iur. Vlteriꝰ ſcias, ꝙ licet quando conſtat de innocentia rei non debet contra eum exequi ſententia corporalis, vt dixi ſupra:attamẽ iudex,q
18 eum cõdemnauit, † nõ poteſt eũ abſoluere, vt ĩ d.l.1.§.fi. ff.de quæſt. ſed debet ſuperſedere, & hoc ſcribere prĩcipi ita dixit Bartol.in d.l.1.§.fina.ff.de quæſtio.& dicit etiã ꝓcedere in ciuitatibus recognoſcentibus ſuperiorẽ, quia ſimiliter iudex in talibus ciuitatibus debebit ſupſedere, & reſcribere regentibus ciuitatẽ:de quo dixi ĩ d.l.1.§.fi.ĩ 15. col.ff. de qõ.Pro quo facit ĩ ſimili:nã ſi aliquis fuit ĩdebite carceratus nõ ſeruata forma iuris,vel ſtatutorum,adeo ꝙ
19 captura ſit nulla,& debeat ſtatim relaxari:† nõ poterit tamẽ hoc fieri à cuſtode carceris ſine licentia iudicis . ita dixit Pet.de Anchara.in conſi.ſuo 341. ĩcip. viſo themate.ĩ fin.Et facit etiam in arg.quod dicitur videlicet, qđ ſi ex mandato iudicis aliquis fuit captus pro debito centum li-
20 brarum,ſi tñ non ſit debitor tantæ quantitatis, † attamẽ eximens eum à manibus familiæ cadit in pœnam, etiam ſi velit oſtendere,quod exemptus nõ erat debitor verus illius quantitatis.ita dixit Angel.in l.ſed eximendi.in §.1.ff. ne

ne quis eum, qui in ius voc.eſt vi eximat.quē refert & ſe-
quitur do.Barth.Cepo.in conſi.ſuo 14.incip.ꝓ declaratio
ne &c.in 4.col.circa me.ad quod vide etiam, quæ dixi in-
fra,in.§.attingā.nu.47.48.& 49.Et adde,ꝙ licet in prędi-
cto caſu innocentiæ nō liceat iudici ſine licentia ſuꝑioris
abſoluere reum capitaliter condēnatū, ſi ex poſt cōſtet de
innocētia ſua.Attamē ſunt aliqui caſus,ī quibꝰ retractari
pōt ſentētia lata in cauſa criminali, etiam poſt decenniū,
21 etiam abſq; principis conſultatione,vel gratia.† Vnus eſt
caſus: vbicunque ſententia fuit pretextu alicuiꝰ præſum
ptionis,nā tūc retractat̄,ex alia pręſumptiōe fortiori ſimi
lis ſpeciei ſuperueniente.caſus eſt ſing. ſecundū Bal.ī l.qui
adul.C.de adul.& ita tenet Pe.de Anch.in reg. ſemel ma-
lus.de regu.iur.in 6.& voluit Ludoui.Rō. in l.admonēdi.
circa prin.de iureiu.& in l.ſi ab hoſtibus.in prin. in 4.col.
ff.ſolu.matri.& idem tenet Ioan.Andr.in addit. Specu.in
tit.de homi.ī §.1.verſi. pone &c.& ibi refert Gui.de Suza.
ita tenere.& voluit do.Ant.in c.ꝓpoſuiſti.de proba.ubi ꝓ
hoc adducit.c.2.de purga.vulga.& c.licet cauſam.de prob.
& idem firmat Ludo.Rom.in l.cum quidā.in §.qđ dicitur.
ff.de acqui.hære. & Bal.in d.l.ſi ab hoſtibus. vbi inquit,ꝙ
ſi imperitus medicus teſtificatur, & iudex ſecundū eius te
ſtimonium fert ſententiam, à qua nō fuit appellatū: & po
ſtea per teſtimoniū peritorū medicorū apparet cōtrariū,
ꝙ tunc reuocabitur dicta ſentētia perinde ac ſi lata fuiſſet
per falſas probationes,ut habetur in l.diuus.ff.de re iu. &
in toto tit.C.ſi ex fal.inſtru.& in c.licet cauſam. de ꝓbat.
quod dictū dicit dom.Alexā.in d.l. ſi ab hoſtibꝰ eſſe mira-
bile.& allegat alios tenentes hanc partē.& ſubdit ipſe do.
Alexā.ꝙ propter hoc ſingulariſſime infert dom.Anto.ī d.
22 c. ꝓpoſuiſti. ꝙ ſentētia lata † ex ſentātia vnius doctoris:
vt puta ſi ſtatutum arctat ad ferendum ſententiam ſecun-
dum conſiliū periti in arte, ꝙ poterit ſemper ſine appella-
tione retractari,ſi conſiliū peritioris in contrariū habeat̄.
ꝙ ēt ſecundū eum tenuit Lud.Ro.in d.l. cum quidā.in d.§.
quod dicitur.ff.de acqui.hær. & reprobat do.Alexand.ibi
Abb.tenentem contrarium in d.c.propoſuiſti. & reſpōdet
contrariis

contrarijs per eum adductis.Sed tu ultra dom.Alex.dicas,
ꝙ idē tenet do.Fran.de Are.in d.c.propoſuiſti.in pen.col.
de proba.vbi vide do.Fely.in pe.col.& d. Fran. de Are.in
c.de his.in 1.col.de accu.vbi etiam ponit duos caſus, quos
infra referam:in quibus ſententia lata retractatur abſque
conſultatione,vel gratia principis:quos ponit dom. Fely.
in c.conſanguinei.ante fi.de re iud.vbi refert do.Franc. de
Are.in dictis locis.ad quē ēt vide quę ego dixi in ſing.meo
427.incip.plures &c.Alius eſt etiam caſus, in quo ſenten-
tia retractatur ſine conſultatione,vel gratia principis,vide
licet, quando ſententia lata afficeretur notorie iniqua:
23 † vt puta ſi cōdemnaretur aliquis ꝓ Titio occiſo. & poſt
ſententiam appareret Titium viuere: vel ſi condemnaret̄
aliquis pro furto,& poſtea reperirētur res furatæ pœnes
alium,& ipſe fateretur ſe furatū eſſe illas: iſto caſu retra-
ctaretur talis ſentētia ſine facto principis. & ad hoc alleg.
tex.in d.c.2.de purg.vulg.ſecundum vnum intellectum. ꝓ
quo etiā alleg.tex.in l.inde Neratius.in fi.ff.ad leg. Aquil.
& quod tradit.Bar.per illum tex.in l.abſentem.ff.de pœ.&
Bal.in l.contra negantē ſeu in l.ex morte.C.ad leg.Aquil.
Et iſti addere potes.c.ſolicitudinem,& quæ ibi habentur
de ap.& dictum Ioan.in c.quia pleriq;.circa prin.de imm.
24 eccle.vbi dixit.ꝙ ſi victor cōfitetur † de iniuſtitia ſnīæ,re-
uocatur,non obſtante ꝙ tranſiuerit in rē iudicatam, quā
doctrinam refert & ſequitur d.Anto.in c. is qui fidem. de
ſponſa.& in c.quanto.de præſump. & Abb. in c.nouit. de
iudi.& do.Anto.& Imo.in c. quoniam contra de proba. &
do.Fely.in c.inter cæteras.in 4.col.de re iud.Subdit tamen
do.Fely.in d.c.conſanguinei, ꝙ ēt in hoc caſu tutius eſſet
conſulere ſuperiorem.ad quod alleg.Sal.in l.1.in 6.col.C.
qui accu.non poſ.& Imo.in l.is qui reus in antepe.char.ff.
de pu.iu.de quibus ego latius dixi in d.l.1.in §.fi.in 17.col.
ff.de quæſt.Alius eſt etiam caſus ſimilis, in quo ſententia
retractatur ſine facto,vel dicto principis; qui caſus eſt qñ
ſententia lata eſt ex probatione priuilegiata,q̄ licet de iu-
re non teneat,eſt tñ valida priuilegio ſtatuti,vel conſuetu
dinis:puta ſi extat ſtatutū, ꝙ contumax habeatur ꝓ cōfeſ

ſo: ſententia enim lata ex probatione priuilegiata, nõ trã
25 ſit in rẽ iud. † ſecundum Inno. in c. tua. de coha. cle. & mu.
quem ſequitur Ang. in l. fi. C. ſen. reſcin. nõ poſ. de qbus ẽt
per Abb. in cap. 2. de purga. uulga. & per dom. Franciſ. de
Are. in cap. propoſuiſti. de proba. & per Lud. Roma. i l. ad
monendi. ubi etiam per domi. Alex. in pric. ff. de iureiurã.
ubi etiã dicit, ꝙ etiam in cauſis ciuilibus quãdoque ſen-
tentia reuocatur ſine facto ſuperioris. & iedeo dicit quod
quando lata eſt ſñia uirtute iuramenti neceſſarii delati in
defectum probationis, ſuperuenientibus poſtea inſtru-
26 mentis nouiter repertis, per quę † ſolo poteſt ſufficiẽter
probari de iniuſtitia ſentẽtię, reuocatur tũc talis ſentẽtia
de quo ibi latius per eum. Et circa hanc materiam ſeten-
tiæ latæ ex probatione priuilegiata vide omnino quę ego
dixi in ſing. meo 72. inci. per totã fere Italiam &c. Et Ab-
ba. in d. c. 2. de pur. vulg. & iſta omnia retuli in d. l. 1. §. fin.
in 17. col. de quæſtio. Modo redeũdo ad materiã innocen
27 tię. † Scias ꝙ innocẽti par eſt, qui habet iuſtã defenſionẽ.
ita dixit Bald. in l. 2. C. qui teſta. fa. poſ. & Paul. de Caſt. in
l. ſi quis filio. §. hi autem. ff. de iniuſt. teſt. adqđ all. bonum
tex. in l. lex Iulia. in fin. ff. ad leg. Iul. repe. & idem dixit
Bal. in ſuo reperto. in uerbo, iudex. in 3. col. in uerſi. iudex
faciens executionem. & Bal. in l. adiectos. in 1. col. C. de
epiſcop. audi. Pro quo faciunt dicta per Catal. i tracta. ſuo
ſyndica. in uerſi. 507. incip. adde, ꝙ paria ſunt &c. Modo
redeundo ad caſus, ſeu modos differendi mortem condẽ-
nati: dico ꝙ alius eſt modus ſecundũ me, uidelicet, ut oſtẽ
datur defectus iuriſdictionis iudicis: nã tunc nedũ retarda
bitur executio ſententiæ capitalis, ſed imo annullabit ipſa
ſententia in totum. Ad quod dicẽdum moueor ꝑ glo. ſin
28 gu. in cle. 1. de ſeque. poſ. & fru. quæ dixit, † ꝙ licet cõtra
tres ſentẽtias cõformes nõ poſſit opponi aliqua exceptio,
ſed illæ debeat mitti executioni, ut habetur in cle. 1. de re
iud. attamen poterit opponi exceptio icõpetẽtiæ iudicis:
quã gloſſ. referunt & ſequuntur doct. in pluribus & diuerſis
locis, quos accumulate retuli in ſing. meo 10. incip. tu ſcis
&c. Pro qbus facit quod voluit dom. Feli. in c. cũ cauſam. i

14. colum. uerſi. fallit ſecundo. extra de teſt. ubi dixit ꝙ li
29 cet alias † atteſtationes inualidæ poſſint conſenſu partiũ
ualidari: tamen hoc fallit, ſi ſint inualidæ, quia ſint rece-
ptæ à iuriſdõne carente, quia tunc non poterunt ualida-
ri conſenſu partium, ad quod all. Do. de Ro. de quo ibi la
tius per eum. Et circa hanc materiam differendi mortem
30 rei cõdemnati ad mortem, teneas menti, ꝙ ea die, qua † ip
ſe reus recipit corpus Chriſti, non debet tradi morti: ſed
differri executio ſententiæ capitalis in alia die, ita dixit
Hoſt. in ſum. in ti. de immu. ecc. in §. inquantum. in 3. col.
in uer. ſed cum eccleſia. ubi etiam ſubdit per uerbum for
te, ꝙ differri debebit per tres dies poſtquam recepit cor
pus Chriſti: de quo ibi latius per eum. Et iſti ſunt modi
differendi mortem rei condemnati ad mortem, quos huc
uſq; reperi de quibus ẽt dixi in rep. mea. l. fin. C. de prob.
in ul. q. & uideas d. Alex. in l. debitorib. ff. de re iud. & glo.
in c. cum apud Theſſalonicam. 1. q. 3. & doc. in c. quæren-
ti. de off. del. & Io. de Imo. in l. ſi is qui reus. ff. de pub. iud.
in antep. col. & Pet. de Anc. in c. ueniens. de accu. & Io. de
Ana. in c. 2. de his qui fil. oc. & Bar. in l. diuus. ff. de extraor.
cri. & Sal. in l. ſatis aperte. C. de fal. Et ultra præmiſſa te-
31 neas etiam menti, ꝙ admittitur † exceptio, ubi alias non
admitteretur quando tractatur de præiudicio irreparabi
li, & de executione irretractabili, ut in terminis noſtris,
ita dixit Pau. de Leaz. in cle. 1. de re iud. quem refert & ſe
quitur ibi Pe. de Anc. quos refert & ſeq. d. Alex. in conſi.
17. inc. requiſitus. in 4. col. in 1. uol. ubi dicit, ꝙ idem uo-
luit Bal. poſt Cy. in l. ab executione. in 2. col. C. quorum
app. non recip. & Bald. in l. eum qui duas. C. de adul. & in
l. ſi feriatis. ff. de fer. & Imo. in l. qui à latronibus. ff. de te-
ſta. & in l. 3. in §. Sempronius. ff. de acq. poſſ. & in l. non ſo-
lum. in §. morte. ff. de noui ope. nun. & Bald. in l. 1. ff. de in
integ. reſt. uer. præterea ne aliquid &c. Iſtis modo expedi
tis quæri poteſt de notabili, & quotidiano dubio, uideli-
32 cet † an reus captus, & carceratus pro delicto alibi cõmiſ
ſo ante cõdemnationem uel poſt, debeat remitti ad locũ
delicti, & ad iudicem illius loci, ubi deliquit: in quo vĩ di

cendum ꝙ talis reus debeat remitti ad locũ delicti.& hoc per tex.in §.ſi quis vero comprehenſorũ in authen.vt nulli iudi. vbi text. imponit neceſſitatem iudici, qui cœpit reum, vt eum remittat ad iudicem loci cõmiſſi delicti, vt puniatur vbi deliquit. ad quod etiam facit tex.ĩ c.1. extra de rapt.vbi text. videtur imponere iudici, ꝙ eũ non retineat,ſed remittat.& ad idem facit tex. in cap. ſi ille 23. q. 4. vbi text.dicit ibi, vindicetur iniuria, vbi plectibilis eſt orta præſumptio.Et facit etiã tex.in c.ſi peccauerit.2.q.1. vbi text.dicit:vbi contingit malum,ibi nutriatur.Itẽ pro hac parte facit:nam cõgruit bono iudici expurgare ꝓuinciam malis hominibus,vt in l.cõgruit.ff.de offi. Præſi.quare cum propter delictũ territoriũ ſuum, & eius reſpublica offendatur:ergo ad ipſum eſt fienda remiſſio, vt ceteri ad ipſum reum punitum intuentes abſtineãt ſe à delictis, vt dicit tex.ĩ authentic.vt iudi.ſine quoquo.ſuffra.ĩ §.ſi qs autẽ.vbi eſt bonus tex. ꝓ hac parte.in ver. ipſe vbi iniuſtiam fecerit,illic quoq; pœnas ſubeat &c.& idẽ dicit text. in l. capitaliũ.in.§. famoſos.ff. de pœnis. Itẽ pro hac parte eſt tex.in authen.vt oẽs obed.iudi.in §.cõſiderantes. ĩ verſic.vt vnuſquiſque,in qua prouincia deliquit, illic etiã iuri ſubiaceat.& ad idẽ eſt tex.in l.ſi cui.in §.idẽ imperator. & in l.ſi.ff.de accuſa.& voluit gloſſ.in c.fina. de foro cõpe. Sed cõtra prædicta ꝙ nõ debeat talis re⁹ remitti ad locũ delicti,facit text.in c.ſi.de for. competẽti vbi text.ſimpliciter vult, ꝙ iudex domicilij poſſit punire reũ de delictis vbique cõmiſſis.Itẽ pro hac parte facit:nam ratione domicilii poteſt quis † cõueniri ex cõtractu vbique celebrato,
33 vt in ca.fina.extra de foro competẽti ergo eodẽ modo ratione delicti.Itẽ ſi eſſet fienda remiſſio, fruſtra iura loquẽtia de domicilio eſſent facta.& hanc opini.tenet gl.in l.1. & ſecunda. C.vbi de crimine agi oportet.Quid ergo dicẽdũ? reperio ꝙ Ioann.Cal.hanc quæſtionẽ late examinauit in repetitio.cap.1.de rapto. & Petrus de Anchara. in cap. poſtulaſti.de foro compe. & Abb.in cap.final.de foro. cõpeteti & in conſilio ſuo 24. incip. Rodulphus ciuis Corneti &c.in 1. volu. Tu dicas qđ aut iudex loci delicti non petit

petit hanc remiſſionem:& tũc illa non eſt neceſſario faciẽda: & tunc iudex domicilii qui vult cognoſcere, vel iudex loci vbi reperitur reus,poſſũt licite cognoſcere,& punire, vt habetur in d.l.prima.C. vbi de crimine agi oportet ſecũdum vnũ intellectum, quẽ ſequitur ibi Bar. Aut à iudice delicti petitur fieri remiſſio: & hoc caſu in leuiorib⁹ delictis:aut agiẽ ciuiliter,& nõ tenetur remittere ſecũdũ Ioã. Cal.in d.ſua repe.d. cap.1. de rap.quoniã remiſſio ad locũ delicti fit, vt ibi puniatur, & eius pœna tranſeat aliis in exemplum:quæ ratio ceſſat,vbi agitur ciuiliter.Si vero agitur criminaliter,& delictum ſit atrox.glo.in clem.ſecunda de re iudi. primo concludit, ꝙ remiſſio ſit fienda ex neceſſitate,non ex vrbanitate, vt voluit Cyn. & cõmuniter docto.in dict.authenti.qua in prouincia.& Bartol.l.ſi cui. ff.de accuſa. poſtea dicit illa glo. ꝙ licet iudex requiſitus noluerit remittere,nõ tamẽ poterit puniri à iudice reqrẽte:quia par in parem nõ habet imperium.ſed debebit requirens agere coram ſuperiore cõtra requiſitũ. Item dicit Ioan.Cal.in d.c.1.de rapto.ꝙ aut delinquẽs eſt capt⁹ ĩ loco domicilii, & hoc caſu iudex, qui habet reũ ſolum tenetur ex vrbanitate illũ remittere ad locum delicti: ſed non remittens nõ debet puniri, neque cõueniri. Et dicit Ioan.Cal.ĩ d.c.1.de rapto. ꝙ quando eſſemus ĩ caſu,ĩ quo eſſet fienda remiſſio,& cognoſceretur,ꝙ remiſſio peteretur, vt in loco remiſſionis reus nõ deberet puniri,ꝙ tũc nõ deberet fieri remiſſio:qa delicta remanerẽt ĩpũita,ꝙ eſſe nõ debet,iurib. vulgarib.qđ eſt ſumme notandũ,cũ occurrat quandoq;de facto. Itẽ Ioan.Cal. circa hanc materiã facit alias diſtinctiones,quas oẽs ſi adducere vellẽ, ſtarem forte per tres lectiones,ideo videas eum in d.c.1.de rapto.& ibi Ioan. de Ana. late loquentẽ circa hoc. Et de hac materia an,& quando fiat remiſſio rei capti.& carcerati ꝓ delicto vltra prædictos vide Alexan.in l. à diuo Pio.ĩ §. ſententiam.per totum.ff.de re iudi. & Ang.in l. hæres abſens.ĩ §.primo.in 2.col.ff.de iudi.& Gandy. in tracta. malefi.in tit.de cita.in vlti.co.circa prin.& dom.Maria.Soci.in c.poſtulaſti.in 10.colum.de foro cõpe.& dom. Rochũ Curtiũ in

in c.fin.in 15.col.extra de conſue.& ibi in 124. col.& Lu-
doui.Bolo.in conſil.57.in 2.colum.& Anto.Corſetum in
no.ſuis,in uerbo,remiſſio.& Iacob.de Belui.in ſua practi
ca iudiciaria cauſarũ criminalium . ſub rub. de fuga reo-
34 rum.in 12.colum.Quid autem † in cõtractibus an fiat re
miſſio?uide Alex.in l.1.in 1.col.ff.ſi quis in ius uo. non ie
rit.& Corſe.in no.ſuis,in uerbo , contumacia.la 2. Et te-
35 neas mẽti,ꝙ hodie de conſuetudine totius Italiæ † in cri
minalibus nõ fit remiſſio rei criminis capti ĩ uno loco ad
locũ cõmiſſi delicti.ita dicit Bart.& Alexan.in l.ſepulchri
uiolati.in ſecũda col.ff.de ſepul.uio.& Bald.in l. 1.in 6.co
lum.C.de hæred.inſtitut.& uoluit Abb. in conſi. ſuo 24.
incip.Rodulphus ciuis Corneti &c.in 2. & 3. col. 1.uol.&
Ang.de Areti.in tract.ſuo maleficio.in uerbo,q iudex cõ-
miſit ꝙ Gayus &c.in ult.col.in uerſic.incip.quæro an cita
tione &c.& uide Baldum in l.prima in 1.col.C.ubi de cri
mine agi oportet.in uer. ſed nũ quid hodie &c. & Bald.in
l.ſenatus.poſt medi.C.qui accuſa.non poſſunt. Scias etiã
ꝙ licet de iure,uel de cõſuetudine non eſſet facienda re-
36 miſſio in aliquo caſu : tñ † ſi ſunt duæ ciuitates confœ-
deratæ adinuicẽ,& unus cõmittat delictum in una ipſarũ
& poſtea aufugiat ad aliã,poterit ibi capi,& puniri. l.non
dubio.in fi.ff.de ca.Et iõ caueant malefactores ne ad ter-
ras cõfœderatas cõfugiãt.qa poterunt ibi puniri. ita dixit
d.Catal.in tractatu ſuo ſynd.ĩ uerſ.211.inci.adde ꝙ ſi ſint
&c.& uoluit Bald.in reperto.ſuo.in uerbo,delinquens.in
2.col.in uerſ.delinquens in aliqua terra. & Cardin. Alex.
in cap.1.in §.conuenticulas.in ultim.col. de pace iuramẽ.
fir.ubi ſingulariter loquitur in materia cõfęderationis.Et
idẽ uoluit Iaſ.in l.ubi pactũ.in 6. col. in uerſ.limita , niſi
offenderet &c.C.de trãſactio. & Baldus in additio.Specu
lator.in tit.de cõpe.iudi.adi.in uerſ.an ratione delicti &c.
in fi.licet cõtrarium uideatur tenere Bal. in l. executorẽ.
in 8.colum.in uerſ.ſed quæro quid de ciuitatibus.C.de ex
ceptio.rei iudic.& Socinus in conſi.86.incip.uiſo capitu-
lo.in 2.colum. in 4. uolum. attamen pro prima opinione
37 facit.Nã bannitus de una ciuitate,† intelligitur ẽt banni

tus de alia ciuitate illi confœderata,ſecundum d.Nell.in
tract.bannitorum.in 2.par.ſecun.tempo.q.36.inci. duæ
ciuitates &c.& uoluit Bal.in l. etiam.ante fi.C. de iu.dot.
& Alex.in l.ſi conuenerit.in §.ſi nuda.ff.de pig. act. Pro
38 quo facit: quia † bannitus de uno loco, cenſetur bannitus
de omnibus locis, quæ ſunt ſub eodem dominio, ſecun-
dum Alb.de Roſ.in auth.qua in prouincia.C. ubi de cri.
agi opo.Pro quibus faciunt optimè dicta per Bal.in rub.
C.de fi.inſt.in fi.& quę ego dixi etiam latius infra in hoc
opere,in materia bannitorum.in uer. conſequenter quæ
ri poteſt.& dixi in rep.mea.l.1.C.de rap.uirg.in nu.128.
& ibi in nu.123.ubi examinaui materiam hanc , quando
habeat locum remiſſio in cauſis criminalibus, & ciuilib.
& ibi adduxi ad literam omnia ſuperius adducta.De qua
materia generalius loquendo, an & quando habeat locũ
remiſſio in ciuilibus uel criminalib.ultra ſupra dicta uide
cano.in c.Romana.in §.contrahentes.de fo.comp.Bar.&
doct.in l.hæres abſens in §.ſi quis.ff.de iud.Bar. in l.1.in
fi.ff.de eo ꝙ cer.lo.glo.& doct.in l.1.ff. ſi quis in ius uoca.
non ie.Bal.in l.eum Archimidoram.C.ut in poſſ.leg.do-
cto.in authen.& qui iurat.C.de bo.aut.iud.poſſ.Card.in
clem.2.in §.denique.in 11.quæſt.de re iud.Specu.in ti.de
primo & ſecundo decreto.§.nunc uideamus. in uerſic. &
nota.& per Bal.in l.conſentaneum.in 8.no.C.quo. & qñ
iud.& Pau.de Ca.in conſ.146.inc.in puncto præſenti&c.
Inn.& Io.And.in c.tuam.de ord.cog.in nouel. Bart. in l.
Titia.ff.ſo.ma.& ibi do.Alex.in 3.col.& do.Bald.in addi.
Specu.in tit.de remiſſione.in uerſicu.nota,quòd remiſſio
&c.& Inno.in c.cum M Ferrarien.in ul.col.uerſi. ſed cer
te.de conſt.do.Bald in Marga.ſua.in uerb.petitio.in uer-
ſicu.3.& Specu.in titu.de dilat.§.1.uerſicu. ſed dices qua-
re &c.& do.Bald.in rubr.C.de fide inſtrum.ad fi.Bal.in l.
2.in 9.col.uer.ſed nunquid.C.de ſer.fug.do.Bald.in l.om
nes.in §.1.C.de epiſcop.& cle.Bald.in l.Abarſa coram. in
1.nota.C.de fideiuſſor.dom.Bald.in addi.Specu.in tit. de
compe.iudi.adi.uerſi.iudex originis. & in uerſic. malefa-
ctor &c.idem Bald.in c.ſi iudex.de pace tenen.in uerſicu.

ſed quæro d.Bal. in l. fi.in vlti.col.C.ſi a non compe.iudi.
Ioan.Andr.in c.cum æterni.de re iudi.in nouella.& Old.
in conſ.124.d.Bal.in l.2.C.manda.& in c.1.de cõtro.apud
pares termi. Et in dictis locis docto. ponunt plures quæ-
ſtiones in hac materia remiſſionis delinquentium,& etiã
in materia contractuum,quando in illis. & ſic in ciuilibus
cauſis fiat remiſſio. Vlterius videndũ eſt de alio dubio,vi-
delicet,iudex in ſententia diffinitiua cõdemnatoria dicit;
talẽ reum condemnamus in pœna capitis, vel in pœnã ca
39 pitalẽ:an hoc caſu intelligatur de pęna mortis:& ſic † an
appellatione pęnæ capitis,veniat neceſſario pęna mortis:
in quo dicas ꝙ nõ,eo.quia pęna capitalis eſt triplex:vna ꝑ
quam imponitur pęna mortis: alia per quã perditur liber
tas:alia eſt pœna exilij.vt habetur in l.2.ff.de publ.iudi.&
in l.capitaliũ.ff.de pœnis. & in l.1. C.de falſa mo.vnde in
40 dubio intelligitur de mitiori † pœna,vt eſt tex.in l.ſi prę
ſes.ff.de pœnis.& in l.penul.eodem titu. & in c. hæc autẽ.
in §.pœnæ.de pœniten.diſtin.1.& ĩ l.ſemper.ff.de reg.iur.
& in regula,ſemper in obſcuris.de reg.iur. in ſexto. Et ꝙ
appellatione pœnæ capitis nõ veniat pęna mortis, eſt gl.
quæ ſolet allegari ꝑ ſing.in l.1.C. ne mancip.Chriſtianũ.
ſed alia tñ eſt ſimilis in l.ne frumentũ. & hoc ibi tenet d.
Bald.& Salic.C.quæ res ven.nõ poſſunt.& alia eſt in l.trã
ſigere.C.de tranſac. hoc ẽt probat tex. in l. hos accuſare,
in §.omnibus.in verbo,capitis.& ibi glo.de accuſa.& tex.
in l.cum patronum.ff.de iure patrona. & probat tex.in l.
ꝑſenti.in prin.C.de his qui ad eccleſi.cõfu. vbi imperator
videns non ſufficere eſſe factã mentionẽ, ſeu expreſſionẽ
de pœna capitali:qa ex hoc de neceſſiate non inferebatur
de pœna mortis:iõ ſibi ſubmiſit,capitali, & vltimi ſuppli
cii.Et idem probat text.in l.eos §. ſuper his. C. de appella.
& tex.in l.qui cũ maior.in §.is demum. ff. de bon. liber.&
tex.in l.edicto §.1. ff. de bonorũ poſſeſſio. vbi bonus tex.
& in l.capitaliũ.in princ.ff.de pœnis.& tex.in d. l. 2. ff.de
publicis iudi.Et pro iſtis facit quod voluit Cyn. in l. 1.C.
de fal.vbi in propriis quæſtionibus noſtris dicit, qđ pęna
capitalis interpretãda eſt in mitiorẽ partem,vt cõprehen
dat

dat deportationẽ,& nõ mortem naturalem.allegat l.ſi de interpretatione.ff.de pœnis. Et hãc partem, ꝙ appellatione pœnæ capitis nõ intelligatur in dubio de pęna mortis, tenuit Ioan.And. in c.4. de iureiuran. ad fi. vbi refert qđ Ioannes gloſſator ſemel euaſit quendã a pœna mortis,ꝗ fabricauerit falſam monetã,qui de iure debebat capite puniri:& idẽ voluit Ioã.de Imo.in l.2.ff. de publi.iudic.in 5. col.ubi ẽt firmat in ſtatu.dicente, quod ſit pœna capitis: quod dicit eſſe notan.Et hanc partem etiã firmat do. Alexand.in conſi.ſuo. 339. incip. in cauſa inquiſitionis formatæ,contra dominũ &c.in vlti. colum. & in conſil. 121. incip.viſo proceſſu &c.in 1.colum.in 7.vol. & ibi in conſi.119.incip.uiſo &c.in 1.colum.& do. Felyn. in c.ex literis.in 11.col. de conſtitu. & idem voluit Angel.de Areti. in tract.maleſi.in verbo,& ibi caput à ſpatulis amputetur. in ver.quid ſi ſtatutũ. Et hãc partem tenuit quidã excellẽtiſſimus doctor.Bononiẽſis, qui fuit pręceptor do.Ale.de Imo.qui vocabatur,d.Gaſpar.de Arengheria,in quodam ſuo conſi.qđ fecit apud Ferrariã in materia falſę monetę: qđ ſuũ conſi.incipit,ſtatutũ loquens &c.& idẽ voluit Sali.in l.2.C.de falſa mo.vbi approbat dictum Ioan.And.in d.c.quãto.& idem ẽt firmat Rapha. Fulg. in d.l. præſenti. de his q ad eccle.confu.vbi refert Oldra. dicere, quod ex hoc aſſeſſores practicãt,qđ in ſententiis capitalibus vltimi ſupplicii apponantur illa verba, videlicet, Taliter ꝙ moriatur,& anima a corpore ſeparetur: & iſta eſt vera & cõmunis opinio,licet in contrariũ uideãtur tex.aliqui.primo tex.in l.relegati.cum gl.ff.de pęn.tex.in l.ſacculariĩ.in §.ſunt quædam. ff. de extraordi. cri. text. in l. lege Iulia. §.fina.ff. ad leg. Iulia. repetunda. tex t. in l.licet la.2.ff.de uerbo. ſignifica. Tene tamen primam opinio. tanquam æquiorẽ, & magis communem: Quæ opinio poſſet forte limitari,& reſtringi.primo niſi pro illo crimine lex ciuilis imponeret pœnã capitis, uel pœnam capitalem:& poſtea etiam ſtatutũ pro eodẽ crimine ſimiliter imponeret pęnã capitis, uel pęnam capitalem: nam iſto caſu credo quod intelligeretur tale ſtatutũ de pęna mortis, & ultimi

mi

41 mi ſupplicii:& hoc vt ſtatutũ continens id,qđ ius † commune,operetur aliquid vltra ius commune. argumen.l. ſi
quando.in princi.ff.de leg.1.& c.ſi Papa.de priuileg. in 6.
& voluit Bald.in l.4.in §.prætor.ff. de damno infect. & in
l.2.ff.de vſucap.& probatur in cap.ex parte. lo vltimo. &
ibi illum text.põderat domi.Anto. de verbo. ſignificatio.
.& in cap.cum dilectus.& in cap.ſequen.per illum text. de
cleri.non reſi.& in cap.paſtoralis. & ibi not. Abb. de appella.& Cõpo.in cap.cauſam quæ,de reſcript. & Ioan.Andræ.in additio. Specu. in ti.de clericis. non reſi. in rub. &
Angel.in authen.de exhi.reis in princi.& domi.Anton.in
cap.1.de reſcript.& in c.cauſam.de dolo. & contu.&Bald.
in l.non ſunt liberi.ff.de ſtat.homi.& in l.2.C. quomo.&
quando iud.& in cap.1.de mili.vaſ.qui cont. eſt per gloſſ.
ibi,in verſic.tertio.& hoc firmat domi.Alexã. in con. ſuo
119.incip.viſo proceſſu.in 1.col.vbi alleg.prædictos doct.
in dictis locis.Ex quibus infero, quod licet ſententia faciens mẽtionẽ de pœna capitis nõ cõprehẽdat pœnã mortis,vt dixi:attamẽ ſi iudex in ipſa ſententia diceret,ꝙ talẽ
reum condemnat ad pœnã capitalem ſecundũ formã iuris,& ſtatutorũ, ꝙ hoc caſu talis ſententia cõtineret pœnã
mortis & vltimi ſupplicii, vt ſtatutũ aliquid operaret vl-
42 tra ius cõmune,vt dixi.Pro quo faciunt † nã licet ad hoc
vt quis cadat in pœnam nõ faciendo requiratur monitio
vt faciat,alias non cadat in pœnam, vt dixi ſupra in.§.nũc
videndum num.4.& in l.patre uel marito.in 6.col.ff.de q̃
ſtio.tamen quãdo quis promittit,vel obligatꝰ eſt ad aliqđ
faciendum ex particulari obligatione,& etiã ſtatutum arctat eum ad illud faciẽdũ: tunc vt ſtatutum aliquid operetur,tenetur illud facere ſine monitione,alias cadit i pœnã
ita dixit Fede.de Senis in cõſi.ſuo 104.incip.ꝙ nõ fecit reſidentiam &c.quẽ ſequitur do.Anto.& Abb. in c. quoniã
freqenter.in.§.porro.in 6.col.vt lite nõ conteſt.& Soci. in
conſi.ſuo 133.inci.profecto &c.in fin.verbis.in 1.volu.Et
facit etiam glo.not. in auth.de exhib. reis.in §. ſancimus.
quam ibi ſumme no.Angel.qui dixit, ꝙ licet habẽs iuſtã
43 cauſã litigãdi,non † condemnet in expẽſis ſi ſuccũbat,vt
habetur

habetur in l.qui inſolidum. in.§.etiã. ff.de.leg.2. & in l.eũ
quem temere.ff. de iudi. & in c. finem litibus. de dolo et
contu.cum ſimi.tamen hoc fallit,niſi in loco iudicii extet
ſtatutũ,quod victus victori condemnetur in expẽſis:qa nõ
obſtante iuſta cauſa litigandi,condemnabitur in expenſis
ſuccũbens:& hoc vigore ſtatuti,vt aliquid operetur,& aliquid addat iuri cõmuni.& illam gloſſ.etiã refert,& ſeqtur
Alexand.in conſi.ſuo 257. incipien. uiſo proceſſu. in fin.
& in conſil. 153. incipient. uiſo puncto. in fin. uerbis. in
5.uolumi. & domi. Franc.de Cre.in no.ſuo 120. incip.habens iuſtam cauſam &c.& Ang. in l. non ſolum. ff. de rei
vendi. & illam glo. communiter tenent doc.licet Bal.aliter tenuerit in l.terminato.C.de fru.& lit.expẽſ. & Raph.
Ful.in conſ.140.inci.præſuppoſitis duobus ſtatutis,per totum.& alleg.doct.in dictis locis illam rationem, videlicet,
vt ſtatutum aliquid addat iuri communi, & aliquid operetur vltra ipſum ius commune. de quo etiam per Barba.in
quodam conſi.ſuo incip.præpoſita mihi &c. de quo latius
dixi in l.patre vel marito.in 6.col.ff.de quæſtio. Item pro
hac limitatione mea facit etiam notabi. verbum Anto.de
But.in cap.1.in 3.col.extra de reſcrip. vbi dixit,ꝙ ille,cui
concesſum eſt per reſcriptum, † ſeu priuilegium, ꝙ poſ-
44 ſit appellare,quod ad hoc, vt tale reſcriptum,ſeu priuilegium aliquid operetur vltra ius cõmune,quod poterit tertio appellare:& ratio vt dixi eſt, ut reſcriptum ſeu priuilegium aliquid operetur vltra ius cõe, alias ſi nihil operaret
ſtatutũ vltra ius cõe,diceretur ius cõe,non ſtatutũ: vt dixit Bal.in l.3.in fi.ff.de leg.1.de quo etiã per Ang.& Imol.
in l.ſtipulatio.verſi.niſi.ff.de verb. oblig. & per Barto.in l.
1.ff.ad legem falcid.& per text.in l.1.C. de theſau.lib.10.
& per glo.in cap.1. de conſtit. in 6. & per Bartol.in l. 4.§.
prætor. in 3.colum.ff. de dam.infect. Quinimio ſtatutum
debet taliter interpretari in dubio,vt aliquid addat iuricõmuni.Et ideo dixit Ioan.de Imo. in l.ſi uero.§.de uiro.in
4.colum.ff.ſoluto matrimo.ꝙ quando ſtatutum poteſt aliquid operari interpretando illud ſecundum ius cõmune,
tunc exponitur ſecũdũ ius cõmune: ſed ſi nihil poſſet operari,

45 rari, interpretatur cõtra ius † cõmune, vt aliquid operã
retur.& ideo dixit Bald.in l.2.C.quomodo. & quãdo iud.
in vlti. colum. quod ſtatutũ dicens debere quẽ citari ter,
operatur, vt nõ ſufficiat vna citatio pro omnibus, vt aliqd
addat iuri communi.&idem dixit ipſe Bal.in c.pen.de mi
li.vaſ.qui contumax eſt.&in l.nõ ſunt liberi.ff.de ſtat.ho.
quẽ refert & ſequitur.domi.Felyn.in rub. de præſcr. in 2.
colum.de quibus etiam dixi.in d.l.patre.vel marito. in 7.
colum.ff.de quæſtio. Poteſt etiam aliter limitari illa con
cluſio ſuperius firmata, videlicet, ꝙ appellatione pœnæ ca
pitalis nõ vẽit neceſſario pœna mortis : & ideo iudex ſim
pliciter cõdemnans reum in pœna capitis, nõ intelligitur
de pœna mortis, & vltimi ſupplicij: hoc eſt verum, niſi cri
men pro quo eſt condemnatus, ſit puniendũ de iure pœna
mortis, & vltimi ſupplicij: qa tũc ſententia iudicis ſimpli
citer dicens, quod condemnat eũ in pœna capitis, intelli
gitur de pęna mortis & vltimi ſupplicij: & hoc quia pœna
46 debet correſpondere qualitati criminis, † vt in c. non af
feramus.24.quæſtio.1.& l. reſpiciendum.ff.de pœni.& fa
cit authenti.omnes peregrini.C.cõmunia de ſucceſ.vbi di
47 citur, † quod pœna eſt commenſuranda delicto. & ad idẽ
eſt text.in l.1.§.ſed & qui.ff.de abigeis. &.§. ſi quis autem
per donationem.in authen.de non alien.& in c. felicis.in
§.cæterum.de pœnis.in 6.& in c.quæſiuit.de his quæ fiunt
à maio.par.capi.& ſcribitur Deutero.cap.25. Iuxta men-
ſuram delicti, erit plagarum modus.de quo dixi in repeti.
mea.l.1.C.de rapt.virgi.nume.256. & in l.fina. in 10.col.
ff. de ſicca. Præterea contra ſupradictam concluſionem
48 facit multum: nã vbi verba † poſſunt verificari tã in mor
te ciuili, quã naturali, in dubio intelligitur de naturali.l.
ex ea parte.§.inſulam.ff.de verbo.obligatio.l. cum pater.
§.hæreditatem.ff.de leg.2.l.Statius.§.Corne.ff.de iu.fiſc.c.
ſuſceptum.& ibi per doct.de reſcr.in 6. Et uerba ſemper
capiuntur in potiori ſignificatu.l.1.§.1.ff.ſi ager vect. vel
emphy.pet.cap.ſi quem. de ſententia excõmunica. & dixi
in repet. mea l.de vnoquoque. in prin.ff. de re. iudica. Et
49 in ſtatutis † verba capiuntur proprie.l.3.§. hæc verba.&
ibi

ibi Bartol.ff.de nego.geſt.c.ĩ noſtra.& ibi Innocẽ.de iiur.
pœna autem capitis intelligit proprie de morte naturali,
50 et improprie de morte † ciuili, ſecundũ gloſ. ſecundã ĩ l.
tranſigere .C. de tranſactio. Ex quo ſequit, qđ plura iura
loquentia de pœna capitis, intelligitur de morte naturali,
& non de morte ciuili, qđ eſt notandũ ĩtellectu l.ſaccula-
rii.in §.ſunt quidam. in verſi. vſque ad pœnã capitis.ff.de
extraordina.crimi.& l.1.in verſi.punitur capite. eo. titu.
& l.1.in verbo, capite puniatur.C.de fal. mo. & in l.capi-
talium.in.§.ſolent.in verbo, capite plectendi ff.de pœn.&
l.1.in verſicu.capite punitur.C.de eunuch.& ĩ l. nemo.in
verſicu.ſupplicio capitis &c.C.de malefi.in l. præſenti.C.
de his qui eccleſi. conf.in l. deſertorem. in.§. in bello .ff.
de re milita.in verſic.capite punitur &c.Et iſta omnia po-
nit do.Felyn.in c.ex literis in 12.colum.extra de conſtitu.
vbi etiam latiſſime examinat quæſtionẽ illam, videlicet,
51 † quando pœna eſt arbitraria iudici: an tunc poſſit illã im
ponere vſque ad mortẽ incluſiue, de qua dicã infra. Quæ
ro vlterius: vidimus ſupra ſententiam capitalẽ cõdemna-
toriam contra reum. Item vidimus plures modos differẽ
di executionem ipſius ſentẽtiæ. Modo quæro: quia cõmu-
niter ꝑ Italiã ſunt ſtatuta prohibentia appellationẽ ĩ cau
ſis capitalibus: an dicta prohibitione nõ obſtãte, poſſit ali
qua via ſuccurri tali reo condemnato ad mortem? In quo
dicas quod ſic, quia ille, qui prohibetur appellare, nõ pro
hibetur implorare officiũ iudicis: ergo talis reus vt ſupra
52 cõdemnatus, licet nõ poſſit appellare, † poterit tamẽ im-
plorare officiũ iudicis ꝑ viã ſupplicationis, & recurſus ad
ſuperiorem, qui ſuperior cõſiderata æquitate debebit an
nuere tali petitioni. ita dixit Ludoui.Romã. in conſ.325.
incipien. quo ad primum &c. in vlti. colum. vbi dicit, ꝙ
quamuis aliqua conſtitutio excludat generaliter quodcũ-
que remedium, nunquam tamẽ intelligit excludere im-
plorationem officij ſuperioris, qui cõſiderata æquitate ei
officium debet annuere imploranti: ad qđ alleg.l.1.§.quæ
ſitum.ff.de ſepara.& l.plane. & l. fin.ff. de peti. hæredi. &
idem voluit Bartol. in l. 1. §. & parui. ff. quod vi aut
clam.

clā.& Bal.& Ang.in d.l.plane.& in d.l.fi.de pe.hęr.& d.Anc.
in c.itē cū quis.de reſ.ſpo.& Pe.de Anc.in cle.1.de ca.poſ.&
prop.& in rep.c.canonū ſtatuta.in 83.col.in uerſ.ſubdit qđ
licet.extra de cōſt.& idē uoluit Io.de Imo.in l.ſi.ff.a qui.ap.
non lic& idē uoluit ipſe Io.de Imo.in conſi.145.inc.uiſis ac
diligenter.in 2.& 5.col.Et idē uoluit Alex.in conſi.ſuo 113.
inc.uiſo themate.in ul.col.in 5.uol.& in conſi.435.inc.in cā
dñæ Bartholomææ de blancheris.in j.co.ubi ad hoc all.Bal.
in l.fi.ad fi.C.de tēp.ap.& ibi Sal.& Pau.de Leaz.in cle.1. de
ſeq.poſ.& fru.& Im.in c.ex literis.de reſt.in integ. & Io. de
Imo.in l.ex conſenſu.in §.fi.ff.de app. Et idem uoluit Io. de
Imo.in conſi.146.inc.in cā nauis.in 6.co.in uer.& iō cū ſimi
63 li.& ibi dicit not.uerbū,† ꝙ in cā recurſus ad ſuperiorē nō
dᵉbatū pōt ꝓbari, & nō deductū deduci,ſicut in cā appella-
tionis.iuxta l.ꝑ hanc.C.de tēp.ap. Itē ultra ꝑdicta,ꝙ ſtatutū
tollens appellationē,non tollat recurſum ad ſuperiorē per
uiam ſupplicationis,uel querelæ, uoluit Abb.in c. ex parte.
el 2.de off.del.& uoluit Iaſ.in l.ubi pactū.in 5.col.C.de tran
ſa.& in l.1.in 7.col.ff.de iur.om.iu.ubi ſing.dixit, ꝙ ſi ex for
54 ma ſtatuti in cā ciuili †nullus debet admitti ad aliquam ex-
ceptionē opponendā,niſi reus perſonaliter cōpareat,qđ po
terit tñ implorari offm̄ iud. ut ipſe iudex capiat informatio
nes,ꝙ ipſe inquiſitus eſt clericus, uel ꝙ ille occiſus erat ban
nitus,& ex forma ſtatuti poterat impune occidi. & dicit ꝙ
Ang.in d.l.plane.ff.de pe.hær.dicit ꝙ iſta pract. eſt uſus inſi
55 nitis uicib.& all.ad hoc alios plures doc.dicētes,† ꝙ ille,qui
ex forma ſtatu.nō admittiť ad excipiēdū niſi ſatiſdet,qđ pōt
implorare offm̄ iudicis,cū offm̄ iudicis,& exceptio differant
realiter & eſſentialiter,ſ͠m eū.Itē all.ēt Alb.de Ro. poſt Iac.
56 Bu.in d.l.fi.de pe.hær.vbi dicunt,†ꝙ ſtante ſtatu. ꝙ in cā ca
pitali non admittať aliquis ꝓcurator ad aliq̄ exceptionē uel
declinatoriā oppoſitionē ꝓponendā,ſed principalis debeat ꝑ
ſonaliter cōparere,ꝙ ſi ꝓcurator cōpareat, nō debet oppo-
nere exceptionē,nec declinatoriā, ſed implorare offm̄ iud.
all.ēt ipſe Iaſ.vbi ſup.Spe.& Io. And.in ti.de inſt.edi.§.fi.uer.
ſed quid ſi debitor.ubi dicit, ꝙ ſi pars renūciauit ꝓductioni
teſtiū,vel inſtrōrū cū iurō,ꝙ renūciatio ualet.c.ſi uero.de iu.
iu.tñ debet ꝓcurare teſtes recipi ex offō iud.& hoc ēt uoluit
Io.de

Io.de Imo.in c.2.de prob.& Lap.in c.quāuis. de pac.in 6. &
Alex.in auth.iubemus.C.de iud.ſed poterat ēt allegare Flo.
in l.ſi irruptione.in §.ad offm̄.in 3.co.uer.per quę iura.ff.fi.
57 reg. Adducit ēt Iaſ.ubi ſup.†ꝙ ſi alicui eſt ꝑcluſa uia excipiē
di:puta,qa lapſus ē terminus ſtatutus à iudice uel a lege,uel
iā eſt lata ſnīa,ꝙ pōt tñ implorari offm̄ iud. ut ſe īformet de
tali exceptione,& iō aduocatus dēt eſſe cautus ī hoc ſ͠m An
ge.Fulg.& Mode.in l.nā & poſtea.in §.ſi dānetur.ad fi. ff. de
iu.iu.ubi dixit,ꝙ iſtud eſt tenendū fixū mēti, ut nunq̄ exeat
de memoria.adducit ēt Iaſ.in d.l.1.in 8.col.ff.de iur.om.iud.
58 Bal.in l.ſi ex cautione.in 9.q.C.de non nu.pe.ubi dixit,† ꝙ
ſi exceptio non num. pecuniæ, uel non numeratæ dotis non
pōt amplius opponi:puta,ꝑꝑ lapſum tp̄is: tñ offm̄ iud. in lo
cū illius exceptionis deficiētis pt implorari. & idē tenet Bal.
in l in cōtractib.in prin.in 3.no.e.ti.C.de non nu.pe.& Bal.
in l.illicitas.in prin.per illū tex.ff.de off.pſi.Et ſubdit Iaſ.ubi
ſup. ꝙ iſta faciūt cōtra Bal.in l.cauſæ.l1 1.in prin.ff.de min.
vbi dixit,ꝙ ſi ex forma ſtatuti contra inſtrm̄ publ.nulla pōt
opponi exceptio,an poſſit peti reſtō ī integ.a minore cōtra
tale inſtrm̄ vť finaliter tenere ꝙ nō:tñ dicit ipſe Iaſ.ſe puta-
re indubitāter cōtrariū ꝑ ſupradicta,cū in integrū reſtō ve-
niat offō iudicis:vñ excluſa quacūq; exceptiōe ex forma ſta
tuti,nō tñ intelligiť excluſū offm̄ iud.ut dcm̄ ē. & multo mi
nus in minore,ꝑ id qđ vult gl.ſing.in l.poſtq̄ liti. in gl.fi.C.
de pac.q̄ dixit,ꝙ in gñali excluſione nunq̄ intelligitur exclu
di bñficio reſtōnis in integ.cōpetēs minori.Et facit gl.no.ī
59 in l.1.in gl.pe.C.ſi de mo.poſ.fuerit ap.†q̄ dixit,ꝙ in caſib.
in qb.nō admittiť appellatio,pōt tñ minor implorare reſtō
nē in integ.aduerſus talē ſnīam,ad qđ ēt all.gl.ī l. ſed ſi ſine.
in §.fi.ff.de min.Pro quib.oīb.faciūt q̄ ego dixi in ſing. meo
88.inc.ſtāte ſtatuto &c.& faciūt dicta ꝑ d.Flo.in l.ſi irruptio
ne.in §.ad offm̄.in 3.col.ver.per quæ iura.ff.fi.reg. Et ſcias ꝓ
ſo dicta oīa eſſe vera in caſib.prædictis, † niſi ſtatutū non ſolū
tolleret appellationē & oēm except. ſed ēt tolleret oēm de-
fenſionē:nā tali caſu ēt intelligeret ſublatus recurſus ad ſu-
periorē quocūq; mō,ita not.dixit Bar.in d.l.1.§. & parui. ff.
qđ vi aut clā.Sed l ita tñ dcm̄ Bar.ubi ſ. eſſe uerū, & procę
dere in cauſis ciuilib.ſed nō procedere in cauſis criminalib.
nam

nam in cauſis criminalibus: ẽt ſi ſtatutũ tollit omnem exce
ptionẽ, & defenſionẽ, tamẽ nõ tollet recurſum ad ſuperio
rem, qa licet princeps, & ſic lex viua poſſit de plenitudine
poteſtatis tollere defenſionẽ in cauſa ciuili, & pecuniaria:
61 tñ hoc † non poteſt facere in cauſa criminali. ita ſing. di-
xit Bal. in l. 3. in §. ſi is pro. ff. qđ quiſque. iu. quod dictum
refert & approbat. d. Fely. in c. dilecti. in vlt. col. de excep.
& in c. cũ olim. in vlt. col. de re iud. & Soci. in conſi. 120.
incip. memini me alias &c. & in conſi. 164. incip. viſa bul-
la, in 7. col. in verſic. tertius quando princeps. & in conſil.
166. inci. in cauſa quæ vertitur. in 20. col. in ver. tertius ca
ſus &c. vbi dicit ꝙ omnes doctor. tenent dictã doctrinam
Bald. in d. §. ſi quis pro eo. Et dictã doctrinam Bald. etiam
approbat d. Fran. de Are. in cõſi. ſuo 165. inc. ſicut Ioãnes
in 13. col. verſi. ad obiecta &c. & Soci. in d. conſi. 120. inc.
memini me alias cõſuluiſſe &c. in 10. col. in verſi. tertius
caſus &c. Et idem etiã uidetur tenere Bar. in l. filiusfa. in 2.
col. verſ. ſed an tunc. ff. de donatio. & d. Paris de pu. in tra-
cta. ſyndi. in 30. char. in 3. col. in cap. incip. an poteſtas qui
ſit &c. de quo etiam dixi in l. unius facinoris. in §. cognitu
rum. in 11. col. ff. de quæſtio. & in ſing. meo 388. incip. de-
fenſio. Et ꝓ prędictis faciũt dicta per Inno. in c. quę in ec-
62 cleſiarũ. de conſti. † ubi dicit, ꝙ officium iudicis non po-
teſt tolli per ſtatutũ. quod dictum refert & ſequitur Bald.
in Marga. ſua. in uerſic. ſtatutum. in tertio uerſic. ubi dicit,
ſtatutum nõ põt funditus impedire, quin officium iudicis
imploretur: quia ẽt princeps non poteſt tollere nec au-
ferre implorationem, nec defenſionẽ, cum ſit de iure na-
turali quæ doctrinæ ſupra allegatæ iudicio meo in totum
tollunt dicta per Albe. de Roſ. in tertia parte ſtatutorũ. q̃-
ſtio. 54. incip. item quæritur an ualeat ſtatutũ ꝙ in crimi-
63 nalibus nõ poſſit appellari. vbi † tenet ꝙ tale ſtatutũ ua-
leat. qđ mihi uidetur non eſſe uerũ per iura prædicta. Itẽ
limita doct. Bar. ĩ d. §. & parui. & ſequaciũ: niſi eſſemꝰ in fa
64 cto ita notorio, ꝙ iudex ſuppleret ex ſeipſo † & non ad
petitionẽ partis, ſm Bal. in d. l. plane. ff. de peti. hęred. quę
ibi refert & ſequitur Ale. plura ĩ hac materia adducẽs, de

quibus ibi ꝓ eũ: de quibus dixi referens oĩa ꝑdicta ĩ repe.
mea. l. 1. C. de rap. uirg. nu. 160. cũ duabꝰ char. ibi ſeq̃ntib.
& ultra ibi dicta uide ẽt Ang. de Are. inſtit. de actio. ĩ prin.
& in rub. inſti. de exce. in 2. col. & uide omnino ſingulares
doctr. in materia implorationis officii iudicis, qui multũ
fraternizãt cum recurſu ad ſuperiorẽ ꝑ Iaſ. poſt alios in
l. ſi me & Titium. in 1. col. ff. ſi cer. peta. Et ſcias ꝙ in caſibꝰ
in quibus habet locum recurſus ad ſuperiorẽ, quod talis
65 † recurſus regulabitur ſecũdũ quod regulatur appellatio
quãtũ tempus exercitii, & terminationis eiꝰ. ita ſing. dixit
Bal. in trac. ſuo ſuper ſtatu. in uerſi. incip. ſtatutũ quod ꝑ
mittit. & idem tenet Bal. in l. 1. per glo. ibi. C. de sẽt. pręfe.
pret. Pro quo faciunt dicta ꝑ Bald. ĩ l. etiã. ad fi. C. de iure
66 dot. ubi dixit, ꝙ † actus ſecũdarius regulatur à primitiuo:
de quibus dixi latius in ſingu. meo 83. inci. ſtante ſtatuto
&c. & ibi etiam dixi intra quantum tempus poſſit, qui
67 grauatur, habere † recurſum ad ſuperiorẽ. ubi ad hoc alle
gaui Cacialupũ in repeti. l. oẽs populi. in 92. col. ĩ fin. de iu
ſti. & iure ad quæ uide d. Par. de put. plura no. in hac mate
ria adducentem in tracta. ſyndic. in 28. char. in 2. 3. & 4.
col. & uide quæ dixi in ſingu. meo 277. incipi. licet &c.
Item circa iſtam materiam recurſus ad ſuperiorem ſcias
generaliter, ꝙ in caſibus in quibus non eſt licitum appel-
lare à ſententia, tamen eſt licitum ſupplicare quam regu-
lam tradit gloſſ. in c. ex literis. in uerbo, ſupplicauit. de in
integ. reſtitu. ſed iſta regula intelligitur eſſe uera, quãdo à
68 ſententia † non poteſt appellari propter excellẽtiã eius,
qui ſentẽtiam tulit, tunc bene poteſt ſupplicari, ſed quãdo
de iure cõmuni nõ poteſt appellari, nõ poteſt etiã ſuppli-
cari ad ſuperiorẽ, niſi bẽeficio ætatis, aut fauore matrimo
nii, ſecundum Inno. & cano. ĩ d. c. ex literis. de in integ. re
ſti. & Cy. in l. fi. ubi glo. C. ut lite pen. & Bal. in l. unica. C.
ne liceat tertio prouoca. & in l. fi. in §. illud. & in §. fi. ad fi.
C. de tempo. ap. & in l. nemo. C. de iuriſdi. omniũ iudi. & d.
Ant. in c. paſtoralis. in tertio not. de appel. & Imo. in l. 1. §.
fi. in 22. col. ff. à quibus ap. nõ licet & Paul. de Caſtr. in l. ſi
quis aduerſus. C. de preci. imperator. offere. & in l. fina.

C.de edic.diui Adria.tolle.& Io.de Imo.in l.ex conſenſu:
in §.final. in penulti. & vlti. col.ff. de appellatio. vbi tan-
69 git illam notabilẽ quæſtionẽ, videlicet, † an verus contu
max,q nõ poteſt appellare ut ibi,poſſit ſupplicare Et iſta
refert Iaſ.in authenti.quæ ſupplicatio.ĩ 2.col.C. de preci.
imperat.offeren. Et quia vt dixi,habere recurſũ ad ſupe-
riorem,vel implorare officiũ iudicis multum fraternizat:
ideo circa materiã imploratiõis officii iudicis ſtatuti ali-
qua adducere cum ſit materia ſæpius cõtingẽs. Ideo ſcias
ꝙ licet dubium ſit , an quando imploratur officiũ iudicis
70 † requiratur libellus,de quo per Bartol.in l.3.C.de pign.
in fin.in l.4 C.depoſiti & in l.1.§.finali.ff.de var. & extra
ordi.cog.& ĩ l.ab hoſtibus.in.§.ſed quod ſimpliciter.ff.ex
quibus cau.maio.& in l.4 in §. hoc autem iudiciũ .in ſex-
ta & in ſeptima quæſtio.ff.de dam.infec.& per Bald.in au
then.offeratur.C.de lit.conteſta.& ĩ repeti.l.incerti.ĩ pe.
& vlti.col.C.de ĩterdic.& ĩ l.1.ff.de iuriſdictio.omn.iudic.
& ibi per Cyn.& per Spec.de in integrum reſtitu.§.ſi.verſ.
vltimo.& per d.Anto.& alios in c.fina.extra de officio iu
di.Scias tamen ꝙ in caſibus,in quibus concludũt prędicti
doctores, ꝙ in imploratione officii iudicis nõ requirat li
bellus,in illis tamen ſemper requirit qualis qualis petitio
in actis: quia non poſſet iudex aliter impartiri officiũ ſuũ
niſi peteretur. p l.4.§. hoc autem iudiciũ.ff. de damno in-
fecto.Ita dixit Alberi. de Roſa. in l. ne quicquã. in §. vbi
decretum.ff.de officio proconſu.quem ibi refert & ſequtur
Iaſon.in 19.colum.allega.l. de ſubmerſis.C. de naufr. lib.
10.& cle.ſæpe.de verbo.ſingficatio.Scias etiam ꝙ vbi im-
71 ploratur officium † iudicis, ibi nõ habet locũ reconuen-
tio. ita dixit glo.in l.ſed ſi reſtituatur.in verſic.ſed ſi adie-
rit.& ibi Angel.ff.de iudi.quã refert & ſequitur Iaſ.in d.§.
vbi decretum. in 17.col.Et ibi ſubdit , ꝙ licet alias filiuſ-
fam.nõ poſſit eſſe in iudicio ſine cõſenſu patris,vt in l.fin.
72 §.neceſſitatẽ.C.de bonis quæ liberis.† tamẽ poteſt implo
rare officiũ iudi.abſque licẽtia patris, ſecundũ Ludo.Ro-
ma.in repeti.rubri.ff.de arbi.in 8.col.per glo. quam dicit
ſingula.in l.1.C.qui admit.vbi etiã Ang.dicit illã eſſe ſin-
gula.

gula. ſed Lud. Rom. vbi ſupra allegat concordantẽ in l. 2.
in §.cã cognita.& ĩ l.ſeruus.ff.de bon.poſſeſ.et idẽ Lud.Ro
ma.in l. cum filiusfamilias viaticum.ff.ſi cer.pet.ponderat
ibi eſſe aliam gl.& dicit Iaſ.ubi ſupra, ꝙ ad hoc facit etiam
alia glo.in l.cogi.§.ſi pater.in ver.obſequium.ff.ad Trebe.
quam glo.ſecundum eum dicit Lud.Rom.ĩ d.repe.rub.ff.
de arbi.ĩ 8.col.eſſe ſingula.ad aliud, videlicet, ꝙ licet filiꝰ
73 emancipatus nõ poſſit agere niſi impetrata venia † tñ qñ
implorat officiũ iudicis , nõ requirit impetratio venię. q
glo.tñ ſecundũ Iaſo.hoc nõ bene dixit.Poſtea ipſe limitat
illud,qđ dictũ eſt de filioſa.q põt implorare officiũ iudicis
ſine cõſenſu patris,de quo ibi latius per eũ.& uide etiã ad
prædicta Iaſo.ĩ l.1.nu.22.ff.de iuriſ.omn.iu.Et de hac ma
teria implorationis officii iudicis vide etiã Ang. ĩ l.ſi fini-
ta.§.eleganter.ff.de dam.infe.glo.& doct.ĩ l.ſiue apud acta.
C.de tranſac.& in authen.generaliter.de epiſ.& cle.Bar.ĩ
l.1.§.1.ff.de fer. Bal.in requirẽdi.C. de ſer.fug. de Are.in
tract. maleſi. in ver. & veſtẽ cœleſtẽ. in 9. char. in ver. &
bene no.de quo dixi etiam ſupra,in §.diligẽter.nu.209.&
vide etiam circa hanc materiã Inno. in c.quæ ĩ eccleſiarũ.
de conſti.& Bal.in Marga. in ver. ſtatutũ.in 4. verſi. & in
practica Papienſi.in forma libelli ab interlocutoria.ĩ .§. ĩ
his ſcriptis.in 2.col.ad fi. Et ſcias ẽt ꝙ officiũ iudicis eſt ꝑ
74 petuũ , † et põt ꝑpetuo ĩplorari nec talis imploratio tp̃e
excluditur.ita dixit Bald.in addi.Specu.in tit.de arbitro.ĩ
6.col. verſi.duobus modis.de quo an tempore tollat talis
imploratio,vide glo. Bartol.& alios in l.ſicut.C.de p̃ſcrip.
30.anno.& in l.querelam . C. de fal. & Bal.in l.2.in §.ſed
quia noſtra.C.communia de leg. & in l.2. in 4. colum.C.
de execu.rei iudi.& Bart.in l. ſi ſocietatẽ.§.arbitrorum.in
5.colu.ff.pro ſocio.& Bal.in l.fin.in 12.oppoſi.C.de edic.
diui.Adria.tol.& Bartol.ĩ l.2.C.de reſciẽden.vẽdi.de quo
75 etiã per Iaſo.in l.1.nu. 25.ff. de iuriſdict. omn.iud.† Item
ſcias etiam,ꝙ ſi officium iudicis denegatur implorãri,po-
teſt appellari.ita dixit Barto.in l.1.in 5.col.ff.de iuriſdict
omnium iudic.& hoc per text.in l.1.C. ſi ſæpiꝰ ĩ integ.re-
ſtitu. poſtu. vbi text. dicit, appellare debueras ſi tibi ĩnia

 diſplicebat,

diſplicebat, ĩ qua tibi denegata fuit reſtitutio in integrũ
poſtulata.hoc enim ego credo verũ eſſe, niſi tale officiũ iu
dicis implorat̃ ꝑ calumniã.quia tũc poſſet licitè denegari
nec admitteretur appellatio,& hoc per doctrinã Bald. ĩ l.
in contractibus.in prin.C.de nõ numera.pecun.v bi dicit
ꝙ officiũ iudicis calumnioſe petitũ poteſt denegari.& idẽ
dixit Alex.in l.plane.in prin.ff.de petitio.hæredita.ꝓ quo
dicto poſſunt adduci aliqua no.in iure ſparſa. Et ideo vide
Io.And.ĩ additio.Specul.titu. de legato.§.reſtat. ver.q̃d ſi
in ſtatuto.in addit.incip.Old.in ſua diſputata.vbi ſing. di
76 xit,ꝙ etiã vbi agitur de præiudicio irreparabili, † nõ ad-
mittitur aliqua exceptio contra executionẽ capitalem, ſi
obſtat præſumptio calumniæ.ꝙ dictũ refert & ſequit̃ do.
Fel. in c.de cætero,in quarta colũ.de re iud. licet adducat
Bal.contrarium dicentẽ in l. 1 .in penul.col.C.qui accu.nõ
poſ.de quo ibi latius per eũ. & per Barba.in c.ſuper eo. in
penu.colum.de offic.deleg.Itẽ dicit dõ.Feli. in d.c.de cęte
77 ro.quod exceptio calumnioſa, † nõ admittitur in iudicijs
ſummarijs,ſecundum Cardin.& Ioan. de Imo.in d.c. ſup
eo.vbi dicit Abb.propter glo. ibi, quod iudex vidẽs a pte
78 calumniam,† nõ debet curare in tali caſu de appellatione
interpoſita à reiectione exceptionis.Pro quibus etiam ad
ducit ipſe dom.Feli.Bal.in l. 1 .in 2.col.C.quomo. &quan.
79 iud. vbi dicit,ꝙ iudex poteſt ſupplere pro reo,† quãdo vi
det euidentem calumniam actoris.alleg.Inno.in c.primo.
de offic.vica.vbi voluit ſufficere, ꝙ appareat de calumnia
notorie,ẽt aliter, quã ex forma petitionis.Et ſubdit etiã
80 do.Felin.in d.c.de cætero. ꝙ nec etiam debet cõcedi † re
miſſorie ad partes,quãdo illa petit̃ calumnioſe. alleg.hoc
voluiſſe Ludoui.Roma. in conſil.278. ad fin. quod incip.
clarũ eſt &c. vbi ponit aliqua ſigna ad cognoſcẽdũ calum
niam.Et facit not.verbũ Alexã.in conſi. ſuo 64. inci. ha-
bita ſuper cõtentis.in 4.col.in 1.vo.vbi dixit,ꝙ exceptio
81 calũnioſa † poteſt repelli, etiam ſi eſt efficax & vera : ſed
opponitur cauſa morãdæ litis:& hoc etiã in iudicio plena
rio,dummodo tunc ſuſpitio ſit vehemẽs. Et ſubdit etiã ip
82 ſe d.Felin.ubi ſupra,ꝙ pręſumitur cauſa† ĩ iudice repel-
lente

lente exceptionem.ad quæ plura allegat, de q̃bus ibi per
eum.Et ad prædicta facit etiã ꝙ voluit Domi.in c.eccleſia.
in quarta col.de cõſtitut. ubi dixit, ꝙ ſi iudex repellat ex
83 ceptiones rationabiles,mot⁹ † uehemẽti pręſũptione ca
lumniæ, non eſt ſententia iniuſta. allegat Inno.in c. poſt
electionem.de cõceſ.prębend.q̃d etiã voluit Ioã.de Ana.
in c.ſuper eo.in 2.col. de crimine falſi. & dõ. Feli. allegãs
plures alios tenentes hoc in d.c.de cętero.ĩ 5.col.ubi ſub
84 dit etiam not.uerbũ, † uidelicet, ꝙ ſi ſtatutũ dicit iudicẽ
debere cõcedere conſilũ ſapientis petitũ aperte, ꝙ tamẽ
ſi ipſe iudex uiderit dictũ cõſiliũ ſapientis calumnioſe pe
ti,tũc debet denegare tale cõſiliũ, allegat hoc uoluiſſe d.
Signorol.de homodeis in ſuo conſi.8.inci.ſtatuto Medio
lanenſi &c.Sed ultra d.Feli.in d.c.de cætero Adde tu etiã
no.uerbũ uidelicet, ꝙ exceptio euidẽter calumnioſa etiã
85 ſi ſit admiſſa,† tamen nunquã uidetur incluſa ſecũdũ An
ge.de Are.inſtit.de except.in rubri. in 47. col. in uerſi.2.
quæro quid ſi ꝓponitur exceptio. ubi ad hoc alleg.l.q cũ
maior.in.§.ſi patris.ff.de bon.lib.& alia de q̃bus ibi ꝑ eũ.
86 Item ſcias etiã,ꝙ euidens calumnia operatur, † ut nõ ſte
tur iuramento alicuius, in caſu ĩ quo alias de iure ſtaret,
ita dixit Ang.in cõſi.ſuo 164.inci.ſuper pũcto pręfato.Et
faciũt ad prędicta quæ ego dixi ĩ l. patre vel marito.in 16.
87 & 17.col.ff. de quæſtio. & ultra ibi dicta ſcias, ꝙ † tran-
ſactio euidẽter calũnioſa ex parte actoris,uel rei nõ ualet.
ita dixit Ang.in conſi.94.incip. pro parte negatiua &c.in
4.colum.quod etiam ipſe dixit in conſil.ſuo 28.incip. ui-
ſa narratione.in penul.col.& uide glo.in d.l.qui cum ma-
iori.ĩ.§.ſi patris.ff.de bo.liber.quã pro no. refert Ioan. de
Imo.in l.penult.§.ad crimen.uerſicu.ſexto fallit.ff.de pub.
iud.& Ludo.Roma.in conſil. ſuo 69. incip. uiſo themate.
&c.in ulti.col.ubi etiam aliqua alleg.pro illa glo.Ex præ-
dictis etiam adde Pe.de Anch.in cõſi.ſuo 157.inci.ex nar
ratis, in penul. colum . ubi dixit, ꝙ ſi iudex uehementer
88 † ſuſpicatur calumniam in opponente exceptionẽ pem-
ptoriam,poteſt,eã non admittere,& licet ille appellet,nõ
irritabitur factum iudicis, niſi ille probet ueritatẽ ſuę ex

 ceptionis.

ceptionis.de quo dicto feci mētitionem ī repe.mea rubri. C.de probatio.in 37.colum. Adde etiā no. verbum Bald. in l.prima.in quarta colū.in verſic.modo quero &c. C.ne ex delic.defuncto.vbi dixit, ꝙ licet alias appellatio ſuſpendat pronuntiatum, vt habetur in l.tale pactū.in §.qui prouocauit.ff.de pactis.& in toto titu.ff.nil nouari app.pen.cū
89 ſimilibus.† tamen quando appellatio eſt notorie calumnioſa, nō propterea eſt differenda executio: quoniā tali caſu reipublicæ intereſt talem approbationē nō admitti: quod eſt not.de quo dicto feci mentionē ī repeti.mea rubri.C.de probatio.in 42. col.ante fi. Item adde etiā prædictis.nam clarum eſt in iure, ꝙ in cauſa capitali nō admittitur procurator.vt in l.penulti.§.ad crimen.ff.de pub.iud. & in l.ſeruum quoque.in.§.publice.ff.de procurat. & in l. reos.C. de accuſ.& in cap.veniens, de accuſ. cū ſimilibus.
90 Attamen † ſi inſtituta eſt accuſatio capitalis contra aliquem, & ſit notorie calūnioſa, tali caſu poterit īteruenire procurator. Ita not.dixit Bal.in l.2.C.vt nemo priuat⁹.& alleg.hoc voluiſſe Cy.ī l.reos C.de accuſ. qđ dicit eſſe mēti tenendū. quod dictū retuli in repeti. mea rubric.C. de probatio.in 43.col.in verſi.item vltra pręmiſſa &c. Adde etiā quod omittens aliquid producere petere, vel excipere per calumniā, nō auditur poſtea volens illud ꝓducere,
91 petere vel excipere, † niſi refectis expenſis, ſecūdum d.Felyn.in c.ad audientiā.el 2.de reſcri.in 11.& 12.col. & in c. 1.in prin.de excep.de quo ego latius dixi in l.patre vel marito.in 16.& 17.colu.ff. de quæſtion. & in l.ſi quis ne quæſtio.in 11. col.in fin.cum ibi ſeq.eod.tit.& circa omnia ſupradicta vide do.Fely.in c.licet cauſam.in 4.not.de prob. & in c.nullus.circa fi.de præſum. & in c. inter monaſteriū in 8.col.in prin.de re iudi.& do. Fran. de Aret.in c. ſuper his in 11.col.de accuſ.& do.Lauren.Calca.in conſ.82.inc. quia in cauſa &c. in 3.colum. & in conſi. 14. incip. cum proxima &c.in fin.Item ſcias ꝙ ſi ſtatutum, vel cōſuetudo
92 diceret, ꝙ calumniator † non puniretur nō valeret: q2 eſſet contra bonos mores, ſecundū Bald.in l.qui crimen.C. qui accuſare non poſſunt.& Bald.ſuper ſtatutis ī uerbo, calumniator.

lumniator. Tene menti ꝓdicta in materia calumniæ: quia
93 forte ea ſimul cumulata alibi nō facile inuenies. An † autem cōtra calumniantem poſſit vti calumnia. vide gl.no. in c.cupientes in verbo malignātium.de elec. in 6.quæ dicit, ꝙ aduerſus calumniā quis poteſt ſe defendere cū calūnia.quam gloſſ.refert & ſequitur Bald.in rub.C.de fide inſtru.in 8.col.& Ang.in l.maritus.quæ eſt l.pen.ff.de vſur. Et dixit gl.valde not.in d.c.dominus noſter.23.q.2. ꝙ aduocatus fouens iuſtā cauſam poteſt cōuenire aduerſarium ſuum cū malitia ꝓ quo faciūt dicta ibi per Archi. & ꝑ gl. in 4.q.4.c.nullus.& facit tex.not.in l.cū pater.in §. Titio. ff.de legatis.2.in verſi.nec dolo videtur feciſſe cū fraudem excluſerit quem tex.alleg. Angel. in d.l.maritus. & gl.ī d. c.cupientes.in verbo, malignātium. Pro qbus etiam poſſē adducere plura. no. quæ adduxi in ſingula. meo 177.inc. malitiis hominū &c. quæ per te videas. Hyppoly.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſio in articulo mortis facta an valeat. Et cur. nume.2.*

3 *Teſtibus poſt depoſitionem ſolennem dicentibus ſe falſum tuliſſe teſtimonium an credendum.*

4 *Vulneratus dicens ſe mori ex medici culpa, an iuuet uulnerātē.*

5 *Teſtator in teſtamento mandās vſurarum reſtitutionem, an præſumendus ſit vſurarius.*

6 *Solēnitas eadem in deſtruēdo requiritur q̃ in conſtruendo. Vt in ratificatione & aliis.nu.10.11.*

7 *Teſtes tot ad reuocandum teſtamentum requiruntur, quot ad probandum.*

Idem in inſtrumento.nu.9.

8 *Decretum ſicut in contrahendo requiritur, ita in diſtrahendo.*

12 *Morientes non dicunt ſemper verum.*

13 *Mortis timore oppreſſus eſt ſimilis mortuo.*

14 *Periurus eſt infamis. Cuius dictum non probat nu.15.*

16 *Reuocatio confeſſionis facta in carcere nihil operatur.*

17 *Actus iudicialis fortior extra iudiciali.*

§. REſtat modo pro compleméto huius operis examinare aliquas q̃ſtiones vtiles, & quotidianas, quas ſuperius nõ potui loco congruo examinare: quas quæſtiones ꝓ maiori parte non uidi ſpecialiter examinatas ab aliquo ſcribente antiquo nec moderno, uſque in præſentem diem. ideo ad eas me conuerto. Et quæro primo de tali quæſtione uidelicet reus inquiſitus in proceſſu contra eum facto ſeruatis ſeruandis in iudicio coram iudice, notario & teſtibus, dixit & confeſſus fuit, ꝙ Titius fuit eius ſocius ad committendum delictũ, de quo erat inquiſitus, & tale delictum, de quo ſocius criminis poteſt interrogari, & eius dictũ faciebat indicium ad torturam, iuxta ea quæ dixi in l. 1. in §. diuus Antoninus. in 2. col. ff. de quæſtio, & ſupra, in §. diligenter. nu. 56. cũ ibi ſequen. Qui reus ét ratificãdo ſuã confeſſioné affirmauit dictũ Titiũ fuiſſe eius ſociũ in dicto delicto. Poſtea lata ſñia condẽnatoria ad morté contra dictũ reũ, dũ ipſe reus eſt in manibus carnificis ſup̃ furca, & habeat laqueũ, ſeu capiſtrum ad collum dicit miniſtro iuſtitiæ, ſeu carnifici: rogo te expecta modicũ antequã me proijcias deorſum & me occidas, q̃a uolo dicere aliqua uerba antequam moriar. Et poſtea ibi dicit corã populo. Ego rogo uos oés, ut mihi parcatis, ſi uos offendi aliquo mõ: q̃a peto ueniã, & uos rogo, ut q̃libet ueſtrũ dicat unum Pater noſter, & unũ Aue Maria pro anima mea. Et poſtea dicit. & quia accuſaui Titiũ, & dixi, ꝙ ipſe fuit meus ſocius ad committédũ hoc delictum, pro quo debeo nũc mori: ideo ne perdã & cõdemnem animam meã, fateor me falſum dixiſſe, & indebite inculpaſſe illum: iõ dico dicta per me nõ eſſe uera, & pœnitet me hoc falſum dixiſſe, cum ipſe Titius fuerit, & ſit innocés a dicto delicto. Quo dicto ſtatim miniſter iuſtitiæ ad hoc paratus proiicit ipſum reũ a furca, & eum occidit. Vtrũ per talia uerba ipſius rei ſit exculpatus ipſe Titius, adeo, ꝙ ſit ſublatũ indiciũ ad torturã exiſtens contra ipſum Titiũ ex illa cõfeſſione in iudicio legitime facta, & ratificata ꝑ ipm reũ. Et uere caſus iſte apud me du-

bius

bius eſt, & hanc quæſtioné vidi pluries in facto. & ſemel quæſtioné vidi de facto Mediolani, in qua fuit aduocatus pro dicto Titio, & ſuplucratus fui plures pecunias &c. In qua quæſtione videtur primo dicendũ, ꝙ talia verba, & talis exculpatio dicti rei proſit ipſi Titio inculpato, & tollat, vel ſalté debilitet indiciũ cõtra eũ exiſtens, adeo ꝙ nõ poſſit vlterius torqueri. & hoc ꝓpter notabile dictũ Bald. in conſilio ſuo 25. inci. caſus ſuper quo &c. in 2. col. in pri-
1 mo vol. vbi dicit, ꝙ confeſſio † facta in articulo mortis valet: q̃a non eſt præſumendũ ꝙ confitens illo tempore mẽtiatur, pro quo faciũt plura, & plures notabiles doctrinæ, quas adduxi ad hoc. ſupra, in §. diligenter. nu. 119. cũ ibi ſequẽti & ſequen. quæ omitto breuitatis cauſa, & ne idẽ ꝑ idem pluries repetam. Et facit etiã, nam quilibet (maxime
2 in articulo mortis conſtituto) ꝓſumitur memor † ſalutis æternæ. cap. ſancimus. 1. q. 7. cap. literas. vbi gloſſ. de præſumptio. l. fi. C. ad legem Iuliam repetun. pro q̃bus faciũt optime dicta ꝑ Iaſo. in repeti. l. admonendi. in 53. col. circa mediũ. ff. de iureiuran. Et facit etiam l. nihil tã naturale. de regul. iur. vbi dicitur, ꝙ nihil eſt tam naturale, quã tollere eodé mõ id, quod dictũ vel factum eſt. Ita in caſu noſtro videretur, ꝙ indiciũ ortũ cõtra illũ inculpatum ex verbis, & ex confeſſione dicti rei debeat tolli ſimiliter ex verbis, & cõfeſſione eiuſdémet rei. & faciũt optime dicta per Bal. in conſ. ſuo 149. inc. poſtquam notarius. in 4. vol. Ex quibus oĩbus videtur dicendum, ꝙ ex dictis verbis rei ſublatũ ſit indicium exiſtés contra ipſum Titium ex tali exculpatione facta in articulo mortis per dictum reum ſupra furca exiſtentem: vt ſupra.

Sed contrariã parté, ꝙ imo non ſit ſublatum dictum indiciũ: ſed ex eo poſſit torqueri, vt ante dictam exculpationem poterat. facit primo tex. not. in l. ſi quis in graui. in §. ſi quis moriens. ff. ad ſylla. vbi per illũ textum. dicit Bar. & alii poſt eũ, ꝙ ſi aliquis iudex cõſtitutus in mortis articulo dicat ſe tuliſſe falſam ſententiã, nõ ſtatur dicto ſuo, nec ei creditur, nec per hoc ſentẽtia annullatur. Et idé tenet Ang. licet nõ loquatur in confeſſione facta in mortis

articulo,

articulo,ſed inter viuos,in conſ.ſuo 308.inc.Chriſtopho-
rus Petri conductor.in 3.col.vbi idem dicit. & idē dicit
eſſe in arbitro,& idē in electoribus prælatorum,ſecūdum
Inno.in c.cum dilecti.de elect.in gl.quæ incipit,lex nullā.
3 & idē dicit † eſſe in teſtibus,quibus nō creditur, ſi poſt eo
rum depoſitionem factā ſoleniter, poſtea extra iudiciū di
cunt ſe falſum teſtimoniū tuliſſe: & dicit de hoc eſſe ca-
ſum in c.ſicut.extra de teſti.iuncta gl.illius.c.& idē in ipſis
teſtibus tenuit Lud.Rom.& Ange.in d.§.ſi quis moriēs &
Bald.in l.generaliter.in 1.col.C.de non nu.pecu. & in au
thē.ſi dicatur.in 2.col.& Bal.in c.literas.in 3. col.de præ-
ſumptio.Et dixit Pet.de Ancha.in c. fina. extra de ſucceſ.
4 ab inteſta. qđ ſi vulneratus † dixit ſe mori ex culpa me-
dici,ꝙ tñ per hoc nō iuuat percuſſorem, ſi aliter hoc non
apparet,quod dictū refert & ſequitur Fely. in c. literas.in
pe. col. de præſump. de quo dixi in ſingul.meo 22. incip.
cōfeſſio offenſi.Et adeo eſt verū,ꝙ nō creditur conſtituto
in mortis articulo:quod ſing.dixit Bal. in c. in præſentia.
5 in 4. col. de prob. ꝙ ſi teſtator in † teſtamēto ſuo dixit:cō
fiteor me teneri ad reſtitutionē vſurarū a multis & diuer-
ſis extortarū, ꝙ tamen per hoc nō præſumitur vſurarius.
Et vltra ꝑdicta pro hac parte,ꝙ dicta exculpatio nō tollat
indiciū præcedēs,facit optime vrgens ratio videlicet:quo
niā talis reus exiſtēs ſuper furca illud,qđ dicit,dicit extra
iudiciū,& ſine iuramēto,merito nō tollit illud,quod dixit
in iudicio ſolenniter & cū iuramento. Nā eadem ſolenni-
6 tas † requiritur in deſtruēdo,quæ reqritur in cōſtruendo:
vt in authen.econtra ſi filius.C.de repu.& in authen.de de
fen.ciui.in §.nō habente.& in l.nihil tā naturale.ff.de reg.
iur.& in l.cum emptor.ff.de reſcin.ven. Et facit gl.no.in l.
cū proponeretur.ff.de legat.2. quæ dixit ꝙ tot teſtes req-
7 rūtur ad pœnitentiā,vel reuocationē † teſtamēti,quot re
quirūtur ad probandū ipſum teſtamētum. quod ēt uoluit
Bal.in l.quæſtionē.in pen.col. C. de fideicommiſ.& in c.
ſi quis feu um.ſi de feu.fue.cōtro.inter do.& agna.& in l.
fi.in pe.col.C.de cad.tol.& in l.fi.in vlt.col.C.de fideicom.
& in l.2.in 2.col.C.de bo.poſ.ſecūdū tab.& in l.errore.in
1.col.

1.col.C.de teſta.& do.Fely.in c.cū acceſſiſſent.in 2.col.de
conſt.ubi pro hoc all.gl.in c.quamuis.de procu.in 6.& di-
ctam gl.in d.l.cum proponeretur.pro ſing.allegauit Bal.in
l.fin.in penul.col.C.de eden.& idem uoluit Card.& Io.de
Imo.in c.relatum.el 1.de teſta.& do.Alex.allegans dictam
gl.in rub.ff.de acq.poſ.& in l.inter ſtipulantem.§.ſacramē
ta.ff.de uer ob.& d.Fel.in c.edoceri.in 6.col.uer. non ob-
ſtat prædictis.de reſcr.& d.Alex.in conſi.ſuo 140. inci.ſu-
per teſtamento ſer Nicolai. in 1.col.in 1.uolu. & in conſi.
208.inc.ſtatuti accurate &c.in pe.col.in 2.uol. Item hanc
partem ꝙ eadem ſolennitas requiratur in reuocatione a-
ctus,quæ requiritur in eius celebratione, firmauit Ludo.
Ro.in conſi.ſuo 65.inc.uiſo themate.ubi ad hoc all.l.hære
des palam.in §.ſi quis poſt.ff.de teſta.& in l.ſi puellæ. ff. de
ſpon.& in l.nuptiæ.ff.de ri.nup.& in l.ſi ut proponis. C.de
nup.& Bal.in l.omnium.C.de teſta.& in ti.de pa.conſtan.
in §.nos Romanorum.& in l.ex placito.C.de rer. permu.
Pro quibus optime faciunt dicta per eundem Lu.Rom.in
conſi.116.inc.uiſis neceſſariis &c.poſt princip.& dicta per
Bal.in l.1.C.ſi aduer.tranſa.ubi dixit, ꝙ ſicut in contrahē
8 do † requiritur decretum,ita in diſtrahendo.Et dixit Bald.
in add.Spe.in ti.de inſtr.edi.in 4.col.in uerſic.inſtrumen-
tum habet &c.in prin.quod dot.teſtes requiruntur ad re-
9 probandum inſtrumentum, † quot requiruntur ad ipſius
ualiditatem.Et faciunt dicta per eundem Bald.in c.1.in 3.
col.uerſi.& nota quòd per inſtrumentum.in ti. quid ſit in
ueſti. Item in hanc partem quòd eadem ſolennitas requi-
ratur in reuocando actum,quæ requiritur in illo celebran
do,tenuit Pe.de Anc.in conſi.ſuo 338.inci.de efficacia. in
1.col.& Bal.l.quoties.in §.1.ff.de hær.inſt.& do.Fely. in c.
accedens.el 1.in 3.col.ut li.non conte.Et prædicta habent
locum non ſolum ubi tractatur de reuocando actum iam
factum:ſed etiam ubi tractatur de ratificatione ipſius a-
10 ctus.Nam etiam,in ratificatione requiritur † eadem ſolen
nitas, quæ requirebatur in ipſo actu principaliter cele-
brando.ita dixit Ludo.Rom.in conſi.ſuo 12.incipien.uiſo
facto &c.ante fi.alleg.l.ſi ut proponis.C.de nupt. & l. nu
ptiæ

ptiæ.ff.de ritu nupti.& dicit quòd ꝑ hoc facit qđ not.Innoc.in c.cum dilecti.de emp.& vend.& Ioan.Andr.in cap. cum laicis.de reb.eccle.non alie.& idem voluit Pau.de Caſtr.in l.inuiſtum.ff.de ſeruitu.vrba.prędio.Et ad hoc corroborationem prædictorũ facit optime quod voluit d.Alexand.in conſi.ſuo 81.incip.reuocatur in dubium.in 1.col.
11 in 5.volu.vbi dicit quod eadem ſolennitas requiritur† in renũciando compromiſſo,quæ requirit in illo acceptãdo, & ideo dicit, ꝙ ſi arbiter acceptauit cõpromiſſum ad inſtãtiam vtriuſq; partis,ꝙ non poterit illud renuntiare ad inſtantiam vnius partis tantum,alias renuntiatio eſſet nulla. Cũ ergo in caſu noſtro non interuenerit in dicta exculpatione facta per reũ ſuper furca illa ſolennitas iudicii & iuramenti,quæ interuenit in inculpatione,ergo merito indiciũ exiſtens contra illum inculpatum non erit ſublatũ per dicta verba ipſius rei facta ſuper furca: & ſic per dictam exculpationem, licet iſta ſit facta per reum in extremo vitæ ſpũ.Et poteſt aſſignari ratio,quare non creditur confeſſioni factæ in vltimo vitę,rõ.n.eſt:quia non omnis moriens eſt ſanctus Ioannes Euangeliſta. ita dicit Bald. in titul.de pa.conſtan.in verb.vaſalli noſtri.Pro quo facit quod dixit
12 Old.in conſ.ſuo 192.incip. viſo diligenter proceſſu. † vbi dicit,ꝙ morientes non dicunt ſemper verum: quod ẽt dixit gl.in c.literas,in verbo,graue.de præſump.& Iaſon. in repetit.l.admonendi.in 55.colu.poſt med.ff.de iureiur.Et ideo dixit Bal.in addit.Specula.in tit.de confeſſ.in verbo, confeſſio facta in vlti.&c.ꝙ confeſſio facta in vltim.voluntate,non probat debitũ eſſe,vel non eſſe.& dicit ꝙ talis cõfeſſio poteſt reuocari:quia ſpecies vltimæ voluntatis, non aũt eſt ſpecies probationis,& ideo dicit ipſe Bal. ibi,quod hoc facit pro eo,qui legat 10.pro vſuris,vel male ablatis, vt ſi reconualeſcat nõ poſſit ex illa ſcriptura cõueniri : de quo ẽt dixi in repe.mea,l.fi.in 64.char.C. de proba.Item ꝙ tali reo non credatur in hoc caſu facit optime vrgẽs rõ. Nam vt quotidiana docet experientia,iſti rei,q ducuntur ad mortem adeo cruciãtur timore,& dolore mortis,ꝙ sũt alieni ab intellectu,& nõ ſunt cõpotes mentis, & maxime quan-

quando hẽnt laqueũ ad collum,& ſunt ſuper furca, & vident ſe illico & incontinenti morituros,vel quãdo debent decapitari, & vidẽt ibi ante ſe inſtrumẽta ferrea parata ad incidendum ſibi caput,& ideo tamquam nõ ſint in ſano intellectu,& nõ cõpotes mentis,non eſt eis credendum:arg. tex.in l.hac cõſultiſſima.in verſi. at cum humana fragilitas mortis cogitatione turbata.C.qui teſtamen.face. poſſ.
13 talis enim † oppreſſus mortis timore eſt ſimilis mortuo,vt dicit text.in l.iubemus.poſt prin.C.de teſti.& voluit Paul. de Caſ.in conſi.366.incip.viſo puncto & allegationib.vbi etiam alia dicit in hoc propoſito.in verſi. nec ſufficiunt ad inſtruct.Item pro hac parte ꝙ nõ credatur ipſi reo ĩ tali caſu facit alia ratio . Nam ſi verum eſſet,ꝙ ipſe indebite inculpaſſet illum,non expectaſſet ad eũ exculpandũ tempus illud,quando erat ſuper furca cũ laqueo ad collum.ſed illũ exculpaſſet tẽpore quo cõfeſſus fuit peccata ſua ſacerdoti, & accepit euchariſtiã.nam tũc vocaſſet poteſtatẽ,& notariũ,& illũ exculpaſſet,nec eſt præſumendũ ꝙ uoluiſſet accipere euchariſtiã cũ illo onere & pctõ,& cũ illa indebita inculpatione proximi,& ſic eũ iuridice exculpaſſet: ꝙ certè veriſimile eſt,ſi ille inculpatus fuiſſet innocẽs:nã tale tempus eſt magis cõueniẽs ad exculpandũ indebite inculpatos quã tempus,quo eſt ſuper furca cũ laqueo ad collũ.Itẽ alia eſt ẽt rõ,quare non ſit credendũ tali reo exculpanti aliquẽ ſuper furca: vt ſupra dixi, tales rei ſuꝑ furca exiſtens non ſunt cõpotes mentis , nec in ſano intellectu, ſed regũt linguã ſuam ſm,& prout ſibi dicitur ab illis confortatoribus qui ſibi dantur,vt eos hortẽtur ad pœnitentiã , & ad bene moriendũ,& oĩa,quæ eis perſuadent dicti confortatores, dicũt & faciũt ipſi rei.Et iõ tales exculpationes magis faciũt ipſi rei ad perſuaſionẽ, requiſitionẽ , & inſtantiã taliũ confortatorũ,q motu proprio quia ſibi perſuadent,& ſi talẽ exculpationẽ non faciunt morientur in peccato , & in damnatione,& perditione aĩę & corporis. Et ſæpe ac ſæpius affines ipſius inculpati,vel amici rogãt inſtanter & inſtantiſſime dictos cõfortatores,vt velint facere, ꝙ reus exculpet amicum,vel affinẽ ſuũ,quẽ inculpauit, & ſibi promit-

mittunt aliqua ſi hoc faciat. tūc & tales confortatores,vt
lucrent ſibi promiſſa operant̄ toto poſſe ꝙ reus faciat ta
lē exculpationē,& perſuadent ipſi reo,ꝙ ſi faciet talē ex-
culpationē,ibit illo die ad prādiū cū beata virgine,& ibi
tripudiabit,& in æternū lætabitur cum angelis. & iō ta-
lis exculpatio nō prodeſt inculpato ꝑ iura,& rationes ſu-
perius adductas. Pro qua parte & opinione facit alia rō.
Nā negari nō pōt,ꝙ iſte reus, q primo ſolēniter in iudi-
cio in forma teſtis cū iuramēto dixit illū fuiſſe eius ſociū,
ad cōmittendū illud delictū,ſi modo ſuper furca dicat cō
14 trariū non ſit periurus,& ꝑ cōſequens infamis.† Nā per
iurus eſt infamis, ſm glo. in c. peruenit. de fideiuſ. & eſt
tex.in l.ſi qs maior.& ibi gl.& doc.C.de tranſa.& eſt glo.
in l.quæ ſub cōditione.in verbo,interuenerit.ff. de con-
di.inſti.& in authe. ſcenicas non ſolum fidem præſtēt. in
§.1.in verſ.ſi quæ omnino.& voluit gl.& doc.in l.Lucius.
ff.de infa.& Io.An.d.Ant.& alii in c.teſtimoniū. de teſti.
& Hoſt.in ſumma de vſur.§.an aliquo caſu.ī vlt.col. verſ.
de notoriis &c.quē refert & ſequitur Archi.in c. ſicut nō
ſuo 46.diſ.& Arch.in c.paruuli.22.q.5.Et idem tenet Io.
de Imo.in cle.1.in 6.col.de iureiu.in ver.quæro an periu
rus.& Bal.in c.quærelam.poſt gl.de iureiu.& Goff.in ſum.
de iureiur.in §.an periurus. & Barba.in c. teſtimoniū. de
teſt.vbi dicit,ꝙ de hoc eſt caſus in c.infames.8.q.2. & in
c.ſi quis cōuictus.22.q.5.& in c.prædicantibus.22.q.1.&
in §.periurii pœna. eadem cauſa & quæſtione. de quo la-
tius dixi in repe.mea l.fi.C.de prob.in 10.char.vltra me-
15 dium.Sed dictū periuri.† non probat:vt in c.ſicut.& in c.
teſtimonium.de teſt.& in c.quicunq;.6.q.1.& in d.c.par-
uuli.&in c.literas de præſum.& voluit Specu.in tit.de te-
ſte.in §.1.ver.item ꝙ eſt infamis.ergo dictum iſtius rei tā
quā dictum periuri nihil operabitur.Item vltra prædicta
iura & rōnes ꝙ talis exculpatio non proſit inculpato, te-
nuit expreſſe Bal.ī cōſ.ſuo 79.incip.regula iuris &c. in fi.
16 in 3.volu.vbi fortius dixit videlicet,ꝙ reuocatio † cōfeſ-
ſionis,q̄ fit in carcere nihil operatur : quia fit extra iudi-
ciū,nō in iudicio,alle.l.2.C.de cuſt.reo.Pro quo facit.Nā
fortior

17 fortior eſt actus,qui fit in iudicio, † quam q̀ fit extra iudi
cium.iuxta.gl.in authe.generaliter.C.de epiſ.& cle.& vo-
luit Iaſ.in l.iubemus.in 2.col.C.de iudi. pro quo faciunt
plura quæ dixi de calore iudicii in repetit. mea rub.C.de
proba.in 19.col.verſi.intellige etiam prædictam conclu-
ſionem &c.ergo actus extra iudicialis nō pōt tollere actū
iudicialē,& faciūt quæ dixi, in ſingu.meo 212.incip.cōis
omnium ſcribentium.& hoc ēt firmat Ang.in conſi.308.
incip.factum tale Chriſtophorus Petri.in penul. col. ver.
de ſecundo.Et ſic ex ſupradictis videtur cōcludendum ꝙ
talis exculpatio facta per reū ſuper furca cū laqueo ad col
lum,non tollat indiciū exiſtens contra inculpatum ex di
cto ipſius rei ſolenniter & iudicialiter facto.Attamē ſi vo
lumus recte cōſiderare,eſt maximū quid apud Deū,& po
pulum,ꝙ ille reus ſtatim moriturus exculpet illū, quē in
culpauit,& talis exculpatio non valeat,pro qua opin.ꝙ ta
lis exculpatio ꝓſit inculpato adduxi plura vltra ea q̄ hic
adduxi ſupra,in §.diligēter.in nu.117.cū pluribus nume-
ris ibi ſequentibus,vbi examinaui illam quæſtionem ſa-
tis conſonam iſti videlicet,an dictum,offenſi conſtituti in
mortis articulo faciat indiciū ad torturam contra illum ,
quē dicit ipſe moriēs eū percuſſiſſe. Poſſet forte dici ꝙ de
æquitate,& in foro poli illa exculpatio valeret,& prodeſ-
ſet ipſi inculpato: ſed ſecus ī foro fori, & de rigore iuris ꝑ
dicta iura . Vel forte iudicio meo poſſet diſtingui hoc mō
videlicet,quod aut pro illa imputatione primo facta per
dictum reum cōcurrebat aliquod indicium pręſumptio ,
vel coniectura : & tunc ſimplex reuocatio , vel exculpatio
non proſit inculpato. Aut pro dicta inculpatione nullum
concurrebat indicium,præſumptio, vel coniectura,ſed ſo
la inculpatio nuda ipſius rei , & tūc exculpatio facta per
reū ſuper furca,vt ſupra,habet tollere indiciū inculpatio-
nis.& ita mihi videtur cōcludendū : quæ diſtinctio multū
cōuenit iuri &rationi naturali vt de ſe patet: ita mihi vide
tur cōcludēdū in p̄ſenti quęſtione.& vide quę dixi in ſing.
meo 22.inci.confeſſio offenſi &c.Hippolytus.

SVM-

SVMMARIVM.

1 Iudex an poſſit cōdēnare ſine ſpontanea confeſſione. 14.
2 Confeſſio facta per torturam etiam millies ratificata, quando nulla. 3. 6. 7.
4 Teſtes primo deponentes poſtea iurantes an probent.
5 Donatio facta per filiūfamilias ſine patris conſenſu, an poſſit per ſuperuenientem conſenſum reconualidari.
9 Principali annullato, annullatur acceſſorium. 10. 11. 12.
13 Iudex non poteſt interrogare reum de delictis, de quibus nulla ſunt indicia.
15 Veritas ſemper quærenda, & inuenta attendenda. Maxime in delictis. nu. 16.
17 Veritas probatio probata, & eſt notoria.
18 Veritati omnia cedunt.
19 Veritas omnia vincit.
20 Veritatē curare debemus potius quā de apicibus iuris diſputare.
21 Modus non curatur, dummodo effectus habeatur. Vt in iuſtitia num. 22.
23 Probatio per viſum derogat legibus & ſtatutis. Et ponuntur multi caſus. numero 24. 25. 26.
27 Alienatio rei eccleſiæ ſine ſolennitate quo caſu teneat.
28 Contrariorū eadē eſt cenſura.
31 Torturæ, metus & tortura æquiparatur.
32 Paria ſunt confiteri in tormentis, vel metu tormentorum.
33 Indicia multum vrgentia faciunt plenam probationem.
34 Adminiculū ad vehemens ſupplet probationem ſemiplenam.
35 Experientia eſt rerum magiſtra.
36 Locus a communiter accidentibus facit indicium indubitatum.
37 Iudex an poſſit reum ex indiciis indubitatis condemnare ad mortem.
38 Solennitates, aut ordo iuris in cauſa ciuili non curantur quando conſtat de veritate rei. Et quid in criminalibus. nu. 39.
40 Pœnitentia ſiue temporalis, ſiue ſpiritualis pro peccato manifeſto impoſita ſine ordine iudiciario an teneat.
41 Ordo iuris in notoriis non requiſitus. Et idem dicendum de ſolennitate

ſolennitate

ſolennitate iuris. nu. 42.
43 Ordo & in ſummariis non ſeruare ordinem. Nec curantur apices iuris. nu. 44.
45 Notorium ſententiæ æquiparatur. Et eſt probatio probat. num. 46. 47.
48 Solennitas ſuperueniens contractui in ſolennitate, an roboret contractum.
49 Teſtamentum excommunicati poſt abſolutionem reconualeſcit. Et idem dicendum de vſurario manifeſto præſtita ſatiſdatione reſtituendo. nu. 50.
51 Conceſſio ſuper molendino fiendo an extendat ſe ad iam factum. Et idem in ſtatuto de bannitis capiendis, an trahatur ad iam captos nu. 52.
53 Legatum factum pro puella maritanda, quæ iam nupſerat. an valeat. Et idem de vidua. numero 55.
54 Papa concedens epiſcopo teſtamenti factionem, an intelligat de teſtamento iam facto.
56 Statutum de luxu veſtium puniendo, an extendatur ad veſtes iam facta s.
57 Reſcriptum ſuper primo beneficio vacaturo, an retro trahatur ad iam adeptum.
Actus a principio nullus in quibus caſibus validetur ſuperueniente habilitate a nume. 48. vſque ad nu. 57.
58 Expoſitum multipliciter veritatem obnubilat.
59 Regula acceſſorium in quibus non habeat locum.
60 Donatio inter virum & vxorem iurata valet.
61 Stipulari alteri poſſibile cum iuramento.
62 Confeſſio extraiudicialis iurata nocet conſitenti. Et idem in confeſſione facta parte abſente. nu. 63.
64 Obligatio mulieris intercedentis cum iuramento, valida, licet Velleiano non fuerit renuntiatum.
65 Donatio iurata excedens ſummam legalem, etiam ſine inſinuatione tenet.
66 Iuramentum, in quibus caſibus validet præcedentia alias inualida Vſq; ad nu. 60. ſupra.
67 Via benignior in dubiis & obſcuris, maxime in criminalibus ſequenda.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA

68 *Cognoſcere non ſeruato iuris ordine, eſt ius alterius auferre. Et nemo inferior a principe hoc poteſt nu. 74.*
69 *Iudex extra ordinem procedens, dicitur de facto procedere.*
70 *Papa ordinem iudiciarium tollere non poteſt.*
71 *Ordinis omiſſio præſumptionem fraudis inducit.*
72 *Banna ordine iudiciario ſpreto lata, cancellanda.*
73 *Spoliatus per iudicem quando habeat interdictũ recuperandæ.*
75 *Solẽnitates proceſſus neque legatus de latere ſupplere poteſt.*
76 *Teſtes ẽt a Cardinalibus inordinate recepti nõ probant. 78.*
77 *Subſtãtia deficit vbi nõ ẽ ordo.*
79 *Iudex præcipiens ſine cauſæ cognitione pœnam non irrogat. 80. & numero 81.*
82 *Ordinis omiſſio in extraordinariis iudiciis vitiat ipſum iudicium. 8.*
83 *Iudex iniuſte facit, qui ordinem non ſeruat.*
84 *Ordinem iudiciorum partes remittere nõ poſſunt. Et cur. 85.*
86 *Ordini iudiciorum coram arbitro poteſt renuntiari.*
87 *Libellus ineptus deſtruit ſequentia.*
88 *Exceptio ineptitudinis reddit iudicium retro nullum.*

§. SEcunda queſtio. quæ ſequitř talis eſt Poteſtas, ſeu iudex maleficiorũ nullis p̃cedentibus indiciis de iure validis reũ inqſitum de homicidio vel de morte Titii poſuit ad torturã uelo leuato: qui reus ꝑꝑ magnum dolorẽ, & cruciatũ torturæ cõfeſſus eſt cõmiſiſſe dictũ homicidium ſubiungens ꝙ dicto Titio dedit duo vulnera in capite, tria in pectore, & vnum in gutture, & quod eũ mortuum ex dictis vulneribus, ne res iſta veniret in lucẽ, ſeppelliuit in eius horto, vel ſtabulo, nocturno tẽpore. Qua cõfeſſione facta, & indebite extorta cõtra iuris diſpoſitionẽ, iudex miſit ad fodiẽdũ ĩ loco, vbi dixit ſepeliſſe, & ibi eũ repperit cũ oĩbus vulneribus allegatis per dictũ reũ. Modo dubitatur ſtãtibus prædictis, vtrum iudex poſſit de iure condemnare ad mortẽ dictũ reum inquiſitũ, & cõfeſſum nõ præcedẽtibus indiciis, & nullo iuris ordine ſeruato, verificato tñ eius confeſſione, & delicto

cto per notorietatẽ facti permanẽtis, ꝗ oculis ſubiicitur.
Et iſta quæſtio nõ eſt facta ſpecialiter ab aliquo ſcribẽte,
quẽ viderim, & eſt notabilis & quotidiana, & adeo dubia,
ꝙ in ea ego magis vellẽ eſſe diſcipulus, ꝗ̃ p̃ceptor, cũ plura
& plura cõcurrãt iura pro vtraque parte, vt infra demonſtrabo.
Circa quã queſtionẽ videtur primo dicendũ ꝙ ſtãtibus p̃dictis non poſſit de iure dictus reus condẽnari ad
mortẽ, vel ad aliã pœnam, & potiſſime hac ratione videlicet, iudex non poteſt aliquẽ condẽnare de delicto, niſi ta-
1 lis condẽnãdus ſit ſponte confeſſus, vel legitime † conuictus tex. eſt in c. nos ĩ quẽquam. 2. q. 1. & in c. prohibẽtur.
ĩ fi. & in c. multi. eadẽ cauſa & quæſtione. & in c. primates.
ibidẽ. & in cap. iudicantem. 30. q. 1. Sed in hoc caſu talis
reus non eſt ſponte & legitime confeſſus, nec legitime cõuictus per aliquos teſtes, ergo non põt condẽnari pœna
mortis, nec ẽt aliqua alia pœna pro tali homicidio. Quod
aũt non ſit legitime confeſſus, & ꝑ conſequẽs ꝙ talis con-
2 feſſio non noceat patet. † Nã confeſſio facta per torturã legitimis indicijs non p̃cedentibus, eſt nulla, & nullius momenti, ẽt ſi millies ratificetur, iſta eſt glo. iuncta text. in l.
pe. ff. de quæſtio. quam ibi ſequitur Bar. & ſequuntur alij
plures docto. in diuerſis locis, quos ego retuli in d. l. pen.
in 2. & 4. col. vbi videas. Quinimo talis confeſſio eſt nulla,
3 ẽt ſi poſtea † ſuperueniãt indicia, ſecundũ gl. in l. maritus.
eo. tit. & ibi Bar. qđ etiam tenet Bal. poſt gl. in l. fi. C. de accuſa. in 1. col. vbi ad hoc allegat gl. in d. l. maritus. & idẽ tenet Ang. de Are. in trac. malefic. in verbo, fama publica. in
verſ. quinto q̃ro iudex torſit. & ibi do. Aug. de Ari. ĩ addit.
qui dicit hoc ẽt tenuiſſe Bald. in l. ea quidẽ. C. de accuſ. &
Lud. Ro. in conſ. 167. inci. Antonius accuſatus. in 1. col. &
voluit do. Alex. in conſil. ſuo 169. incip. in cauſa angelorum. & in vlt. col. in 2. vol. & idẽ ẽt tenuit d. Fran. Bru. in
tra. de indi. & tor. in 12. char. in 1. col. Et hoc operatur peruerſio ordinis: quia primo indicia debẽt p̃cedere torturã,
& non ſubſequi eã, vt dixi ſupra, in §. conſtante. nu. 1. & 2.
& ordo iudiciarius debet attẽdi, ut ĩ l. prolatã. C. de ſentẽ.
& ideo dixit Cy. ĩ l. iuſiurãdi. C. de teſtib. ꝙ ſi teſtes primo

4 deponunt,†& poſtea iurant,non ualet eorum dictū: quia
de natura & ordine iudiciorum eſt,ut primò teſtes iurēt,
poſtea deponant,ut probat ille tex.in uerb. prius. & idem
tenet d.Ant.in c.per inquiſitionem.in uer. nota tertio. de
ele.de quo per doc.in d.l.iuriſiurandi.& per me late in re
pe.mea.l.fi.C.de prob.in 32.char.Et pro hac opi. ꝙ cōfeſ
ſio facta in tortura legitimis indiciis non præcedentib.nō
ualeat,nec reconualeſcat ſuperueniētib.legitimis indiciis:
& ſic ꝙ actus nullus ex aliqua cā à principio non reconua
leſcat ceſſante illa cā & ſuperueniente habilitate,adduco
aliqua in ſimili.Et primo adduco Bal.in l.ſi uxor.C.de cō
di.inſer.ubi dixit,ꝙ licet filiusfam.poſſit donare cā mortis
cum conſenſu patris.l.tam is.§.1.ff. de do.cā mor.tamen ſi
5 filiusfa.donauit cā mortis ſine†cōſenſu patris: licet poſtea
pater ratificet:non tamen reconualeſcit talis donatio : qđ
dictum refert & ſeq.d.Fran.de' Cre.in not.ſuo 70.inc.do-
natio.Et dixit Bal.in c.cum conſuetudinis.in 2.col. de con
ſue.ꝙ pater non poteſt autorari filio donanti cā mortis
poſt donationem factam,ēt ſi donaret fratri in eadem po-
teſtate conſtituto.Pro quo faciunt dicta per Bal.in c.quo-
tiens.de pac.& per Old.in conſi. ſuo 36.inc. quamuis pa-
ter,in 1.col. Et faciunt plura & plura alia ſimilia, quæ ad-
duxi in §.diligēter.ſupra in hac opere.in nu.183.cum plu-
ribus ſeq.uide ibidem,quæ hic omitto breuitatis gratia.&
quæ ēt latius dixi in l.pe.in 6.7.& 8.col.ff.de quæſt.Ex qui
bus omnib.uidetur in qōne præmiſſa,ꝙ ſi reus fuit tortus
non præcedentib.legitimis indiciis, & confeſſus fuerit cri
men,quæ confeſſio eſt nulla, ꝙ talis confeſſio non recon-
ualeſcat,licet poſtea ſuperueniat probatio per inſpectio-
nem oculorum , uel per alia indicia legitimè urgentia , &
ſufficientia per prędicta. Quinimo dico unum,quod ē for
tius, vꝫ, ꝙ adeo eſt uerum hoc, vꝫ, ꝙ confeſſio facta in
tortura legitimis indiciis non præcedentibus eſt nulla , ꝙ
6 iſtud eſt uerum etiam ſi iudex habet†liberum arbit. in cri
minalib. quoniam nec ēt tamen poterit aliquem ponere
ad torturam legitimis indiciis non pręcedentibus,alias te
neretur in ſyndicatu.ita no.dicit Pau.de Leaz.in c.grauis.
de

de depo.& d.Alex.in l.filiusfa.in 5.apoſt.ff.de don. & Gan
di.in tract.ſuo maleſi.ſub rub.de quæſt.& tor.in ul.col.uer
ſi.præterea ego quæro &c.& in uerſi.ibi ſeq.& do. Par. de
Put.in tract.ſuo ſynd.in 100.char.in 4.col. uerſic. & adde
ꝙ licet iudex &c.& ipſe ibi plura ad hoc all.&idem firmat
Iaſ.in l.1.in 2.col.C.de ſa.ſan.ecc.& in l.milites.C.de teſt.
mil.ubi dicit,ꝙ hoc etiam uoluit Alex.in conſi.ſuo 65.in-
ci.habita ſuper contentis &c.in 2.col.in 1.uol. & Raphae.
Ful.in conſi.96.inc.ſuper quæſtione formata.in fin. Et fa-
ciunt etiam dicta per Pe.de Anch.in conſi.ſuo 166.inci.ui
ſis diligenter omnib.poſt prin.& per d.Catal. in tract.ſyn
di.in uerſi.122.& in uerſi.123.ibi ſeq. de quibus etiam la-
te dixi ſupra.in §.conſtante.nu. 27. Et ſcias etiam aliud in
hac materia , uidelicet ꝙ nedum confeſſio torti facta ſine
legitimis indiciis in tortura , eſt nulla , etiam ſi reus in ea
perſeueret ut ſupra,ſed nec etiam ualet ipſo iure quicquid
7 poſtea ſequitur,ita †dixit d.Par.de Put.in tract. ſyndic.in
102.char.in 3.col.in uer.an confeſſio torti.ubi alle. plura
iura de quibus ibi per eum.Pro quo dicto facit gl.not.in l.
8 ſi accuſatoribus.in gl.ſi.C.de accu. quæ dixit, ꝙ ſi † citatio
non eſt legitime facta,proceſſus & ſententia, & omnia in-
de ſequuta ſunt nulla,quam gl.refert & ſequitur Bal. in c.
ſi clericus.in 1.col.de pace tenen.& in l.cum fratrem.in ul
ti.col.C.de his qui.ut indi.& in conſi.ſuo 173.inc. præſup
poſito.in 3.uolu. Et faciunt quæ dixi ſupra,in §. quoniam.
nu.44.cum pluribus uerſic.ibi ſequen.Modo in propoſito
cum dicta confeſſio dicti homicidii facta per reum in tor-
tura legitimis indiciis non præcedentibus ſit nulla, & per
conſequens omnia inde ſequuta.ut dixi:ergo ſequens pro
batio maleficii reperti erit nulla,&non præiudicabit reo,
ut poſſit uigore illius condemnari.Pro quo facit:nā nega-
ri non poteſt,ꝙ illud homicidium repertum & uerificatū
non ſit repertum & uerificatum poſt illam confeſſ. indebi
tam & inualidam factam per torturam, non præcedentib.
legitimis indiciis:ex quo neceſſario ſequitur,ꝙ dictus reus
non poterit puniri. Nam clarum eſt in iure , ꝙ annullato
6 †principali annullatur acceſſorium, & corruente principa-

 li

li,corruit acceſſorium,ut in reg.acceſſorium.de reg.iur. in
6.& in l.fi.ff.de conſt.prin.cum ſi.Et ideo dixit Bal.in l. ex
teſtamento.C.de fideicom. ꝙ annullato inſtrumento an-
10 nullata † eſt etiam conſtitutio precarii in eo appoſita. &
idem dixit ipſe Bald.per uerbum forte.in c.1.in §.ſi quis.
in ul.col.de feu.da.in uicem legis commiſ. & eſt de mente
Bar.in l.quod meo.in prin.ff.de acq.poſſ. & uoluit Bal. in
ſimili in l.abſentis.in 5.col.ff.ſi cer.pet.ubi dicit, ꝙ ſi non
11 tenet † contractus principalis,non tenet etiam pactum gua
rentigiæ in eo appoſitum, uel confeſſio in eo appoſita, qđ
dicit probari per tex.in d.l.fi.ff.de conſt.prin. ꝙ etiam uo
luit idem Bal.in l.etiam.in 1.col.C.de execu.rei iud.& in
l.in contractibus.in fi.prin.C.de non num.pecu. & Ludo.
Rom.in rep.l.ſi uero.in §.de uiro.in 33.fal.ff.ſolu. matr.
& in conſi.ſuo 12.incip.uiſis quæ egregie &c. poſt princi.
ubi pro hoc alleg.glo.in l.ſi patronus.in uerſicu. fauiana.
ff.ſi quid in fraud.patron. Et idem dixit etiam ipſe Ludo.
Roma.in conſi.ſuo 115.incip.uiſo compromiſſo.ante fin.
ubi etiam alleg.dictam gloſſ. & idem etiam clarius firmat
idem Ludo.Roman.in conſi.ſuo 246.inci. clariſſime aſſeſ-
ſor.poſt princ. Pro quibus etiam facit notabile uerbum
ipſius Ludo.Roma.in conſi.ſuo 449.inci. inquiritur con-
tra Iacobum.& dicta per Pe.de Anch.in conſi.ſuo 74.in-
ci.uiſo diligenter.circa finem.& per Bald.in authen. ſiue à
me.in fin.C.ad Velleian. Item hanc partem, ꝙ annullato
inſtrumento,ſeu contractu principali,ſit nullum precariũ
in eo appoſitum,& etiam confeſſio,firmat Bal.in l.non du
bium.in 9.col.uer.ſimiliter dico.C.de legi.& d.Alexan.in
conſi.ſuo 305.ſecundum ordinem meum inci.lecto,& di-
ſcuſſo.in 7.col.& in conſi.ſuo 82.inc.perſpectis his &c. in
5.col.in 2.uol.Et faciunt etiam dicta per Bal.in add.Spec.
in titu. de confeſſ.in add.inc.quandoque proceſſus.ubi di-
cit,quòd quando proceſſus non tenet ratione incompetẽ
tiæ iudicis,non ualet etiam confeſſio in eo facta. Et faciũt
etiam dicta per eundem Bal.in l.1.in 4.col.uerſicu.quæro
utrum iuramentum. C. de inoffic. dot. ubi dixit, quòd
12 † ſi reſcinditur conuentio principalis, reſcinditur etiam
pœnalis

pœnalis & quælibet acceſſoria. Et faciunt quæ latius dixi
in l.pen.in 11.col.ff.de quæſt.& in ſingu.meo 17.incip.ac-
ceſſorium.& dicta per Abb.in conſi.ſuo 38.inc.in quæſtio
ne quæ ad præſens.in 1.col.in 2.uolu.& per Soci.in conſi.
ſuo 65.inc.circa primum.in 10.col.poſt princ.ubi no. lo-
quitur.
Vlterius ẽt ultra prædicta, ꝙ dictus reus non poſſit cõ
demnari ad mortem,non obſtante ꝙ verificatum ſit dcm̃
homicidium,facit optimè.Nam in cauſis criminalib.pro-
ceditur ad inſtar ciuilium,ut in l.abſentem.ff.de pœn. Sed
in ciuilib.nemo ſine actione experitur,ut in l. ſi pupilli.§.
uideamus.ff.de ne.ge.& in l.quotiens.§.is qui tpali.ff.de ad
mi.tu.cum ſi.ergo idem dicendum eſt in criminalib. & ſic
in qõne noſtra.Cum ãt in caſu & qõne noſtra nulla eſſent
indicia contra dcm̃ reum:ergo curia non poterat experi-
ri,nec moleſtare dcm̃ reum.Sed cum fuerit dictus reus tor
tus ſine indiciis,& confeſſus fuerit homicidium,& illud ve
rificauerit,tñ hoc non debet nocere reo. Et pro hoc facit
optimè ꝙ dicitur,ꝙ de delictis,de quib.nulla ſunt indicia
13 † iudex non põt,nec debet interrogare reum,nec à fortio
ri eum torquere,ut dixi late ſup.in §.conſtante.nu.14.Et vl
tra ibi dicta iſtud ẽt uoluit Odof.in tra.ſuo de qõ.inc. ſed
quid de qõne quotidiana &c. de quo ẽt late habetur per
Alex.in conſi.ſuo 133.inc.ſtantib.&c.in 5.col.in 7.uol. de
quo etiam late dixi in l.repeti.in pen.& ul.col.ff.de quæſt.
Item ultra prædicta, ꝙ in caſu noſtro non poſſit ſequi
condemnatio,facit optime alia rõ, vꝫ, ſi reus confitetur
13 feciſſe homicidium † ad ſuam defenſionem,licet ex tali cõ
feſſione ſit fundata intentio curiæ,ut dixit Bar.in l. Aure-
lius.§.idem quæſiit.ff.de lib.leg.& habetur per Bal.in add.
Spe.in ti.de confeſ.in 2.col.in uer.confiteor me occidiſſe.
& habetur per Bal.in l.ſi filius.§.in exceptionib. ff. de in-
terro.act.& in l.codicillum.C.de codi.& per Bal. in l.3.C.
de confeſſ.& in l.decem.ubi ẽt per Imo.ff.de uerb.obli.&
per Abb.poſt glo.in c.cum ueniſſent.de inſti.& in c.bonæ.
de poſtu.præl.& in c.j.de iuram.calum.& per dom.Feli. in
cap.paſtoralis.de exceptio. in 6. columnn. & per alios plu-
 res

res quos ego adduxi in ſing.meo 185.incip.confeſſio in-
quiſiti. Attamen ex tali confeſſione non poterit talis reus
ad mortem condemnari,ſi de homicidio aliter nõ cõſtat,
quam per dictam ſuam confeſſionẽ.ita no.dixit Abb.in c.
auditis.circa vlt.col.extra de præſcrip.quem ibi ſequitur
do. Feli.dicens hoc eſſe dictũ ſing.& alibi non reperiri. &
ꝙ apud practicos aduocatus eſt ĩ ſolẽni cultu:& idẽ dixit
ipſe in c.ſignificaſti.el 2.in penu.col. de homi. quod dictũ
ẽt ſequitur Alex.in l.non ſolum.§.ſciendum.ff.de ope.no.
nun.Modo ad propoſitũ licet reus cõfeſſus ſit homicidiũ,
& ſit verificatũ,attamen nõ debet poſſe cõdemnari,ſi ali-
ter non probatur,ꝙ ipſe reus illud fecerit:quia nõ ſequĩt
verificatũ eſt delictum allegatum per aliquem , ergo ipſe
fuit ille,qui fecit illud:nec ꝓbatur per ſuam confeſſionẽ ,
ꝙ ipſe fecerit tale homicidiũ,cum dicta eius cõfeſſio ſit il
legitima,cũ fuerit facta vigore torturæ,& nõ pręcedenti-
bus aliquibus indiciis.vt ſupra ſatis oſtenſum eſt.Et ſic ex
omnibus ſupradictis uidetur dicendũ,ꝙ iſte reus mõ ali-
quo nõ poſſit condẽnari ſaltẽ ad mortem pro dicto homi
cidio,licet ſit uerificatum, & conſtet per euidentiam : vt
ſupra. Iſtis tamen non obſtãtibus contraria opinio videĩ
verior videlicet,ꝙ imo talis reus poſſit, & debeat de iure
condẽnari ad mortẽ ꝓpter dictum homicidiũ confeſſatũ
& verificatũ,& hoc ex pluribus. Et primo quia conſtat de
veritate homicidii : & ſic oĩs dubietas ſublata eſt ſtante
veritate ipſius,quæ oculis ſubiicitur, & inficiari non põt,
15 † quæ ueritas ſemper eſt quærẽda, & inuẽta attẽdẽda eſt,
in l.fi.in ver.veritati locũ ſemp fore. ff. de prob. & habeĩ
in l.1.in fi.C.de la.liber.tol.per quẽ tex.dixit do.Fran. de
Cre.in conſi.ſuo incipient.ſereniſſimus imperator.quod
conſi.eſt inter conſi.Alex.nu.mihi 407.ꝙ imperator mo-
net nos eſſe ueritatis imitatores.& alle.d.l.1.ĩ fi.& ibi ſub
dit,ꝙ veritas ſup oĩa amãda eſt,vt dixit iuriſcõſultus in l.
cũ ita legatũ. ff. de condit. & demonſtra.quod etiam dixit
Socin.in conſil. ſuo 8. incip.uiſis & diligenter. poſt princ.
Et dixit Specula.in titu.de teſte.§ qualiter autem. verſic.
deinde &c.ꝙ iudex dẽt curare, ne veritas pereat , vel oc-
culte-

16 cultetur.Et dixit Bal.in l.ſi quis ſeruo.C.de fur.ꝙ † in de-
lictis veritatis inſpicitur.& idem dixit Io.An.in c.cũ quis
de reg.iu.in 6.in mercu.& Alex.in l.diuus.ff. de ſicca. Pro
17 quibus facit,nam ueritas eſt probatio probata,† quæ nõ
indiget diſcuſſione,uel diſceptatione fori, & nihil poteſt
allegari in contrarium. unde ueritas eſt notoria. ita dixit
Cy.in l.nam ita diuus.ff.de adopt.& ibi Dy.in add. per ea
quæ no.Inn.in c.inter nos.de conſue.quos refert, & ſequi
tur Bal.in l.imperator.la 1.in 1.col.ff.de ſta.hom. Et facit
quod dixit Bal.in l.executorem.in antepe.col.C. de exe-
cu.rei iud. ubi dixit, ꝙ nihil eſt tam forte, quam ueritas .
18 Et ideo dicimus† ꝙ ueritati omnia cedunt.ut in c. uerita
ti.8.diſt.& in c.ibi ſeq.& in c.fraternitatis.de frig.& male
fi.& uoluit Feder.de Sen.in conſi.ſuo 263.alias 243.Hinc
19 etiam dicimus,† quòd ueritas omnia uincit, ut in c.con-
ſuetudo.8.diſt.& in c.ueritate.ead.diſt. & uoluit Hoſt. in
c.audientia.de ſenten.excommu.& Fede.de Sen.in conſi.
14.Et ratio prædictorum omnium poteſt eſſe : quia ueri-
tas eſt mater iuſtitiæ,ut inquit Bar.in l.libertini.ff. de ſta.
hom.pro quibus faciunt optime dicta per dom.Phil.Dec.
in conſi.151.inc.maximi ponderis &c. circa princ. & per
Ludo.Roma.in conſi.446.inc.primus.in 2. col. & per do.
Card.in conſi.141.inci.in quæſtione illorum. in princ. &
per Pau.de Caſt.in conſi.ſuo 362.inc.iudex.in prin.&per
Bal.in c.cum cauſam.in 7.col.in princ.de teſti.& per Inn.
in cap.niſi cum pridem.in 4.col. de renunc. & per Angel.
in conſi.262.inc.bene & egregie.in princi.& per Bald. in
c.1.in 3.col.de offic.iud.& per Iaſo. in l. is apud quem. in
1.col.in fi.C.de eden.& per gl.in c.cum Ioannes Heremi-
ta.de fide inſtrumen.& per dom.Franc.de Cur. in conſil.
ſuo 20.incip.ſæpenumero &c.in 1.colum.in quibus locis
docto.ponunt notabilia dicta in hac materia ueritatis.
Modo in propoſito, cum in caſu noſtro habeamus uerita
tem dicti homicidii,quæ ueritas eſt probatio probata ut
dixi,contra quam ueritatem,quando eſt notoria,ut in ca
ſu noſtro, nihil poteſt allegari,ut dixit Bald.in dicta l. im
perator.ergo dictus reus poteſt & debet condemnari ad
mortem

mortem propter dictũ homicidium. Nec obſtat allegata
ſupra in contrarium. Et primo nõ obſtat gl. in d.l.pen.ff.
de quæſt. quæ dicit, ꝙ confeſſio facta per torturã, non præ
cedẽtibus legitimis indiciis, vt in caſu noſtro eſt nulla, ẽt
ſi pluries reiteretur, ſeu ratificetur, de qua late eſt dictũ ſu
pra. Quia reſpõdeo pluribus modis. Et primo dico, ꝙ illa
glo. poteſt procedere, & habere locũ in ſimplici confeſſio
ne non verificata, vt puta Titius captus eſt, & velo leuato
poſitus eſt ad torturã nullis precedentibus indiciis q. uigo
re torturæ confitetur ſe hominẽ occidiſſe. poſtea aũt hãc cõ
feſſionem ratificat pluries, certe hoc caſu talis cõfeſſio, &
ratificatio ei non nocet: & tũc hẽt locum dicta glo. Sed ſe
cus dico eſſe in confeſſione facta vigore torturæ nõ præce
dentibus legitimis indiciis quando talis cõfeſſio vt ſupra
verificatur, & conſtat de veritate delicti: quia tũc dicta gl.
non vendicat ſibi locũ obſtãte veritate per iura, & doctri
20 nas ſuperius allegatas. Pro quo facit qđ voluit Spe. in tit.
de actoine, ſeu pe. in §.1. in ver. porro, vbi dixit † ꝙ verita
tẽ potius curare debemus, quã diſputare de apicibus iu-
ris. Præterea ẽt aliter reſpondeo dictæ glo. & dico ꝙ poſt
quã dictum homicidium eſt verificatum, & veritas ipſius
apparet, non hẽt obſtare dicta glo. quoniã non refert quo
modo veritas inueniatur, dũmodo inueniatur, & nõ cura
21 mus † de mõ dummodo habeamus effectum. l. cum ſeruus.
ff. de verb. obli. l. 2. C. de alimentis pup. præſtan. l. fi. C. de
donatio. quæ ſub modo. l. qui negotiationẽ. ff. de admi. tu
to. l. itẽ veniunt. §. a quo. ff. de petitio. hæredi. l. in ſponſali
bus. la 1. ff. de ſponſa. voluit Ludo. Ro. in conſi. ſuo. 245. in
cip. donatio. vbi late loquitur. & facit tex. & quod ibi no.
Bal. in l. ſi mater. C. de inſtitutio. & ſubſtitutio. ſub cond.
fact. & l. quoties. §. ſi nomen. ff. de hæred. inſtitu. cum ſimi
lib. Et facit ẽt quod dixit Bald. in repertorio ſuo in ver-
bo, executio. in vlt. col. in verſi. incipien. executio facta ꝑ
22 partem &c. ubi dixit, † ꝙ potius eſt curandum de iuſtitia,
quã de modo. & facit tex. in ar. in l. ſi. §. fin. ff. ꝙ metus cau
ſa. de quo tex. late loquutus ſum in l. patre, vel marito, in
12. col. ff. de qõ. & faciunt q̃ ego poſui in repertorio meo
in

in litera E. in 14. char. in vltimo not. vbi omnino videas.
Habita ergo ueritate: vt habetur in hoc caſu, nõ eſt curã-
dum de mõ, via, ſeu forma quibus habetur veritas: ſed il-
la eſt attendẽda; & ſic videtur non obſtare dicta gl. & præ
dictæ doctrinę. Dico etiã ꝙ non obſtante dict. glo. & aliis
ſuperius allegat. ꝙ dictus reus eſt condẽnandus ad mortẽ
pro dicto homicidio, attenta verificatione ipſius, quę nõ
poteſt negare, nec tergiuerſari, cũ ſit facta per maiorẽ, for
tiorẽ, & digniorẽ probationẽ omnibus aliis probationi-
bus. ſ. per probationem, quæ naturaliter videtur & appa-
ret, & quę oculis corporeis ſubiicitur. Quę quidem ꝓba
tio verior eſt omnibus aliis ꝓbationibus iuxta illud, arbi
ter aure certior eſt oculus: quę probatio, ut dixi, eſt nobi
lior, fortior, & potentior oĩbus aliis ꝓbationibus vt dixit
23 gl. in c. ad noſtram. el iij. de iureiur. & talis ꝓbatio † dero
gat legibus, & ſtatutis, ſm Bald. in l. contra negantem. in
fi. C. ad leg. Aquil. vbi dicit ꝙ ſtante ſtatuto, ꝙ de damno
dato ſtetur ſacramento damnum paſſi, ꝙ nihilominus nõ
obſtante dicto ſtatuto, & iuramẽto dãnum paſſi, poterit
dicere ipſe reus accuſatus: Domine Iudex ueniatis ſup lo
co, vbi dicitur datũ eſſe dãnum, & ſubiciatis rem oculis,
& videbitis nullum datũ eſſe dãnum, & hoc caſu iudex po
terit recedere a ſtatuto prædicto, & inſpicere locum: & ſi
nullum eſt dãnum, poterit abſoluere dictum reũ, non ob
ſtante ſacramento actoris damnũ paſſi: quod dictum ꝓ no
tabili magnifacit Barb. in c. euidentia. de accuſat. & idem
tenet Bald. in l. 1. poſt mediũ. C. ſi aduer. lib. vbi ad hoc al
leg. Azo. in ſumma in tit. C. ad leg. Aquil. quod dictum ẽt
refert, & ſequitur do. Alexan. in conſi. ſuo 379. incipient.
viſo proceſſu. Pro quo facit ſing. dictum Bal. in l. ſi quis te
ſtibus. in fi. C. de teſtibus. Et facit optime qđ voluit idem
Bal. in rubric. C. de probat. in 2. colum. vbi dixit, ꝙ nun-
24 quam lex, † vel ſtatutum tollit probationem, quę fit ꝑ rei
euidentiam: & alleg. Azo. vbi ſupra, quod etiã voluit Bar
ba. in c. 1. in 11. col. ff. de offi. ordini. Et facit etiam quod
voluit Io. de Imo. in l. 2. ff. a qui. appel. non licet. in 11. col.
verſi. tertio limita &c. vbi dixit ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ contra
† in-

25 † inſtrumentũ publicũ nõ poſſit opponi aliqua exceptio ſolutionis, ꝙ tamen poterit opponi alia exceptio, quæ notorie ex inſpectione ipſius inſtrumenti apparet: vt puta, qa promiſſio eſt ſine cauſa. alle. in arg. l. ſi. C. de edicto diui. & not. per Bal. in l. ſi non ſortem. §. 1. ff. de cõdi. indebiti. Pro quibus faciũt ẽt dicta per Inno. in c. 1. de officio uic. & idẽ qđ tenet Ioan. de Imo. in d. l. ſi. tenuit ẽt Oldr. in conſilio 106. inc. ꝙ literæ executiuæ. Et idẽ tenet Ioan. de Imo. in l. ſi expreſſum. ff. de appella. & in l. de pupillo. in §. qui opus. ff. de oper. noui. nun. vbi refert Dominos de Rota ſic tenere. Et idẽ firmat Pet. de Ancha. in cõſil. ſuo 212. inci. de iure cõmuni. circa ſi. vbi dixit, ꝙ ſtatutũ prohibẽs
26 cõtra ſententiã opponi † de nullitate, non habet locũ in nullitate, quæ conſtat ex inſpectione actorũ. Et faciunt dicta per Pet. de Ancha. in conſi. ſuo 196. inc. ſubtiliter. & ad plenũ. in 1. col. ad fi. vbi dixit, ꝙ quando euidentiſſime
27 cõſtat de vtilitate † alienationis rei eccleſiæ, valet alienatio ſine ſolẽnitate, alias à iure requiſita in ſimilibus alienationibus. de qbus in c. ſine exceptione. 12. quæſ. 2. Et facit qđ voluit Bar. in l. poſt diuiſionẽ. in ſi. C. de iur. & facti ignoran. vbi limitat illã regulã videlicet, ꝙ pſumitur pro teſtamẽto, non habere locũ qñ ex ipſius inſpectione apparet de aliquo eius vitio, vt puta de minori numero teſtiũ, qa tũc non præſumitur pro teſtamento. Et ad prædicta adduci poteſt gl. nota. in c. ex cõqueſtione. de reſtitutio. ſpoliato. q̃ voluit ꝙ ſi a ſententia eſt prohibitum appellare, non habet locũ talis prohibitio vbi grauamẽ eſt notoriũ, pro quo faciunt dicta per Bal. in l. 1. C. ſi de mo. poſ. fue. appel. Et facit ẽt quod voluit Angel. de Are. in tractatu malefic. in verbo, cicatrix. in prima col. vbi dixit, ꝙ ſi ſtatutũ dicit, ꝙ nõ poſſit ferri ſententia condemnatoria de cicatrice, niſi adhibitis medicis, ꝙ tamen ſi ipſa cicatrix eſt notoria ex inſpectione oculorũ poterit iudex facere condẽnationẽ ſine medicis. Et idem dixit Bald. in l. prima, in 2. colum. C. vt quæ deſunt aduo. par. iud. ſup. Et faciunt etiam dicta per Bartol. in l. libellorum. ff. de accuſa. & in l. demonſtratio falſa. ff. de cõd. & demõſtra. vbi dixit, ꝙ vbi locus

locus

locus eſt euidenter notorius, nõ eſt neceſſe ꝙ appõat cõſinia. Et adduci poteſt glo. l. 1. §. hoc interdictum. ff. de tabu. exhiben. quæ voluit, ꝙ licet cõuentus illo interdicto de tabulis exhibendis, nõ poſſit opponere, & dicere qđ inſtrumentum, quod petit exhiberi eſt imperfectũ, & nulliꝰ momenti: vt in l. ſi qs argentum. ff. de fal. & d. §. hoc iterdictũ. tamẽ hoc eſt verũ, ſi talis imperfectio ſit abſcõſa: ſed ſecꝰ, ſi apparet ex ĩſpectione ipſiꝰ inſtrumenti: quã gl. dixit ad hoc ſingu. Ludo. Rom. in conſil. ſuo 42. incip. viſis &c. & Barba. in conſilio ſuo inci. clemẽtiſſimi Dei patris. & ĩ c. cũ in iure. in pen. char. in vlti. col. de officio deleg. & ĩ ca. 1. in 4. colum. de offic. ordi. & Barb. in l. ſi ex prædiis. C. de euicti. & Abb. in cap. ex parte. de officio dele. & dixit Bal. in d. l. ſi ex prædiis. ꝙ ſtãte ſtatuto, ꝙ cõtra inſtrumẽtũ nulla poſſit opponi exceptio, ꝙ tamẽ tũc poterit oppõi exceptio euidens ex inſpectione inſtrumẽti: qđ dictum refert Barba. in cap. cum in iure. in penul. char. in pen. col. de officio deleg. & Ludo. Roma. in cõſilio ſuo 42. incip. viſis quæ egregie &c. facit etiam nota. verbum Bar. in l. eũ qui duas. C. de adulteriis, vbi dicit, ꝙ ſi quis occidit bãnitũ, quãdo bannum eſt nullum & apparet bannũ nõ abolitũ nec cãcellatum, ꝙ ipſe occidẽs non cadit in pœnã aliquã: quod dicit eſſe verum, dummodo nullitas: ſecus autem ſi nullitas eſt patens, adeo ꝙ oculis inſpiciatur: quia tunc punietur tanquam ſi occidiſſet nõ bannitum. Et facit etiã optime ad prædicta illud, quod ego dixi in conſil. meo 33. incip. ſuper eo ꝙ quæritur. in 1. & 2. colũ. & quæ ego dixi in l. 1. ĩ materia notorij. C. de executio. rei iudicatę. & ĩ l. 3. in 2. char. eod. titu. & in l. 1. in §. ſi ſerui quaſi. in 1. & 2. col. ff. de qõ. vbi omnia ſupradicta quaſi ad literã adduxi: & latiꝰ ẽt dixi in mea rubr. C. de ꝓbatio. in 33. & 34. & 35. colũ. Ex quibus omnibus ſatis patet, quod illa quæ conſtant, & apparent per inſpectionem oculorum, non ſubiiciuntur regulis iuris, legibꝰ, vel ſtatutis. ideo cũ in caſu noſtro conſtet de vero homicidio per inſpectionẽ oculorũ, debebit reus puniri nõ obſtantib. apicibus iuris, & nõ obſtãte d. glo. l. penul. ff. de quæſtio. cũ aliis ſupra allegat. Preterea

ꝙ

ꝙ ſequi debeat cõdẽnatio caſu iſto ultra ſuperiꝰ adducta
28 facit. Nam contrariũ eadem † eſt cẽſura: vt inſtitu. de his
qui ſunt ſui, vel alien. iuris. in prin. in l. 1. ff. eodẽ. & ĩ l. Põ
ponius. in §. ſed ſi is. ff. de procura. & inſtitu. de tute. ĩ prin.
& voluit gl. in l. ſecundum naturã. ff. de regu. iuris. quæ al-
leg. plures concord. Sed veritas apparens per inſpectionẽ
oculorũ tollit, & annullat ſententiã, & proceſſum ſolenni
ter factum, vt ſtatim oſtẽdam: ergo eodẽ modo veritas eui
denter apparens per inſpectionẽ oculorum, debet tollere
omnem nullitatẽ, & inualiditatẽ proceſſus. Quod autẽ ue
ritas apparẽs ꝑ inſpectionẽ oculorũ tollat, & annullet ſen
tentiam, & proceſſum ſolenniter factũ patet. nam ſi eſt ca-
ptus Titius, qui inquiſitꝰ de morte Gaii ſponte confitet ſe
dictũ Gaium occidiſſe, ex qua cõfeſſione ſeruatis ſeruãdis
eſt cõdemnatꝰ ad mortẽ: & antequam ſit facta executio cõ
tra ipſum, apparet ex inſpectione oculorũ ipſum Gaiũ eſ-
ſe viuum: tunc per talem veritatem apparentẽ annullatur
dicta ſentẽtia, & proceſſus. ita ꝓbat tex. in l. inde Neratiꝰ.
in. §. ſi quis hominẽ viuum. ff. ad leg. Aquil. ad quod etiam
facit tex. in l. in cõfeſſionibꝰ. & in l. ſi is qui. ff. de interrog.
actio. & faciunt dicta per do. Anto. in cap. ſignificaſti. in 1.
col. de homici. & per Bal. in l. 1. in 8. col. ver. ſed qđ dices.
el 2. C. de confeſ. & per me in l. 1. in princi. in 14. col. ff. de
quæſtio. & in d. l. 1. §. fi. ĩ 15. colũ. eod. titu. vbi inter cætera
allegaui Bartol. in conſi. ſuo. c. inci. à domino. Cyno de Bo
nonia. vbi dixit. qđ licet ex forma ſtatuti cõtumax debeat
29 haberi pro confeſſo, † attamẽ ſi liquet iudici talẽ abſentẽ
eſſe innocentẽ, & non culpabilem, licet ſit contumax, iu-
dex nõ poterit eum condemnare, & ita etiã colligit ex ver
bis Bald. in rub. C. de manu. vindi. quod etiam voluit do.
Barthol. Cepo. in conſi. 49. incip. quanquam. in vlt. col. &
in cautela ſua 254. incip. ſimilem cautelã. & in caute. 67.
incip. in cauſa criminali &c. Et faciunt alia quæ dixi ĩ l. 1.
in. §. fin. in 15. colum. ff. de quæſtio. vbi etiã dixi fortius, vi
30 delicet, ꝙ ſi poſt confeſſionẽ liquet de innocentia rei, † ꝙ
tunc non debet cõtra eũ fieri executio corporalis: & addu
xi Inno. ita dicentem in ca. ſignificantibus. in fin. de purg.
vulga.

vulga. quem ibi ſequuntur docto. quod etiã voluit Bald. ſe
quendo Inno. in l. vnica. in vlt. col. C. de cõfeſ. & do. Feli. ĩ
c. cõſanguinei. in 2. col. de re iudica. & faciũt etiã alia plu-
ra, quæ adduxi in d. l. fi. in 15. colum. ff. de quæſt. cum col.
ibi ſeque. & ſupra in. §. opportune. nu. 7. vſque ad num. 18.
& vide do. Philippum Dec. in l. & ſi nihil. ff. de regu. iuris.
Et ex iſtis videtur ſatis cõſtare, ꝙ in caſu iſto talis reus cõ
feſſus per torturam indiciis nõ præcedẽtibꝰ, ſi euidẽter ap
paret de delicto ꝙ poterit cõdẽnari. Nec obſtat ſi diceret,
& opponeretur cõtra prædicta hoc modo: videlicet, ꝙ li-
cet cõſtet in caſu noſtro de homicidio: tamen talis reus nõ
debet pũiri: quia nõ ſequitur, cõſtat de homicidio, ergo il
lud homicidiũ commiſit ille, q illud cõfeſſus eſt: ſtãte ma-
xime, ꝙ talis eius cõfeſſio dicti maleficii nõ fuit ſpõtanea,
ſed violenta, & per torturã extorta, cui non eſt ſtandum,
nõ præcedentibus legitimis indiciis, vt in caſu noſtro. Et
nedum nõ ſtatur confeſſioni factæ metu tormentorũ indi
ciis non præcedẽtibus: ſed ẽt nõ ſtatur cõfeſſioni factę me
tu tormentorum indiciis nõ præcedentibus. Quoniã me
31 tus torturæ, † & ipſa tortura æquiparãtur, ſecundũ Bal.
in l. interpoſitas. circa fi. C. de tranſacti. quem ibi ſequunt
docto. & voluit Alex. in l. 1. in §. diuus. ff. de quæſt. Et dixit
32 Bal. in l. nouiſſime. in prin. ff. ꝙ fal. tuto. ꝙ paria † ſunt
cõfiteri in tormentis, vel metu tormentorũ. quod etiã vo
luit Barba. in c. ſi cõſtiterit. de accuſa. in penul. col. et d. Ca
tal. in tractatu ſyndi. verſicu. 75. & Ange. de Are. in tracta
tu maleficio. in uerbo. fama publica. in verſic. poſtquam
aliquis. de quo latiſſime dixi in l. 1. in prin. ĩ 10. col. ff. de q̃
ſtio. & dixi etiam ſupra in. §. expedita. nu. 2. Cum ergo cla
re non appareat, ꝙ dictus reus, qui cõfeſſus fuit maleficiũ
fuerit ille, qui illud commiſit, merito nõ eſt dicendũ, qđ
ipſe poſſit cõdemnari pro dicto homicidio. Cui obiectiõi
ego reſpõdeo, & dico, ꝙ hæc obiectio nõ habet obſtare,
eo qa ſatis dicitur eẽ probatũ, ꝙ ipſe reus cõmiſerit illud
homicidium, quod ipſe confeſſus eſt cõmiſiſſe, & quod po
ſtea uerificatũ eſt ex pluribus. & primo quia nemo præ
ſumit ſeipſum habere odio, & ſeipſum indebite inculpare
maxime

maxime ubi tractatur de pœna ultimi ſupplicii:imo vnuſ
quiſq; inquantum poteſt aufugit mortem, & homo uel-
let potius oia mala pati, quàm mori : quoniam ultimum
terribilium eſt mors.Pro quo facit in ar. illud, Vt corpus
redimas ferrum patieris, & ignes. & experientia rerum
magiſtra hoc docet.Item non eſt ueriſimile, quòd quis ēt
uigore torturæ dicat ſe commiſiſſe delictum, de quo eſt
innocens, & ſi contingit aliqn̄ aliquem hoc confiteri, ta-
men in ratificatione poſtea ad banchum iuris reuocat il-
lam confeſſionem, melius cognoſcens quod tractatur de
periculo uitæ ſuæ,ideo non perſiſtit in ea:imo uult potius
iterum torqueri, & in tortura aliquantulum pendere, &
ſtare,quam in furca continue pendere. Præterea reſpon-
deo aliter,& dico,quòd poſtquam ipſe reus ſciuit præciſe
locum ſepulturæ illius interfecti,ſciuit præciſe dicere, &
exprimere omnia vulnera,& percuſſiones ipſius occiſi,ta-
lia ſunt ſigna,argumenta,&indicia quaſi indubitata,quòd
ipſe fuerit ille,qui fecit tale homicidium : imo ſi fuiſſet a-
lius,qui feciſſet illud homicidium, noluiſſet ipſe reus pati
torturam pro tertio:ſed uidens ſe debere torqueri mani-
feſtaſſet rē,& noiaſſet ipm̄ reū,quę uere oia apud quēlibet
ſani capitis inducunt uehemētia indicia,& uehementes p̄-
ſumptiones,quòd ipſe fuerit uerus occiſor dicti hominis
mortui,quo caſu indubitanter uenit puniendus: quoniā,
33 ut dixi ſupra in §.diligenter.nu.31. † indicia multum ur-
gentia faciunt plenam probationem, ſecundum Abba. in
conſi.114.inc.tria ſunt.in 2.col.in 2.uolu. Pro quo facit.
34 Nam uehemens adminiculum† ſupplet ſemiplenam pro-
bationem,ſecundum Bal.in conſi.ſuo inci.quidam Petru-
cius de Viterbio,quem refert,& ſequitur Socin. in conſil.
89.inc.in cauſa agitata.in 6.col.in fin.in 1.uol. Pro quibus
etiam faciunt,quæ dixi ſupra in §.diligenter.nu.19.& 20.
& in d.§.nu.31.ubi uideas.& quæ dixi in ſing.meo 288.in
ci.dixi tibi &c.& in rep.mea rub.C.de proba.in 47.col. &
faciunt etiam quamplura,quæ adduxi in dicta rep.mea.in
46.& 47.col.& in l.patre,uel marito.in 12.col.ff. de quæ-
ſtio.& in ſing.meo 205.incip. uehemens opinio &c.Et ſic
ex

ex iſtis patet,quod non obſtat prædicta obiectio.Pro qua
ſolutione,& reſponſione vltra præmiſſa facit. Nā confitē
tes in manu curiæ,ſeu iudicis cōmiſiſſe delictum nō ſolēt
mentiri,& mendaciū profe rre,ſcientes tractari de pericu
lo eorum vitæ:ſed à cōmuniter accidentibus tales cōfiten
tes ſe deliquiſſe, dicunt veritatem & ſi vnus reperiatur,
qui in tali caſu dicat mendacium,mille reperiūtur dice-
35 re veritatē,vt experientiā docet,quæ eſt rerū † magiſtra.
vt in c.quā ſit.& ibi gl.de electio.in 6.& in c.cupientes. in
prin.eo.tit.& in c.ſtatutum.de reſcri.eod.lib.& ideo dixit
imperator:ex rerū experiētia inuenimus. in auth.de app.
& intra quæ tēpo.in prin.& voluit Bal.in conſ.302.inci.
ꝓponitur.in 2.col.in 2.vol.Sed locus a cōmuniter accidē
36 tibus † facit indiciū indubitatū,ſ m Bal.in add.Spec.in ti.
de ſentē.& his q̄ ipſam ſeq.in antepen.col.in ver.incip.ad
mortē &c.ergo ita in caſu noſtro ex tali cōfeſſione rei,ex
qua orit̄ indiciū indubitatū poterit dictus reus cōdēnari
ad pœnā mortis,cū ex indiciis indubitatis,ēt iudex poſſit
reū cōdēnare ad mortē,† vt tenēt doc.maximè Spec. ī ti.
37 de ꝓba.§.videdū.ver.13.& ibi clarius Io.And.& Bar.in l.
1.ff.de furtis.& Ang.de Are.ī trac.malefi.in verb.cōparēt
dicti inquiſiti & negāt totū. ī 3.col.& Saly.in l.fi.C.de ꝓ
bat.& hoc ēt probatur iuribus. Nam hoc probat text.in
l.ſi adulteriū. C.de adul.& ibi doc.& facit c.afferte.de præ
ſumptio.& l.fin.C.arbi.tut.& l.antiquæ. C. ad velle.& c.
is qui.de ſponſali.& hoc etiam probat text. in c. excom-
municauimus.in fi.de hæreti.de quo latius dixi in l.repe-
ri.in 5.col.in verſi.videamus ergo.ff.de quæſt. Item & ul-
tra prædicta, ꝙ iſte reus poſſit condēnari ad mortem non
obſtante nullitate,ſeu inualiditate ſuæ confeſſionis poſt-
quam in veritate conſtat de delicto,facit optime.Nam in
cauſis criminalibus proceditur ad inſtar ciuilium.l.abſen
38 tem.ff. de pœnis. Sed quando in cauſa ciuili † conſtat de
veritate rei,non curantur ſolennitates,nec curatur ordo
iuris,ſed fit executio non obſtāte illorū prætermiſſione,
vt eſt tex. not.& ſing.in l.ſi.§.ſi.ff.ꝙ metus cauſa, ergo eo
dem modo in caſu noſtro, poſtquam conſtat de veritate

 dicti

dicti homicidij non attentis ſolẽnitatibus iuris,poterit ip-
39 ſe reus capitaliter cõdemnari.† De quo tex.d.l.fi.§.fi.ff.ꝙ
mer.cau.vide Bal.in l.obſeruare,in §. proficiſci. in 23. q.
ff.de offi.proconſul.& in addit.Specul.in tit.de ſenten. in
3.col.& in c.ſuper hoc.de renun.& Abb. in c.fin.in 6.col.
in fi.de iudi.& Ang.& Alex.in l.a diuo Pio.in §. in vendi-
tione.poſt Imo.ibi.ff.de re iudic.in 2.colum.verſic. iuxta
hanc glo.& Albe.de Roſa.in l.fi.in vlti.colum.ff. de iudi.
vbi etiam alios allegat ad intellectum d.l.fi. de quo etiã p
Bartol.in l.3.in repe.C.de pignoribus.in 5.q. princ. & in
quæſtione ſua inci.Lapus carceratur.& per Pet.de Anch.
in conſil.ſuo 293. incip. videtur prima facie &c.circa fin.
& in conſi.292.incip.ſuper pluribus.in vlti. colum. & per
Paul.de Caſt. in conſi.39.incip.in cauſa capturæ.in fin. &
Card.Alex.in c.vt debitus.in 2.col.ver.nõ obſtat tex.&c.
de appellatio.& per Bart. in conſi.328. incip. a principio
titu.in 1.volum.& per Abb.in c.ad petitionem.in prin.de
accuſa.& per Barba.in cap.ſuper literis.in 15.char. de re-
ſcriptis.& in c.ab excommunicato.in 6.colum.eod.titu.&
per do.Fely.in c.ſuſcitatus.in vlti.col.de reſcri.& vide do.
Franc.de Cre.in not.ſuo 92.incip.tenuta &c.& per Ludo.
Roma.in conſi.ſuo 158.incip.circa articulum.in 2.colum.
& per Inno.in c.cum veniſſent.in 4.col.de reſtit.in integ.
de quo tex.etiam aliqua dixi in l.patre vel marito. in 12.
col.ff.de quæſtio.Pro quo text.etiã & eius materia faciunt
optime,quæ dixit do.Philip.Deci.in conſi.ſuo.191.incip.
in cauſa.in vltimis verbis.Itẽ vltra prædicta ꝙ dictus reus
poſſit ad mortẽ condemnari,facit optime notabile verbũ
Inno.in c.cũ veniſſent.in 4.col.extra de reſti.in integ.vbi
40 dixit,ꝙ ſi pro peccato manifeſto † imponitur pęnitentia
ſiue tẽporalis,ſiue ſpiritualis ſiue ordine iudiciario, ꝙ te-
net talis pęnæ impoſitio.alleg.l.vlt.& l.mortis.ff.de pœ.&
c.ſi quis ab epo.2.q.7.ita videtur dicẽdum in caſu noſtro,
ꝙ cum delictum ſit manifeſtum, ex inſpectione oculorũ,
ꝙ valebit ſententia condẽnatoria,& pœnæ impoſitio ſine
ordine iudiciario:non obſtãte quod confeſſio dicti delicti
fuerit facta in tortura,indiciis nõ præcedẽtibus. Faciat &

41 pro hac parte.Nam in notorijs † non requirit ordo iuris,
vt dicit tex.i c.qui Lotharius 2.q.1.& voluit Bal. in l.pres
byteri.in pen.col.C.de epiſ.& cler.& in l.ea quidem.i 12.
col.C.de accu.& Inno.in c.fi.de cohabita. cler. & mulier.
& do.Alex.in l.emptorem.ff.de actio.empt.& in l.2.in §.ſi
publico,in 3.col.ff.de adult.& voluit Bal.in l.1.C.de iudi.
& Pet.de Anch.in conſi.ſuo 197.incipien. ſubtiliter & ad
42 plenum.in fi.1.colum. vbi dixit, ꝙ in notoriis † ſolenni-
tas iuris relaxatur.alleg.c.1.de electio.& c.ad noſtrã.de iu
reiur.de quo etiam per do.Fely.in c.eccleſia ſanctæ Mariæ
in 9.colum.de conſtitu. & per Iaſo.in l.inter ſtipulantem.
§.ſi Stichum.in fin.ff.de verbo. obliga.& facit text.& quæ
ibi habentur in l.ictus fuſtium.ff. de his qui notan. infam.
43 † Quinimo in notorijs,& ſummariis ordo eſt ordinẽ non
ſeruare,ita dixit Bal.in c.ad noſtram.el 3.de iureiur.Cũ er
go ſimus in notorijs,& in his quæ ſubijciuntur oculis, nõ
obſtabit illa oppoſitio glo.d.l.pe.ff.de quæſtio.videlicet,ꝙ
iſta cõfeſſio nõ valeat,eo qa iſte reus fuit tortus legitimis
indiciis nõ præcedentibus:qa vt dixi in notoriis iſtæ ſolẽ-
44 nitates,& apices iuris non curant:† quia notorium indu
cit plenam probationem,vt voluit Hoſt.in ſum. in tit. de
proba.in §.fi.& eſt tex.in l.emptorẽ.in prin. ff.de ac.emp.
45 vbi dicitur, † ꝙ notoriũ æquiparatur ſnĩæ. Et dixit Bald.
in l.1.circa me.verſi.porro.C.de reuocã.his q̃ in frau.alie.
46 ſunt,ꝙ notorium † eſt ꝓbatio probata.Et dixit idẽ Bald.
in l.1.in 2.col.C.qũo, & quan.iu. ꝙ vbi eſt notorium, ibi
non eſt diſputare,ſed diſputatũ eſſe.Et iõ dixit Inno.in c.
47 ex parte,el ij.de ver.ſig.† ꝙ in notoriis iudiciis pronuncia
tio non eſt ꝓprie ſententia,ſed quędã iuris executio: quẽ
refert,& ſequitur Lud.Ro.in conſi.324.incip.in propoſi-
ta conſultatione.in ver.ſecunda qui idẽ &c. de quib. latius
dixi plura in materia notorii cumulãdo in repe. mea rub.
C.de ꝓba.in 41.&42.col. Ex quibus omnibus ſatis puto
ꝙ minime obſtat dicta gl.in d.l.pe.ff.de quæſt. Nec etiam
ob.illud quod pro parte cõtraria adductum eſt,videlicet,
ꝙ cõfeſſio inualida,vt in caſu noſtro, pp aliquam cauſam
non validatur, nec reconualeſcit ceſſante cauſa & ſu-

perueniēte habilitate,per iura & rōnes adductas ad hoc.
Quia reſpondeo hoc non eſſe,ſemꝑ verū,quod inualida a
principio nō validentur ſuperueniēte habilitate,& ceſſan
te cauſa inhabilitatis.& ſuperueniēte ipſa habilitate recō
ualeſcit actus a principio nullus:vt patet ex dictis Io.Mo.
48 in c.1.de re.ec.nō alie.quē refert & ſequit † Pet.de Anch.
in conſ.122.incip.ex narratis in facto &c.vbi dixerūt, ꝙ
ſolēnitas omiſſa a principio nō reddit cōtractū ipſo iure
nullū:qa ſolennitas ſuperueniens ex poſtfacto firmat ip-
ſum cōtractū primo factū.Et patet ēt hoc ex conſi.Feder.
de Sen.139.quod refert, & ſequitur do.Fely.in c. cum di
49 lectus.de accuſa.vbi dixit, † ꝙ quamuis teſtamentum ex-
cōmunicati ſit nullū ipſo iure ſecundū aliquos, per c. de-
cernimus.vbi glo.de ſen.excom.in 6. Attamen ſi excom
municatus abſoluitur,eius teſtamentum recōualeſcit. Et
facit ēt qđ dixit Angel. in ſua diſpu. incip. Aſtenſis miles
50 &c.vbi dicit,ꝙ teſtamentum factum per † manifeſtū vſu
rarium non præſtita ſatiſdatione de reſtituendis vſuris,re
cōualeſcit ſi poſtea præſtet talis cautio quod dictū refert,
& ſequitur do.Felyn.in c.cum dilectus.in 2.col. in princi.
de accuſa.quod etiam firmat Ang.in authen. de nup.in §.
primæ quidem.Et facit ēt quod voluit Pau.de Caſt.in l.ſi
quis filio.in §.irritum.per illū tex.ff.de inof.teſt.vbi dixit,
51 ꝙ ſi iudex dedit licentiam † alicui vt faciat molendinū in
flumine publico,ꝙ ſi ille habebat molēdinū iā factū,pote
rit illud retinere virtute illius conceſſionis.Et facit ēt tex.
& ibi tex.Bal.in l.Titius ī §.Lucius.ff.de liberis, & poſthu.
& qđ voluit Bal.in l.ſed ſi de ſua.in §.1.ff.de acquir.hære.
& Bal.ſuꝑ ſtatutis in verbo,capere.in ver.inci. ſtatutū ꝙ
quicunq;&c.vbi dicit,ꝙ ſi ſtatutū dicit, ꝙ quicunq; cepe
52 rit bannitū habeat cētum, † quod habebit locum ēt in il
lo qui iā cœpit bannitū. Vide tñ quæ dixi ſupra in §. dili-
genter.nu.188.Et faciunt dicta per Bal.in l.fin.in vlti.col.
C.de ſenten.quæ ſine certa quanti.vbi dixit,ꝙ ſi teſtator
53 legat centū pro Berta maritanda, † & ipſa iā erat marita-
ta tēpore teſtamenti,ꝙ tamen debebunt ſibi illa centum.
per l.ſi tā facta.ff.de cōdi.& demon.& ꝑ l.antepen. C.de
inſti-

inſtitu.& ſubſti.ſub condi.fct.quod dictum refert,& ſe-
quitur Alex.in conſ.ſuo 146.inci.in cauſa & lite in 2.col.
in 5.volu.vbi dicit,quod pro hoc facit etiam tex.in l. Iu-
lianus.& quod ibi not.ff.qui ſatiſda.cogatur. vbi habetur
ꝙ ſi Titius ſine mandato meo egit cōtra te nomine meo,
& a te ꝑ me accepit fideiuſſores iudicatū ſolui poſtea pē-
dente dicto iudicio mādaui ſibi,vt ageret cōtra te,videor
ratificare,& antea fecit,& iō fideiuſſores,qui promiſerūt
iudicatū ſolui,obligabuntur mihi. & dicit qđ Domini de
Rota deci.443.inci.item fuit dubitatum vtrum procura-
tores ad cām &c. volunt ꝙ procurator habēs mandatum
ad ſubſtituendum,ſi ſubſtituat vnū qui antea ſine mādato
egerat,videtur ratificare iā geſta per ipſum : & alia etiam
alleg.do.Alex.in d.conſi.ad hoc propoſitum quæ non re-
fero breuitatis cauſa.& faciunt ēt dicta per do. Alex.poſt
Paul.de Caſ.in l.vt militibus.in prin.C.de teſt.mili.vbi di
54 xit,ꝙ ſi Papa conceſſit † epiſcopo,vel abbati vt poſſit fa-
cere teſtamentū de redditibus ſuorū beneficiorū, ꝙ talis
licentia extenditur ēt ad teſtamentum antea factū.Et fa-
ciunt dicta ꝑ Domini.de ſancto Gem.in c. vnico in 2.col.
in princ.de exceſ.prælato.in 6.vbi loquitur de cōceſſione
facta per Papā fratribus ſancti Franciſci de obſeruātia, vt
poſſint hic Bononiæ ædificare eccleſiā in monte. Et facit
ēt qđ voluit Paul.de Caſ.in l.cum quidā.ff.de leg.2.vbi di
55 xit,† ꝙ ſi pater facit legatū in teſtamēto filiæ ſuæ quæ re-
manebit vidua,cōprehendit etiā filiam,quę ante teſtamē
tum erat vidua.Et faciunt ēt dicta per Bal.in l.omnes po
56 puli.in 8.col.ff.de iuſti.& iure.vbi dixit, ꝙ ſtatutū † pro-
hibens fœminis certa genera veſtiū, intelligitur etiam de
veſtibus ante ſtatutū factis,quia nec eas poterūt portare.
de quibus ēt per do.Felyn.in c.quoniam.12.col.de conſti
tu.& in c.conſtitutus.in penul.colum. verſic.ſi ſcribitur.
de reſcrip.Et faciunt dicta per Bald. & Angel.in l.Titius.
§.Lucius. ff. de liberis, & poſthum. vbi dicunt ꝙ ſi Papa
57 † mandat alicui prouideri in certo loco de prima vacatu-
ra,ꝙ poterit illi prouideri de illa,quæ vacabat ante dicta
prouiſionē Papæ, ſaltem ſi Papa ignorabat illam vacare.

Et

Et faciunt etiā ad prædicta quæ latius dixi in l. penulti. in
8.& 9.colum.ff.de quæſti. Ex quibus iuribus & doctrinis
ſatis apparet, ꝙ nō eſt ſemper verum, ꝙ actus a principio
nullus nō valideť ex poſt ſuperueniente habilitate, & ceſ
ſante cā inhabilitatis. & ideo nō obſtat dicta obiectio, cū
vt dixi, non poſſit fieri fundamentū ſuper dicta regula, cū
habeat naturā brocardicā, vt dixit do.Fely. in c.cum dile
ctus.de accuſa.Pro quo facit qđ dicimus, videlicet, ꝙ eius
58 quod † multipliciter exponitur veritas ignorať, vt inquit
Bal.in l.ne quicquam.in §.vbi decretū.ff.de offic. procon-
ſulis.& in l.teſtamentū.in 5.col.verſi. tertio quæritur, C.
de teſtib, quem refert, & ſequitur Barb.in c.licet in bea-
to.in 4.colum.de accuſa.Pro quo faciunt in argu.quæ ego
dixi in l.patre vel marito.in 8.colum. verſic.limita etiam
prædictam regulam.ff.de quæſtio.Non obſtat etiam illud
videlicet, quod verificatio dicti homicidii eſt acceſſorium
ad dictam confeſſionem inualidam factam per torturam
non præcedentibus indicijs, quæ corruere debet corruen
te ipſa confeſſione, vt in iuribus ſupra allegatis. Quia re-
ſpondeo, quod dicta regula, quod corruēte principali cor
ruit acceſſoriū, nō habet locum in ſimilibus caſibus: ut eſt
caſus noſter, uidelicet, qñ acceſſorium eſt potentius prin-
59 cipali: quoniam tunc corruēte principali, nō corruit † ac
ceſſorium, ita habetur in l.ex placita. C. de rerū permuta.
& in l.ſi is a quo.C.de pręd.mino.Et hoc etiam patet in iu
ramento.Nam ſi fiat contractus inualidus, & in eo appo-
nať iuramentū, ſi corruit contractus principalis tanq̄ nul
lus, non corruit iuramentū, qđ eſt acceſſoriū ad ipſum cō
tractum, ſed imo ipſe contractus ſuſtinetur per ipſum iura
mentū, & hoc apparet in donatione facta inter uirum, &
uxorē quæ de iure nō ualet, ut habetur in toto titu.ff.&
C.de donatio.inter uirum, & uxorem.tamen talis donatio
60 ualet, † ſi in ea ſit appoſitum iuramentum. & idem eſt in
aliis donationibus prohibitis a iure, ſecundum Guliel.de
Cu. in l.ſed ſi poſſeſſor.in §.iurauero.ff.de iureiur. & Fed.
de Se.in conſi.ſuo 140.incip.punctus quæſtionis eſt, ſtatu-
to matrimonio, & Bartol. in l.Seius, & Augerius.ff.ad le-

gem falc.& in l.ſi quis pro eo.ff.de fideiuſſio.& Bald.in l.
1.in repetitio.antiqua.ff.de donat.inter uirum, & uxo-
rem.Bald.in l.2.ff.de iureiu.in 24.colum. uerſicu. venio
ad ſecundum & dico &c.& idem tenet Io.de Imo.in rep.
c.cum contingat.in 10.membro.de iureiu. & ibi Abb. &
Raph.Cum.in l.ſi quis inquilinos.§.1.ff.de leg.primo. &
Angel.in l.penul.in §.mulier.ff.ſo.matrim.& Pau.de Ca.
in l.pacta quæ contra.C.de pact. & in conſi. ſuo 101. in-
cipien.notandum eſt, ꝙ præfatum ſtatutum &c.in 2. col.
& dom.Alex.in conſi.ſuo 156.incipien.uiſo inſtrumento
donationis.in 5.col.ubi all.prædictos doct.ad hoc.& Bal.
in l.fin.C.de dona.& in l.fin.C.pro donato.& in l.ſi dona
to.& in l.ſi donatione.C.de colla. & in repe.l.2. in 8. col.
de iureiurand. in quibus omnibus locis tenent prædicti
doc.quòd talis donatio firmaretur iuramento, licet Bar.
uideatur tenere contrarium in l.Aurelius.§.fi.ff.de lib.le
ga.& Cy.in l.1.in fi.C.de ſacroſanct.eccl. de quo dixi in
repe.mea l.fin.in 24.char.C.de probat. de quo etiam per
dom.Franc.de Are.in conſi.ſuo 74. incipien. diligenter,
& mature &c.in verſic.ad ſecundum igitur.& per Pet. de
Ancha.in conſi.ſuo 308.incip.nulli dubium &c. Patet e-
tiam alio exemplo. Nam clarum eſt, ꝙ alteri ſtipulari ne
mo poteſt, & talis ſtipulatio non ualet, ut in l. ſtipulatio
iſta.in §.alteri.ff.de ver.ob.& in §.alteri.inſt.de inut.ſtip.
& habetur in l.debitor.in §.fin.ff.de neg.geſt.& in l.quòd
61 dicitur.ff.de verb.obli.† hoc tamen fallit niſi in tali obli
gatione interuenerit iuramentum: quoniam tunc erit ua
lida tali ſtipulatio, ita dixit Barto.in l. ſi quis pro eo.in 6.
membro.ff.de fideiuſſ.& dom.Anto.& Ioan. de Imol.in
cap.cum contingat.de iureiuran.quod etiam firmat dom.
Alexand.in conſi.221.incip.uiſa facti narratione.in pen.
colum.Patet etiam in alio exemplo.Nam licet confeſſio
extraiudicialis non noceat confitenti, ut habetur in l.ca-
61 pite quinto.ff.de adulte.tamen hoc † fallit, niſi in tali con
feſſione interuenerit iuramentum: nam tunc præiudicat
ipſi confitenti, ita dixit dom.Alexand. in l. cum ſcimus.
C.de agrico.& cenſitis. libr. 11. in apoſtill. ad quod ipſe

allegat Bartol. in l. cum quis decedēs.§.codicillis. alias in
§.Titia.ff. de lega. 3. de quo etiam dixi in dicta repetitio.
mea.l. fina.C. de probatio. in 35. charta. Ad idem etiam
63 facit, Nam confeſſio facta abſente parte,† nō probat.vt i
l.certum.in.§.ſi quis abſente.ff.de confeſ.& in l.fin.ff.de in
terrogat.acti.cum ſim.tamē talis cōfeſſio plene probat, ſi
ſit facta cum iuramento, ſecundū Pau.de Caſt.in cōſi.ſuo
241.incip.primo videndum eſt &c. circa princ. Similiter
etiam patet alio exemplo. Nā mulier intercedens pro alio
nō obligatur, niſi renunciauerit Velleiano & fuerit certio
rata de beneficio ipſius Velleiani.ut habeē.ff.& C.ad Vel-
le.maxime in l.2.in fi.ubi eſt bona gl.ff.ad Velle.& uoluit
Hoſt.ī ſumma. de fideiuſ.ī. §. & quis uer. idē eſt.et Io.Ad.
in c.2.de pac.in 6.pro quo alleg.in arg.c.placuit 38.diſtin.
64 & .§. ordinādus. in auth. quomodo opor . epiſco. † iſtud
tamē fallit, niſi mulier promittendo, & intercedendo pro
aliquo appoſuerit iuramentum in cōtractu: quia tūc ualet
obligatio, licet non renuntiauerit Velliano, & nō fuerit
certiorata de beneficio Velleiani.ita dixit Bart.& Ange.i
l.2.C.de reſcin.uendit.& in l.ſciendū.ff.de uerbo. obliga-
tio. & in authen. ſacramenta puberū .C. ſi aduer. uen. &
in l.ſi duo patroni.§.Iulianus.ff.de iureiur.& Archi.& Io.
Andr.in d.c.2.de pac.in 6.& d.Ant.in c.ſi diligēti.de foro
compe.& in c.ex reſcripto.de iureiur.& Bald.in l.1.in fin.
C.de rebus credi.Abb.in c.penul.de empti.& uen.& Ale-
xan.conſi.127. incip. uiſo proceſſu &c. in fin.in 2.uolu.&
in conſi.42.in 8.col.& in conſi.221.incip.uiſa facti narra-
tione.in 1. & 2.col. Aliud eſt etiam exemplum. Nam do-
natio excedēs quingētos ſolidos, ſeu aureos, debet īſinua
ri, alias non ualet l.ſancimus.C.de donatio.tamē ſi in tali
65 donatione † ſit appoſitum iuramentū, ualet talis dona-
tio pariende ac ſi fuiſſet inſinuata.ita dixit Ioā.And.ī addi.
Specu.in tit.de inſtru.edi.in.§.porro.ī ulti.addit. quem ſe-
quitur Ange.in l.ſancimus.in.§.fin.C.de do. ſe remittēdo
ad Ioan.And.ī dicta addit.Et ita etiā firmat Fede. de Se.in
conſi.281.incip.caſus talis eſt: ſtatuto cauetur quòd ſi do-
nationes &c.circa fin.& Ioan.de Imo.in repeti.c.cū cōtin

gat

gat.in 10.membro.circa 4.q.de iureiurā.& ita tenet cōſu-
lendo d.Alex.in conſil.156. incip. viſo inſtrmento dona-
tionis.in 2.vol.& in conſi.4.in penul.col.ī 1.vol. & in eo-
dem volu.in conſi.12.in fi.& in conſi.125.in pe.col. & in
conſi.84.in vlti.col.in 2.volu.& in conſi.8.circa me.in eo.
volu.& ibi in conſil.32.in prin.3. colum. & in conſil. 12.
in fin.2.colum.eo.volu.& in conſi.243. incip. ponderatis.
in 3.colum.& in conſil.244.incip.attentis his.in 4.colum.
& in conſi.276. incip. viſis . in pen.colum. & idem tenuit
Lud.Roma.in conſi.16.incip. pro deciſione.in 1. colū. de
quo latius dixi in dicta reperi. mea l.fi. C. de ꝓba. in 34.
cha.vbi plures alios caſus,& plura alia exempla poſui, i q
bus corruente principali nō corruit acceſſoriū, quādo nō
eſt eadem ratio in principali.quę eſt in acceſſoriū, q̃ prin
cipale, vt eſt iuramentū appoſitū in cōtractu. de quo etiā
dixi in ſingu.meo 17.incipiente, acceſſorium.Et vltra pre
dicta pro iſtis facit optime.Nā ſtante ſtatuto, ꝙ venditio,
ſeu alius contractus excedens ſummā centum, non poſſit
probari niſi per iuſtrumentū publicum: tūc ſi factus ſit cō
tractus execedens dictam ſummā, & eo ſit appoſitū iura-
mentum, ſed de ipſo contractu nō fuit factū inſtrumentū
ſed ſolum interfuerūt teſtes, qđ caſu cōtractus ipſe nō po
66 terit probari per teſtes ex prohibitiōe ſtatuti ꝓdicti:† at
tamen hoc caſu poterit probari iuramentum appoſitum i
dicto cōtractu, quo probaro poterit iudex ergo cogere di
ctos cōtrahētes ad obſeruātiā ipſi⁹ cōtractus qđ eſt multū
nota.ita dixit Ioan. de Imo. in repetitio.c. cum cōtingat.
in 6.chart.de iureiuran. quod dictū refert, & ſequitur do.
Fely.in c. ſicut cōſuetudo. in 6. col.in ver.6. intellige &c.
de probat.pro quo faciunt dicta per Pau.de Caſt.in cōſil.
219.incip.in cauſa quę vertitur. de quo dixi in ſing. meo
126. incip . in multis ciuitatibus &c. ex quibus omnibus
ſatis patet, ꝙ acceſſoriū non ſequitur principale, quādo
non eſt eadem ratio in vtroq;, & quando acceſſoriū eſt po
tentius principali. Ideo ita dicendū puto ī caſu noſtro, ꝙ
acceſſorium quod eſt verificatio delicti cōfeſſati per tortu
ram, nō ſequetur naturam principalis, ſcilicet cōfeſſionis:

cum

cũm talis exiſtentia, & uerificatio delicti, quæ ſubiicitur oculis, ſit potentior ipſa cõfeſſione, cum nõ ſubiiciatur regulis iuris, vt ſubiicitur confeſſio vt ſupra ſatis late oſtenſum eſt. Et ſic per iſta tollitur obiectio facta de reg. acceſſorium. & etiam tolluntur ſequẽtes oppoſitiones factę ſuperius. Et per iſta videtur omnino dicendũ quod iſte re[9] in caſu noſtro ſit cõdemnandus, & puniend[9] pœna vltimi ſupplicii, adductis in contrariũ nõ obſtantibus. Verũtamẽ non audeo hanc partẽ ita indiſtincte affirmare, ꝓpter duo. Primo quia non poteſt negari ꝙ quæſtio iſta nõ ſit multũ dubitabilis, propter iura cõtraria & varia ſuperius adducta, vt ex inſpectione ipſorũ iuriũ apparet. Sed quotieſcũque ſumus in dubiis & obſcuris, & maxime in criminalibus, vbi tractatur de vita hominis ut in hoc caſu: beignor
67 via † eſt amplectenda & ſequenda. ut in l. ſemper i obſcuris. ff. de reg. iur. & in l. factum cuiq;. §. fi. eo. ti. & in regula, ĩ pœnis. de reg. iur. in 6. & ĩ c. eos vero. l. diſtinct. et ĩ l. merito. ff. pro ſocio. & in l. Arrianus. ff. de actio. & obligatio. & voluit Inno. in c. quia veriſimile. de pręſumptio. de quo latiſſime forte ultra omnes locut[9] ſum ĩ repetitione mea l. fi. C. de probationi. ĩ l. charta. & in ſequenti, vbi ad iſtud propoſitum adduxit multas doctrinas. de quo etiã per Iaſ. in l. fructus. in 3. col. verſi. tertio adde. cum ver. ibi ſeq. ff. ſoluto matri. ergo debemus inclinare in mitiorẽ partem, & benigniorem, & ſic debemus potius inclinare, & iudicare dictũ reum eſſe in hoc caſu abſoluendũ, ꝗ condemnãdum. & iſta ratio, & argumẽtatio ꝓ hac parte iudicio meo multum ſtringit: quam rationẽ, et argumentationẽ ſępius adduxi coram officialibus, ſeu iudicibus maleficiorũ, dũ pluries & pluries fui aduocatus pluriũ reorum cauſarum criminalium: cui rationi, & argumentationi nõ fuit mihi datũ congruũ reſponſum, imo ꝓpter hoc multoties feci abſoluere reos inquiſitos, ſeu accuſatos. Secundo nõ audeo hanc partẽ indiſtincte firmare, ſcilicet, quod ĩ caſu noſtro reus poſſit ad mortem condẽnari, & hoc ratione. Nam ſi iſte reus poſſet in caſu noſtro condẽnari ad mortem, daretur iudicibus materia deliquẽdi, et iniuſte ꝓcedẽdi cõtra homines

homines in cauſis criminalibus, in quibus tractatur de vita hominis: & multi homines perirent cõtra rigorẽ iuris. Nam vnuſquiſq; iudex ex abrupto, velo leuato, nullis pręcedentibus indiciis, & nullo iuris ordine ſeruato poneret homines ad torturã, & multi propter cruciatũ torturæ cõfiterentur commiſiſſe aliquod delictũ, quod forte vere cõmiſiſſent, cũ nemo ſine crimĩe viuat: & ſic multi homines perirent hac via, quod nõ eſt dicendũ. ideo videtur ex hoc quod dictus reus non ſit condemnandus, ne aperiatur via iudicibus procedendi iniuſte et indebite, & ne det eis materia delinquendi. Nam iudex indebite & iniuſte procedens dicitur delinquere. maxime cũ iurauerit in principio ſui officii iura & ſtatuta ſeruare. & ſæpe taliter ꝓcedẽdo facit litem ſuam. vt habetur in titu. de pœna iud. qui male iudi. & in l. prolatam. C. de ſentẽ. Et ideo dixit Bald. in c. 1.
68 §. ſeu furtum. in 5. col. de pa. iur. fir. † quod cognoſcere iuris ordine non ſeruato, eſt ius alterius auferre. Et iudex ꝓ
69 cedens extra ordinem, † dicitur procedere de facto, ſecũdum Bal. in l. ictus fuſtium in vlt. col. ff. de his qui not. infa. Et illud dictum Bal. in d. §. ſeu furtum. refert & ſequitur Catal. in ſuo tractatu ſyndic. in verſi. 425. incip. adde ꝙ cognoſcere. & d. Hiero. tortus in conſilio ſuo, qd̃ fecit pro cõmune Florentiæ incip. In nomine patris & filij & cęt. in 16. colum. Et iſta prætermiſſio ordinis iudiciarii non eſt parui momẽti, & maxime in cauſis criminalib[9]. Et ideo dixit Bald. in l. ſi accuſatoribus. in prin. 2. col. C. de accuſat. per illũ text. quod in cauſis criminalibus ordo iuris eſt ſer
70 uandus. † Et Papa non poteſt tollere ordinem iudiciarium, niſi quo ad forum ſuum. ita dixit glo. not. ĩ cle. diſpẽdioſam. in verbo, vſuris. de iud. quam ad hoc refert Bald. in l. eos. in §. ſuper his. in fin. C. de vſu. Et omiſſio ordinis
71 inducit † pręſumptionem fraudis, ſecundũ gloſ. in l. 1. C. de fide inſtrumen. & iure haſtę fiſ. lib. 10. quã refert, & ſequtur Ludo. Roma. in conſilio 53. incip. viſis. in vlti. colum. Et in hac materia ordinis iudiciarij teneas menti not. verbum Ange. in conſilio 176. quod refert, & ſequit̃ do. Philip. Dec. in conſi. 74. in 4. colu. verſi. & ſpecialiter vbi dixerunt,

xerunt,ꝙ quando in inſtrumẽto venditor promittit emptorẽ defendere de iure,& de facto, & ꝙ plus eſt,obligat ſe ẽt ſi per iniuriã iudicis res euincatur hoc pactum intelligitur,quando per ignorãtiam iuris vel facti iudicis euinceretur,ꝙ iudex ſeruato iuris ordine proceſſit:ſecus aũt eſſet ſi ꝑtermiſſo ordine iuris iudex ꝓcederet,& res euinceret:quia iſto caſu vigore ꝓdictę ꝓmiſſionis vẽditor nõ obligaretur.&adducũt no.rationẽ,de qua per eos in dictis locis.Et adde ſing.verbum Bal.in c.cum cauſam. in ulti.col.
72 de teiſtb.vbi dicit † ꝙ banna de facto lata ſine ordine iudiciario,debẽt cãcellari.& alleg.Inno.& gl.ibi.Et facit ẽt. Nã licet ſpoliatus a iudice non habeat interdictũ recupe-
73 randæ,† ut uoluit gl.not.in c.præſentium.7.q.1.& habetur.in c.notum.2.q.1.& uoluit Specu. in tit.de poſ.& pe. in §.fina.in princ.& Bal.in l.fi.per illũ tex .a contrario ſenſu.C.vnde ui.iſtud eſt uerũ, & dicta iura ꝓcedũt,ſi iudex qui ſpoliauit ſpoliãdo ſeruauit ordinẽ iuris : ſed ſecus ſi non ſeruauit ordinẽ iuris :quia tũc ẽt ſpoliatus a iudice debet reſtitui.ita not.dixit Soci.in conſi. 12.inc.quoniam in præſentiarum.in 3.col.in 1.uolumi.ubi ad hoc allegat plura iura,de quibus ibi per eũ . de quo etiam latius dixi in l.qui cædem.in penul.col.ff. de ſica.Facit etiã ad prędi-
74 cta.Nã nullus † inferior a principe poteſt cõmittere cauſas iuris ordine nõ ſeruato,etiam ſi eſſet legatus,ſecundũ glo.in c.fi.in uer. figura.de hæreticis. in 6. & hoc ibi tenet Lap.& Dom. de ſancto Gem.& uoluit.gl.in clem.ſępe.in uerbo,mandamus,de uerbo.ſignifica.& ibi hoc firmat Zenzelinus.& Pau.de leaza. & Card. & uoluit Spec. in tit.de legato.in §.ſupereſt.i 1.col.& uoluit Pau.de Caſt. loquẽs de iſtis gubernatoribus ciuitatũ in cõſil. 94.incip. uiſo quodã proceſſu agitato.in 2.col.in 1.uolum.ubi etiã dicit,ꝙ de hoc eſt caſus in l.ne quicquã . in §. fi.ff. de offic. proconſulis.ad quæ uide Alexan.in conſilio 106.inc.perſpectis.in 5.col.in 2.uolu.& Bal.poſt Guliel. in l.ne quicquam.in §.de plano.ff.de officio procõſulis.& Ang.in ſua quæſt.quæ inc. Aſtenſis miles.& do.Ant.in c. dilecti . de iud.Et Alex.in l.nemo põt.in 1.col.ff.de leg.1.& d.Roch.

Cur.

Cur.in c.fi. in 112.col.de conſuetud.& in rub.de conſuetu.in ulti.col.& do.Anto. Corſe.in not.in uerbo,ſentẽtia in uerſ. ſententia ut ſcis &c. Et ultra prædicta ſcias ꝙ gu-
75 bernator ciuitatis , † nec ẽt legatus de latere nõ poſſunt ſupplere ſolẽnitates proceſſus,ſecundũ Abba.in conſ.25. inc.attingã iſta dubia &c.in 1.col.in 1. uolum.pro quo faciunt dicta per do.Pet.Philip. Cor.in conſi.68.incip.aliquandiu &c.in 3.col.in 2.uolu.Et adde ꝙ adeo eſt ſeruan-
76 dus ordo iudiciarius,ꝙ teſtes inordinate † recepti non ꝓbant,ẽt ſi ſunt recepti a Cardinalibus.ita not.dixit Bal.in auth.ſed & ſi quis.in ult.col.C.de teſt. & põt eſſe rõ,quia
77 ubi nõ eſt ordo,† deficit ſubſtãtia,ſm Bal.in c.1.in 1.col. qui ſucceſſ. tene. in uſi. feu. Videamus etiam ꝙ teſtis nõ
78 legitime examinatus,† non facit indicium,ẽt ſi talis teſtis ſit legitimus & idoneus. ita dixit Bald.in c.1.§.ſacramentũ.in 2.col.de cõſue.recti feud.quem refert,& ſequtur Barb.in cõſi.10.inci.illud &c.in antep.col.4.uol.pro quo faciunt dicta per Iaſ. in repetitione l. admonendi . in 81. col.in fi.ff.de iureiu. Et circa hãc materiam uide omnino plura , & plura not. quæ adduxi in l.qui cædem. in pe.& ulti.col.ff. de ſica. Et ultra ibi dicta uide not. uerbum Alber.de Roſa.in 2.parte ſtatutorum.qõ. 15. incip. quærit
79 etiam Guliel.&c.ubi dixit,ꝙ ſi iudex facit † præceptum pœnale alicui ſine cauſæ,cognitione , ſi ille contrauenerit,non cadit in pœnã.Et ratio poteſt eſſe:quia iudex pro-
80 cedens contra aliquem ſine cauſæ cognitione , † cenſetur tanquam priuatus,& ſibi non eſt obediendum,ſecundum Cardi.in clem.1.in fi.de celeb.miſ.quem refert,& ſequitur d.Feli.in c.eccleſia ſanctæ Mariæ. in 12.col.de conſtitu.de quo ẽt dixi ſupra in §.nunc uidẽdum. nu.39.Adde etiam in materia iſta unũ,uidelicet,quòd licet dicaſ,ꝙ pręſumitur pro iudice & pro eius ſentẽtia ,ut habetur in l.2.C.de offi.ciui.iud.& in c.piſanis. de reſtitu. ſpoliato.&
81 in l.Herennius.in §.Gaia. ff. de euictio. hoc † eſt uerũ,ſi iudex ſeruauit debitũ iuris ordinẽ in procedendo : ſed ſi omiſit debitũ ordinẽ in procedendo , nõ præſumitur pro iudice,non pro facto ſuo, ita dixit Bal.in l.ſancimus.in 4.

col.

col.ver.13.quæritur.C.de iudi.quod dictũ refert,& ſequi
tur do.Paris de pu.in tractatu ſyndi.in 19.charta.in 3.co
lum.&c.Et iſte ordo iuris nedum debet ſeruari in iudiciis
ordinariis,ſed ẽt in extraordinarijs . Et ideo dixit mul-
tum nota.Inno.in c.tua.ad fi.de cohabi.cleri. & mulier.ꝙ
82 ſicut omiſſio ordinis iudiciarij † reddit proceſſum nullũ
in ordinarijs iudicijs ut in l.prolatam.de ſenten. ita omiſ
ſio qualis qualis ordinis in extraordinarijs iudicijs uitiat
ipſum iudicium . quod dictum refert , & approbat Petr.
de Ancha.in conſi. ſuo.66. inci.viſis diligenter . circa fin.
quos refert & ſequitur d.Fely.in c. 1. de lite conteſtata.in
3.col.in uerſi.dicas tamen.& in c.eccleſia ſanctæ Marię.in
12.col.ver.5.not.de cõſti.de quo dixi in ſing.meo 256.in
ci.eadem ratio &c.& in l.qui cædem, in pen.col.uerſic.nõ
omitto tñ.ff.de ſicc. Et ſcias etiam ꝙ iudex non ſeruãs or
83 dinem † iuris,dicitur iniuſte facere,ſecundũ Ioan.And.&
Gemi.in ca.dilecto.de ſenten.excommunica.in 6.& Ang.
in l.1.ff.ne quis eum.& Ang.de Aret.inſtitu. de actio.in §.
quadrupli.in 3.char.& ideo tali caſu poteſt ipſi iudici reſi
ſti de facto per regulam,quæ habet,ꝙ iudici iniuſte proce
denti põt reſiſti de facto:ut dixi ĩ §. diligenter.nu.51.& in
l.1.in prin.in 6.col.uer.aliud etiam ſequeretur &c.ff.de q̃-
ſtio.Scias etiã,ꝙ adeo iuris ordo eſt ſeruandus in iudicijs,
84 ꝙ etiam † talẽ ordinem iudiciorũ nõ poſſunt partes re-
mittere,ita habetur in l.2.in §.ſed quia ueremur.C.de iu
ramento calum.& habetur in authen.offeratur . C.de lit.
cõteſt.& in c.de cauſis.de officio deleg. & habetur in c.cũ
olim.de cauſa poſſ.& proprieta.& per Bar.in l.quoties.C.
de priuil.ſchol.lib.12.& per do.Anto.Corſe.in no.ſuis.in
uerbo,ſententia in uerſi.ſententia ut ſcis &c.& per glo.&
docto.in c.fi.de ſententia, & re iudica.in 6.& per Alexan.
in l.ius publicũ.ff.de pactis.Et ratio quare partes nõ poſ-
ſunt renuntiare ordini iudiciorum eſt, quia ordo iudicio
85 rum † fuit introductus ꝓpter publicã utilitatẽ , ſecundũ
Cardi.in clem.ſæpe.in prin.in 12. q.de uerbo. ſignifica.&
iõ renuntiari non põt per partes.l.ius publicũ.ff.de pac.&
uolunt docto.in dictis locis.Dixit tñ Barto.in l.ſi ſocieta.
tem.

tem.in §.arbitrorũ.in 3.colum.ff.pro ſocio.ꝙ prędicta ha
bet locũ corã iudice ſed ſecus eſt coram arbitro: quia co-
86 ram arbitro põt † renuntiari ordini iudiciorũ , ſecundũ
eum ibi.Et iſte ordo iudiciarius requiritur in cauſis crimi
nalibus,ut dixit Specu.in tit.de accuſatio.in §.1.in 1.ĩ ult.
col.uer.in ſumma . de quo ẽt uide omnino q̃ dixi in ſing.
meo 293.incip. ſtatutum tollens &c. Et hæc omnia dicta
de iſto ordine iudiciario multum faciunt in quęſtione no
ſtra pro dicto reo,ut non poſſit condẽnari ꝓ dicto homi
cidio,cũ cõtra eũ nõ fuerit ſeruatus ordo iuris : ſed iudex
ꝓceſſerit ex abrupto,leuato uelo,ut dictũ eſt , & indebi-
te torſerit eum.Et ut dixi,ne detur materia delinquẽdi iu
dicibus, & ꝓcedẽdi uelo leuato non uideť mihi, ꝙ dictus
reus ſuꝑ tali ꝓceſſu, nullo , & inualido poſſit condẽnari,
nec ẽt debet abſolui ſtante uerificatione delicti,& hoc ut
delicta non remaneant impunita l. ita uulneratus.ff. ad
leg.Aqui.cũ ſimili.Quid ergo dicendũ uidetur: ego puto,
ſaluo ſemper ſaniori iudicio ſic eſſe dicendũ: uidelicet,ꝙ
dictus reus non poterit condẽnari uigore illius ꝓceſſus
attẽta nullitate,& inualiditate dictæ confeſſionis, & con
ſequẽter omniũ retro agitatorũ: ſed iudex debebit ipſum
reum abſoluere,non tñ diffinitiue,ſed ſolum ab obſerua-
tione iudicii : poſtea aũt ipſe iudex debebit formare nu-
dã inquiſitionẽ dicti maleficij contra dictum reum,& con
tra eum procedere ſeruatis ſeruandis: & poſtea ſuper illo
ꝓceſſu nouiter facto poterit condẽnare dictum reum,&
hoc mõ ſeruabitur ordo iuris,& tale delictum non rema-
nebit impunitum,ut decet.Et hãc determinationẽ & con
cluſionẽ ad hanc quæſtionẽ elicio ex quodam conſilio An
ge.quod in ordine eſt 178.& incipit , uiſis actis prædictis
&c.ubi dixit,ꝙ quando libellus eſt ineptus,ſeu inquiſitio
87 eſt inepta,quicquid ſequitur † eſt ipſo iure nullum.& di-
88 cit ꝙ Guil.de Cug.ꝑ l.ſi patronus libertum.ff. de iureiur.
dicit ꝙ exceptio ieptitudinis † reddit iudicium retro nul
lum:& ꝙ ẽt poſt ſententiã poteſt hoc opponi . Itẽ ẽt ſub
dit,propter ineptitudinẽ nullꝰ proceſſus intelligiť factus,
ergo non poteſt ſeq; ſentẽtia diffinitiua. & ideo dicit ipſe
Ange,

Ange.ꝙ ſi tali caſu iudex aliquam pœnā vult inferre,poterit illam extra ordinē imponere,non tamen poterit imponere,pœnā ordinariā:quia ordo proceſſus iam facti repugnat. vnde dicit ꝙ in tali caſu tutior eſt via,ꝙ abſoluatur reꝰ ab obſeruatione iudicii ꝑꝑ libelli ineptitudinē, & iterū ꝓcedi poterit:& dicit ꝙ ipſe ita cōſuleret, & iudex in tali caſu fugeret retia ſindicatorū.& dicit ꝙ licitū eſt iudici in tā dubiis eligere ſecuriorē partē,vt habetur,in l.dos a patre.C.ſolut.matri.Et refert Ange.in dicto.conſi.178. in fi.ꝙ alias ipſe ita obtinuit de facto dum eſſet aduocatus domini Rainerii Lanf.de Piſis olim poteſtatis Peruſii,dū erat in ſindic.qui nō obſtāte inquiſitione inquiſitos abſoluit ꝑꝑ ineptitudinē libelli,ſeu inquiſitionis, & poſtea de nouo inquiſitionē formauit, & proceſſit. Ita dico in caſu noſtro,ꝙ poſtquā dicta confeſſio facta ꝑ torturā indiciis non præcedentibus eſt nulla,& inualida, ꝙ ipſe reus non poterit cōdēnari ſuper dicto ꝓceſſu:ſed iudex debebit ipſum abſoluere ab obſeruatione illius iudicij, & poſtea debebit nouū proceſſum inchoare,& nouā inquiſitionē formare de dicto maleficio cōtra dictū reū:& ſeruatis ſeruādis poterit dictū reum diffinitiuè condēnare: & hoc modo delictum nō remanebit impunitum, & ſolemnitates a iure requiſitæ erunt ſaluæ.Et ita mihi videtur concludendum in hac notabili quæſtione &c.Hippolytus.

SVMMARIVM.

1 *Iudex torquens non præambulis indicijs an puniendus in ſyndicatu.Et qua pœna nu.10.*
2 *Iudex procedens ſine debita cauſæ cognitione facit litem ſuam.*
3 *Iudex delinquens in officium,non iuuatur ratione officij.*
4 *Officialis procedens de facto facit litem ſuam.*
5 *Illicitum perueniens ad optimum finem,non excuſat a pœna.*
6 *Dominus non tenetur ad expenſas procuratoris impetrantis per ſimoniam ſuo nomine.Et idem in iudicio calumnioſo. 7.*
8 *Iudex ferens ſententiam etiam iuſte poſt terminum inſtantiæ debet puniri.*

Iudex

9 *Iudex pretergrediens legum limites,præſumitur doloſus.*
11 *Penam eſſe collatam in arbitrio iudicis quando intelligatur.13.*
12 *Res indeterminata ſtat in iudicis arbitrio.*

§. SVcceſſiue videndum eſt de tertia quæſtione dependēte a proxima ꝓcedēti quęſtiōe, quę tertia quæſt. talis eſt,videlicet, vtrum in caſu qōnis pręcedentis iudex, q dictum reū poſuit ad torturā nō pręcedētibꝰ indi
1 ciis debeat puniri in ſyndicatu † ꝓ tali illegitima tortura. in quo videt dicēdū ꝙ nō: qa poſtq̄ ī ueritate iſte reꝰ erat culpabilis,&vere cōmiſerat dictū delictū,poterit cōtra eū ꝓcedi nō ſeruata ſolēnitate iuris. arg. tex. not. & eorū, q̄ ibi habentur in l.fi.§.fi.ff.quod met.cau.vbi habet,ꝙ valet executio contra debitorē,etiā ſi in ea nō ſint ſeruatę ſolēnitates iuris,quādo in rei veritate ille talis, cōtra quē eſt facta executio erat debitor in ueritate:de quo tex.latiꝰ loquutus ſum ſupra in §.præcedēti.nume.39. ideo eodē modo uidebatur dicendū in caſu iſto:videlicet,ꝙ poſtq̄ in rei veritate iſte reus cōmiſerat dictū delictum, ꝙ nō eſſet aliqua pœna puniendus dictus iudex, q poſuit eū ad torturā non præcedentibus indiciis legitimis. Præterea pro hac parte facit etiam. Nam poſtquā ex opera dicti iudicis res iſta occulta peruenit in lucē,videtur ꝙ dictus iudex magis ſit laudandus,& præmiādus,quam vituperandꝰ, & cōdemnandus. argumen.eorū quæ habentur in l. ſed ſi lege. in §. conſuluit.ff.de petitio.hæredita.& ꝙ voluit Bal. in l.1.C. ne ex delictis defunct.in 5.col.ī ver.itē tenet lege Cornelia &c. Attamen contrariā ſententiā & opinionē puto veriorem,ſcilicet,ꝙ imo dictus iudex,q in ſimilibus, in quibus tractatur de pręiudicio irreparabili exceſſit modū,& non ſeruauit debitas ſolēnitates à iure requiſitas, debeat puniri de tali exceſſu,& de tali tortura ſine indiciis illata.
2 Nā iudex ꝓcedēs ſine debita cauſę cognitiōe,punit: † qa facit litē ſuam ſecundū Bal. in l. obſeruare. in. §. ꝓficiſci. in 15. quęſtione.ff. de officio procōſulis.Itē iudex nō obſeruans

3 ſeruans iuris ordinem,vel debitam conſuetudiné,† redigi
tur ad inſtar priuati,nec iuuatur ratione officii,cũ delique
rit in ipſum officium,cõtra naturam ipſius officii ita dixit
Bald. in conſi.336. inci. factum ſic proponitur.in 4. volu.
Pro quo facit . Nam tutor non bene adminiſtrans bona
pupilli, non fingitur tutor. ſed tenetur tanquam quilibet.
l.qui fundum.§.ſi tutor.ff.pro empt.l.interdũ.§.qui tutela.
ff.de furtis.facit.l.item apud labeonem.§. quæſtionis.ff.de
iniuriis de quo etiã in ſimili ꝑ Guido.de Suza. in tractatu
ſuo maleficiorum.in antepen.char.in vlti.verſi.incip.an ſi
iudex &c.& ibi Ludo.Bologni. in addition. Et dixit Bald.
in l.lectos.ff.de pericul. & cõmodit.rei vendi. ꝙ officialis
4 procedens de facto † facit litẽ ſuã : & ꝙ tali caſu poſſunt
iura cedi contra ipſum,ſicut cõtra priuatũ.quod dictũ re-
fert,& ſequit Catal.in tractatu ſyndi.in verſi.3003.incip.
adde ꝙ officialis &c. Nec videtur ſufficere ſi dicat, ꝙ poſt
quã res bene ſucceſſit, & poſtquã ipſe reus fuit repertꝰ in
vero delicto, non debet puniri ipſe iudex ꝓ dicta tortura
debita,ſed imo eſt laudandꝰ, & pręmiandus,vt ſupra dixi.
Quia reſpondeo pluribus modis.Et primo dico,ꝙ quãdo
aliquis fecit aliquod illicitũ,nõ excuſatur a pœna illius il-
5 liciti , † licet illicitum peruenerit ad optimum finem , ita
probat tex.ĩ l.deſertoré.§. in bello.ff.de re. militar.vbi di
xit text. ꝙ q rem prohibitã à duce belli fecit, vel mãdata
ab ipſo duce belli non impleuit,capite punitur,etiã ſi res
bene ſucceſſerit.pro quo facit dictum Abb.in c.bonę el 2.
6 de poſtula.pręlato.vbi dixit,† ꝙ ſi procurator impetrauit,
& obtinuit per ſimoniam aliquid nomine domini,ꝙ domi
nus non tenetur ſibi reſtituere expenſas, quas fecit.Et fa-
ciũt dict. ꝑ Mod.in l.1.§.ſi procurator.ff.ſi qs ius di.nõ ob.
7 vbi dicũt,ꝙ ſi procurator egit iudiciũ calumnioſũ† nomi
ne domini,& obtinuit, ꝙ nihilomnįꝰ nõ poterit hoc caſu
repetere expenſas,quas fecit à domino. ꝓ quibus etiã fa-
cit nam iudex ferens ſententiã etiam iuſte poſt terminum
8 inſtantiæ † debet puniri,ſecundũ Pet.de Anch.in c.unico.
de reſti.in inte.li.6. in vlti. col. Et facit etiam ad pręđicta
quod voluit Bald.ĩ cõſi.233.inci.quæritur &c.in fi.ĩ 1.vo-

9 lu.vbi dixit,ꝙ iudex † pręſumitur doloſus,quãdo trãſgre
ditur leges.Ita dicẽdũ uidetur ĩ caſu noſtro,in quo iudex
uelo leuato trãſgreſſus eſt leges,& iura,merito debet puni
ri nõ obſtantibus adductis in contrarium.Sed opereptiũ
eſt ſcire qua pœna ſit puniẽdus talis iudex: ĩ quo videtur
dicendũ,ꝙ eſſet puniendus pœna mortis,eo qa iudex tor
10 quens aliquem indebite, † uel doloſe, debet puniri pena
mortis,ut dixit Bal.ĩ l.decuriones.C.de quæ.&ibi Ang.&
uoluit Ioan.de Ana.in ca.1.in 3.colum.de cleri.percuſ.&
Angel.de Aret.in tractatu malefic.in uerbo, fama publi.ĩ
15.char.uerſi.tertio quęro.& uolunt allii docto.quos retu
li in l.quæſtionis modũ.in ulti.col.ff. de quęſt. & ĩ l.repe-
ti.ĩ.1.col.eo.tit.Et i caſu noſtro talis iudex indebite torſit
nõ ſeruando leges,uel ſtatuta uolentia ꝙ reꝰ nõ poſſit tor
queri, niſi pręcedant indicia, & alia neceſſaria. itẽ doloſe
proceſſit tranſgrediendo legẽ, & procedẽdo uelo leuato,
ut dixit Bald.in d.cõſi.233.ergo uidetur,ꝙ debeat puniri
pœna ultimi ſupplicii per dicta iura,& ratiões.de quo etiã
latius dixi ſupra in.§. expedita. nu.87. Attamen prædictis
iuribus & rationibus non ob.crederẽ quod hoc caſu dictꝰ
iudex nõ deberet puniri pœna mortis. attento qđ pur nõ
torſit innocentem,ſed uere nocentẽ,& culpabilẽ,& uerũ
homicidã.& ideo magis credo quod ſit puniẽdus arbitrio
iudicis,ſeu ſuperioris, cũ in tali caſu nõ ſit ſtatuta,nec ſpe
11 cialiter ordinata certa pœna: quo caſu † pœna ĩtelligitur
eſſe collata in arbitrio iudicis.ut habetur in l.1.§.expilato
res.ff.de effrac.& expil.& in l.hodie.ff.de pæ. & in l.3.uer.
ſtellionatum.cum uerſi.ſeq.ff.de cri.ſtellio.& probatur ĩ ſi
mili in l.1.ff.de iur.del.& in l.fi.ff. de acti.emp. & ĩ l.in uẽ-
ditiõe.§.in tempore.ff.de bon auto.iudic.poſ.& in l.mora.
in princ.ff.de uſur. & in l.cõtinuꝰ.§.cum ita.ff.de uerb.obli
ga.& in c.fin.de trãſactio. & in c. finem litibus.de dolo,&
contu.& in c.de cauſis.de officio delegati.& in c.quærenti.
de uerbo.ſignific.in quibus iuribus habetur ꝙ res ĩdeter-
12 minata ſtat in arbitrio iudicis. † de quo etiam ꝑ Alex.in
cõſilio 111.incip.ponderatis uerbis.in 6. col.in 1.uolu.de
quo latius dixi in l.de minore.in prin.in 8.col.uer.qua au

tem pœna &c. ff. de quæſt & in l. lege Cornelia. in fi. ff. de ſica. Et à contrario ſenſu dicimus, ꝙ vbi pœna eſt expreſſa
13 ĩ lege, vel ſtatuto, vel in alia diſpoſitione: † tũc nihil operatur arbitriũ iudicis. & ideo ſtante ſtatuto, ꝙ ĩ maleficijs iudex habeat liberũ arbitriũ, tale ſtatutum intelligit ſolũ in delictis, ſeu maleficiis, qbus nõ eſt expreſſa pœna ĩ lege, vel ſtatuto. ſecus autem erit in maleficijs, ĩ qbus ſtatuto imponit certa pœna: quia in illis nõ poterit recedere à ſtatuto, & tunc nihil operabitur eius arbitrium. ita dixit Pau. de Caſtr. in l. certo generi. §. ſi totus. in fi. ff. de ſerui. ruſtic. prędio. & in conſil. 119. incip. notandum eſt &c. in 2. col. & idẽ dixit Bal. in c. 1. in 7. col. de mi. va. qui cõtumax eſt. & idem tenuit Corſe. in no. ſuis. ĩ verbo, ſtatutũ. ĩ not. incip. ſtatuto cauet, ꝙ pro homicidio &c. Et facit ꝙ voluit Bal. in l. fi. C. de prob. circa fi. vbi dixit, ꝙ licet quando ꝓceditur ex pſumptionibus mitigetur pœna, tamen quãdo pęna habet certos fines, nũquã poteſt ex qualitate ꝓbationis augeri: quod dictũ refert. & ſequit Fran. Brun. ĩ tracta. ſuo de indi. & tor. in 6. char. in 1. col. & dicit Bal. in d. l. fin. ꝙ ex hoc iudices debent eſſe confitenti finibus pœnarũ, prout ſcriptæ vel notatæ ſunt à iure. de qbus etiã dixi in repe. mea rub. C. de proba. in 1. col. in fi. de qbus etiam per Geor. Na. in Cle. ſæpe. in §. nõ ſic tamen. in 15. col. de verbo. ſignifi. Tene menti prædicta quia ſunt quotidiana, & tractabilia.

SVMMARIVM.

1 *Ratio naturalis ſubrogatur loco legis.*
Et illam corrigit. 2.
3 *Lex eſt omne quod ratione conſiſtit.*
4 *Iudex ad quem in criminalibus, an teneatur ſtare proceſſui iudicis à quo, vel nouum proceſſum inchoare.*

5. OCcurrit modo alia quæſtio. valde dubia, q̃ nõ memini me vidiſſe ad aliquo tactam, licet quotidie occurrat ĩ facto. de quo mirã dũ eſt ꝙ aliqui docto. & maxime ſcribẽtes ſuper

ſemper maleficiis eam non tetigerint, & illã ꝓpter eiꝰ frequentiam non examinauerint. Quę quidẽ quæſt. talis eſt. In aliqua ciuitate ſunt plures magiſtratus, et plura officia, vt eſt ĩ hac nr̃a ciuitate Bononię mihi patria: ĩ qua primꝰ eſt R. dominꝰ gubẽrator, ſeu locũtenens legati apoſtolici. Item eſt magnificus dominus Vexifer iuſtitię, & Antiani. Item dominus Poteſtas iudex ordinarius, qui habet merũ & mixtum imperiũ, & omnimodã gladii poteſtatẽ. Itẽ ſunt etiã tribuni plebis, qui vulgariter appellant Domini de collegio. Item eſt etiã iudex Mercatorum. Modo pone ꝙ Antiani vel Tribuni plebis capiunt aliquẽ accuſatũ, vel denuntiatũ de aliquo crimine: & eum de facto torquẽt ſine aliquibus indiciis, vel aliter indebite non ſeruato iuris ordine, nec ſeruatis ſeruandis: & ipſe confitet ſe cõmiſiſſe illud delictum, quo ſtante cõfeſſio ſua eſt nulla. per gl. in l. pe. ff. de quęſtio. circa quod plura dixi ſupra in. §. Secũda q̃ſtio. in pluribus ver. Poſtea talis reus remittit ꝑ dictos Antianos vel Tribunos plebis ad Poteſtatem, & ſic ad iudicẽ ordinarium. qui iudex interrogat ipſum reũ vtrũ cõmiſerit delictũ, quod cõfeſſus eſt cõmiſiſſe in tortura corã Antianis vel Tribunis: et ipſe reus iterũ cõfitetur ſe dictũ delictũ cõmiſiſſe, an hoc caſu iſta cõfeſſio facta ſine tortura corã ipſo Poteſtate noceat ipſi reo, & habeat pro ratificatione dictę primæ cõfeſſionis factę in tortura corã Antianis: vel præſumat facta metu tormentorũ ſicut prima fuit facta indebite et iniuſte ꝑ cruciatũ torturę corã Antianis vel Tribunis plebis. Vel pone ꝙ dicti Antiani, vel Tribũi habebãt indicia cõtra dictũ reũ de dicto maleficio, & vigore dictorũ iudiciorum incœperunt torquere eũ, attamen eum nõ torſerunt ſufficienter, poſtea eũ remiſerũt ad Poteſtatẽ: an hoc caſu ipſe Poteſtas vigore ĩdiciorũ, quę erãt cõtra iſtũ reũ poſſit ipſum de nouo ſuficienter torquere incipiendo nouã torturã, nõ habito reſpectu ad illã primã quã ſibi intulerũt Antiani vel tribuni, vel debeat habere reſpectũ ad illam torturã, & illã computare in tortura, qua ipſe vult inferre dicto reo. Et põt poni exẽplũ. Cõtra illũ reũ erãt duo indicia, ꝓpter quę Antiani vel Tribũi de

derunt ipſi reo quatuor ictus torturæ,& poterant ſibi da
re ſex,cum de conſuet.totius Italię pro quolibet indicio,
dentur tres ictus torturæ.Mō ptās uigore dictorum indi
ciorum uult torquere dcm̄ reum , an poterit ſibi dare ſex
ictus torturæ ꝑꝑ illa duo indicia contra eum exiſtentia,
uel ſolum poterit ſibi dare duos ictus, qui deficiebant ad
numerum ſex,computando illos 4.ictus,quos habuit ab
Antianis uel Tribunis?& ſic utrū̃ tortura illata reo ab vno
magiſtratu, ſeu officiali , dēat computari ipſi reo ab alio
officiali ꝓcedente contra ipm̄ reū ꝓ eodem crīe.Vel aliꝰ
iudex ꝓcedens,ut dixi,contra ipm̄ reum poſſit incipere&
finire nouam torturam,nullo habito reſpū ad illam pri-
mam torturā,q̃ paſſus eſt ipſe reus corā alio primo iudi.
uel magiſtratu ꝓ eod.delicto . Et veræ iſtæ ambæ qōnes
ſunt multū dubitabiles,& apud me ualde ambiguæ ſunt,
& maxime importantiæ & effectus. Quo.n. ad primā mi
hi vr̄ dicendum,ꝙ d.confeſſio prima per ſecundā non di
catur ratificata nec dicatur aſſumere aliqđ robur per di
ctam confeſ.factam coram ptāte,& hoc attenta nullitate
& inualiditate ipſius primæ confeſ.factæ coram Antianis
vel Tribu.plebis.Nam ēt ſi dicta ſecunda confeſ. eſſet fa-
cta coram eodemmet iudice,coram quo fuit facta prima,
non ualidaret primā.cum clarū ſit,ꝙ confeſ. facta ꝑ tor-
turam non præcedentib.indiciis ltīmis non ualeat , ēt ſi
millies ratificetur,ſm̄ gl.in l.pen.ff.de qō. de quo ibi late
dixi.& ſupra dixi in §.ſecunda qō.nu.2.& ſimiliter omnia
inde ſequentia ſunt nulla,ut dixi in dictis locis. Veruntn̄
aliquod dubium facit in hoc caſu : quia dicta ſecunda cō
feſſio non fuit facta in eodem iudicio, & coram eodē iu-
dice,ſed corā diuerſo iudice.Quod tn̄ non vr̄ obſtare,qa
licet fuerit facta corā diuerſo iudice, non tn̄ fuit facta cir
ca idē delictū.variatio.n.iudicū non uariat delictū. Et iō
mihi vr̄ ꝙ oīno dicta prima confeſ.facta ſuper eodē crīe
vna cum confeſſione ſubſequuta ſit null ,licet ſit facta co
ram diuerſis magiſtratib.dicta ſecunda confeſ.ex qua nō
poterit condemnari ipſe reus.Sed poſſet forte in hoc ca-
ſu fieri diſtinctio hoc modo,vꝫ,ꝙ aut iſte reus, qui fuit

primo ab Anti nis īdebite,& iniuſte,uelo leuato,ſine īdī
ciis tortus erat homo idiota & rudis: qui nullam doctrinā
nec experiētiā habebat,utputa,erat quidam ruſticus, uel
mulier,qui nō intelligunt requiſita à iure in ſimillibus.&
tūc videtur quod dicta cōfeſſio ſecūda facta corā poteſtate
nō noceat ipſi reo,ſicut nec prima facta corā Antianis uel
Tribunis ei nō nocuit.per gl.d.l.pe.ff. de qō.quia ipſe reꝰ
uidetur hoc dixiſſe uigore torturæ præcedētis: cogitans
ꝙ ſicut fuit indebite tortus ab Antianis vel Tribunis , ita
poſſet de nouo indebite torqueri ab ipſo Ptāte:& hoc ti-
more ductus fuerit cōfeſſus corā ptāte,arg.illius carminis
videlicet.Qui ſemel eſt læſus fallaci piſcis ab hamo,Omni
bus vnca cibis æra ſubeſſe putat &c. & iō dicta confeſſio
eſt nulla ſicut prima.ar. eorū, q̃ habentur in d.l.pe.& in l.
repeti.ff.de quæſt. Aut erat homo ſagax , practicus & ex-
pertus,q verisimiliter poterat ſcire, ꝙ poteſtas eum non
torqueret,niſi haberet ſufficiētia indicia,& ſeruatis ſeruā
dis propter timorē ſyndicatus:& tunc talis confeſſio facta
ſecundo loco coram poteſtate ei noceret:quia non videre
tur illum feciſſe timore torturæ,quæ ei non poterat de iu
re inferri:ſed talis confeſſio hoc caſu uidetur magis ſpōte
facta ex conſcientia criminis.Vel poſſet ēt dici aliter vide
licet,qđ ſi anteq̃ ipſe reus torqueretur a poteſtate,ipſe po
teſtas dixiſſet tali reo,vt ſolēt dicere boni iudices,ꝙ non
dubitaret de aliqua illicita tortura,q̃ ei inferret iniuſte,&
de facto,ſed diceret veritatē de eo,quod erit interrogatꝰ:
tunc ſi confiteretur,talis cōfeſſio ei præiudicaret, quia nō
præſumeretur facta metu tormentorū.Et licet de iſta mi-
hi non occurrant ꝑſentialiter iura:tn̄ habent in ſe ratio-
1 nem naturalē , quę ſubrogatur loco legis † vt habetur in
l.cum rō.ff.de bon.dam.& in l.ſcire oportet.§. ſufficiat. ff.
de excu.tutor.& in l.fin.ff.pro ſoc.& volunt gl.in c. ex eo.
de elec.in 6. & non minus attenditur rō naturalis , quam
lex,ſecundū Pet.de Anch.in conſil. 216. incip.ſcripſit &c.
2 in vlti.col.imo rō naturalis corrigit † legem,ſecūdū Bart.
3 in proœmio.ff.in §.fi.† Et iō dixit And.de Iſer.i proœ feu.
in vlt.col.ꝙ eſt rationabile dictum,ita debet mouere iudi

cem ad iudicandum,ſicut ipſa lex:quia lex eſt oẽ quod ratione conſiſtit.quod dictum refert & ſequitur Iaſo.in l.illã.in 3.col.C.de colla.& in authen.ſi qua mulier.in 3.col. circa princ.C.de ſacroſan.eccle.Et dixit Bald.in conſil.38. incip.Thomas &c.in fin. in 3.volum.quod ratio naturalis cuncta recte diſponit,& vix reperitur aliquid contra rationem naturalem,quod non remordeat conſcientiã. de qua ratione naturali plura dixi in repe.mea rub.C.de prob.in 38.colum.Quo autem ad ſecundam q.videlicet, an tortura illata reo per vnum iudicem debeat reiterari ꝑ aliũ iudicem, cui remiſſus eſt ipſe reus vel debeat cõputari in numero torturę habendæ, & patiendæ corã iudice ad quem eſt remiſſus talis reus? in quo videretur primũ dicendum, ꝙ in totũ tortura deberet reiterari, cum ipſe poteſtas ad quẽ remiſſus fuit dictus reus ſit nouus iudex,& debeat facere nouũ proceſſum,& nõ teneat̃ ſtare ꝓceſſui alterius, cũ ipſe teneat̃ i ſyndicatu ſi male ꝓceſſerit: vt habet̃ in toto tit.de pœ.iudi.qui male iudi.& voluit Bart.in l.non du
4 bium.ff.de cuſt.reo.vbi dicit,ꝙ in † cauſis criminalibus iudex ad quem remiſſus eſt reus,nõ tenetur ſtare proceſſui facto ꝑ iudicem,qui reũ remiſit: ſed ipſe poteſt facere nouum proceſſum.ad quod alleg. quæ habent̃ in §.ſi vero crimen.in authen.de ſanc.epiſ.& ꝑ Guliel.de Cu. in l.magiſtratibus.ff.de iur.om.iud.& ibi per Iaſ.in ſi.Attamen contrariũ credo verius:videlicet, ꝙ imo iſte poteſtas ſecũdus iudex debebit cõputare torturã iam habitam , & paſſam per ipſum reum ab alio iudice,ſcilicet ab Antianis vel Tribunis plebis,ne ipſe reus magis nec durius torqueatur , ꝙ̃ iura,honeſtas & conſuetudo patiant̃. Nam ſi poteſtas habens eadem duo indicia,quæ habebant Antiani,torqueret reũ tribus ictibus torturæ pro quolibet indicio:ſequeret̃ ꝙ ipſe reus haberet quinq; ictus torturæ ꝓ quolibet indicio,& ſic excederet̃ modus & ordo torturę conſuetus. Itẽ ſequeret̃ ꝙ prima tortura in nullo cõputaret̃,& ꝓ nihilo haberet̃, & nõ eſſet in cõſideratione ꝙ vere ſaperet iniquitatẽ & iniuſtitiã.Itẽ ſequeret̃ ſi vnus reus remittere tur pluribus iudicibus diuerſis tẽporibus ꝓ eodẽ delicto,

ꝙ

ꝙ poſſet ab vnoquoq; iudice de nouo torqueri ꝓ eo delicto:ꝙ mõ aliquo nõ eſt dicẽdũ,nec de rigore iuris, nec de ęquitate.Et licet ſuꝑ hac q.nõ habeamus tex.vel gl.vel doctrinã expreſſam alicuius doc.tñ habemus rõnẽ naturalẽ, ꝗ̃ vt ſupra dixi,ſubrogatur loco legis.Sed vltra rationẽ naturalẽ adduco no.verbũ Iaſ.in l.inter ſtipulãtẽ.§.ſi Stichũ. in pe.col.ff.de ver. oblig. vbi examinãdo certã quæſtionẽ dixit poſt multa,ꝙ declaratio quæ fit ex mera volũtate iudicis nõ tranſit ad ſucceſſorẽ in officio: ſed ſecus eſt in declaratione,ꝗ̃ fit ex veriſimilibus cõiecturis,vel ex actis cauſæ:qa illa bene trãſit ad ſucceſſorẽ in officio . & hoc tenet Bart. ſm eum in l.ab executore.in princ. ff.de app.& in l. terminato.C.de fruct.& lit.expen.& Bal.in l.ſi. C. de leg. & Ang.& alios in d.§.ſi Stichum.Et ſubdit ipſe Iaſo.ibi,ꝙ ratio huius eſt:quia cenſetur idem iudiciũ & eadem perſona.alle.l.proponebatur.ff.de iud.&c.innotuit.de elec.Ideo ſubdit,ꝙ officiũ cuius reſpũ anteceſſor inquiſiuit, vel ſentẽtiauit nunquã moritur.c.gratioſe.de reſcrip.ideo ſucceſſor in eodẽ offõ põt declarare.de quo latius ꝑ Iaſ.in §.Stichũ.Ex quibus verbis colligit̃ deciſio prædictæ q. ſaltẽ argumẽtatiuẽ:videlicet,ꝙ iudex ſuccedẽs in dicta cauſa. Antiani vel Tribuni plebis nõ poterit ĩcipere nouã torturã , ſed poterit inceptã ꝑficere : & ſic tenebit̃ ipſi reo torturã iã habitã corã Antianis,vel tribunis cõputare cũ tortura ꝑ eũ danda ipſi reo . Pro qua cõcluſione ẽt faciunt dicta per Bal.& Pau.de Caſt.in l.eos.in §.ſuper his.C.de app. Et faciunt no.verba Pau.de Caſt.in l.edictũ.ff.de iud.quæ oĩno vide ꝓ deciſione huius q.vbi inter cętera dicit,ꝙ numerus citationũ factarũ a primo iudice dẽt compleri a iudice ſucceſſore,& nõ dẽnt de nouo inci.pro quo ẽt vide eundẽ Pau.de Caſt.in l.mortuo iudice.eo.titu.vbi dicit,ꝙ iudex ſubrogatus loco alterius iudicis,dẽt iudicare ex eiſdẽ actis vt not.in l.ſi vt proponis. C.qũo & qñ iudex. & ſubdit ꝙ non ſoluitur iudiciũ, licet ſoluatur iuriſdictio. Et faciunt ẽt dicta ꝑ eundẽ Pau. de Caſt.in l.proponebatur.ff.eo. tit. de iud.vbi dicit,ꝙ nõ eſt neceſſe inchoare iudiciũ de nouo licet aliq̃ ex iudicibus ſint mutati, & aliq̃ loco illorũ ſint

ſub-

ſubſtituti,imo i'li ſubſtituti reaſſumēt cām in eodē ſtatu; in quo erat ante dictā mutationē:de quo ibi latius ꝑ eum. Et ꝓ prædictis ēt faciunt optime dicta ꝑ Lud.Rom.conſ. 279.incipien.circa primum quæſtionis articulum &c.in 1. col.vbi omnino videas:quia dicta ibi per eum multum deſeruiunt quæſtioni noſtræ &c. ex quibus remanet expedita ipſa quæſtio ſatis dubitabilis.

SVMMARIVM.

1 *Procurator in cauſa criminali an admittatur.*
Et an ad vnum articulum tantum.2. 3.
Et an ad opponendas exceptiones dilatorias.4.
Et in quibus aliis caſibus.19.24.25.26.42.
5 *Minor an poſſit petere reſtitutionem in integrum per procuratorem in cauſa criminali.*
6 *Procurator interuenire poteſt in cauſa criminali, quando petitur,quod ſententia declaretur nulla.*
Et quando interuenire poſſit.8.27.29.30.31.36.41.46.
7 *Iudex quando poſſit compellere reum comparere perſonaliter,ſiue ſit locus torturæ ſiue ſimplici interrogationi.*
9 *Probationes factæ tempore lapſo,ſed admiſſæ parte non opponente, non ſunt validæ.*
10 *Iudicium agitatum cum excommunicato valet,ſi non fuit reiectus a parte,vel a iudice.*
11 *Probationes in contrarium contra præſumptionem iuris & de iure admiſſæ valent,ſi non ſit oppoſitum.*
12 *Inſtrumentum per clericum confectum valet, ſi ei non opponatur.*
13 *Religioſi Sancti Franciſci quando poſſint eſſe teſtamenti executores.*
14 *Clericus prohibetur fideiubere pro alio,& quid ſi fideiuſſerit.*
Multa impediunt contrahenda,quæ non dirimunt contracta a nu. 14.vſque ad nu.·.ſupra.
15 *Negatiuam quando inducat neceſſitatem præciſam. 18.*
16 *Papa de potentia ordinaria an poſſit in cauſa criminali procuratorem admittere.*

Et

Et an princeps hoc poſſit per reſcriptum. 17.
20 *Statutum promittens impunitatem occidenti bannitum, de quo bannito intelligat.*
21 *Accuſatio de vulnere facta ſequuta morte,an teneat locum accuſationis de morte.22.23.*
28 *Exceptio quòd delictum,de quo quæritur ſit impunibile,an impediat litis ingreſſum.*
32 *Obligatio impoſſibilium nulla.*
33 *Iudicis præceptum impoſſibile nullius eſt momenti.*
34 *Impoſſibilitas excuſat ab excommunicatione.*
Item appellationem a perſecutione appellationis.35.
37 *Carceratus an poſſit citari, & quando proceſſus contra eum factus valeat.*
Et an excuſetur a termino non ſolutæ penſionis.38.
39 *Bannitus pro contumace an poſſit haberi.*
40 *Legum diſpoſitiones naturalibus conueniunt.*
43 *Iudex debet quærere ex officio ſuo probationes innocentiæ rei, etiam nullo hoc petente.44.*
45 *Actus ex ſolennitate perperam interueniente an vitietur.*
47 *Iudex dēt audire extraneum allegantem innocentiam abſentis.*
48 *Cautelis in pernitiem animæ non vtendum.*

§. SEquitur modo quinta quæſtio valde quotidiana, quæ quotidie paſſim quaſi in omni iudicio ſeu cauſa criminali occurrit:quæ vere eſt magnæ importantiæ & effectus.circa quā fiunt ſæpiſſime allegationes in voce,& in ſcriptis:quæ quæſtio eſt iſta:uidelicet,an in cauſa criminali poſſit interuenire procurator. Quam quæſtionem cum omnibus ſuis dependentibus, emergentibus & connexis latius, & forte melius omnibus aliis examinat Maria. Socin.in ſua ſolenni repe. c. veniens. de accuſatio.&c. ideo ego ſolum circa ipſam quæſtionem ꝓcedam ſuccincte per quaſdam concluſiones, quas puto de iure veras adducendo ēt aliqua vltra Maria. & alios vſque ad hæc tempora. Et ideo intrans dictam quæſtionem dico
1 primo,ꝙ regulariter † in cauſa criminali non admittitur

procu-

procurator: vt habetur in l. penu. §. ad crimē. ff. de publ. iudi. & in c. veniens, extra de accu. & in l. ſeruum quoq; §. publice intereſt. ff. de procura. & in l. reos. C. de accu. cū ſim. & vtrobiq; per doct. Et hoc ꝓcedit nedum ad totam cām,
2 † ſed etiam ad vnum articulū tantum: qm̄ etiam ad vnū articulum tantum non pōt procurator comparere in cauſa criminali. ita dixit Bald. in l. reos. circa 9. col. verſi. quæro circa hanc partem. C. de accu. & Spec. in titu. de procu. in §. 1. ver. ſed nūquid media &c. & Saly. in d. l. reos. in 12. col. in verſi. quæro an ſaltem ad vnum articulū. vbi dicit, quod ſi reus ſit in vinculis detentus, quod procurator non poterit interuenire ad actū ſubſtantialem iudicii, ſed ad alium actū ſic: vt ſunt poſitiones & earum reſpōſiones & teſtiū productiones. & hæc dicit voluiſſe Ioan. And. in addit. Spec. in tit. de procu. in d. ver. ſed nunquid media &c. & huic opi. aſſentit Bar. ſecundum eū in d. §. ad crimen. Refert tamen ibi Saly. aliquos tenētes contrariū, & bonis rationibus, quos ipſe ſequitur. ſubdens tñ ꝙ ꝓcurator in cā criminali pōt interuenire ad ꝓducendū ſimpliciter vt nudus miniſter: & ibi allegat rōnem. De qua q. an & quando procurator in cauſa criminali poſſit interuenire ad vnū
3 articulum tm̄, † vide vltra prædicta doc. in c. veniens, & in d. §. ad crimen. & in d. l. reos. & Anto. in c. ex parte. in 15. col. de teſti. & Spec. in tit. de legato. in §. excipitur. verſic. quid ſit certus articulus cauſæ. & Io. And. in c. inquiſitionis. ſuper verbo, interdum. de hæret. in 6. in nouel. Et an
4 procurator † in cauſa criminali admittatur ad opponēdas exceptiones dilatorias, vide doc. diſtinguentes in dictis locis. & vide Alex. in conſil. 238. incipient. viſa copia &c. in vlti. col. in 6. volu. Et ſcias quod adeo eſt verum hoc, quod in cauſis criminalibus non admittitur procurator, ꝙ hoc etiam habet locum in petēdo reſtitutionem in integrū aduerſus ſnīam latam in cauſa criminali contra minorem.
5 † Nam ipſe minor non poterit per procuratorē petere reſtitutionem in integrum in cā criminali: ſed debebit ipſe minor perſonaliter comparere ad hoc petendum. ita dixit Bal. in l. 1. in §. pen. in fin. ff. de poſthu. quod dictum ꝓ not. &

& ſingu. refert & ſequitur Francif. de Are. in c. veniens. in 22. col. de accuſa. de quo ego dixi in ſingu. meo 22. incip. reſtitutio in integrum &c. Scias tamen quod quando pe-
6 titur, † ꝙ ſententia lata in cauſa criminali declaretur nulla, poteſt ad hæc interuenire procurator. glo. eſt not. in c. hoc quippe. 3. q. 6. quam ad hæc magnifacit Franciſc. de Aret. in d. c. veniens. in 25. col. verſic. & adde &c. de accuſā. & hanc partem tenet Bal. in l. reos. in penulti. colum. C. de accuſat. Item adde etiam hic not. verba Bald. in l. fina. C. de procurato. in ſecunda colum. in verſ. tu dic quod vbi ſunt &c. vbi dicit, quod vbi ſunt indicia contra reum pro
7 bata iudici ordine iudiciario, † quod tunc poteſt cōpellere reū perſonaliter cōparere, ſiue ſit locus torturæ, ſiue ſimplici interrogationi. Si autem nō ſunt aliqua indicia cōtra reū legitime probata tūc nunquā poteſt iudex auferre reo beneficium mittendi procuratorē legitime inſtructum. & idem dixit ipſe Bald. in l. ſeruum quoq; in §. publice intereſt. ff. de procuratori. & Alexan. & Iaſo. in d. l. final. C. de procurato. poſt med. Modo vltra prędicta ego quęro: pone ꝙ procurator, qui nō poteſt interuenire in cauſa criminali vt ſupra dixit, interuenit & non fuit oppoſitum, nec fuit
8 repulſus, ſed tacite admiſſus. † An iſto caſu valeat iudiciū. in quo gl. valde not. in c. 1. in verbo, criminalis. extra de iudi. in 6. dicit quod valet tale iudicium. & idem dixit gloſſ. in l. quamuis indubitati. C. de adult. ꝓ quibus facit. l. filiuſ famil. in §. veterani. ff. de procu. & l. ita demum. C. eodem titu. cum glo. ſua. & facit glo. in l. reum criminis. C. de ꝓcurato. Et hanc partē tenet etiam Spec. in tit. de ꝓcuratori. in §. 1. verſ. item ꝙ eſt miles. & Domi. de ſancto Gemi. in c. 1. de iudi. in 6. & Archid. in c. qui ad agendum. de procura. in 6. & Ioan. de Lig. in d. c. veniens. & Angel. in d. §. ad crimen. & Franc. Accur. in d. l. quamuis indubitati. quem ibi refert & ſequitur Cyn. & Saly. Et idem tenet Cepol. in cautella ſua 222. incipient. ſtatuta quandoque &c. vbi allegat pro hac parte Ang. de Are. in tract. malefi. in verſi. qui iudex videns quod inquiſiti nō cōparent. in pen. col. verſic. quæro pone ꝙ in criminali &c. Et Oldrad. in conſil. 136. incip.

inc.omiſſa prolixitate.in pen.colum.ubi etiam plura ſimi
lia alleg.Et hanc partem etiam tenet Ang.in d.l.quamuis
indubitari.Pro qua parte faciunt dicta per Alex.in conſi.
157.inc.in cauſa & lite vertente.in fi.in 2.vol.ubi dixit,
ꝙ probationes,quæ debebant fieri intra certum tempus,
9 †& ſi factæ ſunt poſt illud tempus,& ſi ſint admiſſæ parte
non opponente,tunc ualent.ita dixit Inno.in c.fraterni
tatis.de frig.& malefi.& in c.cum Bertoldns.de re iud. &
in c.cum dilecta.de reſcr.& Ant.in c.is qui.de ſpon.& di-
cit quòd eſt de mente Bar.in l.inter ſtipulantem,§.1.ff.de
verbor.oblig.& hoc ibi clarius uoluit Ioan. de Imo. Et
idem uoluit Alexand. in conſi. 212. ſecundum ordinem
meum,inc.viſo & opportune.in col. Et faciunt dicta per
Ludo.Roman.in conſi.215.inc.duo ſunt quæ principali
ter quæruntur.in 1.col.ubi in iſtis propriis terminis te-
net hanc partem, & dicit ꝙ ſi procurator interuenit in
cauſa criminali & fuit admiſſus,& non fuit oppoſitum,
ꝙ ualet iudicium,ad quod all.glo. in d. c.1.de iud.in 6. &
docto.in dictis locis. & dicit quòd pro hac parte facit.
10 Nam iudicium agitatum cum excommunicato † valet ſi
non fuit reiectus à parte,uel à iudice, licet alias excom-
municatus non poſſit ſtare in iudicio per c.intelleximus.
de iud.hoc dicit probari in c.pia.ad finem.de excep. in 6.
& no.in c.exceptionem.eodem ti.in antiq.pro quibus al
leg.l.ita demum.C.de procu.& d.§.ueterani. Et faciunt
etiam ſecundum eum ibidem quæ habentur per gloſſ. in
auth.quib.mo.na.effi.leg.in §.ſi quis ergo.uerſi.ſi ergo li
centia &c.quam glo.ponderat Barto.ſecundum eum in l.
poſt mortem.in §.neque.ff.de adop. ubi dicit, quòd uali-
da ſunt facta per procuratorem,etiam ſi per eum fieri nõ
poſſent,quando fuit admiſſus ad faciendum, eo quod nõ
fuit ſibi aliquid oppoſitum.Subdit etiam ipſe Lud.Rom.
vbi ſupra,quod pro hac parte faciunt dicta per Inn. in d.
c.fraternitatis.de frig.& malefic.ubi dixit, ꝙ licet contra
11 præſumptionem iuris,& de iure non †admittatur proba
tio in contrarium, niſi per confeſſionem partis. l.fin. C.
arb.tute.l.antiquæ.C.ad Velle.Attamen probatio admiſ
ſa

ſa ualet,ſi non eſt oppoſitum, quod dictum refert ſecun-
dum eum Anto.in c. is qui. de ſpon. adducit etiam idem
Lu.Ro.c.1.de reſt.ſpo.ubi habetur,ꝙ licet contra agen-
tem interdicto recuperandæ non admittatur exceptio,
nec probatio dominii,tamen admiſſa ualet & tenet ſi nõ
fuit oppoſitum.Item ſecundum eum facit.l.uniuerſis. C.
de decu.li.10.ubi dicit Bar.ꝙ licet clericus non poſſit in
12 ſtrumenta † conficere,ut in c.ſicut.extra ne cle. uel mon.
tamen confecta valent,ſi eis non fuit oppoſitum. Item &
ultimo pro hac parte adducit ipſe Lu.Ro.in d.conſi.illam
regulam,vcȝ ꝙ multa de iure fieri non debent, quæ ta-
men facta tenent,ut in c.ad apoſtolicam.de reg.& in l. 1.
§.biduum.ff.quando app.ſit.& l.1.ff.de fer.cum ſi.Ita reſi
det Lu.Ro.in d.conſi.215.Pro quibus etiam faciunt opti
me dicta per eundem Ludo.Rom.in conſi.225.inci. quo
ad primum quæritur &c.in 2.col. ubi dicit not. uerbum
in materia.Et faciunt etiam dicta per eundem Lud. Ro.
in conſi.409.inc.quo ad primum propoſitæ conſultatio-
nis &c.ubi dicit,religioſi,& maxime ſancti Franciſci,non
13 poſſunt eſſe † executores teſtamenti alicuius, & officium
executoris exercere,niſi à ſuperiori ſuo ſuper hoc habue
rint licentiam,ut in c.religioſus.de teſt.in 6.& in cle. reli
gioſus.eo.ti.& in cle.exiui.de uerb.ſign. tamen ſi id quod
uoluit teſtator fuit executum per aliquos religioſos,& nõ
fuit oppoſitum,ualet quod fecerunt. & dicit ꝙ hæc fuit
ſing.deciſio Fed.de Sen.in conſi.293.inc. factum tale eſt,
ante conſtitutionem &c.in fi.pro quo dicto ipſe Lud.ubi
ſupra, adducit. Nam clericus prohibetur fideiubere pro
14 † alio,ut in c.1.de fideiuſſ.& in c.te quidem. 11.quæſt.1.
tamen ſi fideiuſſerit pro aliquo,ualet fideiuſſio. c. perue-
nit.& c.conſtitutus. de fideiuſſ. Item adducit etiam dictũ
Bar.in l.uniuerſis.C.de decu.lib.10.& d. l. ita demum. &
d.§.ueterani.Et pro iſtis faciunt ẽt dicta per Bar.in l. 1.§.
accuſationem.ff.ad Turp.ubi dixit,ꝙ perſonæ, quæ pro-
hibentur accuſare,ſi accuſant,& eis opponatur,ualet accu
ſatio.pro quo facit quod dixit Bal.in ru.C.qui accu.non
poſ.& faciunt optime dicta p me in l.ſi quis ne qõ.in 20.
col.

col.cum ſeq.ff.de quæſti.& per Iaſ.in repe.l.admonendi,
in 9.col.ff. de iureiuran.Et ex iſtis omnibus videtur con-
cludẽdum,ꝙ ſi procurator interuenerit in cauſa crimina-
li,& non fuit reiectus,nec ſibi fuit oppoſitũ,ꝙ valet iudi-
ciũ ꝑ ſupradicta.De qua q̃one vide ẽt Ioan.de Imol. in d.
§.ad crimen in pen.char.in 1.& 2.col.Sed Barb.in d.c.ve
niens,de accu.ſubtilius conſiderans dicit,ꝙ imo,cõtra gl.
& doc.tenentes hanc partem,eſt tex.ibi in d.c.ueniens.in
quantum dicit,admittere,nec poſſemus &c.ex quibus uer
bis apparet,ꝙ lex ipſa,ſeu canon reſiſtit actui:ergo meri-
to iudiciũ eſt ipſo iure nullũ.l.non dubiũ.C. de leg.l. cum
lex.ff.de fideiuſ.c.uides.10.diſ.Dicit ẽt,ꝙ pro hoc facit ra
tio:uidelicet,quia in illo tex.negatiua p̃cedit,actum pote-
15 ſtatiuum. Et quando negatiua † præcedit actum poteſtati
uum,inducit neceſſitatem præciſam:ut eſt glo. ſecundum
eum no.in c.1.de reg.iu.in 6.& in cle.diſpẽdioſam.de iud.
& in l.Gallus.in princ.ff.de libe.& poſthu. ubi Bar.& alii.
& in c.teſtimonium.& in c.fi. de teſti. & in l.nemo poteſt.
ff.de leg.1.Et ſubdit etiam Barb.ubi ſupra,ꝙ hanc partem
uidelicet , ꝙ tale iudicium non ualeat tenet Ioan. And. in
d.c.1.de iudi.in 6.in nouel.dicit etiam ꝙ Bal.in d.§.ad cri-
men damnat illas gl.ſuperius alleg.& tenet hanc partẽ, ꝙ
tale iudicium ſit nullum,dato ꝙ non fuerit oppoſitũ: & di
cit Bald.ſecundum eum in d.§.ad crimen. ꝙ uerbũ fruſtra
poſitum in d.§.ad crimen.eſt canon latæ ſententiæ.ꝓ quo
facit l.1.C.de modo mul.& l.fruſtra.eo.tit.& ſic ipſe Barb.
in d.cap.ueniens. tenet hanc partem.ſ.ꝙ tale iudicium ſit
nullum:dato ꝙ non fuerit oppoſitum aliquid contra talẽ
procuratorem.Et dicit ꝙ pro hanc partẽ facit quod dixit
Inno. in d.c.ueniens.ubi dixit ſm eum , ꝙ † Papa de po-
16 tentia ordinaria non poteſt in cauſa criminali admittere
procuratorem,licet de abſoluta potentia poſſit quã doctri
nam refert & ſequitur Io.de Imo.in d.§. ad crimen in 26.
col.& ibi Alexan.& Ang.ubi etiam ſubdit ipſe Angelus ꝙ
17 † princeps poteſt facere per reſcriptum,ꝙ quis cõpareat
ꝑ procuratorẽ in cauſa criminali,dũmodo in reſcripto di
cat,non obſtãte tali lege in cõtrariũ faciente.& hæc ar. l.
fi.

fi.C.de iniur.Sed ipſe Barb. ibi reprehendit Angel. & re-
probat eius dictum,& hoc ꝑ tex.in d.c.venines.in d.verſ.
nec poſſemus &c.ſed forte nõ bene eũ reprehendit: maxi
me ꝑ tex.in c.propoſuit.de conceſ.præben. ita finaliter re
ſidet Barb.in d.c.veniens.ſuper hoc paſſu.Ex quibus dictis
per eum remanet dubia illa cõmunis opi.doc.quos ſupra
retuli, tenentium ꝙ ſi procurator interuenit in cã crimi-
nali,& nõ opponatur,ꝙ valet tale iudiciũ: iõ cogita ſuper
prædictis.Et vide Felyn.in c.ſciſcitatus in 3.& 4 col.de re-
ſcrip.& Franciſ.de Are.in d.c.veniens.in pen.col.de accu.
Et inquantum ipſe Barb. dixit in d.c.veniens.ꝙ negatiua
18 pręcedens actum poteſtatiuum , † denotat neceſſitatem
præciſam,& priuat omni potentia. Tu circa hoc vide etiã
Bald.in l. 1.in pen.col.C.qui admit.& in l.quæſtionem.in
vlti.col.C.de fideicom.& Bal.in l.1.ff.de iniuſto teſt. & vi-
de Anto.in c.præterea de dila.in 5. col.vbi dicit,ꝙ ſi ſtatu
tum impedit,ꝙ iudex nõ poſſit exercere iuriſdictionẽ ſuã
vltra limites ſuæ iuriſdictionis, ꝙ nõ valebit ſe pronuntia
re iudicem cõpetentem , quando ꝑ hæc excederet termi-
nos ſuę iuriſdictionis,ꝑ ea quæ not.in c.ſi iudex laicus. de
ſenten.excomm.in 6.cum aliis ibi per eum alleg.Et in ma
teria vide etiam Alex.in conſil. 301.incip.viſis dubitatio-
nibus eleganter formatis.in princ.& Abb.in conſil.64. in
cip.caſus in effectu talis eſt &c.in 1.col.in 3. vol. & Socin.
in conſi.93.incip.circa primum,in vlt.col.in 1.vol.& om-
nino Nellum in trac.banni. in ſecunda parte ſecundi tem
por.q.66.& Iaſ.in §.curare.in prin.inſtitutio. de actio . &.
vide etiã late per Antonium Corſ.in not.ſuo.in verb.po-
teſt. & eundẽ in nota. ſuo. in verbo, valeat. & vide etiam
Alexan.in conſi.173.incip.uiſis.in 3.col.in 7.volu.

Modo redeundo ad quæſtionẽ noſtram operępretiũ eſt
quærere, vtrũ ſit aliquis modus, vel aliqua cautela, ꝑ quã
in cauſa criminali quis poſſit cõparere per procuratorem?
in quo dicas ꝙ ſic.ad quod diligẽter aduertãt ꝓcuratores,
& illi,qui volũt adiuuare amicũ ſuum inquiſitum,ſeu accu
ſatũ de crimine capitali.Nã vna eſt cautela,ꝙ amicus, ſeu
cõparere volens pro reo inquiſito adeat iudicem, quando

ipſe

ipſe iudex procedit ꝑ inquiſitionem,& nominet teſtes iudici in ſecreto,q ſciunt ueritatē & inſiet apud iudicem in ſecreto,ꝙ recipiat illos teſtes ꝓ reo abſentē inculpato, & inquiſito.Item & det ſibi interrogatoria ſuper quibus debeant interrogari,& tūc iudex ex offiō poterit hos teſtes examinare,& diligēter interrogare, & ſi ex illis atteſtationibus apparuerit reū inquiſitum non eſſe culpabile,iudex poterit,& debebit ipſum reū abſoluere. pro quo eſt text. in l.ſi nō defendantur.in fi ff.de pœ. ubi habetur, ꝙ iudex dēt,& poteſt inquirere de innocentia rei, & ſi reperiat eū innocentē,debet eum abſoluere.Et iſtum modum ſeu hāc cautelam tradit Bartol.Cepol.in cautelis ſuis,cautela 68. incipien.in cauſa criminali &c.ubi allegat illum text. d.l. ſi non defendantur,dicit ꝙ hæc notat ibi.Bart.& etiam in l.is qui reus.& ibi per alios.ff.de publi.iudi.& in l.1.§. fin. ff.de quæſtio.Et dicit ibi Bart.in d. ſua cautela ſe ſemel adiuuaſſe hoc modo amicū ſuū ad quod uide quæ dixi in repet.mea rub.C.de probat.in 14.col.in uerſi. eſt etiā alia uia &c.Alius eſt etiam modus,& cautela cōparendi per procuratorem in cauſa criminali,quam ponit ipſe Bart.in d.ſua cautela uidelicet,ꝙ imploretur officiū iudicis,ut admittat cōparentem.Et poteſt poni exemplum,ſtatuto cauetur,ꝙ bāniti poſſint impune occidi. mō Titius occidit bannitū & inquiritur contra eum de occiſo.iſte Titius non audet cōparere,licet hæc fecerit ꝑmittente ſtatuto,nec pōt mittere procuratorē quia cauſa eſt criminalis,ut in d.§.publice. cum ſimili.tunc enim cautela eſt,ꝙ etiā quilibet de populo cōpareat coram iudice inquirēte,& ſibi oſtendat illum Titiū fuiſſe bannitum,& ſic impune potuiſſe occidi,& tūc imploret officiū iudicis & dicat,Domine iudex,peto ut abſoluatis Titiū inquiſitum,& ulterius contra eum nō ꝓcedatis,quia ipſe occidit bannitū,q poterat impune occidi,

19 & tunc iudex dēt admittere eū.† Ita ſingu.dixit Bartol.in l.ubi pactum per gloſſ.ibi.C.de tranſact.quem refert & ſequitur Cepo.in d.ſua cautela 68. Ego autem ultra Bartol. Cepol.ibi dico,ꝙ idem uoluit Bart.in d.§.ad crimē. in penul.col.& ibi Ioan.de Imo.in antepe.char.in ult.colum,&

Bart.

Bart.in l.ſi ſeruus.C.de his q ad eccle.confu.& in conſi.inci.a domino Cyno.&c.& idē uoluit Angel. in l.filiusfa. in §.ueterani.ff.de procur.ubi dicit hoc infinitis uicibus practicaſſe.& idem firmat ipſe Angel.in l.reos.C.de accuſa.& in l.quos prohibet.ff.de poſtula.in quibus locis dicit , ꝙ iſta fuit originalis dicto.Richar.Mal.in d.§.ueterani.Item hanc partem etiam tenuit Pet.de Anch.in d.c.ueniens.de accuſa.& Ang.de Are.in l.non tantum.in prin.ff.de appel. & Bal.poſt Cy.in d.l.reos,& Bald.in l.1.in 2.colū.C.quomodo & quando iudex.de quo ēt aliquid per Bald. in l. de curiones.C.ex quibus cauſis infa.irrog.& per Bald.& Ludo.Rom.in l.1.in §.Offilius.ff.ne quis eum qui in ius uoc. eſt ui.exi.& per Ang.de Are.inſti.de act.in §.ſequens.in 2. col.& inſtit.de exceptio.in rub.& per Bald.in c.1.in §. iniuria.de pace iur.fir.& per Bar.in l.poſt legatū,in 3.col. ff. de his quibus ut indignis.& per Ang.de Are.in tract. maleſi.in uerb.qui iudex uidens,quod inquiſiti nō cōparent. in uerſi. quæro an talis bannitus tali banno &c. & in uer. ibi ſeq.& Bar.in l.abſentem.in fine.ff.de pœn.ubi dicit,ꝙ quando conſtat iudici illud qđ eſt commiſſum,nō eſſe delictū,nunquā dēt ꝓcedere ad condemnationē. Et uide etiā circa hanc materiā , ſeu quæſtionem quæ late dixi in d.l. filiusfa.in d.§.ueterani.ff.de procu.& ī l.ſi quis ne quæſtio. in 25.col.ff.de quæſtio.& ſupra,in §.conſtante. nume. 38. & Gand.in tract.maleſi.ſub rub.utrum procurator in maleficijs interueni.in 5.col.uerſi.ultim. circa materiam &c. uer.ſeq.& Nel.in trac.banni.in 1.parte primi temporis.in 2.q.& in 2.parte ſecundi tēporis.in qō.14.ubi latius loquitur.& uide Iaſ.no.loquentem circa hanc materiam. in d.l. ubi pactum.in 4.col.in fin.cum col.ibi ſeq.& eundem Iaſ. in l.1.in 7.col.ff.de iuriſdict.om.iudi.Et teneas menti perpetuo circa hanc materiā,ꝙ ad hoc ut prædicta habeat locum.ſ.ꝙ occidens bannitum gaudeat beneficio ſtatuti per

20 mittentis bannitū poſſe impune occidi.† ꝙ debet occidere bannitū ex veris probationibus delicti,non autē bannitum ex contumaciā,quia tale ſtatutū nō intelligitur de bānito ex cōtumacia,ita ſing.dixit Alex.in l.oē delictum.

 circa

circa princ.ff.de re mili.vbi allegat hoc voluiſſe Bal.& Io. de Imo.in l.mora.ff.ſolu.matr.& vltra eum dicas,ꝙ iſtud ēt voluit Bal.ſuper ſtatu.in verbo,pax.in 3.verſi.incip.ſtatutum dictat.& Bal.in l.trāſigere.in 4.colum.ver.nono oppono.C.de tranſact.pro quo faciunt optime dicta ꝑ Alex. in l.cum filiusfa. in 1.col.ante fi.ff.de verb.obli. & faciunt quæ ego dixi i l.infans.in ver.circa tertiū &c.ff. de ſica. & in ſing.meo 4.incipien. quoties &c.& dicta per Bertha. in repert.ſuo.in verb.contumacia.in vlt.col.ante fi.ver.contumacia non facit delictū &c.& faciunt etiā ſingularia verba Fely.in c.cum Bertol.in 9.col. extra de re iudi. vbi omnino videas.de quo dicto etiam feci mentionem ſupra, in §.poſtquam.num.54.cum ſeq.Et præterea alia not.& ſing. cautela, qua mediante poterit procurator comparere in cauſa criminali.quam ponunt Moder.in d.l. vbi pactū. C. de tran.vbi dicunt,ꝙ quādo aliquis vulnerauit aliquem ex quo vulnere ſequetur mors,ꝙ tūc cautela eſt,ꝙ reus faciat ſtatim formare inquiſitionē contra eum de vulnere, in qua pōt interuenire procurator:quia cōmuniter ex forma ſtatuti venit imponēda pœna pecuniaria ꝓ vulnere, non aūt corporalis.Et licet poſtea ſuperueniat mors,attamē ꝓcurator poterit interuenire: quia attēditur qđ principaliter agit.& ſic attēditur inquiſitio vulneris. l. ſi quis nec cauſam.ff.ſi cer.pet.& nō attēditur ꝙ ſecundario, vel in conſequentiā ſequitur.allegat hoc voluiſſe Io. de Imo. in d.§.ad crimen.vbi dicit ibi in 12.col.ver.item adde &c. ꝙ vbi iudiciū principaliter agitur ad effectum ciuilem, ꝙ ſi in conſequentiā poſſet reſultare effectus pœnæ criminalis,quod tñ admittitur hoc caſu procurator.quod eſt not. Sed parcāt mihi ponētes hūc modum, & hanc cautelā ad comparendum in cauſa criminali per procuratorem: quia non bene loquuntur:& talis cautela eſt nullius momenti, quo oſtendo.Nā facta inquiſitione de vulnere,ſi poſtea ſequatur mors,iudex formabit inquiſitionē de morte,quod non prohibetur ex nouo effectu mortis ſubſequente:quo caſu nō poterit cōparere reus ꝑ procuratorem:licet poſſet cōparere per procuratorem in prima inquiſitione vulne-

ris.

ris.Nec obſtat illud,quod attenditur,ꝙ principaliter agitur:quia dico ꝙ illud eſt verum,quādo duo ſimul intētantur:vnum principaliter,aliud ſecundario. qđ in caſu noſtro nō pōt interuenire, quia non pōt formari in quiſitio de vulnere,& de morte ſimul,morte nondū ſequuta. Secūdo reſpōdeo ꝙ verū eſt illud, quod attenditur ꝙ principaliter agitur,niſi illud qđ ſecundario ſequitur ſit potentius eius qđ principaliter agitur.ar.eorū quæ dixi ſupra in §.2. qō.nu.19.vbi videas plura no.ad hoc,ex quib.neſcio videre qūo poſſit procedere dictus modus, & dicta cautela ad comparendum per procuratorem in cauſa criminali.Attamen circa dictā materiā vulneris ſequuta morte, teneas mēti aliqua not.digna.Et primo,ꝙ ſi facta ſit accuſatio de vulnere,& ſequuta ſit ſñia abſolutoria,uel condēnatoria:
21 ſi poſtea † ex illo vulnere ſequatur mors, nō poterit fieri
accuſatio de morte,ſm Specu.in tit.de accu.in §.1. verſi.
quid ſi vulneraſti &c.& ver.quid ſi primo &c.ibi ſeq. De
quo etiā per Albe.de Roſa.in 2.part.ſtatu.q.96.inci.item
22 quæro cōtinuando &c.Itē ſi facta ſit pax de vulnere,† an
extēdatur ad mortē ſequuta morte,vide Bal.in addi. Spe.
in tit.de accu.in 1.col. uerſic. pax facta &c.& in l.tranſige
re.C.de tranſ.& uide ēt Specu.in titu.de accuſa.in §. uiſo.
in uer.ſed pone, A.accuſauit B. & Nell.in tracta. banni.in
3.parte ſecundi temporis.in 40.queſtio.& Bald.in repert.
ſuo.in uerbo,pax.in 3.uer.
23 Item adde ēt,ꝙ † probationes factæ contra accuſatum
de uulnere,nō præiudicant accuſato,ſi modo accuſatur de
morte ſequuta ex dicto uulnere.gl.eſt in l.fin.C.ſi reus uel
accuſ.quam glo. dixit ſing.Bal.in reper.ſuo in uerbo, pro
batio.in pen.col.in uer.inci.probationes factæ &c.de quo
etiam per Bal.in d.repert.in uerb.proceſſus.in ulti.uerſic.
in fi.& dixi ſupra in §.quoniam,nu.60. Tene menti prædi
cta,quia ſunt quotidiana,& lucroſa. Alius eſt etiam caſus,
in quo procurator poteſt interuenire in cauſa criminali,
24 qui caſus eſt,in cauſa uniuerſitatis,† nam quando agitur
contra aliquam uniuerſitatem criminaliter, tunc admit-
titur procurator pro ipſa uniuerſitate.ita ſingu. dixit Bal.

in l.2.in 2.col.ver.ex iſta opin.qui accu.non poſſ. quod
dictũ refert & ſequitur Ioan.de Ana.in c.dilectus. el 2. de
ſymo.in vlti.col.vbi dixit,ꝙ iura dicentia ꝙ ĩ cauſa crimina
li non admittitur procurator, nõ habent locum in ſyndi-
co vniuerſitatis,& alle.Bal.in d.l.2.alleg.rationem dicen-
tẽ,ꝙ rõ huius eſt,quia vniuerſitas habet corpus repræſen
tatũ & fictum ꝙ non poteſt perſonaliter cõparere,ideo ad
mitti debet ꝓcurator. pro quibus faciunt optime dicta ꝑ
Spe.in tit.de procu.in §.ratione igitur.ver.24. ſi vniuerſi-
tas.Alius eſt caſus in quo in cauſa criminali admittitur ꝓ
25 curator,† videlicet,in cauſa illuſtrium perſonarum,ĩ qua
cauſa ipſæ illuſtres ꝑſonæ poſſunt reſpõdere per ꝓcurato
rem,c.abſens.§.niſi.3.q.9.& l.fi.C.de iniu.& voluit Spe.in
tit.de procu.§.ratione igitur.ĩ ver.ꝓcedẽs regula fallit &c.
& Bar.in d.l.fi.C.de iniur.Itẽ alius eſt caſus in quo in cau
26 ſa criminali admittit ꝓcurator, q̃ caſus eſt † in probatio-
ne notorij.Nam ad probandũ notorium in cauſa crimina
li admittitur ꝓcurator.Ita dixit Bal.in l.2.in fin.C.ut ne-
mo priua.quẽ refert & ſequitur Alex.in l.pe.§.ad crimẽ.ff.
de pub.iudi.quod eſt no.quia ſeruit ad multa.Item poteſt
etiam interuenire procurator in cã criminali,† quãdo ex
27 forma alicuius ſtatuti põt procedi in cã criminali contra
abſentem.ita dixit Cyn.in l.reos.in 3.q.C.de accu. ubi di
cit,ꝙ Dy.conſuluit ſuper hoc.& idem voluit Iac. de Are.
l.inter accuſatorem.ff.de pub.iudi.& Io.An.in add.Spec.ĩ
tit.de procu.§.1.ver.item ꝙ eſt cã &c.& Io.de Imo.in d.§.
ad crimen.& uoluit Alex.in conſi.116.inci. animaduerſis
ſtatutis.in 1.col.in 2.vol.Ego tamen puto circa hũc paſſũ,
ſeu articulũ eſſe diligẽter aduertẽdum, quia eſt paſſus ma
gnæ importantiæ.& magni effectus,& ſi eſſet vera opinio
iſta ꝙ qñ ex forma ſtatuti legis vel ſtatuti põt procedi in
criminalibus cõtra abſente,tũc poſſet cõparere ꝓ eo ꝓ-
curator,certe poſſet ſemp ꝓ reo cõparere ꝓcurator, qm̃
ſtatuta ciuitatum in omni loco volunt,ꝙ ſi reus eſt contu
max & ſic abſens.poſſit tñ contra eum procedi,& condem
nari,& banniri,& ſic tacite daretur materia delinquendi,
cum rei ſcirent ſe poſſe defendi procuratorem, quod non
eſt

eſt dicendum per l.conuenire.ff.de pa. do . Et ideo multi
ſunt doct.qui expreſſe tenent,vz,ꝙ imo in tali caſu, quã
do poteſt procedi contra abſentem,non poſſit interueni-
re procurator.quam opi.tenuit Ray.in d.l.reos.& ibidem
Bal.in 8.col.in ucr.quæritur quando abſunt. & idem te-
net ibi Sal.in 2.q.Et hanc partem ſequitur ibi Fulg.& idẽ
tenuit Bar.in d.l.pe.§.ad crimen.in 5.col.per illum tex.in
l.1.ff.an per alium cauſæ,inducendo,ut ibi per eum.& idẽ
tenet Bar.in extraua.ad repr.in uerb.legitime. & probat
hæc eſſe de mente & intentione ſta uti diſponentis, ꝙ cõ
tumax habeatur pro confeſſo: nam ſi poſſet comparere ꝑ
procuratorem,nunq̃ eſſet contumax , & ſic nunq̃ habere
tur pro confeſſo.& idem tenuit Ant.in c.ueniens.de accu.
& Bal.in l.ſeruum quoq;.in §.publice.in pe.col.& ibi An-
ge.& idem firmat Alex.referens prædictos doct.& dicens
hanc eſſe cõem opi.quæ ſeruanda eſt.in d.conſi. 111.inci.
animaduerſis ſtatutis &c.in 7.col.in uer. item reſpondeo
&c.& ultra eum ibi,hæc ẽt tenet Bald.in c.ueritatis. in 4.
col.in fin.de do.& contu.Sed primam opin.tanquam ma-
gis communem firmat Iaſ.in l.is qui.in 3.col.C.qui teſta.
fa.poſſ.& Bar.Cep.in conſi.41.inc.licet inuitus.in 3.colu.
& in conſi.46.inc.Titius uulnerauit Sempronium.in 1.&
2.col.& in conſi.ibi ſeq.& Alex.in conſi.4.inci. uiſo pro-
ceſſu inquiſitionis.in pe.col.in 6.uol.ubi dicit, quòd cum
ex forma ſtatutorum,& conſuetudinem totius Italiæ poſ
ſit in crimine capitali procedi contra abſentem in contu
maciam,poteſt in tali caſu comparere pro abſente aliqs
tanquam inſtructor curiæ,ſeu tanquam defenſor ad oſtẽ
dendum innocentiam.per tex.in l.ſeruum quoq;.in §. pu
blice.ff.de proc.ac etiam quia ubicunq; iudex proceſſurus
eſt contra abſentem in contumaciam,debet perquirere ve
ritatem omnib.modis,& conſequenter taliter uenientes
audire,ut l.ampliorem.C.de app.in authen.qui ſemel. C.
quo & quando iud.de quo uide latius per Alex.in d.conſi.
4.Quid ergo dicendum circa hanc contrarietatem doct.
non modicam?Mihi videt ſaluo ſp ſaniori iudicio, ꝙ diſti
guendum ſit in hoc dubio,ꝙ aut procurator dicti rei vigo

re

re dicti ſtatuti, volentis, ꝙ cõtra abſentẽ poſſit procedi ꝑ
d. §. publice intereſt. vult comparere ꝓ reo ad omnes actꝰ
occurrentes in ipſo iudicio, & nõ poſſit, per rationes addu
ctas per docto. tenentes, ꝙ tali caſu non poſſit comparere
ꝓcurator. Aut vult comparere ꝓ reo docẽdo de innocẽtia
ſua, uel de legitima ſua abſẽtia, uel de priuilegio ſuo: puta
ꝙ eſt clericus, qui nõ poteſt a iudice laico inquiri, vel ad
oſtendendũ incompetentiam iudicis, vel in ſimilibus caſi
bus: & tunc comparere poteſt, ne procedẽte iudice iudiciũ
poſtea redderetur fruſtratoriũ. arg. eorũ quæ dicunt à do
cto. in d. §. publice. & in d. l. reos. C. de accuſ. & ibi ꝑ Bald.
in vlti. col. ver. breuiter veritas eſt iſta &c. et in d. c. veniẽs
de accuſ. & eorum quæ dixi ſupra, in hoc. §. nume. 19. ſed
ſecus ſi vellet abſolute comparere ad omnia occurrẽtia in
dicto iudicio: quia nõ poſſet nec deberet admitti: & iſtud
credo verum, & iuri conſonum.

Et per iſta iam eſt annus, ꝙ ego in contingentia facti obti
nui in cõtradictorio iudicio vnum. Nam quidam puer ſe-
ptem annorum caſualiter percuſſit aliũ puerum eius vici-
num ſocium, & beniuolum, q̃ ex illa percuſſione intra q̃n
decim dies mortuus eſt: Iudex contra dictũ puerũ forma-
uit inquiſitionẽ de homicidio, & erat prohibitũ de iure cõ
muni, & de iure municipali ĩquiri de tali delicto caſualiter
commiſſo à puero ſeptẽ annorũ: comparuit ꝓcurator ꝓ
dicto puero, & iudex noluit eũ admittere, cũ de iure cõmu
ni, & ex forma multorũ ſtatutorum, & prouiſionum, pocu
rator nõ poſſit interuenire in cauſa criminali. tandẽ ego
comparui, & dixi ꝙ ex pluribꝰ debebat admitti, & maxi-
me q̃a ex pluribus rationibus, & iuribus tale homicidiũ
28 erat impunibile. Et iſta exceptio ꝙ † delictũ de quo inq̃ri
tur eſt impunibile, impedit litis ingreſſum, ſecundũ Bart.
in l. ſi ſeruus. C. de his qui ad eccleſiã confug. quẽ refert
& ſequitur Iaſo. in rubrica. C. vt nemo priua. circa pri. &
idem tenet Iaſ. in l. nam & poſtea. vbi latius loquit̃ in prin
cip. in 2. colum. ff. de iureiuran. de quo etiam dixi in con-
ſilio meo 100. incip. Spiritũ ſapiẽtiæ. in fi. Si ergo impuni
bile, ergo admittebatur procurator, q̃ admittitur ĩ cauſis
criminalibus,

criminalibus, vbi nõ ingreditur pœna corporalis, tãto for
tius in caſu illo, in quo obſtabat exceptio impediens litis
ingreſſum. ex quibus fuit admiſſus ille ꝓcurator, & fuit
abſolutus ille puer, & merito: Ideo teneas mẽti prædicta
quia ſunt multum vtilia, & nõ vana: loquitur, q̃a expertus
ſum talia. Et teneas etiam mẽti circa hanc materiã, ꝙ vbi
cunque formatã eſt contra aliquẽ inquiſitio calumnioſã:
29 † tunc admittitur in tali iudicio procurator, nõ obſtante
quod ſit iudicium criminale. ita not. dixit Cynus in l. reos
C. de accuſa. quem refert & ſequitur Bald. in l. 2. C. vt ne
mo priua. quod dicit eſſe nota. & mẽti tenendũ. Item te-
neas etiã menti, quod quando inquiſitio eſt inepta aliquo
30 reſpectu, tũc admittitur † ꝓcurator in tali iudicio. ita di-
xit ſing. Bal. in conſi. 106. inci. verba accuſationis. ĩ 1. volu.
quod eſt multũ not. quia ſæpe iſta eueniũt in facto. & ego
iſta pluries practicaui cũ honore, & lucro. Et teneas etiã
mẽti perpetuo, ꝙ q̃n reus accuſatꝰ, vel inquiſitꝰ cõtra quẽ
proceditur in caſu criminali eſt carceratus ab alio iudice
ex aliqua alia cauſa, ꝙ tũc poteſt in cauſa accuſationis, vel
31 inquiſitionis cõtra eũ † formatæ reſpõdere ꝑ ꝓcuratorẽ
ſecundũ Ang. per illũ tex. in l. eos. in §. ſuper his. circa fi. C.
de appel. vbi dicit, ꝙ tali caſu propter neceſſitatẽ imminẽ
tem poterit talis carceratꝰ cõparere per procuratorẽ. & di
cit, ꝙ hoc etiam tenet Odof. in l. minime. eo. tit. de appel.
& Cyn. in l. reos. C. de accuſ. & Bar. in l. penu. §. ad crimen.
ff. de pub. iudi. in antepe. col. in verſi. dic ergo ſic &c. Quam
opinionem dico verã indubitãter primo ꝓpter autorita-
tem tantorum patrũ. Ex quo ego do tibi nouã cautelam,
& nouũ modũ comparẽdi per procuratorẽ in cauſa crimi
nali, nõ obſtãtibꝰ aliquibus legibus, ſtatutis, prouiſionib.
vel aliis in contrariũ faciẽtibus, vel diſponẽtibus. Qui mo
dus & cautela eſt, vt quãdo ꝓceditur in cauſa criminali cõ
tra aliquẽ: puta Titium, ꝙ facias caute eũ intrare carceres
in aliqua alia ciuitate, vel loco pro aliquo ficto, vel aſſerto
debito, uel delicto. Et poſtea per literas officialis illiꝰ ciui
tatis, ubi eſt carceratꝰ notificare facias iudici inq̃renti uel
procedẽti cõtra dictũ Titium, capturã & carcerationẽ ip-
ſius:

ſius: quo facto erit neceſſe, ꝙ ipſe iudex taliter ꝓcedēs ad
mittat procuratorē pro eo in tali cauſa capitali, vel ſupſe
deat in illa cauſa, donec & quouſque ille Titius fuerit re-
laxatus à dictis carceribus, & poſſit cōparere ꝑſonaliter.
& hoc, ut dixit Ang. propter neceſſitate & impoſſibilitatē
imminentē, quæ hoc debet operari. & ita etiā tenet Bald. ī
l. minime. C. de appella. Et licet Bald. in hoc teneat con-
trarium. in dicta l. eos. in dicto §. ſuꝑ his. attamē teneo cō
tra eum, primo quia contraria opinio à plurib⁹ tenet̄, vt
refert ibi Angel. pro qua faciunt optime dicta per Bald. in
addi. Specu. in titu. de acuſa. in prima parte, in penulti. co-
lum. in princi. in addit. incip. ſed quid ſi familiaris &c. Se-
cūdo, q̄a eſt fauorabilior, & magis iuri & æquitati cōſona.
quod patet q̄a opinio Bald. obligat hominē ad impoſſibile
eo quia vult, ꝙ carceratus in vno loco perſonaliter cōpa
reat in alio loco, quod eſt penitus impoſſibile: ideo nō eſt
32 tenenda. Cum impoſſibiliū nulla † ſit obligatio. l. impoſſi
bilium. ff. de reg. iuris. l. cū hæres. §. 1. ff. de ſtatubiler. l. ſi ſti
puler. §. 1. & 2. ff. de uerbo. obliga. l. inter ſtipulantem. §. ſa-
cram. eodem titu. §. impoſſibilis. inſtitu. de hære. inſti. c.
Abbati. 54. diſt. c. ſine exceptione. 12. q. 2. c. fi. de pact. c. ne
mo de reg. iur. in 6. cum ſimi. Pro quo facit: nam præceptū
33 iudicis impoſſibile, † nullius eſt momēti. l. fi. ff. quæ ſen-
ten. ſine appel. reſcin. l. ſi cū dies. §. ante pe. ff. de arbi. de quo
per Alex. & alios in l. ſi deceſſerit. in princ. ff. q ſatiſd. cog.
34 Et ideo dicūt doc. poſt glo. ī c. quæſt. de appel. † ꝙ impoſſi
bilitas excuſat ab excōmunicatione. Itē et impoſſibilitas
vitiat & annullat cōtractū l. impoſſibilis. ff. de verb. obli.
& ibi docto. l. nō ſolū. ff. de acti. & obli. §. impoſſibilis. īſtit.
de i͂uti. ſtipu. l. certi cōdictio. i. §. itē q̄ri. ff. ſi cer. pet. Itē im
35 poſſibilitas, ſeu impotētia excuſat appellātē † à ꝓſecutio
ne appellationis: adeo vt elapſo tꝑe dato ad ꝓſequendū
appellat̄. nō dicat̄ deſerta appellatio ſecundū Inno. & alios
in c. ex ratione. de appel. Bal in l. fi. C. de cōdi. inſer. Bart.
in l. ſi procuratorē. in. §. ignorantes. ff. mand. Guil. de Cun.
in l. eos. C. de appella. Bal. in c. ſi qui teſtamentū. de teſtib.
et in l. 2. in. §. ſi quis in iudicio. ff. ſi q̄s cau. & in l. nūmis. ff.
de

de in lit. iuran. & in c. 1. de eo qui mit. in poſſeſ. rei ſeruā.
cā. Bald. in l. acceptam. C. de vſur. Ang. poſt Bar. ī l. illud in
ſuis addi. ad Bar. C. de anno. & trib. lib. 10. Math. ī no. ſuo
vlti. Franc. de Cre. ī not. ſuo 121. inci. ſtatuto cauetur. Mo
der. in l. ꝙ te. ff. ſi cert. pet. Bal. ī l. cōtinuus. in. §. illud. ff. de
verb. obli. de quo latius dixi in conſi. meo 46. inci. ī cauſa
mercatorū in 1. & 2. char. & facit c. erit autē lex. 4. diſt. in
ver. impoſſibile. et nō obſtāt reſpōſiones Bal. ī d. l. eos. §. ſu
per his. quia ſi bene conſiderētur, nō tollūt modo aliquo
impoſſibilitatem exiſtētē in perſona ipſius Titij carcerati
in alio loco, vt cōparere nō poſſit perſonaliter corā iudice
inquirēte: ideo teneo opi. Bart. & ſequa. quā ipſe ibi refert
Pro qua parte & opin. faciunt dicta ꝑ Bart. in l. 2. in §. qui
exibēdi. in 2. col. verſi. circa hoc quæro. ff. de cuſt. reo. vbi
36 dicit, ꝙ ſi iudex ꝓcedebat † cōtra aliquē, q ex iuſta cauſa
poterat cōparere: q̄d ſi iudex ipſe ſciebat talē cauſā, & tñ
proceſſit, ꝙ proceſſus erit ipſo iure null⁹ alleg. no. ꝑ glo. ī
l. quæſitū. ff. de re iudica. & alia de quibus ibi per eum. Et
faciunt etiam dicta per Bal. ī l. adiectos. ī vlt. ver. C. de epi
ſco. audien. & per Bal. in l. nō tātū. ff. de appella. & ꝑ Gā-
dy. in tract. ſuo maleſi. ſub rubr. vtrum procurator in ma-
leficiis interueniat. in 2. col. & ibi in ſeq. ꝑ totum. & per
Card. Alex. in c. ex parte tua. in vlt. col. ver. ſed nunq̃d ad
opponendū. de appel. & dicta ꝑ Fely. in c. veniens. in 4. col.
in ver. quarta cōcluſio. de accu. Et facit optime text. qui
videtur expreſſe probare hanc meā nouā cautelam. in l. 2.
C. quibus ex cauſis maio. vbi dicitur, ꝙ detēto in carcere
ſuccurritur, vt ſibi nō currat tēpus: quod ſi cucurrerit, de-
bet reſtitui. Et faciunt etiā optime dicta ꝑ Maria. Soci. in
ſua repeti. rub. de dilationibus in 10. char. in 4. col. ꝑ totā
col. maxime in ver. tertio caſu &c. & in eadē char. in 1. co
lum. ver. 25. quæro. quæ omnino videas. & uide etiam Ia-
ſo. in l. 2. in 2. col. verſic. 7. not. ff. de in ius uocan. ubi alleg.
Bartol. & alios in pluribus locis tenentes, ꝙ carceratus
37 non poteſt citari, & proceſſus factus † cōtra eum eſt ipſo
iure nullus: & hoc dicit eſſe uerū, ſi iudex citās carceratū
habeat notitiā, & ſentētiā de ſua carceratione. ad q̄ faciūt
etiam

etiam dicta per Bal.in add.Spe.in ti.de citatione.in penu. colum.in add.inc.nota quòd in criminali,& faciunt dicta per Iaſo.in auth.res quæ.in 6.colum.ante fin.verſic. adde tu primo &c.C.commun.de leg.ubi etiam tenet, ꝙ quando quis eſſet carceratus propter delictum, uel culpam ſuam,adhuc non poteſt citari,nec contra eum procedi.de quo ibi latius per eum. Et facit etiam ad prædicta quod dixit Pau.de Ca.in l.ſed & ſi quis.in prin.& in §.1.ff. ſi qs cauti.Et facit in arg.no.uerbum Ang.in c. ſignificante. in 1.col.de pig.in uerſicu.not.ꝙ à quolibet &c. ubi dixit, ꝙ
38 ex eo,ꝙ quis in† carcere eſt detentus,dicitur legitime impeditus ad ſoluendum in termino, quod ſoluere tenebat ꝙ dicit notandum eſſe,maxime ꝑ dentib. ſoluere penſiones in contractib.emphyteuticis. quod dictum pro no. refert & ſeq.Iaſ.in l.2.in 20.col.ver.31.C. de iure emphyt. & Phi.De.in cõſi.146.i j.col.pro quo faciunt dicta per Soci.in conſi.80.inc.in quæſtione.in vlt.colum.in 3.uolum. Et facit in arg.regula illa,videlicet, ꝙ non valenti agere non currit tempus de qua habetur in l.pen.C.de ann.except.& facit quod dixit Alexan.in conſi.385.inc.uiſis & optime diſcuſſis.in fi.1.colum.& Bald.in c.querelam. de iureiuran.& in l.2.in fin.C.de iure emph.& facit etiam notabile uerbum Bal.in l.2.C.de iure emph. & in c. cum ſi-
39 cut.in 2.col.de eo qui mit.in poſſ.ubi dixit, ꝙ † bannitus qui per mortem poteſtatis non potuit comparere in termino banniti,non habetur pro contumace.Et faciunt no. verba Fely.in c.perſonas.in ulti.colum.de app.& Socin.in conſi.121.inc.uiſa contingentia.in 2.colum.in 1.uolumi. Et faciunt dicta per Bal.in l.acceptam.in 2. colum. uerſi.
40 oppono.C.de uſur.ubi dixit.†legum diſpoſitiones naturalibus debent conuenire.Tene ergo bene menti prædictam cautelam meam nouam, cum qua inuitis dentibus omnium iudicum,poteris de iure in cauſa criminali comparere per procuratorem, non obſtantibus quibuſcunq; ſtatutis,prouiſionibus,ordinamentis ſuperiorum nolentium ꝙ modo aliquo in cauſis criminalibus admittatur ꝓcurator,& ex hac cautela poteris conſequi honorem, lucrum, &

crum,& beneuolentiam clientulorum tuorum. & in hoc paſſu dicere carmen illud,inuentum eſt medicina meum &cætera.

Modo vlterius ſcias, ꝙ ſi quis eſt banniendus in pœna pecuniaria,& ex forma ſtatuti talis ſic bannitus põt impune offendi,tñ in tali caſu admittetur procurator. ita dixit Bal.in l.reos.in pe.q.C.de acc.quem refert & ſeq. Alexan.in d.conſi.116.inc.animaduerſis ſtatutis.in 2.colum. vbi ét ad hoc adducit Bal.in l.data opera.in 27.col.uer. ſuper ſecundo dicto.C.qui accu.non poſſ.Et circa hanc materiam comparendi in cauſa crim.per procuratorem, uide etiam unum uerbum per Flo.in l.irruptione.in §.ad officium.in 3.col.uer.per quæ iura &c.ff.fi.reg.

Adde ét in hac materia,ꝙ ſi dubitatur an uulnus ſit læ-
41 tale,poterit interuenire procurator ſub conditione, † ſi apparuerit uulnus non eſſe mortale, ualeat comparitio ꝓcuratoris:ſecus ſi apparebit eſſe mortale.ita dixit Bal. in l.eleganter.§.ſi dolo.ff.de dolo.quem refert & ſeq.Alex ã. in l.pen.in §.ad crimen.in 1.apoſt.ff.de pub. iud. ubi etiã ad hoc all.Bar.in l.1.in prin.ff.de dam.inf.ſed Bar. in lib. meo nihil dicit de hoc.

Item ſcias etiam, ꝙ quando in cauſis criminalibus im-
42 ponitur pœna ipſo iure: tunc in talibus cauſis† non poteſt interuenire procurator.ita dixit Bald.in l.reos. C.de acc.& Pet.de Anc.in l.ſeruum quoque.in §.publice intereſt.ad fi.ff.de procu.& Alex.in d.l.pe.§.ad crimen. de pub. iud. Vlterius pro quodam ſigillo,ut dixerim, huius materiæ ſcias & menti habeas,ꝙ ſtante ſtatuto,prout communiter extant ſtatuta per Italiam,ꝙ in cauſis criminalibus non admittatur procurator,debet tñ admitti inſtructor ad oſtendendum innocentiam inquiſitorum,abſq; eo ꝙ cõpareant perſonaliter ipſi inquiſiti. Ad quod dicendum mo-
43 ueor ex plurib.Et primo dico,ꝙ iudex †ex offõ ſuo debet q̃rere ꝓbões innocẽtiæ rei,ẽt nullo hoc petente.l.ſi non defendantur.ff.de pœn.volunt doct.in l.1.§.ſi.ff.de quæſt. per illum text.& uoluit Alex.in conſi.476.incipien.pulchre reſpondet &c.in fin.& in conſi.4. in penulti. colum. in

in 6.uolum.& Ang.in conſi.308.inc.factum tale eſt. Chri
ſtophorus Petri.in ul.colum.& Raph.Cum.in conſi.134.
inc.uiſis denunciа.&c.in 2.vol.poſt me.& Bar.no.in con-
ſi.100.inc.à domino Cyno de Bonon.in ult. colum.& in
conſi.107.inc.uiſis omnibus ſtatutis.& in l.4.in §.hoc au-
tem iudicium.ff.de,dam.infect.& in alio conſi.inc.Bernar
dinus percuſſit Herculanum.quem refert & ſeq. Paul. de
Ca.hanc partem firmando in conſi.33.incip. ſuper primo
quæſito.in 2.colum.& idem uoluit ipſe Pau.de Caſt.in cō
ſi.207.inc.ſuper primo,in ul.colum. & Cepo.in conſi.47.
incip.quidam dominus.in ul.colum.& in conſi.48.incipi.
quanquam.in ul.colum & dixit Bart. in dicto conſi. 107.
quòd iudex debet quærere innocentiam rei, etiam ſi ipſe
reus ſe non defendat.per d.l.ſi non defendantur. & dicit,
44 quòd hoc non ſolum debet † facere ante ſententiam, ſed
imo etiam poſt ſententiam. & dicit quòd ſi eum reperiat
non culpabilem, debet facere quod poteſt, ut abſoluatur.
ita formaliter dicit Bar.in d.conſi.107.Et idem dixit Ge-
mi.in conſi.26.inc.caſus.in 2.col.& Ioan.de Ana.in conſi.
56.viſa inquiſit.de quo etiam dixi ſupra.in §.nunc uiden-
dum.nu.7.& in §.opportune.num.14.cum pluribus ibi ſe
quen.Sed ſi iudex debet ex officio ſuo recipere informa-
tiones,& probationes innocentiæ rei, etiam nemine in-
ſtante,nec petente,ergo debet circa dictam innocentiam
audire,& admittere inſtructorem:quia ſi hoc poteſt & de
bet facere ſine inſtructore uel alio : ergo debet admittere
inſtructorem ad hoc faciendum pro minori ſuo labore,ēt
ſi expreſſe appareret dictum inſtructorem non habere le-
gitimam perſonam ad hoc faciendum &c. Et rō pōt eſſe :
45 quia qñ † certus actus poteſt fieri ſine certa ſolennitate,ſi
illa ſolennitas interueniat,& minus ltīme, non tamen vi
tiatur actus,ſm gl.in l.uinum.ff.ſi cer.pet. quam pro not.
in ſimili alleg.Ludo.Roma.in conſi.497.inc. diligenter p
ſcrutatis.circa med.& ad idem eſt glo.inſt.de liberti.in §.
multis.in verſicu.tranſitu.& glo.in l. qui teſtamento. in §.
per contrarium.ff.de teſtamen. pro quibus glo. eſt bonus
tex.in l.1,in princ.C.de rei uxo.act.& in l.cum tabulæ. ff.
de

de bono.poſſ.ſecundum tab.de quibus gl. & eius materia
late locutus ſum in 1 ep.mea.l.de unoquoque.in 3.colu.ad
fi.ff.de re iud.ubi uideas.Sed ultra prædicta expreſſius lo
quendo,& demonſtrando ꝙ dictus inſtructor ſit admittē
dus ad reſpondendum,& dicendum & docendum de inno
46 centia † talium inquiſitorum,non ob. ſtatuto prohibente
procuratorem comparere in cā crim. tenuit hoc expreſſe
Franc.de Are.in conſi.147.inc.uiſa.conſultatione &cę. in
fi.2.colum.& ibi in fi.3.colum.dicit,ꝙ licet aliqui tenue-
rint contrarium,tamen ꝙ iſta eſt communior opi.& alle.
plura,de quibus ibi per eum.& idem tenet & firmat Alex
in conſi.4.in pe.col.in 6.uolu.& Iaſ.in l.2.in 3.col.C. qui
teſt.fa.poſſ.ubi ſimiliter affirmat hanc eſſe communem o-
pi.Et dicit ꝙ licet ex forma ſtatuti ciuitatis Mediolani, &
totius illius dominii,ſi accuſatus uel inquiſitus ſit contu-
max.habeatur pro confeſſo,& conuicto, quod tamen tali
caſu poterit interuenire quilibet ēt penitus extraneus ad
eum excuſandum,& ad oſtendendum ſuam innoc.non ob
ſtante ꝙ ſtatutum,ſeu decretum Mediol. dicat ꝙ reus de-
bet perſonaliter ſe ponere in carcerib.quod dicit eſſe ſū-
me no.pro adiuuando amico,qui non audet perſonaliter
comparere.& idem ēt firmat Barth.Cep.in conſi.20.inci.
quidam dum eſſet poteſtas.in 3.col.uer.quinto caſu prin-
cipali.ubi dixit ꝙ iudex ēt debet audire extraneum allegā
47 tem † innocentiam abſentis.& idem dixit Io.de Imo.in c.
ueniens.de acc.quem ibi refert & ſeq.Io.de Ana.in 7.co.
in ver.nunquid autem ſi ſtatutum &c.ubi no.loquitur. Et
idem uoluit Pe.Phi.Cor.in conſi.17.inc.licet moris &c.
in 3.uolum.in uer.ſed poteſt dicere defenſor &c. Et hanc
partem ita expreſſe firmat etiam Ang.de Are.in tract.ma
lefi.in uerbo,qui iudex uidens ꝙ inquiſiti non comparēt.
in uerſicu.quæro an talis bannitus.ante fi.& Cœp. in con
ſi.41.inc.licet inuitus.in 4.col.in conſi.51.& in trib.con-
ſiliis ibi ſequen:Et idem expreſſe firmat Maria.Soc.in quo
dam ſuo conſi.inci. prædictam dubitationem. Vbi dicit,
quod licet extaret ſtatutum in ciuitate Senarum, quòd in
cauſa criminali teſtes non poſſunt produci, niſi per reum
prin-

principalem:attamen ipſe Maria.dicit ꝙ quatuor uicibus obtinuit,ꝙ quis per inſtructionem, uel excuſatorē admitteretur ad probandum innocentiam rei abſentis rōne intereſſe ipſius rei,& rōne intereſſe reipubl. cuius intereſt potius nocentem abſoluere,quam innocentem condemnare.per l.abſentem.ff.de pœn.Et ſubdit,ꝙ cum uerſetur intereſſe publicum,iudex debet impartire offm̄ ſuum.l.4.§.hoc autem iudicium.ff.de dam.inf.Cum ergo tot excellentiſſimi patres & inſignes in iure uiri teneant intrepide hanc partem,& aſſerant hanc eſſe communem opinionem,illa ergo merito amplectenda & ſequenda eſt.quam etiam tenuit Pe.Phi.Cor.in conſi.204.inc. pro deciſione præſentis &c. in 1.volu. ubi dicit pro hac parte ſe pluries conſuluiſſe.& in conſi.193.inc.licet in hac conſultatione.eo.vol.de quo late ego dixi in conſi.meo 81. quod feci apud Buſetum.inc.Salus omnium in te confidentium &c. ultra med.Et faciunt etiam pro iſtis optime dicta per Iaſo.quem omnino uide in l.1.in 7.& 8.col.ff. de iur. omn. iud.& quæ ego dixi in rep.mea rubr.ff.de fideiuſſo. in 63. col.in fi.& ibi in col.ſeq.& quæ latius dixi in repe. mea.l. 1.C.de rap.virg.in 41.char.& in duabus char.ibi ſequen. Tene menti prædicta,quia dabunt tibi honorem, & gloriam,& non modicum lucrum.& iſta ita ample & diffuſe, ut hic,alibi non reperies,& dum uixero, ac ēt poſt mortē meam forte eris mei memor,ſi prædicta practicabis.

Poſtremo teneas menti vnum, licet aliquantum extra materiam præcedentem,quod ponit Barth.Cep. in dicta ſua caut.68.vc3,quòd quando crimen commiſſum ꝑ amicum tuum debet denunciari per ſindicum, uel miniſtralem loci,ubi fuit commiſſum delictum,ſi uis eum adiuuare facias pro poſſe,ꝙ ille qui debet denunciare illum reum apponat in ipſa denunciatione noīa teſtium,qui nihil ſciant de tali malefi,nam tunc examinatis dictis teſtib. qui dicat ſe nihil ſcire de dicto malefi.de neceſſitate iudex debebit reum abſoluere,ex quo nihil contra eum probatum eſt.ar.l.qui accuſare.C.de edend.c.ut noſtrum. extra ut ecc.bene.cum ſi.Dicit tñ ꝙ iſta cautela nihil proficeret reo,

qñ ꝓcederetur per accuſationē:quia tunc accuſans poneret teſtes veros,& inſtructos de tali maleficio. Et ſubdit ēt
48 Bart.ubi ſupra,† ꝙ cauendū eſt, ne qs vtatur hac cautela
in perniciē animæ ſuę. Dico ego ꝙ etiā talis officialis denuntians cum talibus teſtibus,q nihil ſciunt de illo maleficio,caueat & bene aduertat,ꝙ non ꝓueniat ad aures & ad notitiam iudicis,corā quo fuit facta talis denuntiatio, ꝙ eā fecit doloſe & fraudulēter,vt liberaret reū,q commiſit tale delictum:quia ipſe iudex ex pluribus iuribus,& rōnibus poſſet punire talem officialem non debili pœna,& dare ſibi malam ſequentiam,& bene merito. Hippolytus.

SVMMARIVM.

1 *Initium potius quam finis attenditur.nu.6.*
2 *Debitor quādo poſſit capi in domo licite,& extrahi ab illa licite*
3 *Statutum de occidendis impune animalibus in proprio fundo repertis,an includat animal,quod aufugit, & extra occiſum eſt.*
4 *Captus qui ducitur per eccleſiam an poſſit immunitate gaudere. Et quando delinquens veniat ab eccleſia extrahendus.nume.5.*
7 *Homicidia quando impunibilia.num.8.9.*
10 *Recreatio & colluctatione permiſſa a iure uirtutis gratia.*

§. VLterius, & ſexto quæri poteſt de alia quæſtione, videlicet, an in delictis attendatur principium,an uero attendatur finis.Circa quam aliqua dixi ſupra,in §. quoniam.
1 num.91.Sed nunc latius loquendo dico,ꝙ
attenditur initium ſeu principium, † nō autem finis. ita probat in l.qui cū maior.circa prin.verſ.ſed ſi minor.ff.de bo.liber.& in l.qđ ait lex.§.qđ ait.ff.de adult.& ibi Bar. & volunt doct.in l.Gracchus.C.de adulter.& Bal.in l. ſi quis non dicam rapere.C.de epiſc.& cle.in 3.col.& Alex. ī cōſ. 299.inci.viſo themate.in vlt.col.& Io.de Ana.in conſ.ſuo 11.inci.omiſſa diſcuſſione.in 2.col.Et ideo ſtante ſtatuto, ꝙ ꝑcutiens aliquē in platea cadat in pęnā centum,percutiens aūt in palatio Antianorum puniatur pœna manus mo-

modo aliquis percuſſit Titiũ in platea,q Titius fugiendo
intrauit palatium Ancianorũ, & ibi etiã percuſſus fuit ab
illo percutiente, q eum ſemper inſecutus fuit percutiẽdo
eum:iſto caſu dictus ꝑcutiens debebit puniri ſolum pœna
centũ,cũ attẽdi debeat principium,& ſic locus plateæ,vbi
incœptum eſt delictum,nõ aũt locus palatij, vbi eſt finitũ
dictũ delictum:Et ſimiliter ſtante ſtatuto ꝙ percutiens ali
quem de die ſoluat 10.& percutiens poſt primam horã no
ctis ſoluat 20.mõ Titius incœpit percutere Seiũ ante pri-
mam horam noctis,& ita eum ꝑcutiendo elapſa eſt prima
hora noctis,hoc caſu qua pœna puniat̃ iſte Titius ꝑcutiẽs
an pęna 10.an pœna 20.dicas ꝙ dẽt puniri pœna 10.tan-
tum:quia attenditur principium,& non finis ita probant
iura ſuperius adducta.& idem etiam firmat Bal.in l.negan
da. in 8.col. C.qui accuſare non poſſ. & in c.cum olim.in
fin.de dolo & contu.& Bar. in l.libellorum.in 1.col.verſi.
ſed quæro aliquis.ff.de accuſa.Pet.de Anchara.in repet.c.
poſtulaſti.de foro competenti.in 28.col.vbi ad hoc alleg.
vnum textum in l.& ſi amicis.ff.de adulte.Item hanc par-
tem etiam tenuit Lu.Rom.in l.1.in §.occiſorum.in 8.col.
ff.ad Syllania.& Angel.de Aret.in tracta.maleficiorum.in
uerbo,in platea communis.in verſi.quæro quid ſi aliquis.
in fi.verbis.& circa hanc materiam adduci poteſt not.ver-
bum Bal.in l.cunctos populos.in repeti.poſt mediũ.C.de
ſumma trinita.& fide catholica.vbi dicit,ꝙ licet pro debi
2 to ciuili quis non poſſit capi in domo, † ſi tamen repertus
fuit per officialem extra domum,& aufugerit in domo,ꝙ
tunc poterit extrahi de domo,& ibidem capi licite.Et fa-
cit qđ voluit Bal.in d.l.quod ait.in §.fin.ff.de adul.vbi di-
xit,ꝙ ſi quis ex forma ſtatuti poteſt offendere ingredien-
tẽ poſſeſſionẽ ſuã,& aliquis eã fuit ingreſſus,& poſtea au-
fugit,& dominus eũ inſequitur,ꝙ poterit eũ offendere ex
tra poſſeſſionẽ.Item facit ẽt no.verbũ.Sali.in l.Gracchus.
in pe.col.in verſi.ex prædictis habes &c.C.de adulter.vbi
3 dixit,ꝙ ſtãte ſtatuto,ꝓut eſt † hic Bononiæ:quo cautũ ſit,
ꝙ vnicuiq; liceat animalia,quæ repererit in fundo ſua ꝓ-
pria autoritate occidere in illo:ꝙ ſi quis repererit aliquod
ani-

animal in fundo ſuo,& cum velit eũ in fundo ſuo occidere
animal illud aufugerit extra fundũ ꝙ poterit tũc illud ex-
tra fundũ impune occidere,ꝙ dictũ retuli ĩ ſing.meo 225.
incip.in delictis.Item & vltra præmiſſa vide Ang.in l.ne-
mo carcerẽ.in pe.col.verſi.item iuxta ꝑdicta.C. de exact.
trib.vbi dixit,ꝙ alias fuit de facto quæſt.Senis.Nam qui-
dã Peruſinus nomine Andreas cũ mutuaſſet certã quanti-
tatem pecuniæ cuidã,qui diligens homo & fidelis reputa-
batur,talis debitor aufugit, & ipſum ſic fugientem dictus
Andreas ꝑſecutus eſt,& cum inueniſſet in ciuitate Senarũ
autoritate propria eũ cępit,tanq̃ fugitiuũ: & tunc cũ cla-
mor ibi inſurgeret,cucurrit, familia poteſtatis, & cœpit
vtrunq; & dicit qđ dictus Andreas fuit inquiſitus & cõdẽ
natus de detentione liberi hoĩs. ſed dicit Angel. ꝙ male
fuit iudicatum:quia etiam ibi capi potuit, ſi iudicis copia
deerat.alleg.gl.in l.1.C.vbi quis de curia.vel cohor. quod
dicit eſſe valde not. Item prędictis addi poteſt quod
voluit Oldradi. in conſilio ſuo quinquageſimoquarto,
4. incipient. an fugiens &cæt. vbi dixit, quòd captus ex
4 tra eccleſiã,ſi ita captus ducat̃ poſtea ꝑ † eccleſiam,ꝙ non
gaudebit priuilegio,ſeu immunitate dictæ eccleſiæ,ſed po
terit licite extrahi de d. eccleſia. & dicit quod hoc voluit
Archi.in c.antiquitas.17.q.3. Et ratio huius dicti eſſe po-
teſt illa,quam ſupra dixi,videlicet,quia principium quod
fuit licitum attendi debet in ſimilibus. Et faciunt ẽt opti-
me dicta per Cyn.in authen.ſi quis ei.C.de adulter.vbi di
xit,ꝙ licet qs de eccleſia extrahi nõ debeat tamen ſi delin
5 quit extra eccleſiã,† & aufugit in eccleſia,adeo ꝙ officialis
eum inſequens capere nõ potuit, poterit tũc eũ extrahe-
re de eccleſia & hoc per text.in auth.de manda.princip.in
§.ſed neq;.quam doctrinam Cy. refert & approbat Alex.
in conſ.24.incip.animaduerſis.in 10.col.in 2.vol.Et idem
firmat expreſſe dom.Pet. Ferrarius in ſua practica Papiẽ.
in verbo hæc eſt quædam inquiſitio.in 7.col.verſic.ex his
poteſt de quo etiam per domin. Nell.in tract.banni.in 2.
parte ſecundi temporis.quæſtio.29.incipien. ſtatuto caue
tur.in quæſtio.ibi ſequen.Fateor tamen quod hæc regula,
 vide-

videlicet, qđ attenditur initium ſeu principium rei & nō finis, non eſt ſemper vera, ēt in delictis: quia aliqui caſus reperiuntur, in quibus in delictis attenditur finis, & non principium, ideo ſi vis plenius videre de hac quæſtione videas Alberic. de Roſa. in 4. parte ſtatu. quæſtio. 26. incip. diſputauit etiam ipſe Old. &c. Ioan. And. in regula, in obſcuris de regu. iur. in 6. in mercu. & Angel. in l. nemo carcerem. C. de exac. trib. lib. 11. & per Bal. in l. 1. C. de ſeruis fugitiuis. & in repetit. l. 1. C. de ſeruis fugitiuis. & in repetit. l. 1. C. de ſumma trinita. & fide cathali. in 7. char. & per Angel. in tracta. ſuo maleficio. in ver. fama public. in verſ. ſexto quæritur &c. & in dicto trac. ſuo in verbo. In platea communis. in verſi. quid ſi aliquis. & Anto. in c. fin. de foro competenti. & Ioan. Andr. in additio. Specu. in tit. de accuſa. in §. fin. in additio. mag. in 10. col. in verſi. elegans Oldr. &c. & vide etiam Specu. in tit. de inquiſi. in §. nunc tractemus. verſi. ſuper hoc vide decretalem &c. & Salic. in l. pe. C. de accu. & Bald. in c. 1. §. furtum. de pace iuramento firmanda. & Angel. de Aret. in tract. malefi. in verſic. in ſcalis ſancti Petronij, circa princ. & Cyn. in l. præſenti. C. de his qui ad eccle. confu. & do. Anto. & Abb. in cap. finali. de immuni. eccle. & in cap. inter alia. eodem. titulo. & Salice. in authen. ſi quis. C. de adulterijs. & Alber. de Roſa. in rubri. C. de his qui ad eccle. confu. & vide quæ ego dixi in repet. mea. l. fin. C. de probat. in 7. quæſt. extraor. & in c. 1. & 2. circa fi. de homi. & in ſing. meo. 225. inci. in delictis &c. & vide Iaſ. in l. plerięȝ ff. de in ius vo in. 2. col. uer. nono procedi. vbi tenet contra doctrinas ſuperius adductas, At tamen plures opinio concurrūt pro dictis doctrinis. q̄ opi. Iaſ. & plura etiam iura cōcurrunt quæ alleg. doc. in dictis locis. Et argumentatiue loquēdo ad prædicta ēt teneas mēti duo notabilia circa hoc ꝙ in delictis attenditur principiū & non finis, vcȝ, ꝙ ſi aliqui aggrediuntur aliquē animo & intentione eum baſtonandi, & ſic baſtonādo eū in-
6 terfecerūt, † ꝙ interfectores de occiſo nō tenentur, ſed aliter mitius puniunt, cū vltra ꝓpoſitū deliquerint. ita ſing. ꝑ optimas rationes conſuluit Paul. de Caſt. in conſi. 92. in

ci. in cā incarceratorum. & ibi reſpondet ad contraria, q̄ dici poſſent. quod dictum refert & ſeq. Aug. de Ari. in addi. ad tracta. Ang. de Are. ſuper malefi. in verbo, & appenſato. in fi. ult. addit. & in eo. trac. in verſi. & dictus Andreas armatus. circa fi. 1. addi. Et ratio huius dicti eſt : quia uoluntas & propoſitum diſtinguunt maleficia, ut in l. qui iniuriæ. ff. de fur. & in l. quod reipub. ff. de iniur. & in l. 1. C. de ſicc. & in l. ſi non conuiciis. C. de iniu. cum ſim. de quo ēt dixi in ſing. meo 176. inc. uoluntas & propoſitum &c. & latius dixi in d. l. 1. ſuper 1. not. C. de ſicc. Secundo teneas menti etiam vnum aliud, vcȝ, ꝙ ubicunque à lege, vel ſtatuto conceditur alicui facultas aliquid operandi uel faciēdi aliquem actum, tunc ſi faciendo talem actum ſequitur homicidium, tunc tale homic. erit impunibile. exemplum poteſt poni in familia poteſtatis cui conceditur licentia capiendi reos criminis, uel debitores aliorum, nam ſi tales capiendo reſiſtant armis, & à familia occidantur, talia
7 homicidia erunt impunibilia. † Ita probatur in l. ſeruus. & ibi Bar. C. de his qui ad ecc. confu. & in l. quemadmodum. in §. fi. ff. ad l. Aq. & facit tex. in fi. C. quando lic. ſe ſine iudi. vin. & voluit etiam Bal. in l. fin. C. de exhib. re. & in l. 1. C. unde ui. & in l. nec timorem. ff. quod me. cau. & Bal. & Ang. in l. vt vim. ff. de iuſt. & iur. & hanc partem tenuit Pa. de Caſt. in conſi. 194. inc. uiſo ſupradicto puncto. in 2. colum. ubi alleg. hoc etiam uoluiſſe Iaco. But. in l. 2. C. de his qui latr. & hanc partem etiam tenet Alber. de Roſat. in 4. par. ſtatu. quæſt. 36. inc. adhuc quæritur. & idem tenet Cattal. in tracta. ſuo ſindic. verſicu. 339. adde quòd Beroarius &c. & in eo. tract. in ver. 250. inc. adde quòd ſi familia. Et idem firmat Ange. de Are. in tract. malefi. in ver. fama publi in ver. verum quia &c. de quo etiam dixi in l. 1. in 15. limita. ff. de ſicca. de quo etiam habetur per Flor. in l. ſi ſeruus. in vl. colum. in prin. ff. ad leg. Aqu. & per Lud. Bolog. in conſi. 63. inc. viſo. in 2. col. & per me in c. 2. extra de homi. Et poteſt etiam poni exemplum in illo, qui habet poteſtatem à lege, vel à ſtatuto ſe vindicandi: nam vindicando ſe, ſi occidat aliquem, non debet puniri de homicidio

pœna mortis,ſed alia forte mitiori pœna ſi exceſſit modũ. ita habetur ꝑ Paul.de Caſt.in conſ.193.inci. quidã Nicolaus &c.alias inci.viſo ꝓceſſu &c.qđ dictũ refert & ſequitur Ludo.Bolo. in conſ.63.in vlt.col.in princ.de quo dixi in d.c.2.de homi.Et faciunt etiam optime dicta per Paul. de Caſt.in conſ.194.inci.viſo ſupra ſcripto puncto. vbi dicit quem in nihilo debere puniri,ſtãte ſtatuto ꝑmittente quẽ poſſe impune offendi,qñ offenſus ſe defendere voluerit,& rñdet ad plura per eum in d.conſi.allega. in contrarium,de quo latius per eum,in d. conſilio. quem refert & multum magnifacit illud conſilium d.Lud.Bolo.in prælle gato conſi.ſuo 63.incip.viſo igitur ſtatuto.in 2. & 3. col. Et iſta ſunt multum not. ad ſtatutum noſtrum poſitũ ſub rubr.de generalib.ſeu cõmunibus pœnis bannitorũ.i ver. Ordinamus ĩſuper,&c. in quo cautũ eſt,ꝙ bannitus in libris centũ,vel ab inde ſupra,poſſit libere & impune in ꝑſonã a quocunq; offendi,citra tñ mortem dicti bãniti &c.
8 quo caſu ſi quis eũ vulneraret, & in vulnerãdo † excederet modum,quia ipſe bannitus ſe defenderet & reſiſteret, & eũ occideret, nõ puniret ꝓ tali homicidio ꝑ prædicta. Et in caſu quo poſſet de iure aliquo modo puniri,puniret ꝓ exceſſu,& nõ ꝓ toto ꝑ doctrinam Bal.in l.1.in verſic.9. C.vnde vi.quem refert & ſequitur Ioan.de Ana.in cap.2. de homic.de quo etiam ego in d.c.2.latius dixi:vbi ẽt adduxi Alexan.in conſi.140.inci. videtur & caſu propoſito, in pen.& vlti.col.in 2.volu.vbi ſing. loquitur de excedente modum. de qua materia ẽt late ſatis locutus ſum ſupra, in §.qm̃.nu.63.67.68.90.& 92. cum ſeq. & infra, in §.aggredior.nu.75.cum pluribus verſi.ibi ſequen.Et circa hãc materiam huius quæſtionis.ſ.ꝙ in delictis attenditur principium & non finis: attende diligenter,ꝙ adeo eſt verum hoc,ꝙ ſi aliqua lege ſtatuto,vel cõſuetudine permittitur, ſeu toleratur aliquis actus,& ex illo actu ſequatur homicidium,ꝙ tale homicidium non punietur aliqua pœna. Et
9 põt poni exemplum:† in aliqua ciuitate,vel loco eſt cõſuetudo,licẽtia,vel tolerãtia ludendi,cũ pugnis tali die,vt eſt Seni ,& Papiæ,ac ẽt Mediolani, vel colluctandi cum Saxis,

xis,

xis,vt eſt cõſuetudo & antiquus mos puerorum hic Bononiæ,tunc ſi i talibus ludis ꝑmiſſis ſequatur aliquod homicidiũ,vt ſępe contingit,talia homicidia ſunt impunibilia, & aliqua pœna nec corporali nec pecuniaria puniẽda ſũt. Ita ſingulari.& mirabiliter dixit Phil.Dec.in no.cõſi. ſuo 9.in ſecunda col.in verſi.ſed tamen his & ſimilibus, & hoc dicit ex pluribus,& primo ꝑ tex.i l.qua actione. in §. ſi qs in colluctatione.ff.ad l. Aquil.vbi dicitur, ꝙ ſi quis in colluctatione,dũ exerceretur alius alium occiderit, nõ teneatur lege Aquil.quia glorię & virtutis cã illud factum eſt, & gl ibi ponit exemplũ,ſimul luctabantur pugnis.Ita tex. ibi cũ gl.hunc caſum decidit, ꝙ tali caſu punientur aliqua pœna:& dicit rationem eſſe,videlicet,quia cũ non teneantur ibi lege Aquil. in qua culpa etiam leuiſſima conſideratur l.in lege Aquil.eodem tit.datur intelligi ꝙ nulla pęna teneantur.Scđo dicit: pro hoc vr̃ tex.in c.lator.de homic. vbi ſecundum doct. ille tex. intelligitur de ludentibus ad brachia: & dicitur ibi, ꝙ ſi ex tali ludo homicidium ſequatur,alter clericus,qui luſit,non prohibetur ad ſacros ordines promoueri:ex quo infertur ꝙ ex tali homicidio nulla culpa ſibi aſcribitur, & nullam penitus pœnam patiatur. c.presbyterum,& c ſuſcepimus.de hom.Tertio hoc effica
10 ci ratione probatur,† nam talis colluctatio cũ pugnis vel brachiis ꝑmittitur a iure,qa fit gratia virtutis.tex.eſt cum gl.in d.§.ſi quis in colluctatione,& ad idẽ eſt tex. in l.2.in fi.ff.de aleato.adeo ꝙ etiam clericis ꝑmittitur , vt probatur in d.c.lator.illud ergo qđ occiſione talis ludi poſtea ſequitur,non imputatur,nec aliquo mõ debet puniri, quia qđ fit lege permittente,pœnam nõ meretur.l. Gracchus. C.de adult.& iſta eſt ratio iuriſconſul.in d.§.ſi quis in colluctatione.dũ inquit,ꝙ non tenetur lege Aquil.& qa gloriæ & virtutis cã illud factum eſt.Dicit poſtea ipſe Philip. Dec poſt prædicta in d.conſi.9.ꝙ facit & quarto, pro hac perte deciſio not.in terminis.Flo.de ſancto Petro.in l. do lo malo.ff.de ſer.cor.vbi inquit, ꝙ ſi quis in ludo occiſus eſt,puta ĩ ludo cũ pugnis,ꝑut luditur Senis,& ex illa ꝑcuſſione mors ſequatur,iudicari dẽt mors caſualis,& ſic non

tenetur aliqua pœna:& ita habemus in terminis deciſionē ad caſum iſtū.quam doctrinam etiam ſequitur Bart.Cep.ī conſi.31.incip.ſuper homicidio. in penult.col. Quinto ꝑ hac parte facit quod dixit Pet.de Ancha. in conſil.283. in cip. iure ſtricto & conſuetudine &c. ubi late probat & cōcludit, ꝙ cum bona eſſet conſuetudo inter pueros inuicē colluctandi,& iactādi lapides unus cōtra aliū,ex quo toleratur talis cōſuetudo uidetur permitti & cōcedi impune qcquid ex tali ludo ſequi .arg.l.2.ff.de iuriſdictio.omniū iud.& l.oratio.ff.de ſponſali.unde cōcludit, ꝙ cum iactus lapidis nō poſſit moderari nec regulari:de.oībus q̄ ſequūtur,ſcilicet de uulnerib.& de morte uidetur uenia cōceſſa: & ideo in caſu ſuo cōcludit puerū, qui aliū in tali ludo cum lapide interfecit,nō debere puniri, cū enim talia authoritate publica cōcedantur,pœnā nō merentur.allega. etiam Bal.ad hoc.in d.l.qua actione.in d.§.ſi quis in colluctatione.ubi in prin.dicit,ꝙ quādo preliū authoritate publica eſt permiſſum, nō meretur pœnā. Et ſubdit ibi Pet. de Anch.ꝙ licet talis cōſuetudo uideatur potius corruptela,tamē excuſat per not.in c. cum uenerabilis.de conſuet. & ſequitur Ioā.de Ana.in c.1.de tornea.&c. Sexto ꝑ hac parte adducit etiam ipſe Phil. Dec. quod not. Angel. in l. nō cōtrahit.ff ad legem Iuli. ma.ubi inquit,ꝙ q. ꝓiciit lapidem in aliquē locum prohibitū,& percutit tranſeuntē, punitur de culpa & nō de dolo , per illū tex. ſi autē actus proiiciēdi nō ſit prohibitus, tūc nec de dolo nec de culpa tenetur alleg.l.item Mela.in princi. ff. ad leg. Aquil. cum ergo in caſu de quo ſupra,ludus eſſet permiſſus,nō debet teneri.Septimo & ultimo dicit ꝙ facit ꝑ hac parte gl.not. in c.eū qui aſſeuerat. 50.diſt.quę dicit , ꝙ cū ludus licit⁹ eſt,& conſtat ꝙ in ludo quis mortuus eſt, non eſt neceſſe ꝓbare,ꝙ caſu occiderit.alleg.c.ſuper eo.de ſenten. excō. & ita tale homicidiū a caſu reputatur,& per cōſequēs eſt impunibile. Ex quibus oībus concludit Phil.in d.conſ. ꝙ in caſu ſuper illo,quo conſului ille reus inquiſitus erat abſoluendus ab omni pœna.Et iſta oīa quaſi ad literā refert ipſe Philip.Dec.in d.conſ.9.in 2.& 3.colum. Pro quibus faciunt

faciunt optime quę ego dixi in cōſil.meo 90.inci. illumina me quæſo domine &c.& in cōſi.c.inc.ſpiritū ſapientiæ &c.ubi omnino uideas.& uide quæ dixi in c. 2. de homi. Tene menti prædicta, qa nō poſſent eſſe utiliora &c.& uide Io.de Ana.in c.1.ī 2. col.de torneam. ubi firmat hanc partē,ꝙ talis occidens in tali ludo ꝑmiſſo,nō puniatur aliqua pœna. Hippolytus.

SUMMARIUM.

1 *Reus cōfeſſus,cui datus eſt terminus ad faciendam defenſionem, an poſſit tali termino renuntiare.Et in quibus fallat.num. 2.3. 5.13.14.16.17.21.*

4 *Reus in flagranti crimine deprehenſus an poſſit de facto puniri.*

7 *Incipi ab executione in notoriis an poſſit.*

8 *Citandus non venit,qui ius notorie conſtat non habere.*

9 *Fideiuſſor non facta excuſſione contra principalem conueniri poteſt vbi principalem non eſſe ſoluendo notorium eſt.*

10 *Aduocatus publice delinquenti non eſt dandus.*

11 *Iudex in notoriis poteſt de facto ſupplere.*

12 *Fideiubere pro alio,vbi agitur de pœna corporali,nemo poteſt.*

15 *In cauſis criminalibus non concluditur in cauſa.*

18 *Reus ſponte delictum confeſſus , an poſſit relaxari fideiuſſoribus.*

19 *Appellans qui expreſſe appellationi renuntiat , an uideatur habere malam cauſam.*

20 *Aduocare pro furibus inſignibus iudex pati non debet.*

22 *Aſſaſſinus à quolibet offendi poteſt.Et contra quem iudex ex officio poteſt procedere nu.23.24.*

25 *Aſſaſſinus clericus poteſt per iudicem ſecularem puniri : numero 26.27.*

28 *Teſtis dictum de auditu facit indicium ad torturam contra aſſaſſinum.*

29 *Teſtis dictum de auditu facit qualem qualem præſumptionem.*

30 *Iudex timore tumultus an poſſit tempore dilationis procedere ad executionem capitalem.*

31 *Reus , qui defenſioni renuntiauit , an poſſit reuocare defenſionem.*

Confeſſi

32 *Confeſſio facta extra iudicium, & reuocata, an faciat indicium ad torturam.*

33 *Reo confeſſo vel conuicto iudex dare debet terminum defenſionis.*

34 *Contumax non poteſt condemnari ſine noua citatione ad faciendã excuſationem. nume. 35.*

§. EXaminanda nunc venit ſeptima quæſt. quę
eſt quãdo datꝰ eſt ꝑ iudicē reo cōfeſſo, vel
cōuicto terminus ad ſuã defēſionē faciēdã:
an tunc ipſe reus poſſit tali termino ſuæ de
fenſionis renuntiare: & ſi renuntiat an va
leat talis renuntiatio? De hac quæſtione aliqua dixi inci-
denter & ſuperficialiter, ſupra, in. §. poſtquam. numero.
1 33. & in. §. diligenter. numero. 162. † Sed magis accurate
& magis ample loquendo dicas, ꝙ tali termino renũtiari
non poteſt, ſecundum gl. ordi. in l. pactũ inter hæredē. ff.
de pac. & gloſſ. in l. cuſtodias. ff. de pub. iu. & voluit Bal. in
auth. l. quidam ſunt ſerui. ff. de pœn. & in l. nō tantũ. ff. de
appel. & Bald. in dicta l. cuſtodias. & hãc partē etiam vide
tur tenere Bald. in l. nam & poſtea. in. §. ſi minor. ff. de iure
iur. in fi. vbi dicit, ꝙ ſi certũ eſt reum habere defenſiones,
quod non tenet renũtiatio, cum ipſe reus ex tali renun-
ciatione læderetur. Et hãc partē ꝙ nō poſſit renuntiari ta
li defenſioni, tenet Bal. in l. fi. C. qui accuſa, nō poſ. ĩ verſi.
& pręmitto ꝙ omnis eorũ defenſio &c. ꝓ quo facit ratio
nam nemo eſt dominus mēbrorũ ſuorũ. l. liber homo. ff.
ad l. Aquiliã. & voluit Bal. in additio. Spec. in tit. de con-
feſ. in verſicu. Titius confitetur &c. vbi ponit pulchrũ di-
ctum. & alleg. l. 1. §. item illud. ff. ad Sylla. Sed contrariã par
tē videlicet, ꝙ valeat talis renuntiatio facta ꝑ reum, tenet
gloſſ. in l. 1. ff. de fur. balnear. et idē tenuit Saly. ĩ d. authen.
iubemus. C. de iud. Quid ergo dicendũ? Ego reperio Ludo.
Roma. in repeti. rubr. ff. de arbit. in 16. col. in verſi. ſed au
vigore &c. dicentem verum eſſe, ꝙ non poteſt renuntiare
reus defenſionibus ſuis. per gl. in d. l. pactũ inter hęredem.
cum aliis ſupra, allegat. ꝙ tamen ipſe dicit limitandũ eſ-

ſe,

2 ſe, † niſi in publico & famoſo latrone: quia in eo valebit
renuntiatio defenſionis. alleg. Bal. in l. prouincialiũ. C. de
fer. Secũdo ipſe Ludo. Rom. vbi ſupra, limitat d. gloſſ. l. pa
ctum inter hæredem, niſi reus repertus fuerit ĩ flagrãti cri
3 mine, † quia tali caſu poteſt renuntiare defenſionibꝰ ſuis:
& valet talis renuntiatio. ad quod alleg. Bal. ĩ l. vt vim. ff. de
4 iuſtit. & iure. & dicit ꝙ poteſt † tũc de facto puniri. alleg. l.
penul. ff. de condit. ob cauſam. & gloſſ. in l. ictus fuſtium. ff.
de infami. & idē dixit Paris de Put. ĩ ſuo tract. ſynd. in 30.
char. in vlti. col. ubi ad hoc alle. Bal. in l. 1. C. qui accu. non
poſſunt. & in l. ſi quis non dicam rapere. C. de epiſco. &
clerici. Pro quibus faciũt plura not. quę adduxi de reperto
in flagrãti crimine. ĩ repetit. mea. l. vnicę. C. de raptu virgi
num. in nume. 91. cum pluribus numeris ibi ſequētibꝰ. itē
limitat etiam Ludoui. Rom. vbi ſupra d. glo. l. pactũ inter
5 hæredē, niſi reus dicat † nō habere defenſiones: qa talis ta
cita renuntiatio valet. & hoc ꝑ gloſſ. in d. l. 1. ff. de fur. bal
nea. & dicit ꝙ ita no. Bald. in l. ſeruũ quoque. in §. publice,
ff. de ꝓcurato. Tu autē pro iſtis limitationibus Lud. Rom.
adde no. verbũ Bal. in l. à procedente. C. de dilatio. in fin.
vbi dixit colligi poſſe ex illo text. ꝙ ſi aliquis eſt cōfeſſus
maleficiũ, & petit non obſtante cōfeſſione terminũ ad ſe
defendendũ, quē iudex denegat. qa maleficiũ eſt notoriũ,
ꝙ iudex ſtatim poteſt procedere ad condemnationem:
præmiſſa tamen quadã interlocutoria, per quam interlo-
quatur dilationē non eſſe dandã tanquam petitã per ca-
lumniēm. Et ſubdit ibi ipſe Bal. vtile eſſe in talibꝰ inter
loqui. alleg. not. per Inno. in c. ad petitionē. de accuſ. Item
poteſt etiam adduci pro dictis limitationibꝰ Ludo. Rom.
vbi ſupra, qđ voluit Bal. ĩ l. raptores. C. de epiſco. & cleri-
cis. vbi dixit, ꝙ licet alias in cauſa criminali nō poſſit re-
nũtiari appellationi, per l. nō tantũ. ff. de appe. tamen hoc
6 fallit, niſi † crimen ſit notoriũ: quia tunc valebit renuntia
tio ipſius appellationis. qđ etiam voluit Angel. in d. l. pa-
ctũ inter hæredem. & Abb. in c. 2. de re iudic. ꝙ eſt ſingu.
not. ad limitationem d. l. nō tantũ. de appellat. Pro quo fa
cit not. verbum Ange. in libertus. in. §. ſeruitus. in fin. ff. de

ſta.

7 ſta.hom.ubi dixit,ꝙ † in notoriis poteſt incipi ab execu-
tione.quod etiam uoluit Bal.in l.ictus fuſtium.ff.de his q
no.infa.& Inn.in c.ſtatuimus.de elect.in 6. Et adduci po-
teſt etiam quod uoluit Inn.& poſt eum Hoſt.in c. cum o-
8 lim.de re iud.ubi dixit,†ꝙ quando notorie conſtat,quòd
quis non habet ius,ꝙ talis non debet citari. Et faciunt ét
dicta per Bal.in l.fi.in 1.col.C.ut quæ deſunt aduo.par.Et
facit dictum Bar.in l.ſi.ego.in fi.ff.ſi cer.pe.& gl.in l.decē.
ff.de uer.ob.& quod uolunt Mod.in l.exitus controuerſię.
9 ff.de acquir.poſſeſſ.ubi dixerunt,quòd† ubi notorium eſt
principalem non eſſe ſoluendo, poteſt conueniri fideiuſ-
ſor non facta excuſſione contra ipſum principalem.Et di-
xit no.Bal.in l.iubemus.C.de defen.ciui.& in auth.ſed no
10 uo iure.C.de ſer.fu.ꝙ non eſt† dandus aduocatus publice
delinquenti.pro quo uidetur tex.c.bonæ.l.1.in uerſi. por
ro.de elect.& facit ét tex.in l.2.in §.qui de frumentaria.ff.
de adminiſt.rerum ad ciui. perti. Et faciunt optime dicta
per Barba.in c.euidentia.in 2.col.de accu. Et facit etiam
quod dixit Ang.de Are.in tract.malefi.in uerſi.cicatrix.in
11 ver.dicit ſtatutum.ubi dicit,†ꝙ in notoriis iudex poteſt
ſupplere de facto,ad quod all.Bal.in d.l.1.C. ut quæ deſūt
aduo.par.&c.Et faciunt dicta per Lu.Ro.in l.ſed ſi quis.in
§.quæſitum.ff.ſi quis cau.& per Ang.de Are.in tract.male
fi.in uerbo,qui iudex ſtatuit terminum ad eorum defen-
ſionem faciendam.in ul.uer.ubi dicit idem quod dixit Lu.
Rom.in d.rub.de arb.& faciunt plura not.quæ dixi in ma
teria notorii ſupra,in §.ſecunda quæſtio.nu.42.cum uerſi.
ibi ſeq.ubi uide.Item ultra doct.ſuperius allegatos repe-
rio Phi.examinantem hanc quæſtionem & multum not.
more ſuo ſolito.in c.cum ueniſſent.in 3.col.de teſtam.ubi
inter cætera dicit,ꝙ renunciatio facta teſtib. per accuſa-
tum non ualet,ſecundum Bal.in d.c.cum ueniſſent.& hoc
per gl.in d.l.pactum inter hæredem.& ideo Bart. ſecundū
eum in d.l.cuſtodias.ff.de pub. iud.dicit ꝙ male uidentur
facere aſſeſſores,qui faciunt ꝙ reus renunciat termino &
defenſionibus ſuis.contra l.non tantum. ff.de appell. & l.
aditos.C.de epiſco.aud.Et dicit quòd ratio potiſſima eſt:
quia

quia nemo eſt dominus membrorum ſuorum. d. l. liber
12 homo.Vnde†nemo poteſt fideiubere pro alio,ubi agitur
de pœna corporali,ſecundum gl.ſing.in c.cum homo.23.
q.5.quam ſequitur Bal.in l.neque.C.ne ſi.pro pat.& in c.
breui.in 3.col.de iureiu.& in l.2.C.de conſt.pec.in c. ve-
ritatis.in 4.col.de do.& contu.& Pe.de Anc.& Io.de Imo.
in rub.extra de fideiuſſ.& Lud.Roma.in conſi.15. & in l.
filiusfam.la ſecunda.in 15.colum.ff.ſo.matrimo.& Sali.in
l.ad commentarienſes.ff.de cuſto.reor.de quo etiam ultra
eum uideas Bal.in l.nullus.C.de exhiben.reis. & Auguſt.
Arim.in add.ad tract.Ange.ſuper malefi.in uerb.fama pu
blica.in 11.char.in 2.add.circa med. Pro quibus etiam fa
ciunt quæ ego dixi ſupra,in §.expedita.nu.55.ubi uideas.
Et adduci etiam poſſunt no.per Io.And.in regu. ſemel ma
lus.de regu.iur.in 6.quem refert Abb.in ca.cum eccleſiis.
de ma.& obed.& glo.2.q.3.in ſumma.& Ioan.Andr. in c.
cum C.laicus.de foro compe.in 6.& Sal.poſt Bald.in l. fi.
C.de nego.geſt.& gloſſ.ſingu.ſecundum Dyn.in c.ipſa pie
tas.23.quæſt.4.& Ang.in l.quicunque.C.de ſeruis fugiti-
uis.& gloſſ. finali. in authenti.imo,C.de action. & obli-
gatio.

Subdit poſtea d.Phil.ubi ſup.& dicit,quòd vꝫ dicta re
nunciatio defenſionis in nouem caſib.non tenet.primo ſi
reus eſt confeſſus maleficium ſponte,quia tunc renuntian
13 do termino poſtea ſibi dato,præiudicat ſibi, † ſecundum
Bal.in l.accuſatorib.in 1.col.C.de acc. quod etiam uoluit
Bal.in rub.extra de pac.in 2.col. & idem ſi renunciaret de
fenſionibus;quæ ſunt de apicibus iuris, & ſtatutorum, &
non de iure gentium,ſecundum Bal.in l.1.in 25.col.verſi.
ſuper quinto.C.qui accu.non poſſ.& in d.c.cum ueniſſet.
& idem dicit eſſe ſi tacite renunciaret, puta permittendo
labi tempus defenſionis,ſm Bal.ibi. & ꝙ poſſit reus omit
14 tendo defenſiones†ſibi præiudicare,eſt glo.in d.l.1.ff. de
fur.bal.Et idem dicit,ſi eſt latro famoſus,ut dixit Lu.Ro.
in d.rub.ff.de arb.Et idem ſi notorium eſt nullam defen-
ſionem ſibi competere,ſm Ang.in d.l.pactum inter hære
dem.Et idem ſi reus ſit captus in flagranti crimine,ſecun-
dum

dum Bal.in d.l.ut vim.in prin.ff.de iuſt.& iu. Et idem etiã dicit,ſi reus renunciaret exceptionib. declinatoriis fori, ſecundum Bal.in l.pe.C.de pac.& in c.1.in 1.col.de iud.Et idem dixit ſi renunciet per concluſionem in cã,ſecundum Ang.in d.l.pactum.quem tamen ibi reprobat Fran.Aret.
15 ſecundum eum:tum quia eſt eadem rõ:tũ quia† nõ cõcluditur in cauſa in cauſis criminalib.ſecundum Bal.in l.1.in 3.col.ver.quarto quæro.C.de cond.ind.niſi ſtatutum imponat concluſionem,ſecundum Bal.in d.l. ſi accuſatorib. quaſi in fi.Et idem dicit,vbi pœna non eſſet corporalis, quia tunc ceſſat rõ dictæ concluſionis,ſecundum Franciſ. de Are.Niſi forte ſecundum eum ageretur de infamia,qa dicitur eſſe mutatio ſtatus.per no.in l.de minore.in §. tormenta.ff.de quæſt. Extra autem dictos nouem caſus ſtat firma concluſio,ꝙ reus non poteſt renunciare defenſionibus ſuis.Quod procedit,ẽt ſi reus in renunciatione iura-
16 ret,†ſm Bal.in l.1.in 15.col.C.de confeſ.& procedit ẽt ſi renunciaret exceptionib.puta ꝙ procedatur tpe feriato, ſm Bar.in d.l.cuſtodias per illum tex.ita formaliter dicit Phi.in d.c.cum veniſſent.Mihi autem pro hac concl.& limitationib.prædictis videtur aliquid addi poſſe.Et primo inquantum d.Phi.dicit,ꝙ valet talis renunciatio,quando
17 ipſe reus eſt ſponte confeſſus maleficium.†dico ꝙ hoc ẽt expreſſe voluit Bal.in rub.extra de pact.in pen.ſeu ult.colum.in verſi.per pactum &c.& ꝙ pro hac limit.facit optime quod uoluit Bal.in l.nullus.C.de exhibend.reis.ultra med.vbi dixit,ꝙ licet ubi tractatur de pœna pecuniaria
18 imponenda reus ſit fideiuſſoribus relaxandus,†hoc tamẽ fallit,niſi ipſe reus ſponte ſit confeſſus delictum, qa tunc non relaxabitur fideiuſſorib.quod dictum refert & ſequ. Aug.de Ari.in ſuis add.ad Ang. ſuper malefic.in ver. pro quibus autem fideiuſſit.in 1.add.& idem dixit Angel. de Are.in d.tra.in ver.fama pub.in 9.char.ver. decimo quæro &c.Item inquantum d. Phil.dicit, ꝙ reus tacitè poteſt renunciare defenſioni ſuæ, permittendo labi tempus, ꝙ non poſſet expreſſe,videas tu Bal.qui huic dicto videtur aliqualiter contrariari ſi accurate ponderenturverba ſua

in

in c.1.in §.iudices.in vl.col.de pa.iu.fir.ver.porro ſi appel
19 lans &c.ubi dicit,ꝙ ſi appellans†expreſſe renunciat appellationi, videtur habere malam cãm,& ita fateri:ſecus aũt ſi tacite permittendo labi tempus:quia tunc per talem tacitam renunciationem non inducitur talis confeſſio tacita.& vide ẽt Bal.in l.vbi adhuc.in 5.col.ver.aduerte.C.de iu.do.& dicta per Alex.in conſi.398. inc. In nomine ſanctæ & indiuiduæ Trinit.in 5.col. ver. quibus tamen non obſtantib.Item inquantum do.Phi.poſtea dicit,ꝙ prædicta concl.non habet locum in latrone famoſo ; quia talis latro famoſus poteſt renunciare defenſionib.ſuis.ad quod all.Lu.Ro.in d.rub.ff.de arb.in 16.col.& Bal. in l. prouinciarum.C.de fer. Tu vltrà eum potes aliqua adducere ad hoc,quæ alias tempore iuuentutis meæ cumulaui in rep. mea.l.fi.C.de prob.in 24.char.cum ſeq.Et primo adduco Ang.de Are.in ſuo tract.maleſi.in verbo & veſtem cœle-
20 ſtem abſtulit.in ver.& bene not.ubi dicit,ꝙ†pro furibus inſignibus iudex non debet pati aliquem aduocare. per l. omnes.C.de deſen.ciui.vbi eſt bonus tex.ad hoc.quod ẽt voluit.Lud.Rom.in l.ſi vero.in §.de viro.in 46.fall. ff. ſol. ma.& Barba.in c.quærenti.in 10.colum.de offi.del. Et facit optime quod voluit Par.de Put.in tracta.ſuo ſindic.in 31. char. in 1.col.in ver. & ideo dico &c.vbi dixit , quòd
21 †aſſaſſinus,qui per pecuniam homines offendit,poteſt renunciare defenſionibus ſuis:quia eſt hoſtis publicus diffidatus à lege,& à quolibet offendi poteſt.per c.1.de hom.
22 in 6.& contra ipſum de facto proceditur,†vt dicit Bar.in l.non ſolum.in §.ſi mandato.ff.de iniur. in quo eſt maior rõ quam in latrone publico.Et faciunt ẽt dicta per eund. d.Bar.in d.ſuo tract.in 51.char.in 2.col.circa fi. vbi dicit,
23 ꝙ iudex contra aſſaſſinum†poteſt procedere ex mero officio ſuo,allegat plura,& dicit poſtea ꝙ propter immanitatem aſſaſſinamenti proceditur iuris ordine prætermiſſo.all.Bar.in l.non ſolum.in §.ſi mandato.ff.de iniu. Et dicit ꝙ plus dicunt Cano.in c.pro humani.de homi. in 6.ꝙ
24 in hoc crimine non exigitur†plena probatio, ſed ſufficit conſtare per probabilia argumenta.arg.l. non oĩs.in §. à barbaris.

barbaris.ff.de re mil.& l.famoſi.ff.ad legem Iul.maie.c.ſe
culares.de fo.comp.in 6.& all.etiam Cal.in conſi.ſuo 4.in
25 ti.de dila.& dicit ēt† ꝙ ſi aſſaſſinus ſit clericus,quòd pote
rit puniri per iudicem ſecularem ſecundum Lap. in d.c.ꝑ
humani.quia ipſo iure uidentur degradati, & uidetur da
ta unicuique poteſtas ipſos capiendi.c.1.de ſchiſm.in 6.&
per ius uidentur ſpoliati omni priuilegio clericali, ut ibi
per doc.Et ſubdit ēt,quòd tales aſſaſſini tenentur reſti-
tuere pecuniam,quam acceperunt per aſſaſſinamentum,
ſm Bal.in l.1.§.fi.ff.de eo per quem fa.erit. Et tales aſſaſſi
ni etiam ſi non deduxerunt aſſaſinamentum ad effectum
26 †puniuntur tamen pro affectu,ut per gl.in l.2.ff.ꝙ quiſ.
iu.& ibi Lu.Rom.& Ang.in d.§.ſi mandato.de quo ēt per
Ang.in l.1.C.de ſepul.uio.ita dixit d.Par.ubi ſup. Contra
rium tñ tenet Ang.in l.itē apud Labeo.in §. ſi curauerit.
ff.de iniu.de quo ēt uide Bal.in l.1.§.hæc aũt.ff.ꝙ quiſ.iur
& Pe.Phi.Cor.in conſi.249.inci.licet &c.in 1.uolu. Et de
iſto enormi delicto alia plura & plura adduxi ſup.in §. dili
genter.nu.159.cum pluribus nu.ibi ſeq.quæ hic omitto,
ne idem per idem repetam.Et per illud dictum d. Paridis
ſupra relatum,vꝫ,quòd contra aſſaſſinos non requiritur
27 plena †probatio:ſed ſufficit conſtare per probabilia argu
menta,ut etiam dixit Ange.in conſi.14.inc. nos Carolus
&c.Dixi ego his proximis diebus in quadam allegatione
mea in ardua facti contingentia, ꝙ licet teſtis de auditu
28 auditus†non probet,ut habetur in c.teſtes.4.q.9.&in l.te
ſtium.C.de teſti.& habetur in Spe.in ti.de teſte.in §.j.ver
ſi.item ꝙ deponit de auditu.& in d.ti.in §.nunc tractemus.
in 5.col.in uer.de auditu quoque.Tamen talis teſtis faciet
indicium ad torturam contra aſſaſſinum, & hoc quia tale
dictum teſtis de auditu auditus facit qualem qualem præ-
29 ſumptionem,ſeu cõiecturam,†ut ſing.dixit Arc.in c.hoc
videtur.92.q.5.quem refert & ſeq.Lud.Roma.in repe.l.ſi
vero.in §.de uiro.in ul.colum.ff.ſol.mat.& Alex.conſi.77.
inc.in cauſa accuſationis.de crim.fal.in 1.volum. & Paul.
de Caſtr.in conſil.17.incip. in cauſa quę uertitur Parmæ.
quos refert & ſequitur Iaſon. in l. admonendi. in 65.co-
lum.

lum.in princ.ff.de iureiuran. Sed ſi tale dictum facit qua-
lem qualem præſumptionem,& coniecturã, & contra aſ-
ſaſſinos ſufficiat probatio per probabilia argumēta, ergo
ſufficiet qualiſqualis præſumptio,quæ in ſe plus hēt, quã
argumentum,vt colligi poteſt ex dictis per Bal.in l.ea qui
dem.in 2.col.C.de accuſ.quæ omnia teneas menti contra
inquiſitos de enormi crimine.Sed tñ vide omnino quæ di
xi ſupra in §.diligenter.nu. 169.& 130. Et de iſtis aſſaſſi-
nis uide etiam aliqua per Bal.in l.non iõ minus.poſt prin.
C.de accuſa.& ſupra,in §.diligenter, in nu.156. Vlterius
circa prædictã materiam renuntiationis defenſionis, tene
menti tria.Et primo,ꝙ licet reus regulariter non poſſit re
nuntiare defenſionibus ſuis, tamen etiam pendente d.ter
mino,& dicta dilatione iudex poteſt procedere ad execu-
30 tionē capitalē, † qñ timet,ꝙ fiat tumultus.Ita dixit Lud.
Rom.in ſing.571.incip. Licet iudex procedere non poſſit
&c. & dicit quod ad tumultum populi executio capitalis
poteſt accelereri.& allegat iura.Sed ultra Ludo.Roma. in
d.ſingu.uide Bal.in l.cum reis.C.de pœn.ubi dicit, ꝙ ſi iu
dex dedit dilationem conuicto ad faciendas defenſiones
ſuas,quo ſtante amici eius procurant,ꝙ fiat adunatio ho-
minũ vt ipſe liberetur,qđ hoc caſu iudex nõ dēt iſta expe
ctare,ſed dēt facere reũ conuictũ renuntiare dilationi, &
facere ipſum decapitare.& hãc doctrinã Bal.refert. & ſeq
vr̄ Ang.de Are.in tract.malefi. in verſic. qui iudex ſtatuit
terminum ad eorum defenſionem &c.in uerſic.ſi autē ali-
quis&c.ad quæ ēt uide quæ dixi in l.qui cædem.ad finem.
ff.de ſicarijs.Secundo teneas menti,ꝙ caſu quo reꝰ habuit
terminũ defenſionis,& renuntiauit d.termino,& defenſio
nibus ſuis,poteſt tñ poſtea dictam renuntiationem reuo-
31 care † qua reuocatione facta nõ poterit iudex procedere
ad executionē,niſi finito termino dilationis datæ ad faciē
dũ ſuã defenſionē.ita no.dicit.Ang.in d.l.pactũ inter hæ-
redē.in ulti.col.ff.de pact.ubi dicit,ꝙ cautus dēt eſſe aduo
catus inquiſiti,uel accuſati,qui renuntiauit defenſionibus
ſuis,ut reuocare faciat ab ipſo talem renuntiationem qua
reuocatione facta, non poterit ipſe iudex procedere ad

aliquam executionē cōtra ipſum reū. quod eſt diligenter
notandū in practica. ꝓ quo facit in ſimili: nā licet cōfeſſio
facta extra iudicium faciat indicium ad torturam, ſm gl.
32 & doct. in l. c. 5. ff. de adulte. iſtud eſt verum, † niſi talis cō-
feſſio reuocetur per ipſum reum, qui eam fecit, quia tunc
nō poterit torqueri, ſm Bal. in l. 1. in pen. col. C. de confeſ.
vbi ſubdit, ꝙ cautus debet eſſe aduocatus rei, vt faciat il-
lam confeſſionem reuocare, quam pōt reuocare etiam nō
docto de errore, cum ſit cōfeſſio nudi facti: & idem dicit
in confeſſione facta corā iudice incompetenti. qđ dictum
exclamat Iaſ. in l. magiſtratus. in 2. col. ff. de iuriſdict. omn.
iud. & Felyn. in c. olim. in 3. col. in verſi. 2. &c. de reſcript.
de quo etiam dixi in ſingu. 310. incip. credo te ſcire &c. &
ſupra, in §. diligenter. num. 79. Tertio teneas etiam menti
circa hanc materiam vnum notabile verbū, vz, ꝙ ſemper
iudex debet dare terminum defenſionis reo cōfeſſo vel cō
33 uicto, † alias nō dato ſibi dicto termino, nō poterit deue
niri ad aliquam condemnationē contra dcm̄ reū. ita mul-
tū no. dixit Ang. in d. l. pactū inter hæredē. ff. de pact. pro
quo alleg. text. in l. 3. §. ſi ad diē. ff. de re milit. de quo latius
per Ang. vbi ſupra, & idē dixit Bal. in l. raptores. circa me.
C. de epiſco. & cleri. vbi alleg. dictam l. 3. §. ſi ad diem. Sed
34 tu in ſimili adde, ꝙ contumax † non poteſt condemnari
ſine noua citatione ad faciendū excuſationem ſuam, vt do
ceat de impedimento ſuo quare nō cōparuit. ita dixit Bal.
in l. 2. in vlti. col. verſi. ſed quæro. ff. ſi. quis in ius voc. non
ierit. de quo etiam per Alex. poſt Bart. in l. 1. in princ. in vl
tim. col. ff. ſi quis ius dicen. non obtē. & Alex. in conſi. 212.
incip. ponderatis. in 3. col. in 6. volu. de quo etiam per glo.
& Abb. in c. qm̄ contra extra de prob. & per Felyn. ibi, in
8. col. & per gloſſ. in c. honoratus. in verbo, tot ſcriptis. 74.
diſt. & glo. in c. de illicita. in verbo, peremptorio. 24. q̄. 4.
35 † & per me in l. patre vel marito. 6. col. verſi. vlterius ſcias
&c. ff. de quæſt. & quæ latius etiam dixi in repet. mea l. de
vnoquoque. in 39. col. ff. de re iudi. Tene menti prædicta,
quia vere ſunt practicabilia, vtilia, & multum lucroſa. Hip
polytus.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Pœna in delictis quæ attendi debeat an legalis an ſtatutaria. num. 5.*
2 *Lex noua tollit antiquam. Et idem in ſtatutis. nume. 4. Et quid ſi expreſſum non ſit. nu. 13.*
3 *Vltima derogant prioribus.*
6 *Iudex fatuus eſt, qui omiſſa pœna ſtatutaria imponit pœnam iuris communis.*
7 *Statutum quod attendi debeat, vbi ſunt duo ſtatuta contraria.*
8 *Diſpoſitio reſpiciens perſonas eſt ſpecialior, quam diſpoſitio reſpiciens res, uel cauſas. Et illa ſpecialior in qua maior eſt ſpecialitas. num. 9.*
10 *Statutum tollens aliud, de primo mentionem facere debet.*
11 *Confeſſioni primæ non intelligitur perſequentem fuiſſe derogatum ſine ſpeciali mentione.*
12 *Clauſula non obſtante, an ſit ſufficiens in ſecundo ſtatuto ad tollendum primum.*
14 *Clauſula generalis reuocatoria omnium in contrarium conceſſorum, an tollat beneficium miſerationis cauſa ſi non ſingulariter exprimatur. num. 15.*
16 *Derogatio generalis an ſufficiat ſine ſpecie expreſſa.*
17 *Clauſulæ de plenitudine poteſtatis, effectus. nu. 20.*
18 *Opponi nihil poteſt eo, quod princeps facit de plenitudine poteſtatis.*
19 *Reclamans contra factum principis de plenitudine poteſtatis, repellendus.*

§. QVæritur Modo & octauo de alia quæſtione
quæ eſt: pœna in delictis debeat attendi,
an pœna legalis, an ſtatutaria: vt puta, ſta-
tutum, dicit ꝙ homicida, vel fur, vel alius
malefactor puniatur tali pœna: ius aūt cōe
punit tales delinquētes alia pęna vel maiori, aut minori,
tūc q̄ pęna ſit attēdēda, an legalis an vero ſtatutaria, ī quo
1 † dicas ꝙ vr̄ dicēdū, ꝙ attendi dēat pœna impoſita a ſtatu

 to

to,tanquã illa habeat tollere pœnã iuris cõis,quoniã lex
2 noua tollit antiquã,† vt habetur in l.1.C. de accuſa. & in
l.agraria.ff.de ter.amo.& facit l.ſanctio legũ.ff.de pœnis.
3 Vltima enim derogãt † priorib.vt habetur in l. ſi mihi &
tibi.§.in legatis.ff.de leg.1.&.in l.ſi quis in principio teſta
mẽti.&in l.ſi inter.ff.de le.3.& ĩ l.ſi qs priore.ff.ad Trebe.
& in c.cum Marthe.de celeb.miſ.& in ca.vltima voluntas.
4 13.q.2.& voluit Ang.in l.in ciuile.ff.de le.vbi dixi, † ꝙ ul
timum ſtatutnm derogat primo.quod ẽt dixit Cyn.& alij
poſt eum in l.2.C.de teſt.& Alex.in conſi.140. incip.viſo
in 4.col.in 2.vol.& in conſi.445.incip.viſo & conſiderato.
in 3.col.& idem in ſtatutis firmat Bar.in l.ſi certarum, in
§.fina.ff.de teſt.mili.& Bar.poſt glo.in l.cum proponas.C.
de codi.& in l.1.in §.ne autem.ff.de bon. poſſ. ſm ta[illegible].&
Bar.in l.1.C.de edic.di.Adri.& d.Alex.in conſil.456.inci.
viſo.in prin.& Bal.in l.diximus.in §.ſi duas.ff. de excu.tu.
& Cy.in l.1.ĩ fi.de leg.& Ang.in l.ſi miles.ff.ad leg.Falcid.
& in authen.de hæred.& fal.in §.inordinatum.& Bald.in
l.omnes populi.in 22.col.ff.de iuſtitia & iur.& in c.de cau
ſis.de offi.deleg.& in c.cum olim.de conſue.Bar.in 1.cõſt.
C.& Ang.in l.omnium.C.de teſt.& Spec. in tit.de inſtru.
edi.in §.inſtrumentũ.in verſ.ſed pone produco.& Petr.de
Ancha.in c.canonum ſtatuta.in 7.col.de conſtit.& Gemi.
in c.1.in 2.col.de iureiuran.in 6.& Ang.in l.neq; C.de ca-
no.larg.lib.11.Itẽ ad hoc facit, nã ſtatuentes poſt ius cõ-
mune faciendo ſtatutũ,vidẽtur velle recedere a iure cõi ali
ter diſponẽdo.arg.eorũ quæ no.in l.qd ergo.in §.pęna gra
uior.ff.de his qui no.infam. ꝓ quo facit. l. qui cũ vno in §.
q poſt.ff.de re mil. Et hãc partem ꝙ pęna ſtatutaria tollat
5 † pęnã iuris cõis, tenet expreſſe Alber. de Roſ.in 1.parte
ſtatu.qõ.8.incipien.ſed poſito. vbi poſt multa dicit ꝙ hæc
quæſtio antiquitus fuit de facto in ciuitate Ianuæ,& habi
tum fuit conſilium a multis in multis locis, & obtentum
fuit,quod per pęnam ſtatuti in totũ tolleretur pęna iuris
cõis.& hanc partem etiam tenuit Iaco.de Bel. in quadam
ſua diſput.poſita ſuper l.1.C.de requi.reis.& dicit etiam,
ꝙ hãc partẽ tenuit Gandy.& ita dicit alias fuiſſe determi

natum per collegium Bononię. & ſubdit ꝙ cõmuniter to
tus mundus tenet hãc partem.ſ. ꝙ per pęnam ſtatuti tolla
tatur pœna iuris cõis & reſpondet ipſe Alber.ibi ad l.3.ff.
de ſepul.vio.quæ videtur facere in contrarium. & dicit ꝙ
in d.l.3.expreſſe caucbatur ꝙ vtraque pœna locum hebe-
ret,ideo nimirum ſi ibi vna pœna non tollit aliam. Et hãc
partem etiam tenuit Per.de Anch.in c.canonum ſtatuta.
de conſti.in materia de ſtatutis puniẽtibus delicta.in ver-
ſicu.quæro ẽt vtrum ſicut ſtatutum vltimum tollit primũ
&c.Et hanc partem etiam firmat Bald.in l. data opera. in
6.col.verſic.item notandum eſt.C.qui accuſa.non poſ.vbi
dicit,ꝙ ſi per ſtatutum loci imponitur pœna non capitalis
receſſum eſt a pœna capitis.& alleg.d.l. qui cum vno.in §.
qui primo.ff.de re milit.& dicit idem eſſe cõtra,quia ſi ſta
tutum pœnã non capitalem mutat in capitalem,erit receſ
ſum a minori pęna,& crimẽ erit factũ capitale. alleg.l.ſac
cularij.in §.ſunt quædam.ff.de extraor.cri.Dicit etiam ibi
Bal. ꝙ fatuus eſt iudex, qui imponeret pęnam iuris cõis,
6 † & omitteret pœnam ſtatutariam,cum iurauerit ſeruare
ſtatuta,vt extra de iureiur.c.debitores.ita reſidet Bald.in
d.l.data opera.Et hanc partẽ ẽt videtur tenere Bal.in l. 2.
C.de rebus creditis.in fin.qui per tex.in d.§.qui poſt.dicit
ꝙ vbi per ſtatutum minuitur pœna videtur receſſum ab
alia minori pœna.& idem videtur firmare Bald.in l.fin.C.
de aquæduc.lib.11.& Bal.in l.fi. C.de ædifi. priua. & Bal.
in l.non eſt nouum.ff.de legibus.& Ioan.And.in additio.
Specu.in titu.de pœna teme. litig. vbi refert Vbertum de
Bobio,ita tenuiſſe in l.tutoris. C. ad leg. Iul.de ui pub.&
Iacob.de Belui.in diſputatione ſuperius alleg.& idẽ tenet
Saly.in l.qui ſepulchra,C.de ſepulchro violato.vbi ꝓ hac
parte ĩducit plura iura,& hãc partẽ teneas, quia eſt magis
cõis & æqua,quicquid dixerit Bartol.in l.1.ff.vi bonorum
rapto. vbi tenet ꝙ per legem nouam non videatur receſ-
ſum a pœna legis antiquæ, niſi appareat ex aliquibus præ
ſumptionibus,ꝙ ſtatuentes voluerint tacite recedere a pę
na legis Antiquæ.Et de hac qõne, & de alijs ſimilibus vi-
de Anto.in c.1.de cog.ſpiri.Barto.in l.ſanctio legum.ff.de

pœnis.Bart.in l.Senatus.ff.de accuſa.tex.& ibi.docto. in l. in eum.ff.de furt.& in l.quoties.ff.de actio.& obligat.Sali. in l.qui de crimine.C.de accuſa.Ioan.Andr.& Gemi.in c. felicis.de pœnis.in 6.& ibi Petr.de Anchar.& Ang.in l.1. ff.vi bonorum raptorum.& in d.l.qui ſepulchra.Angel. in l.ſi quis ab alio.ff.de calum.Abba.& alijs in c.de cauſis. de offic. delegat. Bald. in l. & ſi ſeuerior.C.de infam. Bald. & Angelus in l.quid ergo.in §. pœna grauior. ff.de his qui no.infam.Petrus de Anchar.in c.conqueſtus.de foro com peten.Angel.de Aret.in tractatu malefici.in verbo, & ibi caput a ſpatulis amputetur.in verſi. quid autem ſi ſunt plu res &c.& glo.in c.cum olim de accuſatio.& in c.2.de tempor.or.in 6.& ibi plene per Domini.de ſancto Gemin.per Guid.Iacob.Butrigarium & Bald.in l.placet.C. de ſacroſanctis eccleſijs.Bal.in l.non eſt nouum.ff.de legibus.& in l.1. C.de ſummã trinitate & fide catholica.& in d.l.ſi quis ab alio.& Petrus de Ancha.in c.1.de re iudica.in 6.& in c. 1.de conſtitut.eodem libro.Bart.in l.cunctos populos.C. de ſumma trinitate & fide catholica.Bal.in l.officiales.C. de epiſcopis.& clericis.& in l.nullum.C.de teſtibus. & Io. Andre. in additio. Speculat. in titulo.de furtis. circa med. Imol.in l.cum mulier,ff.ſolut.matrimo.Petrus de Anchara.in regula,ea quæ,de regulis iuris.in 10.q.doctor.in ca. cum ſit generale.de foro competenti.Hoſt.in c.1.de offic. ord.& in c.tuæ.& ibi And.de procu.Lapus in c.1.de vſuris in 6.vbi ponit notabile verbum in materia,quem refert & ſequitur Angel.in repeti.l ſi vacantia.C.de bonis vacantibus in quibus omnibus locis doctores ponunt ſimiles qõnes,quas vide.Et teneas menti in hac materia,† qđ vbicun
7 que reperiuntur ſtatuta diuerſa,vel cõtraria,ꝙ illud atten di dẽt,& illud dr̃ ſpecialius,ꝙ magis cõcernit fauorem rei publ.vel vtilitatem.Ita dixit Bal.in c.cum olim. poſt prin. de conſue.quod dictum pro no. refert & ſequitur Alex. in conſi.403.ſecundum ordinem meum quod incipit,in prę ſenti cauſa. circa medium. quod dictum etiam retuli in l. 1.in §.ſi ſerui quaſi.in fi.ff.de quæſtio. & idem dixit Bart. recte intuenti.in tract.ad reprimen.in verſiculo, non obſtan.

ſtan.vltra med.quẽ refert & ſeq.Bal.in l.1.in q.3.ff. de offi.conſu.& Pau.de Caſt.in l.non eſt nouum. vltra med.ff. de legi.& idem dixit Pet.de Anch.in repe.c.canonum ſtatuta.in 10.quæſt.princ.de conſt.& Ioan.de Imo.in l. Gallus.in §.ille caſus.ff.de liber.& poſthum. & Bald. in l. hac conſultiſſima.in 1.colum.C.qui teſtamen.fa.poſſ. de quo etiam per Mod.in l.2.in §.creditum.ff.ſi certum petat. & Bal.Ang.& Alexan.in l.Titiæ textores.in prin.ff. de lega. 1.& Alexand.in l.Neſennius.in vl.colum.ff.ad legem Fal. tex.& ibi docto.in l.Ruffinus.in 2.reſpon.C.de teſtamen. mi.Iaſ.in l.Gallus.in §.quidam recte.in fin.ff.de liber. & poſthum.Et ex iſtis doctrinis poſſet forte dici,quòd omnia iura,& omnes doctrinæ ſuperius allegatæ, in quibus dicitur quòd per ſtatutum factum poſt legem tollitur ipſa lex,quod iſtud eſt reſtringendum & litandum,niſi ipſa lex eſſet iuſtior & æquior ſtatuto, quoniam iſto caſu non credo nec teneo ꝙ talis lex ſublata ſit per dictum ſtatutũ per prædicta,quod eſt menti tenendum tanquam nouũ. & vide ad prædicta Iaſ.in l.Gallus.in §. quidam recte. in ul.colum.in fin.ff.de liber.& poſthum.& Phi.Dec.in con ſi.44.in vl.colum.& in conſi.3.in 5.colum. poſt princ. Et inquantum ſuperius dixi,quòd ſtatutum ſpecialius debet attendi &c. Scias quòd ſi vnum ſtatutum reſpicit perſonas,aliud ſtatutum reſpicit res, ꝙ debet attendi ſtatutum
8 reſpiciens perſonas:†quia ſpecialior eſt diſpoſitio reſpiciens perſonas,quam illa,quæ reſpicit res,vel cãs, vt tradit Bal.in l.1.in 3.q.ff.de off.conſu.& in l. executorem. in 6.col.C.de exec.rei iud.in l.1.§.vbi autem.in 3.col.ver.illud ſcias.&c.C.de caduc.tol.& in l.Gallus.in §.ille caſus.in pe.col.ff.de lib.& poſthum.quem refert & ſeq.dom.Phil. Dec.in conſi.147.in vl.colum.& ſubdit,quòd quando vtraque diſpoſitio eſſet ſpecialis, illa eſt ſpecialior & præ-
9 ualet,†in qua eſt maior ratio ſpecialitatis. ad quod alleg. Bal.in l.hac conſultiſſima.in 1.colum.C.qui teſtamen.facere poſſunt.& Barto.in tractatu ad reprimen.in verſicu. non obſtantibus.in 2.col.& Pe.de Anch. c.1. 10.chart.de conſt.Et inquantum ſupra dixi,quòd pęna ſtatutaria tollit

lit pœnam iuris,& cõmunis ꝙ vltima derogant prioribus
in ſtatutis, intelligo prædicta uera eſſe, ſi ĩ ſtatuto tollẽte
legem uel pœnã legis,uel in ſtatuto poſteriori tollẽte pri-
mũ ſtatutũ,fiat ſpecialis mentio legis cõmunis, uel primi
ſtatuti cũ clauſula derogatoria dictæ legis, uel dicti primi
ſtatuti,alias pœna iuris cõmũis nõ eſſet ſublata per ſtatu
tũ,nec primum ſtatutũ eſſet ſublatũ per poſterius ſine tali
10 clauſula.Ad quod dicendũ moueor.Nã ad hoc ut † unum
ſtatutũ tollat aliud,neceſſe eſt, ꝙ ſtatutũ tollens aliud fa-
ciat ſpecialẽ et expreſſam mẽtionẽ de primo ſtatuto , nec
ſufficit hoc facere uerbis generalibus,ita ſimiliter dixit d.
Alex.in conſil.469.ſecundum ordinem meum, incip.uiſo
puncto & accurate penſato.per totum,maxime in 3.&4.
colu . ubi plures doctores alleg. tenentes hãc partem . &
idẽ dixit Barba. in conſilio incipiẽ. ſcripſit Eccleſiaſticus
&c.quod conſiliũ eſt inſertum inter conſilia Alex. nume.
470.& idem dixit Alexã.in conſil.301. incipien. viſis du-
bitationibus elegenter formatis &c. in penulti.colum.ad
quod allegat.l.præcipimus.in fi.C. de appellatio. ĩ uerbo
ſpecialiter . & alia plura alleg. de quibus ibi per eum . Et
idem dixit Abb.in conſil.51.incip. uidetur primo ſtandũ
&c.in 2.col.verſi.ſexto adduco &c. in 1.volu. & idem di-
xit Alex.in l. ſi mihi & tibi.in.§. in legatis.ff. de legatis 1.
in fin.verbis.ubi ad hoc alleg.gloſſ. in l. decurionibus.C.
de ſilen.lib.12.quam dixit ſingu. Bald. in c.1.in §. 1.in fin.
quo temp.miles.& idem tenet Bald. in l.nõ plures. in fin.
C.de ſacroſãctis eccleſiis.& in l.fi.circa fin.C. ſi contra ius
uel uti.pub.& in l.1.in 1.col.ff.de conſtit.prin.& in l.ſi cũ
mihi.ff.de dolo.& uoluit Archid. in c. renuntiantes.22.di
ſtinct.& Bartol.in tracta.ad reprimen.in uerbo, nõ obſtã
tibus.quos omnes refert Alex.ĩ d.l. ſi mihi & tibi.in §.in
legatis.in fi.ff.de legat.1.Et idem uoluit Alexan. in conſil.
205.incip.nec arguendi ſumus &c.in 2.uol.3.col.in 2.uo-
lum. Pro quibus faciunt dicta per eundẽ Alex. in conſilio
11 120. ubi † dixit , quod per ſequentem conceſſionẽ , non
intelligitur eſſe derogatum primæ conceſſioni,de qua nõ
eſt facta ſpecialis mentio in ſecũda.ad qđ alleg.c.bonę.ex
tra

tra de confir.uti.uel inuti.c.ex literis. de offic. deleg. cap.
cum ordinem. & in c.cum in noſtra. de reſcrip.c. 2. & ibi
docto.de do.& contu.cap. ueniens.de pręſcrip.& glo.in l.
decurionibus.C.de ſilen.lib.12. Et etiam ad prædicta fa.
c. glo.in ca.inquiſitores.in uerſi.expreſſe.de hęreti.in 6.
& faciũt alia quam plura dicta per Alexan.& Barb.ĩ cõſi-
liis ſupra,allegatis. Et aduerte, qa in tali caſu, de quo ſu-
pra,poſſet dici, ꝙ ab hoc, ut lex ciuilis,uel primũ ſtatutũ
contrariũ toleratur per legẽ, uel ſtatutũ cõtrariũ,nõ ſuffi
12 ciat etiã clauſula generalis, † uidelicet, Non obſtantibus
quibuſcunque in contrariũ faciẽtibus &c. ſecundũ Alex.
in d.conſ.125.incip.uiſo.tit.quæſtionis &c.in 3.col.vbi di
cit,ꝙ talis clauſula dicĩ generaliter loqui,nõ ſpecialiter.
& ideo nõ ſufficit,ut in iuribus per eũ in d.con.allegatis.&
per no.per Barto.in l.fi.C. ſi cõtra ius uel util. pub. & per
Bar.in l.1.in fi.ff.ſi quis in ius uoc.non ie.& per not.ꝑ hoc
in c.nõnulli. de reſcrip.Et ſubdit Alex.in d.cõſi.ꝙ ad hoc,
ut per literas ſuperioris intelligat eſſe derogatũ cõſuetu-
dini contrariæ,oportet,ut de ea fiat ſpecilis mentio,alias
confeſſio non ualeret tanquã ſurreptitia.ꝑ c.1.de conſue.
in 6.Et ideo per hoc dicit Bal.ſecundũ eum.in l.fi.C.ſi con
tra ius uel uti.pub.ꝙ multæ cõceſſiones poſſunt ꝑ hoc in-
fringi,quãdo nõ fit ſpecialis mẽtio de cõſuetudine cõtra-
ria,qđ dicit eſſe menti tenendũ, de quo latius ꝑ Alexã. in
d.cõſil.Et idẽ firmat expreſſe latius ipſe Alexã.in d.cõſilio
459.incip.uiſo puncto.in 3.&4.colum.ubi ad hoc adducit
Lud.Roma. in repeti. authen. ſimiliter.C. ad legem Fal-
13 cidiam.ubi dicit,† ꝙ ubi lex corrigẽs deſiderat qđ expreſ
ſe fieri, tunc ad ſatiſfaciendũ ei eſt neceſſe ꝙ fiat expreſſe
uerbis ſingularibus,& nõ olio modo.allegat ad hoc text.
in l.ſi qs in principio teſtamẽti.ff.de legatis 3.in uerſi.ſed
hoc ita demũ,quẽ text.dicit Ludoui. Roma. eſſe meliorẽ
de iure.in l.fin.C. de iudi.ui.tol. ſic modo in caſu noſtro,
cũ iura uelint,ut dixi,ꝙ ad hoc,ut unũ ſtatutũ tollit aliud,
neceſſe ſit ꝙ de eo faciat mentionẽ,ergo nõ ſufficit de eo
facere mentionẽ uerbis generalibus,& ꝑ clauſulas gene
rales.Adducit etiam ipſe Alexand.ubi ſupra, gloſſ. not.in
c.inqui-

c.inquiſitores.in verſi.expreſſã.de hæret.in 6.vbi dicitur,
ꝙ quando reſpectu certæ perſonę debet fieri mentio ex-
preſſe de ea,nõ ſufficit ꝙ fiat mẽtio verbis generalib⁹: pu
ta dicendo,contra quaſcunque pſonas,cuiuſcũque qualita
tis,gradus,aut conditionis exiſtant: ſed debet fieri mentio
ſingularis p denominationẽ ipſius perſonę. Ad qđ poterat
etiam allegare glo.in c.almo. de ſentẽ. excõmunic.in 6.in
verſic.commutat &c.circa fin. Adducit etiam text. in au-
thenti.ſed cum teſtator.in uerſic. expreſſum.C.ad legẽ Fal
cidiã.& in authen.de hæredi. & fal.in.§.ſi uero expreſſim.
Et dicit Ludo.Roma. in dicta repet. authenti. ſimiliter.in
ulti.col.C. ad legem Falci. ꝙ cum tempore ſuo hæc quæſt.
eſſet in facto,ꝙ ualentiores docto. It aliæ erant diuiſi in-
opinione,excepto uno ſcilicet,Paul. de Caſtro cui cõmiſ-
ſa fuit dicta quæſtio ſoluenda,& ipſe inclinauit in hãc par
tem , ꝙ requiratur mentio ſingularis , ſeu ſpecialis p s̃.di
cta : & ita obtentũ fuit . Præterea ad corroborationẽ præ
dictorũ adducit Alexan.in d.conſi.469.Nam quoties bene
14 ficiũ eſt alicui confeſſum miſerationibus cauſa, † nõ intel
ligitur ſublatum per generalẽ clauſulã reuocatoriam om-
nium in contrarium confeſſorũ,niſi de ipſis ſpecialiter ſin
gularis ſit facta mentio, ita ſecundũ eum dixit Innocen.in
cap.ſignificantibus.de offi.de lega.& Cyn.in l.1.C. quãdo
impe.inter pup.& ui.& Ludoui. Roma.in repeti.l.ſi uero.
in.§.de uiro.in 23.fallen.ff.ſolu.matrimo. & in conſi.326.
& Paul.de Caſt.in conſi.54.& Federi. de Se.in conſi. 226.
Adducit etiam not.& ſingu.uerbum Cyn.in d.l.1.C.quã-
do impe.inter pup.& uid.ubi dixit, ꝙ ſi papa conceſſit ali
15 quibus† mõialibus, quod nõ teneatur ſoluere aliquas col-
lectas,& poſtea miſit legatũ de latere,cui dedit poteſtatem
ꝙ omnibus poſſit imponere collectas, nõ obſtãtibus qui-
buſcũque priuilegiis, & gratiis in contrariũ faciẽtibus: ꝙ
nihilomin⁹ nõ poterit imponere collectas illis monialib.
ex quo de eis nõ fuit habita mẽtio ſpecialis. & ſubdit ipſe
Cy.ubi ſupra ꝙ etiã ſi in mãdato dato legato de latere eſ-
ſent appoſita illa uerba uidelicet, Etiã ſi de eis eſſet neceſſa
rio facienda mentio ſpecialis , ꝙ nihilomin⁹ non intelli-
gitur

gitur eſſe ſublatum beneficiũ confeſſum dictis mõialib.&
alia plura ad corroborationẽ prædictorũ adducit Alexan.
in d.conſi 469.& Barb.in conſ.ibi ſeq.Sed contra prędicta
faciunt adducta per Alexan.in conſil.215.incip.nec arguẽ-
16 ſumus &c.in 8.colum.2. uol. ubi dixit, † generalis dero-
gatio ſufficit , abſque eo ꝙ ad ſpeciem deueniatur , etiam
dato ꝙ ſpecialia priuilegia,de quorũ derogatione agit̃, ha
beãt ſpeciales clauſulas derogatorias. ita ſecundũ eum di-
xit Feder. de Se.in conſi.47. incipien. habito ſuper caſu p̃
dicto &c.ubi alleg.c.quia ſæpe.de elec. in 6. & quæ haben
tur in c.ut officiũ.in §.concedentes.de homi.eo.lib.& c.al
ma.ad fi.de ſentẽ.excommu.eo.li.& alia plura alleg. Fede.
& Alexan.in dictis eorum cõſiliis,de quib⁹ per eos. & idẽ
tenet Ange.in l.omnes.C.de præſcrip.30.an. & Alber.de
Ro.in l.1.in fi.C. quando impe. inter pup. & uid. de quo
latius per Philip.Dec.in conſi.165.incipien. uiſo tenore,
&c.per totum. & in conſi.42. in fi.1. col. & in conſi. 168.
incipien.reuerende pater &c.in 1.col.& in penul. in fi.De
qua materia uide etiam Bal.ſuper ſtatu.in uerbo,reforma
re.& in uerbo,reſcriptũ. & Soci.in conſi.120. incipiẽ.cir-
ca 1.in 5.col.4.uol. & in cõſil. 99.incip. ſereniſſimus.in 5.
colum.in 3.uolu.in conſi.3. incipien. in cauſa.in 2. col.in
3.uolu.in conſi.63. incipien.uiſis &c.in 2.colum.in 3.uol.
& ibi in conſi.41.incipien.uiſo.in 3.col.& ibi in cõſi. 2.in
cip.in cauſa.in 2.colum.& per Ludoui. Roma. in conſilio
497.incipien.diligen. in ulti. col. & in conſilio 436. inci-
pien.quod indultum.in prin.3. colum.& Alexan.in conſi.
3.incipien.perſcriptis.in 4.colum. in 6.uolu. & in conſilio
155.incipien.uideretur in 1.col.in 6. uolu.& ibi in conſi.
143.inc.perſpectis.in 2.col.in verſi.moueor &c.& Pet. de
Anc.in repe.c.1.in 78.col.de conſt.& per Fely. in c.acce-
dens.in 3.colum.in fi.de præſcr.& in c. nonnulli. in prin.
de reſcr.& in cap.poſtulaſti.in princ.5.col.de reſcr.& per
Corſe.in no.ſuo ſub verbo reſcriptum.inc.aliqua lex pro
hibet &c.

Et vltra omnes ſuperius adduct. ego tenens & ſequens
hanc partem,vz,ꝙ generalis derogatio ſufficiat abſq; eo,
quod

quod ad ſpeciem deueniatur, ět dato ꝙ ſpālia priuilegia,
de quorum derogatione agitur, habeant ſpāles clauſulas
derogatorias, adduco iura & rōnes iudicio meo inconuin
cibiles. Et dico, ꝙ nemini dubium eſt, ꝙ ſi ſuperior ſpāli-
ter feciſſet mentionem de dictis priuilegiis, eis derogaſ-
ſet, vt dicunt doc. in dictis locis, & ět eis derogaſſet, ſi vſus
eſſet clauſula, de plenitudine ptātis, vt quia dixiſſet, & om
nib. in contrarium facientib. de plenitudine ptātis noſtrę
derogamus &c. & hoc ex potentia dictæ clauſulæ cui ni-
17 hil obſtat nec reſiſtit, †vt dixit Bal. in c. 1. in pe. col. de con
ſti. & nihil poteſt opponi ei, quod princeps facit de pleni-
18 tu. ptātis, †ſecundum Bal. in proœ. decr. in 4. col. Et prin-
cipi dici non poteſt cur ita facis? ſecundum Bal. in prælu.
feu. in 9. col. in ver. ſed pauca de principe dicamus. Et non
debet quis audiri contra illud, quod facit princeps ex cer
19 ta ſcīa, vel de plenit. ptātis: †imo debet repelli, & perpe
tuum ſilentium imponi, ſecundum Bal. in c. 1. in §. ſi quis
autem. in prin. per illum tex. in ti. de pa. conſt. De qua ple
nitudine ptātis alia plura dixi in rep. mea. l. de unoquoq;.
in 5. col. ff. de re iu. de qua plenitudine ptātis vltra ibi di-
cta, vide etiam Alex. in conſi. 111. inc. perſpectis. in 2. col.
in 6. vol. Et Phi. Dec. in conſi. 262. inc. in cauſa. in ult. col.
ad fin. & in conſi. 269. inc. conſultus. in 4. colum. ubi not.
loquitur in materia. Modo ſic, ſi princeps poſuit dictam
clauſulam de plenitudine ptātis, intelligitur eſſe deroga-
tum dictis priuilegiis vt dixi, & idem ět erit, ſi dictā clau-
ſulam non appoſuit: quia ět tunc intelligitur eſſe deroga-
tum: & ratio eſt, quia quando princeps facit actum, qui
non poteſt valere, niſi fiat de plenitudine ptātis, tunc va-
20 let actus, ět ſi non apponat clauſulam †de plenitudi. ptā-
tis, quia intelligitur illam ſemper apponere, ut actus ſuſti
neatur, & magis ualeat quam pereat. ita ſing. dixit Pau. de
Ca. in conſi. 284. inc. in facto præſenti non intendo adula
ri &c. & idem dixit ipſe Pa. de Caſt. in l. ex imperfecto. C.
de teſt. & eum refert & ſeq. Alex. in l. 2. C. de teſta. milit. in
uerſi. iuxta prædicta. & Fel. in c. 1. in prin. 9. col. de conſtit.
& in c. cum inter R. priorem. in 5. col. de excep. & in c. in
cauſis.

cauſis. in 2. col. circa fi. de re iud. & Alex. in l. idem Vlpia-
nus. in §. ſunt & alii. ff. de excu. tut. Et idem in ſimili dixit
Dom. de Sancto Gem. in conſi. 17. inc. pro declaratione. in
fi. 2. colum. Phi. Dec. in conſi. 140. in 2. colum. & in conſil.
77. inc. viſo &c. in fi. 1. colum. & ibi in illo conſi. in 4. colu.
refert & ſeq. Pau. de Caſt. in dictis locis: & idem videntur
firmare doct. in pluribus locis, quos ego retuli in ſingula.
meo 84. inc. princeps. & idem dixit Alex. in conſi. 92. inc.
perſpectis. in 8. col. in 6. uolum. & Phil. Deci. in conſi. 289.
inc. non eſt. in pen. colum. in fin. de quo etiam latius dixi
in repe. mea. l. de vnoquoque. in 6. colum. ff. de re iudi. ita
ergo intelligitur eſſe derogatum priuilegiis prædictis per
principem, vel ſuperiorem, ſi apponat dictam clauſulam,
quantum ſi eam non apponant, cum, vt dixi, intelligatur
appoſita, vt actus magis valeat quam pereat. Tene menti
prædicta, quia ſunt lucri, & honoris plena, & ita notanda,
ꝙ nihil ſupra, & ab omnibus non ſunt cognita, nec recita
ta, & hæc ſatis ſint circa hanc octauam quæſtionem, &c.

SVMMARIVM.

1 *In cauſa criminali an concludatur in cauſa. nu. 5.*

2 *Teſtes publicatis atteſtationibus, & poſt concluſionem in cauſa poſſunt produci in cauſa criminali. nu. 8.*

3 *Concluſio in cauſa non obſtat productioni in cauſa criminali. Et in quibus locum non habeat. nu. 6.*

4 *Teſtes in cauſa hæreſis non obſtante proceſſus publicatione produ ci poſſunt.*

7 *Iudex an poſſit ex officio ſuo inducere teſtes contra reum accuſa tore præſente.*

9 *Concluſum in cauſa quando dicatur.*

10 *Iudex an poſſit inuitis partibus, uel altera tantum concludere in cauſa.*

11 *Partes an cogi poßint per iudicem ad concludendum.*

12 *Iudex poteſt tacitè, & expreſſe reuocare concluſionem in cauſa.*

13 *Concludi in cauſa in uno articulo tantum, & in alio non de par-*
tium

tium conſenſu concludi poteſt.

14 *Probationes an fieri poſſint poſt concluſionem in cauſa.num.* 32. 40.42 & 45.

15 *Concluſum in cauſa perinde eſt, ac ſi eſſet iudicatum.*

16 *Concluſio in cauſa æquiparatur ſententiæ.*

17 *Produci aliquid iuris uel facti an poſſit poſt concluſionem in cã. nu.*50.

18 *Iudicis nullæ ſunt partes in cogendo poſt concluſionem in cauſa.*

19 *Denunciatio per emptorem de lite mota, an poſſit fieri poſt concluſionem in cauſa.*

20 *Comparere per procuratorem in cauſa criminali poſt concluſionẽ in cauſa an quis poſſit.*

21 *Accuſatus poſt concluſionem in cauſa non poteſt petere, quòd accuſator ſe inſcribat ad pœnam talionis.*

22 *Iudex ſuſpectus poſt concluſionem in cauſa recuſari non poteſt.*

23 *Confeſſio vt errònea poſt concluſionem in cauſa non poteſt reuocari.*

24 *Exceptio excommunicationis an poſſit opponi poſt concluſionem in cauſa.nu.*30.

25 *Allegari an quicquam poſſit poſt concluſionem in cauſa.*27.

26 *Poſitiones poſt concluſionem in cauſa produci non poſſunt.*

28 *Conſilium ſapientis ex forma ſtatuti poſt concluſionem in cauſa peti non poteſt.nu.*49.

29 *Iuramentum de veritate, vel de calumnia poſt concluſionem in cauſa non admittitur.*

31 *Conſtitutio diſponens in cauſis pendentibus non habet locum, ſi concluſum fuit in cauſa.*

33 *Aequitas ſuadens multa impetrat, quæ alias non concederetur.*

34 *Attendendum eſt non ſolum quod licet, ſed etiam quod decet.*

35 *Impoſſibile reputatur illud quod non decet.*

36 *Iudex ex officio ſuo debet manifeſtæ iniquitati occurrere.*37.

38 *Indebitum ſolutum vigore alicuius ſententiæ repeti poteſt æquitati ſuadente.*

39 *Princeps non poteſt tollere ea, quæ ſunt iuris ciuilis, ſi in ſe habeant æquitatem naturalem.*

41 *Allegare turpitudinem ſuam quando liceat.*

43 *Notoria videntur excepta in qualibet diſpoſitione.*

Exceptio

44 *Exceptio notoria, quæ ex ſuſpicione ſententiæ apparet, poteſt opponi contra tres ſententias conformes.*

46 *Cautela, quòd poſt didicita teſtificata poſſint produci teſtes.*

47 *Statuta loci poſſunt ſemper produci, & our.*

48 *Iuramentum deferri in ſupplementum probationis an poſſit peti poſt concluſionem in cauſa.*

51 *Statutum cogens partes ad faciendum compromiſſum non petitũ in cauſa principali, an poſſit peti in cauſa appellationis.*

52 *Articulis rei admiſſis ad inſtantiam actoris poſt concluſionem in cauſa, an tacite uideatur reuocata concluſio in cauſa antea facta.*

53 *Probari an poſſit illud, quod eſt extra tempus probatorium.*

54 *Patris conſenſus non requiritur quando filiusfamilias ex delicto conuenitur.*

§. SEquens quæſtio 9.eſt in ordine, quæ not.&
1 vtilis eſt, in qua quæritur† an in cauſa cri-
minali concludatur in cauſa. in qua breui
ter dicas ꝙ non, ut habetur in l.vnius faci
noris.in §.cogniturum.ff.de quæſt.& facit
in ar.tex.in l.1.in fi.e.ti.& hoc voluit Bar.
per illa iura in extraua.ad repri.in verb.ſubſequentia, &
Bal.in l.1.in 3.col.C.de cond.indeb.& in l.ſi accuſatorib.
in fi.C.de accu.& Cy.in l.damus.C.de fal.& Ang.de Are.
in tract.malefi.in verbo, qui iudex ſtatuit terminum ad
opponendum contra proceſſum.cir.3.col.& Lu.Ro.in cõ
ſi.175.inc.dictum ultimum laudum.in 2.col.in uer.inquã
tum dicitur quòd tex.in l.quamuis &c. & Bald. in l.certi
condictio.in prin.ff.ſi certum petatur.& Ludo. Roma. in
repe.l.1.in 3.colum.ff.de arb.ubi dicit, quòd contrarium
tenuit Ang.& male.in l.pactum inter hæredem.ff.de pac.
Et iſta eſt communis opi.ſcribentium, quæ habet ratio-
nem & ęquitatem in ſe: quia congruum & rationabile eſt
vbi tractatur de vita hominis, vt ſemper poſſit reus face-
re eius probõnes & defenſiones.argu.c.vbi periculum.de
elect.in 6.cum ſim.Et ideo dixit Bar.in l.diui fratres.ff.de
2 pœnis.† ꝙ in cauſa criminali poſſunt produci teſtes pu-
blicatis

blicatis atteſtationib.& ēt poſt concluſum in cā, & idem
dixit ipſe Bar.in l.2.in §.ſi publico.in 6.col.in ver.vlterius
quæro.ff.de adul.& Barto.in l.4.§.hoc autem iudicium.in
pen.col.ff.de dam.infect.& in auth.qui ſemel.in 3.colum.
3 C.de prob.vbi expreſſius dicit, ꝙ renunciatio † vel con-
cluſio in cauſa non obſtat productioni in cauſa crimina-
li.all.l.iuriſgentium.§.ſi paciſcar.ff.de pac. Pro quibus fa-
cit optime quod dixit Ang.in l.per hanc.C.de temp.app.
4 in 8.col.vbi inquit,ꝙ in cauſa hæreſis,† non obſtante pu-
blicatione proceſſus,poſſunt produci teſtes.all.c.ſi.de hæ-
re.in 6.& idem dixit Gem.in c.vt officium.in §.verum.eo.
ti.& li.Et vide etiam in hac materia no. uerbum Bal. in c.
1.de reſt.in integ.lib.6.in apoſt.ubi dixit,quòd licet in in
5 diciis † fiat concluſio in cauſa,ut in c.auditis.de procur.&
in c.teſtibus.de teſti.& in c.cum dilectus.de fide inſtr.ta-
men in cauſa ſtatus,vel corporis nunquam poteſt in cau-
ſa concludi,quod eſt ſing.ſm eum.quod dictum pro no.re
fert & ſeq.Fel.in c.cum dilecti.in 4.col. ver. adde elegans
dictum &c.de accuſ. & hanc partem quòd non conclu da-
tur in cauſis criminalib.tenet Iaſon in repe. l. admonen-
di.in 24.col.in fi.de iureiu.in ver.ſed in criminalibus &c.
de quo etiam dixi latiſſime in l.1.§.fi.in 2.col.verſic. item
no.ff.de quæſt.Et ibi etiam poſui nota. verbum perpetuo
menti tenendum,vz,ꝙ licet communis opi.docto. ſit ve
ra,ꝙ in cauſis criminalib.non obſtet publicatio,ſeu con-
6 cluſio in cauſa:tamen iſtud † non procedit, ubi petitur no
ua examinatio ad offenſam rei,quia tunc tali examinatio
ni obſtat publicatio,ſecus autem ad fauorem rei, ita not.
dixit Sal.in l.fin.in vl.col.C.de quæſt. & voluit Franc.de
Are.in c.fraternitatis.de teſti.in 8.char. quos refert & ſe-
quitur do.Fel.in c.cum clamor.in 3.col.de teſti. de quo e-
go etiam dixi in ſing.meo 90.incip.fauorabiliores &c. ad
quæ faciunt dicta per Bal.in conſi.ſuo.276.inc.tex.in quo
ante fin. in 1.vol.& per Alex. in l.2.in §. ſi publico. in 13.
apoſt.ff.de adulter.& in l.4.§.hoc autem iudicium. in ulti.
colum.verſicu.ad iſtam quæſtionem &c. ff. de damno in-
fecto.vbi refert Fran.Tigri.in l.qui accuſare.C. de edend.

dicētem,ꝙ licet ad defenſionē rei poſſit iudex ex officio
ſuo præſentē accuſatore inducere teſtes. l.ſi nō defendant
7 ff.de pœnis. † tamen ſm eum non reperitur iure cautum,
ꝙ iudex poſſit ex officio ſuo inducere teſtes contra ipſum
reum,ſi accuſator ſit præſens & accuſationem proſequat.
Nec obſtare videtur prędictis dictum Bar.in l.unius. in §.
1.ff. de quæſtio. ubi dicit ꝙ publicatio teſtiū nō obſtat qn
8 ēt ad offenſam non poſſint etiam alij teſtes † examinari,
quod etiam uoluit Angel.de Are.in trac.ſuo malefi.in uer
bo,cōparuerunt dicti inquiſiti,& negauerunt totū.in vlti.
char.in uerſi.quæro an poſt publicationē. ubi ad hoc etiā
alleg.Bart.in ſua diſpu.incip.iudex maleficiorum.ꝙ etiam
uoluit ipſe Ang.de Aret.in d.tract.in uerbo, qui iudex di
ctum proceſſum publicauit in 1.col.uerſic. ad hoc allegat.
docto.in d.authent. qui ſemel de proba. Quoniam poteſt
reſponderi,quod dictum Bart.in d.l.unius.§ 1. & aliorum
ubi ſupra intelligitur, ꝙ publicatis teſtibus in cauſa crimi
nali,poſſunt recipi teſtes ad cauſam: hoc eſt uerum ſuper
nouis capitulis non autem ſuꝑ eiſdē capitulis,ſecus aūt ad
defenſam:qa poſſunt recipi publicatis teſtibꝰ,etiam ſuper
eiſdem capitulis,ita ſoluit Saly.hoc cōtrarium in d.l.fi.C.
de quæſtio.in ulti.col.quam ſolutionis teneas menti:quia
not,eſt.Pro qua ſolutione,& dicto facit optime regula il-
la uidelicet,qđ fauorabiliores ſumus ad liberandū, quam
ad condemnandum,de qua in l.Arrianus. ff.de act.& obli.
& in l.fauorabiliores de reg.iur.de qua dixi in ſingu. meo
90.incip.fauorabiliores.Et quia hæc materia concluſionis
in cauſa eſt multum utilis & quotidiana,nedum in cauſis
criminalibus,ſed ēt in ciuilibus,& in ipſa materia tangun
tur plures & diuerſi not.articuli & plures qōnes non omit
tendæ,ideo non immerito hic quærā de aliquibus.Et pri-
9 mo quæro.quādo † dicatur cōcluſum in cā?in quo dicas,ꝙ
dicitur tunc concluſum eſſe in cauſa, quando renuntiatū
eſt allegationibus,& oībus probationibus.ita dixit glo.in
c.cum dilectus in verbo,concluſum.de fi.inſtru. & idem di
xit gl.in auth.de teſta.in §.ſi uero quædam. in uerſic.con-
cluſerint.& gloſſ.in c. ſignificauerunt in uerſic. liquere de

teſt. ubi dicitur etiam eſſe cõcluſum in cauſa quãdo iudex
manifeſtauit,quam ſñiam ferre vult,ſecundum Bald. in l.
admonendi.in 2.col. ff.de iureiuran.vel etiam, ſecundum
eum,ibi dicitur eſſe concluſum in cauſa, quando iudex fe
cit citare partes ad audiendum ſententiam. de quo etiam
per Ioan.And.in c.fina.de in integ.reſti. Item dicitur etiã
eſſe concluſum in cauſa,quando per iudicem eſt datus ter
minus ad probandũ,& ꝓbatũ habẽdũ,quod intellige quo
ad probationes facti , non quo ad allegationes iuris,ſm
An.in c.licet cauſam.in 3.col.de proba.& voluit Dom. in
c.pia.in 5.col.de excep.in 6.& Alex.in conſi.101.incip.vi-
ſo proceſſu.in penul.col.in 2.volu.& idem videtur cõclu-
dere & tenere Spec.in tit.de dila.§.videndum.verſi.quid ſi
data ſit dilatio.& in tit.de inſtrumen.edi.in ver. nũc dica-
mus.verſi.dicit autem.& idẽ videtur tenere Archi.in c.iu-
dicantẽ.30. q. 5. pro quibus faciunt dicta ꝑ Dominos de
Ro.in ſuis deciſ.deci.162.Item ille,qui ſe approbandi poſ
ſibilitate excludit,videtur cõtra ſe in cauſa cõcluſiſſe, ſecũ
dum Inno.Hoſtien.& Ioan.And.in c. ſuper eod. de appel.
quos refert & ſequitur Bald.in c.1.in 10.col. in fi.de mil.
vaſ.qui contumax eſt.Quæri etiã põt, an iudex poſſit inui
10 tis † partibus,vel altera tantum inuita,concludere in cau
ſa? in quo glo.quam omnes reputant ſingu.in clem.ſępe.
de verbo.ſignificatio.in verſic.concluſionem . tenet ꝙ ſic.
quam gloſ.communiter approbant docto.

Item an partes poſſint cogi per iudicem ad concluden
11 dũ † in cã, vide Bal.in c.1.circa me.ſi de inue.inter domi.
& vaſ.lis oria. Et in materia adde hic do.Anto.in c. dudũ.
el.1.in fi.2.col.de elec.vbi dixit,ꝙ iudex poteſt tacite , &
12 † expreſſe reuocare concluſione in cauſa,recipiẽdo proba
tiones poſt concluſioné in cauſa. & etiam hoc põt facere
expreſſe.& idem voluit domi.Anto.in c.auditis.in 2.colũ.
de reſtitu.ſpo.& in c.auditis,in 4.colum.de procura.quem
ſequũtur Moder.in c.fraternitatis.de teſt. & volũt Domi-
ni de Ror.in deciſi.v.incip.itẽ ſi poſt concluſioné in cauſa.
& Card.in clemẽ. de teſtib.in 2.col.de teſti.& Abb.in cap.
cum dilectus. de fide inſtrumẽ.& in cap.quoniã contra in

14.colum. de proba.& Alexã. in conſil. 296. incipien. di-
uini numinis.in 3. colum.Itẽ in materia iſta vide etiã Bal.
13 in d.l.ſi accuſatoribus. C. de accuſ. vbi dicit, † quod de cõ
ſenſu partiũ poteſt concludi ĩ cauſa in vno articulo tantũ,
& in alio non,& dicit de hoc eſſe gloſ.ordi.in authen.de te
ſti.in §. quia vero ſepæ.Vlterius etiam quæri poteſt gene
14 raliter loquendo,† an poſt concluſum ĩ cauſa poſſint fieri
probationes? in quo dicas ꝙ nõ,generaliter loquendo. ita
habetur ĩ c.paſtoralis.de cau.poſ.& propri.& ĩ l.1.C.de re
la.Pro quo faciunt dicta per Bald.in l.error.C.de iu.et fac.
igno.in 4.colum.vbi dicit,ꝙ quando cõcluſum eſt.ĩ cauſa,
15 † perinde eſt,ac ſi eſſet iudicatum. & idem etiã voluit An
to.in c.auditis.de procura.& Bart.in l.ſi mater.in.§.eandẽ.
ff.de exceptio. rei iudi.in vlt. verbis. & Bald.in auth.ſi. iu
bemus.C. de iudi.& ibi Ang.& Salyce.& Lud.Roma.in.l.
ſi Titius.ff.de verbo.oblig. & Ang.de Aret.in.§.appellan-
tur.in 4. col. inſtitu.de exceptio. Pro quibus faciunt dicta
per Abba.ĩ c.1.de excep. in princi. Et facit glo.in l.ſi idem.
ff.de euict.quę dixit,quod cõcluſio ĩ cauſa equiparat ſen-
16 tentiæ,† quod etiã dixit Guil.de Cu.in l.1.ff.de mino.& glo.
in l.ſi in rem.§.fin.de euic. Et facit dictũ Bal.in l. nec cau
ſas.in princ.C.de app.vbi dixit,ꝙ poſt cõcluſum in cauſa,
17 non † poteſt produci aliquid iuris vel facti,quod etiã dixit
Anto.in d.c.paſtoralis.& Bar.ĩ tract.ſuo de iudicijs.in ver.
nono quæro.Et dixit Inno.ĩ d.cap.paſtoralis.de cauſa poſ.
18 & ꝓprie.ꝙ poſt cõcluſum ĩ cauſa,† nullæ ſunt partes iudi
cis ĩ cognoſcendo,cum iam ſit cognitum, & ꝙ tunc nõ eſt
cognoſcere,ſed cognitum eſſe.Pro quo facit ꝙ voluit Bal.
in l.1.in 2.colum.de conditio.inde. & faciunt dicta ꝑ Bar
ba. in d.cap.paſtoralis.in 6.char. in repeti. & gloſſ. in l. ſi
rem.in.§.quolibet tempore.ff.de euic.quæ dicit , ꝙ denun
tiatio per emptoré de lite mota,poteſt fieri vẽditori quoli
19 bet tẽpore tantum.gl. ibi.hoc reſtringit,niſi eſſet † cõclu
ſum in cauſa:quia,tũc talis denuntiatio nõ poſſet fieri.& il
lam gloſ.alleg.pro ſing.Bal.in l. fina. C. de vſu.rei iudi. Et
facit tex.in l. quamuis indubitati. C. de adulte. vbi habet
quod licet quis in cauſa criminali nõ poſſit comparere in

Dd 2 iudicio

VNIVERSITARIA

iudicio per procuratorem: vt in c.veniēs.de accuſ. & in l.
20 ope.in §.ad crimē.ff.de pu. iudi. cum ſi.nihilominus † poſt
concluſum in cauſa, poterit cōparere ꝑ procuratorē, vt ibi
habetur. Et facit etiam quod dixit Bar. ī l.is qui reus.ff. de
pub.iudi. vbi dicit, ꝙ licet accuſatus poſſit petere, ꝙ accu
ſator ſe inſcribat ad pęnā talionis. l.in cauſis. C.de accu
21 ſat.cū ſimi. † tñ poſt concluſum in cauſa non poterit hoc
petere. Et facit qđ dixit Bart.in d.l.ſi mater.in §.eandem.
ff.de except.rei iudi.ubi dicit, ꝙ licet ius ſuperueniēs acto
ri lite pendēte ſibi ꝓſit: tamen ei non prodeſt, ſi ſuperue-
niat poſtquā cōcluſum fuit in cauſa. Et facit qđ dixit Ioā.
And.in c.cum dilectus, de ordi.cogni.quē refert, & ſequi-
tur Barb.in d.c.paſtoralis.in 7.char.in fi.in repe.vbi dixit,
ꝙ licet iudex ſuſpectus poſſit recuſari: vt in c.ſuſpitionis.
de offi.deleg.cum ſimi.non tamen poteſt recuſari vt ſuſpe
22 ctus † poſt cōcluſionē in cauſa. pro quo facit quod voluit
Lap.in c.iudex.de offi.deleg.in 6. quod tamen limita & in
tellige, niſi ſuſpitio ſuperueniſſet poſt concluſionē in cā,
quia tunc poterit recuſari poſt cōcluſionē in cauſa.arg.c.
inſinuante de offi.deleg.de quo ibi ꝑ Lap. & alios. Et ad-
duci et poteſt ſecūdum Barba.in d. repe.d.c.paſtoralis.qđ
voluit Bal.in l.error.C.de iu.& fac.igno.vbi dixit, ꝙ poſt
23 concluſum in cauſa, † non poteſt reuocari confeſſio vt er
ronea. Et dixit Bal.in l.1.C.ne ex delic.defun.in 2.col.ꝙ ī
confiſcatione bonorū paria ſunt ſñiam eſſe latam, uel cō
cluſum eſſe in cauſa. Et dixit Cardi.in cle.1.in 1. col. poſt
24 princ.de excep.ꝙ exceptio excommunicationis † non po
teſt opponi poſt concluſum in cauſa. hæc tamen doctrina
communiter a doct.reprobatur ſecundum Barb.in d.c.pa
ſtoralis ubi alleg.ad hoc plures rationes & plura iura. Et
facit quod voluit Bal.in c.fi.de proba.vbi dixit, ꝙ poſt cō-
25 cluſionem in cauſa, † nil poteſt allegari. Et adduci pōt ſm
Barb.ubi ſupra quod voluit Guil.de Cu.& Cyn.in l.ſi qs
ex conſenſu.C.de epiſco.aud.ubi dixerunt, ꝙ ſi partes fue
runt præſentes corā arbitratore uſq; ad cōcluſionē cauſæ,
quod poterit arbitrator ferre arbitramentum partibus ali
ter nō citatis. Adducit ēt Domi.de ſanc.Gemi.ī c. 1.ī ulti.
col.

col.de confeſ.in 6.ubi dicit, ꝙ poſt concluſionē in cauſa,
26 nō poſſunt † fieri, uel produci poſitiones ꝓ quo facit glo.
in cle.ſępe de uerb. ſig.ī uerbo, interrogauit. & adducit ēt
Bal.ibi in d.c.paſtoralis.in 2.col.ubi dixit, ꝙ poſt conclu-
27 ſum in cauſa, † non poteſt aliquid de facto uel de iure alle
gari, ſecundum Inno.ibi.unde dicit, ꝙ ſi poſt cōcluſionē in
cauſa producantur conſilia ſapientis, & magnorū uirorū.
iudex tamen non dēt facere ponere in actis talia conſilia.
Item ſubdit ibi ipſe Bal. ꝙ licet poſſit ex forma ſtatuti pe
28 ti conſilium ſapientis, † tñ poſtquam eſt cōcluſum in cā.
non pōt hoc fieri. Item dicit etiam, ꝙ tunc non dēt aliqua
dilatio ad hoc allegari, quia cōcluſio, eſt ultimū uerbum
ſcriptum uel ꝓlatū in proceſſu.arg.C.de fi.inſtr.l.contra-
ctus.& illud eſt ultimum, poſt quod nihil ſequitur, ut l.qui
duos.ff.de re.du.& adduci pōt ēt qđ uoluit gl.no.in c.ex li
teris.de iureiur.quæ dixit, ꝙ poſtquā eſt concluſum in cā,
29 † nō admittitur iuramentū de ueritate, uel de calūnia. &
dixit Ioan.And.in c.paſtoralis de excep.ꝙ poſt cōcluſum
30 in cā nō admittitur † exceptio orta, etiam poſt cōcluſio-
nē cauſæ. quod an ſit uerum, nō affirmo. Et adduci poteſt
quod ſingu.uoluit Io.de Imo.poſt alios in c.fi.de cōſt.ubi
dixit, ꝙ ſi emanauit cōſtitutio, ꝙ tale quid habeat locū in
31 cauſis pendentibus, † ꝙ talis diſpoſitio non hēt locum in
cā in qua iam concluſum eſt in cauſa. Et per iſta mihi uide
tur concludendū, generaliter loquendo, qđ in cauſis ciuili
bus poſt concluſum in cā, non poterunt fieri probationes
aliquæ in ipſa cauſa. Quæ tñ concluſio iudicio meo poſſet
32 limitari, & reſtringi, niſi forte † æquitas aliter ſuaderet.
Nā æquitate ſuadēte, poſſet ēt poſt cōcluſum in cauſa fieri
probatio. & hoc ꝑ doctrinam Anto.in c.1.de iud.ubi dicit
ꝙ licet ſit concluſum in cā, tñ æquitate ſuadente poſſunt
ꝓduci inſtrumēta. & ita dicit ſe de facto obtinuiſſe: quod
dictum refert & ſequitur Barb.in repe.c.paſtoralis.de cau
ſa poſſ.& proprie.in 3.char. Pro quo faciunt dicta ꝑ eun-
dē in c.cum dilectus.de conſue.ubi dixit, ꝙ ſtante ſtatuto,
33 ꝙ nō poſſit reus opponere cōtra intētionē actoris, ꝙ † tñ
pōt iudex (æquitate ſuadēte) repellere talem agentem.

alleg. Inno.in c.cum olim.de cenſib⁹. idem etiam uidetur
dicere ipſe Ant.in c.bonæ. de poſt.præla.pro quo facit qđ
voluit Pe.de Anc.in c.cũ inter R.priorem.de excep.vbi in
quit.ꝙ ſi aliqs eſt iniuriatus excõmunicato, qui agere nõ
põt,vt in c.intelleximus.de iud.ꝙ tñ iudex æquitate mo-
tus põt punire talẽ iniuriantẽ.Et facit ꝙ dixit Barb.in rep.
c.paſtoralis.de cau.poſ.& ꝓprie.in 3.char.ante fi.vbi inqt,
ꝙ ipſe vidit dubitari de facto tẽpore ſuo: qa quidã fuerat
læſus infra dimidiũ iuſti pretii,nõ tñ vltra, dicebat ꝙ ęqui
tate ſuadẽte iudex poterat ſibi ſuccurrere:videlicet, ꝙ aut
emptor reficiat ſibi iuſtũ pretiũ,aut dĩmittat rẽ accepta pe
cunia ſua & dicit ꝙ allegabãt aduocati pro eo,qd habetur
in l.1.§.quæſitũ.ff.de ſeparatio.& qđ voluit Bal.in l.2.in fi.
C.qđ met.cau.ubi dicit, ꝙ licet ſtatutũ tollat exceptionẽ
habentẽ naturalẽ æquitatem,tñ ſoluens põt repetere inde
bite ſolutũ:non qa tutus ſit exceptione, ſed quia tutus eſt
naturali æquitate,qđ dictũ refert & ſequitur Ale. in l.1.§.
parui.ff.qđ ui aut clã. Et dicit Barb. ubi ſupra ꝙ ſi dicatur,
ꝙ licitũ eſt cõtrahentibus ſe circũuenire:ut l.in cauſæ.§.fi.
ff.de mino.& l.itẽ ſi pretio. ff. loc. non tñ hoc congruit de
æqtate,nec ẽt decet.Et ideo gl.in l. ſemper in cõuentioni-
bus ff.de reg.iur.dicit, ꝙ nõ cõuenit bono uiro aliũ circũ
uenire in pretio.quã gl.pro ſing.refert & ſequitur Bal.in
auth.ad hæc.C.de uſu.& in c.ſi proponẽte.de reſcrip. & in
c.cauſam quæ.de teſtib.Itẽ dicit Barb.ꝙ dicti aduocati ad-
ducebant ẽt gl.10.qõ.2.c.ius porrectum. itẽ dicebãt etiã,
ꝙ nõ ſolũ attendendum eſt quod licet, ſed etiam quod de
34 cet,† ut habetur in l.ſemper.ff.de ritu nupt.& ĩ c.magnę.
35 de uoto. Nã illud quod nõ decet † reputat̃ impoſſibile,
ſecundũ Card.in repe.l.licet de uitanda.de electio. & in c.
perpendimus.in repet.de ſentent.excomm. Attamen ipſe
Barb.refert ſe conſuluiſſe contrarium. Item ad prędicta
facit etiam quod dixit Hoſt.in c.quintauallis. de iureiur.
36 ubi dixit,ꝙ † iudex ex officio ſuo debet occurrere manife
ſtæ iniquitati,etiam ſi parti eſſet præcluſa uia per pactũ,
ſeu per ſtatutum,quod dictum refert & ſeq.Pet.de Anch.
in conſi.166.incip.viſis &c.poſt princip. vbi etiam ad hoc
alleg.

alleg. Barto.in l.1.ff.quod vi aut clam. Item facit etiam ad
prædicta quod voluit Hoſtien.in ca.bonæ de appel.vbi di-
xit,ꝙ ſi res mea peruenit ad te, & nulla mihi cõpetit actio
ad eam repetendam:ꝙ tamen æquitate ſuadente iudex po
teſt illum compellere ad tradendum mihi rem meã, & idẽ
ipſe voluit in c.per tuas.de arbi.Et facit dictum Bal.in ad-
di.Spec.in tit.de except.in ver.ſi lex aufert &c.& quod vo-
luit Lud.Rom.in conſil.67.incip.viſo themate &c.vbi idẽ
dixit quod dixit Petr.de Anch.in d.c.cum inter R.priorẽ
vbi etiam alleg.Bal.in rub.de manumiſ.in fin.& alia plura
allegat,de quibus ibi per eum. Et ibi ſubdit,ꝙ ſi ex alicu-
ius conſtitutionis forma reo exceptionis aut defenſionis
poſitio denegatur † attamen iudex ex proprio officio nul
37 liter agentem repellet a limine iudicij, pro quo dicit ipſe
ibi eſſe caſum in l.plane.ff.de pet.hær.& facit l.fi.eod.titu.
Et faciunt dicta per Abb.antiquum,in c.peruenit.de emp.
& vend.& quæ habentur per ſcriben. in l.ſi fideiuſſor.in §.
quædam.ff.manda.& in l.quintus. eod.titu.& in l.bona fi-
des ff.depoſiti.& dicta per glo.in l.mancipium. ff.de euict.
Item ad prædicta faciunt etiam dicta per Alexand.in l.Iu.
lianus verum debitorem.in 2.colum. circa med.ff.de con-
ditio.indeb.vbi dixit, quod ſi ſolui indebitum vigore ali-
cuius ſententiæ.† quod potero tamen æquitate ſuadente,
38 illud repetere per condi. ſine cauſa. ad quod ipſe allegat
caſum in l.eleganter. in §.ſi quis poſt eodem titul.& dicit
quod hoc voluit Bartol. in l. prima. §.2. ff. quod vi aut
clam.& Paulus de Caſtr.in l.ſi fullo.ff.de fur.& Bart.in l.ſi
ſine ff.rem ratam haberi. in princ.& dicit,quod in contin
gentia facti ita fuit iudicatum hic Bononię. Item ad præ-
dicta facit etiam. Nam licet princeps etiam ſine iuſta cau-
ſa poſſit tollere ea,quæ ſunt iuris ciuilis, vt habetur in ca.
propoſuit de conceſſion.præben.& in l.item ſi verberatũ.
ff.de rei.vendi.& in l.ſi priuatis.ff.qui & a quibus. & in ca.
quæ in eccleſiarum.de conſtitu. tamen non poteſt tollere
39 ea,quæ ſunt iuris ciuilis. † ſi in ſe habent æquitatem na-
turalem ita ſingula.dixit Abba.in repetition. capitul.per
tuas. de arbit.in 11.column.quod dictum pro ſolenni re-

 fert

fert & ſeq.Feli.in c.ad audientiam.el 2.in 5. col. de reſcri.
& Anto.Burgos Hiſpanus in repe.rub. extra de empti.&
vend.in pen.colum. Et faciunt dicta per Bal.ſuper ſtatu-
tis.in verbo probatio.in 6.verſic.incip.ſtatutum denegat
&c.& per Barb.in conſi 2.inc. ideo hanc conſultandi &c.
in antepen.colum.in 3.uolu.& dicta per me in conſi. meo
51.inc.ſuper articu.&c.in fin. & late etiam loquutus ſum
in hac materia.in l.1.§.fi.in 13.col.ff. de quæſt. Ex quibus
omnibus mihi videtur concludi poſſe, quòd etiam poſt
concluſum in cauſa ſuadente æquitate poterunt produci
teſtes,& debebunt admitti &c.Poſſet ēt limitari dicta cō
cluſio,ꝙ poſt concluſum in cauſa,non poſſunt fieri proba
tiones.quod tamen fallit vbi verteretur periculum ani-
40 mæ: † quia tunc poſſunt fieri probationes non obſtante
concluſione in cauſa.ad quod dicendum moueor per no.
dictum Car.in c.ad petitionem.de accu.ubi dixit, ꝙ in cā
beneficiali admittuntur productiones teſtium poſt publi
catum proceſſum,quod dicit eſſe ſpeciale propter pericu
lum animarum.quod dictum refert & ſeq.Barb. in repe.
c.paſtoralis.in 30.col.de cau.poſ.& propr.& in c. ad peti-
tionem.de acc.Pro quo facit quod dixit gl.no.in c. ex te-
nore.de teſt.quæ dixit,quòd licet non ſit audiendus ille,
qui alleg.turpitudinem ſuam,ut habetur in l.2.ff.de con.
41 ob turp.cauſam. & in c.non ſolum.23.q.5. cum ſi. † iſtud
tamen fallit vbi vertitur periculum animæ: quia tunc li-
cet allegare turpitudinem ſuam.& idem dixit gl. in c. in-
ter dilectos.de dona.de qua materia habetur in l. filios.&
ibi gl.C.de reuo.his quæ in frau.alie.ſunt.& per Fel. in c.
tertio loco.in pen.col.de præſump.& in c.lator.in 1. & 2.
col.de re iud.& per Soc.in conſi.66.inc.fruſtra.in 7.col.&
per Alex.in conſi.99.in fi.in 1.vol.& per Bar.Cep.in con
ſi.58.inc.Franciſcus.Aliter etiam poteſt limitari prædicta
concluſio,vcȝ,ꝙ poſt concluſionem in cauſa non poſſunt
42 fieri probationes,vel quicquam produci.†hoc tamen fal
lit in notoriis: quia notoria poſſunt produci poſt conclu
ſionem in cauſa,hoc voluit Lap.Abb. in c.iudex. de offic.
deleg.lib.6.vbi dicit,ꝙ licet poſt concluſum in cauſa par-
tes

tes non audiantur,quòd tamen fallit ſecundum eum ibi
niſi pars velit opponere exceptionem notoriam,quæ non
requirit probōnem : nam admittitur poſt concluſionem
in cā,ut in c.quoniam.de fi.presby.& in c. peruenit. & in
c.propoſuit.de app.quod dictum refert,& approbat Bar-
ba.in d.c.paſtoralis.in 30.col.Et iſtud dictum videtur ha
43 bere rōnem in ſe ; eo quia notoria videntur † excepta in
qualibet diſpōne.Et ideo dixit gl.ſing.in c.ex conqueſtio
ne.in verſi.appellationem.de reſt.ſpo.quòd ſtante ſtatuto
quòd à ſententia non poſſit appellari, non habet locum
vbi grauamen eſſet notorium. & ꝙ etiam voluit Bal.in l.
1.in ver.deinde quæro.C.ſi de momen.poſſ.fue.app. & in
l.fi.C.de or.cog.& in l.conſentaneum.ver. quæro nūquid
à tali.C.quom.& quan.iud. & in l.1.C.ne li.ter.prouoca.
Pro quo facit quod voluit Bar.in l.1.in prin.in 4.colum.
verſi.oppono.ff.de oper.no.nunc.Et facit etiam quod di-
xit Old.in conſi.160.ꝙ literæ executiuæ.vbi dixit, ꝙ li-
cet contra tres ſententias conformes non poſſit opponi
44 aliqua exceptio,ut in cle.1.de re iud.poteſt†tamen oppo
ni exceptio notoria, quæ ex inſpectione ipſius ſententiæ
apparet.& idem voluit Bal.& Sal.in l.1.C. ne lice. in vna
eademque cauſa ter prouo.& Bald.in l.ſi vnus.in §.pactus
ne peteret.in 13.col.ff.de pact.& Io.de Imo.in l. de pupil
lo.in §.qui opus.ff de ope.no.nun.vbi refert etiam ita te-
nere Dominos de Rota & ita etiam tenuerunt plures do
cto.quos retuli in rep.mea.l.fi.C.de prob.in 17 q.extra-
or.vltra me.& in rep.mea rub.C.de prob.in 23.& 24.col.
in quibus locis alia quamplura ad hoc adduxi in materia
iſta, quæ non refero breuitatis cā. Et vltra præmiſſa pōt
ēt limitari prædicta concluſio, vcȝ, ꝙ probationes non
45 poſſunt produci poſt concluſum in cauſa,hoc fallit, † niſi
ſint probationes de nouo repertæ:quia tales poſſunt etiā
produci poſt concluſionem in cauſa.ita voluit gl.ſing. ſe-
cundum Ang.ibi in l.admonendi.ff.de iu.iu. & hoc voluit
ibi Bar.dicens ꝙ de hoc eſt caſus in d.l.admonendi. ſecun
dum vnam lect. & voluit etiam Bald. in conſil.725.inci-
pien.ſuper eo quod quæritur.in 6.volumine. & Paul. de
Caſ.

Caſt.in l.oratione ff.de fer.& Bal.in l.1.C. de cond. inde.
in 3.col.in verſi.primo quæro &c.de quo etiam aliquid p
Bar.in l.mancipiorum.ff.de optio.leg.& per Bald. in l.ſu-
per.C.de rela.& per Bal.in l.1.in fi.C. vt quæ deſunt ad-
uo.par.iud.ſupple.& per An.in d.c.paſto.de except.& per
Lud.Ro.in l.ſi rem.§.fi.ff.de eui.Et de iſtis de nouo ſuper-
uenientibus dixi plura notatu digna in l.1.in §.fi.in 6.col.
verſi.& ratio huius &c.& in l.ſi quis ne quæſtio. in 11.co.
verſi.& propter iſtam regulam.ff.de quæſt.Poteſt ēt loco
alterius limitationis ad prædictam concluſionem addere
not.verbum Bal.in l.ampliorem.in fi.1.col.C.de app.vbi
dicit,ꝙ licet poſt didicita teſtificata non poſſint ulterius
produci teſtes per cle.teſtibus.de teſt. tamen cautela eſt,
ꝙ pars,quæ vult teſtes producere,det nomina ipſorum te
46 ſtium induci & ſe abſentet:† nam tunc poterit iudex eos
examinare , quod eſt valde not.ꝙ dictũ refert & ſequitur
Pa.de Ca.in conſi.369.inc.in caſu de quo quæritur &c.in
pen.col.vbi pro hac parte plura all.in ſimili.quod dictum
etiam refert & ſequitur Lud.Ro.in conſi.479.inci. quod
quæritur.in fin.& rep.rub.de arb.in 11.colum. in verſic.
item habeas &c.Et illud dictum Bal. etiam refert & ſequi
tur Barba.in c.ad petitionem.in 4.colum.verſic. vlti.not.
de accu.& Alex.in l.4.in §.hoc autem iudicium. in 3. col.
ff.de dam.infect.vbi refert Lud. Rom. reprobantem illud
dictum Bald.& eum reprehendit , & reſpondet ad omnia
adducta per d.Lud.Rom.in contrarium. De qua doctrina
Bal.latius loquutus ſum pro ea plura adducendo,in l.1.in
§.fi.in 3.colum.ff.de quæſt.ad quæ me remitto.pro qua ēt
optime faciunt dicta per Iaſ.in l.vbi pactum.in 5.vol. C.
de tranſa.Et circa dictam materiam concluſionis in cau-
47 ſa,non omitto vnum,vcȝ,ꝙ† ſtatuta loci poſſunt ſemper
produci:quia ipſa ſtatuta in loco,in quo vigent ſunt no-
toria,nec indigent aliqua probatione, ita no.dixit Bal.in
conſi.308.inc.ad veritatem eundum eſt &c.in 3. volu. in
verſi.aliud &c.Modo pro maiori complemento huius ma
teriæ concluſionis in cauſa,quæro de not.quæſtione, vcȝ
48 an poſt concluſum in cauſa poſſit peti † deferri iuramen-
tum

tum in ſupplementum probationis , vel poſſit peti com-
promiſſum fieri inter ipſos litigantes,quando ſunt affines
qui ex forma ſtatuti coguntur ad faciendum compromiſ
49 ſum,† vel poſſit peti poſt cõcluſum in cauſa ab altera par
tium,quod cā decidatur cum conſilio ſapientis , uel poſ-
ſint aliqua alia ſimilia peti.Hæc qõ vere eſt multum quo
tidiana,& pluries contingit de facto,& ego dieb.meis vi-
di eam in facto in diuerſis locis,& in diuerſis iudiciis:ma
xime in ciuitate Mediolani , dum moram trahebam cum
illuſtriſſ. duce Mediolani. & tunc plura & plura adducta
fuerunt pro vtraq; parte,in qua qõnem tu breuiter dicas
ꝙ aliquid de prædictis non poterit peti,vcȝ iuramentum
deferri in ſupplementum , nec compromiſſum fieri , nec
conſilium ſapientis , nec ſimilia poſt concluſum in cā. ita
dixit Bar.in l.admonendi.in vl.col.ff.de iureiu. & Bald. in
c.1.in §.item ſi vaſallus.in vl.col.de contro.inueſt.& Inn.
in c.paſtoralis.de cau.poſſ.& prop.& no.Canon.in c. cum
Ioannes.de fi.inſtrum.& Bal.in l.2.ff.de iureiu. & Bald.in
l.in bonæfidei.in 1.col.C.eo.ti.& in l.generaliter.in prin.
C.eo.ti.de iureiu.& voluit Pau.de Ca. in conſi.96.incip.
viſo quodam proceſſu agitato Forliuii.in fi.& Ludo. Ro-
ma.in d.l.admonendi.circa fin.& in conſi.255.incip. quo
ad primam quis melius &c. Et idem tenet Alex. in conſi.
82.inc.in cauſa vertente.in 3.colum.in prin. vbi loquitur
an poſſit inter affines peti poſt concluſum in cauſa fieri
compromiſſum.all.Bal.hoc tenentem in l.j.de tranſa. ubi
dicit,quòd compromiſſum ex forma ſtatuti non poteſt ac
teſtationibus iam publicatis , ſeu re iam liquida peti. &
idem voluit ibi Pa.de Ca. & Lu.Rom. in l.prætor.ad fi.in
ſua add.ff.de ope.no.nun.Et ſubdit Alex.ubi ſupra, ꝙ pro
hac parte bene facit quod not.in c.ſignificauerunt. de te-
ſti.& quod habetur in c.expoſita.de arb.& in l. poſt rem.
ff.de tranſa.& idem tenet d.Lanf.de Brixia.in trac. ſuo de
arb.in vlt.rub.in vlt. ver.ubi all.bonas rationes. pro quo
facit etiam tex.in l.in contractib.in §.illo, vcȝ. C.de non
nu.pec.Et hanc partem tenuit etiam Raph.Cu. in conſi.
85. incipient. quamuis de iure. &c. in fine. Et facit di-
ctum

ctum Bal.in l. nec cauſas.C.de app.quem ſupra retuli.nu.
50 17.& 25.cũ tribus uerſi.ibi ſeq.† ubi dixit, ꝙ poſt cõcluſũ in cauſa nõ poteſt produci aliquid iuris uel facti, & qđ voluit Alex.in conſi.52. incipien.uiſa facti &c.in fin.verbis. in 2.volu. Et faciunt quę voluit Pau. de Caſtr. ĩ proœmio C.in 1.col. vbi refert ita conſuluiſſe, & idẽ tenet ipſe in l. fi. per illum tex.C.de compẽſa. & in conſi. 73.incip. ꝙ in cauſa appe.poſſit &c.& idẽ tenet Ludo.Ro.in l. prætor.in prin.ff.de ope.no.nun.& Ioã.Ba.de ſancto Seuerino ĩ repetit.d.l.admonendi.in 24.char.in 2. colum. & Franciſ. de Areti.in conſi.101.incipien.in cauſa Georgii.& uoluit Iaſo.in l.ſi cauſa cognita. C.de trãſactio. ubi in 1.col.etiam dicit notab. uerbum, uidelicet, qđ ſi ſtatutũ cogit partes
51 aliquo caſu ad faciendum compromiſſum : † ſi tale compromiſſum nõ eſt petitum in cauſa principali, non poterit etiam peti in cauſa appellationis & ita dicit tenuiſſe Paul. de Caſt.in d.conſili.73.incipien.qđ in cauſa appellationis. & eum ſequitur Alexa. in conſil. 82. incipiente in cauſa uertente inter Petrum.in 4. colum. in 1. uolumine. & in conſil.296.ſecundum ordinem meum.quod incipit, uidetur prima conſideratione dicendum &c.in 4.col.in fi.& uide etiã circa prædictam materiam Bertha. in reper. ſuo.in verbo,compromiſſum per ſtatutũ.vbi plura adducit.& vide Iaſ.in repe.l.admonendi.in 124.col.de iureiu. quæ omnia ſunt not.cũ ſint multum quotidiana. Vltra prædicta in hac materia adde etiam Alex.in conſil.296.in 3.col.ĩ prin. vbi dixit, ꝙ ſi poſt concluſum in cauſa facta ad inſtantiam
52 actoris admittuntur articuli rei, † ꝙ tunc tacite videtur reuocata concluſio in cauſa antea facta.ar.l.illud.ff.de acquir.hęre.& c.de multa.de præben. ad quod alleg.Dominos de Rota.Quod dicit eſſe verum,ſi iudex cauſæ ſciebat concluſum fore in cauſa.alle.clement.1.de procu. & iſti.q dari tu.poſ.in verſ.plane.Secus autẽ dicit eſſe ſi neſciebat, de quo ibi latius per eũ.Vltimo antequã veniam ad ſequẽtem quæſtionem quæro de no.dubio,videlicet,duo litigarũt adinuicẽ, & elapſo termino ꝓbatorio actor dicit: dñe iudex dico ꝙ ꝓceſſus iſte eſt nullus ex parte rei & debetis omnino

omnino proferre ſententiã in fauorẽ meũ : quia ipſe reus eſt filiusfa.qui nõ potuit ſtare in iudicio ſine cõſẽſu patris l.nõ ſolũ.§.neceſſitatẽ.C.de bo.quę libe.ipſe autẽ reus reſpõdet, ꝙ nõ eſt filiusfa.qa iam diu pater ſuus mortuꝰ eſt, replicat actor, & dicit, ꝙ prę ſumptio eſt ꝓ eo ꝙ pater ſuꝰ viuat, eo qa quilibet præſumitur viuere centum annis: vt habetur per gloſ.l. ſed ſi de ſua.ff.de acqui.hæredi. & probat tex.in l.fi.C.de ſacroſanc. eccleſ. Reus autẽ dicit ꝙ ꝓbabit hoc, ꝙ pater ſuus mortuus eſt iã diu. Replicat actor & dicit, ꝙ hoc probare nõ poteſt. cum ſit extra tempus ꝓ
53 batoriũ: † an hoc caſu reus debeat ſuccumbere? vel pone exemplũ cõtra, quod reus prædicta opponet actori, an tũc ſuccũbet. In hac q. Ange. in d.l.ſed ſi de ſua.dicit, ꝙ actor opponens taliter cõtra reum, obtinebit: cũ pręſumptio ſit pro eo.per d.l.fin.C.de ſacroſan. eccle. nec reus poſſet cõtrarium probare cum ſit extra tempus probatoriũ. qđ dicit eſſe not.ad annullandũ proceſſum. & hanc doctrinã & cautelam Ange.refert & ſequit Imol.in d.l.ſed ſi de ſua & eam etiã ſequi uidetur Cep. in caute.ſua.119. incip. qs in dubio præſumitur filius famil.&c.Sed hãc cautelã videtur impugnare Specu.in ti.de actore.in 24.col.in verſicu. ſed quid ſi præſente parte. & in verſic.ibi ſeq.de quo etiam vide per Pau.de Caſtr.ĩ d.l.ſed ſi de ſua.§.fi.in fi. vbi etiã hãc caute.reprobat: ſed quis verius dixerit, nõ examino: quia vt de ſe patet iſta non eſt materia noſtra, & requiret longam diſputationem. Sed vide aliquid in materia q Alex.ĩ conſil.59.incip.viſo &c.in 1.& 2. col.in 2. volu. & Ludo. Rom.in ſingu.318.incipient.tu ſai.& per Bart. in l. is poteſt.in 5.col.in verſ. expeditis his venias ad quęſtiones.ff. de aqui. hæredi.& Ange.ĩ l.poſt mortẽ. ff.de adop.& Ioã. And.in regula, infamibus.de regu.iur.in 6.in mercu.& Fede.de ſe.in conſil.15.inci.agit quidã, & Alexan. in l.fi.circa princi.in verſi.ſecundo not.C.de colla.& Barba.in cõſil. 9.incip.quia præſens cõſultatio.in 4.colum. 2. volu.& Iaſ. in d.l.fina.C.de collatio. vbi ponit not. limitationem. Et vide Bal.in conſi.74.inci.verba libelli. in vlt. colum. in 1.
54 volu.vbi dicit, † ꝙ quãdo filiusfa.conuenit ex delicto, nõ requiritur

requiritur cōſenſus patris, qđ eſt not. Et ex iſtis omnib' remanet expedita hæc præſens 9. quæſtio, quę multū verſatur in iudiciis. tene. menti prædicta.

SVMMARIVM.

1 *Sententia in cauſis criminalibus an tranſeat in rem iudicatam.*
Et in quibus caſibus numer. 5.8.10.11.12.14.15.16.17.18.20.

2 *Sententia lata vigore ſtatuti contra contumacem, an tranſeat in rem iudicatam.*

3 *Sententia à peritis in arte lata nunquam in rem iudicatam tranſit. Et quid ſi fuerit lata ex doctoris conſilio. nu. 4.*

6 *Appellare à præcepto de eo capiendo infra decem dies incarceratus an poſſit.*

7 *Excipiendi ius poſt litem conteſtatam non finitur in exceptione grauaminis ſucceſſiuam cauſam habentis.*

9 *Matrimonium contractum poſt decennium valet, licet doces de errore ſemper audiatur, & prolex inde ſequuta eſt legitima.*

13 *Pauper factus culpa ſua non iuuatur paupertate.*

19 *Pars an poſſit compelli per cenſuram eccleſiaſticam quòd parti victe faciat liberationem, et quando.*

21 *Reſtitutio in integrum aduerſus ſententiam quæ tranſiuit in rem iudicatam an peti debeat à principe in his, quæ non tranſeunt in rem iudicatam.*

§. ORdine ſucceſſiuo videndū eſt de 10. q. quæ eſt, An in cauſis criminalibus † ſentētia trā-
1 ſeat in rem iudicatā? circa quam Abb. in c. de his. in pri. extra de accu. dicit, ꝙ doc. in clem. paſtoralis. de re iud. videntur velle ꝙ nō, ſi imminet pœna mortis: quia tranſitus in rē iudicatā, cauſat ex acquieſcētia condēnati: vt in c. ꝙ ad cōſultationē, de re iudic. cū ſecūdū eū null' ſit dominus mēbrorū ſuorū: vt in l. liber homo. ff. ad l. Aquil. & 23. qō. 5. c. ſi non licet. & in c. cōtingit. de ſenten. excom. ergo condemnatus

dēnatus in corpore, nō poteſt acquieſcere ſentētiæ. & ſubdit ipſe Abb. ꝙ hanc opinionē quādoq; ſequutus fuit. Sed 3
diligētius inueſtigata veritate putat eā nō ꝓcedere ꝑ tex. nota. in l. diui. ff. pœnis. ubi patet, ꝙ ſententia corporis afflictiua nō poteſt iure cōmuni retractari poſt lapſum 10. dierū, liceat appareāt ꝓbationes innocētiæ: ſed ex gratia ſpeciali fit reſtitutio à principe. & dicit ꝙ ī hoc ille tex. d. l. diui fratres. eſt ſing. ꝓ qbus facit ſecundū eū. nā etiam videmus in confeſſione uera, cuius etiā ad pœnā capitalem qſ damnatur: ut in l. qui ſententiā. C. de pœnis. & not. Inno. in c. qualiter & quādo. de accuſa. & hanc ſententiam non poteſt reuocare, niſi aliter hoc impetretur, pro quo facit quod not. in cap. cū ſpeciali. app. ita reſidet Abb. circa hoc in d. c. de his. extra de accuſ. Sed Io. de Anan. ibi dicit, qđ dicit, ꝙ ꝓ prima opi. ſcilicet, ꝙ ſententia in cauſis criminalibus non tranſit in rem iudicatam, uidetur text. apertus ſiue glo. in l. unius. in. §. penul. ff. de quæſtio. vbi litera dicit, quocunque tempore reo poſtulāte defenſio negari nō debet. Et ſubdit Ioan. de Ana. ubi ſ. ꝙ hęc opi. ſaluari poteſt quando abſens eſſet cōdemnatus, in cauſa capitali ſecundū formā ſtatuti, per ea quę notat Tanc. de Cor. in opere ſuo in 8. col. in 4. quæſtio. & ad prædicta etiam adducit tex. & quod ibi plene habetur in l. nō tātū. ff. de appel. ita reſidet Ioā. de Ana. ī d. c. de his. Ego autem dico, ꝙ lōga eſt differētia, an talis ſententia ſit abſolutoria, uel cōdēnatoria. nā ſi abſolutoria, trāſit in rem iudicatam, etiā quo ad tertiū, q non poterit poſtea accuſare, ſecundū Abb. & Ioā. de Ana in d. cap. de his. ſed ſi ſit condemnatoria, eſt maius dubiū, Et in quantū Abb. in d. cap. de his. dicit, ꝙ text. in d. l. diui fratres. ff. de pœnis. eſt ſingu. dico ꝙ imo eſt ſimilis text. ī. l. 1. in. §. fin. ff. de quæſtio. Et inquātum Ioan. de Ana. ubi ſ. di-
2 cit, ꝙ ſententia lata uigore ſtatuti contra cōtumacē † nūquam trāſit in rem iudicatam. dico ꝙ iſtud dictū pro ualde not. refert & ſequitur Lud. Bolo. in conſil. 34. incip. ſoleo &c. in ult. colum. in fi. pro quo optime faciunt quę ego dixi. in ſing. meo 72. incipient. per totam fere Italia &c. Et ſcias ꝙ ultra iſtū caſū alii ſunt plures caſus, in quibus ſententia

3 tẽtia non tranſit in rem iudicatã.Nã ſententia lata † aper
tis in arte, vt puta à medicis, vel ab obſtetricibus: vt pu
ta,an vulnus ſit mortale,vel cicatrix ſit remanſura,vel in
ſimilibus,nunquam tranſit in rem iudicatã. adeo ꝙ ſi po-
ſtea appareat dictum alterius peritioris contrarium aſſe-
rentis,reuocabitur prima ſententia. ita dixit Ioã.Andr.
in addi.Specul.in tit.de homi.in §.1,verſic.pone, quod A.
vulnerauit B.& idem firmant Bald,Raph.& Alex.in l.ab
hoſtibus.in §.1.ff.ſol.mat.& Lud.Rom.in l.cum quædam
in §.quod dicitur.ff.de acqui.hære.& do.Ant.& Abb.in c.
propoſuiſti. de proba.& bene facit tex.in l.ſi qui adulte-
ri,C.de adul.vbi abſolutoria ſentẽtia lata ex præſumptio
nibus,poteſt ſine appellatione retractari ex validiori præ
ſumptione.Et ſubdit Ant.in d.ca.propoſuiſti. ꝙ ſententia
4 lata ex conſilio doctoris, † poteſt ſine appellatione retra-
ctari ſi conſilium alterius doctoris peritioris in contrariũ
inueniatur, quod ſequitur Ludo.Roma.in d.§.quod dici-
tur.& in conſi.ccxxviij.incip.pro plena diſcuſſione. in fin.
& Alexã.in l.ſi cum dotem. §.ſi maritus. in 2.col.ff.ſolut.
matrimo.& in l.ſi in rixa. in fin.ff.de ſica.& Ioan.de Ana.
in cap.ſignificaſti. el.2.in 9.colum.de homi. vbi latius late
examinat hunc articulum de quo etiam per doct.in l.di-
uus. ff.de re iud.Item alius eſt caſus in quo ſnia non trãſit
in rem iudicatam, videlicet, quando fert ſententia ſuper
5 re ,quæ habet † cauſam,ſeu grauamen ſucceſſiuũ:vt puta
ſi fertur ſententia,ꝙ quis ſtet in carceribus: nã talis ſentẽ
tia non tranſit in rem iudicatã licet ab ea nõ fuerit appel-
latũ infra debitũ tempus,ſed ſemper poterit ab ea appel.
lari: cũ grauamen ſit ſemp ĩ fieri, ideo ſemp oritur ius ap
pellandi,& ſemp dicĩ eſſe infra.10.dies à die grauaminis,
ex quo ſucceſſiue grauatur, ita habetur ĩ c. ex part.de ap.
pro quo facit tex.in.l.1.ĩ §.penul.ff.de vſufruct.accreſ.ubi
quotidie dicitur conſtitui fructus propter continuam, &
ſucceſſiuam potẽtiam concedentis. & hoc etiã voluit Bal.
in l.2.C. de epiſco. audi. in verſicu.ſecũdo quæriĩ quidam
ſtetit in carcere &c.vbi dicit,ꝙ licet aliquis non appellaue
rit à præcepto de eo capiẽdo,vel à captura ſequuta ĩfra 10.
dies

6 dies,& ſteterit in carcere ꝑ mẽſem & vltra, † ꝙ poterit ta
men appellare.& idẽ videtur eſſe de mente Specu.in tit.de
ap.§.reſtat.verſicu.& nota &c. in vlti.colum.& idem volũt
docto.in d.ca.ex parte.de app.& Iaſ.in l.exigendi.in 3.col.
C.de procu.Et facit quod voluit Ioan. And.& Imol. in d.
cap.dilectus.& in c.cum venerabilis.de excep. vbi dixerũt
7 ꝙ ubi exceptio † grauaminis habet cauſam ſucceſſiuã, &
non momentaneam, tunc nõ finitur ius excipiẽdi ꝑ litem
cõteſtatam,imo poterit etiam poſt litẽ cõteſta. excipien.
Et faciunt etiã dicta per doc. in cap. ſuper eodẽ de appell.
Alius eſt etiã caſus, in quo ſentẽtia nõ tranſit in rem iu
8 dicatam uidelicet,in ſentẽtia lata † in cauſa matrimoniali.
ita tenent doct.in cap.lator.de re iudi.& in c.cõſanguinei
eo.ti.& Anto. in cap. fraternitatis.in 30. col.de teſti.& in
c.iurauit.in prin.3.colum.de proba.& voluit glo. in l.3.ff.
de iureiurã.& gloſſ.in c.ex literis de in integ. reſt. & Pau.
de Caſt.in conſi.246. incip. videtur dicendũ. de quo latiſ-
ſime & copioſe per Feli.in d.ca.lator.in 6.col.& ibi etiam
in 7.col.vbi ſubdit ſecus eſſe in matrimonio ſpirituali: qa
in eo ſententia tranſit in rem iudicatã.ad quod alleg text.
in c.cũ dilecti.in fi.de elect.& glo.1.ĩ c.1.de conceſ.præbẽ.
& Hoſt.in ſum.in tit.de re iud.ĩ.§.quot ſunt eius ſpecies,
ĩ 5.col.in verſi.ſed nunquid eſt hoc ſimpliciter verũ.& Do
mini.ĩ c.ordinarii.§.1.ĩ fi.de offic.ord.in 6.& Abb. in c.cũ
Bertol.in 13.col.veſ.ex hac lectura habes.eo.titu. & in ca
conquerente.in 2.col.de re.ſpo.& reſpondet Fel. in d.c.la
tor.ad ea, quæ dici poſſent in contrariũ circa hoc. de quo
ibi late per eum.Itẽ dicit ẽt ipſe Feli.in d.c.lator.in 3.col.
ꝙ illud,quod dicitur ſentẽtiã in cauſa matrimonii nõ trã-
ſire in rem iudicatam,procedere,& locũ habere,quãdo ta
lis ſentẽtia eſt lata cõtra matrimoniũ, ſed ſecus eſt quãdo
talis ſententia eſt lata pro matrimonio:quia tunc trãſit in
rem iudicatam.ita dixit Ang. ſecundũ eum in cõſil.3006.
inci.in quæſtione ꝓpoſita multũ elegãter. ad fin. & Ludo.
Roma.in conſi.367.in 1.col.& Hoſt.in ca.ex literis. de re
ſti.in integ.& gloſſ. & doct. in d.ca.lator. de quo etiam ibi
latius per eũ.Item dicit etiam Feli.in d.c.lator. in 4.col.ꝙ

 licet

licet docens de errore ſemp audiatur ĩ materia matrimonij, tamẽ matrimoniũ contractum poſt decennium valet
9 † & tenet, & ꝓles inde ſubſequuta eſt legitima. allega. ad hoc Pau. de Caſt. in cõſi. 264. inci. videtur dicendũ, non valere ſecundũ matrimoniũ. de quo latius per Feli. vbi ſupra. Alius eſt etiã caſus, in quo ſententia nõ tranſit in rem iudi-
10 catam, videlicet, ſententia nutriens peccatũ† per partes remiſſibiles, ſcđm Ant. in c. fraternitas. in 15. colũ. extra de teſti. & voluit gl. ĩ c. inter mona. de re iudi. & And. ĩ c. lator eod. tit. & ĩ c. curauit ĩ 1. col. de proba. de quo etiã per Iaſ. in rep. l. admouendi. in 24. colum. de iureiur. Item alius eſt caſus, in quo ſententia non tranſit in rẽ iudicatã, vide-
11 licet in ſententia lata ſuper ætate, † ſi fuit lata ex aſpectu, quando in aſpectu & in ea nõ fuit adhibita plena cauſæ cognitio, ſecus ſi fuiſſet adhibita plẽa cauſæ cognitio ſecũdũ Bal. in margarita ſua. in ver. ſententia. in 10. qõ. quem referunt & ſequũtur Moder. in c. cõſanguinei. de re iudica. Itẽ alius eſt etiam caſus, in quo ſententia non tranſit in rẽ iudicatam, videlicet, quãdo lata eſt ſententia cõtra pauperẽ, qui propter eius paupertatẽ nõ potuit appellare, vel proſe-
12 qui appellationẽ nam tunc † ſententia non tranſit in rem iudicatã ſecũdum Inno. in c. ex ratione. de appella. & ibi Ang. & Abb. & Moder. & idẽ voluit Bal. in c. ſi qui teſtiũ. de teſti. & in l. 2. in §. ſi quis in iudicio. ff. ſi quis cau. & in l. nũmis. ff. de in lit. iur. & in c. 1. de eo ꝙ mit. in poſſ. rei ſeruã. cauſa. & in l. acceptam. C. de vſur. & Bartol. in l. ſi procuratorem. in §. ignorantes. ff. manda. & Ang. poſt Barto. in l. illud. in ſuis addi. C. de anno. & tribu. & Alex. in apoſtil. in l. omnes eodem tit. de anno. & tribu. & Mathe. in not. ſuo vltimo. & Fran. de Cre. in no. ſuo. 121. & Bal. in l. ſi. C. de condi. iſer. & Guil. de cu. in l. eos. C. de app. vbi dicit ſe euaſiſſe quendam a pœna furcarũ, qui propter paupertatẽ ſentẽtiã luere non poterat: quẽ referunt Moder. in d. c. ex ratione. Pro quibus etiã faciunt optime dicta per Ale. in l. omnes. C. de anno. & trib. & per Bal. in conſi. 220. inc. in quæſtione &c. in 3. vol. & in conſil. 5. incipien. quæritur vtrum viduæ &c. in eod. vol. & per Bal. in l. vſufructu. circa fin. C. de

vſu

vſu & habi. & in cap. 1. in 4. colum. extra vt lit. pen. & per Ang. in l. nõ eſt ignotum. C. de admi. tut. & per do. Fely. in c. ſi qui teſtium. in vlti. col. de teſti. & per Alexan. in conſi. 396. inci. circa hanc dubitationem. in 14. colum. circa me. & per Fel. in c. qualiter & quando. el 2. in §. ſi. in pe. col. de accu. & per Bald. in c. 1. in ſi. verbis de eo qui mit. in poſ. rei ſeruan. cauſa. & per Bald. in reper. ſuo in verbo, Pauper-
13 tas. † Scito tamen ꝙ ſi paupertas aduenit alicui ex culpa ſua, ꝙ non iuuatur ex ipſa paupertate: quoniam beneficia data pauperi non competũt illi, qui ex culpa ſua peruenit ad paupertatẽ, ſecũdum Ioã. And. & alios in c. quę in eccleſiarum. de conſtit. & ibi vide quam plura in materia ꝑ Feli. in 24. colum. in verſi. & inquantum. & vide etiã Ange. in materia paupertatis in l. ſi vehenda. in §. ſi ea cõditione. ff. ad l. Rho. de iactu. Itẽ alius eſt caſus. in quo ſententia nõ traſit in rem iudicatam. videlicet, qñ ille, qui habuit ſententiã contra ſe, non potuit appellare, vel appellationẽ ꝓ-
14 ſequi infra † debitũ tempus propter abſentiã iudicis, vel alio modo eſt impeditus facto iudicis: nã iſto caſu ſentẽtia non tranſit in rem iudicatã, Ita habetur in authenti. itẽ ſi appellatione. vbi per doct. C. de tempo. app. & voluit gl. in §. hoc quoq; in authen. vt ſpõ. largi. & no. docto. in auth. ei qui. C. de tempo. app. & gl. & doc. ĩ d. c. ex ratione. de appe. & gl. in l. arbitro. §. dolo. ff. de dolo. & Archi. in c. anteriorum. 2. q. 6. Quod tamen limitãt doct. quãdo ipſe appellãs ꝑ recurſum ad ſuperiorẽ, vel alia via potuit ſibi ꝓuidere, alias ſecus: quia tũc nõn debebit reſtitui, imo ipſa ſententia firma remanebit cum tranſiuerit in rẽ iudicatã. ita dixit An. in cap. ex ratione in 5. qõ. de appel. & Lud. Rom. in l. 2. ff. de re iudica. quas refert & ſequitur Alexan. in conſil. 396. incip. videtur prima conſideratione dicen. in antepenul. colum. Alius eſt etiã caſus, in quo ſententia nõ tranſit
15 in rẽ iudicatam: videlicet † vbicunque per euidentiã facti conſtat de iniquitate ſentẽtiæ nam tunc talis ſentẽtia nunquam tranſit in rẽ iudicatam, adeo vt nõ poſſit ſemper retractari, ſecũdũ Inno. & alios in c. fraternitatis. de frig. & malefi. & Bal. in l. 1. C. ſent. reſcin. nõ poſſ. & Ale. in cõſ.

4008.incip.ſtantibus his,quæ ſupra narrata ſunt 8:colum. vbi plura adducit pro hoc dicto . quæ omnia refert & ſequitur Iaſ.in l.de periurio.circa fin. in 1.col.ff.de in lit.iu. & in l.1.in 7.col.ver.adde ꝙ euidentia facti.ff.de ope.nou. nun.Pro quibus faciunt quæ ego dixi de iſta euidentia facti.in l.1.in §.ſi ſerui quaſi.in 2.col. ff.de quæſt.ubi late loquutus ſum. Alius eſt caſus in , quo ſententia non tranſit
16 in rem iudicatam:videlicet † qñ eſt lata ex probationib. priuilegiatis procedentibus inuita parte : ut eſt ſententia lata ex iuramento neceſſario , nam talis ſententia dicitur lata ex probationibus priuilegiatis parte inuita,& hoc patet:quia in re propria conſtituitur quis teſtis contra regulam l.omnibus.C.de teſti.& l.nullus.ff.eo.ti.&in l.ſi.C.de fideic.ita dixit Iaſ.in l.admonendi.in 6. col.ff.de iureiurã.

Alius eſt caſus,in quo ſententia non trãſit in rẽ iudica-
17 tã videlicet,qñ † pars de facto,poſtquã ipſa ſententia trãſiuit in rem iudicatam,eſt admiſſa ad probandũ,vel ad ꝓducendũ inſtrumenta,teſtes,vel alia,& pars non opponit: nam tunc talia inſtrumenta,& teſtes,vel aliæ probationes valebunt,& tenebũt.& ſi ex eis apparebit de iniuſtitia ſententiæ:talis ſentẽtia reſcindet.ita no.dixit Iaſ.ĩ rep.l.admonendi.in prin.9.colum.de iureiur.vbi ad hoc alleg. Inn.in c. cum Bertoldus.in glo. ſua incip. nota ꝙ poſt diffinitiuã ſententiam &c.de re iudi.& in c. cũ dilecta. & ibi expreſſe An.& alii de reſcri.& in c.fraternitatis.de frigi. & male.& glo.in c.vnico.in gl. uerbo,retradet.circa prin. de lit. conteſt. lib. 6. quod dictum ſecundũ Iaſ. ubi ſupra cõmendat Pau.de Caſ.in d.l.admonendi. in 4.col.& ibi Ludo.Rom. in 12.col.& dicit ꝙ idẽ tenet Abb.in conſi.incip.in quæſt. q̃ ad præſens vertitur inter ciuitatem &c. in 4. colum. & quã plura ſimilia adducit Iaſo.vbi ſupra ad corroborationem d.doctrinæ.pro qua etiã optime faciũt plura quæ ego adduxi ſupra in §.ſequitur nume.9.cum pluribus uerſi .ibi ſeq.& quæ dixi in l.ſi quis ne quæſtio.in 10. col. cum ſeq. ibi,ff.de quæſtio.Adde.vlterius alium caſum,in quo ſententia non tranſit in rẽ iudi. uidelicet , ubicunque pars, pro qua lata eſt talis ſententia,quæ tranſiuit in rẽ iudicatã cõ

fiteretur

18 fiteretur talem ſententiã eſſe † iniquam vel iniuſtã , nam talis ſua confeſſio facit, ut nedũ talis ſententia poſſit quãdocunque retractari:ſed imo nõ poteſt, nec debet amplius executioni mandari.Ita ſingul.dixit Inn. in c. quia plerique de immuni.eccle.quem ſequitur Ludo.Roma.in l.admonendi.in 12.col.de iureiur.& Anto.in c. is qui fidem. in 3. col.de ſponſ.& in c.ſi.in 12.col.de ſucceſ. ab inteſt. & in c. quanto.de præſum.& in c.ab excommunicato.& in c.cum dilecta.de reſcri. & in c.'præſentia. de renun. & alii plures doct.referunt & ſequũtur illud dictum Inno.in diuerſis locis.quos refert & ſequitur Iaſ.in d.l.admonẽdi. in 23.col. ff.de iureiur.vbi no.loquitur,Et ibi ſubdit, ꝙ ſi pars, pro qua lata eſt ſententia,quæ tanſiuit in rem iudicatã cõfiteatur talem ſententiam eſſe iniquam vel iniuſtam,nedũ poteſt quandocũque retractari, ſed imo talis pars poteſt cogi
19 et † compelli per cẽſuram eccleſiaſticam,& ſic per epiſcopum,ꝙ parti victæ faciat liberationem,& ei imponat ꝑpetuum ſilentium. ita dixit Bald. in l. ſi quis inſtituat. in §. ſi ſub conditione.in ſi.ff.de hære.inſti.in fin.& dicit Iaſ. vbi ſupra ꝙ idem dixit Bal.in authen.ad hæc. C. de vſur. ĩ pe. col.in verſ.itẽ dubitatur in eo,qui eſt inique abſolutus &c. vbi inter cætera allega.Inno.in d.c.quia plerique. & dicit etiam Iaſ.ꝙ idem tẽet Io·dd Imol.in d.§.ſi ſub cõditione in fin.quod eſt diligenter no.

Alio etiam caſu ſentẽtia nõ tranſit in rem iudicatã, vi-
20 delicet, † quando ipſa ſentẽtia eſt lata ex præſumptionibus tex.eſt no.in l.ſi.qui adulteri.C.de adulte.qui tex.ſecũdũ Bar.& alios ibi eſt.ſingu.ita dicit Iaſ.in repe.l.admonẽdi.in 23.col.ff.de iureiur.vbi ſubdit,ꝙ Ludo.Ro.ibi dicit, ꝙ ille tex.eſt ſimilis text.d.l. ſi. qui adulteri. de quo latius per Iaſ.in loco præalleg.Itẽ aliquos alios caſus, in quibus ſententia nõ tranſit in rem iudicatã ponit Iaſ. in repe.d.l. admonendi.in 22.col.in fin. quem vide. & alios etiam ponit.An.in c.cum Bertoldus. de re iudi.Alii.etiã plures caſus ponũtur à ſcribentibus ĩ titu.quãdo.ap.nõ eſt neceſſe. & in titu.quorum ap.non reci.Aliũ caſum vide etiam in l. ſi prætor.in.§. marcellus.ff.de iudi.Alium etiã caſum vide

Ee 3 in

in c.licet cauſam.de proba.& in c.cum venerabilis.de excé.
& in l.diuus.ff.de re iudi.& in c.ex tuarum.de purg. cano.
Alium caſum vide in l.fi.C.ſi ex fal.inſtr.Et iſti ſunt caſus,
qui præſentialiter mihi occurrunt,in quibus ſententia nõ
tranſit in rem iudicatam,quos tene menti:quia forte alibi
eos ita ſimul adductos nõ inuénies.Et ſcias ét circa hãc ma
teriam dictorũ caſuum, ꝙ licet alias reſtitutio in integrũ
aduerſus ſnĩam,quæ tranſiuit in rem iudicatam non peta
21 tur niſi a principe,ſm Io. And.† in c.ex literis. de in inte
gr.reſti.tamen ſecus eſt in his,quæ non tranſeunt in rẽ iu
dicatã ita dixit Do.de ſanc.Ge.in c.venerabilis.ĩ§. porro.
in 1.col.de ſenten.excom.in 6. quẽ refert & ſequitur Fel.
in c.lator.in 6.col.in ver.1.ꝙ licet &c.de re iud.Et in mate
ria dictorũ caſuum, in quibus ſnĩa nõ tranſit in rem iudi-
catã vide quæ dixi late in repe.mea.l.fi.C.de proba.in 18.
q.extraordinaria,vbi etiam aliqua adduxi.

SVMMARIVM.

1 *Victus victori in cauſa criminali condemnatur in expenſis.*
2 *Accuſator quando veniat in expenſis condemnandus. Et quid in inſtigatore. 4.*
3 *Accuſans propter neceſſitatẽ officij excuſatur a pœna calumniæ.*
5 *Inquiſitor,qui inique proceſſit an teneatur ad expenſas.*
6 *Denuntiator inquiſito abſoluto an in expenſis condemnandus. Et quid de pœna calumniæ.7.*
8 *Iudex dolo,culpa,vel negligentia iniuſte vexans an teneatur ad sũptus.Et quid ſi male inquirat an ad ĩtereſſe partis teneatur.9*
10 *Arbiter male arbitrans, an in expenſis condemnandus. Et quid in arbitratore.11.*
12 *Notarius officium ſuum male excercens,an teneatur ad expenſas in lite factas.*
13 *Iuramento partis probato dolo notorij de intereſſe ſtandum.*
14 *Notarij ſimplicitas parti nocere non debet.*
15 *Teſtis inique teſtificans qualiter puniendus.*
16 *Nuntij malas relationes facientes puniendi.*
17 *Conſultus malum conſilium per imperitiam præbens,an teneatur*

conſultore in cauſa ſuccumbente. Et quid de iudice per illud cõſilium iudicante.18.
19 *Executor ſententiæ an teneatur ad ſumptus ſi male exequatur.*
20 *Expenſarum condemnatio quando facienda.*
21 *Appellare an poſſit ille,pro quo lata eſt ſententia,propterea quod expenſarum condemnatio eſt omiſſa. Et quid ſi non fuerunt petitæ.22.*
23 *Iudex in ſententia taxationem expenſarum reſeruans,ſi ſemel taxauit,an poſſit taxationem reuocare.*

SVpereſt modo 11. quæſtio multum quotidia-
na,niſi fallor,quæ eſt, An in cauſis criminali
bus victus victori condemnetur in expenſis?
in quo dicas prout alias ego dixi in l. patre
vel marito.in 3.col.in verſi.ſed poſſet quæri.
ff.de quæſtio.vbi hanc quæſtionem ſatis l te poſui, & ibi
dicta in parte referam:aliqua addendo quæ ibi non dixi.
1 Dico igitur prout ibi dixi,ꝙ in cauſa criminali † victus vi
ctori condemnatur in expenſis.text.eſt ſecundum vnã le-
cturam in l.fin. C.de fruc & lit.expen.& hoc etiam voluit
gl.in c.finẽ.litibus.de do.& contu. Et hanc partem firmat
Bar.in l.1. in fi. prin.ff.ad Turpil.& Bar.in l.ſi poſtulauerit
in prin.& in §.fi.ff.de adul.vbi dicit pro hac parte eſſe ca-
ſum in d.l.fi.C.de fruct.& lit.expen.& idem ét firmat An-
gel.de Aret.in §.hæc aũt omnia.in vlti.col.inſtitu.de pœna
te.liti.& Spec.in tit.de expenſis.in §.fi.verſi.ex præmiſſis.
ibi,ſi vero ſit criminalis,& Abb.poſt alios.in d.c.finem li-
tibus.in 10.col.ver.venio nunc &c.& Bald.in l. non igno-
rat.C.de fruc.& lit.expenſ. & Bald.in l.qui crimen.C. qui
accuſa.non poſ.licet ibi non firmet hoc. & volunt Cano.
in c.calumniam.extra de pœ.& hæc eſt communis opin. a
qua non eſt recedendum,quam ét approbat Bar.in d.l.nõ
ignorat.& ibi Sal.& Bar.in d.l.fi.C.de fruc. & lit.expen.&
hãc partẽ ét tenuit Ang.in repe.l.ſi vacãtia ĩ fi.C.de bo.va
can.lib.10.& Catal.in trac.ſynd.in ver.610.incip. adde &
no.bene &c.vbi fortius dixit videlicet, ꝙ ſi iudex ĩquirit
ad promotionẽ,vel quærelã alterius contra alium de deli

2 ɛ̃to,† inquiſitum ꝑꝑ eius legitimas defenſiones, vel ꝓpter
probationis penuriã,vel ex alia cauſa abſoluat,ſemper de
bet illum,ad cuius inſtigationem,promotionẽ,vel quære
lã fuit inquiſitio inſtituta,in expenſis condemnare.& hoc
per glo.not.in c.dilecti.de do.& contu.in gl.fin.quæ dicit,
ꝙ in cã criminali,ſiue agatur per viã denuntiationis , ſiue
accuſationis,ſiue inquiſitionis,locũ hẽt condemnatio ex-
penſarum. Nec ſm eum vbi ſupra ſufficere videtur pœna
talionis.quia condemnatio expenſarũ non eſt pœna , ſeu
intereſſe reſpũ rei familiaris:vt no.in c.fin.de reſcrip.& in
cap.2.de elec.in 6. & ſic propter vnã cauſam criminis vna
ꝑ aliam nõ impeditur.alleg.l.vnicam.C.qñ actio.ciui.præ
iudi.cri.Itẽ d cit,pœna talionis imponitur propter calum
niam:& ſic propter extrinſecã cauſam, pœna aũt expenſa
rũ imponiẽ ꝑꝑ iniuſtũ litigiũ & ſic propter intrinſecã cau
ſam,& ſic ꝑꝑ diuerſam cauſam ex eodem delicto punitur
dupliciter.Illud tñ fatetur verum Ant.in d.c.cum dilecti.
inquantũ.gl. ibi dicit condẽnationẽ expenſarũ locũ habe
re in cauſa inquiſitionis,verũ eſſe,aliquo ſpecialiter proſe
quẽti inquiſitionẽ,cuius interſit:vt no.Spec.in tit.de expẽ
ſis.§.1.in fi.ſecus aũt ſi iudex ex eo officio ſuo ꝓcedit infa-
mia p̃cedente,quia tunc ex debito officij inquirit,& ex ne
ceſſitate.alleg.ad hoc de offi.dele.c.ab arbitris.in 6.& qđ
ibi not.in vlt.gl.& l.2.C.qui accuſa.non poſſunt.ubi pro-
pter neceſſitatem officij accuſans excuſatur a pœna calum
niæ,quia non debuit ius reipu.dimittere indefenſum,ꝙ ti
more expenſarũ forte dimitteretur.l.illud.ff.de peti.hære.
Itẽ quia motus ꝑꝑ famã habet iuſtam cauſam, quæ excu-
ſat a condẽnatione expenſarum.c.1.in fi.de elec.in 6. re-
fert Catal.vbi ſupra ſe ita conſuluiſſe in ciuitate Firmiana
ꝓ quodam ſar Franciſco de ſer Villano inquiſito ad diffa-
mationem,& quærelam alterius,ꝙ iudex debet quærelan
tẽ in expenſis condẽnare,ſi delictũ non ꝓbetur , qđ dicit
eſſe not.a iudicibus maleficiorũ ne ſi talis caſus accideret,
in ſyndicatu ꝑꝑ omiſſam condẽnationem expenſarũ,poſ
ſet moleſtari,ita reſidet Catal.in d.ſuo tracta. quæ oĩa ad
literam poſui in d.l.parte vel marito.in 3. & 4.colũ. ff.de
quæſtio.

quæſtio. vbi etiam poſuit aliquas ampliationes & limita-
tiones in hac materia expenſarũ,quas videas.Sed vltra ibi
dicta in prædicta materia,vide ẽt Gand.in trac.malefi.ſub
rub.qualiter fiat accu.in 2.col.ver. & ſcias ꝙ denuntiator
&c.Et vide ẽt Geor.Natã.in cle.ſæpe.in verb.ſig.in §.quæ
oĩa.in 5.& 6.col.& Pari.de Put.in trac. ſynd.in 5.char. in
ver.inquiſitio.ꝑ totũ.& quæ ego dixi ſatis ample in conſi.
meo 19.inci.in hac cauſa magiſtri Ioan.Bap.ſellarii &c. &
in alio conſil.meo.36.incip.nuper mihi relatam eſt &c. &
quæ dixi.in l.q crimen.poſt me.in ver.ego aũt dico ꝙ Bal.
non certe loquitur &c. qui accu.non poſ.Et ſcias ꝙ Geor.
Natã,vir profecto doctiſſimus ſatis prolixe examinat hãc
materiam.in d clem.ſæpe.in §.quæ omnia.in dicta 5.& 6.
col. & plura facientia ad materiam iſtam examinat quæ
ſuccincte referam. Et primo quærit an inſtigator contra
inquiſitum ſi proteſtetur ſe nolle intromittere contra ip-
4 ſum inquiſitum,poſtea tamẽ † informat iudicem quantũ
põt,ſubmittendo teſtes & ſimilia,talis inſtigator teneatur
ad expenſas,ſi inquiſitus abſoluatur? in quo alleg.Guil.ibi
dicentem & tenentem ꝙ ſic,quia per actum contrariũ,re-
nuntiauit proteſtationi.alle.c.cum M.de conſt.& c.Cuma
na de elec.& ſubdit ꝙ præſumitur calumnioſus ex quo de
ficit in ꝓbando.c.calumniam.de pœnis.c.finẽ.litib.de do.
& contu.& facit l.1.in §.incidit.ff.ad Turpil.& gl.in l.ob q̃
verba.ff.de his qui no.infa.Dicit poſtea hoc eſſe intelligẽ
dum ꝓcedere in eo inſtigatore,q̃ fuit particeps eorũ,quæ
geſte fuerunt in proceſſu,ſecus aũt inſtigatore,qui ab ini-
tio ſolum inſtetit vt cõmitteretur inquiſitio ſm Card.ibi
dicentem ſic debere intelligi quod not. Inno.in cap.cum
opoteat.de accu.vbi dicit,ꝙ ſi nomen eius, qui inſtigauit
non exprimitur in literis,non vitiatur cõmiſſio inquiſitio
nis. imo illo remoto alius vel iudex poteſt ſubintrare , &
ex officio in inquiſitione procedere.& ſic innuit Inno.per
ſonam inſtigatoris non eſſe in conſideratione, ſed dicit ꝙ
eius dictũ nõ procedit in inſtigatore,q fuit particeps in ꝓ
ceſſu:quia ſi nõ probat,vel non deſiſtit,præſumitur calũ-
nioſus.d.§.incidit.& d.l.ob q̃ verba.Subdit poſtea & dicit,
ꝙ

ꝙ licet nõ cõſideretur qualitas inſtigatoris,quin eo remo to non procedetur in inquiſitione:tñ ſi fuit calumnioſus, debet in expenſis condemnari, ac ſi fuiſſet particeps proceſſus.Quærit poſtea ipſe Geor.in loco præalleg. quid de
5 inquiſitore, † qui inique cõtra aliqué proceſſit,an teneať ad expenſas?ĩ quo dicit ꝙ docto. ibi hęc nõ tangunt. ideo ſe remittit ad Cyn.& Bald. ĩ l.ſeueriter:C.de excu.tu.& dicta per Bald.in l. obſeruare.§.proficiſci.in 7.qõ.ff.de offic. procon.& per Ioan.de Ana.in cap.accedens.in vlti.colum. de accu.& per Bart.in l. in ſenatus.§.ad eos.ff.ad Turpil.& per Ang.de Are. ĩ tracta. maleſi.in ver.nec nõ ad querelã. in princ.vbi etiam ponit quid de querelante,& inueſtigante,& ſollicitãte.Quærit poſtea,quid de denuntiatore, an
6 ipſe ſit condẽnandus in expẽſis † ſi inquiſitus abſoluatur? in quo dicit ꝙ Guil.in hoc idẽ tenet quod dictũ eſt de inſtigatore.& idem tenet Card.ſe remittẽs ad no per gl.in c. 1.& 2.de calumnia & idem dicit fore dicendũ in denominatore ꝑ l.primam.C.de ſumptum recupe.lib.10. per l.ſeueriter. C. de excu. tuto.Et poſtea addit ipſe dicta ꝑ Abb. in conſi.78.incip.viſo toto proceſſu.vbi not.dixit, ꝙ licet
7 † vbi coniectura facit pro denuntiante, ipſe denuntiãs excuſatur a pœna calũniæ,non tamen excuſatur ab expenſis, vt ibi per eum.qđ profecto eſt ſumme not. ad quæ vide ẽt Catal.bene loquentẽ in trac.ſynd.in verſi.610.incip.adde & not.bene &c.Quærit poſtea de iudice, qui dolo, culpa,
8 vel negligentia aliquem iniuſte vexauit, an teneatur † ad ſumptus?in quo dicit ꝙ Guil.tenet ꝙ ſic.argu.c. dominus. 23.q.2.& q.5.c.adminiſtratoris.& 3.q.7.c.qui ſine peccato,& in auth.vt differentes iudic.§.1.& l.filiusfa.ff.de iudi. & inſti.de obli.quæ ex quaſi delicto in prin.& in l.ſi appellationem.C. de appel.& in c. cum æterni.de re iudi.lib. 6. de quo eſt bonus tex.in l.ſi quis in conſcribendo.cum glo. C. de pac.& habetur per Bal.in l.mancipia. C. de ſer.fug. & per Bart.in quæſtio. ſua incip. iudex qui per imperitiã. & l.fin.ff.de uar. & extraord.cog. & per Petr. de Anchar. in d.c.cum æternitate.ubi ſequitur dicta Bart. in d.l. fina. & dicit ꝙ pro teſtibus faciunt dicta per Abb.in rub. de appel.

pel.in verſi.ſeptimum.& per Bal in l.ſi quando.in fin.C.de teſti.& per Angel. in d.l.mancipia. in lec. Floren. & per Bart.& Bald.in l.1.C.quomodo & quando iud.& per Bal. in l.argentarius.in §.cum autem.ff.de eden.& in d.l.obſeruare.in §.proficiſci. in 18.quæſtio.Bald. in ca.1. §. iudices. in 3.col.de pace iu.fir.Angel.in l.3.in §.in eo.& ibi Imol. poſt Barto.ff.de dam.infect.& Ang.pulchrè in authen.ſcenicas non ſolem.in fin.& in d.l.ſi filius.& Cepol.in cautela 179.cum ſequen.Tu autem vltra dicta per Georg. Nat. in d.loco quod ad iudicem,adde Cyn.in l.ſancimus.C.de iudi.Bal.in l.non ignorat.C.de fru.& lit.expen.vbi tenẽt, ꝙ ſi iudex temere inquirat:teneť ad expenſas.de quo etiã latius per Catal.in tract.ſyndi.in ver.132.incip.adde ꝙ iudex tenetur &c.vbi etiam ad hoc alleg.Bal.in authe.generaliter.C.de epiſ.& cler.vbi ſecundum eum dixit,ꝙ iudex
9 male inquirens,† tenetur ad intereſſe partis,vel reipub.& etiã tenetur, ſi malum fideiuſſorem accepit. & alleg.etiam Guil.de Mon.in d.clem.ſæpe.de verbo.obli.ſigni. Item ad prædicta etiam vide doct. in l.2.in §.ſi præſes.C.de magiſ. conue.& doc.in §.ſi publico.ff.de adul.& Bald.in l.ſi.C. de prob.& in l.ſi.in 2.colum.C.de teſti.& Alex. omnino in l. Athaletus ſeruus.ff.de fal.& vide Angel.in l.quæro.§.ſi ſeruum.ff.de ædil. edict. Quæro etiam ſm ipſum Georg.ubi
10 ſupra quid in arbitro † male arbitrante an condemnetur in expenſis?& dicit idẽ eſſe in eo,quod in iudice. ad quod alle.Guil.de Mon.ibi & etiam Card. & dicit ꝙ idem dixit Bar.in d.l.ſi.ff.de var.& extraor.cog.Abb.in rub.de appel. in ver.ad ſeptimum.& alle.etiam ad hoc text.in d.l.ſi quis in cõſcribendo.ver.ſciſcitatis.C.de pac.& Pet.de Anch.in c.1.de re iud.& Ang.in d.l.filiusfa.ff.de iudi.hoc tamẽ fallit ſecundũ eum in arbitro,qui iurauit bene iudicare:quia ſolũ Deum hẽt vltiorem.ad quod alleg.tex.quem dicit eſſe ſing.& ibi Bal.in auch.decernimus.C. de arbi. & ſequiť Lud.Ro.in l.1.ff.de arb.ĩ pe.col.& Mod.ĩ d.l.ſi qs ĩ conſcribẽdo.de quo latius ꝑ Geor. vbi ſupra. Ponit ꝑterea ẽt qđ
11 in arbitratore,† & qđ in aſſumentibus ſimilia officia? Itẽ qđ de his,q exercent aliquam artem tanq̃ periti,& magiſtri,

ſtri,de quib⁹ ibi per eũ. Ponit etiam quid de agrimẽſorib:
& circa hoc dicit not.verbũ.Quęrit poſtea q̃d id notario.
12†an ſi male exercet eius officiũ,teneatur ad expenſas in li
te factas, & ad intereſſe partis ĩ quo adducit Bal. ĩ l. fi. ff.ſi
meſ.fal.mo.dix.vbi tenet,ꝙ ſolum de dolo & lata culpa te
neatur.& idẽ dicit tenere Bal.ĩ c.q̃a iudicante. de præſcri.
Sed ſecundũ eũ Ang.ĩ d.l.ſi filius dicit idẽ dicẽdũ eſſe ĩ no
tario ꝙ ĩ iudice, & dicit ꝙ hoc ſibi magis placet ꝑ text. in
l. fin.C.de magiſ.conuen.vbi tex.loquens de notario vtiť
verbo negligẽtia,& ſic ꝓbat,ꝙ ẽt de leui culpa teneť.Sub
dit poſtea & dicit aduerten. eſſe, ꝙ vbi ꝓbať dol⁹ notarij,
13de ĩtereſſe,tũc ſtatur iuramẽto partis,† ſecundũ Bald.ĩ l.q
accuſare.C.de edendo.vbi autẽ ꝓbatur.culpa,ipſum inter
eſſe debet plene ꝓbari, ſecundũ Bald.ĩ l.fin.ĩ penulti.col.
C.de eden. quod dicit fore not.ĩ practica & circa materiã
14notarijs ſcias, ꝙ ſimplicitas† notarij non debet nocere
parti.tex.eſt no.ĩ l.fi.in fi.C.de fideiuſſo.quem tex.ad hoc
alleg.Ludo. Roman.in conſil. 106. incip.ſciebant Roma-
nus & filius. &c. & Bald.in l. 2. circa fin. C. qui accuſ.non
poſſ.& Feli.in ca.cũ M.de cõſtitutio.in 3. colum. vbi per il
lum textum plura nota.dicit.Quærit poſtea ipſe Georg.in
15loco ſupra,alleg. † quid in teſte inique teſtificante. in quo
dicit ꝙ Guiller.& Cardina.in d. cle.ſæpe tenent idẽ quod
in iudice ad quod alleg.not.2.q. 3.in ſumma. quib.ipſe ad
dit quę habentur in l.qui nomine.ff.de fal.per quam legẽ
16dicit ibi Bar.quod puniũtur nũcij † faciẽtes malas relatio
nes.quib. addit no.in l.presbyteri.C.de epiſcopis.& cle.et
c.i.de cri.fal. Quibus adde tu tex.in. l.i.§.præterea.ff.ad le
gem Cor. de ſica.vbi eſt text.dicẽs,ꝙ qui doloſe tulit teſti
moniũ falſum in cauſa capitali,punitur pœna mortis.quẽ
tex. dixit ſing.Bald.in cap.1. in 9.colum verſi.item ꝙ fal-
ſo. de pace tenen. vbi dixit, quod falſus teſtis punitur ea-
dẽ pęna,qua puniretur reus de crimine intentato,pęna ca
pitis,vel furcarum, vel ſimili,ſi crimen fuiſſet vere proba
tum.& alleg.d.§. præterea. Et idem dixit ipſe Bal. per illũ
textũ in l. presbyteri. in 2.colum.ver.ſic. extra quia mate
ria &c.C. de epiſco.& cle. vbi etiã alleg. gloſſ. quam dicit
ordi.

ordi.in c.1.2.quæſtio.3. Pro quo ſecundũ eum ibi facit in
argu.text.in l. 1. in §.fin.ff.ad legem Iul. pecul. Et idẽ etiã
per d.§.præterea. dixit Bal.in c. 1. in §.iniuria.in fi. de pa.
iura. fir. & idem etiam dixit Bal. in cap. ſicut. extra de te-
ſti.vbi dicit, ꝙ ibi videtur eſſe caſus de hoc, quẽ ibi refert
& ſequitur Feli.in 3.not. vbi etiã dicit pro hoc eſſe bonũ
tex.in c. hæc imago.33.queſtio.5.& in §.reuerendiſſimus.
in authenti.de ſan.epiſcopis.& glo.in cap. nihilominus. 3.
q. 9. & in c.nemo peritorum.11.qõ. 3.& dicit quod hanc
partem etiam tenuit Bald. in titu.de pace Conſtan.in 12.
colum.& in l.data opera.in 10. col.C.qui accuſ. nõ poſ. &
in d.l.presbyteri.& alios etiã adducit,in quibus ibi per eũ.
& idem tenet.Io.de Ana.in c.1.de cri.fal.& ibi dixi.& iſta
etiam adduxi in d.l.1.§.præterea.ff. de ſica. Vlterius præ-
dictus Geor.na.in loco præalleg.quærit ſucceſſiue quid de
17conſultore † dante reprobum conſilium per imperitiã,an
teneatur ſi pars, pro qua conſuluit, ſuccubuit in cauſa? &
dicit ꝙ Bart.mouet hanc quæſtio.in l.fina.ff. de var.& ex-
traordi.cogni.& in l.ex maleficijs. in princ. ff. de actio. &
obli.& nõ decidit,ſed ſe remittit ad Spec. in tit. de requi-
ſit.& idem facit Abba.ĩ c.paſtoralis.in.§.quia vero. de offi.
dele.ſed Ange.in l.filius fa.ff. de iudi. ĩ fi. ſentit ꝙ cõſultor
nõ teneatur, ſed iudex q pronuntiat tenetur ꝓpter illud
conſilium, ſi conſilium eſt iniquum:quoniã nõ tenebatur
illud ſequi.Item etiam quia iudex aſſerit ſe peritum.l.2.ĩ
priñ.& in.§.fin.ff.mandat.& ita dicit tenere Iacob.But.for
tius dicens,ꝙ conſultor etiã iudici non tenetur.& Ang ibi
18ſequi videtur Paul. de Caſtr.Sed in contrarium† ꝙ iudex
propter conſiliũ excuſetur facit l.cum bonorũ.ff. de bon.
poſſeſ. Pro cõcordia ſecundũ eũ dicit Bal.ĩ rub.C. de pęn.
iudi.qui male iudi.in ſimili.ꝙ ſi iudex ſibi elegit aſſeſſores,
non excuſatur.vt ff.man.l.ſi procnrator.§.ſi tutores. Si ve-
ro reſpublica eos elegerit,vel deputauerit,tũc excuſatur tã
quam aſtrictus cuidam formæ. argu.not.ĩ l.polla.C. de his
qui.vt indig.Pro primo mẽbro facit bona gloſſ. & ibi hoc
dicit Bald.in l.2.ff. ꝙ quiſque iur. vbi dicit gloſſ.ꝙ tenetur
& facit litem ſuam:q̃a vſus eſt opera imperiti.accedat etiã
ſecundum

ſecundum eũ quod voluit Angel.in §.omnem, in authen.
de litigioſis,dicens,ꝙ licet poteſtas ferat ſnĩam,& dicat la
tam ſub examine iudicis maleficiorum, tamen dicitur ab
ipſo poteſtate prolata,& ipſam tenetur:ibi per Angel. &
per Cepol.in ſua caute.258.addit etiam quæ pulchre vo-
luit Bar.in l.ſi conuenerit.ff.de re iudi. volens qđ aſſeſſor
qui tulit iniuſtam ſententiã de conſilio iuriſperiti, etiã ſi
de voluntate partiũ fuerit electus:quia non debebat ſtare
iniquo & iniuſto conſilio.l.quidam decedẽs.& l.Titium &
Meuium.in princ.ff.de admi.tuto.& bene facit l.nemo.C.
de ſenten.interlocu.omni.iudic. niſi per partes actum fo-
ret,vel ſtatuto diſpoſitum eſſet, quod ſtaretur d. conſil. &
conſuluit Bart.debeɪe poni in commiſſione ſcilicet,ꝙ par
tes ex nunc conſentiunt, quod ſecundum conſilium talis
ferãt ſententia,per d.l.ſi cõuenerit &c.Sed Bal.in l.obſer
uare.in §.proficiſci.quem ſequitur d.Ioan.de Imol.in d.l.
ſi conuenerit.tenet contrarium.ſ.quod imo iudex ſit excu
ſatus,& ſibi imputent partes eligentes,quaſi in dubio ha-
buerit iuſtam cauſam ſequendi, conſilium ex quo partes
approbauerunt conſultorem pro perito.argu.not. in d. l.
2.ff.ꝙ quiſque iur.& in l.qui ſolidum.§.etiam.de leg.2. ꝙ
etiam dicit Bal.in l.mancipia.C.de ſer.fug. Et hoc proce-
dit,niſi conſilium contineret euidentem iniquitatem, ſe-
cundum Ioan.de Imol.in d.l.ſi conuenerit,nam tũc iudex
faceret litẽ ſuam,ad quod bene facit quod voluit Paul. de
Caſt.in conſ.15.in 2.col.& conſi.85.& dicit etiam viden-
da eſſe, quæ latius traduntur per Mod. in d.ſi l. cõuenerit.
& Angel.de Aret.in trac. malefic. in verbo, ſub examine
d.Sabbæ iudicis malefi.& in uer. de conſenſu & delibera-
tione omn.iudi.& per docto.in d.l.2.quod quiſque iur. &
per Alexan.in conſil.67.incip. ſuper contentis in ſuperio-
ri themate.in 2.colum.& per doct. in c. ſi pro debilitate.
de officio. delegat. & per Salice. in l. final. C. de pœna
iudi.qui male iudica.Quærit vltimo loco Geor. Na. in d.
cle.ſæpe.in d. §. quæ oĩa.in 8. col. quid de executore ſen-
19 tentiæ, † an teneatur ad ſumptus ſi male exequatur? in
quo alleg. Ang.in d.l.ſi filiusfa.vbi dicit,ꝙ ſi dolo exequa

tur,

tur,facit litem ſuã alle.text. in l. ſi pignore.ff.de pig.act.&
dicit quod facit.l.ſi quis.C.de reſcin.ven.& l.fin.C.ſi pro-
pter publ.penſi.Sed Bald.in c. quo ad conſultationẽ. ĩ pe
nulti.colum.de re.iud.ver.quæro an executor,ſimpliciter
dicit executorẽ teneri, & facere litẽ ſuã, quatenus ĩtereſt
aduerſarii. alleg.d.l.ſi pignora.& l.lectos.ff.de pen.& con:
rei uen.& l.miſſi opinatores.C.de extra.tri.lib.10.ita fina
liter ad literã dicit dictus Geor.na.in d.clem.ſæpe.ĩ d.§. q̃
omnia.Poſtmodum quærit quando fieri debeat condem-
20 natio expenſarũ. † & dicit ꝗ Guil. ibi dicit ꝙ debet fieri
ea die, qua fertur ſententia ſuper principali. qđ dicit eſſe
verum,quo ad expẽſas,quæ debetur & peti poſſunt ex of-
ficio iudicis.l.Paulus.ff.de re iudic.illæ vero quæ debẽtur
ex aliqua cõſtitutione,uel ex conſuetudine,tales expenſæ
quandoq; peti poſſunt, niſi obſtet pręſcriptio. & dicit ꝙ
exemplum habemus in c.1.& in cap.cupientes.de elect.in
6.& dicit quod ita tenet Cardina. ibi remittẽs se ad dicta
per eum in c.ex parte.el 2.de reſcrip.& in c.reprehenſibi-
lis.de app. Subdit poſtea quod iſtæ expenſę, quæ debetur
ex aliqua cõſtitutiõe,uel cõſuetudine,nõ poſsũt peti licet
finita,ſecundũ Cardina.ibi qui ad hoc alleg.Inno. ĩ c.finẽ
litibus.de do.& contu.& dicit quod idẽ tenet Cardina.in
d.c.ex parte.quod dicit eſſe diligẽter not. ad ea quę habẽ-
tur. in l.Paulus.& in l.terminato.C.de fur. & litium expẽ
ſis. Quærit poſtea de alio videlicet, an illo, pro quo lata
21 eſt † ſententia,poſſit ex hoc ſolo appellare, quod condẽ-
natio expenſarum fuerit omiſſa?in quo tenet ꝙ non p l.2.
C.de fur.& lit.expen.& ita tenet ſecundũ eum Guil.ibi &
Cardi.qui ad hoc etiam alleg.text.in l. fin.C. quando pro
uo.non eſt neceſ.Et ſecundum eũ hoc procedit,ubi victus
appellat.quia tunc vincens vtens appellatione interpoſi-
ta per victum:poteſt petere ſententiam.reformari quantũ
ad omiſſionem expẽſarum.& ideo cum ſibi ſit ſuccurſum
per appellationẽ interpoſitã a uicto,nõ debet ipſe appellã
do dehoneſtare iudcẽ, qui in ſui fauorem tulit ſententiã.
Sed ubi uictus non appellat uincens poteſt à tali omiſſio
ne appellare & ſic approbare ſententiã quatenus facit pro

ſe,

ſe,& appellare quia ſit omiſſa condénatio expenſarum. caſum dicit de hoc eſſe ſing.in d.l.fin. & ſic reſidet Gardina. d.clem.ſæpe.de quo tangit etiam ipſe Cardi.in c.Nicolaus de appell.& idem tenet Ioan.de Imol.in c.fi.de excep. vbi dicit Barr.poſt Butri.ita tenere in d.l.fin.& Spec.in tit. de appell.in §.in quibus.uerſi.pe.& ſeq. vbi dicit Curiam ita ſeruare dequo latius per d.Georg.Na. in d.§.quæ omnia vbi ſuper hoc ſcribit per duas colum.forte.Et vltimo loco tangit remiſſiue,hanc queſtionē videlicet,ſi expenſe non
22 † ſunt petite,& iudex omiſit condemnare,an a tali omiſſione poſſit victor appellare? de quo vide ibi per eum.Et in hac materia expenſarū vltra dicta per Georg.in loco ſuperius alleg. Scias quod ſi iudex in ſentétia reſeruauit ſibi fa
23 cultatem † condemnandi in expenſis, vel taxandi expenſas,ſi ſemel taxauit,poteſt reuocare talem taxationem.ita tenet Inno.in c.ſuper eo.quod me.cau. quem refert & ſequitur Bald.in l.eleganter.in §.ſi quis poſt in pen.col.ff.de condi.inde.quos refert.& ſequitur Iaſo.in l.1.in 2.col. C. de iudi.vbi dicit hoc eſſe no.pro extenſione.l.quod iuſſit. ff.de iud.& dicit quod non erant multi dies , quod fuerat in facto,& multi credebant contrariū,nō recordati de prędictis auctoritatibus.Et vide Iaſ. etiam in l.actionibus.ff. de in lit.iur.in ult.col.verſi.aduerte.& vide Bald.& ſuo repert.in verb.iudex.in 7.col.poſt me.in verſi. iudex poteſt reuocare &c.Et alia plura & plura in hac materia expenſarum adducere poſſem,quæ late ſatis adduxi in l.patre vel marito.in 4.5.& 6.col.ff.de quæſtio.quæ hic ſtatui omittere,ne ſæpius idem per idem repetam, & ideo vide ibi etiā quæ ego late dixi in repet.mea.l.fi.C.de probat.in 29.quæſtio.extrardin.& vide etiam Bertha.in reperto.ſuo, in verbo,expenſæ per totum.

SVMMARIVM.

1 *Statutum tollens omnes defenſiones legitimas,an includat & friuolas.4.16.24.31.32.*

2 *Fideiuſſor promittens ſoluere libere ſine aliqua exceptione an præſuma-*

ſumatur renunciaſſe beneficio de fideiuſſoribus.

3 *Appellatio per principem ſublata intelligitur de friuola.*

5 *Lex & ſtatutum nunquam tollunt probationem , quæ fit per rei euidentiam.*

6 *Statutum tollens omnes exceptiones , non tangit illas,quæ ex alio ſtatuto proueniunt.*

7 *Clauſula videlicet , ſaluo alio ſtatuto compatibili , in ſtatutis ſemper intelligitur.*

8 *Statutum vnum per aliud limitatur.*

9 *Bannum ſine cauſa factum non habet vim ſententiæ.*

10 *Statutum procedens per viam regulæ , intelligitur repetitum in aliis ſtatutis.*

11 *Statutum excludens omnes exceptiones non tollit exceptionem innocentiæ.*

12 *Iudex ex officio debet recipere probationes & teſtes ad innocentiam rei probandam.Et quid ea cognita debeat facere 13.*

14 *Statutum contumacem pro confeſſo habens , an includat innocentem.27.*

15 *Innocentia per præſumptiones probatur.*

17 *Exceptio nullitatis an , & quando impediat executionem ſententiæ.*

18 *Teſtis excommunicati,vel infamis examinatio an retardanda.*

19 *Defenſio iuris naturalis non poteſt tolli per principem .20. Et quid in cauſa criminali.22.*

21 *Statutum dans iuriſdictionem contra indefenſum eſt iniuſtum.*

23 *Statutum defenſionem tollens eſt nullius valoris.*

25 *Probationes , & productiones teſtium,& iurium poſt concluſionem in cauſa,ſunt ſublatæ.26.*

28 *Bannitus comparens eſt terminum banni, & negans ſe delictum feciſſe,an audiendus.*

29 *Conſtitutiones laicorum in foro ſpirituali ſeruandæ ſi naturalem æquitatem contineant.*

30 *Friuola dicuntur,quæ probata non releuant, & non ſunt in conſideratione.*

33 *Argumentum ab abſurdo eſt in iure validum.*

34 *Bannitus extra territorium banni captus , & ductus in iuriſdictione,an relaxandus.*

35 *Statuta ciuiliter intelligenda, & interpretenda, & non Iudaice.*
36 *Intellectus abſurdus fugiendus in legibus, & ſtatutis.*
37 *Conceſſo vno, an intelligantur conceſſa omnia per quæ deuenitur ad illud.*
38 *Statutum trahens maleficium extra ſuos autores, an iniquum.*
39 *Innocenti par eſt qui habet iuſtas defenſiones.*

§. VLtima quæſtio & ſic in ordine 12. nunc tra-
ctanda venit, in qua tractatur materia ban
nitorum: quam materiam bannitorum nõ
immerito aliqualiter tractare intendo pro
complemento præſentis practicę: quoniam
in cauſis criminalibus ſæpe & ſæpius cõtin
git ꝙ inquiſiti, accuſati ſeu denuntiati nõ cõparẽt: & ideo
banniũtur ſecũdũ formã iuris & ſtatutorũ: ideo ſtatuti plu
ra circa ipſam materiã bannitorũ adducere. Ideo quæro,
ſtatuto ciuitatis cauetur, ꝙ ſi captus fuerit aliquis bãnitus
a ciuitate vel comitatu bãniẽtis, & pſentatus fuerit poteſta
ti, ꝙ ipſe poteſtas faciat executionẽ bãni itra tres dies nul
la defenſione, vel exceptione audita, vel admiſſa: & tale ſta
tutũ eſt hic Bonon. in hac noſtra ciuitate. Mõ ſtãte tali ſta
tuto, ſi captus ſit aliqs bãnitus & pſent. poteſtati, an idiſtin
cte ſit fiẽda executio, vel ſi dare modũ vel viã, p quã impe-
diatur executio nõ obſtãte dicto ſtatuto? i quo videtur pri
ma facie dicendũ ꝙ non, pp reſiſtentiã, & aperta verba di-
cti ſtatuti, ẽt ſi ipſe bãnitus haberet legitima exceptionẽ,
vel defenſionẽ, cũ ſublata ſit omnis exceptio & defenſio ip
ſius bãniti ex illis verbis: nulla defenſione vel exceptione
audita, vel admiſſa &c. Attamen cõtrarium puto verius eſ
ſe: videlicet, ꝙ nõ obſtãte dicto ſtatuto, & eius verbis pote
rit impediri dicta executio bãni ex pluribus iuribus, & rõ
nibus. Et primo dico ꝙ ipſe bãnitus eſt admittẽdus ad pro
bãdas & faciẽdas ſuas exceptiones, & legitimas defenſio-
nes, nõ obſtãte dicto ſtatuto: eo qa ſtatutũ tollens omnes
1 defenſiones ſeu exceptiones intelligit ſolũmodo † tollere
friuolas & inanes: non aũt legitimas & iuridicas. ita dixit

Bar. in l. omnes populi in pen. col. verſic. vltimo quęritur.
ff. de iuſti. & iure. vbi pro hoc adducit plura iura. & idẽ ip
ſe dixit in l. 1. §. 1. ff. ꝙ vi aut clã. poſt prin. verſi. iuxta glo.
& in l. prima §. interdũ ante fin. ff. a qui. appella. non licet.
& Alb. de Ro. in prima parte ſtatu. quæſtio. inc. itẽ quæro
ſi ſtatuto cauetur ꝙ nullæ. & Pau. de caſt. in conſi. 183. in-
cip. in cauſa quæ vertitur. in 3. colum. & Barb. in c. ex par
te tua. in prin. vbi eſt optima litera ad hoc. & ibi gl. de offi.
deleg. & in c. doceri poſt prin. de reſcri. & in conſi. 44. in-
cip. viſo puncto. in 2. col. in 3. volum. & Iaſ. in l. 1. & 2. co-
2 lum. C. de ſacr. ſan. eccl. vbi dicit, ꝙ fideiuſſor † promittens
ſoluere libere ſine aliqua exceptione: nõ tamen per hoc in
telligĩ renũciaſſe beneficio de fideiuſſoribus, quin prius
excuti debeat principalis debitor, cũ illud veniat ex natu
ra actus. l. quæro. §. inter locatorẽ. ff. locat. & illa verba (ſi-
ne aliqua exceptione) intelliguntur ſolum de friuola. c. ex
parte. el. 2. de officio dele. ita dixit Ludoui. Rom. quẽ ipſe
alleg. in conſi. 211. incipien. allegationes doctoris &c. in 2.
col. & idem dixit Corſ. in no. ſuo in verbo, exceptio. in 1.
not. & Iaſon. in l. ſi ita ſtipulatus. in §. poſſum. circa fi. ff. de
verbo. obligat. de quo etiã dixi in repetitio. mea rub. ff. de
fideiuſſ. in 36. quæſtio. & in ſingu. meo 332. incip. credo te
ſcire. Pro quibus facit gloſſ. not. in q. pro illorũ de pręben.
& facit etiam. Nã remota ſublata vel remota appellatione
3 per principẽ, † intelligitur de friuola, non autem de iuri-
dica, & valida, ſecundũ Bart. in locis proxime alleg. & vo-
luit etiam Ludouic. Roma. in repe. rubr. de arbi. in 25. co-
lum. verſic. ſcias tamen. Et faciũt etiam alia adducta ad hoc
per Barb. in d. conſil. 44. in 2. colum. ideo in hoc caſu, ſi ip-
ſe bannitus faciat exceptionẽ, vel defenſiones validas & iu
ridicas, debebũt recipi & admitti per poteſtatẽ ſeu iudicẽ
cauſæ. Secundo dico ꝙ ſi dictus bannitus vellet opponere
exceptiones vel defenſiones, quæ oculis ſubiicerentur: vt
quia ex iſpectione alicuius ſtatuti clare & manifeſte appa
4 rent; † illa eſſent accipiẽdæ & admittẽdæ, ad quod dicen-
dũ moueor. Nam defenſio ſeu exceptio q̃ oculis ſubiicitur
& apparet ex inſpectione oculorũ, nũquam intelligitur re-

fecta nec ſublata per ſtatutũ tollẽs omnes defenſiones &
exceptiones.ita dixit Bal.in l.ſi ex prædiis. C.de euic.vbi
dixit,ꝙ ſtante ſtatuto ꝙ cõtra inſtrumentum nulla poſſit
opponi exceptio,tamen poterit opponi exceptio euidens
ex inſpectione ipſius inſtrumenti,quod dictum refert Bar
ba.in c.cum in iure.in pen.char.in vlt.col. de offic. deleg.
& Ludo.Roma.in conſi.42.incipien. viſis quæ egregie.&
Barba.in ca.primo de offi.ordi.Et dixit Ioan. de Imo.in
l.ſi.ff.a quibus app.non licet.circa 12.colum.ver.tertio li-
mitat &c.ꝙ ſtãte ſtatuto,ꝙ contra inſtrumentum nõ poſ
ſet opponi aliqua exceptio niſi exceptio ſolutionis,ꝙ non
obſtante tali ſtatuto poterit opponi alia exceptio quæ no
torie apparet ex inſpectione dicti inſtrumenti: vt puta ꝙ
promiſſio eſt ſine cauſa,ex quo iudex tũc ſecundum eũ po
terit reppellere agentem. per no:a.in l.vbi pactum . C.de
trãſact.de quo latius per eum vbi ſupra. Et faciũt alia plu
ra,quę adduxi ſupra in §.ſecunda qõ.nu.23.cum pluribus
nume.ibi ſeq.& quæ plura,& plura alia, quæ adduxi in l.
1.§.ſi ſerui quaſi.in prima & ſecunda colum.ff.de quæſtio.
Et ex iſtis apparet,ꝙ dictum ſtatutum non obſtat d.banni
to qn poſſit adducere defenſiones & exceptiões ſuas q̃ ex
ĩſpectiõe ſtatu.bãni,vel actorũ apparẽt.Pro qua cõcluſiõe
facit etiã qđ voluit Bald.in rub.C.de ꝓba.vbi dicit,ꝙ nũ-
5 quã † lex,vel ſtatutũ tollit ꝓbationẽ, q̃ fit ꝑ rei euidẽtiã,
de qua doctrina etiam latius loquutus ſum in dictis locis.

Tertio,dico ꝙ ſi ex diſpoſitiõe alicuius ſtatuti compete
ret bãnito prædicto aliqua exceptio vel defenſio,deberet
ipſe bãnitus admitti ad illam faciendã nõ obſtante ſtatu.
de quo ſupra.Nam ſtatutũ tollẽs omnes excep.& defenſio
6 nes, †nũquã tollit exceptiones vel defenſiones prouenien
tes ex alio ſtatuto. ita dixit Barto. in l. 1. §. & parui. circa
me.in ver.utrũ poſſint opp.ff.quod vi aut.clam.& in l.præ
tor.§.eritque differẽtia.circa fin.ff.vi bo.rap. & voluit An
to.in ca.item cum quis. de reſti.ſpo.& Ioan.de Imo.ĩ c.ex
parte.el.2.de offic.delega. & in l.fin.ff.à quibus appel.non
licet.& Alexan.in conſi.165.incip.viſo &c.in fin.verbis.in
5.volu.& in conſil.301.incip.viſis.in penul.colu.& Pet.de

Anch.

Anch.in conſi.222.incip.diſtinguendum in fi.verbis.& in
conſi.323.incip.viſo in vlti.col.& Franc.de Aret.in conſil.
106.incip.in præſenti dubio.in 3.dubi. & Nel.in tract.bã
ni.in 2.parte 1.tempo.in 2.qõ.in fi.vbi alleg.Bartol.in di
ctis locis.Et dixit ſing.Bal.in c.à nobis.in fin.verbis.extra
7 de excep. † ꝙ ſemper in ſtatutis intelligitur eſſe clauſula
illa videlicet,ſaluo alio ſtatuto compatibili. Et ideo dixit
in terminis noſtris ſing.verb.Barb.in c.1.in pen.chart.de
reſcri.ꝙ ſi ſtatuto cauetur, ꝙ iudex teneatur ſeruare cer-
tam formam in banniendo , vel in ferendo bannũ contra
delinquentes:alio ſtatuto cauetur, ꝙ ſi poteſtas cæpit ban
nitũ intra terminũ triũ dierũ debeat facere illũ decapita
ri,nulla exceptione vel defenſione audita,vel admiſſa.Mo
do poteſtas banniuit quendã in pœna capitis, & in banno
ferendo non ſeruauit formã ſtatuti,quibus ſtantibus poſt
certũ tempus captus eſt ille bannitus per poteſtatem: qui
elapſis tribus diebus vult facere illũ decapitare, an poſſit:
Et dicit ꝙ non , & ita dicit ſe obtinuiſſe de facto in hac ci
uitate Bon.in quodã bannito capto,cui non fuerat ſerua-
ta forma ſtatuti in eo banniendo & poteſtas uolebat face-
re eũ decapitari.dicit ꝙ cõſuluit,ꝙ hoc facere nõ poterat.
& dicit ꝙ facto eius cõſilio ſuper illo caſu, ꝙ regimina Bo
noniæ,vꝫ conſiliũ ſeu collegiũ 120.poſuerunt partitũ,in
quo obtentũ fuit,ꝙ inhiberetur poteſtati , ut nõ procede
ret vlteriꝰ cõtra dictũ bãnitũ, & ita ei inhibitũ fuit. & al-
leg.ipſe Barba. ad prædicta Ioann. Andr.in additio. Spe-
cula.in titu.de execu ſen.in §.poſtremo, in addi.incipien.
cõtrarium vide &c. ubi refert antiquos dicentes. Statutũ
in loco dat formam ſententiandi . aliud ſtatutum dicit ꝙ
ſententiæ intra certum tempus mandent executioni , nõ
obſtãte aliquo alio ſtatuto:an hoc caſu ſentẽtia,in qua cõ
ſtat nõ fuiſſe ſeruatam formã primi ſtatuti,mandabit exe
cutioni? & dicit ꝙ non, quia illa clauſula poſita ĩ ulti. ſta-
tu. nõ impedit unum ſtatutũ limitari & ſuppleri ꝑ aliud.
Item alleg.etiã ipſe Barba.vbi ſupra,Ioan. Andr.in addi.
Specu.in tit.de ſen.in.§.ut autẽ in addi.inci.ad hæc.& ea q̃
&c. ubi ſimiliter refert antiquos dicere ſtatuto cauetur ꝙ

 minor

minor non poſſit obligari ex pacto ſine certa ſolennitate.
& alio ſtatuto cauetur ꝙ contra pactum nil poſſit opponi
quin mandetur executioni. Modo minor obligauit ſe ſine
ſolennitate ſtatuti: opponitur ꝙ non valeat obligatio, re-
plicatur ꝙ nihil pōt opponi in executione. dicit ibi Io. An
dr. ꝙ poterit opponi de ſolennitate non ſeruata alterius
8 ſtatuti: quia † vnū ſtatutū limitatur per aliud. Item ēt ip-
ſe Barba. alleg. Bald. in l. 1. in penult. col. C. ne lice. in vna
eademq́ue cauſa ter. prouoc. vbi dixit: ſtatuto cauetur, ꝙ
ſententia feratur de conſilio Antianorum. alio ſtatuto ca-
uetur, quòd ſententia ſtatim executioni mandetur, dicit
ibi Bald. ꝙ niſi appareat, ꝙ ſententia lata fuerit de cōſilio
Antianorum, non mandabitur executioni: quia vnū ſtatu
tum limitatur per aliud. Item allegat etiā ipſe Barba. ad
prædicta plures & plures alias doctrinas not. quas breuita
tis cauſa omitto. Et prędicta oīa quaſi ad literā ponit & re
fert ipſe Barb. in c. cauſam quæ in octaua char. de reſcrip.
& idē firmauit ipſe Barb. in cōſi. ſuo incipien. ſcripſit &c.
quod eſt inter conſilia Alexand. in ordin. 470. in 6. colum.
Sed vltra Bar. dico ego ꝙ idē ī præmiſſis tenuit poſt multa
argumenta pro & contra Alber. de Roſa. in quarta parte
ſtat. in qō. 73. incipien. ſed quid ſi ſtatuto cauetur. & Gan-
di. in tract. maleſi. ſub rubri. de multis quæſtioni. depēdēti
bus à ſtatutis. in 6. col. verſic. itē pone cōtineri &c. & Pet.
de Ancha. in repe. ca. canonum ſtatuta. in 79. colū. verſic.
hic etiam quæro &c. de cōſtit. Et idē expreſſe tenet Pau. de
Caſt. in l. 1. ī 1. col. ff. de cōſti. pec. vbi dixit alias de facto re
ſpondiſſe Florētiæ, ꝙ ſtāte ſtatuto ibidē, ꝙ cōtra inſtrumē
tum guarentigiatum nulla exceptio poſſit opponi: qđ ta-
men poterit opponi, quod ille, qui ſe obligauit in dicto ī-
ſtrumēto, nō erat habilis ad ſe obligandū: vt quia erat mi
nor, & nō poterat ſe obligare ſine autoritate curatoris ex
forma iuris: & ſe obligauit ſine prædicta auto. tuto. vel cu
ra. & ſic formā nō fuit ſeruata ad quod alleg. Ioan. And. in
dict. loco ſcilicet, in addi. Specul. in tit. de ſen. in. §. vt autē.
Pro quibus faciunt etiam optime dicta per eundem Pau.
de Caſt. in conſilio 15. incip. pro clariori &c. in 1. col. & fa
cit

cit quod voluit Bald. in addi. Spe. in ti. de execu. ſen. in pē
col. in verſicu. bannū &c. ubi dixit, quod cauti debent eſſe
aſſeſſores quando ſtatutum dat formā qualiter procedat
ad banniendum aliquem, quod illā obſeruent, alias bānū,
& quicquid fundatur ſuper eo, eſt nullū ipſo iure. Itē ſub-
dit etiam ipſe Bald. in principio illius verſiculi quod ban-
9 num generale vel ſpeciale † inordinate, vel ſine cauſa fa-
ctum, vel datū alicui, non habet uim legis vel ſentētiæ. al-
leg. hoc voluiſſe Dy. in l. 4. §. condemnatū. ff. de re iudi. ſiue
ſit lata, uel latum interlocutorie, ſiue diffinitiue. & idem ui
detur dicere ipſe Bald. ī addi. Specu. ī tit. de accu. in 5. col.
verſi. & nota ꝙ accuſatio. & ī uer. et nota ꝙ ubi libellꝰ &c.
Itē ultra p̄dicta faciunt optime dicta ꝑ Soci. in conſi. 48.
incip. in præſenti conſultatione. in 3. colum. poſt me. ꝙ in
conſi. 95. incip. capiendo primum. in vltim. col. vbi inter
10 alia dicit, † ꝙ quoties ſtatutū procedit per uiā regulæ, in
telligitur repetitū in aliis ſtatutis. alleg. Bar. in l. prętor. in
§. eritque differentia. ff. ui bo. rap. ubi poſt Old. dicit, ꝙ ſi
ſtatutum dicit, ꝙ iudex teneatur dare quamlibet ſentētiā
cum conſilio ſapiētis: & alio ſtatuto cauetur ꝙ in quibuſdā
cauſis iudex debeat ꝓcedere ſummarie, certe ī hoc ultimo
ſtatuto cēſetur repetitum ꝙ debeat ſentētiam dare cū cō-
ſilio ſapientis. & dicit Socin. vbi ſupra in d. conſil. 95. ꝙ il-
lam deciſionem approbat Bal. in l. quemadmodū. §. fi. ff. ad
leg. Aquil. & Anton. & Ioan. de Imol. in clē. 1. de ſub. neg.
præla. Et ad prædicta faciunt etiā dicta per Nel. in ſuo tra
cta. banni. in ſecunda parte ſecundi temporis. 2. quæſtio.
poſt prin. et in ſecunda parte ſecundi temporis, quæſt. 35.
incip. pone ſtatuto &c. & in eodem tracta. in 3. par. prin. tē
po. 19. quæſtio. incipi. nono ſtatuto aliquo &c. in quibꝰ lo
cis ipſe Nel. multum notabiliter loquit̄ ī ꝓpoſito noſtro:
de quo etiam dixi in ſing. meo 293. inci. ſtatutū tollēs &c.
Ex quibus omnibus iuribus, & doctrinis clare cōſtat di-
ctum ſtatutum nō obſtare ipſi bannito capto & carcerato,
vt nō poſſit facere, dicere, & allegare exceptiōes & defen-
ſiones ſuas ꝓueniētes ex aliis ſtatutis. Quarto qđ ſit fien
da executio in caſu iſto cōtra dictum bannitū; ſed ꝙ imo

 ſuæ

ſuæ exceptiones & defenſiones legitimæ ſint acceptandæ
a ius dicente non obſtante d.ſtatuto. Moueor, nã ſtatutũ
11 tollens ſeu excludẽs omnes excep. † non tollit nec exclu-
dit exceptionem innocentię.ita ſingu.dixit Bald.in l. edita
in repe.Paduana.in pen. col.C.de eden. quod dictum re-
fert & ſequitur pro valde eleganti Ioan. de Ana.in conſil.
59.incip.viſa inquiſitione &c.in 1.col.& Alexan.in conſi.
113.incip.viſo themate.in 2.col.in 5.volu.vbi dicit,quod
hoc etiam voluit Bald.in l. 1.§.offidius.in penult.col.ff.ne
quis eum qui in ius voc.eſt vi exi.& Ang.in conſi.174.in-
cipien.in facto proponitur ꝙ Balthaſar. & idẽ Alexan.in
ſuis apoſtil.ad Bart.in l. 1.§.parui.circa fin.ff. quod ui aut
clam & idem voluit Iaſ.in l.is qui.in 3.colu. C.de teſt.fa.
poſſeſ. ꝓ quibus faciunt ſingularia verba Iaſ.quem omni-
no vide in l.hi qui.in 3.& 4.col.C.qui teſt.fa.poſſ.Et ſub-
dit Ioan.de Ana.in d.conſi.59.quod imo iudex ex officio
12 etiam inquiſito non petente,poteſt † & debet recipere ꝓ
bationes,& teſtes ad probandum innocentiam rei alleg.
Bar.in l.1.§.fi.ff.de quæſtio. pro quo facit ſecundum eum
tex.& quod ibi habetur in ca. omnibus.in 2.q.5. & quod
no.in c.cum in iuuentute.de pur.can.& in c.cum P.de ac-
cu.& per Bar.in l.ſi non defendantur.ff.de pęn.de quo la-
tius dixi in ſing.meo 59.incip.innocentibus.& in l.1.§.fi.
in 16.col.verſic. & vltra prædicta.ff.de quæſtio. Quinimo
ſtatutum nudum non tollit exceptionem innocentię ante
ſententiam:ſed nec etiam poſt ſñiam tollit ipſum innocen
tiam.& ideo ſi poſt confeſſionẽ, & condemnationẽ liquet
13 iudici de † innocentia rei, non dẽt contra eũ facere, ſeu
cõmittere executionem corporalem.ita dixit Inno.quem
ibi ſequuntur doct.in c.ſignificantibus.in fi.de pur.vul.qđ
ẽt voluit Bald.ſequens Inno.in l.vnica in vlti.col.C.de cõ
feſ.& Felin.in c.conſanguinei.in 1.col.de re iud. & Salyn.
in l.fi.in 3.col.verſi.ex quo colligit.C.de quæſtio.in fin.de
quo dixi in ſingu.meo 72.incipie. per totam fere Italiam.
in l.1.§.fin.in 15.col.ff.de quæſtio.pro quibus faciunt quæ
dixit Specul.& ibi Ioan.Andr.in addit.in tit.de accuſa. in
quarta parte,in §.ſequitur videre.in 9.col.verſi. ſed pone,
A.Et

A.Et facit etiam in argumentum in materia iſta, ꝙ licet
14 ex forma ſtatuti contumax debeat haberi ꝓ confeſſo, † ſi
liquet iudici talem contumacem abſentem eſſe innocentẽ
& non culpabilem,licet ſit contumax, non põt nec dẽt eũ
condemnare.ita dixit Bar.in conſi.100.inci.a domino Cy
no de Bononia.in vltim.col.per l.ſi non defendantur.ff.de
pę.ita etiam colligitur ex verbis Bar.in rub.C.de ma.vin.
& voluit Bart.Cepo.in conſi.49.incip. quamquam in vlt.
col.in cautel.ſua 254.incip.ſimilem cautelam.in fi.de quo
etiam dixi ſupra in §.opportune nume. 8.& in §.ſecunda
quæſtio.nu.29. ad quæ vide etiam Phil. Decium in l. & ſi
nihil.ff.de reg.iur.Pro quibus faciunt dicta per gloſ. Bart.
& doct.in l.vbi pactum.C.de tranſact.& per Bart. & doct.
in l.ſeruum quoque.in §.publice.ff.de procu.& in l.pen. in
§.ad crimen:ff.de publ.iudi.& per Bartho.Cepo.in conſil.
29.incipien.viſo. in antepenul.col.& per Gand.in tracta.
maleſ.ſub rub.de quęſtio.& tortu.circa 5.col.ſed quid erit
de quæſtione.& Guido.de Suza.in tract.ſuo de tort.in 10.
col.in verſi.ſed quid de quæſtione &c. ad quæ faciunt etiã
dicta per Fran.de Aret.in conſi.147.incip. viſa conſulta-
tione.in 3.& 4.col.& faciunt quæ in hac materia latius di
xi in l.1.§.fi.in 15.col.verſi.nota etiam.ff.de quæſtio.& in
ſingu.meo 59.incipi. innocentibus.& ſupra in §.opportu-
ne.in pluribus ver.Et incidenter ſcias,& teneas menti, ꝙ
15 innocentia probatur † ex præſumptionibus,vel per præ-
ſumptiones.gl.eſt in l.1.C.de ſicarijs.& voluit Bar.in l.fi.
§.de illo.ff.de bonis.eorum,qui ante ſenten.ſibi mortem
conſciu.& Cepo.in conſ.1.in 3.col.de quo ẽt per Alex.in
l.ſi non defendantur. ff.de pœn. Quinto ꝙ non ſit fienda
executio dicti banni,ſed ꝙ ipſe bãnitus poſſit facere eius
exceptiones,& defenſiones,nõ obſtãte præfato ſtatuto di
cẽte,nulla exceptione vel defenſione audita vel admiſſa ta
cit.Nã qñ in aliquo caſu ſtatutum tollit omnem exceptio
16 nẽ,vel defenſionem † dẽt intelligi,niſi pars velit inconti-
nenti probare excepta: qm̃ tali caſu debet audiri non ob-
ſtante tali ſtatuto, quia ratio præſumptæ calumniæ, ꝓꝑ
quã ſtatutum facit talẽ prohibitionẽ, ceſſat quando offer
tur

tur probatio incõtinenti. Ita no. dixit Abb. in c. ſuſcitata in pen. col. de integ. reſt. ad quod alle. bannum tex. in c. literas in verbo, propterea. de reſt. ſpo. & quod no. glo. in l. 1. ff. de tabul. exhi. Et idem dixit ipſe Abb. in c. ſuper eo. in vlt. verbis. de of. dele. Pro quo dicit bene facere quod no. Bal. in l. data opera. C. qui accuſ. non poſ. & Old. in conſil. 45. Et idem dixit Car. in cõſi. 71. incip. ſeriatim in 4. col. in princ. pro quo etiam faciunt dicta per Abb. in c. ex parte. el ij. de offi. deleg. Et facit quod voluit Bart. & Lud. Roma. in l. ſi feriatis, in princ. ff. de fer. vbi dicunt, ꝙ exceptio
17 nullitatis non impedit executionem ſniæ, † niſi probatio nullitatis ſit in prõptu. nam tunc nullitas impedit executionem. allegant l. fi. C. ſi ex fal. inſtru. pro quibus faciunt, quæ habentur in c. interpoſita. de appel. in princ. & in l. ſi is a quo. ff. vt ĩ poſ. leg. & ꝑ Spec. in tit. de teſt. §. 1. ver. quid ergo ſi præmiſſa deiiciens &c. vbi dicit, ꝙ ſi teſtis dicitur excommunicatus vel infamis, ꝙ per hoc † non retardaẽ eius
18 examinatio: ſed ille exceptiones reſeruãtur in fine iudicij. tñ hoc fallit ſm eum ibi, niſi pars obijciens prædictas exceptiones cõtra teſtẽ, vellet incõtinenti illas ꝓbare: quia eſt audiẽdus, ſi hẽt probationes, ĩ prõptu. allegat plura, de qbus ibi ꝑ eũ. Si ergo dictus bãnitus offerat ſe incõtinẽti ꝓbaturũ excepta ꝑ eũ, ceſſat præſumptio calũniæ, & debebit audiri: & debebit ſuperſederi in dicta executione bãni, nõ obſtante prædicto ſtatuto ꝑ prædicta. Sexto ꝙ dictũ ſtatutũ nõ obſtet d. bãnito, adeo quo ipſe nõ poſſit facere ſuas defenſiones: facit. Nã cõſiderãdũ & põderãdũ eſt diligenter, ꝙ dictũ ſtatutũ expreſſe & aperte tollit defenſionẽ in cauſa capitali, vbi tractatur de vita hoĩs, & de pœna vltimi ſupplicij. & hoc patet ex verbis dicti ſtatuti in verbo, nulla exceptione vel defenſione audita vel admiſſa &c. q̃ qdem defenſio tanquã iuris naturalis nõ põt tolli a
19 principe vel a ſuperiore: † vt eſt tex. & ibi oẽs ſcribẽtes. in §. ſed naturalia. inſtitu. de iu. na. & habetur ĩ cle. paſtoralis. de re iudica. & voluit Bar. in trac ſuo, qui ſint rebelles. in vlt. col. & in l. facultas. C. de iure fiſci. lib. 10. & Old. ĩ cõſil. 43. inci. quæritur vtrũ citatio. Princeps enim, ſiue ſuperior

20 rior nõ põt † tollere nec dare ea, quæ ſunt iuris naturalis, nec illa ſupplere. Et iõ dixit Ang. in l. adoptio non iure facta. ff. de adop. ꝙ licet princeps ꝑ ius confirmationẽ poſſit ſupplere oẽs defectus, ſi apponat in reſcripto clauſulam, ſupplentes omnes defectus: vt per Bal. in l. ſi. ff. de teſtam. tutel. & per Oldrad. in conſi. 257. incipien. factũ tale eſt: in 4. colum. tamẽ intelligitur ſupplere omnes defectus iuris ciuilis, non autem iuris naturalis, quod dictum refert & ſequitur Alex. in conſi. 469. incip. viſo puncto in 7. colum. quod etiam voluit Car. in cle. 1. in vlt. col. de elect. & Spec. in tit. de leg. §. nũc oſtẽdendũ. in ver. 1. & Io. dẽ Imo. in l. quidã conſulebãt. ff. de re iud. in 8. col. & Ant. in c. 1. de trãſact. Et hãc partẽ, ꝙ defenſio tanquã iuris naturalis nõ poſſit tolli a principe, ſeu ſuperiore vr̃ firmare Bal. in c. a nobis. in fi. de excep. vbi dicit. quod ſtatutũ tollens defenſionẽ intelligitur tollere ciuilẽ, nõ aũt naturalẽ de quibus dixi ſupra, in §. qm̃ nu. 76. 77. & 78. Pro quibus facit qđ voluit Bar. in tract. ſuo, q ſint rebelles. in verbo, mille
21 librarũ. vbi dixit qđ ſtatutũ † dãs iuriſdictionẽ cõtra indefenſum, eſt iniuſtũ. Et ideo dixit multũ ſing. Bal. in l. 3. §. ſi is pro quo. ff. qđ quiſq; iuris, qđ princeps de plenitudine
22 poteſtatis põt tollere † defenſionẽ in cauſa ciuili & pecuniaria: ſed ſecus in cã criminali. qđ dictũ refert & ſequitur Fel. in c. dilecti in 6. col. de excep. & in c. cũ olim. in vlt. colum. de re iudi. & idẽ voluit Par. de Pu. in trac. ſynd. in 30. char. in 3. col. in c. incip. poteſtas qui miſit. & dixi latius in ſing. meo 386. inci. defenſio. & vide omnino quæ dixi circa hanc materiam in repe. mea. l. vnicæ. C. de rap. vir. in 44. char. parua. circa me. Et dixit Barto. in l. facultas. C. de
23 iur. fiſ. quod nõ valet ſtatutũ † tollens defenſionẽ. & idem dixit ipſe in l. cum mulier. & ibi cęteri ſcribent. ff. ſo. mat. & Bal. in l. vt vim. ff. de iuſti. & iu. & Ang. in l. ſi fic. in prin. ff. de leg. 1. de quo ẽt per ſcri. in c. paſtoralis de app. Quinimo etiam reſumet non poteſt ſibiipſi tollere, ſeu auferre defenſionem in cauſa criminali, ſecũdum gl. or. in l. pactũ inter heredem. ff de pact. quod etiã per illam gl. dixit Bar. & Bal. ĩ auth. iubemus. C. de iud. in rub. extra de pac. ĩ pe. ſeu

ſeu vlt.colu.& Barb.in c.cum dilecti. in 4.col.ver.not.ibi,
renuntiate.de accu.& Bal.in c.ſignificante. in 2.col.de ap.
& Ang.de Are.in tract.maleficio.in verſ.qui iudex ſtatuit
terminum ad eorum defenſionem faciendum.in vl.ver.&
ibi in addi.Et idem tenet Bald.dicens hoc eſſe verum,etiã
ſi reus apponeret iuramentum in tali renunciatione. in l.
1.in 15.col.C.de conſ.quem refert & ſequitur Fel.in c.cū
veniſſent.in vlt.colum.de teſt.Et ideo dixit Bar.in l.cuſto
dias.ff.de publ.iudi.& male videntur facere aſſeſſores,qui
faciunt,ꝙ reus renuntiat termino & defenſionibus ſuis cō
tra l.non tantum.ff.de app.& l.adictos.C.de epiſc.audi.de
qua materia latius dixi ſupra, in §.examinanda. in nu.1.
Et pro iſtis etiam faciunt.Nam ſi ſtatuto cauetur,ꝙ pro ta
li delicto delinquens condemnetur in centum,quæ ſi non
24 ſoluerit intra menſem, decapitetur.certe hoc caſu †pote-
rit dictam pœnam pecuniariam ſoluere, nedū ipſe cōdem
natus euitet pœnã corporalem, ſed ēt hoc poterit facere
pro eo aliquis eius coniunctus, vel etiam extraneus, ēt ſi
condēnatus hoc non mandauerit, vel ratū non habuerit.
ita dixit Bal.& Imo.in l.fi.in prin.ff.de cond.inſt.& Ange.
de Are.in trac.malefi.in verb.quas ſi nō ſoluerit intra 10.
dies amputetur ei manus dextera. in ver.quid ſi ſtatutū di
cit ſimpliciter,vbi ſubdit,ꝙ imo plus eſt, ꝙ ēt inuito ipſo
reo condemnato,poterit pro eo ſolui d.pecunia, ſeu dicta
pœna pecuniaria, vt euitetur pœna corporalis. ita dixit
Bar.in l.ſtichus.ff.de pe.leg.& Bal.in l.fi.C.de neg.geſt.in
tantum ꝙ vt dixit ibi Bald.pōt per extraneum auferri de
bonis ipſius condemnati, ēt dicto condemnato inuito, &
ſolui dicta condemnatio.arg.l.ſi proc.in §.ignorantes. ff.
mand.& not.per Bar.in l.4.§.Cato.ff.de verbo.obl.de quo
ēt per Aug.de Ari.ibi ſupra in add.ſuis.& per Alex.in aſt.
ad Barto.in d.l.ſtichus.ff.de pe.leg. Ex quibus oībus appa-
ret,ꝙ dictum ſtatutum tollens omnē defenſionē reo cor-
poraliter puniendo pena vltimi ſupplicij, non valere,& ꝑ
conſequens non obſtare prædicto bannito in caſu qōnis
noſtræ,vt opponere non poſſit exceptiones & facere legi-
timas ſuas defenſiones.Septimo ad confirmationē prædi-
ctorum

ctorum facit.Nam licet aliquo caſu, vel aliquo modo ob-
ſtet ſtatutū de defenſionibus rei fiendis in cauſa criminali,
tñ tali obſtãtia nō obſtãte poſſunt fieri defenſiones rei. Et
25 hoc patet,nã habemus ꝙ poſt concluſionē in cã, † ſubla-
tæ ſunt probationes, & productiones teſtium & iuriū, cū
tunc non poſſit dici nec allegari aliquid iuris vel facti: vt
habetur in c.paſtoralis. de cauſ.poſſeſ.& proprie.& voluit
Bar.in l.error.in 5.col.de iur.& fac.igno.& paria ſunt con
cluſum eſſe in cauſa, & ſñiam eſſe latam, vt de oībus late
dixi ſupr.in §.ſequens q.per totum.Sed tali concluſione in
cauſa non obſtante,ipſe reus criminis poteſt etiam proba
26 tiones † & defenſiones facere ſecundum Bar.in l.1.§.fin.
de q.& in l.diui.ff.de pœ.& in l.vnius.in §.cogniturum. ff.
de q.& in l.2.in §.ſi publico.in 6.col.ff.de adult.& in auth.
qui ſemel.in vlt.col.C.de proba.& in ſua diſputatione in-
ci.iudex malefi.& in tract.ad reprimen.in verbo,neglexe-
rit.& in conſi.ſuo.107.incip.viſis omnibus.& in alio cōſi.
ſuo c.incip.a domino Cyno.& volunt plures alij.quos re
tuli in l.1.in 2.col.ff.de q.Cum ergo talis probatio legis
non tollat facultatem producendi teſtes, & faciendi pro-
bationes rei in cauſa criminali.Ita dicendum puto in ca-
ſu noſtro,ꝙ non obſtante prohibitione dicti ſtatuti,pote
rit ipſe bannitus facere ſuas exceptiones & defenſiones.
Octauo alia ratione moueor ad dicendū, ꝙ non obſtan
te dicto ſtatuto dicente,nulla excep.vel defenſione audita
vel admiſſa &c.tamen ipſe bannitus ſit audiendus, ſi vult
facere ſuas exceptiones, vel defenſiones. Nã dico ꝙ licet
ſtatutum dicat, ꝙ contumax habeatur pro confeſſo, tñ ſi
bannitus per contumaciam fuerit captus per Poteſtatem,
& tunc opponat exceptionem, quæ ſi fuiſſet, oppoſita a
principio ante bannum,ipſe bannitus non fuiſſet cōpul-
ſus iudicium ſuſcipere, ꝙ eſt audiendus,& tunc iudex de-
27 clarabit†iudiciū,& bannū eſſe nullū.ita ſing. dixit Bar.in
l.non vr̄.quæ eſt l.3.in fi.ff.de iudi.quod dictū refert & ſe-
quitur do.Nellus in trac.ſuo bannitorū.in 2.par.primi tē
poris.in 2.q.in fi.Pro quo dicto ēt faciunt d.per d.Alex.in
d.l.3.ff.de iud.& per Pau.de Caſt.in conſ.ſuo 33.incipien.
ſuper

28 ſuper primo quæſito.in 2.col.vbi dixit, † ꝙ ſi poſt termi
nũ banni cõparet bãnitus,& negat ſe feciſſe delictũ,ꝙ vi-
debatur tacite confeſſus ex contumacia ex forma ſtatuti,
ꝙ ipſe eſt audiendus,allegat q̃ plura,de quibus ibi per eũ.
de quo latius dixi in ſing.meo.72.incip.per totã fere Ita-
liam &c.ita puto dicendum in caſu noſtro,ꝙ ſi iſte banni
tus in contumaciã,nunc captus & carceratus opponat ex-
ceptionẽ,quã ſi in principio oppoſuiſſet ſi cõparuiſſet,nõ
fuiſſet compulſus ſuſcipere iudiciũ, quod debet audiri: &
iudex debet declarare iudiciũ & bannũ eſſe nullũ per præ
dicta.Nono ad cõfirmationẽ prædictorũ facit optime ſen
tentia glo.ordi.in l.tale pactũ.in §.fi.ff.de pac.cum ſua ma
teria de qua dixi late in l.ſi qs viduam.in 3.col.ff. de quæ
ſtio.Nam præſumendum & coniecturandũ eſt,ꝙ ſi ſtatuẽ
tes,qui fecerunt illud ſtatutũ & dixerunt,nulla exceptio-
ne vel defenſione audita nec admiſſa &c. ſi fuiſſent inter-
rogati:ſed ponamus domini ſtatuentes, ꝙ bãnitus in con
tumaciã eſt captus,& ſtatim vult oſtendere ſuã innocen-
tiã,vultis ne,ꝙ tũc nõ audiatur? certe nemini dubiũ eſt,
ꝙ dixiſſent ſe velle ꝙ audiretur.& ſi diceremus cõtrariũ,
certe ſequeret,ꝙ tale ſtatutũ eſſet iniquũ, & tanquã cõti
nens iniquitatẽ non valeret. per tex. in c.erit autẽ lex.4.
diſt.Decimo ꝓ hac parte ꝙ nõ obſtãte d. ſtatuto ipſe ban
nitus admittat ad faciẽdas ſuas defenſiones,facit.Nam ſce
lus eſt punire innocẽtẽ,& melius eſt nocentẽ abſoluere,q̃
innocẽtẽ cõdẽnare,l.abſentẽ.ff.de pœ.& hr̃ in l.ſancimus.
C.eo.tit.& rigor & ęquitas expoſcũt, ꝙ innocẽs nõ punia
tur aliqua pœna,& maximè pœna vltimi ſupplicij,vel alia
pœna,in qua tractẽt de preiudicio irreparabili,& vbi ęq-
tas aliquid expoſcit:tũc iudex obſtante vel reſiſtente lege
vel ſtatuto habet latas habenas, & poteſt in cauſis ciuili-
bus indemninati reorũ, & oppreſſorũ prouidere: ergo a
fortiori in criminalibus.auth.multo magis.C.de ſac. ſan.
eccle.& l.cũ ipſe.C.de cõtrahen.em.cum ſi. Et quod poſſit
indemnitati reorũ prouidere in cauſis ciuilibus,& a fortio
ri in criminalibus,patet ex his,quæ ſatis late dixi ſupra in
§.ſequens quæſtio.in nu.32, & 33. cum pluribus numeris
ibi

ibi ſequentibus,vbi videas.& ultra ubi dicta faciunt dicta
per Bal.in rub.extra de conſti.in 2.colum.vbi dixit,quod
29 † conſtitutiones laicorũ ſunt ſeruandæ in foro ſpirituali,
ſi cõtinent naturalẽ æquitatẽ.alleg.Inno.in c. quia pleri-
que.de immu.eccle.& Ioan.And.in c.1.de ope.noui.nunc.
in nouel.Modo in caſu noſtro,cõcurrit maxima æquitas,
quæ eſt,vt quis nõ perdat uitã,ſi hẽt aliquã veram & legi-
timam defenſionẽ, ergo iudex debet talem defenſionem
admittere,non obſtante d.ſtatuto. Et ſic ex iſtis omnibus
rõnibus,& fundamentis apparet, ꝙ dictus bannitus põt
facere exceptiones,& defenſiones ſuas, nõ obãſte d.ſtatu
to dicente,ꝙ capto reo bannito intra tres dies exequatur
bannũ,nulla eius exceptione nec defenſione audita nec ad
miſſa,ut in d.ſtatuto dicitur. Et hanc partem firmauit ẽt
domi.Bonifacius de Vitalinis in tract.ſuo maleficiorum.
ſub rubri.de forma accuſæ porrectæ per ſyndicum.in 20.
col.i verſi.ſed quid,M.accuſatus &c.Stãte ergo hac opinio
ne firmata a pluribus ex pluribus iuribus & doctrinis,ope
ræ precium eſt reſpondere aliquibus obiectionibus, quæ
fieri poſſent contra prædictas rationes, & fundamenta,
ideo ad illa condeſcendo.Et dico quod non obſtat, ſi per
curiam diceretur contra primum fundamentum de ex-
ceptione inualida,& friuola,quæ intelligitur reiecta,non
aũt de ualida & iuridica.Nã poſſet dicere curia nobis non
conſtat,ꝙ iſtæ exceptiones ſeu defenſiones fiendæ ab iſto
bannito ſint validæ & nõ friuolæ,ergo nõ tenemur eas ad
mittere obſtãte prædicto ſtatuto.Quia rñdeo ꝙ imo con-
30 ſtat ipſi curiæ:Nã friuola ſeu nulla dicuntur illa,† quæ ꝓ
bata nõ releuãt,& non ſunt in conſideratione arg.l.4.§.cõ
demnatum.ff.de re iud.& l.quoties.ff.qui ſatiſdare.cogan.
cum ſimi.& habetur in l.actor.& in l.ad probationẽ.C.de
proba.Sed exceptiones innocentiæ,& aliorum ſupradicto
rum fundamentorũ,ſunt talia,quæ probant,& ſecum por
tant victoriã;patet in iuribus allegatis in dictis fundamẽ-
tis:ergo nõ poſſunt dici friuola & inualida,ſed ualida & iu
ridica.Non obſtat etiam ſi diceretur per Curiam,ꝙ in ca-
ſu noſtro non eſt audiẽdus dictus bannitus mõ aliquo, eo
quia

quia ſtatutũ prędictum ſupra pluries allegatũ auferret ipſi bannito omne remedium, & omnẽ defenſionem ut patet ex dictis uerbis uidelicet. nulla exceptione uel defenſione audita, nec admiſſa &c. Et quando ſtatutum tollit omnem
31 † defenſionem, nõ ſolum tollit friuolas, ſed etiam legitimas, ſecundum Bartol. in l. 1. in. §. parui. in 2. colum. uerſicu. ſtatutum. ff. quod ui aut clam. Quia reſpondeo pluribus modis: & primo reſpondeo prout dixi ſupra, quod ſtatutum tollens omnem defenſionem non ualet: cum defenſio ſit de iure naturali, quæ tolli non poteſt per principem ſeu ſuperiorem, ut dixi late ſupra in. §. quoniam. nume. 76. 77. & 78. Item reſpondeo & aliter uidelicet, quod caſu quo ſtatutum tollens defenſionem ualeret, attamen intelligitur ſolum tollere defenſiones requirẽtes longam diſputationem, & altiorem indaginem: non autem intellige
32 retur tollere† defenſiones claras, ſuccinctas & promptas. & intelligit tantũ tollere defenſiones, ſeu exceptiones dilatorias, non autem peremptorias, quod probo ꝑ argumẽ
33 tũ ab abſurdo. † quod eſt ualidũ in iure: ut habetur in l. nã abſurdum. ff. de bo. lib. & uoluit Bld. in l. conuenticulam. in 3. colũ. C. de epiſco. & cle. Sed ſi intelligerem⁹, ꝙ ſtatutũ tollẽs omnes defenſiones, tollere claras ꝓmptas & peremptorias, ſequerentur plura abſurda & inconueniẽtia. Nã ſequeret quod ſi bannitus haberet ſaluũ conductũ, & cum eo ueniret ad ciuitatem, à qua eſt bãnitus, qđ deberet decapitari, nõ obſtante ſaluo conductu: quia ſi eſſet captus & cõſignat⁹ Poteſtati ex forma ſtatuti intra tres dies deberet decapitari, nec poſſet ſe iuuare ex ſaluo cõductu: quia quando uellet ſaluum cõductum producere, & illum oſtendere Poteſtati & Curiæ, poſſet ſibi obiici ſtatutũ ſupradictum, uolẽs, quod nulla exceptio uel defenſio ipſi bãnito audiatur, uel admittatur: ſed ſi nulla exceptio nec defenſio eſt audienda, nec admittẽda: ergo etiã exceptio ſeu defenſio ſalui conductus nõ eſſet admittẽda: quia q omne dicit, nihil excludit. l. cũ prætor. ff. de iudi. cũ uulg. & ſic ipſe bannitus reperiret ſe deceptũ ſub fide & clipeo ſuperioris, qui fecit ſibi ſaluum conductũ: quod eſſet nedũ abſurdum,

ſurdum, ſed etiam abſurdiſſimũ, & iniquiſſimum, contra deum, iuſtitiam, æquitatem & rigorẽ, & contra honorem ſuperioris ar. l. 1. ff. de conſtitu. pecu. ibi graue eſt fidẽ fallere. & facit. l. 1. ff. de pac. & l. iuriſgentium. §. prætor ait. eod. tit. & l. 1. ff. ſi menſ. fal. mo. di. & epiſtola, inter claras, C. de ſumma tri. & ſi. catho. Itẽ ſequeretur etiam aliud inconueniens, & abſurdũ videlicet, quod ſi aliquis eſſet bannitus ab hac ciuitate Bononiæ ſub pœna capitis, & talis bannitus eſſet puta Florẽtiæ, Ferrariæ, Mediolani, vel alibi, in loco nõ ſuppoſito iuriſdictioni Bononiæ: & fuiſſet in aliquo loco nõ ſuppoſito iuriſdictioni Bon. captus & ꝑ vim ductus hic Bononiæ, & ꝑſentatus Poteſtati, quod deberet eũ decapitare, nõ obſtante quod per vim fuiſſet ductus Bononiã ſi non deberet audiri obſtante prædicto ſtatuto ꝓhibente omnem exceptionẽ, & defenſionem bãnito, quod eſſet iniquiſſimũ, & plus quã abſurdum, & eſſet contra ius & iuſtitiã: quia talis bannitus exiſtens extra iuriſdictionem Bononiæ, ſi eſt captus extra iuriſdictionẽ & diſtrictũ
34 Bononiæ, & ꝑ vim ductus † hic Bononiæ, nõ debet puniri, nec põt contra eum exequi bannum, ſed debet relaxari, vt poſſit reuerti. vbi erat, vel alibi extra iuriſdictionẽ Bononiæ. ita dixit Bal. in authen. item nulla communitas. C. de epi. & cle. in fin. & Bal. ſuper ſtatu. in verbo, bannitus in uerſi. & Iaco. But. in addi. ſuis ad tract. Gandi. ſuper maleficijs. ſub rubr. de banni. pro maleficio. in 5. colum. & do. Nel. in tract. bannitorũ in 2. parte. 2. tempo. in quæſt. 30. & voluit Iaſ. in l. ſi. poſt princ. ff. de iur. omni. iudi. pro quo ciũt plura & plura in propoſito, quæ alias ſimul reduxi in l. 1. in princ. in 2. fallen. ff. de ſica. & in l. 1. C. eo. Reſultaret etiam aliud inconueniens & abſurdũ. Nam ſi bannitus occideret aliũ bannitũ, & eſſet poſtea captus a Poteſtate, & vigore ſui bãni Poteſtas vellet facere ipſum mori intra triduũ ſcđm formam ꝑdicti ſtatuti, ꝙ ipſe bãnitus uolẽs facere ſuam defenſionẽ, & docere, ꝙ ipſe per occiſionem illius alterius bãniti cõſequutus fuit remiſſionem, & liberationẽ ſui bãni ex forma ſtatuti, nõ poſſet: quia pari modo Curia poſſet ſibi dicere: tu nõ potes facere aliquã defenſionem:

nem: quia ſtatutũ tollit tibi omnem defenſionẽ, & ſic poſſet facere eum mori. & hoc mõ ipſe bãnitus periret ſub clipeo alterius ſtatuti, qđ eſt inſanum dicere vel opinari. Et poſſent poni plura alia exẽpla, vt in bãnito capto in eccleſia, & in ſimilibus, quæ non refero breuitatis cauſa. Ex quibus conſtat, ꝗ licet ſtatutũ tollat omnẽ defenſionem bãnito, tollit ſolũmodo friuolas, fruſtratorias, cauilloſas, ſeu calumnioſas, & dilatorias: nõ aũt ſibi tollit defenſiones legitimas, validas & perẽptorias: maxime illas, quas in prõptu ſecũ habet ipſe bãnitus. Et ſi aliter diceremus, ſequeretur abſurdũ: & abſurda, de quibus ſupra. & eſſet proprie iudaice interpretari ſtatuta, quæ ciuiliter & rationabiliter ſunt

35 intelligẽda & interpretãda, & nõ iudaice, † ſecundum gl. in l. dãni. in §. ſi is. ff. de dam. infec. quã refert & approbat Bal. in l. quicũque. in antep. col. C. de ſeruis fugi. & in l. oẽs populi. in 14. col. ff. de iuſti. & iure. & do. Alex. in conſil. ſuo 144. incipiẽ. poſt redditum. in 2. col. ad quod dicit bene facere text. in l. cũ autem. in §. excipitur. in verſi. capitale autẽ. ff. de ædi. edic. & faciunt etiam dicta per Alexan. in conſi. 83. incip. viſa facti narratione. in 2. col. in 2. volumi.

36 vbi ſubdit, † ꝗ omnis intellectus abſurdus fugiendus eſt in legibus, & ſtatutis. per l. ſcire oportet. in §. aliud. ff. de excuſ. tuto. & in l. in ambigua. ff. de legi. & per l. nã abſurdũ. ff. de bonis lib. & quod ẽt voluit Bar. in l. omnes populi. in 6. q. princip. in verſ. iuxta pręmiſſa quęro &c. ff. de iuſti. & iur. & in l. non dubiũ. C. de legi. & voluit Ludo. Roma. in conſil. ſuo 487. incipiẽ. in caſu propoſito. & Alexan. in conſi. ſuo 325. incipien. ſuper eo de quo queritur. in 3. col. Pro quo faciunt dicta a beato Hieronymo relata a Petro de Anchara. in conſil. ſuo 283. incip. in auxilium veritatis. in pen. colũ. vbi dicit, quod veritas non conſiſtit in verbis ſcripturarum, ſed in eorum ſententia: non in ſuperficie, ſed in medule: non in folijs, ſed in radice rationis: vt habetur in c. marchion & baſilides. 1. qõ. 1. & in l. ſcire leges. ff. de legi. & voluit Cyn. in l. 1. C. quæ ſit longa conſ. & faciunt alia plura quæ dixi in l. ſi quis viduam. in 4. colum. ff. de quæſtio. & dicta per Soci. in conſi. ſuo 35. incip. circa prædictam.

prædictam. in 2. colum. verſic. ſanus. & per Abb. in conſil. ſuo. 75. incipien. primo eſt videndum. in 3. colum. Ex quibus omnibus ample patet dictam oppoſitionem non obſtare. Nec obſtat, etiã ſi contra ſuperius dicta opponeretur & diceretur, ꝗ licet ſtatutum tollens omnes exceptiones, non tollat exceptiones prouenientes ex alio ſtatuto: hoc non opitulatur ipſi bannito: quia hoc debet intelligi de exceptione ꝓbata ſeu manifeſta alterius ſtatuti. ſecus aũt ſi exceptio, ſeu defenſio proueniens ex capite alterius ſtatuti non ſit notoria vel probata: quia bãnitus tunc non poterit admitti ad illã probandam, tunc & eo tempore, quo eſt captus & carceratus obſtante prædicto ſtatuto.

Quia reſpõdeo, ꝗ licet nõ ſit ꝓbata exceptio ꝓueniẽs ex capite alterius ſtatuti, attamen ipſe bãnitus habet intẽtum in hoc qđ oſtendo. Nam poſtquam ſtatutũ tollẽs omnes exceptiones, & defenſiones nõ tollit exceptionem ex alio ſtatuto, vt dixi, ſed ſi ipſam nõ tollit, ergo ipſam exceptionẽ prouenientẽ ex alio ſtatuto admittit & cõcedit, vt de ſe patet: & ẽt patet, quia contrariorum eadem eſt cẽſura vt iuribus vulgari. Si ergo eam admittit & cõcedit, ergo omnia alia admittit & cõcedit per quæ deuenitur ad illud

37 † l. oratio. ff. de ſponſa. c. cũ quid vna via. de regulis iuris. in 6. l. 2. ff. de iuriſdictione omn. iudi. l. ſi venditor. ff. de religio. & ſum. fu. l. vxori. ff. de auro & argento lega. de quo late per Old. in conſil. ſuo 11. incipien. thema tale eſt. & ꝑ eundem in conſilio 27. incipien. thema tale eſt, vacante &c. & per d. Felin. in c. cauſam quæ. in 1. & 2. col. de re iudic. & in c. quã ſit de iudæis. circa princ. & faciunt quæ late dixi in ſingul. meo. 175. incip. conceſſo vno. & in ſingu. meo 17. incipien. acceſſorium &c. Ita ergo eſt dicendum in caſu iſto: videlicet, ꝗ poſtq̃ admittitur & conceditur a iure exceptio proueniẽs ex alio ſtatuto: vt ſupra, dixi. ẽt intelliguntur cõceſſa & admiſſa omnia, per quæ deuenitur ad illas exceptiones & defenſiones. Et iſta reſponſio tollit ẽt aliqua alia obiecta, quæ fieri etiam poſſent contra aliquas alias oppoſitiones ad ſupradicta. Nec obſtat etiã ſi diceretur, qđ imo ſi aliqua defenſio, ſeu exceptio innocentie,

tię, vel alterius rei competeret ipſi bannito, quod tñ illa vti non poſſet: eo quia illá ſeu illas non oppoſuit tempore, quo cõtra eũ procedebatur ad bannum, quo caſu ſuccedit illud: videlicet, quod quando aliqđ ius, ſeu priuilegiũ, ſeu exceptio alicui cõpetit: & ille talis debito tempore illam non opponit: videtur ei renuntiare: adeo ꝙ valet ꝓceſſus, qui non valuiſſet, ſi illud oppoſuiſſet. Exemplũ poteſt poni in procuratore cõparẽte in cauſa criminali, qui in tali cauſa non põt interuenire: vt in l. penulti. in §. ad crimen. ff. de public. iudic. cum ſimili. tñ ſi interuenit, & non fuit oppoſitũ per partem, vel per Curiam, valebit iudiciũ. vt dixi late. ſupra, in §. ſequtur. nu. 8. & in l. ſi quis ne quæſtio. in 20. col. ff. de quæſtio. Quia reſpondeo ꝙ hoc nõ habet obſtare in caſu noſtro dicto bannito: eo quia ipſe bannitus fuit bannitus in cõtumaciã: & ſic ſibi non licuit aliquid opponere, dicere, allegare, vel deducere: quia contumax neſcit q̃d cõtra eũ agatur: & talis non potuit mittere procuratorẽ, cũ in cauſa criminali non poſſit interuenire ꝓcurator, vt dictum eſt; iura aũt ſuperius allegata vendicant ſibi locũ in illo, qui non eſt contumax, ſed in illo, qui comparet & põt allegare, dicere, oſtẽdere, & deducere iura ſua, & exceptiones & defenſiones ſuas facere. Nec obſtat ẽt ſi dicatur, ꝙ ipſe bãnitus non eſt audiẽdus circa aliquã defenſionẽ, vel exceptionem faciẽdam: quia ſi audiretur, & admitteretur, ſui teſtes & ſua iura, poſſet forte ſeq ex apicibus iuris ſentẽtia abſolutoria in fauorẽ ipſius bannit quo caſu ſequeretur maximũ inconueniẽs: videlicet, ꝙ delictũ, propter quod ipſe bãnitus fuit bãnitus, remaneret impunitũ cõtra volũtatem & mentem ſtatuentium, & cõtra diſpoſitionẽ iuris ciuilis & canonici: ꝙ eſſe non debet, l. ita vulneratus. ff. ad leg. Aquiliam. cũ ſimilibus. ergo non debet admitti. Quia reſpõdeo verũ eſſe quocũque iure ſtatutario ciuili, & canonico, & diuino delicta nõ debere remanere impunita: attñ dico ꝙ propter hoc non ſequitur, ꝙ innocẽs ſit puniẽdus: vt delicta non remaneant impunita. arg. c. ex tenore. de foro compet. & c. nuper. de donat. ante nupt. Item dico ꝙ delicta non debent remanere impunita, eſt verum hoc: attñ pœna debet tenere ſuos autores, & non innocentes. iuxta l. ſancimus. C. de pœnis. & cap. quæſiuit. de his quæ fiunt a ma. parte capi. & cap. 2. & vtrobique per gl. & doct. de conſti. imo ſi aliqua lex, vel ſtatutũ diceret contrariũ, eſſet iniquum & non eſſet ſeruan-

38 dum, † ſecundum do. Cardinal. in conſil. 44. incipien. pro domino Chriſtophoro: imo deterius eſſet, vt delicta nõ remanerent impunita, punire innocentẽ pro nocẽte, quã relinquere delicta impunita: vt in l. abſentẽ. ff. de pœnis. Et iſte bãnitus, de quo in caſu noſtro dicitur innocẽs, ex quo

39 habet iuſtas defenſiones, quoniam innocenti † par eſt, qui habet iuſtas defenſiones, ſecundum Bal. in l. 2. C. qui teſtamenta facere poſſunt. & Paul. de Caſt. in l. ſi quis filio. in §. hi aũt. ff. de iniuſto teſtamẽto vbi allegat bonum text. in l. Iulia. in fin. ff. ad legẽ Iuliã repet. & idem dixit Bald. in reperto. ſuo: in verbo, iudex. in 3. col. verſicu. iudex faciens executionem &c. & in d. l. adictos. in 1. col. C. de epiſco. audien. de quo ẽt dixi ſupra, in §. opportune. nume. 17. Nec etiam obſtat illud: videlicet, quod eſſet peſſimum exemplũ in populo: niſi ipſe bãnitus occideretur. Quia reſpondeo, quod peius eſſet exemplũ in populo, ſi ipſe bannitus innocens occideretur. ꝓprie eſſet ponere populum in maxima anxietate, perplexitate ac timore: cõſiderando ꝙ innocẽtia non iuuat hominẽ à pœna, nec à morte: & tantum prodeſt eſſe nocens ſicut innocẽs, & tantũ bonitas quantũ iniquitas: & ſic plures poſſent fieri malæ cogitationes circa hoc. Et ex iſtis oĩbus firma remanet cõcluſio, ꝙ in caſu q̃ſtionis prædictæ, iudex non poterit facere executionẽ cõtra dictum bannitum: ſed debebit admittere & recipere ſuas exceptiones, & defenſiones legitimas ꝑdicto ſtatuto vel ſimili non obſtãte. Pro quibus oĩbus faciunt dicta per Specul. in titu. de accuſa. in §. ſequitur. in 9. colum. in verſi ſed pone. A. fuit accuſatus &c. & quę dixi ego in ſing. meo. 293. incip. ſtatutum &c. Tene menti prædicta: quia vere ſunt quotidiana utilia & practicabilia. Et Deum atteſtor, ꝙ hanc queſtionẽ habui in facto diebus meis quatuor vicibus, in quatuor perſonis, q̃ bannitæ erant pœna mortis, & eas

eas liberaui,& adhuc ẽt oẽs viuũt,vnus vocabatur Petrus Ant.de Fernesio,alius vocabatur Rixius de Scarellis.alius vocabaẽ Nicolaus de Guarmanis.vltima fuit mulier, q̃ vocabatur Rubea.& ꝓ vnoquoq; ipſorum oretenus allegaui,& conſului in ſcriptis,vt apparet in meis conſilijs.primo cõſului ꝓ d.Petro Antonio,& conſilium quod feci ꝓ eo in volumine cõſiliorũ meorum eſt 16.& incipit,inclina cor meũ in teſtimonia tua domine &c. & conſilium ꝓ Rixio de Scarellis eſt 38.& incipit,quoniam ſaluos facis ſperantes in te domine &c.& conſilium quod feci ꝓ Nicolao de Guarmanis in ordine dictorum meorum conſiliorum eſt 45.& incipit,in cã Nicolai de Guarmanis &c. conſiliũ aũt quod feci pro dicta Rubea eſt in ordine.97.& incipit, notam fac mihi viam in qua ambulem domine &c.in quibus conſilijs me ſatis extendi circa dictam quæſtionem, ideo videas dicta mea conſilia.Hippolytus.

SVMMARIVM.

1 *Statutum permittens bannitum poſſe impune occidi valet,& tenet.Et quid ſi pro pecuniario debito.num. 2.*

3 *Beneficio ſtatuti permittentis bannitum poſſe impune occidi an gaudeat,qui ignoranter occidit bannitum,quem neſciebat exulare.Et quid de rebannito.4. 5.*

6 *Cancellatus indebite de banno,quando quis dicatur.*

7 *Cancellatio actorum quando habeat vim ſententiæ.*

8 *Cancellationes inualidæ factæ per magiſtatum, vel tabellionem non derogant ſcripturæ.*

9 *Bannum in pluribus libris deſcriptum,& in vno cancellatum an ſufficiat .*

10 *Bannitum occidens quando bannum non erat ſolenne,an gaudeat priuilegio ſtatuti impunitatem continentis .*

11 *Statutum impunitatem occiſori exulis ſtatuens reclamat iuri diuino.Nec releuat ab infamia nu. 12.*

13 *Homicidium omne habet in ſe dolum & delictum,etiam ſi a ſtatuto permittatur .*

14 *Homicida in facto graui non poteſt recipi in teſtem ſine tortura.*

Statu-

15 *Statutum offendenti bannitum impunitatem præſtans,an videatur etiam permittere,quòd poſſit impune occidi. Et an extendatur vſque ad bonorum combuſtionem nu. 16.*

17 *Bannitus ſeipſum vulnerans,an excuſetur virtute ſtatuti de bannitis occidendis.*

18 *Clericus qui ſtudioſe ſeipſum vulnerat, an incidat in canonem .*

19 *Delinquere in ſe non eſt minus, quam in alium delinquere .*

20 *Maßarius,qui delictum commiſit,an cadat in pœnam ſtatuti de maleficijs denunciandis,ſi non denunciauerit.*

21 *Statutum præmians banniti occiſorem , an trahatur extra bannientis territorium.*

22 *Bannum principis bannientis de terris ſuis,an trahatur ad poſtea acquiſita.*

23 *Bannitus de vna ciuitate,an intelligatur bannitus de alia ſibi confœderata.*

24 *Bannitus incarceratus,non poteſt impune occidi .*

24 *Incarceratus eſt ſub curiæ protectione .*

25 *Inimicum captum occidere in bello licito eſt illicitum .*

26 *Meretricatio,& acceſſus ad publicas meretrices non nuptas , eſt impunibilis de iure fori.*

27 *Bannitus,quid de proximo eſt rebanniendus , an impune poſſit occidi.*30

28 *Bannitus,qui a ſuperiore toleratur, an poſſit impune occidi .*

29 *Patientia nihil operatur,vbi requiritur ſcriptura de neceſſitate .*

31 *Clericum veſtimento laicali indutum percutiens , quem ſciebat clericum,a pœna excommunicationis non excuſatur. Et idem in virgine meretricio habitu veſtita .*

32 *Error communis in quibus non faciat ius.*

33 *Ignorantiam eorum quæ in publicæ fiunt allegans,nõ audiẽdus.*

34 *Bannitus qui communi æſtimatione pro non bannito capiebatur , an poſſit impune occidi,vigore ſtatuti de bannitis occidendis.*

35 *Inſtrumenta facta per notarium fictum an valeant,cum apparet illum non eſſe notarium .*

36 *Facta a non vero prælato,qui verus credebatur , valent.*

37 *Legitimus reputatur partus ex matrimonio reputato legitimo .*

38 *Actus ratione officij facti illegitime tolerantur , ſi communi exiſtimatione legitimi reputabãtur.Et quid de præſentatione p*

 patre-

patronum fictum facta.num.39.
40 Excommunicatio ab epiſcopo lata de gemmis in capite feriendis, an liget mulieres, quæ vnanimiter recipere prohibitionem noluerunt.
41 Bannitum dum ducitur ad patibulum, occidẽs an iuuetur beneficio ſtatuti de bannitis occidendis.
42 Tranſitus per ciuitatem etiam reficiatione non includitur ſub habitatione.
43 Statutum loquens de bannitis, comprehendit bannitos tempore ſtatuti, non ex poſt.
44 Immunitas eccleſiæ conceſſa non porrigitur ad futurã eccleſiam.
45 Reſcripta ad lites non trahuntur ad futuras.
46 Ferijs renuntians de præſentibus intelligitur.
47 Pacem faciens pro ſe, & adherentibus vel filijs, non trahitur ad futuros.48.Et idem de ſubſtitutione.nu.49.
50 Cedens oĩa iura ſua, non comprehendit, cõditionalia, vel in diem.
51 Statutum loquens per verba præteriti temporis, quando trahatur ad tempus futurum.
52 Statutum loquens ſuper priuilegijs conceſſis, quando habeat locum in concedendis.
53 Bannitus occidens bannitum, an gaudeat priuilegio ſtatuti de bannitis occidendis.54.
55 Generalitas ſtatuti ad habiles perſonas reſtringenda. Et quando fallat.nu.58.
56 Statuta non patrocinantur bannitis qui extra protectionem communis ſunt.
57 Statutorum beneficia non dantur bannitis.
59 Statutum odioſum quãdo extendendum.Et idem de lege odioſa. nume.60.
61 Reipublicæ vtilitas quantæ potentiæ.Vſque ad nume. 57.ſupra & num.63.
62 Taciturnitas ad alium obligandum non habetur pro conſenſu.
64 Extenſio ex identitate rationis de ſimilibus ad ſimilia, etiam in exorbitantibus fauore reipublicæ fit.
65 Statutum concernens publicam vtilitatem, dicitur pium & fauorabile.
66 Statutis duobus ſtantibus quod illorum dicatur ſpecialius.

Cardi-

67 Cardinales a Papa petens licentiam eundi ad concilium, an poſſint ire licentia non obtenta.
68 Viri literati propter publicam vtilitatem eccleſiæ vniuerſalis ad pluralitatem beneficiorum ſunt extollendi.
69 Statutum contra rempub.non interpretandum in eo, quod poteſt alios tangere.
70 Reſpublica officialibus ſuis arbitrium generale præbens non intelligit contra bonum publicum præbere.
Bonum publicum eſt maximi priuilegij.
71 Reſcripto principis quod publicæ vtilitati repugnat, non parendum.
72 Statutum in fauorem reipu.et ſi ſit contra clericos, eſt validum.
73 Statutum quando publice intereſt non ſeruari, non ſeruandum.
74 Vtilitas publica dicitur iuſta cauſa.
75 Satutum de bannitis offendendis, & non occidendis, an includat caſum, quando offendens perimit bannitum propter reſiſtentiã.
76 Reſiſtentiam facere actui licito non licet.
77 Homicidium ex actu ad formam ſtatuti conceſſo ſecutum, an impunibile.
78 Cauſa quælibet etiam iniuſta a dolo excuſat.
79 Correctio patris in filium licita.Item & magiſtri in diſcipulum. nu.80.Et mariti in vxorem.nu. 81.
82 Defenſio non cenſetur maleficium.
83 Bannitus qui põt impune occidi an poſſit poſt mortem ſpoliari.
84 Pax bannito facta an ſeruanda.
85 Rixa noua ſuperueniens an dicatur rumpere pacem. Et quando præſumatur ex antiqua cauſa.nu.86.
87 Treuga percuſſa an admittat offenſionem ex iuſta cauſa.
88 Bannitus in ære & perſona, habetur pro mortuo.
89 Legitima filio bannito banno capitali, an debeatur.
90 Banniti perſona non reputatur eſſe in rerum natura. Quod fallit in bannito pro debito ciuili nu.91.
92 Bannitus quilibet habetur pro fugitiuo & quocunque die capi poteſt.
93 Bannitus ſtatim quod in banno eſt poſitus cenſetur eſſe in fuga.
94 Bannitus ex cauſa famoſa, interim a teſtimonio repellitur.
95 Bannitus an ſit infamis.

Ban-

96 *Bannitus per principem reſtitutus, an reſtituatur in fama.*
97 *Infamis ad famam de ordinata iuſtitia reintegrari non poteſt.*
98 *Bannitus perdit iura ciuitatis nume. 99. Et an perdat beneficium ſuccedendi. nu. 100. Et quid de patria poteſtate. nu. 101. Item de tutela & alimentis nu. 102. 103.*
104 *Bannito ſaluus conductus per iudicem fieri an poſſit.*
105 *Banni executio qualiter fieri debeat.*
106 *Iudex procedens contra aliquem tanquam contumacem, qui pro confeſſo haberi debet, quam debeat ſeruare cautelam.*
107 *Sententia canonis, vel legis, officium iudicis executiuum non habet, ſine hominis ſententia cum cauſæ cognitione.*
108 *Notarius falſi notatus ex forma ſtatuti an poſſit inſtrumenta conficere ante ſententiam iudicis*
109 *Prohibitum a lege vel a ſtatuto faciens, an teneatur ad pœnam ſine ſententia iudicis declaratoria. 113.*
110 *Executio contra excommunicatum ante declarationem eſt ſuſpenſa.*
111 *Criminis infamiæ probatio non ſufficit ſine confeſſione, aut iudicis ſententia.*
112 *Statutum de amiſſione feudi per feloniam a vaſallo commiſſam qualiter intelligendum.*
114 *Sententia iudicis in pœnis requiritur.*
115 *Emphiteuta quantumcunque promiſerit ſoluere, n intelligatur cecidiſſe a iure ſuo per ceſſationē canonis ſine ſñia iudicis. 122.*
116 *Verba futuri temporis qualiter interpretanda.*
117 *Sententia iudicis declaratoria in quibus caſibus requiſita antequam diſpoſitio a iure vel ſtatuto expreſſa effectum ſortiatur. Vſque ad nu. 106. & nu. 118. 123. 124.*
118 *Mulier quo caſu non præferatur creditoribus mariti in bonis in inſtrumento dotali expreſſe obligatis.*
119 *Mulier inexcuſſis mariti bonis, an poſſit agere hypothecaria contra tertios poſſeſſores.*
120 *Executio libere etiam incitato condemnato poſt ſententiam ipſo iure prolatam fieri poteſt.*
121 *Contumaciam conſtare ex actis an ſufficiat ſine iudicis declaratione.*

Aggre-

§. AGgredior modo materiam bannitorum, quàm ſupra pollicitatus ſum tractare: quia eſt (nihil fallor) materia valde vtilis quotidiana, & multum lucroſa: quam tamen latius tetigi in tract. meo bannitorũ vbi tetigi & examinaui ipſam materiam, & dependẽtia, cohẽrẽtia & cõnexa: ſed nunc tangã ſuccincte aliqua principalia.
1 Et ideo ſcias, ꝙ ſtatutũ † permittens bãnitum poſſe impune occidi, valet & tenet, ſecundum Io. And. in addi. Specu. in tit. de conſti. in §. 1. circa pen. & vlt. col. & Hoſt. in c. fin. de conſue. in eo qui eſſet bannitus in pœna corporali: & voluit Bart. in l. omnes populi. in 3. q. princ. ff. de conſtitu. & in l. 2. per illum text. C. quando liceat ſe ſine iudi. vind. & Bartol. & Bald. in l. vt vim. ff. de iuſt. & iure & Alberi. de Roſa. in vltim. parte ſtatu quæſtio. 17. & Bald. in l. Gracchus. C. de adult. & in l. fi. C. ſi contra ius vel vti. pub. & in l. vnica. in 13. col. C. de confeſſis. & in l. 1. in 9. colum. C. de ſumma trin. & in l. 1. C. ſi a non compe. iudi. do. Ant. & Io. de Imo. in c. quæ in eccleſiarũ, de conſt. quos omnes refert & ſequitur d. Alexa. in conſi. ſuo 114. incip. ponderatis. in 1. col. in 1. vol. & in conſi. ſuo 284. incip. attentata diſpoſitione. in 1. col. & de quo etiam per d. Albertũ de Cataneis Combononienſem doctorẽ profecto excellentiſſimũ in trac. ſuo Violentiæ. in verbo, mortui. in 13. char. in 1. col. verſ. item dubitatur quia &c. & late ꝑ Iaſ. in l. vbi pactum. C. de tranſac. in 5. & 6. col. Et tale ſtatutum dẽt late interpretari, cum contineat publicã vtilitatem, de quo ꝑ do. Phil. Dec. in conſi. ſuo 65. in 2. col. Et ſcias econtra, ꝙ ſtatutum permittens bannitum pro debito pecuniario poſſe
2 † impuni occidi non valet, ſecundum glo. 4. q. 1. in ſumma de quo latius per Iaſo. in d. l. vbi pactum. in 5. col. Et ſcias
3 ꝙ ſi quis ignoranter occidit bannitum, quem † neſciebat eſſe bannitũ, gaudeat tñ beneficio ſtatuti permittentis bãnitũ poſſe impune occidi, & ſic non incidit in aliquã pęnã, ita dixit Bar. in l. inter omnes. in §. recte in vltim. col. ff. de fur. & in l. genero ꝑ illũ tex. ff. de his qui no. infa. quem refert & ſequitur Alex. in d. conſi. 114. incip. ponderatis. in 4. col.

4.colum.in 1.volu.Item ſcias etiam ꝙ occidens bannitũ,
4 q erat rebannitus, † ſed nõ erat cancellatus adhuc de ban
no,gaudet beneficio dicti ſtatuti.&ideo nõ debet puniri ꝑ
inde ac ſi occidiſſet bãnitũ, ſecundum Paul. de Caſt. ĩ l.ſi
quo.ff.de acqui.poſ.quia ſufficit,ꝙ eſſet deſcriptus ĩ libro
bãnitorum:quoniam talis occidẽs excuſat̃ auctoritate pu
blicæ ſcripturæ:de quo latius per do.Alex.in d.cõſi. 114.
ĩ 3.colũ.pro quo facit etiam ꝙ uoluit Bald.ĩ l. Labeo.§.1.
in fin.ff.de pac.ubi dicit, ꝙ licet bãnitus ſoluerit cõdẽna-
tionẽ,ſeu pœnam:tamen niſi ſit cãcellatᵘ de bãno, adhuc
poterit impune occidi.de quo latius per dom.Alex.ĩ d.cõ
ſil.114.in 1.volu.in fin.&in conſil.289.incip. attenta diſ-
poſitione.in 1.col.ubi omnino vide do.Nellum in tracta.
bannitorũ.in 1.parte.3.tempo.in 2.quæſtio. Itẽ ſcias etiã
5 ꝙ occidens † bannitum indebite cãcellatũ de banno, nõ
punitur,ſicut ſi nõ fuiſſet cancellatus,ita not. dixit Bald.ĩ
c.1.in princ.in tit.hic finitur lex Corra.& in l.ſcriniarios.
C.de teſta.mili.& Ioã.Andr.ĩ c.veniens. de accuſa.in no-
uella.& do.Nellus in trac.banni.in 1.parte.3. tempo.in 3.
q.& d.Bar.Cæp.in conſil.ſuo.7.incipiẽ.quidã fuit Paduæ,
condemnatus.in 2.colum.ubi dicit, ꝙ idem uoluit Rayn.
in l.ſi nõ ſerui.per illum tex.ff. de dona. inter uirũ & uxo.
6 Et teneas menti,ꝙ quis præſumitur indebite † cancellatᵘ
de banno,quando nõ apparet cauſa,propter quã fuit can
cellatus,ſecundum Bald.in ca.cum ſuper.ĩ ulti.col.de re iu
di.& in l.ſi non ſortem.in.§.adeo.ff.de condi.indebi.& in
l.ſi præſes.C.quomodo & quãdo iud.in fi.ubi no.loqtur.
7 Et iter cætera dicit, ꝙ cancellatio actorũ † habet uim ſen
tentiæ,quando iudex expreſſit cauſam cancellationis, uel
quando ita ſe habet conſuetudo.quod intelligit ibi Bal.an
te fin.quando cancellatio fuit ualida,ſecus ſi fuit inualida:
unde dicit ipſe ꝙ cancellationes inualidæ factę per magi-
8 ſtratus, † uel per tabelliones,non derogant ſcripturę: qđ
dicit eſſe menti tenendum.Et uide ad prędicta circa mate
riam cancellationis d.Nellũ in tra.banni.in 3.parte.2.tẽ-
po. qõ. 35. incip. ſed circa idem &c. & Abb. in conſi. 7.
incip.tria circa primum in 3.col.uer. ex hoc capite &c.in
3.uolu.

13.uolu.& Bald.in reper. ſuo. uer. bannũ cũ cancellatur.&
uide etiam in materia Specul. in titu. de accu. in.§.ſequi-
tur.in 9.col.in uer.& nota.ꝙ cum banna.& ibi Bal.in addi.
in ti.de inſtru.edic.in uer.ſed ſi bannum.& eundẽ Bal.in l.
ſcriniarioſ.in uerſi.itẽ ſcias.C.de teſta.mili.& in l.emanci
patione.in fi.C.de fide inſtr. & in l.noſtra. in 1. col.C.de
teſta.& Bar.in l.acta.in prin.in pe.q.ff.de re iudi.Itẽ ſcias
9 etiã ꝙ ſi bannũ ſit in pluribus liberis deſcriptũ, † nõ ſuffi
cit una cancellatio, niſi cancelletur de omnibus libris.ita
dixit Ange.in l.fi.per illũ text.ff.de his quæ ĩ te.dele.& ibi
Paph.Guma.quos refert & ſequitur Alexãd.in d. conſilio
289.incip.attenta diſpoſitione &c.in 2.col. Et de omnibᵘ
ſupradictis uide quæ late dixi in ſing.meo 340. incipien.
caute agnat &c.Et ſi quis occidit bannitum,quando ban-
10 num non erat ſolẽne an puniatur,† licet exiſtat ſtatutũ ꝙ
bannitus poſſit impune occidi:uide Bar.poſt Dy.in l.pen.
ff.de adul.et Saly.in l.cũ qui duas.C.de adul.de quo latius
per Alexand.in d. conſilio ſuo 289. in 3. col. in uer. adde
etiam &c.Et uide etiã omnino Bald. circa cancellationem
banni.in conſi.ſuo 31. per dominum &c. alias incip. hæc
quæſtio fuit &c.in 4.uol.Item de illo, qui occidit bãnitũ
quando bannum nõ erat ſolẽne, an puniatur. uide Bart.
in l.3.in.§.ſi ſeruus.ff.de acq.poſ.Ang.in l.cũ uero.in prin.
ff.de fideicom.liber.& Bal.in l.2.ff.de iure iur. & in l.1.C.
ſi à nõ compe.iudi.& ĩ auth.quæ ſupplicatio.C.de ꝑci.im
perat.offe.&in l.lite.C.de libera.cauſa.& in l.qui à latro-
nibus.in.§.1. & ibi Ioan.de Imo.ff. de teſta. & in l. ſi quis
filio exhæredato.§.quod ſi qs.ff.de iniuſt.rup.irrit.teſta.&
Bar.in l.non putaui.in.§.nõ quæuis.ff. de cõtratab.& in l.
4.in.§.condemnatum.ff.de re iudi. & Bald.in l.ex morte.
C.ad leg.Aqu.& in l. quis ſit fugitiuus.§.apud Labeonẽ.ff.
de ædi.edict.& Bald.in l.2.in 4.col.ff.ſi quis in ius uoc.nõ
ierit.Ioan.And.in mercu.in regula,ꝙ quis mãdato.de reg.
iur.in 6.& Bald.in l.1.C.de pænis.& uide etiã Spec.in titu.
de accuſatione,in quarta parte.in.§.1.uer.ſed ſi qd banitᵘ.
& in tit.de obliga.& ſolut.in rub.in fi. & Ang.ĩ l. filio quẽ
pat.ff.de lib.& poſthu.& in l.huiuſmodi.in.§.ſi ita.ff.de leg.

1.& Bald.ſuper ſtatutis.in verbo,bannitus.in 11.colum.in
ſecundo verſicu.& Alexan.in cõſi.301.incipi. viſis dubita
tionibus.in 2.colum. Vlterius ſcias,ꝙ licet valeat prædi-
ctũ ſtatutũ,ꝙ bannitus in pœna vitę poſſit impune occi-
di,vt ſupra dixi:& licet tunc occidens bannitũ nõ punia-
tur aliqua pœna,hoc eſt verũ pœna humana,& ſecũdũ hu
11 mana iura:† ſed ſecus eſt ſecundũ ius diuinũ:quia talis ho
micidia punitur pœna æterna: quia venit cõtra præceptũ
diuinum,in quo dicit:nõ occides.de quo dixi i l. patre vel
marito.in 1.colum.in fin.ff.de quæſtio.Et ſcias etiã, ꝙ li-
cet talis homicidia non puniat aliqua pœna,vt dixi,tamẽ
12 † eſt infamis.ita no.dixit Bal.in l.decuriones.C.ex quib9
cauſis infa.irrogatur.quem refert,& ſequit Ioã.de Ana.in
c.ſi perfodiens.in 3.col.de homicidio.& do. Felyn.i c.quæ
in eccleſiarum.in 5.colum.de conſti.& Pet. de Ancha.i re
pet.c.canonũ ſtatuta.in 85.colum.in ver.in hac eadẽ mate
ria &c.de conſtit.de quo dicto ego feci mentionẽ in cõſil.
meo incip.adiuua me & ſoluus ero &c.i 9.char.ꝙ i ordine
eſt conſilium 9. & in l.1. in prin.12. limita.ff. de ſica. Pro
quibus facit qđ dixit Bal.in l.1.in 2.col.C.ſi à nõ cõpetẽ.
13 iudi.vbi dixit,ꝙ omne † homicidiũ habet in ſe delictũ,&
dolũ,quantũcunq; pmittatur à ſtatuto.Et facit dictũ Bal.ĩ
auth.ſi dicatur.i vlti.col.C.de teſti.vbi dixit,ꝙ homicida
14 dicitur † vilis perſona,adeo ꝙ i facto graui nõ poteſt reci
pi in teſtẽ ſine tortura,quod eſt multũ no. Pro qbus faciũt
dicta per me in d.l.patre vel marito.in 2.col.ff.de qõ.in c.
2.ĩ 3.char.de homici.& per.d.Albertũ de Cataneis.ĩ d.tra
cta.Violentię.in verbo,mortui.ĩ 3.colũ.verſicu.adde etiã
ꝙ occidens &c.Scias etiã,ꝙ ſtatutum permittens,ꝙ bãni-
15 tus poſſit impune offendi , videt etiã permittere † ꝙ poſ-
ſit impune occidi.ita dixit Bartol. in l.3.in.§.fin.ff. de adi-
men.lega.& Ioan.And.in addi.Specu.in titul.de conſti.in
§.1.in vlti.addi.magna.in fin.& Paul.de Caſt. in cõſil.ſuo
194.incip.viſo.in vlti.colũ.verſic. ad tertiam rationem.&
Flor.in l.binas ædes.ff.de ſeruit. ruſtic. prædio. ad fi.& d.
Fely.in c.quæ in eccleſiarum.in 5.col.de cõſtit.& do. Nel
lus in tra.banni in ſecũda parte.2.tempo.quæſtio.7.incip.
examinatis

examinatis quæſtionibus. & do.Lu.Bologni.in conſil.ſuo
93.incipien.viſo igitur &c.in fin.de quo etiã vide Iaſ.in l.
in actionibus.in 3.colum.ff.de in litem iur.& domi. Petr9
Philipp.Cor.in conſilio ſuo 53.incipien. placet mihi &c.
in primo volu.Et tanto fortius ſtãte dicto ſtatuto poterit
ipſe bannitus vulnerari,& contumeliis affici.ita dixit Bar.
in l.nec in ea.ff.de adulte.& Cyn.in l.prima ad fin.C. quæ
ſit long.conſuet. & Bald.in l.ſi quis nõ dicã rapere.ĩ prin.
C.de epi.& cle.& Ang.& Paulus de Caſt.in l.ĩ ſuis.ff.de li
be.& poſthu.quos refert,& ſequitur Iaſ.in l.ĩ actionib9.in
4.col.de in litem iurãdo.vbi ſubdit,ꝙ eodẽ modo poterit
teneri in priuato carcere,& torqueri,ſecundũ Bald.in l.1.
C.de exhiben.reis.& in l.1.C. de priua. carceribus. Item
ſtãte prædicto ſtatuto,ꝙ baniti poſſint impune offendi an
16 poterit † bannitus offendi in rebus,puta ponẽdo ignẽ in
domo ſua.vide do.Nellũ in tra.bannito.in ſecunda parte.
2.tempo.quæſtio.55.incip.ſtãte ſtatuto &c.Itẽ ſcias ꝙ ſtã
te dicto ſtatuto,ꝙ bannitus poſſit impune offendi,ſi aliqs
17 bãnitus ſeipſũ † vulneraret , nõ excuſaret virtute ſtatuti
ita dixit Bald.in l.1.in 8 . col. C. de ſer.fugi.quẽ ibi ſequi-
tur Sali.Fulg.&Paul.de Caſt.& etiam Iaſ.ibi in 2.col.vbi
ipſe adducit Ioan.And.hoc plene diſputãtẽ in addi.Specu.
in tit.de pœnis.in.§.1.verſic.ſecundo quæro. an vulnerans
ſeipſum.vbi late diſputat,an vulnerans ſeipſum incidat in
pœnam ſtatuti impoſitam vulneranti alium.& arguit ꝓ &
contra & dicit de conſuetudine ſeruari, ꝙ non: poſtea re
fert Richar.Malumbra, ſcripſiſſe ꝙ iſta quæſtio euenit in
quodam aduocato.Item adducit etiam Bal. ĩ proœmio de
18 creta.in 8.colũ.vbi quærit † an clericus, qui ſtudioſe ſeip
ſum vulnerat,incidat in canonem.cap. ſi quis ſuadẽte.17.
quæſtio.4.in quo ipſe diſtinguit,& finaliter cõcludit, ꝙ ſi
ſtatutum ſimpliciter loquitur dicẽdo,ſi quis vulnerauerit:
19 tunc punit pœna ſtatuti:qa delinqueret † ĩ ſe nõ eſt min9
delictum, quã delinquere in alium; vt not.in l.athletas.in
§.Põponius.ff.de infami.vnde dicit ꝙ ſi monachus in eccle
ſia trahit ſibi ſanguinem percuſſiue,eccleſia eſt interdicta.
& pro iſtis dicit facere quod not.per docto.in l.ſed ſi dam
num.

num.in §.ſed ſi ipſe.ff.de pecul.ita reſidet do.Iaſo.in d.l.1.
in 2.colũ.C.de ſer.fugi. Et ratio prędictorum poteſt eſſe,
quia propria perſona non intelligitur cõprehenſa in lege,
vel ſtatuto. Et ideo ſi ex forma ſtatuti † maſſarius villæ te
20 netur denunciare maleficia cõmiſſa in villa ſub pœna: ſi
nõ denunciat maleficiũ per ipſum cõmiſſum non cadat in
pœnam, ſm Petr.de Ancha.in c.canonum ſtatuta.in 12.q.
princ.in 3.col.de conſtit.& Salicet.in l. ea quidem in ver.
17.quæro de quæſtio.C.de accuſ.& Ang.de Are. in tract.
malefi.in verbo necnon ad denunciationem in 6. char. in
verſic.quæro ſecundum Sali.& ibi latius per do.Auguſt.in
addi.& per Ioan.de Ana.in c.qui cum furc.in 7.col. in ver
ſic.adde etiam prædictis.extra de fur.in l.4.in §.ſi tibi iudi
cium.ff.de condi.ob tur.cauſam.& Bald.in l.1.C.de cond.
ob tur.cau.vide tamen in materia Bald. in l.1.C.de preci.
impe.offe.& vide Alex.in l.libertus.ff.de capi.dimin.& vi-
de in argumen.dicta per d.Nellum in trac.bann.in 3.par.
ſecundi temp.q.48.incip.iſta quæſtio &c.Item ſcias etiam
21 ꝙ ſtatutũ dans præmium occidenti bannitũ, † cõprehẽdit
ẽt occidentem bannitũ extra iuriſdictionem ſe territo-
rium bannientis.ita not.dixit Bal. in cõſi. ſuo 397.incip.
præmittendum eſt ad euidentiam ꝙ quædã ſunt quæ req
runt &c.in 6.uolumi.in fin.ad quod uide etiam Bald.in c.
ex literis.in fi.de conſtitu.& Bald.in l. accuſatio, C.quod
met.cau.& Bald. ſuper ſtatutis.in uerbo.bannitus.in uer-
ſicu.ſecũdo.& do.Nellum in tracta.bannito.in ſecũda par
te ſecundi tempo.quæſtio.56.& 57. & 58.ubi omnino vi-
deas, item uide etiam Alexan.in ſimili in conſil.ſuo 41.in
cip.uiſis.in 1.colum. uerſic.nec etiam uidetur obſtare.&c.
in 5.uolumi.item uide Bald.in Margarita.in litera, E.in
uerſic.excommunicatus repellitur etiam ab accuſatione.
circa med.& uide Iaſon.in l.fina. in princ. & in uerſic.16.
limitata.ff.de iuriſdictio.omn.iud.& in l.ubi pactum.in 6.
col.C.de tranſact.vbi plura allegat circa hoc. Vlterius in
materia iſta bannitorum quæro de notabili quæſtione vi
delicet, princeps propter aliquod delictum banniuit Titiũ
22 de ciuitatibus, terris, dominio, & territorio ſuo, † an intel
ligitur

gitur etiã bãnitus de ciuitatibus, locis, & territorio po-
ſtea p ipſum principẽ acqſito? in quo primo videas Bal.in
l.ẽt poſt med.verſic.& hæc lex.C.de iure do.& do.Nellum
in tract.ſuo bãni.in prima parte ſecundi tẽpo.q.55.incip.
quęritur Sẽpronius fuit bãnitus &c.& vide Ale.in l.ſi cõ-
uenerit.in §.ſi nuda.ff.de pign.actio.& Alex.poſt Bart.in l.
dãni infecti ſtipulatio.§.ſi is q ędes.ff.de damni infecto.&
Cardi.in clem.ſtatutum.de electione.in 2.colum.Angel.&
Sali.in authen.præterea.C.vnde vir & vxor.Pau.de Caſt.
in l.item ſi fundi.in §.huic vicinus.ff.de vſufruct.d.Lauren.
Calca.in conſi.ſuo 2.incip.licet iſta materia &c. in 24.co-
lum.in ver.ad vnum tamen eſt aduertendum.Et vide om-
nino Bal.in conſi.ſuo 65.incip.ad euidentiam.in 2.colum.
ver.amplius.in 1.volu.& Alber. de Roſat. in prima parte
ſtat.quæſtio. 116. incip.Mutinæ fuit &c. & in 2.parte ſta-
tu.qõ.131.incip. exiſtente guerra &c. vide in ſumma ro-
ſella.in verbo, interdictum.in 1.colum.ante fi.vbi dicitur,
ꝙ ſi interdicãtur oẽs ciuitates alicuius dominij, nõ intel-
ligitur interdicta ciuitas acquiſita poſt interdictũ.itẽ vide
etiã do.Franc.de Aret.in l.ſed ſi plures.§.filio impuberi in
1.col.ff.de vulga.& pup.& Abb.in conſi.62. incip. in con-
trouerſia, in 8. colũ. & vide quæ ego dixi in l.fina.C.quæ
res pigno.obliga.poſ.& vide omnino Iaſ.in l. ſi ſtipulatus
fuerim.in §.cum ſtipulemur.in pen.col.ff.de verb.oblig.&
eundem in §.in perſonam.in 3.colum.inſtit. de actio.& vi
de Alex.in conſ.177.inci. in occurrenti &c. quaſi per to-
tum in 2.vol.& vide Petr.de Ancha.in rep.c.canonũ ſtat.
in 64.colum.verſicu.iuxta effectum.de conſtit.Et vere nõ
ſunt adhoc 10.anni.ꝙ iſta quæſtio venit in facto ĩ ciuitate
Fauentiæ.nã ibi moram trahebat vnus Venetus, qui erat
bãnitus de toto territorio Venetorũ, poſtea ipſi Veneti
acquiſiuerũt ciuitatẽ illã Fauentiæ: quo ſtante fuit captus
ille bãnitus ibi Fauẽtiæ, dubitatũ fuit an eſſet bene captus
adeo ꝙ cõtra eũ poſſet fieri executio banni, necne.plures
doct.conſuluerunt, ego aũt tunc infirmitate detentus nõ
potui petẽtibus inſeruire, nec intellexi quid ſequutũ fue
rit ſed ex dictis doct.in dictis locis põt pcipi iuris diſpoſi-

tio,ad quos docto.me remitto.

Conſequẽter quæri poteſt de alia not. quæſtione vз,
23 an bannitus de vna ciuitate † intelligatur ẽt bannitus de
alia ciuitate illi confederata,in quo vide d. Nell.in tracta.
bannit.in 2.par.2.tempo.quæſtio.36. incip.duæ ciuitates
&c.& Catal.in tract.ſynd.in verſ.211.incip.adde ꝙ ſi ſunt
duæ ciuitates &c.& Iaſ.in l.vbi pactum.in 6.col. ver.limi
tat niſi &c.C.de tranſac.& Bal.in reper. ſuo. in uerbo,de-
linquens.in 2.col.ver.delinquens in aliqua terra &c.& vi-
de Abba.in conſi.51.incip.ad dilucidationem &c.in prin.
in 3.vol.& vide ẽt Barba.no.loquentem in conſi.ſuo 62.in
cip.Paul.&c. quaſi per totum.in 4.vo.& eſt gl.not.ad hoc
in c.1.in tit.hic ſi.lex Corra.& vide omnino Card. Alexã.
in c.1.§.conuenticulas.in 3.col.de pace iur.firm. vbi ſingu
lariter loquitur in materia iſta.& vide Bar.in l. non dubi-
to.in verſic.vlti.not.ff.de capti.Bal.in l.executorem.in 11.
colum.verſi.ſed quæro quid de ciuitatibus confederatis,
C.de execu.rei iudic.& in l.1.in 10.col.verſic. ſed hic quæ
ritur ſi bannitus.C.de ſumma tri.Bar.in l.filii. in §.relega
tus.ff.ad municip.Bal.in authen.item nulla communitas,
in fi.in ver.deinde dicit hic Iac.C.de epiſco. & cle.& Soc.
in conſi.ſuo 7.incip.nunc quæſitorum.& in conſi.74.inci.
in præſenti.in 3.colum.verſi.præterea &c. Io. de Ligna.in
tractat.de bello.in 40. capi.incip.11. quæritur &c.de qua
quæſtione dixi etiam ſupra,in §.opportune nu.36.& 37.
Vlterius pro ampliatione huius materiæ bannitorum ad-
de quam plura. Et ſcias,quòd licet adſit ſtatutum in ciui
tate permittens bannitum poſſe impune occidi propter ta
le ſtatutum,non ſemper põt bannitus impune occidi. Nã
24 bãnitus captus à familia dũ eſt captus vel carceratus,† nõ
põt impune occidi,imo occidens eũ tunc punitur acſi oc-
cidiſſet non bannitũ,& ratio eſt, quia capti ſeu carcerati
ſunt ſub protectione curiæ,ut habetur in l.fi. C.de cu.re,
Ita dixit Bar.in l.in laqueũ.ff.de acq.re. do. & in l.3.§.fi.ff.
de ſicar.& in l.legis Iul.ff.ad leg.Iul.de vi priua. & Bald.in
l.libertas.ff.de ſtatu.ho.vbi ſubdit,ꝙ ſi captus & carcera-
tus,& bãnitus debet ex forma iuris ſuſpẽdi, ꝙ ſi affines ſui

eum venenãt in carcere,ne uituperẽtur ex morte ſua;ꝙ pu
niri debent tanquam parricidę & idẽ dicit Ioan.de Ana.ĩ
ca.cum iuramento.in vlt.colum.de homici.Et idẽ de ban-
nito carcerato tenuit Bald.in l.fina.C.de maleſi.& mathe.
& in l.fideicommiſſa.in §.ſi quis.ff.de leg.3.& in l.1.in pẽ.
colum.C.unde vi.& Bartol.in.§.arripiat. in authẽ.ut om-
nes obedien.iudi.& Ioan.Andræ.in addi.Specu.in titu.de
accu.in 4.par.in.§.ſequitur.in addi. magna.in 3. colum.&
Ioan.de Imol.in l.publius.§.1.ff.de condit.& demonſtra.&
Ioan.de Ana.in d.cap.cũ iuramẽto.& in c.1.in fin.de ſor-
tileg.& idem tenuit Angel.de Are.in.§.illud quæſitũ.inſti.
de rerum diui.& Ioan.de Imo.ĩ l.pupillus.§.1.ff.de cõdi.&
demõ.& Angel.de Are.in tracta.maleſi.in verbo,fama pu
blica in 9. char. in verb.tertio quæritur ſi bãnitus. & ibi
per do.Augu.in addi. Pro quibus etiã faciũt dicta ꝑ Paul.
de Caſt.in conſi.ſuo 113.incip. viſo proceſſu.in 2. colum.
25 vbi dicit,† ꝙ etiam in bello licito non eſt licitũ occidere
inimicum captũ poſtquam eſt captus.per d.l.libertas.ff.de
ſtat.hom.quod etiam dixit Angel.de Are.ĩ locis ſuperiꝰ al
legatis.Et facit etiam.nam acceſſus ad publicas meretrices
26 non nuptas eſt impunibilis de iure fori , † vt habeт in l. ſi
uxor.& ibi Bar.ff.de adul.& in l.ſi in ea. & in l.quæ adulte
rium.& vtrobique per Ang. C.de adul.& dixi latius in ſin
gu.meo cl.incip.acceſſus &c.attamẽ ſi publica meretrix eſt
carcerata, non poterit aliquis libidinis cauſa ad eã accede
re, imo accedens ad eam,& habẽs rem ſecum , punit ac ſi
acceſſiſſet ad mulierem honeſtam.ita ſingu.dixit do.Paris
de Put.in tracta.ſuo ſyndica.in 16.char. ſub verbo, adul-
terium.de quo latius dixi in dicto ſingu. meo cl. & in.1.in
princip.in ampliationibus.ff.de ſica.Item ſcias etiã, quod
bannitus,qui ſtatim vel de proximo eſt rebãniẽdus,nõ po
27 teſt † impune occidi, licet exiſtat ſtatutũ ꝙ bãniti poſſint
impune occidi,ita dixit Bal.per illum tex.in l.1.in §.ſerui.
ff.ad ſyllanian.quod dictum pro not.refert & ſequitur do.
Bartholo.Cepol.in conſil.ſuo 39.incipient.Baptiſta.in 5.
colum.pro quo dicto ipſe adducit tex.in l.mulier.in §.non
eſt dubitandum.ff.ad Trebel.vbi dixit Pau.de Caſt. argu.

illius text.ꝙ ſi bannitus ſperat infallibiliter debere rebā-
niri,vt q̃a obtinuit gratiā licet adhuc non ſit cancellatus,
non tñ poterit offendi tāquam bānitus. ad quod alleg.l.ſi
non ſortem.in §.Labeo.cum ibi no.ff. de conditio. indeb.
& l.creditoris. C. de fideicommiſſ. vbi hoc idem tenet
Paul.de Caſt.& in l.3.§.ſi ſeruus.ff.de acquirend.poſſeſſio.
Et prædicta intellige,dummodo occidens tūc talē banni-
tū ſciret eū habuiſſe gratiā,vel de ꝓximo eſſe rebāniēdū:
quoniā tūc eū offendēdo debet puniri, ſecus ſi ꝑdicta igno
raſſet ſecundū doct. in locis ꝑalleg. Pro quibus faciūt quæ
dixi in ſingula.meo 106.inci. qui de proximo. & in l.1.in
princip.in quinta ampliatione ad illū textum. ff.de ſica.&
facit tex.in l.qui pœnæ.in §.diuus.ff.de manumiſſis.&tex.
in d.l.ſi non ſortē.in §.Labeo.& in d.l.ſi creditoris. C.de
fideicommiſſ.& in l.penultima. ff.de teſtamen. militis, &
gloſ.in l.quamuis indubitati.C.de adulter.Et hanc partē,
ꝙ ille,qui de proximo eſt rebanniendus, habeatur pro re
bānito firmauit Bart.in d.l.penulti. & Bald. in d.l. ſi non
ſortem.in §.adeo.in primis verbis.& ibi Paulus de Caſtr.
in fin.Et facit tex.nota.in prędicta l.mulier. §. dubitandū.
ff.ad Trebell,per quem tex.dicit ibi Paulus de Caſt.quod
paria ſunt aliq̃d eſſe de præſenti, vel ſperare quod incon-
tinenti fiat.ex quo ſumit,vt ſupra dixi, argumētum quod
ſi bannitus ſperat infallibiliter cancellari de bannito, vt
quia obtinuit gratiam in cōmuni, licet adhuc non ſit can
cellatus:ſi agit,non poterit repelli tanquā bānitus ex for
ma ſtatuti.Et idē dicit in excōmunicato,qui ſperat abſol-
ui, nondum tamen eſt abſolutus. Et facit ad prædicta no
tabile verbū Angeli in l.ex eo tēpore.ff.de teſtamēto mi-
li.vbi dixit,ꝙ vadens ad ſepulchrū, habet indulgētiam,li-
cet nō peruenerit de ipſum ſepulchrum morte præuētus.
& faciunt ēt quæ latiſſime dixi in hac materia in conſil.
meo 94.incip.auxilium domini non me deſerat &c.Item
etiam alio caſu bānitus non pōt impune offendi,ſeu occi-
di licet exiſtat dictū ſtatutū in ciuitate, ꝙ bannitus poſſit
impune occidi:nā hoc caſu bānitus † qui toleratur in ci-
28 uitate,a ſuperiore,nō poterit occidi, nec offendi,tāquā ſi
non

non eſſet bānitus:ita ſingu.dixit Sali.in l.nullus. C.de Iu
dæis.qđ dictum refert & ſequitur Ioan. de Ana. in c. ſicut
Iudæi.in 4.col.de Iudæis.& ibi d.Feli.in pen.colum.& il-
lud etiā refert & ſequitur d. Alex. in conſil.ſuo primo in
vlti.colu.in 2. vol.vbi plura adducit pro illo dicto.& illud
etiam refert & ſequitur d.Alexan.in conſil. 107.inci.pro
inueſtigatione.in vlt.colum.& in conſilio 8.in 2. col.in 6.
volu.& in l.fin.ff.de adul.& d.Fel.in c.quæ in eccleſiarum.
in 3.col.ver.quartus caſus &c.de conſtit.& in c.1.in 7.col.
de treu.& pace.de quo dixi in ſin.meo 77. incip.patientia
&c.& in d.l.1.in prin.in 6.ampliatione. Sed aduertas ta-
men diligenter ad vnū ꝙ nuper conſideraui, videlicet,qđ
videtur dici poſſe quod illud dictum Salic. in d. l. nullus.
C. de Iudæis. & ſequacium non ſit verum, & non poſſit
procedere ratione non debili videlicet, quia in aliquo ca-
ſu non reperitur ꝙ plus operetur tacitum quā expreſſum,
& hoc ſatis de ſe patet. Sed gratia expreſſa facta bannito
per ſuperiorem,& ſic rebānitio nihil operatur, niſi inter-
ueniat ſcriptura rebānitionis,& gratiæ,& cancellatio bā-
ni cum cauſa cācellationis, vt dixit Paul. de Caſtr. in l ſi
duo.ff.de acquirend.hære.vbi dicit ꝙ occidens bannitum,
qui erat rebānitus,ſed nō erat adhuc cancellatus de bāno
non debet puniri:quia ſufficit qđ eſſet deſcriptus in libro
bānitorū:quoniam excuſatur auctoritate publicæ ſcriptu
ræ:vt dixi ſupra in hoc.§.nu. 4. cū ſequent.& in ſing meo
340.inci.caute agant.Si ergo in expreſſe rebannito requi
ritur ſcriptura rebānitionis,& cācellationis, vt dixi:ergo
a fortiori in tacite rębānito requiritur ſcriptura cancella
tionis,& gratię:alias nihil operabitur talis gratia & talis
rebannitio.Modo dico, ꝙ qñ ſumus in aliquo caſu in quo
29 requiritur ſcriptura de neceſſitate, † tūc patientia & to-
lerātia nihil operantur.ita ſingu.dixit Bald. in l. venia.in
penul.col.C.quando non pet.par.quem refert & ſequitur
Iaſ.in l. 1. in 18.col. in verſ. item per prædictam cōmunē
concluſionē.C.de iure emphy.& in l.2.in 49.col.eod.titu.
de quo dixi in ſingu.meo 330.incip.ſi bene ſis memor &c.
ergo cum ad validitatē gratiæ, & rebannimenti requira-

tur

tur ſcriptura cancellationis,& cauſa ipſius,vt dixi:ergo ꝑ
ſolam patientiam, & tolerantiã ſuperioris bannitus non
habebitur pro rebannito:ſed poterit impune offendi,&iu
dicialiter,& extraiudicialiter,& à priuato: & a fortiori à
iuriſdicente loci,vbi reperitur ipſe bannitus.Et ſic ex iſtis
ſatis patet,ꝙ dictum Saly.in d.l.nullus.C.de Iudæis, & ſe
quaciũ non eſt verũ, & nobis ſeruit de vento. Puto tamẽ
præmiſſis nõ obſtantibus ꝙ dictum Saly. ſuſtentari poſſit
& defenſari.Et cõſidero ꝙ talis patientia & tolerantia ſu-
perioris fit publice & palã ab ipſo ſuperiore, alias ſi fieret
clã & occulte non poſſet proprie dici patientia,& toleran
tia ſuperioris: vt ſatis patet ad ſenſum.Quando autẽ priua
to vel ẽt magiſtraui publico conſtat bannitum fuiſſe rebã
nitũ,&de hoc habent veram ſcientiam:tunc nõ licet eis of
30 fendere talem bannitũ,licet nondum fuerit cãcellatus†de
bãno,imo tũc eũ offendẽs punitur perinde ac ſi occidiſſet
nõ bannitũ,ſecundũ d.Nel.in trac.bannitorum,in 1.parte
3.tẽp.in 2.q.& voluit Bal.in l.2.in 3.col.in prin.ff.ſi qs in
ius vo.nõ ierit.& in l.quis ſi fugitiuus in §. apud Labeonẽ.
ff.de ædil.edict.& Ioan. And.in regula. ꝙ quis mandato.
de regul.iur.in 6.in mercurialibus & Bald.in l.1. C.de pę
nis.& Alex.in d.conſi.114.incip.ponderatis.in 2.col.ante
me.in 1.volumi.& Bald.in l.huiuſmodi in §.ſi ita.ff.de leg.
1.de quo etiam dixi in d.ſingu.meo 340. incip. caute agat
&c.vltra med. in ver.limita 2.&c. Pro quibus faciunt di-
cta per do. Flor. in l.ſi putator. ff. ad leg. Aquil. ubi dixi,
31 † ꝙ ſciens aliquẽ eſſe clericum,non excuſatur a pœna ex
cõmunicationis ſi eum percutit, licet ſit indutus ueſte laica
li:& idẽ dixit in uirgine induta ueſte meretricali,&in aliis
pluribus ſimilibus caſibus, & idem dixit Iaco. de Beluiſo.
in tract.ſuo maleſi.in uerbo, ꝙ dictus in 5. col. Item facit
32 ẽt, nam licet communis error † faciat ius:ut habetur in
l.Barbarius.ff.de offi.præto.& in l.1.C.de teſt.& in c. ad ap
probãdum de re iudi.& in c.ſi.qui ſi.ſint legi.cũ ſimi.adeo
ꝙ ſententia lata ab inhabili,q reputabatur habilis,ualeat:
ut in d.iuribus.attñ hoc fallit, niſi illi, inter quos eſt lata
ſententia ſciant illum cõmunem errorem eſſe falſum:quia
tunc

tunc talis ſentẽtia nõ ſuſtinebitur ratione cõmunis erro-
ris.ita ſing.dixit Ioan.Cald.in d.c. approbandum, quem
refert & ſequitur d. Anto.in c. ſi citatus. de reſcrip.quos
refert & ſequitur Corſe.in not. ſuo in verbo,error cõmu
nis.circa ſi.vbi dicit,ꝙ ratio huius dicti eſt,ꝗa ratione cõ
perta cedit opinio veritati.& dicit qđ ratio huius dicti col
ligitur ex tex. c. conſuetudo 8. diſti.pro quibus omnibus
faciunt dicta per me in ſingu.meo 13.inci. volo tibi dare
&c.& in repe.mea l.fin.C.de proba.in 47.&48. char.& in
repe.mea in litera S.in 26.chart.in pe. not. Sed talis tole-
rantia & patientia ſuperioris erat nota,& cognita offen-
denti dictum bannitum toleratum publice, & notorie ab
ipſo ſuperiore:ergo nõ fuit licitũ ipſum offendere. Quini
mo ſi eũ offendẽs allegaret ignorantiã illius patientiæ,&
tolerantiæ ſuperioris tolerantis illũ bannitũ publice,non
33 eſſet audiendus: quoniã † allegans ignorãtiam eorũ,quę
publice fiũt,nõ debet audiri: vt habetur in c.1.de poſtul.
prælat.& in c.exceptionẽ.de exceptio. & in cap.ꝙ dicitis.
16.diſtin.cum multum ſi.ibi gl.allegatis. ad quod ẽt facit
tex.in l.ſed ſi.in §.literis.ff.de inſtit.& in l.ſi filium.ff.de li-
bera.cauſa.Et faciũt dicta per d.de Rota.in deciſ.nouis.de
ciſ.236.inc.extra rotã. quos retuli in hac materia in l.qui
ignorans in 4.col.poſt me.ff.de fal.& in l.qui falſam in 12.
col.poſt me.eod.titu.Ex quibus omnibus ſic alias tranſiui
in pluribus locis cum illo dicto Salycet. in d.l. nullus &
eum pluries in facto practicaui & obtinui: ita etiam nunc
nuperrime eũ affirmo & approbo,nõ obſtãtibus in cõtra
rium ſuperius adductis, q̃ prima frõte videtur multũ ſtrin
gere.& dictam doctrinam tollere:ideo tene menti ꝓdicta:
quia non ſunt dicta nec cogitata per aliquẽ vſque in ꝓſen
tem diem: & loco & tẽpore poſſent tibi dare honorem,&
lucrũ. Alio ẽt caſu bannitus non poteſt offendi,nec occidi
a priuato,nec ẽt a iuſdicente,ẽt ſtãte dicto ſtatuto,ꝙ bãni
tus poſſit impune occidi,videlicet qñ ipſe bãnitus erat ex
tra territoriũ bãniẽtis,ĩ loco vbi ſibi licebat morari & ibi
fuit captus,& per vim & cõtra eius volũtatem ductus fuit
in loco,vbi erat bãnitus:nã hoc caſu nõ poteſt,nec debet

de iure occidi,nec offendi.ita dixit Bal.in authē.item nul
la communitas.C. de epiſc. & cleri. de quo ſatis late dixi
ſupra in.§.vltima quæſt. num.34. & in conſi. meo 29. inc.
largiri mihi digneris &c.vbi etiam latius loquutus ſum in
materia & in l.1.§.præterea in 3.4. & 5.col.ff. de quæſtio.
Et ideo tota hæc ciuitas ſumme admirata eſt vltra modũ,
cum iam ſint anni tres elapſi , quod in loco Mirandulæ
fuerunt capti quindecim homines Bononiēſes pro maio
ri parte omnes banniti ab hac ciuitate Banoniēſi & ꝑ vim
fuerũt conducti ligati ſuper equis in hac ciuitate,Papa Iu
lius ſecundus voluit ꝙ ſuſpenderet̃ omnes ſimul ĩ plateis,
& ita factum fuit. & ego vidi eos omnes ſuſpēdi ĩiuſte, &
indebite,& obſtupui, cognoſcens tantã iniuſtitiam in Põ
tifice, qui alios deberet redarguere,ſi committerēt iniuſti
tiam:attamē vſus fui ſilentio,dicēs in animo: hoc etiã trã
ſeat cũ aliis erroribus,& iniuſtiis. quæ fiũt tempore ĩ hac
infeliciſſima & miſerãda ciuitate, quæ uix precario tenet
ſpiritum. Vlterius etiam alio caſu bãnitus nõ poteſt impu
ne occidi,etiam ſtãte prædicto ſtatuto,quod bannitus poſ
ſit impune occidi:qui caſus eſt in bãnito, qui cõmuni exi
34 ſtimatione reputabatur pro nõ bãnito,† nam tali caſu nõ
poterit impune occidi vel offendi . ita dixit Angel . in l.ſi
quo.ff.de acquirend.hæredi.pro quo faciunt dicta ſuperiꝰ
de bannito,qui toleratur per ciuitatem à ſuperiore.Et fa-
cit etiam,nam ſi aliquis diu ſe geſſit pro notorio,& multa
35 acta & inſtrumenta fecit,talia † acta et ĩſtrumēta valebũt,
licet appareat poſtea illum nõ eſſe notoriũ. ſecundum Ba.
in l.Barbarius.circa fin.de offi.præſi. & cum eo ibi tranſit
Bal.in 10.col.de quo etiã ꝑ Bar.in l.actuarios.C.de actua
riis.lib.12.& per Bal.in l.2.C.de ſen.& in l.repetita.C.de
epiſco.& cleri.& in l.1.in fi.ff. de iudic. & in l.ad teſtium.
ff.de teſt.& in l.1.in 5.col.eo.tit.& Bald.in l.quædam.in.§.
nummularios.ff.de eden.& in l.1.in prin.C. ad Mace.& ꝑ
Petr.de Anchara.in conſilio 188.incipien.iſte B. de Ger-
natio &c.Pro quibus facit regula illa uidelicet, ꝙ commu
nis error facit ius:ut habetur in l.1.C.de teſta.& ĩ l.Barba
rius.ff.de of.præto.et in c.pen. & fi.qui fil. ſint leg. cũ ſi.Et
faciunt

36 faciũt no.per Inno.in c.nihil.de elec.in glo.ubi dixit,† ꝙ
facta à non uero prælato:qui tamen reputabat̃ uerus præ
latus eccleſiæ,ualent & tenēt.Et facit etiam, nã ordinatio
nes & alia ſacramenta facta,& data ab hęreticis,et ab aliis
quibuſcunque criminoſis occultis , ſi communi opinione
tolerabantur,& habebantur pro ueris & legitimis præla-
tis, valent & tenent ſecũdũ Inno.in c. 1. de ſciſma.quã re
fert & ſequitur Soci.in cõſilio ſuo 32.incip.ex his quę &c.
in 8. col. in 1. uolu . ubi etiam ſubdit : id ꝙ legitimus re-
putatur filius , etiam ex non legitimo matrimonio natus:
dũmodo matrimoniũ reputaret̃ legitimum.alle. cap.fina.
qui fi.ſint legit.& auunculo. ff.de condi. ſine cauſa.&.§. ad-
uerſus.inſtit.de nup.& ibi gl. & l. qui contra. C. de inceſ.
nup.Item dicit,qđ propter opinionē populi, filii iudicant̃
liberi.l.1.§.ſed & q delati.li.tol.& ꝙ propter cõmunē opi
nionē nõ poteſt obiici de adulterio.c.gaudemus.de diuo.
Dicit etiã ꝙ tenet mandatũ factũ de adeunda hæreditate
uiuētis , q cõmunē opinionē reputabatur mortuus cũ nõ
eſſet.l.ſi quis mihi bona.in.§.plane.ff.de acquiren. hære.
alle.etiã in argumen.alia plura iura, de quibus ibi ꝑ eum.
38 Et ſubdit,ꝙ collatio,electio, & ſimiles actus † quos qs fa
cit ratione officii,qđ qs gerit illegtiime,tolerant̃,ſi cõmu
ni opinionē reputabatur legitimus.7.quæſt.1.c.nonne.un
de dicit,ꝙ tenuerũt quæ fecit Iudas quãdiu fuit tolleratꝰ,
ſicut facta aliorũ Apoſtolorũ.1.qõ.1.c.dedit baptiſmũ Iu-
das.& c.Chriſtus.23.qõ.4. alleg. etiã plura iura de quibꝰ
ibi per eũ.& idē dicit de eo,qui cõmuniter reputabat̃ pro
notario.licet nõ eſſet:ut ſupra,dixi.all.c.decernimꝰ.de ſē.
excom.in 6.& dicta ꝑ Specul.in tit.de inſtru.edi.1.§.reſtat.
in uer.ſed qd ſi inſtrumētũ.Subdit poſtea d.Bartho.Soci.ĩ
d.cõſi.ꝙ communis opinio exiſtens de habilitate & legi-
timitate agētis tēpore,quo aliqd facit,operat̃,ut illud uale
at & ꝑpetuo illud tueat̃, licet poſtea appareat ipſũ ĩhabilē
ſeu illegitimũ eſſe, ſeu fuiſſe, & ideo pręſentatio facta per
aliquē nõ patronum,ſi communi opinione reputabat̃ pa-
39 tronus † illius beneficii,nõ uitiatur,licet poſtea appareat
ipſum nõ fuiſſe patronũ:ut in c.cõſultationibꝰ. de iure pa
tro.

tro.& in ca. quærelam. de elect.per quã decretalẽ idem di
cimus de rectore putatiuo. & idem de collatione facta ab
eo.q poteſtatem conferendi putabat habere.de cauſa poſ.
& ꝓprie.ca.cum olim.Et facit etiam.nam quando filiuſfa.
facit aliquẽ actũ,qui filiuſfa.communi opinionẽ reputaba
tur liber,tenet:licet tunc nõ eſſet ſui iuris:ut C.ad Mace.
l.2.&.ff.eo.l.3.Item ſolueens ei, qui cõmuni exiſtimatio-
ne reputabat procurator creditoris ad pecunias exigẽdas
liberatur,quãuis ꝓcurator nõ eſſet.l.eius qui ꝓuincia.ff.
ſi cer.pet.l.ſi quis ſeruo.ff.de ſol.& iſta & plura alia addu-
cit Soci.in d.conſi.ſuo 32.incipien.ex his quæ.in 8.colum.
quæ multum ſunt no.ad ꝓpoſitum dicti banniti, qui cõ-
muni exiſtimatione reputabatur pro nõ bannito. & uide
no.uerba d.Nelli in tract.bannitorũ.in 3.parte ſecũdi tẽ-
poris.quæſtio.84.ubi no.loquitur. Et circa hãc materiam
adde in ar.not.uerbum d. Card . in proœmio cle . in uer.
uniuerſitati &c.ubi dicit fuiſſe determinatum de facto.Epi
ſcopus Tudertinus fecit ſtatutum excõmunicans mulieres
portãtes perlas:quod ſtatutum à nulla muliere fuit recep-
tũ. dubitabatur an incidãt in pœnam ſtatuti,ſeu excõmu
40 nicationis. & † refert Matthe.dicere ꝙ nõ.ꝑ ca.in iſtis.§.
1.4.diſ.quod dictũ refert & ſequitur Barb.in cõſ.ſuo ĩcip.
ſcripſit eccleſiaſticus &c.in 7.col. quod cõſilium inſertum
eſt inter conſilia Alex . in ordine meo 370 . ad quod uide
etiam Iaſ.in l.rem non nouã.in 2.col.C. de iud. & d. Ca-
tal.in tract.ſuo ſynd. in uerſic.68. incip. adde quia dicit.&
dom.Fran.de Are.in conſi.ſuo 11.inci.procedendũ.in pẽ.
colũ.circa prin. & in conſil. 154. incip. cõſultatio præpo-
ſita.in 2. colum. & Alex. in conſil. ſuo 78. incipien.uide-
retur prima conſideratione.in 2.col.in 6.uolu.& glo.ſing.
& ibi doc. in cap.1. de treu. & pac.Ludo. Roma. in conſil.
512.incip.quo ad primum. in ult.col.& Alexand. in con-
ſilio 6.incip.uiſo themate.in 2.colum.in 1.uol.& in conſi.
262.incip.uiſis & conſideratis.& in conſil.132.incip.uiſa
facti narratione. in 1.col.in 1.uol.& dom. Feli. in cap.pa-
ſtoralis.in pen.colum.de fide inſtr.& Car. Alex.19. diſ.in
ſumma.& uoluit Old.in conſi.256.incip. impugnatur ele
ctio.

ctio.in 2.colum.in ver. præterea ſtatutũ &c. & probatur
in cap.denique.in.§.ſi.4.diſt.& voluit do.Phil.Dec.in cõſi.
262.incip.in cauſa.in pe.colum.ver.vlt.nõ obſtat. & vide
Ioan.de Ana.in c.felicis.in princ.2. colum.de tornea.vbi
not.loquit ĩ materia iſta.Et de ſupradicto articulo,quãdo
communis error faciat ius,vide etiam Cy.in l. decernim⁹
C.de ſacroſanct.eccle.Bart.ĩ l.2.ff.de ſup.leg.dom.Anto.ĩ
cõmento.c.conſultationibus.de iurepa.Bal.ĩ l.2.C.de ſen.
Salic.in l.Xenodorus.C. ad Maced. Ange. de Areti. in.§.
ſed cum aliquis inſtit.de teſta.& Modern.ĩ d.l.1.C.de teſta
ment.Modo vlterius dico,ꝙ alius eſt caſus,in quo banni-
tus non poteſt impune occidi, etiam ſtãte ſtatuto,ꝙ bã-
nit⁹ poſſit impune occidi:qui caſus eſt ĩ bãnito cõdẽnato,
41 dũ ducitur ad mortẽ,ſeu ad locũ Iuſtitiæ † nã occidẽs eũ
tunc,debet puniri pœna legis Cor.de ſic.etiã ſi hoc facit
aliquis de familia iudicis, licet haberet dubiũ ꝙ eripere-
tur ſibi per viã:nam tenetur de occiſo,niſi habuerit hoc ĩ
mãdatis.ita dixit Bal.in l.adictos.C.de epiſ.aud.& ĩ l.fidei
commiſſa.in.§.ſi quis.ff.de leg.3.& in l.fin.C.de malefic.&
mathe.de quo etiam per Bart.in l. cuiuſque. ff.ad leg.Iul.
maieſta.& per Alexã.in l.3.§.tranſfugas.ff. de ſi ca. ꝓ qui-
bus faciunt quæ dixi ſupra,de bãnito carcerato.Scias etiã
ſtãte ſtatuto,ꝙ banniti non poſſint ſtare nec habitare ĩ ci-
uitate,alias poſſint ibi capi & decapitari,ꝙ ſi aliquis bãni-
42 tus † tranſit per illam ciuitatem, & comedat in hoſpitio,
non poterit capi,nec decapitari.ita dixit do.Nel. ĩ tracta.
ſuo bannitorũ.in prima parte ſecundi temporis.qõ.58.in
cipen.pacto vel ſtatuto cauetur.& Petr.de Ancha.in con-
ſil. ſuo 74. incip. viſo diligenter. in fine. Item vltra præ-
miſſa circa hanc materiam bannitorum ſcias,ꝙ ſtatutum
43 loquens † de bãnitis,cõprehendit ſolum bãnitos tempo-
re ſtatuti:non autem bãnitos ex poſt.ita not.dixit Angel.
in cõſil.ſuo 67.incip. ex themate prædicto duo eliciuntur
dubia &c.poſt medium.in ver.de ſecundo autem &c.&idẽ
Angel.in conſi.ſuo 260.inci. thema prædictum &c.ꝑ totũ
conſil.maxime vltra med.& Petr.de Ancha.in repe.ca.ca-
nonum ſtatuta. in 48. char. in 3. colum. de conſtit. & do.
Phil.

Phil.Dec.in conſi.ſuo 65.incip.diligenter cõſideratis &c.
ante finem.Pro quo faciunt dicta per d.Nel.in trac.banni
tornm.in 1.part.2.temp.quæſtio.& in 1.part.1.tempo.in
10.quæſtio.& in 3.part.2.tempo.in 10.q.incip.circa idem
&c.Et faciunt dicta per Bald.in l.1.C.de capti. vbi dixit,
ꝙ ſi ſtatutum dicit, quod exititii poſſit impune offendi,
quod non poteſt intelligi de filijs,qui poſtea naſcunt. Et
facit ēt, nam exēptio ſeu immunitas cõceſſa eccleſiæ vel
44 capellis,non porrigitur ad eccleſiam nec ad capellam † fu
turam,ſecundum doc.in c.cum capella.de priui.& Bart.in
l.dãni.in §.ſi is qui eod.in pen.quæſtio.ff.de dam.infect. &
in conſi.59.inci.commune Spoleti.in vlti. col. & habetur
per Alex.in conſi.177.incip.in occurrenti &c.in 4.colum.
in 2.volum.Pro quo facit optime tex.not.in cle.1.ad fin.
de cenſi.vbi dicit text. priuilegia ſeu exemptiones huiuſ-
modi ad monaſteria,ſeu eccleſias,quam ad eos in poſterũ
obuenire continget,volumus non extendi.Et facit etiam:
45 nã reſcripta ad lites † non extenduntur ad lites futuras.
c.fin.de reſcip.Item literæ ad beneficia,non trahuntur ad
beneficia poſtea creata.de.fin.de reſcri.Itẽ facit, nam cõ-
promiſſum factum in arbitriũ de omnibus, non porrigit
ad lites futuras,tex.eſt no.in l.de his.& ibi Bar.ff.de arbi.
vbi ampliat hoc ēt ſi dictũ eſſet in cõpromiſſo de litibus,
quæ ſunt vel eſſe poſſunt inter ipſas partes. vñ illud (eſſe
poſſunt)intelligitur ex cã de pſenti,& rebus ita ſe habẽti-
bus,ſm Iaſo.in l.ſi ſtipulatus fuerim §.cum ſtipulamur. in
pen.col.ff.de verb.obli.ubi pro hoc alle.l.ꝙ Seruius. ff.de
cond.ob cau.& ultra Bar.adducit etiam tex.in c. 2. de re-
nun.& quod voluit Bar.in l.qui Romæ.in §.duo fratres.in
6.quæſt.de verb.oblig.Et ipſe Iaſ.ampliat hoc etiam ſi in
compromiſſo eſſent illa verba, ex quantuncunque cã, ꝙ
tamen adhuc non porrigitur ad lites futuras,ſm Lud.Ro.
in conſi.88.incip.tribus rationibus. Item ſubdit ipſe Iaſ.
46 vbi ſupra ꝙ renuncians feriis, intelligitur renuntiare † p
ſentibus,non autem futuris,ſecundum Bart.in l.1.§. 1. ff.
de fer.& in l.ſi ita.ff.de auro & arg.leg.& ſequitur do.Ant.
in c.fi.de fer.per tex.in d.c.2.de renun.dicit tamen, ꝙ in
hoc

hoc vltimo contrarium tenuit & melius Ful. & d. Alexan.
in d.l.1.§.1.in 1.col.ff.de fer. Item ad prædicta etiam facit
pro prima opi.nam ſi principalis facit pacem pro ſe & ad
47 hærētibus ſuis,† intelligitur de adhęrentibus pręſentib⁹
tm̃,& non de illis,qui poſtea fecerunt adhęrentiã & ſi ali-
quis obligauit ſe ad pacem ſeruandã pro ſe & filiis.intelli
48 gitur de natis tm̃,† non autem de poſthumis, & ſic de po
ſtea naſcituris,ſecundum Bal.qui vtranque defenſionẽ po
nit in c.inquiſitioni.in vlti.col.de app.ad quod alle. Archi.
11.quæſtio.3.c. excellentiſſimus, ubi tenet ꝙ ſi Papa ex-
communicat Titium, & omnes fautores,uel communica-
tores eius,comprehenduntur tantum pręſentes,nõ futuri
ſm eum ibi. Quibus † etiam adde, ꝙ ſi teſtator ſubſtituit
49 aliquẽ,& eius filios,intelligitur de natis tunc, non aũt de
poſthumis ſm Barto. in conſi.incip.Bonauentura condi-
dit teſtamentum.Sed Iaſ.in d.l.ſi ſtipulatus fuerim.in d.§.
cum ſtipulamur.in pen.col.dicit circa prædicta eſſe aduer
tendum,qm̃ contrarium tenuit Ioan. And.in addi.Specu.
in tit.de treug.& pac.ſuper rub.ad fin.in pen.q.ubi tenet,
ꝙ ſi duæ ciuitates fecerunt pacem, uallatam pœna pro ſe
& ſuis ſubditis,ꝙ iſta pax extenditur ad illã,quæ ſe poſtea
ſubmittit alteri dictarum ciuitatũ, & refert ſic fuiſſe iudi-
catum p l.ſi quis filiabus.ff.de teſt.tut.& c. quia circa.& c.
cum capella.de priui.& eũ refert & ſequitur Pau.de Caſt.
in l.qui ædificium.ad fi.prin.ff.de ſer.urb.prædio.vbi etiã
dicit, ꝙ iſta quæſtio fuit in March.Montisferrati. Et ſcias
ꝙ illam doctrinam Bart.in d.conſi.incip. Bonauentura cõ
didit teſtamentum,etiam refert & ſequitur Soci.in l.ſi co
gnatis.in 12.col.ff.de rebus dub.& in conſ.152.inci.caſus
iſte &c.in 1.uolum.& Pet.de Anch.& Ioan. de Imol.in c.
iudicante.de teſt.& Alex.in conſi.358.incipien. adſit ſpiri
tuſſancti gratia.in 4.col.de qua materia etiam uide Socin.
in conſi.ſuo 51.incip.uiſa facti &c.in pen.colum.in 4. uol.
& ibi in conſi.72.inc pien.capiendo.in 7.colum. in fin. &
in conſilio.69.incipient.uiſo teſtamento.in 5.colum.in 3.
uolumi.& ibi in conſi.10.incipient.conſideratis &c.in ul-
tim. column. & uide Iaſon. in l.2. in 72.colum.C.de iure
emphy.

emphy.& in l.ſuggeſtioni.in 1.& 2.col.C.de ver.ſig. & in
l.3.in §.illud quoque.in fi.ff.ꝙ quiſq; iur.& vide do. Phili.
Dec.in conſi.ſuo 259.in cauſa iſtorum.in 1.col.& in conſ.
222.incip.viſo.in 1.col.& in conſi.254.incip. proponitur
in vltim.colum.& in conſilio 299.incip.in cauſa.in 4. col.
& Corſet.in not.ſuo in verſic.metus. Item vltra prædicta
adde Bald.in l.ſi ita ſcripſiſſet.ff.de leg.2.vbi dicit, ꝙ ſi ali
50 quis ceſſit omnia † iura ſua alicui, ꝙ in tali ceſſione non
veniunt conditionalia, vel in diem.& hoc ſequitur Imol.
ibi & reputat hoc eſſe no.Sed iſtud reprehendit Rap.Cu.
& do.Alex.in d.§.ſi ſtipulamur.vt dicit Iaſ.ibidem in vlti.
col.eo quia in debito in diem ante diem ius competit, &
eſt orta obligatio,& actio. licet obeſt exceptio. l. centeſi-
mis.in princ.ff.de verb.obl.& l.1.in fi.ff.quando dies lega.
ce.Et ſubdit Iaſ.aduertendum eſſe:quia ipſemet d. Alex.ſi
cõtrarius ſequitur illam deciſionem Bal. in conſ.ſuo 106.
incip.viſis & opportune põderatis & ſtatutis &c.in 2. col.
tñ dicit Iaſo. ꝙ melior eſt contraria ſnĩa.& ita reſidet.Tu
aũt vltra præmiſſa circa prædictam materiã vide Alex. in
conſi.192.inci.ex themate præmiſſo.in 3.col.in fin. & ibi
in 4.col.in princ.& omnino Alexan.in conſi. ſuo 177.in-
cipient.in occurrenti.quaſi per totum in 2.vol.& Socin.in
conſi.121.inc.viſa contingentia.in 2.colum.& Iaſo. in l.ſi
pater puellæ verſic.quarto facit.C.de inoffic.teſta.Et adde
ꝙ licet lex, vel ſtatutum loquatur per verba præteriti tem
51 poris,tamen extenditur ad tempus futurum † qñ tollitur
materia delinquendi.ita not.Dominicus de ſancto Gemi.
in conſi.ſuo 18.incip.quia copioſe &c. vbi ad hoc allegat
Barto.in l.cum lex. ff.de legibus.& gl.in clem.1.de teſta.&
Ioan.And.in c.ne aliqui.de priui.in 6. ubi tenet ꝙ ſtatu-
52 tum diſponens † ſuper priuilegiis conceſſis habet locum
in concedendis,quando rõ ſtatuti pariter adaptatur ad fu
tura:puta quando vult obuiare delictis.idem ſm eum te-
net Ioan. And.in c.unico,quod met.cauſ.in 6.in gl. ſuper
verbo,extorſerint.de quo latius per Gemi. in d.ſuo conſi.
& ſic per iſta non audeo firmare ꝙ ſtatutũ loquens de bã-
nitis non comprehendat bãnitos futuros: ideo cogita.Re
deundo

deundo mõ ad principalẽ materiam bannitorũ,quæro an
ſtatutũ loquens,& dicẽs,ꝙ bãnitus poſſit impune occidi,
53 vel offendi,comprehendat ẽt bannitos:adeo ꝙ tunc † bã
nitus poſſit impune occidere bannitũ.in quo Bal.in l.cum
mulier.in 5.col.ver.ſtatuto cauetur ꝙ banniti ff.ſolu. ma.
poſt Bart.ibi in 4.col. format iſtam quæſtionem,& arguit
pro vtraq; parte finaliter tñ inclinat, ꝙ etiam bannitus
cõprehendatur in tali ſtatuto,cũ ſit faunr publicus,ꝙ ban
niti occidãtur a quocunq;.& allegat iura, & rõnes de qui
bus ibi per eum.de quo etiam per Alex.ibi in 2.col. & idẽ
dicit Bard.in margarita ſua.in verbo,excommunicatus.in
12.colum.verſi.incip.excommunicatus repellitur. Et pro
hoc etiam facit: nam ſi ſtatutum dat præmium occidenti
54 bannitum,tunc † bannitus occides bannitum conſequi-
tur præmium.ita dixit Lud.Ro.in l.3.§.vtrum. ff.ad ſylla.
& Bald.in eadem l.in §. hi quoq;. & Bald.in l.1.in 2.colũ.
C.de condi.ob tur.cauſam.& voluit Ang.de Are. in tract.
malefici.in verbo,fama publica.in 12.char.in ver.quęro,
an bannitus capiens bannitum &c. Sed contrarium vide
tur tenere Bar.in l.licet.in §.ſi tibi.ff.de condi.ob tur.cau.
& Saly.in l.1.C.de mul.quæ ſer. pro ſe.immiſ. & in l.2.in
2.col.de noxa.& in l.pe.C.de cõdi.ob tur.cauſam.& Ang.
& Raph.in d.l.3.§.ex ſtipulatione.ff.ad ſylla.Et fundant ſe
dicendo,ꝙ ſtatuta ſunt fauorabilia: ergo non comprehen
dunt bannitos,& odioſos.vide in l.amiſſione.in §.1.& ibi
Bar.& alij.ff.de cap.dimi. Item dicunt ꝙ licet dictum ſtatu
tum loquatur generaliter, tñ talis generalitas dẽt reſtriu-
55 ad habiles ꝑſonas. † l.vt gradatim.§.1.ff. de mune. & ho-
no.l.1.per glo.C.de ſacroſan.eccle.l.1.& ibi glo.C.de fide
inſtru.l.2.C.vbi de ratioci.agi oportet.& facit gl.in l.vni-
ca.C.vbi cõueniatur qui cer.loco dare promiſ.& eſt glo.in
auth.de nup.in §.diſponat.& gloſſ.fin.in l.qui autem.ff.de
conſti.pe.pro quibus faciunt alia quamplura,quæ ad hoc
adduxi in l. vnius.in §.cogniturum.in 5.col.ff.de quæſtio.
Item dicunt ẽt ſtatuta non patrocinantur bãnitis, q ſunt
56 extra protectionem cõis: † vt no.Cyn.C. de natur.lib.in
l.1.& in l.reos.C.de accu.& habetur in authen. item nulla
commu-

communitas.C.de ſac.ſan.ec.Item dicũt ẽt prædicti doc.
poſſe offendere bannitum impune, eſt beneficiũ a ſtatuto
57 datum,vt de ſe patet.Sed beneficia ſtatutorũ non † dãtur
bannitis,vt habetur in l.Gallus.in §.& quid ſi tantũ.ff.de
liber.& poſthu.& in d.l.amiſſione.§.1.de quibus etiã per
Bal.in authen.& omnino.in 4 col.in ver.dixi de perſona
iudicis.C.ne vxor pro marito. & per me latius in conſil.
meo.inci.Spiritusſanctus ſit mihi a dextris &c.in 6. char.
vbi late locutus ſum. Attamen prima opinio,ꝙ tale ſtatu-
tũ cõprehendat etiam bannitos verior eſt,ꝑ plures rõnes
allegatas a doc.in dictis locis,& potiſſime per illã rõnem
vcȝ,quia tale ſtatutum,ꝙ bannitus poſſet impune occidi
vel offendi: nõ eſt factũ in fauorẽ, vel in beneficium offen
dentis,ſed factum eſt in fauorẽ reipub.vt in l.congruit.ff.
de offi.præſid.Item licet generalitas reſtringi debeat ad ꝑ
58 ſonas habiles, † tñ hoc fallit fauore reip.quia tunc talia
verba recipiunt ampliationẽ,nõ aũt reſtrictionem,vt eſt
tex.no.in l.hoc mõ.ff.de condi.& demon.& probat etiam
tex.in l.ſi quis in graui.in §.hi quoq;.ff.ad ſylla.& ĩ l.2.C.
qñ lice.ſe ſine iudi.vind.& vtrobiq; per doct.& hoc etiam
voluit Alexan.in conſi.ſuo 410.incip.viſa quadam conſti
tutione.in 2.col.pro quo etiam facit notabi.verbum Bar.
in l.quemadmodum.C.de agr.& cenſi.lib.11.vbi dicit, ꝙ
ſtatutũ,ſeu lex pęnalis vel odioſa,licet nõ debeat extẽdi,
ſed potius reſtringi,vt in regula,odia.de reg.iur. in 6.& in
l.cum quidã.ff.de libe.& poſthu.& in l. qui exceptionẽ. ff.
59 de condict.indeb.tñ † vbi extenſio tendit ad fauorẽ rei-
pu.ita debemus legẽ ſeu ſtatutum odioſum extẽdere,ſicut
legẽ vel ſtatutum fauorabile,quod dictum ſequitur Ioan.
de.Imo.in l.cætera.in §.ſi qs ff.de leg.1.& do.Alexa. in d.
conſi.410.in 2.col.& in d.l.quemadmodum.& d. Fel. in c.
nonnulli in princ.in 24. col.de reſcrip.Et idem dixit Bar.
in l.2.§. exercitus.ff.de his qui not.infa.& Pau. de Caſtro.
in conſi. ſuo 23.incipi.viſo puncto.in pen.col.& idem vo-
luit Bar,Bal,& Angel.& Ludou.Roma.in d.l.ſi quis in gra
ui.in d.§.hi quoq;.ff.ad ſylla.& d.Augu.de Ari.in lib. ma-
leficiorum,Ang.de Are. in verbo, *che hai tradito la tua pa-
tria.*

tria. in 2.char.in 3.col.& in eodem tracta.in verbo,Sem-
pronium mãdatorem.in 6.char.in addi.magna.poſt prin.
& idem dixit d.Philip.Dec.in conſi.ſuo 65.in 2.col.vbi di
cit,ꝙ pro hac doctrina facit quod not.Ioan.And. in addi.
Spec.in tit.de denuntiatione.§.1.vbi dicit, ꝙ ſtatutum lo-
quens ſeu dãs præmiũ accuſanti delinquentẽ fauore reip.
60 ne delicta ſint impunita,† extendit ad denuntiantem, &
hoc ſequitur Ange.in l.diuus.ff.de cuſto.reo.& Ludo.Ro.
in d.l.ſi quis in graui.in §.hi quoq;.& dom.Fran. de Aret.
in c.2.extra de accu.& Bal.Alex.& Moder.in l.ſi filiusfam.
ff.ſi certum pet.ad quæ vide ẽt Iaſo.in l.ſi quis maior.in 2.
colum.C.de tranſact.& Corſet.in nota.in verbo, exten-
ſio.in 2.not.& Iaſo.in l.1.in ultim.colum.poſt med. C.de
tranſactio. & in l. ſi certis annis.in 2.colum.C.de pact. &
d.Rochum Curtium in c.fi.in 2.colum.in fi. de conſuetu.
& Alexan.in conſil.71.incip.viſis &c.in 3.colum.in 7.vo-
lum.& Iaſ.in l.is qui pro emptore.in 88.col.ff.de vſuca. &
in l.qui ſe patris. in 29.col.C.vnde lib. Sed vltra iſtos pa-
tres pro prædicta doctrina Bart.in d.l. quemadmodum &
ſequacium,adduci etiam poteſt quod dicitur de hac publi
61 ca † vtilitate a doct.in pluribus locis.Et primo adduci po
teſt tex.not.in l.ita vulneratus.in §. ita autem. ff.ad legem
Aquil.vbi dicit tex.multa autem in iure ciuili contra ſtri-
ctam rationem diſputandi. pro vtilitate communi rece-
pta eſſe innumerabilibus rebus probari poteſt &c. quem
tex.ad hoc pro not.allegauit Ludoui.Roma.in conſil. ſuo
460.incipie.in propoſita conſultatione &c.in fin. Item &
adduci poſſent plura iura de hac publica vtilitate loquen-
tia,quæ adducit Ludo.Roma.in conſi.ſuo 310. incipie.in
cauſa propoſitæ conſultationis &c.vbi adducit l. vẽditor.
§.ſi conſtat.ff.communia prædio.& l.anthiochenſium. ſe-
cundum vnam lectu.ff.de priuileg.cred.l.ſi priuatus.ff.qui
& a quibus.l.toties.ff.de pollici.l.diuus.ff.de iur.aureo.an
nulo.l.nec filio.ff.de natali.reſti. Adducit etiam gloſ.in l.
quoties.C.de præci.impe.l.1.& in l.fi.C. ſi contra ius vel
vti.pub.& gloſſ.in l.1.ff.de conſti.Princ.Inno.in c.quæ in
eccleſiarum,de conſti.Bald.in l.reſcripta.C.de prẹci.impe.

offe. Item adducit etiam alia plura iura loquentia de hac publica utilitate, de quibus ibi per eum. Et facit etiam nã taciturnitas ad aliũ obligandum non habetur pro con

62 ſenſu,† l.filiusfa.§.inuitus.ff.de procu.l.ſicut.§.non videtur.ff.quibus.mod.pign.uel.hypot.ſol.hoc tamen fallit fauore reipu.ut l.2.ff.ad munici.& in l.honores.§.ſi.ff.de decu.ita dicit Ludo.Ro.in conſi.ſuo 311.incip.in caſu propoſito.in 1.colum.Et faciunt etiam dicta per Oldr.in conſi.ſuo 4.incipien.circa propoſitam &c.& per Petr. de Anch. in conſi.ſuo 188.incip.iſte B.de Garnatio &c.ante fin. ubi dicit, quod illa, quæ geruntur ratione publici officii, ſemper ualent & tolerantur propter bonum publicum etiam ſi ab inhabili & indigno miniſtrentur per l.Barbar. ff.de off.præto.& l.1.C.de teſt.& faciunt dicta per Lud. Ro.in repe.l.ſi uero,§.de uiro.in 54.fal.in ver.22.probatur.ff.ſo

63 luto.matr.ubi dixit, ꝙ iura prohibentia clericis† imponi onus collectarũ, non extẽditur ad caſum, in quo eſt neceſſitas pp publicam utilitatem, quæ tueri non poteſt ſine ſubſidio clericorum aduerſus incurſus hoſtiũ, tunc. n. eis licite impuni poteſt tale onus collectarũ.alleg.ad hoc tex. expreſſum in l.nullus.la ij.& ibi Bart.C.de cur.pu.lib.12. quod tñ intelligit ipſe Lud. Ro.ubi ſupra, ſi ad hoc acceſſerit ſuperioris autoritas.ſ.epiſcopi & non aliter, quod dicit eſſe expreſſum in c.non minus.ad fin.de immu.eccleſi. Et ſubdit etiam ipſe Lud.Ro.ubi ſupra in uer.24.ꝙ generales immunitates non extenduntur ad caſum, in quo neceſſitas ſoluẽdi imminet gratia utilitatis publicæ cõſeruãdæ: tunc.n.quilibet immunitate nõ obſtante ad ſolutionẽ prætij contribuere tenet.ad quod alle.l.1.C.ut nemi.lice. in emp.ſpe.ſe excuſa.lib.10.Et facit ẽt not. uerbum Lau. de Rodul.in tract.ſuo de uſuris.in rub.in ult.colũ. in uer. ult.dicit Inno.Item faciunt etiam per dom.Felyn. in cap. nonnulli.in prin.in 22.col.in uerſi.fallit ſeptimo &c.de reſcript.ubi dicit, quod quando reſcriptum emanat in fauorem reipub.quod licet ſit contra ius, tamen non requiritur in eo clauſula nõ obbſtãte, ſm Abb.ibi poſt Barto. in extrauag.ad reprimendum. in uerbo, non obſtante. in 1.

col.

colum. de quo latius per do. Felyn. vbi ſupra in duobus ver.ibi ſeq.Item ad prædicta etiam faciunt not. dicta do. Felyn.in d.c.nonnulli. in prin.in 24.col.de reſcrip.vbi di

64 cit, ꝙ fauore publicę vtilitatis† fit extenſio ex identitate rationis de ſimilibus ad ſimilia, ẽt in exorbitantibus a iure, ſecundũ Bar.in l.ſi conſtãte.in prin. in 9.oppo.primæ partis.ff.ſol.mat.& glo.in l.illud.in verſi. nulla cauſa.C.de ſac.ſan.ecc.& dicit ad hoc eſſe tex.in l.certa.in ver.ſi qs.ff. de leg.1.& ibi Ioan.de Imo.& no.Bar.in d.l.2.in §.exercitus.ff.de inſa.per illũ text.quẽ etiã alleg.Dominicus in ca. ſtatutum.ante finem.de elec.in 6.& Dyn.in reg.odia.verſicu.ſed contra regulam.de regu.iur. in 6.& alleg.Bartol. in d.l.quemadmodũ.de agri.& cenſi. lib. 11. vbi ſimiliter dicit, ꝙ fit extenſio ſtatuti.fauore reipub.etiã ſi eſſet odioſum. & iõ pœna ſtatuti puniẽtis faciẽtes maleficiũ, puniet ẽt fieri facientem, ſecũdum eum. quem refert & ſequitur Ludoui.Roman.in conſilio ſuo 23. & dicit, quod ſtatutum concernens publicam vtilitatem dicitur fauorabile

65 † & piũ.& ideo dixit Bartol. in dicta extrauag. ad reprimendum.ꝙ dicitur cõſtitutio ſpecialis illa, quæ fauet reipublicę.& eũ ſequitur Alex.in l.Neſennius.ad fi.prin.ff.ad leg.Fal.Et ideo ſi ſunt duo ſtatuta,& dubitatur qđ ipſorũ

66 ſit magis ſpeciale,† certe dicitur illud, qđ magis fauet rei publicæ.per tex.no.in l.properandum. §.fin.C.de iudi.iuncta l.fin.C. in quibus cau. in integ. reſti. non eſt neceſ.ibi enim dicitur, quòd nulla præſcriptio currit minoribus,& ſic in materia præſcriptionum ſatis eſt hoc ſpeciale. poſtea d. §. fin. vult quòd inſtantia currat minori.ergo d.l. properandum. dicitur magis ſpecialis fauore publico dirimendarum litium. & illam doctrinam pro notabili ſequitur etiam Bald.in l.1.in 3.q. ff. de offi. conſul. & Imo. in l.Gallus.§.ille caſus.in fin. ff. de libe. & poſthu. & Pet. de Ancha.in repe.cap.canonum.in 10.q. de conſti.& Pau. de Caſt.in l.non eſt nouum. ff. de legi.& Alex. poſt Bald. & Ange.in l.Titiæ textores.ff.de. leg. 1. vbi plura ad hoc adducit.Item adducit etiã do.Fely.in l.ad beſtias.ff.de pœnis.de quo dixi ſupra, in §.opportune.nu. 6. Adducit etiã

Inno.in c.licet.in fi.de regula.vbi dixit,ꝙ diſpoſitio illius
capituli circa petitionem licentiæ hẽt locũ in oĩbus alijs
caſibus,in quibus verſatur publica vtilitas. de quo dicto
ſm eum exclamat do.Pe.de Monte in ſuo tracta. de ptãte
Papæ.in 3.col.licet non alleget Inno. in d.c.licet, ſed in c.
cum ad monaſterium.de ſtatu mon.vbi hoc nõ dicit.Et ex
hoc infert.do.Pet.ꝙ ſi cardinales,& prælati, qui ſunt ſub
obediẽtia Papæ,petãt licentiã eundi ad conſiliũ,& ipſe eã
67 eis neget, qđ † tunc poſſunt ire ea non obtẽta, quando
ex hoc imminet publica vtilitas eccleſiæ vniuerſalis,forte
ad ſedandũ ſchiſma inter duos Papatu contẽdentes. quod
dicit do.Fel.eſſe bene not.ad plura ſimilia. allegat poſtea
d.l.ita vulneratus.ff.ad leg.Aquil.& ſimilem text. in c.ab-
bate.in fi.de re iud.in 6.ver.præſertim,cum nonnulla pro
vtilitate communi cõtra iuris aſperitatẽ ex æquitatis mã
ſuetudine tolerari noſcãtur &c.Item adducit ẽt Abb.in c.
apoſtolicæ.in 2.col.de excep.vbi dixit,ꝙ pp utilitatem pu
blicã iudex abſoluit ex officio ab excommunicatione nõ
petentẽ,per illum tex.quem dicit eſſe bene no.Ita adducit
ẽt Inno.in c.cum iandudũ.ad fi.de præbẽ.vbi dixit, quod
per publicam vtilitatem eccleſiæ vniuerſalis viri literati
68 † ſunt extollẽdi ad pluralitatẽ beneficiorum.pro quo di-
cit facere.c.cum ex eo.de elec.in 6.& c.de multa. in fin.de
præben.& c.ſuper ſpecula.de magiſtris.vbi tales viri vocã
tur ſtellæ eccleſiæ.Itẽ adducit etiam ipſe do.Felyn. in d.c.
nonnulli.in princ.in 24.col.Ludo.Roma.in ſing.ſuo 710.
incipient. quæro per illum text.&c.vbi dicit, ꝙ officiales
ſtratarum poſſunt propria autoritate facere,vt deſtruatur
domus vnius priuati,vt ciuitas ſit pulchrior.qđ vere ſupe
rioribus annis fuit practicatũ hic Bononię,& hoc p l. ædi
ficia.C.de ædifi.priua.ſed vult dicere de operi.pub. Addu
cit ẽt Bal.in l.ſi traditio.in prin.C.de actio.empt.vbi dicit
ꝙ fauore publicæ vtilitatis,põt quis compelli ad factum,
per no.in l.ſtipulatio.ff.de oper.no.nun.Item adducit etiã
text.in c.fin.de transla.præla.vbi diſpoſitio extenditur p
pter publicam vtilitatem.Item adduci poteſt etiam ſecun
dum eum Bal.poſt Iaco.Butr.in l.2.C.an ſeruus ex ſuo fa

cto.

69 cto.vbi † dixit,ꝙ ſtatutum nunquam interpretatur cõtra
rempu.in eo quod põt tangere alios. Pro quo ſecundum
eum facit, quod not.Bal.in l.milites.in fi.C.de teſta.mili.
vbi dixit.ꝙ reſpub. nunquam præſumitur concedere ali-
70 quibus officialibus arbitriũ cõtra bonũ publicũ, † etiam
ſi det eis plenũ & gñale arbitrium. Item adducit Cardi.in
conſi.141.incip.Sanctiſſimus dominus noſter. in 6. colũ.
vbi dicit,ꝙ ſi reſcriptũ principis repugnat publicæ vtilita
71 ti,non eſt ei parendũ,† per tex. in §.deinde competens.in
auth.de man.prin.Adducit etiã aliqua alia, de quibus ibi
p eum.Sed ultra eũ,adde tu Lud.Roma. in conſi.ſuo 199.
incip.præſens ſtatuti particula &c.in vltim.col.vbi refert
& ſequitur Bal.in d.l.2.C.an ſeruus ex ſuo facto & Alexa.
in rub.ff.ſolu.matri.in 3.col.in verſi.ſed quid econtra &c.
qui etiam refert & ſequitur illud dictum Bald. in d.l.2.de
quo etiam per eundem Bal.in rub.C. qui accuſ. non poſſ.
in pe.colum.Pro quo faciunt etiam dicta per Bar. in trac.
ſuo repreſa.in 3.q.ſeptimæ quæſtionis princ.Et adde etiã
Bal.in c.eccleſia ſanctæ Mariæ.in 2.colum.verſi. idem vi-
detur dicendum &c.de conſt.ubi dixit,ꝙ ſtatutum factum
72 in fauorem reipu.valet,ẽt ſi ſit cõtra clericos. † quod eſt
multum no.Item adde ẽt circa prædictam materiam,ꝙ ſta
73 tutum ſeruari non dẽt,quãdo † publice intereſt illud nõ
ſeruari ſm Bal.in l.nauiculariorum.C.de nauicu. lib. 11.
quẽ refert & ſequitur Pau.de Caſt.in conſi.ſuo 123.incip.
viſo puncto,& oppoſitionibus &c.in 2. col. Et facit etiam
dictum Specu.in titu.de cenſi.in §.1.verſi. item pone quæ
dam vicinia &c.quem refert & ſequitur Lud. Ro. in ſing.
ſuo 67.incip.puteus &c. & Bald.in l.cum fructuarius.ff.de
vſufruct.& Cepo.in tracta.de ſerui.in titu.de puteo.& ci-
ſterna.& Iaſo.in l.2.in 7.colum.C.de iure emphyt.in qui-
bus locis dicunt,ꝙ ſi puteus viciniæ eget reparatione, ꝙ
ſi vnus ex vicinis renuntiat cõmoditati dicti putei,tamen
non euitabit contributionẽ expenſæ, propter publicam
vtilitatem quod eſt no.& de hac materia publicæ utilita-
tis vide etiam Bar.in l.ſi alius.in §.eſt autem.ff.quod ui aut
clam.& in l.1.in princ.ff.ad l.Rho.de Iac.& Lud.Bolog.in

 addi.

addi.ad conſi Io.de Ana.conſi.71.& Petr.de Ancha.in cõ
ſil.244.incip.Chriſtianiſſime &c.& Angel.in l.Imperato-
res.ff.de pact.Pet.de Anch.in conſi.211.incip.factum ſup
quo &c.circa fi.& Bald.in l.1.in verſi.tertia concluſio. C.
ut quæ deſunt aduo.par.iu.ſup.Io.de Imo.in c.niſi eſſent.
in 2.col.de præben.Oldra.in conſi.104.incip.circa propo
ſitam.Bal.in conſi.230.incip.unus &c. in 3. uolum. in fin.
Bart.in conſi. 29.incipien.uiſis pactis.in 2. colum. & om-
nino Barba.in rubr.de reſcrip.in 4.char.in 1.colũ. uer.tu
uero conſiderata.& Lud.Rom.in ſingu.ſuo 279. incip.re-
gula eſt &c.in 19.char.in 1 col.ſuorum ſingu.& uide Pau.
de Rodul.in tract.ſuo de uſur.in ult.col.in uer.ultim.dicit
Imo.& do.Fely.in ca.poſtulaſti.in 19.col.eod.titu.Et ſcias
74 etiam ꝙ publica utilitas dicitur † iuſta cauſa, ſecundum
Bart.in l.quicunque.C.de iure fiſci.libr. 10.& do.Philip.
Deci.in conſi.269.incip.conſultus.in 3.col.Redeundo mo
do ad ſupradictam quæſtionem noſtram, mihi uidetur in
d.quæſtione ꝙ uerior & ſuſtentabilior ſit opi. Bald. & ſe-
quacium tenentium ꝙ ſtatutũ dicens,quod bãnitus poſſit
impune occidi,comprehendat etiã bannitum occidentem
alium:quia iſte actus occidendi bãnitos eſt fauorabilis rei
bup.ut d.l.congruit.ff.de of.preſi.merito tale ſtatutũ com
prehendit ẽt bannitos,non obſtantibus in contrariũ ad-
ductis,tene menti p̃dicta:quia ſunt notabilia . Quæro mõ
ulterius:ſtatuto cauetur in ciuitate,ꝙ banniti poſſint im-
pune offendi,non tñ occidi:mõ aliquis uolebat offendere
bannitũ,ut licite poterat ſecundum formam dicti ſtatuti,
qui bannitus ſe defendendo reſiſtit illi offendenti,q offen
dens eum occidit ꝑꝑ dictam reſiſtentiam:an talis occidẽs
ſit puniendus † pœna mortis, uel alia pœna ? in quo dicas
75 ꝙ non dẽt puniri aliqua pœna,& rõ eſt,quia cum talis of-
fendens eſſet conſtitutus executor in hoc a ſtatuto ꝑmit-
tente,q licet poſſet offendi,nõ licebat hoc caſu ipſi bãni-
to ſe defendere,& reſiſtentiã facere actui licito.† cũ ergo
76 ipſe bannitus fuerit in culpa,nõ tenet occidẽs eũ de homi
cidio ſubſequuto.ita dixit Barto.in l.ut uim.in 2.col. ff.de
iuſt.& iu.& Pau.de Caſt.in conſi.ſuo 194.incip.viſo ſupra

ſcripto puncto.in 2.col.ubi ad hoc alleg.tex.in l. ſi ſeruus.
C.de his qui ad eccleſ.confug.& l.quẽadmodum.in §. ma
giſtratus.ff.ad leg. Aquil.& glo.in d.l.ut uim.in 1.glo.quę
tenet ꝙ quando uiolentia infertur a priuato iuſte , nõ eſt
tunc licitum ſibi reſiſtere per l.4.ff.ad legẽ.Aquil. & idem
dicit ſi infertur a iudice.& ſi hoc eſt,ergo reſiſtendo eſt in
culpa,& per cõſequens debet ſibi imputare caſum in ſua
perſona culpa ſua cõtingentẽ.ut l.item Mela.poſt prin. ff.
ad leg.Aquil.& l.p̃tor §.fi.eo.tit.Et ſubdit Pau.de Caſt. in
d.conſi.ꝙ hanc partem etiã tenet Iac.But.in l.2.C. de his
qui latro.ubi dicit ꝙ ſi aliquis ſe defendit,& non permit
tit ſe capi a familia publica,q̃ ip̃m iuſte capere põt, & pro
pter hoc cõtingat ipſum interfici a dicta familia, tale ho-
micidiũ erit impunitũ,per d.l.ſi ſeruus . Idem ergo erit in
caſu bãniti:quia quicquid fiebat cõtra dictũ bannitũ, fie-
bat autoritate ſtatuti.ita reſidet Pau.de Caſt.in d.ſuo cõſ.
quẽ refert & ſequitur Lud.Bolo.in conſi.ſuo 63.incip.ui-
ſo igitur.ubi etiam hoc adducit Pau.de Caſt.in conſ.193.
incip. uiſo proceſſu. ubi concludit, ꝙ ubicunq; ex forma
77 ſtatuti conceditur aliquis actus,† ſi homicidium inde ſe-
quatur,eſt impunibile:nec ſtatuto loquẽtia de homicidio
habẽt locũ in faciente executionẽ a ſtatuto ſibi ꝑmiſſam:
ẽt ſi adeſſet dolus ſine quo non cõmittitur homicidium,
ut in l.1.§.diuus.ff.ad leg. Cornel.de ſica. Item adducit ẽt
eundẽ Pau.de Caſt.in conſi.192.incip.in cauſa incarcera-
torum.ubi ſimiliter concludit , ꝙ ubicunque aliqua iuſta
78 cauſa ſubeſt † in cõmittẽte homicidium,nõ põt quis pu
niri de homicidio. & ꝙ quælibet cã etiam iniuſta excuſat
a dolo.alleg.not.in l.plagij.C.ad leg.Iul.de plagia.& l.igi-
tur.ff.de libe.cauſa. cũ multis ſimi. de quibus ibi per eum.
Item dicit Lud. Bolog.in cõſi. prællega. notabile verbũ in
materia iſta, videlicet , ꝙ ſi licitũ eſt familiæ p̃tãtis occi-
dere capiendũ ſe defendentẽ,prout dicit Iacob.But.in d.l.
2.cui familiæ non permittebatur aliqua offenſio,ſed tantũ
modo permittebatur captura,quę eſt act⁹ à ſe licitus,&nõ
apt⁹ ad mortẽ:multo magis permiſſum eſt occidere ſe de-
fendentem:qui ex forma ſtatuti nedũ capi,ſed vulnerari&

oſtendi poterat vt in quæſtione noſtra. & iſte exequutor
habet maiorē facultatē ſibi à ſtatuto conceſſam, quā fami
lia poteſtatis. Et adde tu ꝙ idem tenuit Pau. de Caſtr. in l.
vt vim. ff. de iuſt. & iur. vbi dicit ēt hoc idem dixiſſe Io. de
Ligna. in tract. ſuo de bello, ſed non dicit in quo capitulo
hoc dicat: ſed tu dicas ꝙ hoc dicit in illo tracta. in c. 88. &
incip. octauo quæritur &c. & idem tenet Floria. in l. 1. in §.
cum arietes. in 2. col. ff. ſi quadru. pauper. feciſ. dica. & in l.
quemadmodū in §. magiſtratus. ff. ad leg. Aqui. de quo etiā
per Card. in cle. 1. in 32. quæſt. de homicid. ad quod etiam
vide do. Nell. in tract. bannitorum. in 2. parte ſecundi tem
poris. quæſtio. 49. incipien. Sempronius volens &c. & quæ
ego dixi in c. 2. extra de homi. in antepen. cha. Et ex ſupra
dictis poteſt etiam inferri ad duo, videlicet ꝙ ſi filius ver-
beraret patrem eum caſtigantem, & hoc caſu pater eum
reſiſtentem occideret, quod non teneretur, nec pœna par-
79 ricidii, nec alia pœna, quia licita erat percuſſio † & corre
ctio patris in filium vt l. 3. C. de patria poteſtat. & in l. 1. &
2. C. de emenda. propinquo. ſi ergo erat licita offenſio, er-
go illicita fuit defenſio per ſupradicta. & hoc etiam videt
tenere Bar. in d. l. vt vim. in 1. col. ff. de. iuſti. & iur. & idem
dixit in domino quo ad ſeruum. & idem dici poteſt in ma
giſtro quo ad diſcipulum, cum ſimiliter licitum ſit magi
80 ſtro percutere diſcipulum, ut eum † inſtruat, vt habetur
in cap. nullus. 17. quæſtio. 4. & in l. aut facta. §. 1. ff. de pœn.
& in l. 1. C. de emen. ſeruo. & in l. 4. ff. ad leg. Aquil. & ibi
Floria. & Barto. in conſi. ſuo 104. inci. viſis teſtibus exami-
natis. & eſt tex. in l. itē quæritur. in §. Iul. ff. loca. Et idem pt
81 dici in vxore quo ad maritū, cū liceat † marito corrigere
& verberare vxorē ex cauſa: vt habetur in l. conſenſu. &
in auth. ibi poſita. C. de repu. & in auth. vt liceat matri &
auię. §. ſi quis aūt. & voluit gl. in c. ſicut. 7. q. 1. & gl. in c. quē
admodū. de iurei. & in c. placuit. 23. q. 2. & Bal. ī l. ſi filius.
C. de patr. poteſt. & in l. cum patronus. C. de oper. lib. cum
ſimi. Et ad prædicta vide omnino quæ dixi ſupra, in §. vlte
rius. num. 7. 8. & 9. Et ſcias vnum & teneas menti, ꝙ defen
82 ſio quanquā ſit iniuſta, † tñ non cenſetur proprie malefi-
cium.

ciū, cū proueniat à natura. l. 1. ff. de bon. eorū, q̄ ante ſen-
tentiā ſibi mor. cōſci. ita dixit Cardi. Alexand. in c. 1. ī 4.
col. in titu. hic finitur lex Cora. & incip. conſuetu. regni.
Quęro nunc vlterius an bānitus, qui poteſt īpune offen
83 di & occidi, poſſit † poſt mortē ſpoliari? in quo Bal. in l.
ſororem. C. de his quibus vt indignis. format hāc quæſtio
nem, & dicit, ꝙ non poterit talis bānitus poſt mortē impu
ne ſpoliari. & allegat rationē dicens, ꝙ ratio eſt: quia odiū
banni eſt finitum morte bāniti. alleg. bonū tex. in l. ſi pœ-
na. ff. de pœn. & in l. qui ſepulchra. C. de ſepu. viol. et idem
tenet Bald. in l. ex hoc iurę. in 4. col. ff. de iuſtitia & iure. &
Bal. ſuper ſtatutis in verſic. ſtatutū quod bannitus &c. &
Salycet. in d. l. qui ſepulchra. & Angel. de areti. in tractatu
maleficiorum. in ver. & veſtem cœleſtem abſtulit. in 1. co-
lum. pro quo alleg. bonū text. in l. diuus. ff. de bon. damna.
Et dicit Bald. in l. de his. C. de furtis. quod talis derobans
bānitum mortuum, furca debet ſuſpendi, ſicut famosꝰ fur.
ſed Salyce. ibi reprobat eum. Ludoui. Roma. tamē in l. ge-
rit. ff. de acqui. hæredi. dicit, quod alias ſeruata fuit ī facto
opinio Baldi, tamen reprobat eum. Sed Paulus de Caſtr. ī
conſi. ſuo 33. incip. ſuper primo quęſito &c. in fin. in hoc
dicit, ꝙ ſi bannitus, qui occiditur ſtatim derobat̄, hoc po-
terit fieri impune: quia ea, quæ incontinenti fiunt, vident̄
ineſſe, ſed ſecus ſi ex interuallo, quod dictū habet rationē
in ſe. & hoc dictum refert & ſequitur do. Fely. in c. quę in
eccleſiarum. in 5. col. de conſtitu. & idem cum hac diſtin-
ctione firmat do. Nel. in ſuo tractatu bannitorum. in ſecū-
da parte tertii temporis. in 3. quæſtio. vbi latius loquit̄ q̄
Pau. de Caſt. de quo etiā per Albe. de Roſa. in quarta pate
ſtatuto. q̄ſtio. 92. alias 93. incip. ſi ſtatuto cauetur &c. de
quo dixi etiam in l. fina. in penulti. colū. in princ. ff. de quæ
ſtio. vbi quaſi omnia ſupradicta adduxi circa materiam il
lam, quod mors omnia ſoluit.
84 † Quæri etiam poteſt vlterius de notabili quæſtione, vi-
delicet, an pax facta bannito ſit ſeruāda, & ſi faciens ta-
lem pacem contrauenit, an cadat in pœnā promiſſam, ſtan
te ſtatuto quod bānitꝰ poſſit impune offendi &c. In quo di
cendum

cendum eſt quod non,ſecundũ do.Nellũ in tracta. ſuo bã
nito.in tertia parte ſecũdi tẽporis.quæſtio.51.incipie.quę
ro bannitus &c.& ibi in quæſtio.ſeq.de quo etiã per Bal.
in l. iuriſgentium.in §.ſed ſi paciſcar.el 1.& ĩ §.ſed ſi paci-
ſcar.el 2.ff.de pactis.vbi tenet, quod talis pax non ualeat,
& ideo contraueniens non cadit in pęnam promiſſam etiã
cum iuramento,de quo etiã per eundem Bald. in conſilio
ſuo 221.incip.anno domini &c.in 2. volu.& Ioan.And.in
Mercu.in regula,fruſtra.& per Bartol.Bald.Ange. Imol.in
l.quid ergo. in.§. ſi hæres. per illum text. de lega.1. & per
Barto.in ſua diſputa. incipien. Lucanæ ciuitatis.& in l.ele
ganter.in.§.final.per illum text.ff. de pigno.acti. & in l.1.
C.quãdo licet.ſe ſine iudi.vin.Bartol.Bald. & Ange.ĩ l.1.§.
non autem. per illum text.ff.de dolo. & per Bald.in l.1.in
vlti.colum.C.ſi à nõ compe.iud.& in l.paciſci.ff.de pactis.
& Ange. in l. ſi ex legari cauſa. ff. de verbo.obliga. & in l.
qui ſeruum.eo.titu.& Bald.& Saly.in l.accuſationis.C.q̃d
metus cau.&Petr.de Ancha. in repet.c. canonũ ſtatuta.in
87.colum.in verſic. ſed quæro vtrum per ius &c. de con-
ſti.in quibus locis etiam concludunt prædicti docto. idem
eſſe, ſi ante pacem factã inimicus meus erat bãnitus: quia
dictum ſtatutum fuit inductum in odium bãnitorũ, ideo
pacto mutari nõ poteſt.l.tametſi.cũ ibi not.ff.ad Macedo.
maxime cũ fuerit inductum propter publicam vtilitaté.&
facit l.ius publicum.ff.de pact.ita dicit do. Alexan.in d.l.q
ſeruũ.ff.de verbo.obligatio.vbi adducit plura. & ibi dicit,
q̃d prædicta ſunt verba, quãdo cuilibet iure publico com
peteret facultas offendẽdi bannitũ:ſecus ſi ſoli offenſo:qa
tunc poterit per pactum tolli.allegat in argu.l.1.in fine.&
l.3.ff.de adimen.leg. & l.iuriſgentium.in §.ſed ſi paciſcar.
ff.de pactis.& dicit ꝙ ita limitat Bald.in.l.reos.in 14.colũ.
C.de accuſatio.& Bald.& Salycet. in dicta.l. accuſationis.
& in l.fina.C.ſi à non competen.iudi.Tu vltra eum dicas,
ꝙ idem diſtinguendo dixit Bald. ſuper ſtatutis in uerbo,
miniſter &c.& idem in uer.pax.in 1.uer.Et ſubdit d. Ale-
xan.in d.l. qui ſeruum. ꝙ de prædicta faciunt quæ ſcripſit
Bartol. in l. aut facta . in § . cauſa. ff. de pœnis . ubi dixit,
quod

quod ſi pace facta te offendi,nõ ex antiqua inimicitia,ſed
85 ex noua cauſa,ſeu ex noua rixa,†non dico rumpere pacé.
argu.l.ſi de certa.C.de tranſ.quod dicit eſſe menti tenédũ
perpetuo. & dicit ꝙ illud dictum ſequitur etiã Bald.in c.
1.in princ.de pace tenenda.& Anton. de Butr. & Ioan.de
Imo.in cap.cum inter P.de renun.& Ludoui.Roma.in l.ſe
mel mora.ff.ſoluto matrimo.

Item quærit etiam do.Alexan.in d.l.qui ſeruũ.quando
86 † præſumatur ex antiqua cauſa? In quo dicit uidendum
eſſe Bald.in l.ſi prædium.in pen. col.C.de ædil. act.Subdit
poſtea & dicit ibi Angel. quod ſi facta pace inter te &
me ſuperueniat mihi iuſta cauſa offendendi te: ut quia
poſt pacẽ me offendiſti,poſſum offendere te,nec dicor rũ
pere pacem.argu.d.l.qui ſeruum.& l.cum proponas. C.de
pact.& ibi hoc uoluit Bald.ad quod dicit do. Alexan.ſe de
diſſe plures concordãtias in d.l.ſemel mora. Dicit poſtea,
87 quod illud non procederet in tregua, † ſecundũ Ange.al-
legantem Ioã. And.in addi. Specu.in titu.de treuga & pa
ce.in princ.quod dictum ſecundum eũ ſequitur Rapha.&
Paul.de Caſtro in d.l.qui ſeruum. & dicit, quod idé tenet
Angel.& Imol in dicta.l.ſi ex legati cauſa.de uerb.obliga.
& domi.Anto.poſt Ioan.An.in c.peruenit.de iureiur.poſt
Archidia.33.q.3.in c. ille qui. & dicit quod fuit originale
dictum Vincen in c. 1. de treuga & pace. argu.c. inter ver
ba.in fine.2. quæſtio.3. Refert poſtea Ioan. de Imol.in d.
c.peruenit.dicere quod iſta differentia inter treugã & pa-
cem eſt potius de cõſuetudine,quam de iure.ꝑ d.l.cum ꝓ
ponas.cũ ſi. Et dicit quod nõ obſtat tex.ĩ l. actione.in §.di
ximus.ff. pro ſocio.allegata per Ioan. An. & do. Anton.in
d.cap. peruenit. quia non probat, nam ille text. loquitur
quando cum dolo fieret renuntiatio:quo caſu nõ procedit
regula.dicta l.cum proponas. Non obſtat quod habeẽ ĩ d.
cap.inter uerba.quia ibi loquitur de iure poli,non autem
de iure fori.ita reſidet d.Alexan.in l.qui ſeruum.ff.de ver
bo.obligatio.Tu autem vltra do. Alexan. circa dictam dif
ferentiam inter pacem & treugam. vide do. Felyn.in cap.
1.in 2.colum. verſi.conſidera tamé.diligenter &c.de treu-
ga

ga & pace.& in cap.ſignificante.in 1. colum. de iudæis.& Rapha.in d.l.cũ proponas.C.de pact.in 2. colum. & Soci. in conſi.90.incip. in cauſa magnifici. in vlti. colum. in 3. volumi.& Gandi.in tractatu ſuo maleficiorum, ſub rubrica de trãſac.& pac.in maleficijs.in 9. colum. in verſi.item pone queſtionẽ &c.& domi.Nicol.Milum in ſuo reperto. in litera T.in vlti.colum.in verſi.Treuga. & vide omnino quæ dixi in ſingul.meo 337.incip.ſequutus &c. & omnino vide d.Pe.Phi.Cor.in conſ.ſuo 175.inc.conſuluit & in 1.volu.&c.ibi in conſil.217.incip.viſo themate. in fine.& eundem in conſil.42.incip.plura &c.in 2.col. in 2.volũ.& ibi in conſi.216.incipien.licet prædicti &c.in 3.colum.in quibus locis tenet, ꝙ iura loquentia in frangente pacem, habeant locum etiam in frangente treugam per iura & rationes per eum ibi allegatas. Item circa primam quæſtionẽ, an liceat offendere bãnitum poſt pacem factã.vide Bal.in l.1.C.ſi a non cõpe.iudi.& in l.paciſci.C.de pactis. Item vide in materia d.Nellũ in tracta.bãnitorũ,in tertiã parte ſecundi tẽporis.q.52.& Ange.de Are.inſtit.de his q ſunt ſui vel alie.iur.in §.in poteſtate.in vlti.col.& Paul.de Caſt.in conſi.113.incip.viſo puncto &c.& Alex.in conſil. 19.incip.viſo proceſſu.in 1.colum.in 1.volumi.& in conſilio 462.ſecundum ordinẽ meum.incip. viſo.& in conſil. 463.inci.viſo &c. & Ludoui. Roma.in conſi. 155. in fi.& in conſilio 183.& eundem Ludoui. Roma. in conſil.238. in princ.incip.in caſu propoſito &c. Item in hac materia
88 bannitorum adde quod † bannitus in ære & in perſona, habetur pro mortuo, ſecundum Bald. multum not. in l. ſi qua pęna.ff. de his qui ſunt ſui vel alieni iuris. vbi dicit ꝙ ſi pater præterit filium bãnitum in ære & in perſona, ſi ſcus non poterit nomine bãniti dicere teſtamentũ nullũ: quia bãnitus mortuo æquiparatꝰ: ſed mortuus nõ dicitur præteriti.ergo.Et ſubdit ibi Bald.& dicit, ꝙ filio bannito
89 bãno capitali,† nõ debetur legitima:quia perſona banni
90 ti nõ reputatur eſſe in rerũ natura,† de quo ibi latius per eũ.quod dictũ pro notabili refert & ſequitur Barb.in cõſilio ſuo 42.incip.iſta conſultatio. in 1. charta.in vlti.col. in

in 3.volu.Pro quo dicto facit,nã ſtante ſtatuto ꝙ in cõtractu debeant interuenire duo affines,non poterit interuenire affinis bãnitus.ita notabiliter dixit Bal.in cõſilio ſuo 49.incip.quia verba ſtatuti.in 6.volu. Item pro illo dicto Bald.ꝙ bãnitus æquiparetur mortuo, eſt tex.not.in l.1.§. fin.ff. de bono. poſſeſ. contratabu. & hoc ẽt firmat Bald. in l.cum mulier.in 7.colum.verſicu.ex quarto arguitur.ff. ſoluto motrimo.& in l.tam mandatori. in prima colu.C. de non num.pecun.& ibi ipſe allegat plura iura ad hoc.& idem dixit ipſe Bald.in l.1. in 12.colum.in fine.in verſi.& propterea &c.de hære. inſti. & in rubrica C. qui accuſare non poſſunt.in vlti.colum. vbi dicit hoc eſſe verũ in bãnito pro aliquo delicto,ſecus aũt in bãnito pro debito ciui-
91 li:qa talis bãnitus † nõ habetur pro mortuo, ſed eſt integræ famæ, & ſtatus, ſecundum eũ ibi.Item ſcias ꝙ quili-
92 bet bãnitus † habetur pro fugitiuo, & põt capi quocunque die,ſecundum Bal.in l.1.in 3.colum.qui bo.ce.poſ.Et
93 ſtatim qđ quis eſt poſitus in bãno, cẽſetur † eſſe in fuga, ſecundum do. Ioan. Bap. de Caccialupis in tracta.ſuo de debito.ſuſpectis & fugi.in ver.vltimo circa fin.verſi.ſecũdo eſt ſciendũ.Itẽ bannitus poteſt a quocũque capi.vt dixi & habetur in l.fi.C.de malefi.& math. & voluit Bal.in l.1.in 8.col.in verſic.ex his apparet.C. de ſum.trini.& fide
94 cath. Item ſcias etiam † ꝙ banniti ex cauſa famoſa interim repelluntur a teſtimonio, ſecũdum Bal.in l.cũ mulier
95 in 15.col.ff. ſol. matrimo. An aũt † bannitus ſit infamis? vide do.Nellum in tracta.ſuo bannito.in prima parte ſecũdi tempo. q. 49. & Barto.in l.ictus fuſtium.in 2.colum.ff. de his qui notan.infa.verſic.quæro ergo.& per Alex.in cõſilio ſuo 112.incipien.omiſſis argumẽtis &c.in 2. volu.Itẽ
96 ſi bãnitus fuit reſtitutus per principem, † an intelligatur ẽt reſtitutus ad famã, adeo ꝙ poſſit eſſe teſtis? vide plene per Alexan.in conſi.ſuo 112.præallegato.incip.omiſſis.in 2.volu. & in conſi. 114. incipien.repetitus &c. Et quid ſi erat bannitus pro crimine leſe maieſtatis, vide Alex.poſt Lud.Rom.in l.de pupillo.§.ſi in pluribus. ff. de dam.infec. & in l.1.ff.ad legem Iul.maieſta.& Bertha.in ver. bãnitus liberatur.

liberatur.in ſecundo verſic.& Nellũ in tracta.bãnitorum.
in 1.parte tertij tẽpo.qõ.4.5.& 6.cum ſeq. & in eadẽ par-
97 te. qõ. 15. Ite ſcias etiam ꝙ infamis † nõ poteſt ad famã
reintegrari de ordinata iuſtitia,ſecundum Bal.in cap.veri
tatis.in 2.col.de do.& contu.

Et ad ꝑdicta ſcias, ꝙ bãnitus ſtatim quod eſt bannitus
98 perdit† ciuilitatem & deſinit eſſe ciuis.ita probat tex.in l.
poſtliminiũ.in §.filius.& ibi gloſ.clarius. ff.de capti.& vo-
luit etiã gl.in l.ſi quis tutor.ff.de tute.& gl.in l.amiſſione.
in §.qui deficiũt. ff.de capitis diminu. & hoc etiam firmat
Bart.in l.fin.per illum text.ff.de legatis.quem refert & ſeq
tur do.Nellus in tract.ſuo bãnito.in 2.parte ſecundi tẽpo.
q.95.incipien.quæritur an bãnitus.vt etiam ad hoc addu
cit Bald.in l.ſed milites.in §.ſed ignominia.ff.de excu.tut.
ubi dicit: ꝙ ſi fit proclama, ꝙ quilibet ciuis teneatur ire
ad exercitũ ſub certa pœna, ꝙ non comprehenditur ban-
nit9,qa nõ eſt ciuis,de quo latius ꝑ domi.Nellũ ubi ſupra.

Et ꝙ bãnitus perdat ciuilitatẽ,& omne beneficium in-
99 ductum à iure ſtatutario † illius ciuitatis, a qua eſt banni
tus,voluit Iacob.de Are.Bart.& Ang.in l.ex facto. in §.ex
facto.ff.ad Treb.& Cyn.Barto.& Bald.in l.1.C.de hęre.in
ſti.vbi referunt ita publice diſputãdo tenuiſſe Fede.de Se
nis in q̃ſtione ſua incip.q̃ſtio talis eſt,Titius filiusfami.&c.
& late concludit hoc Bar.in diſputa.incipien.Lucanæ ciui
tatis ſtatuto &c.& in extrauagan.qui ſint rebelles, in uer
bo,rebellãdo.& Bart.& Bal.in d.l.amiſſione.in §.qui defi-
ciũt.pro quo eſt bonus tex.in l.certa forma.C.de iure fiſ.
lib.10.quæ oĩa & quædã alia refert Alexand.in cõſilio ſuo
75.incip.viſis diligenter. in prima col. in 1. uol. quod etiã
uoluit Bal.in l.cum.mulier.in 5.col.uerſi. ſtatuto cauetur,
ꝙ bãniti.ff.ſoluto matrimo.& in Margarita ſua in uerbo,
excommunicatus.in 12.col.in uerſi.incipi. excommunica
tus repellitur &c.& Bal.in authen.vt omnino.in 4.colum.
uerſic.dixi de perſona iudicis &c.C.ne uxor pro marito.
de quo ego dixi ẽt ſatis late in conſilio meo inc. Spirituſ-
ſanctus ſit mihi a dextris.alias inci.perlecto & mature di-
ſcuſſo &c.in ſexta charta. ubi uideas.Et ſcias etiam, ꝙ ban
nitus

100 nitus ipſe † nõ perdit beneficia iuris communis,& facul
tatem ſuccedẽdi de iure communi:ſed perdit tãtum bene
ficia inducta a ſtatutis illius ciuitatis,a qua eſt bannitus,ſe
cundũ Iacob.de Are.Bartol.& Angel.in l.ex facto.in §.ex
facto.ff.ad Trebellia. Cyn.& Barto. in l.1.C.de hæredi.in
ſti. Bart. late in ſua diſputa. incipien. Lucanæ ciuitatis.&
in extrauag.qui ſint rebel.in verbo,rebellando.& Bart.&
Bald.in d.l.amiſſione.in §.qui deficiunt.ff.de capit.dimi.&
Bar.& Bal.in l.eius qui.§. 1.ff.de teſta.& Bal.in l.Gallus.in
§.& quid ſi tãtum.ff.de liber. & poſthu. de quo per Ale.in
conſi.ſuo 75.incip.viſis & diligenter perſpectis . in 1.col.
in 1.volu.& per Pet.de Anch.in conſi.ſuo 276. incip.filio
ſuo &c.& in conſi.ſuo 288.inci.iſte B.de Gannitio. & per
Bal.in addi.Spec.in tit.de iuriſ.om.iudi.in 1.colũ.in verſi.
ſi poteſtas.& per Lud.Bolog.in conſi. ſuo 57. in 3.colum.
& per do.Nellũ in tract.bannitorum, in prima parte ſecũ
di tempo.q.4.& quæſt.11.& ibi.q.5. & q. 37. & 38. Item
101 † an bannitus perdat patriam poteſtatem,adeo ꝙ eius fi
lij poſſint facere teſtamentum? dicas ꝙ non ſecundũ do.
Nellum in tract. banni. in prima parte ſecundi tempo.q.
102 21.Item an perdat† tutelam,& deſinat eſſe tutor vel exe
cutor, arbiter vel arbitrator , vide de his omnibus domi.
Nellum in d.tracta.bãnitorũ.in 1.parte ſecundi tẽpo.qõ.
103 40.41.42.43.& 45.Itẽ an † bannitus perdat alimẽta ab
illis,qui tenebantur ſibi ad alimẽta ante bannum, vide d.
Nellũ vbi ſupra quæſt.48. & ibi in qõ. 52. & 53. ponit an
104 perdat factionem teſtamenti.An aũt † bannito poſſit fie
ri ſaluuſconductus per iudicẽ ſeu officialẽ . vide Salyce.in
l.cum indulgentia.in 2.col.C.de ſenten.paſ.& per Alber.
de Roſa.in quarta parte ſtat.q.33.incip. quęro etiã aliam
quæſtionem,bãnitus de maleficio.& Ang. in quæſtio.inc.
Bononienſis &c.in ſexto dubio.& docto.in c.veniẽtes.de
iureiur.Alexan.poſt Bar.& alios in l.is qui reus.ff.de pub.
iudi.do.Fely.in c.accedens.il 2.in 2.colum. vt lit.nõ cõte-
ſta.do.Nellum in tract.bãnito.in prima parte primi tẽpo.
in 3.q.Paul.de Caſt.in conſi.34.incip.licet iſta ſit quęſtio.
Et circa prædictam materiam bannitorum ſcias etiam,
quòd

ꝙ licet bannitus ex forma ſtatutorũ debeat haberi ꝓ cõ-
105 feſſo,nihilominus dẽt condemnari per iudicem , † alias
non poſſet fieri executio bãni cõtra eum. ita dixit Iacob.
Butr.in l.2.in §.ꝙ ſi actor.C.de iuram.cal. quem refert &
ſequitur Bal.in c.fi.circa princ. extra de iura.cal. Pro quo
faciunt dicta ꝑ Pau.de Caſt.in conſi.ſuo 33.incipie. ſuper
primo quæſito in 2.colum.in uerſi.ſecundus quando lo-
quitur &c.ubi dicit,ꝙ ſi talis declaratio iudicis non ſit ſe-
quuta,uidelicet,ꝙ talis banniẽdus fuerit contumax , & iõ
ponitur in banno:tũc licet terminus ſibi datus ad compa-
rendum ſit lapſus,tales inquiſiti banniẽdi non habẽtur ꝓ
confeſſis:quia ſtatutũ diſponens,ꝙ tales pro confeſſis ha-
beanĩ,debet intelligi ſane,videlicet,non ipſo iure,ſed per
ſententiã,ut expreſſe uult gl.ſecundum eum in l.2.in §.ſed
ſi actor.C.de iuramen.cal. in prima glo.ibi no.Item addu
cit etiam ad hoc Bartol. in l. eius qui delatorem.ff.de iure
fiſci.& faciunt etiam not.per Pet.& Cyn.in l.2.C.de legi.
ubi dicunt,ꝙ quotieſcunq; lex aliqua dicit aliquem infa-
mari ex aliquo facto,intelligitur.ſ.mediante ſententia de
claratoria iudicis,& non aliter.arg.l.ſi de interpretatione.
ff.de pœn.& facit ſm eum cap.iudex.in fi.de offi.deleg.in
6. ubi non ſufficit iudicem eſſe ſuſpectum , ut deſinat eſſe
iudex,niſi ſuper hoc ſit ſequuta declaratio iudicis. de quo
etiam per Bar.in ſimili.in l.ſi ſtipulatio. in fin. princ. ff.de
oper.no.nuntia.Et ſubdit Pau.de Caſt.in d.conſi. ꝙ poſi-
to,ꝙ ante dictam declarationem haberentur pro confeſ-
ſis,non tñ irreuocabiliter , ſed reuocabiliter uſque ad di-
ctam declarationẽ.arg.l.ſancimus.C.de fideiuſſ.de quibus
latius per eum.in d.conſi.33.Sed ultra Pau.de Caſt. adde
tu bonum text.in c.cum ſecundum.in §.confiſcationis, de
hære.in 6.ubi dicitur , ꝙ bona hæreticorũ ipſo iure ſunt
confiſcata,ſubdit tñ ibi Papa,ꝙ executio talis confiſcatio
nis non debet fieri per principes , ſeu ſuperiores antequã
per epũm loci,uel per aliã perſonam eccleſiaſticam , quæ
ſuper hoc habeat poteſtatem , ſñia ſuper eodem crimine
fuerit promulgata,& hoc ibi firmãt doct. maxime Gemi.
& idem firmat Oldrad. conſi. 271.incipient.quæſtio talis
eſt

eſt &c.circa fi.& inde in ſimili videtur firmare gl.in clem.
1.in verbo, commode.de pęnis.& text.in clem.præſenti.de
cenſi.& glo.in c.Imperialem.in ver.reuertatur.de prohib.
feu.aliena.per Federi.in vſib. feud. Et hanc partem tenet
etiam do.Ant.in c.cum dilecti.de dolo & contu. in 7.col.
in verſi.vltimo aduerte &c.vbi dicit colligi ex illo text.ꝙ
iudex debet eſſe cautus,quando procedit contra aliquem
tanquam contra contumacẽ,qui ex forma legis,vel ſtatu-
106 ti haberi debet pro cõfeſſo , † vt ante oĩa aliquid inter-
loquatur,per quod oſtendat eum eſſe contumacem, & ſic
oſtendat ẽt ſibi liquere de contumacia . Nam non ſufficit
eum eſſe contumacem,niſi ſibi liqueat.alleg.l. hæc aũt. in
ver.cõſtare liquereq; prætori.ff.quibus ex cauſis in poſſeſ.
eatur.& alleg.Bar.in l.4.in §.prætor.ff. de damno infecto ,
& idem tenet do.An.in c.cum dilecti.de elect. de quo etiã
dixi ſupra,in §.poſtquã.nu.37. Et idem etiam videtur fir-
mare Barto.in l.2.in §.ꝙ ſi actor.C.de iura.calum.vbi quæ
rit ſi ex forma legis,vel ſtatuti contumax in reſpondendo
poſitionibus debet haberi pro cõfeſſo, an hoc caſu adhoc
vt habeatur pro confeſſo ſufficiat,ꝙ recuſet reſpondere ,
vel ſit cõtumax in reſpondendo;an vero ſit neceſſe,ꝙ hoc
pronuntietur per interlocutoriam iudicis . & dicit ꝙ ne-
ceſſe eſt,ꝙ pronuntietur per interlocutoriam iudicis eum
haberi ꝓ cõfeſſo. ꝓ quo alleg.tex.in d.l.eius ꝗ delatorem.
Et idem tenet ẽt Ang.de Aret.in tract.ſuo maleſi.in verb.
qui iudex,in 5.char.in ver.quæritur tamen.vbi alleg. hoc
voluiſſe Bal.in l.tranſigere.in fin.C.de tranſac.& in l.iube
mus.§.œconomos.C.de ſacroſan.eccl.& in c.1.quibus mo
dis feu.amitta.& in c.1.de feu.ſine cul.non amit.& in c.va
ſallus.de alie.feud.& hoc etiam Bartol. tenet in tracta.ſuo
qui ſint rebelles.in ver.rebellando.in tertia colum.in ver.
primo caſu &c.& idem tenet Petr.de Ancha.in conſil.ſuo
190.incipien.plura contra proceſſum. in 2.col. vbi dicit ,
107 ꝙ ſententia canonis,uel legis † non habet iudicis officiũ
executiuum , niſi ſequatur ſententia hominis cum cauſæ
cognitione.alleg.d.c.cum ſecundum.de hęre.in 6.& clem.
præſenti.de cenſi.& not.per Ioan.Andr.in c.ſi qui.de prę-

ſcrip.in 6.& l.ſicut.quod ibi not.C.de pręſcrip.30.vel 40.
annorum.Item ad prædicta facit:nam notarius commit-
tens falſum,propter quod ex forma ſtatuti ſit priuatus of
108 ficio tabellionatus,† tamen poteſt conficere inſtrumen
ta,& valent antequam ſit priuatus officio tabellionatus ꝑ
ſententiam iudicis, ſecundum Specul.in titu. de inſtrum.
edit.in §.reſtat.in ver.quid ſi tabellio.& in verſicul.quid ſi
confectum & in eod.tit.in §.inſtrumentum.in ver. quid ſi
aliquod &c.quod etiam tenet Bartol.in conſi.ſuo 174. ſer
Ioannes de Caſtro Duranti &c.Abb.poſt Inno.& alios in
c.fraternitatis.de hære.pro quo eſt tex.& ibi hoc expreſ-
ſe affirmat Bal.in l.ſi quis decurio.C.ad leg.Corn.de Fal.
in verſi.ſed non ſtatim deſinit eſſe decurio &c.& Bart.in l.
Barbarius.in repe.in vlti.char.ff.de officio Præto. & Bald.
in c.ſi inter pares.de lege.Corra.& in l.Caſſius.ff.de ſena.
& in authent.habita.in 10.col.C.ne fil.pro patre. Bald. &
Angel.in l.2.in §.miles.ff.de his qui nota. infam.Bald.in l.
1.C.de teſtam.& in l.in exercendis.C.de fide inſtru. & in
l.2.C.de ſen.& Paul.de Caſtr. in conſil.217.incipient.ſu-
per primo.in 2.colum. in prin. Item etiam pro prædictis
adduci poteſt glo.in c.1.extra de ſagitta.& glo.in cap.ſicut
tuis bonis.de ſymo.& in c.1.de eo qui furti.or.ſuſce.& gl.
fin.in cap. cum eſſes.extra de teſta.& glo.in c.ſalonitanæ.
63.diſtinct.in quibus glo. dicitur, ꝙ ſi ab aliqua lege, vel
ſtatuto aliquid prohibitũ eſt ſub certa pœna,ꝙ contraue-
109 niens non poteſt † grauari ad ſoluendam illam pœnam,
niſi ſuper ea ſequatur ſententia declaratoria iudicis:quod
firmat & approbat domin.Bartholom.Cepo.in conſil.13.
incipien.ſtante quædam &c.in 3.colum.vbi allegat dictas
gloſſ.Et addi etiam poteſt prędictis quod voluit Petrus de
Anchara.in conſi.ſuo 240.incipiente,per prædicta &cęt.
circa finem, vbi dicit, quòd omnis executio eſt ſuſpenſa
110 contra excommunicatum,† antequam ſi declaratum ip
ſum eſſe excommunicatum. Pro quo etiam faciunt dicta
per eundem Petr.de Ancha.in conſil.139.incipien. tribus
de cauſis &c.vbi dicit,ꝙ ad hoc, vt quis ſit infamis,requi-
111 ritur † confeſſio ipſius in iudicio,vel ſententia iudicis,

nec ſufficit probatio criminis.alleg.hoc voluiſſe Ioan.An
dre.in c.ſi qui.de præſcrip.in 6. & dicit ꝙ pro hoc faciunt
not.in clem.religioſi.de ſenten.excommu.Et facit gloſ.in
c.ſi diligenti. de foro competent. in verbo,perdant. quæ
intelligit illum text.volentem ꝙ clericus,qui relicto foro
eccleſiaſtico vadit ad iudicem ſecularem, ꝙ amittit illud,
quod euinceret.& glo.ibi intelligit ꝙ amittit per ſenten-
tiam.Ad idem etiam in ſimili facit gl.in l. ſi quis in tantã.
in uerbo,amittat.C.vnde ui.ubi dicitur,ꝙ ſi quis intraue-
rit uiolenter poſſeſſionẽ alicuius rei,apud aliquem exiſtẽ
tẽ,eam rem reſtituat illi poſſeſſori: & ſi quod ius habebat
in illa re,illud ius amittat.& gl.ibi dicit ꝙ intelligitur, ꝙ
112 illud ius amittere debet † per ſnĩam,& non ipſo iure. &
facit in ſimili gloſ.in l.iubemus.in §.ſane.C.de ſacroſanc.
eccl.& gl.in reg.in pœnis.de reg.iur.in 6.Et hanc ſupradi
ctam partem per prædicta iura tenet Lud.Rom. in conſil.
ſuo 212.incip.quo ad primum.in ulti.col.ubi ſubdit idem
eſſe ſi ſtatutum dicat,ꝙ ſi uaſallus in dominum aliquam fe
loniam commiſſerit,feudum amittit:ꝙ intelligit per ſen-
tentiam. Ad quod alleg. gl.in c.1.de feu.ſine cul.non amit.
& in c.1.in §.ſancimus.quo temp.miles. & idem tenet An
gel.in l.eorum.in princ.ff.de damno.infec.& Alex.in l.Im
perator.ff.de iure fiſ.Accedat etiam ad prædicta notabile
uerbum Bal.in c.1.in princ.in 2.colum.in titu.hic finitur
lex Corra.& incip.conſuet.reg.ubi dicit,ꝙ licet ſtatutum
112 poſſit ipſo facto † aliquẽ bannire, uel ad mortem condẽ
nare,ſm glo.in l.amiſſione.in §.qui deficiunt.ff. de capi.di
mi.quod etiam caſu iſto requiritur ſententia declarato-
ria iudicis antequam fiat executio.alle.ad hoc d.c.cum ſe
cundum.& tex.& glo.in authe.de inceſt.nupt. in princ.&
ibi Iac.de Belui.Itẽ pro hac parte facit glo.in l.1. in uerſi,
afficerentur.C.ne li.poten.ubi dicit text.ꝙ illi,qui aduo-
cant patrociniũ,potẽtiorum,iactura cauſæ afficiunt.& ibi
gl.dicit,ꝙ requiritur ſnĩa declaratoria iudicis ſuꝑ hoc.Itẽ
adduci põt text.in c. cũ ancillis.C.de inceſt. nup.ubi dici-
114 tur, quòd in pœnis requiritur ſententia iudicis,† adeo
quòd incurrens pęnam non punitur,niſi præcedat ſen-

derat iudicis.quem tex.ponderat ibi Bal.ad hoc. Item ad
prædicta facit etiam tex.& glo.in c.cupientes.in §. ſi vero
in diſcordia.de elec.in 6.in verbo,priuentur.vbi text. di-
cit,ꝙ ſi facta eſt aliqua electio in diſcordia eligentiũ,ꝙ tũc
duæ ꝑſonæ mittendæ ſunt inſtructæ ad Papã,vt ꝓuideat,
& hoc expenſis electi vel electorũ: quas expenſas ſi recuſa
uerint dare,niſi ſint pauperes, priuentur omni iure ſibi
ex tali electione quæſito.& glo.ibi dicit,ꝙ ſunt priuãdi ꝑ
ſnĩam iudicis,quia non ſunt ipſo iure priuati.Itẽ pro iſtis
facit etiã gl.in c.ſi quis ex clericis.de vita & honeſta.cleri.
vbi text.dicit,ꝙ ſi quis clericus comam relaxauerit, ſit ex
communicatus,dicit ibi gl.non ipſo iure ſed per ſentẽtiã.
& ibi Abb.not.illam glo.ad hoc.item facit gl.in c.quicun
que,de hæret.in 6.in verſicu.innodetur.vbi text.dicit,ꝙ ſi
quis laicus publice dẽ fide diſputauerit,pœnam excommu
nicationis innodetur:& gl.ibi cõcludit,ꝙ nõ ipſo iure,ſed
per ſnĩam erit excommunicatus.Et facit gl.in c.2. in ver.
ſequeſtratus.de foro compet.quæ ſupplet ad tex.& dicit,
per ſententiam iudicis.Et facit tex.l.vectigali fundo.ff. de
pign.vbi dicitur,ꝙ ſi a partibus conuentũ eſt, ꝙ ſi canon
non ſoluatur pro re emphyteutica ad certũ tempus,ꝙ ta-
lis fundus ad dñm reuerteretur. ꝙ ſi canon illo tempore
non fuerit ſolutus,ꝙ fundus ille reuertitur ad dominum,
non ipſo iure,ſed per ſententiam,quem tex.allegant com
muniter ſcribentes in l.2.C.de iure emphy.

Itẽ ad prædicta facit ẽt doctrina Spec.in tit.de loca. in
§.nunc aliqua.in ver.47.vbi relatis opinionibus multorũ
concludit,ꝙ emphyteuta qui promiſit & conuenit ſolue-
re fictũ ſingulo anno,alias ꝙ caderet a iure ſuo:ſi ceſſaue-
115 rit ſoluere,ꝙ nõ intelligitũ† cecidiſſe a iure ſuo ipſo iure,
ſed ſuꝑ hoc requiritũ ſententia iudicis.quã etiam opinionẽ
tenet Imo. in c.potuit.de loc. & doct.maxime antiqui. in
l.2.C.de iure emphyteu.& hoc per tex.ibi qui vtitur ver-
bo,cadet,ꝙ eſt verbum futuri temporis.quæ uerba futu-
116 ri temporis nunquã † intelligitur ipſo iure,ſed demum
per ſnĩam:vt voluit glo.communiter approbata in l. iube
mus.§.ſane.el j.C.de ſacroſan.eccle.& glo.in d.l.in crimi-
nali.

nali.C.de iuriſ.om.iud. Et idem de canone non ſoluto te-
nuit Pet.de Anch.in conſi.ſuo 62.incip.motiua iudicis. &
Ludo.Rom.in conſi.ſuo 212.incipient.quo ad primum.in
2.col.&Hoſtien.in ſumma de loca.in §.quid ſi de natura.
& Petr.de anch.in conſi.176.incip.quo ad declarationem
dubii &c.& idem tenet Alber.in l.2.C.de iure emphyte.
& in authe.qui rem.C.de ſacroſan.eccle.& Pau.de Caſt.in
conſi.135.incipien.in caſu præſenti,& idem tenet Abb.in
c.ſi diligenti.in 8.colum.de foro compet.& dom.Anto. in
conſil.ſuo 212.incip.viſis punctis &c.inc.1.colum.de quo
vide etiam quæ dicam infra in nume.122.Et faciunt etiam
dicta per Lapum alleg.127. incipient. Anaſtaſius canoni-
cus. in fine. vbi dixit, ꝙ ſi quis eſt priuatus ipſo iure ſuo
beneficio,requiritur tamen ſentẽtia declaratoria iudicis.
Item facit etiam ad prædicta. Nam vbi lex, vel ſtatutum
annullat actum propter aliquod factum,vel non factũ, tũc
ad hoc vt ille actus ſit nullus, requiritur ſnĩa declaratoria
iudicis:vtputa dicit ſtatutum,ꝙ ſententia ſit nulla, niſi in
tra decem diem dies fuerit regiſtrata ad cameram actorũ:
117 hoc caſu,ſi talis ſnĩa non fuerit regiſtrata † intra illos de
cem dies,ad hoc vt ſit nulla requiritur,ꝙ ſequatur ſenten
tia declaratoria iudicis ſuper hoc dixit Bart.in l.1.ff.de te
ſtam.quem referũt & ſequuntur Moder.in l ſi quis maior.
C.de tranſa.de quo ego latius dixi in conſi.meo.97.incip.
ſummi Dei inuocato præſidio.in conſilijs ciuilibus.Et fa-
ciunt pro prædictis,quæ voluit Bar.in l.1.in fi.C.de colle-
gi.lib.11.& per do.Fely.in c.inſinuatum.poſt prin.de ſym.
& ꝑ do.Ant.& Io.de Imo.in c.3.de poſtu.& per do.Felyn.
in c.nonnulli.in §.ſunt & alii.in 12.& 13.col.de reſcrip.&
in c.ex parte.el 1.in 2.& 3.col.eod.tit.& in c. cęterum. in
7.colum.& in c.ſciſcitatus.in 1.& 2.colũ. eod.titu.Et facit
etiam pro prædictis quod voluit Bart.in conſi.ſuo incipe.
quæritur vtrum ꝑ viam retentionis &c.& Paul. de Caſtr.
referens eum in conſilio.ſuo 219.incipient.in cauſa quæ
118 vertitur &c.in fin.vbi dixerunt,† ꝙ licet mulier in inſtru
mento dotali habeat expreſſe obligata, & hypothecata
bona mariti,& præferatur habentibus anteriorem hypo-

thecam,iuxta ea quæ habentur in l.aſſiduis. C. qui potio. in pigno.ha.& in l.1.ff.ſolu.mat.attamen ipſa mulier non poterit impedire creditores mariti, niſi primo agat cõtra uirũ,& petat ſibi doté aſſignari aliqua iuſta de cauſa,puta, quia maritus uergat ad inopiam,& ſup hoc ſequuta fuerit ſententia declaratoria iudicis quod etiam no.Et illud cõſiliũ Bar.ẽt refert & ſequitur ipſe Pau.de Ca.in l.2. in prin. in 1.col.ff.ſol.mat.de quo feci mentionẽ in l.1.in 2.col.C. de exec.rei iud.& in auth.agricultores.C. q̃ res pig. oblig. nõ poſſ.& in l.ſi quis ne qõ.in 3.col. ff. de qõ. ꝓ quo dicto faciũt optime dicta p Cy.& Bal.poſt.gl. ibi in l.ubi adhuc. in 11.qõ.C.de iur.dot.ubi dicũt qđ licet mulier in dote ha
119 beat plura priuilegia,†tñ nõ põt agere hypothecaria cõ tra tertios poſſeſſores, niſi primo fecerit excuſſionem in bonis mariti:quẽ doctrinã uĩ approbare Bald. Nouell⁹ in tract.de dot.in 8.par.in pe.priuilegio,licet ipſe in eo. trac. in 7.par.in 34.priuilegio conet̃ impugnare d.conſiliũ Bar. & male iudicio meo.uide tñ oĩno q̃ dixi in ſing.meo 274. incip.licet regulariter,& quæ dixi in alio ſingu. meo 405. inc.ius ſibi dicere &c.& Socin.in cõſ.ſuo 111. inc.uiſa &c. in 2.col.in 3.uol.Modo ex ſupradictis oĩbus uĩ cõcludendũ in principali qõne noſtra de bãnito,uidelicet,ꝙ ad hoc ut bannitus poſſit puniri pro bannito,& ad hoc ut iura loquentia de bannitis habeant locum de bannito,non ſuffi cit,ꝙ fuerit cõtumax,& habitus ꝓ cõfeſſo forma legis uel ſtatuti, ſed requirit̃ qđ ſup hoc ſequuta fuerit ſnĩa declaratoria iudicis.Sed cõtra pdicta ꝙ nõ requirat̃ ſnĩa iudicis ſed ſatis ſit de ſnĩa legis,uel ſtatuti,adduci põt tex. & gl.in
120 c.ꝓ humani.de ho.ĩ 6.ubi hr̃,ꝙ poſt ſnĩam†ipſo iure ꝓlatã ſit executio libere ẽt aliter nõ citato ipſo condẽnato: itẽ facit optime gl.ĩ pe.§.cũ aũt.C.ad Treb.q̃ dixit, ꝙ ſuffi
121 cit quẽ eſſe cõtumacẽ cõſtare ex actis abſq; eo.† ꝙ iudex ꝓnuntiet,ſeu declaret illũ eſſe cõtumacẽ, & illã glo.dixit ad hoc ſing.& unicã ĩ iure.Bal.ibi in ult.col.ex qua dicit, ꝙ ſi ſtatutũ dicit,ꝙ cõtumax ponat̃ in banno,qđ iſto caſu nõ eſt neceſſe,qđ iudex interloquat̃,uel ꝓnunciet illũ fore cõtumacẽ.Et illã gl.ẽt alle.Bal.ꝓ ſing.in auth.ſed cũ teſtator.

ſtator.in pe.col.uer.q̃ro nunqd.C.ad leg.Fal.& in l.1.in 3. col.uer.ſcias aũt.C.ne ex delic.defun.ubi alle.d.gl. de qua gl.ẽt loquutus ſum ſupra in §.poſtquã. nu.42. Item ẽt ꝓ hac part.facit optime tex.iunct.gl.in c.extirpãdę,de prębe. ubi dicit tex.ꝙ rector parochialis eccleſię,in ea non reſidẽs,uel nõ tenẽs ibi uicariũ,priuat̃ ipſa eccleſia.& gl.ibi dicit ipſo iure,& ſic nõ p ſnĩam.Itẽ ꝓ hac parte facit gl. no. in l.1.C.de his quib.ut indignis.q̃ dixit, ꝙ pœna appoſita nõ uindicãti mortẽ defuncti,ipſo facto eſt inflicta hęredi, qñ habuit facultatẽ uindicãdi,& nõ uindicauit, de qua gl. facit feſtũ Bar.in l.in cognitione.ff.ad Sylla.& Abb. in d. c.extirpandæ §.1.in ult.col.de pbe.Et facit gl.iuncta tex.in c.3.de raptorib.ubi dicit,ꝙ excõicantur ſpoliãtes naufragiũ patiẽtes,niſi ablata reſtituãt.& ibi gl.dic.ipſo iure, & ſic nõ p ſnĩam iudicis.Itẽ facit ẽt ꝓ hac par.tex.ĩ c.unico. de iniur.ĩ 6.ubi dr̃,qđ cõtra pſonas eccl'aſticas nõ pñt cõcedi repſaliæ,& illi,q̃ cõtrafecerint, ſnĩam excõicationis incurrãt.& gl.ibi dicit,qđ incurrũt illã excõicationẽ ipſo iure,nõ p ſnĩam.Itẽ facit gl.ĩ c.ſi qs ſuadẽte.17.q.4.ubi tex. dic.qđ ſi qs manus uiolẽtas poſuerit in clericũ,qđ incurrit excõicationem.& ibi gl.dicit,ꝙ eã incurrit ipſo iure,nõ p ſnĩam.Itẽ facit text. in clem.1.de ſepul. ubi dr̃,qđ ille qui ſepelit manifeſtũ uſurariũ ſine licẽtia ſuperioris, ſed ex temeritate ſua,qđ incurrit excõicationẽ ipſo iure, non per ſnĩam.Et facit gl.in cle.1.de ſent.excõ.in uerſ.excõicationis.q̃ enumerat 50.caſus,in quib⁹ incurrit̃ excõicatio ipſo iure,nõ expectata ſnĩa iudicis.Et faciunt dicta p Abb. in c.qa in oĩbus,extr.de uſu.Itẽ ꝓ hac parte facit tex. iuncta gl.ĩ l.ꝓuidẽdũ.C.de poſtu.ubi tex.dic.ꝙ ſi qs ſine iuſta cã recuſauerit patrociniũ ſuũ alicui,qđ tũc talis foro careat. & ibi gl.dixit ipo iure,& nõ ꝓ ſnĩam.quã gl.dixit ibi ſing. Ang.& facit ẽt gl.in l.ſi cũ dies.in §.cõpromiſſo.ĩ uerb. cõmitti.de arb.& ibi doc.ubi tex.dicit pœnã cõmitti. & glo. ibi dicit,ipſo iure.& facit tex.in l.2.ĩ uerb.nulla.ff.de iud. itẽ ꝓ hac par.facit tex.& ibi doctrina Ang.ĩ auth.de litig. ĩ §.fin. ubi dr̃ ꝙ ille,qui litẽ derelinquit,cadit a iure ſuo & Ang.ibi dicit,ꝙ ille tex.intelligit̃ ipſo iure,nõ aũt p ſententiam.

tiam.Itẽ facit pro hac parte quod voluit Bal.in addi. Spe-
cu.in titu.de loca.in 7. colũ.in fin. vbi tenet, ꝙ ſi emphy-
122 teuta nõ ſoluit canonẽ debito tempore , cadat † ipſo iu
re à iure ſuo,& nõ requirit̃ ſentẽtia iudicis, qđ etiã tenet
do. Alex. in conſi . ſuo 267 . quod incip. viſa &c. Bald. in
authẽ.qui rem.C.de ſacroſan.eccleſ.& Angel.in.§.ſi vero.
in authen. de nõ alie. & do. Anto. in c. potuit. de loca.&
ibi Ioan.de Imo.& idem Ioã.de Imol.in repe.cap.fina.de
præſcrip poſt med.& in c.ex parte. de feud. in 9. colum.&
Saly.in l.2.C.de iure.emphy.in 3.qõ. & idẽ tenet Ang.in
conſi.ſuo 310 incip.in themate prædicto.& Abb.in conſ.
74.incip.duo principalia. & Bald. in conſil.377. incipien.
ad euidentiã.in 1. volu. & in conſil.406. incipiente ſuper
facto. in 4. volumi . & Alexan . in conſi . 229. incipiente
circa proceſſum. in pen. colum.vbi omnes prædicti doct.
tenent hanc partem.ad quod tamen vide quæ dixi ſupra,ĩ
hoc §. nume. 116. Et ſic exiſtis redditur dubia ſupradicta
quæſtio de bannito.Quid ergo dicẽdũ? Docto.in hoc dubi
tabili paſſu veniunt ad hanc diſtinctionẽ & concordiã, vi
delicet,ꝙ aut lex,vel ſtatutũ loquitur ꝑ verba futuri tem
poris, & tunc requiritur ſententia iudicis: quia verba fu-
turi temporis nõ ſunt canones latæ ſentẽtiæ,ſed ferendæ,
vt voluit gloſſ.in d.l.iubemus.§.ſane.C.de ſacroſan.eccleſ.
123 & in l.in criminali.C.de iuriſdi.om.iudic.Aut † lex loqt̃
per verba præteriti temporis,& tunc non requirit̃ ſenten
tia:Aut loquit̃ per verba futuri temporis, quibus adiũcta
ſunt aliqua verba præciſa & importantia canonẽ latę ſen
tentiæ,& tunc nõ requiritur ſententia.Exemplum ponũt:
ſi lex vtatur verbo,ipſo iure,eo ipſo facto,vel ſimilia:vt eſt
verbum Mox,allegãt quæ habent̃ in authen.de ince.nup.
in prin. 6. & in cap.eum qui. de præben.in 6. & idem di-
cũt de uerbo,Penitus uel Prorſus,vel Omnino.alleg.text.
auth.vt defun.ſeu fune.& glo.in l. ſi qui.C.de poſtu.Et idẽ
ſi lex vtat̃ uerbis,modis, omnibus,ut ꝓbatur in d.auth.ut
defun.ſeu fu.ita finalitr dicunt docto.in d. l.eius qui dela
torem.& in d.l.Imperator.ff. de iur.fiſci. & in d.l.2.C. de
iure emphy.& Mathæ.in no.ſuo 112. incip.not. qđ vbicũ

que

que &c.& Ludoui.Roma.ĩ ſing.ſuo 1.& 2.& iſta diſtinctio
& cõcordia communiter fit & tenetur à docto.in locis ſu-
perius allega. Ego autem in iudicando & cõſulendo tene-
rem primam opi.ſ.ꝙ requiratur ſentẽtia iudicis declarato
ria,nõ attenta hac diſtinctione:& hoc per tex. cui non po
teſt reſponderi in d.c.cum ſecundum.§.fin.de hæreti.in 6.
vbi tex.vtitur verbo præciſo,Omnimodo,ꝙ importat ca
nomen latæ ſententiæ, ſcilicet ipſo iure:tamẽ dicit ibi Pa
pa,ꝙ requiritur ſententia iudicis.Itẽ etiam per tex.& glo.
in authen.ad hæc.C.de vſu. vbi tex. vtitur verbo præciſo,
ſcilicet,Omnimodo,quod importat canonẽ latæ ſentẽtię:
vt volunt docto.in dictis locis,attamẽ dicit ibi gloſſ.ꝙ illa
verba intelligũtur ipſo iure, vel per exceptionẽ,quod eſt
verius.ideo nõ audeo recedere à prima opi.cogita &c.Et
ſcias ꝙ ſi in lege vel ſtatuto nõ exprimeretur , ꝙ quis in-
124 curreret pœnã ipſo iure,nec per ſentẽtiã:† tunc ſemper
debet intelligi per ſententiã.ita dixit Bal.in l. 1.C.de legi.
in finalibus verbis,quod eſt diligenter not.Remaneo igit̃
circa quæſtionẽ proxime formatã , ꝙ licet ex forma legis
vel ſtatuti contumax debeat haberi ꝓ cõfeſſo, ꝙ tamẽ ad
hoc,vt executio bãni poſſit fieri contra eum , erit neceſſa
ria ſententia iudicis declaratoria ſuper hoc,per iura pręal
leg.Non omnino tñ unum,videlicet,ꝙ vbicũque eſſem⁹ ĩ
125 notoriis,† nõ requireret̃ ſentẽtia iudicis, quomodocũq;
loqueretur lex,ſecundũ d.Ant.in c.peruenit.el 1.de appel.
& Gemina.in d.c.cum ſecũdũ.ĩ.§.fi. quod etiã tenet Abb.
in repe.c.ad noſtram.in 3.colum.de iureiur.& ĩ c. eccleſia
ſanctæ Mariæ.de cõſti.& hoc per text.& ibi voluit Bartol
in l.ictus fuſtium.ff.de his qui not.infa. vbi probat̃ ſecũdũ
vnã lecturam, ꝙ in notoriis non requiritur cauſæ cogni-
tio,nec ſolennitas ſentẽtiæ.et facit quod voluit Pet.de An
cha.in conſi.ſuo 197.incip.ſubtiliter & ad plenum.in fi.1.
126 col.† ubi dixit,ꝙ in notoriis ſolennitas iuris relaxat̃.al
leg.c.1.de elect.& c.ad noſtrã.de iureiuran.de quo etiã per
do.Fely.in c.eccleſia ſanctæ Mariæ.in 9. colum. de conſti.
Et facit etiam quod not.Bart.in l.2.in §.ſi de frumentaria.
ff.de admi.rerũ ad ciui peti.vbi dixit, ꝙ valet ſententia la-

ta

127 ta parte abſente & nõ citata, † quando cõſtat eidẽ parti
nullam defenſionẽ competere. quod dictũ ſequitur Abb.
in cap.ex inſinuatione.de appell.& in c.1.in 2.col.de cau-
ſa poſſeſ.& proprie.& ĩ cap.cum olim.in 6. col. poſt Hoſt.
ibi de re iudica.Et idem voluit Bald.in l.vt vim.ff. de iuſti.
& iure. per l. qui de crimine. ff. de adulte. & idem dixit
Bal.in l.iubem⁹.C.de defen.ciui.& in auth.ſed nouo iure.
C.de ſeruis fugi.pro quibus facit optime tex.ĩ c. bonę me
moriæ.de elect.& faciũt dicta per Soci.in conſi.ſuo 4.inci.
ſuper quæſt.in 7.colum.poſt med. in 3.vol.& faciunt quę
dixi ſupra in.§.poſtquã. nu.44.& 45. & in repet.mea.l. de
vnoquoque.ff.de re iudic.in 16.col.verſi.ego adduco &c.
& ibi in 17. colum. in fin. in ver. 26. caſus &c. de quo ẽt
per do.Philip. Deci. in conſil. 274. incipien. uiſo decre-
to.in fin.Et ad prædicta facit quod voluit Inno. in cap.cũ
128 in cunctis.de elect.† ubi dixit, ꝙ ubi quis eſt notorie do
ctus, ſi uult doctorari nõ debet examinari in collegio: qđ
etiam dixit Abb.in c.cõſtitutus.el 2.de appel. & dixit Bar.
in l.libellorum.ff.de accuſa.& in l.demonſtratio.ff.de cõdi
ctio.& demõ.ꝙ ubi loc⁹ eſt euidenter notori⁹, nõ eſt op⁹,
quod apponantur cõfinia.Et facit etiam qđ uoluit Bar.in
l.ſi ego.in fin.princi.ff.ſi cert.peta.& gloſſ.in l. decem.ff.de
verbo.obliga.& Moder.in l. exitus controuerſiæ. ff.de ac-
qui.poſſeſ.ubi dixerũt, ꝙ quãdo notoriũ eſt, ꝙ principalis
129 nõ eſt ſoluẽdo, † tũc poteſt cõueniri fideiuſſor aliter nõ
facta excuſſione principalis.Et facit optime ꝙ uoluit Per.
de Anch.in conſi.ſuo 187.incip.uiſis conſiliis.in ult. colũ.
310 ubi ſing.dixit, † ꝙ literis Papæ nõ eſt parendũ cõtra no
toriũ facti.& dixit Ange.de Aret.ĩ tract.malefi.in uerbo,
cicatrix.in 1.col.ꝙ ſi ſtatutũ dicit, ꝙ non poſſit feri ĩ ſentẽ
tia cõdemnatoria de cicatrice niſi adhibitis medicis, ꝙ ta
mẽ ſi ipſa cicatrix eſt notoria, poterit iudex ferre cõdẽna
toriã ſine medicis.quod etiã dixit Bad. in l.1.in 1. colum.
C.ut quæ deſunt aduoca.par.iud.ſup. Et dixit ſing. Abb.ĩ
c.ſuper his.de pœnis.quod ĩ delicto notorio iudex poteſt
mãdare pœnam imponi ſine alia cõdemnatione. & idẽ ip
ſe dixit in c.ad noſtram.de iureiur.& Barba. in c.euidẽtia.

in fin.de accuſa.Et dixit Bald. in l.ſi cũ quæſt.C. de euict.
quod emptor nõ poteſt cedere liti, quia præiudicaret ſibi:
nã poſtea nõ haberet regreſſum de euictione cõtra vendi-
torẽ ꝑ notata in l.ſi dictũ.in §. ſi com ꝓmiſero.ff. de euict.
iſtud fallit, niſi ius partis petẽtis rẽ emptã eſſet euidẽter
notoriũ: qa tũc poteſt cedere liti ſine ei⁹ ꝑiuditio, ſecũdũ
Bald.ibi.Et poſſent alia pene nume. infinita adduci ad hoc
ꝓpoſitũ notorii, quæ cauſa breuitatis omitto.de qb⁹ late
per Moder. in l.ſi vero.in.§. qui pro rei qualitate.ff. qui ſa
tiſda.cog.& ꝑ me latius ĩ repetitione mea rub.C.de ꝓba.
in 40.colum.cum 4.colũ.ibi ſeq.& in l. 1.in §.ſi ſerui quaſi.
in 2.& 3.col.ff.de quæſt.vbi loquutus ſum de materia. Ad
uerte tamen quia licet prædictæ doctrinæ ſint notabiles,
attamẽ ego nõ audeo hoc affirmare, videlicet, ꝙ etiã ĩ no-
toriis nõ requirat̃ ſentẽtia iudicis declaratoria, imo poti⁹
ſentio contrariũ ex not.verbis Bald.per illum tex. in cap.
vnico. qualiter dominus proprieta. priuetur. vbi dixit, ꝙ
131 notoriũ † pro ſententia nõ habetur, & idẽ expreſſe dixit
Bald.ĩ l.fin. per illum text.C. de malefi. & mat. Et ideo di
cebat ipſe Bald.ĩ l.ſi maritus.C.de dona.inter virũ.& vxo.
& l.nam ita diuus ff.de adopt. & in l. cum fratrẽ. C.de his
qui.vt indig. ꝙ licet epiſcopus ſit notorius homicida, nõ
132 tamẽ debet deponi: † ſine ſentẽtia iuris & ordine nõ ſer
133 uato.Et dixit Bal.in c.ad noſtrã.el.3.de iurei. † ꝙ etiã in
notoriis pars eſt citanda, & ſentẽtia eſt ferẽda: & ꝙ in eis
etiã requiritur qualis qualis cognitio cauſæ quia ſentẽtia
non debet ferri de facto.alleg.c.cum ſit romana.de appel.
& l.ea quidẽ.C.de accuſa.& idẽ dixit Abb. in cõſi. ſuo 68.
incipi. quanquã ſuper narratione &c.ante fi.& idem dixit
ipſe Abb.in conſi.ſuo 3.inci.nitar in præſenti cauſa &c.in
7.col.de quo etiam latius dixi in repeti. mea l. de vnoquo
que.in 3.col.ff.de re iudic.Et pro hac opinione mea vltra
ſupradicta adduco glo. communiter approbatã in c.euidẽ
tia.de accu.quæ expreſſe dicit quod ſuper notorio ſenten-
tia eſt ferenda & idem dixit Bald.in l. cum fratrem. præal
legata.& firmant Moder.in d.l.ſi vero.in d.§.q ꝓ rei qua-
litate &c.ff.qui ſatiſd.cog.& Angel. in l.libertas.§.fin.ff.de

ſtatu ho.vbi dixit, ꝙ ſi ſtatutū dicit, ꝙ cōdemnatus ad ma
leficio poſſit impune occidi:tūc quærit, quid ſi non eſt cō
demnatus,ſed crimē,ſeu maleficium eſt notoriū,an pote
rit impune occidi?& primo dicit videri ꝙ ſic:quia notoriū
æquiparatur ſentētiæ:vt in l.emptorē.in princ.ff.de actio.
134 emptio.vnde ī notorijs ꝓceditur executiue,& in eis †po
teſt incipi ab executione : vt in l.ictus fuſtiū. ff.de his qui
not.infam.& not.Inno.in c.ſtatuimus.de offi. deleg.& in
c.ex parte in Chriſto.de verbo . ſigni. Tñ dicit Angel.vbi
ſupra,qđ veritas eſt in cōtrarium: quia hoc notorium nō
æquiparatur ſententiæ. & dicit ꝙ ꝓ hoc eſt caſus in l.qcū
que.q̄ eſt l. fin. C. de maleſi. & mathe.quod dicit eſſe not.
Pro quo facit quod voluit Bal.i l.presbyteri.la.1.in 3.col.
verſi.ſecūdo q̄ro.C.de epiſ. & cleri. vbi dicit, ꝙ licet iu-
dici ſit aliquid notorium,tñ non procedit ad cōdemnatio
nem,niſi citet.qđ dictum refert domi. Felyn. in c.cū olim.
in 8. col. poſt med.de re iu.ideo per prædicta remaneo in
hac opinione,quod etiā in notorijs requiratur ſentētia iu
dicis declaratoria,alias nō poſſit deueniri ad executionē
contra aliquē,de quibus latius valde ſum locutus in dicta
repetitione mea rubri.C.de probationi. in 44. 45. & 46.
colum.vbi omnino videas.& in l. prima . C. de executio.
rei iudic.vbi etiam aliqua alia adduxi in hac materia.Vl-
timo pro nunc in hac materia bannitorum ex contuma-
cia ſcias,quod quando liquet iudici contumacem non eſſe
culpabilem,licet ſit contumax , iudex non poteſt, nec de-
135 bet eum condemnare. † & ita colligitur ex dictis Bald.
in rubri.C.de manu.vindi.& voluit Bartol.in conſilio ſuo
c.incipien.a domino Cyn. in vlti. colum. de quo late dixi
ſupra in §.opportune nu.8.& in §.ſecunda quæſtio.nu.29.
& in §.vltima quæſtio.nu.14.Et iſta ſunt q̄ mihi occurrūt
præſentialiter circa hanc materiā bannitorum , licet alia
plura poſſent dici circa ipſam materiā, quæ reſeruo dicen
da in tractatu meo bānitorū:ſed iſta mihi viſa ſunt vtilio
ra,& magis quotidiana aliis,quæ non ſunt negligenda.
Hippolytus de Marſilijs.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Armorum vſus regulariter eſt interdictus.*

2 *Arma clericorum ſunt lachrymæ.*

3 *Bannitus impune per ſtatutū occidendus , an poſſit per clericum occidi.*

4 *Clericis arma portare an & quando liceat.*

5 *Armorū vſus quibus nō prohibitus.nu.6.*

7 *Arma portanda conceſſa per ſuperiorem, an poſſint coram iudice portari.Et quid in palatio nume.8.*

9 *Armorum delatio conceſſa,punibilis in abuſibus.*

10 *Priuilegium meretur amittere qui conceſſa abutitur poteſtate.*

11 *Arma vetita portans debet ea amittere.nu.12.*

13 *Armorum appellatione quid veniat.nu.18.& 19.*

14 *Lapides,vel fuſtes ante percuſſionem arma non dicuntur.*

15 *Statutum de puniendis percutientibus , & vulnerantibus an includat vulnus cum vnguibus factum . Et quid in vulnere cum amphora vini plenas,aut pera panis facto.nu.16.*

Et quid de mordente.nu.17

20 *Arma facere,vel illa vendere an liceat . Et illa extra ditionem extrahere.nu.21.*

22 *Arma in bello amittens non poteſt illa recuperare.*

23 *Statutum de armis non deferendis, an comprehendat extraneos, & aduenas.numero 24.& 25.*

26 *Rem prohibitam extra territorium portantem,an ſufficiat inuenire, vt poſſit puniri.*

27 *Scriptura faciens fidem de prohibito per ſtatutum , an ſit ſufficiens ad pœnam irrogandam.*

28 *Arma non portans,ſed illa habens in terra prope ſe an præbeat delationis præſumptionem.*

29 *Inuentus de nocte cum armis an relaxandus datis fideiuſſoribus,& qui ſint fideiuſſores idonei.nu.30. Et quid de muliere arma geſtante numero 31.& 32.*

33 *Occidens aliquem manu vacua,an ita puniendus , ac ſi cum armis occidiſſet.*

34 *Arma ferens pluries vno die,an ſemel tantum pœnam incurriſſe dicatur.*

Arma

35 *Arma geſtans, & percutiens aliquem ſine armis, an dicatur aggreſſionem cum armis feciſſe.*
Et quid de ſocio arma ferente. nu. 36.38.& 40.
37 *Socios habens armatos cũ ipſe ſit inermis, an puniendus de armorum delatione.*
39 *Percutiens aliquem cum tridente tria vulnera faciente, an puniendus pro vnico vulnere.*
41 *Arma deferens malum indicat habere animum, niſi ea portet ligata nu 42.*
43 *Arma an veniant appellatione ſupellectilis.*
44 *Armorum portatio eſt leue delictum, & non requirit proceſſum.*
45 *Iudex rem litigioſam ſequeſtrare quando poſſit, ne partes veniant ad arma. 46.*

§. PRo compleméto præſentis operis, & huius
practicę reſtat nunc aliqua dicere circa ma
teriã armorũ, atteto ꝙ maior pars delicto-
rũ committitur cum armis, vt experientia
rerum magiſtra oſtẽdit, & clare demõſtrat.
Et ideo deueniens ad ipſam materiã ſcias
1 primo, † ꝙ armorũ vſus regulariter eſt interdictus, & pro
hibitus vt in rubro, & in nigro. C. vt armorũ vſus. lib. 11.
& in rub. de fabricenſibus. eo. li. & in authen. de armis. §. ſi
aũt. & habetur per Bart. & Ange. in l. 1. per illum tex. ff. ad
legẽ Iuliam de vi public. & per Bald. in l. data opera. circa
10. col. C. qui accuſa. non poſſ. & in c. 1. in 4. col. in titu. hic
finitur lex Cor. & per Abb. in c. clerici. de vita, & honeſtate
cleric. & ibi per Mod. Et nõ ſolũ laicis eſt interdictus vſus
armorum, ſed ẽt clericis: vt in d. c. clerici. & ibi glo. & in
clem. 1. eo. tit. de vita, & hone. cle. & in c. clerici. & quaſi p
2 totũ. 23. q. 8. Et ratio aſſignari põt, videlicet, quia † arma
clericorum debent eſſe lachrymæ: vt in c. conuenior. 23.
q. 8. & in cap. porro. vbi gl. 16. q. 4. & voluit Ioan. de Imol.
in c. clerici. el. 1. de vita, & honeſta. cleri. & glo. in c. ex mul
ta. in §. fi. de voto. & Iaſ. in l. imperium. in prin. ff. de iuriſ-
dictio. omni. iudic. & do. Philip. Deci. in cõſilio ſuo 151. in
cip. maximi ponderis. in 15. col. in fi. Et ideo dixit glo. in

c. 2.

c. 2. de homicidio. ꝙ licet licitũ ſit interficere depopulato-
res agrorum, tñ hoc non licet clericis, de quo ibi dixi, &
ibi late examinaui quæſtionẽ notabilẽ, videlicet, an ſtãte
3 ſtatuto ꝙ bãnitus poſſit impune occidi, † hoc poſſit fieri a
clerico. de quo latius dixi in conſil. meo 11. incipien. circa
hoc dubium &c. Scias tamẽ ꝙ pro defenſione perſonæ, &
4 rerũ ſuarum licitum eſt † clericis arma portare. vt in c. di-
lecto. & ibi gloſſ. de ſententia excõmuni. in 6. & in c. olim.
el 1. cum gl. fin. de reſtitutio. ſpolia. & in c. 1. 23. q. 1. Item
etiã pro defenſione proximi. de quibus omnibus vide per
Abb. in d. c. clerici. vbi etiã ponit, quid de aliis religioſis,
vtrũ illis ſit interdictus vſus armorum, & concludit ꝙ nõ,
ſaltẽ pro defenſione ipſorũ, interueniẽte licentia ſuperio-
ris, vbi haberi poteſt, vt ibi per eum. & vide gloſ. in c. duo
ſunt genera. 12. q. 1. Scias etiã quod vſus armorũ nõ intel-
ligitur prohibitus illis, quia arma portarẽt pro bãnitis oc
cidendis, ẽt ſi ſtatutum vetaret arma portare. ita dixit Lu
do. Roma. in l. 3. in §. vtrum ff. ad Sylla. quod eſt not. ad in-
tellectum l. oratio. ff. de ſponſa. vbi conceſſo vno omnia in
telliguntur conceſſa, per quæ deuenitur ad illud. Item nõ
intelligitur etiã prohibitus armorum vſus illis qui uolunt
ſe defendere a publico latrone ut habetur per Bal. in c. 1.
in §. ſi q̃s ruſticus. de pace tenen. & ibi uide text. & gloſſ.
5 Item † uſus armorũ non eſt prohibitus familię poteſtatis,
uel epiſcopi, aut alterius officialis cõmunis. ita dixit Bal.
per illum tex. in l. 3. §. fi. ff. de officio præfecti uigilũ. & vi-
de gloſſ. not. in c. ſtatutum. in ver. directe. de hæreti. in 6.
quę ſentit ꝙ vſus armorũ nõ ſit prohibitus familiæ inq̃ſi
torũ hæreticæ prauitatis. Itẽ vſus armorũ nõ eſt prohibi
tus illis, qui ex permiſione, aut licentia poteſtatis, vel ſu-
perioris arma portauerunt, ẽt ſi ſtatutũ in contrarium, vi
geret in ciuitate: quia ex iuſta cauſa ſaltem ad defendẽdũ
6 permſſio, † aut licentia arma portandi fieri poteſt. ita no.
dixit Bald. & Ludo. Roma. in rub. C. qui admitti. Scias
tamen, quod licet ex permiſſione, aut licentia ſuperioris
7 quis poſſit arma portare, tamẽ † illa nũquã poterit porta
re coram iudice. text. eſt cũ glo. in l. qui dolo in §. item q

cum

cum telo.ff.ad leg.Iul.de vi pub.& firmat Bart.in l.1.eod.
tit.& Ang.in l.armatos.ff.ad leg.Iul.de vi publi.Item nec
8 etiã talia arma portare poterit in palatio. † ita dixit Bald.
in d.c.1.in §.ſi quis ruſtichus.per glo.ibi de pace tenenda.
Et teneas menti,ꝙ licet quis ex permiſſione, aut licentia
9 ſuperioris poſſit arma portare.tamen† ſi abutitur ipſis ar
mis aliquem percutiendo, puniendus eſt de delatione ar-
morum.arg.l.2.in fi.C.de priui.ſchol. lib.12.& l.1.vbi ſe
na.vel cla.quia is priuilegium meretur amittere, qui ſibi
10 conceſſa abutitur † poteſtate.l.iudices. C.de iudi.& quia
priuilegium in dubio intelligitur conceſſum ſine alicuius
iniuria.l.2.§.merito.ff.ne quid in loco pub. Vlterius circa
hanc materiam armorum dubitari poteſt qua pœna pu-
11 niantur portantes arma.† in quo uide tex.in d.l.1.ff.ad le
gem Iul.de vi pub.Alia tamen pœna punitur ruſticus qui
portat arma,quam nobilis, vt tex.& ibi Bal.in d.c.1.in §.
ſi quis ruſticus.de pace tenenda. & vide Lud.Ro.in ſingu.
ſuo 263.incip.prohibitum &c.& dixit Bal.in d.§.ſi quis ru
12 ſticus.& Lud.Ro.in d.ſuo ſing.ꝙ portans arma vetita† de
bet illa perdere.quod eſt no.quia ita ſeruatur de conſue-
tudine,de quo latius per Iaſ.in §.ex maleficiis. in 17.col.
inſti.de actio.Quæri etiam poteſt quid veniat appellatio-
13 ne armorum?† de quo vide tex.& gl.in l.arma. ff.de verb.
ſig.tex.& gl.in l.3.in §.armis.ff.de vi & vi ar.& tex.in l.ar-
matos.ff.ad legem Iul.de vi publ.tex.& doct.in l.2.C.quæ
res expor.poſ.tex.iuncta glo.in d.l.3.in §.ſciendum.ff.de
offi.præfecti vigil.tex.& doc.in §.armorum.inſtit.de inter
dictis.gl.in §.ſinautem.in verbo,palam. in auth.de armis.
gl.in c.ſi perfodiens.de homic.glo.in c.ita quorundam.in
uerbo ferrum.de Iudæis. glo.in cle.ne in agro. in verbo,
arma.de ſta.mo.gl.in c.clerici.23.q.8.Bart.in l.fi.ff.ad leg.
Iul.de vi publi.Lud.Rom. in l.1.in §.occiſorum. ff.ad Syll.
& Alexã.in d.l.fi.Et ſcias quod licet appellatione armorũ
veniant fuſtes,& lapides, ut in dictis iuribus, tamen illud
uerum intelligas poſt percuſſionem: nam ante percuſſio-
14 nem,lapides,uel fuſtes† arma non dicuntur. ita dixit glo.
not.in d.cle.ne in agro.Item ſcias etiam quod appellatio

ne

ne armorum proprie illa veniunt, quæ principaliter,
& ſecundum naturam ac vſum ſunt ordinata ad offendẽ-
dum,ita dixit Ang.in d.l. armatos.ff. ad legem Iuliam de
vi publica.& Ange.in d.l.3.§.armis. Ange. in l.ſi pingore.
in.§.qui fuerunt.ff.de furtis.& Lud.Roma.in d.l.1.§.occi-
ſorum.Ex quo infertur,ꝙ percutiens aliquẽ cũ vnguibus,
15 † nõ tenetur pœna ſtatuti punientis vulnerantem,vel p-
cutientem aliquem cum armis,vel cũ ſanguinis effuſione.
ita dixit Ange.in d.l. ſi pignore.in.§. furem. & Ang.in d.l.
3.§. armis. quia vngues principaliter nõ ſunt ordinatæ ad
nocendum.Item infertur etiã ꝙ percutiens aliquem cum
16 amphora plena vino, † vel cum vaſe vitreo, aut pera pa-
nis,non incurrit pœnam prædicti ſtatuti, ſecundũ Ange-
lum in d.l. armatos. & Angelum in d.l.3.in §.armis. Item
infertur etiam,ꝙ ſtante prædicto ſtatuto, quod percutiẽs,
17 ſeu vulnerans aliquem cum dẽtibus† non incurrit pœnam
dicti ſtatuti cum appellatione armorũ nõ veniant dentes,
vt dixit Barto.in conſilio ſuo 106.incip. ſtatuto caſtri ple
bis.cum dentes non dicantur arma,ſed pars corporis,vt ĩ
l.1.§.medicos.ff.de vari. & extraordina. cog. & probatur
in l.euidens.ff.de ædil.edict.& plene declarat Bartol. in d.
conſilio ſuo. Item ſtante ſtatuto prædicto infertur, quod
percutiens aliquẽ cũ paruo gladio,uel gladio principaliter
deſtinato ad moderandum calamos, uel ad incidendum
ungues, uel panem, non incidit in pœnam dicti ſtatuti
cum appellatione armorum talis paruus gladius nõ ueniat,
18 † ſecũdum gl.in d.§.ſinautẽ.in verſic.minores.in authen.
de armis.& glo.in rubri.C.de fabricen.in fin.& firmat An
ge.in d.l.1.ff. ad legẽ Iuliam de vi publica.& Ang.in d.l.ſi
pingore.in §.qui furem & Ludo.Roma.in d.l.1.in §.occiſo
rum.& Abb.ĩ d.c.clerici.de uita & honeſt.clerici Bart.ta
men in dicta l.1.ff.ad legẽ Iul.de ui publ.uidetur tenere cõ
trarium, cum talis gladius etiã ſit aptus ad nocendũ,ergo
uenit appellatione armorũ:& iõ in eo habebit locũ diſpo
ſitio dicti ſtatuti. Sed hoc non credo habere locũ ĩ ſtatuto
loquẽte de portatione armorũ,quia portãs tale gladiũ nõ
cadit in pœnã ſtatuti prohibentis arma portare. Itẽ ſcias

 etiam

etiam q̧ ſtatutũ puniens vulnerantem, vel percutientẽ cũ
armis, nõ comprehendit illũ, qui aliquẽ percuſſit, uel vul
nerauit cum armis principaliter inuentis ad defenſionẽ:
19 †quia appellatione armorũ non veniunt arma ad defendẽ
dum, cum principaliter ad offendendũ nõ ſint inuẽta, nec
ſint prohibita portari, ſaltem de iure digeſtorũ. ita dixit
Bar. & Ange. in d.l.1.ff. ad legem Iuliam de vi public. & ſe
quitur Ludo. Roma. in d.l.1.§. occiſorum. & ſentit Abb. ĩ
d.c. clerici. in 1. oppoſitione. Et iſtud intellige verũ ſtricte
loquendo: qa arma ad defendendum, non ueniunt appel-
latione armorum, ſed large loquendo bene veniũt. ita ſen
tit gl. in d. clem. 1. in verbo, arma. Hodie tamẽ, de iure Co
dicis etiam arma ad defenſam veniũt appllatione armorũ,
vt in d.l.2.C. quæ res expor. poſ. & etiã de iure Inſtitutio
num, vt in d.§. armorũ. inſtit. de interdict. & de iure Authẽ
ticorũ, vt in d. authen. de armis. & vide etiã in materia
Bartol. in l. pediculis. in §. argento. ff. de auro, & argẽ. lega.
20 Itẽ quæri poteſt: an liceat† facere arma, vel illa vedere. de
quo vide tex. & gloſ. in d. authen. de armis. & Bartol. in l.1.
21 ff. ad leg. Iuliam de vi public. Quæri etiam poteſt: † an li-
ceat extrahere arma extra regnũ, puinciã, uel iuriſdictio
nem? de quo vide textũ, & quæ ibi not. in d.l.2. C. quę res
export. poſ. vbi etiam habetur qua pœna puniatur mittẽs
arma hoſtibus, & inimicis. Item ſcias etiã in hac materia
22 armorũ, qđ † amittens arma inter inimicos, & ſic ĩ bel-
lo, illa nõ poteſt recuperare: vt per glo. in cap. ius gentiũ. j.
diſtinctio. Item quæri etiam poteſt: an ſtatutum puniens
23 † portantes arma, includat, ſeu comprehẽdat forẽſes? in
quo dicas q̧ ſic: qa talia ſtatuta cõmuniter ſunt ꝑ Italiã, &
ea ignorare eſſet ſupina ignorãtia, ideo non excuſarent fo
renſes. ita dixit Barto. in l. interdũ. §. licet alias. in §. ſerui
qui in fuga. ff. de publican. & Bald. in l. prima. in 18. colũ.
C. de ſumma trinitate. & Ioã. And. poſt Specul. in titu. de
cõſtitutio. ĩ verſic. penultimo. vide tamẽ, quæ dixi in ſing.
meo 13. incip. Volo tibi dare &c. Quæri etiã poteſt. quid
ſi talis forẽſis, vel alius, qui eſt ꝓhibitus arma portare, fue
24 rit inuentus cũ ipſis armis, † ſed non fuit captus: an tamẽ

debeat

debeat puniri pœna ſtatuti punientis portãtes arma? ĩ quo dicas q̧ nõ, ſecundũ Bart. & Ang. in l. prima. ff. ad legem Iuliam de vi public. & ratio poteſt eſſe: quia inſpectio oculorum nihil in hoc operatur. argũ. glo. in l. ſiue. ff. de condictio. furti. vbi propterea quia nõ dicitur fur manifeſtus, ſi aliquis videat ipſum furẽ furantẽ, niſi apprehenſus ſit. Et ad idem in ſimili. facit glo. in l. in laqueũ. ff. de acquiren. rerum domi. & facit gloſ. & ibi doct. in l.1. circa prin. ff. de acquir. poſſeſ. vbi Bartol. & alii inducunt eam ad quęſtionẽ dicti ſtatuti punientis portantẽ arma, vel ludẽtẽ ad azardũ: an hoc caſu ſufficiat oculorũ inſpectio, & ſic viſus ſine apprehenſione, ad hoc vt quis puniri poſſit? & dicũt q̧ nõ ſufficit talis viſus, ſeu inuenito ſine apprehẽſione: ut ibi ꝑ eos. & ꝑ Barto. & Moder. in l.3. in §. Neratius. eodẽ titu. & ꝑ Barto. & Bal. ꝑ illum text. in l. ſi Barſatorã. C. de fideiuſſ. Bal. in l. lapilli. in fi. ff. de rer. diui. & per d. Nellũ in tractatu bãnito. in ſecunda parte, ſecundi tempo. quęſtione 48. pone ſtãte ſtatuto &c. in fi. uerbis. & Ang. in l. qui ſeruum. ff. de uerbo. obligatio. & in l. nec ĩ ea. in §. ius. ff. de adulter. & Ang. in l. prima. in §. hæc autẽ verba. ff. quod quiſq; iuris. & in l. ſi fugitiui. C. de ſeruis fugit. & Angel. in authẽ. de ſanctiſſi. epiſco. in §. reuerẽdiſſimus. & idẽ videtur firmare Barto. licet in alia materia loquatur in l. tutor qui repertorium. in 3. colum. in verſicu. ſecũdo. ff. de adminiſtratio. tutor. & iſta videtur eſſe communis opinio ĩ hoc caſu: & ita ſeruatur. Attamen mihi non diſplicet diſtinctio Angel. in d.§. Neratius. vbi dicit, q̧ aut ſtatutũ loquitᷣ quo ad puniendũ delinquentẽ inuentum: & tunc dicit ſtatutũ magis cõſideraſſe inuẽtionẽ delicti, quam apprehenſionẽ perſonæ, ad quod facit l.1.C. de rap. virg. & l.2. in princ. C. de veteri iure enuclean. & glo. in l.1.C. ubi ſena. vel cla. & text. ĩ l.2. de cuſtod. reorũ. & in l. q ſententiã. C. de pœnis. & l.1. & ibi Bartol. C. de petitio. bono. ſubla. lib. 10. & ĩ c.1. de dilat. & c. quamquam, de vſuris. in 6. Sed ſi ſtatutũ præmiaret inueniẽtes, tunc tale præmiũ vltra diſpoſitionẽ iuris communis datũ videtur ipſis inueniẽtibus, & capientibus datum, vt officiales magis ſolliciti in capiẽdo fiant.

 Et

Et cum hac opinione trāſit Lud.Rom ī d.l.1.in prin.ff.de
acqui. poſſ.& Ang.de Are. in ſuo tractatu malefic.in uer.
ſama publica. in char.de quo vide etiam Io. de Imo.ī d.§.
Neratius.& uide Ang.ī d.l.1.C.de peti.bon.ſublat.&Bal.
in c.propoſuiſti.de appella.& Gem.in ca.ſi laicus.34.diſt.
& in c.clericus. 46. diſti. Et prædicta intellige in delicto
conſummato: ſed ſecus ſi ſtatutum refert ſe ad delictum
in fieri: puta ſi puniret portātem rem prohibitam extra
25 territorum.† nam tunc requiritur vera apprehenſio. ita
dixit Ang.Rapha. & Pau.de Caſt. in d.l. ſi fugitiui. Et
circa hoc vltimū poteſt quæri de quæſtione quotidiana,
26 q̄ ſæpe occurrit in facto, videlicet, an ſufficiat † iuenire por
tantem rem prohibitam extra territorium in uia, ſeu in
itinere ad hoc, ut puniri poſſit: an aūt requirat ipſū appre
hendere ad locum deſtinatum, vel cū erit extra territoriū?
de quo vide Bald in d.l.ſi fugitiui.C.de ſeruis fugiti.Bart.
in l.q fiſcales.C.de nauicula.lib.11.Bald.in l.omnes popu
li.ī penul.col.ff. de iuſtitia,& iure.Bald. in l.ſi quis nō dicā
rapere.in 2.colū.C.de epiſc.& cler.Bal.in l. cum inter.C.
de donat.ante nupt.Bald.in l. cum proponas.ī princip.C.
de naut.fœno.& Bal.& Ang.ī l.arborib⁹.ī.§.Iulianus.ff.de
vſufruct.& Bald.in c.nam cōcupiſcentiam. de conſtitutio.

Et circa dicta ſuperius de inuēto cū armis,& nō capto,
an poſſit puniri. Adde ꝙ ſi Miles Poteſtatis, vel ſimilis ha
bēs officiū circa portātes arma inuenerit aliquē cū armis,
27 & eum nō apprehenderit, ſed † fecerit ſcribi ī actis quali
ter inuenit talē cum armis, ꝙ talis ſcriptura etiā ſine ca
ptura operatur, ut talis inuentus cum armis & nō captus
poſſit puniri. ita not. dixit Bal. in l. ictus fuſtiū.ff. de his q
notātur infamia. de quo dicto dixi in ſing. meo 395.inci.
dubitarunt doctores in pleriſque locis. &c. Vlterius du
bitari poteſt: quid ſi inuentus fuit aliquis nō habēs arma
in manibus, ſed erant in terra iuxta pedes ipſius inuenti:
28 hoc caſu† poterit puniri tanquā deferens arma, ut ſit præ
ſumptio cōtra eū, ꝙ illa ibi depoſuerit, ſi neſciatur, an ipſe
illa ibi portauerit? in quo Bal. in l.3.§.1.ff. de officio præ
fecti Vigilum. uidetur cōcludere ꝙ præſumptio ſit cōtra

eum, ideo puniri poterit: & ſi plures eſſent inuēti, omnes
tenent: licet ſolutio vnius omnes liberet, vt ibi per eū. ſed
Ludo.Roma.in l. prima.in §. hoc reſcriptū.ff.ad Syllania.
poſt Alber.de Roſa. cōcludit cōtrarium, uidelicet nemi-
nē debere puniri: quia cū ſit dubiū quis ꝓiecerit talia ar
ma in terrā, omnes uidentur abſoluēdi, maxime in crimi
nalibus. iuxta not. in l.fina.C.de ꝓbatio. quæ opinio mihi
magis placet: de qua quæſtione, & ſimilibus uide, q̄ late
dixi forte vltra omnes ī repetitione mea rubricę.C.de ꝓ
batio.in 82.colum.in verſic.adde etiam vltra præmiſſa in
hac materia &c. vbi adduxi Alberi. de Roſa. in ſecūda par
te ſtatu.q.121.incip. Item pone ſtatuto contineri &c. vbi
firmat hanc partē quā ſequor: licet Flo.in l.item Mela.ī.§.
ſi plures. in 4.col.ff.ad legem Aquil. teneat contrarium,&
male. per ea quæ ego dixi ī d.repetitione mea. in materia
incertitudinis. in 3.et vlti char. Itē ultra prædicta poteſt
dubitari de alia quæſtione, videlicet, an inuentus cū armis
29 de nocte † debeat relaxari datis fideiuſſorib⁹? ī quo dicas
ꝙ ſic, argumento eorum, quæ habent in l.neque.§.1.ff.de
ī ius voc.& hoc. firmat Ange. in rub.ff.de ī ius vocā. vt eāt
aut ſat.&Bal. in l.2.eo.tit. vbi not. ſubdit ꝙ ſi filiuſfamilias
fuerit captus cū armis, pater erit ꝓ filio capto idoneus fi
deiuſſor, adeo quod debebit relaxari: & nō ſolum pater ꝓ
filio, ſed etiā cōſocius pro cōſocio erit idoneus fideiuſſor:
30 ſi plures cū armis fuerint inuenti debēt relaxari, † ſi vnus
pro altero fideiubeat, ita dixit nota. Bart. per illū tex. in l.
Romanus.ff. de tuto. & curato. datis. ad quod etiā vide
Bald. in l.omnes. in prin. C.de epiſco.& cleri. Et ſciās ꝙ ſi
31 mulier ſit inuenta cū armis,† etiam ſi nō inueniat fideiuſ
ſorē, non tamen debet duci ad palatiū, ſed debet relaxari
præſtita iuratoria cautione de ſtando iuri, auth. nouo iure
C.de cuſtodia reorū. ita not. inqt Bald. ī l. ſed & ſi is.ff.de
in ius vocan. quod dictū refert,& ſequit dom.Felyn. in c.le
gebat. in prin. de maiori.& obedie. idē dixit Bal. in addi
tione. Specul. in titu. de ſentē. in pen.char. in verſic. Titi⁹ fi
deiuſſit.& Bal. in l.nemo deinceps. poſt med.C. de epiſco.
& cleri.& Ange.de Aret. ī tract. ſuo maleficiorū. ī verbo, ꝓ

quib.Antonius fideiuſſit.in 2.char.in uer. & aduertas &c.
de quo etiam dixi in ſing.meo.268.incip.conditio mulie-
rum.circa fi.ubi uideas.Itē ēt circa prædicta ſcias, ꝙ ſi Bar
32 ricellus,uel alius officialis aliquē captum cum armis † non
relaxauerit datis fideiuſſoribus,uel illis oblatis, tenebitur
in ſyndicatu,ita not.dixit Ang.in l.ſi uero.in §.qui pro rei
qualitate.ff.qui ſatiſdare cogantur.& uide quæ dixi infra,
in §.attingam.nume.17.

Item etiam ſcias, ꝙ eadem pęna punitur occidens ali-
33 quē manu uacua,† ac ſi cū armis occidiſſet.l.qua actione,
§.1.ff.ad leg. Aquil.& ibi Bal.& idem tenuit Bald.in c.1.in
§.iniuria.circa ulti.col.de pace iuram.fir.Poteſt etiam du-
bitari de notabili quæſtione uidelicet,quid ſi quis aliquis
fuerit inuētus una die pluries cū armis,an pęnā impoſitā a
34 ſtatuto ſoluet ſemel tm̄, † an pluries:in quo dicas, ꝙ una
uice duntaxat dr̄ incurriſſe pœnam,& non pluries, cū plu
ra delicta nō cenſeantur: ſed unum tm̄ igitur una uice ꝓ
qualibet die dr̄ contraueniſſe,ita dixit Bar.in l.inficiando.
in §.infans,ff.de fur.& Bal.in l.ſi duo.in §.ſemel. circa fin.
ff.de arbit.Item dubitari etiam poteſt:an habens arma, &
inſultans aliquem,licet arma non extraxerit, uel exercue
35 rit dicatur † tū feciſſe inſultum cum armis? in quo dicas
ꝙ ſic.ita dixit Bar.& Ang.per illum text.in d.l.3. in §.ar-
mis.ff.de ui & ui ar.& Bal.in d.l.data opera.C. qui accuſ.
non poſſ.& Lud.Rom.in ſing.ſuo 567.incipi.inſultus &c.
quod eſt nota.pro ſtatuto puniente inſultantem cum ar-
mis.ad qđ facit etiam dictū Bal.in l.raptores.C.de epiſco.
36 & cle.ubi dixit ꝙ qui ſtat cum † aliquo armatus, licet ar-
ma nō extraxerit,uel alium actū non fecerit: tamen dici-
tur afferre opem,& auxilium.& idem tenet Bal.in l.1. cir
ca 2 col.C.de ſer.fug.& Bal.in l.hæc uerba.in fin.ff.de his
qui no.infa.& in d.l.data opera.in pe.col. & Bal. & Ludo.
Rom.in l.1.§.ſed in eo.ff.ad Sylla.

Et facit qđ uoluit Ang.in l.quemadmodū.ff.de inoffic.
teſta.ubi dixit,ꝙ qui hēt enſem ī manu,& minatur mihi,
dicitur præparatus ad me offendēdū cū armis,adeo ꝙ poſ
ſum ipſum offendere.qđ eſt menti tenendū.de quo latius

dixi in §.expedita. numero 19.

Item ultra præmiſſa dubitari poteſt: quid ſi aliquis fue
rit inuētus cum pluribus ſociis armatis,an poterit puniri
deportatione armorū ex eo, quia habuerit ſecū hoïes ar-
matos,ſi ſtatutū puniret habentē hoïes armorū ſecū, aut
37 in domo,uel alibi? † in quo dicas,ꝙ de utroq; non pote-
rit puniri:quia iſta duo tēdunt ad unū effectū.ita dixit Bar.
in d.l.1.ff.ad leg.Iul.de ui public.& in l.quoniam. eo. titu.
ubi dicit hoc ſe multoties practicaſſe. pro quo facit gloſſ.
no.in l.q de crimine.C.de accuſ.& dicta per Bald. in l. ad
uerſus.in fi.C.de fur.in quibus iuribus dicit, quod ſtante
ſtatuto qđ qui portauerit arma puniat in decē, alio ſtatu-
to caueē qđ uulnerans aliquē cum armis, puniatur in ui-
ginti,quod iſto caſu uulnerās aliquē cum armis, nō punit
38 utraq; † pœna ſed ſolum pro uulnere:quia una pœna con
fundit cū alia.ita ēt dixit Bar.in l.quemadmodū.in §.illud.
ff.ad leg.Aquil.& Pe.de Ancha. conſi.272.incip.de titulis
&c.in penult.colum.& Bart.in l.diuortio.in fin.2 .colum.
ff.ſoluto matrim.& Ang.de Aret.in tract.maleficio.in uer
bo,fecit inſultum.in 2.char.in uerſi.aduertas tu iudex. &
ibi in additio. & in eod. tractatu in uerbo,admenauit.in
prin.de quo etiam per Bar.in l.nunquam plura.in pe.col.
ff.de priua.delic. & ꝑ Io.And.in addit.Spec.in tit.de homi
cid.in rub.& Bar.in l.3.C.ad leg.Iul.de ui pub. & Bald. in
l.cum ancillis.in ultim.colū.C.de inceſt.nupt.& Alber.de
Roſa.in 2.parte ſtatuto. qō.26.& qō.23. Abb. & quæ ibi
dixi in c.1.de pœnis. Gand. in tractatu ſuo maleficiorum
ſub rubr.de pœnis reorum.in 14.colum.in fi. & ibi in 19.
colum.in uerſicul. pone inſuper &c.Bald.in l.quicunq;.in
1.col.C.de ſeruis fugit.& dom.Nellum in tractatu ſuo bā
ni.in 3.part.ſecundi tempo.q.53.& dom.Ludo. Bolog.in
conſi.ſuo 8.in 6.colum.

Et cū iſtis fraternizat quæſtio illa:an percutiens aliquē
39 † cum bidēte,uel tridēte,puniatur pro unica percuſſione
uel uulnere?de qua per Io.And.in addit.Specul.in titu.de
ſententia,& his quæ eam ſequūtur. in §. ſpecies. in addit.
incipi.inducit ad hanc materiam.& per Bar.in l.ſi gemina

arbor.ff.arbo.fur.cæſar.& in l.eum qui.§.idem dicit.ff.de
fur.& in d.l.inficiando.§.infans.& in l.vulgaris.eo.titu.&
per Bar.in l.nunquam plura.ff.de priuat.delic.& Bal.in l.
quicunque.in 3.col.C.de ſeru.fug.& in auth.ſed nouo iu
re.circa 2.col.eo.titu.& per Bald.in l.tutor.ff.de tut.& ra-
tioni.diſtrahen.& in l.quærebatur.ff.de teſtam.mili.& in
l.ſi duo.§.ſemel.in fi.ff.de arbitris. & in l.eum qui.in §.in
popularibus.ff.de iureiur.Bal.in c.quæſtionem.de appella
tio.Gand.in trac.maleficiorum. ſub rub.de pœn.reorum.
in 10.col.in prin.& per Ang.de Are.in tract.malef.in ver
bo, & ipſum Titium percuſſit.in 1.char.in verſ.quid ſi ex
vno ictu &c.& Specul.in d.§.ſpecies ver.ſed pone in ſtatu.
& vide Abb.& quæ ibi dixi in c.1.de pœnis.Bal.in conſi.
155.incip.factum tale eſt in 6.vol.& ibi in conſi.159.inci.
antiqui &c. Quæri etiam poteſt circa hanc materiã armo
rum,quid ſi ſtatutum puniat inſultantem cum armis, &
40 aliquis inſultauit aliquem ſine armis,†ſed poſtea eum cũ
armis vulnerauit,an incidat in pœnam ſtatuti?in quo di-
cas ꝙ non:cum ſtatutum ſolum conſiderauerit principiũ.
ita dixit Ang.per illum tex.in d.l.3.in §.armis. ubi ſubdit
ſecus eſſe qn,ſtatutũ ſolũ cõſideraret finẽ puta ſi diceret:
qui aliquem cum armis occiderit,puniatur: nam tunc li-
cet inſultauerit ſine armis, ex quo poſtea armatus offen-
dit,dicitur incidiſſe in pœnam ſtatuti, ut ibi per eum.

Item,quid ſi aliquis erat armatus tempore,quo inſur-
rexit contra aliquẽ, & ſtatim depoſuit arma,an intelliga-
tur inſurrexiſſe cũ armis?dic ꝙ ſic,ſm Ange.in d.l.3.§.ar-
mati.per glo.1.ibi,in fi.ibi,eis depoſitis &c. Itẽ ultra præ
41 miſſa ſcias circa hanc materiã armorũ,quod†portans ar-
ma,præſumitur habere malum animum,niſi portet ea li-
gata.ita dixit Bal.per glo.ibi,in c.1.§.ſi quis ruſticus,de pa
42 ce tenenda.Et † dictus malus animus præſumitur ex ge-
nere armorum tex.eſt in l.omne delictum.§.ſi quis cõmi-
litonem.ff.de re mili.& in l.1.in §.diuus.ff.ad leg.Corn.de
ſica.& in c.ſignificaſti.l.2.in fi.de homi. & declarat Bar.in
d.l.1.§.diuus.ff.de ſica.& doc.poſt glo.in l.1.C.de ſica & in
c.ſicut nobis.de præſumpt.Poſſet etiam hic quæri de alia
quæſtio-

quæſtione,videlicet,ſi habens arma in manu, & non per-
cutit cum armis,ſed aliter:vt puta,unus habet ronchã, &
percutit cum haſta,Vel habet enſem,& percutit cum po-
mo, ſi ſequatur mors ex talibus percuſſionibus, an punit̃
pœna mortis & ſi talis percutiens cũ haſta vel cum pomo
enſis,ſi percutiat in capite,& ſic in loco valde periculoſo,
ſi ſequatur mors,debeat puniri pœna mortis? Ego hic ali-
ter non examino tales qõnes, quia eas pleniſſime exami-
naui in l.1.in §.diuus Adrianus in 4.col.ff.de ſica.& latius
ẽt in l.1.in 7.char.C.eo.tit.de ſica.& ideo ne idem per idẽ
ſæpius repetã, hic aliter non examino dictas qõnes. Mo-
43 do redeundo ad materiam armorum,ſcias ꝙ arma†nõ ve
ninnt appellatione ſupellectilium,uel maſſaritiarũ.ita di-
xit Bart.in l.ſupellectili.in prin.ff.de ſupellecti.leg2.quod
eſt ſumme no.pro legatis ſupelectilium, vel maſſaritiarũ,
quæ fiũt tota die ab aliquibus teſtatoribus, ut ego ſæpius
44 vidi in facto. Item ẽt ſcias,ꝙ portatio armorum † eſt le-
ue delictum,& non requirit proceſſum,ſecundũ Bart.in l.
leuia.in 2.col.ver.vel ponas exemplum.ff.de accuſa.& in l.
diuus. la 2.in 3.q.ff.de cuſto.reorum.Item ſcias ẽt, ꝙ ne
45 partes ueniant ad arma,iudex põt ſequeſtrare rem † liti-
gioſam,ut habetur per Spe.in tit.de ſequeſt. poſſ.& fruct.
in ver.ſed nunquid.& Bal.in l.ordinarii.in 4.col.uerſi.ſed
hic quæro.C.de rei uend.& in l.2.C.de ſum.trin.& l.fi.in
2.col.verſi.eſt quartus caſus. C.de ædict. diui Adri.tol.&
per Inno.in c.in præſentia.de prob.in 1.col.& Bal.in l.1.
ad fi.C.de appel.& Bar.in l.ſi duo.in 3.col.ver.alii dicunt.
ff.uti poſſidet.& docto.in l.æquiſſimum. ff.de uſufru.& in
l.fi.ff.de procurato.Cæſa & Bar.in l.quod iuſſit. poſt glo.
ff.de re iudi.Bal.in addit.Spec. in tit.de libelli concept.in
2.col.uerſi.quando partes.Bal.in l.1.C.de prohib.ſequeſt.
pecu.& in l.penul.vbi etiam per Bar. & Ang.ff.ubi pupil.
educ.deb.& Bal.& in addi.Spec.in tit.de ſequeſtra.poſſeſ.
& fruct.in primo uerſi.Inno.in c.in præſentia. in 1.col.de
probatio.Et facit not.uerbum Abb.in cap.olim ex literis
in 2.col.uer.ſed tu uide not.extra de reſcrip.& circa hanc
materiam uide d.Pari. de Puteo late loquentem in tract.
ſuo

ſuo ſyndi.in 64.charta.in 4 col.in cap.incip.iudex ut non
arguatur &c.& Flor. in l.communi diuidundo. in §. cum
de vſufruct.ff.communi diuidun. & d.Fran.Curt.in conſi.
61.incip.ſuper eo &c.limita tamen prædicta, & intelligas
procedere,quando neuter poſſideret, ſed vterq; pretende
ret poſſeſſionem ad ſe ſpectare.Sed ſi vnus tantum poſſide
ret,ſiue eſſet in poſſeſſione,alius non:tunc iudex non po-
46 teſt ſequeſtrare poſſeſſionẽ,dato † ꝙ videat partes ꝓceſſu
ras ad arma,ita no.dixit Bal.in l.æquiſſimum.ff.de vſufru.
& hanc limitationem etiã ponit idẽ Bal.in l.fi.C. de ordi.
cognitio.& in c.2.in 2.col.de vita,& honeſtate clerico. &
in l.ordinarij.C.de rei vendica.& in c.1.de ſequeſt.poſſ.&
fruct.in 4.col.vbi dicit, ꝙ propter metum armorum non
debet fieri ſequeſtrum,nec recedi a tramite iuris, niſi qñ
dubium eſt de poſſeſſione: ſecus quando vnus poſſidet,
alius non.Et iſta refert Iaſ.in l.quidam exiſtimauerunt.in
3.col.ff.ſi cert. pet. quod eſt menti tenendum ꝑꝑ iudices
ignorantes,qui ſtatim ſequeſtrant poſſeſſionem,non attẽ
ta poſſeſſione unius partis.Et iſta ſunt quæ mihi pro nunc
occurrunt circa materiam armorum,licet etiam alia plu-
ra adduci poſſent,quæ nõ ſunt ita practicabilia,circa quæ
aliter me non extendo.Hippoly.de Marſiliis.

SVMMARIVM.

1 *Vulnus quid ſit.*

2 *Vulneris appellatione an veniat tutor,& liuor.*

3 *Vulnuſculum nullum habet in ſe delictum.Et an includatur ſub ſtatuto de vulneribus nume. 4. 5.*

6 *Scire parum,& nihil æquiparantur.*

7 *Officialis pro minimo non eſt ſyndicandus.*

8 *Statutum de tortura loquens non includit leuiter tortum.*

9 *Inſequens fugientem,qui in fuga cecidit,& ſe vulnerauit an puniendus pœna ſtatuti de vulnerantibus.*

10 *Statutum vulnerantem,puniens de doloſo intelligitur.*

11 *Percuſſione probata, & non qualitate accuſatus an abſoluẽdus.*

12 *Inquiſitio de crimine commiſſo certo tempore,vel loco,& probatur de alio,non arctat inquiſitum ad abſolutionem obtinendam nume.13.14.*

15 *Accuſans interfectorem, & poſt modum probat hoc feciſſe per alium,an debeat ſuccumbere.*

16 *Vulneratus ex interuallo moriens,an præſumatur in dubio mortuus ex dicto vulnere.*

17 *Vulneratum non eſſe mortuum ex vulnere,difficile eſt probare.*

18 *Vulnerans an teneatur de occiſo,ſi vulneratus medicum habere noluerit.Et quid ſi medicum habuerit imperitum, vel noxia comederit.nu.19.*

20 *Medici vitium an excuſet vulnerantem,vel vulnerati inobedientia aut ſuperueniens infirmitas.num.21.Et quid ſi vulneratus adhibuerit incantationes nu.22.*

23 *Incantator non dicitur medicus.*

24 *Vulneratus dicens ſe mori culpa medici,an releuet vulnerantẽ.*

25 *Imaginem ſanctam percutiens qua pœna puniendus.*

26 *Agi de occiſo contra vulnerantem mortifere an poſſit ante mortem nu.28.*

27 *Vulneratus mortalter an habendus pro mortuo.*

29 *Mortuus,& ad mortem vulneratus æquiparantur.*

30 *Fideiubens in caſu vulneris,an & quando teneatur de morte ſecuta ex vulnere.*

31 *Pax facta de vulnere,an extendatur ad mortem ſecutam.*

32 *Exiſtens in mortis articulo, neque omnino viuit neque omnino mortuus eſt.*

33 *Fictio in ſtatutis pœnalibus non cadit.*

34 *Statutũ loquẽs in cõtractu non habet locum in quaſi contractu.*

35 *Mortuus proprie quis dicatur.*

36 *Proceſſus factus contra vulnerantẽ,an proſit ubi agitur de occiſo*

37 *Vulnerans aliquem,& poſtmodum occidens,an teneatur de vulnere,& de homicidio.*

38 *Percutiens aliquem cum armis an puniendus de percuſſione, & de armorum portatione.*

39 *Mox,qualiter exponatur.*

40 *Notarius an poſſit eſſe rogatus de qualitate vulneris, & inſtrumentum conficere ſine commiſſione.*

41 *Delictum an poſſit probari per inſtrumentum.*

§. ET quia cum armis ſępius inferũtur vulnera
in perſonis,quæ diuerſimode vulnerantur:
ideo mihi etiam videtur congruum, & non
impertinens aliqua in hoc opere poſt ma-
teriā armorũ adducere circa materiā vulne
rũ,& vulnerantium. Et ideo ſcias primo,ꝙ
1 vulnus † eſt ſciſſura,vel ſeparatio carnis ĩ aliquo corpore:
& hoc dicit̃ ꝓprie vulnus.ita probat tex.& ibi Bar.& Bal.
in l.ſi ſeruus ſeruũ.in §.rupiſſe.ff.ad leg. Aquil.& hoc ẽt di
xit Bart.in l.prætor.in §.rẽ atrocẽ.ff.de iniurijs.& Bart.in
quodam conſi.ſuo inci. proceſſum &c. Et ſubdit Bal.in d.
2 §.rupiſſe.ꝙ appellatione vulneris , venit tumefactio † ſeu
inflatio facta in corpore pp percuſſionẽ.Quod intelligi de
bet vbi talis tumefactio ſeu iflatio aperta fuit ex neceſſita
te,qa fecerat ſaniẽ.ita dixit Bartol.in d.l.prætor. in §.rem
atrocẽ.Et adde ꝙ aliud eſt vulnus magnũ,aliud paruũ , vt
habetur in l.vulneris magnitudo.& ibi vide Ang.ff.de in-
iur.& Ang.in l.1.in §.potuiſſe.in fi.ff.ad Sylla. & eſt bonus
tex.in l.1.in §.vitiũ quidẽ.ff. de ædil. edict. vbi text. dicit,
3 qđ modicum † vulnuſulum nullum in ſe habet delictum.
quẽ tex.ibi ponderauit Bal.in reportatis antiquis. & Bal.
in l.fin.in 1.colum.C.de ædil.act.& Angel. & Ludo.Rom.
in l.1.in §.excuſantur.ff.ad Sylla.& Ang.in l.extat.ff.quod
met.cauſ.& Ludo.Rom.in l.ſi vero.in §.de viro. in 11.col.
ff.ſolu.matri.& eſt bonus tex.ad hoc in d.§.excuſant̃.Et fa
cit tex.in l.quæſitũ.ff.de re iudicata . vbi appellatione fe-
bris nõ venit leuis febricula . quod ẽt firmat glo.in c.pla-
cuit.18.diſt.& Bal.in l.obſeruare.in 1. colum. C. quorum
appel.non recip.Ex quibus infertur,ꝙ ſi ſtatutũ ponit vul
4 nerantẽ , non habebit locum † in faciente vulnuſculũ:ita
dixit Ang.in d.l.extat.per text.in d.l. 1.§. vitium quidem.
Ad qđ facit dictum Bald.in d.l.fina.C.de ædil.actio.vbi di
cit,ꝙ ſi ſtatutum dicit,ꝙ ſyndici teneãtur denũtiare ꝑcuſ
5 ſiones ſanguinolẽtas,ꝙ nõ tenebuntur † denũtiare percuſ
ſiones vbi eſt leuiſſima cutis ſciſſura . ad quod vide ẽt glo.
in c.cum illorũ.in verbo, ſanguinis.de ſenten.excõmuni.
Pro quibus etiã facit c.licet cauſam.in §.quamquã.in ver.
nulla,

nulla,uel.modica.de probat.& tex.inſti.ad legem Fal.circa
prin.in ver.pro nullo,aut minimo lucro.&facit gl.in §.pe.
in authen.de inſtrumen.cau.& fide.in verbo,inter quos,q̃
6 dicit ꝙ parum † ſcire & nihil æquiparantur . Et ideo dixit
Ludo.Roma.in ſingu.ſuo 330. inci. hodie quidã &c.ꝙ ſta
tutum prohibens alienare domum in forenſem , non ha-
bet locum in parua domo ad quod alleg.text.quẽ dicit ſin
gu.in l.ſenatus.in §.Marcellus . ff. de leg. 1. vbi hoc etiam
ſentit Ang.& facit quod voluit Bald.in c. cum te.de re iu-
7 dicata.vbi dixit,ꝙ officialis † pro minimo non eſt ſyndicã
dus.alleg.l.quamuis . ff. de conditio. & demonſtra.& l.eui
dens.ff.de ædil.edict.pro q̃bus facit l.Seio. ff. de in integ.
reſtitutio.& l.omnino.ff.de impenſis. & l. res bona fide.ff.
de contrahen.emptio.& faciunt optime quæ ego dixi in
ſingu.meo.276.incip.parum. Item ſi ſtatutum punit vul-
nerantem in platea,pœna manus , pro tali vulnuſculo nõ
imponetur tã atrox pœna.ita dicit Bal.in d.l.fi. C.de ædil.
actio.& Ludo.Roma.in dicta l.1.§.excuſantur.Et facit di-
ctum Bal.in l.ſi quis in hoc genus.in fi.C. de epiſco.& cle
ri.vbi dixit ꝙ ſtatutum,aut lex puniens offendentem cle-
ricum,habet locum ſolum in inferente atrocẽ iniuriã,ſeu
offenſam,non aũt in minima offenſa.Et facit etiam : nam
ſtatutum faciens mentionem de tortura , non habet lo-
8 cum † in modica tortura,vel in leniter torto.ita dixit Bal.
in d.l.obſeruare.C. quorũ appella. non reci . Et facit glo.
no.in authe.minoris debitor. C. qui da.tuto.poſſ.q̃ dixit
ꝙ debitor minoris in modica quãtitate,poterit eſſe tutor
pupilli.pro quo facit etiam dictũ Bal.in authen. præterea.
in fin.C.vnde vir & uxor.vbi dicit,ꝙ mulier etiã ſi habeat
paruam , aut modicã dotẽ,ſuccedit viro.in quarta de qua
materia minorũ, vide quæ ego dixi in dicto ſingu. meo
276.incipien.parum &c. & Barba. in conſi. 74. incip. ſcri
pſit &c.in 1.col.in 4.volu,& Iaſo.in l.ſi is qui pro empto-
re.in 20.colum.de vſucap.& Iaſo. omnino in l. ſciendum.
in 3.& 4.colum. ff. qui ſatiſda.cog. vbi adducit plura not.
dicta in hac materia.& in l. ſed ſi hac. in §.prætor ait.in 1.
colum.ff.de in ius uoc.Vlterius quæri poteſt: ſtatutum pu
nit

nit vulnerantem:modo pone quod infugaui te, ex qua in
fugatione tu cecidiſti in terrā, & ex hoc te ipſm vulneraſti
9 an † hoc caſu debeam puniri pęna ſtatuti?in quo dicas, ꝙ
non debeo puniri tāquam vulnerans, ſed ſolum vt faciens
fieri vulnus.ita dixit Bart. in l.ſi gemina arbor.in 2.col.ff.
arbo.fur.cęſ.ad quod etiam vide in ſimili Bal.in l.de peco
ribus.C.ad leg.Aquil.& in l.3.ff.de iureiur.in §.1. & Bald.
in l.qua actione.in §.Celſus.ff.ad leg.Aquil. & in l.ſi de in
terpretatione.ff.de leg.& Bal.in l.1.in 4.col.C.ſi ſeruus ex
tero.Et uide etiam Bal.in l.1.qđ prætor.ff.ne quis eum q
in ius uocan.eſt ui ex.ubi dicit, ꝙ ſi ſtatutum punit uulne
10 rantem,aut percutientē,dēt intelligi de percutiente † do
loſe. ꝓ quo faciunt quæ dixi in l.de minore.in princ.in 6.
col.uer.& quoties ſtatutū &c.ff.de quæſtio.& in ſing.meo
176.incip.uoluntas & propoſitum.& in l.1.C.de ſica.Vlte
rius quæri pōt de notabili qōne vcʒ,quidā fuit accuſatus
uel inquiſitus de uulnere,aut ꝑcuſſione cum ſanguinis ef-
fuſione,uel cum alia qualitate,quæ auget pœnā delicti,&
ꝓbata fuit percuſſio,ſed nō qualitas: an dēat inquiſitus ,
11 uel accuſatus abſolui? † dicas ꝙ ſic ita concludit.Paul. de
Caſ.in l.duob.in §.ſi quis iurauerit.ff.de iureiur. de quo ēt
ꝑ Bar.in l.denunciaſſe.in §.quid tn̄.ff.de adult.& in l.is qui
reus.in uer.uenio ad quæſtiones.ff.de pub.iudi.& in conſi.
ſuo incip.accuſatio &c.& ꝑ Bal.in l.1.in 2.col.C. qui accu
ſa.non poſſ.& in l.1.in pen.col.C.de condi.indebi. & in l.
is qui.ff.quemadmodum ſeruit.amit.& idem Bald.in l. cō
tra negantem.in 2.col.C.ad leg.Aquil.& in l.edita. in 20.
col.uerſi.circa ſextam.C.de eden.Bald.in l.bonæ.in §.ali-
quando.ff.de ædi.edic.Bal.in l.& ſi ſeuerior.in pen.col.C.
de his q not.infa.Bal.in c.olim.in prin.de reſcrip.Bal. ī c.
ſignificaſti.de appel.Bal.in c.ſignificante.eo.tit.Bal.in cap.
præterea.de teſt.cogi.Saly.in l.2.C.ad leg.Iul.de ui publi.
Lud.Ro.in l.Titia.in 12.col.ff.ſolu.matrim.Abb.in c. du-
dum.in.17.col.de elect.& in c.examinata.in 3.col.de iudi.
& in c.conqueſtus.in 4.col.de foro competenti.Et faciunt
dicta per Ioan.Andr.in c.1. de homicid.in 6.in nouel. ubi
dixit ſe ſemel euaſiſſe quendam prælatum a pęna mortis:
qui

qui aſſaſſinauerat quandā hominem Chriſtianum,ſ̄m te-
norem inquiſitionis, & non fuit ꝓbata illa qualitas,ꝙ ho
mo ille aſſaſſinatus fuiſſet Chriſtianus,ſ̄m qđ requirit il-
le tex.in d.c.1.de homic.& per hoc fuit liberatus prelatus
ille a pœna mortis,licet cōtra eum fuerit probatū aſſaſina
mentum.ita refert Ioan.And.in d.c.1. quā doctrinā refert
& ſequitur Bal.in l.ſi quis non dicā rapere.in 3.col. C. de
epiſco.& cle.& Petr. de Ancha.in conſi.ſuo.272. incip. de
titulis criminum.in 1.col.in fin.& Lud. Roma. in conſilio
144.incipient.inquiſitio præſens &c.circa princ. & domi.
Alex.in conſil. ſuo 3. incip.in cauſa, & lite uertente.in 4.
col.in prin.in 2.uolu.& in conſi.223.incip. uiſo proceſſu ,
in 3.char.in 2.col.& in conſi.171.incip.uiſis & opportune
&c.in 2.colu.in 2.uol.& in conſi.306.incip. uiſo proceſſu
in 6.colum.&in conſi.385.incipien.uiſis & optime diſcuſ-
ſis in 2.col.in quibus omnibus locis ipſe Alex.refert & ſe-
quitur illam doct.Ioan. And.in d.c.1.de homicid. in 6.in
nouel.& illam etiam refert,& ſequitur do.Felyn.in c.audi
tis.in penult.col.de præſcrip.& in c.ita quorundam.circa
princ.de iudæ.Pro quo etiā facit dictum Pau.de Caſt.in l.
ſi cōmunem.in §.1.ff.quemadmodum ſeruit.amit. ubi di-
xit, ꝙ ſi inquiſitio,uel accuſatio fit contra aliquē de crimi
12 ne,tanquam cōmiſſum ſit † tali tempore,uel loco:& ꝓba
tur de alio tempore,uel loco, ꝙ dēt ſequi abſolutio , licet
ſit plene probatum crimen.Et facit etiam dictum Bar.in l.
pe.C.de priuil.d.Aug.lib.11.ubi dixit , ꝙ ſi ſtatutū punit
delictū ī ſtrata, & inquiſitio dicat delictum eſſe cōmiſſum
13 ī uia.† ꝙ inquiſitus non poterit puniri.Et facit dictū Bal.
in l.ob hęc uerba.ff.de his qui not.infa.ubi dixit,ꝙ ſi quis
inquiſitum eſt,ꝙ mandauit delictum cōmitti , & probatū
eſt ꝙ inſtigauit,ut delictum cōmitteretur,ꝙ nō poterit cō
dēnari:quia non eſt probatū ſpecialiter illud, qđ in inqui
ſitione continet:quod dictū refert & ſequitur do.Alex. in
d.conſi.ſuo 223.Et facit not.dictum Io.And.in c. auditis.
de præſcri.quem refert & ſequitur d.Alex.in conſ.ſuo 33.
incip.uiſo rhemate.in 2.col.in 2.uol.ubi dixit ,ꝙ ſi condu
ctor equi ad uecturā dicit equū cōductū mortuū eſſe ī uia,
ſeu

24 ſeu in itinere diuino iudicio,† & probat equum, quē ipſe equitauit i itinere mortuū eſſe diuino iudicio, ꝙ ꝑ talē probationem nō erit liberatus a ſolutione equi: q̄a erat neceſſe ꝓbare de idētitate mortis equi accōmodati, ſeu locati, & cōducti ad uecturā. Item facit etiam ad prædicta: nam ſi aliquis accuſat aliquem, qđ interfecit Titiū, & poſtea pro-
25 bat † ꝙ hoc fecit per alium, accuſans ipſe ſuccūbet, & proceſſus erit nullus. ita ſingu. dixit Ioan. Monach. in regula, q̄ per aliū. de regu. iur. in 6. de quo dicto facit feſtū Bald. in c. 1. §. iniuria. in vlti. col. uerſi. pone accuſo te &c. de pa. iur. fi. & do. Fely. in c. mulieres. in pe. col. de ſent. excommuni. & facit etiam no. uerbum Angel. in l. prætor. in §. docere. ff. ui bon. rapto. ubi dixit, ꝙ ſi facta eſt accuſatio de vulnere cū cicatrice, & probatū ſit vulnus ſimpliciter, qđ accuſator ſuccumbet. Et faciunt optime q̄ ego dixi in ſingu. meo 187. incip. qualitas appoſita &c. & quæ latius ēt dixi in l. ſi quis ne quæſtio. in 26. & 27. col. ff. de quæſtio. & vide etiā vltra dicta in dictis locis Bart. in ſimi. in l. non ſolum. in §. ſed vt ꝓbari. ff. de ope. no. nun. & in conſi. ſuo incipen. viſo proceſſu facto &c. & Bartol. in l. libellorum. in 4. colum. ff. de accuſa. Bart. & Bal. in l. cum actum. ff. de neg. geſt. Bal. in l. matrem. C. de proba. & in l. fi. C. an ſeruus ex ſuo facto. & Bald. in l. de rebus. C. de donatio. ante nupt. & Bald. in c. cum contingat. in fin. de offi. deleg. & Bart. in l. 1. ff. ne quid in loco publico. Modo vlterius quæro de notabili & quotidiana quæſtione, videlicet, ſi vulneratus poſt vulnus
26 illatum ex interuallo moriatur an in dubio † præſumatur mortuus ex dicto vulnere? in quo Bar. in l. fi. ff. de fica. dicit, ꝙ gl. in l. 1. C. de emen. ſeruo. videt̄ dicere, ꝙ in dubio ſi ipſe vulneratus ſurrexit, & ambulauit poſt triduū: ꝙ nō. videt̄ deceſſiſſe ex vulnere, & dicit qđ de hoc eſt text. in c. 2. de cleri. percuſ. poſtea dicit ipſe Barto. quod dici poteſt, quod ex diuturnitate temporis non præſumitur deceſſiſſe ex vulnere: & dicit quod iſta poſſent eſſe vera in dubio, ſed ī caſu certo ſtaremus certo. Et ſubdit poſtea ipſe Bart. quod in hoc, & ī cōtemplatione percuſſionum eſſet recurrendum ad iudiciū medicorū vt in l. ſi ſemel. C. de re milit.

lib. 12. & in l. 1. ff. de ven. inſpic. & in l. comparationes. C. de fide inſtrumen. et dicit ꝙ de hoc eſt caſus expreſſus in c. ſignificaſti. il 2. de homicid. Poſtea dicit ꝙ ſi plures medici non reperientur, quod tunc ſtaretur dicto vnius tantum, vt in authen. de non alie. in. §. quam autem. ita finaliter reſidet Bart. in d. l. fin. Ego autem ſuperius dictis per Bar. addo aliqua: & primo dico quod illam glo. in d. l. 1. C. de emen. ſer. ibi approbant & ſequunt̄ doct. & eā refert, & ſequitur Ioā. de Ana. in c. presbiterū. in 2. col. de homici. & Angel. de Aret. in tractatu. maleficiorū. in verbo, & dict⁹ Titius ex interuallo ex dictis vulnerib⁹ mortuus fuit, & eſt in prin. in verſi. ex interuallo &c. & Ioā. de Ana. poſt alios in c. 2. in antepe. col. de cle. ꝑcuſ. & Bal. in repertorio ſuo in ver. vulneratus. ī 2. ver. & Barb. ī cōſi. ſuo incip. à Ioue principiū. & Cepol. in conſi. ſuo 41. inc. licet in 5. col. & Ang. ī l. ꝙ ſi nolit in. §. qui mancipiū. ff. de ædil. edict. et Petr. de Ancha. in conſi. ſuo 184. inci. iure ſtricto &c. & Bal. in l. 1. in 3. colū. C. de ædi. actio. & Lud. Ro. in l. illa. in 28. col. ff. de verbo. obligatio. Attamen poteſt dubitari de illa gloſſ. eo quia tex. in c. continebat̄. de homici. dicit, ꝙ vbi vulneratus morit̄ etiā poſt octo dies, quod præſumitur mortuus ex vulnere. & dicit tex. ī d. c. 2. de cler. percuſ. quod vulneratus moriēs poſt octo mēſes à die illati vulneris, non præſumitur mortuus ex cauſa vulneris: ſed ſecus ſi ante octo mēſes moriatur, quia tunc præſumitur mortuus ex vulnere. Quid ergo dicendū? Mihi videtur ꝙ Abb. in d. c. 2. de cler. percuſſo. recte loquat̄ ī hac materia: nam dicit, quod etiam ſi vulneratus moriat̄ poſt octo menſes, dummodo nunquam recōualuerit à die illati vulneris, ſed ſemper proceſſit de malo in peius: qđ tūc præſumitur omnino mortu⁹ ex cauſa vulneris ſibi illati. & ſic nō vult Abb. quod habeatur reſpect⁹ ad ſpaciū temporis, ſed ad bonam, vel malā valitudinē ſubſecutā in perſonam dicti vulnerati. Et ideo mihi videtur concludēdū, quod ſi vulnerat⁹ ſemper proceſſit de malo ī peius, & finaliter moriat̄ non attento temporis ſpacio, quòd dicatur ſemper mortuus ex vulnere. Ex quo reſultat quod gloſſ.

in d.l.1. C. de emen. ſeruo. eſt vera, cum ex ea appareat
quod vulneratus non proceſſit de malo in peius: quia ſi ꝑ
ceſſiſſet de malo in peius, non ſurrexiſſet poſt triduum am
bulando cum baculo: & ideo ſi poſtea deceſſit, non præſu
mitur mortuus ex vulnere, ſed ex aliqua alia cauſa: & ideo
tunc vulnerans non tenetur de occiſo. Et pro illo d. Abb.
in d.c.2. de cle. percuſſo. facit quod voluit Bal. in c.2. in ul-
tim. col. de pact. in ver. pone ſtatuto cauetur &c. ubi dicit:
pone quod ſtatuto cauetur, quod laborantes in extremis
non poſſint contrahere ſine conſenſu propinquorum, nũ
quid dicetur in extremis laborare ille qui poſt contractũ
vixit multis annis? & reſpõdet & dicit, ꝙ oĩs qui ex illa in
firmitate decedit abſque ſano interuallo, dr̃ laborare in
extremis. ad quod alle. tex. quem dicit eſſe vnicum in iure.
in l. alũnæ. ff. de adi. leg. Et vide etiam ad prædicta Ioan. de
Ana. in d.c. presbyterũ. in 4. col. in prin. de homic. & Bart.
& Bald. in l. ait lex. ff. ad leg. Aquil. & Bald. in c.1. in 6. col.
17 qui. mod. feu. amit. † vbi dicit difficile eſſe probare vulne-
ratum nõ eſſe mortuũ ex vulnere. & ideo dicit, ꝙ ſi medici
ſunt diuerſi, & contrarij, ꝙ dẽt iudicari contra vulneran-
tem. quod dictum refert & ſequitur do. Fely. in c. presbyte
rum. in 1. col. in fi. de homi. & do. Catal. in trac. ſynd. ĩ ver.
287. incip. adde ꝙ qñ &c. pro quo mihi videtur tex. in c. ſi
gnificaſti. il 2. in §. ſi. de homi. quod dictum etiam refert, &
ſequitur Cepo. in conſi. ſuo 62. incip. magnifice &c. in vlt.
col. de quo etiã dixi ego in ſingu. meo 218. inci. regulã ha
bemus. Sed iſtud dictum uidetur mihi valde dubiũ, eo quia
eſt de directo cõtra illã regulã vulgatam, videlicet, ꝙ in du
bijs, & obſcuris ſemper debemus inclinare in mitiorẽ par
tẽ: vt in l. ſemꝑ in obſcuris. ff. de reg. iur. & in l. factũ cuiq;.
§. fi. eo. ti. & in regula, in pœnis. de reg. iu. in 6. & in c. eos ve
ro. 1. di. & in l. merito. ff. ꝑ ſocio. & in l. Arrianus. ff. de act.
& obliga. cum ſi. de quo latiſſime vltra omnes locutus ſum
in repet. mea l. fi. C. de ꝓba. in l. char. cũ ſequen. vbi plures
doctrinas cumulaui ad hoc propoſitũ. Item videtur dubiũ
propter doctrinã Lud. Ro. in l. 1. §. fi. in 3. col. ff. de ver. ob.
quem vide. Item etiam redditur valde dubia illa doctrina

Bal. in d.c.1. de quibus cau. feud. amitt. eo quia cõtrariũ te
nuit ipſe Baldus met. in cõſilio ſuo 195. inc. an vulnus &c.
in 1. vol. in duobus locis illius cõſilii. & Raph. Cum. in cõſi
lio 134. incip. viſis. in 2. col. ante me. & Soci. in conſi. 178.
incip. primo aſpectu. in 3. col. de quo etiam dixi ſupra, in
§. ſecunda quæſtio. nu. 67. quæ opinio magis videtur ſe-
quẽda, cum magis adhęreat dictæ regulæ l. ſemꝑ in obſcu
ris. de quo etiam dixi in l.1. in 9. & 10. chart. C. de ſicariis.

Vlterius q̃ro: pone ꝙ vulneratus eſt Titius aliquo vul-
nere, ꝙ vulnus poterat ſe habere ad vitam, & ad mortẽ, &
† vulneratus noluit habere medicũ: an tali caſu ſi moriat̃
vulneratus, vulnerãs teneatur de occiſo? in quo videtur di
cendum ꝙ ſic. per textum in l. nihil intereſt. ff. de ſicariis.
cum ſimilibus. ubi probatur regula illa, videlicet, ꝙ qui
cauſam damni dat, damnum dediſſe videtur: nã in dicto ca-
ſu ſi non fuiſſet ſibi illatũ tale vulnus, non fuiſſet mortuus.
cum ergo ſecuta ſit mors, neceſſe eſt dicere, quod vulnerãs
tãquam dans cauſam morti, teneatur de morte ſecuta. Sed
dicas contrarium eſſe verius, videlicet, quod tali caſu vul-
nerãs nõ tenebitur de morte. quia conſtat q̃d vulneratus
ſua culpa deceſſit. ita no. dixit Bal. in l. ſi ab hoſtibus. in §. ſi
vir. per gl. ibi. ff. ſoluto mat. quod dictum ibi ſumme notat
Pau. de caſ. & do. Alex. qui dicit, ꝙ idem tenuit Tancre. in
compendioſa ſua. in 2. rubri. in 11. q. & Bal. in l. ꝗ occidit.
in §. fi. ff. ad legem Aquil. & in c.1. quibus modis feu. amit. &
volunt docto. in c.2. de cleri. percuſ. pro qua parte facit ẽt
ſecundum eum text. in l. huic ſcripturæ. in §.1. & in l. item
Mela. in §. celſus. ff. ad legem Aquil. & illud dictum Bal. ẽt
exclamat Ioan. de Imo. in d. §. ſi vir. vbi dicit hoc eſſe valde
quotidianũ. quo dictum etiã magnifacit do. Fely. in c. preſ
byterum. in 1. colum. de homicid. Et idem etiam dicas eſ-
ſe, & locum habere, ſi ipſe vulneratus habuit medicũ impe
19 ritum, vel ſi inordinate dixit † comedẽdo res ſibi nocitu
ras, vel ſi noluit obedire medico, ſecundũ do. Felyn. in d.c.
presbyterum. vbi ſubdit, vt dixi, idẽ eſſe ſi ipſe vulneratus
inordinate vixit poſt vulnus, vt puta, qa concubuit cũ vxo
re, vel cum alia fœmina. ad quod alleg. Bal. in d.l. qui occi-

dit.& ibi do. Flo. Et adducit etiam Bal. in l.ſi nõ ſimplici-
20 ter.in 4.col.C. de ædil.acti. ubi dixit, † ꝙ uitium medi-
ci, vel malitia medicinæ excuſat vulnerantem. Et adducit
etiam Ang.in l.ꝙ ſi nolit.in §.ſi mancipiũ.ff.de ædil.ædict.
ubi dicit,ꝙ ſi vulnus poteſt ſe habere ad vitam,& ad mor
tem:tunc ſi vocatur medicus imperitus,& moriaẽ percuſ-
ſus,nõ imputatur vulnerãti.& ideo Bart.in d.l.ſi ab hoſti-
bus.exclamat contra vocantẽ medicum imperitũ, qui ne
ſcit vnam literã, vt multi modernis temporibus reperiun
tur, qui etiam neſcirent curare unam beſtiam infirmã.Et
facit etiam quod voluit Bald.in addit.Specu.ſuper rubric.
de homicid.ubi dicit, quod ſi conſtat de inordinata uita ĩ
firmi,mors ſuperueniens ſibi imputabitur & nõ vulneran
ti.Pro quibus faciunt dicta ꝑ do.Flo.late in l.ait lex.§.1.ff.
ad legem Aqu.vbi loquitur de non obediẽte medico.Ad-
ducit etiam Ioan.de Plat.in l.nec ſemel.C. de re militari.
lib.10.vbi dixit,ꝙ ſi poſt relationẽ medicorũ referentiũ,
ꝓ vulnus non ſit mortale,vulneratus moriatur, ꝙ prçſu-
mitur mortuus ex mala cuſtodia: & ideo dici poteſt quod
in prædictis caſibus ille,qui dedit cauſam morti, tamẽ nõ
videtur dediſſe mortẽ, adeo quod puniaẽ de ipſa morte:
& ſic contra dictã regulam,videlicet, quod qui cauſam dã
ni dat,damnum dediſſe videtur. quæ regula non eſt ita ge
neraliter & indiſtincte intelligenda, ſed debet intelligi,ꝙ̃
do cauſa de per ſe fuit apta naturaliter ad inferendũ dam-
num,ſecus ſi non de per ſe fuit apta ad damnũ inferendũ,
ſed ipſe damnũ paſſus produxit cauſam ad effectũ, ſeu ad
ipſum damnũ,ut in dictis exẽplis,& doctrinis.Et vltra do.
Fel.in d.c.præsbyterum,quando vulneratus mortuꝰ eſt ex
21 inobedientia,vel ex imperitia medici,& quãdo febris † ſu
peruenit non mortifere vulnerato,an vulnerans teneaẽ de
occiſo?vide de iſtis & ſimilibus caſibus do.Fely. in c.inter
feciſti.l.2.in 1.col.de homicid. & d.Bartholo.Cepol.ĩ cõ-
ſil.ſuo 90.incip.magnifice,ac generoſe &c.per totum con-
ſilium.& Albe.de Roſa.in 2.parte ſta.in qõ.36.incip.item
quid ſi aliquis. & Soci.in conſilio 178. incipien. primo
aſpectu.& bald. in conſilio 195.incipien.an vulnus.in 1.vo
lu.

lu.& Raph.Cuma. in conſilio ſuo 134. incipien. viſis de-
nuntiat.&c.& Alex.in conſilio ſuo nondum impreſſo. in-
cip.& vt oportet &c.Item teneas etiam menti vnũ aliud,
videlicet,ꝙ ſi vulneratus facit ſe medicare per incantatio
22 nes,quod dicit ĩ culpa, adeo quod vulnerans † non teneẽ
de morte,ſecundum Socin.in conſilio ſuo 138. incip.pri-
mo aſpectu &c.in vlti.colu.Pro quo facit tex.in l.1.§.ſed ſi
obſtetrices ff.de uariis & extraordinariis cognit. & vo-
23 luit etiam Ioan.de Ana. in rubric. extra de magiſt.† vbi
dicit,quod incantator non dicitur medicus. Scias etiã ꝙ
24 ſi uulneratus moriens dicat ſe mori culpa medici, † tñ
per hoc non iuuat percuſſorẽ,ſi aliter hoc non appareat.
ita not.dixit Pet.de Anch.in c.ſi.extra de ſucceſſ.ab inte
ſta.ꝙ dictũ refert,& ſequitur d.Fely.in c.literas.in penu.
col.de præſumptio.de quo dicto feci mentionẽ in ſingul.
meo 22. incip. confeſſio offenſi. Vlterius ſcias,ꝙ quan-
25 doq; ex ſola percuſſione q̃s punitur pœna mortis:† puta
ſi quis ꝑcutiat imaginẽ,aut tabulã,in qua ſit imago Dei,
uel beatiſſimæ uirginis Mariæ,uel Sanctorum.ita not.di
xit Ange.in l.ex ſenatus.ff. de ſic.& eſt bonus tex.ĩ c.2.§.
ſi.de offic. ordi.lib. 6. Item ultra prædicta dubitatur, an
26 contra vulnerantẽ mortifere, † poſſit antẽ mortẽ agi de
occiſo:& ſic an iura loquentia in occidente,habeãt locũ ĩ
mortaliter vulnerante? in qua quæſt. uidentur iura pro
utraq; parte.Et primo ꝙ nõ habeat locũ ĩ vulnerãte mor
taliter uidetur tex.ĩ l.itẽ Mela.§.Celſus. ff.ad legẽ Aquil.
& in l.huic ſcripturæ.eod.titu.ĩ quibus iuribus dicit,ꝙ ſi
quis mortifere aliquẽ vulnerauit,& poſtea alius ſuperue
niat,& illum taliter mortaliter vulneratũ in totum occi
dit,& exanimet,ꝙ nõ primus mortaliter vulnerãs,ſed ſe
cundus exanimãs illum tenetur de occiſo. & hoc etiã fir
mat Bal.per illa iura in l.ita vulneratus.eod. titu.ad legẽ
Aquil. ubi ſubdit, ꝙ quidã aduocatus vulnerantis dedit
cõſiliũ primo vulneranti, ꝙ faceret per alium totũ exani
mare vulneratum mortifere,eo quia poſtea ipſe nõ tene
bitur, niſi de vulnere. Et dicit Bal. ꝙ dignũ præmiũ dicti
aduocati fuiſſet vnus laqueus,& hoc dictũ Bald.refert,&

ſequitur do. Fely. in c. de cætero. de homici. Et hanc partẽ
per illum tex. firmat Lud. Roma. in ſingul. ſuo 256. incip.
quidã fuit vulneratus &cęt. vbi refert quod ex hoc dicto
lucratus fuit alias vnam cappã de ſerico. Et hãc partẽ etiã
per illum tex. firmat d. Frãc. de Cre. in not. ſuo 55. incipiẽ.
quidã malus aduocatus &c. de quo etiã dixi in l. 1. in prin.
in verſicu. 15. limita &c. ff. de ſica. de quo etiã per Ioã. de
Ana. in ca. ſignificaſti. il 2. in 4. colum. de homicid. Et pro
hac parte etiã facit, quia nõ eſt mortuus, ꝗ adhuc viuit,
vt habetur. in l. qui duos. ff. de manu. teſt. Itẽ ꝙ habeẽ pro
mortuo mortaliter vulneratus, quædã fictio, quæ nõ ha-
27 bẽt locum † in ſtatutis, vt habetur per Bald. in l. ſi qs non
dicam rapere. C. de epiſco. & cleri. & ibi per alios. & in au
then. ſed nouo iure. C. de ſeruis fugiti. & ĩ l. damni. ĩ. §. ſabi
ni. ff. de damno infecto. & in l. ſi is qui Stichum. ff. de cõfeſ.
& ita etiã dixit Bal. in c. 1. in prin. quibꝰ cauſis. feu. amit.
Itẽ pro hac parte faciũt etiam dicta per Bal. in c. 1. in. §. in
iuria. in penu. col. de pa. iur. fir. vbi. dixit, ꝙ vulnerãs mor
28 taliter † nõ poteſt ſtatim puniri de homicidio, licet certũ
ſit vulneratum euadere nõ poſſe: poſito ꝙ ſtatutũ dicat, ꝙ
occidens occidatur. & alleg. rationem Bal. dicẽs, ꝙ donec
anima eſt in corpore, nõ eſt quis mortuꝰ, licet ſit mortife
re vulneratꝰ, vt in l. ĩ hac. ff. de tritica. & dicit ꝙ ita tenuit
Bal. in l. damni. ĩ. §. ſabini. ff. de damno infecto. Itẽ pro hac
parte facit etiã quod voluit Bal. in l. 1. ff. de origine iuris
& in l. ſed & milites. §. plene. ff. de excuſat. tutorum. quẽ re
fert, & ſequitur do. Alexan. in d. §. ſabini. vbi dixit, ꝙ ſi ex
forma ſtatuti, vel alicuiꝰ conſtitutionis, Poteſtas teneẽ co
gnoſcere de delictis ſuo tẽpore cõmiſſis, ꝙ ſi aliquis tem
pore vnius Poteſtatis fuit mortaliter vulneratꝰ, & tẽpore
ſucceſſoris ſui fuerit mortuus: ꝙ cognitio talis delicti ſpe
ctabit ad ſucceſſorẽ Poteſtatis, cuiꝰ tempore ille vulnera
tus mortuus eſt. Pro ꝗbus faciũt dicta ꝑ Bar. in l. eũ q. §. ĩ
popularibꝰ. ff. de iureiurã. Ex quibꝰ omnibus videẽ cõclu
dẽdũ in queſtione prædicta, ꝙ iura loquẽtia de occidẽte,
nõ habeant locum in mortaliter vulnerante. Sed cõtrariã
partẽ firmat Bald. in l. 1. C. de nundinis. vbi dicit, ꝙ ſtatu
tum

tum loquẽs de occidẽte, habet locũ ĩ mortifere vulnerãte.
& idẽ voluit Bald. in ca. 1. in prin. quibus cauſis feud. amit.
vbi dixit, ꝙ mortuus, & ad mortem vulneratus æquiparã
9 tur, † licet nõ in omnibus. & ibi ponit exemplũ. Pro quo
facit glo. inſti. de lege Fuſia Cani. in verbo moriẽtibꝰ. E
facit etiã regula illa, videlicet, ꝗ de proximo eſt cingẽdꝰ
habeẽ pro cincto. de qua regula habeẽ in l. penulti. ff. de te
ſta. mili. & in l. item legato. ff. de lega. 3. & in l. ſi quis cum
ſciret. ff. de vſucap. pro emp. & in §. fin. in authen. vt exa. i-
ſtan. do. de qua regula plura dixi in ſing. meo 106. inc. qui
de proximo &c. Et faciunt etiã dicta ꝑ do. Flo. in l. ait lex.
in 1. & 2. col. ff. ad leg. Aqui. vbi dicit: ſtatuto cauetur ꝙ ꝓ
vulnere puniaẽ quis pœna cẽtũ. pro morte autẽ pœna mil
le: ſi pro inculpato de vulnere mortifero aliꝗs fideiubet, &
promittit pro eo de iudicio ſiſti, & de iudicato ſoluẽdo: &
poſtea ex illo vulnere mors ſequaẽ, fideiuſſor tenebiẽ ſol
uere pœnã ille, quæ pro morte imponitur. Et faciũt etiam
alia ibi dicta per eũ. & etiam in d. l. ſi vulnerato. Et idem te
net Specu. in titu. de fideiuſ. §. primo. verſi. ſed pene, R. vul
30 neratus à P. vbi dixit † ꝙ fideiubẽs in caſu vulneris, tene
tur de morte ſecuta ex vulnere, quãdo pœna eſt pecũiaria,
& mouetur dicẽs, ꝙ occiſus videtur, qui eſt mortaliter vul
neratus, eo quia quæ incõtinẽti fiunt videntur ineſſe. alleg.
in arg. c. officij. de elec. & l. penul. de teſtam. mili. & l. ſi quis
pro. §. 1. ff. de fideiuſſ. & l. fi. C. quorum lega. & c. 2. de cle. ꝑ
cuſ. quod dicit ipſe Spec. ſolũ ꝓcedere, vbi vulnus eſt mor
tale: ſed ſecꝰ eſt quãdo vulnꝰ nõ eſſet mortale ſecũdũ eum
ad quod alleg. l. qui occidit. ĩ. §. fin. ad leg. Aquil. de qua ma
teria vide Flo. in l. ait lex. ff. ad leg. Aquil. Item pro præ-
31 dictis etiam facit: nam pax facta de vulnere † extenditur
ad mortem ſubſcutã, quãdo vulnus erat mortale: qa mor-
tifere vulneratus habetur pro mortuo, Ita dixit Spe. ĩ tit.
de accuſato. in 1. parte in. §. viſo in ver. ſed pone Accuſauit
B. de quo etiam per do. Flo. & alios in l. ſi vulnerato. ff. ad.
leg. Aquil. & per Bald. in l. trãſigere. C. de tranſac. & ĩ addi
Spe. in titu. de accuſa. in prima col. verſi. pax facta &c. cum
tribus verſi. ibi ſequen. de quo etiã dixi ſupra in dicto. §. ſe

quitur.

quitur. nu.22.Et facit etiam: nam mortifere vulneratus
ſemper dicitur eſſe in articulo mortis, cum qualibet ho-
ra,& quolibet momento expectet mortem,vt docet expe
rientia rerum magiſtra. Sed conſtitutus in articulo mor-
tis habetur pro mortuo,ſm Barto.in auth.dos dota.C.de
dona.ante nup.quod ét ſentit idem Bal.in l.cum non ſolũ.
in fi.prin.C.de bo.quæ liber.vbi dixit, ꝙ exiſtens in arti
32 culo mortis,neque omnino † viuit,neque oĩno mortuus
eſt.ergo idem eſt dicendum de mortifere vulnerato,ꝙ de
iam mortuo. Ex quibus videtur cõcludendũ in qõne præ
dicta, ꝙ iura loquentia in occidente,habeant locũ ĩ mor
taliter vulnerante. Quid ergo dicendũ? Mihi certe magis
placet prima opi.ſ.ꝙ iura loquentia in occidente,non ha
beant locum in mortaliter vulnerante:nã quod mortife-
re vulneratus habeatur prõ mortuo, iſtud procedit per
33 quandã fictionẽ,nõ aũt proprie, † quæ fictio non cadit in
ſtatutis,maxime pœnalibus,vt volunt doc.in auth.ſed no
uo iure.C.de ſer.fugit.& in l.quicquid aſtringendæ. ff.de
verb.obligatio. & voluit Bar.in l.hæres.ff.de acq.hære.&
in l.3.§.hæc verba.ff.de neg.ge.& Bal.in l.meminimus.C.
de leg.hær.& in addi.Spec.in ti.de accuſatore.in 1.par.in
2.col.in ver.ſed ſtatuta terrarũ &c.vbi etiam dicit, ꝙ fi-
ctio non habet locum in conſuetudinibus terrarũ.de quo
etiam per Abb.in conſil.ſuo 72.incipi.in hac cauſa &c.&
hoc maxime procedit in ſtatutis pœnalibus,ſecundũ Bal.
in l.1.in prin.C.qui teſta.face.poſ.Pro quo facit:nam ſta
tutum loquens in contractu,non habet locũ in quaſi con
34 tractu,†ſecundum Bar.in l.apud Iulianum. ff.ex qui.cau.
in poſſ.eatur.& in l.minor.ff.de acq.hær.ita econtra.ſtatu
tum loquens de quaſi contractu, non habet locum in con
tractu vero,vt uolunt doc.in c.decet.de immu.eccl.in 6.&
Abb.in d.conſ.72.incip.in hac cã.in 2.col.vbi ét ad prædi
cta allegat Bar.in l.non dubium.C.de legi.& Io. Andr.in
regula,pro poſſeſſore.de reg.iur.in 6.in mercu. & in c.ſta
tutum.de elect.lib.6.cum autem verba legis,& ſtatuti in-
telligantur proprie,& non improprie,ut dixi:ergo uerba
legis,vel ſtatuti loquentia de occidente, nõ habebũt locũ
in

in mortaliter vulnerante:nam ille, qui eſt mortifere vul-
neratus,non dicitur proprie mortuus: ſed ille proprie di-
35 citur mortuus, a cuius corpore aĩa ſeparatur,† ſm gl.in
l.verũ.in §.fi.ff.pro ſoc.Et de prædicta qõne an iura loquẽ
tia de occidente habeant locum in mortaliter vulnerãte,
ſi vis latius videre vide Bar.Ange.& Mod.in d.l.dãni.in §.
ſabini.ff.de dam.inf.Bal.in l.non quemadmodum. ff.de iu
diciis.vbi dicit, ꝙ non poterit puniri de occiſo ante mor
tem,licet certũ ſit illum ex tali vulnere moriturũ, & Bart.
in d.l.ſi vulnerato. ff.ad leg.Aquil.& Bald.in l.itẽ Mela.in
§.Celſus.eod.tit.& Bal.in l.huic ſcripturæ. §.ſi ſeruus eo.
tit.& Bal.in l.bello amiſſi.ff.de excu.tut.& in c.1.in 1.col.
quibus mo.feu.amit.& in c.1.§.iniuria.in 8.col.de pa.iur.
fir.Et adde ꝙ proceſſus factus contra uulnerantem, non
36 † proderit,vbi agitur de occiſo, vt per Bart.in d.§.ſabinĩ
& per Bal.in d.l.ſi vulnerato. & in d.l.non quemadmodũ.
ff.de iudi.de quo etiam dixi ſupra in §.quoniam.nu.60.&
in §.ſequitur.nu.23.& dixi etiam in rub.extra de hom.Et
circa hanc materiam adde etiam no.verbum, videlicet,ꝙ
ſi vulnerans confitetur ſe occidiſſe, poterit pro tali confeſ
ſione,ſecuta morte confitens decapitari abſque alia pro-
batione.glo.eſt not.& ibi Ang.in l.qui Stichum.ff.de con
feſ.& firmat Bal.in d.§.iniuria.

Quæro etiam de alia qõne,videlicet,quid ſi uulneratus
37 ab aliquo,ab eodem mortuus fuerit,an teneatur †de uul
nere,& etiam de occiſo?in quo dicas, quod ſi talis uulne-
rans ex interuallo occidat,ꝙ hoc caſu de vulnere,& de oc
ciſo tenetur, ſecus autem ſi eodem impetu plura uulnera
intulerit,ex quibus mortuus fuerit: quia ſolũ de homi.te
nebitur.ita dixit Bal.per illum tex.in l.illud quæſitũ.§.1.
ff.ad leg.Aqui.& ſentit Bart.in l.nunquam plura. circa 4.
col.ff.de priua.deli.& Bar.in l.quod ait lex.ff.de adul.pro
quibus facit glo.no.in l.qui de crimine.C.de accu.quæ di
xit quod percutiens aliquem cum armis,non debet puni-
ri de percuſſione,& de portatione armorũ, ſed ſolum de
38 percuſſione. † & idem dicit Bart.in l.quemadmodum. in
§.illud ff.ad leg.Aquil.& Bar.in l.inficiando.in §.infans.in
fine.

ſi.ff.de fur.& Pet.Anc.in conſi.ſuo 272.inci.de titulis &c.
in pen.col.& Bald.in l. diuortio. in fin.2.colum.ff.ſol.ma.
& Ange.de Are.in tracta.malefic. in verbo, fecit inſultũ.
in 1.char.in ver. aduertas tu iudex. & ibi in addi. & in d.
tracta.in verbo,admonuit.in princi.de quo etiã per Ioan.
Andr.in addi.Specu.in titu.de homi.in rubr.verſi.uulgata
eſt quæſtio &c.& per Barto.in l.4.c.ad leg.Iul. de vi pub.
& per Alberi.de Roſa.in ſecũda parte ſtatu.qõ.26.& quæ
ſtio.34.& per Abb.in c.1.de pœnis & per Gandy.in tra-
cta.ſuo maleficio.in titul.de pœnis reorum.in 19.colum.
verſic. pone inſuper. & ibi etiam in 14. colum. in fin. &
per Bal.in lege quicunque.in prima colum.C.de ſer.fugi.
& per dom.Lud.Bol.in conſil.ſuo 8. in 6. colum.& ꝑ do.
Nellum in tracta.ſuo bãnitorum.in 3.parte ſecundi tẽpo.
qõ.58.inc.ſciendum eſt &c.de quo etiam dixi ſupra in §.
pro complemento.nume.38. Et ſcias circa prædictã quæ-
ſtionem præcedentem,ꝙ ſi contra me vulnerantem depo
nit teſtis, & dicit quod ego inſultaui, & mox vulneraui:
an hoc caſu debeam puniri de inſultu, & de vulnere?dic
ꝙ de vno delicto tantum debeo puniri, propter dictio-
39 nem Mox,† quę exponitur, ſcilicet, Incontinenti.ita vo
luit Bal.Ioan.de Imo.& Lud.Ro.in l. diuortio. in prin.ff.
ſolu.matri.& Imol.in l.quoties.§.ſi quis ita.ff.de hære.in-
ſtit.& Bal.in l.aduerſus.c.de fur.& in authen.ſed nouo iu
re.in 3.colum. C.de ſeruis fugiti. & Raph. in l. fructus.ff.
ſol.matri.Iſtud tñ limita nõ ꝓcedere, ſi teſtis dixiſſet:pri
mo inſultauit,mox vulnerauit: quia tũc veniret puniẽdus
de duobus delictis.ita dixit Bal. in d.l. quoties. in §.ſi quis
ita.ff.de hæret.inſti.Secũdo limita,niſi eſſet diuerſa pœna
inſultus,à pœna vulneris: qa tunc vnũ ꝑ aliud nõ cõfundi
tur.ita dixit Bar.in l.nunquã plura.in 4.colum.verſi. ſecũ
do pone.ff.de priua.delict.& Bal.in d.l. cum ancillis. in 3.
col.C.de ĩceſt.nup.Et de illa dictione Mox,vide pleiſſime
per d.Alber. cataneũ Bono. alias pręceptorem meũ in ſuo
no.trac.violãtes.in uerbo, ex interuallo.vbi plura no.po-
nit circa illam dictionẽ Mox, &c.
40 Vlterius etiã dubitari poteſt, nũquid de qualitate †vul
neris

neris,poſſit eſſe rogatus notarius,& de hoc cõficere inſtru
mentum: in quo dicas ꝙ non,niſi notarius, vel officialis
ad hoc deputatus.ita dixit Bal.ĩ rubri.C.de fide ĩſtrumẽ.in
7.colum.licet videatur aliter loqui Bart.in authen.ſi qs in
aliquo in 2.col.ver. hic aduerte. C. de eden. Sed iſta q̃ſtio
dependet ab illo dubio,videlicet,vtrum delictũ poſſit pro-
41 bari ꝑ inſtrumẽtũ:† de quo per Bar.in l.ſenatus.ff.ad Tur
pillia.& per Bald.in l.fi.in 3.colum.c.de probat.& in l.con
tra negãtẽ.C.ad leg.Aquil.& in l.obſeruare. C.quorũ ap.
non recipiun.& Bald.in c.cũ in eccleſiis.de maio.& obe.&
Ange.in l.diuus.in prin.de cuſtod.reo.& Ab.in cap.tertio
loco.in 5.col.de proba.per glo. in ca. fina. de iureiuran.in
6.per Bart.in l.non intelligitur in §.tacita. ff. de iure fiſci.
glo.in c.2.de uerbo.ſignifica.in 6.Ioan. Andr in regula,ſe
mel malus.de regulis iuris.ĩ mercu. Tãcre. de Corneto in
compendioſa ſua.in 1.qõ.& facit tex.& glo.ſecundũ Ioan.
de Imol.ibi in c.1.vt eccleſ.benefi.in 1.colum.& uide Lud.
Rom.in conſil.349. incip. dum quæritur &c.ubi dicit, ꝙ
crimen excõmunicationis põt probari per inſtrumẽtum.
& uide quæ latius dixi circa hoc in reper.mea.l. fi. in 58.
chart.C.de proba.Et per iſta pro nunc ſi expedita materia
uulnerum, & uulneratorum.aliqua alia dixi in tract.meo
bannitorũ in pleriſq; locis &c. Hippolytus.

SVMMARIVM.

1 *Incarceratus regulariter eſt fideiuſſoribus relaxandus, & in quibus caſibus fallat.nu.2.3.4.5.6.7.8.*

9 *Conſuetudo quòd valeat fideiuſſio, vbi agitur de pœna vitæ,vel membrorum mutilatione,an abroganda.*

10 *Iudex fideiuſſores minus idoneos pro capto acceptans, an poſſit reum iterum capere.*

11 *Reus fideiuſſoribus relaxandus, an datis pignoribus ſolis veniat relaxandus. Et quid ſi iudex noluerit acceptare. numero.* 12.17.

13 *Incarceratus indebite ſtatim relaxandus, non expectata alia interlocutoria.Et an æquiparatur iudicis autoritas.nu.*18.

Incar-

14 *Incarceratus de proximo relaxandus, non detinendus ſub arcta cuſtodia. Et quid de ſenibus & infirmis. nu. 15.*
16 *Incarceratus quando ſine fideiuſſoribus relaxandus.*
19 *Incarceratus omni die dicitur grauari, ideo tanquam a nouo grauamine poteſt omni die appellare.*
20 *Incarceratus an poſſit citari.*
Et an poſſit contrahere. nume. 22 23.
21 *Accuſatus de crimine capitali, quando poſſit per procuratorem comparere.*
24 *Incarceratus an dicatur, qui habet cuſtodes ne aufugiat. nu. 26.*
25 *Libertatẽ reſtituere qui tenetur, ab obligatione qualiter liberet.*
27 *Actus a carcerato factus an dicatur coactus.*
28 *Carcer eſt ſpecies torturæ.*
29 *Cõfeſſio vt dicatur metu tormentorum facta, an ſufficiat probaſſe detentionem, licet aliter non probetur tortura.*
30 *Pœna perpetui carceris æquiparatur morti.*
31 *Carceratus poteſt iuſtum metum allegare.*
32 *Incarceratus pro vna cauſa, an poſſit pro alia recommendari. Et quid de delicto nu. 33.*
33 *Incarceratus indebite an poſſit pro iuſta cauſa recommendari.*
34 *Recommẽdatio carcerati an poſſit fieri die feriata.*
36 *Fugiẽs de carcere aut fractor illius qua pœna puniatur. nu. 37. 38*
39 *Iudici non obſtante appellatione exequenti ſententiam capitalem, an poſſit de facto reſiſti.*
40 *Captus iniuſte ſi aliter non poſſit euadere, an debeat cuſtodes occidere.*
41 *Clerici an poſſint iniuſte condemnatum a morte de facto eripere.*
42 *Captus iniuſte ſi non frangit carceres, cũ poſſit, capite punitur.*
43 *Carceratus iniuſte quando quis dicatur.*
44 *Carceratus aufugiens de carcere habetur pro confeſſo. Et in quo fallat. nu. 45. 52.*
46 *Carceratus an aufugiat periculo Poteſtatis. Et quid ſi nulla ſit captura. nu. 47.*
48 *Pœna promittentis repræſentare carceratũ quid requirat.*
49 *Captum iniuſte a manibus familiæ eximens, an puniatur.*
50 *Accuſans volentem frangere carceres, an conſequi debeat liberationem.*

Mortuus

51 *Mortuus in carcere culpa cuius præſumatur mortuus.*
53 *Creditor qui debitorẽ capere fecit an poſſit petere tenutã bonorũ.*
54 *Cacer non ſoluit debitum, ſed burſa*
55 *Captura rei principalis an liberet fideiuſſorem.*
56 *Debitor priuſquam capiatur quid neceſſarium nu. 57.*
58 *Sequeſtratio bonorum in bonis alicuius, an poſſit fieri, quando offertur ſatiſdatio de iudicio ſiſti &c.*
59 *Captura, quæ poteſt fieri contra debitorem principalem, an poſſit fieri contra eius hæredem.*
60 *Hæres adiens hæreditatẽ cũ beneficio inuentarij, an euitet executionem in perſonam ſuam.*
61 *Carcerari propter quas cauſas quis poſſit.*
62 *Perſonæ capi quæ poſſint.*
63 *Mulier pro debito ciuili capi, an & quãdo poſſit. nu. 64. 65.*
66 *Meretrix carcerari poteſt.*
67 *Meretrix maritata an poſſit incarcerari.*
69 *Filiusfamilias an poſſit pro debito incarcerari.*
70 *Clericus an poſſit pro debito incarcerari.*
71 *Clericus an poſſit ex aliqua cauſa capi a laico, vt præſentetur iudici eccleſiaſtico.*
72 *Iudex obligatus eſt viſitare carceratos.*
73 *Cuſtodes an teneantur ad cuſtodiã, ſi vnus illorum cum carcerato aufugerit.*
74 *Creditor quando teneatur debitorem in carceribus alere.*
75 *Carceratorum cauſa eſt ſummaria, ſicut cauſa miſerabilium perſonarum.*
76 *Carcerari dicuntur miſerabiles.*
Relicta carceratorum, dicuntur relicta ad pias cauſas.
77 *Iudices capiendi poteſtatem qui habeant.*
78 *Iudex delegatus an poſſit facere capi aliquem.*

§. Attingam non immerito vltimo loco quotidianã, & practicabilem materiã capturę, & carceratorum: quoniam in agitationẽ cauſarum criminalium ſæpe contingit homines carcerari, vt experientia docet: ideo pro communi vtilitate verſantium in pala-

tiis

tiis aliqua adducam circa dictam materiam capturæ, &
1 carceratorũ. Et ideo ſcias pri. ꝙ regulariter carcerat⁹ † eſt
fideiuſſoribus relaxandus, ſecundum doct. in l. 1. ff. de
cuſto. reo. & in l. nemo dubitat. ff. de regul. iur. de quo etiã
per Ang. no. loquentem in l. 2. C. de exhi. reis. & in l. nemo
carcerem. C. de exact. tribu. lib. 10. & per Ludo. Roma.
in l. 1. qui ſatiſ. cog. et per Ang. de Are. in trcta. maleficio
rum. in uerbo, fama publica in materia capturæ. Iſtud
tamen fallit in pluribus caſibus, in quibus carceratus non
relaxatur fideiuſſoribus. Et primo fallit in cauſis crimina
libus, in quibus venit imponenda aliqua pœna corpora-
lis, vel corporis afflictiua: nam tunc reus non relaxatur
fideiuſſoribus, vt habetur per Bart. & alios in d. l. 1. ff.
de cuſto. reo. & in l. 2. ff. de pub. iud. & late per Angel. de
Aret. ĩ tract. malefi. ĩ verbo, fama publica. in verſi. decimo
quæro &c. cum verſicu. ibi ſequen. & in eo. tracta. in verſi.
ꝓ quibus Antonius fideiuſſit. ĩ prin. & in talibus caſibus
ẽt ſi reus daret mille fideiuſſores, nõ tamẽ debet relaxari,
ſecũdũ Bal. in l. eos. in §. ſuper his. C. de ap. imo ſi ĩ crimina
libus, vbi uenit imponẽda pœna corporalis, interueniret
2 † fideiuſſor, nõ ualeret talis fideiuſſio, ſecundũ glo. ſingu.
in c. cum homo. 33. q. 5. quam refert & ſequitur Angel. de
Are. in dicto uerbo, pro quibus Antonius fideiuſſit. ĩ pri.
uerſi. & ibi d. Aug. de Ari. in ſuis addit. Item fallit etiam
dicta regula in aliquibus caſibus, etiam vbi tractat̃ de pœ
na pecuniaria, in quibus reus nõ eſt relaxãdus fideiuſſori
bus. Prim⁹ caſus eſt quando reus à principio nõ uoluit da
3 re † fideiuſſores, ſed potius uoluit carcerari: ſed poſtea in
fine, quando ſentẽtia debet ferri, dicit ſe velle dare fideiuſ
ſores: nam tũc nõ debet audiri, nec debet fideiuſſoribus
relaxari, nõ obſtãte ꝙ pœna, quę uenit imponẽda, ſit pecu
niaria. ita ſingu. dixit Ang. in l. 2. C. de exhi. reis. ꝓ quo al-
leg. text. not. in l. 2. ff. de cuſto. reo. quod dictũ ꝓ not. refert
& ſequitur do. Aug. de Ari. in additio. ſuis ad Ang. Are. in
tract. ſuo malefi. in ver. pro quibus Antoni⁹ fideiuſſit pri-
ma additione. Pro quib⁹ faciũt optime quę ego dixi in ſin
gu. meo. 262. incip. ꝙ potui nolui &c. & in alio ſingu. meo

284. incipien. tolle moras &c. & iſta addere poteris his
quæ dixi in d. ſingu. meo. 272. Quibus adde tex. in c. 1. in
uer. quia ſi proclamare uoluit cur tã diu tacuit &c. de frig.
& malefi. & vide quæ dixi in l. patre vel marito. in 16. col.
ff. de quæſtio. & Iaſ. in §. fuerat. in 5. colum. inſti. de actio.
& in l. 1. in 6. colu. uer. item pro extenſione. C. quia dmit.
& in ſing. meo. 281. incipien. ſocius &c. & dicta per Alxã.
in conſi. 115. incip. viſa &c. in 1. colum. ad fin. in 7. volu. &
per do. Philip. Deci. conſi. 129. in 3. colum. ver. nam qñ epi
ſcopus &c. & Bald. in conſil. 391. incipi. proponitur ꝙ pro
pter in 2. uol. & Soci. in conſi. 81. inci. abunde &c. in 2. col.
uerſi. tertius & ultimus &c. & faciunt quæ dixi ſupra in. §.
diligẽter nu. 203. Alius eſt caſus, ĩ quo ẽt vbi uenit impo-
nẽda pœna pecũiaria, reus nõ eſt relaxãdus fideiuſſorib⁹:
4 qui caſus eſt quãdo ipſe reus ſponte cõfeſſus † eſt delictũ,
pro quo uenit imponẽda pœna pecuniaria: nã tunc nõ eſt
fideiuſſoribus relaxãdus. dixit Bal. in l. nullus. C. de exhi.
reis. quod dictũ pro not. refert & ſequitur d. Aug. de Ari.
in addit. ad tract. Ang. de Are. ſuper maleficiis. ĩ verbo, ꝓ
quibus Anto. fideiuſſit. in 1. addi. & idẽ dixit ipſe Ang. de
Are. in d. ſuo tract. in uerbo, fama publica. ĩ 9. char. ver. de
cimo quæro &c. de quo etiã dixi in l. vnius. in §. cogniturũ.
in 13. col. circa me. ff. de quæſtio. pro quo etiã faciunt opti
me dicta per Angel. de Are. ĩ tracta. ſuo maleficio. ĩ verbo,
præſẽte Gayo, & appellante. in 4. char. ver. an autẽ iudex
&c. & vide ſupra in §. poſtquã nu. 30. Alius eſt etiam caſus,
in quo reus nõ eſt relaxãdus fideiuſſoribus: licet pœna ſit
5 pecũiaria, videlicet, qñ eſt repertus † ĩ flagrãti crimine, &
captus eſt: nã tũc nõ eſt relaxãdus fideiuſſoribus. ita dixit
do. Augu. de Ari. in tracta. Angel. de Are. ſuper maleficiis. in
verbo, fama publica. ĩ 11. char. ĩ addi. magna inci. Tu autẽ
in hac materia adde primo &c. poſt princ. vbi dicit, quod
6 quãdo aliquis eſt inuentus cũ armis, † nõ eſt fideiuſſori b⁹
relaxandus, ad quod allegat Bal. in l. ſed ſi is. ff. de in ius vo
can. ſed Bal. in lib. meo. hoc non dicit, ſed imo expreſſe di
cit contrariũ. forte illud dixit Bal. in lectura antiqua, quã
vidi. Attamen ꝓ do. Auguſt. faciunt optime dicta p Inno.

in c.ut famę, de ſentē.excom. & per Flor.in l.4.ff. ad leg. Aquiliam.& per Ang.de are.in tract.ſuo maleſi. ī verſi.fama publica.in 10.char.in ver.nono not.&c.& per d.Ant. & alios in c.cū nō ab homine.de iud.& do.Fely.ī c.ſivero. il 1.de ſenten.excommuni.& ꝓ do.Alex. in l. ſi quis.ff.de fur.& faciunt optime dicta per Bal.in l.nullus.in fin.C.de exhib.reis.in verſi.aut quis eſt plene cōuictus &c.& faciūt dicta per me in l.vnius. in.§.cogniturū. in 15. col.et ff.de quæſtio.in quibus locis docto.loquuntur de reperto ī flagranti crimine: de quo reperto in flagranti crimine ego latius locutus ſum in repetitio. mea l. vnicæ. C. de rapt. virg.nu.88.& nu.93.94.&95.vbi videas.Alius eſt etiā caſus,in quo,vbi tractatur de pœna pecuniaria:reus tamen nō eſt fideiuſſoribus relaxād⁹, q caſus eſt quādo talis,qui
7 petit relaxari fideiuſſorib⁹ alias aufugit † de carceribus, quibus erat ꝓ tali, vel ſimili cauſa. nā hoc caſu nō debet relaxari fideiuſſorib.ſed debet detineri in carceribus.ita not.dixit gloſ.in l.lege Cornelia.ff.ad ſylla.quā ibi multū not.Ludo.Roman. & eā etiā ad hoc pro valde not. refert & ſequitur Alexā.in l.1.ff.de cuſto.reo.ī prima apoſtil.& do Auguſti.de Arimi.in addi.ad tracta.Angel. de Aret.in maleficijs.in verbo, pro quibus Antonius fideiuſſit in 1. addit.vbi etiam dicit pro hoc bene facere qđ not.Bartol. & Bald.in l.3.C.de epiſcopa.audien. & illam gloſ. etiam refert & ſequitur Angel.de Aret.in dicto tracta. ī verbo, fama publica.in 13.char. in verſicu. quarto notandū.vbi not.loquitur.de quo etiā per domi.Auguſt.ī addi.Pro q-bus faciunt optime quæ ego dixi ī ſing.meo 74. incip.tu habes regulam &c. vbi poſui plura circa materiam regulæ,ſemel malus.de regulis iuris.in 6. & in l.maritus in 6. colū.in verſi.modo quæri poteſt &c.ff.de quæſt. vbi ſimiliter plura poſui circa materiā dictæ regulæ,ſemel malus. Addo etiā ꝙ forte poſſet dari alius caſus,ī quo reus nō eſſet fideiuſſoribus relaxādus,etiāvbi tractatur de pœna pecuniaria,videlicet,ī caſu, quo reus eſſet captus ꝓ crimine falſi,& pœna eſſet pecuniaria ex forma legis,vel ſtatuti:nā tale crimē falſi eſt enorme,& propter eius enormitatē ha

bet

8 bet aliqua ſpecialia vltra alia crimina: vt † ego dixi ī ſing. meo 143.incip.crimen falſi &c.& habetur per do.Nell.in tract.bannitorum. in 3. parte ſecundi temporis.in quæſt. 12.& quæ ego dixi in l.1.§.ſi ſeruus.in 3.colum. in fi.ff.de quæſtio.Et ſcias ꝙ illud,quod dixi ſupra, quod non valet fideiuſſio facta pro aliquo,vbi agit de pęna vitæ,vel muti-
9 lationis membrorum,eſt verum:tamē hoc fallit,† niſi cōſuetudo eſſet in contrariū:quia tunc valet talis fideiuſſio. ita dixit gl.ſing.d.c.cum homo.24.q.5.quam refert & ſequitur Lud.Roma.in ſingu.ſuo 128.incip.tu ſcis ꝙ in cauſa criminali &c.& do.Auguſt.de Ari.in trac.Ange.de Are. ſuper maleficiis.in verbo, pro quibus Ant. fideiuſſit in 1. addit. Item ſcias etiam, quod ſi iudex maleficiorum pro capto acceptauit fideiuſſores nō idoneos & captū relaxa-
10 uit,† ꝙ nihilominus poterit iterū reū capere,& facere qđ iterū præſtet fideiuſſores: quibus præſtitis primi fideiuſſores ēt ſunt obligati.ita dixit Bal.in l.1.in 1. col.ff.ſi quis in ius voc. non ierit. quod dictum refert & ſequitur do. Aug.de Ari.in addi.ad trac.Ang.de Are.ſuper maleficiis, in verbo,fama publica.in 11.char.in addi.incip.tu autem in hac materia adde primo,quod licet &c.circa fine.illius Addi.Scias etiam ꝙ in caſu,in quo reus poteſt relaxari fideiuſſoribus: poterit ēt relaxari ſine fideiuſſoribus, dum
11 modo ipſe reus † det pignora,quæ loco fideiuſſoris ſubrogātur,ita notāter dixit Bal.in l.1.ff.q ſatiſd. cog. & voluit glo.& ibi Pau.de Caſt.in l.more Romano.ff.de feriis.Quinimo dixit Bar.in l.ſi vero.in §.q ꝓ rei qualitate.in 3.not. ff.qui ſatiſd.cog.ꝙ ſi reus,qui dēt relaxari datis fideiuſſoribus,vult dare pignora loco fideiuſſorū, & iudex nō vult
12 eū † relaxare,ꝙ poterit agere cōtra ipm actione iniuriarū quod eſt no.Adde ēt,ꝙ carceratus pro delicto, vel ꝓ debi
13 to ciuili,dēt ſtatim relaxari,cū † conſtat eū non deliquiſſe vel debitorē nō eſſe,nō expectata alia īterlocutoria. ita ꝓbat tex.ī l.2.C.de exhib.reis.in fi.quē tex.ita intelligit, & ad hoc alleg.Ludo.Rom. in l.2.in 4.col.ff. ſi quid in ius voc.non ierit & Iac.But.Bar.& Bald.in l.ſed etſi is.ff.de in ius voc.& Alexā.in conſil. ſuo 179.incip.in cauſa angelo-

rum

rum,in penult.colum.in princ.in 2.volu.l.1.ff.de cuſt.reo.
in 2.appoſt.pro quo etiam allegat dicta per Barto.in l.qui
vir.ff.de pœn.Et ſcias etiam circa hanc materiam,ꝙ carce
14 ratus,qui de ꝓximo eſt relaxãdus,nõ eſt detinẽdus,† nec
cuſtodiendus,ſub tam magna & ſtricta cuſtodia,prout an
tea.ita dixit glo.in l.ſi pecuniã,in §.ſi acceperit. in verbo,
carcere,ff.de condi.ob cauſam.& ibi doc.& Lud. Rom. in
l.in lege.ff.ad ſyll.de quo etiam per Iaſ.in d.l.ſi pecuniam
15 in d.§.ſed ſi acceperit.Et idem dicas in ſene,† & ĩ infirmo
carceratis qui non ſunt ita ſtricte cuſtodiendi, ſicut iuue-
nes,& ſani ſecundum glo.& docto.in l.ſi vt certo.in §.1.ff.
commoda.& ſcias ẽt,& ſemper menti habeas, ꝙ licet vbi
tractatur de pœna corporali imponenda,non ſit reus fide
iuſſoribus relaxandus,vt iam ſatis ſupra dixi: attamẽ talis
reus quandoq; eſt relaxandus ante ſententiam,ẽt ſine fide
16 iuſſoribus:& hoc euenit † quando ante ſententiam appa-
ret ipſum omnino eſſe abſoluendum:vt qñ eſt publicatus
proceſſus.ita no.dixit Bald. in l.ſed etſi is. ff. de in ius voc.
vbi dicit de hoc eſſe tex.in l.nullus.C. de exhiben. reis. in
ver.donec repererit &c.& ibi Bal.& idem dixit Bal.in l. ſi
quis poſt accuſationem.ff.de teſtam.ꝓ quo eſt bonus tex.
in l.qui pęnæ.§.1.ff. de manumiſ.& hoc etiam firmat Lud.
Rom.in ſing.ſuo 490.incip.accuſatus de crimine capitali
&c.quod eſt ſing.notan.in practica. Nam quando es aduo
catus alicuius accuſati,vel inquiſiti de crimine capitali: &
patet ex proceſſu,ꝙ ipſe venit abſoluendus & liberandus:
vt quia plene probata eſt innocẽtia ſua : certe hoc caſu tu
potes petere a iudice,vt dictũ reũ relaxet de carceribus,ẽt
antequam ſit liberatus diffinitiue per ſñiam:& iudex tene
tur eum relaxare ſecundũ Bal.in dictis locis. Et ego alias
hoc pluries practicaui,& obtinui in contingentia facti. Et
hanc partem tenuit d.Bene.de plumbino.in d.l.qui pęnę
§.1.ff.de manumiſ.quẽ refert & ſequit̃ Iaſ.in l.naturaliter
in prin.in 22.col.in verſi.tu confirma concluſionem Bart.
&c.ff.de acquiren.poſſ. vbi alia plura adducit pro hac do-
ctrina.pro qua etiam faciunt quæ dixi in ſing.meo 106.in
cip.qui de proximo eſt cingendus &c.Et ſcias etiam quod
quan-

quando reus eſt fideiuſſoribus relaxandus,ſi iudex nõ vult
17 eũ relaxare,† poteſt cõtra eum agi actione iniuriarum in
ſyndicatu,ſm Ang.de Are. in tract.maleſi.in uerbo, pro
quibus Anto.fideiuſſit.verſic.& not.ꝙ ſi aliquis &c.alleg.
Bar.ĩ l.ſi vero ꝓ condemnato.§.1.ff. qui ſatiſd.cog.de quo
ẽt dixi ſupra,in §.ꝓ cõplemẽto.nu.32. ad quod etiã vide,
quæ dixi in repe.mea rub.ff.de fideiuſſor.in 31.quæſt. Itẽ
ſcias ẽt, ꝙ ſi aliquis fuit indebite carceratus non ſeruata
forma ſtatutorũ,adeo ꝙ debeat relaxari incontinenti:de-
bet tamen hoc fieri autoritate iudicis,& non ꝓpria auto
18 ritate † cuſtodis carcerũ,vel alterius,ſecundũ Pet.de An-
cha in conſi.ſuo.341.incip.viſo trhemate &c.in fi.& Ang.
de Aret.in trac.maleſi.in verbo, fama pub.in 14.char.ver
ſi.& aduertas tu iudex.& Ioan.de Ana.quem vide in conſ.
ſuo 53.incip.viſis &c.ante.fi. de quo etiam dixi ſupra in §.
opportune.nu.19.Vlterius ſcias,& menti habeas,ꝙ carce
19 ratus omni die dicit̃ grauari,† & ideo tãquam a nouo gra
uamine poteſt omni die appellare,ſecundum.Specu.in tit.
de appel.in §.reſtat.verſi.& no.& ver. & quid dices &c. &
voluit glo.in ſimili & ibi doct.in l.2.C.de ſerui.& aqua.&
Bal.in l.2.in 2.col.in fi.ver.ſecundo quæro.C.de epiſ.aud.
& in l.1.C.ſen.reſcin.non poſ.& d.Philip.de Peruſio.in c.
ſuper eo.in 2.col.de appel.& in c.ex parte.eo.tit.in 1.char.
de quo etiam per Bart.in l.2.ff.ſi quis in ius voc.non ierit.
& per eundem Bart.in tract.ſuo de carceribus.in 2.col.in
prin.& Bal.in addi.Spec.in tit.de app.in verſi.a grauami-
ne &c.& in verſic.ſi iudex &c.& per Bald.in c.de teſtib.ex
tra de teſti.& per do.Anto.& Iaon.Imol.in c. cauſam.de
elect.& per Ioan.Andr.in c.dilectus.el 2. de rapto. & per
Ang.in authe.hodie.C.de appe.& per d.Ant.in c.fin.in 4.
col.de feriis.& per Alex.ſatis late.in l.inficiando. in §. in-
fans.ff.de furt. & in l.1.§.1. ff. de feriis.& in l.eum qui.§.in
popularibus.& ibi Pau.de Caſ.poſt.gl.ff.de iureiur.& per
Angel.de Aret.in tract.ſuo maleſi.in verbo,qui iudex di-
ctum Gayum detineri,& carcerari iuſſit.in penult.col. in
verſi.quæro aliquis captus eſt &c.& ꝑ Card. Alexan. in c.
ex parte tua.in 1.& 2.colum.de appel.& per Iaſo.in l. exi-

 gendi.

gendi.in 3.col.de procu.& per d.Fely.in c. exceptionem. in 7.col.verſi.fallit tertio.de excep.& per eundem. in c.accedens.el ij .in 7.col.vt lite non conteſta. vbi latiſſime loquitur in materia iſta.& adducit plura ſimilia.Dicit enim idem dicendum eſſe in exceptione loci ſuſpecti : quia hēt grauamen ſucciſſiuũ.& ideo talis exceptio poteſt quandocunque opponi,ita tenet ſecũdũ eum Spec.in tit.de citatione.in §.1.in ver.quid ſi reus.& do.Ant.& Io.de Imo.in c.exceptione.de excep.& Ludo.Roma.in l.recuſare.in §.ſi quis alio.ff.ad Treb.& Io.Imo.in cle.1.in 2.col. poſt Paul. ibi de fo.compe.Item adducit etiam Ang.poſt Bal.in l.1. in prin.ff.de feriis,vbi dicit ꝙ citatus tempore feriarũ,qui in prima comparitione nõ oppoſuit: põt tamē in ſecunda opponere de feriis.alle.ēt ipſe d.Fely.Bal.in l. elegãter ĩ §. ſi quis poſt,in 2.col,ver.quæritur q̃d ſi poſt litē.ff.de cõdi. indeb.in appoſt.vbi dicit,ꝙ licet delatoria ſuperueniens poſt litē cõteſtatã dēat incõtinēti opponi.c.inſinuante.de of.deleg.tñ fallit ĩ exceptione habēte cãm cõtinuã,& ſucceſſiuã,vt qđ nõ audiat bãnitus.& dicit ibi Bal.ꝙ ſunt aurea verba Iac.Butr.ibi:adducit ēt d.Fely.in d.c. accedēs.Lapũ.alleg.88.incip.cõe Florētiæ &c.4.col.vbi dicit ꝙ ſemel tractus vltra vnã dietã , qui in illo actu non oppoſuit,põt in alio opponere.Itē adducit.do.Anto.in c.ex parte.in 12. col.de reſti.ſpo.vbi dicit,ꝙ qñ lęſio quotidie originat̃, ut in cã matrimoniali,in qua quotidie fit offenſio animę,ſēper põt peti reſtitutio in integ.ēt poſt quadriēnium.Item adducit Bal.in l.vis eius.circa me.C.de proba.vbi dicit, ꝙ licet defenſio nõ fiat ex interuallo: tamē durante offenſione continua poteſt fieri defenſio , & dr̃ incontinenti propter offenſionem hodie imminētem.adducit etiam Bal.in c.in literis.in 1.col.de reſtitu.ſpolia.vbi dicit,quod hoſtes publici,qui latrocinando inuadunt caſtra aliena , poſſunt expelli etiam ex interuallo , cũ ſint in perſeuerantia delicti.& ad hoc not.gl.ſing.ibi ad hoc,ꝙ dicit ēt videndũ eſſe tex.& ibi Bar.in l.3.in §.cũ igitur.ff.de vi & vi arma.cũ cõcondã.de quibus ibi ꝑ Alex.in apiſt.Itē adducit ēt d. Ant. in conſi.ſuo.22.incip.uiſis punctis.in 3.col.vbi propter di

cta

cta docto.in c.dilictus.de reſcrip.el 2.attentauit dicere, ꝙ prælatus,qui recepit penſionem rei male alienatæ ab emphyteuta,poteſt hodie deſiſtere,& priuare eum , quaſi ēt hodie re s ſit conducta:& dicit videri quaſi caſum in c.potuit,de locato,vbi imponitur pęna emphyteute,niſi celeri ſatisfactione ꝓuideat.ergo pęna nõ ſolũ ſurgit ex momento alienationis,ſed ēt ex contumacia nõ corrigentis errorē,de quo dicit in ſpecie videndum eſſe Bald.& Imol.in l. Meuius.§.duobus.ff.de leg.2.& Imo.in d.c.potuit.in 3. colum.Iſta ſupradicta omnia refert do.Fely.in d.c.accedens. el 2.in 6.col.vt lite non conteſt. Ego aũt vltra eum adduco.in ſimi.not.verbum Ang.in auth.de inſtru.cau.& fide. in §.in his vero.in fin.vbi dixit no.ſingulariter ex fine huius glo.ꝙ ſi tu produxiſti contra me inſtrumentũ, in quo cõtinebatur aliquid annuũ me tibi debere dare:ꝙ licet vigore dicti inſtrumenti fuerim tibi cõdemnatus ad primã, vel ſecundã annuam præſtationem,ex eo quod non oppoſui aliud cõtra dictum inſtrumentum: quod ſi vigore dicti inſtrumēti tu agis cõtra me ad alias præſtationes,annuas, quę in d.inſtrumento continentur,ꝙ ego poſſum opponere contra dictũ inſtrumentũ,&ipſum negare publicum,& publica manu ſcriptum:qđ eſt not.& iſta ſunt quę præſentialiter mihi occurrunt circa iſtud grauamen ſucceſſiuũ.

Modo vlterius circa hanc materiã carceratorum quæri
20 põt,an carceratus poſſit citari?† in quo Bar.& Saly.in l.2. ff.de in ius voc. dicunt ꝙ talis carceratus non poteſt citari:& ſi citatur,talis citatio nõ valet.& idem tenet Paul. de Caſt.in conſi.ſuo 12.incip.viſis actis & actitatis in captura Thomaſii &c.in fi.& Bar.in conſi.ſuo 228.incip.Catharina accuſauit Ritã &c.Sed contrarium tenet Bart. & melius ſecundum Iaſ.in d.l.2.in l.is qui reus. in vlt.col.ff. de pub.iud.per gl.fi.ibi in fi.vbi dicit , ꝙ imo carceratus põt citari,& dēt comparere per procuratorem . Item Paul.de Caſt.in d.l.2.ff.de ĩ ius voc.& in l.quæſitũ.ff.ſi quis cautio. dicit ſe vidiſſe de hoc dubitari Florētię , vbi multoties ꝓcedit cõtra eos,q ſunt in carcerē:& tenet ꝙ ſi ſit iuſte carceratus,& habeat facultatē comparendi per procuratorē:

 quia

quia ibi ſit copia ꝓcuratorũ,qđ tunc ſit vera opinio Bart. in d.l.is qui reus,ſed altero iſtorũ deficiente,procedi opi. Bar.& aliorum in d.l.3. ff. de in ius voc. Et dicit Iaſon.in d.l.2 in vlt.col.ꝙ idem punctualiter tenet.do. Franciſ. de Are.licet non faciat mentionem de Pau.de Caſt.in conſil. ſuo 132.incip.conſultiſſime domine &c.& dicit Iaſon.vbi ſupra, ꝙ pro hac parte facit text. in l. idemque. in princ. ff.pro ſocio.ꝑ quem not. ibi Bart. ꝙ vbicunq; lex dicit,ꝙ aliquis debeat mittere procuratorem, debet intelligi, ſi erat ei facere inuenire idoneum procuratorem. & dicit Iaſ.tenendum eſſe contra Bar.in d l.2.& dicendũ eſſe, ꝙ ille,qui eſt in carcere, poſſit citari:& debet cõparere per procuratorem:vt eſt gl.in l.2.C.ex quibus cauſis maio. & dicit quod ita etiam tenet Bal.& Ludo. Roma. in d.l.2.& Bald.in c.dilecti.in 2.col.de appel.& in l.nemo carcerem. C.exac.tri.libr.10.& in l.ab eo.in 2.colu.C.quomodo & quando iud.& Ange.in conſi.66.incip.ſtatutum ſeu ordinamentum &c.ita reſidet do.Iaſ.in d.l.2. ff. de in ius voc. Et ſic in hac quæſtione communis concluſio eſt,quod carceratus poteſt citari,& debet comparere, per procuratorem,quãdo iuſte eſt carceratus.Ex qua cõcluſione ego nouiter affirmo illud,qđ dixi ſupra,in §.ſequitur.nu.31.cum pluribus numeris ibi ſequentib. vbi dixi quod accuſatus
21 † nec inquiſitus de crimine capitali, contra quẽ proceditur,ſi eſt ab aliquo alio iudice carceratus ex aliqua cã,poteſt tunc in cauſa criminali accuſationis, vel inquiſitionis cõparere ꝑ ꝓcuratorem ſm Ange.per illum text.in l.eos in §.ſuper his.circa fin.C.de appel.de quo latiſſime dixi ſupra,in d.§. ſequitur,nu.31.cum ſequent.ibi.
22 Vlterius quæro an carceratus poſſit cõtrahere, † vel ſe obligare,dum eſt in carceribus? in quo dicas remiſſiue loquendo:ut per doct.in l.qui in carcerem.ff.quod met cau. & per Bartol.in l.qui neque.in §.ſolutum.ff.de verb.ſig. & per Angel.in l.nemo carcerem.C.de exac.tribut.lib.10.& in diſpu. ſua,incip.renouata guerra. Bald. in l. vnica.in 3. char.C.de confeſſ.Ang.de Are.in tract.maleficio.in verb. qui iudex dictum Gayum detineri,& carcerari fecit.in vltima

tima col.verſi.an autem carceratus,& ibi Augu.de Arimi. in additio.& doct.communiter in dictis locis tenent,ꝙ nõ valeas contractus factus a carcerato regulariter.

Quod tamẽ fallit in aliquibus caſibus: & primo niſi cõtrahat cum alio,ꝙ cum illo, qui fecit eum carcerari: vel ſi cum illo,non ſit indebite carceratus:nã ſi eſt debitus carceratus,valet cõtractus ẽt cum illo, qui fecit eum carcerari,ſecundum Bar.in d.l.qui neq; in §.ſolutum.ff.de ver.ſigni.& in d.l.qui in carcerem,ff.ꝙ met.cau.Item fallit,niſi in vtilitatem ipſius carcerati fieret contractus: vt puta ꝑ
23 eo excarcerando, † quia tunc valeret talis contractus, ſecundum Bal.ſin.in rubric.C.de reſcin.vend.ante fin.verſ. item requiritur quod ille &c. Item fallit,niſi contractus qui fit,ab ipſo carcerato.ſit iuſtus:quia tunc valet ſecundum Bal.in tracta.ſchiſmati.in 12.colum.& in l.1. in 1.colum.ad fin.verſi.reuoco igitur in dubium &c.C. ſi quis aliquem teſtar.prohibuerit, vel coegerit. Et in materia vide etiam Bart.Bald.Angel.& Ioan.de Imol.& alios in l.qui a latronibus.ff.de teſtam.Bald.in l.necnon.§.1.ff. ex quibus cau.maio.Bald.in l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſc.& cler. & vide Bald.in l.ab eod.in pen.col.in verſi.ex his apparet. C.quomodo & quando iudex.vbi not.loquitur. Sed iuxta
24 prædicta poteſt dubitari,† an ille dicatur carceratus, qui per modicum ſpacium,& per modicam diſtantiam relaxatur de carceribus:ſed tamen habet pœnes ſe ſemper cuſtodes,vt aufugere nõ poſſit vt quotidie fieri videmus.In quo dicas ſecundum d.Abbat.in c.accedens.extra de procu.qđ non valet contractus factus a tali carcerato qui eximitur de carcere, & ſtatim facto contractu reponitur in ipſis carceribus quia non dicitur relaxatus,ſed imo magis carceratus dicitur & dicit ibi ipſe Abba.iſta formalia verba vide licet. Tertio nota & tene menti,quod is qui tenetur ali-
25 quẽ reſtituere libertati,nõ liberatur† ab obligatione ſimpliciter illũ relaxãdo in ſuo territorio:ſed debet illũ facere ſecure cõduci extra territorium ſuum ad locũ,vbi poſſit ſecure morari.nam cũ eſt ĩ territorio aduerſarii,nõ dicitur eſſe in ſua libertate,cũ poſſit de facili retineri.argu-

mentum eſt optimũ in c.fin.de reſtit.ſpolia.& in l.libera-
26 tionis.cum l.ſequent.ff.de verb.ſigni.vbi tex.no.dicit,† ꝙ
non dicitur liberatus,qui relaxatur a vinculis,ſed cuſtodi
tur in publico,& facit hoc contra prædictam , quã ſolent
pleriq; adhibere:nam ſi detentus in carcere vult aliquem
contractum facere,faciunt ipſum extrahi a carceribus, &
ibi cuſtoditur per familiam : nam certe non poteſt dici
liberatus vt hic; & in d.l.liberationis.cũ l ſequen. & not.
Bar.in d.l.qui in carcerem.ita formaliter dicit Abb. in d.
c.accedens.3.no. de procura. quam doctrinam refert & ſe
quitur d.Fely.in c.innouamus.de treu.& pac.circa prin. ꝓ
qua facit optime text. in l. ſuccurritur.ff. ex quibus cauſis
maio.vbi dicitur,quod qui aliquo modo diſtringiť vt eua
dere non poſſit;dicitur carceratus.& facit qđ voluit Bal.
in l.fi.C.de poſtlim.reuerſ.in verſi. collige vbi dicit quod
ille dicitur detineri inuitus,qui non permittitur abire, &
ad propria redire.& faciunt etiam dicta ꝑ Alexan.in l.ſi vt
certo.in §. cuſtodiam.ff.commo.& per Angel.in d.l.qui in
carcerem.ff.quod metus cã. Contra prædicta tamen vide
tur facere gl.in l.fi.C.de decurio.lib.12.quæ dicit, ꝙ poſi
tus ſub cuſtodia,ſi non teneť ſtrictus,non dicitur carcera-
tus.Tamẽ Card.Alex.in c.ſuper eo.in 2.col.de appel.in fi.
dicit,ꝙ cõtra dictã gl.faciunt dicta per Ang. in d.l. qui in
carcerẽ.& dicta per Ioan.de Imol.in l.qui a latrinibus. ff.
de teſta.& per Ioan.And.in c.2.de ſent. excõ.& ſic Card.
Alex.in d.c.ſuper eo.non tenet dictam gl. ſed potius eam
improbat.de qua materia vide etiam Ang.de Aret. in tra
cta.ſuo maleficiorum.in verbo,qui iudex dictũ Gaium de
tineri,& carcerari iuſſit.in vlt.col.in verſi.& aduertas &c.
& ibi etiam in vlt.verſ.& ibi in addi.& vide etiam Angel.
de Aret.in d.tracta.in verbo , fama publica.in 14.char.in
verſi.quinto etiam aduertant &c.circa fi.& Iaſ. in §. rur-
ſus.in 9.col.inſtit.de actio.& do.Philip.Dec.in conſi.219.
incip.viſo puncto.in 3.colu.verſic.quarto beneficit &c.&
Corſet.in not.in verbo,cuſtodia.

27 Scias vlterius qđ actus factus a carcerato † non dicitur
28 actus ſpontaneus,† ſed potius meticuloſus , ſeu coactus :
quo-

quoniã carcer eſt ſpeices torturæ ſm Bal. in l. ſi clericus.
in 2.col.verſi.primo quæritur.C. de epiſco. audi. & Bald.
in l.1.C.qui ad li.perue.non poſ. vbi dicit, ꝙ mortuus in
carcere , dicitur mortuus in cruciatu. Et ideo dicimus ꝙ
ſufficit probare quẽ fuiſſe detentum, licet aliter non pro-
29 betur tortura,ad † hoc vt dicatur cõfeſſio facta metu tor-
mentorum,ſecundum Barba.in c.ſi conſtiterit,in 5.col.ex
tra de accuſ.Pro quibus faciunt optime quæ ego dixi.in l.
1.in §.diuus Seuerus.in 1.colũ. ff. de quæſtio. & dicta per
Alex.in conſil.ſuo 275.incip.viſo themate.in vlti.col.vbi
omnino vide.& faciunt etiam quæ dixi in conſi. meo 18.
incip.requiſitus vt dicam &c.in 1.char.in ver.& licet ipſe
Petrus.& quæ dixit do.Philip. de Peruſio in c.ſuper eod.
in 1.colum.de appella.Et vide Do.de ſancto Geminia. ſin
gu.loquentem in conſil.ſuo 15.incip. Reuerend. pater. in
4.colum.verſic.ſuper ſecundo dubio &c.vbi inter alia fa-
cientia ad hanc materiam dicit,quod detentio,quæ fit in
aliquo loco inuito detento,dicitur continere cruciatũ cor
poris.& vide quę dixi ſupra in §.expedita.nu.11.& ibi nu.
13.& nu.15.quæ omnia teneas menti propter confeſſio-
nes reorũ detentorũ,ſeu carceratorũ: quia licet non fiant
realiter cũ tortura,tamen non dicũtur ſpõtaneæ,ſed poti⁹
coactæ,& meticuloſæ.Nã nemo eſt ita ſimplex, & fatuus,
qui cõfiteatur ſponte & ſine aliquo metu illud,qđ condu
cit eũ ad mortem,vt dicit Alex.in d.conſi. ſuo 275. incip.
viſo themate &c.ante fi. Et vide omnino quæ ego dixi in
l.1.in prin.in 12.col.verſi quinimo dico.ff.de quæſt. & vi
de Bal.in l.imperium.ff.de iur.om.iud. vbi dicit , ꝙ pœna
30 perpetui carceris æquiparat † morti.ad quod alle.Inn.in
c.qualiter & quãdo de accuſ.quos refert & ſequiť d. Aug.
de Ari.in trac.Ange.de Are.ſuper maleficiis,in verbo,fa-
ma publica.in 14.char.in ſecunda addi.& vide ẽt Specu.in
tit.de his q̃ vi met.cau.fiũt.in §.1.in ver.actor. &c. vbi di-
31 cit, ꝙ carceratus † põt allegare iuſtũ metum.quod eſt no.

Quæri ẽt põt,an carceratus pro aliqua cauſa ciuili , vel
32 criminali † poſſit ꝓ alia cã in carceribus recõmendari?In
quo dicas,ꝙ carceratus ꝓ debito fiſci,põt ꝓ debito priua
ti re-

ti recõmendari,ſcdm Bar. in trac.ſuo de carcerib. in vlti.
col.ad qđ alleg.text.in l. quoties.C.de exac. tribu.& no.ĩ
l.ſaccularii.ff.de uar.& tex.cog.Et ibi ſubdit,qđ carcerat⁹
ꝓ debito,põt ꝓ delicto recõmẽdari,ad qđ alleg. no.ĩ l.3.
ff.de cuſt.reo.& idẽ dicit ecõtra,vꝫ, ꝙ ſi eſſet carceratus
ꝓ delicto,ꝙ poſſet ꝓ debito recõmẽdari.Quærit poſtea
33 ipſe Barto.an carceratus † ꝓ vno delicto, poſſit pro alio
delicto recõmendari? in quo facit quandã diſtinctionẽ, de
qua ibi per eum.Sed dubitari poteſt,an carceratus iniuſte
34 † poſſit pro iuſta cauſa ibi recõmendari? de quo late per
Bartolum qui arguit multũ ſubtiliter ad partes in quæſt.
ſua incip.Lapus carceratus. & vide Bartol. & Angel.in l.
cum vnus.in princip.per illum tex.ff.de bo.auto.iudi.poſ.
& Sali.in l.fin.C.eod.titu. in fine. & Bald. in authẽ.ei qui
iurat.in 4.col.eod. titu. & Bald.in l. legata inutiliter.ff.de
lega.1.& ĩ l.quicunqꝫ.in prin.ff.de in ius vocand.& Alexã.
in conſil. 158.incipien. circa primũ dubium, in vlti.col.&
Barto.in conſi.ſuo incip.an poſitus in carceribus.& in l.fi.
ff.de bo.poſſeſ.cõtra tab. & ĩ l.2.in §.exhibẽdi.ff.de cuſto.
reo.& in l.ſed eximendi.in §.item ſi quis.ff.ne quis eum q
in ius voc.Bartol.& Bald.in l.penul.§.fin.ff. qđ met.cau.&
per dom. Alber.de Cataneis excellentiſſimũ doct. Bono-
nienſem.in l.1.in 2. col.in ver. itẽ infertur.C. de Carbo.
edic.& ꝑ Ang.ĩ l.ſi vacãtia.C.de bo.vac.& in l.nemo carce
rem.C.de exact.tributo.in pœnul. col. Item de hac mate
ria vide Barto.in l.ſi cui.in §. fina.ff.de accu.& Raph. poſt
alios in l.1.ff.nil no.ap.pen.& Bald.in l. quia pleriqꝫ.ff.de
in ius uoc.Ang.in l.2.in §.fin.ff.de cuſt.reo.Bald. in l.pen.
& fina.ff.quod met.cau.Ange.de Aret.in tract.malefic.in
verbo,fama publica.in 10.charta, in verſic.7.not. &c.An
35 autem talis † recõmendatio poſſit fieri die feriata? Bal.in
auth.ei qui.C.de bo.auto. iudi.poſſit.in 4. col. verſic.quæ
ro,dictat ſtatutum &c.tenet ꝙ nõ quẽ refert & ſequit᷑ Ale
xan.in conſi.ſuo 158.incip.circa primum &c.in 3. colum.
in 2. uolu . ubi plura alleg. de quibus ibi per eum. Quæri
etiam poteſt vltra præmiſſa, qua pœna puniat᷑ fugiens de
36 † carcere: in quo dicas, ꝙ punitur pœna mortis . Ita dicit
text.

text.in l.1.circa princ.ff.de effract.& expila. & habetur in
l.in eas.ff.de cuſt.reo.& eſt tex. in l.milites argum. in §.cũ
tamẽ.ff.de re mili.& voluit Bar.in trac.de carceribus.in 3.
col.de quo etiã per Ange.de Are.in tract.maleficiorum,in
ver.fama publica in 9. char.& ibi ĩ 1. addi. vbi ad hoc etiã
alle.Saly.in l.1.in 7.no.C.de fal.mo. & alia, de quibus ibi
per eum. Sed prædicta intelligas in frangente carceres, &
poſtea fugente,nam talis punitur pœna capitis. Sed ſecus
puto eſſe in carcerato,qui reperit oſtiũ apertũ,& tũc aufu
37 git, † quia talis mitius punitur. per tex.in d.l.1.§.1.ff. de
effrac.& expil.& voluit Bar.in d.tract.de carceribus. in 3.
colum.de quo etiam per Raph.in conſi.ſuo 105.inci.caſus
&c.Item intellige etiam prædicta eſſe vera,& locũ hebere
38 ĩ carcerato iuſte & debite.† ſecus autẽ puto eſſe ĩ incarce-
rato indebite & iniuſte,qa ſi talis iniuſte & indebite carce
ratus frangit carceres,& aufugit,nõ cadit in penã prædi-
ctam. Et ad hoc dicendum moueor ex dictis & allegatis ꝑ
do.Aug.de Ari.in addi.ad tracta.Ange.de Are. ſuꝑ malefi
cijs.in ver.fama publica,in 13.char.in vlti.addi. quem vi-
de.Item moueor etiã ex ſing.doctrina Inno. in c.ſi quãdo.
de offi.delega.quam pro ſing. refert & ſequitur Bald. in l.
39 addictos.in 2.col.C.de epiſ.aud.vbi dixit,ꝙ ſi reus † cõdẽ
natus appellat:vel eius amici,& affines pro eo,& nõ obſtã
te appellatione iudex vult exequi ſententiã ſuã capitalẽ,
ꝙ hoc caſu poterit ſibi reſiſti de facto,cum iniuſte ꝓcedat.
de quo etiã dixi ſupra,in §.diligenter.nu. 53. Et dixit not.
do.Paris de Puteo in tract.ſuo ſyndi.in 25.char. in 3. col.
40 & ibi in 81. char . in 3. colum . † ꝙ ſi iniuſte captus non
poteſt aliter euadere,licitum eſt ſibi occidere cuſtodes car
ceris:nec tenetur de homicidio.allegat ad hoc tex.in l.ni-
hil.ff.de capitu.& l.capitaliũ.in §. ad ſtatutus.ff. de pœnis.
& gloſſ.in c. ius genitium.1. diſtinctio. & l.1.ff. de his qui
ante ſen.ſibi mor.conſc.ubi dicitur,quod licet quomodo-
libet redimere ſanguinẽ ſuum. quod etiam dixit Bal.in l.
ſi legitimus.C.ſi cõtra ius uel vti.pub.& Oldr.in cõſi. ſuo
53.inci.conſueuit dubitari.in vlti.col.& allegat etiam do.
Par.vbi ſupra.glo.in cle.2.in uerbo,violentam.de re iudi.
quæ

quæ dicit,ꝙ licitũ eſt iniuſte carcerato rumpere iuramẽtũ
ꝙ fecit de redeundo ad carceres.Pro quibus etiam faciũt
dicta per Alex.in conſilio ſuo 144. incip.poſt redditũ pri-
mum conſilium &c.& per Alberi.de Roſa.in l.adiectos.C.
41 de epiſcop.audien.vbi dicit,ꝙ etiã clerici, † ſi vident ali-
quem iniuſte cõdemnatũ ad mortem, poſſunt eũ de facto
eripere de manibus familiæ. allegat.c. hi qui.14. qõ. 6. &
Archi.in c.cum homo.24. q.5. quod etiam dicit glo. in c.
non inferenda.23.qõ.3.Et ſubdit d.Paris in dicto ſuo tra-
cta.ſyndic.in dict. 81. char. in 4. colum. ꝙ capite punitur
42 † captus iniuſte,ſi non frangit carceres cũ poteſt.ad quod
allegant text.not.in l.non oẽs.in §.qui captus.ff.de re mili
tar.vbi tex.& glo.nota.Pro quibus vide etiam quæ ego di
xi in l.1.in 6.colum. cum ſequentib.C. de executio.rei iu
dica.& in l.1.in princ.7.col.in verſi. tamẽ iſta poſſunt &c.
ff.de quæſtio.& ſupra in §.diligenter.nu.36.& 37. Quan-
43 do autem quis dicatur iniuſte † carceratus: vel quando iu
dex dicatur iniuſte facere.dicas quod tunc,quãdo nõ fuit
ſeruatus ordo iuris,ſecundũ Ioan.Andr.& Gemi.in c.dile
cto.de ſenten.excom.in 6.& Ang.in l.prima.ff.ne quis eũ
q.& Angel.de Aret.inſtit.de actio.ĩ §.quadrupl.in 3.char.
de quo etiam dixi in d. l.1. in princ. 7. colum. ff. de quæſt.
Scias vlterius ꝙ iuſte carceratus ſi aufugit de carcere vl
44 tra ſupradictã pœnã, † etiã habetur pro cõfeſſo. ita dicit
tex.in l.in eos.ff.de cuſtodi. reor. & in l. milites agrum.in
§.penul.ff.de re mili.& voluit Specul. in titu. de præſump.
in §.2.verſicu.violenta.& ibi Ioan.Andr.in addit.& Ange
de Aret.in tract.malefi.in ver.fama publica.in 13.charta.
in verſicu.tertio quid ſi quis.& ibi dom.Augu. in addit.q
hoc intelligit iniuſte carcerato tantum. Item prædicta, ſe
cundũ eum,intelliguntur in frangente carceres: ſed ſecus
dicit eſſe in illo, qui reperit oſtium apertũ, & ideo aufu-
git.ad quod alleg.Guil.de Cuneo.& Baldum. in l.ſuccurri
tur.ff.ex quibus cauſis maiori.& Bald.in l.admonẽdi.ff.de
iureiuran.& Angel.in l.1.ff.de effra. & expilat. nã talis ſic
45 fugiens aperto carcere,† non habetur ꝓ confeſſo,ſecũdũ
doctores,in dictis locis.quod etiam voluit Ange.in l.verũ
la.

la.2.ff.de furtis.& Alexand.in l.penul.vbi late loquitur in
materia.ff.de cuſtod.reo.& habetur etiam late per Baldũ.
in conſilio ſuo 230.incipien. prim⁹ q̃ſtionis articulus &c.
in primo vol. vbi dicit quod regulariter fugiẽs de carcere
habetur pro ſuſpecto, nõ autẽ pro conuicto allegat.in §.ſi
vero in hutenti.de exhiben.reis. & nota.ꝑ Cynũ.i l.prima
C.de rap.virg.& dicit quod gloſſ.in l.eos.ff.de cuſtod.reo.
quæ dicit,ꝙ fugiens effracto carcere, habet pro confeſſo,
debet intelligi hoc modo:videlcet, quia aut quis detine-
tur pro generali inquiſitione:& tunc nõ habetur pro con
feſſo:quia ficta confeſſio ſicut vera debet cadere ſuꝑ certo.
& ideo debet crimen certũ probari:vt in l.1.C. vt omnes
cauſæ tam ciuiles quam crim.& §.neceſſitas. in authen. vt
iudic.ſine quo.ſuffra. Aut detinetur pro ĩquiſitione ſpecia
lis criminis. & tunc dicit quod aut fugit cum effractione,
vel cõſpiratione,& habet locũ d.l.eos.aut aliter,& tũc nõ
habetur pro confeſſo:punitur tamen pro motu iudicis.vt
not.Guil.de Cuneo.in l.ſuccurrit.ff.ex quibus cau. maio.
ita finaliter tenet Bald.in dicto ſuo conſilio.de quo etiã ꝑ
Bartolũ in tracta. de carceribus.in vltim.colum. An autẽ
46 carceratus † aufugiat periculo Po teſtatis: vide Bald.in l.
obſeruare.in §. proficiſci. ff. de offi. procon. & Flo. in l. ſi
bonæ fidei.ff.de rei vẽ.Bal.multũ no.in prædicto cõſi.230.
incip.primus quæſtionis articulus &c.in 1.vol. Sed queri
47 poteſt quãdo captura eſt nulla, an tunc † cuſtos, vel Po-
teſtas teneat:in quo Ange.in l.quoties. §.1.ff.de cõdi. iſti.
tenet quod nõ.& voluit Alexã.in l.ſed eximendi.ĩ §. item
ſi quis.in fi.ff. ne quis eũ qui &c. de quo etiã uide omnino
Io.de Ana.in cõſ.ſuo 53.inci.uiſis poſt me. Et teneas mẽti
dicta ꝑ do.Bar. Cæpo.in conſil.ſuo 14.incip.pro declara-
tione.in 4.col.verſi.quia ad hoc vt illa &c.vbi dixit, quod
ad hoc,vt pœna poſſit imponi ei,qui promiſit repræſẽtare
captum & carceratum pro debito, nõ eſt neceſſe quod ꝓ
48 betur, † de debito: ſed ſufficit quod fuerit captus rite ad
petitionẽ aſſerentis ſe creditorẽ,licet nõ ſit,nec audiẽ exi-
mens etiam ſi velit ꝓbare,ꝙ ille non erat creditor.allegat
d.l.ſed eximẽdi.§.1.cum l.ſeq.ff. ne quis eũ qui in ius voc.
vbi

vbi Ang.dicit quòd hoc eſt menti tenendũ perpetuo.Quid
49 autẽ in eximente a manibus familiæ † iniuſte captum,an
puniatur?vide do.Nel.in tract.bannito.in 2.parte ſecundi
temporis.qõ.31.incip.quęritur viſum &c.& omnino Per.
de Ancha.in conſil.ſuo 341.incip. viſo themate &c. vltra
me.& do. Alexan.in conſi.ſuo 35. incip.viſo themate &c.
in 2.colum.in 2.vol. vbi etiam ponit qua pœna puniatur
eximens captum de manibus familiæ,vel de carceribus,de
quo ibi per eum,ad quod vide quæ dixi ſupra,in §. oppor
tune,nu.20.Item ſcias etiam ꝙ licet frangens carceres pu
niatur,vt ſupra dixi,ita econtrario ille, qui accuſat volen
50 tem † frangere carceres conſequitur liberationẽ.ita dicit
tex.& gl.in l.in eos.ff.de cuſt.reo.de quo etiam per Bar.in
tracta.de carceribus.& poſt med.& habetur etiam ꝑ ſcri-
bentes in d.l.milites agrum.in §.penul.ff.de re milit. Scias
etiã quod mortuus in carcere,præſumitur mortuus ab of
51 ficialibus eũ cuſtodientibus,† niſi ipſi contrarium probẽt
videlicet ꝙ nec culpa nec dolo ſuo mortuus ẽ.ita dixit gl.
ſing.in l.cum ita legatur.in §.ſpecies.ff.de leg.2. quam gl.
pro ſin.allegauit Ang.de Are.in trac.maleſi.i verbo, fama
publica in 13.char.in verſi.2.quæro &c.ꝑ qua uidet text.
in l.ſi.ff.de cuſto.reo.& illam gl.etiam pro no.refert & ſe-
quitur Alex.in conſi.ſuo 157.incip.in cauſa & lite verten
te.in 2.col.in 2.vol.vbi dicit ꝙ Bald. in d.§.ſpecies.dicit ꝙ
licet obligato ad ſpeciem ſufficiat probare interitũ, licet
non probet caſum fortuitũ,ꝑ d.gl.tamen hoc fallit in eo,
qui tenetur ad cuſtodiam rõne officij publici,vel priuati:
quia nõ ſufficit ei probare interitum niſi probet caſum.ꝑ
d.glo.quod dicit ibi Bald. eſſe in cuſtode carceris ,& in ar
gentario, & in caprario portante pelles,ſeu coria aĩalium
mortuorũ dño.nam quantuncunq; conſtet de interitu,ni
ſi probet caſum mortalitatis,vel ſimilẽ caſũ,nõ releuatur
ita dicit do. Alex.in d.conſi.157.in 2.col.Item prædictam
gl.in d.l.cum ita.in §.ſpecies. ff.de leg.2.refert & ſequitur
Ioan.de Ana.in c.ad falſariorum.in 1.col.de cri.fal.& An
gel.de Aret.in tract.maleficio.in verſic.qui iudex dictum
Gayum detineri,& carcerari iuſſit.in verſi. quæro an quis
carce-

carceratus.vbi etiam alleg.aliqua alia,de quibus ibi ꝑ eũ.
Et iſta dicta in materia carceratorum magis ſpectant ad
cauſas criminales,q̃ ad ciuiles,vt de ſe patet.Sed quãtũ ad
cauſas ciuiles poſſent ẽt aliqua adduci,q̃ ſuccincte & ſum-
marie tangã.Et primo poſſent aliqua adduci circa materiã
capti & carcerati ꝑ ſuſpecto de fuga:circa q̃ materiã vide
52 † quę ego dixi ĩ l.ſi qs ne qõ.in 21.col.verſi. & primo quo
ad perſonã iudicis &c.ff.de qõ.& vide ẽt Ioan.de Ana. in
conſi.53.inci.viſis &c.& ibi omnino in addi. ad conſilium
55.in 1.col.& do.Fely.in c.2.in 1.col.de homicid.Barb.in
c.quanto.in 7.col.de conſue.& dom.Fely.in c.ſi vero.el j.
in 2.col.de ſenten.excommu.& Ludo.Rom.in conſi.320.
incip.hæc iſtorum quinque &c. in princ. Bald. in conſilio
238.incip.in 4.cauſa carcerati.in 4.volum.& in conſ.217.
incip.iſta captura.in eod.volu.& Lud.Rom.in conſi. 242.
incip.vnum eſt &c.& dom. Ioan.Bapt. de Caccialupis in
tract.ſuo de debitoribus ſuſpectis & fugi.in ver.4.in prin.
& vide Iaſ.inſti.de actio.in prin.in quibus omnibus locis.
pluratraduntur a doct.prædictis circa hanc materiã capti
pro ſuſpecto de fuga.Quæri etiam poteſt de no.quæſtione
videlicet,ſi creditor fecit capi,& carcerari debitorẽ , vtrũ
53 ipſo exiſtente carcerato,† poſſit ipſe creditor petere mit
ti in tenutam bonorum ſuarum? in quo Bart.in l.conſen-
taneum.C.quomodo & quando iudex.in vlt.col. in verſi.
quæro ſecũdo ſi aliquis &c.& Bal.in l.ignorare.C.de teſt.
mili.& Pet.de Anch.in c.1.de eo qui mit.in poſ. rei ſeruã.
cauſa dixerunt ꝙ ſic.ſ.quod debet admitti ad dictam tenu
tam:quia iſta duo tendunt ad eundem effectum , & vnum
non eſt contrarium alteri.& illam doctrinam Bart. in d.l.
conſentaneũ.& aliorum proxime allegatorũ refert & ſe-
quitur do.Alex.in conſi.ſuo 477.incip.in cauſa ſtrazaro-
lorum.in penul.col.vbi refert prædictos.Sed tu ultra eum
dicas,ꝙ idem dixit Archi.in rub.de eo qui mit.in poſ. rei
ſer.cauſa.in 6.col.& Bal.in l.1.§.ſi.in ſi. penul.col.ff.ſi quis
ius di.non obtem.vbi pro hoc etiam dicit fore bonũ text.
in c.quoniam frequenter.§.ſi.vt lite nõ conteſt.& idem te
net Paul.de Caſtr.in l.4. in §. ait pretor.circa fin.& ibi in
§.ſe-

§.ſequen.ff.de re iudi.vbi allegat Bart.in d.l. cōſentaneū.
Et idem etiam firmat Paul.de Caſtr. in l.qui.legati ꝑ illū
tex.C. ut in poſ.lega. & ibi allegat quāplura iura ad hoc,
& reprobat tenentes contrarium. & idem etiam expreſſe
tenet idē Pau.de Caſtr.in l.ſi Stichum. in §.idē Celſus.ff.
de nouatio.& Ange.in l.qui reſtituere.in ulti.col.verſi.in
glo.in fi.ff.de rei ven. & Abb.in c. pro ut in ult.col. de do
lo & contu.& Ang. in l. aduerſus.C. de actio. & oblig. &
Car.Alexā.in c.dilectus.in 2.col.ver.no.text.ibi. ꝓpter ꝙ
&c.de appel.& do. Alexan. in d.l.4. in §. ſi ex cōuentione.
ff.de re iudi.pro qua opi. facit optime gloſſ. in authē. de
fi deiuſſo.in prin.quæ incip.quid ſi pignus, quā dixit ſing.
Bal.ī l.q legati.C.uc ī poſ.lega.& faciunt etiā dicta ꝑ Bar.
in l.ſancimus.in tertia col.C.de iud.& in l.1.in ult.col.C.
de prohi.ſeq.accu.& per Bal.in authē.quæ ſupplicatio.C.
de preci.impe.offe.& in d.l.qui legati. & faciunt dicta per
Angel.in l.nemo carcerem.C.de exact. tribu.lib.11.circa
3.col.Et facit quod uoluit Bal.in c.dilectus. in 2. colū.de
54 appella.ubi.dixit quod carcer † nō ſoluit debitū, ſed bur
ſa, & idem dicit ibi.Car.Alexā.in 2. colu. & faciunt plu-
ra alia,quæ adduxi in l.vnius facinoris.in §.cuſtodiæ.in 6.
& 7.colum.ff.de quæſtio.ubi circa hanc materiā late. locu
tus ſum.Sed ultra omnia quæ ibi dixi addo no.uerba Bal.
in c.contingit.in 6.col. de dolo & contu. ubi dicit, ꝙ ca-
55 ptura rei principalis † non liberat fideiuſſorē, ſed dicit ꝙ
imo uterque poteſt capi.ad qđ allegat l.hæres à debitore.
§.ꝙ ſi ſeruus. & ibi Bart. ff.de fideiuſſ. & allegat rationem
dicēs,qđ licet ſit deuentum ad capturā,nō tamē eſt ſatisfa
ctum. Et idem dicit econtra:vz, ſi primo ſit captus fide-
iuſſor, quod poteſt etiam capi reus principalis, nec iuuat
reus,ſi fideiuſſor appellat a captura: ut in l.creditor.ff.mā
dati.in prin.ubi gloſſ. ſing. de quo latius ibi per eū. quem
uide.Et uide etiam Ang.in l.nemo carcerē.in 2.colum.C.
de exac.tribu.ubi dicit circa hanc materiam, qđ uno con
textu non poteſt pati tenuta, & carceratio: ſed unū poſt
aliud peri poteſt.& dixit Bal. in l.creditor.la 2.ff.ſi cer.pe
ta.ꝙ quando creditor habet pignus, nō poteſt iurare debi
torem

torem ſuſpectum de fuga: qđ credo verum vt excludatur
timor fugæ:& quia acceptādo pignus, vr̄ eo modo appro
baſſe perſonā debitoris:& ſic dictum Bal.non videtur con
tra ſupra dicta.ad quæ ēt uide quæ dixi in repe.mea, rub.
ff.de fideiuſſ.in 59.quæſtio.Et circa hanc materiā capturæ
56 tenē mēti duo.Primo qđ ad hoc,vt perueniri poſſit, † ad
capturā perſonæ debitoris,nō ſolū eſt neceſſaria excuſſio
bonorū illius,qui dicitur debitor,ſed etiā fideiuſſoris ei⁹:
cū & ſideiuſſoris facultates quo ad effectū ſolutionis eius
debito, ꝓ quo fideiuſſit facultatibus ipſius debitoris aggre
garæ cenſeantur.tex.eſt not.in l.ſi plures.in §.præterea. el
2.de fideiuſſo.ita dicit Lud.Rom.in conſi. ſuo 320. incip.
hæc iſtorum quinque.in princ. quod eſt not. in practica.
de quo etiam dixi in ſing.meo 3.incip.ad hoc.Et ſi ipſe de
57 bitor hēt bona in alieno territorio , † an illa ſint etiam
excutienda.& releuēt ipſum a captura? vide Bald.in conſil.
ſuo 248. incip. in cauſa Baptiſtæ &c.in 4.volu.& Paul.de
Caſt.in l.ſi fideicommiſſum,§.1.ff.de iud.Secundo tene ēt
58 menti, qđ ſequeſtratio bonorum † nunquam pōt fieri in
bonis alicuius, quādo offert realiter ſatiſdatio de iudicio
ſiſti,& de iudicato ſoluēdo,& de bonis nō dilapidādis. ita
dixit Ludo.Rom.in conſilio ſuo 312.incip. circa præpoſi-
tam &c.in verſi.quo ad tertium.vbi plura ad hoc elleg.de
quibus ibi per eum &c.Modo iuxta prędicta quęri poteſt,
59 an captura ꝑſonæ,quæ poteſt fieri contra debitorē princi
palē,† poſſit etiam fieri contra eius hæredē . de quo vide
Bart.in l. deceſſerit. & ibi ēt per Alex.& alios.ff.qui ſatiſ-
da.cog.& per Bar.in l.alia.in §.eleganter.ff.ſolut. matrim.
& per Bart. in l. poſtulante.in princ.ff.ad Trebellia.& per
Bal.in l.diuerſos.in 10.quæſtione.C.mandati.& per Saly.
in l.fi.§.in computatione.C.de iure delib.ubi nota. loqui
tur.de quo etiam per Ang.in l.3.ad fin.C.de pigno.& per
Socin.not.loquentem in conſi.ſuo 120.incip. cum in præ
ſenti &c.in 10.col.verſi.quarto principaliter. vbi facit dif
ferentiam,an verba ſtatuti loquantur in rem, an in perſo
nam.de quo latius ibi ꝑ eū.vbi etiam ſubdit, ꝙ quādo hæ
res adiuit hæreditatē cū beneficio inuentarii,ꝙ nullo mo

60 do poteſt fieri executio † ī ꝑſonā ipſius hæredis, ita dicit
voluiſſe Bal.in d.l.fi.§.ī computatione.C.de iure deliberā.
& Bal.in cōſilio ſuo 380.incip.uiſis omnibus &c. de quo
ibi latius per eum.de quo etiam vide ꝑ Bal.in reperto.ſuo.
in verbo hæres.in vltima col.in verſic. hæres de iure cano
nico &c. Quæri etiā poteſt circa hāc materiā carceris,ſeu
carceratorum de cauſis, propter quas q̄s carcerari poſſit,
& de perſonis,quæ poſſint carcerari,& in q̄bus caſibus ſit
licita,ſeu ꝑmiſſa carceratio, & quæ perſonæ ꝓ cauſa ciui-
61 li carcerari poſſint? Circa primū propter quas cauſas † q̄s
carcerari poſſit,vide Bar.in l.1.de cuſto.reo.& Bal.in l.2.
C.de epiſco. au. & Bart. in d.ſuo tracta. carcera. & Ange.
Aret. in tracta. malefi. in verbo,fama publica. in materia
capturæ vbi late loquit̄.Circa ſecundum quæ ꝑſonæ capi
62 poſſint?dicas † ꝙ aliquæ ſunt perſonæ, q̄ ꝓ debito ciuili
63 capi nō poſſunt, vt eſt mulier, quæ ꝓ debito † ciuili capi
nō poteſt:vt in l.1.C.de officio diuerſorū iudi.& in authē.
ſed nouo iure.C.de cuſto.reorū,& voluit Barto.in authē.
matri & auiæ in 4.col.C. quando mulier officio tu. fung.
pōt.Bar.in l.ſi quis ſub cōditione. in 9. col. ff.de teſta. tut.
Bal.ī l.1.ff.qui ſatiſda.cogan.Bal.ī l.1.in 4.col.C.qui bonis
ce.poſ.Bal.in l.etiā.in 5.col.C.de execu. rei iudi.Bal.in l.
conſentaneū in penul.col.C. quomodo & quādo iud. Bal.
& Ioan.de Imol.in l.ſi quis poſt.ff.de teſta. Ludo.Roma.ī
l.aliam.in §.eleganter.in 4. col.ff. ſolut. matri.Mathæ. in
not.ſuo cix.Et ſimiliter ipſa mulier nō poteſt detineri ſeu
64 carcerari ſi nō poteſt fideiubere, † ſecundum Bald. in l.
3.C.de epiſcopali audi.& in addition.Specu.ī titu. de ſen.
in penul.charta. in verſic. Titius fideiuſſit &c. & Ludoui.
Rom.in conſilio 118.incip.quo ad primū.Quod tamen li
mitatur, niſi cauſa tutelæ & eius adminiſtrationis: q̄s ꝓ
65 tali cauſa bene poterit mulier carcerari,† ſecundū Barto.
in d.l.ſi quis ſub conditione.ff.de teſta.tut. & in d.authen.
matri & auiæ.& Ludo.Roma. in dicto cōſil.118. & in d.§.
eleganter.& Aug.in l. quoniā.C. de cuſto. & Bar. in trac.
de carceribus.& Mathæ.in dicto not.cix. Aduertas tamen
tu, nam licet Bar.& alij in dictis locis teneāt hāc partem,

ꝙ mulier tutrix pro cauſa tutelæ & eius adminiſtrationis
poſſit capi & carcerari:tamē ego puto eos nō recte loqui,
eo quia mater nō poteſt cōueniri ī plus q̄ facere poteſt.vt
ī l.ſunt qui.in fine.ff.de re iudi. ergo nō poterit carcerari:
quia habebit exceptionē ne cōueniatur niſi inquantū face
re poteſt, ſicut videmus ꝙ per ceſſionē bonorū quis etiā
non priuilegiatus euitat carceres: vt in l.1. & fina.C. qui
bo.ced.poſ.ergo multomagis perſonæ priuilegatæ, ne cō
ueniat̄ in plus q̄ facere poſſint, nō debebūt carcerari. ita
formaliter dixit Car.Alexā.in c.ex parte M. in vlt. col. de
appel.vbi dicit ita voluiſſe Alb.de Roſa. in l.vbi adhuc.in
21.col.C. de iure doti. quæ opi. mihi placet ꝓpter dictas
rationes,ad quas miror Bart. & ſequa.ī dictis locis nō ani
maduertiſſe. Limita etiam prędictam concluſionē nō pro
66 cedere, nec locū habere in muliere meretrice: † quia ta-
lis carcerari poterit pro debito,ſecundū Bal.in l. conſen-
taneū. C.quomodo & quādo iudex. & Ang.in d.l.quoniā.
C.de cuſtod.reo. & Ludo. Roma.in d.§. eleganter. Quod
67 tamē limita niſi talis meretrix ſit martiata: quia † tūc in-
carcerari nō poterit,ſecundū Ioan. And.in addi.Specu.in
titu.de iniuriis & dam.dato. de qua materia latiꝰ loquutꝰ
ſum in ſing.meo 248.inc. conditio mulierū.vbi videas.Et
68 ſimiliter dicas in doctore, † qui pro debito carcerari nō
poteſt,ſecundum gl.& docto.in l.medicos.C. de ꝓfeſſo.&
me.lib.10. & Bart. in d. tractatu. de carceribus. & domi.
Alex.ī l.ſi quis.ff.de fur. vbi dicit idem eſſe in filiis, & vxo
ribus doctorū.& vide Milū ī reperto. ſuo,ī verbo, carce
69 rari. in 2. verſi. & omnino Mathæ. in not.ſuo 59. incipi.
nota quod legum doctores &c. Quid autē in filiofamilias
† an poſſit ꝓ debito carcerari? ī quo Bartol.ī tract. de car
ceribꝰ,tenet ꝙ ſic.ī prima col.& ibi alleg.rationes de quo
ēt ꝑ Bart. & alios.in l.ſi filio.ff.ſo.ma.la.2.& doct. ī l.filius.
ff.de procu.& Bal.poſt Cyn.in l.alio.C.quod cū eo.Gloſ.
tamen videtur tenere cōtrarium.in l.3.in §.ſed vtrū.ff.de
minoribus.ſed illa glo.reprobat̄ ſecundū Bart.in d. tracta.
de carceribus.in 1.col.de quo etiā per Alexan.in l. ſi dubi
tetur.in §.filiusfam.ff.de fideiuſſo. & per Bald.in.l.2. C. de

70 obſequijs.Sed quid in clerico † an poſſit ꝑ debito carce-
rari?in quo dicas ꝙ ſic,ſm Bal.do.Anto.& Abb.in c. dile
ctus.vbi etiam vide Card.Alex.in 2.not.de appel.vbi ipſe
Card.arguit pro contraria parte,& non ſoluit.Contrariū
tamen,quod imo non poſſint clerici capi pro debito ciui
li tenuit Ioan.And.in c.ſi clericos.de ſenten.excom.lib.6.
ad quod alleg.illum text.in c.lator.de pign.& eum refert
& ſequitur Mathæ.in no.ſuo 60. incip.not.quod clerici.&
idem etiam firmat domi.Nico.milus in repert.ſuo.in ver
bo,clericus.in 6.verſi.vbi plura alleg. & idem tenet gloſſ.
in c.dilectus.in 1.gloſſ.de appel.vbi etiam per doct. & per
Inno.in c.vt famæ.in glo.verſi.prælatorum.de ſenten.ex-
com.& per do.Phil.de Peruſio.in d.c.dilectus.& per Ioan.
And.in c.nullus.de pigno.& per Card.in clem. 1. de offic.
ordi.Hanc tñ concluſionem intellige eſſe veram in debito
ciuili tm̄: ſecus autē in debito deſcendente ex delicto vel
quaſi: quia pro tali debito clericus poteſt carcerari ſm
doc.in dictis locis. An autem clericus poſſit ex aliqua cau
71 ſa † capi a laico vt præſentetur iudici eccleſiaſtico,vide la
te per Alex.in l.Titii.ff.de fur.in appoſtil. quæ incip. ſi qs
& vide etiam Ange.de Aret.in tract.maleficiorum.in ver
bo,fama publica.in verſic. nono not.&c. & dom.Anto.&
alios in c.cum nō ab homine.de iudi.Hoſt.in c.nuper. de
ſenten.excō.Ioan.de Ligna.& alios in clem.1.de offic. or
di.Inno.in c.ſi vero.de ſenten.excom.& Ang.in l. ictus fu
ſtium.ff.de his qui not.infami.& ibi Bar. & Bald.in c.1. §.
ſi quis.de pace.iura.fir.& Gemin.poſt.Archidia.can.de his
clericis. el 2.& in can. ante omnia 25.diſtinct. & Gemin.
in c.de his 50.diſt.& Bal.in l.nec timorē.ff.quod met.cau.
72 Vlterius ſcias ꝙ iudex obligatus eſt † viſitare carceratos ,
& curare ꝙ habeant neceſſaria:vt habetur in l.3.C.de e-
piſ.au.& ſi iudex uidet aliquem carceratum ſine cauſa,vel
ſine delicto,vel ad nullius petitionem, tunc poteſt ex me-
ro officio ſuo eum relaxare,ita dixit Angel.de Are.in ſuo
trac.maleſi.in verbo,fama publica.in 14.char.in verſic. &
aduertas &c.vbi alleg.ad hoc Bar.in l.ſi quis uxori.in §.fu
gitiuum.ff.de furtis.& ibi ſubdit,ꝙ ſi ſunt duo, uel plures

73 cuſtodes carcerū,& unus ex eis aufugiat cū carcerato,† ꝙ
alii cuſtodes aliquo mō non tenentur.alleg.tex.in l.fina.§.
1.ff.de cuſto.reo.& Bal.in l.filio exhæredato.§. eius qui. ff.
de iniuſto teſt.qđ dicit perpetuo eſſe notan. qui ipſe hoc
habuit in facto in ciuitate Caſtelli,& illū tex.in d.l. fi.§. 1.
ff.de cuſt.reo.dixit ad hoc ſing.Lud.Rom.in ſingu.ſuo 30.
incip.ſi dictat ſtatutum &c.

Scias etiam ꝙ ſi aliquis creditor facit ſuū debitorē car-
cerari,ꝗ debitor nō ſit ſoluēdo &adeo,ſit pauper,ꝙ nō poſ
74 ſit ſe † ſuſtentare,ꝙ tūc creditor tenetur ipſum debitorē
alere in carceribus.ita dixit Ray.de for.in l.iudices. C. de
epiſ.aud.quem refert & ſequitur Bar.in d.ſuo tract. de car
ceribus.in ultimis uerbis:de quo etiam per Ang. de Are.ī
§.fin.in fin.inſti.de act.& uide glo.in l.fi.C.de eroga.milit.
anno.lib.12.& uide Bart.in l.ſanctum.in prin.ff.de rerum
diuiſio.& Ang.in l.minime.C.de appe.& do.Augu.de Ari.
in ſuis addi.ad Ang.de Are.in trac.maleſi.in uerſicu.fama
pub.in 14.char.in pen.addi. Scias enim ulterius quod cā
75 carceratorū eſt † ſummaria,ſicut cā miſerabiliū perſona-
rū.ita dicit Cyn.in l.fi.C.ſi quis alteri uel ſibi. quē refert
& ſequitur Bar.in tract.ſuo carcera.in fin.ubi etiam alleg.
Cyn.in l.1.C.quando impera.inter pupil.& uiduas,& di-
cit quod de hoc uidetur eſſe tex.in l.fina.C.de cuſto.reoru.
76 Et ſubdit ꝙ carcerati dicuntur miſerabiles † perſonæ, &
ꝙ relicta carceratorum dicuntur relicta ad pias cauſas, de
quo etiam per Bal.in l.ſi id quod.C.de ſacroſan.eccleſi. &
in l.fin.C.de cuſto.reo.& Specu.in titu.de feriis:in §.2.cir
ca prin.uerſi.poteſt autem.& per docto.in l.diuus.ff. de fe
riis.de quo etiam dixi ſupra,in §. nunc uidendum.nu. 11.
12.& 13.ubi etiam alia adduxi in materia iſta. Vltimo ēt
circa hanc materiam carcerum , & carceratorum ſcias
& teneas perpetuo mēti unū uidelicet,ꝙ ad hoc,ut iudex
poſſit facere aliquem perſonaliter capi,dēt eſſe iudex or-
77 dinarius,† & debet habere imperiū alias ſimplices magi
ſtratus habentes iuriſdictionem & non imperium,nō poſ
ſunt hoc facere,vt ſunt Cōſules mercatorum,& Rectores
uniuerſitatum.ita no. dixit Pau.de Caſt.in l. cum propo-

nas.C.de bonis auto.iudi.poſ.Et idẽ dicit eſſe in iudice de
78 legato,† qui eodem mõ non poteſt facere capi aliquem,&
ad prædicta alle.bonum tex.iuncta gl.in auth.ei qui iurat.
eo.tit.& hoc ibi in d.authen.voluit etiam Bald.in 5.col.in
ver.itẽ not.ꝙ ſiue quis &c.& in verſ.ibi.ſequenti. & idem
voluit Bal.in auth.& omnino.in 3.col.verſi.circa perſonã
iudicis &c.C.ne vxor pro ma.quod eſt multum no.in pra
ctica.Et iſta ſunt in effectu, quæ mihi occurrũt in materia
carcerum,& carceratorum,licet poſſent alia plura addu-
ci, ſed pro nunc iſtis tantum contentus ero, cum iudicio
meo ſint vtiliora,& frequentiora aliis. Veniam modo ad
§.vltimum præſentis operis

S V M M A R I V M.

1 *Iudex cauſarum criminalium cuncta maturæ conſideret.*
2 *Iudicis præcipitata voluntas eſt nouerca iuſtitiæ*
3 *Defenſiones rei an audiendæ poſt concluſionem in cauſa.*
4 *Munerum abſtinentia commendantur.*
5 *Iudex in mitiorem ſemper partem inclinare debet.*
6 *Pars benignior in teſtibus pari numero diſcordantibus præua-
lere debet.*
7 *Iudex maiorem honorem conſequitur in abſoluendo, quam in
condemnando.*
8 *Chriſti omnis actio eſt noſtra inſtructio.*
9 *Miſericordiam qui negant facere, negant Chriſtum.*
10 *Peccare in miſericordia melius eſt, quam in ſeueritate.*
11 *Scientia quæ miſericordiam vetat cauenda eſt.*
12 *Iudicium ſine miſericordia erit illis, qui nolunt facere miſericor
diam delinquentibus.*
13 *Iuſtus nimis nullus eſſe debet.*
14 *Miſericordiam præſtans eleemoſynam facit.*

§. OCcurrunt mihi lector optime,aliqua vltimo
loco tibi rememorare magis exhortatio-
nis, quam doctrinæ gratia, quæ tibi inſer
uient ad honorem & ſalutem animæ, & ad
euitandum retia ſyndicatus, ſi ea diligen-
ter

ter attendes: iõ aduertas dũ eris iudex cãuum criminaliũ,
ꝙ ſi coram te agitabitur aliqua cã in qua tractetur de re ir
retractabili,vel de præiudicio irreparabili,vt de dãdo tor
turã vel de pœna vitæ,vel mutilationis membrorũ,vel de
alia re,vel pœna,in qua nihil operatur pęnitẽtia:vt in tali
bus non feſtines,nec fulmines ſniam diffinitiuam, vel in-
terlocutoriã,quando contrarium facientibus ſæpius vana
& fruſtratoria pœnitentia eſt ſibi comes:ſed in talibus di
1 ligẽter cogita,& animaduertas cũcta maturę rimãdo,†iux
ta tex.in c.indicante.30.q.5.& text.in c.graue.35.q.9.ubi
dicit text.ꝙ fructus diuinus eſt iuſtitiam ſæpius recenſe-
ri.Et memoria habeat dictũ Card.per illum tex. in clem.
paſtoralis,in §.verũ.in prin.de re iudi.vbi dixit,ꝙ præcipi
2 tata voluntas iudicis eſt † nouerca iuſtitiæ pro quo facit il
lud vulgare,vꝫ,repentinæ reſponſionis comes eſt pœni-
tentia.Et ſi iſta habent locũ in cauſis ciuilibus vt in dictis
iuribus,quantomagis debent habere locũ in criminalibꝰ:
nã vbi maius eſt periculũ,ibi cautius eſt agendum,ca. vbi
periculum.de elec.lib.6.& l.1.§. ſed & ſi quis.ff. de carbo.
edict.c.quieſcamus.42.diſt. & 7.q.2.cano.fin.& cano.mi-
ramur.61.diſt.Et facit pro prædictis etiam illud,videlicet,
manus nemini cito impoſueris &c.vt dixit tex.in d.c.mira
mur circa medium.Et faciunt etiam plura,quæ dicuntur,
de breuitate temporis,quæ adduxi ſupra.in §.nunc viden
dum,nu.33. Et ideo his attentis iudex in ſimilib.a ſe abij-
ciat feſtinantiam,ſed potius adhæreat tarditati, vt euitet
omne periculum animæ & corporis. Et iſta non profero
ſine cauſa.nam pluries vidi aliquos iudices maleficiorũ iu
uenes minime præuidẽtes futura, qui ſtatim procedũt ad
torturam reorum,& eos quãdoque reperiunt innocentes
quo patefacto eos pœnitet tales reos torſiſſe,ſed talis ſera
pœnitẽtia,nec ipſius iudicibus imprudentibus,nec ẽt ipſis
reis prodeſt.Secundo etiam mẽti habeas,dũ eris iudex ma
leficiorũ,vt facilis ſis in præſtando audientiã reo accuſa-
to,vel inquiſito,vel agentibus pro eo:nã benigna audiẽtia
iudicis videtur quodãmodo præſtare tolerãtiam pęnę im
poſitæ ipſi reo,& ecõtra: impatientia iudicis & arrogãtia

in audiendo reum,& agentes pro eo ſæpius reducũt ipſum
reum,& affines ſuos in deſperationẽ, & ad effundẽdas que
relas ſuas vbique,tã ad ſuperiores, q̃ ad quoſcunque alios
ex quo magis inclinantur & incitantur ad ſyndicatum cõ
tra ipſum iudicẽ, quod ſecus eſt quãdo iudex fuit facilis in
audiẽdo iura ipſius rei.nam dicunt rei inter ſe, non defuit
mihi audientia iudicis,ſed ius me cõdemnauit, & hoc quo
dammodo cogit eos ad patientiã de cõdemnatione ſequu
ta. Et talis audiẽtia debet p̃ſtari per iudicem ipſi reo, vel
agẽtibus ꝓ eo nedũ in principio, & in medio cauſæ,ſed ẽt
quocunque tẽpore reo poſtulante. l. vnius.§.cogniturũ.in
ver.reo poſtulante.& ibi dixi ff.de quæſt.Quinimo etiam
8 poſt cõcluſum in cauſa † defenſiones rei ſunt audiẽdę.vt di
xi ſupra,in §.ſequens quęſtio.nume.6. & 8. & in §. vltima
quęſtio.nume.26.Quiuimo ẽt poſt ſententiã debẽt audiri
defenſiones rei,vt dixi ſupra.in §.opportune. num.8.& in
§.ſecunda quæſtio.nu. 29. & in §.vltima quæſtio. nu.14.&
in §.opportune.nu.17. Et nõ ſolũ iudex debet audire reũ,
& agẽtes pro eo patiẽter,ſed imo ipſe iudex debet ex offi
cio ſuo,nemine petẽte,quærere defenſiones rei, vt dixi ſu
pra, in §.nunc viden.num.7.& in §.ſequitur, nume.43.Et
tene menti quãdo eris iudex vt ſeueriter in cauſis crimina
libus non procedas, quoniã iudex ſeueriter procedens in
cauſis criminalibus,debet priuari iuriſditione, vt dixi,ſu-
pra.in §.expedita.nume.86. Ad quod facit illud qđ Theo
doſius Honorio filio præcipiens inquit, Sis pius in pri-
mis:nam cũ vincamur in omni munere, ſola Deos æquat
clementia nobis. Aſperitas enim, ſeu ſeueritas apud quem
libet prudentem damnatur: & quod tibi fieri non velles,
alteri nõ facias.Sis enim memor qđ homo eſt factura ſeu
creatura Dei,non autẽ hominis: & menti quoque habeas
qđ omnis homo mendax, & quod ſepties in die cadit iu-
ſtus.& ſatis melius eſt peccare in pietate, quam in ſeueri-
tate:vt dicit text.in c.allegant.36.quæſtio. 7. Tertio ſi vis
aſſumere officium iudicis maleficiorum,diligenter aduer-
tas vt habeas doctrinam, & ſcientiam ad tale officium
exercendum, cum ſæpius iudex ignoranter procedens
pluribus

pluribus modis faciat litem ſuam: vt patet in toto titulo.
C.de pœna iudi.qui male iudica.& dixi, ſupra in pluribus
locis. Iudex enim, qui non habet ſcientiam, nec intelli-
gentiam eorum, quæ facturus eſt, ſæpius vituperatur, &
ſumme damnificatur, & quãdoque efficitur fabula vulgi:
& de hoc expertus loquor. Nam licet ego minimus ſim,
attamen multis & quampluribus vicibus ad me venerunt
cauſarum ciuilium,& criminalium iudices petẽtes quid fa
cturi eſſent in aliquibus cauſis.& proceſſibus corã eis pen
dẽtibus:de quo ego magis quã ipſi erubui,tñ dixi illud,qđ
mihi in iure occurrebat circa tales cauſas & ꝓceſſus. Sed
vere periculoſum, & turpiſſimum eſt ſe alere manu alte-
rius, & non propria: ideo ſi non ſentis in te ſcientiam &
ſufficientiam,noli acceptare officia,maxime criminalia,in
quibus conſiſtit pondus diei & æſtus:vt dixit Bald.in addi.
Specu.in tutu.de confeſ.in verſi.iſta cõfeſſio nõ debet &c.
de quo dixi in rubri.ff.de ſica.aliter autem faciẽdo,& acce
ptando officia ſine ſciẽtia,& ſufficiẽtia, conſumis tempus
in vanũ,& amittis honorem,& lucrum cum dedecore tuo:
& iſta bene nota,& erige aures tu, q cupis habere officia,
maxime criminalia,& ea nõ poſtponas, & ſępius repetas il
lud tritũ & vulgatum,videlicet,ꝙ omnis ignorans malus,
& plus ſibiipſi quam aliis, malus.Et qui habet aures audiẽ
di audiat.Quarto ſi eris iudex cauſarum ciuilium vel cri-
minaliũ,abſtinens te a muneribus ſi vis eſſe iuſtus,& recte
4 ꝓcedere.Nã ſæpiſſime † munera euertunt iuſticiam & ex
cecant oculos ſapiẽtum,& mutant verba iuſtorũ.ita ſcribi
tur Deutero.c.15.Pro quo facit tex.in c.qui recte. 11.q.3.
vbi dicitur,quo acceptio munerum præuaricatio veritatis
eſt.& iſta dicta refert Ange.& poſt eum Iaſ.in l.nõ dubiũ,
in prin.C.de teſt. Pro quibus faciũt not.verba text.in d.c.
qui recte.in fi.vbi dicit,qui excutit manus ſuas ab oĩ mu-
nere,habitabit in cœlis.Et facit optime text. in c.pauper.
11.q. 3. in ver. cito violatur auro iuſticia &c. Sæpe etiam
iudex quicunq;,& legat & ante oculos habeat text.in c.cũ
eterni.in prin.de re iudi. lib. 6. vbi alloquens iudicem di-
cit,caueant iudices & prudenter attendat, vt in cauſarum
proceſſibus

proceſſibus nil vendicet odiũ vel fauor vſurpet,timor exu
let,præmium aut expectatio præmij iuſtitiam nõ euertat,
ſed ſtateram geſtent in manibus, & æquo libramine ꝓce-
dant,vt in omnibus,quæ in cauſis agenda fuerint p̃ſertim
in concipiendis,& ferendis ſententiis.præ oculis habeãt ſo
lum Deum &c.ad quod etiam optime facit c. quatuor.cũ.
c.ibi ſequent.11.quæſtio.3. & c. quoties extra de teſt.Et ſi
militer apud iudicem lachrymis nullus ſit locus:qa ſolẽt ſe
cum ferre inſidias,maxime ſi a mulieribus proueniunt.&
ideó lachrymę nõ proſint cadẽti: qa iuſtitia lachrymis nõ
regitur,nec officia lachrymis gubernãtur. Quinto & vlti-
mo iudex ſemper inclinet in benigniorem, & humaniorẽ
partem,& minorem pœnam amplectatur ſequens iuris re
5 gulam † quæ dixit,quod ſemper in dubijs & obſcuris.de re
gulis iuris.in 6.& in l.ſemper in obſcuris. ff.eo.& l.factum
cuiquam.§.fi.eo.titu.& in l.merito.ff. pro ſoc.& in l.Arria
nus. ff. de act. & oblig. & in cap. eos vero. l. diſt. & dixit
Bald.in c.duobus.in 1.colum.verſi. quid ſi iudices.de re iu
6 di.† ꝙ in teſtibus pari numero diſcordantibus p̃ualet be-
nignior pars.pro ꝗbus faciũt dicta per d. Felyn.in cap.ad-
uerſario tuo.in 3.colum.de exce.de qua materia late vltra
omnes loquutus ſum in repeti.mea.l.fin.C.de probat.in l.
4.& habetur etiam per Iaſo.in l.fructus.in 3. colum.verſi.
3.adde &c.cum ver.ſequen.ff.ſolut. matrimo. Item peccet
ſemper iudex magis in pietate & clementia, quam in cru
delitate & atrocitate:in dubijs potius abſoluat,quã cõdẽ-
7 net:nam † maiorẽ honorẽ conſequitur iudex in abſoluen
do,quam in condẽnando:vt dicit Paul. de Caſt.in conſilio
ſuo 197.incip.viſa inquiſitione &c. in vltimis verbis.Pro
quo faciunt dicta per Pet.de Anchara. in conſi. 23. incip.
viſa inquiſitione &c.vbi inuehit contra iudices maleficio-
rum, qui anhelant ad condemnationem, quando per viã
inqſitionis procedunt:& iſta ponit do.Philip.Decius.in cõ
ſilio ſuo.189.inci.letatus ſum &c.in vlt.colum.poſt princ.
& dixit Bald. in conſilio ſuo 403. incip. quidam fuit &c.
in fi. verb. in 3. volu. ꝙ iſtius peccatur in abſoluendo,
quam in condemnando.allega.l.item Mela.in §. ſi plures.
ff.ad

ff.ad leg. Aquil. & idem dixit d. Philip. Decius in conſil.
175.incip.in cauſa falſitatis &c.in vltim. col. Item in con-
demnando minor pœna eſt eligenda. l. penul. & fin. ff.de
pœnis,& voluit Cardi.Alexand. in c. rurſus. in 5.col.ex-
tra qui cle.vel vouen.& Cepo.in l.ſi fugitiui. in 6.& 7.col.
C.de ſeruis fugitiuis pro quibus faciũt not. verba do.Ioã.
de Neuizano in ſua ſylua nuptiali.in vltim.char.in prima
col.poſt princ.Et ideo quãdo tu eris iudex maleficiorũ, nõ
cures ſeueriter procedere, nec ſemper imponas reo pœnã
mortis,ẽt lege permittente, vt pro delicto per eum com-
miſſo debeat mortẽ pati.Sis enim memor illius carminis.
Si quoties peccãt homines ſua fulmina mittat Iuppiter,
exiguo tẽpore nullus erit. Sequere legẽ humanã,& diui-
nã,q̃ magis vtũtur pietate & miſericordia, quã aſperitate
& crudelitate. & conſidera ꝙ oĩs Chriſti actio, noſtra eſt
8 inſtructio † ca.ſignificaſti.de elec. pro quo facit.c.cũ paſto
ris.2.q.7.& probat tex.in c.exemplũ.12.q.1.& voluit Spe
cul.in titul. de teſte. §.primo. in 26.colum. verſic.Chriſti
enim actio &c.& probat text.2.q.1.& in c.1.de ſepult.& di
xit Cardi.in cle.1.in prin.de magiſt.& tex.in l.imperialis.
C. de nup. Sed Chriſtus dixit nolo mortẽ peccatoris, ſed
vt cõuertatur & viuat.quæ verba refert tex. in c. quia di-
uinitatis.de pœniten. diſtin. 1. & tex.in c. admonere. 32.
q. 2. & facit tex. in authen. vt non luxur.contra natu.poſt
prin.vbi dicit tex.miſericordia Dei: non perditionem,ſed
cõuerſionem & ſalutẽ vult. Et facit quod per eccleſiã poſt
celebrationẽ miſſę dicitur in quadam oratione, videlicet.
Deus viuorũ ſaluator omnium, qui non vis mortem pec-
catorum,nec lætaris in perditione morientiũ &c.Pro qua
opin.facit tex.in c.omnis qui 7.q. 1. vbi dicit,qui negant
9 miſericordiã facere, ipſum † Chriſtũ negant, qui eſt mi-
ſericordia & veritas.Et facit illud,videlicet.Deus cui pro-
prium eſt miſereri ſemper & parcere &c. Et facit illud qd̃
10 dicitur.Melius eſt peccare in miſericordia † quam in ſeue
ritate.c.allegant 36.q.7.& ibi ſubdit text.ſi Deus eſt beni
gnus in miſericordia eius, miniſter non debet eſſe tenax.
ꝓ quo facit.c.non ſatis.76.diſtinctio. & facit text.in c.li-
cet.

cet.45. diſtinctio. vbi dicit tex. plus erga corrigẽdos agat beniuolentia, quam ſeueritas: plus cohortatio quã cõminatio: plus charitas quam poteſtas. cum nemo noſtrũ ſine reprehenſione, aut ſine peccato viuat. Et dicit glo. in d.c.
11 licet. † ꝙ ſcientia quæ miſericordiam vetat, fugiẽda eſt. Et facit tex. in c. vera iuſtitia.45. diſtinctio. vbi dicit text. ꝙ vera iuſtitia eſt miſereri delinquẽtibus: quẽ tex. ad hoc allegat d. Franciſ. de Aret. in conſilio ſuo 145. incip. ſicut Ioannes. in vltima colum. et facit text. in capitu. ſingulis in 86. diſtinctio. vbi dicit tex. quod plenitudo virtutum eſt miſericordia. Item facit ad prædicta. Nam boni rectores ex ſua infirmitate aliorum infirmitates pẽſantes magis ꝑ humilitatis & manſuetudinis leuamentum vident peccãtes ab erroris laqueo eruere, quam ꝑ auſteritatem in foueam perditionis mutãtes propellere. ita dicit text. in c. recedite.45. diſtinctio. & facit c. conſiderandũ. 50. diſtin. Et facit text. in c. plerunque. in §. his ita reſpondetur. 2. q. 7. vbi dicit tex. qui putant miſericoriam negandã eſſe peccantibus, & de iuſtitia ſua præſumunt, à domino percuſſi intereunt: quia iudiciũ ſine miſericordia erit illis, ꝑ nolũt
12 † facere miſericordiam delinquentibus. quibus dicit̃ per Salomonem. noli eſſe nimis iuſtus. Et facit tex. in c. deniq; 4. diſt. vbi dicit tex. ꝙ qui nimium emungit, elicit ſanguinem. quod etiam dixit gloſſ. in c. ſerpens de penitẽ. diſtin.
13 1. & ibi dicit text. quod qs nõ debet eſſe nimis iuſtus. † & idem dicit text. in c. niſi cum pridem. ante medium. de renun. & ibi glo. dicit quod nimis iuſtus quãdoque in ſua iuſtitia perit. allega. c. de his. 2. q. 7. & d. c. ſerpens. ad quæ etiam vide Pet. Ancha. in conſilio ſuo 244. incip. chriſtianiſſime &c. circa medium. Et pro ſupradictis facit. c. libenter ignoſco. de pœniten. diſtin. 1. & c. diſciplina. 45. diſtin. in pluribus verſi. illius. c. & facit c. & qui emendat eadem diſtin. vbi dicit tex. quod eleemoſinã facit qui miſeri
14 cordiã † præſtat & facit gl. in c. fina. in verbo. in humaniorem. extra de tranſactio. Ex quibus omnibꝰ ſatis puto conſtare, quod non ſemper iudex debet reum morti tradere, ſed mitiꝰ ſecũ agere, licet de iure eſſet puniẽdꝰ pena mortis,

tis, & ſequendo actis Chriſti, nõ debet velle mortem peccatoris: ſed vt conuertatur, & viuat. Fateor tamen ꝙ iſta nõ debent habere locum in reo comittente enorme delictum: nec in famoſo delinquente: ſed in aliis inhæreo ꝑdictæ opinioni, quod iudex miſereatur eius per iura ſuperiꝰ allegata: & recordetur ſæpe iudex quod ipſe fuit, & eſt homo humanus: & non ſanctus: & debeat ante oculos iuſtitiam mixtam cum charitate, & miſericordia, & reminiſcatur ſe moriturum: & conetur inquantum poteſt animam ſibi à Deo commodatam nitidam & innocentẽ eidẽ omnipotenti Deo reddere cũ minori ſumma peccatorũ quam poſſit: & ſit ei poſſibile, & cogitet ſe moriturum, ſi vult recte viuere iuxta illud, Memorare nouiſſima tua, & in æternum nõ peccabis. Et per hæc ſit expeditũ præſens opus huius practicæ criminalis, ĩ qua ſi aliquid boni dixi, gloria, laus, & honor ſit omnipotẽti & clemẽtiſſimo Deo, nec nõ beatiſſimæ Mariæ ſemper virgini eiꝰ matri glorioſæ, qui linguam calamumque meum gubernarunt, & texerũt. Si aũt aliquid male dictũ eſt ignorantię, meæ imputãdũ venit: omnia tamẽ bono animo, et corde protuli, credens bene, & recte loqui.

FINIS.

REGESTVM.

a b c d e f ABCDEFGHIKLMNOPQRST
VXYZ
Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo.

Omnes ſunt quaterniones.

VENETIIS,
Ex Typographia Bartholomei Rubini.
M. D. LXXIIII.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA